

༧རྒྱལ་དབང་རྒྱ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུག་དཔེ་ཆོག་ལ།

༡༡། །ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་གསུང་འབུམ། །

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

ཕ་རྒྱ་དེ་ལ་ཡོ། བསྐྱེལ་དབང་བསྐྱེལ་བཟང་བྱ་མཆོ།

སྒྲིབ་ཅན་རྣམས་སྒྲུལ་བྱ་ཚུངས་པ་ན་བཞེ་ཡེ་གསལ་བཤད་མིང་།

[illegible]

༡༡། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱབ་
ཡིག་སྟོན་ལམ་དང་། འདོད་གསོལ། དཀར་ཆག་དེབ་ཐེར་
དབུ་བཟོད། ཆོས་སྤྱང་དུ་མའི་མཆོད་གཏོར་འབུལ་
བ་དང་། བསྐྱང་བཤུགས་བསྟོད་སྐྱལ་གྱི་
རིམ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིགས་པ་
བཞུགས་
སོ།།

པོད་ཇ་བ།
སྤྱི་དེབ་ཐེར་དབུག་བ།

མཛད་པ་པོ། ལྔུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།
སྐྱ་བཙར་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤུད་སྤྱིང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ པོད་ཇ་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐུ་བཅར་ནས་རྒྱལ་གྲ་ཚང་ནས་
བར་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༣༠༠ དཔར།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off: 91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སྒྲུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲུང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འབགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་སྤྱེལ་ཀླན་བྱང་སེམས་དང་། རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་
མ་བུ་སྤྱི་གཙུག་ཀྱིས་འདུས་པ་ལས་འབགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྗན་
མིའུ་གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་།
སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་
ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྒོར་བཅཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁའ་བཙུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་
གཅིག་གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་བྱས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་བྱས་
པ། ཆོས་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒྲོལ་གཏོད་མཛད་
ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་
བཅུད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྟེ་བཅཅན་གྱིས་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་
གི་ལྗེ་དང་། དགོན་སྡེའི་ཐོག་མ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱབས་སྐྱུར་ལོ་པཎ་གླིང་གི་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྒོ་རིག་བཟང་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་

རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱིང་བཅུད་སྣ་ཚོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
སུ་ནང་འབྲེན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློབ་པར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་
བརྟེས་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སློལ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཅན་དང་།
རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་
བསམ་སློམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེས་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྷར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་
བཀའ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བསྟན་ནས་བབྲངས་
ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་
གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་དཔངས་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་བུས་སོ་ཞེས་
སྤྲས་ཀྱང་ཁྱད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱོན་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲག་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སློས་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་ལྗོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟན་
མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་
ཤོག་བུ་སྐྱུ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་མྱང་དོར་འབྲེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སློབ་གསུམ་དག་བཅུའི་ལས་ལ་བཅོན་
པ་དང་། དུམས་དང་སྤྱིང་ཟེས་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཞིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་

རང་ཆས་སུ་ལྟོན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར།
དང་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་བྱལ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་ཆན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློབ་ཁྲིམས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ �ནས་ ༡༩༥༤ བར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་
ལྷ་བར་ངོ་ལོག་མཁའ་ལ་པར་སྒོལ་དང་རྒྱུད་རིག་གཏོང་བའི་སྤྱི་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བས། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་ཆད་
རྒྱུ་བཞེད་གསུམ་སུ་བཅུས་ཏེ་གཏོར་བཅོམ་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་
སྤོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྤྱོད་ལོན་དུ་སྤུལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་
ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཀོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་ཀོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་
ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཚུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤུལ་ཟེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་
རྒྱུའི་བྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲོད་ནས་སྤེས་དབང་སྤྲུལ་
ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ས་སྤེང་དུ་སྤྱག་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལྔ་རྒྱལ་
མཆོག་སྤྱི་ཐོང་རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤིག་སྤྱི་ཏུ་གྱུར་
སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་སྤྱུལ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྩིས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་
སྤྱང་བྱེད་དགོས་སྤྱོད། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྐྱར་མ་ཐུབ་
པར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་
བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞེ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པས་ས་སྤེང་དུ་ཅ་བརྒྱག་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་
གཤེས། འདི་ཀྱན་བདག་ཅེས་སྤྱང་སྤྱོད་གནད་ལ་འཁལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་

ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྒྲོས་
ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤམ་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲུམ་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བཅར་རྣམས་ཀྱི་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་ལ་བདག་
ཅེས་སྤྱང་སྒྲོབ་གནང་བྱུང་པ་ཅམ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་
རྣམས་ལ་འཆད་ཅོམ་ཅོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྤྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན། ཡང་སྒྲོས་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཆོག་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡཔོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་བྱུང་བཞིན་
པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤམ་སྤྱི་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
མགོན་ཡསྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་
སོགས་སྟོན་ཕྱོད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱིད་གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་རྣམས་གར་ཏེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་བྲལ་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ། །

པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྐུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་
ནི། རྒྱལ་ཀྱན་སྙིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གིས་དག་
དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་
པའི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་
ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྐུའི་སྤྲུལ་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་
ཡུལ་སོ་བྲལ་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེའི་
བར་བསམ་བཞིན་སྐུ་སྤྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་པོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྐུ་ཕྱེང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྒྲོས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྷག་དོན་སྐུ་བཙུང་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བཙས་ལ་
གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་ཞུས་ན། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་ཞུས་ཀྱི་
ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་ཞུ་རོལ་ཏུ་ལེགས་པར་སོང་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
རབས་སྟེང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་པོད་འབངས་ཞུས་བསྐྱངས་པའི་ཆད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
འབྲེལ་ལྟར་དང་། ལས་སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱད་ན། སྒྲོས་སུ་གཤམ་ཆའི་ལས་འཆར་ཆ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མཛོན་པས།
ཡུལ་བ་དགུས་པའི་མཆོད་སྦྱོན་དང་གཅིག་དང་རེ་བསོད་ཞུས་གསོག་པ་དང་གཉིས།
སྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདེན་མཆོག་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཆེ་
ཡལས་པད་དོ་རྗེ་ཆོས་བདུན་གྱི་རོ་པོར་བརྟན་པའི་ལས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་
འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་ཞུས་ཀྱང་གྲ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཆ་
བ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་སྟོགས་སྒྲིག་ཁུ་རྒྱའི་
ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཁུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྷོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་བྱེད་བཙུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་
བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༩༣ དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཙུ་བཞིས་པར་བརྟེན། བན་བདེའི་མཇུག་བཟང་རྣམས་ལ་
མདོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ལྷུལ་བའི་བཀའ་བློན་རྩེ་བཅོ་ལྔ་ལྷུ་བའི་འགངས་ཆེན་
ཀྱི་དུས་ཆེགས་བྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་བྲེས་པོད་འབངས་ཡོངས་ཙམ་མ་
བད། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མའི་
རྣམ་པར་རོལ་པ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་
བདེར་མོས་པའི་འཇམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་གྲུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ལྷུ་བ་དང་ཆབས་

ཅིག་འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་
སྐྱེ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་ཐོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་
ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཁྱེ་བའི་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་ར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་
འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྒོ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་སྲོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་
བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སྤུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་
ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་བྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱོན་
ཁྱེ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་
ལྷ་སྟན་སྟོན་འབྱུང་ཁྱེས་པར་བཀའ་འཁོལ་དང་བཅས། <<ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤང་རིམ་བྱོན་
གྱི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་ཆོགས་>> ནམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱེ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཐེབས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། གསུང་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཅས་འབྱུང་པར་དུ་འཇུག་འགོད་ཀྱིས་ཁྱེས་དག་ངེས་འདོངས་
ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྐྱོན་ཁྱེས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་གྱི་མཛད་སྟོའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་འབྱུང་མཆོན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
བསྐྱེད་སྟོན་ལས་དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་ཡལོང་

ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་གྲས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
ཡུལ་ས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་སྟུན་གྱིས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྦྱད་དུ་ཡུལ་གོན་པོ་གང་
ཉིད་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཟིམ་ཅུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུག་ཁྱེ་རྒྱུའི་
སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་དགྲུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་
ཅུ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་ཉེ་གཟིམ་ཅུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་
སྤྱོད་དང་བཅས་འབྲུག་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུག་ལམ་ཁྱེ་རྒྱུ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུག་པ་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེའི་བཅུ་གསུམ་པ་
ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོད་བར་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེབ་སྟེང་ ༤༡ བཞུགས་
པ་དང་། ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་དང་
ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་
པོད་ ༡ གསར་དུ་བྱོགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་
ཅུད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དེབ་སྟེང་ ༤ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་
སྟེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་དང་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་དེབ་སྟེང་ ༤ བཅས་བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དགྲུང་གངས་
དང་མཉམ་པའི་པོད་སྟེང་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་མཆོན་དོན་ནི།
དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་སྤྱ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྱེགས་བམ་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་དོན་

དུ་མཇད་པ་སོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་པར་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབྲུམ་
དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་རིམ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབྲུམ་ཐོད་རེར་སྐྱེས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ལོར་བུ་སྟེ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤེལ་ལུང་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་
སྒྲོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་
སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གོ་རིམ་ཨང་དང་། སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
སྒྲིབ་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་ཁའི་ཨང་། སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་སྐྱོད་ལུང་དུ་ཕྱག་མཆོན་མེ་རྟོག་བསྐྱོད་
བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་>> ཀྱི་
ཐོད་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། ཐོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྤེལ་ཉིས་འགོག་
གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་ཇེ་བཀའ་བྲིན་
ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་སྐྱེས་དང་། ང་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་བུ་སྟོན་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྐྱོང་ཟླ་མེད་དང་། འགྲོ་བྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་
དཔྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་
འཆར་འདིར་གདེང་འཛོག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལྷ་དག་
གི་རྟོགས་མགོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་བྱུ་འདེགས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ལུང་སྟོན་མོང་ནས་པར་སྐྱོན་ཐོག་རྟོགས་རམ་

ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ང་ཆོད་ལས་འཆར་ཁག་ལ་རྩ་ཆེའི་ལས་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
དང་། རོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུ་མཐུད་གནང་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཐུན་ཞེས་ཞུ།

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་
བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམས་ལ་སྤུ་མཐུད་ཡར་འཕེལ་དང་། ལས་
རོགས་ས་རྩ་མཐོ་སློབ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྟོ་རྗེ་བྱང་ནས་ཞོགས་སྤྲེལ་ངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་དང་། ངས་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་
འབུམ་གྱི་ཡིག་འཇུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཞུ་དགམ་དཔེ་ཐབས་འཆོལ། དཀར་ཆག་གསར་
སྒྲིག་དེབ་གཟུགས་རྩལ་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཞུས་ཤིང་། ཡང་སློབ་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་མེས་པར་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞིབ་
ཆོགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཞུས་
ཞུལ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་
མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྤྱོད་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཆད་ལྷག་ནོར་
འཁྱལ་འབྱུང་སྤིད་པས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་གྱི་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་
བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ དགེ་བར། །

དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ལྔའི་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་ཉིལ་པོའི་ནང་བསྟན་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་དང་། ལྷག་
པར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ནི་
ལུང་སྐུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། <<ལྔའི་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་སྐོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་>> ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
ལགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །

མཛད་པ་མཚོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རས་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་
དུ་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་ལྔའི་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ལྔའི་
བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཞི་མ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་ལས་བཅུ་མས་པའི་གསུང་
འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་ལྔའི་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། གསང་སྒྲགས་གཞུང་
ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྒྱབ་རྟེན་ཀྱི་ལུང་དང་། ཅི་མ་མེད་པའི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་ཞིང་། བརྫོང་བྱེད་དོན་རྒྱས་ལ་ཁ་གསལ་ཞིང་། གོ་
བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་
མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་པ་འདི་ལགས།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བརྟོན་པའི་པར་རྟིང་ཞིག་དང་། ཕྱིས་ཞོལ་པར་ཁང་གངས་ཅན་པན་

བདེའི་གཏེར་མཛོད་སྒྲིང་དུ་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་གསར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ཞོལ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་བའི་དོགས་གནད་ཅན་གྱི་ཆོག་རྣམས་
འབྲས་སྤངས་པར་རྟིང་དང་། དེ་མིན་རྗེ་འདིའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བྲིས་མ་དང་པར་མ་ཁག་ལ་
དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཏེ་ཞིབ་འདུག་གནད་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་མཛད་
པ་པོ་རྣམས་ནས་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏྲ་ལའི་དགེ་ལུགས་
གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་བསྒྲིགས་ནས་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་
འབུམ་དཔེ་ཆོགས་>> གྱི་སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་ ༥༠ ནས་ ༥༧ བར་ལེགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དེབ་
གཞུགས་སུ་པར་སྤྱད་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་ལམ་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ལས།
གསུང་པོད་ ༡༡༽ དང་། ༡༢༽ གཉིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེས་མཛད་
པའི་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེ་མའི་སྟོད་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་
ཞེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤང་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་ཞེ་དགུ་པར་ལེགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཐོག་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་
གསུང་འབུམ་པོད་དྲུག་པོ་རྣམས་དེབ་སྤྱིང་དུ་སྒྲིག་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམས་པར།
<<དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ།>> དང་། དེབ་སྤྱིང་ལྔ་
བརྒྱ་དང་གཅིག་པར། <<དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བྲིད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་>> དང་།
<<རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།>> <<འཛིགས་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་
མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས།>>
<<འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཤད་ཆེན་མོ།>> <<དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་>> <<དེའི་
ཆོགས་མཆོད།>> <<འཛིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།
དེབ་སྤྱིང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པར། <<དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེའི་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་

དཔའི་ཞལ་ལྷང་། >> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་བ་མེད་ལྟ་བུ་ར་གསུམ་པ་ལ། <<ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་སྟོན་པ་གཅིག་
 ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་བྱུང་བཏུད་ཅིང་ཆར་འབབས་ལས་སྟགས་མེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་>> དང་།
 <<སྟན་རས་གཟིགས་དང་སྟོལ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྟན་རས་གཟིགས་བྱུག་བཞི་པ་ལ་
 བརྟེན་པ།>> <<རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་མེ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>>
 <<མེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་
 བ།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྟོལ་ལྡང་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྟན་རས་གཟིགས་
 ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྟོག་སེམས་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྟན་རས་གཟིགས་བྱུག་བཞི་པར་བརྟེན་
 པ།>> <<རྩ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས།>> <<མེ་མི་ལར་བརྟེན་
 པའི་སྟན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྟན་
 རས་གཟིགས་བྱུག་བཞི་པར་བརྟེན་པ།>> <<མཁར་རྟོ་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<མེ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ལྟལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>>
 <<དམིགས་བཅེ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<མེ་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་ལྟལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་
 དཔལ་གསུམ་བཅེགས་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བཅེགས་རྒྱལ་
 པོ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྟལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<འཇལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པ།>>
 <<ཆོ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<དབང་རྟེན་
 གནང་སོགས་གྱི་སྟོན་འགྲུའི་ཆོས་བཞད་བྱ་ཚུལ།>> <<འིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་དབང་
 གི་བརྒྱད་འདེབས་དང་། སྟོན་གིས་ལྷ་ཨི་པ་དང་མི་ཏྲ་ནས་བརྒྱད་པའི་བདེ་མཆོག་དབང་གི་
 བརྒྱད་འདེབས་བཅས།>> <<འིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལྟ་ལྟའི་སྟོན་ཐབས།>> <<ལྷ་ཨི་
 པའི་བདེ་མཆོག་ཆོགས་མཆོད།>> <<དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<དེའི་

དབང་མཆོག་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་ཚུལ། >> <<དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཆོགས་མཆོད། >>
<<སྐྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོད་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྒྱུད་སྤེལ་གསུངས་པའི་ལྷ་
ཆོགས་ཏུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་པན་བདེའི་འདོད་དགུ་སྟེར་
བ་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཏྲ་
མཁྱིན་གསང་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་རས་གཟིགས་བྲག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས། >>
<<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆེ་སྐྱབ། >> <<བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱར་
འཁོར་རྒྱས་པ་བསྟོལ་ཚུལ། >> <<འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་སྐྱབ། >> <<གདུགས་
དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆེ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཁོར་ལོ་སྟོལ་པ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆེ་དཔག་མེད་
གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྟོལ་ལྷང་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྩྭ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྟོལ་བཟུངས། >>
<<སེང་གཏོང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་བརྟོག་པ་བྱ་ཚུལ། >> <<འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
ཐུག་ལྷ་དགུའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱམ་སྐྱབ། >> <<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྤྲིན། >>བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་སྟེང་ལྷ་བརྟུང་བཞི་པར། <<རྩྭ་སེམས་ལྷ་བརྟུང་བདུན་པའི་དབང་གི་བརྟུང་
འདེབས་དང་སྟོན་ཤིས་བཅས་པ། >> <<དེའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཆོག>> <<སྐྱན་
རས་གཟིགས་ཁ་སར་སྤྱོད་སྐྱབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ལས་ཆོགས་གྱི་རིམ་པ་
བཅས། >> <<འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙན་ལྷ་ལྷའི་དབང་བརྟུང། >> <<དེའི་སྐྱབ་
ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཆོག>> <<ཐུག་རྩྭ་འཁོར་ཆེན་གྱི་ལས་བཞིའི་སྤྲིན་སྟེག>>
<<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྟུང་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ཐུགས་གྱི་དབང་གི་བརྟུང་འདེབས། >>
<<དེའི་དབང་ཆོག>> <<སྐྱར་གནས་གྱི་ཆོག>> <<དུགས་པོ་དགོ་བཤེས་གྱིས་མཛད་

པའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཚོགས་ལ་དག་མཆན་གནང་བ། >> <<རྟ་མགིན་གསང་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། >> <<དུག་ཅུ་པའི་དག་གཏོར་ཀྱི་ཆོག་ག། >> <<མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས་ཀྱི་
གདམས་པ་ཐུན་མེན་རྒྱན་འབྱེད་ཉམས་ལེན། >> <<དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ། >>
<<མོ་སྤྱིང་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་དང་སྟན་མགུར་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་
པ། >> <<ཁྱི་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་མོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར། >> <<མོ་དུག་པའི་གཟུངས་
ཀྱི་རྣམ་བཤད། >> <<བསངས་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། >> བཅས་
བཀོད་ཡོད།

དེ་བ་ཐོང་ལྟ་བུ་ང་ལྟ་བུར། <<བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོད་འབྲེལ་པ་>> དང་། <<འདུ་
ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ། >> <<རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་བཅས་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད།
ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཆར་དུ་དངར་བ། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་ཐོང་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ལོ་མོན་ཏན། ལྷ་སྒྲུ་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་
བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དགེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་
བ་བཅས། >> <<གནམ་སའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཐེབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སོགས་
སྒྲེས་ཆེན་ཁག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆོགས་
དབུས་སུ་དགེ་ཆོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྲེ་བའི་གཏམ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཤིས་བཅས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ་བཅས། >> <<རྒྱ་ཉོར་བོད་
ཀྱི་མཆོག་དམན་བར་པ་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་དཔྱེད་

ལྔཱ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པར། <<སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱབ་
ཡིག་སློན་ལམ། འདོད་གསོལ། དཀར་ཆག་དེབ་ཐེང་དབུ་བཟོད་བཅས་སྐལ་བ་སྤྱོད་གས་
བསྐྱེབས་སུ་བཀོད་པ་ལེགས་ཆོགས་དཔལ་ཀྱི་བང་མཛོད། སྐྱ་འབུམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་
འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སོགས། >> <<ལྔཱ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་
བསམ་ཡས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞེངས་སྐབས་སྐྱ་བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་
བྲིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག>> <<ལྔཱ་བའི་ཡུམ་ཞིང་ག་ཤེགས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་བྲིས་ཐང་
རྒྱབ་ཡིག>> <<ཐུབ་དབང་སོགས་བྲིས་ཐང་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡིག>> <<རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
བྱི་ནང་གི་རྣམ་ཐང་དང་། མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རས་བྲིས་རྒྱབ་
ཡིག>> <<མཆོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་པར་བྱང་སོགས་ལེ་ཆོན་མང་བ།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
མདའ་ཡབ་གོང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལྔཱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་དཔེ་བྱི་
ནང་གི་དེབ་ཀྱི་དབུ་བཟོད།>> <<བྱིན་རྟེན་དཀར་ཆག་དབུ་བཟོད།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
གོས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>> <<གནས་བཅུ་དང་། ལམ་རིམ་ལྟ་ཁང་དང་གསར་བཞེངས་དེབ་
ཀྱི་དབུ་བཟོད།>> <<ལྔཱ་ལྔཱ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིངས་སུ་བཞུགས་པ་བྲམས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>>
<<བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<རི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོས་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྟན་སོགས་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལྔཱ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་གསར་བཞེངས་བྲམས་སྤྲིང་
གོས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>> <<བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག>> <<བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
པའི་མཆོད་སྤྲིང་རྟེན་དང་བརྟན་པར་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ལེགས་བྲས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།>> <<བྱ་བྲུང་ཆོས་སྡེའི་རྒྱ་ཕེབས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>>

<<སྐྱེ་འབྱུང་ཆོས་སྒྲིབ་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་སོགས་མཆོག་དམན་དུ་མའི་
ཞུས་ངོར་སྐྱེལ་བའི་འདོད་གསོལ། སྟོན་ཆེན་རྒྱལ་ཡིག་གི་རིགས་ལེ་ཆོན་ཤིན་དུ་མང་བ་
བཅས། >> <<གསར་བདག་བྲག་པོ་སུམ་སྒྲིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱང་དུ་མ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ་དང་། བསྐྱང་བཤགས་
བསྟོད་བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་རིས་པ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་
འཇོ། >> <<ཐོད་ཡུལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་འདོད་གསོལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆོས་
སྐྱང་སྐྱིར་འདོད་གསོལ། >> <<འདོད་གསོལ་རྩ་ཡབ་མ་དང་། གྲུང་ཞལ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འདོད་གསོལ། >> <<སྲིད་གསུམ་བདག་མོ། རྒྱལ་ཆེན་རིག་འཛིན། ཁ་འབྲུག་ཆོས་སྐྱོང་
བཅས་ལ་གཏོར་འབུལ་དང་བསྟོན་སྐྱོང་རྩི་རྩེ་བྲག་རྒྱལ་མའི་གཏོར་འབུལ། >> <<མངའ་
རིས་དོ་ག་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཡུལ་ལྷར་འཕྲིན་བཅུལ། >> <<དབལ་ལྷར་འདོད་གསོལ་དང་ཐ་
འོག་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཐང་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་བསྐྱེལ་དང་། རྩི་རྩེ་གསུམ་
ལྷན་ལ་འཕྲིན་བཅུལ། རྒྱལ་ཆེན་སྐྱེལ་ལྷའི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཀྱི་མགོན་
ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱང་བའི་མཇུག་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་དང་མི་ཐང་གཞི་བདག་འབུམ་
རིའི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཁ་འབྲུག་སྐྱང་མ་དགེ་བསྟོན་དུང་ཐོད་ཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<སྐྱེ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱང་བསྟོད། >> <<རྒྱལ་ཐང་རི་ཁྲོད་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་
ཆ་འཕྲིན་དགོན་ཀྱི་སྐྱང་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་
བཅུལ་དང་སུམ་ཅེན་སྒྲིང་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྐྱང་གཞི་བདག་གི་
གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་དབང་ལྷ་སྐྱེས་གཅིག་དང་དགའ་གདོང་གནས་སྐྱང་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཆོད་དང་། ཉེ་པོ་མ་རྩུར་ཀྱི་གནས་རིའི་གསོལ་མཆོད། >>
<<མགར་ཐང་རྒྱ་ཆོན་ཁའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅན་

ཁོད་ཕྱག་དམར་བའི་གསོལ་མཆོད། >> <<རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་འདོད་གསོལ་དང་
ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆོས་སྤང་གི་བསྐྱང་བའི་
གཤམ་དུ་འཁྱུད་རྒྱུའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྐྱེ་ལྷ་སྤྱི་དང་གནས་ཚུང་གི་གསོལ་མཆོད། >>
<<ཆོས་སྤང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྤྱི་ལྷ་འབྲོང་བཅན་དང་མཆོ་སྤྱན་བཅས་
པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཚུང་ཆོས་སྤྱང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<འདོད་ཁམས་
དབང་མོར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<རྒྱལ་ཐང་གི་གཞི་བདག་བསྐྱེ་མགོ་དཀྱིས་
ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཛིགས་བྱེད། ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷ་མོ།
ནམ་སྐལ། སྐྱེ་ལྷ། རྟོ་རྩེ་གཤམ་རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆ་
འཕྲིན་བདེ་ལྷན་དགེ་འཕེལ་ཀྱི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྤང་གཞི་བདག་
གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ཉུང་
བསྐྱལ། >> <<རྟོ་རྩེ་ལེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་དང་། སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་
བསྐྱེ་ཚུལ་བཅས། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<དམ་ཅན་རྟོ་རྩེ་ལེགས་པའི་
གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་པོ་ཆེ་ཚུང་གི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<རྒྱལ་བཅན་ཀྱི་གསོལ་
མཆོད་དང་བསྐྱེ་སྤང་དབང་པོ་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<མདོ་སྤང་ཕྱག་
བཞི་དགོན་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<བསྐྱེ་མ་དང་ཚུ་བཟང་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་
མཆོད། >> <<ཚུ་རྒྱད་ཀམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཇའ་བྱ་མོ་དགོན་ཀྱི་
གནས་བདག་རྟོར་ལེགས་སེང་ཆེབས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཕྱོངས་རྒྱལ་ཅེ་སྤྱན་ཀྱི་
གསོལ་མཆོད། >> <<ཀོང་པོ་འབྲུ་ཆོས་གནས་སྤང་རྟོ་རྩེ་བྲག་བཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<རྟོ་མོ་ཆེ་རིང་པའི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<སྤྱོམ་
ཅེ་རག་གཞི་བདག་གཞོད་སྤྱན་རི་སྤྱིང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྤང་མ་བེང་དམར་དང་གཡུ་སྤྱོན་པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གཏོང་ཕྱག་དྲུག་པོ་ཞི་བའི་

འདོད་གསོལ་དང་གྲུང་ཐང་ལྟ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱང་བ་བསྟོད་བསྐྱལ། >> <<མགོན་པོ་
ཕྱག་དྲུག་པའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<ལྟ་མོ་དང་ལྟམ་སྤང་གི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྟ་མོའི་གསོལ་མཆོད་མདོར་བསྐྱལ། གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱང་ཁོག་ཞུགས་གསལ་བའི་
འདོད་གསོལ། >> <<ཨོ་རྩེ་དུན་གར་གྱི་གངས་རི་པོག་ཐོལ་ཨ་ཙཱ་མོ་ཐོལ་ཉེ་དུ་གསལ་
པའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་
འབུལ་ཚུལ། >> <<མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་དང་། འབུམ་ནད་
ཞི་བའི་འདོད་གསོལ་ལེ་ཆོན་གཉིས། >> <<དཔལ་ལྷན་སྤྲིད་གསུམ་དབང་མོ་དབྱེ་འཕང་
བསྟོད་ཅིང་མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆོག་>> <<དཔལ་མགོན་བེང་ཆེན་ནག་པོའི་མངོན་
རྟོགས་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱལ། >> <<སད་སེར་བཅའ་ཐན་ཞི་བའི་གསེར་སྦྱེམས། >>
<<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་ཁོག་བསྐྱམས་ཐོག་ཞུགས་ཅལ་གྱི་འདོད་གསོལ། >> <<བསའི་ཁབ་ཅན་
གྱི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཞོ་ཁ་སྒྲ་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འཕྲིན་བཅོལ། >> <<བསྟན་སྲུང་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<སྤྲེ་བརྒྱད་
གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་དང་། བསེ་ཁབ་ཅན་ལ་གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག ལྟ་མོ་ནས་
མཁའི་གོས་ཅན་མའི་མངའ་གསོལ། >> <<སྤྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་མངའ་གསོལ་དང་། བག་
ཤེས་ཆེ་རིང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་གྱི་མངའ་གསོལ་དང་ཨོ་ག་ཙཱ་མོ་ཐོལ་
སྤུས་ཞུས་པའི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད་སོགས། >> <<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་ལ་ཁོག་ཐེབས་གྱི་
འཕྲིན་བཅོལ་དང་། སྤུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<ཆོས་སྲུང་
རྣམས་གྱི་བསྐྱང་བ་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གཤམ་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྟོན་ཆོག་དང་། གནས་ཚུང་སྤུལ་
པའི་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོ་འབུལ་མེད་ཁོག་དུ་བསྐྱམས་པ་སོགས་གྱི་འདོད་གསོལ་བཅས། >>
<<དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་མངའ་གསོལ་བ། >> བཅས་བཞོད་ཡོད།

དེབ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་དང་བདུན་པར། <<བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་

ཉེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆེན་ཆུ་མཆོར་བཞུགས་པའི་ཤིང་
ཏྲ་དང་། >> <<ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གི་བཅའ་ཡིག་སྤྱིར་ཡིག་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྡེའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
གི་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། རྣམ་ཆུལ་གྲུ་ཆད་གི་བཅའ་ཡིག་གསར་གྱི་
གཉའ་ཤིང་། མགར་ཐར་འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཡིག་བསྐྱེད་གསུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། དེ་མོ་
ཆོས་སྡེ་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་གདུང་སེལ་ཆུ་འཛིན་གསར་པ། ཆུལ་ཐར་དགའ་ལྡན་
སུམ་ཅེན་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་
སྤྱ་བཅའ་བའི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། སྡེ་བརྒྱད་སྤྱིར་གཞོམ་མེད་རྩི་རྩི་གོ་ཆ་སོགས་
སྤྱིར་ཡིག་བཞི། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡར་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་ལེ་ཆེན་བརྒྱད་བཅས། >> <<ལྷ་
མ་ཡི་དམ་སངས་ཆུས་བྱང་སེམས་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་སྟན་ཤིང་། ཐམ་བུད།
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ། ར་བཟའ་མཆོད་རྩིས་སོགས་འབུལ་གནང་ཞལ་ཡིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཆོགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཉི་མ་>> བཅས་བཞུགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སེ་
ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡང་ཐོག་ཡུལ་བའི་གཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་ན་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བར་མ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བསྐྱེགས་ནས་བར་
སྤྱན་ཁུས་པ་ཡིན།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁུས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་། ཆོག་སྤྲད་དང་། ལྷག་
བཅས། རྒྱན་སྤྱད་གསུམ་གྱི་སྤྲད་དང་དག་ནོར་མཛོད་གསལ་ཅན་རེ་བྱང་དག་བཅོས་བྱས་
པ་དང་། ལྷུང་དང་ལྷུ་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱིར་ཆུག་ཐབས་མེད་པ་བུད། དེ་མིན་སྐབས་དེའི་
ཡི་གེའི་འབྲི་སྲོལ་ལས། དེང་སྐབས་དང་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་མ་དགེ་སོར་
བཞག་ལས་རང་འཆོམ་གྱིས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་ཁུས་མེད།

ལྷག་བར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་ཕྱིན་མ་ཕྱིར་དགེ་སྤྱད་བ་དང་།

འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་ནམ་ཉིན་སླིབ་ཀྱི་བསྐྱུས་ཉགས་
(༡ན) (༡བ) འདྲིའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བར་ཅ་ཞུས་དག་བྱེད་སྐབས། ཐོག་མའི་ཞུས་དག་
དང་། བསྐྱར་ཞུས། ཡང་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་བ་བཞི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཅིང་།
སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ཞུ་དག་འཕེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱང་། དེད་ནམས་ཅོམ་སྤྱིག་
གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་བ་དང་། ཤེས་རིག་ནོར་གྱིས་དབྱུང་བས་སྤྱོད་ཀས་གང་ཐད་ནས་མི་ལྡེང་
བའི་ཆ་སོགས་སྤྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་བས། རྒྱ་ཆེའི་རིག་གཞུང་ལ་
འཆད་ཉན་དང་། ཞིབ་འཇུག་མཛད་བ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གནང་རོགས་ཞེས་བྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྟ་བུ་བར་ང་ཆོའི་ལས་དོན་གང་
ཅིའི་ཐད་ལྟ་བུ་བསམ་ནམ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོན་དང་། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན། ཡིག་ཆ་མཁོ་
འདོན་སོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞིས་བྱེས་སྤྱི་སྤྱོད་ནམས་དང་། ཡང་སློས་མཐུན་རྒྱེན་གྱི་
རྒྱབ་སྦྱོར་ཆད་མེད་གནང་མཁན་རྣམ་བུར་བཅས་ཆང་མར་སྤྱོད་དབྱུང་ནས་སྤྱོད་ཀས་
རྩེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ལ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ནམ་ཐར་སྙིང་བཟུས།

འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

འབྲོམ་རིགས་ལི་ཐང་ལྷ་ཞོལ་གཟུགས་སྐྱབས། །

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱབས་རྒྱ་ལས་མཇུག། །

དགོ་ལྷན་བསྟན་སྐྱོང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག། །

ཡུལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཇུག་པ་ལོ་ཡུལ་བ་སྐྱེད་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲེ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མདོ་ཁབས་ལི་ཐང་བྲམས་པ་སྤིང་གི་ལྷ་ཞོལ་དུ་རུས་ཆེན་བཙུག་ཀྱི་ནང་ཆོན་འབྲོམ་གྱི་རིགས་སུ་ཡབ་གུང་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེས་འབྲུངས། ལི་ཐང་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཡུལ་བའི་ཡང་སྤིང་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བཞེན་དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སྐྱེས་ཞང་རབ་འབྲམས་པ་ཨ་དགོ་བཟ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ལུན་དུ་བཏང་ཞིང་། དེས་མཆོན་རྟགས་བཟང་བས་མཆོན་ལ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤངས་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མཆོ་སྟོན་གྱི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་ཡུལ་དབང་སྐྱེད་བདུན་པ་ཆངས་དབྲངས་རྒྱ་མཆོའི་ཡང་སྤིང་ལི་ཐང་དུ་སྐྱེས་འབྲུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྟན་ཏུ་བུལ།

དགུང་ལོ་བྱུག་བདུན་སྐབས་ལྷ་བཟང་གིས་མངགས་པ་དགོ་འདུན་དང་དར་རྒྱས་གཉིས་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གསན་པས་ལེགས་ཉེས་ངེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པས་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོལ། དགུང་ལོ་བཅུད་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༡༥

མིང་ཡན་དར་སྤྱ་ནས་ཅི་ནི་བརྒྱད་སྟུ་འབྲུམ་དཔོན་དུ་ཕེབས་ནས་གསེར་ཁྱིར་བཞུགས།
གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཤིམ་ཁྱེན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། མོ་འདིར་སྟུ་འབྲུམ་བྲམས་པ་སྤིང་
དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདུན་ནས་ཐོག་མར་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མཛོས་ཞེས་གསལ། དགྲུང་མོ་དགྲུང་སོན་སྐབས་སྟུལ་སྟུ་འབྲུལ་
མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། མོ་བྲང་མོ་ཏ་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་
ན། དགྲུང་མོ་བཅུའི་ཐོག་ཆ་གན་ཞོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
བྱང་ནས་དགེ་བསྟེན་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཞེས་གསལ། མཆོན་ངག་གི་དབང་སྟུག་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སྤུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲ་ལོ་བཙུ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༢༠ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་
 ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་
 གསེར་ཁྱིམ་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ་བ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་པཎ་ཆེན་
 གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་མཁན་གློ་བ་སྤྲུགས་མ་མཛད་དེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། མཚན་
 ལ་གློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་གསལ་ཞིང་།
 ཁྱི་བྱར་གློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་ཆེན་
 ཁག་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲ་ལོ་བཙུ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་
 ༡༧༢༩ ལོར་ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐློས། པོ་ཏ་ལའི་དགོ་ལྷགས་
 པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགྲ་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་མེ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༧
 ལོར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུང་ནས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་
 རོག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་ཡང་དུ་མ་གསན་ཚུལ་གསལ་ལ། གངས་ཅན་
 མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲ་ལོ་བཙུ་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་
 ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཞེས་འཁོད།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
བཀའ་སློན་ནང་ཁྲལ་མ་འཆམ་པར་བཏེན་སྐྱེའི་བདེ་འཇགས་ལ་དགོངས་ནས་ལི་ཐང་དུ་
ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང། དེ་ནས་ལྷོ་ལམ་བརྒྱུད་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་། ལྷ་རི་འགོ་། འོ་པ་
མདོ། འབའ་ཐང་སོགས་ནས་ལི་ཐང་བྱབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ཤིང་། མགར་ཐར་
དུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྲ་བྱང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་གསར་སྐྱོན་མཛད། དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་ལྔ་ཅམ་
བཞུགས་རིང་རྒྱུད་སྤྲད་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཆོག་ལྟན་གྱི་དུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་
སོགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཚུལ་འཁོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་རྩོམ་མས་པའི་གྲ་སྒྲིལ་མཆོད་བཀྲམས་མཛད། དུང་དཀར་
ཆོག་མཛོད་གྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་ཡུལ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་མཆོག་མགར་ཐར་བྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་
ལོ་ཤས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་ལ། དེར་བཞུགས་རིང་མགར་ཐར་དགོན་པ་བྱུག་
བཀྲམ། དེར་དགེ་འདུན་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འཇུགས་གནང་ཐོག་སྤྱི་ལོ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་
ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་དང་། པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་
ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་བདེ་གཟར་གྱི་རྒྱན་
པས་མདོ་སྤྲད་མགར་ཐང་དུ་ཕེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྲལ་དེར་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲོར་ནས་གདུལ་བྱ་ནམས་སྤྱིན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་མགར་ཐར་ནས་
དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་ནས་པོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཡཞབས་སོར་འཁོད། དེའི་ལོར་
པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇུག་པར་ཕེབས་ཤིང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་
མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་དབུས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་
ལོ་ངོ་བཙུང་ལའི་རིང་དུ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་ལུ་མཁན་པོ་ངག་དབང་ལོན་

ཏན་འབྱུང་གནས་བཅས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཅེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་སྟུང་ཅུ་
ལ་ཐེབས་པ་མེ་སྟུང་སྟུང་ལོ་ ༡༧༣༧ ལོར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྒྱུ་ལས་གསར་
བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པ་ས་ཏྲ་སྟུང་ལོ་ ༡༧༣༩ རོག་ཁ་
འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོའི་བཀའ་བྲུབ་གནང་། གོས་སྟུང་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སྟོན་ཆོག་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་ཆོགས་མཆོད་སེར་སྦྱངས་
ཀྱི་མཆོད་རྩིས་རྟུལ་སྟོན་རྒྱུ་ལས་གསར་བཅོ་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བསྐྱབས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞིར་ཐེབས་པ་ལྷགས་བྱ་སྟུང་ལོ་ ༡༧༤༡ ལོར་འབྲུག་གྲེ་སྤྱི་དགོངས་
ལུས་ཆབ་སྟོན་པོ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་བསྐོ་གཞག་གནང་། ལྷགས་པོ་རི་འགྲོ་པན་གླིང་གི་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྟོབ་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཉམས་པར་བརྟེན་གདན་ས་མཐེལ་ཀྱི་མཁན་པོ་རྒྱགས་
ལེན་གཏོང་བ་གནང་སྟེ་བསྐྱམ་ར་མཛད། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་སྟུང་ཡང་
སྤྱི་དོན་འཛིན་གནང་སྟེ་མཆོན་ལ་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་
སོ་དགྲུང་ཐེབས་པ་མེ་སྟུང་སྟུང་ལོ་ ༡༧༤༦ ལོར་སྐྱ་གཞུང་ཅན་པའི་རི་མོའི་སྟོབ་རྒྱན་སྟེལ།
དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་སྟུང་ལོ་ ༡༧༤༧ ལོར་བཤ་
ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐེབས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་སྟུང་སེང་དང་། སྟོལ་དཀར་སོགས་ཀྱི་
རྩིས་གནང་སྟུང་། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྟུང་སྟུང་ལོ་ ༡༧༤༩ ལོར་པོ་བྱང་པོ་
ཏ་ལའི་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་སྟོས་བསྐྱངས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་འགོ་ཚུགས།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞིར་ཐེབས་པ་ལྷགས་ལུག་སྟུང་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་དཀྱི་
ལྷགས་འགན་བཞེས་ཏེ། སྤྱི་དོན་ཞབས་ཁུར་བཀའ་སྟོན་བཞི་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་།
བཀའ་ལག་ཐོག་མར་བཅུགས་ཏེ་བཀའ་སྟོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་དགའ་བཞི་གྱུང་བརྗེ་ཏ་དང་། མདོ་
མཁར་ཞབས་བྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྤྱི་ཆོད་ཆེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་དར་ཏན་ཉི་མ་

རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐྱོས་ཏེ་བཀའ་ལྷོན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོ་མེབས་ཀྱིས་ལས་དོན་
སྐྱབ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཅུགས། དེ་བཞིན་བཀའ་བླང་དང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་ཀྱང་བསྐྱོ་
བཞག་སྐལ་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་སྲུག་བདེ་སྦྱིད་མར་སྤྱགས་སྤོན་དང་བཅས་བཀའ་ལྷོན་
ཀྱང་སྤྱན་མོང་གི་ཕྱག་ཏུ་གསོལ་རས་སྐལ། ལོ་རེར་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱང་
གངས་ ༡༡༠ ཐོག་ ༤༥ སྤར་བ་གནང་སྟེ་ཅེ་བླང་དང་འོད་བླང་བཅས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པར་ཞལ་གངས་ ༡༧༥ གངས་བཅད་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་མེབས་པ་ཚུ་བྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་གསར་
བསྐྱོས་གནང་བ་དང་། དེས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་འཛོམ་ཞིག་གིས་ཉམས་ཆག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་བོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་ཉམས་གསོ་མཛད། ལོ་ཆེགས་དྲུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ལྟར་
ན། ཅེ་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དུ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་ཞེས་གསལ། ཡང་
སྐོས་སྤྱ་དང་། ལྷན་དག་སྐར་ཅིས། ཡིག་སྐྱ་ཁག་མང་སྦྱོང་བྱིད་བྱེད་པའི་ཅེ་སེར་མོ་བའི་
སྐོབ་བྲུ་གསར་དུ་བཅུགས། ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་
གནང་། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཡུལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་གནང་བའི་སྐོས་
བསྐྱངས་གསུམ་གྱི་ཏ་བབས་ཆ་ཆང་གསུམ་ཕུལ་བ་སྐོས་བསྐྱངས་སོ་སོར་བསྐྱིགས། དགུང་
ལོ་ཞེ་བྲུག་བཞེས་པ་ཚུ་བྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ ལོར་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། ཅེ་པོ་སྐོས་
བསྐྱངས་ཁང་གི་ཕྱེབས་བྲིས་གསར་བཞེངས་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་དང་མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་ གནས་བརྟན་བཅུ་བྲུག་ ཡུལ་བའི་འབྲུངས་
རབས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་ལྷ་བརྒྱ་གསར་བཞེངས་གནང་།

པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་དུ་མེབས་པ་ཤིང་བྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༤ ལོར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་

པར་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
སྟེ་ཉེན་བཞེངས་ཀྱི་བྲིས་ཚུགས་དང་། སྒྲ། སྟན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས། ལཱུ་དང་།
མུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་བཅས་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་པའི་རིག་གནས་སྟོབ་བྲ་གསར་
འཛུགས་དང་། སོ་བཟང་ཆེན་པོའི་ཞོལ་དུ་བཟོ་བྲ་འདོད་འཛོད་པའལ་འབྲེལ་གསར་འཛུགས་
མཛད། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་
མཛད་རྗེས་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་གསལ། རྩོགས་མཚུངས་ལོ་དེར་བཞེ་སྟེ་གྲ་
ཆང་མེ་ཉོག་ལྷང་གསེབ་ཏུ་སྟོས་ནས་གསར་རྒྱག་གནང་། གཞན་ཡང་ལྟ་སྟེ་ཉེན་བཞེངས།
དགོན་པ་ཉམས་གསོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། རྗེ་ཉིད་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆ་གན་ནོ་མིན་ཉན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས། མཁན་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་མཆོག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་
ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། ལི་ཐང་དང་། མདོ་སྟོད་སྨད། དབུས་གཙང་སོགས་སུ་
གདུལ་བྱ་ནམས་སྟོན་གྲོལ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དགྲང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཤིང་པག་སྟེ་
ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་བསྐྱལ་བཟང་སོ་བཟང་གསར་བཞེངས་མཛད། དགྲང་ལོ་
ཞེ་དགྲར་ཐེབས་པ་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོར་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲངས་
ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། ཅེ་སོ་ཉ་ལའི་སྟོས་བསྐྱངས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ཐེབས་
བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད། དགྲང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞེས་པ་མེ་སྤྱང་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དགོངས་
པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། གང་གི་གསེར་གདུང་བཞེངས་ལུལ་མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྟ་
མོའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་ལྟར་འཕགས་པ་ལོ་གེ་ལྷ་རའི་སྟེའི་སྟེའི་གཡས་ཚུགས་སར་
ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱང་བཟ་ཤིས་འབྲེལ་བར་བཞེངས་ཏེ་གསེར་གདུང་བཟ་ཤིས་འོད་
འབར་ཞེས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

པ་རྒྱལ་བའི་དབང་སོ་འདི་ཉིད་ནས་སྟེ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སྟེའི་ཡོངས་འཛིན་ཆ་གན་ནོ་

མིན་ཉན་དང་། རྩ་བཟང་ནོ་མིན་ཉན། ཁྱི་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་
གསན་སྦྱང་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོད་རྒྱན་བཞིན་མཛད་དེ། བཞུ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷང་སྐྱེ་ཉོ་ཐོག་བྱ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ་སོགས་དངོས་སྟོབ་
གངས་ལས་འདས་པར་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྩིགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གནང་བ་སོགས་དང་། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱིས་མཚོན། མདོ་རྒྱད་མན་ངག་དུ་མས་སྟོད་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེད་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོད་མཆོག་ནི། མདོ་སྔགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
ཁྲིམས་གཙང་མར་སྤྱང་བ། སྔགས་རྒྱད་བཟང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་
རྩེ་ཆེ་བ། དག་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའི་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱས་སྟོས་གཏན་
ནས་མི་མཛད་པ། མན་ཆིང་གོང་མ་སོགས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་བྱས་ཀྱང་
ཁོངས་དྲེགས་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་བཅས་མཛད་བཟང་རྒྱུ་དུ་གནང་སྟབས།
རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་མཆོན་སྟན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གི་གསུམ་ཚེ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་། ཐོབ་ཡིག་ཆོ་གའི་རྣམ་བཤད། འཁྲིད་ཡིག་བརྒྱད་
འདེབས། སྐྱབ་ཐབས། དབང་བཤད། ཤེས་བརྗོད་སོགས་གངས་ཅན་མཁས་བྱུང་རིམ་བྱོན་
གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། ཆོས་ཆོན་ལྔ་བཅུ་དང་བཞི་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་
མཛོད་ལས། གསུང་ཚེ་གས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་བདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཐོ་བྲང་པོ་ཉ་
ལའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གསུང་འབུམ་བོད་བརྒྱད་ལ་ཆོས་ཆོན་ ༡༩༤ དང་།
དེ་དག་ལ་ཤོག་གངས་ ༣༤༩༢ ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

དཀར་ཆག

༡༽	ཐོག་མའི་སྒྲིང་གཞི།	A
༢༽	དཔེ་སྟེགས་པའི་གསལ་བཤད།	1
ག༽	མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྟུས།	1
༡༽	ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱུང་དགའ་ལྡན་བྲམས་ཆེན་ ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་ཁང་བཟང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ དཀར་ཆག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།	1
༢༽	བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སུ་ས་སྐྱར་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་བདུད་འདུལ་ མཆོད་རྟེན་དང་། རིགས་གསུམ་མཆོད་རྟེན་བཅས་གསར་བཞེངས་སྐབས་ གཟུངས་སྟགས་ཀྱི་མཇུག་དུ་འཁུད་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ།	31
༣༽	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་བྱ་མོང་དང་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་ བའི་རྣམ་ཐར་རས་གྲིས་དང་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསང་རྣམ་རས་གྲིས་བཅས་ཀྱི་ རྒྱབ་ཡིག་དད་པའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བའི་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་།	47
༤༽	ཟིལ་གཤོག་ཞེས་པ་མེ་རྩ་ལོ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་པའི་འདུལ་རྟེན་ཉི་མའི་ འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཆོ་པར་དུ་བསྐྱོས་པའི་པར་བྱང་།	74
༥༽	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་འབྲངས་ རབས་དང་། དེད་རང་གི་རྟོགས་བརྗོད་གྲིས་ཐང་དང་བཅས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་ དཔག་བསམ་སྟོན་པའི་བྲང་བ།	78
༦༽	བྱང་ཡིག་ལེགས་པ་སྒྲིང་པའི་སྐྱེ་བཞག་གྲིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག་	88

༥༽	ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་པར་བྱང་།	106
༩༽	ཆོས་འཁོར་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདའ་ཡབ་གོང་མ་ གསེར་ཟངས་ཀྱིས་གསར་བཞེངས་སོགས་སྤྱི་ཁྱབ་གྱིས་པའི་དཀར་ཆག་ཅི་ འདོད་དགེ་ལེགས་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདྲའི་ཁྲི་ཤིང་།	155
༩༽	བཟླ་དཔེ་བྱི་ནང་གི་དེབ་ཀྱི་མགོ་བརྗོད་གཏེར་གྱི་བུམ་པ།	210
༡༠༽	དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ནང་རྟེན་སྤྲིད་ན་ དགོན་པའི་སྤྲོད་ཅོར་པན་བདེའི་གཟི་འོད་འཇག་པའི་དེབ་ཡིག་སྤྱོད་གྲོལ་བདུད་ ཅིའི་འབྱུང་གནས།	213
༡༡༽	མེ་ཏྲ་སྤྱིད་བྱེད་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་སྤྱོད་གོས་བཟང་ བསྐྱེགས་ཀྱི་གོས་སྤྱོད་བཞེང་བར་མཇུག་པའི་དཀར་ཆག་དང་སྒྲོན་ལམ།	215
༡༢༽	སྤྱིད་བྱེད་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ནས་བསྐྱུན་འགྲོའི་པན་བདེར་དམིགས་ གནས་བཅུ་དང་ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་གསར་བསྐྱུན་གྱི་དེབ་ཀྱི་འགོ་རྒྱངས་ ལེགས་བྲས་གསྐྱའི་ཆབ།	226
༡༣༽	དཀར་ཆག་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་འདོད་པ་འཛོལ་བྱང་རྒྱུ་ལྷའི་འཁྲི་ཤིང་།	227
༡༤༽	བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ།	251
༡༥༽	བསྐྱུན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྤྱེགས་བམ་དཀར་ཆག་སྒྲོན་མེ་གསལ་བ།	255
༡༦༽	ལྷ་ལྷན་སྤྱེལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་མ་པམ་མགོན་པོའི་སྤྱང་ བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་པ་རྒྱ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ དྲངས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲི་སྤྱང་།	261
༡༧༽	ག་ནང་འབབ་ཡོང་ལེན་དེབ་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དགོས་འདོད་ཅོར་བུ།	265
༡༨༽	རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྤྱང་བརྟན་ རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྱུན་གྱི་དཀར་ཆག་སྤྱོད་བཞེད་འདོད་པ་	

	འཛོལ་འཛུགས་བཟང་།	267
༡༩༽	གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་འཆའ་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ ཀྱི་དཀར་ཆག་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད།	325
༢༠༽	རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་འཆའ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་ལས་སྒྲེགས་བཅ་དུ་བཞེངས་ པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཙུག་པ་ལེགས་བྱས་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་།	341
༢༡༽	རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་མཁན་ཆེན་ བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྦྲང་ ཉེན་བཉེན་པར་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཙུག་པ་ལེགས་བྱས་ ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།	383
༢༢༽	བྱ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གསེར་བཅངས་ཀྱི་ རྒྱ་མིབས་གསར་བསྐྱུན་ཀྱི་དཀར་ཆག་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ།	405
༢༣༽	སྤེབ་སྦྱོར་མཉམ་པའི་པིཏྱ་ཡི་གེ་བཙུ་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱེ་འགྲོ་ལ་རྣམ་གྲངས་ བརྒྱད་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྲེ་བྲག་ཆེག་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་པོ་ གསུམ་ན་ཡོད་པའི་བྲ་སྒྲ་རས་བཅིངས་པ་མ་བྲ་སྟོས།	500
༢༤༽	དཔལ་གསར་བདག་བྲག་ན་དོ་རྩེ་བྲག་པོ་གསུམ་སྤྱིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དོ་རྩེ་པ་ལམ།	511
༢༥༽	མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་དུ་མ་ལ་མཆོད་གཏོར་ འབུལ་བ་དང་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱུལ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོགས་གཅིག་ ཏུ་བཀོད་པ་སྤེན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་འཛོ།	517
༢༦༽	རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡུམ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་སྤྱིད་གསུམ་དབང་མོ་དབྱ་འཕང་བསྟོད་ ཅིང་མདའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆེག་དངོས་བྱུབ་འདོད་པ་འཛོལ་འཛུགས་བཟང་།	674
༣༧༽	པར་བྱང་སྟོན་ཆེག་.....	677

བེ ཡ ག ས བེ ཡེ ག རྒྱ ཡ ས མི ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི
 རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི
 རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི རྒྱ ཅི

སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱུང་དགའ་ལྡན་བྱམས་
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་ཁང་བཟང་
སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ།

[illegible]

(3བ)གང་ཞིག་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅ་བརྟན་པ་རོལ་ཕྱིན་འདབ་མ་སྤྲང་ཡངས་པ་འགྲོ་ལ་
བཅེ་བའི་འཇུམ་གྱི་རྒྱབས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་རོ་འཛིན་ལེགས་བཤད་ཟེལ་
དངར་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་ཐེང་བས་སྤྲོད་འགྱུར་བ། །ཅི་འདོད་རེ་བའི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་ལ་རབ་
རྒྱལ་འཁོར་བའི་ར་བར་སྤྲད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་པམ་བའི། །དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་རྣམས་གྱི་
ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་བྱེད་བྱམས་པའི་དཔག་སམ་ལྷན་བ་ཆེ་དེས་སྦྱོངས། །ཡེ་ཤེས་ལུས་གྱི་
ཀས་མེད་དབྱིངས་སུ་ཀུན་སྤོངས་མཆོན་མོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལང་ཆོ་ཅན། །འཇམ་དཔལ་
དོ་རྗེའི་སྤང་བ་ཟད་མི་ཤེས་དེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མཆོག་།རྣམ་འབྱེད་
རལ་གྱི་འོ་ཟོལ་གྱིས་གནམ་སྟོན་དང་འབྲེས་འོད་གྱི་ལྷིང་ཁང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིས། །བདག་
སྟོ་ལྷུན་ལ་འདབ་རྒྱ་ཁྲོལ་ལ་སྤྲོ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀེ་ས་ར་ཡིས་གང་བར་མཛོད། །འཇམ་
ལྷིང་མཛེས་མའི་ཕྱང་པོར་བྱེད་པོ་ཡིས། །སྤར་མེད་གསར་བཀོད་ཡིད་བཞིན་ཁོར་བུའི་
རྒྱ། །བྱག་དང་མཆོག་གཉིས་པཎ་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས། །སྤིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་།གངས་ཅན་ལྷས་ཅེན་བུ་མའི་ཁུར་ཆོས་ལ། །རྒྱལ་བསྟན་རྟ་ལྷང་འོད་གྱི་སྤྱག་
ཅེའི་དཔལ། །བྱག་མཁས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་ཁུང་སྟོན་སྦྱེས། །བསམས་བཞིན་བཀའ་བྲིན་བྲན་
པས་མགོས་བྱག་འཆོལ། །ཕུལ་བྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་ཨ་མའི་འབྲས། །ཡོངས་སྦྱིན་འགྲོ་
བ་ཀུན་ལ་སྤྲན་པའི་མཆོག་།ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་འཁྲི་ཤིང་དར་བྲག་རྒྱ། །(༤ན)ཐུབ་བསྟན་
གསལ་མཛད་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སང་གའི་ང་རོ་ཡིས། །བདུད་དང་

ལྷ་སྟེགས་སྤྲོ་ངན་མ་སྤྲོས་ཚོགས། །ཤྭང་པ་འགེམས་པར་ལུང་ཐོབ་བསྟན་དང་འགྲོའི། །ཅ་
ལག་སྟོ་བཟང་གྲགས་པར་སྟོང་ནས་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུའི་མཁུན་གཙང་ཏུསྟོ་
ངའི། །སྤྱུ་འཕྱལ་ནམ་པར་བདུན་བརྒྱད་འཁོལ་བ་ལས། །མདོ་སྟགས་ལེགས་བཤད་སྤྲོ་སྟན་
དཔྱོད་ལྡན་གྱི། །ན་བ་བདུད་ཅིར་སྤྱོར་ནམས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཚོགས་གཉིས་དགོ་བ་ཚོས་
བཟང་ལྟའི་འདུན་སར། །ཀུན་གཟིགས་སྤྱན་སྟོང་གྲུབ་པ་དཔལ་གྱི་བདག །དབྱངས་ཅན་
བཞད་པའི་འཇུ་མ་གྱིས་རྒྱལ་བ་ཡི། །གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་སྟེལ་ལས་གཞན་སྟུ་ཞིག །བྱང་
ཕྱོགས་སྤྱན་པའི་པག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྲང་བ་དག །འགྱུད་ལ་མེས་པོས་མ་བརྟགས་སྟོང་
རྗེའི་ལྷ་མཚོག་འོངས་པ་འདི། །ཉི་ཟླའི་སྟོན་མེ་ལས་ལྷག་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་
དཔལ། །རྒྱ་མཚོའི་བརྗོ་བཞིན་དུ་སྟོན་མཛད་གང་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཐུ་སྟོབས་ཡོན་ཏན་རྟོ་
རྗེའི་ཆར་བརྒྱའི་རྒྱང་། །བདུད་སྟེལ་སྟོང་གི་བད་མཚོར་འབབས་པའི་མགོན། །འཛིགས་མེད་
ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་གོ་ཆ་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྟེ་དེར་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །གར་
དབང་མའི་སྲིད་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚན། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་འདྲེན་ལ་རྩ་བལ་
མཚོག་། །སྟོ་བཟང་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གར། །རྟོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་(༧བ)
སྟུ་ཕྱོན་ལ་འདུད། །སྟོ་ཕྱོས་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རྒྱབས། །བུམས་བཙེའི་རྒྱང་
གིས་རབ་གཡོས་དམ་ཚོས་རོ། །སྐལ་ལྡན་ཆངས་པས་ཉན་པས་ཐར་པའི་དཔྱིད། །སྤྲོ་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མཛེས་སྟུག་དངོས་དེར་འདུད། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
བསྟན། །སྲིད་པའི་གདུང་འཕྲོག་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན། །རུབ་པ་མེད་པར་བསྐྱང་མཁས་
དེན་ཅན་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས་གཙུག་ན་མཚོད། །བསྐྱབ་གསུམ་འབྲས་
བྱའི་མཛོད་འཛིན་རིམ་གཉིས་གྱི། །བཤད་སྤྱབ་ནགས་སྟུ་དགོ་བའི་འདུན་པ་ཆེས། །བསྟན་
པའི་མདོངས་མཐའ་བཟ་བ་གཙུག་འཆང་བའི། །བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་ཞིང་ས་མཛེས་པར་
བསྟགས། །བདུད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་སྤྱུ་གསུམ་ནོར། །འབྲུམ་ཐག་ཆར་དུ་བསྟེལ་

ཆོ་དགའ་བ་བརྒྱའི། །དཔལ་ལྷན་བྱམས་དང་བཅེ་ཆེན་བདག་ཉིད་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བལྟམས་པའི་སྡེ་ཆེན་ཞིང་། །གང་གི་གཙང་ཁང་གསེར་ཟངས་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་
ཉི་མར་ཙོ་འདྲི་གསེར་སྤུའི་ཁ། །ས་འདིར་མཐོ་རིས་གོང་རྒྱན་འཕོས་འབྲ་སོགས། །གསར་
བསྐྱུན་དཀར་ཆག་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་སྟེལ། །དེ་ཡང་སྐྱུན་དངགས་མེ་ལོང་དུ། །ཤིས་བརྗོད་
བྱལ་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །དེས་པར་བསྐྱུན་བའང་དེ་ཡི་སྟོ། །ཞེས་ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་བྱལ་བྱ་
དངོས་པོ་དེས་བསྐྱུན་གྱི་ཆོག་གིས་སྐྱུན་བསུས་ཏེ་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་
འཁྲི་ཤིང་ལས། །དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་ལྷན་བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བས་བསྐྱོར་ཅིང་
བསོད་ནམས་ར་བར་གནས། །སློང་དང་རིག་པ་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་ཆུ་ཡིས་རྣམ་མཛེས་རྣམ་
པར་རྒྱས་པའི་ཡལ་ག་ཅན། །ཆོག་ཤེས་བྲི་མེད་ཡལ་འདབ་གྲགས་སྐྱུན་དཀར་བའི་མེ་(༥ན)
ཏོག་ཏྱག་ཏུ་དམ་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །བསམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱས་ལྟོན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག །

ཅེས་འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་དང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་དེས་པའི་བྱ་
དཀའ་བའི་དམ་བཅའ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྲེང་དུ་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྟོན་
འཇུག་གི་བྱལས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བས་ལེགས་པར་བསྐྱོར་ཞིང་འཕེལ་བའི་ཆུལ་ནི་འདུལ་ལུང་
སྐྱུན་གཞི་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་ར་བར་གལ་ཆེ་
བ་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྐྱུན་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆུ་ཡིས་མཛེས་ཤིང་བརྒྱན་པར་མཛད་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་
གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་བརྟན་ཤིང་དར་བྱག་པ་འདུལ་
མདོ་སོགས་གསུང་རབ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་ནས་མཐར་ཏྱག་ཏུ་དམ་པའི་འབྲས་བྱ་
བུན་སུམ་ཆོགས་པས་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་སྟོང་
བར་མཛད་པ་སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྟོན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་འཁྲུངས་པའི་

ཚུལ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཛོད། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །དུམ་བུ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནི་དབུས། །ཞེས་འཛམ་སྤྱིང་ཆེན་པོ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོན་ཆེས་ཡངས་
པ་ལས། མཁའ་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། །སྟོང་ཐུག་
གཉིས་སོ་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས། །ཞེས་ཏི་ཤིང་ཤིང་གིས་མཆོན་པའི་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱུ་སྟེ་སྤྱིང་
འདྲིར་ཤར་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཅུན་ཟུར་ཕྱད་ལྟ་བུ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོ་བྱང་
རི་སོ་(༥བ)ཅེ་ལ། སྟོར་སྟོར་རྗེའི་སྟེ་མཆོག་ཐུག་ན་པད་དཀར་འཆང་གི་བཞུགས་གནས་སོ་
ཏ་ལ་དང་། སྒྲི་རྒྱ་རྒྱ་ཀ་ཏ་ཀ། རུབ་དུ་གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་མཛོད་ཨོྭ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་།
བྱང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རོལ་གནས་ཆ་བསགས་ཀྱི་སོ་བྱང་ཤལ་ལ། གཞན་
ཡང་རྒྱུད་སྟེ་ནས་གསུངས་པའི་གནས་ལུལ་དུར་ཁྱོད་སོགས་བྱང་པར་ཅན་དང་། མཛོད་
ཅན། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་སོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་ལྗང་བའི་
རྒྱ་རོལ་ན། །མཚུ་ཞེང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་
མཚུ་དང་ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་བཅུ་རེ་ཡོད་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ལྟ་བུ་སྤྲག་པ། རྒྱ་རིག་
བྱ་བསེལ་ཞིང་རོ་སྤྱང་ཅི་ལྟ་བུར་མངར་བས་གང་བ་མེ་ཏོག་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་ཁེབས་པའི་ནང་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་སྤྱང་ཆེན་པོ་གསྒྲ། སི་རྒྱ། བལྲ། སྟེ་ཏ་རྣམས་རིན་
ཆེན་བཞིའི་བྱེ་མ་འདྲེན་བཞིན་པར་སྤྱང་ཕན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མ་དྲོས་པར་
གཡས་སྟོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་
ལྟན་པའི་ལུལ་དབུས། དེ་ལ་ཡང་ས་ཆོགས་དང་ཆོས་ཆོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེ་མའི་
དབང་གིས་ཤར་ན་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་ཆང་ཆིང་། སྟོར་རྒྱ་སྤྱང་འདམ་བུ། རུབ་
དུ་བམ་ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ། བྱང་དུ་ལུ་ཤི་རིའི་རི་དག་གིས་བསྟོར་བའི་དབུས་འགྲུང་འཆང་རྩོ་
རྗེ་གདན་གྱི་སྟོར་སྟོང་ལ་བདུད་བཟུལ། དགུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག།

སྟོ་རངས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདུད་ཅིས་སྤྲགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་སྟུན་

མོང་བའི་ངོར་བསྐྱན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། སྤྱིལ་གྲུང་གཅིག་ལ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་
བརྟེན་གྱིར། །རྩོམ་གཞན་ལ་རྩ་ཆོང་བཟ་ཤིས་ལས། །((ཇེ)ཉིར་བསྐྱངས་ཟོར་བའི་ཚུན་
པོ་བཏིང་བའི་སྟང་། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་མར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །ཐུགས་
ཀྱི་དཔལ་བེར་གཏམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་
པའི་ཚུལ་བསྐྱན་ནས། དེགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་
སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བཞེད་ནས། ལུང་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
འཁོར་འགན་ལྷ་དང་བྲལ་བས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་
ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཤས་ཆར་སྦྱོད་པ་ཉིས་ཁྲི་
ཆིག་སྟོང་། །ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་ལ་ཤས་ཆར་སྦྱོད་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ། དེ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་ལ་སྦྱོད་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་
ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་ལེགས་པར་སྦྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་ཅིག་སྦྱོན་མེ་ལས། སྟོང་
ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་གང་ཡིན་པ། །རྒྱལ་བ་གང་དག་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །ཆོས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒོ་མོ་དེ་དག་གིས། །བསམ་པ་རི་བཞིན་འཛིག་ཉེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་
དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་ལས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུང་པོ། །སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་
ལས། །ཞེས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་རི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བཀར་འདུས་པ་ཡང་།

འཕྱི་པའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདོ་སྟེ་(ཇེ)དབྱངས་བསྐྱད་ལུང་བསྐྱན་
དང་། །ཆོགས་བཅད་ཆེད་བཛོད་སྟེང་གཞི་དང་། །རྟོགས་བཛོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་དང་། །སྤྱིས་
རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །མཛད་བྱང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྟེ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་

གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་ཡང་
རེས་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བར་བཞེད་ལ། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ངོར་སྐྱེ་དངོས་
ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པའི་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
སྤྱོད་པར་དགོངས་ཏེ་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ལོ་དེའི་དབྱར་གྱི་དུས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་གནས་བརྟན་དང་མ་སྐྱེས་དགས་
སྐྱེན་བདག་མཛད་དེ་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་མཛད། བཀའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་
བྱང་སྟེ་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤྲུལ་སྤྲུང་རྣམས་བཅེགས་པ་གདན་དུ་བཏིང་བར་འཕགས་
པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཞུགས་ཏེ། ཞལ་མཉན་དུ་ཡོད་པར་སྟོགས། དུག་ཐལ་མོ་སྤྲུལ། སྤྲུལ་
གྱི་སྐྱོན་ས་མཆི་མའི་བདུད་ཅི་འཛག་པ་དང་བཅས་སྟན་ཞིང་འཛེབས་པའི་གདངས་ཀྱིས།
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྟོང་
བསྐྱེས་ལ། བསྐྱེས་པའི་དོན་ཡང་། མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྟོང་རི་སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་
གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཐུགས་ལས་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྗེས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས། འཕགས་པ་ཉི་ལེ་འཁོར་གྱིས་སྤྲ་
མ་རི་སྟེ་བ་བཞིན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་དང་། འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོང་བསྐྱེས་
ཤིང་། འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་བོར་བསྟན་པ་གཏད། དེས་(ལྔ)ལ་ནའི་གོས་ཅན།
དེས་ཉི་ཤུས། དེས་ཉི་ཉི་ལྔ། དེས་ནག་པོ་བ། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་པ་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལེགས་པར་གསུངས་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། འོད་སྤངས་ཀུན་
དགའ་ལ་ནའི་གོས་ཅན་དང་། ཉི་ཤུས་ཉི་ཉི་ལྔ་དང་ནག་པོ་དང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་
བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
མདོར་ན་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དང་པཎ་བྱུང་མཐའ་ཁྲུས་པས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་

ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། བོད་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ལྔ་པ་སྤྱི་ལོ་བེ་མ་མེད་
པའི་མདོར། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་
དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པ་སྤྱི་དར་དང་བྱི་དར་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དབུ་བརྟེས། སྟོལ་བཏོད།

དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་རི་
སྟན་ཤལ་གྱི་པོ་བྱང་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་སྤྲོད་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཆེ་བཙུན་བྲག་ན་
བརྟེན་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལས་ཡོལ་བ་མེད་པའི་མཐུ་ལས། སྤང་སྟོང་བྲག་རྒྱ་བ། གསེར་
གྱི་མཚོ་ད་རྟེན། ཅེ་རྩ་མ་ཉིའི་རྟོག་པོར་སོགས་བབས་ཏེ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྟེས། དེ་
ནས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་སྟོང་པའི་སྐབས་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ལྷ་ལྷན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡི། །གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི། །རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་བ། །ལི་ཅ་བྱི་ཡི་རིགས་
སུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་(༡༧)དབང་བྲག་མི་རྗེ་
སྟོང་བཙན་སྐམ་པོའི་བཀའི་ཅོད་པན་ཐོད་དུ་བཅིངས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བྲུ་མི་སྟོན་
ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེབས། བམ་བེ་ལེགས་བྱིན་དང་། ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་ལ་
ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བསྐྱབས། མདོ་རྒྱུད་ལ་མཁས་པར་མཛད་ནས་བསེལ་
སྟོངས་སུ་འཁོར། ཡི་གེའི་སྟོལ་གསར་དུ་བཏོད། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྟོན་སོགས་ཆེས་
མང་པོ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྲུ་མི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབས་
འདིར། །མི་མཁས་པས་སྟེབ་པའི་སྟོན་མ་ཡིན། །ང་ལུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མ་ཡིན། །རྗེ་རྒྱལ་
པོ་ཉི་ལྔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། །ཁྲོགས་སྟོན་པོའི་ཁྲིད་ན་ང་ཅམ་མེད། །བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་
མི་རྣམས་ལ། །ང་ལྷ་མི་བཀའ་བྲིན་མི་ཆེ་འམ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་
བཙན་སྐམ་པོས་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་བསྟན། རོ་ཤྲུག་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མ་བསྐྱུན། ཡེར་

པར་སྒྲིམ་བྲུ་བཅུགས། དགེ་བ་བཅུ་ཉི་མཉམས་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྤུང་པོའི་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་རྒྱ་ཆེར་བཏོད། དེ་རྗེས་འཇམ་དབྱངས་
མཁའ་པའི་ཐིག་ལེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལྟུ་བཙན་གྱི་རྒྱ་གར་ནས་མཁན་པོ་བོ་རྩི་ས་ཏུ་དང་
པསྒྲ་སྐྱ་ལྷ་ཤ་སོགས་པཎ་བྱུང་ཏུ་མ་སྟུན་བངས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་བསྐྱར་བའི་
ཡོན་སྦྱར་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱན་གྱི་དགའ་སྟོན་གསར་པའི་མགྲོན་པོས། བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྟན་
གྱིས་བྱུང་པའི་གཞོལ་བཞེངས།

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་(༡ན)འཛིན་པ་བཅུ་གཉིས་
གདན་བངས། འཆར་རྒྱུ་ཏས་མཁན་པོ་མཛད། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཅ་བ་
བརྟན་པོས་སད་མི་མི་བདུན་འཁྱའི་སྤུང་སྤྱུང་བའི་དངོས་པོར་མཛད་དེ་གངས་
ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་འདིར་དམ་ཆོས་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་བྱུང་པར་བཅུལ་བ་ལས། སྤྱིད་དང་ཞི་
བའི་ཁམས་འདིར་བདེ་སྦྱིད་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་བདེ་མི་ཤེས་པས་གང་བར་སྦྱར། གསང་བའི་
བདག་པོ་བསམས་བཞིན་མའི་སྤྱིད་པ་བཟུང་བ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་རང་ཉིད་
ཀྱི་རལ་པའི་ལན་བྱ་མཐོན་མཐིང་རྟོར་བྱའི་ལྷག་སྟན་ལྷ་བྱའི་ཅེར་དབང་གཞུང་མཛེས་པ་
འཕྲོག་པའི་དར་ཡུག་གཙང་ཏུ་བཀམ་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་སེན་མཆོན་དཔེའི་རྒྱ་ཆོས་
འི་མ་མེད་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། བཀྱར་སྦྱི་བྱུང་ཆེན་པོས་ཡབ་མེས་ཀྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་ཏོག་དང་། དཔེ་མེད་བཀྱ་ཤེས་དགེ་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ཁང་གསར་
ཏུ་བཞེངས། ལོ་པཎ་མཆོད་གནས་སུ་བསྟེན་ཏེ་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྐྱད་གསར་བཅད་གྱིས་
དག་ཐེར་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་བ་དན་རྒྱལ་པ་མེད་པ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མའི་
བར་ཏུ་སྦྱིང་སྟོབས་གྱིས་སྤྱག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་བར་མཛད། རྟོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ་
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།

རྟག་ཏུ་སྤྱིད་པའི་ནགས་སྦྱང་འདིར། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་གྱི་ཉེ་བར་གང་། །དཔག་བསམ་

ཤིང་རྣམས་འཁྱུངས་གྱུར་ཏེ། །དུག་གི་ཤིང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། ལོག་པའི་
སྒོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དུས་སུ་བདོ་བ་ཚུ་སྒོན་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་བསྐྱན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྩ་ལྟར་
(༡༧)ཁམ་དུ་བ་བ་སྤང་དར་མའི་སྤྲིག་སྟོབས་ཆ་བེར་གྱིས་བསྐྱན་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཀྱ་
སྟད་ཆར་དུ་དངར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་བུམ་པར་བྱས་པས། ཉག་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་འབྱུང་བྱ་ལྟག་
པར་དུ་དགའ་བའི་ལྟས་ངན་གྱི་བཞད་སྐྱ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁ་གདངས་པའི་ཆོ། དཔལ་
གྱི་ལྟ་མོས་བསྐྱལ་བ་བཞིན། ལྟ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྩི་རྩེས་ཆད་མེད་པའི་སྟོང་སྟོབས་བྱུང་བ་
མཆོག་གི་གནས་རུ་སྤྲི་ཞིང་མཁེགས་པར། སྟོང་རྩི་ཆེན་པོའི་ལྟགས་གྱི་ཉག་སྟན་ལེགས་
པར་བཀའ་བ་བཅད་པོ་སྤྲིག་ཅན་རྩི་རིང་གི་ཡི་གེ་སྟོག་སྐབས་སྟོང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན། སྤྲིག་
སྟོན་སྤྲིག་འབངས། བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་གྱི་ཁང་བྱར་ཐར་པ་མེད་པར་བཅུག་
རྒྱལ་པོ་དར་མའི་སྤྲིག་པའི་འཛོར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱན་པའི་སྟོན་མེ་རེ་ཞིག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་
སྤྱར་སྐབས་ཚུ་པོ་རི་ནས་དམར་ཤྱུ་སྟེ། གཡོ་དགེ་འབྱུང་། གཅང་རབ་གསལ་རྣམས་
རྒྱལ་པོ་མ་རུངས་པའི་མི་བསྐྱུན་པའི་ང་རོ་སྟན་གྱི་ཆེར་མར་ལུངས་པས་འཛིགས་པ་དང་།
ངས་པར་འབྱུང་བ་པན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་པས་མཆོམས་སྤྱར་ཀམ་ཤེ་ཏམ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྲེ་སྟོང་གྱི་སྟེགས་བམ་བསྐྱམས་ཏེ་གསང་ཐབས་གྱིས་མངའ་ངེས་སུ་གཤེགས། དེར་ཡང་
བཞུགས་མ་ཐེབས་ནས། བྱང་ལམ་བརྒྱུད་མདོ་སྤྱད་དུ་ཐེབས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གཅང་
རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོ་དམར་གཉིས་གྱིས་ལས་སྟོབ་མཛད་དེ་སྤྲེ་ཆེན་རབ་
ཏུ་བྱུང་། མཆོན་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས།

དེ་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་བསྐྱན་རྒྱ་མཆོའི་སྐབས་ཐེང་ས་སྤྱད་ནས་གཡོ་བར་མཛད། ལྟ་སྤྲེ་མ་
ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་སྤྲེ་ལ་སྤྱན་བྱངས། གང་གི་སྟོབ་མའི་བྱ་མཆོག་སྤྱུ་(༤ན)སྤྲེ་
ལ། ཀྱ་ཏ་སྤྲེ་ལ། སྤྲེ་སྤྲེ་ལ་སྤྲེ་སྤྲེ་ལ་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་འདུལ་འབུམ་སྤྲེའི་ཚུ་
འཛོན་གྱི་འཕྲིང་བ་ལས་བསྐྱབ་གསུམ་བདུད་ཅིའི་ཐེམ་ཆར་པབ་སྟེ་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་

བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཀྱང་། ཨར་མོ་བརྟེ་ལ་སོགས་པས་ལོག་པའི་ཆོས་ཡིད་སྤྲུབས་
མདའ་ལྡེ་དུག་གིས་འགོ་བའི་སྒྲིང་མ་མེད་དུ་ཕུག་པ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་ཐུགས་
གྱིས་མ་བཟོད་ནས་བསེལ་ལྡན་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་ལོག་པར་འབྱམས་པའི་ཐུན་པ་བྱང་ནས་
འབྲེན་ཕྱིར་བརྟེ་ཏ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆན་དྲི་པི་ཀ་ར་ལྷོ་རྒྱ་ན་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་སྤིང་
པ་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་སྤྱན་འབྲེན་པར་ནག་ཚོ་ལོ་རྩ་བ་སོགས་བྱ་མ་རྟེ་མངགས་ཏེ། མི་
འབྱུགས་པའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་གྱིས་བག་ཆ་བ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མདའ་དུ་བྱང་བ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུ་ལོན་བརྟན་པོས་ཉེས་པའི་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་ངེས་པར་གཙོད་
པ། དེག་པའི་གནས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཙན་པོ་བགོས་ཤིང་། བསྐྱབ་གསུམ་དུ་ཁྱུ་ལའི་དར་སྤེལ་བ་
ལྷུ་བ་དུ་བསྐྱོད་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་བསྟན་པའི་དུ་མཆོན་སྤིང་
པའི་གཙུག་ཏྲར་དུ་བསྐྱེད་མཁས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་སྤྱན་བྲངས་པའི་སྐབས་
བོད་དུ་མགོན་པོ་ཉིད་མེབས་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ན་
པརྟོས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་སམ། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ན་ང་ཡི་ཞིང་ཁམས་ཡོད། ཁྱོད་གྱི་ཡི་དམ་རྩོ་
མོ་སྒྲོལ་མ་ཡང་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས།

ཁྱོད་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཡང་དེ་ན་ཡོད་པས་བྱང་(༤བ)ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིག །ཅེས་
དང་། ཐ་མལ་སྤྱེ་བོའི་སྤང་ངོར་མངའ་བདག་མི་ཏི་པ་གནས་དབྱུང་མཛད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སེལ་
ཐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་མོས་ཀྱང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་
བར་བྱས་ན་པན་ཞེས་དང་། གང་གི་སྤྱུལ་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིག་གིས་རྩོ་བོ་བོད་དུ་མེབས་
ཁང་། བོད་དུ་བྱོན་ན་པན་ཐོགས་པ་འོང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་བ་སི་ཀ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
པན་ཐོགས་ཏེ་འོང་བ་འདུག །དེ་ལ་བྱོན་ཆུབས་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔལ་མར་
མེ་མཛད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དུ་མས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་ལྷུང་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་པའི་རྒྱལ་

ཁམས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནག་ཆོ་ལྷུ་ཁྱིམས་
རྒྱལ་བས་སྦྱོར་བྲངས་ཏེ་མངའ་རིས་སུ་ཐེབས། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་སོགས་གདུལ་བྱའི་
ཞིང་ས་ཆེས་དུལ་བར་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཆལ་ཆེལ་དུ་པབ། བྱད་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འགལ་སྒྲ་ལོག་པར་ཏོག་པ་ཆུ་སྤོན་རྒྱལ་མཆན་ཅན་ཀྱི་བརྒྱལ་
ཞུགས་འཆང་བའི་ནག་པོའི་སྤེལ་ཆོགས་རྩ་ཕྱང་ལྷར་སྤོག་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་སྦྱོན་
མའི་སྦྱང་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ཀྱི་གསལ་བྱེད་མཆོག་ཏུ་སྦྱོར་བར་མཛད། སྦྱོན་གོམས་ཐུགས་
བསྐྱེད་སྐལ་བ་བཟང་པོས་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲོམ་སྦྱོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་
ཀྱིས་གང་གི་སྦྱོན་པ་གསན་པས། བྱུང་འབྱུག་ཤིང་རྩའི་འདབ་མ་མཁའ་ལ་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་
བའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་འབྱུགས་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་གཅིག་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་གམ་དུ་བཅད། དབུས་
སུ་སྦྱོར་བྲངས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོམ་པའི་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་མཐོ་ར་ཡི་སྤྱོད་བ་རྣམས་
ཀྱུན་ཏུ་རྩིངས་པ་མེད་པར་སྐལ་ལྷན་(༡༠ན)རྣམས་ཀྱི་སྦྱིང་གའི་དོ་ཤལ་མཆོག་ཏུ་འཆང་
བས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བུ་སྦྱོར་ཆ་པོ་དང་། ཡང་ཆ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
སྦྱང་། ཞེས་པའི་ལུང་ཆད་མ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་ཏེ་འབྲོམ་ཇོག་ཁུ་གསུམ།
རྒྱལ་སྤྲས་སྦྱོར་མཆོད་གསུམ། སྤང་ཤར་སོགས་བྱ་དང་ཆ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
སྤེ་སྦྱོད་དུ་གཏོགས་པའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྷར་འཛམ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་
དར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ། ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་ལྷན་པའི་
མདོ་སྤེལ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པའི་དུས་
ཀྱི་ཆོ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྦྱང་པོ་གསར་པ་ཐོབ་པ་ན་སྦྱོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོ་
ཕྱོགས་ནས་ཡང་བར་ཏ་ནིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བར་ཏ་ནི་ནས་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཟབ་མོ་འདི་ཡང་འདི་ལྟར་བྱི་མའི་ཆོ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། བྱང་གི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལགས་སམ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་
རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་གི་ཡུལ་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དེར་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་མཉན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱང་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་དུས་སྤྱད་དང་། ཕྱི་དར་བསྟན་པའི་དབུ་ཚུགས་ནས་དཔལ་མར་(༡༠བ)མེ་མཛད་ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་
བཀའ་གདམས་གསར་མའམ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྷན་པ་ཞེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་ཉིད་ཞིང་འདིའི་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་དུ་མངའ་གསོལ་བ་ནི། མདོ་སྤེ་གདམས་དག་
འཕོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེས་དཀའ་ཀྱི། བྲེང་བ་སྟེར་བའི་ཁྱེུ་འདི། །ང་ཡི་
བསྟན་པ་གསོ་བྱེད་ལ། །མ་འོངས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ནི། །འབྲི་དང་ལྷན་ཀྱི་ས་མཆོམས་
སུ། །དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔོན་པ་འདེབས། །སྒོ་བཟང་ཞེས་བྱའི་སྟེས་བྱ་འབྱུང་། །འཁོར་
ནི་རྣམ་མང་བསྐྱབས་བར་བྱེད། །ཆོས་སྦྱོད་བཅུ་ཡི་རྒྱན་འཇུགས་ཤིང་། །ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་
ཅན། །ང་ཡི་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ལ། །དབུ་རྒྱན་འབྲལ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད། །སྟོན་
པའི་མདོ་བཞེན་གསུང་སྟོག་ཅིང་། །སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །ང་ལ་
གསོལ་བ་རབ་འདེབས་ན། །བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། །དེ་ལས་འཕོས་ནས་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི། །མད་བྱང་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །སེང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། ལྟར་གཤེགས་མདོ་རྒྱན་གི་འགྱུར་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་མ་
རྩོས་པས་དུང་དཀར་པོ་ཞིག་ཕུལ་བ་མོད་ལ་ཀྱི་བྱ་ལ་གནང་ནས། འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་

རིར་སྒོས་ཞིག །མ་འོངས་བསྐྱེམ་མའི་ངང་ཚུལ་འདིས་འདོན་བས་དེ་ཡི་ཚོགས་དུང་དུ་འགྱུར་
གྱི། གཏེར་བདག་སྤུའུ་གནས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།

ལྷ་མོ་བྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་རྒྱུད་གྱི་(༡༡ན)
སར། དགོ་དང་ལྷན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
ལབ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས། བྱ་མོ་ཁྱོད་གྱིས་བྲིས་པའི་བྱང་སེམས་དེ། །མ་འོངས་བསྐྱལ་
བཟང་སངས་རྒྱས་བདུན་པ་ཡིན། །ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་སྟོབས་ཆེ། །སྟོགས་
དུས་ལོག་སྟོད་བོད་ལུལ་བྱུང་བའི་ཆོ། །དགོ་སྟོང་ཚུལ་འདིན་གྲགས་པའི་མཆོན་ཐོགས་
ཏེ། །གང་གི་ཞིང་དུ་སངས་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། །ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་པ་བྲིས་
གཞོན་པས། །ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་པ་བྲིས་པའི་སྟོང་སྟོབས་པ་བྲིས་པ་བྲིས་
བསྟན་པའི་ཕྱག་རྟགས་འདིན། །བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་དོ། །མཐའ་
ལས་རྒྱུད་སྤེའི་ཚོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། །རྒྱུད་སྤེའི་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་བཅུད་སྤུང་
ནས། །གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐལ་ལྷན་ཆེམས་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་ཅ་
རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །འདིག་རྟེན་ངན་ལྟ་བུ་འདས། །ས་ཡི་སྙིང་འདི་སྟོངས་གྱུར་ན། །ཁྱོད་
ཉིད་བྲིས་པའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དགོན་
ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནང་ཡོད་པ་ཡི། །ཆུ་བོ་གསེར་དང་ལྷན་འབྲལ་དུ། །ངན་
ལྟ་བུ་འདས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསེལ་རིའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་ཁ་བ་ཅན་དང་དགའ་
ཞེས་པས་འོག་མིན་ས་ལ་འཕོས་འདྲ་བ་གདན་ས་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགོན་
མིང་ཁྱོད་ཉིད་ཅེས་པས་རྗེ་བཅུན་བཅུན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དངོས་སུ་མི་ཐོས་བཟུང་བར་
བདེ་གཤེགས་གྱི་བཀའ་བྲི་མ་མེད་པས་བསྟན་ལ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡི་གེ་བ་ཞེས་སྟོམ་བཅོན་གྲགས། །དེ་ལས་གཞན་པ་དང་ཡིག་
ར། །དང་པོའི་ཡི་གེ་བ་གྲགས་པ། །(༡༡བ)སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅ་ཀྱི་འབྲལ་མོ་ཆེ་ལས་འསྐྱོས་པའི་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་དུ།
བདག་གི་སྦྱལ་བ་དམ་བཤེགས། རེས་འགའ་དག་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྦྱལ། །དེས་ནི་གནས་དེ་སྤྱོད་
བར་བྱེད། །རེས་འགའ་བྱིས་པའི་གཞུགས་སུ་འོང་། །རེས་འགའ་དབྱལ་ཐོངས་སྤྱང་པའི་
གཞུགས། །རེས་འགའ་བྱོལ་སོང་བྱ་བྱིའི་གཞུགས། །རེས་འགའ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་
ཀྱི་གཞུགས། །རེས་འགའ་ཡིག་འབྲུ་གཞུངས་ཀྱི་གཞུགས། །གྲགས་པ་ཅན་ནི་དག་སྤྱོད་
ངོ་། །བསྟན་གནས་བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་། །དེ་ནི་རྒྱུད་པ་ཉིད་དང་མཚུངས། །ཁྲིམས་ལྡན་
དེ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་ཤིང་། །སྤྱེས་བྱ་གསུམ་ནི་དོན་གཉེར་བའི། །བྱ་བ་སྤྱོད་བ་བརྒྱ་ཐག་
ཅམ། །གནས་དེར་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་གནས། །བཀྱར་འོས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། །མདོར་
ན་གནས་མཆོག་དེ་དག་ཏུ། །དང་པོར་བཞི་བྲལ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཐ་མར་སྟོང་ཐག་བྱེད་དང་
གསུམ། །བསྐབ་བ་གསུམ་ལྡན་ཤུག་པའི་སྤྱེས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་དུ་འགྱུར། །གནས་
དེར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆམས་ནས། །དག་འདུན་དཔག་མེད་འདུ་བར་འགྱུར། །ཕྱིར་ཡང་
ལས་ཅན་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོད་དག་དང་མཚུངས། །རྒྱ་བོ་བརྒྱ་ཡིས་གང་མི་
རུས། །ཅི་ཅམ་ཞེག་གིས་དམའ་མི་རུས། །ཞེས་མཆོན་སྤྱོད་སྤྱོད་འདུ་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་
མཛོད་ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། བ་ཆོས་ལེན་ཉེར་བྱག་པ་ལས་ཀྱང་། ཐ་མར་
བསྟན་པའི་མེ་རོ་དག །གྲགས་པའི་མཆོན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། །(༡༢ན)དུ་མའི་པན་བདེ་
སྦྱབ་བྱེད་པའི། །དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་
མེ་རོ་བསོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་ཉི་མས་ཀྱང་། ཆོག་སྤྱིའི་བཤད་སྦྱབ་རྟགས་
ཀྱི་དག་སྤྱོད་གིས། །ཐུབ་བསྟན་མིང་ཅམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། །བསྐབ་གསུམ་ལུང་
རྟགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཛོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཆ་ཤས་ཅམ་གསུངས་པའི་
ཚུལ་སྟོང་བྲག་བྱལ་ཆེན་ལས་ཀྱི་དོན་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་མའི་ཤ་ཚུགས་འཛིན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས། མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོས་ཁྱུས་པའི་ངོར། བདག་ལས་ཀྱི་དོན་མཁོལ་བ་བཏབ་པ་
དོན་དུ་གདམས་པ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བསྟན་དུ་གསོལ་ཁྱུས་པ་དང་། སྐྱེ་གཟུགས་མི་
སྟོན་པའི་དག་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེལ་བའི་
གདམས་དག་སོགས་སྦྱལ། གློ་བཟང་འདི་ཡི་རྒྱད་ཆོད་གང་ལགས། འཆང་ནམ་རྒྱ་ཡི་དམ་
ཀྱི་ལྷ་གང་གིས་རྗེས་སུ་གཟུང་། སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་གང་དུ་འཁྱུངས། ཞེས་སོགས་ཁྱུས་པའི་ལན་
དུ། རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་བདག་པོས། གློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་
བསགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་བརྗེ་ཏའི་ཚུལ་བཟུང་། སེམས་ཅན་
མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱས། སྐྱེ་བ་འདི་གའི་སྤྲ་མར་ཁ་ཆེ་ཁྱི་བསྟན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བརྗེ་ཏ་མ་ཉི་
ཟླ་བ་ལྷོ་ཞེས་བྲ་བར་འཁྱུངས་ཏེ། ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་(༡༩བ)འདུས། སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་སྤང་ངོར་སྤྱོར་ལམ་ལ་གནས་པར་གྲགས། ཁོ་བོ་ལག་ན་དོན་རྗེས་ཀྱང་འདི་པའི་
ཡོན་ཏན་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་། ལྷག་པའི་ལྷ་བྱི་ནང་གི་ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་།
རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན། འཆང་ནམ་རྒྱ་དམ་མི་
སྟོན། འཇམ་དབྱངས་དང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ཐོས་
རིག་གསུམ་ཀྱིས་པན་ཡོན་ཐོབ་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས། ཁོང་གི་རྒྱད་ཆོད་གཞན་ཀྱིས་
དཔག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཆང་རྒྱ་ཚུལ་འཇམ་དབྱངས་དང་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་། རྟོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོར་སྟོབ་
དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བྱད་པར་གང་གི་བྱ་སྟོབ་བྱང་གིས་རིན་ཆེན་དང་པོའི་
མཆོལ་དང་བཅས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བརྟེན། སྟོང་བ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་གསོལ་
བ་ཡུན་རིང་དུ་བཏབ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་བཀའ་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོས་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་

ཡར་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཞེས་པར། སྤྱིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱིན་པའི་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད། སྟོན་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་དེ། བྱི་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་རྒྱལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་
སྤྱོད་པའི་སྟོབས་པའང་ཐོབ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ལ་མངའ་བརྟེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དབང་པོའི་རྟོག་གི་བྱང་དུ་རྗེ་བཙུན་དང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་གིས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་བལྟ་བར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྲུགས་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་(༡༣ན)བྱེད་པ་ནི་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བསྤྲུགས་པ་མང་དུ་བཞོད། དེའི་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུའི་དབྱས་ནས་བཞེངས་ཏེ། མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྲུགས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་བལྟ་བར་བདག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་
ལམ་བཟུབ་པས། དེའི་མོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དང་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གནང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་
ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་སྤར་བཞིན་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ལ་སྟོང་
སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱང་བའོ། །ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་བཞོད། དེའི་ཆེ་སྤྱིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱང་
བའི་སེམས་དཔའ་འདི་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱང་ཤར་མཚམས་
སུ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱང་བའི་བཀོད་པ་སྤྱོད་ཚོགས་པས་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་སེང་
གཤེ་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
རྣམ་དག་གངས་རིར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བཀྲལ་ཏེ་ལྷུང་
དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་གསལ་བ་ས་འོག་ས་སྟེང་
ས་ཁྲ་གསུམ་ན་འགན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་མཛད་དུ་བྱང་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡ་ལད་བཅན་པོ་

བགོས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་སྤེལ་བ་སྟོན་དུས་ཡར་ངོའི་ཆེ་བར་ཙུང་འབྲི་བས་
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྲས་(༡༣བ)དང་བཅས་པའི་མཛད་འབྲིན་ནམ་མཁའ་མཛོད་
ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། བདུད་དང་ཕྱ་སྟོགས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བར་མེད་དུ་
འཐེབས་པའི་ཐུན་ནག་མ་ལུས་པ་དྲུང་ནས་འབྲིན་པ་སྤིང་པའི་མིག་མཚོག་བཏན་པའི་འཁོར་
ལོ་དུར་སྟིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་སྤྲ་བའི་ཉི་མ་འཇམ་མགོན་ཆེ་མ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ནི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། རྣམ་པར་
བཟླ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བཟླ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དུས་ལ་རྣམ་པར་བཟླ་བ་དང་།
སྤྱིང་ལ་རྣམ་པར་བཟླ་བ་དང་། ལུལ་ལ་རྣམ་པར་བཟླ་བ་དང་། རིགས་ལ་རྣམ་པར་བཟླ་
བའོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པ་ལྷས་གཟིགས་པར་མཛད་དེ།
རིགས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། ལུལ་ལ་གཟིགས་པ་དང་། དུས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་
གཟིགས་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་གཟིགས་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་དང་ཕྱོགས་འབྲ་བ་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས། ལུལ། དུས། རྒྱུད། བུད་མེད་དེ་གཟིགས་པ་ལྷ་དང་
བཞིར་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་གང་དག་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་པ་སྤྱིའི་བྱུང་ཆོས་བཞིན།
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་ལྷ་ལས་དུས་ལ་གཟིགས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས།
ཐོག་མའི་དུས་སེམས་ཅན་འདུ་བའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ་མི་འཇུག་གིས། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་
གསལ་བར་ཀུན་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། སྟེ་བ་སྤྲང་བར་གྱུར། ཀ་ཤི་སྤྲང་བར་གྱུར། འཆི་
བ་སྤྲང་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་བསྐྱལ་
བ་ཐོག་མའི་དུས་སེམས་(༡༤ན)ཅན་སྟོ་ཤས་སོགས་མེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཀ་ན་
འཆི་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་ལམ་སྟོགས་མ་ལུའི་དུས་སུ་འབྲོན་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་
ལས། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་མན་ཆད་སྟོགས་མ་ལྷ་སྟེ། ཆའི་སྟོགས་མ། ཉན་མོངས་པའི་སྟོགས་མ།
སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ། ལྷ་བའི་སྟོགས་མ། དུས་གྱི་སྟོགས་མ། ཞེས་སྟོགས་མ་ལྷ་བདོ་

བའི་དུས་དེ་ཡང་བསྟན་ཅིས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོའི་ཞལ་ལྷང་ལྟར་ན་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་བ་
བཏུམས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དགྲ་བ་རབ་བྱང་དྲག་བ་གསེར་འབྱང་
ཞེས་བ་མེ་བྱ་ལོ་བཏུམས་བའི་དུས་ལ་གཟིགས་ཤིང་། ཡུལ་ནི་འཕགས་བ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོར་མི་སྟེ། ལུ་བ་
བ་ལང་སྟོད་དུ་མི་སྟེ། བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་དུ་མི་སྟེ་ཡི། ལྟོ་འཇམ་བྱ་སྤྱིང་ཁོ་ན་ལ་སྟེད། །ཞེས་
དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཐའ་
འཁོབ་དུ་མི་སྟེ་ཡི། ཡུལ་དབུས་ཉིད་དུ་སྟེད། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་གང་དུ་དར་བའི་
གནས་དེར་ཡུལ་དབུས་སུ་འཛོག་བ་བཞིན་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྟེས་རབས་སུ་སྤྱོད་མ་ངེ་
མ་མེད་པས། ཞོ་རྒྱལ་ཡུལ་དུ་རི་སྐད་སྤྱས་བ་བཞིན། བདག་ཀྱང་གནས་དེར་ལྟོ་འཇམ་འདུལ་
དུ་འགྲོ། །སྤྱལ་བ་གཅིག་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་འགྲོ། །སྤྱལ་བ་གཅིག་ནི་བལ་པོའི་མཐེ་དུ་
འགྲོ། །སྤྱལ་བ་གཅིག་ནི་མདོ་ཁམས་སྤྱད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་བ་བཞིན་མདོ་
སྤྱད་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་ལ་གཟིགས།

རིགས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་བར། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
(༡༩བ)ཆེན་པོའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བ་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རིགས་ཆེན་པོར་སྟེ་བ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རིགས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་བ་མལ་གྱི་
རིགས་རྒྱུད་ལས་དཔའ་ཞིང་དེས་བ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་འོད་འཕྲོན་པའི་ཡལ་ད་ར་ཁ་ཆེ་
སྤྱ་འབུམ་དགེ་དང་། ཡུམ་བུད་མེད་པལ་བའི་སྟོན་གྱི་ངེ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དཔེན་བ་ཤིང་
བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་རེངས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་འཇམ་མགོན་མིའི་ཉི་མའི་སྤྱ་ལེགས་
པར་བཏུམས་ཤིང་། ལྟེ་བ་སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ཉི་བར་བཅད་པའི་རྩལ་བསྟན་
པའི་མོད་བདུད་ཅི་དམར་པོའི་ཟེགས་མ་ལྷངས་བ་ལས། ཅན་དན་གྱི་ལྟོན་བ་གསར་དུ་

འཁྲུངས་པའི་འདབ་མ་རེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་ལྟ་དང་མའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་སེང་
གཤེད་རོའི་སྐྱ་བི་ཤ་ཀམ་འི་སོར་ཅེས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རང་བྱོན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
འབུམ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡ་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་
མཁས་བྱུང་སྐྱ་བའི་བྱ་མཆོག་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་འགྲོ་
བའི་མིག་གཅིག་བྱ། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མགོན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྟག་
པའི་བྱུགས་རྩེ་ཅན། །རྒྱ་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ས་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྒྲ་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་མིག་གཅིག་བྱར་གྱུར་
པ། ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མདོ་དང་(༡༥ན)སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོས་
ཆོམ་པར་མཛད་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛད་བཤེས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་
ལྟག་པའི་བྱམས་བཅེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་འདིར་བཀའ་གདམས་
སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེར། བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །མི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུལ་པ་
དམ་པ་གཅིག །འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འབྲེན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་
དང་སྟོར་རྩེའི་བདག་ཉིད་ལག་ན་བསྟོར་དུར་སྟེགས་གི་རྫོས་གར་བསྐྱར་བ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཐའ་འཁོབ་འགྲོ་བ་འབྲེན་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བྱུང་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་སྐབས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
བཀའ་ལུང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ས་གཞི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པའི་འཁོར་ལོས་
བྱུང་བར་མཛད་པ་ནི། འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལས། གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ལྟ་སྟེ་བདུལ་བ་དེ་རྣམས་དགོན་པ་ན་གནས་པ་རྣམས། སེང་གོ་དང་། སྟག་དང་། གྲང་
དང་། ཆོམ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་གྱུར་ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་གང་དུ་སྟོན་གྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

– 21 –

སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་གསུམ་བཅེག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་གཙང་ཁང་ནི་ལྷ་བཅེག་ཏུ་
བྱའོ། །སྒོ་ཁང་སྟེང་གི་བསེལ་ཁང་ཡང་ལྷ་བཅེག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་དུས་
དང་བསྟན་པའི་ལྷགས་བཀོད་སྤུལ་པ་ནས་བཟུང་ཆོགས་སུ་ལེགས་པར་བྲུབ་པ། བཤད་བྲུ་
ཚུགས་པ། གདན་རབས་སོགས་མདོར་ན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་
པར་བཤད་པ་མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་བྲུབ་པར་
མཛད་པའི་ཚུལ་དཀར་ཆག་སྤིན་ན་མདོན་མཐོ་དང་། དགའ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་། རྗེ་གོང་
མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལེ་ཆོན་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། སྐབས་དོན་ཟིན་ཏུར་ཞེས་པ་
ལྷགས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ཤེས་བྱའི་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་རིང་བ་སྟོ་
བཟང་དོན་རྗེ་འཆང་ཁྱིམ་འཁོད། འབྲས་སྤངས་ཆོས་སྟོང་ཆེན་པོར་ལུང་བསྟན་ཞུས་སྐབས་
སྟུ་ཆས་ཆ་ཆང་དང་། དེར་ཁོག་ཞུགས་སུ་ཕེབས་སྟུ་ཞལ་གྱིས་འཆས་ཤིང་། དེ་དོན་ལྟར་
སྟུ་འབྲས་དུ་བཙན་ཁང་གསར་དུ་བསྐྱུན། གཞུང་ནས་མཁན་པོར་ཐམ་ག་བྱིན། འཛིན་བྱེད་
ཅས་པ་མེ་པོ་བྱི་བའི་ལོར་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་བྲུབ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
ཚུ་བཟང་ཏུ་ཐོག་སྤྱོད་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་
པ་སྟོ་འཛིགས་མེད་མེད་གཏེ་ཁྱིམ་བཀོད། ས་སྟག་ལོར་གནམ་སྟོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་འདིར་(༡༩༦༧)བཀྱར་གཤོས་ཀྱི་བཀའ་སྟེགས་བྱ་བཟང་པོ་
སྤུལ། ལྷགས་མོ་སྤུལ་ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་རེ་བཞིན་ཚུ་སྟོད་སྟོན་ལམ་དུས་སྟོན་སྐབས་གཞུང་
ལུགས་རབ་འབྲམས་སྤྱི་བའི་བྲུ་སྟོར་བ་གཉིས་རེ་ཡོང་བའི་སྟོལ་བཏོད། ཀྱན་འཛིན་ཞེས་
པ་ས་པོ་བྱི་བའི་ལོ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་བྲས་ཏེ་མཆོད་སྤོང་
ཆེན་པོའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་གཞོལ་ཆོས་བཟང་ལྟའི་གཞུལ་མེད་ཁང་ལ་ཙཱ་ཁ་པ་ལྷ་བྲུ་
གསར་དུ་བསྐྱུན།

དེ་མེད་ལྷན་པོའི་ལུང་བསྟན་ལས། བཟླ་སྤྱིའི་སྤུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཁོད་ཁམས་

དར་ཅིག་བདེ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུང་། །ཞེས་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་
ཅན་དུ་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ང་ལས་རྩའི་རང་བཞིན་ལ་འགྲན་ཅིང་། བས་ཚོལ་རིགས་སྟོབས་
ཀྱིས་བྲེགས་པའི་ལྟ་མཁྱིན་བཅུའི་མགོ་བོ་བྱང་ནས་བྲེགས་པ་ལ་རྩ་མ་ཁྲིའི་སྤྱན་རྒྱ་བསྟན་
འཛིན་གུ་ཤྱི་ཁང་གི་ཆ་བོ་དད་གཏོང་འཁྱོར་པས་བྱུག་པ་རྩན་མང་ཨེར་ཏེ་ནི་རྩ་ནང་གིས་
གསེར་སྤང་ཆིག་སྟོང་བཀྲལ་བ་དང་། དདུལ་སྤང་ཆིག་ཁྲི་ཉེ་བ། ཟངས། དདུལ་ཚུ་སོགས་
མ་ཆང་བ་མེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། གཞན་མའི་དད་འབྲལ་གསེར་སྤང་སྤུམ་བརྒྱ་སྟོར།
དདུལ་སྤང་ཆིག་སྟོང་སོགས་ལས་ལྟ་ཁང་གི་ཡང་ཅེར་ཀ་བ་བཙེ་ལྟའི་རྒྱ་ཁྲོན་ཅམ་ཁེབས་
པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་པེབས་ལྟའི་བཟོ་བོ་ལས་སྤྲ་ཚོགས་པས་གསར་དུ་བསྟན་པ་ལས་
ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་དོ་དམ་ཁུར་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་འཁོན་རིགས་ཅེ་གདོང་ཞབས་
བྱང་སྟོ་བཟང་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དབུས། དགོ་སྟོས་དཀའ་བཅུ་ཀུན་རྒྱལ་བ།
སྤྱི་གཉེར་དཀའ་བཅུ་བསྟན་དར། (༡༥)བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆི་ཐུམ་ངང་སོགས་
བཟོ་རིགས་པ་བྱུག་ཚུ་སྟོར་གྱིས་ལས་འགོ་བཟུང་།

ཐུགས་ཡོས་ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ། ལོ་དེ་གའི་ཏོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཡར་ཆོས་ལྟ་ལ་
བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྟན་རིགས་ཀུན་ཁྲབ་བདག་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་ཁང་ཉིད་མཆོག་གི་དོ་
ཇེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞེངས་ནས་ཚོག་རོགས་པ་དགོ་འདུན་ལྟ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་རབ་དུ་
གནས་པའི་ཆོ་ག་དགོ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྟོན་མེས་པར་མཛད། ཀུན་གསལ་རུལ་
དང་བྲལ་ཞིང་། དབང་པོའི་གཞུང་རིས་སྤྲ་ཚོགས་འཁྲིགས་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་
སོགས་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཆོན་མ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོང་ལུལ་དུ་བྱུང་། ཚུ་
པོ་འབྲུག་གི་ལོར་ཅོད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་བསྟན་འཛིན་གུ་ཤྱི་ཁང་གི་རིགས་སྤུམ་
དང་སྟོབས་ཀྱི་དབང་བྱུག་ཆིང་མང་བཟ་ཤིས་སྤྱ་དུར་པའི་རིས་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱི་རྣམ་ཐར་
ལ་འགྲན་བཟོད་པས་གསེར་སྤང་བརྒྱ་ཐག་བཀྲལ་བ། དདུལ་སྤང་ཁྲི་ཉེ་བ། སྤྲ་རྒྱ་རིན་པོ་

ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་བཅས་བསྐྱབས་པས་གཞི་བཟུང་། གཞན་ཡང་སྤྱིན་བདག་ཆེ་སྒྲ་དུ་མའི་ཞལ་
འདེབས་དང་འབུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འབུམ་སྤྱི་སོས་ཁུར་ཁུར་ནས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་
པོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱུད་གྱི་རྟེན་དུ་བཀོད་པ་རིམ་ཅན་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་པ་ཉིད་
ཆོད་ལྡན་རྒྱ་དབངས་སུ་བཅད་པའི་སྤྱིད་འདོམ་བཅུ་གཅིག་ལྷག་བཅས་པའི་གཟུངས་གཞུག་
དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱང་བརྟན་བྱུང་ཅན་མང་པོ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་བརྟན་
ནམ་ཤུར་མ། ཤུར་ཚུ་སོགས་རི་སྟེད་དང་། གསུང་རྟེན་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཙག །སྤྲུགས་རྟེན་
བཀའ་གདམས་གདུང་རྟེན་(༡༥བ)མང་བ། སྒོ་བྲིམ་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་གྱི་ཆོམས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་སོགས་རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞིས་ཤུར་ཤུར་གཏམས་
པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུག་ཆར་བཅད་པའི་མཉན་
ཡོད་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ས་འདིར་མངོན་སུམ་དུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱལ་བཟོ་བཀོད་
སོགས་མད་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པའི་རབ་གནས་རིགས་ཀྱན་བྲབ་བདག་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་
ཁང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་པའི་ཆོག་རོགས་པ་དག་འདུན་ལྟ་བུར་ཉེ་
བས་ལེགས་པར་མཛད།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཆ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བསྟན་འཛིན་ཨེར་
ཏེ་ནི་སྒོ་ཤོག་ཐུས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་སྤང་སྟོང་སྤྲུག་གསུམ་ལྷག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་སྤུར་
བར་དག་སྒོས་རབ་འབྲམས་པ་བཀྲ་ཤེས་ཡོན་ཏན། སྤྱི་གཉེར་རབ་འབྲམས་པ་དག་དབང་
བྱམས་པ། དག་སྟོང་ཤེས་རབ་འཕྲིན་ལས་སོགས་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་གྱིས་ཁུར་སྤངས་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་
མ་བཟོ་རྒྱ་རའི་དུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེན་འདུམས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་པོ་རིགས་ཀྱན་བྲབ་བདག་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་
མོན་ཁང་དག་འདུན་ཉིས་བརྒྱར་བཅས་པས་ལེགས་པར་མཛད། རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཚུ་སྤྲུལ་

ཀྱི་ལོར་སྐྱོར་ལུང་མཁན་པོ་སློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གདན་སར་འཁོད། མེ་སྤེལ་གནས་
བསྐོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས། ཨ་ས་ཁན་ཨམ་བ་ཆེན་མང་ད་ལའི་
ཨ་ཙལ་མུ་རྟོར་ཐའི་ཇི། རུན་མང་དགའ་ལྡན་ཨེར་ཏེ་ནི་རུ་ནང་གིས་མཆོན་རྒྱ་སོག་གི་
དཔོན་ཁག་ཆེ་པ་ཀུན་(༡༩)ཀྱིས་དེད་རྟོར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐྱ་འབྱུང་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་སྤིང་དུ་བོས་ཏེ་བཟང་བྱ་
ལྟའི་བར་བསྟན། གསེར་འབྱང་ཞེས་པ་མེ་བྱ་ལོ་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་བཙེ་བརྒྱད། དེས་
གཟའ་བསྟའི་གཉེན། རྒྱ་སྐར་མེ་བཞིའི་དགའ་མ་དང་འཕྲོད་པའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་ཀྱི་ཉིན་
རྒྱལ་མཁན་བྱར་ཨ་ཆེ་མུ་རོ་མོན་ཁང་མཁན་པོའི་གོ་སར་དབང་བསྐྱར། རྣམ་འབྱང་ས་པོ་
ཁྱིའི་ལོ་དེད་ནས་གསེར་བྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆ་དང་། དིང་འཆོའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ལྟ་ཁང་
གསར་དུ་བསྐྱུན། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཙེ་ལྟའི་ཉིན་མཆོད་ཁང་གི་བཀྱར་སྟེའི་ཐེབས་སུ་
དདུལ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་སྟུར། པོད་ཀ་སོགས་ལོ་བྱད་ཀྱང་སྐྱར་ཏེ་སེ་རའི་རྒྱན་ཀྱི་འཆམས་
སྟོལ་ཀྱང་ཚུགས། སྐྱར་བྱེད་ཅེས་པ་ས་མོ་པག་ལོར་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོས་མཁན་
པོ་དགོན་གནས་བཅས་ལ་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་གསེར་ཡིག་སྟུལ། རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ནང་དུ་མཉན་
ཡོད་ཆོ་འབྲུལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་ལྟ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལྟར་རི་སྤྱིད་བར་ཚུགས་པའི་
འཁོས་ཁྲབ་བྱས་ཤིང་། དུང་དཀར་ཆ་འབྲིག་དདུལ་གཤོག་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱ་རྒྱན། དདུལ་
སྤང་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ལྟ་བུ་བཅས་ལས་བསྐྱབས་པའི་མཐུལ་དང་བྱམ་པ། ཁྲུས་གཞོང་།
དབུ་རྒྱན། དར་དབྱངས། ཅོད་པན། ལྷམ་སྟུར། རྟེན་ཁབས། དེན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་སྤྱ་ལྡན་ཀྱི་
བྱམས་པའི་སྤང་བརྟན་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་སྟེང་དུ་གདུགས་ཅན། གན་རུས་དམར་ལྗང་སོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བཞི་བཅས་སྟུར།

ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཆོད་ཐེབས་སུ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་གན་མཛོད་
ནས་ལོ་ལྟར་དདུལ་སྤང་(༡༩)སྟུམ་བརྒྱ་རེ་གནང་བ་དང་། ཁྱི་ཐོག་པ་རོ་མོན་ཁང་གིས་

དབུལ་སྤང་བདུན་བརྒྱ་སྤྱི་སོར་སྤྲད་དེ་ཆོ་བའ་ནས་ཉིན་བཞི། སྤྱི་སོའི་ཁུར་ལེན་གྱིས་ཉིན་གསུམ། རྒྱུད་པ་ཆོ་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས་ཉིན་གཅིག་ཆོས་སྦྱོང་ཕྱག་མཛོད་ནས་ཉིན་གཉིས། དཔོན་མོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཉིན་གཅིག་། བེ་ན་ནང་སོས་ཉིན་ལྔ། མདོ་པ་རྟ་འབུལ་སོ་སོས་ཉིན་རེ། སྤྱིན་བདག་ཟུར་པ་དང་བཅས་ཁྱོན་ཉིན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཚུགས། གསུང་ཆོས་སྦོན་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་ཆོགས་དབྱར་རེད་གྱིས་ཕྱིན། དེ་ཕྱིན་མཁན་པོས་བྱོན། རབ་འབྱམས་གྲ་སྒྲོར་བ་བཞི་རེའི་རྒྱན་ཚུགས་པའི་དེ་ལོ་གསེར་ཐོག་ཞབས་དྲུང་། སྦོ་བཟང་མཁས་གྲུབ། སྦོ་བཟང་བསོད་ནམས། སྦོ་བཟང་ཕུན་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་བགྱིས། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་གནམ་སའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྤྲས་བཅུ་བཞི་པ་ཅང་རྩན་མང་ཆེན་པོ་དགོན་གནས་འདིར་ཐེབས།

གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་ཁང་ཆེན་གྱི་ས་རིགས་གསར་གནང་དང་བཅས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦུལ། ཀྱན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་གྱི་བའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལྡེ་ཉིན་ཆོས་གྲ་གསར་བཅིགས་གྱི་ཞལ་བསྐྱོར་རེད་པོས་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཏེ་བསྐྱུས་གཞུང་ལ་སྦྲུམ་མ་ཆེ་བགྱིས་ཁ་ཡར་དང་བརྒྱལ་བརྟག་གི་ཚུལ་བྱས། ཆོས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་རེད་ལ་གོང་མ་འཇམ་དབྱངས་བདག་པོ་ཆེན་པོས། བསྟེན་པ་རྒྱས་ཤིང་འགོ་བ་འདྲན་པའི་རྩ་ལའི་སྦྲུམ་མ་ཞེས་པའི་མིང་དང་། གསེར་གྱི་ཐམ་ག། གསེར་གྱི་བྱང་བྱའི་འཇམ་ས་སོགས་བདག་རྒྱུན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྦུལ་བར་རིགས་སྤྲས་ཨེར་ཁེ་མང་ཉིད་ཐེབས་ནས་དགོན་སྡེ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འཁོད་པ་མཐའ་དག་གྲ་ཞོམ་པའི་བྱ་(༡༥ན)དགའ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བ་མཛད། ཉེར་གཉིས་གྱི་ཉིན་རེད་དབུས་ལ་རྟ་ཁ་བསྐྱུར།

ལྷགས་སྤང་རྟོར་རྒྱ་དྲུག་པའི་ཡར་ཆོས་ལ་མཁན་པོར་ཨེར་ཏེ་ནི་ཤི་རལ་སུ་དགའ་ལྡན་དུ་ལའི་ཞོ་མོན་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང་། ཐམ་གས་གཟེངས་བསྟོད། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བསྐྱུན་གྱི་ཐེབས་སུ་གཞུང་ནས་དབུལ་སྤང་སྦོང་ཕྱག་ཕྱེད་གཉིས་སྒྲོར་དང་། གསང་

བདག་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་ཆ་དང་སྟོབས་ཅན་སྟོ་ཤོག་ཐུ་དེའི་ཆིང་གིས་ཤིང་
ཆ་བྱིངས་དང་། ཆོན་ཅིའི་ཐེབས་སུ་དབུལ་སྤང་སུམ་བརྒྱ། མི་ཉག་ནང་སོས་ལུམ་ཤིང་པལ་
ཆེར་གྱི་མཐུན་རྒྱུ། ཞིང་སྦྱོང་ནང་སོས་བར་ཐོག་དང་སྟེང་ཐོག་གི་བྲལ་མ་དང་། གཞན་
ཡང་སྦྱོན་བདག་ཆེ་ཆུང་གིས་དང་འབྲལ་གྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེ་ཆགས་སོགས་དོ་དམ་སྐྱེ་འབྲལ་
གྲུ་བྱ་སྦྱེད་སྦྱིལ་དང་། དགོ་བསྐྱོས་རབ་འབྲམས་པ་ངག་དབང་བསྟན་སྦྱོང་། སྦྱི་གཉེར་རབ་
འབྲམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན། དགོ་སྦྱོང་སྟོ་ཐོས་གྲགས་པ་སོགས་ལས་སྟོ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁུར་སྤངས། ལས་དཔོན་པོ་དཔ་དཀའ་བཅུ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན། དོ་དམ་པ་དགོ་
སྦྱོང་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་དང་། དགོ་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་བྲས། འདུ་ཁང་མང་གཞི་དང་
ནང་གི་ཀ་བ་སོགས་སྤྲ་མ་གཞིར་བཞག་ལ་སྟོ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མཆོན་
བྱེད། སྟེང་ཐོག་ཉིས་བཅེགས། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྣམ་དབང་། མཐུལ་ཆེ་ཆུང་བཞི་རྣམས་དང་།
གྲུ་བྱ་ཁང་གི་རིགས་ཆ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཨེར་ཉེ་ནི་ཨེར་ཁེས་གསེར་སྤང་སུམ་བརྒྱ་
ཅ་གསུམ། དབུལ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཀལ་བས་གཞི་བཟུང་ཡང་ཐོག་དུ་གཞི་ར་འདོམ་གསུམ་
པ། (༡༩བ)རབ་གསལ་སྟེང་དུ་གཞི་ར་ཁུ་དོ་པ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆ། ཟུར་བཞིར་ཐུག་
བཞི། ལེ་མ་ལྷ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་གཞི་ར་ཁུ་བྱེད་དོ་པ། སྟོ་ཁང་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་
ཆ་ལྷ་པོའི་བཀོད་པ། དེའི་གཡས་སུ་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན་དང་། སའི་ལྷ་མོ། གཡོན་དུ་
ཐུབ་དབང་གོང་ཁྲིར་དུ་གཞུགས་པའི་ཚུལ་འཁོར་ལྷ་སྟེ་དང་བཅས་པ། འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱེད་
པོ་ཆངས་པ། སྟོ་ཁང་གཡོན་དུ་མདོན་པ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ། དེའི་གཡས་
སུ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདག་པོ་བརྒྱ་བྱེད།
དེའི་གཡོན་དུ་རོར་རྒྱན་མ། རྩྭ་ལ་སེར་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱན། བོང་གསལ་དོ་དམ་པའི་
རམ་འདེགས་སུ་དགོ་སྦྱོང་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་། ངག་དབང་བཟོད་པ། ངག་དབང་བསྟན་
འཛིན། ངག་དབང་འཕྲིན་ལས། སྟོ་བཟང་མཆོག་གྲུབ། དགོ་འདུན་དར་རྒྱས་རྣམས་དང་།

ལྷ་བཟོ་དབུ་མཛད་རྒྱ་ཡགས་དགེ་སྤྲོད་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཐོག་བྲངས་སུམ་ཅུ་སྟོར།
ཤིང་བཟོ་དབུ་མཛད་ཡོལ་མི་ཡུང་བཅས་ཤིང་བཟོ་བ་ལྷ་བཅུ་སྟོར། སོ་པག་བཅིག་མི་ནང་
ཆོན་ཨ་ཡུང་ཅན་མི་བདུན། ལས་ཁུར་བྱིངས་དགེ་འདུན་དམངས་དང་། ལར་རྒྱའི་འགན་
མཁན་པོ་ནོ་མོན་ཁང་གིས་མཛད་དེ། དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་ཚུ་སྟག་ཉོར་གྱི་ཆོ་བ་དགྲ་པའི་ཡར་
ངོའི་ཆོས་པ་བཞི། རེས་གཟའ་ལྷག་པ་དང་ལས་སྐར་ལྷ་མཆོམས་ཏེ་འབྲུག་པའི་སྦྱར་བ་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ། །ཡོན་གྱི་གནས་
འགའ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། (༡༠ན)རེག་པར་བཙོན་
པ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ལ། །སྦྱར་བ་སྦྱོར་བ་མེད་པས་མཆོད་བྲས་ན། །དེ་དག་བདུད་
བཞིའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲ་མེད་སྦྱར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལྷ་དང་
བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཡོན་གནས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱོ་བགྱིས་པའི་པན་ཡོན་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་། མདོ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ལེགས་བསྐྱུན་དང་། །དགེ་
འདུན་གནས་མལ་བཅའ་བ་སོགས། །དགེ་གནས་དགེ་བར་རྟག་ཏུ་འགྱུར། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་
བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །དགེ་བ་ཡོངས་སུ་ཆུད་མི་བ། །ཞེས་དང་།

ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆེ་འདི་
ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་བྲས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་རྟེན་དང་།
གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་ན་མ་འོངས་པ་ན་གདོན་མི་བ་བར་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཅིང་། སྦྱོ་བོ་མང་
པོ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་གང་ཡང་ངག་མི་ཉན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སྦྱོ་བ་
དཔོན་ཆེན་པོ་མ་ཏི་ཅི་ཏུས། མི་དབང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཉམས་དགའ་བ་ཡི་ཁང་བཟང་
མཆོག་། རོལ་མོའི་གནས་གྱིས་ཉམས་དགའ་བར། །འཆོ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་སྦྱོག་པ། །བཙུན་མོའི་

འཁོར་དང་རོལ་བྱེད་པ། །གང་བ་སེལ་བའི་ཁང་བ་ནི། །སྟོགས་བཞི་ནས་ནི་བྱོན་བ་ཡི། །དགེ་
འདུན་བཞུགས་གནས་སྤུལ་བས་ཡིན། །ཐུབ་པ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བཅས། །གཙུག་ལག་
ཁང་གི་དོན་དུ་ནི། །ཆོག་གིས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་བ་དང་། །ཆོགས་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་བྱེད་(༡༠བ)
ཅིང་། །དེས་པར་དུས་སྟུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །གཉིད་ལོག་པའམ་ལངས་པ་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་
ནི་ཆད་མེད་འཕེལ། །ཤེས་རབ་རྩོ་རྩེའི་མཆོན་ཆ་ཡིས། །བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རི་བཙོམ་ནས། །ས་
དང་བཅས་པའི་ཁང་བཟང་འགྱུར། །དགེ་འདུན་ལ་ནི་ཡོ་བྱད་དང་། །ལོངས་སྦྱོད་བཟང་པོ་དང་
བཅས་པ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་གང་ཞིག་བྱེད། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ནི། །རིན་
ཆེན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །ཅིག་པ་ཀ་བ་གདུང་ལྡན་པའི། །མཛེས་དང་ལྡན་ཅིག་དུས་
ཀྱན་རྒྱ། །དེ་ནི་ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་འདིར། །ཡུན་རིང་དུ་ནི་མངོན་པར་དགའ། །དཔལ་དང་ལྡན་
པའི་སྒྲ་བྲེ་དང་། །སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ནི་གོས་ཀྱིས་སྦྱས། །ཁང་བཟང་མཆོག་ནི་འོད་འཕྲོ་བ། །ཡང་
དག་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ལྡན་སྤུལ་བ་ནི། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་ཁང་བཟང་
མཆོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྣམ་འབྱེད་ལས། །ཀྱན་དགའ་ར་བ་
གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །ཞེས་དང་། །སྦྱེས་རབས་ལས། །གང་དང་
རྩོ་བ་མི་ཉམས་ཤིང་། །དེ་ལྟར་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི། །སྦྱིག་སྦྱུལ་དང་ནི་སྦྱང་བྱ་དང་། །བ་
མོ་དང་ནི་ཆར་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུང་དང་ཤིན་རྒྱུ་། །སོ་སོར་ལུས་ལ་གོས་པ་དང་། །ཁང་
ནང་གནས་ནས་བདེ་བ་སྦྱིས། །ཁང་པར་བསམ་གཏན་ལྷག་མཐོང་རྣམས། །དགེ་འདུན་གཙུག་
ལག་ཁང་སྤུལ་བ། །སངས་རྒྱས་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་པར་མཛད། །ཅེས་དང་།

མདོ་ལས། །ལྷ་དང་མི་དང་འཁོར་རྣམ་པ་བཞིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་རིང་
བསྐལ་ལ་མཆོད་ན་བསོད་ནམས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་དག་སྦྱིད་པ་གསུམ་
གྱི་སྦྱག་བསྐལ་སྤངས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་(༡༡ན)འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཁང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་

གསར་བསྐྱུན་ཞིག་གསོ་བཅས་བགྱིས་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྱོན་བསམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཆོའི་དབྱིངས་ལས་ཉེར་ཐོན་གསར་བསྐྱུན་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་ཉི་ལྔའི་ཐེང་། །སྤེལ་ལེགས་གོ་ལར་བརྒྱས་པའི་དཀར་ཆག་བེ་རྩར་ཁྱེན་འབྱེལ་ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་ངོས་ཀྱི་ནོར། །མི་ཟད་མགྱོན་པའི་མཛོད་སྤྱེས་ངི་ཟའི་ན་རྩུང་ཆངས་སྤྲུལ་ལོ་སྤྱི་ལའི་ལྷོངས་སུ་འཕོས་ངེས་ཞེས། །ལྷ་རྣམས་གཏམ་སྐྱོང་དཀར་པོའི་དགོ་ཆོགས་དྲུང་དང་ཀྱུ་ལྷུང་ཁ་བ་བད་ཅ་ལྟར་འཛེབས་ཕྱང་པོ་འདིས། །ཕྱར་ཕྱང་ལྷ་བ་མི་ཡི་ཐོལ་འཛིན་སློ་གསལ་བཟང་པོ་རྣ་བར་དམ་ཆོས་སྤྲ། །འགོག་མེད་བྲགས་པའི་རྒྱུད་འཁོལ་མདོ་སྤྲུགས་ཕྱལ་བྱང་ཞུ་སེར་ཅད་པན་དགོ་མཆོག་ལྷགས། །དར་རྒྱས་གདུགས་དཀར་སྤྱོགས་བཅུར་འཁོར་བའི་གྲིབ་མར་ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སྦྱོབ་པའི་འགོ། །བདེ་བར་ངལ་གསོ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་བཅོམ་སྒྲ་མེད་དུ་ཀྱུ་ལ་ཡི་གོས་བགོ་ཤོག །སྤྱོད་བཞིའི་ས་ཐོན་སྤེ་སྤྱོད་འབུམ་གྱི་མཛོད་སྤྱར་ཉན་བཤད་སྤྱོད་པའི་བྱ་མཆོག་ཆེ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལུས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་མི་རུབ་བརྟམ་ཤིང་མ་སྤྲད་ལྷག་བསམ་གྱིས། །ཡོན་སྦྱར་བས་མཆོན་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཁྱགས་པའི་འགོ་རྣམས་གནས་སྐབས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ། །ཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཡང་དག་ཕྱིར་མི་གཞོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ས་མཆོག་རབ་འཛོལ་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་འབུམ་དགའ་ལྷན་བྲམས་(༡༧)ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤེ་ཆེན་པོར་ཅོད་དུས་སུ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་བསྐྱུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྤྱོན་བདག་མཆོག་དམན་མང་པོས་དགོ་འདུན་འདུ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས། དདུལ་གདུང་སོགས་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དཀར་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལེ་ཆོན་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དཀར་ཆག་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྤྱོད་འབུམ་མཁན་སྟོབ་བྲ་དམངས་དང་བཅས་པས་སྤྱུལ་མའི་ཐོ་གྲིས་དང་། ལྷ་རྩས། ས་སྤྱིང་སྤང་གང་། དདུལ་སྤང་བཅོ་ལྷ་ཡོད་པའི་མཁྲལ། གོས་ལྷག་གསུམ། སྤན་ལྷག་བཅུ་སོགས་བསྐྱིངས་པའི་བྱ་མ་རྟ་འཁྱོར་བ་བཞིན་ཤུ་ཀྱའི་བཅུན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཐོ་བྲང་ཆེན་པོར་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༡༡། །བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སུ་ས་སྐྱར་དུས་འཁོར་ནས་བཞད་
པའི་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་དང་། རིགས་གསུམ་
མཆོད་རྟེན་བཅས་གསར་བཞེངས་སྐབས་
གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་
འཐུང་རྒྱུ་འདོད་
གསོལ།

དབུ་གཟུངས་སོགས་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་སྐྱེ་མ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་བསྐྱར། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་ས་སྐྱར་འཁོར་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དམ་པའི་བཞེད་རྟེན་སྒྲགས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ཏུ་གསོལ། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྟན་རྒྱུད་ཆོད་མ་བཞི་
ལྷན་གྱིས་གཙོས་སྒྲགས་དང་མདོའི་བཞུགས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་བདག་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནད་གདོན་(༡༩ན)སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་
ནས་མཐུན་རྒྱུ་ཆེ་བསོད་སྟོབས་འབྱོར་སོགས་འཕེལ་ཞིང་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་
བ་བསམ་གཏན་དཀར་ཆའི་སྐྱེ་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤྱོད་ས་འདིར་ནད་ཡམས་འཁྲུག་ཅོད་ལོ་ཅུ་མ་རུངས་པ་ཟུ་གོ་ལྷགས་ལ་གོད་རྟོན་སོགས་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། ཁྱད་པར་སྟོད་རྟོར་གཙོ་བོ་མདུན་ན་འདོན་
སྤྱི་ཆེན་འབངས་དབུང་དང་བཅས་པས་བོད་ཡུལ་འདིར་བསམ་སྟོར་ངན་པའི་འཕྱུག་སྤོངས་

ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དང་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། གངས་ལྗོངས་འདིར་ཕྱོགས་དུས་
ཀུན་ཏུ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འདྲེ་གདོན་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་མ་རུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། མདོར་ན་ཡུལ་འདིར་མི་མཐུན་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་
ཅད་ཞི་ནས་བཟ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་
བྱིན་ཀྱིས་རྒྱོབ་དུ་གསོལ། །

སྙམ་ཏེ། ཐེག་གསུམ་དགེ་འདུན་རྒྱ་སྐར་ཐེང་བ་ཡིས། །ཡོངས་བསྐྱོར་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤྱི་བ་
བྲལ་དག་པའི་མཁར། །མདོན་འཕགས་ཐུབ་དབང་སྤྱི་བའི་རྒྱ་བ་ཆེར། །གྲུས་པས་འདུད་དོ་
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྦྱོངས། །ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་མི་མཛད་ཞིང་འདི་དག །མགོན་པོ་གཞན་གྱིས་
སྤངས་ཆེ་རྒྱལ་ཁྱོད་ཀྱིས། །བདག་གིར་བྱས་པའི་མད་བྱང་སྤྱིང་སྦྱོབས་དང་། །བྲམས་
བཅའི་དབང་གིས་བརྟན་པར་འདིར་བཞུགས་ལ། །བསྟན་དར་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཆོས་དང་
སྤྱིད། །ཡུན་རིང་གནས་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་བདེ་ཞིང་། །ཁྱད་པར་བོད་ཡུལ་མི་མཐུན་ཉེར་
འཆེ་ཞི། །བསམ་དོན་(༡༩བ)ལྟན་གྲུབ་བཟ་ཤིས་བདེ་འབྱུང་ཤོག །ཏེ་སེའི་གངས་ནས་
བཅུན་པ་ཡན་ལག་འབྱུང་། །ཟག་ཟད་དག་བཅོམ་ཆེག་སྟོང་སུམ་བརྒྱར་བཅས། །འདིར་
བཞུགས་ཐུབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་
གྱུར་ཀྱེ། །རི་ཁྱིའི་ཕུག་ནས་བཅུན་པ་མ་པམ་པ། །ཉོན་མོངས་དག་བཅོམ་ཆེག་བརྒྱའི་འཁོར་
དང་བཅས། །འདིར་བཞུགས་ཐུབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགོ་དོན་མཛོད་ཅིག་
ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཀྱེ། །ལོ་མ་བདུན་པའི་ཆལ་ནས་ནགས་ན་གནས། །སྤྱིད་སྤངས་ཆེག་
སྟོང་བཞི་བརྒྱའི་འཁོར་ཆོགས་བཅས། །འདིར་བཞུགས་ཐུབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་
དང་། །འགོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཀྱེ། །ཟངས་སྤྱིང་ལས་ཀྱི་ས་ནས་དུས་
ལྡན་ཆེ། །དག་བཅོམ་འཁོར་ཆོགས་ཆེག་སྟོང་ཆེག་འདིའི་འཁོར་གོང་ས་ལྗེ་པའི་གསུང་འབུམ་རབ་
དཀར་དགེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུང་ག་པར་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལས་མི་འདུག་ཅིང་། །བསྟན་འགྱུར་གས་གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཞེས་

གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་གནས་བཅུན་ཐུག་མཚོད་དུའང་ཡོངས་གྲགས་འདི་དང་མི་མཐུན་བྱང་། ད་ལམ་གྲགས་པའི་དབང་
གིས་བཞོད་པ་སྤར་བཀའ་འགྱུར་ནས་ཁུངས་གཙོད་རྒྱ། བརྒྱ་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་
བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །སྟོ་སྟོགས་སིདྲའི་
སྤྱིང་ནས་དག་བཅོམ་པ། །དོ་རྩེ་མོས་བྱ་ཆིག་སྟོང་འཁོར་ཚོགས་བཅས། །འདིར་བཞུགས་
སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །ཁུ་
བོ་ཡ་སྐྱ་ན་འགམ་སྤྱིང་སྟན་ནས། །བཅུན་པ་བཟང་པོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའི་འཁོར། །འདིར་
བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །(༡༣༡)འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་
མཆོག་གྱུར་ཤེ། །ཀ་སྤྱི་ར་ཡི་ཡུལ་ནས་གསེར་བེལ། །འབགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷ་ཡི་འཁོར་དང་
བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་
ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །བྱ་བ་སྤྱིང་བ་ལང་སྟོད་ནས་དག་བཅོམ་ཆེ། །རྩ་ར་རྩ་ར་འཁོར་
ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་
དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །བྱང་སྤྱིང་སྤྱི་མི་སྟན་ནས་བཅུན་པ་མཆོག་། །བ་
ཀྱ་ལ་དང་འཁོར་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་དག། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་
བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །འཕྱི་ཡུལ་ཡི་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་གཙན་
འཛིན། །འཁོར་ཚོགས་དག་བཅོམ་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱར་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་
བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །བྱ་
ཚོད་བྱང་རི་ཆེ་ནས་ལམ་སྟན་བསྟན། །དག་བཅོམ་སྟོང་དང་བྱག་བརྒྱའི་འཁོར་ཚོགས་
བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་
ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་ཤེ། །ཤར་སྤྱིང་ཆེ་ནས་བཅུན་པ་བསོད་སྟོམས་ལེན། །འཁོར་ཚོགས་
དག་བཅོམ་ཆིག་སྟོང་དག་དང་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞེན་བསྐྱང་བ་
དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་(༡༣༢)མཆོག་གྱུར་ཤེ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གནས་

ནས་ལམ་བསྟན་ཆེ། །བརྒྱ་ཕྱག་དགུ་ཡི་དག་བཅོམ་འཁོར་དང་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་
བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་གྱེ། །ས་
འཛིན་དབང་པོའི་ངོས་ནས་གནས་བརྟན་མཆོག་། །སྤྱི་ཕྱེ་ཆེག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའི་འཁོར་དང་
བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་
ཐོས་མཆོག་གྱུར་གྱེ། །རི་རྒྱལ་བི་རུ་ལ་ནས་གཉིས་སྐྱེས་མཆོག་། །སྟེང་བྱེད་དག་བཅོམ་ཆེག་
སྟོང་བཞི་བརྒྱར་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་
དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་གྱེ། །གངས་ཅན་རི་ནས་བཙུན་པ་མི་བྱེད་པ། །དག་
བཅོམ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་གི་འཁོར་ཆོགས་བཅས། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་
བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་མཆོག་གྱུར་གྱེ། །གནས་བརྟན་ཀུན་གྱི་ཉ་
བར་གནས་པའི་གཙོ། །དག་བསྟན་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐུ་ལ་ཡང་། །འདིར་བཞུགས་བསྟན་པ་
བསྐྱང་ཞིང་སྟོང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྤྱལ། །ཐང་རྩ་རྒྱལ་
པོའི་རེ་སྟོང་པོ་ཉ་པ། །རུ་ཤང་གཙོར་གྱུར་འཁོར་གཡོག་བཅས་པ་རྣམས། །འདིར་བཞུགས་
བསྟན་པ་སྐྱང་ཞིང་སྟོང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་གྱེ། །ཤར་གྱི་སྟོ་
སྟོང་ཡུལ་དང་འཁོར་སྐྱང་བ། །མ་རུངས་མིང་ཅམ་ཐོས་ཀྱང་རྒྱག་བྱེད་ལྟ། །འདིར་བཞུགས་
སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་དྲི་ཐའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །སྟོ་ཡི་
སྟོ་སྟོང་འཕགས་སྐྱེས་བསྟན་དག་ལ། །རེག་པ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱག་དུག་ལྟན་པའི་ལྟ། །འདིར་
བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་སྟོ་སྟོགས་རྒྱལ་པོ་
ཆེ། །རུབ་གྱི་སྟོ་སྟོང་དག་བགེགས་གདུག་པ་ལ། །བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་འཕྲོག་ཆར་
གཙོད་ལྟ། །འདིར་བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་དོན་མཛོད་ཅིག་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྱེ། །བྱང་གི་སྟོ་སྟོང་གཙོད་སྐྱེན་གཙོ་པོ་ཆེ། །བྱང་སྟོང་རྣམ་ཐོས་སྤྱལ་དང་
བཀའ་ཉན་གཙོ། །འདིར་(༡༩)བཞུགས་སྐབ་བསྟན་གཏད་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། །འགྲོ་

དོན་མཛོད་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀྱེ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བསྟན་འགྲོར་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་སེམས་
ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་ཅེའི་
མདའ་ཡབ་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་གསར་བཞེངས་སྐྱབས་ཕྱོགས་བཞིར་བྱུང་དབང་དང་། གནས་བཅུ། རྣམ་ཏུ་ལ། ཏུ་ཤང་།
རྒྱལ་ཆེན་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་བཟླ་ཞལ་བྱང་གཟོང་ཆོས་བྱས་ཆོག་པ་སྟོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བཅས་དགོས་ཞེས་
དོད་མ་པ་ཁྱུས་ལུ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འོན་པ་རབ་བཟླ་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་རྩེ་ཤུའི་བཙུན་པ་སྟོ་
བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ།།

སྤྱི། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས། །བདུད་བཞི་རབ་བཅོམས་
མཉམ་མེད་ཤུའི་གཙོ། །བདེ་ལྷན་ཞིང་མགོན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཆེར། །སྟོ་གསུམ་
དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱག་བསུལ་གསུམ་ཀྱི་མིང་མེད་བདེ་ལྷན་དུ། །རབ་
མཛེས་བསྐྱེད་སྐྱབས་ཀྱོལ་ལས་བཏུམས་ནས། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་གསུང་གི་སྤྱང་ཅིའི་
རྒྱ། །བཅེ་མ་བྱུང་བའི་མཆུ་ཡིས་འཛིབ་པར་ཤོག། །ཉོན་མོངས་ཉིག་ཉས་མ་རེག་དགའ་
ལྷན་ཆེར། །འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོའི་ཡོན་ཏན་བྱར་ཤིང་དང་། །རོ་གཅིག་སྤྱིང་གི་བཙུད་འབབ་
རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱེ། །ལེགས་བྱས་སྤྱོད་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་ཤོག། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
སྟན་མཆོག་གིས། །ལས་ཉོན་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་སྐྱར་འཆོ་ཞེས། །(༡༩བ)ཐར་པའི་བདེ་ཆེན་
ངལ་མེད་གོ་སྐྱབས་དག། །མ་བྱིན་དེ་སྤྱིང་ངན་སོང་སྟེ་བའི་སྟོ། །ཀུན་འགགས་དལ་འབྱོར་
རིན་ཆེན་རྟེན་ཐོབ་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་དམ་སྟོམ་ལེགས་བསྐྱུངས་ཤིང་། །ལམ་བཟང་
ཉམས་ལེན་གནད་དུ་བསྐྱེད་བའི་མཐུས། །ལྷ་མེད་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་རེག་པར་ཤོག། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་དེད་རང་གི་མ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྟེ་བཟླ་བྱིས་ཐང་གི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ལམ་
དུ་ཆོས་སྤྱི་བ་ཤུའི་བཙུན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་
ཀྱིས་བཀྱིས་པའོ།།

༥ ལུ་དབང་གི་སྐྱ་ཐང་ལ། ལྷ་སྟེ། མི་མཛེད་འཛིག་ཉེན་གདུལ་དཀའ་ཀྱན་དོར་ཆོ། །རང་
འགྲོས་ཀྱིས་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་འོད། །ཁམས་འདིར་སྟོ་བ་སྟོན་མཆོག་ཉི་མའི་
གཉེན། །གང་ལ་གྲུས་པས་བདག་ཡིད་འདུད་པར་བསྒྱེ། །ཀ་ཤི་ཀ་དོས་པིར་རིས་འཇའ་
ཆོན་གཟུགས། །མཆོན་དཔེའི་སྤང་བརྟན་འབྲིལ་བར་ཆོས་གཟུགས་ཅན། །བདག་ཉིད་སྟོན་
མའི་སྤར་རྗེས་དེ་ཡི་ཞུ། །ཡེ་ཤེས་ཚུ་འཛོན་བསྟོན་འཁྲིགས་ལྷ་ལས་བཞིན། །རྣམ་སྟོན་གནས་
སྐབས་འཛིག་ཉེན་ཀྱན་དགའ་བའི། །ཆོ་དཔལ་བདེ་འབྱོར་དོན་ཆེན་སུ་མཆོའི། །རྣ་རྒྱན་རབ་
འབྱུང་རྒྱུར་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །ལྷན་པའི་བདེ་གཤེགས་ལུས་སྤའི་དཔྱིད་འགྱུར་ཤོག།

༦ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཐང་ལ། མདོ་སྒྲགས་དཀའ་གནད་སྟོབས་ལྷན་འབྲིང་བག་ཀྱང་། །ཤེས་
རབ་མིའུ་ཐུང་གིས་བཅོམས་ས་གསུམ་པོར། །འགྲན་མེད་དམ་པའི་གོམ་གཅིག་གིས་བརྗེས་
པའི། །སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཉི་བར་དགོངས། །

༧ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཐང་དང་། དེད་རང་གི་འབྲུ་འབག་ཐང་ཀར། རིག་པའི་སྟོབས་
འཆང་དབྱངས་ཅན་དག་གི་དབང་། །(༡༥ན)གཉིས་འཛོན་སྟོ་ཆོས་གང་ཤར་རང་གྲོལ་
ཅལ། །འཛིགས་མེད་སྟོ་ཕྱིའི་འབྱུངས་རབས་སུ་ཉིག་ཐེང་། །དེ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་མགོན། །

༨ བདེ་ཅན་ཞིང་མགོན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལ། འཆི་མེད་བྱ་མའི་སྤིང་བྱའི་སྒྲ་སྟན་སྒྲ། །སྟོག་
ཅིང་མདོངས་མཐའ་ཅན་སོགས་རབ་དགའི་ཅལ། །སྟོན་པའི་བདེ་ལྷན་ཞིང་གཙོ་འོད་དཔག་
མེད། །བྱམས་བཅེའི་སྟོ་འབྲུལ་རོལ་གར་བསྐྱུར་ལ་དགོངས། །

༩ མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་མི་དགེས་ཡི་ག་རབ་འཆུས་ཤིང་། །ཞེ་
སྤང་མིག་འབྲས་ཕྱིར་ལྷངས་འདོད་རྒྱར་བྱིང་། །གཉི་ཐུག་ན་རྒྱབས་དང་འགྲོགས་བདག་
སྐབས་ཞེས། །ཆོ་མཐའ་ཡས་པའི་མགོན་པོར་ཆོག་འདི་གསོལ། །

༡༠ སྟན་ཆ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལ། བདག་གཞན་ཉོན་སྤྱིབ་དུག་གི་ལྷེ་རྒྱུང་འགྲོས། །ཐུང་

པའི་སེམས་ཅན་བདེན་འཛིན་ནད་ཀྱིས་ཟིན། །ཁོལ་བྱེད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆེད་བརྒྱད་
ཀྱི། །བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྟེན་སྟོན་དོན་འབྲུག་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་དགའ་ཆོས་ལྷན་གྱིས་
དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོར་བདེ་གཤེགས་སུ་མ་ཅུ་སོ་ལྷས་བསྐྱོར་བ། ཀུན་མཁུན་ལྷ་པའི་
སྐྱེ་བརྟན་དང་དེད་རང་གི་འདྲ་འབག་ལ་འཁྱུངས་རབས་ཉེར་ལྷས་བསྐྱོར་བ། བདེ་ལྷན་ཞིང་བཀོད་དང་ཆོ་མཐའ་ཡས་པའི་
སྐྱེ་ཐང་། སྟོན་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཐང་གཙོར་གྱུར་པའི་སྟོན་མགོན་ཐུག་པ་གསར་བཞེངས་ལ་དེད་ཀྱི་ལག་རྟེན་དང་
རབ་གནས་སོགས་བྱས་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ལམ་བཅས་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་ཤུག་ཀྱི་བཅུན་པ་སྟོན་བཟང་
བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏྲ་འབྱུང་གནས་སོ། ། ༥ ཐུག་བསྐྱུལ་དབྱིངས་
སྟེ་རྣམ་དག་བདེ་ལྷན་གྱི། །མགོན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དཔལ་བརྟེན་པའི། །ཐུགས་རྟེན་
ཐུགས་ཀྱུ་རྟོན་པོས་དམིགས་(༡༥བ)གྱུར་འགྲོའི། །ཡིད་ཀྱི་སྤང་པོ་དབང་མེད་འདྲན་པར་
ཤོག། ། ༥ ལྷ་སྟེའི་དབྱིངས་ཀྱི་དེས་པས་བདུད་སྤེལ་ས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའ་རྣ་
བའི་གཟུགས། །མཆོད་རྟེན་ཚུ་མཆོར་བཀོད་དེས་པ་མ་སོགས། །འབྲེལ་ཆད་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་ཞིང་ཐོབ་ཤོག། །མི་བཟང་ངན་འགྲོར་ལྷ་མེན་སུ་བཅེགས་གྲོང་། །ཡེ་ཤེས་མེ་
ཡིས་རབ་བསྐྱེགས་གཞུ་འཛིན། །ཀུན་རིག་བཅེ་ཆེན་ཆབ་ཀྱིས་འགྲོ་འདི་ཡི། །རྣོངས་པའི་
དེ་མ་མ་ལུས་འཁྱུང་པར་ཤོག། །བད་དཀར་ལྟར་མཛེས་སྤྱི་བ་མེད་ཐུགས་རྟེན་ཡིས། །རིགས་
དུག་འགྲོ་བ་འཁོར་མཆོ་ལས་སྟོལ་མ། །མཛད་བྱང་བཅེ་བས་ཉོན་མོངས་འཛིན་གྱི་འོ་སོས།
བཟུང་བའི་འགྲོ་ཀུན་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་མདོ་མཁར་བ་ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས།
པ་དག་དབང་ཆངས་པ་ལྷ་པའི་ལམ་ཆེན་དུ་བཞེག་དུས་དགེ་རྩལ་འོད་དཔག་མེད། འཕགས་མ་སྟོལ་མ། རྣམ་རྒྱལ་མ།
ཀུན་རིག་བཅས་ཀྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བྱང་བ་ལྟར་ཤུག་ཀྱི་བཅུན་པ་སྟོན་བཟང་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ ལྷ་སྟེ། གང་ཞིག་སྤྱི་དང་འཛིག་པའི་གཡུལ་གྱི་ངོ་། །བཅོམས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པའི་
ཅོད་པན་ནི། །སྤྱི་བོར་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་ས་གསུམ་གྱིས། །ཀུན་དུ་འདུད་པ་བྱ་རམ་གིང་པར་

བཟུགས། །དུག་གསུམ་འཛེམས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ། །དགོ་བའི་དྲི་བཟང་འབྲམ་
བ་ཆོས་ལུང་པོ། །ཏ་རི་ཅན་དན་ཆ་ཤས་རྫོགས་པ་སྟེ། །ལུགས་གཞན་ཅ་ཡི་སྟོང་པོ་ཅན་
དང་མཚུངས། །བསིལ་ལྡན་ས་ལའི་མལ་དུ་རྟག་ཉལ་བའི། །ཉོན་མོངས་ཀུན་འདུས་ཆེན་
པོའི་གཙུག་ཅན་མར། །པན་པ་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཀའི་ཆ་ཤས། །རོ་བདའ་གངས་མེད་བསྐྱེད་
པའི་ཆོགས་ཅན་ཉིད། །དེ་ལྟའི་བཀའ་(༡༩༦)ཡི་ཐུ་ཉིག་སྟོང་བའི་རྒྱན། །སྐྱབས་པའི་སྟེགས་
བམ་ཆེན་པོའི་སྟེད་མེད་མ། །འདི་ཕྱི་ཡོན་ཏན་བསོད་ནམས་སྟོང་འབྱུང་བྱིར། །གསར་པ་
མགོན་དུ་བོས་པའི་རྣམ་དཀར་འཛུམ། །སྟོན་ན་རྒྱལ་བ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །ལུང་
པ་གང་དེས་མཐའ་མེད་མ་དག་ཞིང་། །རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཀུན་རྩ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ། །བྲི་བ་མེད་
པར་རྟག་རྩ་རྒྱས་པར་ཤོག། །གང་གི་བྱ་བ་ལས་ལ་གཏོགས་སོ་ཅོག། །སྐྱབ་པའི་བྱེད་པོ་
གང་ཡིན་གནས་སྐབས་སུ། །སྒྲ་ཆོགས་ཡིད་ཀྱི་ལོ་ཉིག་འབྲས་དཀར་ཅན། །སངས་རྒྱས་
བདུན་ཅི་བདེ་ལྷག་འཕྲང་གྱུར་ཅིག། །མཆོག་ལྡན་དྲི་མེད་ལྷ་སེར་རིང་ལུགས་ཆེ། །མཆོག་
རྩ་ཡོངས་བྱབ་འཛིག་རྟེན་བཟ་ཤེས་མཆོན། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་ནམ་མཁར་རོ་
གཅིག་པའི། །མཆོག་གི་ཉི་འོད་གསལ་སྤྲིངས་དར་རྒྱས་ཤོག། །ཅས་པ་འདི་ནི་འབྲས་སྤངས་འདུལ་
བ་ལྷ་མ་དང་སྟོད་ལུང་འོད་གསལ་སྤྲིངས་ཀ་སྟེ་ཆོགས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་སྟེགས་བམ་དུ་བྲིས་པའི་དགོ་
བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་སྟོན་ལམ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལྟའི་བཙུན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་
སྟུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༥ དག་པ་རབ་འབྲམས་འོག་མིན་ལྷན་སྟུག་ཞིང་། །ལྷ་ལྡན་ལུང་འཛུག་ཆེན་པོ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ། །ལོངས་སྟེའི་སྟུལ་གཟུགས་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱད། །སྐབ་པ་དུས་མཐེན་རྒྱལ་
པོ་གང་དེ་ཡིས། །མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་དབྱུ་མ་སྟོང་པའི་གཤེས། །དངོས་བརྒྱད་བདུན་
ཅུའི་རོ་བོ་ཡང་དག་པར། །སྟོན་པའི་ཤིང་བྱིན་འབྲམ་པ་ལྷག་བསམ་སྟོ། །ཁ་བ་ལྟར་དཀར་
དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་པན་པའི་ནོར། །གདེངས་ཀ་

(༡༩བ)ལ་མཛེས་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། །རྟག་བརྟན་རྒྱ་སྦྱར་གནས་སྐབས་བསམ་
དོན་འབྲས། །ཀྱན་འབྲུབ་ནམ་གྲོལ་ཐར་པ་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅས་པ་འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཅེའི་གྲ་
བ་དཀའ་བཅུ་རིགས་གསུམ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཀའ་བཅུ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུམ་བཞེངས་ཏེ་ཆོས་
གྲའི་གསུང་སློག་ཏུ་ཕྱལ་སྐབས་སློན་ཆོག་འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་བཅུན་པ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོས་སྦྱང། །

༥ དྲིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་ཟད་མི་ཤེས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་
ལྷ་མ། སྤྱོད་པ་བཅུ་འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞི་བ་དང་ཁོ་བོའི་ལྷ་ཚོགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་སློབ་མ་ཉན་རང་ཆོས་སྦྱང་དམ་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྦྱི་དང་། བྱང་པར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོབ་པ་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་ཞལ། སྤིད་པ་གསུམ་ན་ཡོན་ཏན་ལྷ་ན་
མེད་པ་གངས་ཅན་པན་བདེའི་རྩ་ལག་དམ་པ་བསྐྱེད་བྱེད་རྩལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་
སྤྱ་གསོལ། འཇམ་བུའི་སྤིང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གངས་ལྗོངས་འདྲིང་མི་སྤྱགས་ལ་ནད་ཡམས་
དང་འབྲུག་ཚོད་སད་སེར་བཅའ་ཐན་སྤྱ་གེ་སོགས་མི་འདོད་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།
བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སྤྱ་འབྱུང་བ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་འཆོས་
མཆོན་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་སློག་ཏུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་བཤད་
སྦྱབ་སློམ་པས་དུས་འདའ་བ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་སྤིན་ལས་མངའ་ཐང་འཕེལ་
ཞིང་། བྱང་པར་དགའ་ལྷན་སོ་བྲང་གི་བསྟན་སྤིད་གོང་འཕེལ་སོགས་ཡིད་བསམ་ཐམས་
ཅད་འབྲུབ་པར་དྲིན་གྱིས་སློབ་ཏུ་གསོལ། ཤིང་སྦྱལ་སྦྱ་བརྟན་ཁ་གས་སེམས་ཅན་བདེ་ཐབས་དང་བསྟན་
པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཞེངས་(༡༩ན)པའི་འདོད་གསོལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་བཅུན་པ་སློ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱང། །

༥ སྦྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་༥ །མི་བྱེད་ཀྱན་ལ་བྱུང་པའི་འཇུག་
པ་བཅུ། །བརྒྱལ་ཐོད་མཐུ་ཆེན་མི་ཡི་སེང་གེ་ཆེ། །ངག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དུས་ཀྱན་

སྐྱོངས། །ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ག་འབུག་པ་ཉི་མའི་མདའ། །རྫོན་པོ་བདུད་གྱི་སྤེ་བཅས་བཅོམས་པའི་
གཡུལ། །སྤོན་མེད་སྤོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བཟང་གི། །འགྲོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་སྒྲ་ན་
མེད། །ཡིད་གྱི་སྤྱོ་སངས་བྱ་མོ་ལྷག་པའི་བསམ། །སོ་གཉིས་དང་འགྲོགས་སྐྱོབ་པ་དམ་པའི་
ཆོགས། །སྤང་བརྟན་རི་མོར་གྱིས་པའི་དབང་གཞུ་ཡི། །དགོ་ཆོགས་འཛད་མི་ཤེས་པ་གང་
གི་མཐུས། །ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཐུག་ན་པད་དཀར་འཛིན་པའི་
ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས། །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་འཛིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྒྱད་
ལ་སྦྱར་འབྲུག་ཤོག ། ༥ རྒྱལ་བ་འོད་མཚན་སྤྱོད་དུ་འབར་བ་ཡི། །སྦྱོ་མའི་རོལ་གར་ཀུས་
པ་རྫོན་པོའི་ཐོག །སྤེ་བརྒྱད་མགོ་པོ་མེ་ཏོག་གཞོན་ཀུ་བཞིན། །རངས་མིན་ཐོད་ཐང་རྩལ་
གྱིས་གཏན་དུ་སྤྱངས། ། ༥ གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་རྒྱལ་བ་ཀུན། །བསྐྱེད་པའི་
ཡུམ་གཅིག་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་པའི་ཞིང་། །མཁའ་ལ་སྤྱོད་གནས་ལྷ་གི་མ་ཁྱོད་ཀྱིས། །ཕྱི་
མ་དག་པའི་ཞིང་དེར་འབྲེན་པར་མཛོད། ། ༥ འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྐྱོབ་པའི་
མ། །མད་བྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་མེད་གཏེར། །འཛིགས་བརྒྱད་སྦྱར་སྐྱོབ་ལྷ་མོ་སྤྱོལ་མ་
ཡིས། །གཏན་དང་གནས་སྐབས་འདོད་པ་འཛོལ་(༩༡བ)བར་མཛོད། ། ༥ སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པ་
ཐམས་ཅད་ཟ་བྱེད་ཅིང་། །མཐིང་ནག་ཐུན་པ་ཆེན་པོའི་མདངས་འཕྲོག་པ། །ཡེ་ཤེས་རིག་
རྩལ་བྱུང་བདག་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་ཐུགས་གྱི་སྐྱབ་པས་དེད་བྱིན་རྫོབས། །ཞེས་པ་འདི་
ནི་བཀ་ཤིས་དཔལ་རབ་རྫོལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གོང་གསལ་ཐང་སྐྱ་བཞེངས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་འདི་བཞིན་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་བན་དེ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ བསྐྱལ་བ་མང་གོམས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་འཛིང་། །བཙོན་འགྲུས་རིན་ཆེན་
བཞི་ལྷན་ལྷན་པོ་ཡིས། །བསྐྱབས་སྦྱེས་ཐར་པའི་བདུད་ཅི་རོ་བདའ་བ། །ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་
ལྷ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །མེམས་ཅན་མང་པོར་པན་པ་སྐྱབ་པའི་ཐུགས། །རྩ་བརྟན་བསོད་
ནམས་ར་བར་སྐྱེད་བསྐྱིངས་པས། །ཅི་འདོད་བྱང་ཆུབ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བས། །དབུལ་བའི་སྤྱག་

བསྐལ་མིང་གི་ལྷག་མར་མཛོད། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་ཆེན་པོ། །མ་འདྲེས་
མཛོད་བཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཁོར། །ཁྱོད་གྱི་མཆན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གདུང་བ་ཀུན། །འཕྲོག་
ཅེས་གསུང་ནི་ཆད་མའི་གནས་ཁོ་ན། །ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་པོ་འདི་གནས་བཅུའི་གཡས་ཐང་གཡོན་ཐང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་མཐུག་ཏུ་འདི།

འདི་ལྟར་གང་གི་སྐྱེ་ནི་མཆན་དཔེའི་རྒྱན། །བཟོ་བོས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་མཆན་
མ་ཅན། །ཚུ་སྒྲ་བཞིན་དུ་འགོག་མེད་སྤང་བའི་ཕུལ། །ལྷག་བསམ་གྱིས་བསྦྱབས་རྒྱ་སྦྱར་
འབངས་དང་བཅས། །གནས་སྐབས་ལྟ་དང་མི་ཡི་མངའ་ཐང་གི་འདོད་རྒྱ་རིན་ཆེན་གཏེར་
གྱི་སྒྲོ་བྱེ་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་རྟོ་རྟེ་འཆང་། །སྦྱར་དུ་ཐོབ་ཅིང་རེ་བ་
དོན་ལྡན་མཛོད། །༥ སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་སྒྲ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། །བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོའི་བར་དུ་
(༡༩)བརྟན་པའི་ཁུར། །ཆེས་ལྷིང་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉེ་སེ་ཆེར། །གནས་པའི་གནས་བརྟན་
ཆེན་པོ་ཡན་ལག་འབྱུང་། །༥ ཉང་གི་ཉོན་མོངས་འདམ་བུ་སྦྱེས་པའི་འཕྲེང་། །མི་སྦྱོབ་སྦྱང་
པོས་རྣམ་པར་བཅོམས་པའི་མཐུས། །མེ་རླུང་ཆུ་སའི་འཛིགས་པ་མིང་ཅམ་དུ། །སྦྱོད་བྱེད་
འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་མ་པམ་པ། །༥ སྦྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་གསར་པའི་མེ་ཉོག་གིས། །རྣམ་
མཛེས་ལོ་མ་བདུན་པའི་ཤིང་ཆེན་པོར། །ཉག་གནས་གཞོད་པའི་མེ་དབྱུང་བསྐྱོག་པའི་
ཆུ། །དབྱུ་བཅོམ་འབྲས་ཐོབ་སེང་ལྷེང་ནགས་པ་ཆེ། །༥ ཟག་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་འབྲས་
བུ་ལས། །གསེར་དང་ཐོང་བ་མཉམ་པའི་ཉོགས་པ་ཅན། །དུར་ཁྱོད་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་
པོ་ལྡན། །ཟངས་སྦྱིང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་པ། །༥ ལེགས་བྲས་སྦྱོན་གྱི་མཆན་མ་
དག་པོ་ལས། །རྒྱལ་རིགས་གྲོལ་བའི་མེ་ཉོག་བཞད་པའི་དཔལ། །ཁོར་བུའི་མཆན་མ་རྩ་ཡབ་
དཀར་པོ་ཡིས། །ཉེས་སེལ་གནས་བརྟན་ས་ར་ཤུ་ཆེན་པོ། །༥ ལ་ལོ་བསྐྱར་བ་རབ་བཟང་
རིགས་གྱི་འི། །ཡོངས་རྫོགས་གྲོལ་བའི་སྦྱོབས་པ་ཆད་མེད་པ། །རྩ་ཉི་གསར་པའི་མེ་ཉོག་
གཞོན་ཏུ་བཞིན། །ཡ་ཐུ་ན་སྦྱིང་འཕགས་པ་བཟང་པོའི་དཔལ། །རྣམ་པར་དག་པའི་གསེར་

གྲི་གཉིས་འབྱུང་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྟོན་དགའི་མ་མས་སྐྱེད་བསྐངས་རྫོགས། །མི་སྟོབ་མཆོད་
པའི་ཡོན་ཀྱུར་དག་བཅོམ་པ། །ཁ་ཆེད་གནས་བཞུགས་སྐྱང་པོ་སྐྱོང་ཆེན་པོ། །ཟླ་ལེགས་
བྱས་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྤང་བ་ཡི། །གསེར་འོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སུ་མཆ། །མི་
ཟད་སྐྱོན་པའི་གཏེར་གཅིག་ཉོན་མོངས་པ། །ཀྱུན་བཅོམ་རྩ་ར་རྩ་ཇ་(༡༩བ)གསེར་ཅན་
ཆེ། །ཟླ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱ་བ་བྱས་པ་སྤིང་པའི་འདམ་རྩབ་
ཏུ། །ནད་སོགས་ཕྱ་མེད་ཉེས་པ་ཡོངས་བྲལ་ཞིང་། །སྤིང་པ་ལས་གྲོལ་འདབ་ལྷན་བ་ཀྱ་
ལ། །ཟླ་འདོད་རྒྱ་སྟོལ་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟ་བུ། །འཛིག་རྟེན་གཙུག་གི་རྩེ་བ་ལྟུང་
སྤྲུལ། །དུག་གསུམ་འཆིང་བ་གཅོད་པའི་དཔའ་པོ་གཅིག་ །རྩེ་མེད་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱ་
གཅན་འཛོམ། །ཟླ་ཤེས་རབ་རྣོན་པོ་འབར་བའི་ཞུགས་ཆེན་པོས། །སྤིང་པའི་ཉེས་པ་ཆང་
ཆིང་བུད་ཤིང་དག་ །ཡོངས་བསྐྱེད་གནས་བརྟན་ལྷ་ཡིས་བྱག་བྱས་པ། །ལམ་བསྟན་ཆེན་
པོ་འཕགས་པའི་གྲོལ་བ་ཅན། །ཟླ་ཉོན་མོངས་ཡོངས་ཞེན་བྲག་པོའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་
རྒྱ་དུག་གསུམ་ས་ཡི་རྩེ་བ་ཡང་། །གཟི་བྱིན་སྐྱེད་ཅིག་ཉིད་དུ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །འཕགས་
པ་རྩ་ར་རྩ་ཇ་བསོད་སྟོམས་ལེན། །ཟླ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ར་རིའི་བྲི་མ་ཅན། །མཆིལ་ལྷམ་རྩལ་
གྲིས་ཉེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ །ཟད་པ་མངོན་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཆེ། །འཕགས་པ་གནས་
བརྟན་ཆེན་པོ་ལམ་བསྟན་པ། །རྒྱལ་སྤིང་འདོད་ཡོན་ཕྱོགས་འགྱུར་བརྟུངས་པའི་མཐུས། །མི་
དགེ་སྐྱང་ཆེན་བག་མེད་རྣམ་རྒྱུ་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷགས་ཀྱས་ཡོངས་བཟུང་རྩལ་སྤངས་
པའི། །དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ཡི་བྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཟླ་གཞན་གྱི་བརྟན་པ་འཛོམས་ལ་གཏུམ་བྲག་
པའི། །ལེགས་ལྷན་རབ་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་སུ་ཞུང་ལས། །སྐྱེད་བསྐངས་འདབ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་
པརྟོ་བཞིན། །གྲོལ་བ་བཞད་པའི་འཕགས་པ་སྤེད་བྱེད་པ། །ཟླ་ཐར་པའི་སྟོག་ལ་རྣོ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཕུང་པོ་འཕྲོག་པའི་གཟུགས། །ཆོམ་རྒྱན་དག་བཅོམ་
དལ་འབབ་གསྐྱའི་རྒྱན། །(༡༩ན)དག་གི་བདེན་པས་རབ་གཅོད་མི་བྱེད་པ། །ཟླ་ཆད་མེད་

ལྷ་གཅིག་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱལ་གི། །སྤྱི་
ལྷ་ཆུ་ཆུ་བཞེན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི། །གཟུགས་སྟོན་དག་བསྟེན་རྣམ་ཏུ་ལ་ཆེ། ། ༥ བསོད་
ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུ། །སྤྱོད་མེད་མཁོ་རྒྱའི་འབྱོར་པ་མི་ཟད་པའི། །རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་གཏིང་ཟབ་མི་མངོན་པ། །རྩ་ཤང་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་སྦྱོན་ཆུ་ལྟར། ། ༥ དེས་
པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དབྱངས་སྟོན་པོ། །ཀུན་ལྡན་ངི་ཟ་འདོད་པའི་ལུ་འབྱར་ནི། །མཁའ་
མཐོ་བུ་མོས་བསྟེན་པའི་མི་མང་གི། །སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་། ། ༥ སྤྱི་
འགྲོའི་སློག་དབྱུགས་ལེན་པའི་གཤེད་མ་ནི། །ཐེག་ནག་གཤེན་རྩེ་ལྷ་བྱང་ཆེས་བརྒྱམས་
པའི། །བྱུལ་བུམ་རྩེ་བོ་ཉོན་མོངས་གཡུལ་ངོ་རུ། །དཔའ་བའི་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་འཕགས་
སྤྱེས་པོ། ། ༥ སྤྱི་ལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་སོས་ཀྱི་སྤྱིན་བཞེན་དུ། །མཐོ་ཆགས་ལག་འགྲོའི་
དབང་བྱལ་མཆོག་གི་གཙོ། །ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཞགས་པ་ཡིས། །མ་རུངས་འཆིང་
བའི་རྒྱལ་པོ་མིག་མི་བཟང་། ། ༥ རྩོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོན་མ་སྦྱབ་བྱེད་པའི། །རྟགས་
འཆང་སྤེད་པ་གསུམ་གྱི་གཏིང་མ་ལུས། །གཅིག་དུ་སྤྱངས་པའི་མི་ཟད་ནོར་གྱི་བདག་ལྟར་
ལོ་ཅན་གནས་གཞོད་སྤྱིན་རྒྱལ་དབང་པོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཞལ་གཏིང་ང་མོད་གོང་སློབ་བཟང་ནོར་བུས་བྱལ་
དབང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱལ། །རྣམ་ཏུ་ལ། །རྩ་ཤང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞེད་ཐང་ག་ག་ཆར་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
བཞེངས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་བར་ཤུའི་བརྟན་པ་སློབ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། ། (༡༤༧)

༥ ཆོས་སྟོན་སང་གའི་དཔེ་རྒྱ་གཉིས་པ་ལྟར། །གྱུར་ཀྱང་ལེགས་པའི་ས་མཁན་སྤྱི་
མ་ཆེ། །ཞེ་ཁོ་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་ཐེན་དག་བ་དེས། །གནས་སྐབས་དོན་འབྱུང་སངས་རྒྱས་སྤྱར་
ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དབྱུག་སྤྱིང་སྤྱིང་རྒྱུང་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་མིང་ཅན་
གིས་བྲིས། །

༥ ལྷོ་བས་བཅུ་དང་མི་འདྲིགས་པ་བཞི་ཡི་ཆོས་དུ་མས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་སངས་རྒྱལ་
ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་། ཆོས་སྦྱོར་
བའི་སྤང་མ་མཐའ་དག་འདྲུ་བའི་ཞལ། དཔལ་ལྷན་སྦྲུམ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་པན་དང་
བདེ་བའི་ཆུ་ཐོ་ཆེན་པོ་འབབ་པའི་གཏུའི་ཡབ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་། བྱུང་བར་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་དང་། དེ་འདྲིན་གནམ་སྒོས་ཕྱོགས་ཀུན་
ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་ཅན་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བསྟན་སྤིང་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྱུར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བྱུང་བར་སྤོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་དང་སྤོན་ལམ་འབྲེལ་བ་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་མཐར་བྱིན་ཅིང་བསམ་དོན་ལྷན་རྒྱུན་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དང་། གངས་
ཅན་ཡུལ་དབྱས་འདིས་མཆོན་རྒྱ་ཉོར་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དུས་འཁྲུག་ནད་ལྷག་སོགས་མི་
འདོད་པའི་སྤྲུག་རུམ་ཉེ་བར་སངས་ཉེ་བྱིན་རྒྱལས་ཉེ་འོད་གྱི་དགོ་ལེགས་བཟ་ཤིས་པའི་ནམ་
ལངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། རྒྱ་སྦྱོར་བ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་གཡོག་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་བྱི་དང་ནང་གི་མི་འདོད་པ་ཆུ་སྤིན་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་གྱི་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་བ་དན་འཕྱར་ཉེ་བསོད་ནམས་དང་དཔལ་མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་
སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་པོར་དབང་ལྷག་ཅིང་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བཞི་ཡི་(༣༠ན)ཤེས་ལྡན་ཡི་
བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སྦྱོར་བ་སྦྲུམ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་དུ་རེག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་
དུ་གསོལ། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྤྱིད་བྱེད་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གྱིས་རྒྱལ་བ་ཚེང་ཁ་པ་དང་བཅས་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྤང་བརྟན། དེད་རང་གི་འདྲ་འབག་བཅས་བཞེངས་སྐབས་གཟུངས་གཞུག་གི་འདོད་གསོལ་དགོས་ཚུལ་གསུང་བ་
ལྟར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ མ་བཅོས་ལྷན་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུན་རྒྱབ་བྱང་མཆོམས། །བད་མ་གེ་སར་འབར་བའི་ཟུ་
འབྲུལས། །རྩས་སྦྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མི་འདྲིགས་པའི། །རུས་མཐུན་རྩེ་རྩེའི་སྤང་སྐབས་
བསྟན་ཅམ་གྱིས། །ལོག་པར་འདྲན་པའི་མགོ་པོ་འགས་པ་ལ། །བྱུབ་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་

མཆན་བརྒྱད་ཀྱིས། །བགེགས་དང་འབྱུང་པོའི་འཆོ་བ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ལེགས་ཚོགས་འདོད་
རྒྱའི་དཔལ་ལ་དང་སྦྱར་ཤོག ། ༥ སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་གང་གྲའི་ཡབ་གཅིག་ལ། །གཞན་པན་ང་
ཉའི་བུ་མོ་དག་བྱེད་མས། །འགྲོ་བུ་ཉན་མོངས་བཟུ་བའི་ཆོ་ག་མཁན། །ཕྱག་ན་བསྐྱེད་པོ་
དེ་འགྲོ་བའི་ལྷ། །གང་སྐྱེ་རི་དྲགས་མཆན་མ་ཆུ་ནང་དུ། །འཕྲོས་པའི་སྤང་བརྟན་ཆ་འབྲ་ལྷག་
བསམ་གྱིས། །བསྐྱབས་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཆེན་ལྡན། །འགྲན་ཆུ་མེད་པའི་
དཔལ་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ༥ སྙིང་དང་ཞི་བའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང་། །སྙིགས་མའི་འགྲོ་
ལ་ཇེས་ཆགས་འཁོར་བ་འདིར། །བསམས་བཞིན་སྦྱེ་བའི་སྤང་བ་དམ་པའི་གཟུགས། །ཡང་
ཡང་བརྟན་པའི་རིང་འཕུར་བཟང་པོའི་གྲལ། །སྦྲོན་བསགས་ལེགས་བྱས་ཁེངས་པའི་ང་རོ་
ཡིས། །སྙེག་ལ་བསྐྱལ་བཟང་ལྡན་པའི་ལྷ་རི། །གང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་པའི་ལེགས་
སྤྱད་འབྲས། །(༣༠བ)ཡོན་ཏན་མ་ཆང་མེད་པ་ཀུན་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གཙང་མདའ་དཔོན་
ལྷང་པོ་ཅན་པས་གྲུ་བུ་མཆན་བརྒྱད། ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། དེད་རང་གི་འབྲ་སྤང་རྒྱལ་བ་མ་ནས་བརྟན་
པའི་འཁྱེངས་རབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བཅས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྷང་པོ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའོ། །

ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་འདུས་གྱིས་སྤར། ༥ ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཅལ། །བདེ་
གཤེགས་ཞི་ཁྱོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རོལ་གར། །དུག་ལྷའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་སྦྲན་གྱི་ཅུ། །ལྷག་པའི་
ལྷ་གཅིག་སྦྱེ་བ་གཏན་གྱི་སྤྱབས། །དྲངས་གསལ་འདི་གའི་འབྲ་ཐང་ལ་འགྱུ། །རྟོག་མང་མི་འགྱུར་
བྱལ་བའི་སྐྱ། །འགག་མེད་ཐོག་མཐའ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་གསུང་། །བདེ་གསལ་ལྷུང་འཇུག་
ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཀྱི་རོར། །རབ་རྫོགས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །གང་སྐྱེ་
སྦྲོན་ལམ་འདི་གཉིས་གྱིས་སྐྱ་གཉིས་ཀའི་ཞབས་སུ་འགྱུ། །སྤང་བརྟན་ཡིད་ཀྱི་རས་གཙང་མར། །མོས་སྦོ་
པོར་གྱིས་ཡང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དུ། །གྱིས་པའི་བྱི་ནང་སྦོ་གསུམ་དགེ་ཆོགས་དེས། །བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོའི་འབྲེན་པ་སྐྱ་ཆོ་བརྟན། །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིས། །ཇེས་གཟུང་

གནས་སྐབས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲུག་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་མཐོང་བས་སྐྱ་
གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་འབྲུག་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བླ་མེད་བླ་པ་བཟོད་པ་རྒྱ་
མཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་འདུས། དེད་རང་གི་བྲིས་སྐྱ་བཅས་བཞེངས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་
བ་ལྟར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྟུང་། །

༥ ལེ་བཀྲན་ཅི་ལྟར་དམར་བའི་མཚུ་སྟོས་ལས། །ངེས་པ་བདུན་ལྟ་བུ་བའི་དབྱངས་
སྟོག་ལ། །རྒྱ་བའི་སྤིང་མོ་མི་བཟད་དག་མོ་དུ། །རབ་ཁོས་བསྟན་སྲུང་མ་ནམས་(༣༡ན)
ཀྱི་གྱི་གཙོ། །སྤིད་གསུམ་བདག་མོ་མཐིང་ནག་དབྱར་གྱི་སྤྲིན། །འབྲུག་པའི་མདངས་ལྟར་
ཤར་བའི་སྒྲིང་བརྟན་གཟུགས། །བྲིས་པས་གནས་སྐབས་ཡིད་དུ་གནག་པའི་ལས། །ཀྱི་
ཞི་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྲུབ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་གམ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་བླ་མེད་གི་འདུས་ཆོགས་
ཀྱི་བླ་རིགས་ཐུགས་རམས་པ་རྫོ་བཟང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་ལྟ་མོའི་བྲིས་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྟུང་བའོ། །

[illegible]

ཡུལ། །གདུང་སེམས་མིང་གི་མཐར་ལྷུངས་དགའ་ལྡན་གནས། །བྱམས་པའི་འདུན་སར་
འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཞེས། །སྤར་ཡང་སྲིད་པའི་ཚུ་བོ་སྐྱེས་པར་མཛད། །དག་པ་རབ་
འབྱམས་མཛད་བྱུང་བཀོད་ཞིང་དུ། །སེང་གའི་ར་རོ་འོད་ཆགས་མ་རྒྱད་མདངས། །དཔག་
ཆད་ཁོར་ཡུག་སྤར་འཕྲོ་ཕྱག་གཡོན་ན། །མཆོད་(༣༩ན)སྤྱོད་མཐོང་རེག་བྱང་ཚུབ་མདོན་
དུ་འགྱུར། །ཞོ་ལོ་ཀ་འདི་གཉིས་གཙོ་ཐང་གི་དབྱུས་རྣམ་ཐར་རྒྱབ་ཡིག་ཆང་མའི་ཞབས་སུ་འགྲི། །བསིལ་ལྡན་
ར་བར་བཤད་དང་སྒྲུབ་པ་མ་མེད་བསྟན་པའི་འབྲས། །རབ་སྤྱི་པན་བདེའི་དཔག་བསམ་
དར་བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད། །འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་མཛད་བྱུང་མཛད་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཚུ་
ཐེགས་ཅམ། །འོད་ལྡར་བག་བ་རི་མོར་གྲིས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཆེས་དཀར་དེས། །བསྟན་པ་
མི་རྒྱབ་ཅན་དན་ཁྱོན་རྩོགས་ཞུ་སེར་ལུགས་བཟང་མཆོག། །ཀུའྲུ་ར་ཡི་བྲི་བསྐྱུང་སྤྱོགས་
བརྒྱར་འབྲལ་བས་ཀུན་ཡིད་ཆེམ། །རྒྱ་རྩོར་བོད་གསུམ་མི་འདོད་སྤྱག་སངས་ལས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཡི། །བྱེད་པོ་ཀུན་ཀྱང་མ་རིག་གཉིད་སད་བདེ་གཤེགས་ནམ་ལངས་ཤོག། །ནོར་འཛིན་
གཡས་ཐང་དང་པོ། མ་འདིའི་དབྱུས་ཆ་དུག་པ་ཡི། །བྲ་ཆོད་ཕྱང་རི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གྱི། །འབྱུང་
གནས་རྒྱལ་བར་གདེངས་ཅན་གཙོ་བོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅན་དུང་དཀར་དང་བས་ཕུལ། །སྤ་
མོའི་རྩལ་ཉུང་ངན་སོང་དུལ་ལས། །རབ་གྲོལ་མི་ཤེགས་རྩི་རྩི་གདན་སོགས་སུ། །སྤྱིབ་
སྤངས་འཁོར་ཆོགས་བསྐྱལ་བའི་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས། །བསྟན་བདེའི་དཔལ་སྙིང་ཀུན་འབྱུང་ཚུ་
སྤོན་གཤེད། །རྩུ་འབྲལ་རྒྱུ་པ་གོམས་པས་སྟོབས་བརྩུབ། །ཁ་ཆར་གཤེགས་ཏེ་གདོང་
དམར་ལུན་སྤིང་འདིར། །བསྐྱེད་རང་ཚུལ་སྟོ་བཟང་འོད་བརྒྱ་པའི། །སྟན་གསུམ་མཁའ་ཁྲབ་
ལུང་བསྟན་འདི་ཀོ་མཆར། །མཁའ་སྤིང་ཁྲུ་མཆོག་དབྱིངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆ་ཅམ་སྤངས་
གྱུར་ཉན་ཐོས་རྩུ་འབྲལ་གྱིས། །སྤ་བརྟན་ལྡན་པོ་གཉིས་པ་འབྲོག་རི་བོར། །དུང་སྤས་ཆོགས་
ཀྱི་(༣༩བ)བདག་པོར་གཉེར་དུ་གཏད། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཡོན་དང་པོ། །ཟུར་ཕུད་ཅེ་ལྷ་
ལས། །ཞི་དུལ་མ་རྟོངས་མེ་ཏོག་བས་ལྷུབས། །དུས་ཀ་ཅན་ལྷ་ཡི་གར་མཁན་མ། །འབྲོན་

པོ་ཁྱིམ་ཁྱུགས་བཞིན་དུ་ཡབ་ཀྱིས་མཛོང་། །ཡིད་འོང་མེ་ཏོག་ཚལ་དབྱས་མཛེས་མ་
སྟོང་། །གཙོ་མོ་ཚངས་སྤྱད་ལྟ་ལྟ་ཡུམ་ཉིད་ལ། །འཛུམ་ཆགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མདངས་ཅན་
གཞོན་ནུ་ཟུང་། །བྱི་བུ་མི་མེ་ལམ་བདེན་པ་སད་དུས་བདེ། །པལ་ཡང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ས་
འཛིན་ཐུག་ལས་འཛོན་ཞེས་སྤྲང་བརྟན་ཉི་མ་རྩྭ་སྤར་སོགས། །ཕུན་ཚོགས་མཚན་ཡང་ཉི་
བཞིན་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྲགས་པ་ལ་འཁུངས་ཚུངས་ལྟས། །ཕྱག་ན་བསྐྱོར་བོད་པའི་སྐྱེ་
དང་བགང་ཡས་འཁོར་བཅས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དང་། །གསང་བདག་རྩི་རྩི་རོ་བོ་ཤེས་རབ་
མར་ཐིམ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བའི་རོལ་གར་བསྐྱུར། །རང་བྱུང་ཁྱེད་ཚུ་ཤེས་ལྡེ་མིག་གི་ཕྱར་མས་
སྟོང་གའི་ས་མོས་ལས་གྲོལ་བའི། །སྐྱེ་མཚོག་ཟེའུ་འབྱུ་ན་ཚུང་བསེལ་རེག་གིས། །རབ་
བཞད་འདོད་ལྡན་རྟེན་པ་དུག་ལྡན་ཅིག །གཡས་གཉིས་པ། །འོད་ལྡན་ལེགས་བྱིས་གྲོང་ལྟར་
མདོ་སྤང་ཚོང་ཁར་དགེ་མཚན་དཔལ་བཟེད་བསོད་ནམས་སྐྱེ་ཡི་གདངས་ཀ་འབྱམ་མཛོང་
ལས་རྒྱུར། །དགེ་བོས་ཤིང་བཟུང་ཨ་ཚོས་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལས་སྤིང་པའི་མིག་བཞིན་རྒྱད་
པའི་ལྷན་འཕྲོག་གཞོན་ནུའི་ནང་གི་སྤྲང་བ་བལྟམས། །དོན་ཀྱན་གྲུབ་བཞིན་འཕགས་ནོར་
མཚན་བཟང་རིན་ཆེན་འགྲོགས་པས་འཛིགས་མཛོད་དཔལ་བོའི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་སོགས་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟོ། །གཏེར་རྩི་རི་བཞིན་ཅན་དན་ལྷ་དུམ་ཕ་རའི་ཚལ་བྱེ་གསང་སྤགས་
ཟབ་མོ་རྩྭ་ཡིག་འབྲེང་སོགས་བྱེད་བོས་(༣༣)བྱིས་བཞིན་གསལ། །ཁྱིམ་གྱི་ཚུ་སྤིན་
འབྱུང་གནས་སུ། །དགེ་བསྟན་ཆེས་དཀར་ཆ་རྩིགས་པ། །ཀྱན་དགའ་སྟོང་པའི་རྩྭ་བ་
ནི། །རོལ་པའི་རྩི་རྩི་མཁའ་ལས་འོངས། །ལེགས་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཏམས་
པའི། །གཞོན་ནུ་བདུད་ཅི་གསར་པ་ཡང་། །དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་འཆི་མེད་ལྟས། །ཚུ་བདག་
ཡབ་ཀྱི་སྟོང་བཞིན་སྤངས། །རྩི་རྩི་ཅན་དངོས་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་སྐྱེ་ཚོགས་དཀྱིལ་འཁོར་
དབང་བསྐྱར་སྤར་ཡང་ཁྱབ་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན། །དོན་ཡོད་རྩི་རྩི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལྟར་
གསང་སྟོང་དམ་ཚིག་མ་སྤང་ལ་བསྐྱབས་སྟོག་པ་ཀྱན་གྱི་བཤེས། །དགྲུང་ལོ་བདུན་ཉིད་

བྱམ་པར་རྒྱུད་སྤེའི་རྒྱ་མཆོ་ཤོད་གྲུར་བདེ་མཆོག་ལྷ་སོགས་ནལ་འཁྱོར་བསྐྱེད་པའི་
རིམ། འོད་གསལ་ངང་དུ་བཅོམ་ལྡན་རྟོ་རྩེ་གཏུམ་པོ་དཔའ་བའི་ཞལ་ཅན་དྲེ་པི་ཀ་ར་ཡང་
ཡང་གཟིགས། འཁོར་བའི་གཡོན་གཉིས་པ། ལུན་ཆོགས་མེ་མདག་ལས་བསྐྱོག་པའི། མཁན་
སྟོབ་དུང་དུ་ཆངས་སྟུང་བསིལ་རབ་བྱུང་། རྟོངས་འདིར་དབང་པོ་རབ་ཞི་ལྷ་ཡི་ལྷ། རྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གཅིག་ཆས་པར་གྱུར། རྩ་སྤྱོད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་བཀའ་བསྐྱེད་
ལྷར། རྟོང་སྟོབས་ཏྲག་དུའི་སྟུང་མཆུངས་སྤང་བའི་གཏེར། རོན་མཐུན་སྤྱི་རིངས་དང་
འགྲོགས་བསྟན་སྟུང་ཆེ། བཅུ་དྲུག་དཔལ་མགོན་བསྐྱེད་འཛུམ་གྱིས་བསྐྱེད། དཔལ་གྱི་
ནགས་ཁོད་རིགས་མཐོ་སྤྱི་ལའི་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཡལ་ག་རྩོགས་པའི་སྤྱན་སྤྱི་བྱ། རིན་པོ་
ཆེ་ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་རྒྱ་ཆེ། ལྷ་ལྷན་མགོན་པོའི་ཞལ་སྤངས་རྩོན་མོ་བཞེས། ཆོས་
གྲ་རིན་ཆེན་བཞེད་པའི་དེད་དཔོན་བྱགས། རྟོགས་དབང་སྤྱོད་ལེགས་རྟེན་སྤྱོད་ཆལ་
སྤངས་གྱང་། རྟོན་མཆོག་སྤྱོད་པས་(༣༣བ)ཀྱི་གསོ་དབྱེད་ཨ་ལྷོ། གསལ་སྤྱོད་མེ་
ཏྲིག་བཞེད་ཚུལ་ཅི་ཡང་བསྟན། དབྱུན་གཡས་གསུམ་པ། ཡང་མེ་ཏྲིག་བཟ་བའི་བདེ་བ་
ཅན། ཡོངས་འཛིན་མང་བསྟན་སྤྱི་གཟུགས་ཞག་གི་གྱངས། ཤེར་ཕྱིན་སྤྱོད་པོའི་རྩ་འགྲེལ་
བྱགས་རྒྱུད་ཅིང་། བྱམས་པའི་ཆོས་སྤེའི་བདག་པོ་ཐོགས་མེད་བཞེས། གྲུབ་པས་བསྟན་
པོས་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་ཡངས་པར། འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ལྷར་
བྱུང་ལྷ་པ་བདེ་མཆོག་ལུས་འཁོར་ལོའི། དབང་བསྐྱར་གྲུར་གྱི་མགོན་པོ་བཅུ་དྲེ་
བསྐྱོས། དངོས་བརྒྱུད་བདུན་ཅུའི་དཀའ་གནད་སྤྱི་བའི་མདུད། མཐུན་དབྱེད་སོར་མོས་
བཀོལ་ལ་ཡ་མཆོན་ཅི། གསང་བའི་བྱ་སོགས་འཆད་ཅོད་གདོང་སྤེའི་སྤྱོད། རྟོང་གསུམ་
སྤང་མགོ་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འདི་འདར། མི་བདེ་ཆོས་སྤྱོད་གདངས་པའི་ཞལ་ལྷ་ཆེར། རིན་ཆེན་
ནལ་པར་རྒྱལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མེ་ཏྲི་ལྷ་བཅུ་གསུམ། བཞེངས་འདི་
གདོད་མའི་མགོན་པོ་འཕྲོ་མིན་ནས། བཟ་ཤིས་གཡོན་གསུམ་པ། མཆོན་མ་བརྒྱས་དུང་རྒྱུ་

ཡིག་རྒྱ། །ས་སྐྱར་འབྲིལ་ཞབས་གྲུར་ཀུམ་གཞོན་རུའི་བྲི། །འབྲུལ་ཆེ་ས་བཟང་པཎ་ཆེན་
མ་ཉི་ཡི། །བཀའ་ལུང་ལི་ཤིའི་ངད་ཀྱང་ཐུགས་ལ་སིམ། །ས་སྐྱར་མཁས་རྫོམ་རིག་པ་འདས་
བུའི་ཆལ། །དབུས་སུ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་འབྱང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཁྲེལ་བ་སྟེར་བྱེད་
དམ་བཅའི་སྣ་ཞགས་ཅམ། །བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་བསྐྱལ་པའི་པ་མཐར་ཀལ། །བཟང་ལྷན་
ཆོས་གྲར་ཅོད་པའི་མདུང་སྒྲོར་གྱིས། །པས་ཀྟོལ་སྟོབས་པའི་སྟིང་ག་འབྲིགས་བཞིན་
དུ། །དམ་བཅའ་ཡང་དག་བཅེ་བའི་བྲག་བརྒྱང་སྟེ། །འབྲུལ་པ་མཐོན་པའི་གཡང་ལས་འཛོན་
པར་མཛོད། །ལྷ་ངམ་ཐང་ལ་བ་ཤུལ་རིང་འགྲོན་(༣༩)པོ་ཡིས། །ཉེས་བཤད་མཆིང་བུའི་
ཁུར་གྱིས་འབྲིད་འབྲ་བའི། །འགའ་རོང་ཆོས་སྟེར་གྲོལ་ངན་ཆར་བཅད་དེ། །མཁས་ཆོགས་
དབྱེས་པའི་གཟིགས་མོ་སྒྲ་ན་མེད། །ཆོས་ཀྱི་གཡས་བཞི་པ། རྩེར་གྲུར་ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་
ལ། །སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་པའི་ཟབ་འཁྲིད་མཆོག་ལག་སོར་གདེངས་ཀ་སྟེ་པོར་སྟུམ་པ་
ཡི། །རི་གནས་གཙོ་བོ་ལས་བབས་བདུད་ཅི་ལྟར། །ཆོས་བྲུ་ཨེ་རུ་བྲུ་སྒྲོར་སྒར་གྱིས་
གྱིས། །སྟེར་བྱེད་གཡོ་བས་ཅོད་ཆེ་ཕ་སྟེས་སུ། །སྟོན་པོས་ང་རྒྱལ་འཆོ་སྟོག་དདུལ་ཆུའི་
ཐེགས། །རིག་པའི་མཛུབ་ཅེ་འབར་བ་བསྟུན་པ་མཛོད། །མཁྱེན་པའི་ནམ་མཁར་བར་སྟང་
བྱ་རྩེས་བཞིན། །ལོ་ཆེན་མཛོད་གཞུང་རི་མོས་མ་ཆེམ་པར། །ཉ་རྟེན་ཉ་བདུན་གྱིས་བྲངས་
བཅོན་པའི་ཉི། །སྒར་ཡང་ཉང་སྟོད་སྟེད་ཆལ་བཞད་ཕྱིར་ཤར། །པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་དོན་
ཟབ་མ་འབྲུལ་སྟེ། །ཐོག་མདའ་མཁྱེན་པའི་དབྱིངས་ནས་བབས་པ་ན། །མཛོན་རྫོམ་གྲོལ་
བ་གནས་པའི་བྲག་སྤ་ཡང་། །བྲུ་སྒྲོར་ཟེར་མ་ཅམ་བཟོད་མཁས་པ་སུ། །བཅེ་གཡོན་བཞི་པ།
ཆེན་གམ་དུ་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་བའི། །མཁས་ལ་པར་ཕྱིན་གཟབས་བཤད་རྟོགས་པའི་
གནད། །ཀུན་གཟིགས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི། །ཐུགས་འཕྲོག་མཛོད་ཀྱི་
བདག་པོར་དབྱིག་གི་གཉེན། །གཞོན་རུའི་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་ག་ཆེས་མཛོད་བའི། །སྟོ་གྲོས་
ས་རྩ་ཀ་ར་ཆེན་པོ་བྱུང་། །ཞབས་སེན་ཞོར་བུའི་འོད་འབར་བསམ་གཏན་སྟིང་། །ཆགས་

ཉེ་དབུ་མར་འཆད་ཉན་ཆེ་གྲགས་མཆེད། །ལཱ་རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་རྩལ་རྩེ་མོ་རུ། །སོན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་མངོན་པ་གོང་། །གསོན་འདུན་ཅང་(༣༧)ཤེས་འགྲོས་ལྟར་
དབུས་གཤེགས་ཀྱང་། །ཆོས་འབྲེལ་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་བཀག། །གསེར་གྱི་མེ་
ཏོག་མགོ་སྟོགས་རང་ལྡན་པའི། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །ཞིང་མཆོག་
ཡོན་ཏན་ཕྱང་པོའི་དབྱིད་ཆེན་པོ། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་འཁོར་དབུས་དཔའ་བཞིན་
བཞུགས། །སྒྲོར་གཡས་ལྷ་པ། ལུང་འདུལ་མངོན་བསྟན་འཛིན་དཀའ་བཞི་བར། །མདོ་རྩ་གསན་
ཆོ་ཡོན་ཏན་འོད་ལྷ་རུ། །ཉིན་རེར་མཐུན་མཆོར་མདའ་ཆད་རི་མདའི་གཟུགས། །རྟག་ཤར་
གསལ་སྒྲོང་དམིགས་མེད་ངང་ལ་གཡེངས། །སོ་ཐར་པ་རོལ་བྱིན་གཞུང་བསྟན་པ་
འདིར། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གོ་འཕང་ལ་གཤེགས་ཆོ། །སྤྱོད་གས་བགལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
ཆོ་འཕུལ་གྱིས། །གཙུག་པོ་ལྟར་བསྟན་གནས་རྟིང་ཆོས་གྲར་བྱོན། །ལེགས་བཤད་བེ་རྒྱུ་
ཡི་ཁུར་ཆེན་པོ། །འདེགས་ལ་དོན་གཉེར་ངལ་གསོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར། །མ་སྤྲུལ་རང་རྟོག་
ཀུན་བཏུས་བཤད་པ་ཡིས། །ཐོགས་མེད་འཛམ་གླིང་རྒྱན་བྱིར་སྤར་ཡང་འོངས། །ཉིས་
བཤད་སྒྲོལ་བྱེད་གསོད་པའི་མཆོན་རྟོན་པོ། །བཀའ་བསྟན་གཞིན་རུ་གདོང་དུག་སྒོ་གོས་
ལས། །ཉེར་འགྲོག་རྩི་རིན་ཆེན་བརྟག་གཉིས་ཀྱི། །བཤད་ཐོབ་མན་ངག་མེ་སྟེས་བགལ་
ཆོགས་བསྟེགས། །གསུང་གཡོན་ལྷ་པ། རབ་ངང་པའི་མགིན་རྩ་རིང་སྒྲོགས་པའི། །ཀུན་བཏུས་
རྣམ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཆེན་ཚུ་གཏེར་ཀུན། །མཐུན་པའི་རི་བྱིས་འཕྱངས་ནས་འཆོ་ཆས་
སྦྱེས། །བཟང་མའི་སྤྱན་འཕྲོན་བཞིན་གྱུར་དབུས་སུ་ཤེབས། །གཞན་བསྐྱལ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོང་
གིས་བཏབ་པ་ན། །ཡུལ་བཞེད་སྤྲུལ་ཞགས་བསྒྲོད་ཀྱང་སྟེད་སྤངས་སྒོ། །སྟོབས་ལྡན་ལྷ་ཡི་
ལུང་པར་གཉིས་འཕྱང་གིས། །བསོད་ནམས་གྲགས་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་(༣༥)ལྟ་དབང་
འཁུར། །གདོད་ནས་ཤེས་བྱའི་ས་གསུམ་གོམ་གཅིག་གིས། །གཞལ་བའི་དཔལ་གྱི་བདག་
པོར་སུ་ཡིས་འགོང་། །སྤང་ཚུལ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གསལ་མཐའ། །གཟིགས་

ཆེ་ཉི་མས་སྒྲོན་མེ་བཏེག་གམ་སྙམ། །བཀྲལ་བརྟག་རིགས་པའི་དོན་བཟང་རྣམ་འབྲེལ་
ཀྱི། །རྗེས་ངག་གཉིས་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། །སྤར་ཐང་ཆད་མ་མདོ་རྩ་མདོན་གོང་
འོག། །ཁྱུ་མཆོག་དེགས་པའི་ང་རོ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས། །ནམ་གཡས་རྩྭ་ལ། མཁའི་འབྲུག་སྐྱ་ལྟར་
བསྐྱེད་སྟན་ངག་ཆོག། །བཟང་པོའི་རྒྱན་ལྡན་རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་མོ་དངོས། །རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་
པད་དཀར་གཞུང་ལུགས་བཅུད། །ཚུ་སྦྱེས་པལ་པའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མྱོང། །ས་སྤེང་སྦྱ་
སེར་གཙུག་གི་ལན་བུའི་རྩེ། །བསྟན་འོས་ཤར་གྱི་ཐིག་ལེས་པལ་ཁོ་ལྟོངས། །གདུང་
བ་རབ་བཅིལ་མེ་དབྱང་འབར་བའི་སྒྲོང་། །སྤེ་ལེབ་འཕྱོ་ཡང་རང་འཕྱང་ཆོས་ཉིད་
ཡིན། །དབྱུས་སྤྱོགས་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེད་སེན་རིས་ནི། །བཀྲ་ཤིས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཀོད་པ་
བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་ཅན་གྱི་རིག་བྱ་ཀྱན། །བསིལ་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཆེ་བ་གུང་ཐང་
ཤར། །བཤད་སྦྱབ་འཁོར་ལོས་རྩེས་གནས་དང་པོ་སོགས། །སྒྲོ་ལྷན་སེང་གེ་འཛེམས་པའི་
བཀོད་རྩལ་ལ། །མདོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་འོར་སྤྱང་སྟེགས་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་ངལ་བའི་རྒྱ་
ཐབས་སྤར་ལེན་ནོ། །བསྐྱལ་གཡོན་རྩྭ་ལ། བཟང་འདི་ཡི་སྒྲོན་མེ་རབ་གསལ་ཁ་ཆེའི་བཀྲ་
ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་རྩལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་དང་། །འདུལ་བའི་མངའ་བདག་ཤེར་མགོན་མཁན་
སྒོ་བ་དང་བཅས་བསྐྱབ་ལྷན་ལྷན་ཆོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་ཆང་བས། །བསྟན་པར་རྩོགས་
པའི་རྩལ་བྲིམས་ཉ་རི་ཅན་དན་(༣༥)དང་འགྲོགས་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་མ་ལ་ཡ། །འདི་
ནི་སྟོན་པ་བྱང་སྒོང་ཆེན་པོ་སྤར་ཡང་སྤིད་པའི་གདུང་སེལ་ཉིད་དུ་གཤེགས་པ་
བཞིན། །རིགས་བཟང་གཤགས་པ་བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིན། །དད་ཤུགས་སྤྱན་གྱི་ཆབ་རྒྱན་
ཐིགས་པར་ལྷུང་། །ཟབ་གསང་གསུང་གིས་ཐུགས་གཏམས་ལོ་ཆེན་ལས། །སྤྱི་རིག་གསན་
བཞེད་ཉི་མའི་མདའ་ཡིས་ཐུག། །འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་སྟེལ་བའི་རྩོ་རྩེ་འཛིན། །མང་པོའི་
ཆེད་དུ་པར་ཆད་དབྱུ་མའི་ཆོས། །ལེགས་བཤད་ཀྱན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྟེ་ཕང་དེ། །སྟེལ་
འདིས་མཁས་པའི་ས་སྤྱང་གཙོ་བོར་གྱུར། །བཀའ་བསྟན་ཀྱན་མཁུན་རྣམ་དཔྱོད་སྒོ་མཛོད་

ལས། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲིང་བ་ཕུལ་བྱང་རྒྱན། །དོན་གཉེར་མགུལ་བྱིན་གང་གི་
ཤེས་རབ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཕྱང་པོར་བྱིས་སྒྲོས་གཞལ་དུ་ཅི། །ལྷ་གཡས་བདུན་པ། །ལྷ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཉེན་བྱང་དུ། །སྦྱང་གནས་རབ་དཀར་ནམ་སྒྲིན་དོ་ལེབ་སྟེང་། །ལྷ་ལྷལ་གཞོན་
ཀུ་སྦྱར་སྟོབ་ཕྱག་འཆལ་ལྷས། །ལྷུངས་ཆོ་དཀྱུས་རིང་སྦྱ་ཆའི་ཉེན་འབྲེལ་བཞད། །ལོན་
ཏན་སྦྱང་ཅི་ལ་ཆགས་པའི། །བྱང་བའི་འབབ་སྟེགས་སྟེ་སྟོད་གསུམ། །རྒྱས་སྦྱར་མེ་ཏོག་
ཁ་བྱེ་བས། །གནས་ནི་བདེ་བ་ཅན་བཞིན་བྱས། །ཆོས་གྱི་བྱ་བས་འཁོར་བ་ཡང་། །འོག་
མིན་ལུལ་བྱེད་བཤེས་ཆེན་པོ། །མང་པོར་གཞུང་ལུགས་སྟོ་དགའི་དཔལ། །སྟོན་འདི་སྟོད་
ན་དོ་མ་མཆིས། །སྟོད་སྟོངས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཆལ། །ཟབ་བརྒྱེད་ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་
ཅན། །ནམ་བཤད་ཀོ་བ་དྲི་རའི་ཤིང་། །ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱེད་བསྐྱངས་རྫོགས། །གཡོན་བདུན་
པ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ཞལ་དཀྱིལ་འཁོར། །བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དེ་མེད་འོད། །རབ་
གསལ་བསྐྱེད་དཀར་པོ་ལྷར། །(༣༩)གང་འདུལ་བྱང་བ་འབྲམ་སྟོང་། །སྟོན་ལམ་དཀར་
པོར་འཇག་པ་ལས། །སྟོ་གསལ་འདུས་པའི་སྟེ་ཆེན་པོར། །བཀའ་བསྟན་འཆད་པའི་སྟན་
པ་ནི། །སྟོད་པ་འདི་ཡི་ཅེ་མོར་ལུད། །གཉིས་འཛིན་སྟོག་མཆོ་སྦྱང་བ་ཡི། །ངང་བ་དཀར་
པོའི་བཤེས་ཉིད་དུ། །དམ་ཆོས་ལུལ་འཁོར་འཛིན་པ་ཅན། །གཉིས་མེད་རྒྱུད་རྒྱལ་སྦྱངས་
པ་མད། །གཞགས་པ་རིན་ཆེན་ལྷར་འོས་པའི། །སྟོམ་ཆོས་བསོད་ནམས་འགུན་པ་
བཞིན། །རིགས་ལྷ་ལྷ་ཡི་ཁང་བཟང་དུ། །མཁས་སྟོབ་ཉེ་དབང་དབྱུས་ན་བརྟེན། །རྫིང་གཡས་
བརྒྱུད་པ། །བྱི་བུན་ཆོགས་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། །གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ཁྱུ་པར་འགྱུར། །ལྷ་ཡི་
དབང་བསྟུར་བདུད་ཅིའི་དབྱིད། །སྟེ་སྟོད་འཆི་མེད་དཀར་མོས་བྱིན། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་
ཆར་དུ་དངར་བས་མཆོན་འཕྲོག་སྟོན་བྱོན་ནམ་ཐར་གསལ། །གཟིགས་ཆོ་ནམ་དཔྱོད་འགུན་
པར་མི་རུས་རྒྱ་འགྱུར་བཅུ་བདུན་འཆད་པའི་ཞལ། །ཉིན་བཞིན་དུས་གཅིག་བཙོ་ལྷའི་ཐུན་
གྱི་ཆ་རྫོགས་རིམ་གཉིས་རི་བོར་ཅན། །ཁྲི་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པས་སྟོ་གསལ་

ཀྱ་ཐུད་ཅི་ཡང་འཇུག། ཁོ་དཀར་གྲག་རི་དོ་རྩེའི་གྲུ། སྤ་བརྟན་ཡངས་པར་བདེ་མཆོག་
ལྷའི། བསྟེན་སྐྱབ་མཁའ་འགྲོའི་གདམས་པ་དྲུག། གཏུམ་མའི་ཉམས་བཟང་ཆུ་བཞིན་
དོལ། བྱ་འཛིན་པོ་ཏ་ལ་གཉིས་པར། མཇེའ་གཏུགས་གཞོན་ལྷོ་གྲོས་མས། འཇམ་
དབྱངས་སྒྲིང་འབྱུང་དམ་ཆོས་ཀྱི། འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གྲོགས། གཞོན་
བརྒྱད་པ། གཉིས་མེད་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ལོའི། རྒྱུད་དང་པར་ཆད་མདོན་པ་
སོགས། ལྷུངས་བཞད་པའི་ཆུན་པོ་ནི། སྐལ་བཟང་ན་ལུང་མཛེས་རྒྱུད་དུའོ། རིན་ཆེན་
རྒྱུད་(༣༦བ)མང་གྲགས་པའི་དབྱངས། དགའ་བའི་དབྱིད་དུ་འདོ་བ་ལས། བཀའ་ལུང་
ན་པའི་བརྒྱད་ཟབ་སྤྱ། འགྲོ་པན་ལུང་ལེན་ཕྱིར་ནི་སྤངས། བཙོན་འགྲུས་རལ་སྤང་འབྲུག་
པོའི་སྤོང་། སྤྱ་བའི་སེང་གོས་མཆོ་ལྷན་མའི། དབང་བསྐྱར་ཟབ་བཞེས་དཀའ་གནས་
བཤོས། ཆད་མའི་གནས་སུ་ཡང་དག་སོང་། མང་ཐོས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པའི་མཁས་མང་
སྟག། རིགས་ལམ་ཆང་ཆིང་ནགས་སུ་ངར་བའི་སྤྱ། རྒྱན་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་རི་མོ་དོམ་
བཞིན་དུ། ལོག་རྟོག་འབྲུལ་པའི་རི་སྤྱེས་ཁམ་དུ་ཐོས། གཡས་དགུ་པ། གཞོན་ལྷོ་ཟུར་ལུང་
ལྷ་པ་སྤྱ་མའི་གར། སྤོ་གྲོས་གཏིང་མཐའ་མེད་མཆོར་རྒྱུད་རྒྱལ་གང་། གསང་བ་འདུས་
པའི་ཅ་རྒྱུད་བཤད་བཀའི་ནོར། སྤངས་པ་ཁྱོད་མཁེན་ཞགས་པས་མ་སྟོད་བཟུང་། གཉིས་
སྤངས་དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་གཤིས་བཟང་པོ། རབ་བརྟེས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་དེ་སྤས་ལས། འཇམ་
དཔལ་ཆོས་བསྐྱར་ཡོངས་བཞེས་འབེལ་གཏམ་སྤྱར། ལྷ་རྣམས་སྐར་མའི་ཐོལ་གྱིས་ཉན་
པ་སྟམ། རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱང་། རིམ་གཉིས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་འགྲུགས་
པའི་ལམ། དག་པོའི་གཡུལ་ངོ་བཤམས་པས་ཉེར་བཀག་སྟེ། རེ་ཞིག་རིང་ཕྱག་མལ་དུ་
ངལ་གསོ་བསྟེན། རིན་ཆེན་གཏེར་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་བྱང་། མ་སྤྱད་རྟེན་འབྲེལ་ལྷན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོ། འབྲིག་ནས་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། རྒྱུད་འབྲེལ་སྤྱིར་དྲུག་
དང་བཅས་ཚོགས་པར་གསན། གཞོན་དགུ་པ། རྣལ་འབྱོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་

ཐེག་། གར་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱར་བཅས་པ་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང་། །ཁྱུང་ལྷས་རིགས་ཀྱི་བདག་
པོར་བཞེངས་པ་ཡིས། །འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་(༣༧)ནོར་མེ་བསྟགས། །ཆོས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན་མགོན། །ལས་འོང་རྩོམ་མེད་པའི་དབང་བཀའ་
སོགས། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་མཛོད་ལ་མངའ་འབྱོར་ཞིང་། །བྱིན་རྒྱལ་བཟང་
པོའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་གྱུར། །རིག་སྟགས་གྲུབ་པའི་གཙུག་རྒྱན་རྩོམ་མཛོད་ལ། །ཞལ་ལུང་
སྒྲ་མེད་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས། །བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་མངོན་བཞེས་ཆོ། །སྤྱི་ནང་མཚོད་
པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཉེས་པ་བསྐྱབས། །བདེ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དུས་འཁོར་ལོའི། །རྒྱུད་
ཀྱི་ཆ་ལག་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ་ལས། །འོངས་པའི་གསང་བ་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི། །ཆོས་
བཀའ་རིམ་སྟེད་ཡོད་པ་ལེགས་པར་གསན། །རྒྱལ་གཡས་བཅུ་པ། མཚན་གྲགས་པའི་བ་དན་
ཆོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་ཕུལ། །གཞོམ་མེད་རྩོམ་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །རྣམ་
བཤད་ཆོས་ཀྱི་མཚོ་ཀྱན་བཞེས། །ཆོས་ཀྱི་སེང་གོ་དང་ལྷན་ཅིག་། །ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་བའི་རྟེན་
ཆེན་པོར། །སྟོན་ལམ་མེ་རྟོག་གཏོར་བ་དང་། །ཆོས་གསན་བསྟེན་སྦྱབ་འབྲས་པར་
མཛད། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཅམ་ཞིག་ལས། །རང་ལུགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
ལྟ་ངན་རི། །སེལ་སྤྱིར་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་ཡང་དག་ལྟ། །འཚོལ་སྤྱིར་བྱ་བའ་སྟོན་གོན་
དང་པོ་ཚུགས། །ཡང་དག་དབྱུ་མ་བོད་ཆེན་པོར། །སྟེལ་མཛད་རྩོམ་སྟོན་དཔོན་དང་། །མཛའ་
གཙུགས་ཡི་དམ་བཅུན་བཞེན་དུ། །མི་བསྟོད་རྩོམ་མེད་དབང་བཞི་བསྟུར། །གཡོན་བཅུ་པ། སྦྱོར་
ལུང་ལེགས་བཤད་སྟོ་བརྒྱ་ཐག་། །སྤྱི་ནང་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་འཁོར། །ཆབས་ཅིག་ཚུ་སྦྱང་
གྱུར་གཤེགས་ཆོ། །ས་ཡང་སྦྱེལ་མར་ཆས་པ་(༣༨)བཞེན། །ས་བདག་བསོད་ནམས་
འདོད་པ་ཡི། །བསྟེན་བཀའ་སྦྱོད་པ་རྒྱལ་ཆེན་ནི། །ཆེས་སྦྱོང་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐག་ཕྱག་། །ཡན་
ལག་རྩོལ་པར་མ་པངས་བྱས། །དགའ་ལྡན་ས་ལ་འཕོས་འདྲའི་གནས། །རྩིང་སྤྱིའི་ས་བཅུའི་
རྒྱལ་དབང་པོར། །མཚོད་པའི་སྟོན་ལམ་ག་ལུར་ཐེགས། །ས་སྟོང་སྤང་བ་ཉིད་དུ་འཛག་། །བསྟེན་

འགྲོ་གསོ་བའི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ། །ལུང་རྟོགས་དབྱིག་འཕྱོར་གསར་བས་སྤྲུག། །གཤེན་རྗེ་དཔའ་
པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོར། །རྟག་ཏུ་བསྐྱོས་བཞེན་བཞེངས་བྱུར་བ། །བྱིན་གཡས་བརྩ་གཅིག་པ།
རྒྱབས་གར་བྱ་སྤྲུགས་དེའི་སྤང་བརྟན་རྒྱལ་བྱིས་སྤྲུགས་པར་ཤིན་ཏུ་མ་བཟོད་བྱི་གཙང་
ཁང་། །ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་བཞེང་ལ་རྣམ་སྤྲུལ་འཕྱིན་ལས་དཔག་བསམ་གཏོར་སྤྲུབ་
མ་སྤྲུལ་སྤྱ་ཚོགས་ལས། །ཆས་པར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཁྲིམས་དག་བྱེད་ཀྱིས་བཀྲུས་བརྟན་
པའི་འཁོར་ལོའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་སོགས། །རབ་ཏུ་གནས་པར་མར་མེ་ཤ་མོ་ཞག་ཐུབ་བྱིན་
རྒྱབས་མཚན་མ་སྲིད་འདིར་ཤོང་དགའ་བ། །འཇམ་དཔལ་འཁོར་ལོས་དམ་ཡེ་གཅིག་
བསྐྱེས་ཆོ། །སངས་རྒྱས་ཏུ་མས་བྱིན་བརྒྱབས་སྤྲུལ་ལྡན་བསོས། །སྤྱ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོས་
བྱིས་པའི་རེ་ཁྲ་ལ། །རྟ་བདུན་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ཡང་མཛོན་པར་ཡངས། །གསང་བའི་བདག་
པོར་བདུད་རྩི་དམ་པའི་སྤྲེས། །པན་ཚུན་གཉིས་གཤེན་མགུལ་གྱི་བུམ་པ་མཛེས། །དགོ་
སྤྱོད་ཡོ་བྱང་ཆངས་པའི་ཅོད་པན་ཅན། །ཡི་དམ་གསུང་གིས་ཤིང་རིར་གཤེགས་པ་
ཐོག་། །བརྟན་པའི་རིམ་པ་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་ཆེ། །ཤར་ཆེ་སྤྱ་རེངས་ཀྱིས་བསྐྱེས་རེས་ཤེས་
ཀྱི། །བསྐྱེ་རྩི་དགའ་དགོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ལ། །ཐར་འདོད་རྒྱང་པ་(༣༤ན)ཏུག་པ་ཡིད་རབ་
ཆོམས། །སྤྲུབ་གཡོན་བརྩ་གཅིག་པ། པའི་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོས། །བྱང་ཕྱོགས་བདག་པོ་ཡི་
རངས་པས། །གཏན་པ་མེད་པའི་མཛོད་ཀྱི་སྒོ། །བྱེ་བས་གཉལ་སྤྲད་དབུལ་པོ་ཟད། །བདེ་
བ་མཆོག་གི་པོ་བྱང་ཅ་རི་ཆེར། །རི་ཁྲོད་རྣལ་འབྱོར་གཟིགས་ཤིང་ཚོགས་འཁོར་
ལོར། །བདག་འཇུག་མཆོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་བདེ་སྤོང་གིས། །བར་ཆད་ཀུན་བསལ་དགེས་
པ་ཆེན་པོར་རོལ། །སང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྫོང་བཞུགས་སྐབས། །གཟི་བྱིན་གསེར་
བྱེ་བྲུགས་པའི་འབྲུམ་པ་ཆེར། །མཆོད་སྤྲིན་སེམས་ཀྱི་ཅང་ཤེས་འདུལ་བའི་སྤྲུག། །སྤྲ་མོ་
ལ་ཡང་དགག་སྤྲུབ་དག་པར་མཛོད། །རྣམ་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཤྲག་། །གདངས་
ཏེ་བསྐྱེན་གནས་སྤྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོག་། །གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲིན་སྤྲིག་སྤྱོད་ཆོ་ག་མཁན། །ཁོར་

བྱ་རིན་ཆེན་སྟེར་བ་རྒྱན་ཆད་མེད། །རབ་གཡས་བཅུ་གཉིས་པ། དགའ་ལྷ་ཡི་གྲོང་གནས་དར་
མ་རིན་ཆེན་ས་སྤང་གིས། །བདུད་པའི་ལྷ་རྩེའི་མཐུ་ལས་སྐྱ་རིང་གཏོར་མས་བརྒྱགས་པ་
ལྟར། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་དྲེགས་སྤེའི་སྤྱན་སྤྱེས་བདུལ་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་
སྟོང་འཁོར་ལོས་དུལ་བའི་དཔལ་ནི་ད་དུང་མཛེས། །སྤིང་ཞིའི་དཔལ་བཅེགས་གངས་ཆེན་
འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་མ་ལྟའི། །བྱིན་རྒྱབས་བུད་རྩ་ལྷ་ཡི་ཏ་གཟིགས་སྟོན་
བྱོན་མཁས་པ་སྤྱས་ཀྱང་མ་ཉོགས་པའི། །ལྷ་བའི་གནད་འཁྲུངས་བོད་ཡུལ་གིང་ཏ་ཆེན་
བོར་བསྐྱགས་འོས་རྩེས་སུ་བསྐྱགས་པ་སྟེ། །དོན་བཟང་ལེགས་བཤའ་སྤྱིང་པོ་འགོ་དོན་
སྤྱབ་པའི་ཁྱོད་དེན་ནམ་ཡང་འཁོར་མཐའ་མེད། །བབ་ཅོལ་ཆོག་དང་མ་འདྲེས་པའི། །དོན་
ཟབ་བརྒྱ་རྩི་ལ་ཀའི། །(༣༤བ)མེ་ཏོག་དམར་བ་ལ་ཆགས་པའི། །འདོད་ལྷན་དགའ་བའི་
འདབ་བརྒྱ་འཕེལ། །ཆུར་འབབ་དུས་སྟོན་ཏེ་འུ་རར། །དམ་ཆོས་ལོ་ཏོག་དར་དྲགས་པའི།
དགོ་ལས་སྟེ་མ་སྤྱན་པའི་སྟོད། །བྱེད་པོས་མ་བསམས་སྤུལ་བར་ཟད། །བསིལ་གཡོན་བཅུ་
གཉིས་པ། ལྷན་རྒྱ་བ་ལྟར་དཀར་བའི། །གོས་ཀྱི་ས་གཞི་གཡོགས་པ་བཞིན། །དབེན་པ་དག་
ལ་དགའ་བའི་འཇུམ། །ཡུན་རིང་ཉིད་དུ་དགོད་པར་གྱུར། །རྩིང་བྱ་མེ་ཏོག་མགོ་ལྷེམ་པའི། །བྱི་
མོར་མི་པམ་མགོན་པོའི་དྲུང་། །མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤེ་སྟོད་ཁུར། །འཛིན་པའི་གཉིད་
མེད་ཆོས་སྤྱན་སྤུལ། །ཉང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འབྲུམ་འཛག་པས། །འགོ་ཀྱན་དཀར་
བའི་སར་བཀོད་པོ་ཉའི་དབྱངས། །སྤྱན་འདྲན་དུག་ལྷན་གསེར་ཁྱུན་ཅོད་པན་ཆུར། །རྒྱན་
རིང་དང་ཅེ་མ་འོངས་ལྷས་སུ་གཟིགས། །ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ཤེལ་ལྟར་བྲེས་ཡུལ་དབྱས་ཆ། །སྤྱིད་
ཤོད་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་འགྲེམས་བཞིན་བྱོན། །ལེགས་བྲས་བཀྱར་སྟོར་འོས་པའི་བཤེས་མང་
པོར། །དབྱ་མ་སྤང་བ་ལ་སོགས་བཀའ་མང་གསུངས། །རྩ་གཡས་བཅུ་གསུམ་པ། ལྷང་བཤའ་
པས་རྩལ་ཁྲིམས་དེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གཞོན་གྱིས། །དངས་ཆེ་གཞོན་བྱ་རྩོ་གྲོས་
ཅན། །རྩོད་པར་ཆས་བཞིན་ཆོས་རྩལ་འདོམས། །རྩེ་བཙུན་ཡབ་སྤྱས་བཀའ་གདམས་མེས་

པོའི་ཐོད། །ཟབ་རྒྱས་དག་བྱེད་ཞི་བ་གང་གྲུའི་སྤྱང་། །སྤྱིང་བའི་རྒྱབས་གཡོ་འབེལ་གཏམ་
ཟད་པའི་མཐའ། །མ་མཆིས་སྦྱན་སྤེལ་སྐྱལ་ལྡན་ཤིང་ཉམས་བསུས། །བྱུབ་པའི་གཙོ་བོར་
ཆོས་ཚུལ་མང་། །འདོམས་པས་རྒྱ་རོའི་ཆོས་བྱུག་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་བདེ་སྦྱོར་
ཅལ། །ཤེས་རབ་སྦྱང་དང་དབྱེར་མེད་ཐོབ། །སྦྱབས་མཆོག་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་ཆོས་རྩེ་
གསུམ། །གདན་འཛོམ་དབྱར་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བྲིས་(༣༥ན)ས་སྤྱང་། །ཡོངས་ཁྲབ་
བསྟན་ཅ་འཁོར་ལོའི་ལག་བ་གསུམ། །བྱབ་བསྟན་བད་མཆོའི་རྒྱན་གཅིག་ཡང་དག་
བསྐྱབས། །གཞོན་གཡོན་བཅུ་གསུམ་པ། ལུང་མེ་ཉོག་ལུབ་ཕྱོགས་སྒོ་གསལ་བྱང་བའི་གྲོས་
འདེབས་སེང་གེ་ཅེན་ཞོལ་མཁས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་མེ་ལྷེས་སྦྱིབ་
བསྐྱེགས་སྐྱལ་ལྡན་རྒྱལ་སྤྲུལ་བཀོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་འབྲུལ་མེད་རིམ། །བཅུམས་
པར་དངོས་བརྒྱད་འབྲེན་བ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་སྤྲུལ་བཅས་བསྐྱབ་བྱའི་མཆུ་སྦྱོས་རབ་
བཞད་ལྷ་བཅུ་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤའ་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་དངོས་སྦྱུལ་
མཆོད་པས་ཀྱང་ཁྲབ་དོག་པོར་འགོངས་འདི་མད། །སྤེ་སྦྱོད་ཡལ་ག་ཁྲོན་རྩོགས་པའི། །བསྐྱབ་
པའི་རྒྱང་འབྲུང་འབྲེང་བའི་དབྱུས། །རྣམ་འགྲེལ་ཉམས་ལེན་འདོམས་པའི་གསུང་། །གཞལ་
མེད་ལག་འགྲོའི་སྦྱིང་པོ་དར། །དགེ་ལེགས་ཡངས་པའི་བདེ་ཆེན་སྦྱང་། །ལེགས་བཤའ་
འཆོལ་བ་དོན་ལྡན་སྦྱང་། །འདོད་པའི་ཆོགས་སུ་ལམ་མཆོག་རིམ། །དཀའ་གནད་སྒོ་གྲོས་
གཅིག་གིས་བཀོལ། །བྱམས་སྦྱིང་མདོ་རྒྱད་མང་གསུངས་རྣམ་གཞག་རིམ། །རྩོ་རྩེ་འཆང་
ལམ་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །བཟ་ཤིས་དབྱངས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས། །སྤིང་
པའི་ཅེར་འཕྱར་ཞི་བའི་འབྲས་མཆོག་བསྐྱབས། །བྱང་གཡས་བཅུ་བཞི་པ། རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་
ཆོ་གཅིག་ལ། །སྦྱབ་པའི་རྒྱར་ལམ་སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་བ་གཉིས། །ལུང་བཤའ་གདམས་དག་
སྦྱོད་བྱང་ཐེག་ཆེན་འཁོར། །འདོམས་མཁས་ལྷ་ལྡན་ཁྲབ་བདག་མགོན་པོ་དངོས། །ཐུགས་
དཀྱིལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིངས་སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བྲིན་རྒྱབས་འགྲེས་རྒྱང་མདའ་(༣༥བ)ཡལ་

གསེར་ལེགས་བཤད། །སྤང་པོ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྷེ་ལེགས་བྲེང་། །དབང་ཕྱོགས་
བདག་པོའི་སྐྱེས་ལན་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་། །གསུང་རབ་བྲང་ངེས་རབ་འབྲེང་པའི། །བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་དུ་མའི་རྒྱན། །སྒྲོ་གསལ་མཛེས་བྲེང་ཞི་དུལ་ཁྱིམས། །དགོ་འདུན་དབྱར་
གནས་ཅན་དན་ནགས། །ས་གཞིར་གྲགས་པ་འབུམ་མཛད་པའི། །རྒྱལ་པོ་དགོ་མཚན་འོར་
བུའི་ཐོད། །མཚོད་གནས་མདོ་ཐུགས་བཤད་མཛོད་ཀྱི། །སྒྲོ་བྱེ་སྒྲོན་ལམ་སྟོ་གོན་
གནང་། །ནམ་གཡོན་བརྟ་བཞི་པ། མཁའི་ཏ་མ་ལ་ཡི་ཕུང་པོ་ལྟར། །ལྟ་ལྟ་གཙུག་ལག་བ་གམ་
བརྗེད་ཆགས་པ། །ལྟ་རིགས་བྱི་དུལ་དག་བྲེང་གསར་པའི་རྟེན། །སྤྱི་ལྟ་འཕན་གདུགས་བར་
གནས་མཚོད་པས་འགོངས། །ལྟ་སྟེགས་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་བདུལ་བྱ་དཀའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་འོང་
མད་བྱང་རིན་ཆེན་ས་ལེ་སྒྲུལ་གྱི་གར་བྱ་དོ་རྗེ་སྤང་བ་འོར་བྱ་བྱི་མེད་ཆོམས། །དབྱ་རྒྱན་ལྟ་
བས་མེ་ངོམ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ལྟ་ལྟ་གཙུགས་སྐྱར་ཞལ་བསྐྱར་སྤང་བརྟན་བྱང་ལ་རྒྱན་
ཕུལ་ལྟང་བཟེད་མཐུ་ལ་ཡི་ཁ་ཁེབས་ཅན། །ཉིན་བཞིན་གསེར་རྒྱས་སྐྱེ་བྱུགས་བྱི་ནང་སྤང་
སྤྱིད་མཚོད་པའི་ཆོགས་ཆེ་སྒྲོན་མེ་སྤར་བ་མཚན་ཡང་ཉི་མ་སྒྲོང་གི་ཆར་གྱུར་མེ་ཡི་གཞོད་
ཀྱན་ཞི། །ཆོས་ཀྱི་བ་དན་དར་ཆེན་ལྟ་ལྟ་བྱ་ལམ་འགོབས་ལ་ལངས་གྱུར་རྣམ་གཉིས་
སྐྱེན་རྗེགས་སྒྲོན་བ་རྒྱབས་ཆེན་བྱང་གོལ་པན་ཡོན་སྒྲོང་གསུམ་ཁོངས་ལས་མཐོ། །དུས་
བཏབ་མཛའ་བའི་བྱ་ཡི་དུས། །ཁོངས་ལྟར་སྒྲོག་གྱུར་ལུང་མེ་ལོང་། །བཏག་པའི་གཟུགས་
གསལ་འགྲོག་གནས་རི། །འཕེགས་བྲེད་རྒྱ་མཚོར་བྲོས་ཞེས་བརྟུན། །རི་པོ་རིན་ཆེན་
བཅེགས་མཚུངས་ཏེ། །མ་དུལ་འགྲོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ནི། །གང་ཞབས་(༧༠ན)དོ་རྗེ་ཅི་བརྒྱ་
པས། །ལྟ་མིན་ཁོངས་པ་བཞིན་དུ་བདུལ། །མཚོད་གསལ་བཅོ་ལྟ་པ། །སྤོང་རྣམ་དཔྱོད་རྩ་ལབ་
དཀར་པོ་ཡིས། །ལེགས་བཤད་བསིལ་བ་སྟེར་བའི་རྒྱང་ཐབ་མོ། །སྟེ་སྟོད་འཛིན་བ་མཁའ་
སྟོང་དུས་གངས་ལས། །བཀལ་བར་ཆོ་གདུང་སེལ་ལ་གཅིག་དུ་བྲེལ། །བསྐྱབ་ཁྱིམས་ཁ་
དོག་བཟ་བའི་རྒྱལ་བྲེད་མཚན། །བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་ཡུ་བས་ཉེར་བཏག་སྟེ། །ཆོས་

ལུགས་བྲི་མ་མེད་པའི་གདུགས་དཀར་པོ། །ཆངས་པའི་ཡུལ་ཡང་བརྒལ་ནས་བསྐྱོ་བ་
འདྲ། །དགའ་ལྗན་ས་ལ་འཕོས་འདྲ་བཟ་ཤིས་གཏེར། །འབྲིལ་བ་རྣམས་དག་ཕྱག་ལེན་
འཁུལ་སྒྲོང་གི། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩ། །སྤྱོད་གས་གཡོན་བཙོ་ལྷ་པ། །ཀྱི་བྱ་
མའི་རྣ་བར་བྱལ་བྱིར་བརྟུང་། །མེ་ཏོག་བཟ་བ་དབྱར་ཀའི་ངལ་དུབ་བཞེན། །ཉོན་མོངས་
གདུང་བ་སེལ་བའི་ཆར་སིམ་པ། །བསྐྱབ་ལྗན་ཆངས་སྒྲོད་བཏན་དུལ་ཀུན་འཛིན་མར། །ལོ་
ཏོག་སྐར་འཕེལ་འབྱལ་བའི་གཏེར་ཆེན་བཞེས། །མདོ་སྤྲལས་དབྱངས་བདུན་རྩོགས་པའི་
མགིན་པའི་དབྱངས། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བདུས་བཞེས་བྱས་སོགས། །ཟབ་གསང་ཉམས་
འགྱུར་སྒྲོང་སྤྲེག་བགེགས་བསྐྱོག་རིམ། །འཁུལ་འཁོར་རལ་གྲིས་བར་གཙོད་གཡུལ་དབྱང་
གཏུབས། །གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མི་གཡོ་ས་གཞི་ཆེ། །དབྱང་པས་བདག་དེས་གདན་
བྲངས་བཟ་ཤིས་ཀྱི། །ལེགས་ལམ་བཤད་པ་མཁས་དབང་གཙུག་ཏོར་ཁར། །ཞབས་སེན་
འོད་ཆུབས་བཟ་བས་ཆོམ་མེད་གྱུར། །སྐར་ཡང་དགའ་ལྗན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་། །ཞབས་
བཏེག་ཙ་རྒྱད་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་ཐབས། །དུ་མའི་བདུད་རྩི་མ་(༢༠བ)འབད་སྟེར་བའི་
གཞི། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་མེད་བྱེད་པོར་གྱུར། །ལྷ་ཡི་གནས་གཙང་ལས་འདས་འོག་
མིན་ལྟར། །གཙང་ཁང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡོངས་རྩོགས་པ། །རབ་ཡངས་རྟེན་གྱི་གར་
བྱ་རིན་པོ་ཆེ། །དཔའ་བོ་འཇམ་ཚོན་ལྷར་དྲངས་ཡེ་ཤེས་དངོས། །གང་གཡམས་བཙུ་བྱག་པ། །དུ་
དགེ་ལེགས་མཆོན་མ་ཡིས། །འཁུལ་པའི་སྤྲིང་དེར་གསང་བ་འདུས། །དུས་འཁོར་རྒྱད་
བཤད་སྤྲལས་མཆོན་ཉིད། །དཀར་པའི་རྩྭ་བ་ལྷ་བྱར་འཕེལ། །ལེགས་བྲིས་རི་བོང་མཆོན་
མ་ཙན། །རྣམ་བཟ་མདོ་སྤྲལས་གཞུང་ཆེན་མོ། །མ་འཁུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད། །བྱང་
མཛོད་ཆོས་ཀྱི་དབུལ་བ་བསྐྱོག་ །ཞི་བྱེད་སྤྲན་གྱི་ཚུ་དོགས་བསྟེན། །བྱོན་ནས་རྩོ་ལྷག་
མཆོད་པའི་མཐའ། །རབ་དགའ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས། །གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱིར་གཤེགས་
མིན་ནམ། །སྟོད་ལུང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་སྟོ། །གཏན་པ་མེད་པར་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྤྲ་ལུང་

འོད་དགུང་འདོམ་ལ། །ངལ་མེད་ངལ་ཚུལ་གསེས་སུ་བསྟེན། །སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་རྒྱ་ཀ་ཀ་
ཀ། །གཡོན་བཅུ་བྱུག་པ། །གཉིས་པར། །བསྐྱལ་པའི་ཟབ་ལམ་ལེགས་གསུངས་འབྱུང་འབྱུང་
ལྟས། །མདོན་སུམ་བྱམས་མགོན་པོ་ཉ་འོད་ལྗེའི་གཟུགས། །ཀྱན་གསལ་མཐོང་བས་སྣང་
མཛད་བཞེངས་པར་སྟེ། །དཔལ་གྱིས་མཐོ་བརྟན་ལྟ་ལྟ་གཙུག་ལག་ཁང་། །ཡོན་ཏན་
རིང་པོར་མི་མཛད་རྒྱལ་སྐྱེའི་བྱང་། །མཆོད་སྤྱོད་ས་ཡི་གཟུགས་ལྟར་འགོག་པ་མེད། །བརྟན་
འགྲོའི་སྟོན་ལམ་མི་འབྱུང་རྟོག་བར་གྱིས། །བསྐྱལ་གསུམ་སེ་ཤིང་ར་བར་འབྱུང་བརྟན། །འཛིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་ལྟེན་པ་ཡི། །འབབ་སྟེགས་སྟེགས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀ་ལ་རྟེན། །གཡས་
བཅུ་བདུན་པ། དབྱངས་སྟོག་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ནི་མདོན་པར་(༧༡)མཛེས། །མོས་པ་སྤྱོད་བརྟན་
ལྟ་བསམ་བློ་དཀར་པོར། །གནས་པས་མཁོ་རྒྱའི་འགྱུར་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ། །གནང་
སྟེ་གསང་སྟེགས་ཆོས་འཆད་གཡོ་མེད་མཁར། །སྤྱར་ཡང་བརྟན་ཕྱིར་རབ་གནས་རྟོ་རྟོར་
བསྐྱལས། །ལེགས་བྱས་མཐུ་ཆེན་ངོ་མཆར་དཔལ། །རིང་དུ་མཐོ་བ་ཤེས་རི་ལྟར། །ཡོན་
ཏན་མ་མེད་རབ་བརྟན་གྱིས། །རྟག་གོལ་ཞབས་ཀྱི་པར་བཀོད། །གང་དུ་བྱོན་ཡང་དགོ་
ལེགས་མཆོན། །སྟེར་བྱེད་གང་དེས་མ་འོངས་ལྟས། །མདོན་སུམ་འབྱེན་བཞེད་འདོམ་
ལ། །སྤྱན་བྱངས་ལྟ་ཡི་གཞི་བདུངས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཡངས་པ་ཅན། །བྱི་ལྟས་མཆོད་
གཏོར་རྒྱ་ཆེན་པོས། །ཞི་ཁོ་རྒྱལ་མཆོད་ཞི་དུམ་ཆོགས། །སྟོན་ལམ་ཤེས་བཟོད་བྱུག་ལྟ་
དབྱངས། །གདོད་ནས་དག་པས་བདག་པོ་བདུད་ཀྱི་དབྱང་། །བཅོམ་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཞིང་
གཞན་དགོངས་པའི་གསུང་། །མང་སྟེལ་རྒྱལ་ཆབ་འོད་སྤངས་བཞིན་གཏད་རབས། །ཅོད་
པན་བཅིངས་ཤིང་སྟོམ་ལ་འབད་སོགས་གདམས། །བདེ་གཡོན་བཅུ་བདུན་པ། མཆོག་ལྟ་ཡི་
མཆོད་པ་ཟག་མེད་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་མཆོད་པ་བདེ་ཆེན་རོ། །ཀ་སྤྱ་ལ་བཀང་
བདུད་ཅི་ལན་སོ་གཉིས། །ལྷགས་བཞེས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་བསྟེ་བར་མཛད། །ཁྲ་གི་མ་
ལུས་འདུ་དུས་མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་གསུམ་ཐིམ་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱར་

བའི་དུས་མཐའི་རྒྱང་བསྐྱོད་སྤྱིན་ལྷར་མི་རྟག་འདའ་སྟོན་པ། །ཀྱི་རུད་སྤྱིད་པའི་མིག་གཅིག་
རྒྱལ་རིའི་དབྱིངས་འཛིགས་འཛམ་གླིང་ཐུན་འཐིབས་སྤྱིང་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་མེ་འབར་དེ་གཞིལ་
མིག་ཚུའི་ཆར་དག་སྐྱབས་མེད་བྱེའུ་སྤྱག་ཐང་འབྲམས་བཞིན། །གྲུར་(༤༡)མོད་འོན་ཀྱང་
ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་རྩ་བ་བདུད་ཅིའི་འོད་སྐྱེད་ཀྱན་སྟོ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ལུའི་གསལ་
སྐྱེདུལ་མེད་དགའ་ལྡན་ལམ་བཞིན་འཇའ་ཚུགས་གླིང་གི་སྟོན། །རབ་གསལ་ནམ་མཁའ་
ལྷ་ཀའི་དུ་ཀྱལ་གྱོན་རྟོ་རྟེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལུག་བརྒྱ་རྩེགས་སྟོ་ཡི་རྩ་དང་མེ་རྟོག་ཆར་
འབབས་ས་ནི་རྣམ་པར་གཡོ་བར་གྱུར། །ཡོན་ཏན་ལྷུན་ལྷི་མདོག་བཞིན། །ལུན་ཚོགས་
བཤེས་གཉེན་རྩིང་ཆེན་པོས། །ཡི་དམ་གྱུ་བའི་མཆོད་པའི་རྒྱབས། །དགོངས་པ་རྩེགས་
བྱིར་ཡང་དག་གཡོ། །མི་འཛིགས་རྣམ་གཞོན་ཁྱི་ཆེན་པོར། །ཆོས་སྤྱིད་རིན་ཆེན་བདུན་
ལྡན་པ། །སྤྱི་བོར་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཆ་བའི། །སྤར་ཡང་མཆོན་མའི་མགོན་ལྷར་གྱུར། །གཏི་
གཡས་བཙོ་བརྒྱད་པ། ལུག་མ་རིག་རྟོག་པའི་བྱི། །རྣམ་དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །སྤར་
མཛད་ཁ་རྩུ་རམ་གར་བྱར། །གྱུ་བ་པར་རབ་གནས་དམ་ཡེ་བསྐྱེས། །ཡང་དག་འཛིག་ལས་
བཞེངས་ཏེ་གྲུར་ཀྱམ་བྱི། །རྟིང་ཡང་མ་ཉམས་སྐྱབ་བདེའི་དཔལ་ཆེན་པོ། །བཞུགས་བྱིར་
རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་གདུང་རྟེན་ཆེ། །རྩ་བ་འབྱམ་ཐག་བྱུགས་པའི་གངས་རི་བཞིན། །མཐོང་
ཡང་ངན་འགྲོའི་སྟོ་འགོག་མཆོད་སྤྱོད་ཆེར། །ཏེ་རི་ཅན་དན་གསར་པའི་ཟ་མ་རྟོག། །ཟ་འོག་
གོས་ཅན་སྐྱེ་གདུང་ཞོ་འཐུང་རུས། །འཁོར་ལོས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐུན་པ་ཅན་བྱང་འབྱེན། །ཞོར་
འཛིན་སྐྱེག་པའི་བསེལ་ལྡན་མ། །རྒྱགས་པར་རིན་ཆེན་སྐྱབས་པའི་རྒྱན། །ལྷ་སྟོ་ཁ་ཡི་
གཏེར་ཆེན་པོ། །ཕྱོགས་ནས་མིག་སྐྱེའི་མཛོད་བཞིན་བྱེ། །གཡོན་བཙོ་བརྒྱད་པ། །ལྷ་ཀྱེ་མེད་གོ་
དགོ་སྤྱོད་གཉིས་པ་ལྷར། །མཛད་བྱང་སྤར་བརྟན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། །རིན་ཆེན་བ་བ་
འཐུང་བའི་(༤༢)ཟར་ཆགས་ཀྱི། །གསེར་བཟང་གཡེར་ཁ་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་བཞིན། །སྤྱིང་
པོ་མེ་རྟོག་བརྒྱན་པའི་དག་པའི་ཁམས། །ལྷར་བསྐྱར་སྐྱེ་གདུང་ཐུན་འཛིན་ཆས་པ་ན། །ཀྱན་

གསལ་འཇཉ་ཚོན་གྲུང་ཕྱབ་འཆི་མེད་ལྷ། །རྒྱལ་བའི་དབྱངས་བརྗོད་འདབ་ལྷན་ཆར་དུ་
འབེབས། །རྩི་མེད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་མེད་ཞལ་བྱེ་ལྷ་མའི་
ཆོགས། །ཕྱ་ཉིག་མཐོན་ཁ་མཁྱེད་སུ་གཞི། །བཙེ་མ་གསེར་ལྷར་སྒྲ་ཆོགས་དབྱིག་ཆར་
ཕབ། །ར་བ་རྩི་མེད་ལྷར་སྒྲ་ཕྱ་ག །ཆར་གཡོ་བྱག་དུ་དགོངས་དབྱིངས་རྩིགས་དུས་
མཚོད། །བསྐྱབས་ཆེ་ཕྱ་ཉིག་སྤང་བུ་ཆད་པ་ལྷར། །མེ་ཉིག་ཆར་འབེབས་རོ་མཆར་ཕན་
བདེའི་དབྱིད། །ཆེས་གཡས་བཅུ་དགུ་པ། གསང་རྣམ་ཐར་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོས། །ལོ་རྒྱ་མཛད་
ནས་སྟོང་ཉིད་ལྷ་བའི་གནད། །ཚོ་གཏེར་ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པར་བྲིས་པ་ན། །སྤང་ཕྱོགས་གཅིས་
འཛིན་མན་དག་ཟབ་མོ་བྲིས། །ཕུན་ཆོགས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཏྲ་གདོང་མེས། །ཀུན་འབྱུང་
ཚུ་སྤོང་འབྱུང་གནས་བྲི་སྤྲད་དུ། །ཡབ་སྐུ་བར་གཅོད་རྣམ་ཏོག་རྒྱ་བའི་སྟོ། །ཀུན་བཀག་
རྩི་བཅུན་བྲི་བས་དུས་དུག་གཡེངས། །མི་གཡོ་ཞི་གནས་མཆོ་ལས་དད་པའི་རྒྱབས། །གཡོ་
ཆེ་ཨིན་ཀྲི་ལ་ལྷར་སྟོ་བའི། །ཁ་དོག་འོད་ལྷའི་བྲ་བ་རྒྱུ་པོའི་དབུས། །མཁའ་པའི་གཏེར་
གཟིགས་རྣམ་དགོས་གནང་བ་ཐོབ། །ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པ་དངོས་ལས་ཉེར་བརྒྱད་པའི། །དབང་
གི་རིན་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་འདོད་དགའི་དཔལ། །སང་གའི་ཤིང་རྣམ་ཉེར་དབབ་ལྷའི་འཁོར་
པོ། །འཇམ་དབྱངས་དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱར་གསལ་བ། །གཡོན་བཅུ་དགུ་པ། ནང་དང་གསང་
བའི་སྐྱབ་པ་ཆེ། །ཡང་དག་བསྐྱར་ཆེ་སང་གོ་ཅེན། །དཔའ་པོ་(༤༣བ)ཐབས་ཤེས་གཉིས་
རོ་པོ། །ཡབ་ཡུམ་བདེ་ཆེན་རོལ་བ་གཟིགས། །རྩི་མེད་རོ་པོ་སྤྲིག་པའི་རྒྱ། །བསྐྱར་ཅམ་
སྤྲད་གསུམ་རྒྱལ་བཞིན་དུ། །ཕྱེར་འཐག་འཛིགས་མཛད་བགོགས་འཛོམས་ཕྱིར། །ཆོས་
སྤང་བཀའ་བསྟོན་བྱན་དུ་བཀོལ། །དག་གི་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བའི་ཕྱང་། །ལས་ཆོགས་གདམས་
པའི་གཏེར་ལྷན་མཛོད། །རྣམ་དཔྱོད་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོར། །ཞི་བ་གཡོ་མེད་དང་བས་
ལྷངས། །དེ་ནས་ས་ལ་དཔལ་ནི་གང་། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལྷན་དུ། །བྱ་འདབ་གསེར་འོད་
དང་འགྲོགས་པར། །རྩི་བཅུན་ཉམས་ལེན་གསུང་གསང་བྲིས། །ཆོས་གཡས་ཉི་ཕྱ་པ། ཕྱང་

རྒྱལ་སྐས་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཆབ། །བསག་སྦྱང་
མཆོད་རྒྱན་ཚོགས་གཉིས་དབུ་མའི་འཇུག། །ཉིར་རྫོགས་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྔ་ཡང་ཡང་
གཟིགས། །ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟི་བྱིན་སྦྱིལ་གྱུང་ཅན། །བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱངས་མེ་ཉྱག་
སྦྱ་ཤིང་ཉྱག །སྦྱི་སྦྱགས་སྦྱན་གྱི་སྦྱ་མ་ཆེ་དཔག་མེད། །ཡང་ཡང་གཟིགས་པ་དམ་པ་ཁྱོད་
གཅིག་བྱང་། །རྣམ་ཉྱག་རང་གྲོལ་འཇམ་དཔལ་མཁུན་པའི་གཉེར། །རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་
སྐྱང་བ་དོན་དམ་པའི། །གཟིགས་པ་རྟེན་འབྱུང་སྒོ་ཡི་ལྟས་མད་བྱང་། །སྦྱ་མེད་ཡིད་བརྟན་
ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེར་ཆུད། །ཟར་པའི་སློག་འཕྲོག་ནག་པོ་བཅེགས་པའི་བྲུ། །སྦྱིགས་དུས་
སྦྱན་པོ་མཁུན་བཟང་ན་བའི་སྒོར། །བཤད་པའི་གསེར་འདེབས་བཟང་མིན་སྦྱབ་པ་
ལ། །གཞོལ་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་བཅེ་བའི་མ་མས་བསྐྱལ། །གཡོན་ཉི་ཤུ་ག་གསེར་རིའི་དབུས་
ན་སྦྱན་པོ་བཞེན་དུ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གཟི་བྱིན་འབུམ་སྐྱང་འཁོར་དབུས་སྦྱམ་མེར་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་དང་། །འཕགས་པ་ལྟ་དངོས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་སྦྱ་(༤༣)ཡི་
བྱང་ཆུབ་རྒྱ་བ་གཤམ་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གི་གཉིན་དང་ཕྱོགས་སྐྱང་ཆོས་ཀྱི་གཤམ། །ཡོན་
ཤུག་རྣམ་གཉིས་ལྟ་དབང་སྒོ་དང་རྒྱན་གྱི་མཁན་པོ་བསྐྱེད་རང་ཆུལ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་
གནས་མཁས་པའི་དཔང་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །ཡི་རྒྱ་བྱ་ཉི་མ་ར་ཉ་དང་སྒོ་བ་དཔོན་ལོ་རིལ་
ནག་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ཡོངས་སུ་གཟིགས། །ཁྱག་རྒྱན་
ཆལ་ཆེལ་འབབ་པའི་དག་པོའི་མགོ། །ཐེང་བར་གྱོན་པ་དཔལ་ཆེན་དོ་རྩེའི་ལྷ། །འཇིགས་
བྱེད་གཟི་བརྩེད་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཅན། །མདོན་སུམ་གཟིགས་ཤིང་བདག་འཇུག་གཉན་
དུ་མཛད། །ཉི་མ་གཞོན་ནུ་ལྟར་འཆར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི། །ཐུགས་ཀར་རལ་གྱིར་འབྲེལ་
བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །སྦྱ་གང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ན། །མདོན་དགའ་ཁོང་ནས་བདོལ་
བའི་བསྐྱེད་བཞེན། །རྩིང་བྱིར་ཁང་བཟང་བཀོད་པའི་སྦྱ་དབྱངས་ཅན། །བསྐྱབ་པར་བསྐྱལ་
ཞིང་མི་པམ་མགོན་བསྦྱོད་པ། །ཞིང་མཆོག་ཡོངས་བཟུང་སྦོན་ལམ་འཇམ་དབྱངས་

གྱིས། །གསུངས་ཤིང་གིས་སྐྱར་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བེམས། །གཡས་ཉེར་གཅིག་པ། བདུད་གྱི་
གཡུལ་ངོ་བཙམས་པའི་སྟོབས་བཅུ་པ། །སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་རང་རང་སྐྱེ་མདོག་དང་། །བྱག་
མཚན་གསལ་གཟིགས་གང་གིས་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་
མེད་གྱུར། །ཉི་མ་བྱེ་བས་བེདྲར་མེར། །འབྱུང་པའི་ལྷན་པོ་བྱམས་མགོན་གྱིས། །དངོས་
སུ་དབྱགས་དབྱུང་སྟོབས་བཅུ་པ། །སྐར་ཡང་འཛིག་རྟེན་བྱོན་འབར་བསྟན། །ཡན་ལག་
བྱག་གི་གནད་དེ་ཉིད། །དགོངས་ཆེ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ། །དཔལ་གཅིག་ཞལ་གཟིགས་
ཆེ་བཟང་ལྟར། །བསྐྱགས་(༤༣བ)པའི་རྒྱད་མང་འཁོལ་བར་གྱུར། །སྟོན་འབྲུག་ལྷན་ལ་བྱར་
མིག་དགུས། །གཡོ་བ་རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་དབང་ལྷག་ལྷ་མོས་བྱབ་པ་མདའ་ཡིས་བདུད། །བཙམ་
བཞིན་དོན་གཉིས་སོན་པར་གསུངས། །འཇམ་གཡོན་ཉེར་གཅིག་པ། དཔལ་སྐྱེ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་
གར། །རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་འོད་སྟོར་པ། །ཕྱོགས་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་བར་གཅོད་པར། །མཁའ་གོས་
ཅན་ནི་སངས་ཞེས་སྟོགས། །ཁོར་བྱ་སྟོག་འོད་འབར་བའི་ཆ། །སྟོ་གཏེར་མཁའ་པར་ཅ་
འདི་བའི། །རྣམ་པར་འབྱེད་པས་གཞུང་ལུགས་ཆེ། །དཔྱེད་བྱེད་ཟོལ་གྱིས་འཛིག་མིན་
ནམ། །སྐྱེ་སྐྱབ་མཁའ་པའི་མཐའ་བྲལ་ཀུན་ཁྲབ་སྤྲོས་གྱི་བྱ་བོ་ཆེ། །རྣམ་བཞི་རྩེ་རྩེའི་མཆུ་
ཅན་འཐད་པའི་གཤོག་རྒྱབས་བཏོད་པ་གཅིག །སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་རྒྱ་དཔེས་བྱིན་
བརྒྱབས་མཚན་འཛིན་ལྟོས་འགོ་བ། །ཀུན་ཟ་མཁའ་འགོའི་དབང་ལྷག་འདི་ཡང་སྟོབས་བཅུ་
མངའ་མིན་ནམ། །མོས་པའི་ས་འཛིན་ལ་བྱག་བཀྲ་ཤེས་མཚན་མ་དཔག་མེད་རོ་ཉི་ཉ། །ཀྱར་
ཁང་ཤར་ལྟོ་རྒྱབ་བྱང་དབྱས་སོགས་ཕྱོགས་ཀུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས། །རིགས་
ལྷའི་ཟོལ་འཆང་དུང་དང་རྩྭ་ཆུའི་གསེར་པད་རག་མཁན་དང་། །ཨ་རྩ་རྩེ་གྱི་སྤ་ཆོམས་
བཞིན་དུ་མཚོན་ཕྱིར་གཤེགས་འདིས་སྟེན་སྤངས་རྩུབ། །བདེ་གཡས་ཉེར་གཉིས་པ། ཆེན་སྟོང་
པའི་རང་ལས་ཀུན་བཟང་གི། །ཟག་མེད་ཕྱི་ནང་འབྲམས་སྐྱས་སྟོན་ཆེན་པོས། །ཕྱོགས་བཅུའི་
རྩྭ་འབྲུལ་རྒྱང་པ་བཞི་ལྷན་རྣམས། །འདབ་བཟང་དབང་པོ་ལྷ་ལས་གཤེགས་པ་བཞིན། །བརྟན་

པའི་འཁོར་ལོ་བྱུང་ཕྱད་རྒྱན་དོར་ཏེ། །ཁྱབ་བདག་དྲར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་ཞེས་
ཅི། །ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་ཀྱ་ཐུང་ཁ་འབྲས་པར། །རྣམ་བཤད་སྤྲུགས་རིམ་འདབ་(༧༧)
ཚུ་ཆགས་མིན་ནམ། །རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཡང་ཟབ་གནད། །བཀོད་ཆེ་འཇམ་དཔལ་
དོ་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོས། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཕྱལ་བྱུང་འགོ་བའི་ཚུ། །བུམ་པ་གང་སྟེར་
ཐུ་བོ་གཉིས་སྒྲུང་བ། །རལ་པ་ཅན་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་པོ། །རིན་ཆེན་མང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་། །བྱ་
སྟོན་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱད། །སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བདག་པོར་གཏད། །སྤྲ་གཡོན་ཉེར་གཉིས་
པ། །བསྐྱར་མར་པའི་ཐུགས་བཅུད་ཟླ། །བསྐྱེ་ཞིང་འཕོ་བའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ནགས། །གསང་བ་
གསར་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པའི། །མ་ལ་ཡ་འདི་འཁྱུངས་པར་གྱུར། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཏུ་སྤྲ་
རའི། །བསྐྱེ་འཕོ་སེང་གའི་རྒྱུད་བརྟུངས་ཆོ། །རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་དགོངས་པའི་སྤྲུལ། །ཐེ་
ཆོམ་གྱ་གཟིངས་བཤེག་པར་གྱུར། །སྤྱོ་བའི་ལུགས་ལས་རྒྱུད་བསྐྱེངས་པའི། །འཕགས་པ་
ལྷ་ཡི་བཅུད་བསྐྱུས་པ། །གཉིད་དང་མི་ལམ་བསྐྱེ་བའི་སྒྲོར། །ཡང་དག་ངས་པ་ཆེན་པོ་
བརྟེས། །བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་བརྟེན་པ། །རི་མོར་གྲིས་བཞེན་གཟིགས་པས་
ཅི། །ཆོས་བཅུའི་མཆོད་སྐབས་ཆོས་བདེ་མཆོག་།ཤིད་ཟན་ལྷ་བྱུར་བསྤྲུགས་དེ་མཚར། །རྣམ་
གཡས་ཉེར་གསུམ་པ། །པར་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ། །ཅོམ་ལ་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྱའི་ཐད། །ཨེ་ཨྱི་
གཟུགས་གྲུབ་བདེ་སྟོང་ཉམས། །ཆོད་མེད་གང་ཤར་ལྷ་སྐྱར་གྲོལ། །ཕྱིར་བསྒྲོག་དཔལ་བོའི་
ཕྱག་རྒྱ་བདུད་འདུལ་ཐུབ་པ་ཉི་མའི་འོད་འབྲུམ་བྱ་བ་ཅན། །ཐེམ་ཞིང་གནམ་ས་གདངས་
པའི་ཞལ་ཅན་ཕྱག་དྲུག་མགོན་པོ་དགེ་སྤྲིག་གཤེན་རྩེ་ཡི། །ཞགས་པས་གཅིངས་ཏེ་ཞིང་
སྟོང་གཏུམ་པོས་ལོག་འཕེན་མགོ་གེགས་རྩལ་པའི་གར་སྐབས་ཀྱིས། །མི་བསྐྱུན་སྤེ་བཞི་
གགས་པའི་བ་དན་(༧༧)བསྐྱེལ་ཏེ་དུད་མོས་ས་འགོངས་པམ་པར་གྱུར། །ཐུན་པ་གོས་
གྲོན་གཏུམ་པོ་གར་དགའི་བརྩེད། །འཛིགས་བྱེད་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་མ། །གདུགས་
དགར་སྐྱན་རྒྱལ་འོད་ཅན་ལེགས་བྱིན་མ། །ཆེ་མཐའ་ཡས་པས་འགྱུར་མེད་འོངས་སྟོད་

རྫོགས། །བདུད་ཀྱི་བཤམ་པ་བྱིན་ཟ་ལྟར་འབར་བའི། །ཕྱག་དྲུག་གྲུང་མགོན་ལེགས་ལྷན་
ཕྱག་བཞི་པ། །རྣམ་སྤྱོད་ཞལ་གཟིགས་གཤེན་རྗེ་ཞིང་སྦྱོང་བ། །བྱན་གྲུང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་
འབྱུང་པར་གདམས། །གཤེན་ཉེར་གསུམ་པ། །ཕྱ་ཉིག་པད་ཅ་ལྟར་དཀར་མཆོད་སྤྱང་ཆེ། །རྣམ་
མཁའི་སྒྲང་པོའི་ཉིག་འཛིན་མཁའ་འགོ་མ། །ལྷ་ཡི་མཛའ་པོའི་བྱ་མའི་ལག་ན་ནི། །བདུད་
ཅི་བྱམ་པས་ཁྱུས་གསོལ་མིས་པ་བྱུང་། །ཁ་ལྷ་པ་ཡི་ཁྱི་འབང་ལ་འགོགས་པའི། །མཆོད་
ཉིན་དུས་གངས་གོ་ས་སྦྱོང་པ་བྱ། །མཁའ་འགོ་བདུད་ཅི་གསོལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལྟས། །བདེ་སྦྱོང་
ཡེ་ཤེས་བདེ་བྱ་འགོ་བར་མཛད། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཉེས་བྱེད་བཟིན་ཇམ་པ། །རབ་ཁྱིས་
རྩེ་དུང་དང་རྩེ་ཆེན་ལྟར། །དེས་པ་བདུན་ལྷན་གཤེན་རྗེའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུམ། །ས་གསུམ་
འདར་བར་བྲགས་པས་རྒྱགས་རྣམས་བྲོས། །ཁམས་གསུམ་ཟས་སྤྱོད་པའི་གཤེན་རྗེ་
ཆེ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པལ་པའི་གཟུགས་ཅན་རྒྱན། །འོན་ཀྱང་བྱན་དུ་འཁོལ་བ་སྣ་ཆོགས་
པའི། །རྩེ་འབྱུལ་ཉི་བར་གནས་འདིར་ཡིད་རབ་འདུད། །གྲུབ་གཡས་ཉེར་བཞི་པ། བ་མི་འགྲུང་
ནམ་མཁའི་ཁྱོན་རྫོགས་པའི། །བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་དེར་སྐྱེད་མེད་མ། །དཀར་
མོས་དཀར་མོ་དང་མཚུངས་བྱམས་པ་ཡིས། །མི་གཟུགས་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་འབྱོན་པར་
བསྟན། །མཛའ་བའི་མཆོལ་པ་རྣོན་པོས་བཏབ་པ་ཡིས། །བཤེས་གཉེན་སྒྲང་པོ་(༤༥ན)
བསུས་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ལུས། །བ་ཅན་གཟིགས་གྲུབ་ཆེན་གསང་བའི་བདག་སྤྱོད་སངས་ཇམ་
བཟིན་ཕྱག་རྟོག་སྤྱོད་ལ་ཐེམ། །བྱམས་པར་བསྐྱབ་བཏུས་ཁྱུས་ཞེས་ཡི་དམ་གྱིས། །བསྐྱལ་
ཞིང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆོས་གསུངས་ཆེ། །མ་པམ་པ་དང་སྒྲོ་གཏེར་དབྱངས་ལྷན་
མས། །སྤྱོད་བསྐྱར་བསྟན་སྤྱང་འཁོར་ཅན་མོས་པ་འབྱུངས། །གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་རྩེ་ཆེན་
པོ། །བཏུ་གསུམ་དག་ཏུ་བདུངས་པ་ཡིས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་མི་གཉེས་
པར། །ཕྱགས་བསྐྱེད་སོར་འབྱང་བཀའ་དབང་གསན། །བསམ་གཤེན་ཉེར་བཞི་པ། །གྱིས་མི་
གྲུབ་བཀའ་བབ་པ། །རྫོ་རྗེ་གཅེས་པའི་བྱེད་བ་ཡི། །དབང་ལུང་ཕྱག་རྟོག་སྤྱོད་ལེ་

བདག་། གཉེར་བ་བཞིན་དུ་དམ་པར་ལུལ། ། རྟོགས་པ་ཀུན་འདུས་ཁྱུང་ལ། ། ཁྲག་འཁྱུང་
དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་དབང་། ། རྟེན་གཉིས་ལས་བྱེད་བདུན་ཅིའི་ཁར། ། འཇམ་དཔལ་ལོ་ར་བདག་
ཤར་བ་མཛད། ། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བའི་གདམས་པ་ཆེ། ། བསྟན་ཆེ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཉོག་། ། ལག་
ན་རྩེ་རྩེ་གདུགས་དཀར་མོས། ། བར་གཅོད་གཡུལ་རོ་ཕྱིར་བསྒྲོག་པ། ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེའི་
བསོད་ནམས་གཉེར། ། གཞོམ་ཕྱིར་དབྱིག་གི་ཆར་འབེབས་པ། ། མཆོད་ལ་གསང་བའི་རྒྱལ་
པོ་ལ། ། རྣམ་སྲས་བཞིས་བསྐྱོར་ལས་མཐའ་གསུངས། །

འདི་ནས་མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསང་རྣམ། དགེ་
ལེགས་ཕྱོགས་གཡས་ཉེར་ལ། ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཐུགས་སྲས་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་འདི། ། འཛིགས་མེད་
འབྱུང་གནས་གྱུར་ཆེ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོས་སྤྱི་བའི་ཐབས། ། བརྒྱ་ཅ་ཅོམ་བསྐྱུལ་རིག་
པའི་ཁུ་བྱག་ཆེན་པོར་ཆོ་གགས་ཀྱིས། ། མཐའ་འཁོབ་དཔུས་ལོར་དམིགས་བྱར་སྤྱི་བ་འཛིན་
བསྔགས་སྤྱིར་(༤༥)སྟོབས་ལུལ། ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འོད་སྤངས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཐེག་
མཆོག་དཔལ། ། བསྒྲའི་ངང་ཚུལ་སྤར་ཡང་མཆོན་ལྟན་དམ་པས་འོད་སྤངས་ཀྱི། ། སྐུའི་
གོ་སར་རབ་རོམ་སྤྱི་སྤྱི་བ་མཆོག་གིས་མཆོན། ། དངོས་འཛིན་ཕྱིར་བསྐྱང་རལ་གྱི་ཅན་
དངོས་རིག་པའི་ཁུ་བྱག་མཁས། ། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཤེས་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་དབང་
ལུག་མཆོག་། ། རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོར་རིགས་ལྟན་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས། ། རྩེས་
འཛིན་ལུང་བསྟན་ཐོག་བབས་ཞི་བའི་ལྷ་དང་འཕགས་པ་ལྟ། ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འཇམ་
དཔལ་ཞབས་རྒྱལ་ལེན་པའི་པོ་ཉ་བཞིན། ། དག་གི་དབང་ལུག་མི་ཤེས་བྱ་བར་ཚུད་པའི་འགོ་
བ་ཀུན། ། རང་གི་ས་ལ་འགོད་ཆེད་སྤིང་ཞིར་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གདམས། ། ཐུབ་པས་གྲགས་
པ་བསྟན་པ་ས་ར་ཉ་ཡི་དཔའ་བོ་ཆེ། ། འཛིགས་མཛད་བསྔགས་པ་རབ་བསྟན་བོད་ལུལ་
སྤྱི་བའི་དངོས་ལུང་བསྟན། ། དམན་གཡོན་ཉེར་ལ། བར་ཆགས་པ་ཡོངས་བལ་སྤྱི་བའི་སྐྱེ་
གཉིས་སྤྱི་བའི་ཉོག་། ། འགོས་ལོར་ཡོན་ཏན་གསེར་འོད་འཁྱུག་པ་ཨ་ཉི་ཤ་ཡི་ལུང་། ། མཛད་

བྱུང་བདེ་བ་རྒྱས་པ་ཉེ་རུ་ཀ་ནི་གཟིགས་སྤང་ཆོ། །སྤྱི་མཐོང་མན་དག་ལ་བསྟོན་ཆོས་བཅུ་ཉི་
དུས་བྱོན་སྐབ་པར་བསྐྱལ། །མཛེས་བས་ཡང་དག་ཆགས་པ་སྟོ་སངས་མས། །དབྱེས་
བར་རོལ་པའི་དོ་རྩེའི་སྐབ་ཐབས་བཅུད། །བསྐྱལ་བར་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ཞལ་གསར་
པ། །དོམ་བཞིན་བྱིན་རྒྱབས་དག་པའི་སྤང་བར་འབུམས། །སྟོན་ནས་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གཏི་ཐུག་ཐུན་འབྱུག་པོར། །མཐུན་པ་ཤར་ཀྱི་ཐིག་ལའི་རལ་གྱིའི་འཁོར་
ལོ་ཅེ་བརྒྱ་ཉི་མ་སྟོང་། །འོད་འཛག་ལྟེ་བ་འཇའ་ཆོན་གཞོན་རུ་བྱུང་བྱུང་ལྟ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས། །ཐུན་ཁེབས་འཛིག་ཉན་མཐའ་གསལ་རང་ཐིམ་(༧༩)དམ་པས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་ལྟར་
བསྐྱལ། །སྟོན་སྟོན་འཇུག་ཀྱིས་འབྱུང་པའི་རྩེས་ཆགས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ཀྱི་སྟོ། །བཞད་
བས་སྟོང་དབྱུས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བྱུབ་པས་བསྟེན་པའི་ལྟར། །བསྐྱལ་ཉེ་གཡོ་ཅན་
གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་ཚུལ་སྤངས་ཞི་ཁྱོ་བོ། །སྐྱལ་སྐྱུབ་ཆོག་རྒྱུད་དབང་བཞིའི་ཚུ་བོས་
ཐུགས་མཆོ་ཁེངས། །བྱུང་གཡས་ཉེར་བྱག་པ། རྒྱབ་བདག་པོ་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །འབྱོར་བ་མཐོ་
བཟན་སའི་དབང་པོས། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྒྱུད་རྒྱལ་པོར། །སྐྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མགོན་པོར་
གསུངས། །སྟོན་སྟོན་ཡང་དག་ཉམས་པ་ས་སྐྱ་བོའི། །མདོག་འཛིན་ཕྱོས་བྱེད་གཉིས་འཐུང་
ལོང་བ་ལ། །ལྟ་དང་སྒྲ་མ་རྒྱབ་ཕྱོགས་དམ་ཆོག་ལ། །འཛིགས་ཀྱང་གུར་མགོན་ཚུལ་བཞིན་
མཐོང་བས་བྱོས། །ལེགས་ལྟན་དག་པོའི་སྟོག་འཕྱོག་པའི། །ཏ་ལ་ནག་པོ་སྤྱི་བའི་རྒྱལ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་བྱིར་འབྱངས་ཉེས་སྟོབ་པའི། །རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར། །གནས་ཀྱི་སྤང་
མ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། །དམ་ཆོག་ཉེར་བཟན་གནའ་སྟོལ་དོར་བ་ན། །རེ་བའི་བྱ་སྐྱལ་འཕྱོག་
ལྟར་བཞིན་ནག་དཀྱིལ། །སྤྱིར་ཡང་ཆོས་སྤྱད་དུ་བཞིན་རང་གནས་ལག །ལམ་གཡོན་ཉེར་བྱག་
པ། །རིམ་གཉིས་སོགས་གསུང་རབ་གཟིགས་ཆེ་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ལ། །ཆགས་པའི་བྱུང་བ་
གདུང་ལུགས་སྟོ་སྐྱུས་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་སྟོགས་པས། །རིན་ཆེན་རྒྱན་ལྟན་ནམ་
མཁའ་གཞོན་སྟེང་འགྱིང་བ་སེམས་པའི་ཚུལ། །ཐུན་མཚམས་སྟོན་ཀྱི་གོས་ཅན་སྟེགས་རལ་

མཚན་མ་དབྱིངས་གསོས་ཐོབ། །ཡང་ཡང་གདུང་ཤུགས་ཚེས་སྐབས་བྲན་བརྟལ་པོད་
ཅན་གྱི་སྒྲིང་། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བྲང་སྒོང་གྲུབ་པའི་གཙུག་པོ་དམར་པའི་མདངས། །ཐོར་
(༤༤)ཚུགས་དཀར་པོ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་རལ་གྱི་ཐོད་པའི་རྟགས། །འཆང་བ་བརྒྱད་ཅུའི་
འཁོར་བཅས་ཞལ་གཟིགས་སྒྲར་ཡང་དངོས་སུ་མཇུག། །ནམ་ཞིག་མཁའ་སྐྱོད་གཤེགས་
པར་བཞུད་ཆེ་གསེར་གྱི་མར་ལ་ཆེན་པོ། །ཆོམ་བྱས་ཉེར་བཀའ་གྲུས་མཆོད་ཤར་གྱི་ཚུ་
འཛིན་རབ་དཀར་ལང་ལོང་སྒྲིང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རབ་བྱུང་ཆ་བྱད་ཅན་ཁྱོད་རི་ཡི་རྒྱལ་
པོ་ནི། །ཅེ་ལྷར་ཆོས་སྟོན་དེར་ནི་ཡང་དག་སྟོན་ཐོབ་མི་རིང་མཇུག་ཞེས་གསུངས། །མཁའ་
སྐྱོད་གནས་ནི་མཛོན་དགའི་རོ་ལ་སྲིད་པ་མིན་ཡང་གཞན་དོན་དགོངས་ཆེ་བར་ཆད་ཀྱང་
སེལ་མགོན། །མི་འདོད་བྱུག་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་ཞུ་སེར་བསྟན་སྲུང་བཀའ་
བསྐྱོས་བསྐྱེད་པའི་པོ་ཉར་མངགས། །ལྷ་སྐྱབ་བསྟན་པ་ལ་དགའ་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་བཞི་
མགོན་པོ་ཡིད་འཕྱོ་ནམ་མཁའ་ཞལ་ཁྱོན་ཕྱོགས། །སྒྲང་པོ་སེང་གེ་ལྷ་བྱས་སྐྱ་བྲངས་དགའ་
ལྷན་ཤུགས་ལ་དང་འཇམ་པའི་རྩེ་རྩེའི་པོ་བྲང་གཤེགས། །གཡས་ཉེར་བརྟན་པ། མི་འཛིགས་བཞི་
ལྷན་མི་པམ་སྒྲ་མའི་ལུང་། །རྒྱབ་པ་རྒྱལ་བྱིམས་གཏོར་ཆེན་དེའི་བསྟན་ལ། །རྒྱལ་བའི་མིག་
གོ་བདུད་ཅི་སྐས་གཅིག་བྱ། །འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་བསྟན་ལ་སྟོན་པར་གསུངས། །མཐུ་
ཆེན་དུག་སྐྱལ་ཁ་ཡི་རྒྱངས་པ་དམོད་བསྐྱལ་ཐོར་གྱི་ལས། །ས་སྐྱ་ནས་བརྩམས་ཞལ་བཞི་
པ་ནི་དབུ་མ་གསང་བ་འདུས། །སྒྲོང་བྱིར་བསྟན་འཛིན་ཁྱོད་ལ་མ་གྲོལ་བྱི་བྱིར་བོས་པ་
བཞིན། །རྗེས་འབྲངས་ཐག་མེད་གཏོར་མར་ཆགས་ལྟེ་མཛོན་སུམ་གཟུགས་ནི་སྟོན། །མི་
ལམ་ཆེ་ཡང་ལན་མང་ཁྱོད་མོད་སྐྱོན་པོ་གཞུང་ངན་འབྱུང་པོ་མ་རུངས་པ། །བགེགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་ཆོ་འཕྱལ་ཆེར་སྟོགས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཏེ་ལྷང་ལྷང་གསོལ་འདེབས་དུས། །སྒྲང་པོ་
ས་འཛིན་ལྷར་བརྒྱུད་ཡན་ལག་བརྟན་(༤༥)ལྷན་རྒྱུ་གྱི་བྱང་སྐྱལ་གཡོ་བའི་སྒྲིང་། །རྗེ་
བརྟན་སྒྲ་མ་དངོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འགྲོན་པོ་ཆ་གདུང་ཆེན་པོར་རྒྱ་བཞིན་ཁྱོན། །ཡེ་འབྲུམས་

ལྷ་བའི་གནད་འགའ་བསྐྱེད་རྫོགས་འབད་ལ་དོགས་སེལ་མགོན་པོ་བན་པ་ན། །གདུང་བས་
སྙིང་གི་ཚུ་ཁོལ་རྩེ་ཡི་མཚན་གྱི་རིག་སྒྲགས་ཡོངས་བསྐྱས་དེ་ཡི་མོད། །ཡིད་འཕྲོག་བེར་ར་
ཡ་ཡི་ཁྲི་འཕང་འཆི་མེད་ལྷ་ཡིས་བཏེག་སྙིང་འབྲེན་པ་ཆེ། །མཐོང་མ་ཐག་རྩ་ཅ་ཏ་ཀ་ལ་ཆར་
བཞིན་གདམས་ངག་ཆོས་གྱི་སྐྱེས་བཟང་སྦྱལ། །ཁྲ་བ་གཡོན་ཉེར་བདུན་པ། མིན་ནམ་སྙིང་རྩེའི་ལྷ་
གཅིག་མཆེ་བ་ལས་ནི་རི་ལྷར་འབྱུངས། །ཚུ་འཛིན་མིན་ནམ་ཡན་ལག་མཛེས་མ་རྒྱན་ལྷན་
འདི་ནི་དབྱངས་ཅན་ཏེ། །མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ངོམ་བཞིན་ངག་གི་འདོད་འཛེ་
ནི། །སྐྱར་ཡང་རབ་སྤེལ་སྙན་དངགས་མཁས་པའི་ཅེད་འཛོར་རོལ་ཕྱིར་ཆས་པ་འདྲ། །འགྲོ་
ལ་རྩེས་ཆགས་ཞི་བ་ཡིན་ཡང་དག་པོ་སྲིད་གསུམ་ཟ། །དཀར་པོ་སྙིང་རྩེའི་ལྷ་མོད་སྙིང་ཐེལ་
བཅེགས་པའི་རི་པོ་ལྷར། །མི་འཛིགས་བཞི་མཚོན་ལག་པ་ལྷན་ཡང་ཆེས་རགས་ཕྱག་དྲུག་
པ། །ལུ་ས་ན་ཡི་སྒྲགས་བཟང་བཀོད་དེ་ལས་མཐའ་ཚུམ་བར་བསྐྱལ། །མ་ཉེ་ཁྲོས་པ་ཆར་
སྤྱིན་ལྷར་གནག་ཞལ་ནས་ཏ་ཏའི་སྤྱ། །འབྲུག་སྙིང་ལྷར་ལྷིང་ལྷགས་ནི་སྤྱོད་འོད་འབྲུག་པ་
བཞིན་དུ་ཐེལ། །ལྷ་པའི་བདག་པོ་གཤེན་རྩེ་པོ་མོའི་བན་གཡོགས་ས་ལ་ནི། །ལུན་པའི་རྩེས་
འགྲོས་ལྷགས་འདི་སྙིང་བར་ཁས་སྤངས་བཀའ་སྤྱང་ཕྱལ། །བརྒྱུང་བསྐྱུམ་ཞབས་གཉིས་
བདེབས་པས་ཁམས་གསུམ་གདུག་ཅན་ཐལ་བར་རྫོག། །བལྷས་ཅམ་རྩ་ཕྱང་འོད་གྱི་ཤིང་
ཏས་བཞིན་དུ་ལོག་འབྲེན་ཀྱན། །སྤེག་བྱེད་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྦྱབ་(༢༧)གཤེན་རྩེ་བཞིས་
བསྐྱོར་སྤྱང་མའི་གཙོར། །ཁས་སྤངས་ཐོད་དབྲུག་གཏད་བཞིན་བསམ་དོན་ཡིད་ལྷར་བསྐྱབ་
པར་བྱས། །བལྷན་པ་མི་རུབ་ཅན་ཁྲོན་རྫོགས་ཞུ་སེར་ལྷགས་བཟང་མཚོག། །ཀུལ་ར་ཡི་
དེ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབུལ་བས་ཀྱན་ཡིད་ཆེམས། །རྒྱ་ཏོར་པོད་གསུམ་མི་འདོད་སྤྲུག་
སངས་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། །བྱེད་པོ་ཀྱན་ཀྱང་མ་རིག་གཉིད་སད་བདེ་གཤེགས་ནམ་
ལངས་ཤོག། །སྤྱར་བྱང་འདི་གཙོ་ཐང་གི་སྙོན་ལམ་མཁྱལ་རྩ་ཤོང་ན་འདྲི། །ཞེས་སྲིད་པ་འདི་ན་འབྲག་པའི་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

དཀའ་གནད་ཟབ་མོ་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་ཉིའི་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གཤགས་པའི་
དཔལ་ཞེས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཁམས་ན་སྟན་པའི་བ་དན་ནམ་ཡང་མི་བྱལ་བ་དེའི་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་
བྱ་ལས་བདུད་རྩིའི་ཐེགས་པ་བཞེན་དང་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་སྐུ་བསྐྱེལ་བ་དང་གསང་ནམ་རྒྱལ་སྐུ་སྤེལ་གྱི་རྩལ་བར་མཁས་
ཤིང་བྱལ་བའི་དབང་ལྷག་སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་རྒྱ་མེད་ཆོས་རྗེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་བསྟར་བ་དང་། སྤས་མཚོག་གང་
གི་གསང་ནམ་ཚོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པ་ཁ་སྐོངས་བཅས་བཞེངས་སྐབས་པའི་སེ་དེའི་ཆིང་བྱ་དྲར་གྱིས་དོ་
དམ་ལའོས་ཁྲབ་བཞིན་བཅུག་སྟེ། རྣམ་ཐར་རས་བྲིས་སྐྱེ་ཐང་ཆོམས་ཆེན་ཁེངས་ཅིས་ཞེ་མཚུངས་ལྷ་བཅུ་ཅུ་ལྷ་གསར་
བཞེངས་བཞིས་དུས་རྒྱལ་ཡིག་འདི་ཉིད་ཞུ་སེར་བསྟན་པ་འཛོན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ལ་སྤྲེས་སེང་གལ་ལྷར་གྱུར་གྱང་། རྗེ་
སྒྲ་མར་དད་འདུན་མི་དམན་པ་ཤུག་འཛུལ་བཅུན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་གནས་གྱིས་བཞིས་པ་རྩ་ཡུལ། །།(༤༡ན)

ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐུགས་ཀྱི་ཁང་བཟང་དབུས་ན་མངོན་འགྱུར་བ། །སོ་སོ་
ཐར་པ་འཆི་མེད་རྒྱལ་པོ་གང་། །ཉེ་དབང་གཙུག་གི་གདེངས་ཀར་ཆེ་བ་ཉིད། །ཚུལ་ཁྲིམས་
སྦྲེ་རྒྱ་ཀུན་གྱི་ཆ་གདུང་ནད། །སེལ་བའི་རྒྱ་བ་གསར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུ་སྤྱོད་རྒྱལ་མཆོན་
ཅན་གྱི་སྤྲིང་ག་རུ། །ཟུག་རྩའི་འཆོ་བ་སྟེར་བའི་སྲོལ་འདི་མཆར། །ངན་སོང་གཙོང་རོང་
ཆེན་པོར་ལྷུང་བྱེད་པའི། །ཉེས་སྦྱོད་ཚུ་བོ་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །བསྐྱོག་པའི་ཚུ་ལོན་
བརྟན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན། །དཔལ་འདི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྲོག་འཆོ་བཟུང་། །ལྷ་སོགས་
གནས་སྐྱབས་དཔལ་གྱི་འབྲོར་བ་དག། །རབ་སྟེར་གདུང་བ་སེལ་བའི་གྲིབ་བསིལ་རུ། །འགྲོ་
རྣམས་དབུགས་འབྱེན་སྟོམ་པ་མཆོག་འདི་དང་། །དཔག་བསམ་སྟོན་པ་གཉིས་ནི་དེས་
པར་དར། །སྟིགས་དུས་སྤྱོད་པོ་སྟོམ་ཆེན་ལ་ཚུགས་ཅན། །མང་དག་རིན་ཐང་མེད་པའི་ས་
མཆོག་དཔལ། །འདུལ་སྦྱོད་འདི་པོར་དམན་སྦྱོད་སོལ་བའི་རིན། །རུང་ཟད་ཅམ་ལ་མགོ་བོ་
རྣམ་པར་གཡེང་། །གང་དག་ལྟ་བ་མཐོན་པོའི་ཁ་ལུས་ཀྱིས། །ཁྲིམས་མེད་སྦྱོད་པར་ཅོལ་
རུང་མགྲུ་བ་མང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལམ་སྲང་དྲ་རི་དཔེ། །གོས་ལ་མི་གཙང་བ་དག་འབྱར་ལ་
བཙོན། །བོད་སྤྱོད་རིན་ཆེན་ཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། །རུམས་པའི་ཆོང་སྤྱག་པལ་པས་འདོར་བའི་
སྦྱོན། །ཚུལ་ཁྲིམས་བེད་ཡེ་ཡི་ཁུར་ཆེན་པོ། །ཉེས་སྦྱོད་གངས་མེད་སྟོམ་པའི་ལྷེད་ཀྱིས་
འོངས། །འོན་ཀྱང་དགོ་སྦྱོང་དག་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན། །འཛིན་པར་གནས་སྐྱབས་མཐར་
ཐུག་བདེ་བའི་དབུགས། །(༧༩)འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་འདི་ཡིས་ཀྱང་། །དོན་
ལྡན་བྱ་བའི་དབང་དུ་དེས་པར་བསྐྱབས། །དེ་ཕྱིར་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་མཆོ་སྣ་པའི། །སློ་
གྲོས་ཚུ་མཆོ་ལས་འོངས་འཐད་ལྡན་གྱི། །ལུང་རིགས་གདེངས་ཀ་བདུན་པའི་གཙུག་གི་
འོར། །པན་བདེའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ཉིད། །སྤྱོད་ཚོངས་བཟོད་པའི་ལུ་ལྷུང་
མ་རབས་རྒྱང་། །མི་གཙང་ཟས་ལ་རིན་ཆེན་རྩིས་སྤྱ་ཅི། །འོན་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་འོར་བུའི་
ཆོ་ག་མཁས། །མགྲུ་ཕྱིར་འཛད་པ་མེད་པའི་པར་དུ་བསྐྱབས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་རྣམ་འབྲེན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཁུན་པ་ལྟར་བཤད་པ་དག་། །བྱ་རམ་གྱིང་པ་ལྟར་བཤད་པ་དག་།
 ལྷག་པོ་དེ་མ་མེད། །ཞུ་མེད་བསྐྱེད་པ་ཉི་ལྷན་གསལ་གྱུར་ཅིག་། །ཆོངས་སྤྱོད་དཔལ་དང་།
 ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སོ་བའི་གྲུངས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཉ་ཀ་ཀྱིས། །ཉེས་སྤྱོད་རྟོག་མཁུན་པ་
 ཉི་མ་རབ་སྤྱངས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་གྱུ་མཆོའི་འཕེལ་བ་ཉི་མེད་ཤོག་། །འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་མི་
 འདོད་འཆོ་བའི་དགྲ། །གཡུལ་དོར་བརྟན་པ་འཛོལ་བའི་མཆོན་མ་ལས། །དགེ་ལེགས་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བ་ལྟེན་རྒྱུ་ཆེན། །གྲགས་པའི་སྐལ་བ་རྣམ་ཡང་མི་ཉམས་ཤོག་། །སྤྱི་གསལ་བམ་ལྷ་
 ཡི་རྒྱུ་མང་འབྲུལ་པོ་ཆེ། །ལུས་དག་བཟོ་བོ་སྤྱོད་ཆོག་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་། །ཡི་རངས་ཅན་གྱིས་
 དགེ་བ་བསགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱི་བ་གཉིས་བཅོམ་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷོ་ཐོག་ཤོག་། །ཅེས་
 བ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདུལ་བའི་བཛོད་བྱ་མཐའ་དག་མ་ཞོར་
 བ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདུལ་བ་འདུལ་སྤྱིའི་མངའ་བདག་མཆོ་སྤྱི་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་མཛོད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་མེད་པ་འདི་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་གསོལ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་གསལ་ཐོས་པས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་དག་ལ་མན་པར་བསམས་ཏེ་(༤༤)ཉམས་བརྟན་དགའ་ལྷན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱིར་བྱ་བར་བྱ་བཞུགས་པའི་
 དོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཆོ་བསྐྱེད་འཛིན་དར་རྒྱས། གཞིས་ཅེ་བཟ་ཤིས་མཐོང་སྤྱོད་པ་དགོན་ཅོག་ཆེ་བརྟན། ལུས་དག་
 བ་འདུལ་རམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིག་འཛིན། དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱེད་དར། བར་ཡིག་པ་ཆོས་ཉི་མ། དགའ་བཅུ་སྤྱོད་བཟང་
 རྣམ་རྒྱལ། ཞོར་བྱ་ཆོས་འཕེལ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ། བར་ཞོས་དབྱ་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆེ་བདག་དབྱ་ཚུང་བཟ་ཤིས་
 དོན་གྲུབ། དབྱ་ལྷ་བཞུགས་ཆོས་དཔལ་འཕྱོར། དཔལ་འཕྱོར་རྒྱ་མཆོ། ཆེ་དབང་རྟ་མགྲིན། ལྷན་གྲུབ་དར་རྒྱས། ཡིག་ཞོས་
 བ་བཟ་ཤིས་རབ་བརྟན། དབང་ལྷན་ཞོར་བྱ། བྱེ་སྤང་ཆེ་རིང་། སྤྱོད་བཟང་རིན་ཆེན། བསྐྱེད་འཛིན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱིར་བྱ་
 འཕྱོར་རྒྱས། ལྷན་བཟང་རྟོ་རྟེ། སྤྱོད་མཐའ་དབྱངས། བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། དར་རྒྱས་ཆེ་རིང་། བསོད་ནམས་ཆེ་
 བརྟན། ཞོར་བྱ་ཆེ་བརྟན། ལྷན་རྟོ་རྟེ་མགྲིན། མཆོ་སྤྱོད་རྟོ་རྟེ། འཛིན་དབྱངས་རྟོ་རྟེ། བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། རྟོ་རྟེ་བྱེ་
 སང་། བསྐྱེད་དོན་གྲུབ། ཆེ་རིང་རྒྱལ་པོ། དཔལ་བཟང་། ཨོ་རྒྱུ་ལྷན་གྲུབ། གཡུལ་པོ་རེས་ལོད། ཆོངས་པ་ཆེན་པོ། དཔལ་
 མགོན་རྟོ་རྟེ། ཆེ་བརྟན་དགོས་སྤྱོད། དབྱ་ལྷ་འདྲི་མི་དབང་པོ། ཤིང་བཟོ་ཆེ་རིང་དར་རྒྱས། ཤོག་ལས་པ་མ་གོ། །ལྷག་པ་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

བཙོ་བ་སྐྱབས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཀྱིས་ཏེ་ཚོགས་པར་བྱལ་བའི་བར་བྱང་དུ་ཤུག་པའི་སྒྲིམ་བཙོན་དགེ་སྦྱང་གི་ཐ་ཤལ་པ་སྒོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀྱིས་སོ། །

༥ བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐབས་ཀྱི་དོ་མེ་གང་། །སྒྲིང་ཉིད་དགའ་མར་སྒྲིམས་འདུག་དབྱེར་
མེད་པའི། །རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་དོ་མེ་པ་རྒྱད་གཙོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་གཙོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ལྷ། །ཕྱི་ནང་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་རབ་ཁྲིས་པའི། །འཛིགས་མཛད་དོ་མེ་རང་སྤང་ཉེན་
བཅེན་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་བརྟན་ཚུར་མཐོང་མིག་གི་ངོར། །རི་མོར་བྲིས་དང་རྣམ་
རྒྱལ་འདུས་པའི་སྒྲེར། །ཕུལ་བའི་དགེ་བ་རྒྱ་གཞོན་ལྟར་དཀར་བས། །བསྐྱེད་དང་(༥༠ན)
ཚོགས་པའི་རིམ་པ་བཟང་མའི་ལམ། །རྒྱད་ལ་གོམས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དོ་མེ་འཆང་། །ཁ་སྐྱོར་
བདུན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་འབྱལ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྲུ་ཆང་གི་དོ་མེ་སྒོ་བ་དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་ཏེ་བྲུ་ཆང་དུ་ཕུལ་སྐྱབས་འདི་ལྷ་བྱ་དགོས་ཚུལ་འབྱུང་བ་
ལྟར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༡༡། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒོ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་
མཆོའི་འབྱུངས་རབས་དང་། དེད་རང་གི་རྟོགས་བརྗོད་
གྲིས་ཐང་དང་བཅས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དཔག་
བསམ་སྟོན་པའི་སྤྲེང་བ།

གཙོ་བོ་སྒོ་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་བ་གསུམ། །སྟོན་པའི་འབྲས་བཟང་ཆོགས་
གཉིས་མཆོ་ཆེན་པོར། །ལྷངས་ལས་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་སྤྱུ་མཆའི། །ཚུལ་བཟུང་ལག་ན་
བསྟོ་གང་དེ་ཡི། །འཕྱིན་ལས་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ། །འགྲོ་སྒོའི་རྒྱ་མཆོར་
ཤར་བའི་སྤང་བརྟན་བཞིན། །གཅིག་ལས་དུ་མར་སྟོས་པའི་སྒྲོས་གར་གྱིས། །རྒྱ་བལ་བོད་
སོགས་ལུས་ཅན་མཐའ་ཁྲུས་པའི། །རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་བསམ་འཕེལ་དབང་། །སྤྲེང་
བར་བརྒྱས་པའི་སྐྱེས་རབས་མད་བྱང་གར། །སྟོན་སྟོན་གསལ་བའི་འོད་འབར་མཆིང་བུའི་
གཟུགས། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གངས་གཡས་དང་པོ་
ཅན་ནག་པོར་སྟོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་དཀར་དགེ་བའི་གསེར་དུ་བསྐྱར་བའི་
ཅི། །བཟང་པོའི་གལ་དུ་ར་གན་གསེར་བརྩས་ཅན། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་པོར་
གསོལ་བ་འདེབས། །མི་གཡས་གཉིས་པ། ཡི་སང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་མཛད་ཏོག །སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེག་
བ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མེད་ཀྱི། །སེམས་བསྐྱེད་བྱ་དཀའི་སྤྱིན་པར་མི་ཞུས་པ། །འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །(༥༠བ)དོན་གཡས་གསུམ་པ། ཀུན་གྲུབ་བ་བཟྱ་ཤིས་གཡས་
འབྲིལ་བའི། །དུང་ལས་སྤྱོད་ཆུ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། །དབྱངས་སྟན་ན་བར་སོན་ལས་བག་
ཡོད་ཀྱིས། །རབ་སྟོམ་ཁྱེད་སྤང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །གཉིས་འཛིན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་

དབེན་བས་མཐའ་རུ། །གང་ལའང་སྒོ་གྲོས་འཛིགས་མེད་སྟོན་ལེགས་མའི། །གདམས་
ངག་ཁ་ཡི་ཆང་གིས་ཐེ་ཆོམ་གྱི། །འདབ་གྲོལ་བྱེད་གསལ་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །དི་
གཡས་བཞི་པ། མ་མེད་པའི་ཐུགས་རྟེན་གཞོན་གྱིས། །མོས་སྒོ་ས་མོས་རབ་བཞད་ཨོ་རྒྱན་
ཡུལ། །གསང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲའི་དབང་ཐུག་ཏུ། །རབ་གྱུར་དཀོན་ཅིག་འབངས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བཙོན་གཡས་ལྷ་པ། འགྲུས་ཤུགས་དག་དར་བའི་སྐྱེ་ཐབས་གྱིས། །ལྟའི་
རྒྱལ་པོའི་དེགས་བཅོམ་ཀྱ་ཤ་ན། །སི་ཏ་མ་ཡི་མགོན་ཁུགས་དགའ་བྱེད་སྟ། །མི་རྩེ་དད་པ་
བརྟན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་གཡས་ཐུག་པ། དམ་ལྷ་ཡི་མཐུ་ལས་གང་ཐུགས་གྱི། །ལྷ་
དཀྱིལ་མ་འོངས་སྒོག་གྱུར་གྱི། །གཟུགས་བརྟན་གསལ་ཤར་ཡ་ཐུ་ན་ཡི་སྟོང་། །རབ་བཟུང་
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རུངས་སྟེ་སྤང་བོས་པ་རང་གི་ཤས། །ཆོམ་བྱེད་
བྱམས་དང་སྟོང་རྩེའི་ཉི་འོད་གྱིས། །གཏན་བདེའི་ཚུ་སྦྲེས་འདབ་བརྒྱུ་ཁ་འབྱེད་པའི། །སྤང་
བྱེད་དགོ་འདུན་འཕེལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ནག་གཡས་བདུན་པ། ཐུགས་མི་དགའི་པས་
ཀོལ་མཐའ་དག་ལ། །འཛིགས་མེད་དགོ་བའི་ཐེག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ། །རབ་ལྷན་སྟོན་གྱི་
སྤང་པོ་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །བདེར་སྦྱོང་དགོ་བ་དཔལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་ཁོལ་ལོག་
པར་གཡེམ་འདོད་སྒོ་ངན་གྱི། །ནག་པོ་བཅེགས་པའི་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ན། །སྐྱེ་ཐབས་
འཆོ་བྱེད་སྟོན་གྱིས་གསོ་བྱེད་པ། །སྟོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལ་(༥༡ན)གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་
འགྲའི་ངན་སེམས་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཤེང་། །ཆད་མེད་འཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་མཆོན་ཆོན་
པོས། །རབ་བཅད་སྤར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྟོང་བཟུང་སྟེ། །མི་འཛིགས་སྐྱབས་སྟོན་མཛད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་གསང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྟོན་བྱེད་ཚུས། །དི་མ་ཀུན་བཟུས་དོ་
རྩེ་འཛིན་པའི་སར། །རིགས་སད་ཤར་ཐུགས་རྟེན་ལ་ཡི་ཡུལ། །སྦྱོང་མཛད་གཙུག་ལག་
འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གངས་གཡས་བརྒྱད་པ། ཅན་ལྷ་གཅིག་ལག་ན་བསྟོ་ཡི། །འཕྱིན་
ལས་གསང་གསུམ་རོལ་བ་འཕོས་པའི་གཟུགས། །འགོག་མེད་དུས་སུ་རབ་སྟོན་བོད་ཡུལ་

ཀྱི། །མི་ཐེ་གཉའ་བྲི་བཅན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐབས་མཁས་སྒོ་ཡི་ཆུ་འཛིན་མཁར་
ཡངས་པོར། །འབྲིགས་ལས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིད་པའི་བྱ་ཆར་རྒྱན། །པབ་སྟེ་མངའ་རིས་མཁོ་
རྒྱའི་སྒྲ་བྱ་དག། །སྒྲིད་མཛད་ཨི་ཤོ་ལེགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་ནས་ལེགས་གོམས་
ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལས། །ཉེར་ཐོན་གང་སྐྱའི་ཞབས་སེན་རྩ་བ་གསར། །མཆོག་དམན་བདེ་
འབྱུང་རལ་པའི་ཅེར་འགྱང་བ། །ལྷེ་འབྲུལ་ནམ་གཞུང་བཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་
གཡས་དགུ་པ། །བཟང་སྐྱེ་མའི་རོལ་བ་འབྲམས་སྐྱས་པས། །གངས་ཅན་ལྟ་གཅིག་དམ་བ་ཆོས་
ཀྱི་སྟོལ། །ཐོག་མར་བརྟེན་པའི་དབང་བྱུག་དམ་པའི་ལྟ། །ཐོ་རི་གཉན་བཅན་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་བསགས་ལེགས་པར་སྐྱད་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །འཕགས་མཆོག་
བྱགས་ཐེའི་ལྷན་པོས་བསྐྱབས་པ་ལས། །མངོན་ཐོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟ་བདུན་དབང་། །རབ་
གསལ་ལྷེ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གངས་ཅན་ཆབ་འབངས་ཉེ་དབང་མངོན་
འགྱང་(༥༡བ)པའི། །ཆོགས་དབུས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒོ་བྲོས་ཀྱི། །མིག་སྟོང་ཀུན་ལ་མི་
འཛིགས་ལེགས་བྲིས་གཅོ། །དབང་བྱུག་སྐྱ་དབུང་བཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གངས་
གཡས་བཅུ་པ། །ཅན་པན་དང་བདེ་བའི་དཔལ་དུ་མ། །འབྲེན་བྱེད་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཟང་ཆུ་པོའི་
རྒྱན། །ལྟག་པར་འབེབས་མཁས་སྟ་གཅིག་གཞུང་ཡེལ། །སྟོང་བཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞི་གཡས་བཅུ་གཅིག་པ། །བ་འཆོ་དང་པརྩ་སི་བླ་ལ། །ལ་སོགས་མཁས་
དང་བྱབ་པའི་ཞབས་སེན་རྩལ། །བྱས་པས་རབ་ལེན་མདོ་སྐགས་བསྟན་པའི་སྟོལ། །རྒྱས་
མཛད་བྲི་སྟོང་ཐེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཀའ་གཡས་བཅུ་གཉིས་པ། །དང་བསྟན་བཅོས་ལྟ་ཡི་རྩ་
པོ་ཆེ། །གསར་བཅད་སྐད་ཀྱི་དབྱུག་བྱས་བསྐྱལ་བ་ལས། །ལེགས་ཆོགས་སྟན་པའི་བྲགས་
པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །བྱབ་བྱེད་བྲི་རལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་གཡས་བཅུ་
གསུམ་པ། །ཆོགས་རྒྱ་སྐར་འབྲང་བ་བྲིས་གཞོན་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་བཅུ་
དྲུག་ཆ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱབ་པའི་མཆན་མ་རི་བོང་ཅན། །ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །སྟོན་གཡོན་དང་པོ། བསགས་རབ་དཀར་ལས་ཀྱི་ཉ་ལྷེབས་ཁོག་། ཆེས་ཡངས་ལས་
ཐོན་པན་དང་བདེ་བ་ཡི། །ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་བར་རྫོམ་པའི་གྲོལ་བ་ཅན། །བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་གཡོན་གཉིས་པ། གྲོལ་ཐར་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱད་
ཅིག་ལ། །སྟེར་བྱེད་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཀུན་བཟོད་གཞིར། །མངོན་པར་དབང་བའི་འཁོར་ལ་
སྒྱུར་བ་ཅན། །རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གསང་གཡོན་གསུམ་པ།
ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །མངའ་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྟེན་བརྟེན་པ། །སྟོ་
དང་བསྐྱུ་(༥༩ན)བའི་རྩོམ་འཛིན་རང་བཞིན། །ཀུན་དགའ་སྟོང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རང་གཡོན་བཞི་པ། བཞིན་རྩོམ་འཁོར་ལོའི་གསལ་སྒྲུང་གིས། །ཆོས་སྒྲུང་བྲན་
ལྟར་རབ་འཁོལ་མདོ་ཐུགས་ཀྱི། །ཐུབ་བསྟན་སྟོང་པོའི་ཁོངས་ལས་མཐའ་བྱལ་བ། །སྤེལ་
བྱེད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་གཡོན་ལྔ་པ། ཟབ་གཏེར་གྱི་རྩོར་བྱ་
དབང་གི་རྒྱལ། །སྤར་རྩེས་བྲག་སོགས་གདེངས་ཀ་བདུན་པ་ཡི། །གཙུག་ཏྱར་ལས་བྲངས་
པན་བདེའི་འདོད་རྒྱ་དག །རབ་སྦྱིན་མངའ་བདག་ཉང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །པན་གཡོན་
ལྷག་པ། བདེའི་སྟོག་ལ་བདོ་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཀྱི། །དག་བྱེད་བྲག་པོར་འབབ་པའི་རྒྱན་ཆེན་
པོ། །གང་གི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་པའི་རྩ་ལོན་གིས། །རབ་བརྒྱུག་དགེ་བ་འབྲུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རིག་གཡོན་བདུན་པ། བྱེད་སྒྲ་དང་ནང་དོན་ཆད་མ་སོགས། །གོ་དཀའི་གནས་ལྔ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །སྐྱད་ཅིག་འཐུང་བཟོད་བྲང་སྟོང་རྩ་བུ། །བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །གནམ་གྱི་མཐོངས་ལས་འཕོས་པའི་གདོང་བཞི་པ། །འཕར་ཕྱོགས་མི་བདག་ཆེན་
པོའི་ལུང་ལས་ཀྱིས། །མངོན་མཐོ་བསེལ་ལྟོངས་ཆོས་སྟོང་གདུགས་དཀར་པོས། །ཡོངས་
བྱུང་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་གཡོན་བརྒྱད་པ། རིག་རྩ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་
ཅན་གྱི་དག། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཞུགས་འབར་བས། །སྟོན་བྱེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ། །དབང་ཐུག་དགེ་འདུན་བྱུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགྲིན་གཡོན་དགྲ་པ། པའི་རྩ་

ཡི་རྒྱུ་མདུད་ཉེར་གྲོལ་ལས། །འཆད་ཚད་ཚུལ་པའི་ང་རོ་མི་བཟད་སྐྱས། །མཁས་གཞན་རི་
དྲགས་སྒྲག་བྱེད་གདོང་ལྡན། །དག་འདུན་རྒྱུ་མཆོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །(༥༩བ)
བྱང་གཡོན་བཅུ་པ། རྒྱལ་ས་ཐུན་སྒྲིང་ལྟ་བུར་གང་ཐུགས་ཀྱི། །འོར་བུ་ཆོས་རྒྱལ་འབར་བའི་འོད་
སྒྲུང་གིས། །གསལ་མཛད་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་གསོལ་ཆེན་པོ། །བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཆོའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་གཡོན་བཅུ་གཅིག་པ། འཕྲིན་ལས་འཆི་མེད་བརྟུང་བ་
ཡི། །ཆོས་རྒྱན་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་དབང་མཐའ་དག །དག་སྦྱར་འཁོར་ལོས་གཅོད་པའི་སྲིད་མེད་
བྱ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོགས་གཡོན་བཅུ་གཉིས་པ། དཀའ་རི་
ལྟ་རི་སྲིད་ཆོས་ཀྱི་གཞུ། །མཁའ་དབྱེད་རྒྱུད་ཀྱིས་འགྲུགས་ལ་རྒྱུ་གཉིས་གཅོ། །སྲིད་སྦྱབ་
གཉིས་པ་གཏན་གྱི་སྦྱབས་ཆེན་པོ། །དག་དབང་སྦྱོར་བཟང་རྒྱུ་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྦྱོ་
གཡོན་བཅུ་གསུམ་པ། ལྷན་བཟང་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི། །གཤོག་རྒྱབས་ཡོངས་རྫོགས་
བསམ་འཕེལ་རིན་ཆེན་ལྟར། །དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་ཆངས་དབྱངས་རྒྱུ་མཆོའི་མཐའ། །སྒྲིག་
བྱེད་དབྱེད་ཀྱི་པོ་ཉར་གསོལ་བ་འདེབས། །བསོད་སྦྱོར་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་འཕྲི། རྣམས་ས་
གཞི་གཤིན་པོའི་དོར་བྱ། །ལྷག་བསམ་འོ་མ་ལྟར་དཀར་ཆུ་ཡིས་བརྟན། །རབ་རྫོགས་དག་
བའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་དག་ཏུ། །དར་རྒྱས་རྒྱུ་སྦྱར་གཡོག་འབངས་སྦྱོས་བཅས་དང་། །བྱ་བ་ལས་
ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཞུགས་སོ་ཅོག །ལ་སོགས་འགྲོ་ཀྱན་གནས་སྐབས་ཆོ་དཔལ་དང་། །སྦྱོབས་
འཁྱོར་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་རབ་འབྱུང་ཅིང་། །བྱ་འཛིན་བདག་པོས་བྱང་ཆེན་སར་འཁྲིད་
ཤོག །ཅེས་འཕགས་པ་ལག་ན་བསྟོའི་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་གཞུགས་འཕགས་ལུལ། །ཁ་ཆེ། བལ་
ལུལ། བསེལ་སྦྱོངས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་མཆོར་འཕོས་པའི་འཁྱངས་རབས་དང་། །ཐོ་ཡོར་མི་གལ་དུ་རྒྱུད་པ་དེད་རང་
དང་བཅས་པའི་ཐང་སྐྱེ་ཉེར་བདུན་མཛད་པ་རགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བཅས་(༥༩ན)སྐྱེད་བྱེད་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་
ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་བས་བསྐྱེད་སྐབས་རྒྱུ་ཡིག་དགོས་རྒྱལ་མཛད་པ་ལྟར་ཤུགས་དག་སྦྱོར་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱུ་མཆོས་
སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དུང་ཡིག་དག་དབང་འཛམ་དབྱངས་སོ། །

༥ ཞི་བ་བརྟེན་གྱི་སྲོག་ལ་རྩམ་པའི་གར། །རབ་བསྐྱུར་བྱང་བ་བརྟེན་པའི་རི་བོ་
ལ། །འཛིགས་དུས་མེ་མེ་འབྲུམ་གྱིས་སྐབས་མེད་དུ། །དཀྱིགས་ལྟར་མངོན་པར་བརྟེན་པ་
ལྷག་དུག་ལ། །འདོད་ཁམས་དབང་མོ་སྲོག་གཅོད་གཞོན་སྤྱན་བཞི། །འཁོར་བཅས་སྤང་
བརྟེན་རི་མོར་བཞེངས་པའི་དགོས། །གནས་སྐབས་ཡིད་དུ་མི་འདོད་ཀྱན་ཞི་སྟེ། །བསམ་
དོན་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་ལྷན་བྲལ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་གམ་བཅར་གྱ་ཚང་གི་དགེ་སློམ་ལས་འཛིན་མོ་
གོས་རྒྱ་མཚོས་དེད་རང་གི་རིང་འཚོ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་སྤྱོད་ལ་དམིགས་སྤྱད་མཛད་མགོན་པོའི་ཐང་སྐྱ་
བཞེངས་ཏེ་གྲ་ཚང་དུ་སྦྱོར་འཇགས་བགྱིས་སྐབས་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་འཁོར་ཤར་སྤྱན་ལུམ། །འབྲུམ་པ་བྱང་གཅིག་ཉམས་གསོ་
ཁ་འགོངས་སོགས། །བགྱིས་དགོས་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་དོན་ཡོད་པས། །འདའ་ཞིང་བྱང་
རྒྱལ་ཆེན་པོར་སྤྱད་རེག་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་མཚན་སྲོག་པ་དགེ་སློང་དག་དབང་ལེགས་ལ། དག་དབང་རིན་
ཆེན། མོ་བཟང་ཆེ་བརྟན་སོགས་ནས་ལུས་འབྲུམ་པ་ཚར་གཉིས་ལ་ཞིག་གསོ་ཁ་འགོངས་བགྱིས་པར་སྤོན་ལས་འདི་ལྟ་
བུ་དགོས་ཚུལ་བྱང་བ་ལྟར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ ཡོན་ཏན་བསིལ་བའི་ག་བྱར་ཐིགས་པ་འབྲུམ། །འཛིག་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་
གྱི་ཆ་གདུང་དག། ཞི་བྱེད་གཏན་གྱི་སྦྱོབ་པ་རྩེ་བའི་གཟུགས། །དྲངས་པའི་རྩ་ནང་འཕོས་
འབྲས་སྤང་བརྟེན་འདི། །བྱིས་དགོས་བདག་གཞན་འགྲོ་ཀྱན་གནས་སྐབས་སུ། །(༥༣བ)
མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་དཔལ་གྲལ་ས་ལམ་གྱི། །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གོགས་མེད་མཐར་སྤྱན་
ཏེ། །རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱད་ཐོབ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་མཚན་སྲོག་མཁན་བྱར་ཡོན་ཏན་
གསུམ་པས་དབྱས་གྲ་སྦོབ་འགས་ཐིས་སྐྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱལ་ཡིག་ཏུ་བྱིས་ཚོག་པའི་སྤོན་ཆེན་གཅིག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་མོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་པོ། །

༥ མཚམས་སྤྱིན་གསར་པའི་མདངས་འཛིན་བརྟེན་ལེའི། །ལང་ཚོའི་མངོན་སྟེག་
ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ལ། །བྱར་བྱད་དོར་ཏེ་གསུམ་ལྷན་སྦོབ་དཔོན་དུ། །ཡོངས་ཤར་འཇམ་

དཔལ་སྤྱིང་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུལ། །གང་གི་སྤང་བརྟན་ཚུར་འཕོས་ཆེ་གཟུགས་ལྟར། །རི་མོར་
བྲིས་ཤིང་སྤྱི་ཞུ་བཀྱིས་པའི་དགོས། །སྤྱི་བ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་སྤྲ་མ་ཡིས། །རྗེས་བཟུང་
དོན་གཉིས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་བྱིན་ཆོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བྲ་ཆང་དུ་མཛད་དག་དབང་དོན་གྱུབ་ཀྱིས་འཇམ་
མགོན་སྤྲ་མའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་ཏེ་བྲ་ཆང་དུ་ཕུལ་སྐབས་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བུ་ཀྱའི་དགོ་
སྤྱིང་བསྐྱེད་པ་བཅུ་མཆོད་སྤྱར་བའོ། །

༥ གདོད་ནས་རིན་ཆེན་མང་ཞེས་སངས་རྒྱས་ས། །བརྟེས་ཀྱང་བུམ་པ་བཟང་དང་
ནོར་བུ་བཞིན། །རི་འདོད་རེ་བ་སྤྱོད་ལ་གཏེར་བདག་ལྟར། །ཉེར་བསྟན་ནམ་མང་ཐོས་
སྤྱས་འཁོར་བཅས་པས། །ཀུན་ཏུ་ཉོག་པའི་ཡིད་མཁར་ཆོས་ལྟར་རེད། །རྒྱ་འཛིན་འབྲུག་
པོར་འབྲིགས་ལས་འབྲས་བྱའི་ཆར། །དོན་དུ་སྤྱིན་པས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
ལེགས་ལོ་ཉོག་མཐའ་དག་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྲ་ཆང་དགོས་དགོས་སྤྱོད་དག་དབང་ཕུན་
ཆོགས་ཀྱིས་ནམ་མང་ཐོས་སྤྱས་ཀྱི་ཐང་སྐྱོབ་བཞེངས་ཏེ་བྲ་ཆང་དུ་ཕུལ་སྐབས་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་
ལྟར་བུ་ཀྱའི་དགོས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཅུ་མཆོད་སྤྱར་བའོ། །(༥༢ན)

༦ བདེན་པ་གཉིས་སུ་དག་པའི་རྩ་ཚོན་པོ། །སྤྱིད་ཅེད་ཡུལ་སར་བསྐྱེག་འདྲ་སྤང་སྐབས་
ཀྱིས། །བགོགས་འདུལ་ཁོ་བོ་མཐའ་དག་སྤྱོད་བའི། །འཛིགས་མཛད་དོ་རྗེ་ལྟག་པའི་ལྟ་
གཅིག་ཕུ། །གང་གི་སྤང་བརྟན་རི་མོར་འཕོས་པའི་གཟུགས། །ལྟག་བསམ་དག་པས་བསྐྱུན་
ལས་གང་ཐོབ་དགོད། །འབྲས་བུ་དཀར་པོར་སྤྱིན་པ་དེས་སྤེལ་བའི། །དགོ་ལེགས་སུན་
སུམ་ཆོགས་ཀུན་འཕྱོར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྲ་ཆང་སྤྱི་གཉེར་སྤྱེགས་རམས་པ་ཆེ་བརྟན་རྒྱ་མཆོས་
རྗེ་རྗེ་འཛིགས་མཛད་ཀྱི་ཐང་སྐྱོབ་བཞེངས་ཏེ་བྲ་ཆང་དུ་ཕུལ་སྐབས་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བཟང་
བསྐྱེད་པ་བཅུ་མཆོད་སྤྱར་བའོ། །

༧ བྲིས་སྐྱོང་མཛོང་བདོན་ལྟར། ལེགས་ལམ་སྟོན་མའི་སྤང་བས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ལྔ། །བཀྱིས་པ་
འདི་ཡིས་ནམ་འདྲན་བཞི་པ་གང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་མཆོག་གི་སྐྱ། །མཐོང་བ་

ཅམ་གྱིས་དོན་ལྡན་ཉི་མའི་གཉེན། །མྱོ་ཏི་ཡ་ནའི་ཞིང་བཀོད། ལྷན་སྐྱུག་རྩ་ན་གོ་ཤའི་མཆོ་དབྱས་
སྟ། །བསྐྱའི་སྤྲོད་པོར་མ་བཅོས་རང་བྱུང་སྟ། །འཛམ་གླིང་རིག་སྤྲུགས་འཆང་ཀྱན་གཙུག་གི་
རྒྱན། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་དངོས་བསྐྱར་ཀླུ་ར་རྩེ། །རྩེ་མཚམས་མི་འགྱུར་ཡངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིང་
གཟིགས་སྟོ། །བདེ་བ་ཆེ་དང་བྱུང་འདུག་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི། །སར་འཕྲོས་འཇམ་དབལ་རྩོམ་རྩེ་མི་
ཡི་ཐོལ། །རབ་བསྐྱུར་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །རྩོམ་རྩལ་འཕྱོར་མ། ཟག་མེད་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་རབ་རྒྱས་མདངས། །ཐུན་མཆོམས་སྤྲིན་ལ་འཁུ་ལྡན་དམར་བའི་མདོག་ཀྱན་ལ་དགོ་
ལེགས་སྦྱེལ་མཛད་སྟུག་པའི་ལྟ། །རྩོམ་རྩལ་འཕྱོར་མ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་མ། །རྒྱ་ཅན་སེམས་ཉིང་
དལ་གསོ། །འགྲོ་ལ་ཉག་ཏུ་ཆགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་(༥༤བ)ཡིས། །རིགས་དྲུག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲོད་
ལ་དམ་བཅའི་ཁྲར། །རྒྱབས་ཆེན་རྩོགས་པའི་ལྟ་གཅིག་སྤྲུན་རས་གཟིགས། །སེམས་ཉིང་
བདེ་བ་ཆེན་པོར་དལ་གསོ་མཁན། །རྒྱ་ཅན་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྲུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱན་སྤྲོད་
རྩེ་ཆེན་པོའི་འོད། །གཅིག་བསྐྱེལ་དཔལ་ལས་རབ་འཁུངས་ལང་ཆོ་ཅན། །འཛིག་རྟེན་དབང་
སྤྲུག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཡི་གཙོ། །གཏན་ཏུ་སྤྲོབ་པའི་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཉིད། །སེང་ལྗེ་ནགས་
སྟོལ། །རབ་སྤྲིན་འབྲས་བུས་དུད་པའི་སྟོན་པ་ལྟར། །རྒྱལ་ཀྱན་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དག། །གང་ལ་མདོན་པར་རྩོགས་པའི་ཡུམ་གཅིག་མ། །སེང་ལྗེ་ནགས་ན་གནས་པའི་སྟོལ་
མ་ཆེ། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། །དྲངས་མའི་འོད་ཟེར་དྲུག་གིས་སྐྱབས་མེད་དུ། །འཁྲིགས་པའི་
སྤྲང་འཁོར་དབྱས་སུ་ཆེ་སྤྲིན་མ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཡུམ་མཆོག་སྤྲིན་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །དཔལ་
སྤྲོད་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་སྟུག་པའི་ལྟ། །དེད་རང་གི་ཐང་ཀ་ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་བརྒྱ་
ཡི་ཆོགས། །ཉག་ཏུ་མི་ཉམས་སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་ཉིད། །འགྲན་ལ་མེ་ཁྲིར་དང་འབྲ་བསྐྱལ་
བཟང་གི། །འགྲོ་བ་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་འཛིན་ཆེ། །དམག་ཐོར་མ། །བྱོད་ཞལ་གནམ་ས་
རྩ་བུར་གདངས་པའི་ནང་། །ལྷགས་ཀྱི་སྟོག་ཐང་རིང་པོར་གཡོ་ལྡན་ཞིང་། །རམས་བརྩེད་
དག་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱར་སྤྲང་གཙོར། །ཉེར་བཞེངས་འདོད་པ་ཁམས་ལ་དབང་སྤྲུག་

མ། །རྗེ་གཤམ་ལྷན་ འོད་དཔག་མེད་མགོན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཅལ། །སྤང་སྤྱོད་བློ་གསེལ་བའི་
སྤེ་དཔོན་གཞུགས་ཤར་བ། །གསུང་གི་རྒྱལ་པོ་དག་ལྷ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ། །རྗེ་གཤམ་ལྷན་
ལྷ་སྤོན་དབྱང་དང་བཅས། །འདི་ཉིད་ཀྱན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་བྱེ། །གང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ཆ་ཤིང་འཕེལ་བ་
ཡི། །རྒྱ་གང་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་(༥༥ན)སྤོན་དུ་འཛུགས། །འགོག་པ་མེད་དེས་ཡིད་ལ་རེ་བ་
ཡི། །བསམ་དོན་ས་མོས་ཆལ་རབ་འབྱེད་ལྷུང་ཅིག། །གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་དང་
དེས་ལེགས་སོགས། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དགོས་པར་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །འཇམ་ལེགས་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཡམ་འབྲིལ་དུང་། །ཐོབ་པའི་དབྱངས་སྤོན་དཔལ་ལ་རྒྱར་སྤྱོད་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱང་ཡིག་ལེགས་སྤྱིང་པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དད་པའི་རྟེན་དུ་བྱེས་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་
ལྷན། །བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྷན་ །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། །དེད་རང་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། །རྗེ་རྒྱལ་འབྱོར་མ།
རྒྱ་ཅན་ནང་ཆོན་ནས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷན། །སྤོལ་མ་དཀར་ལྗང་གཉིས། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ།
རྗེ་གཤམ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཐང་ཀ་ག་མཚུངས་བཞེངས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་སྤོན་ཆོག་འདི་བཞེན་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་
ལྷན་ལྷུ་འདི་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ མཐུ་སྤོབས་འབར་བའི་རྗེ་རྗེ་བརྒྱུ་པས། །ནག་ཤོགས་ལྷ་མིན་གཡུལ་ངོ་མེག་
མེད་དུ། །འཇོམས་མཛད་འཆི་མེད་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་གསུམ་ལ། །དབང་བསྐྱར་དམག་ཐོར་ལྷ་
མོ་སྤྱོད་གཅིག་བསྐྱལ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཡུམ་ཆངས་སྤོབས་དབྱངས་ཅན་མ། །ཞི་ཡང་བླག་
པོར་ཁྲིས་པས་བདུད་འདུལ་གྱི། །བསྐྱེད་སྤྱོད་གཙོ་སྤྱོད་སྤང་བརྟན་ཆུ་རྒྱ་བཞེན། །བྱིས་
འདིར་དགུས་པ་ཆེན་པོས་བརྟན་བཞུགས་ལ། །སྤོན་ལས་གནག་དང་འཕེལ་རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱོད་པའི། །མི་འདོད་དུང་དུང་གནས་སྐབས་བསམ་དོན་རྣམས། །འབྲུབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
རྒྱ་ན་མེད་པ་ལ། །རྒྱར་དུ་རེག་པའི་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་མ་སྤོན་
རམས་པ་སྤོང་བཟང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་སྐྱེ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བའི་
ཡིག་འཕྲིན་རྒྱང་(༥༥བ)བ་ལྷན་ལྷུ་འདི་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ འགྱུར་མེད་རྩོམ་པ་བློ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་བྱང་མཁའ་སྤྱོད་ཞིང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ལ། །རྒྱས་འདེབས་གསང་བ་ཡི་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །གར་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་
མཚོག་འདིར་དགོངས་ཤིག །ཡེ་དག་སྒྲིས་པ་བྲལ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་རོས། །རིག་ཅུལ་
སྐྱུ་གསུམ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཉི། །ཟུང་འབྲུག་རོལ་བའི་སྒྲུང་བས་ཉེས་ཚོགས་སུ། །བྱང་
ནས་འབྱེན་མཛད་རྩོམ་པ་འགྲོ་མ། །མི་བཟེད་རྩོག་མེད་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ། །རྩོམ་བར་
ཤར་བའི་རྩེས་འགྲོ་གཉིས་པ་ནི། །དག་པའི་སྒྲུང་བརྟན་རས་བྲིས་ལྷག་བསམ་གྱིས། །གསར་
དུ་བསྒྱུན་ཏེ་ངོ་མཚར་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་བྱེན་རྒྱབས་ཅིས། །མི་
མཐུན་ཕྱགས་ཁམས་སྐྱུངས་ཏེ་དག་པའི་དངོས། །ཕུན་ཚོགས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་ཡོངས་
འཛིན་མཚོག་། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞབས་བརྟན་བཞེད་དོན་འགྲུབ། །ཆངས་པའི་མཚོར་
སྐྱེས་འདབ་རྒྱས་མེ་ཏོག་བཞིན། །སྒོ་འདས་བསམ་མི་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། །མངའ་ལྷན་རང་
རིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་ཞལ། །ཉེར་མཇལ་སྒྲ་མེད་གོ་འཕང་སྒྱུར་འཕོབ་མཛོད། །ཅེས་པ་
འདི་ནི་བྱང་ཡིག་ཆངས་སྐྱེས་སྒོ་ལྷན་གྱིས་དད་པའི་རྟེན་དུ་ཡི་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མའི་བྲིས་སྐྱུ་བཞེངས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་ཏུ་
སྒོན་ཚོག་འདི་བཞིན་དགོས་ཅུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དག་སྒོར་སྒོར་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ། །

༡༡། །རྩུང་ཡིག་ལེགས་པ་སྤྱིང་པའི་སྤྱེ་བརྟག་གིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག་།

རིགས་ལྗེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བདེ་བས་མཆོད་པའི་བཅོམ་
ལྡན་འདས། །འགྱུར་མེད་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །དེས་པ་ལྡས་རོལ་རྩོུ་རྩལ་
འབྱོར་མས། །དམིགས་(༥༢)ཡུལ་གཙོར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྲིག་ལྟར་
སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་སྤྱར་བྱང་ཞིང་། །མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱེས་ནས་ཡང་དག་ལས། །མཐར་
ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ས་ལ་རེག་གིན་ཆོབས། །ཕུན་ཆོགས་སྤྱི་ཡི་ལེགས་བྱས་འདབ་བརྒྱའི་
ལ། །ཡོངས་ཁོལ་གསུང་གསང་ཟེུ་འབྱུང་ར་བ་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱང་
ཅིའི་རོ། །རབ་བདའ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་སོ་བད་དཀར་བཞིན། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་པ་
གཏུའི་སྤྱང་། །ཆད་མེད་འབེབས་མཛད་དངོས་བརྒྱད་ལྔ་མའི་ཆོགས། །སྤྲལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་
རྣམ་དཔྱོད་གཟུགས་བྱབ་ན། །སྤྱོད་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱང་སྤྱོད་དུ་ཅུང་། །སྤྱབས་
ཀྱི་དམ་པ་གང་རྣམས་སྤྱང་བརྟན་ནི། །རི་མོར་གྲིས་པའི་དགེ་ཆོགས་ལྔ་མེད་པས། །བདག་
སོགས་འགོ་རྣམས་གནས་སྤྱབས་ལེགས་ཆོགས་དཔལ། །འབྱུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ས་ལ་
སྤྱར་རེག་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡང་སྤྱིང་དཔོན་སོ་དབང་སྤྱལ་རྒྱ་མཆོས་དད་རྟེན་དུ་འཇམ་མགོན་ལྔ་མ་གཙོ་སོར་
གྱུར་པའི་ལམ་རིམ་ལྔ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དག་སྤྱོད་སྤྱོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ མཆོམས་སྤྱིན་ལ་འཁུ་འབར་བའི་འོད་རྣོན་སོས། །སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བཟོད་
པའི་ཁྲི་སོ་ཆེ། །བསྐྱེད་གསུང་གི་རྒྱལ་སོ་ཁྲག་འཐུང་ལྟས། །མཆོག་མཐུན་དངོས་བྱབ་མ་ལུས་
སྤྱོལ་བར་མཛོད། །ཁྲི་རྒྱལ་གང་གི་སྤྱང་བརྟན་གྲིས་པ་དང་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོགས་
དགེ་ཆོགས་འབྲས་བྱ་ཡིས། །མི་དང་མི་མིན་འཆེ་བས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །དོན་གཉིས་རེ་

བ་སྟུན་གྱིས་བྱལ་བར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་མཐར་ཐུས་གསར་བྱང་བ་སྟུན་ཚོགས་དངོས་བྱལ་གྱིས་(༥༦བ)རྟེན་མགིན་གསར་སྐྱེ་བ་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་དགེ་སྤོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ མི་བཟང་འཛིགས་དུས་མེ་ལྟར་མཐུ་སྟོབས་དཔལ། །འབར་བའི་དོགས་སྐྱེ་དག་དང་བགོགས་ཀྱི་དབྱང་། །ཐལ་བར་སྲེག་མཛད་པསྐྱེ་དབང་གི་ལྷ། །རྟེན་མཚོག་རོལ་པས་དངོས་བྱལ་ཆར་ཆེན་སྟོལ། །ལྟ་མཚོག་གང་གི་བྱིན་རྒྱབས་བཟ་ཤིས་དྲང་། །གཡས་སྐྱེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་དབྱངས་སྟུན་པོ་ཡིས། །གནས་སྐྱབས་མི་འདོད་རིམས་ནད་ཀྱང་བསལ་ཏེ། །བདེ་ལེགས་དགེ་མཚན་ཆེས་ཆེར་དར་བ་ཤོག། །བརྒྱུད་བསྐྱེམ་གོམ་སྟབས་གཅིག་གིས་སྲིད་པ་གསུམ། །ཐིལ་གཞོན་འཕྲོག་བྱེད་ཆེན་པོ་རྟེན་མགིན་ལྟར། །བདག་སོགས་འཕྲོ་རྒྱུ་མས་མཛོན་བར་སངས་རྒྱས་པའི། །དགའ་སྟོན་སྒྲ་ན་མེད་གང་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་འཕགས་མཚོག་སྟོ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་དད་རྟེན་དུ་རྟེན་མགིན་གསར་སྐྱེ་བ་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་དགེ་སྤོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༦ སྐྱེ་བཞིའི་མངའ་བདག་རྟོ་རྟེ་དབྱངས་སྐྱལ་ལྷ། །མ་རུངས་འདུལ་བྱིར་ཤིན་ཏུ་ཁྱོ་མའི་གར། །མཛོན་བསྐྱར་དམག་ཐོར་མ་ཞེས་བསྟན་སྐྱར་གི། །གཙོ་མོར་བཞེངས་པའི་གཤགས་སྟུན་སྲིད་ན་འབར། །དགེ་ཚོགས་བཞོན་པས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ། །དོན་གཉིས་རྟོར་བྱས་ཡོངས་སྐྱེ་འགོང་བའི་སྐྱེད། །ལྷག་བསམ་དག་པས་གང་གི་སྐྱར་བརྟན་མཚོག་ཐིལ་པའི་རྒྱུ་དཀར་ཕྱང་པོ་མ་སྐྱེད་དེས། །གནས་སྐྱབས་མཛོན་བར་མཐོ་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཆེ། །དབྱར་དུས་ཚུ་པོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་སྐྱིབ་གཉིས་གཡུལ་ལས་རྒྱུ་རྒྱལ་བའི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་གང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་(༥༧ན)ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་རིག་གནས་ལ་སྟོ་མིག་ཡངས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞུ་ལུ་མཁན་པོ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱིས་དད་རྟེན་དུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་དགེ་སྤོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་ཆར། །སྟོལ་ལ་དཔག་བསམ་སྟོན་པ་
ཇི་བཞིན་ཀྱང་། །མ་རུངས་གཤེད་དུ་གཏུམ་བག་སྟོན་མའི་ཚུལ། །མངོན་མཛད་དཔག་ཐོར་
ལྷ་མོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐ་སྟོད་སེམས་ཉིད་སྒྲུང་ངོར་ལས་བཞི་ཡི། །སྟུ་འབྲུལ་གཏུའི་རྩལ་
གངས་དང་མཉམ་པ། །སྟོ་ཞིང་བསྐྱ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་གཙོར། །མངའ་གསོལ་ཅེ་
གཅིག་གྲུས་པས་གསོལ་འདེབས་ན། །གནས་སྐབས་བགེགས་རིགས་ཉེར་འཆོར་བ་ཞི་
ཞིང་། །ཆེ་དཔལ་ལོངས་སྟོད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན། །ཡར་གྱི་ཆོ་བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་
རྒྱས་ནས། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ས་ལ་རྒྱར་སྟོར་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྟོད་སྟོར་པའི་སེའི་
ངོ་ཆ་བ་ཏྲ་དཔོན་སྤངས་ཆེན་པས་དད་ཉེན་དུ་སྟོ་མའི་སྟུ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་གྲུའི་
དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ལྟར་བཤོ། །

༥ སྟོད་འཇུག་གི་པར་བྱང་། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པའི་ཚུ་གྲུང་འབུམ། །ཉམས་ལེན་གདམས་
པར་རབ་འབྲིལ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །བྱང་ཚུབ་སྟོད་པར་འཇུག་པའི་བྲུ་རྩིངས་པར། །བསྐྱུན་པའི་དགེ་
ཅ་ཀུན་ལྟར་དཀར་བས། །ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་། །བདག་སོགས་འགྲོ་
ཀུན་རྒྱལ་སྐས་སྟོད་པ་མཆོག་། །བྱང་འབྲེལ་ཉམས་ལེན་གནད་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སངས་
རྒྱས་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཐོབ་པར་ཤོག། །༥ དབུ་མ་འཇུག་པའི་པར་བྱང་། །ཀུན་རྫོབ་བཞེན་ནས་
འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་། །(༥༧)རང་བཞིན་རྩལ་ཅམ་བའི་སྟོང་པ་གཉིས། །མི་འགལ་
སྟེ་མེད་བྱང་ཆོས་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་དབུ་མ་འཇུག་པའི་པར། །བསྐྱུན་པའི་དགེ་
བས་བྲི་མེད་ཞུ་སེར་བསྟན། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཞིང་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྐས་
གདམས་པའི་མ་ཞོར་གནད། །ཇི་བཞིན་བསྐྱབ་པས་དོན་གཉིས་སྟུན་གྲུབ་ཤོག། །༥ འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་པར་བྱང་། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་བསྟོད་པ་གཅིག་གྱུར་པའི། །ཚུང་འབྲིང་ཆེན་
པོའི་ལམ་བཟང་སྟོན་མེད། །ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
གྱི་ཞལ་ལུང་ཆོས་སྟོན་ཆེ། །པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ། །ནམ་ཡང་ངན་

སོང་སྤྱག་བསྐལ་མ་ཐོང་ཞིང་། །ལས་ཉོན་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན། །སྤྱར་ཆད་
ཐེག་མཆོག་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །། ༥ མོན་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བར་བྱང་། ཉེས་ལུང་སྟོབས་
ལྡན་བྱི་ཡང་ལན་ཅིག་ཙམ། །བཛྲོད་པའི་དགེ་འབྲས་གསྐྱའི་ཁྲུས་ཆབ་ཀྱིས། །དག་བྱེད་སྟོན་
ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བར། །ལྷག་བསམ་དག་པས་བསྐྱུན་པའི་དགེ་ཅ་སོགས། །དུས་གསུམ་
ལེགས་པར་སྤྱད་པ་རི་སྟེད་ཀྱན། །རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས། །གང་དུ་བསྐྱོས་
པའི་གནས་དེར་རབ་བསྐྱེ་ཞིང་། །འགྲོ་རྣམས་དོན་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་
ནི་ཨར་ཉེ་ནི་ཐུ་ཡེ་ལེ་ཐུ་དར་ཁན་ནང་སོ་ཡེ་ལེས་བསྐྱལ་བཟང་གིས་ཁལ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོང་འཇུག་དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ།
སྟོན་ལམ་རྣམ་གསུམ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བར་རྣམས་སྤྱབ་ཅིས་ཀྱི་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་བར་བྱང་རེ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་
བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །།

༥ བདེ་ཅན་ཞིང་བཤོད། མོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ལེས་ཀྱིས། །ཉིན་མོར་བྱེད་གང་འཁོར་བ་
རི་སྟེད་དུ། །(༡༩)འཕྱིན་ལས་འཆར་རྒྱལ་སྤངས་པའི་འོད་མཐའ་ཡས། །བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་
དབང་ལྷག་ཆེ་དེ་རྒྱལ། །མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །རི་མོར་བྱིས་པའི་བསོད་
ནམས་མེད་བྱང་གང་། །མི་བཟད་འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་སེལ་བ་ལ། །ཆེས་དཀར་རྣམ་སྟོན་
སྟེར་བའི་ཀུར། །དེ་ཡི་དགེ་བས་བདག་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས། །གཏིང་ཟབ་འཁོར་བའི་ཚུ་
མཆོ་ལས་གོལ་ཉེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་བདེ་བའི་གྲོང་། །སྤྱར་དུ་སོན་ཞིང་འདོད་
དོན་ལྡན་གྲུབ་ཤོག །གདུགས་དཀར། ཐུབ་མཆོག་ཤུགས་དབང་པོའི་གཙུག་ཏྱར་ལས། །མདོན་
འཕགས་བཅོམ་ལྡན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ། །ཉ་གང་སྐྱབ་པ་འབྲུམ་གྱི་རྗེས་སོང་བའི། །འཛོ་
སྟེག་ལྷ་མོ་དཔལ་ལྡན་གདུགས་དཀར་མོས། །གནས་སྐབས་དུས་མིན་འཆི་བ་ནད་གདོན་
སོགས། །འཛིགས་ཆེན་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །དགོས་པའི་དོན་འབྲུབ་ཅག་ཏུ་
བདེ་ལེགས་ཤིང་། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ས་ལ་རེག་བྱིན་རྟོབས། །འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་པོ་ ལྷན་
གྲུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཉིད་ལས། །སྦྱང་རྗེས་རང་ག་སྟོག་བདག་པེ་ཏ་ར། །གདུམ་

བཀའ་ཁྲི་པོའི་གར་གྱིས་འཕྲོག་བྱེད་སྟེང་། །མངོན་འགྲུང་སྤྱལ་པ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་བཅས་
པས། །དམར་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་དུས་ཉག་ཏུ། །མ་གཡེལ་གཟིགས་ལ་བར་གཅོད་
བགོགས་ནམས་སྤངས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་བསམ་དོན་འབྲུབ་པ་ཡི། །རྒྱལ་རྩ་ཆད་
བ་མེད་དུ་གྲག་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ཡང་། མཐོན་གཉེར་ཀུན་དགའ་ཆོས་ལྡན་གྱིས་བདེ་ལྡན་ཞིང་བཀོད། ཡོན་
ཉན་ལེགས་བྱུང་གིས་གདུགས་དཀར་མོ། གློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཐང་སྐྱ་ནམས་བཞེངས་པར་རྒྱབ་
ཡིག་སློན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སློང་གློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བཤོ། །

༥ རོ་མཆར་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་དག་པའི་ཞིང་། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད། །ནམ་མང་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་འཁོར་དང་བཅས། །བཅེ་བས་ཉེན་འདིར་ཐ་དད་
མེད་བཞུགས་ནས། །པ་མས་གཙོ་(༥༩བ)བྱས་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱས་གཅོས་པའི། །འགྲོ་
ནམས་བདེ་ལྡན་ཞིང་དུ་བསྐྱོལ་ས། །བརྩས་སྤྱིས་ཐེག་མཆོག་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ས། །སྤྱར་
བཀོད་ཉག་ཏུ་བདེ་ལེགས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཅེ་གཉེར་གློ་བཟང་དམ་ཆོས་གྱིས་མའི་དོན་
དུ་བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སློན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སློང་གློ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བཤོ། །

༦ རྒྱལ་བ་ཀུན་ལུ་ཐོ་རྩེ་དབྱེངས་བྱུག་མ། །གདུག་ཅན་གཤེད་དུ་གཏུམ་བྲག་སྤོན་
མོའི་གར། །སྤིང་གསུམ་སྒྲ་ན་བསྐྱར་བའི་རོལ་པ་མཁན། །དམག་དང་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོ་
འཁོར་བཅས་པས། །མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་སྤྱར་ལྟར་བཅེ་བ་ཡིས། །རྩེས་གཟུང་མི་འདོད་
འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སོལ། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་བསམ་པ་ནམས། །ལྷན་བྱུང་
སངས་རྒྱས་ས་ལ་སྤྱར་སྤྱོར་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བྲ་ཆང་བྲ་པ་ཆེ་བཙན་རྒྱ་མཆོས་འདོད་ཁམས་དབང་
མོའི་ཐང་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་གློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར། །

༧ མཆོམས་སྤྱིན་དམར་བ་འཕྲོག་པའི་འོད་ཚོན་གྱིས། །སྤིང་དང་ཞི་བའི་ཆོས་ཀུན་ཉར་
བསྐྱས་ནས། །བསྐྱར་དང་བསྐྱར་འཛིན་ལེགས་སྤྱོབ་མཐུ་ལྡན་གྱི། །གཙོ་སྤྱར་གཤེན་རྩེའི་

རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །བྱིས་པའི་རྟེན་འདིར་གཉིས་མེད་དབྱེས་བཞུགས་ལ། །རྒྱ་རྒྱར་
རྒྱུན་ངན་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །ཆེ་དཔལ་སྟོབས་རྒྱས་དབང་བྲག་འཕྲིན་ལས་ནམས། །རབ་
སྐྱབས་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་འདུལ་བ་སྟོབ་དཔོན་བྱུང་པ་བསོད་ནམས་རིན་
ཆེན་གྱིས། དད་རྟེན་ཚོས་རྒྱལ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་བྱིས་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དུ་དགོས་རྒྱལ་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལ། ཏྲག་ཏུ་ཞི་བ་དོན་དམ་འོད་གསལ་(༥༩ན)དབྱིངས། །སྟོང་རྗེས་
བྲག་པོར་ཤར་བ་སྐྱ་མའི་གར། །ཀུན་རྫོབ་དབང་གཞུ་ལྟར་བཟ་བྱང་འཇུག་པའི། །འཇམ་
དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་བྱུང་འཛིགས་མཛོད་ལ། །འཛིགས་བྱང་གར་དབྱའི་ཉམས་རྫོགས་
བཅུ་གཉིས་བདག །མཐུ་སྟོབས་ཆ་བེར་བྱེ་བ་སྟོས་པའི་མོད། །མ་བྱངས་བདུད་སྟེའི་ཐུན་པ་
སངས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་གཏན་བདེའི་བསྟོ་འདབ་བརྒྱར་བཞད། །དེ་བྱིར་རྒྱ་རྒྱར་བདག་
སོགས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བར་གཅོད་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་སྐྱར་རྒྱལ་ཏེ། །དོན་གཉིས་ལྟན་
གྱིས་བྱུབ་པའི་རུ་མཚོན་ཆེ། །ཏྲག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་སྟེང་བྱིན་སྟོབས། །ཐུག་བྱག་པའི་སྐྱ་ཐང་
ལ། རྒྱལ་ཀུན་སྟོང་རྗེའི་རང་གཞུགས་མི་ན་ཀམ་ འཕགས་མཚོག་ལག་ན་བསྟོར་སྟོས་པའི་
གར། །གདུག་ཅན་གཤེད་དུ་ཁྲིས་པ་སྟོན་པའི་གཞུགས། །ལེགས་ལྟན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཐུག་
བྱག་པས། །བདག་ཅག་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི། །བདུད་སྟེ་ནག་པོའི་རྩ་ལག་བྱང་
བྱངས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱ་རྟོན་པོས་དག་པའི་ཞིང་། །བྱ་འཛོན་སྟོ་དེར་ཡང་དག་བྱང་
དུ་གསོལ། །ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ཐང་ལ། དགེ་སྟོབས་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པར། །དཀར་ནག་
ཤན་འབྱེད་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ། །རྟོ་རྗེའི་རུ་ལྟན་མ་ཏེ་ཁྲིས་པའི་སྟེང་། །བརྒྱུང་
བསྐྱལ་གར་གྱིས་བརྗོད་ལྟན་འཁོར་བཅས་པས། །འདི་བྱིའི་ལེགས་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་བར་
གཅོད་བགོགས། །བསམ་སྟོར་ངན་པར་བཅེགས་པའི་བྲག་རིའི་སྟེང་། །བྲག་སྟོར་སོག་གི་
བུ་ཡུག་དཔལ་པབ་པས། །མིང་གི་ཐ་མར་བཞེག་ལ་མ་གཡེལ་ཞིག །དམག་ཐོར་ལྟ་མའི་སྐྱ་ཐང་

ལ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱུར་དག་གི་ལྷ། །དབྱངས་ཅན་བླ་མོར་ཁྲིམ་པའི་འཛིགས་
གཟུགས་ཅན། །(༡༩བ)སྲིད་གསུམ་མངའ་མཛད་དཔལ་ལྷན་རེ་མ་རྒྱུ། །འཁོར་དང་བཅས་
བ་རྟེན་འདྲིར་བརྟན་བཞུགས་ལ། །རྒྱས་སྟོབས་གཡམས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲུང་དཀར་པོ། །དགོ་
ལེགས་དབྱངས་སུ་སྟོག་ལས་ཉེས་པའི་ནད། །མ་ལུས་ཞི་དང་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་པའི།
བཟ་ཤེས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛོད། །རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་ལ། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷར་
བཞིན་ཉི་འོད་འབུམ། །གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ལ་འགུན་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྒྲ་ཆོགས་འདོད་དགུའི་
ཆར་འབབས་རྣམ་ཐོས་སྲས། །འཁོར་བཅས་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་ཉེར་དགོངས་ཏེ། །ཐུགས་
རྗེས་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོ། །ཡངས་པོར་བྱེ་བས་རྣམ་མང་ནོར་གྱི་ཆར། །ཅི་དགར་
དབབ་སྟེ་བདག་སོགས་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དབུལ་བ་མིང་གི་མཐར་ཡང་མི་གྲག་གསོལ། །ཞེས་
བ་འདི་ནི་མགོན་གཉེར་དག་དབང་སྟོབས་བཟང་གིས་གོང་གསལ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་ཀྱི་ཐང་སྐྱོ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་
ཏུ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྷར་ཤུགས་དགོས་པའི་སྟོང་སྟོབས་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ བདེ་གཤེགས་གཙུག་ཏྲར་ལས་འབྱུངས་མཆོག་མཐུན་གྱི། །དངོས་གྲུབ་གཉེར་
གྱུར་བཅོམ་ལྷན་གདུགས་དཀར་མོ། །སྤང་སྲིད་བློགས་པའི་སྟེ་དཔོན་དབྱ་ལྷའི་རྒྱལ། །ལི་
བྱིན་ཏྲ་ར་སྟེ་བརྒྱད་དབྱང་བཅས་པས། །རྒྱ་སྦྱར་བདག་ཅག་གཞིས་ལམ་བྱས་ཀུན་ཏུ། །མི་
འདོད་ཉེར་འཆོ་ལས་སྤངས་མཐུན་པའི་རྒྱུ། །འབྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བཟ་ཤེས་
པའི། །དགའ་སྟོན་ཆད་པ་མེད་དུ་སྟོང་བར་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གྲུབ་གྱིས་གོང་
གསལ་ལྷར་གྱི་ཐང་སྐྱོར་རྒྱབ་ཡིག་ཏུ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་བཞིན་སྟོབས་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཀུན་ཡི་ཤེས་རང་གཟུགས་མཐུ་ར། །དུར་སྤྲིག་སྒྲ་གོས་གསར་པའི་
མེ་ཏྲོག་(༩༠ན)འཛུམ། །མཁའ་བཙུན་བཟང་པོར་གྲོལ་བ་སྒྲ་ན་མེད། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པ་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན། །མི་ཟད་ནམ་མཁའ་
སྲིད་དུ་འབྲེགས་པ་ལས། །གཞན་དོན་ཡོལ་བ་མེད་པར་རྫོགས་མཛད་ཚུལ། །མཐའ་ཡས་

སེམས་ཅན་དོན་སྤྲད་ཆད་པ་མེད། །དེ་བྱིར་བདག་ཀྱང་སྤྱིབ་གཉིས་གཟེབ་བྲལ་ཏེ། །བྱང་
ཆེན་འཕྲོག་དགོན་ཆེན་པོར་ཞུགས་མིན་པར། །བཅེ་བས་རྗེས་གཟུང་མདོ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་
གནད། །མ་རྟོར་འདོམས་པས་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བྱིན་ཆོ་བས། །འཛིགས་ཟེད། ལྷ་ན་གཞན་མེད་བརྒྱང་
བསྐྱམ་ཞབས་ཀྱི་སྦྱབས། །བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱེ་མ་རུ། །འཐག་བྱེད་དག་པོར་
ཁྲིས་ཀྱང་རང་གི་རང་། །ཞི་གྱུར་འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེ་ལྷག་པའི་ལྷ། །བྲིས་པའི་རྟེན་འདིར་
ཚུ་ལ་ཚུ་རི་བཞིན། །རྟག་དུ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་དབྱེས་བཞུགས་ཏེ། །བདག་སོགས་
གནས་སྐབས་བྱིན་ཅེར་འཆོ་ཀྱན། །ཞི་ཞིང་བསམ་པ་མ་ལུས་འབྲུབ་བྱིན་ཆོ་བས། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་དུ་ལྷ་མ་སྤྲོད་རམས་པ་སློ་བཟང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྗེ་ལྷ་མ་དང་། འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེའི་བྲིས་སྐྱའི་རྒྱབ་ཡིག་
དགོས་ཚུལ་སྐྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཤུགས་པ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ རྗེ་རིན་པོ་ཆེར། འགྱུར་མེད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱན་ལ། །སྤྱིབ་ཐོགས་མེད་
འཇུག་འོད་གསལ་མཆོག་གི་བདེར། །དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་དོན་རྗེ་རིགས་ཀྱན་གྱི། །ཁྲབ་
བདག་དང་པོའི་མགོན་པོར་བཞེངས་པ་གང་། །གངས་ཅན་ལེགས་བྱས་གདེངས་ཀ་བདུན་
པའི་གཙུག་། སྐབ་བསྐྱར་ཉིས་པ་འཕྲོག་ལ་དཔལ་བའི་འོད། །ཆད་མེད་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ལྷག་
ཡིད་བཞིན་ཅོར། །སློ་བཟང་གྲགས་(༤༠བ)པར་སྒྲོས་པའི་སྦྱུ་འབྲུལ་འཆང་། །དེ་ཡི་བྱིན་
ཆུབས་ཏེ་རི་ཅན་ཤིང་། །དཔག་མེད་ཡལ་གར་རྗེགས་པའི་ཁོ་ལག་ཅན། །བདག་སོགས་
སྲིད་ལམ་དུབ་པའི་སེམས་ཅན་སྤར། །བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོའི་བར་དུ་བྲིབ་བསིལ་ཤོག །སྐབ་
དབང་ལ་གནས་བཅུས་བསྐྱོར་ག། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཅིབས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་ཅན། །ཤེས་བྱར་
སྲིད་དོ་ཅོག་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་གཙོ་བོ་ཟས་གཙང་སྤས། །དག་
བཅོམ་དག་འདུན་བཅས་པ་བྲུག་གི་ཡུལ། །གང་གི་སྤྲུགས་རྗེ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། །མ་
འདྲིས་མཛའ་བཤེས་གྱུར་པའི་བྲུག་རིང་གིས། །སྤྲིགས་མའི་མལ་དུ་རབ་འབྲུམས་སྤོངས་
ཆེན་ནམས། །བརྒྱ་སྤྲུག་ཉིས་པའི་གཉིད་ལས་ད་སྤོངས་ཤིག །འཇམ་དབྱངས། འདབ་རྒྱས་ཚུ་

སྐྱེས་བཞད་པའི་གོ་སར་ཅེར། །མི་བྱེད་དད་པའི་ཁྲ་བ་ཉ་གང་དབུས། །རྒྱལ་ཀུན་ཡི་ཤེས་
རྩི་ཡིག་དམར་སེར་དུ། །ཞུ་ལས་བྱུང་བུད་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ལྟའི། །བྱིན་རྒྱབས་ཀུར་ཡི་
བྱི་བཟང་གིས། །བདག་སོགས་མ་རིག་ཆ་གདུང་རི་སྟེད་པ། །ཡོངས་གཞིལ་རི་ལྷ་རི་སྟེད་
ཆོས་ཀུན་ལ། །ཤེས་རབ་ཐོགས་པ་མེད་དུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྲིད་སྐྱོང་བའི་མེད་རོ་
ཆས་ཏྲ་དཔོན་སྤྲིངས་ཆེན་པ་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས། །རྩེ་ཁྲ་མ་ཚོང་ཁ་པ། །སྟོན་པ་ཤུག་རི་རྒྱལ་པོར་གནས་བཟན་
བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱོར་བ། །རྩེ་བཅུ་ཉ་འཇམ་དབྱངས་བཅས་ཀྱི་ཐང་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་
ཤུག་རི་དགོས་སྐྱོང་སྐྱོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མི་ཉག་སྐྱང་དུ་སྐྱར་བའོ། །

༥ ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྤྲང་མའི་ཆོགས་
ནམས་ཀྱིས། །བྱུགས་རྩེ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་དགོངས་པ་དེས། །བདག་ཅག་ནམས་ལ་ཏྲག་
པར་གཟིགས་སུ་གསོལ། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱར་བ་དར། །(༩༡)དེ་
འཛིན་དམ་པ་སྐྱེ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་བཟན། །འཛིག་ཏེན་མ་ལུས་ཏྲག་ཏུ་བདེ་ལེགས་ལ། །སྤྲིད་
ཅིང་སྤུག་བསྐྱལ་མིང་ཡང་མི་གྲགས་གསོལ། །ཁྱད་པར་ཡང་སྤྲིང་ལྷ་དཔོན་དགོན་གནས་
འབངས། །མ་ལུས་གནས་སྐབས་སྟེ་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས། །ཉེ་བར་འཆོ་བས་བསམ་
དོན་འབད་མེད་འབྱུག། །མཐར་བུག་སངས་རྒྱས་ས་ལ་སྤྲར་སྤྲོར་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་འདབ་
ཡང་སྤྲིང་དགོན་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆ་གཞི་ར་བཅས་བཅུ་གས་སྐབས་གཟུངས་གཞུག་ལ་འདི་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་
འདི་ལྷ་བུ་དགོས་ཞེས་དཔོན་པོས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་རི་དགོས་སྐྱོང་སྐྱོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར། །

༦ མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤར་བའི་སྤྲིང་པོ་དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས། །རང་བཞིན་མ་འགགས་ཅིང་ཡང་འཆར་བའི་གཟུགས། །འཕགས་མཆོག་སྐྱེ་འབྱུལ་
རྒྱལ་པོ་ཁྲ་ན་མེད། །གང་གི་རང་བཞིན་ཞི་སྐྱེད་པག་བསམ་ཤིང་། །ནམ་པར་ཏྲག་དང་བྲལ་
ཡང་གང་འཆོམ་གྱི། །སྐྱེ་ཆོགས་པན་བདེའི་གོ་འབྲེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ། །རབ་གསལ་འཆི་
མེད་ལམ་དེ་པ་མཐའ་ཡས། །ཕྱོགས་བཅུར་རབ་གྲགས་རྩ་ཡབ་དཀར་པོའི་འཇུམ། །མཛད་

བྱང་གཏུང་བ་སེལ་སྤྲོད་རྒྱལ་བ་ཀུན། །སྙིང་རྩེ་གཅིག་བསྐྱེས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་
དབང་། །སྙིང་ནས་བྲན་ཅོ་ཐུགས་རྩིས་འདིར་དགོངས་ཤིག །སྤྱི་བ་བྲལ་མཁུན་བཅོམ་ཅུས་པའི་
ནམ་མཁའ་མཛོད། །ཆེ་ལས་གནས་སྐྱབས་བསམ་དོན་མཆོད་སྤྲོད་ཆེ། །ལེགས་བྱུང་འདོད་
པ་རྒྱ་མཆོད་འཇུག་དོགས་སུ། །བཟོད་པའི་བྱ་རྩིངས་ཉིད་དུ་བྱིན་པར་འཆོལ། །གཞན་ཡང་
བདག་ཅག་མི་འདོད་ཉེར་འཆོད་ཐུན། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན། །སངས་
ཤེས་རྣམ་པ་(༤༡བ)ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ས། །འཕྱོང་པའི་རྣམ་འབྲེན་རིང་མིན་འགྱུར་བར་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་མགོན་གཉེན་ལོ་རྩ་བ་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མཆོས་དད་རྟེན་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་གི་སྤྱང་བརྟན་
བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱེད་པཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༄ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གསང་བ་གསུམ་འཁོར་ལོ། །རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་རྩིས་ལྷོད་པར་དུ་རོ་
གཅིག་མཆོན། །འཆང་བའི་མིག་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་སྤེད་མེད་བུ། །རྣམ་འབྲེན་དོ་རྩེ་སྤྱི་བ་དཔོན་
སྐྱབས་ཀྱི་གཙོ། །དཔག་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱུད། །གཟིགས་མོར་ཤར་བའི་
བཀོད་པ་རི་སྤྲོད་ལས། །སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མར་བཅས། །གསལ་རྩོགས་མཆོན་
དཔེས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་གང་དེ། །སྤྱག་བསམ་སྤྲོ་བ་བཞུ་བའི་ཆབ་རྒྱུན་གྱིས། །ཉེར་བྲན་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཀ་ཤིའི་རོས། །འགོག་མེད་ཉིང་འཛིན་ཆ་ཤས་རྩོགས་པའི་ཉམས། །མཆོན་
བྱེད་སྤྱང་བརྟན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་མཐུས། །བདག་ཅག་འགོ་ཆོགས་འཁོར་བ་རྒྱ་མཆོད་
འཛིང་། །ལས་ཉོན་འཛིན་ཁྲིས་སྤྱག་པའི་རྒྱུད་པ་རྣམས། །དུས་ལས་མི་ཡོལ་ཐུགས་རྩེ་ཐབས་
མཁས་ཀྱི། །དེད་དཔོན་སྙིང་རྩེ་གཞན་དབང་གྱུར་པས་སྐྱབས། །གཞན་ཡང་གནས་སྐྱབས་
ཐུན་ཆོགས་འདབ་མ་བརྒ། །ཁྲོལ་བའི་ཅེ་མོར་ཆགས་པའི་རོ་མངར་ཅན། །རྣམ་འབྲེན་སྤྱང་
ཅིའི་དགའ་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་པའི། །མཐར་ཐུག་རེ་བ་སྤྱང་དུ་སྤྲོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མཆོད་
དཔོན་ཞུ་ཐུ་མཁན་སོ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། །དེད་རང་གི་འབྱར་འདོད་ལྟ་དུ་སེམས་བསྐྱོར་བའི་གྲིས་ཐང་
བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱེད་པཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༥ འཛིགས་མཛད་དོ་ཟེ། རྣམ་དག་རྩོམ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེ། །སྤྱི་བ་མེད་འོད་(༤༩ན)
གསལ་ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མའི་རྒྱན། །བཟུ་སྤྱུགས་འཇམ་དཔལ་དབང་པོ་ཁོ་བོའི་སྤྱད། །སྟོན་
མཛད་སྤྱོ་མའི་གར་མཁན་ཡི་དམ་ལྷ། །གར་དགུའི་ཉམས་བཟེད་བྱིས་པའི་དམ་ཆོགས་
པར། །གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་དབྱེས་པས་རྟག་བཟུགས་ལ། །མཐུ་སྟོབས་འབར་བའི་གྱི་
གྲག་ཚོན་པོ་ཡིས། །ནག་ཤྱོགས་བདུད་སྤེའི་ཙ་ལག་བྱང་ནས་སྤྱངས། །སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་
རྩོགས་བསམ་འཕེལ་རྟོར་བྱའི་མཛོད། །གང་འཆམ་འཕྲིན་ལས་སྟོ་འཕར་བྱེ་བ་ལས། །སྤྱག་
བསྐལ་དབུལ་བ་ཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཐུབ་
དབང་ལ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་པར་བ་བྱ། །ཐེག་གསུམ་ཆོས་དཀར་སྟོག་པའི་ཏུ་
རས། །སྤྱི་ཞིའི་གདུང་བ་ཞི་མཛད་སྒྲོས་གར་མཁན། །ཟས་གཙང་སྤྱས་པོ་ཉན་ཐོས་དགོ་
འདུན་བཅས། །གཞན་ཡང་སྟོབས་བརྩའི་མངའ་བདག་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་སེམས་སྤང་
བརྟན་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །རི་མོར་བྱིས་པའི་དགོ་བ་ཀུ་ལྷ་ད། །ལེགས་བྲས་ཐེང་
བ་འཆང་བའི་བྱེད་པོ་དག། །སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱི་བ་འཛོག་དགོན་གནས། །རབ་
སྤངས་ཆོ་རེ་འཕོད་པའི་ཉམ་ཐག་ལས། །སྤྱར་གྲོལ་བྱང་ཆེན་ཁང་བཟང་ག་ལ་བར། །རེག་
སྤྱད་ས་མཁན་སྤྱགས་རྗེས་མི་གཏང་གསོལ། །དེད་རང་གི་འབྲ། །ལེགས་བྲས་ས་བོན་སྤྱིན་ལས་
སྤྱེས་པའི་ཤིང་། །གཞན་པན་སང་སྤྱང་གཡོ་བའི་ལོ་འདབ་ཅན། །ཆོས་འབྱོར་མེ་ཏོག་འཇུག་
བཞད་སྤྱབས་ཀྱི་ཡུལ། །དངོས་བརྒྱད་སྤྱ་མ་ཞི་དང་ཁོ་བོའི་ལྷས། །དག་པ་སེམས་ཀྱི་སྟོ་
སངས་མཛེས་མའི་དབྱིད། །སྤྱ་ཆོགས་རེ་འབྲས་སྤྱིན་ཀྱི་སྤྱ་ཆ་བྱང་། །རབ་སྤྱིན་སྤྱེག་པའི་
ལང་ཆོ་གསར་པ་གང་། །བྱང་རྒྱལ་རེག་མིན་དེ་སྤྱི་(༤༩བ)བརྟན་པར་ཤོག། །ཅས་པ་ཡང་འདི་
གའི་རོགས་བྲས་ཆོས་མཛད་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་དད་རྟེན་ཐང་སྤྱ་གོང་གསལ་ལྷར་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་འབྱུའི་དགོས་སྟོང་ཐོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ སྤྱལ་བྱང་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོན་པའི། །མཆན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་

རྫོགས་ཉིན་མོར་བྱེད། །མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་གྱུར་ངོ་མཚར་དཔེར། །བསྐྱེད་པའི་སྤང་བརྟན་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཅན། །ལྷག་བསམ་སྟོང་འཁུན་བྱ་མའི་འདུ་བྱེད་ལས། །བྱུང་བའི་ལྷ་
རྩལ་ཟ་འོག་བཟ་བའི་འཕན། །ཁོར་མོ་ཡུག་བྱུང་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་གནས། །མཛེས་བྱེད་
འདི་ལྟར་ཕྱལ་སོགས་བདག་གཞན་གྱིས། །དུས་གསུམ་བསགས་དང་གསོག་འགྱུར་དགེ་
བའི་ཚོགས། །གཅིག་བསྐྱུས་ཕྱང་པོར་སློན་པའི་འབྲས་བྱ་ལས། །བསྐྱེད་འཛིན་དམ་བ་སྐྱ་
ཆེ་འཕྲིན་ལས་བརྟན། །ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་ཤོག །བདག་ཅག་
འགྲོ་རྣམས་སྐྱག་བསྐྱེད་འཛིན་ཁྱིའི་གནས། །འཁོར་བ་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་དེ་སྤིང་བྱ། །མངོན་
མཐོའི་རྟེན་བཟང་དལ་འཁྱོར་ཆར་བ་སོགས། །དམ་ཚེས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཀྱན་ཚོགས་
ཤོག །གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་མི་འདོད་ཉེ་བར་འཆོ། །རྒྱ་དང་བཅས་པའི་གྲང་རེག་རབ་ཞི་
ནས། །མཐུན་རྒྱུན་བདེ་ལེགས་དབྱར་གྱི་བསྐྱེད་བཞིན། །རྟག་པར་བཞད་པའི་རེ་བ་རྫོགས་
པར་ཤོག །རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་མི་སྟོབ་ས་ཆེན་པོར། །རྒྱར་རེག་མཐར་ཐུག་དགོས་པ་ལྟན་
གྱིས་བྱུག། །མཐུ་ལྷན་དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བའི་སྤང་མ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་རྟག་པར་གཡེལ་
མེད་ཕྱོགས་མཛད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་བ་སྟེ་བྱུག་མཁན་པོ་དར་ཉན་ཐུགས་རམས་པ་བསམ་གཏན་
རྒྱལ་མཚན་གྱིས། བྱ་མོ་དགོན་དུ་རྩེ་བཙུན་(༤༣ན)ཙོང་ཁ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་བ། བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།
འདེད་ཀྱི་འདྲ། སྟོལ་དཀར་གྱི་སྤང་བརྟན་རྣམས་གསེར་ཟངས་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཚོགས་ཁང་གི་རྒྱ་མཐོངས་ཁོར་མར་
སྟན་དར་དང་། གོང་འཕན་གོང་བཅས་ཕྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྟོ་བས་མཚོན། གོང་སྟོས་དོན་ཆར་བའི་
སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱུག་ཀྱི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ གདོད་ནས་སྟོས་བྲལ་ཆེས་སྐྱའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །ཐུགས་རྩལ་རང་ཤར་མཁའ་
སྟོད་མཚམས་སློན་རུམ། །གང་འདུལ་རོལ་པར་ཡོངས་གསལ་ལྷ་གཅིག་མ། །རྩེ་རྩེ་ཉི་གཞོན་
གྱུར་ཀུམ་འཁོར་དང་བཅས། །ལྷག་བསམ་བྱུང་རི་ཀ་འདབ་བརྒྱའི་ངོས། །སློན་ལེགས་འཇུག་
ཞལ་བཞད་པའི་གོ་སར་ལ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རོ་མངར་སྤང་ཙཱིའི་བཙུད། །ནམ་ཡང་

མི་སྒྲིགས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དགེས་འཇུག་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིགས་པར་
ལས། །རྣམ་བཞིའི་ཐོན་ལས་ག་ཤར་ཐེགས་པ་འབུམ། །སྒྲོས་པས་རྒྱ་སྦྱར་མི་འདོད་ཆ་
གཏུང་ནད། །ཞི་ཞིང་བསམ་དོན་ཐོགས་མེད་འབྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དྲུང་ཡིག་ཆངས་
སྒྲིས་སྒོ་ལྷན་གྱིས་དད་རྟེན་དུ་ལྷ་གཅིག་ཉི་གཞོན་མའི་བྲིས་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐལ་བ་ལྟར་ཤུག་
དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ འཛིག་དུས་མེ་ལྗེ་འབར་བའི་ཆ་བེར་དབུས། །མཐུ་ཆེན་ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མཚུངས་ཐོག་གི་
དབལ། །ལབ་པས་ནག་ཤོགས་ཅ་ལག་དྲུང་སྦྱང་བའི། །བསྟན་སྦྱང་དབང་སོ་བསེ་ཡི་ཁབ་ཅན་
ཆེ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཤིང་ཅད་ནས་གཅོད་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་རལ་གྱི་ཡང་། །ཞེ་
སྤང་འབྲུགས་པའི་འབྲུར་བ་འཕྱར་ཅམ་གྱིས། །བདུད་སྤེའི་(༤༣བ)དོན་སྤྱིང་འགས་བཟོད་
འཁོར་དང་བཅས། །ལྷག་བསམ་པོར་གྱིས་ལེགས་བྲིས་སྤང་བརྟན་ངོས། །དབྱེར་མེད་དགེས་
པས་བརྟན་བཞུགས་རྣམ་ཐར་སྒོ། །ཡོངས་གྲོལ་ནམ་མཁའ་མིད་དུ་གནས་པ་དེ། །དགེ་
ལེགས་འདོད་པ་བརྒྱ་ཤག་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཉིས་ཆོགས་ནག་པོའི་འབྲས་བྱར་སྦྱག་བསྐལ་
ཀྱན། །ཞི་ལ་གནས་སྐབས་བསམ་དོན་རྒྱ་འཛིན་ཁུར། །དགེ་བའི་ཆར་གྱིས་ཆེས་སྦྱི་ཀྱན་
མཁེན་ས། །སྦྱར་དུ་བརྟན་པའི་དགའ་སྟོན་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །མདོར་ན་གཏེར་གྱི་བུམ་བཟང་
ནོར་བུ་བཞིན། །ལྷན་བྲུབ་འདོད་པ་འཛོ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས། །ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་སྦྱང་
སྦྱོབ་མི་གཡེལ་བས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་སོགས་བུ་ལྟར་སྦྱོར་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རོགས་
གས་གསང་བུ་སྤྱིང་སྒོང་ཆོས་རྗེ་གཤགས་པ་དཔལ་ལྷན་གྱིས། །དད་རྟེན་དུ་བསྟན་སྦྱང་བསེ་ཁབ་པའི་ཐང་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་
རྒྱབ་ཡིག་སྒོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་བ་ལྟར་ཤུག་དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༦ འཛིགས་རུང་གདོང་ལྷ་ཁོས་སྤྱིང་གར་དགའི་ཉམས། །བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་
བགེགས་སུམ་བཅེགས་གོང་། །སྤྲེག་བྱེད་ཐའོག་རྒྱལ་སོ་བདེ་འབྲུང་ཆེ། །འཁོར་བཅས་
བྲིས་པའི་རྟེན་འདིར་དགེས་བཞུགས་ལ། །བདག་སོགས་དམ་ཆོས་སྦྱབ་ལ་བར་གཅོད་

བགེགས། །ནད་སོགས་མི་མཐུན་འཆེ་ཀུན་བསྒྲོག་པ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཚོགས་
ཡར་གྱི་རྒྱ་བའི་རྗེས། །འབྲོ་བཟོད་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་སེར་
སྒྲིབ་ལེགས་དགེ་འདུན་ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་ཐོག་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་
ལྟར་ལྟུང་དགེ་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

༥ མཁའ་ལྟར་དག་པ་འགྱུར་མེད་རྩི་རྩེའི་སེམས། །ཀུན་བཟང་(༤༩ན)གསེར་
མངལ་སྒྲིན་ལས་འབྱུངས་པའི་གཟུགས། །ཆད་མེད་གདོང་བཞིའི་འཇུག་བཞད་མི་མཛེད་
བདག །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲུན་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷག་བསམ་སྟོན་མཚན་
རྒྱ་རྒྱས་ཤར་བའི་རོས། །གང་གི་སྒྲུང་བརྟན་རི་དྲགས་མཚན་བཟང་རིས། །རྣམ་པར་
བཀྲ་བའི་ལེགས་བྲས་གཅིག་ཏུ་དཀར། །འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་མ་སྐྱད་
དེས། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འཕྲུན་སྟོང་གི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས། །ལྷན་པོ་ལྟར་བསྐྱུགས་ལྟུང་སེང་
གའི་བསྟན། །འདེགས་མཁས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱལ་བརྒྱུར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་རྒྱས་ཤོག །རྒྱ་སྒྲུང་བདག་སོགས་སྒྲོ་གོས་ལྷན་ལར། །ལེགས་
ཚོགས་སྒྲ་ཚོགས་དོན་གྱི་བྱི་བསྐྱུང་འབྲས། །ནམ་ཡང་འབྱུངས་པའི་རྒྱུ་བ་བྱུག་ལྟར་
སྒྲ། །གནས་སྐབས་དགའ་སྟོན་ཐོས་འཛིན་དཔྱིད་གྱུར་ཅིག །མ་དག་འཁོར་མཚོར་བྱིང་བའི་
སྒྲེ་བ་ཀུན། །འཕགས་མཚོག་སྒྲ་འཛིན་བདག་དེས་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག །རིང་དུ་བརྒྱུངས་པས་
དབུགས་དབྱུང་མ་ཞོར་ལམ། །འདོམས་མཛད་ས་མཁན་ཆེ་དང་འབྲས་མེད་ཤོག །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྩོགས་སྐྱར། །སྐྱར་དུ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཐའ་ཡས་གྱི། །ཐབས་
ཆུལ་བཀོད་པ་མི་ཟད་མཛོད་ཕྱེ་ནས། །འབྲོ་བ་མ་ལུས་གོལ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་
འབྲས་བུ་བཞེ་བ་ཆངས་དབྱུངས་དངོས་གྲུབ་གྱིས། །རེད་རང་གི་འབྲས་འབག་རི་མོར་གིས་པ་ལག་རྗེས་གྱིས་མཚན་པ་ལ་རྒྱལ་
ཡིག་སྟོན་ཆོག་གོང་སྟོས་ལྟར་ཆང་བ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ལྟུང་དགེ་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་
བཤོ། །

༥ ཐུན་མཚམས་དམར་བ་འགེམས་པའི་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །(༤༤བ)ཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་པ་མཐའ་ཡོངས་བཅིངས་ཏེ། །ཞིང་ཁམས་བབྱང་ཡས་གསལ་མཛད་སྡོན་མེད་ཉི། །འཇམ་མགོན་སློ་བཟང་གྲགས་པ་བྱལ་གི་ཡུལ། །ཀློག་པ་ཤེས་པ་ལེགས་བྲེས་བྱང་སྟོགས་སྡོངས། །སྲིད་འབྲུམས་ལམ་ངན་མཚོན་ཆར་གྱིས་སྐྱེས་འགྲོ། །དྲི་མེད་ཆོས་ཚུལ་འཆི་བ་གསོ་བའི་སྒྲན། །སྦྱར་མཛད་ཏེ་ལུ་མཐུ་སྟོང་ལས་གང་། །སྡོན་སྟོན་མཁས་གྲུབ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་པའི། །དོ་མཚར་འཁྲི་ཤིང་སྐྱལ་པོ་ལྟར་མང་ཡང་། །མཁས་བཙུན་དབང་པོའི་དྲི་བསྐྱེད་སྟོགས་ཀྱི་མཐར། །འགྲེམ་བཟོད་ཏེ་རི་ཅན་དན་གཞོན་ལྷ་ཅམ། །དེ་ཕྱིར་སྐད་བྱུང་ནམ་ཐར་མཐུ་ར། །གྲགས་པའི་བྲེང་བ་ཆད་མེད་གཙུག་གི་རྒྱན། །མཛེས་འཆང་དད་པའི་སྡོན་ལེགས་གཞོན་ལྷ་མ། །ཐར་འདོད་ཅེ་དགའ་ངོམ་པས་གཅིག་ཏུ་བྲེལ། །དལ་འབྱོར་ཉ་ལྷེབས་ཁོག་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་སྐྱ་ཏིག་སྦྱང་པོ་ཆེས་ལྷེ་བ། །འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་དགེ་ཆོགས་ནམས། །གཅིག་བསྐྱེས་མཐུ་ཡིས་རྒྱ་སྦྱོར་བདག་གཞན་འགྲོ། །རབ་མོངས་གཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་ལྟ་བའི་མིག་ཟུམ་པས་འཁོར་བའི་མལ་དུ་ལྷུང་བ་ནམས། །སད་མཛད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡོན་པ་རུ། །མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་མཐར་བྱལ་དོན་གྲུབ་ཤོག། །དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །རང་གཞན་དོན་འབྲས་བ་ཀྱུ་ལ་ཡི་ཁ། །མགོན་ཁྱོད་བྱལས་མེ་འབྲམ་ཆང་མངར་པོ་ཡིས། །སྤྲེལ་ས་རྫོགས་ལྷན་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བར་ཤོག། །ཅས་པ་འདི་ནི་མཚོད་དཔོན་ལྷ་ལུ་མཁན་པོ་རིག་གནས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དད་ཉེན་དུ་རྩེ་སྒྲ་མ་ཅོང་ཁ་པའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ སྤྱོས་མཚན་ཉར་(༤༥ན)ནི་ཨེ་དབྱིངས་གཞལ་ཡས་ནང་། །འབྱུར་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་མི་ཡིག་གཟུགས། །ཟུང་འཇུག་ནམ་དག་མཁའ་སྟོད་སྡོན་ལེགས་མ། །དེང་འདིར་བྲན་ནོ་བཅེ་བས་རྩེས་གཟུང་གསོལ། །དགའ་བ་བཙུ་བྱལ་གང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ། །བདེ་ཆེན་

སྤྱིར་པོར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །རང་སེམས་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་དོན་གྱི་ལྟར། །དེས་པ་
ནམ་ཡང་མི་ཉམས་རིམོ་ཅན། །མཆོན་བྱེད་སྤང་བརྟན་འདི་བསྐྱུན་དགེ་བ་ཡིས། །གནས་
སྐབས་དོན་འབྲུབ་འདི་སྤང་འགག་མ་ཐག །མཁའ་སྤྱོད་ཞིང་དུ་དཔའ་བོ་ཁྱེ་གིའི་དབུས། །འོད་
གསལ་བདེ་བས་སྦྱོར་བའི་གར་བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རོགས་གས་ཆོས་མཛད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་
དད་རྟེན་མཁའ་སྤྱོད་དབང་མའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུགས་ཀྱི་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་སྟུང་། །

༥ འཇམ་མགོན་མྱོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་གདུགས་དཀར་ཁྱོན། །བསྐྱལ་བཟང་འགྲོ་བའི་
ལེགས་བྱས་གིབ་བསེལ་དུ། །འདེགས་མཁས་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་མཆོག །སྐྱབས་
གནས་སྒྲ་ན་མེད་ཀུན་འདུས་ཞལ་རྩེ། །ལྷག་བསམ་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྩིང་བྱ་བ། །གང་གི་
གསང་གསུམ་སྒྲ་བཞིན་རྟག་ཤར་ཡང་། །མཆོན་བྱེད་རིམོར་གྲིས་པའི་རྟེན་འདི་ལ། །ནམ་
ཡང་མི་འབྲལ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དགེ་དེས་སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱ་འཛིན་བདག །ཐེག་
ཆེན་བཤེས་གཉིད་དམ་པས་རྩིས་བཟུང་སྟེ། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་རེ་འབྲས་མ་ལུས་
པ། །སྤྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་བ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྟེན་མར་ཐུང་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་
གྲིས་དད་རྟེན་དུ་དེད་ཀྱི་འདྲ་རིམོར་གྲིས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུགས་ཀྱི་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
(༦༥བ)མཆོས་སྟུང་། །

༦ རྣམ་མེད་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་སྤྱག་བདེ་ཆེན་མཁར། །སྤྱིན་ལེགས་བཞིན་ལག་
གཟུགས་ཅན་ཡིད་འཕྲོག་འཇལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ངོ་མཆར་བྱེ་བའི་གཏེར། །རྩེ་
བཅུན་མཁའ་སྤྱོད་དབང་མོ་འདིར་དགོངས་ཤིག །མཛེས་སོ་ཐུན་མཆོམས་སྤྱིན་གྱི་པར་བ་
བ། །ཀུན་གསལ་ཉི་མ་ལྟར་སྤང་སྤྱན་གསུམ་ཟུར། །གྲེན་དུ་སྦྱོགས་པས་མཁའ་སྤྱོད་བདེ་
བའི་གྲོང་། །འགྲོ་རྣམས་མགོན་དུ་འབོད་ལ་རིངས་པ་བཞིན། །འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ཐེག་བྱེད་གཏུམ་མའི་མ། །ལྷན་སྦྱོར་བདེ་བས་སྤར་བའི་དགའ་བ་ཆེ། །དོན་གྱི་འཕགས་མ་

མཆོན་བྱེད་རིམ་ཡི། །རྣམ་འགྱུར་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་འདི་བསྐྱུན་མཐུས། །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་མཐའི་ལམ། །སྟོན་མཛད་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གིས་བཟུང་ནས། །རིམ་གཉིས་
ནལ་འབྱོར་མཐར་སོན་ཆོ་གཅིག་ལ། །བྱང་འཇུག་དོན་རྗེ་འཆང་བ་འབྲུག་གྱུར་ཅིག །བདེ་
སྟོང་གནས་གསུམ་མཁའ་འབྱེའི་བྱེན་རྒྱབས་ཀྱིས། །སྟེ་འདི་ཉིད་དམ་འཆི་འཕོས་དེ་མ་
ཐག །མཁའ་སྟོན་རིག་འཛིན་གནས་སུ་ཉར་འཁྱེད་ནས། །ཕུན་ཆོགས་དགའ་སྟོན་དཔལ་
ལ་རོལ་བ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མཐོན་གཉེར་དག་དབང་སྟོང་བཟང་གིས་དད་རྟེན་དུ་རྗེ་བཙུན་དོན་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མའི་
བྱིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲང། །

༥ མི་འགྱུར་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ། །སྟོས་མེད་བདེ་སྟོང་རོ་ཡིས་རབ་
སྟོས་གར། །མཆར་སྤྲུག་སྟོང་གི་ཐིག་ལེར་མངོན་བཞེས་དཔྱིད། །རྒྱལ་ཡུམ་དོན་རྗེ་ནལ་
འབྱོར་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྟེན་འདིར་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་འཇུག་ཞལ་སྟོ། །འབྲོ་བའི་དོན་སྦྲད་
རྟག་ཏུ་ཡོངས་བཞད་དེ། །མཆོག་སྤུན་དངོས་སྤྲུབ་འདོད་པ་བརྒྱ་ཐག་འབྲས། །(༤༤)མ་
ཐོགས་སྟོན་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྟོང་གསོལ། །དགེ་དེས་སྦྲུབས་མཆོག་སྦྲུལ་ཞབས་པད་
བརྟན། །བདག་ཅག་ལྷན་སྟེས་འོད་གསལ་ནང་གི་ཞིང་། །ངོ་འཕྲོད་མཁའ་སྟོན་སོ་བྲང་ག་ལ་
བར། །སྟེས་ནས་ཀྱན་མཁའ་མི་སྟོབ་ས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཨ་མཆོད་དག་དབང་གཞོན་རུས་དད་
རྟེན་མཁའ་སྟོན་མའི་བྱིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲང། །

༦ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གདོང་ལྷ་ཁྲོས་པའི་ཁས། །སྦྱིབ་ཀྱན་རི་དྲགས་བག་ཆགས་སྟོ་
མོ་ཅམ། །ལྷག་མེད་བྱ་བྱེད་ཤུགས་མེད་གེ་ཞེས། །ས་གསུམ་སྟོན་པའི་བ་དན་གཡོ་དེར་
འདུད། །ཐུབ་གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་རྒྱུད་མངས་ལས། །དངས་པའི་ལེགས་བཞད་
མད་བྱང་ཆོས་ཀྱི་གྲུས། །སྐལ་བཟང་བསམ་པ་ཡོངས་སྟོན་འཁོར་བ་ལ། །བདེ་ཆེན་ཐར་
པའི་ས་ལ་མ་བཞོད་སུ། །རྣམ་འཛེན་སྟོང་གི་ཉི་མ་ཆེས་གསལ་བས། །སྟོན་མའི་བསྐྱལ་
བ་ཞེས་གྲགས་བཟང་སོ་འདིར། །སངས་རྒྱས་བྱང་དང་འབྱུང་འབྱུར་ད་ལྟ་བུ། །རྣམ་ཐར་

སྒྲེགས་བཅ་ངོས་ཤར་མངོན་སུམ་བཞིན། །གཞན་ཡང་ཟབ་བརྐྱང་ཆོག་འབྱ་བཟང་པོའི་
བཅུད། །རོ་བརྒྱར་བདའ་བའི་འབྲས་དྲུད་དཔག་བསམ་ཤིང་། །བསྐྱལ་བཟང་མདོ་སྤེའི་
ཆོས་སྦྱིན་མི་འཛད་སྤྲད། །པར་དུ་བསྐྱུན་འབྲས་དགེ་ཆོགས་ཆེས་དཀར་དེས། །འགྲོ་ཀུན་
ཆོགས་གཉིས་གཤོག་རྒྱབས་ཆེས་ཡངས་པས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དབྱིངས་ནམ་
མཁའ་ལ། །འཕུར་ཏེ་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་རོལ་མཁའ་ལྗིང་ཅལ། །འཁོར་བ་དེ་སྤྱིད་སྒྲོམ་གར་
ངོམ་པར་ཤོག །དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྐྱབ་གསུམ་མིག་ནས་འབར་
བའི་ཞུགས་ཆེན་པོས། །ཉེས་བརྒྱའི་ཡིད་སྦྱབས་གྲོང་བསྐྱེགས་ཐར་(༤༤བ)པ་ཡི། །འབབ་
སྤྲེགས་དབང་ཕྱག་ཡོན་ཏན་འཛིན་པར་ཤོག །རྣམ་འབྲེན་སྲས་བཅས་སྦྱིན་ལེགས་དགྲེས་
པའི་སྦྱུན། །ཟུར་མིག་འཁྱོག་པོས་བཅའ་བའི་མགོན་ཀྱི་ཕྱིར། །རང་གཞན་དོན་ཀུན་གཡང་
དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །དགའ་སྟོན་བསྐྱལ་བརྒྱའི་མཐར་ཡང་སྤྱོད་བར་ཤོག །ཅེས་པའང་རྒྱལ་ཐང་རྫོང་
སྤྱོད་དོན་བྱའ་ཆེ་རིང་དང་། རྣམ་ཕུན་སྦྱེལ་པོས་མདོ་སྤེ་བསྐྱལ་བཟང་པར་དུ་བརྟེན་པའི་ཆེ་པར་བྱང་སྦྱོན་ལམ་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

སྐབས་གྲོལ་ནས། །ཀུན་མཁུན་བདེ་གཤེགས་(༤༩ན)འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མེས་ལྟར། །མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཐང་རྫོང་སྤོང་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་དང་ནམ་ཤུན་གཉིས་
ཀྱིས་ཁྱེད་ཐེངས་ཉེ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱལ་གསུམ་པར་དུ་བཞོས་པའི་ཆེ་པར་བྱང་སྟོན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མི་ཉག་སྒྲིང་གི་སའི་ཆར་སྐྱར་བའོ། །

༥ གང་གི་གསང་གསུམ་འཆི་བ་མེད་པའི་བཅུད། །འགོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་སྟོག་འཐུང་
རོ་མཆར་ཅི། །ཁྱིད་མཆན་གསེར་འགྱུར་ཅིས་ཀྱང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས། །ཡང་དག་གསེར་དུ་
བསྐྱར་བཅོད་ཟས་གཙང་སྤྲུལ། །ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དབྱིག་གི་ལྟེ་བ་ལས། །དུག་གསུམ་བྲི་
མ་འཁྱུད་ཕྱིར་ཆོས་ཤུང་ཆབ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤུགས་དགས་གརྒྱུའི་རྒྱུ། །པན་བདེའི་
རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁབ། །ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་འབྲས་སྟོན་པའི་རོ། །ཆེས་
མངར་ལེགས་གསུང་ས་རྒྱ་ཀ་རའི་ཤིང་། །བཀྱར་སྟེའི་པན་ཡོན་ཡལ་འདབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཐར། །འབྲེམས་ན་ཉི་ཆོས་བརྫོད་རྒྱས་ག་ལ་ཞིག །དེས་ན་མདོ་སྟེའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་
ཀྱི་ར། །དོན་བཟང་འོད་འཕྲོ་ཆོག་འབྱུ་བཟང་པའི་སྒྲ། །ཆད་མེད་སྐྱལ་བྱེད་པར་གྱི་དབྱུག་
གྲུ་འདི། །བཙོན་འགྲུས་སྤྲ་ཆོགས་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱུན། །འདི་སྤང་གྲགས་པར་རེ་
བའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ། །མ་ཡིན་ལྟག་བསམ་ཉ་གང་རྒྱ་མཆོ་སྟེས། །ནམ་སྟོན་དཀར་
པོ་བསེལ་འོད་འབྱུམ་འཛིག་པ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆ་གདུང་སེལ་སྤྲད་མཁའ་ལ་ཤར། །དགེ་
དེས་པ་མཐའ་མི་མངོན་འགོ་བ་ཀུན། །སྟིད་འཕྱོར་ཨེ་རུ་སྐར་མཐོང་བའི་སྟོས། །ཐར་པ་
སྒྲ་མེད་བསམ་འཕེལ་ནོར་གྱི་གོང་། །བཞོད་ལ་རིངས་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལེགས་སྟོམ་(༤༩བ)
ཤོག །ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉ་སྟོན་གྱི་ཤུགས། །སྟོན་དུག་བང་ཅལ་རྫོགས་པའི་བ་
སྤྱ་ཙམ། །ལུས་ཙན་ཀུན་ལ་སྟོན་འགྱུར་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་བདེ་སྟོག་འགྲུབ་
གྱུར་ཅིག །སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་མངའ་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡི། །གོ་འཕང་རིང་མིན་ཐོབ་ཅིང་
གནས་སྐབས་སུ། །ཆོས་སྟིད་སྤྱན་ཆོགས་ཡིད་ལ་རེ་འབྲས་ཀུན། །བསམས་པ་ཙམ་མོད་

འབྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ཅེས་སའང་རྒྱལ་ཐང་རྫོང་སྟོན་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་དང་། རྣམ་ཐུན་སྤྱེལ་པོས་མདྲ་སྟེ་
གསེར་འོད་དམ་པ་བར་དུ་བརྟེན་ཆེ་སྟོན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲར་བའོ། །

༥ ཀུན་གཟིགས་ཆངས་དབྱངས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡི། །བརྫོད་པས་མི་འཛད་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཆོའི་གནས། །བདེ་ཅན་ཞིང་ཁམས་ལྗོན་པའི་དབང་པོའི་བྱང་། །སྟོན་པ་མཚུངས་
མེད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །སྟེ་འཕགས་དག་པའི་འཁོར་ཆོགས་རྩལ་གྲངས་
སྟེད། །ཆོས་དཀར་དགའ་སྟོན་སྟོང་བའི་འདུན་པ་ཡི། །དཔེར་འོས་རི་མོར་གྱིས་པའི་དགེ་
བ་འདིས། །བདག་གཞན་འགྲོ་རྣམས་གནས་སྐབས་བདེ་འགྱུར་ཞིང་། །དག་པའི་ཞིང་དེར་
འདབ་སྟོང་པ་སྤྲའི་སྐབས། །སྟེས་ནས་ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐྱལ་ལ། །འོངས་སྟོང་
སྟོབས་བརྩ་མངའ་བ་མཆོག་གི་སར། །རིང་མིན་བགྲོད་པའི་བསམ་པ་ལྟན་གྲུབ་ཤོག། ཅེས་
བ་འདི་ནི་གོས་བཟོ་བ་ཆ་དཀར་དགོས་སྟེས་ཀྱིས་བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུག་འདི་
དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲར་བའོ། །

༦ ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོའི་ཕྲག་གི་འཁོར་འོས་བསྐྱར། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བ་
སྟོང་གི་འོད། །ཆེས་འབར་གཟིགས་པ་སྤྱིབ་མེད་(༤༩༥)ཡེ་ཤེས་སྦྱུན། །སྟོང་ཕྲག་འགྲོ་ལ་
བཅའ་བའི་སྦྱ་འཕྱལ་གར། །རྟོག་མེད་སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་རིང་བུ་རུ། །ཆོ་གཟུགས་བྱེ་
བ་ཕྲག་བརྒྱའི་བཀོད་པ་བཞིན། །གང་ལ་གང་འཆོམ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་ཀུན། །འོངས་སྟོང་
རྟོག་པ་ཉར་ཞི་ནོར་བུ་ལྟར། །གང་གི་སྤང་བརྟན་སྟོན་ལེགས་གཞོན་རུ་མར། །གཅིག་ཏུ་
འབྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛའ་བའི་གྲོགས། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོའི་
བདེར། །དགེས་པས་རོལ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །འདིས་མཆོན་དགེ་བས་སྟོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བརྟན། །མཛེས་བྱེད་བསྐྱལ་བཟང་རེ་སྟོང་རྒྱ་མཆོའི་སྟེ། །ཞབས་བརྟན་རྒྱ་སྦྲར་
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །རེ་འབྲས་སྦྲར་དུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སའང་གོས་བཟོ་

བ་ཆ་དཀར་དགོས་སྤྱིས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་ཁྱིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ལམ་གོང་གསལ་ལྟར་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ལྟུང་དགོས་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ མཐུ་སྟོབས་ཐོག་གི་རྗེས་འགོ་ཁྱི་རྒྱ་ཡི། །ཐོ་བ་མཁའ་དབྱིངས་གནས་པས་དག་བགེགས་སྒྲད། །འཛོམས་མཛད་དགོ་བསྟེན་ཆེན་པོ་རྩོམ་ཡིགས། །མཆེད་འཁོར་དང་བཅས་རྟེན་འདྲིར་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཤ་ཁག་ལ་སོགས་བཟང་དགའི་མཆོད་སྤྱན་དང་། །མཐུན་རྒྱས་གཟིགས་ཆོགས་ཀྱིས་དབྱེས་སྟོངས་ལ། །རྒྱ་སྤྱོད་ནད་གདོན་རྒྱུ་རན་ནག་སྟོགས་སྤྱིན། །རྒྱས་མཐུའི་འཛོར་སྤྱད་དག་པོས་ཞི་བར་མཛོད། །ཆེ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ལེགས་ཆོགས་བྱོད་གཤེར་གྱིས། །ཐུ་གུ་སྤྱོད་བསྐྱིངས་ཅེར་དུད་དཀར་མའི་འབུ། །རྣམ་དག་སྟོན་འབྲས་ཕྱར་བྱར་སྤྱངས་པ་ཡིས། །རེ་བ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་འཕྲིན་ལས་(༦༩བ)མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དང་ཅེ་མདོ་ཨ་པ་ཆེ་དབང་གིས་དམ་ཅན་རྩོམ་ཡིགས་པའི་ཁྱིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ལམ་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ལྟུང་དགོས་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༦ ཟབ་ཡངས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་ལས་འོངས་པའི། །ལེགས་བྲས་རྒྱ་བ་ཉ་གང་ཤར་བའི་འབྲས། །དོན་གཉིས་བསེལ་ཟེར་ག་ཕྱར་ཐེགས་པའི་དབྱིད། །བག་ཆགས་དཀར་པོས་རབ་བསྟོས་འཇུག་རྒྱབས་ཅན། །བལྟ་བས་མི་ངོམ་རྣམ་འདྲན་སྤྱིས་བཅས་སྤྱ། །ལེགས་སྤྱངས་གསེར་ཁྱུ་ཁུ་བས་སྤྱོད་དབུས་སུ། །ནམ་ཡང་མི་ཤིགས་རི་མོར་གྱིས་པའི་དཔེར། །སྤྱང་བརྟན་བརྟུ་ཐག་བཞིར་འོངས་གསར་བསྐྱེད་སོགས། །རང་གཞན་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་རྣམ་དཀར་གྱི། །དགོ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དེས། །མཉམ་མེད་ལྟུ་མེད་གཤེར་རིང་ལུགས་མཆོག། །སྤྱི་མཐོང་བ་ཤར་སྤྱོད་བྱ་བས་འཕེལ་བར་ཤོག། །སྤྱོ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མར་གྱུར་འགོ། །མཐའ་དག་ལས་ཉོན་གཅོང་ནད་ཟུག་རྩའི་གཟེར། །སྤྱག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་གནས་སྤྱོད་དང་། །མཐར་ཐུག་བདེ་འབྱོར་སྤྱན་སྤྱིས་ཆོགས་པར་ཤོག། །བདག་ཀྱང་དམ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བྱི་ནང་གི། །རྒྱུ་རན་སྤྱིན་ཆོགས་ལས་གྲོལ་

མཐུན་པའི་ཉི། །བརྒྱ་ཕྱག་འོད་ཟེར་ངོམ་ལས་རང་གཞན་དོན། །འདབ་བརྒྱའི་པད་མ་ཆེས་
ཆེར་བཞད་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་མི་ཉག་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་གསེར་ཐང་བཞེ་བཅུའི་གྲངས་
མོངས་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའི་སྟོན་ལས་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ ཆོས་དབྱེངས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཤེས་རབ་ཨ། །གཉུག་མ་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་
ཐབས་ཅིག་ཨྱ། །བྱང་འདུག་སྒྲིན་ལེགས་(༧༠ན)གཟུགས་ཀྱི་གར་མཁན་མ། །རྩེ་བཙུན་
མཁའ་སྟོན་དབང་མོས་ཁྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །གང་གི་བྱིས་སྐྱ་དམ་ཆོག་ལྷ་དན། །ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སྟུ་མེད་ཤར་བྱད་བཞེན་མཆོག། །གསར་བསྐྱེད་གྱིས་མཚོན་རྣམ་དཀར་གཅིག་བསྐྱེས་
མཐུས། །དམིགས་ཡུལ་པ་མས་གཙོ་བྱས་འགོ་བ་ཀྱན། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲིན་
ཐེག་པའི་ཅེ། །གསང་ཆེན་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཁྱིན་ཞིང་། །སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་དཔའ་
བོ་དཔའ་མའི་གྲོང་། །མཁའ་སྟོན་རྣམ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་གསར་བྱང་བ་ཐུན་
ཆོགས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་པ་བརྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེས་མ་ཐེན་པའི་དགེ་བར་དམིགས་རྩེ་བཙུན་མཁའ་སྟོན་མའི་བྱིས་སྐྱ་བཞེངས་
པར་རྒྱལ་ཡིག་དང་ཆོ་རྒྱུ་སྟེ། ལྷ་ལྟན་ཆོས་བཅུའི་མཆེད་གོགས་ཁག་བཅས་པར་ཡང་བཙུགས་ཆོག་པའི་སྟོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་མཛད་དབྱེངས་ཕྱག་མ། །གདུག་པ་འདུལ་བྱིར་དམག་ཐོར་
དག་མའི་ལྷ། །འཁོར་བཅས་རྟེན་འདིར་བཏན་པར་རབ་བཞུགས་ནས། །གནས་སྐབས་
མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་སྟལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ནི་དར་མདོ་ཨ་སྐྱ་རྣམ་མཁའ་ཆོ་རིང་གིས་ལྷ་མའི་བྱིས་
ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༧ པད་རྒྱལ་རྒྱལ་དམར་བཅེགས་པའི་ས་འཛིན་ངོས། །དུས་མཐའི་མེ་ལྷེས་འབྱུང་འབྲ་
ངས་བརྩེད་སྒྱ། །མཐོང་བ་ཅམ་མོད་དག་བགལས་དོན་སྙིང་རྣམས། །སྒོག་མར་འབྱེན་བྱེད་
བསྐྱེད་སྐྱང་བསེ་བྲལ་ཅན། །འཁོར་ཆོགས་གྲངས་མེད་དཔུང་དང་བཅས་པ་རྣམས། །རྟེན་

འདིར་མི་འབྲལ་བ་ཞུགས་ལ་རྒྱ་སྐྱོར་བ། །སྟོམ་བཅས་ནད་གདོན་འཆེ་བ་ཀུན་(༡༠བ)ཞི་
ཞིང་། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་བསམ་དོན་འབྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་བ་སྡེ་
བྱུག་མཁན་པོ་དང་ཁན་སྡུག་ས་མས་པ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་སྤྱད་བསེ་ཁབ་པའི་གིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་
ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱང་པོའི་ཁམས། །སྟོ་བྱར་བྲི་མ་བྲལ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །སྤྲ་མེད་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཤུགས་མེད་གོ་གང་གི་བསྟན་
སྟོང་ཆེ། །སྤྱག་ཀུན་འཆིང་བ་གཏན་སྤངས་ནམ་གྲོལ་གྱི། །སར་གནས་དབྱེ་བཅོམ་གནས་
བཏན་རྒྱལ་ཆེན་སོགས། །སྤྱང་བརྟན་རི་མོར་གིས་པའི་དགོ་བ་འདིས། །ཉེར་མཚོན་དུས་
གསུམ་ནམ་དཀར་གཅིག་བསྐྱུས་མཐུས། །བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་ཆོགས་ནམས་སྒྱ་ཆེ་
བཏན། །འཛིག་ཉེན་བདེ་ལ་རྒྱ་སྐྱོར་གནས་སྐབས་སུ། །ནད་གདོན་མི་འདོད་ཀུན་ཞི་ཆེ་
དཔལ་སོགས། །དགོས་དགུ་སྟུན་སྲུབ་བྱང་རྒྱབ་སྤྱར་རེག་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་བ་སྡེ་བྱུག་
མཁན་པོ་དང་ཁན་སྡུག་ས་མས་པས་སྐབ་དབང་། །གནས་བཏན་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་གིས་ཐང་བདུན་ཆར་བཞེངས་
པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༦ རིས་མེད་འགྲོ་ལ་བཅེ་བའི་ཞལ་གྱི་འཇུམ། །ཆར་བཞད་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཞགས་རིང་
པོ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གཡང་ས་ལས་སྟོལ་འཕགས་མཆོག་ལྷ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
སྤྱང་བརྟན་ལྷག་བསམ་གྱིས། །རི་མོར་གིས་པའི་དགོ་ཆོགས་གསྐྱའི་རྒྱས། །གནས་སྐབས་
མཐར་ཐུག་བསམ་དོན་ས་མོས་ཁ། །ཆར་བཞད་བྱང་རྒྱབ་སྤྱང་པོར་རེག་མིན་པར། །ཐུགས་
རྗེའི་ཐུགས་རྒྱ་རྟོག་པོས་མི་བཏང་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་གནམས་ལྷུ་ར་པ་སྟོ་བཟང་ལོར་འཛིན་གྱིས།
(༡༡བ)དད་ཉེན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐང་སྐྱོ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༧ གསང་གསུམ་ཉི་མ་བདུན་ལས་འབར་བ་ཡི། །དྲག་ཤལ་འཛིག་དུས་མེ་ལྷེ་གཅིག་

འཕྱར་དབུས། །དཔྱ་བགགས་ཐལ་བར་སྤྲེག་བྱེད་བསེ་ཁབ་ཅན། །འཁོར་ཚོགས་གངས་མེད་
དབྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས། །བྲིས་པའི་རྟེན་འདིར་ཚུ་ལ་ཚུ་རྩི་བཞིན། །དབྱེར་མེད་གར་དགྲའི་
ཉམས་ཀྱིས་རྟག་རོལ་བ། །ནད་གདོན་ཉར་འཆོས་མི་ཚུགས་རྩོད་མེད་གོ། །རང་སྤང་བཅན་པོའི་
དཔའ་རྟགས་དེར་འདིར་སྦྱུལ། །མཆོག་ཐུན་གདེངས་ཀ་བདུན་པའི་གཙུག་གི་ཞོར། །རེ་འབྲས་
ཆར་དུ་སྒྲིལ་བའི་བཟ་ཤེས་དེས། །བདག་གཞན་དབུལ་བ་མིང་གི་མཐར་བསྐྱད་ནས། །དུས་
ཀུན་དགེ་ལེགས་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་བར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྟོན་རམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་དང་རྟེན་
བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་ཐང་སྐྱུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་སློབ་ཐབས་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༥ ཐུགས་སྐྱབ་བླ་པོ་སྦུལ། སྤང་སྤྲིད་མ་ལུས་བེལ་གཞོན་པའི། །རྩོད་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའི་
སྐྱ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་བླ་པོའི་རྩལ། །གར་དགྲའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད། །དམ་ཆོག་
གསལ་ལ་རྩོགས་པའི་སྐྱ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་མཛོད། །དངོས་གྲུབ་འདོད་
དགྲའི་གཏར་ཆེན་པོ། །སྒོལ་བའི་གོ་སྐབས་དང་བྲེ་ཞིག །རྩོམ་རྩོད་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོ་
ཆེ། །མཐའ་ཡས་བདེ་བ་སྤྱེད་པའི་ཡུམ། །སྤྲིད་གསུམ་དབང་སྤྱར་རེ་མ་རྒྱུ། །གདུག་ཅན་འཁོར་
དང་བཅས་པ་རྣམས། །གུས་པའི་ཚུ་གཏར་ལས་འོངས་པའི། །རྒྱབས་སྤེང་མཆོད་བསྟོད་མི་
གཡེལ་ན། །གནས་སྐབས་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཚོགས་(༡༡བ)འཕེལ་
བར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྟོན་འཛིན་པ་དག་དབང་སློབ་གསལ་གྱིས་མོས་རྟེན་ཐུགས་སྐྱབ་བླ་པོ་རྩལ་དང་དཔལ་ལྡན་
ལྷ་མོའི་བྲིས་སྐྱུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་སློབ་ཐབས་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༦ བདེ་སྟོང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཡོ་བའི་
འོད་ཞགས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་འཆིང་བྱུང་བདག་ཆེ། །དཔལ་ལྡན་འཁོར་ལོ་
སྟོམ་པ་ཡབ་ཡུམ་དང་། །ལྡན་སྤྱེས་བདེ་ཆེན་སེམས་ཀྱི་རྩོད་མེད་གར། །གནས་གསུམ་དཔའ་
བོ་མཁའ་འཕྲུལ་སྤྱོད་འཕྲོ་བ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ །སྟོན་
བསྐྱང་གཟུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བས་མཆོན། །རང་གཞན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་

ནམ་དཀར་ནམས། །གཅིག་བསྐྱེད་ལེགས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལས། །ནམ་མཁའི་
མཐར་ལྷས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཐེག་མཆོག་ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ནས། །དབང་
བཞིས་རང་རྒྱ་རྒྱེད་ལས་སྤྲོད་པ་རུ། །སྤྱོད་འཆི་བར་དོ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་མཁས་ཆེ། །རིམ་
པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོགས་མེད་འགྲུབ་གྱུར་
ཅིག །འབར་འཛགས་བདེ་བས་སྤྱོད་པའི་ཉེ་རུ་ཀམ་ནང་གི་སྤྱོད་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
གཙོར། །མཐར་ཐུག་ཁ་སྤྱོད་བདུན་ཕྲན་རྟེན་རྗེ་འཆང་། །མ་ཐོགས་སྤྱར་བྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་དགེ་སྤྱོད་རི་ཁོང་པ་བདེ་མཆོག་རྒྱལ་པོས་གསེར་བངས་ལས་བསྐྱབས་
པའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་ལུ་ཨི་པ་ལུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་བསྐྱང་བཞེངས་པའི་དགེ་བ་རྩོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་སྤྱོད་
ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤིང་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱར། །

༥ གཙོ་བོ་ ཨི་སྤྱ་སྤྱེ། སྤྱོད་བཟང་རབ་(༡༩ན)འབུམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །དགྲིལ་
འཁོར་འཁོར་ལོའི་དབང་རྒྱལ་བྱིན་ཅན་རྗེས། །རྗེས་བཟུང་སྤྲོད་ལམ་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་
ལ། །དབུགས་འབྲིན་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ། །འདི་གཉིས་ཐམས་ཅད་ལ་འཐི། གང་
གི་སྤྱང་བརྟན་ཡེ་ཤེས་བསམ་འཕེལ་ནོར། །སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཟ་མ་ཏོག །བསོད་
ནམས་ཞིང་གི་དམ་པར་གསར་བསྐྱུན་ཏེ། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཐེག་
མཆོག་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན་ནས། །ནམ་འདེན་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བར་བྱང་ཆུབ་པའི། །དོན་ཀུན་སྤྱོད་གྱིས་
རབ་ཏུ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །གཡས་དང་པོ་ རོ་མཆར་མཐའ་ཡས་བདེ་བ་ཅན་ཞིང་དུ། །འོད་དཔག་
མེད་མགོན་སྤྱེས་ཀྱི་བྱ་བོ་མཆོག །རྒྱལ་ཀུན་སྤྱོད་རྗེའི་རང་གཟུགས་འགྲོ་དུག་གི། །སྤྱོད་པས་
གཅིག་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མགོན། །གཡོན་དང་པོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལུས་
གསང་བ་ཡེ་ཤེས་མ། །རི་མེད་སྒྲ་མའི་ལུང་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །དངོས་སུ་བདེ་སྤྱོད་
གོགས་སུ་ཉེར་ཁུགས་པའི། །སྤྱོད་མེད་དགོན་ཅོག་འབངས་གྱུར་མི་ཡི་བདག །གཡས་གཉིས་

ལ། བྱ་འཛོལ་སྟོན་ནས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
སྐྱེ་འབྱུལ་ལས། །གངས་ལྗོངས་པན་བདེའི་ཁྲིམས་དང་དམ་ཆོས་སྟོལ། །ཆེར་བཏོད་ལྷ་
གཅིག་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཆེ། །གཡོན་གཉིས་ལ། ཕུལ་བྱང་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཉི་འོད་
གཟི། །འཐུངས་པས་སྤངས་རྟོགས་འདབ་བརྒྱ་ཡོངས་གྲོལ་ཏེ། །གཞན་པན་སྤང་ཅིའི་རོ་
བདའ་པད་དཀར་ཅན། །འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་བཀའ་གདམས་མེས། །གཡས་
གསུམ་ལ། (ཨ་ཨ)འཕགས་ལུལ་གྱལ་བའི་འཁོར་སྐྱུར་བེམ་པས། །མངོན་སུམ་རྗེས་བཟུང་
སྟོན་གྲོལ་གདམས་ངག་གི། །མངའ་བདག་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ། །ཡོངས་
བཞེངས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོའི་ཞབས། །གཡོན་གསུམ་ལ། བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་
རྒྱན་གྱུར་གྲོ་མོ་ཆེ། །ཟབ་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་བཅུད་འཐུངས་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི། །ཡོན་ཏན་
འབྲེན་བྱེད་སྟོང་གསལ་བརྒྱ་བྱེན་མཆེད། །བསྐྱུགས་འོས་རྣམ་འབྲེན་སངས་རྒྱས་སྟོམ་པའི་
ཞབས། །གཡས་བཞི་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྩོགས་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་བྱེད་གར། །དུར་སྤྲིག་གོས་
སྐྱབས་བཤེས་གཉེན་ཅོང་ཁ་པའི། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་ཤེས་བྱ་ལ། །མཁུན་
པ་ཐོགས་མེད་དགོ་འདུན་གྱལ་བའི་ཞབས། །གཡོན་བཞི་ལ། ༄ རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་སྟོང་
གཟུགས་འཁོར་ལོའི་མགོན། །མཁས་གྱལ་སྤྲེལ་མའི་བྲིན་ལས་ཆོས་ཀུན་ལ། །རྣམ་འབྱེད་སྟོ་
གོས་འོད་འབར་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས། །གཡས་ལྷ་
ལ། ༄ གསང་ཆེན་རབ་འབྱམས་བྱེན་རྒྱབས་བྱས་པའི་དབྱིད། །བཟ་ཤེས་གཡས་སུ་འཁྲེལ་
བའི་ཆོས་གྲུ་ཆེས། །མཐའ་འཁོབ་ཉེས་བརྒྱའི་རིམས་ནད་འཕྲོག་པ་ལ། །གཅིག་ཏུ་དཔའ་
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་སྟེ། །གཡོན་ལྷ་ལ། ༄ མཐུ་སྟོབས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གྱལ་བའི་
ཁམས། །སྤྲེལ་གསུངས་དམ་བཅའ་བཞི་ལྷན་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བདུད་རིགས་སྤྲེལ་གཅན་མིང་
གི་མཐར་བྱེད་པའི། །འདུག་པ་བཅུ་ལྷན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས། །གཡས་ལྷག་ལ། ༄ རྣམ་
མང་ཤེས་བྱ་རིག་གནས་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱུང་། །མཁུན་རབ་ཏུ་བ་ཀྱིས་བྱངས་པའི་རྩྭ། །རྣམ་

དཔྱིད་ལྟོ་བ་ཆེས་ཡངས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །གྲགས་(༤༣ན)འབར་དག་དབང་སྐྱེ་བཟང་རྒྱ་
མཆོའི་དཔལ། །གཡོན་ལྷག་པ། ༥ རྩོ་བཟང་ཟབ་ཡངས་འབྲིལ་པའི་གསེར་གྱི་ར། །རིན་ཆེན་
དབྱུག་ཀུས་བསྐྱལ་ལས་ཐེག་ཆེན་ཆོས། །ཆངས་དབྱངས་རྩིས་འགྲོར་སྒྲོག་པའི་ལུས་ཅན་
ལ། །ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲ་མ་མཆོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་
དམ་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་དམ་མོས་རྟེན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ན་རིམ་གྱི་འབྱུངས་རབས་
རགས་རིམ་དང་། མེ་ཁྲིར་ཉི་མར་རྫོམ་པ་དེད་རང་བཅས་པ། བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོས་སྐྱལ་བའི་
གསོལ་འདེབས་སྐྱེ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ནང་བཞིན་གྱི་ཐིས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་གྱི་རྒྱབ་ཡིག་དུ་སྤིང་སྦྱོར་སྟེ་པ་པའི་
ལིས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱེ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་པོ་བྱང་པོ་ཏྲ་ལར་སྦྱར་བའོ། །

༥ གཞུའི་རྒྱལ་གངས་སྟེང་འདས་ཞིང་ཁམས་སུ། །སྤྱོད་གས་རོལ་གར་རྣམ་ཅེན་འབྲུལ་
པོ་ཆེ། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་སོགས། །སྤྱི་མེད་སྐྱབས་འོས་མགོན་པོ་
མཐའ་དག་དང་། །བྱེད་པར་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའི་ཁང་བཟང་དབྱུས། །རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་
ཆོས་རྩེ་འཁོར་དང་བཅས། །རབ་མཛེས་ལུལ་བྱུང་སྤྱང་བརྟན་འདི་ཉིད་ལ། །འཁོར་བ་མ་
སྦྱངས་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །པན་དང་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བ་ཡི། །བསྟན་པ་
རིན་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུར་མི་ཉམས་འཕེལ། །བྱེད་པར་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་
ལུགས་དབྱར་གྱི་མཆོ་བཞིན་རྒྱས་བྱིན་རྫོབས། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་བརྟན་པ་
དང་། །ཐིན་ལས་རྒྱས་ཞིང་བཞེད་པའི་དོན་ཀུན་འབྱུབ། །དགེ་འདུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་
སྐྱབ་བྱ་བ་(༡༣བ)རྣམས། །སྤིང་མཐར་མི་ཉམས་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དགའ་
ལྡན་ཐི་མེད་ལུགས་འཛིན་པོ་བྱང་ཆའི། །སྒྲ་དཔོན་མཛད་འཐིན་ཆབ་སྤིང་བསྟན་པ་
དང་། །གངས་ཅན་སྦྱོངས་འདིར་དུས་ངན་ཆད་པ་ཀུན། །རབ་ཞི་རྩོགས་ལྡན་དཔལ་ལ་སྦྱར་
དུ་གསོལ། །ཡངས་པའི་ཁོར་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །རྒྱལ་པོ་པན་ཚུན་མཛའ་ཞིང་
བྱམས་དང་ལྡན། །ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་དགའ་བདེའི་ལོངས་སྦྱོང་གིས། །འཆོ་ཞིང་ཆོས་བཞིན་

སྟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤང་བརྟན་འདི་ཡི་རྒྱ་སྦྱོར་མཐུན་རྒྱུན་སྟེལ། །བྱ་བར་ཞུགས་
སོགས་འབྲེལ་ཐོགས་ལུས་ཅན་ནམས། །མ་འོངས་དབུས་འགྱུར་བུམས་མགོན་འཁོར་འདུས་
སྟ། །སྦྱིས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལུང་བརྟན་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །མཐོང་ཐོས་བྲན་དང་རེག་ཅམ་བགྱིས་
པས་ཀྱང་། །རྟག་དུ་མི་པམ་མགོན་དང་མི་འབྲལ་བས། །ཟབ་རྒྱས་གདམས་ངག་བརྟུང་ཐོབ་
མངོན་མཐོ་དང་། །དེས་ལེགས་འབྲས་བཟང་ཅི་དགར་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །བུམས་ཆེན་སྤང་བ་
གསར་པས་བདུད་སྒྲེའི་སྟན། །མིང་གི་པ་མཐར་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་མཆོག་དུ། །རིང་མིན་འགྱུར་
ཞིང་གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་གི། །ཆོས་ལྡན་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འབྱུབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་ཡོན་ནས་རྗེ་བརྟན་མི་པམ་པའི་སྤང་བརྟན་གསར་བཞེངས་སྐྱབས་གཟུངས་
གཞུག་ལ་འབྲལ་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། །

འཛིགས་ཟེད། ༄ །འཇམ་དཔལ་ག་ཤེན་རྗེའི་ག་ཤེད་དུ་ཁྱོས་པའི་སྟ། །བརྒྱུད་བསྐྱུམ་བརྟ་
དུག་ཞབས་ཀྱི་གོམ་སྦྱབས་ཆེས། །ས་གསུམ་ཡུལ་སའི་ཅེ་ནས་གཞོན་པའི་རྒྱས། །འཛིགས་
པ་མཐར་དག་འཛིགས་མཛད་ལྷག་པའི་ལྷ། །འདི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲི། །སྤྱ་ཆོགས་ལས་ཀྱིས་འདུ་
བྱས་བྱིས་པའི་སྦྱར། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བརྟན་བཞུགས་ནས། །སྦྱི་ནང་བར་
གཙོད་ཞི་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །ཆོས་ལྡན་འདོད་རྒྱ་ཅི་དགར་སྦྱལ་བར་མཛོད། །མགོན་པོ། ༄
མཐར་ཡས་འགྲོ་བའི་ཆད་དང་མཉམ་འཇུག་པའི། །ཐུགས་རྗེ་ཤེན་དུ་ཞི་ཡང་བདུད་སྒྲེའི་
ངོར། །མཐོང་ནག་རྩྱ་གི་འགྱུར་བས་བྲག་པོའི་སྦྱར། །སྟོན་མཛད་སྤྱ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཐུག་
དུག་པ། །ཆོས་རྒྱལ། ༄ །སྟོན་གསུམ་སྦྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དཀར་ནག་ལས། །རྗེན་པར་མེ་ལོང་ངོས་
སུ་བཞག་འབྲེད་པའི། །འཆི་བདག་ག་ཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་ལས། །གཉིས་མེད་
གཉིས་སུ་ཤར་བའི་བཀའ་སྟོན་མཆོག་ །ལྷ་མོ། ༄ །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་
བདེས། །མད་བྱང་ཆོམས་པ་སྟོན་པའི་ཆོ་ག་མཁན། །ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་བརྟན་
དབྱའི་ག་ཤེད། །དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་ཞེས་སུ་བྲགས་འབར་བ། །ནམ་མཁུ། ༄ །ལེགས་སྦྱང་

རིན་ཆེན་མང་པོ་སྤངས་པའི་མཛོད། །ནམ་ཡང་འཛད་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་འཕར་ལས། །ཉེས་
བརྒའི་དབུལ་བ་འཕྲོག་བྱེད་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །གནོད་སྤྱོད་སྤེ་དཔོན་སྤྱར་བཞེངས་ནམ་ཐོས་
སྤས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཨེར་ཏེ་ཞེ་ཡང་གི་དཔོན་མོ་མི་པམ་ཆེ་རིང་གི་དད་ཉེན་དུ་ནག་པོ་སྒྲོར་གསུམ། རྣམ་སྤྱོད་བཅས་
ཀྱི་སྤྱོ་ཐང་བཞེས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་ཏུ་ཤུའི་དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཅོ། །

༥ སུན་ཆོག་གས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲལ་པའི་སྤང་
བ་ཡིས། །སྤྱིབ་གཉིས་སུན་སྤྱལ་འཛོམས་པའི་རྣམ་འཛེན་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་ཤུའི་སེང་གེ་
འགྲོ་བའི་ལྷ། །གང་གི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སེང་གའི་རྒྱུ། །སྤྱས་ཀྱང་(༡༧)རྟུང་བ་མེད་
པར་གྲགས་པའི་སྤྱ། །ཆོས་སྤང་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ཐོས་འཛོན་དུ། །སྤྱང་མོད་དུག་གསུམ་གྱ་
རྩེངས་ཆལ་པར་ཞིག །ཉོན་མོངས་འཛིགས་རུང་སྒོར་འཁོར་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྤྱག་
བསྐྱལ་རྒྱབས་སྤང་གཡོ་བའི་སྤྱིད་མཆོ་ལས། །མཐའ་ཡས་ལུས་ཅན་སྒོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
ཆེས། །བརྒྱག་དཀའ་འཁོར་བའི་བྱོར་བྱེད་སྤྱང་ངམ་སྤྱལ། །སྤྱགས་རྩེ་རིང་པོར་སྤྱང་བའི་
ཞགས་པ་ཡིས། །བྱུང་མེད་འགྲོ་བ་བཅིངས་པས་ནམ་དུ་ཡང་། །མི་འདོར་དམ་བཅའ་རྩོགས་
པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ངལ་གསོ་བྱེད། །སྒྲོན་པ་མཚུངས་མེད་
གང་གི་གསུང་གསང་མཛོད། །རང་རང་དབང་པོར་འཛོམས་པའི་ནོར་གྱི་གཏེར། །གངས་
ཅན་སྤྱེ་དགའི་ཉེར་འཆོ་རབ་འགྱུར་བའི། །ལེགས་བཤད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོ་ཀུ། །རབ་
དཀར་དཔལ་གྱི་སྤྱེགས་སྤྱར་བཱེ་རྒྱའི། །ཁུ་བས་རི་མོར་བྲིས་སྤྱར་འདུ་བས་པའི། །དགེ་
ཆོགས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་འདིས་མཆོན་ཏེ། །དུས་གསུམ་བསགས་པའི་ལེགས་བྲས་གཅིག་
བསྤྱས་མཐུས། །བྱབ་བསྐྱོན་རྩ་སྤྱི་འཁྱི་ཤིང་འདབ་རྒྱས་ཅེར། །དེ་བལ་ཞུ་སེར་ལུགས་བཟང་
འབྲས་བྱ་ཆེ། །ཏག་ཏུ་པང་སྤང་ཆགས་པའི་རོ་བདའ་བས། །པན་བདེའི་དགའ་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་
བྱེན་པར་ཤོག །འཛིག་ཉེན་ཁམས་སུ་ནམ་ཡང་མི་དགེ་བའི། །མིང་གི་སྤྱལ་མ་ཅམ་ཡང་མི་
གྲག་ཅིང་། །བྱུང་པར་གངས་ཅན་ར་བས་བྲེས་པའི་ལྷོངས། །བདེ་སྤྱིད་སྤྱོད་གསུམ་གནས་

བཞིན་འབྱོར་བར་ཤོག། འདི་ཡི་རྒྱ་སྤྱོད་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས། །སྤྱོད་པ་འདིར་འབད་བས་
བསྐྱལ་བའི་འགྲོ་བ་ཀྱུན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུགས་ཚས་ལྡན་རེ་འབྲས་ཀྱུན། །གོགས་
མེད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག། །མཁའ་(༡༥ན)མཉམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་བའི་
མར་རྒྱར་འགོ། །སྤྱིབ་གཉིས་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་ལས་ནམ་གྲོལ་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་མཁའ་ལ་
འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱག་ཏུ། །རིང་མིན་བགྲོད་པ་ཐོབ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག། །ཅས་པ་འདི་ནི་མེ་འབྱུག་
ལོ་ནང་འདི་གའི་རྒྱན་གྱི་བལྟ་དཔེ་དང་ཚོགས་གསོག་ཏུ་དམིགས་བཀའ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྤེད་སྤྱོད་སྤེ་བ་བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱས་ནས་ཁྱེད་ལེགས་པར་ཐོངས་ཏེ་གསར་བཞེངས་བཀྱིས་པའི་ཆེ་སྟོན་ལམ་དུ་ཤུགས་དགོས་པའི་དགོས་པ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བྱང་ཡིག་ཚངས་སྤྱེས་སྟོན་ལྡན་ལོ། །

རྟོག་མེམས། ལྷ་རང་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཡི། །བྱེད་པོ་སྟོ་དང་བསྐྱུ་བའི་
ཁྱབ་བདག་ཆེ། །རྟོ་རྟེ་མེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་མཆོན་ཅམ་གྱིས། །སྤྲུག་སྤྱིབ་བྱང་ནས་
འབྱེན་བའི་ཐུགས་རྟེན་ཡིས། །ཞོ་ལོ་ཀ་འདི་ཐང་ཀ་གཉིས་ཀར་འགྲི། །བཤུལ་རིང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ལམ་ཞུགས་འགོ། །གནས་ངན་སྤྱི་བ་སྤངས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་འདིར། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རྟེན་
ཅིང་གནས་སྐབས་དང་། །མཐར་ཐུག་རེ་བ་གང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱག་རྟོག་ ལྷ་དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱུན་གྱི་གསང་ཆེན་ལོར། །སྤྱངས་པའི་གན་མཛོད་བདག་པོར་མཐུ་སྟོབས་
གྱིས། །ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གཟི་
བྱིན་གྱིས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་པན་པོ་ལྷང་རྒྱལ་བའི་བྱ་ལྟ་སྤྱངས་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྒྱར་བའི་དགོས་ཕྱོག་ཏུ་
ཕྱག་རྟོག་སྤྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ལམ་འདི་ལྷར་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་
དགོས་པའི་དགོས་པ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །

རྟོག་རྟེ། ལྷ་མཐའ་མེད་ཆོས་ཚུལ་འབྱམས་སྤེའི་ལམ་ཡངས་པོར། །བསྐྱུང་གསུམ་རིན་
ཆེན་ཡོངས་གཏམས་ཤིང་ཏེ། །འདེན་(༡༥བ)མཛད་ཕུལ་བྱང་རྒྱ་མཚོག་སྟོབས་འཆང་
བའི། །དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད་གང་བྱིན་རྒྱབས་ལས། །འདི་རྟེ་ཟེ་མའི་སྤྱ་ཐང་ལ་ཡང་འགྲི། །བདག་

དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་རྒྱུད་ཞིང་ས་རུ། །སྦྲེས་བྱ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་མངོན་རྟོགས་
ལམ། །དར་བྱ་སྐྱུ་གྱུའི་ཅེ་ལས་གཡུར་བ་བཤེ། །འབྲས་བུ་སྒྲ་མེད་བཅུད་ཀྱིས་ཉེར་འཆོ་
ཤོག། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ༥ བྱང་རྒྱལ་སྦྱིང་པོ་བཅུ་དྲུག་ཆ་རྫོགས་པའི། །དག་པ་རྒྱ་ཤེལ་ཁམས་ཀྱི་
ཟེགས་མས་ཀྱང་། །སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་གདུང་འཕྲོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །སྒོ་བཟང་སྟན་
པའི་གྲགས་ལྡན་གྱིན་རྒྱལ་ལས། །གནས་བཅུ་ཆོང་མ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྒོ་
འཕར་སྦྱང་། །བྲེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར། །ཉེས་བརྒྱའི་དབུལ་བ་འཛེམས་
མཛད་དབང་སྐྱུ་གྱུའི། །མངའ་བདག་སྟོན་པ་གསུང་སྦྲེས་སྒོ་བ་མར་བཅས། །སྐྱུ་གྱུ་བསྐྱལ་
སྐྱུ་བས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་མྱ་ངམ་ཐང་། །སྦྲེ་བའི་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་ག་སྐྱུ་གྱུ་པོ་ཅན། །ཤེས་རབ་
བདེན་པའི་དོན་མཐོང་རལ་གྱིའི་སོས། །བྱང་སྐྱུང་ཐར་པའི་བདེ་ལ་སྦྱོར་དུ་གསོལ། ། ༥ ལྷ་
བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད། །དང་མི་ཡི་མཐུ་དཔལ་ནམ་མཁའ་མཛོད། །མི་ཟད་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་
ངེས་པ་བདུན། །སྦྱོགས་ཀྱན་འགམ་པར་འཕྱང་བའི་ན་རྒྱན་དུ། །གཡོ་བའི་ཞིང་ཁམས་
དག་པ་བདེ་བ་ཅན། །གར་དབང་འོད་མཆོན་སྦྱང་དུ་འབར་བའི་རྒྱལ། །སྤྲས་བཅས་ཐེག་པ་
མཆོག་གི་འདུན་པ་དེར། །འདབ་ལྡན་སྒྲའི་གོ་སར་ལས་སྦྲེས་ནས། །རྣམ་དག་དམ་ཆོས་
རོ་ལ་རྟག་རོ་ལ་ཤོག། །འཁྱུངས་རབས་ཐང་གར། །རྒྱལ་ཀྱན་སྐྱུགས་རྗེ་སྤྱོ་སངས་ཏ་མ་ལ། །དམིགས་
མེད་དབྱིངས་སུ་འཁྲིགས་པའི་དཀྱིལ་རུམ་ལས། །འགྲོ་སྒྲོལ་གཞན་པན་གྱུ་ཆར་འབེབས་
མཁས་(༡༩ན)པའི། །འཕགས་མཆོག་གྱུ་འཛོན་བདག་པའི་རོ་ལ་གར་འཕྲང་། །རྒྱ་ནང་རྒྱ་
བའི་གཞུགས་བཞིན་རི་མའི་ངོས། །འཕོས་པ་འདི་བཀྱིས་དགོ་བས་བདག་སོགས་ཀྱན། །རི་
སྦྱོད་སྦྱེ་བར་སྦྱིང་རྗེའི་ལྷ་གཅིག་གིས། །རྗེས་གཞུང་ས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཅེ་གཉེར་ཐོང་ར་བ་སྒོ་བཟང་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་དད་རྟེན་ཐང་ག་འགའ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་
ངོར་ཤུའི་དགོ་སྒོ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བཤོ། །

༥ བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་སྟོན་ལམ་མཐུ་དཔལ་ལས། །ལེགས་གྲུབ་སྐྱུ་གྱུ་

བསྐྱལ་མིང་ཡང་མི་གྲག་པ། །བདེ་ཅན་ཞིང་མཆོག་སྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད། །རྒྱལ་སྐས་ལྟ་
མིའི་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་ལ། །མི་འཛིགས་དམ་བཅའ་རྫོགས་པའི་ཆོས་དྲུང་སྤྲས། །མ་རིག་
གཉིད་ལས་སྒོང་བའི་འདུན་ས་ཆར། །འདི་སྤང་རྒྱལ་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་མ་ཐག། །སྤྲེས་ནས་ས་
ལམ་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ཤོག། ༥ བྱིས་སྐྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཆོས་སྤྲེགས་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཆར་
བྱག་རྩུ་ཡིས། །འཕྱིགས་པར་རྒྱས་མིན་སྤྲོ་སྤྲོ་བས་གོ་ཆ་བཅན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བསྐྱལ་
འོས་ཟས་གཙང་སྤྲས། །མགྱུར་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་རྒྱུད་སྤེའི་དོན། །མཐོང་བས་དོན་དང་
ལྡན་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི། །རས་བྱིས་སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་དགེ་ཆོགས་མཐུས། །གནས་
སྐྱབས་མཐར་ཐུག་བསམ་དོན་མ་ལུས་པ། །འབད་མེད་ཡིད་བཞིན་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བྱུར་ཅིག། །ཅེས་
བ་འདི་ནི་ཅིས་དཔོན་གཞིས་ཐོང་པ་ནོར་འཛིན་དབང་པོས་བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད་དང་བྱིས་སྐྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བཞེངས་པའི་
རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་ངོར་ལྟུའི་དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ སྤྲོ་བ་དཔོན་བསྐྱེ། (༥༦བ)བསྐྱེའི་རིགས་གཙོ་གར་གྱི་དབང་སྤྲུག་གི་ཡེ་ཤེས་འདབ་ལྡན་
མཆོ་ལས་སྤྲེས་པའི་དབུས། །རོ་མཆར་སྐྱུ་འབྱུལ་རོལ་མོ་སྤྲུལ་པའི་གར། །སྟོན་མཛད་རྩེ་
བཙུན་བསྐྱེ་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །དམ་ཆོག་བྱིས་པའི་སྤང་བརྟན་འདི་ཉིད་ལ། །ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་
རི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བྱིན། །པབ་པས་གནས་སྐྱབས་འདོད་དབྱུ་འཕེལ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་
ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་སྤྱར་རིག་ཤོག། ༥ སྤྲོ་བ་ལ་གཞིགས། རྒྱལ་ཀུན་སྤྲོ་རྩེ་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་
ཆ། །འདུས་ལས་མཆར་སྤྲུག་ཐིག་ལེ་མཆོག་མའི་གཟུགས། །རིགས་དྲུག་འགོ་ལ་དམིགས་
མེད་ཐུགས་རྩེ་ཡིས། །རྟག་རྟ་གཞིགས་པ་འབབ་ལྡན་བྱུ་འཛིན་བདག། །གང་གི་སྤང་བརྟན་
སྤྲུག་བསམ་ལྟ་དཀྱར། །འཕོས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཀུན་སྤྱར་དཀར་བས། །མར་བྱུར་འགོ་
ནམས་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སྤྱར་སྒོལ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆེན་འཕོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་
ནི་མལ་ཤོ་སྒོན་པའི་གཞིས་སྤོད་ཆུ་བས་སྤོབ་དཔོན་བསྐྱེ་དང་། སྤྲོ་བ་ལ་གཞིགས་ཀྱི་བྱིས་སྐྱུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ལྟུའི་དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ རྒྱལ་པོ་ཆེ། གུན་མཁུན་རལ་གྱི་འོ་ལྷོ་མི་མེ་ཤེས་དག། །བསད་པའི་དཔལ་ཉགས་
མཚམས་སྤྱིན་དམར་བ་འགམས། །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རྩལ་ཙུང་ཁ་བས། །ཉག་ཏུ་
རྩེས་བཟུང་ལམ་བཟང་བཟོད་པར་ཤོག། །༥ མཁལ་སྤྱོད་མ། སྤྱིབ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འོད་
གསལ་མཁར། །བདེ་ཆེན་སྤྱན་རླུག་འཛི་སྤྱེག་ཏུ་ལྡང་ཅན། །རྩི་རྩེ་བཙུན་མོས་ཆེ་འདི་འཕོས་
མ་ཐག། །མཁལ་སྤྱོད་ཞིང་འཕྲིད་ཏེ་རུ་ཀ་འབྱུབ་ཤོག། །༥ ལྷ་མོ། ངག་དབང་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་
མོ་པང་འབྱོའི་སྤྱ། །སྤྱན་ཡང་(འཁྱུན་གྱི་ལག་ཅེ་ལག་སྤེ་དབྱང་སྤྱིང་། །ཆལ་པར་འགས་
བྱེད་མིད་གསུམ་བདག་མོ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གྲོགས་དང་མིན་ལས་མཛོད། །༥ བ་
འོག། །ཁྲོ་གཏུམ་འཛིན་ཁྲི་ཁྲོས་པའི་མཆེ་བའི་བྱར། །མ་རུངས་ཤི་རུས་ཆེན་ཐོས་ཁག་རྒྱན་
ཀྱིས། །ཉེར་སྤགས་སྤོབས་ལྷན་ཐ་འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །འཁོར་དང་བཅས་པས་འགལ་རྒྱན་
མ་ལུས་སོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སེ་ར་སྤྱད་རབ་འབྱམས་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་དཔལ་འབར་གྱིས་མོས་རྟེན་དུ་རྩེ་ཆེ་མ། ལྷ་
རོ་མཁལ་སྤྱོད་མ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། ཐ་འོག་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐང་སྤྱོ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་
ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །

༥ རྒྱལ་ཀུན་གསང་བ་རབ་འབྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་གཏེར། །ཉག་ཏུ་འགྲོ་ལ་འཁྱུད་པའི་རྩེས་
ཆགས་མདངས། །མཚམས་སྤྱིན་ལ་འཁྱུད་དཔལ་ལྷན་ཁྲོ་བའི་རྒྱལ། །རྩ་མཆོག་དབང་པོ་
རོལ་པས་འདིར་དགོངས་ཤིག། །དྲངས་པའི་མཆོ་ལ་རྒྱ་ཤར་རི་བཞིན་དུ། །དམ་ཆོག་སྤྱང་
བརྟན་གྱིས་པའི་རི་མོ་ལ། །ཡེ་ཤེས་གཟི་བྱིན་ཉག་ཏུ་ཅེ་བའི་གར། །བསྐྱར་ལ་དངོས་གྲུབ་
སྒོ་འཕར་ཡོངས་སུ་བྱེ། །ཁྲོད་ཞལ་དགེས་པའི་འཇུག་དཀར་ལས་འོངས་འོད། །བྲེ་བ་སྤག་
བརྒྱར་གཡོ་བའི་ཆོ་འབྱུལ་ལས། །བསམ་དོན་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཆར་བསྐྱེལ་ཏེ། །ཀུན་
མཁུན་ས་ལ་དབང་དུ་སྤྱུག་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ལ་མོ་སྤྱོ་བརྟེན་པ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ཀྱིས་
དད་རྟེན་དུ་རྩ་མཁུན་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་གྲིས་སྤྱོ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་
སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །

༥ སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ལ་ལྷན་ཆགས་པའི། །ལེགས་མཛད་ཚུ་ཁྱར་ཅན་ལས་
བབས་པའི་ཆར། །དངོས་བྱལ་ཙོར་བྱས་བསམ་དོན་ཀྱན་སྒྲོང་བའི། །རྣམ་མང་ཐོས་སྤྲུལ་
རྟ་བདག་འཁོར་དང་(༡༡བ)བཅས། །ཐྱིས་པའི་རྟེན་འདིར་ཚུ་ལ་ཚུ་རི་བཞིན། །དབྱེར་
མེད་བཞུགས་ནས་རྒྱ་སྒྲོར་གནས་སྐབས་སུ། །རྟེན་ངན་ཞི་ཞིང་ལེགས་ཚོགས་ཡར་རྒྱ་
ལྷར། །འཕེལ་བས་རྟག་ཏུ་མགོན་དང་སྐབས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཅོ་ཞེ་དགེ་སྒྲོང་བཅོད་པ་
རིན་ཆེན་གྱིས་རྣམ་སྤྲུལ་གྱི་ཐྱིས་སྐྱའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་དགེ་སྒྲོང་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོས་སྤྱད། །

༦ སྤངས་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚུ་གཏེར་ལས། །འབྱུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲངས་
མ་ལྷ་ཡི་སྒྲིན། །སྤོན་ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱལ་ཚུ་རྒྱན་གྱི། །ཁྱར་དུ་སྤྱི་བའི་ཟས་གཙང་
སྤྲུལ་པོ་ཞེས། །གང་གི་ཐུགས་རྟེན་སྤྲོད་དང་ཞི་བ་ན། །རྟེས་པའི་གོ་སྐབས་རི་དྲགས་སྤྲ་མེའི་
སྒོག། །བུའི་གདོང་ལྷ་པ་སྤྲུལ་འགྲོ་ཀྱན་ལ། །པན་མཛད་དེ་ཡིས་འཕྲོག་བྱེད་ཆོས་ལས་
འགོང་། །རྣམ་གྲོལ་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་སྤྱང་། །མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དབྱེ་བའི་
འཇུག་སྤེལ་ཅན། །ཆོག་གི་ཟེགས་མ་ཡིས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་འབྱུང་བྱེད་གཞན་
དང་མ་འདྲེས་ཆོས། །བདག་མེད་སྒྲོང་ཆ་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་དང་། །འདྲེས་པའི་སྤྲོ་སངས་
ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་སོས། །ཚོངས་ཆེན་འཁྲི་ཤིང་གཙོད་བྱེད་དོན་དམ་གྱི། །གསུང་རབ་
སྤྲེགས་བྱར་བཞེངས་སོགས་དུས་གསུམ་དུ། །བསགས་པའི་དགེ་ཚོགས་འགྱུར་མེད་ནི་རྒྱ་
ལའི། །པང་པར་རབ་ཆགས་གཞན་གསོས་སྤྱོད་བའི་སྤྱ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དུག་གི་འགྱུར་
ཁུགས་ཅན། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་རྒྱུད་ཐོས་འཛིན་རྒྱན་གྱུར་ཅིག །དྲི་མེད་སྐབ་དབང་བཤད་
དང་སྐབ་པའི་བསྟན། །འཕེལ་བས་འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་བྱུང་བྱུང་ཞིང་། །འདྲེན་མཚོག་བསྟན་
འཛིན་སྒྲ་མའི་སྤྱ་ཆེ་དང་། །ཡོན་སྒྲོར་ཆབ་སྤྲོད་འཕེལ་ཞིང་དགེ་ལེགས་ཤོག །རྒྱ་སྒྲོར་
གནས་སྐབས་མི་ཤེས་སྤྱ་གཙན་ལས། །གྲོལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་བའི་རི་བོང་ཅན། །བདེ་

སྤྱིད་གཡས་སུ་འཁོར་བས་མི་(༡༩༩)རིང་བར། །བྱང་ཆེན་ཤར་རིའི་ཐུག་པར་འཛེག་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པ་འདིན་ཞི་སྒྲ་ནག་ཤོག་པ་དགོན་མཚོག་ཆེ་རིང་གིས་རྒྱས་འཁྱིང་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་སྒྲིགས་བས་
སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཙམ་ར་མ་ལུག་གིས་བཞེངས་པར་དགེ་བ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྡུ་བ་སོགས་དོན་འཇུག་པའི་སློན་ཆོག་ཅིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགེ་སློང་སློང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

༥ བདེ་ཆེན་ཅུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་ཟུ་འབྲུ་ལས། །འཕྱོས་པའི་དམར་འོད་སྟོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོངས་ཁྲབ་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་དུའི་རང་བཞིན་དུ། །འཆིང་མཛད་གསང་བ་ཡི་
ཤེས་ཏེ་གི་མ། །སྟོས་བྲལ་གཉུག་མའི་རང་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་མཁའ་འགོ་
ལས་གཞན་པར། །གྲུད་ན་མེད་ཀྱང་མོ་རྒྱན་མཁའ་སྟོད་སོགས། །ངོ་མཚར་སྐྱུ་མའི་གོང་བྱིར་
སྒྲ་ཆོགས་སུ། །སྤྱིང་ལ་དགའ་བ་སྟེར་བའི་མཛེས་སྤྱད་གིས། །འཁྱལ་པར་འབྲན་པའི་སེམས་
ཀྱི་བྱིལ་ལ། །དབྱེས་དགྲར་རོལ་མཛད་བདེ་སྟོང་མཁའ་འགོ་མས། །རྟག་དུ་བཅེ་བས་འཁྱུད་
པའི་དཔལ་སྟོལ་ཞིག །གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་སྤྱིན་ལྟར་འདུ་བ་ཡི། །ལེགས་ཆོགས་རྟེན་
འབྲེལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རུ་ཀར། །མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་དོན་ཀུན་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདིན་ཞི་སྒྲ་ཆོས་མཛད་དགེ་སྟོང་བསྐྱལ་འཛེག་རྒྱ་མཚོས་
མཁའ་འགོ་གསང་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགེ་སློང་སློང་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ མཚན་དཔའི་བྲ་བ་རབ་བརྟན་ལྷན་པོ་ཡི། །མཆེད་རྒྱར་བཅེགས་པའི་ངོས་ལ་ཉི་
གཞོན་གྱི། །སྤང་བ་འབྲུམ་དུ་འཛེག་པའི་དགེ་ལེགས་སྐྱེས། །འོད་མཚན་སྟོང་འབར་རྒྱལ་
བ་དེ་ཡིས་སྟོངས། །རིན་ཆེན་སྒྲ་ལྟེ་སྤང་བུ་པན་ཚུན་དུ། །བཅིངས་པའི་ཟ་འོག་ངལ་
བསོས་གན་མཛོད་ལས། །འོངས་པར་བྲས་ཤིང་བྲུབས་པའི་(༡༩༧)འདུ་བྱེད་གྱིས། །མཐོང་
ན་མི་མཐུན་མེད་གྱུར་འདི་བསྐྱུན་དགེས། །སྐབ་བསྐྱུན་མ་ལ་ཡ་ཆལ་འཁྱི་ཤིང་ཅིར། །སྤྱན་
ཆགས་ཞུ་སེར་བསྐྱུན་གྱི་མཁའ་ལྷིང་བྱ། །མཐའ་བྲལ་ཕྱོགས་སུ་འཕྱར་བས་ཉེས་བརྒྱའི་

སྤྱལ། །མིང་གི་ལྷག་མར་སྐྱོད་སྐྱད་དར་བར་ཤོག། །དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྤྱོད་པོན་
སོགས། །བསྟན་འཛིན་ཡོན་མཛོད་སྐྱེ་ཆེ་ཆབ་སྲིད་བརྟན། །རབ་ཡངས་འཛིན་མར་བརྟེན་
པའི་འགོ་བ་ཀུན། །བདེ་དགའི་ཆོར་བས་རྟག་རྒྱ་སིམ་སྤྱོད་ཤོག། །མིང་ཐོས་མཐོང་ངམ་བྲན་
དང་རིག་ཅམ་གྱི། །འབྲེལ་ཐོགས་འགོ་ཀུན་བདེ་ལྡན་ཞིང་མཆོག་དེར། །མགོན་པོ་ཁྱེད་
ཀྱིས་རྟག་རྒྱ་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །འགོ་ཀུན་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་
སོར་ཆོགས་མཛོད་གསར་ཚུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གོས་སྐྱ་ཏ་ཅང་བཟེས་སྐབས་ས་རྟ་ལོ་སྲིད་
སྤྱོད་ཕྱེ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ནས་ཁྱེད་སྤྱོད་དང་ཉོར་གོས་སོགས་བཟང་གོས་ལས་བསྐྱབས་པའི་གོས་
སྐྱ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཆུ་བ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱལ་བའི་བཀོད་ཁྱབ་མཛད་དེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཁ་བྱང་སྟོན་
ཆོག་རྒྱ་ལྡུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་བྲལ་ཆེས་དཀར་ཁ་བའི་རྩལ། །མཐོར་བཅེགས་ཁྱབ་བདག་དཔལ་
ལྡན་དོན་སེམས། །ལས་འོངས་བྱིན་རྒྱལས་གསྐྱའི་ལྷ་མོ་ཡིས། །འབྱུང་པས་དམིགས་
ཡུལ་བདེ་ཆེན་ས་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཇུག་པ་རྗེ་བྱང་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་མའི་
དགེ་ཅུང་དམིགས་དོར་སེམས་གིས་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ལྡུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༦ མཐའ་ཡས་རིགས་བརྒྱའི་རོལ་གར་རྒྱལ་གྱི། །བདེ་ཆེན་སྟོང་པར་རོལ་བའི་
འཛེ་སྤྱོད་ལས། །རབ་བྱུང་སྤྱིན་ལེགས་བརྟན་གཡའི་མཛེས་པ་ཀུན། །གཅིག་བསྐྱས་གསར་
བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གི་མ། །འཁོར་འདས་བྱེད་པོ་གཉུག་མ་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད། །(༡༥)ཆོས་ཀུན་
བདེ་བར་འཆིང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལས། །མ་འགགས་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲུའི་གཙོ་མོ་
རྩ། །མདོན་བཞེངས་གར་གྱི་དབང་ལྷག་རྗེ་བཙུན་མས། །བཅེ་བའི་མ་སྲིང་སྤྱིང་སྤྱུག་དགའ་
མ་བཞིན། །རྟག་རྒྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། །མར་གྱུར་འགོ་བའི་དོན་ཕྱིར་ཉེ་རྩ་
ག། ལྷར་ཐོབ་གསང་ཆེན་བསྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་མོ་དཔག་ལམ་པ་བྱུན་ཆོགས་

རབ་བརྟན་གྱིས་དང་རྟེན་དུ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཐེས་སྐྱོ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་
འོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ དབྱིངས་རིག་ནམ་དག་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་དུ། །མཆར་སྤྱད་ནམ་མཁའ་འོར་བུ་
རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །གང་དེས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དག་མཆན་ཟེར། །སྟོས་པས་དོན་གཉིས་
པསྟོ་ཆེར་བཞད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱིངས་ཁ་དཀའ་བཅུ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་འཕགས་མ་སྟོལ་མའི་ཐེས་ཐང་བཞེངས་
པའི་རྒྱལ་ཡིག་བསྐལ་འོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། །

༦ ལྷ་ཆོགས་སྐྱོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་ཁམས་མཆར། །སྟོ་དང་བསྐྱུ་མཛད་དཔལ་ལྷན་
རྩོ་རྩེའི་སེམས། །བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་ཁྲུས་ཆབ་གྱིས་བཀུས་པས། །སྤྱིབ་གཉིས་བྱི་བལ་
སངས་རྒྱས་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྱང་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་ཐའའི་རིའི་དགོ་ཅར་རྩོར་སེམས་ཐེས་སྐྱོ་བཞེངས་
པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་འོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༧ མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་སྤང་བ་ཀུན། །འགོག་མེད་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་དུ། །འཆར་བཟོད་
རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱིས་གྱི། །བྱིན་རྒྱབས་འཆི་བ་མེད་པའི་བཅུད། །སྟོག་གི་བྱངས་སུ་ཉེར་ཐོབ་
ཉེ། །གནས་སྐབས་སྤྱད་བསྐལ་ནད་བརྒྱལ་ས། །གྲོལ་ཞིང་སྤྱེ་ཀུན་དལ་འཕྱོར་རྟེན། །རྟེད་
ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་(༡༤༧)ཤོག །ཅེས་པ་ནི་ཨ་པ་ཀའི་ཤོག་ནས་རྩོ་རྩེས་སྤྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་རྟེན་བཟང་རྒྱན་མར་ཐོབ་ནས་དོན་གཉིས་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ངེད་རང་གི་ཐེས་སྐྱོ་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་བསྤྱིངས་
པའི་རྒྱལ་ཡིག་ཏུ་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། །

༨ མི་བཟང་ཆར་སྤྱིན་ལྷ་བྱུང་རམས་པའི་སྟོང་། །རྩོ་སྦྱར་ཐོག་གི་རྩེས་འགྲོ་མཐུ་ཅལ་
གྱིས། །བསྟན་པ་སྤང་ཞིང་ནལ་འཕྱོར་སྟོང་མཛད་པའི། །དམ་ཅན་མ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་
པ་ནམས། །ཐེས་པའི་རྟེན་འདིར་དབྱེར་མེད་དབྱེས་བཞུགས་ནས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་
དེ་འཛིན་དགོན་གནས་ཤེ། །ལེགས་སྟོང་རྒྱ་སྟོང་བལྟོས་པར་བཅས་པ་ལ། །འགལ་རྒྱུན་
སོལ་ལ་མཐུན་པའི་ལེགས་ཆོགས་སྦྱབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མདུན་པ་སྤེ་དུག་མཁན་པོ་དར་ཉན་སྤྱགས་

སྒྲིག་སྒྲུབ་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

རམས་པས་འདྲེན་བྱ་མོ་དགོན་གྱི་གནས་བདག་རྒྱལ་མོ་འཆོར་བྲགས་པའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱེད་འོང་ཤུགས་དག་སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ ལྷན་རས་གཟིགས། བཅེ་ཆེན་ཁ་བའི་རྩལ་དཀར་བཅེགས་པ་ལས། །གསང་གསུམ་གཞན་
པན་རོ་གཅིག་མིན་ལས་ཆབ། །ཆད་མེད་སྤྱི་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་འོང་བའི། །ལྷ་ཅིག་
པད་དཀར་འཆང་བ་ཏེ་མེད་རི། །གང་གི་སྤང་བརྟན་པེར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །བྲིས་པའི་རྟེན་
ལ་གཉིས་སུ་མེད་བཞུགས་ནས། །འཁོར་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བཀྲལ་
ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། ༥ ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ། ལོག་འདྲེན་འདམ་ལྟར་བརྩིས་
པའི་སྤྱིང་། །བརྒྱུད་བསྐྱེད་དཔའ་བོའི་གར་གྱིས་རོལ། །ཞི་ཡང་སྤྱིན་པོ་ཁྲོས་པའི་སྤྱ། །སྟོན་
མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཆེ། །དམ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ཡོངས་མེད་དམར་
རྒྱུ་སྤང་མིག་གིས། །གཟིགས་ཏེ་ནག་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་དང་། །ལེགས་ཚོགས་ཚོས་
བཞིན་འཕེལ་བར་མཛོད། །(༡༠ན)ཅེས་པ་འདི་ནི་འཕྲོངས་རྒྱས་དཀར་བཅུ་བཤོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མོས་རྟེན་
དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་བྲག་བྲག་མགོན་པོའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་རྒྱལ་ལྟར་ཤུགས་དག་སྒོང་སྒོ་
བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ དུར་ཁྲོད་བདག་པོ་ཡབ་ཡུམ། རྒྱལ་བདག་དཔལ་ལྷན་ཏེ་རུ་ཀའི། །བདེ་ཆེན་ཐིག་ལེ་སྤྱིན་
པ་ལས། །གནས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ། །ཤར་བ་སྤྱུ་མའི་རོལ་པ་བཞིན། །སྤྱ་ཚོགས་
ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས། །འོངས་པའི་སྤང་བརྟན་དམ་ཆོག་པར། །དབྱེར་མེད་བཞུགས་ནས་
གསང་མཐའི་ལམ། །བགེགས་མེད་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག། ༥ ཚོགས་བདག་པམིལ་
སྤྱིན་གཞོན་བུའི་བྱུ་ཚོགས་ལ། །འགྲན་བྱེད་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་མདངས། །ལྷ་ཆེན་
གཟུགས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རུ། །འཁྱུངས་པ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིས། །རྣམས་འོད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་
ཅེས། །མཐུན་རྒྱུན་འདོད་པའི་ལེགས་ཚོགས་རྣམས། །དྲངས་ཏེ་མཛོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་
ཀྱི། །འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྤྱིན་གྱུར་ཅིག། ༥ བསེ་ཁབ་ཅན། གནམ་ལྷགས་ཐོག་གི་ཅེ་མོ་ལྟར། །མ་

རུངས་འཛེམས་པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་། །ལྷན་ཅིག་གྲགས་པའི་དབྱར་སྐྱེས་ང། །རབ་རྩ་
བཞད་པའི་བསེ་ཁབ་ཅན། །བཀའ་ཉན་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་དབྱང་། །དང་བཅས་གྲིས་པའི་
སྤང་བརྟན་ལ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ལྷན་གྱི། །འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ལ་གཡེར་མེད་
མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཨང་གར་ཞབས་རྩུང་དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་མཁས་བརྟན་གྱིས། དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ཐོང་བདག་
པོ། ཆོགས་བདག་བསེ་ཁབ་པ་བཅས་གྱི་གྲིས་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་དགེ་
སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ མཆོན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དོ་མཆར་སྐྱ། །མཐའ་ཡས་ཆོས་ལུང་
(༡༠བ)དབྱངས་ལྷན་འབྲུག་སྐྱའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རབ་བཟ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། །སྐྱ་
མེད་བྱ་རམ་ཤིང་པ་རྒྱལ་བའི་ཏྲོག་། ཆེར་སྟོགས་ལྷ་བདོའི་ཉམ་ཐག་གྲིས་པ་རྣམས། །སྐྱབ་
བྱེད་བཅེ་ལྷན་མ་མ་ངེ་བཞེན་བྱ། །ལྷག་པར་དམ་བཅའི་རི་མོ་གཡས་འབྲིལ་བྱ། །གྲགས་པའི་
གཏམ་སྟན་ན་བའི་དབྱིད་དུ་འཛེབས། །དེ་བྱིར་དཀར་མིན་འབྲས་བྱའི་སྐྱག་རུམ་བྱ། །ཁྲང་
དོར་འཛེན་བྱེད་སྟོངས་པའི་སྐྱེ་དབྱ་རྣམས། །བྲམས་ཆེན་བཟ་ཤེས་མཆོན་ལྷན་བྲུག་གཡས་
གྱིས། །དབྲུགས་དབྱང་ཐར་པའི་ཞིང་སར་འབྲིད་དུ་གསོལ། །འདིས་མཆོན་རྣམ་དཀར་
འབྲིགས་པའི་ཆུ་འཛིན་ལས། །དོན་གཉིས་སྤང་ཆར་མངར་པོ་ཟད་མི་ཤེས། །བབས་པས་
རྒྱ་སྐྱར་ལ་སོགས་འགོ་བ་ཀུན། །ཆོམས་ནས་བདེ་ཆེན་སྐྱ་དབྱངས་ལེན་པར་ཤོག །ཅེས་པ་
འདི་ནི་གོང་དཀར་ཐོད་རི་བཤད་སྐྱབ་མྱིང་གི་བྲ་རིགས་དཀའ་བརྟུ་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་
དཔལ་འབྱོར་སྐྱན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་བཀོད་པའི་གྲིས་ཐང་ག་ཆར་བཅོ་ལྷ་བཞེངས་ནས་བཤད་སྐྱབ་མྱིང་དུ་སྐྱོར་
འཇགས་བཞུས་པ་རྒྱབ་ཡིག་དང་ཆོགས་འདོན་ཉིས་འབྲས་བྲས་ཆོག་པའི་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་དགེ་
དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ མ་བཅོས་གདོད་ནས་རྣམ་དག་གཉུག་མའི་སེམས། །དོ་མཆར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
བཀོད་པ་བརྒྱར། །སྐྱོ་དང་བསྐྱེ་མཛོད་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཆེ། །ཡབ་ཡུམ་གནས་གསུམ་མཁའ་

འགྲོ་དང་བཅས་པ། །མཚན་དཔེའི་རང་གཟུགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྤང་བའི། །བྲིས་སྐྱར་ཡེ་
ཤེས་རོ་གཅིག་བཟན་བཞུགས་ནས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་དཔལ་དང་བྱད་པར་དུ། །ཁ་
སྐྱར་རྩོམ་ཞིང་འཆང་དབང་སྐྱར་སྒྲིལ་ཞིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྩ་བཟང་རི་ཁོད་པ་དགེ་སྒོང་དག་དབང་གྲགས་པའི་
དམིགས་ཉེན་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིལ་པའི་བྲིས་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོད་ཤུགས་དགེ་སྒོང་སྒོ་
བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ སྐབས་གསུམ་ལྟ་ཡི་མཛེས་སྤྱད་འོད་ཀྱི་ཆ། །གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་ལང་ཆོ་
གསར་པ་ཅན། །མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་མཚོག། །ལྟ་གཅིག་དབྱངས་ཅན་ཀྱང་
གཟིགས་ཡེ་ཤེས་ལས། །ཐ་དད་མིན་ཡང་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་ཅན། །ཞི་བ་ཉིད་ཀྱང་གཏུ་
བྲག་སྤྱོད་མོའི་ཚུལ། །དྲི་མས་དབེན་ཀྱང་ནག་མོ་གདུག་པ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་གསུམ་
བདག་མོ་འཁོར་བཅས་པ། །དྲངས་པའི་རྩ་མཚོར་སྐྱེ་གཟུགས་གཉིས་པ་བཞིན། །མཛོད་པར་
གསལ་བའི་དམ་ཆོག་བྲིས་སྐྱེ་ལ། །བཟན་པར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུ་རྩ་བསྐྱོག་པ་དང་། །ལེགས་
ཚོགས་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྩོད་གྲགས་ཤིག་འཛིན་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་
བཟང་བསྐྱེད་དབང་སྤྱད་འཛིགས་མེད་གྲུབ་པའི་སྤེས་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མོའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་སྐྱེལ་
མ་མཛོད་ཅོད་ཤུགས་དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ རྩ་འཁོར་མ། །འཁོར་འདས་ཀྱང་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། །དབྱེར་མེད་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་བའི་འབྱུང་། །རྩོམ་ཐུན་རྩོམ་རྩོམ་འཁོར་མ། །བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྩོམ་ཉེར་དགོངས་
ལ། །ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་རྒྱལ་མ་ཐག། །ཡིད་འོང་བསུན་མ་དང་འགྲོགས་ནས། །མཁའ་སྤྱོད་
རིག་པ་འཛིན་པའི་ཞིང་། །སྐྱེས་ནས་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །༥ རིག་ཕྱེད་མ། །ལྷན་ལ་
ཉག་ལྷན་ཅེ་མོ་ལས། །གསང་གསུམ་དམར་འོད་ཁམས་གསུམ་ལ། །བྱུང་པར་སོང་བའི་
རྩ་འབྱུང་གིས། །འགྲུགས་མཛོད་རིག་ཕྱེད་ལྷན་མོ་གྱི། །གནས་སྐབས་སྤྱོད་ཆོགས་འདོད་
པའི་གཡང་། །ལེགས་པར་འབྲིལ་བའི་བྲག་ཤེས་དང་། །མཐར་སྤྱད་རྩ་གྲོལ་ལམ་བཟང་

མཆོག་། སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་སྣེ་ཞིག་། (༡༧བ) ལྷ་མགིན། སྤེ་བརྒྱད་སྤྱིང་ག་བརྩེས་
པའི་དབང་ཆེན་པོ། ལྷ་མཆོག་རམས་པའི་དབྱངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རེ་ལ་མཛད་ཁྲོ་རྒྱལ་
ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་གིས། བར་གཅོད་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྣེ། ཞེས་པ་འདི་
ནི་སྤྱི་དབྱངས་སྤྱིང་ག་རིགས་སྤྲུགས་རམས་པ་སྣོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་དང་ཆོས་མཛད་བསྐྱལ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ནས་
མཁའ་སྤྱོད་མ། རིག་བྱེད་མ། ལྷ་མགིན་གསང་སྦྱབ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་སྤྱི་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་
སྣོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

ལྷ་ཆོས་དཀར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེལ་ཁུན་མའི་དོས། འབྲ་གཟུགས་སྤྱིན་ལེགས་བཞེན་གྱི་
མཛེས་པའི་ཆ། འཤར་པ་ཡིས་ཀྱང་གཏན་བདེའི་དགའ་བ་ཆེ། སྣེ་ལ་མཛད་རྒྱལ་བའི་སྤྱང་
བརྟན་དུ་མ་དང་། འཤེས་བྱར་སྤྱིད་ཀུན་མིག་གིས་མངོན་སུམ་ལྟར། གཞུལ་བའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལས། སྤྱི་ཆོགས་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ། རི་བཞེན་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སྤྱན་འཛེབས། སྤྱིད་པའི་ནད་བརྒྱ་བྱང་ནས་འབྱེན་པའི་སྤྱན། བདག་མེད་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རོ་བོ་བ། རྒྱལ་ཡུམ་སྤྱིང་པའི་དོན་སོགས་སྤྱེགས་བམ་དུ། བཞེངས་པའི་
དགོ་ཆོགས་སྤྱི་བའི་སྤྱན་སྤྱི་འབྱངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྱིན་ལས་སྤྱང་བའི་ཆ། སྤྱིང་
དབུས་ཁུགས་ལས་སྤྱང་དང་དོར་བྱའི་གནས། མ་སྤོངས་སྤྱི་ཡིས་དགོ་ཆོགས་གང་བསགས་
བ། མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིས། རྒྱལ་བསྐྱེན་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་དབང་གཞུག་
གི་ཁོར། བཤད་སྤྱི་བ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་བཀོད་པ་ལས། བན་བདེ་འདོད་དགའི་ཆར་ཆེན་
ཏྲག་འབེབས་ཤིང་། དེ་འཛིན་དམ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཤོག སྤྱི་ཆོགས་ས་
བོན་མཐུ་ཡི་སྤྱིད་བསྤིངས་པའི། རབ་(༡༩ན)འབྲམས་བཀོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིག་ཏེན་
ཁམས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡངས་པའི་ཁོར་འཛིན་འདིར། སྤྱི་ཆོགས་དགོ་མཆོན་སྤྱི་ནས་
སྤྱང་འཕེལ་ཤོག རྒྱ་སྤྱིར་གནས་སྤྱི་བས་བཟ་ཤེས་འབྱེལ་བའི་དུང་། ཆོས་ཁོར་དབྱངས་
ཀྱི་རྒྱལ་མའི་མགོན་བསུས་པའི། བདེ་སྤྱིད་སྤྱང་བ་མཆོག་གི་དགའ་སྤྱིན་ལ། ཆད་མེད་

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་འབྲུག་ཤོག། མི་རིང་བདུད་བཞིའི་དག་ཚོགས་བསད་བ་ཡི། །དཔའ་
རྟགས་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་མཆོན་ཆ་ཅན། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མར་གྱུར་འགོ། །འགྱུར་
མེད་གཏན་བདེའི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཨེ་ཐེས་པ་དབུ་མཛད་བསྟན་འཛིན་བག་གོ་ལྟོས་
བཅས་ནས་སྐྱེ་རྟེན་དུ་སྟོན་འདམ་ལས་བཞེངས་པའི་ཚོ་བོ་ཨ་ཉི་ཤ། །རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ། མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། བདེ་
གཤེགས་བརྒྱད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་། སྦྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་། གསུང་རྟེན་མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་། འབུམ་པོ་ཉི་བཅུ་
དྲུག་། ཉི་ཁྱི་པོད་བཞེ། བརྒྱད་སྟོང་པ། གཟུངས་བསྟུས། ཐུགས་རྟེན་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཆར་གཉིས་བཅས་
བཞེངས་པའི་དགེ་ཚོགས་བསྟོ་བའི་སྟོན་ཆེན་སྟེགས་བཅ་ཀྱི་གཤམ་དུ་འཕྲི་རྒྱ་དང་། ལ་ཉོན་ཤེས་རྒྱ་ཐུན་མོང་ཞིག་དགོས་
ཞེས་བསྟུལ་རོར་ཤུའེ་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟུར། །

༥ བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལྷ། །ལྟན་སྦྱེས་བདེ་བའི་དབྱིད་གྱུར་དབྱིངས་
ལྷག་མ། །གདུག་ཅན་སྟོག་གི་གཤེད་དུ་ཆེར་ཁོས་པའི། །དཔལ་ལྷན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་
དབང་ལྷག་མ། །ཞི་དང་ཁྱོ་ཆགས་བརྩེད་པའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་། །ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བའི་
ངང་ལས་རབ་བསྐྱར་ཏེ། །དམ་ཆེག་གིས་པའི་སྐྱེ་དང་ལྟན་ཅིག་པས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་
བྱུང་མ་ལུས་སྟུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དགེ་སྟོང་ངག་དབང་ཆོས་གཤམ་གྱིས་དད་རྟེན་དུ། །ལྷ་མོའི་གིས་
མང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཤུའེ་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟུར། །

༦ ལྷ་མོད་མཁའ་བཅའི་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ། །མ་འདྲིས་ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་འོད་
སྒྲུང་གིས། །ངན་སོང་སྟུག་བསྟུལ་སྟུན་སེལ་བཅོམ་ལྟན་འདས། །རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་
ཐུགས་རྩེའི་ཆབ་སྐྱུང་གིས། །སྟོན་ལམ་འདི་གསུམ་ག་ལ་འབྲ། དམིགས་ཡུལ་ཐོག་བྱངས་ཡིད་ཅན་
མ་ལུས་རྒྱད། །བདེ་གཤེགས་ས་པོན་དུང་པོ་གཤེར་བ་ལས། །དོན་གཉིས་སྐྱེ་གྱུ་དར་བག་
སྟོན་པའི་ཅེར། །ཀུན་མཁའ་འབྲས་བྱ་གཡུར་དུ་བ་བར་ཤོག ། ༥ སྤངས་རྟོགས་རྒྱལ་བ་
ཀུན་དང་རོ་མཉམ་ཡང་། །ཆེར་སྟོགས་ལྡ་བདེའི་འགོ་ལ་སྟུན་བྱུང་གི། །གཟིགས་པས་ལྷག་
པར་སྟོང་བའི་སྟན་གྱི་སྒྲ། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་བརྒྱད་ཐུགས་རྩེའི་ཆབ་སྐྱུང་གིས། ། ༥

རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོང་རྗེའི་ཕྱག་རིང་བུང་། །བརྒྱུད་བས་འགོ་བྱལ་སྤྱལ་བསྐལ་གཡང་ས་
ལས། །སྟོལ་བའི་མཉེས་གཤེན་མ་མ་བཅེ་ཆེན་གཏེར། །བྱ་འཛིན་བདག་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་
ཆབ་སྐྱུང་གིས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱལ་ལུང་ཤག་པའི་བྱིས་འཛིན་མ་དང་བྱུང་ལྟ་མོ་དུས་ལས་འདས་པའི་དགེ་རྩེ་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྟོང་ཐང་། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་བྱིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བྱུང་ཡིག་ཆངས་སྟེས་སྟོ་ལྟན་གྱིས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། ། །

༥ དུས་མཐའི་མེ་རླུང་འཆུབ་པའི་གྲར་ཁང་དུ། །མི་བཟང་འཛིགས་བྱེད་ནག་མོ་ཁྲིས་
པའི་སྦྱར། །བསྟན་ཀྱང་ཞི་བའི་ངང་དུ་རྒྱལ་ཀྱན་དང་། །མཉམ་སྦྱར་ཡུམ་གཅིག་དུད་པའི་
སོལ་བ་མོ། །བཀའ་ཉན་མངག་གཞུག་པོ་མོ་ལ་སོགས་པ། །འཁོར་ཆོགས་ཆོ་འཕྱལ་འགྱེད་
པའི་དོར་(༡༣ན)འདིར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་དགེ་འདུན་ཕྱེ་སྦྱོང་ཞིང་། །རྣམ་བཞིའི་
འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་ལྟན་གྱིས་སྦྱབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མཆོན་སྟོག་མཁན་པོ་གཤགས་པ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་
ལྟ་མོ་དུད་སོལ་མའི་བྱིས་ཐང་བཞེངས་ནས་མཆོན་སྟོག་ཏུ་སྦྱོར་འཇགས་བྱས་པར་འདི་རྒྱུའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། ། །

༦ སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དང་རོ་གཅིག་པའི། །ཡེ་ཤེས་སིངྒུ་སྦྱར་པའི་འོད་སྤང་ཅེར། །སྦྱ་
དང་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་རི་སྟེད་ཆད། །འདི་ཞེས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ལས་
འགོང་། །འོན་ཏེ་རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་འདི་ལ། །ལེགས་མཛད་གཤགས་པའི་བ་དན་སྟིང་
གསུམ་སྟོར། །བསྐྱེད་པའི་སྦྱེ་འཕྲེང་མིག་དང་སྒྲ་གངས་སྟེད། །ཁྱོན་པའི་བཀའ་བྱིན་བརྟན་པས་
ཡིད་བསྐྱལ་ཏེ། །གང་གི་སྤང་བརྟན་རབ་དཀར་དུ་ཀྱུ་ལར། །བྱིས་པའི་དགེ་འབྲས་པད་ཅ་
ལྟར་དཀར་བས། །བདག་གཞན་འགོ་ཀྱན་ཐེག་མཆོག་སྦྱ་མ་དང་། །མི་འབྲལ་བཀའ་བཞེན་
སྦྱབ་པས་མཉེས་བྱེད་ཤོག ། ༥ སྐལ་ལྡན་མདོངས་མཐའ་ཅན་གྱི་ཐོས་འཛིན་དུ། །མཆོན་
སྟན་དབྱར་སྦྱེས་རྩ་གསང་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་། །འཆིང་བའི་གདུང་བ་སྟོད་པོར་འགོལ་བུས་
པའི། །སྦྱབས་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་སྤང་བརྟན་བསྟན་པ་ཡི། །རྣམ་དཀར་དགེ་ཆོགས་ཁ་བ་

འབྲུམ་གྱི་རྩལ། །རབ་འབར་སྤྱིད་པས་དུབ་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱད། །བབས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་
དེ་རྒྱ་བཅས་པ་རྣམས། །ཞི་ནས་བདེ་ཆེན་དབང་ལྷག་ཐོབ་པར་ཤོག། ། ༥ ། སྤྱིད་ཞིའི་དགེ་
མཚན་མ་ལུས་བཞད་པའི་འཇུག། །འགྲོ་རྣམས་བསུ་བའི་ཆོ་གས་ཏྲག་བྲེལ་བ། །བདེ་བ་
ཅན་ཞེས་བསྐྱགས་བརྗོད་སྟན་པའི་སྤྱ། །སྤྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་(༤༣བ)ཀུན་ན་དར་དེར་
སྤང་། །འདི་སྤང་འགགས་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ། །འོད་དཔག་མེད་མགོན་སྤྱས་དང་བཅས་
པའི་གཟུགས། །ཤར་བའི་མོད་ལ་བདེ་ལྷན་ཞིང་མཆོག་དེར། །སྤྱེས་ཏེ་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་ལ་
དབང་འབྱོར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཅེ་བྱང་སྤྱི་བྱ་སྤྱ་བྱར་སྤྱོ་བཟང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་མཆོག་གི་འཁྲུང་རབས་བཅུ་གཉིས་དང་བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད། དེད་རང་གི་ཐང་སྤྱ་བཅས་བཞེངས་པར་རྒྱལ་ཡིག་
སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །

༥ །འཛིག་དུས་འཐོར་རྒྱང་དང་འགྲོགས་བྱིན་ཟེའི་རི། །དངོས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆ་ཟེར་ཕྱ་
མོས་ཀྱང་། །ནག་སྤྱོགས་སྤེད་དུང་རྩ་ཤིང་ཕོན་པོ་བཞིན། །སྤྱོག་བྱེད་གཞོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་
ཡང་ལེ་བེར། །གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤང་བའི་ཆོ་འབྲུལ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཟིགས་མོར་
ཡེངས་བྱེད་པའི། །རྣམ་འགྲུར་ལས་འོངས་ཡེ་ཤེས་མཛའ་བོ་ཡིས། །སྤང་བརྟན་དམ་ཆོག་
དགའ་མར་འཁྲུད་པ་མཛོད། །སྤྱིད་གསུམ་རི་སྟེད་འཆར་བཟོད་དམར་རྒྱུ་སྤྱན། །བགྲང་
པས་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྤྱོང་བ་དང་། །རྒྱ་སྤྱོར་མི་འདོད་ཉེར་ཞི་དམ་ཆོས་ཀྱི། །མཐུན་
རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་ཆར་སྟེལ་ཞིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲ་ཆང་གྲ་བ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་
གཞོད་སྤྱིན་ཅེ་ཅུ་དམར་པོའི་བྱིས་ཐང་བཞེངས་ཏེ་སྤྱི་འཛིག་ཏུ་ཕུལ་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་
འོར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༦ །སྤོ་གྲོས་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ལྷ་ལམ་ངོས། །འཆར་ཀའི་དམར་བ་འགོབས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། །མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་འོད་བཟང་གི། །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་
སྟེང་པོ་ཅན། །གང་གི་གྲིབ་བསེལ་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་སྤང། །རྒྱུ་པོར་ཁྱབ་པའི་ཀོ་བོ་

དྲ་རིའི་ཤིང་། །བྲིན་ཆེན་པོ་འདོད་(༡༩ན)པ་འཛོ་བའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །འགྲོ་རྣམས་སྤྱིང་ལ་
རྟག་ཏུ་མཆོག་སྤྱོད་ཞིག །དགེ་ཆོག་པས་བ་དན་དཀར་པོས་བསྐྱོད་པ་ཡི། །དལ་འབྱོར་གྱི་
རྩིངས་བརྟན་པོའི་ནང་ཞུགས་ནས། །རྣམ་ཀུན་དགེ་བའི་རིན་ཆེན་བེད་ཀྱིས། །བདག་གཞན་
ཉོན་མོངས་དབུལ་བ་མཐར་བྲིན་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་བྲ་ཆང་གྱི་རིགས་དགེ་སྤྱོད་དག་དབང་ཆོས་གསུང་
ཀྱིས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་འཁྱུངས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐང་སྐྱེ་བཞེངས་ཏེ་བྲ་ཆང་དུ་ཕུལ་
བར་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུག་འདི་བན་ཆུང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ གདོད་ནས་རྣམ་དག་མཁའ་དབྱིངས་ངོས་ཡངས་པོར། །ཆོས་ཀུན་མཛོད་བྱང་རྫོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་འདྲིས་པའི། །རྣམ་རྟེན་དབང་གཞུ་
ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་གསལ། །དམིགས་མེད་སྤྱུགས་རྩིའི་དབྱང་ཐག་དམ་པོ་ཡིས། །གནས་
ངན་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་གཏན་བདེའི་སར། །འཁྲིད་མཛད་བཙུན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་
ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་རས་བྲིས་བསྐྱེད་སོགས་དགེ་ཆོག་ཀྱིས། །རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོན་མར་
གྱུར་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་སྤངས་ནས། །འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་གཟིགས་པའི་ས་ཆེན་པོར། །རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པས་རྟག་རྟེན་ཤོག །ཅེས་
བ་འདི་ནི་ཐེ་བུ་སྟོན་ཆོག་ཤིག་རྒྱ་མཆོས་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་ཐེ་བུར་
སྤྱོད་འཇགས་བཀྱིས་སྐབས་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུག་འདི་དགེ་སྤྱོད་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ སྤྱི་བ་གཉིས་རྒྱལ་བུལ་ཀུན་ཁུབ་དབྱིངས་ཆེན་པོར། །རང་རིག་དབྱེར་མེད་ཆོས་
སྤྱིའི་ལྷ་ལམ་ལས། །བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྷ་རྣམས་པའི་དབང་གཞུའི་གཟུགས། །མཆོན་
དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲ་བས་སྤྱོད་(༡༩བ)ཀུན་གྱིས། །འོན་ཀྱང་མ་དག་སྤྱང་དོར་ས་
བཅུའི་སྤྱོད། །བསམ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཆར་རྟག་འབེབས་པས། །མཐའ་མེད་འགྲོ་བ་
སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་ཚུལ། །སྟོན་མཛད་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་པད་དཀར་འཆང་། །རྒྱལ་

གཞན་མཁྱེན་བཅེའི་མཆོན་ཆ་རྣོན་པོས་ཀྱང་། །བསྐྱོག་པར་རུས་མིན་སྟེགས་མ་ལྡ་ཡི་
དབྱང་། །འཛོམས་སྤྲད་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆེས་བརྟན་པའི། །སྐྱ་ཆོགས་སྤྱལ་པའི་གར་
ཀྱི་དཔའ་རྟགས་ཅན། །རབ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་ཅིག་ངོས་རི་དྲགས་ཀྱི། །གཟུགས་བརྟན་མ་
འདྲེས་གསལ་ལྟར་ལེགས་བསྐྱུན་པའི། །དགེ་འདིས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ། །དོན་གཉིས་དགའ་སྟོན་རྟག་ཏུ་སྟོལ་གྱུར་ཅིག །དམིགས་ལུལ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
སྟེག་པའི་དེ། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆབ་ཀྱིས་ཉེར་བརྟུས་ཤིང་། །སྟོ་ཕྱོགས་བྱ་འཛིན་ཞིང་དུ་
དག་པའི་འཁོར། །ལྟན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྟག་ཕྱིར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དུས་འདས་མགོན་
གཉེར་དགེ་སློང་དག་དབང་སྟོ་བཟང་འཛོ་དུས་བཞེངས་པའི་འཁྱུངས་རབས་བྱ་ཆར་ཀྱི་ཐང་སྐྱ་གཞིས་དགོན་དུ་སྟོར་ཅིས་
ལ་གོང་གསལ་དོན་ཆར་བའི་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་ཆ་བོ་སོགས་ནས་སྤྱལ་མ་བུར་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༥ གང་ཐུགས་སྟོ་གོས་ཡངས་པའི་ཀ་ར་རྒྱ། །མདོ་ཐུགས་ཆོས་ཚུལ་འཆི་མེད་བཅུད་
བཟང་པོས། །གཏམས་ལས་མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱལ་ཅི་འདོད་དུ། །སྟོལ་མཛད་རྒྱལ་ཀུན་
ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ཡི། །མཐོང་བས་དོན་ལྡན་བྱེད་རུས་མཛེས་སྤྱད་དང་། །དབྱེར་མེད་སྤང་བརྟན་
འདི་གིས་དགེ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་ཐེག་མཆོག་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
གཉིས་འབྱོངས་པས་སྤྱར་གྲོལ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཅེ་ལོག་མིན་སྤིང་གི་བྱ་རིགས་དགེ་སྟོང་
སྟོ་བཟང་ཡར་འཕེལ་གྱིས་དེད་རང་གི་འདྲ་བརྟན་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་འོར་ཤུགས་དགེ་
སྟོང་སྟོ་བཟང་(༡༥ན)བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༦ བྱིན་རྒྱལས་གཉེར་གྱུར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྷ། །བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་ཉན་རང་
བཀའ་སྟོན་ཆོགས། །རིང་ནས་གཞན་ལ་པན་བཅོན་ཐུགས་རྩེ་ཡིས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་
འབྲས་ཀུན་འབྱུང་པར་མཛོད། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པའི། །ལུགས་
བཟང་དབྱར་གྱི་མཆོ་ཆེན་ལྟར་རྒྱས་ཤིང་། །དགེ་འདུན་སྟེ་འཕེལ་བྱུང་པར་དགོན་གནས་

འདིར། །བཤད་སྐབ་ཆོས་འབྱོར་མི་ཉམས་རབ་ཏུ་དར། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་རིག་པའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱི། །ཡངས་པའི་ས་འདིར་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་རྒྱས་ཤིང་། །རྒྱ་སྤྱོད་ཆོག་མཁས་
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །བསམ་དོན་མ་ལུས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་
ནི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷག་བསམ་མ་མེད་པས་ཨེ་སློག་ཆོས་སྤེར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཞི་ར་གསེར་འཛུགས་
བཀྲིས་པར་གཟུངས་གཞུག་གི་འདོད་གསོལ་སློན་ལམ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

༥ དུག་ལྷན་ཁམས་ཀྱི་སློང་འཛི་སྐབས་རྒྱ་ནས། །བརྟལ་ཞུགས་སློང་འདབ་རྒྱས་པའི་ནམ་
མཁའ་ལྷིང་། །བྱུང་མཆོག་སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལྷ་ལམ་དུ། །ཅལ་གསུམ་རྩོགས་པའི་དབང་
ལྷག་བཞད་པ་རྩེ། །ཨེ་འབྱེངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གདོད་མའི་གཤེས། །དོ་མཆར་དགའ་
མར་འབྱུད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་བདེ། །ཨྱི་ཡིག་མིག་འབྲུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་། །ཁག་
འབྱུང་དཔའ་བོ་ཆེན་པོར་ངང་གཅིག་པ། །འཁོར་བ་ཐུང་ན་འདས་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན། །རྟོག་
བཏགས་སེམས་ཀྱི་རི་མོ་ཅམ་ཉིད་དུ། །མཐོང་བས་སྤང་བ་མ་ལུས་ཟེལ་གཏོན་པའི། །རྩེ་
བཅུན་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་འདིར་དགོངས་ཤིག་། །མ་རིག་འཆིང་བ་སྣོད་ཀྱང་འགྲོ་ཀྱན་ལ། །བྱ་
ལྷར་དགོངས་(༡༥བ)པའི་བཅེ་བས་དམ་འབྱུད་དེ། །ཉམ་ཐག་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པའི་
མགོན་པོ་ཁྱོད། །སྤྱི་གཙུག་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་ལེགས་བཞུགས་ནས། །སྤྱོད་པ་ཀྱན་ཏུ་
དགྱེས་པའི་ཞལ་སློན་ནས། །འོངས་པའི་གདམས་ངག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱན། །སྐུལ་ཏེ་དུག་
གསུམ་ནད་ཀྱི་གཙོང་ཆེན་པོ། །སྐུར་དུ་ཞི་བའི་བཀའ་བློན་ཐོབ་པར་མཛོད། །ཆེ་འདིའི་སྤང་
ཤེས་མི་གཙང་ཕུང་པོ་ལ། །གཏིང་ནས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས། །བསྐྱལ་ནས་
དཔེན་པའི་གནས་སུ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །རྣམ་ཐར་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བར་ཤོག་། །འདོད་
ཡོན་སྐྱུ་མར་རིག་པའི་གདེངས་ཆད་ཀྱིས། །འཛིགས་མེད་འགྲོག་གེད་འཕྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་
ལ། །དབང་འབྱོར་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི། །སྤྱིང་དུ་འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་བདག་

གྲུང་ཅིག། །ཅེས་པ་འདིནི་ཨང་ཀར་ཞབས་བྱང་རྟོ་ཐོག་ཐུ་མེར་མཁན་པོ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་མཁས་བཙུན་གྱིས་དང་
རྟེན་དུ་ནལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་རས་བྲིས་བདུན་ཚར་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒོན་ཚོག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཐུར། །

༥ ཐུབ་དབང་། བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དམ་ཚོས་སྤྱིན་ཆེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་འོ་སྟོང་དུ་རོ་
གཅིག་པས། །འགྲོ་བའི་གདུང་བ་སྦྱོབ་བྱེད་བས་གཙང་སྤྲས། །སྤྱིད་ན་གྲགས་དཀར་གཡོ་
བའི་བ་དན་ཅན། །གང་གི་མགུར་པ་གཡས་ཕྱོགས་ལེགས་འབྲིས་དུང་། །ཀུན་ལ་བཟ་ཤིས་
སྟེར་བའི་བང་མཛོད་ནས། །ཟབ་རྒྱས་གདམས་པ་འཛོ་བའི་བཀའ་བབས་ཀྱི། །དངོས་བརྒྱད་
ཡོངས་འཛིན་ཚོགས་རྣམས་བྱིན་རྒྱབས་མཐུས། །རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་
ལས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་བཤུལ་ག་ལ་པར། །རིང་མིན་བདག་དང་མཁའ་
མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །བདེ་ལེགས་དགའ་བའི་གར་གྱིས་(༡༦ན)བཟོད་པར་ཤོག ། ༥ རྩེ་རིན་པོ་
ཆེ། བདེ་ཆེན་མངོན་འདོད་རྒྱས་པའི་ཅེ་དགའ་ཡིས། །ཆོས་དབྱིངས་མཛེས་སྤྱག་མ་ལ་རྟག་
རོལ་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷག་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་གང་། །མི་ཡི་གཟུགས་སུ་ལེགས་
བྱོན་ཅོང་ཁ་པ། །མ་རིག་ཁྱེད་བྱུང་མངོན་ཞེན་སྤྲ་ངན་ལྟེ། །འཁྱོག་པོར་རྒྱུང་བའི་པས་རྒྱོལ་
བང་འགྲོའི་སྟོག །དུག་གསུམ་ནང་གི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པར། །འཛོམས་བྱེད་མཁའ་ལ་
སྤྱིང་ཡང་འཛོམ་སྤྱིང་གི། །ས་གཞིའི་རྒྱན་གྱུར་མཁས་གྲུབ་སྤྱང་བརྟན་འདི། །བཞེངས་མཐུས་
རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པ། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདོར་དམ་བཅའ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚན་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་ཤོག ། ༥ རེད་ཀྱི་འབྲུ། ལྷག་བསམ་པད་དཀར་རབ་རྒྱས་གོ་
སར་གྱི། །རྒྱལ་ཐུན་རེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། །སྤྲོན་པའི་བདུན་ཅི་སྤྱག་མཁས་སྒོ་བཟང་
གི། །རྒྱལ་ཚབ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱེའི། །སྤྱང་བརྟན་རབ་དཀར་ཀ་ཤི་གཙང་
མའི་ངོས། །དད་མོས་པེར་གྱིས་བྲིས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །ནམ་ཡང་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་
གཤེས་གཉེན་དང་། །མི་འབྲལ་གདམས་པ་ཟབ་མོས་སྤྱག་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདིནི་དཔྱད་ཐུན་

ཨང་དཀར་ཞབས་བྱང་ཏུ་ཐོག་ཐུ་མེར་གན་མཁན་པོའི་དད་ཉེན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ལམ་རིམ་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བ་དང་རྗེ་སྒྲ་མར་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེད་རང་གི་གྲིས་ཐང་བཅས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་ངོར་ཤུག་འེད་དགོས་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆར། །ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རེག་བྱའི་བདག་
ཉིད་ཅན། །བདེ་ཆེན་འདོད་པ་འཛོལ་པའི་མིག་ཡངས་མ། །དབྱངས་ཅན་བདུད་ཀྱི་གཤེད་མར་
བསྟན་པ་ན། །གཏུམ་(༡༦བ)དག་སྤྱོད་མོར་ཁྲོས་པའི་སྤང་མིག་ཅན། །བསྟན་ཀྱང་མ་རུངས་
དོན་སྟོང་འབྲེན་མཛད་པའི། །སྤྱིད་གསུམ་དབང་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །དབྱེས་
བཞིན་གྲིས་པའི་ཉེན་འདིར་རབ་བཞུགས་ལ། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་བཟོད་པ་མཐར་ཡོངས་རྒྱས་
ཤིང་། །དེ་འཛོལ་བསྐྱེལ་བཟང་འགྲོ་འབྲེན་རྒྱ་མཆོའི་དབྱིད། །སྐྱེ་ཆེ་འབྲེན་ལས་རབ་རྒྱས་དེ་
དག་ལ། །གོགས་བྱེད་མི་དང་མི་མེན་ཀུན་འཛོམས་མཛོད། །ཁྲོད་ལ་མགོན་དང་སྐྱབས་གསོལ་
རྒྱ་སྐྱོར་ལ། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་གཏེར་
ཁ་བརྒྱར་བྱེན་ས། །ཡིད་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛོད། །ཅས་པ་འདི་ནི་ཅེ་བྱང་དགོས་སྟོང་
རྒྱ་ལུང་པ་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་ཀྱིས་དད་ཉེན་དུ། །དེད་རང་གི་གདོང་གྲིས་ཀྱི་དར་ལ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་
རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་ངོར་ཤུག་འེད་དགོས་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ སྟོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ། །སྤྱིད་གསུམ་ཅེ་མོར་དཔལ་
དུ་ཆགས་པའི་གྲིབ། །མ་འདྲིས་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བསིལ་སྤྱིན་པའི། །སྟོན་པ་མཚུངས་མེད་
བྱ་རམ་ཤིང་པ་དང་། །རང་རྒྱུད་ཞི་བ་མཆོག་གི་ཅན་རྣམས། །དུག་གསུམ་མེ་ཆོགས་གཞིལ་
བའི་ངལ་གསོ་ཅན། །བསྟན་སྟོང་དག་བཅོམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །སྤང་བརྟན་ལེགས་
པར་འདུ་བཀྱིས་དགོ་ཆོགས་འདིས། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་དེ་རྒྱུ་འཁོར་བའི་ཆོས། །མི་
བཟད་ལྷ་ངམ་ཐང་ལས་རབ་བཞུགས་ཏེ། །རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གྲིང་། །བསྟོད་
ཅིང་བསམ་པ་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཤོག། ཅས་པ་འདི་ནི་ཅེ་གཉེར་ཤར་སྟོ་བཟོ་བརྟན་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དད་ཉེན་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

དུ་གནས་བཅུའི་མིས་ཐང་ག་ཚར་བཞེངས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཚེག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འཛིན་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་
(༡༦ན)བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ བྱིན་རྒྱལ་དཔལ་ཆེན་འབར་བའི་སྤྲ་མ་དང་། །དངོས་གྲུབ་གཏེར་གྱི་ཡི་དམ་ཞི་
ཁྲིའི་ལྷ། །འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་མཛེད་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མར་བཅས། །ཆད་མེད་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་
པོས་ཉར་དགོངས་ལ། །འབྲེན་བ་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་བ་ཡི། །མདོ་སྤྲུགས་བཤའ་སྤྱབ་
བསྟན་བ་འཕེལ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གངས་སྤྱོདས་འདིར། །བཟ་ཤིས་དགེ་
མཚན་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བྱིན་རྒྱུ་སྤྱད། །བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་གསུམ་བང་མཛོད་ཅེ་ཆོགས་སྤྱེ། །ཆོས་
འོར་འདོད་པའི་གཏེར་གྱིས་ཡོངས་སྤྱུག་ཅིང་། །བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལྷན་བསམ་བ་
ཀྱུ། །ཡིད་ལ་རེ་བ་རྩེ་བཞེན་འབྱུང་བྱིན་རྒྱུ་སྤྱད། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱུ་གདོང་ཅེ་ཆོགས་པའི་བྱ་རིགས་དག་
དབང་ཀྱན་བཟང་གིས་ཅེ་ཆོགས་པའི་བྱི་གཙང་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་མ་མམ་མགོན་པོའི་སྤྱང་བརྟན་བཞེངས་པའི་གཞུངས་གཞུག་ཏུ་
འབུལ་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་ཞེག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འཛིན་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ ལྷ་དབང་། སྤྱིང་སྤྱོདས་མ་སྤྱད་དོ་རྩེ་བ་ལམ་གོ། །ལྷ་བདོར་སྤྱོད་པའི་མཚོན་ཆ་དག་པོ་
ཡིས། །ནམ་ཡང་མི་ཕེགས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་གཙོ། །ཤུག་མེད་གེར་བྲགས་སྟན་རབ་འབར་
བ། །གང་གི་འབྲ་གཞུགས་རྒྱ་བ་གཞོན་ཅུའི་ཆ། །ཉོན་མོངས་རྟོག་པས་འབྲུགས་པའི་ཡིད་
ཀྱི་མཚོར། །ཤར་བ་དེས་གྱང་དགེ་ལེགས་མཛོན་དགའི་འཛུམ། །སྟོན་ཞེས་ཡང་དག་བདེན་
པའི་གཏམ་དུ་འཛེར། །དེ་ཕྱིར་མགོན་ཁྲོད་སྤྱང་བརྟན་འདི་བསྐྱུན་པའི། །བསོད་ནམས་བད་
ཅ་སྤར་དཀར་གང་བསགས་མཐུས། །གནས་སྐབས་མཛོན་མཛོའི་ཡོན་ཏན་དཔལ་རྒྱས་
ནས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་བ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག ། ༥ གསང་བདག ། ཆོས་དབྱིངས་ཞི་
བའི་ངང་ལས་(༡༦བ)མ་གཡོས་བཞེན། །མཐུ་སྤྱོདས་རང་བཞེན་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་
ཁམས། །དོ་རྩེ་གཏུམ་པོར་ཡོངས་ཤར་རྩྱི་གི་སྤྱས། །ས་གསུམ་འགས་བཟོད་གསང་བ་ཀྱན་
ཀྱི་བདག །ཆོས་ཀྱན་རྩེན་པར་གང་སྟོའི་མེ་ལོང་དུ། །འཆར་ཡང་རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པའི་མཐའ་

ཟད་ཅེས། །བྱིས་སྒོས་དཔག་པར་མི་རུས་གསང་བའི་འབྲུལ། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་དུ་
མཛད་པས་ན། །མགོན་ཁྱོད་སྣང་བརྟན་འདི་བསྐྱུན་བསོད་ནམས་མཐུས། །གནས་སྐབས་
འཆེ་བ་མཐའ་དག་རབ་ཞི་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་ནམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་སོགས། །ཕུན་
ཆོགས་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ང་སོད་ནས་ནམ་རྒྱལ་སྒོལ་མས་དང་རྟེན་དུ་
ཐུབ་པའི་དབང་སོ་དང་ཕྱག་རྟེན་གྱི་ཐེས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རྩེད་འཕྲུལ་དགོས་སྒོང་
སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

༥ སྒོ་གྲོས་ནམ་དག་མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ངོས། །བདེན་གཉིས་སྒྲིག་མའི་གཞུགས་བཟང་
མཛེས་པ་ཀུན། །འཆར་བཟོད་ནམ་འཕེན་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཡི། །བསྐྱུན་འདེགས་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན། །སྣང་བརྟན་ལྷག་བསམ་ཀུ་ཐུང་བཞད་པའི་དབུས། །ལེགས་
འབྲུང་དགོ་ཆོགས་གསར་པ་འདི་ཡི་མཐུས། །གནས་སྐབས་བསམ་དོན་མ་ཕྱས་ལྷན་གྲུབ་
ཅིང་། །མཁའ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གོ་འཕང་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དོ་ལོ་འཕྲོ་ནས་བསོད་ནམས་
ནོར་བུས་མོས་རྟེན་དུ་ཕྱེད་ཀྱི་འཕྲོ་བརྟན་རྒྱལ་ཡིག་ཅན་དགོས་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་གི་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་འཕྲུལ་དགོ་
སྒོང་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར། །

༦ ཞི་སྤྱི་སྒྲི། བདེ་ཆེན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཞུག་མེད་ན། །ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེས་འདུ་
བྱས་མཆན་དཔེའི་གར། །ཐར་འདོད་འཆེ་མེད་ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་བ། །བཅོམ་ལྷན་འཕྲུ་སེང་གོ་
དེ་ལ་འདུད། །(༡༩)དུག་གསུམ་ཆང་གིས་རབ་ཕྱོས་མི་མཛད་འདིའི། །ཅོད་དུས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
པའི་སྐང་སྒྱོན་ལྷ། །ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷགས་ཀྱ་རྟོན་པོས་དམ་བཟུང་སྟེ། །ཡང་དག་འཕགས་
པའི་ལམ་གྱི་སྒོལ་དུ་བཅུད། །གང་དེར་ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་བ། །མཉེས་པས་རྗེས་
སྐྱ་རང་བའི་ཀུན་གསལ་ལས། །བསྐྱོད་བསྐྱུགས་མཐུ་ར་བའི་མེ་ཏོག་ཆར། །མངོན་པར་པལ་
འདི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོས་སྟེ། །དེ་བྱིར་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཁྱི་ཐུན་དུ། །ཉོན་མོངས་འདུ་བ་འབྲུགས་
པའི་ནད་ལྷང་ཞིང་། །སྟེགས་སྐྱོད་མཆོན་ཆར་དག་པོས་སྐྱ་ཕྱང་བའི། །ལྷ་བདོའི་འགྲོ་ནམས་

ཐུགས་རྟེན་སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། །མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེའི་མཆེད། །གསར་དུ་སྒྲོས་
པའི་སྤང་བརྟན་འདི་དག་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་གར་ཞུགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། །བརྟན་གཡོ་
ཀྱན་ལ་བཟ་ཤིས་ཆར་དུ་ཤོབ། །སྤྱོད་འཁུན་སྒྲེག་མོས་ཉེར་བསྐྱུན་རེག་འཇམ་གོས། །དས་
ཤིང་དུབ་ལས་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་སྐྱ། །ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་དགོ་ཆོགས་སྒྲེ་ཤེས་
ལྟར། །གཅིག་ཏུ་ནམ་སྤིན་སིམ་པ་འཇག་པའི་མཐུས། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་མ་ལ་
ཡ་རྒྱུད་གིས། །ཉེར་བྱངས་ཐུབ་བསྟན་ལོག་རྟོག་ཆ་གདུང་ཀྱན། །སེལ་མཛད་གསང་བ་
མད་བྱང་བྱི་བཟང་གཏེར། །སྒོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་སྲིད་མཐར་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག། །དེ་འཛིན་
སྤྱིས་མཆོག་པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཆོགས། །སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །དགོ་
འདུན་སྤེ་ནམས་བཤད་སྐྱབ་ཆུ་གཏེར་སྒོང་། །དབྱར་གྱི་ལང་ཆོ་དང་འགྲོགས་ལྟར་འཕེལ་
ཤོག། །བྱང་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི། །ཆོས་འཁོར་མི་མཐུན་ལས་རྒྱལ་དར་བྲག་
སྤྱིང་། །སྤེ་བཞིའི་ཕུན་ཆོགས་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཕེལ་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཞིང་
ས་(༡༡བ)དམ་པར་ཤོག། །ཡུལ་ཕྱོགས་འདིས་མཆོན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནམས་སྤ། །དགོ་
བཅུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སྟན་དུང་དཀར་སྤྱས། །རྟག་བྱལ་མི་དགའི་འབྲས་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐལ་
རིམས། །མཐའ་དག་སངས་པའི་དགའ་བདེར་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག། །རྒྱ་སྤྱོད་གནས་སྐྱབས་
ཆོས་སྲིད་ལེགས་པའི་ཆོགས། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བར་བཅས། །རིང་
མིན་ཁ་སྤྱོད་བདུན་ལྡན་བྱལ་བདག་ཆེར། །མཛོན་བྱང་རྒྱལ་པའི་བསམ་དོན་འགྲུབ་བྱུར་
ཅིག། །ཅས་པ་འདི་ནི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་བྱང་ཅའི་སྐོབ་དཔོན་རྒྱུར་པ་སྤོང་རྒྱུ་སྤྱེ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
སྒོ་བཟང་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མདོ་སྤྱད་རོང་པོའི་ཆོས་སྤེ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་དུ་བཟང་གོས་ལས་བསྐྱབས་
པའི་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་འདོད་ལྟས་བསྐྱོར་བའི་གོས་སྤྱ་རྒྱ་དང་བཟོ་ལེགས་པ་ལུལ་བའི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བའི་
སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་དགོ་སྤོང་ཆོས་སྤྱ་བ་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཉ་མཁྱིན་ཡང་གསང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་
འོད་མཆོན་སྟོང་འབར་བདེ་བར་གཤེགས། །ཁོ་གཏུམ་ཉ་སྐད་བཞད་པའི་གྲག་སྟོང་
སྒྲུལ། །ས་གསུམ་འགས་བཟོད་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ལྷ། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ལྷར། །མིག་འབྱུལ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཤར་དཀྱིལ་འཁོར་བ། །བཀའ་སྟོད་བྲན་གཡོག་
དང་བཅས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི། །སྤང་བ་ཉི་མ་སྟོང་ལྷན་ཆེས་འབར་དེས། །རྒྱ་སྤྱོར་རྒྱུན་རན་ནག་
ཕྱོགས་ཐུན་པའི་དབྱང་། །མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གཞིལ་བ་དང་། །མཆོག་མཐུན་དངོས་
གྲུབ་བསྒྲ་གསར་པའི་འཇུག་། །ཆེས་ཆེར་བཞད་པའི་བཟ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །

༥ བེག་ཅོ། བསྒྲ་རྩ་གའི་ས་འཛིན་དུས་མཐའི་མེ། །འབྱུང་པ་ལ་འབྱུང་དབང་གི་སྦྱེས་བྱའི་
(༡༩ན)སྒྱ། །དག་སྤྱོར་ཐོག་མདས་ནག་ཕྱོགས་སྤྲིག་ཅན་མགོ། །དུམ་བྱར་འགས་བྱེད་བཟངས་
ཀྱི་བེག་ཅོ་ཅན། །བེག་མེད་བདེ་བས་ཆོམ་བྱེད་ཉིར་ཞི་ཡང་། །སྤྱན་མོར་རབ་ཁོས་སྤྱོར་ཡུམ་
གདོང་དམར་མ། །སྤྲིག་བདག་གི་ཐོགས་རོ་བ་ཤན་ཉིར་གཅིག་སོགས། །རྣམ་མང་འཁོར་
ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་པ་ཡིས། །དཀར་ཕྱོགས་བསྟན་དང་དེ་འཛིན་སྦྱེས་བྱ་ཡི། །སྤང་
སྤྱོབ་བྱ་ར་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་ཞིང་། །བདུད་རིགས་དག་བགོགས་ཆར་ཆོད་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི། །ཆོས་ལྷན་རེ་བ་གང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། ། ༥ ལྷ་འཇུག །མཐུ་སྟོབས་དུད་སྤྲིན་
འབྱུགས་པའི་སྟོང་དཀྱིལ་ན། །དག་བགོགས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་མ་ལུས་པ། །ཁམ་དུ་བ་
པའི་སྤེ་བརྒྱད་དམག་དཔོན་གཅོ། །ལྷ་འཇུག་ཆེན་པོ་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པ། །རྩོ་
རྩོ་འཆང་དབང་གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་སྤྲིན་ལྷར་ཁས་སྤངས་
པའི། །གཡར་དམ་རི་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་ལ་རྟག་ཏུ་མེལ་
ཆོས་སྤངས། །ལྷ་པར་དཀར་ཕྱོགས་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ། །སྤྲིགས་བསྟོའི་མི་དང་
མི་མིན་སྤེ་བཅས་རྣམས། །སྤྱར་དུ་སྤྱོལ་ལ་བསྟན་འབྱོའི་པན་དང་བདེ། །ཡར་སྤྱོད་བྱར་
སྤེལ་བུས་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁལ་ཁ་གཡོན་བྱའི་སྒྲ་མ་མི་ལ་གྲགས་ན་ཅུ་ཐོག་ཐུས་དད་རྟེན་

དུ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ལྟ་དགྲ། གཞོད་སྤྱོད་ལེག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་། ལྷལ་འཇུག་བཅས་ཀྱི་བློས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་
སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགོ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ གྲངས་མེད་བསྐྱལ་བར་གོམས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཁམས། །མཆོན་བཟང་འཛོ་སྤྲེག་
འོས་པའི་ལང་ཚོ་ཆེར། །ཡོངས་སྤོན་མི་མཛེད་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་(༡༩བ)ལ། །རྣམ་འབྲེན་
ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱིས་དགོ་ལེགས་སྤྲོལ། །གང་གི་མགྱིན་པ་གཡས་སྤྲོགས་དགོ་ལེགས་
ཀྱི། །བྲེད་པོར་འབྲེལ་དེས་རྒྱུད་ལཱའི་འགོ་བ་ལ། །རྣམ་ཀུན་ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་དར་དྲིར་
དབྱངས། །སྤིད་འདི་གནས་པའི་ཆད་དང་སྤྱན་ཅིག་རིང་། །ཆོས་ཕུང་གསང་བ་རིན་ཆེན་
བཞི་ཡི་འོད། །རྣམ་ཡང་འཆར་རྒྱལ་སྤངས་པའི་རང་མདངས་ཀྱིས། །སྤྲོགས་བྲལ་འགོ་སྤོང་
ཀུན་གསལ་ཉར་མཛེས་པའི། །འོ་མཆར་འདི་གོ་སྤྱོད་མེད་བྱུང་བར་ཆོས། །འཁོར་འདས་
གདོད་ནས་ཡོངས་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །གནས་ལུགས་རྗེན་པར་ལུས་པའི་ཀུན་མཐོང་
འོས། །འོ་མཆར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྤྲེག་མོའི་གཟུགས། །ཅིར་ཡང་སྤང་བ་མཐའ་བྲལ་
དབྱུ་མའི་ལམ། །དངོས་བསྟན་ཆོག་གི་འགྱུར་ཁྱགས་རེ་རེ་ནས། །སྤྲོས་དོན་རྣམ་ཀུན་ཡེ་
ཤེས་བཟོད་གཅིག་རེ། །མ་འབྲེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་གསུང་ཉིང་ཁྱའི་བཅུད། །ཤེས་རབ་
པ་རོལ་སྤྱོད་གཞུང་སྤྲེགས་བམ་དུ། །ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་དགོ་ཚོགས་གཞུ་མ། །བྱང་
ཆེན་རྒྱ་མཆོར་སྤྲེག་བཟོད་རིང་པའི་རྒྱན། །དུས་གསུམ་ལེགས་སྤྱད་རྒྱ་སྤོན་དང་བཅས་
ལ། །གཅིག་བསྐྱེས་རྣམ་དཀར་དབྱུ་འབྲེང་འཇུག་པ་འདིས། །པན་བདེའི་རོ་མངར་ནས་ཡང་
མི་འཛད་གཉེར། །རྣམ་འབྲེན་ལུང་ཉོགས་པད་ཆལ་མ་སྤྲོགས་བར། །ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་
དེ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས། །སྤྱོ་ཆེ་འབྲིན་ལས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག །མཁའ་མཉམ་
ཡིད་ཅན་ཚོགས་ཀྱང་དཀར་མིན་རྒྱས། །བརྟག་དཀའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཉར་སངས་
ཤིང་། །རྒྱ་སྤོར་གནས་སྐབས་མི་འདོད་མ་ལུས་ལ། །ཞི་ཞིང་ཆོས་འབྱོར་དགའ་སྤྱིད་དར་
བར་ཤོག །གནས་ལུགས་ལྟ་བའི་དོ་རྗེ་ཅེ་བརྒྱལ། །སྤྱོན་སོགས་ཐབས་མཁས་འབྲལ་གྱིས་

གདེངས་ཅམ་ནས། །སྤྱིབ་གཉིས་ལྷ་མིན་དབྱང་ཆོགས་མིང་(༥༠ན)གི་མཐར། །པམ་བྱས་
ནམ་འཛེན་སྐྱར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་འོན་བསམ་གྱུབ་ཁང་གསར་བས། རྒྱལ་གསུང་སྤྱིང་པོ་ཕེར་
ཕྱིན་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་བཞེངས་པར་དགེ་ཆོགས་བསྐྱོ་བའི་སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་
ཤུག་འདི་དགེ་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར། །

༥ ཐུབ་དབང་། ཆོགས་གཉིས་དོ་རྩེ་ཅེ་བརྒྱ་གདེངས་ཅམ་གྱིས། །སྤྱིབ་གཉིས་སྤྱིན་སྤྱེས་
དབྱང་ཆོགས་ཕྱེར་འཐག་པའི། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཟས་གཙང་སྤྱུང་པོ་ཞེས། །ལྷ་ཡི་ལྷ་
མཆོག་གང་དེས་དགེ་ལེགས་སྦྱེ། །སྐལ་ལྷན་ཡིད་ངོས་རྒྱ་སྐྱང་དག་པའི་མཆོར། །འཛེན་
མཆོག་ཉི་མའི་གཉིན་གང་གསར་གསུམ་མཐར། །ཅིར་ཡང་རྒྱོས་པའི་སྤྱང་གཟུགས་ཕྱེ་བ་
བརྒྱ། །སྤོན་ལས་ལག་དང་གཟུགས་གྱི་མཛེད་པའི་གྲངས། །རབ་དཀར་ཀ་ཤི་ལ་ཆགས་
ཆོན་སྒྲ་ཡིས། །མིག་དང་ཡིད་ལ་དཔལ་བྱིན་འདི་བྲིས་མཐུས། །སྤྱེ་བར་ཐེག་མཆོག་ལམ་
དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །སྤྱོད་སྤྱུང་མཐའ་བ་རིང་མིན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །༥ འོད་དཔག་མེད། གང་གི་
བྱིན་མཐུ་གསེར་བཟང་འབར་བའི་ཅི། །རིང་ནས་དག་པར་སྤྱངས་པའི་ཁམས་དེ་ཡིས། །འཕྲོ་
བྱུག་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིས་ཆོགས་ལྷགས་གྱི་ཁམས། །ཟ་བྱེད་འོད་མཐའ་ཡས་པས་དགེ་ལེགས་
སྦྱེ། །གནས་ངན་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ། །ངན་སོང་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱིག་སྤྱིབ་
ཟི། །མགོན་ཁྱོད་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་ཡིས་ཉེར་བཟུས་ནས། །བདེ་ཅན་སྤྱུང་གྱི་སྤྱོད་འཕྱར་
བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུང་། །༥ བྱམས་པ། ཏྲག་ཏུ་ཞི་ཡང་བྱམས་ཆེན་བྲག་པོའི་མཆོན། །འབར་བས་གནམ་
ལྷགས་པོག་པའི་མེ་ཏྲོག་བཞིན། །བདུད་སྤེ་གཞོན་མཛེད་རྩེ་བཅུན་མ་པམ་པ། །བཅེ་ཆེན་
གཟེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་བཙུང་བར་མཛོད། །མ་འོངས་(༥༠བ)དབུས་འགྱུར་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་
སྤོར། །མགོན་ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྤྱར་བསྐྱུར་ཆོ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་ལུས་སྤྱོད་སྤྱུང་བ་
རྒྱས་པའི། །རྒྱལ་སྤྱུང་སྤྱོད་འཕྱར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱུང་། །༥ རོ་པོ་རྩེ། གང་སྤྱུགས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་གཉིས་རབ་དཀར་ཆ། །ཡོངས་རྩོགས་དཔལ་སྤྱུག་བསྐྱུར་པའི་རྒྱ་གཞོན་ལས། །ཅི་

མཛད་གཞན་ལ་སྤྲོད་པའི་ག་བྱར་རྩལ། །ནམ་ཡང་མི་མཛད་ལྷ་གཅིག་ཨ་ཉི་ཤ། །འདི་ལོག་མ་
བྱུག་ལང་འཛི། རང་གཟུགས་དམ་ཚིག་སྐྱེ་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྤང་བ་དམ་པས་གཉིས་དབྱེར་
མེད་བརྒྱབས་ནས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་རེ་འབྲས་ནོར་བུའི་བྱིན། །རྫོགས་དེས་ཡིད་
ཀྱི་བུམ་པ་གང་བར་མཛོད། །

༥ རྩེ་རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱབ་གསུམ་མཆོམས་སྤྲོད་ཆེ་གོས་ཉེར་གྲུབས་པས། །མཛེས་པ་དོན་ལྡན་
འཇམ་མགོན་སྤང་བྱེད་ཆ། །གངས་ཅན་བྱབ་བསྐྱར་སྤྲོད་མེ་གཅིག་གྱུར་པའི། །འཇམ་དཔལ་
སྤྲོད་པོ་དགོན་མཆོག་ཡོངས་འདུས་རྩེ། ། ༥ འཛིགས་བྱེད། བཛོད་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དངོས་དོན་
དམ་དབྱེངས། །གཏུམ་ཆེན་གར་གྱིས་གོ་སྐབས་ཆེས་དོག་པར། །འགོངས་མཛད་མཆོག་ཐུན་
དངོས་གྲུབ་མཐའ་གྲས་པའི། །བྱེད་པོ་དཔལ་ལྡན་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ། ། ༥ ཏ་མགིན། བཅེ་
ཆེན་ཐུག་གིས་འགོ་ལ་བྱ་གཅིག་ལྷར། །འབྱུང་པའི་མཛའ་བ་གཞར་ཡང་མི་སྣོད་ནའང་། །ཁོ་
རྒྱལ་དབང་གི་ཏ་སྐད་ཆེར་བཞད་པས། །བདུད་རིགས་དོན་སྤྲོད་འགས་བྱེད་ཏ་མཆོག་ལྷ། ། ༥
མགོན་པོ། དུས་ཀྱི་བྱིན་ཟས་འབྱུང་པའི་མིག་སྤྲོད་རི། །དཔའ་བོའི་སྤང་སྐབས་བསྐྱོད་ན་གང་
གི་དཔེར། །ཉེར་འོས་སྤྲོད་རྩེའི་རང་ནས་ནག་པོ་ཆེར། །སྤྲོད་མཛད་ཆེ་མགོན་དབྱེར་མེད་
ཐུག་བྱུག་པ། ། ༥ ལས་གཤེན། གཏིང་ནས་ཁོས་པའི་བྱེད་མ་(༢༡ན)ཉེའི་ཞལ། །གནམ་སར་
གདངས་པས་སྐྱེ་འགོ་ཀུན་ཀྱི་སྟོག་ །འསྟོག་ཀྱང་དང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཆེན་པོར། །ཉེར་
ཞེ་འཆི་བདག་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྩེའི་གཙོ། ། ༥ ལྷ་མོ། སྤྲོད་འཇེབས་བྱུག་ཅུའི་རྒྱུད་མང་སྐལ་ལྡན་
ནར། །སྤྲོད་མོད་བདེ་ཆེན་ཉམས་བརྒྱའི་དཔལ་སྟོལ་ཡང་། །བྲག་པོའི་ར་རོས་དག་དང་བགལས་
ཀྱི་སྤྲོད་། །ཆོལ་པར་འགས་བྱེད་སྤྲོད་གསུམ་བདག་མོ་ཆེ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་གཟེམས་འགག་ཡེར་བ་རྒྱ་
མ་དགོ་སྤོང་སྤོ་བཟང་སྤྲོད་པོས་མོས་རྟེན་དུ་གཙོ་བོ་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །འོད་དཔག་མེད། །བུམས་པ་བཅས་ལ་མཛད་བརྩས་
བསྐྱོར་བ་དང་། །གཙོ་བོ་རྩེ་བོ་རྩེ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆེ། །འཛིགས་བྱེད། །ཏ་མགིན། །མགོན་པོ་ཐུག་བྱུག་པ། །ལས་གཤེན། །དམག་མོར་
ལྷ་མོ་བཅས་ལ་འདོད་ལྷས་བསྐྱོར་བའི་ཐང་སྐྱེ་བཅས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྤྲོད་ཆེན་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་

སྤྱི་མཐུན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱི་ལོ། །

༥ བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྩོམ་པོ་རྩེའི་དབྱངས། །འགག་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོར་སྤྲིན་
བའི་དབྱིད། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཆོགས་འབྱུང་བའི་གཞིར། །སྦྱོལ་མཛད་རྣམ་འཛེན་
བྱ་རམ་ཤིང་བ་ཆེ། །ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་ཞུགས་ཀྱི་དབྱང་། །རྣམ་གྲོལ་ཅན་
སྤངས་པའི་ཆབ་རྒྱན་གྱིས། །གཞིལ་མཛད་བསྟན་སྦྱོང་དག་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་དང་། །ཉེ་བར་
གནས་པ་རྒྱལ་པོ་སྤེ་བཞི་བཅས། །འབྲ་གཟུགས་རབ་དཀར་ཀ་ཤིའི་ངོས་ཡངས་ལ། །ལེགས་
པར་བཞེངས་པའི་དགེ་ཆོགས་མ་སྤྲད་མཐུས། །གནས་སྐབས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་རྒྱ་དང་
བཅས། །རྒྱར་ནི་དོན་གཉིས་སྤྲན་གྱིས་བྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་མཛོད་པ་རྒྱ་
དབང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དད་ཉེན་དུ་བྱུང་དབང་གནས་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བྲིས་ཐང་བདུན་ཆར་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་
སྤོན་ཆོག་དགོས་(༤༡)ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྤྱི་མཐུན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱི་ལོ། །

༥ ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་འཁྲིགས་པའི་རྒྱ་འཛིན་སྤྱོད་། །རབ་སྟན་དབྱར་རྩེ་དགེ་ལེགས་སྤྱིང་
པོ་ཅན། །འབྲུམ་སྤྱག་གོད་པའི་སྤྲང་བ་སྤྱོག་གི་སྤྱེས། །དུག་གསུམ་སྤྱག་རུམ་གཞིལ་བའི་ཆ་
འབྲུལ་མཁན། །སྤྱིང་སྟོབས་མ་སྤྲད་རྩོམ་པོ་འཕམས་ཀྱི་ཆས། །རི་རབ་ཐོམ་དུ་བཅེགས་པའི་
ངོས་ཡངས་ལ། །སྤྱོགས་བཅུ་ནས་འཛོར་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་མེ་ཉོག་རྩས། །གཙམ་བཞིན་བཀུས་
པའི་འཛེན་མཆོག་ལྷ་ཀྱའི་གཙོ། །དེ་གསུམ་ཆོས་ཕུང་འཁྲི་ཤིང་ཅེ་མོ་ནས། །ཤེར་ཕྱིན་མེ་
ཉོག་རབ་རྒྱས་ཆལ་གྱི་གཞིར། །རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྤྱོད་ཅལ་མཛོད་འགོད་པའི། །བརྩོད་
བྱ་སྤྲོན་མེད་ལྷན་ཕུས་ཀུམ་། །སྤྱག་བསམ་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་འོད་དཀར་ཅན། །བཞུས་པའི་
ཁུ་བས་ལེགས་བསྐྱོས་སྤྱེགས་བྱ་ལ། །ཡིག་གཟུགས་རི་དྲགས་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་བཤ་
བའི། །དགེ་འདིས་རྒྱ་སྤྱོད་གྱིས་མཆོན་འགོ་བ་ཀུན། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་ཐེག་མཆོག་སྤྱི་
པའི་ཉེན། །བརྒྱད་མར་ཐོབ་ཅིང་གནས་སྐབས་ཡོན་ཏན་མཆོ། །ཟབ་ཡངས་སྤྲོན་སྤྱི་
འབྱུང་ངེས་ལེགས་ཀྱི། །འཛུམ་དཀར་ཅེ་དགའ་ཁོད་པས་ཆོམ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དེ་མོ་

སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བྱི་བཟ་ཤེས་ཚས་འཕེལ་བྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མདོ་སྟེང་པའི་སྒྲེགས་བཅས་བཞེངས་པའི་གཤམ་དུ་འདི་རྒྱའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ལམ་རིམ་སྒྲ་བརྒྱད། སྐལ་ལྷན་འགྲོ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི། ལམ་བཟང་རིམ་བར་སྟོན་པའི་ས་མཁན་མཆོག། དངོས་བརྒྱད་ཡོངས་འཛིན་རང་འབྲུག་གི་ཤིང་ངོས། ལེགས་བར་བྲིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་མཐུ་ཡིས། བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་(༤༣ན)ཚོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཞིང་། རྒྱ་སྦྱོར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཇུག་གི། ཟབ་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དཔལ་ཡོན་བྱིས། ཉེར་ཕྱག་རྣམ་འབྲེན་སྦྱར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ༥ བཅུ་གཅིག་ཞལ། གང་གི་མཚན་ཅམ་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་མཐུ། མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་བརྗོད་ཀྱང་འཇོང་མིན་པའོ། སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་སྦྱར་རས་གཟིགས། ཉེ་བར་དགོངས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའོ། སྒྲིག་ལྷང་མ་ལུས་ཉི་ཟེར་སྤང་བ་ཡིས། སྦྱར་བྱང་རེག་བཞིན་སྦྱར་དུ་དག་པ་དང་། སྦྱོན་ཟད་ཡོན་ཉན་མ་ལུས་རབ་རྗོགས་པའོ། རྣམ་འབྲེན་མི་རིང་ཐོབ་པར་བྱིན་བྱིས་སྟོབས། ཞེས་པ་འདི་ནི་དགའ་ལྷན་ཉར་གདོང་རབ་འབྱམས་པ་སྟོ་བཟང་བཟོད་པས་དང་ཉེན་དུ་ལམ་རིམ་སྒྲ་བརྒྱད་དང་འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༧ བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས། མཆོག་ཕྱན་དངོས་གྲུབ་བྱེ་བ་ཆར་འབབས་པའོ། ལྷ་གཅིག་རྩོ་རྩེ་དབྱིངས་ལྷག་ཆངས་སྤྲས་མ། གཏུམ་བྲག་ས་གསུམ་འགོངས་པའི་གར་སྟབས་ཅན། དམག་དང་ཐོར་གྱི་ལས་དབྱེས་རེ་མ་རྒྱུ། གདོང་ཅན་དུས་བཞིར་དབང་བསྦྱར་མ་མོ་བཞི། བསྟན་སྦྱོང་པོ་རྒྱད་མོ་རྒྱད་དབྱང་བཅས་པས། སྟོན་གྱི་ཐ་ཆོག་དགོངས་ལ་དགའ་ལྷན་གྱི། རིང་ལུགས་སྦྱི་དང་བྱང་པར་འདུས་པའི་སྟེ། འདི་ཉིད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་བཤད་སྦྱབ་རྒྱས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི། མ་ཐོགས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ཞེས་པ་འདི་ནི་གཟིམས་འགག་དར་ཉན་མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་སྟོ་

བཟང་སྦྱང་པོ་མགར་ཐར་དགའ་ལྡན་ཡོངས་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཁན་པོར་མངགས་(༤༣༧)སྐབས་
ཕྱི་དེའི་དད་ཅེན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་ཐང་བྱིན་ཅན་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཤངས་མཆོལ་
ལས་གསར་བཞེངས་བཀྲིས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགོས་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྦྱར། །

༥ ཆད་མེད་སྦྱང་ཇེའི་གར་བུ་རྩི་ཡིག་གཟུགས། །རང་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་ཤར་
བ། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་སྤར་བ་བུ་གའི་ནང་། །ཉེར་ཞུགས་མཁྱེན་བཅེའི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་
རས་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་འདུས་པའི་དབང་སྐྱེད་ཁྱོད་གཅིག་ལྟར། །བསྐྱེད་པའི་གཏམ་
ལ་དོན་གྱི་སྦྱང་པོའི་ཁུར། །སྦྱོར་བ་དེས་ན་མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་ལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་
བཀའ་བློན་སྦྱེད་དུ་གསོལ། །ཁྱེད་པར་བྲིས་སྐྱེ་འདི་ཉིད་མཐོང་ཐོས་རེག་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་རེ་
བའི་ལུས་ཅན་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བཅེ་བས་རྗེས་བབྱང་ནས། །འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་
སྦྱར་དུ་འགྲུབ་བྱིན་རྒྱུ་ལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྦྱང་སྦྱིངས་ཁ་དཀའ་བཅུ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཅུ་མིག་ལུང་མ་ཉི་དགོན་
གསར་སྦྱོར་བཅས་ནས་སྦྱང་གནས་གཏོང་བའི་དམིགས་ཉེན་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྲིས་ཐང་གསར་བཞེངས་རྒྱལ་
ཡིག་སྒྲོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ཤུགས་དགོས་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༦ རིང་ནས་སྦྱངས་ཉེགས་རིན་ཆེན་མང་པོའི་ཁམས། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་
ངང་གཅིག་པར། །འཕྲིན་ལས་འོད་སྦྱང་འབྲམས་སྒྲུལ་འཕྱར་མེད་ཀྱི། །ལྷན་པོ་སྦྱང་ཞི་མ་
ལུས་མགོན་དུ་ཆགས། །ཀུན་རྗེས་སྦྱང་བ་མཁའ་ལ་དབང་གཞུ་བཞིན། །གཞོན་སྦྱོར་དེགས་
པ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེར། །ཉེར་བསྐྱེད་རྣམ་མང་ཐོས་སྒྲུལ་ཞི་དང་ཁྱོད། །རྣམ་འཕྱར་འཁོར་
ཆོགས་གངས་མེད་དང་བཅས་པ། །སྦྱང་དང་སྦྱང་ཇེ་བྱང་འདུག་ངང་ཉིད་ལས། །འཕྲིན་ལས་
སྦྱ་ཆོགས་རོལ་པ་མ་འགགས་པས། །(༤༣༧)བཤའ་སྦྱོར་བསྐྱེད་དང་དགོས་འདུན་ཕྱི་རྣམས་
འཕེལ། །རྒྱལ་འབྱོར་བསམ་དོན་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱོར། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆེའི་
གྲ་རིགས་གཙང་ཐོག་སྦྱོར་བའི་བཅུན་པ་དཀའ་བཅུ་སྦྱོར་བཟང་ཆོས་གསུལ་གྱིས་བསེ་གོང་ཁང་ཆན་དུ་འབུལ་སྦྱོར་བྱེད་
རྒྱུའི་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་མང་ཐོས་སྒྲུལ་གྱི་ཐང་སྦྱ་ཆེ་ལེགས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒྲོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ཤུགས་

དགེ་སློང་མོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲད། །

༥ སྐྱ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་ཡོངས་འདུ་དཔལ་གྱི་ཤིང་། །གང་བསམ་འདོད་དགའི་བདག་
པོར་མདོན་རྫོགས་ཏེ། །མ་རུངས་ཕྱེ་མར་འཐག་ཕྱིར་སྤིང་བ་ལ། །མངའ་མཛད་དཔག་ཐོར་
རྒྱལ་མོ་འཁོར་དང་བཅས། །གང་ཐུགས་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཀྱན། །མ་འདྲེས་འཆར་
བའི་མི་ཟད་འཁོར་ལོའི་རྒྱན། །བྲིས་བའི་དམ་ཆོག་སྐྱ་ལ་དགྲེས་བཞུགས་ནས། །བཙེ་ཆེན་
སྤྱན་དཀྱུས་རིང་པོས་བཙའ་བར་མཛོད། །སྤྱོན་གྱི་ལས་དང་འཕྲལ་རྒྱུན་ནག་པོའི་སྤྱན། །ལྟ་
ཁྲིད་མཐུ་སྟོབས་ཉི་གཞོན་གསར་བ་ཡིས། །མིང་གི་ལྷག་མར་བསལ་དང་ཆབས་ཅིག་
བར། །གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་བ་འདི་ག་ནང་གཞིས་སྟོན་ལོན་ན་
སྤྱག་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་དབང་གི་དད་ཉེན་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་བའི་རྒྱལ་ཡིག་སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་
བསྐལ་ཁོར་ཤུགས་དགེ་སློང་མོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲད། །

༦ གདོད་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས། །ཀྱན་རྟོག་འབྲུལ་བར་སྤང་བའི་བྲི་
མ་རྣམས། །ཉེར་སངས་སྐྱ་གསུམ་དོན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ། །བཞེངས་པའི་གསང་ཆེན་
དུག་པ་རྩི་རྩེ་འཆང་། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །དང་དོན་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་(༤༣བ)དུ། །ཤར་བ་དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད། །གསུང་རབ་
ཀྱན་གྱི་ཡང་ཅེ་མད་བྱང་འདིར། །རྒྱལ་བ་གཉིས་བ་འཕགས་མཆོག་སྐྱ་ཡི་ཞབས། །ཡབ་
སྲས་དགོངས་བ་རི་བཞིན་ཆོག་དོན་གྱི། །བཀའ་གནད་མདུད་རྒྱ་ཡོངས་འགྲོལ་ཙོང་ཁ་
པའི། །ལེགས་བཤད་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ཆེའི། །རྣམ་བཤད་ཡང་གསལ་རྩི་རྩེ་
སེམས་དཔའ་ཡི། །ཞལ་ལྷང་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་སྤྱེ་མཆེད་གཟུགས། །དཀར་གསལ་བེའུར་
མེ་ལོང་ངོས་འཕོས་པའི། །སྤྲེགས་བམ་ལྷག་བསམ་དག་བས་བསྐྱུན་པའི་དགེས། །ལུས་ཅན་
པན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་སུ། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྤྱི་དང་དགའ་ལྷན་པའི། །རིང་
ལགས་དབྱར་མཚོ་ལྷར་འཕེལ་བསྐྱུན་འདོན་རྣམས། །སྤྱེ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱས་བར་

ཤོག། རྒྱ་སྤྱོད་དང་བཅས་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་ནམས། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་
པའི་ཉེས་པ་ཀྱན། རྒྱུར་སངས་དག་པའི་རྒྱུང་སེམས་བྱང་འདུག་སྐྱུར། བཞེངས་པའི་སྒ་
མེད་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པར་ཤོག། དེར་མ་སོན་པའི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཐེག་མཆོག་
འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་ཉེན་བཟང་པོ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཤད་སྐྱབ་ཀྱི། ཡོན་
ཏན་ནོར་བུའི་རྒྱན་མང་སྤྲད་པར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ལྷ་ཅེ་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གྱིང་གི་རྩོམ་སྤྱོད་
དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་བསྐྱལ་བཟང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་གསར་བཅུམས་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤྱང་བ་རྩོམ་སྤྱོད་
དཔའི་ཞལ་ལུང་གི་སྒྲེགས་བཅ་གསར་བཞེངས་བཀྱིས་པའི་གཤམ་དུ་འདི་རྒྱུའི་སྤྱོད་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་
དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲད། །

༥ བགྲང་ཡས་བསྐྱལ་མང་སྤོན་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་
བདེ་གཤེགས་མར་མེ་མཛད། མི་མཛད་ཞིང་གི་ནམ་འབྲེན་ཤུགས་(༤༩ན)རྒྱལ། མ་
འོངས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་མ་པམ་པ། དུག་གསུམ་ནད་ཀྱན་འཛོམས་མཛད་སྤོན་གྱི་
སྒ། མཆོན་དཔའི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་འབར་འོད་མཐའ་ཡས། དམ་ཆོས་འཆི་བ་མེད་པའི་བརྟུང་
ལེན་གྱིས། གཏན་བདེའི་སྤོག་གི་མཆོག་སྤྱིན་སྒ་མར་བཅས། སྤྱང་བརྟན་ལེགས་པར་
བཞེངས་པའི་དགེ་མཐུ་ཡིས། གནས་སྐབས་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། ཆེ་བསོད་
མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས། མཐར་ཐུག་རྩོགས་བྱང་ས་ལ་སྤྱར་རེག་ཤོག། ཅེས་
པ་འདི་ནི་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་པ་རྩེ་གོ་ཆེའི་དད་ཉེན་དུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། སྤོན་སྤོད་
དཔག་མེད་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དེད་ཀྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྤོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུགས་
དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲད། །

༦ ནམ་འབྲེན་གཏུའི་ཡབ་གཅིག་ལས་འོངས་པའི། གསུང་རབ་མ་ལུས་འདུས་པའི་
ལམ་གསུམ་འབབ། ཆེ་བ་བཞི་ཡི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་བྱེ། འབྲེན་པས་ཐར་འདོད་དགའ་
བསྐྱེད་ལམ་རིམ་གྱི། བརྒྱད་ལྡན་སྤོན་མའི་སྤྱང་བརྟན་ལེགས་བཞེངས་པས། སྤོན་གསུམ་

ཐིག་ལྷུང་ཚོགས་ནམས་ཞི་བ་དང་། །མདོ་ཐུགས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཐེམ་སྐྱེས་ལ། །འཛེགས་
ནས་སྐྱེ་གསུམ་ཁང་བཟང་སྦྱར་འབྲུག་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཚང་གྱ་རིགས་སློ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་གྱིས་དད་རྟེན་དུ་ལམ་རིམ་ལྔ་མ་བརྒྱད་པའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སློན་ཚིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རྩོམ་
ཤུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ ཐབས་ཤེས་པ་དང་དཀར་འདབ་བརྒྱ་ཡོངས་གྲོལ་དབུས། །རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྩེ་རང་བྱུང་
གཞིན་རྒྱུའི་ཚུལ། །སྟོན་མཛད་གྱ་འཛིན་བདག་པོའི་སྦྱུ་འབྲུལ་ལས། །འགྲོ་འཕྲོན་ཐམ་མ་
ཆད་པའི་སྤང་བརྟན་གང་། །རབ་དཀར་ཀ་ཤི་སྦྱངས་(༤༧)ངོས་ལེགས་གྲིས་པའི། །དགོ་
མཐུས་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་ཐེག་མཆོག་བཤེས། །མཉེས་པས་རྩེས་གཟུང་གནས་སྐྱབས་མཐར་
སྒྲུག་གི། །བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འབྲུག་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཚང་གི་གྱ་
རིགས་དགེ་སློང་བསྐྱེལ་བཟང་དབང་སྒྲུག་གིས་དད་རྟེན་དུ་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སློན་ཚིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རྩོམ་ཤུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༦ བདེན་པ་གཉིས་སུ་གདེངས་པའི་རུ་ཅེ་ལས། །ཆ་ཟེར་ཐོག་གི་རྩེས་འགྲོ་མེ་དབུང་
གིས། །ནག་ཕྱོགས་ཐལ་བར་སྒེག་བྱེད་འཛིགས་མཛད་ལྷུར། །དབྱེར་མེད་འཆི་བདག་མ་
རྟེའི་ཞལ་གྱི་འབྲ། །འདི་བཞེངས་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་དང་
ཁོ་བོས་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། །གནས་སྐྱབས་དུས་མིན་འཆི་སོགས་བར་གཅོད་ལས། །རང་རྒྱལ་
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་གྱ་ཚང་གྱ་པ་རྒྱ་མཚོ་ནམ་གྲོལ་གྱིས་གྱ་ཚང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
ཞལ་འབག་སྤུལ་བར་སློན་ཚིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རྩོམ་ཤུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༧ ནམ་དག་ཞིང་སར་ལེགས་བྱས་ཡུངས་ཀར་གྱི། །འབྲུ་ཆད་ལྷ་མོའི་ཆས་ཀྱང་བདེ་
སྦྱིད་འབྲས། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་གོ་རྩ་ཡི་ཁོ་ལག་ལྷར། །སྦྱིད་མཛད་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དོན་དམ་
སྦྱབས། །ཡིད་ཀྱི་རྩིང་བྱར་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གྱི། །ལྷ་གཟུགས་ཉེ་བར་ཤར་བས་ཀུན་
ལྷངས་ཏེ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་ཆེས་དཀར་ཟེར། །སིམ་བྱེད་བདུད་ཅི་གསར་

པ་འདི་བསྐྱུན་པའི། །དགེ་ཆོག་གས་ག་ཤུར་ཁྱུ་བའི་ཐེགས་པ་ནི། །བགྲང་ཡས་བསྐྱལ་པའི་
མཐར་ཡང་རབ་འཛགས་ཏེ། །ངན་སོང་ལོག་པར་ལྷུང་བྱེད་ལས་ཉོན་གྱི། །ཆ་གདུང་མིང་
གི་ལྷག་མར་འཛོམས་གྱུར་ཅིག། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྟེན། །བརྒྱད་
མར་(༤༥ན)ཐོབ་ནས་མངོན་མཐོའི་འཁྱོར་པས་ལྷག། །རྒྱལ་གསུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
གདམས་ངག་བཅུད། །འཁྱུངས་པས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཆོ་བར་ཤོག། །ཉམ་ཐག་རིགས་བྱག་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྲད། །མི་འཛིགས་བཞི་
ལྷན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་རིང་མིན་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྟེ་
མོ་ཁྱེད་ལེགས་སྐྱོན་གྲོང་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བསྐྱལ་པོ་སྤྱན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་རྟེན་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་སྤྱན་རས་
གཟིགས། རྟོག་སེམས། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། གནས་བཅུ། སྒྲོལ་མ་དཀར་སྟོན། རྣམ་སྤྱུ། རྣམ་སྤྱུ། རྟོག་རྒྱན་མ། གྱ་
རུ་ཞི་བ། དེད་ཀྱི་འདྲ། གསུང་རྟེན་གསེར་དདུལ་སྤེལ་མས་ཡུམ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་། རྟོག་གཅོད་བརྒྱ་ཆར།
ཐང་ཡིག་བྱི་མེད་བཤགས་རྒྱད། རྟོག་གཅོད། མནའ་བཤགས། སྤེག་བཤགས། བསྐྱལ་བཟང་གི་སྒྲེགས་བམ། ལྷགས་
རྟེན་ལ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞེངས་ཤིང་། ཡིག་བྱག་ཁྱི་སྟོང་ཞིག་བཞེང་རྒྱ་བཅས་ལ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱུང་དུ་
བསྐྱོ་བའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ གནས་བཅུ། གང་གི་ཞབས་བྱུང་འཁོར་ལོའི་རེ་ལྷ་ཡིས། །རྒྱས་བཏབ་རྫུའི་ས་ཡི་རྒྱལ་
སྤན་ཡང་། །ཆངས་སོགས་རལ་པའི་ཅེ་ན་ཉེར་བསྐྱུན་པའི། །རྣམ་འབྲེན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཀྱ་སེང་གི་
དང་། །སྤངས་རྟོགས་བྱུང་རྒྱུ་དམ་པའི་སར་གཤེགས་ཀྱང་། །དགྲ་བཙེམ་ཉན་ཐོས་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱུན་པ་སྟོང་། །གནས་བཏན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་སྤེ་བཞི་བཅས། །སྤང་བརྟན་ལེགས་པར་བྲིས་
པའི་དགེ་བ་ཡིས། །དམིགས་ཡུལ་སྤྱེད་མས་ཐོག་བྱངས་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་བསགས་ལས་
ངན་སྤྱིབ་པ་ཀུན་དག་ནས། །མངོན་མཐོའི་(༤༥བ)རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་མི་རིང་བར། །ཀུན་
མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ། ༥ བདེ་ཅན་ཞིང་བཞོད། བགྲང་ཡས་བསྐྱལ་པར་ཞིང་སྤྱོད་
ཆོགས་ཀྱི་མཐུས། །ལེགས་པར་བསྐྱུབས་པའི་གནས་མཆོག་བདེ་བ་ཅན། །མཚུངས་མེད་འཕྲོ་

བའི་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད། །འཁོར་བཅས་སྤང་བརྟན་འདི་བསྐྱུན་དགེ་བ་ཡི། །མཐུ་ཁུས་བྱིན་
ཟ་འབར་བས་གནས་ངན་རྒྱུའི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱད་ཤིང་ལྷག་མེད་དུ། །བསྐྱེགས་ནས་
དག་པའི་ཞིང་མཆོག་ག་ལ་བར། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་སྦྱོང་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་
བཞི་སྡེ་ཁང་གསར་པའི་ཆོས་མཛད་ནོར་བུ་རྒྱ་མཆོས་མ་ལྷས་བྱིན་དཔལ་མའི་དོན་དུ་གནས་བཅུ་དང་བདེ་ཅན་ཞིང་གི་བྲིས་
ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་ཀྱི་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ བདེ་ཆེན་གཅིག་ཤུའི་ཉམས་ལས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱར། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསར་
བགོད་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས། །འགོ་སྒྲོལ་ཏེ་རུ་ཀའདཔལ་ཡབ་ཡུམ་སོགས། །རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པའི་སྤང་བརྟན་འདི། །བཞེངས་མཐུས་རྒྱ་སྦྱར་གྱིས་མཆོན་འགྲོ་བ་
རྣམས། །གནས་གསུམ་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོས་རྗེས་བཟུང་ནས། །གནས་སྐབས་འགལ་
རྒྱུ་ངན་པ་ཀུན་ཞི་ནས། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱིས་བཟོད་པ་མཐར་ཐིམ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་
འབྲས་སྤངས་སྐྱགས་པའི་བྲུ་རིགས་སྐྱགས་རམས་པ་ཆངས་དབྱངས་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་པའི་
རྒྱལ་ཡིག་སྦོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་ཀྱི་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༦ གང་ལ་གསོལ་བཏབ་སྐྱ་བ་མེད་པའི་འབྲས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་
དབང་གི་རྒྱལ། །སྒྲ་མ་བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྲོ་མཁའ་འགྲོ་དང་། །བཀའ་སྦྱོང་སྤང་མ་དམ་
ཅན་(༥༦ན)མ་ལུས་པས། །ཐུབ་པའི་བསྐྱུན་དར་འགྲོ་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད། །ཁྱད་པར་
དགའ་ལྷན་གསང་སྐྱགས་ཡང་ཅེའི་སྦྱིར། །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་བསྐྱབ་གསུམ་སྐྱབ་ལ་
གཞོལ། །ལེགས་ཚོགས་མི་ཉམས་འཕེལ་རྒྱས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡེར་བ་དགའ་
ལྷན་གསང་སྐྱགས་ཡང་ཅེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་སྦྲིམས་གཙང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་དབྱེན་བརྒྱུམས་མཆོད་
རྟེན་བཞེངས་པའི་གཟུངས་གཞུག་དུ་འབྲལ་རྒྱུའི་སྦོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་ཀྱི་སྦོང་སྦོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༧ རྒྱ་ཞལ་མངོན་པར་འཇུག་པའི་ག་ཤུར་ཐེགས། །སྦྱིང་ལ་སྐྱལ་བཟང་ཉིད་དུ་རེག་

བཤམ། །དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཉེས་བརྒྱས་གཅེས་པའི་རིམས། །བཅིལ་མཛད་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ་
འདིར་དགོངས་ཤིག །ལྷ་ཁྱོད་བྱིན་མཐུ་བདུད་ཅི་གསར་པའི་རོ། །ནམ་ཡང་ངོམ་མི་ཤེས་
པར་རྟག་བྱིན་ནས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་རི་སྟེད་པ། །ཡིད་བཞིན་
འབྱུང་པའི་དགའ་སྟོན་སྟོང་བར་ཤོག ། ༥ རྒྱུད་གི་གཤོག་རྒྱབས་བསྐྱོད་པས་སྐད་ཅིག་
ལ། །སྟོང་གསུམ་སྒྲུལ་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་ཡི་སྟེང་། །ཉི་གཞོན་ལང་ཆོ་ངོམ་ལྟར་བརྗེད་ཆགས་
པའི། །རྫོང་བཅན་དེགས་པའི་སྟེ་དཔོན་འཁོར་བཅས་པས། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་ལ་བར་གཅོད་
བགོགས་རིགས་དག། །ནད་དང་རྒྱན་ངན་མཐའ་དག་རབ་ཞི་ཞིང་། །ལེགས་ཆོགས་དཔལ་
གྱི་སྟོ་མོ་བརྒྱ་པག་ནས། །དངོས་བྱུང་འདོད་པའི་སྐྱིན་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡེར་
པའི་བྱ་རིགས་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ་དང་རྫོང་བཅན་པའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱུར། །

༥ རིག་ཐུགས་ཟབ་མོ་དོ་རྗེའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ། །(༥༦)ཆད་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་
སྐྱ་དངར་པའི་འཕྲེང་། །ངོ་མཆར་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོར་མངོན་བྱུང་ནས། །ལྷག་བསམ་
ནམ་མཁའ་དག་པའི་རྒྱན་དུ་འཕགས། །འདིས་མཆོན་ནམ་དཀར་དག་ཆོགས་འོ་མའི་
བཅུད། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་རྒྱུད་གཡས་འབྲིལ་དུང་གི་སྟོར། །སྟོན་ནས་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་བདེ་
ལེགས་ཀྱི། །རྩལ་ཆེན་སྟོབས་བཅུའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྐྱོར་བ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི། །སྟིག་ལྟར་དེ་མའི་ཆ་དང་རྒྱན་ངན་ཀྱན། །ཞི་ཞིང་ཆོས་ལྷན་དགོས་པ་མ་
ལུས་འཕྱོར། །དོན་གཉིས་སྐྱུན་གྱིས་བྱུང་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉི་འཁོར་བ་དར་
ཁན་དག་སྟོང་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་པ་མ་བཅས་ནས། གུང་ཐང་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཞབས་བརྟན་དང་། རང་གི་ཆོགས་
གསོག་དུ་དམིགས། ཡིག་དུག་གི་འཁོར་ཆེན་བཞེངས་པར་སྟོན་ཆོག་འདི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དག་
སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱུར། །

— 155 —

མཁས་མགོན། །བོ་རྩི་སྤྱི་སྤྱི་གསུམ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །མཐུ་སྟོབས་བྲག་ལྷགས་འབར་
བའི་འོད་ཀྱི་འཇུག། །ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་མུད་སྤྱི་དུ་ལྷུང་བ་ན། །རོ་བུམ་འདབ་མའི་འཕྱེང་བ་
ཉེར་སྤྱད་པའི། །དཀར་ཕྱོགས་པད་མ་རྒྱས་བྱེད་སི་ན་བ། །ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་གཉི་ལྷག་
རྒྱལ་གྱི་སྟོན་བལ་བྱམས་བཅེས་དྲངས་བྱས་སྡོ་སངས་ཏ་མ་ལ་ཡི་ངོས། །ལྷགས་བསྐྱེད་
རྒྱ་འཛིན་བ་གམ་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐེང་རྣམ་པར་བཀྲམ་བྱས་གང་ལས་དག་བཅུའི་ཆོས་གྱི་
ཆར། །འབྲུལ་གྱི་གོམ་འགྲོས་བརྒྱ་པག་སྐྱུལ་པས་མི་འགྱུར་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཙུག་
ལག་ལྷ་གྱུ་བརྒྱའི་རྗེས། །གྲུང་ཁང་ཡེ་ཤེས་རྟེན་བྱེད་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྟེ་ལྷ་ཐོས་འཆང་བ་
ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་སྤྱི་ན་མཐོ། །ཡང་དག་གསུང་རབ་ནང་གི་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་བཟོ་གསོས་
རྗེས་འཛིན་སྐྱོ་དང་ཆད་མའི་བརྒྱལ་བརྟག་སྟོ་གསལ་བརྒྱའི་ངང་རྒྱལ་གྱིས། །རྟ་འང་ལོག་
པར་ལྷ་བའི་གདོང་པ་ལྷ་པ་ཁེངས་དང་གྲགས་པ་འཕྲོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ངག་ཟབ་མའི་
ཁོན་པར་ལྷུང་བྱེད་པ། །བོན་དང་ལྷ་སྟེགས་ས་འཛིན་རྒྱང་འགྲོས་འཛོམས་བྱེད་བྱུབ་པའི་
རིང་ལྷགས་རྟོ་རྟེ་ཅེ་བརྒྱ་བའད་དང་སྐྱུབ་པའི་སྟོམ་པ་ཆེས་ཡངས་པར། །འཛིན་མཁས་ལོ་
བཤ་སྡོ་(༤༩ན)འགྱུར་གྲགས་པའི་ལྷ་འཁྱུད་གངས་ཅན་མཐོ་རིས་གཙོ་བོའི་བཀའ་བློན་བྲན་
པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མགོ་བོས་མཆོད། །སྒྲ་ན་མེད་པ་རྟོ་རྟེ་ཐེག་མཆོག་སྤྱི་པོར་སྟོན་པ་
གཞིན་བྱེད་ལུས་ཅན་གསང་བ་ཀུན་འདུས་དབྱེད། །གཞིན་མེད་དབྱེངས་སྐྱུག་བཙོམ་ལྷན་
དུས་གསུམ་ཀུན་རིག་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་པོ་དང་། །རྣམ་པར་
སྤང་མཛད་ཉོན་མོངས་མཛོན་བྱང་སྟོད་པའི་དཔལ་གྱུར་ཡེ་ཤེས་འོད་སྤང་ཡིད་བཞིན་འཁོར་
ལོ་ཆེ། །སྟེད་དང་སྤྱི་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་བ་མཛད་བྱང་རྒྱུད་གྱི་ཡི་དམ་ལྷ་ཡིས་དངོས་
བྱུབ་སྟོལ། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྤྱི་སྟོབས་སྟོབས་
གྱིས་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་པད་དཀར་འཆང་། །མཐུ་དང་བྱས་པས་བདུད་འདུལ་གསང་
བའི་བདག་པོ་སོགས། །འགྲོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་དབང་གྱུར་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་གྱིས་

— 157 —

རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་
ནམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཅེས་ནམ་
མཁའི་མཐའ་བྱ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་བཅེ་བའི་སྤྱགས་རྩེ་
ཆེན་པོ་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། རི་(༤༤ན)ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐུན་པ། འཁོར་བ་བརྒྱལ་
བར་དཀའ་བའི་བཙོན་ཁང་ར་བའི་སྤྱབས་ཟབ་མོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཐང་ཁྲོམ་གྱི་ཆར་
བག་མེད་པས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་སྟོན་པ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་མིག་ངེས་པར་ལོང་བ་རང་གི་རྒྱུད་རང་
གིས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གོམ་འགྲོས་འཁྱོར་བ་ནམས་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་
སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ནས། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་ཅི་སྟོང་བཞིན་པའི་སྤྱུ་མཆོག་
སུས་ཀྱང་འཐུང་མ་སྟོབས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོགས་གཉིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདུན་ཅི་ཟད་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་ལེགས་པར་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མཐུས་གནས་གཙང་མའི་
འོག་མིན་ལས་གྲོང་དང་དགོན་པའི་ཚུལ་གྱི་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པར་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྡན་
ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཉག་བརྟན་ཐེར་བྱག་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱབ་དེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། སེམས་
ཅན་ཀྱན་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་བསམ་མི་བྱུང་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་པའི་
རྫོས་གར་སྐྱ་ཆོགས་པ་བསྐྱར་བ་ལས། མཐོ་རིས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་ཆེན་པོར་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་
ཏོག་དཀར་པོར་བསམས་བཞིན་དུ་འཁྲུངས་ཏེ་གཉིད་མེད་པ་ནམས་བག་མེད་པའི་འདོད་
ཡོན་གྱི་དུག་ཆུ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བྱང་གྲོལ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ལ་སྐྱོར་
བར་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ། འོགས་བཅུ་རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཐུ་ཡིས་
ཤེན་ཏུ་སྟོན་འཛེབས་རོལ་མའི་སྐྱུ་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱ་(༤༤བ)ཆེན་ཆོགས་མང་བན་
ཐོབ་ཅིང་། །སྒོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཤེས་རབ་འོད་མཛད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོབས་མངའ་སྐྱུ་

ཅལ་རྒྱ་ཆེ་བ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དགོངས་པར་མཛོད། །ཅེས་སྟོན་ཀྱི་དགོངས་
པ་བསྐྱལ་བ་བཞིན། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྟོན་དུ་སངས་
རྒྱལ་ཟེན་པ་འདིར་འཁོར་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་བའི་རྒྱུད་དང་དྲི་མེད་
འོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྒྲགས་གཞན་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མང་བས། དེ་འབྲུན་མས་
གསར་དུ་འཁོར་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། སྤུལ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་
པ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་ལྟེན་སྐད་དུ་ཨ་མ་སྤྱི་ཞེས་དོན་
བྱལ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་རྒྱུད་སྤྱི་བའི་ཡར་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་སྐར་མ་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་ལུས་ལྟ་
སྒྱུ་འབྲུལ་མ་གསོ་སྟོང་བླངས་པའི་རུམ་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་ལྟེན་པོ་བྱང་
ནས་འཕོས་ཏེ། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བོ་ཆེའི་སྤྲུག་གུ་ཐལ་ཀར་
མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་བ། མགོ་པོ་ཁ་དོག་སྤིན་བྱ་ལྡན་བྱ་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ། མཆེ་
བ་གསེར་གཅིགས་པ་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བྱས་ཏེ་མའི་སྟོ་
གཡས་ནས་ཞུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ཉེར་ལྷ་པ་ལས། ལྟ་མོ་སྒྱུ་
འབྲུལ་ཆེ་ཞེས་བ། །དེ་ཡི་ཡིད་འོང་མཆོག་དུ་གྱུར། །ཆོ་བའི་ཀྱུ་ལྷན་ལྡན་པ་བཞིན། །དེ་ཡི་
མི་ལམ་དཀྱུ་ནང་ན། །སྒྲུང་པོ་དཀར་དང་མཁའ་ལ་འགོ། །རི་པོ་འཛིག་དང་སྒྱེ་པོ་ནི། །ཆེན་
པོས་རབ་དུ་འདུད་པ་མཐོང་། །སྐབས་དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། །རང་ཉིད་འཛིག་
རྟེན་ལ་བཅེ་བས། །དགའ་ལྡན་ལྟ་ཡི་གནས་(༡༠༠ན)དག་ལས། །དེ་ཡི་ལྷམས་སུ་ཡང་
དག་ཤོན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷམས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཅུ་པལ་ཆེར་རྫོགས་པ་དག་པོ་ཞེས་པ་ལྷགས་
པོ་སྒྱེ་ལྟེན་པོ། མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཡར་ཆེས་ལ་ལུསྤྱི་ནའི་ནགས་ཆལ་དུ་མངལ་གྱི་དྲིས་
མ་རེག་པར་ལུམ་གྱི་དཀྱུ་བཏོལ་ཏེ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་བཞིན་དུ་བལྟམས་
པར་གྱུར་པ་ལྟེན་དབང་པོས་བཟུང་བར་བསམས་ཀྱང་དོ་རྗེའི་སྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
བརྒྱ་བྱིན་འདར་བར་གྱུར་ཅིང་འདེགས་ཤིང་འཛིན་པར་མ་སྟོབས། དེའི་ཆེ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བཏུབ་པ་དང་ཆར་དུ་དངར་བའི་ཞབས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་བ་གསར་དུ་བཞད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞལ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པའང་། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེར། ཕྱིར་བྱུང་ཉིད་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་
ཀྱིས། །སྟོབས་ཤེས་འདོད་ནས་སྐད་ཅིག་ནི། །རྟོ་རྗེ་སྤྱང་པའི་སྐུ་དེ་གཟུང་། །དེ་ནི་བུས་
མེད་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་དང་། །འདི་ནི་བདག་གི་སྤང་འདས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོ་སྟོས་རྗེས་
མཐུན་སྟོ། །འདི་ཡང་སྐྱེ་བའི་མཐའ་དག་ཀུན་ལ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་དག་ལས་བྱང་། །དེ་སྐད་
དེ་ཡིས་བརྗོད་པ་ན། །ས་ནི་ཀུན་ཏུ་འདར་གྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་མི་ཟད་སྟོབས། །དེ་ནི་
བཟུང་བར་མ་བུས་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མཆོད་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་མཛེས་པ་བརྒྱད་ཅུས་
ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་སྤིད་པའི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་
པོར་བསྐྱགས་པའི་ལང་ཆོའི་ཡོངས་འདུ་དར་ལ་དྲག་པའི་ཅིར། ཡི་གེ་རྒྱལ་སྤང་ཆེན་འདུལ་
འཕོང་སོགས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་བཟོ་རིག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱི་རྩལ་ཀུན་(༡༠༠བ)རྫོགས་པས།
གཞན་འགྲན་སྦྲེམས་པའི་དབྱེ་མོང་ཞུམ་ཞིང་འཁུམས་པའི་སྟོང་ཚུལ་པར་བྱང་ལ་འཁྲིལ་
ཞིང་བག་ལ་ཞ་ཚུལ་ནི། དགོ་བའི་དབང་པོས། དིག་ཀུན་ལེགས་པར་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་པ་
ནས། གཙོད་འཕེགས་མཆོད་དང་བསྟན་བཅོས་ལ། །དེ་ཉིད་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁབ་བཞེས་པར་གསོལ་བ་ནན་གྱིས་བཏུབ་པའི་རོར་རི་སྐད་དུ། ལྷན་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁོད་ནས་བསྐྱེད་ནས་པར་རྒྱས། །མི་རྣམས་གང་བའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་མཆོད་པ་
ཐོབ། །སྟོན་ཆད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཅུན་མོའི་འཁོར་ནས་ནི། །མདོན་པར་བྱང་ནས་ཞི་བ་
ཐོབ་པ་ཡིན་སྟམ་དགོངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལེགས་བྲིས་བསྐྱེད་མཛེས་
སྤྱག་ཀྱང་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལེགས་ས་འཆོ་མ་དང་གྲགས་འཇིན་རི་དྲགས་སྐྱེས་
སོགས་བཅུན་མོ་དྲུག་ཁྲི་བཞེས། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུའི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་མང་གཉིས་
སྐྱེས་ཀྱི་སྐུ་པོར་ཞབས་དུལ་གོ་གི་ལའི་ཁྱུ་འབྲེང་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། །འཇིག་རྟེན་དགའ་སྐྱིད་

རྩོགས་ལྡན་དབྱར་གྱི་བཞིན་རས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེས་ཆེར་
རོམ་པས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཡང་། སྐ་ན་འཆི་བ་སྤྱལ་པའི་དགེ་སྤྲོད་བཅས་གཟིགས་པའི་
ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱལ་སྤིད་ནི་གཞོད་པ་དུ་མའི་འཇུག་ངོགས། སྤྱག་བསྐྱལ་འབྲུམ་གྱི་འབྲུང་
གནས། ཉེས་པའི་བཙོན་ཁང་ར་བ། རང་དང་གཞན་འཕྲུང་བ་སྐྱད་ཅིག་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་
འོགས་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་མཛོམས་མ་བྱུག་གི་དང་རྒྱལ་སྤིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་
དོར་རྟེ། དེས་པར་འབྲུང་བའི་ཡི་དམ་བཟུན་པོས་རྟ་བསྐྱེད་པས་ལྡན་ལ་ཆེབས་རྟེ་སེར་སྐྱའི་
(༡༠༡ན)ཤར་ཕྱོགས་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་འདས་པ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་ཚུ་སྤྲུང་ཡིད་
འོངས་ལྡན་གྱི་འགམ་དུ་ལྟ་ནམས་གྱིས་གྲོགས་བགྱིས་པ་དང་བཅས་མཁའ་ལས་འདབ་
བཟང་བབས་པ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་ཡང་འཁྲི་ཤིང་ལས། དེ་མཐོང་འཕྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་
ཞིང་། །བཅེ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲོད་པས་འབྲུགས། །འཁོར་བ་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་
བཏང་བ་ཡུན་རིང་བསམས། །ཞེས་དང་། མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་འདི་སྤྲོས་ནས། །སྐྱད་
ཅིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཁྱེད་བཞུལ། །སྤྱི་རོལ་ས་གཞིར་མཛོན་གཤེགས་རྟེ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
ནགས་ཚལ་ཉེ་བའི་ཚུ་སྤྲུང་དེའི་འགམ་ནས་འདུན་པ་ལ་ཆེབས་པ་དང་རྒྱན་སོགས་ཁབ་རྟ་
བསྐྱར་བ་གནང་ནས། ད་ནི་བདག་ལ་སྤྱུ་མའི་འཆིང་བ་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ནམ་དུའང་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་ནམ་གྲོགས་པོ་
དག་གིས་འཆོའ་ཞེས་དབུ་སྐྱ་རང་ཉིད་གྱིས་བཅད། ལྟའི་བྱར་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་གནང་སྟེ་དུར་
སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན་གཟུང་། རིང་ཕུར་དང་ལྟག་སྤྲོད་ལས་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྤིད་ཅེའི་སྟོམས་
འཇུག་མཛོན་དུ་མཛད། འདི་འདས་དེས་པར་མི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་ཆར་བཅད་ནས་ལྷ་སྟེ་དང་
ལྟན་ཅིག་གཤེགས་རྟེ་རྟེ་རྩུ་ནའི་འགམ་དུ་མཁའ་བྲལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་ལོ་བྱུག་དཀའ་
བ་སྤྱད། དེའི་སྐབས་གྱིས་སྐྱའི་ཐོ་མདོག་ཤིན་རྟེ་རིད་པའི་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་ཕུན་ཚོགས་བྱེ་
བའི་གཟི་བཟེད་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དགའ་མོ་དགའ་སྟོབས་གཉིས་གྱིས་བ་སྤྲོད་གི་འོ་མ་

ལན་བཅུ་དྲུག་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་(༡༠༡བ)ལྷན་གྱི་ཉིང་ཁུའི་འོ་ཐུག་སྤང་ཅི་དང་སྤར་ནས་
ཕུལ་བ་བཞེས། གཞོམ་མེད་རྩོམ་རྒྱུ་གསེར་མཆོག་བཙོ་མའི་རི་བོར་ཉི་མ་འབུམ་ཕྱག་
འཁྱུད་པ་བཞིན་ལྷམ་མེར་བལྟས་པར་གྱུར། དེ་ནས་རི་སྐད་དུ། རྩོམ་གདན་གནས་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི། །རྩ་བར་དེས་བྱིན་མ་འབྱུགས་པར། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནི་ཀྱ་ལ་ནམས། །རྩེ་མོ་གཡས་
བསྟན་མལ་སྟན་བྱས། །དེར་ནི་སྦྱིལ་གྱུང་བཅས་མཛད་ནས། །གཡོ་བ་མེད་པར་དེས་པར་
བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་འཆི་མེད་སྟེང་དབང་པོ་རྩ་འཆོང་བྱེད་ཉི་མ་པར་མ་བྱའི་མགྱིན་པའི་
སྤྱུ་སྤྱུག་ལྟ་བུའི་རྩ་ཀྱ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤངས་པ་རྩེ་མོ་གཡས་སུ་བསྟན་པ་གདན་དུ་བཏིང་
ནས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་མེད་མདའ་ལྟའི་གཡོ་འབྲུལ་དབྱང་བཅས་དབྱང་
ནས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ནི། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། དཔའ་བོ་ཁྱེད་ཀྱིས་
བྱང་ཚུབ་ཤིང་དུང་དུ། །མཁུན་བཙེའི་དབྱང་གིས་ཡིད་སྤྲུབས་བདག་པོའི་སྤྱེ། །མ་ལུས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པ་ནི། །བྲག་པོའི་རྒྱུང་དང་ཉི་བའི་སྤྱིན་ནག་བཞིན། །མདའ་མཆོན་
གོ་ཆ་མ་བཟུང་བར། །རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱས་བྱེ་བའི་བདུད། །མ་ལུས་པམ་མཛད་གཡུལ་གྱི་
ལས། །ཁྱེད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཡིས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདུད་བརྒྱལ་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་
བཙོ་ལྟའི་མཆོན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་བྱང་མཆོམས་སྐྱེ་རངས་འཆར་ཀའི་རྩ་བརྟུང་བའི་དུས་ཉོན་
སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིན་གཟུགས་འཕོད་གྲོགས་བཙོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ཏེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་དགའ་བྱེད་འཆི་བ་མེད་པ་རྩོམ་རྒྱུའི་དབྱང་གི་གོ་འཕང་
བརྟེས། །ཞག་བདུན་ཕྱག་(༡༠༩ན)བདུན་གྱི་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་
པའང་། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྦྱིང་རྩོམ་ཐུག་ཡས་པ། །གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ང་
མི་སྤོང་། །སྤྱི་བོ་འདི་ཀུན་ཆངས་ལ་དད་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འཁོར་ལོ་
བསྒྲོར། །ཞེས་པ་ལྟར་དགོངས་གཞིས་འོད་བཀྱེ་བ་ལ་བརྟེན། །མི་མཛད་ཀྱི་བདག་པོ་མེས་

པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་ཆངས་པ་འབྱམ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་།
མེས་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་ཅན་དང་མིག་སྟོང་ཅན་གྱིས་གསེར་གྱི་མཐུལ་
ཕུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་ཡུལ་ལྷ་རྩ་རྩ་སིར་འཁོར་ལྷ་སྟེ་བཟང་
པོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བྱ་མེད་ཕུང་པོའི་རི་སོགས་སུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཐེག་
ཆེན་དབང་རྣམས་ལ་བསྟོར། ཐ་མ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སོགས་
ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྟོར། འབྲས་བུ་རྩེ་རྩེ་ཐེག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འང་རི་རབ་གྱི་ཅེ། རྩེ་རྩེ་གདན། ཡངས་པ་ཅན། པོ་ཏ་ལ། དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས། ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་སོགས་སུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་རྣམས་
ལ་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱིས་བྱ་སྟོན་ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དེ་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
གསང་བ་ཟབ་མོ་བསྟན་ནས་དགུང་ལོ་བྱ་གཅིག་པ་དཔལ་པོ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་ས་ག་རྒྱ་
བའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཉིན་དོན་དམ་པར་གསེར་འོད་དམ་པར། སངས་རྒྱུ་མུ་ངན་ཡོངས་མི་
འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱོན་པའི་བྱིར། །མུ་
ངན་འདས་པ་སྟོན་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྩ་ཅན་(༡༠༢བ)དུ་
གཟུགས་སྦྱུའི་བཀོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་
རྩེས་བཀའ་བསྟུའི་རིམ་པའང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པོར་བ་ན། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པོར་བ་ན། །དགེ་སྦྱོང་སྦྱ་ཞེས་
དེ་འཕོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་པན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་
བརྒྱ་དག་ཏུ་འཛོ། །རིག་པ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འབྲུག། །བསྟན་
བཙུ་སྦྱ་ཆོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག །གང་ཆེ་ལུས་དེ་ཐོར་བ་
ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་མཐར་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །ངེས་པ་ཁོ་ནར་

ཡང་དག་ཐོབ། །ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་གཉིས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་
པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ལེགས་པར་
བཏོད་པར་མཛད།

འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དག་སྒོང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་
དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་
རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་
པ་ནི། །སྤྱི་ལོ་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བཛྲོད། །དེ་ཡི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྒོ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ལོ་ནི་
བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཛོ། །(༡༠༣ན)དེ་ལུས་ཞིག་ནས་སྤྱི་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་
འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་ཐེས་མུང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་གིས་ཟིན་ཅིང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དངོས་སུ་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བཏོད་ནས་
སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་རྩ་
ཞེས་སྡེ་བཅོན་ཉིད། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །པ་རོལ་གྲོལ་བ་བརྒྱུག་ནས་
ཀྱང་། །དེ་བཞིན་སྡེ་བཅོན་སྤྲུགས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར། ལྷོ་རྒྱ་ལ་ཐུང་མཁན་
པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྒྱུར། །རྗེ་རྗེ་བཙུན་མོ་ཡི་དམ་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲུགས་མང་པོ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་མིང་མེད་དུ་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་
དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོ་བེ་རྩུ་བས་མཆོན་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུ་ཙ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་རྒྱལ་
བ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྒྱུར་བར་བསམས་བཞིན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོའི་དབང་སྐྱུག་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་

མཛད། བོད་འདིར་རི་ལྗར་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ། མདོ་སྤེལ་སྤྲེལ་དཀར་པོར། སྟོན་པ་འོད་མའི་
ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྟོན་མཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དྲིག་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་
བྱང་སྤྱོད་ཁ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་སོང་། དེར་གཟིགས་ཏེ་ཞལ་འཇུག་མཛད་པས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་ལ་གྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་
པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་(༡༠༣བ)བཀའ་སྤྱི་ལ། དེགས་ཀྱི་བྱ་དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་གང་གི་འདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་གནས་འདྲེ་སྟོན་དུ་མས་གང་བའི་མཐའ་འཁོབ་
ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེར་མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
འགྱུར་རོ། །མཐའ་འཁོབ་དེ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་
ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེས་སྟོན་སྤྱད་པ་སྟོད་པའི་
ཆོ། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྤྱན་རྒྱར་སྟོན་ལམ་བཟབ་སྟེ། བདག་གིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་གྱིས་མ་བཅགས་པའི་གནས་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་
ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
གྱུར་ཅིག །མཐའ་འཁོབ་དེའང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཅིག །བདག་འདྲེ་སྟོན་ལ་
སོགས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་
གྱུར་ཅིག །སྤྱན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མེ་ལྟ་བུ་གྱུར་ཅིག །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་
ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གྱིས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཐོས་ནས་སྐྱབས་སྤྱི་སོང་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་
ཐོབ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་པའི་
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་(༡༠༤ན)ཉེ་བའི་

ཆོ། བྱང་སྤྱོད་གསུམ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས། གསུང་གིས་མ་བསྐྱེདས་
པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པར་བྱ་ཞེས་གསལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ངའི་གདུལ་བྱ་ནི་རྫོགས་པ་ཡིན། ད་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་མེད་པས་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་
ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཏྲག་པར་ལྟ་བ་སྤྱན་འདོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་
ནོ། །བྱང་སྤྱོད་གསུམ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་ད་ལྟ་དུང་འགྲོར་སོང་བས་
སེམས་ཅན་མིའི་མིང་མེད་དོ། །སྤྱན་པ་སྤྱན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ། ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལྟོག་
པར་མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་ངའི་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་
བྱར་འགྱུར་གྱི་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱུལ་པས་མིའི་འགྲོ་བ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཟང་
ཟེང་གིས་བསྐྱེས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན་ནས་སྤྱན་དངས་
པའི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་དང་མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རིགས་
གསུམ་གྱི་བདག་པོའི་སྤྱགས་རྗེའི་རོལ་པ་ལས། བེའུར་དཀར་པོའི་ཕྱང་པོ་ལན་བརྒྱར་བཞུ་
བའི་ཁུ་བས་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པའི་གངས་རིའི་ཐེང་བས་བར་མ་ཆད་པར་ར་བའི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་འདིར་འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་པ་སྟོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཅན་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཐད་
དུ་ཕྱོན་པ་ན། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་དུལ་ཁྱོད་བའི་(༡༠༥བ)སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་ཡི་
དཔལ་འགྱོར་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོར་བར་མཛད། ལྟ་བུ་དུ་མིའི་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
སྤེལ་ཏེ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མའི་སྤྱགས་རྗེའི་སྤྱུ་
འབྱུལ་རོལ་གར་བྲག་སྤྱན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན། རིགས་དྲུག་ནས་
ཆོ་འཕོས་པའི་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྤྱག་གྲུ་དྲུག་བསྐྱེན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་

ཉེ་མིའི་འགོ་བ་མང་པོ་ཆགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྩི་ཐོར་འཕགས་པ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོས་གར་གྱིས་འདུལ་བར་དགོངས་ནས་མང་བཀྱར་གྱི་རིགས་རྒྱལ་པོ་དཔག་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཞོན་ནུ་ངོ་མཚར་ཅན་མིའི་མཚན་པལ་པ་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉགས་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབས་ལྷམས། དེ་བོད་ཡུལ་གྱི་རྩི་ཐོར་ཕེབས་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་ལྷ་འབྲེའི་སྤྲུལ་པར་ལོག་པར་བསྐྱབས་པར་བརྟེན་ཡབ་གྱིས་མཐར་སྐྱབས་པས། ཐུགས་རྩིའི་བསྐྱོན་པར་བཞད་པ་དེ་བཅན་ཐང་བྱང་མཐོའི་རིར་བྱག་ཕེབས། ཐུགས་རྩི་བརྒྱད་གྱིས་གཉའ་བར་སྤྲི་བཅས་པའི་སྤྲང་དུ་སྤྲོན་བྲངས་ཉེ་མིའི་རྩི་ཐོར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་གདུང་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་གྱི་རྩིས་སུ་སྤྲུང་ཉི་སྤྲུལ་བརྒྱད་ཐུགས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མོད་བྱང་གྲགས་ཆེ་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནམ་སྤྲུལ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྤྲུ་རིང་ལ་དམ་པ་ཆོས་གྱི་དབུ་ལེགས་པར་བརྟེས། དེ་ནས་གདུང་རབས་ལྷ་ན། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འདི་ནས་སྤྱི་བ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར། །བོད་ཁམས་མགོན་མེད་(༡༠༥ན) ཡུལ་དུ་ཐུགས་རྩིས་སོང་། །བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆོད་མར་འཛིན། །མི་དབང་མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་བར་སྐྱོངས། །ཞེས་དོ་རྩིའི་སྤྱུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་བཟ་ཤིས་དགེ་བའི་དཔལ་གྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆོམས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་དེ་ཉིད་པོ་བྲང་བྲམས་པ་མི་འགྱུར་དུ་སྤྱུ་འཁྱུངས། དགྲང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་གཞོན་བྲལ་གཡུལ་བྱང་གི་ཁྲིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཉེ་མགོ་ནག་མིའི་རྩི་ཐོར་འཁོར་ལོ་སྤྲུང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྲོན་ཐོགས་སུ་གྱུར། འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་ཉེ་བར་བཟུང་བ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཐོག་མ་ཆོས་སྒོན་ཐོན་མི་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ཉེ་རིག་པའི་གནས་ལ་རང་དབང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྐྱབས། བོད་ཡུལ་འདིར་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྲོལ་བཏོད་པའི་བསྟན་པའི་སྒོན་མེས་བྱང་ཕྱོགས་སྒོའི་སྤྲོན་པ་རབ་ཏུ་བཅེལ་བར་མཛད། རྒྱ་བལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་མོར་སྤྲུལ་པའི་སྒོལ་མ་དང་ཁོ་གཉེར་ཅན་ཁབ་ཏུ་བསུས་ཤིང་རྩོ་

མོ་ཤྲུ་མུ་ནི་རྣམ་གཉིས་སྤྱན་བྲངས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་འཕར་ཅིག་ཅར་དུ་
ཕྱེ་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་ཟིལ་དངར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རལ་པ་ཅན་དུ་མ་བྱང་གྲོལ་
ནོར་བུའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཁྲིད་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་རྗེས་རྒྱལ་རབས་ལྷན་རྒྱུ་བཅུན་བཅུན་པའི་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དངོས་པོ་སྤྱ་མཆོའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གཟི་བརྟེན་ཅིབས་སྒོར་འབར་བའི་
རྩལ་ཆེན་ལྷན་པ་འཕགས་པས་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གྱིང་པའི་བསྟན་པའི་རྫོགས་ལྷན་གསར་
དུ་འགྲུགས་པའི་པོ་ཉ་མངའ་བདག་(༡༠༥བ)ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་འཕེན་ཅིན་ཆུ་པོ་ཉའི་
ལོ་ལ་ཡབ་མེས་ཨག་ཆོམས་དང་། དུམ་གོང་རྩོམ་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་ཁམས་
ན་ངོ་མཆར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ལྷས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱ་པ་ཡོད་པ་མཐའ་དག་དུས་
གཅིག་དུ་འབྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་པར་སྤྱོད་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བས་དང་ལང་ཆོ་
པན་ཚུན་འགན་པ་བཞིན་དུ་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏར་གྱི་རྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གངས་ལྷོངས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱོད་ཁྲབ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
ཏྲ་བདུན་དབང་པོའི་སྤྱོད་འགྲོ་ལྷགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། སང་གི་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྷར་ས་
ཏྲ་རའི་རིགས་ཀྱི་ལྷན་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བ། གསུང་རབ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཉག་ཐན་
རྣམ་དཔྱོད་འདོམ་དུ་གཞལ་ཏེ་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་ག་ཕྱེ་མར་བཞུགས་ཅིང་མ་མེད་པའི་གནད་དུ་
འཕེགས་པར་བྱེད་པ། བདེ་སྤོང་དབྱར་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པའི་རྩ་
ལག་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྲངས་འོན་བྱ་ཆལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་དང་མཇལ། མཁན་
པོས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་དགེ་བ་བཅུ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པས།
ལྷ་སྤྱོད་གདུག་པ་ཅན་ཁངས་པའི་རྒྱལ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་རི་མཐོ་ལ་རུ་དང་དང་ཕྱག་
དོག་དམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་དང་འཕམས་པ་ལས་དམར་པོ་རིར་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་མེ་ལྷག་
འཕྲོ་བའི་འཛིགས་པའི་ལྷེ་པབ་པས་དམ་ཆོས་དར་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆུ་འཁོལ་

བ་ལྟར་གྱུར་ཆེ་མཁན་པོའི་ཞལ་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་རིག་སྒྲགས་འཆང་བའི་གཙོ་བོ་ཨོ་
རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་སྤྱན་དངས་ནས་ལྷ་འདྲེ་གདུག་པ་ཅན་བཟུལ་ན་ཆོས་
(༡༠༩ན)དར་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཏེ་མཁན་པོ་རེ་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། བཙན་པོས་
ལྷ་ནས་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཛམས་སོགས་བྱ་མ་རྟ་སྤྱིར་མངགས་པར་བཞེན་སྤྲུགས་ཐམས་
ཅད་ལས་ནས་པར་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་ལས། ལྷང་བ་
མཐའ་ཡས་ཐུགས་རྗེའི་སློབ་ཀར་ལས། །རིན་ཆེན་འདོད་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །མ་
ཆགས་པལ་འབར་བ་ལས་འཁྱུངས་པའི། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲུགས་
བཟུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཟོས་ནས། །པོད་ཡུལ་ཚེངས་པའི་སྤྱན་པ་སེལ་བ་
དང་། །ལོག་འདྲེན་སྤྱེ་བརྒྱད་སྤྱིན་པོའི་ཁ་གཏོན་མཛོད། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་སྤུལ་བ་ལྟར་གྱི་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་སྤྱན་དངས། རིམ་
གྱིས་བསེལ་སྤྲོངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱི་སྤྲོག་གི་སྤྱིང་བོ་སྤངས་
ཏེ་འཕྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཕེབས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཛམ།

སྤྱང་ཡང་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སར་གདན་འདྲེན་པར་པོ་ཉ་བ་མངགས་
བ་ལྟར་ཕེབས། དེར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱེ་བརྒྱད་བཙན་ལ་བཀོལ་ཏེ་ས་གཞི་འདུལ་བའི་དགོངས་
པ་གཏད། རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་སྤྱ་རེས་ཆང་བཀོས་པས་ས་ཞག་ཐོན་ཏེ་དགེ་བའི་མཆོན་པ་
མཆོག་གིས་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
བཀོད་པ་བཀའི་འཁོར་ལོས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ནི། སྤྱན་རྒྱ་གར་དུ་ཨོ་རྟན་སྤྱི་རིའི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཞེས་པ་སྤྱ་སྤྲུགས་པ་རིག་སྒྲགས་ཅན་ཞིག་གིས་རོ་ལངས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྤྱི་བའི་
སྤྲུགས་ཕྱིག་དགོས་པ་ནང་(༡༠༩བ)པའི་དགེ་ཚུལ་ཞིག་ལ་རོགས་བཅོལ་ནས། དགེ་ཚུལ་
ལ་རྒྱ་མཆོན་ནམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབས། ལན་དང་གཉིས་ལ་དགེ་ཚུལ་ཡོངས་
པས་མ་བེད། གསུམ་པའི་ཆེ་བསྐྱམས་ཏེ་རོའི་ལྷེ་བརྒྱུད་བ་བཟུང་བས་རོ་བྱིངས་གསེར་གྱི་

དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལྷེ་རལ་གྱིར་སོང་བའི་རལ་གྱི་འཇུག་ལ་བརྟེན་སྡོད་སངས་ནམ་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་མཁའ་ལྷིང་དབང་པོ་བཞེན་ཏུ་བཞུགས། སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་རི་རབ་སོགས་
འཇིག་རྟེན་སྤྱིང་པ་འཁོར་ལོའི་སྣོད་ཀྱི་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཏུ་བགྱིས་ནས་སྤར་བྱོགས་
སུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་བབས། སུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་སྟགས་མཁན་ན་རི་རལ་གྱི་འཇུག་ཏུ་ངས་
འབད་ཀྱི། ཁྱོད་ལ་ལུས་གསེར་ཏུ་སོང་བ་འདི་སྤྱིན་ནོ། །ཆང་མ་དང་ཕྱིག་ཅན་ལ་གསེར་མ་
འཆོང་། དེ་ཕྱིན་དགོ་ཕྱོགས་ལ་སྤྱད་ན་གསེར་སྤྱད་ཀྱིན་འཕེལ་བས་འཛད་པ་མེད་དོ་ཞེས་
བེར་བ་བཞེན་དགོ་ཚུལ་གྱིས་རལ་གྱི་དང་བཟུངས། དེའི་གསེར་ལ་བརྟེན་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་
བཞི་སྤྱིང་ཕན། རི་རབ་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཨོ་ཏཱ་ལྷ་རི་སྟེ།
འཕྱར་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་ཆུ་གར་ན་གཞོལ་འདི་བཀོད་པ་འབྲེན་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལྷ་
ཁང་དེ་ལྷ་བྱའི་བཀོད་པ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པ་ལྷར་དགོ་བྱེད་ཅེས་པ་ཚུ་པོ་སྟག་
གི་ལོ་ལ་སྟེ་རྒྱའི་ལོགས་བྱས་ཀྱི་པད་ཆལ་བཟུངས་ཁ་འབྲེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཁྱུང་སྟོན་སྟེས་
ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས་ལ་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ་བཞེན་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆང་བཉིང་བའི་སྟོན་འགོ་སྟེ་བཟུང་བན་ཏུ་བཀོལ་བའི་དམ་ཆོག་གི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་མེས་བཅེགས་པ་ལས། མཆན་མོ་མེ་མ་ཡིན་གྱིས་བཅེགས་པ་མཐོ་
བར་གྱུར་ཅིང་(༡༠༡༨)དངོས་དག །དེའང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་མནལ་
ལས་ཏུ་ཉས་པོ་རིའི་ཅིར་ཕེབས་པ་ན། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་འཁོར་དགུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པར་གཟིགས་ཤིང་། ཆད་མེད་པའི་དགྲེས་པ་འཁྱུངས་པའི་ངང་ནས་མནལ་སད། ཕྱི་ཉིན་
གཟིགས་པར་ཕེབས་པས་བྱེ་ལོག་ནས་རྟོ་སྐྱ་རང་བྱོན་ཐོན་པ་སྤྱན་བྱངས། ས་གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དགོ་མཆན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷན་ལའི་འཇུག་རྒྱབས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མའི་རྣ་བའི་ལུང་
མ་ལུས་པ་ཉི་བར་སྐྱབས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྟགས་ཀ་དཔལ་ཀྱི་བེལའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཡས་ཕྱོགས་ལ་བྱམས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས། སའི་སྤྱིང་

པོ། དགའ་བའི་དཔལ། ཁོ་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་ནམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། གཡོན་དུ་ཀུན་དུ་
བཟང་པོ། དུག་ན་དོ་མེ། འཇམ་དཔལ། སྤྱི་བ་བ་ནམ་སེལ། དག་བསྟེན་བྱི་མ་མེད་པ། ཁོ་
བོ་མི་གཡོ་བ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་བོད་ཀྱི་ལྷ་རིགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཞེངས། ལྷ་བའི་བྱི་
ལྷའི་རི་མོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ཁ་ནང་ལྷ་ལ་ཉིག་
གི་རྒྱུད་རིས། སྤགས་ཁང་དུ་རྗེའི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་རྒྱུད་རིས་ནམས་བཟོ་བའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་
དུ་བྱུང་པའི་བི་ཤ་ཀམ་ལྷ་བུ་སྟོ་བྱོས་ཀྱི་ཅལ་ནམ་མཁའ་ལྷོ་བ་ལ་འབྲན་བ་ནམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་ཞིང་། སྤང་མ་མཁའ་འགོ་མ་སེང་གའི་མགོ་ཅན་ལ་གཏད། བར་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་བ་ནམ་བར་སྤང་མཛད། གཡས་ངོས་སུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་མར་མེ་མཛད། གཡོན་
དུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ། མདུན་(༡༠༧)དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་པ། བདེ་བར་
གཤེགས་བ་སྤྱན་ཀྱི་སྒྲ་མ། སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། ཉེ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད། དག་བསྟེན་བྱི་མ་མེད་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་བའི་དཔལ། ཁོ་བོའི་དབང་
པོ་ཀང་དང་ཀིང་ནམས་ཤར་ཕྱོགས་མ་རྩ་ཅི་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐུགས་སུ་བཞེངས། རྒྱུད་
རིས་ལ་ཤར་བྱིན་རྒྱས་བ་སྟེང་གཞིའི་ལེའུ། གདོང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། དཀོར་ཁང་ཁ་
བྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད། ཁ་ནང་ལྷ་ལ་འཕགས་བ་སྤྱན་ཆེན་
ཀྱི་རྒྱུད་རིས། སྤགས་ཁང་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས།
བསམ་ཡས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་བརྟན་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤང་མ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱ་
ཅན་ལ་གཏད། སྤང་ཁང་གི་གཙོ་རྟེན་སངས་རྒྱས་ནམ་བར་སྤང་མཛད། རྒྱལ་བའི་ཐུ་བྱ་ཉེ་
བའི་སྤྱས་ཆེན་བརྒྱད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོ་མེ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ། ཁོ་རྒྱལ་མི་
གཡོ་བ། གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་མེ་བཙས་བཟོ་རིགས་འཕགས་ལུལ་རྒྱ་གར་ཀྱི་
ཐུགས་སུ་བསྐྱེད། རྒྱུད་རིས་མདོ་སྤེ་ས་བཅུ་བ་ཆོས་སྤང་རྒྱལ་པོ་བཟང་མའི་བེར་སྟོག་ཅན་
ལ་གཉེར་དུ་གཏད། ཐོག་རྒྱ་ཐུབས་ཟེའོག་རིས་སུ་བྱས། ལྷོག་བཞིར་སངས་རྒྱས་དགའ་

བའི་དཔལ་ལ་འཁོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱོར་བ། ཆོས་སྤང་ལག་ན་དོ་མེ་རྩི་ལསྤྱུ་ར་
ཅན་བཞི་ལ་གཏད། འཁོར་ས་བར་པར་ལྷོ་ཕྱོགས་གདེངས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་རོལ་
ཆས་ཀྱིས་གཏམས་པ། གནོད་སྤྱོད་ལག་ན་དབྱུག་ཅན་མཆེད་གསུམ་ལ་གཏད། རུབ་ཕྱོགས་
མདོ་དང་རྒྱད་(༡༠༩ན)ལྟེ་འེ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་གསུམ་ཆོས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཨ་རྩ་ར་ལག་
ན་སྤྱུ་ཀྱི་ཐོགས་པ་གསུམ་ལ་གཏད། བྱང་ཕྱོགས་རིན་ཆེན་གཏེར་ཀྱི་བང་མཛོད་གསུམ་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྱུ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་གཤེན་མེ་ལག་ན་བེ་ཅོན་ཅན་བཞི་ལ་གཏེར་བྱ་གཏད། རྒྱད་
རིས་ལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ། དེའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་
འཁོར་ས་ཆེན་མོར་དཔལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དན་སོང་སྤྱོད་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ།
མདའ་ཡབ་ཀྱི་ངོས་གསུམ་ལ་རིགས་ལྟེ་འབྱར་སྤྱུ། བང་བྱ་སྤྱུག་པོ་རྒྱན་པ། ཁོར་བྱ་བཟང་
པོ་དང་བཅས་པ། ཆོས་སྟོང་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་རྩ་ནུ་ལ་གཏད། རྒྱབ་བྱ་དོ་རིང་བཅུགས། ཆོས་
སྟོང་སིང་ཉ་སྤྱུ་ཁ་ལ་གཏེར་བྱ་བསྐྱོས་པའི་དབྱུ་ཅེ་རི་རབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ལྷོར་བདུད་འདུལ་
སྤགས་པ་སྤིང་ན་བྱབ་པ་བདུད་འདུལ་གཙོ་འཁོར་ལྷ་ལྟེ་བ་ན་མདོ་སྤེ་ས་བཅུ་པའི་རྒྱད་རིས།
འཁོར་ས་ལ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱད་རིས། ཆོས་སྟོང་དབང་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ལ་གཏད།
ཨ་རྩ་པ་ལོ་སྤིང་བྱ་ཁསྤྱུ་སྤུ་ཁི་གཙོ་འཁོར་ལྷ། སྤྱིང་ཁང་ན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གཙོ་འཁོར་
ལྷ་སྟོ་འབྱར་ན་ཅ་རྩལ་རིན་ཆེན་གཉིས་པས་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ། མཆོད་པའི་སྤྱོད་པོ། རྒྱད་
རིས་ཟ་མ་ཉོག་དང་། ལྷ་མོ་སྟོང་ཅ་གཉིས། ཆོས་སྤང་བྱང་སྟོང་རྣམ་རྩ་རྩར་གཏེར་བྱ་བསྐྱོས།
སྤྱུ་བསྐྱུར་རྒྱ་གར་སྤིང་བྱ་བྱབ་པ་རྒྱ་གར་མ་གཙོ་འཁོར་ལྷ། རྒྱད་རིས་ལ་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་
ཡས་དང་ལོ་བཞ་སྤྱུ་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ། ཆོས་སྤང་གནོད་སྤྱོད་རྩ་བུ་ལ་ལ་གཏད་དེ་འཛམ་
སྤིང་རྒྱུད་བྱ་ལས་ཀྱི་ས་པ་རྩ་སྤྱུ་སྤིང་དང་སྤིང་སྤན་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་བཅས་(༡༠༩བ)
ལྷོ་སྤིང་གསུམ་མཆོན། རུབ་བྱ་བ་ཅ་སྤིང་བྱ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིན་ཆེན་བཞི་པ་ལས་
བསྐྱུན་པ། འཁོར་གསང་བ་ཡུམ་བཞི། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་རྒྱད་རིས། སྤང་མ་གནོད་

སྒྲིན་སྤང་གི་མགོ་ཅན་ལ་གཏད། དགའ་ལྷན་བྱམས་པ་སྤྱིང་ན་འཕགས་པ་མི་པམ་པ་གཙོ་
འཁོར་བདུག། སྒོ་སྤང་གཤེན་རྩེ་གཉིས་རྒྱུད་རིས་ལ་གནས་བཟླ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག །མི་
འབྱུར་ལྷན་གྱིས་བྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཚུལ་དང་འཛིན་རྟེན་བསྟན་བཞག། ཚོས་
སྤྱིང་བའི་སྤང་མ་མཁའ་འཁྲོ་གོས་སྒྲོན་ཅན་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་
ན་ནམ་པར་སྤང་མཛད་རིགས་ལ། ཐུབ་དབང་གསུང་སྤྱེས་བཅུ་དྲུག །རྒྱུད་རིས་ལ་གསེར་
འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོ་ལས་བཤད་པའི་ཁྱེུ་ཚུ་འབབས། ཚོས་སྤྱིང་རྒྱལ་པོ་དཔུལ་
མགོ་ཅན་བསྐྱོས་ཏེ་རུབ་བ་ལང་སྤྱོད། སྤྱིང་གཡོག་གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཆོག་འཁྲོ་སྤེ་རུབ་
སྤྱིང་གསུམ་གྱི་ཚོམ་བྲ། བྱང་དུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་སྤྱིང་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པ་གཙོ་འཁོར་ལ། རྒྱུད་རིས་ལ་མཐོ་རིས་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་ཡུམ་ལ་ཚོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་རིན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་སྤེའི་ཞིང་བཀོད་མིག་
གི་བདུད་ཅི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ཀྱང་སྤྱིངས་ཏེ་ཡལ་བར་བྱེད་
པ་དང་། ཚོས་སྤང་ལྟགས་ཀྱི་སྤེར་མོ་ཅན་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། སེམས་བསྐྱེད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་
ན་སངས་རྒྱལ་པམ་ཅན། སྤྱིབ་པ་ནམ་སེལ། ཐུག་རྟེན་བདུད་ཅི་འབྱེལ་པ། རྒྱུད་རིས་མདོ་
སྤེ་སྤྱིན་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུས་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱན་ལ་གཅེས་
(༡༠༩ན)པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅའ་བའི་ནམ་ཐར་དང་། སྤང་མ་
མཁའ་འཁྲོ་མ་སང་གའི་མགོ་ཅན་བསྐྱོས། བེ་ཏར་དཀོར་མཛོད་སྤྱིང་ན་ཤུག་ཐུབ་པ་གཙོ་
འཁོར་དགྲ། ཡབ་སྐས་མཛལ་མདོའི་ཞིང་བཀོད། སྒོ་འབྱུར་ནམས་ལ་བསམ་ཡས་བཞེངས་
པའི་ཀ་ཅའི་ལྷག་མ་འདི་ན་འདི་ཡོད་ཀྱི་ཅིས་ཡིག །ཚོས་སྤྱིང་ཁམ་ཁང་རྒྱལ་པོར་གཏད་དེ་
བྱང་སྤྱ་མི་སྟན་དང་སྤྱིང་གཡོག་སྤྱ་མི་སྟན་དང་སྤྱ་མི་སྟན་གྱི་ཁྲ་མཆོན་པ། ཡམ་གོང་མ་
གང་བ་བཟང་པོའི་ལྷ་ཁང་ན་ཐུབ་པ་གཙོ་འཁོར་ལ། རྒྱུད་རིས་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་ཅ་གཉིས།
ཡམ་འོག་མ་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་ལྷ་ཁང་ན་རྟེན་དང་རྒྱུད་རིས་གོང་མཚུངས་བཅས་ཉི་མ་དང་

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་བྱེད། ཤར་ན་ནམ་དག་ཁྲིམས་ཁང་གིང་དུ་ཤྲུའི་དབང་པོ་
གཙོ་འཁོར་ལྷ། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱད་རིས། ཆོས་སྤྱང་ཆངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་
ཅན། མཁུན་རབ་འཇམ་དཔལ་གྱིང་ན་ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པ་གཙོ་འཁོར་བདུན། སྒོ་སྤྱང་གཤེན་རྩེ་
གཉིས། རྒྱད་རིས་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་དང་ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱད། ཆོས་སྤྱོད་གཤེན་རྩེ་འཁོར་
ལོ་ཅན། བད་སྤྱོད་ཆད་མ་གྱིང་ན་བཅོམ་ལྷན་ཤྲུའི་དབང་པོ་གཙོ་འཁོར་བདུན། སྤྱང་འདས་
རྒྱད་རིས། ཆོས་སྤྱོད་འབྲུག་གི་སྒོག་པ་ཅན་བསྐྱོས་ཏེ་ཤར་ལུས་འཕགས་གྱིང་། གླིང་ཐན་
ལུས་དང་ལུས་འཕགས་མཆོན་པ། ཆང་མང་གེའུ་གྱིང་ན་སྤྱོད་དུ་བ་སོའི་ལྷ་ཁང་། དག་བྱེད་
ཁུས་ཁང་གྱིང་ཁོན་པ་ཙ་ཐན་གྱིས་གང་བ། མཐུ་ཙད་ལྷ་ཁང་གྱིང་ན་སེ་བ་ཕྱང་པོའི་ཡལ་ག་
བརྒྱད་ལ་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། དཔུས་ན་ཕྱག་ན་རྩོམ་ཞི་བ་འདུལ་བྱེད། རྒྱད་རིས་ལྷའི་གཟུགས་
(༡༠༩བ)སྤྱལ་སྤྱ་ཆོགས། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྤྱང་། ནང་གི་
སྒོག་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་བཅུགས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་
བསྐལ་མ་ག་རྩེའི་བྲེའི་ཁལ་གཅིག་གཉན་པོ་གསང་བ་སོགས་བཞུགས་པས་བྱིན་རྒྱལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་གདོང་ལྷའི་དབང་པོས་བརྒྱན་པ་ཆོས་སྤྱོད་
གཞོད་སྤྱོད་སྐར་མདའ་ཅན་ལ་གཏད། མཆོད་རྟེན་དམར་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
ལུགས་བསྐྱེས་བརྒྱན་པ། ཆོས་སྤྱང་རྩ་ཏུ་མིག་དམར་བསྐྱོས། མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལུགས། ཆོས་སྤྱོད་གཞོད་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་ལ་གཏད། མཆོད་རྟེན་སྤོན་པོ་
ལྷ་ལས་བབས་བཅོམ་ལྷན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུགས། ལྷ་ཁང་སྒོ་གཏན་བཅུ་དྲུག་གིས་
བརྒྱན་པ། ཆོས་སྤྱོད་གཞོད་སྤྱོད་ཉི་མའི་གདོང་ལ་གཏད། གཞན་འབྲེ་མོ་མ་རུངས་པ་གཞོད་
འཆོ་ཅན་བདུལ་བའི་མཆོད་རྟེན་འོད་འབར་མ། ལུགས་རི་ཟུར་མང་རྩོམ་ཞིའི་འགྲོས་ཅན་མཆོད་
རྟེན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ནས་རེ་རེ་ལའང་རིང་བསྐལ་རེ་རེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་དུ་
བསྐྱུན། འགྲོ་བཟའ་བྱང་ཚུབ་སྤོན་གྱིས་དགོ་རྒྱས་ལི་མ་གྱིང་བཞེངས། མགོན་པོ་འོད་དཔག་

མེད་གཙོ་འཁོར་བདུན། གཡས་ན་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ། གཡོན་ན་སྦྲུང་གྱི་སྒྲ་མ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མི་གཡོ་བ་རྣམས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཆེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྦྲོན་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་དབྱ་ཅིར་དཔེ་བྱས་ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་སྤྱིང་བཞེངས། རོ་ཡོང་བཟའ་རྒྱལ་མོ་བཅུན་གྱིས་བྱ་ཆལ་གསེར་ཁང་སྤྱིང་། རྩོམ་རྩེད་བྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཞེངས་ཏེ་བཟོ་བོ་རྣམས་བྱ་དགས་མགུ་བར་བྱས་པའི་ཉེར་(༡༡༠ན)ལེན་གྱིས་བྱི་ན་ཅིག་པ་མེད་པ་རྩོམ་རྩེད་ལྷ་བྱར་སྤྲ་བ་བཟོའི་བྱད། རང་ན་ཀ་བ་མེད་པ་བྱར་ལྷ་བྱར་མཛེས་ཤིང་བྱ་བ་བཟོའི་བྱད། ས་གཞི་ར་གན་ལས་བྱས་པ། གཡུའི་གདུང་མ་ལ་གསེར་གྱི་རྩ་རྒྱུག་པ། གསེར་གྱི་གདུང་མ་ལ་གཡུའི་འབྲུག་ཡོད་པ། རྩ་ཕེབས་ལ་བྱི་ལྷ་དང་ནང་ལྷ་ཡོད་པ། རང་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྦྱི་གདུགས་རེ་དང་སྦྱོས་གདུགས་རེ། སྦྱོའི་འབྲེད་གཙོད་ལ་གསེར་གྱི་བྱེུ་སྐད་འབྲིན་པ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་འབྱར་དུ་དོད་པ་སོགས་བཟོ་སྦྱོའི་བྱད་པར་བཅུ་གསུམ་བཅས་དགེ་བཅུའི་རིན་ཆེན་འདྲན་པ་འཛམ་སྤྱིང་ཤིང་རྩེད་དབྱིབས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་བསེལ་ལྡན་གྱི་ལ་ཤས་བསྐྱོར་བ་ཚུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལོ་ཉི་ཉའི་འགམ་དུ་པན་བདེའི་རྩ་ལག་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྡན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེལ་གཞོན་ཞེས་པ་མེ་པོ་རྩེའི་ལོ་ལེགས་པར་བྱུབ་སྟེ། མཁན་སྦྱོབ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སྦྱོན་ས་དམ་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་བྱས་ཏེ་དབྱ་ཅིའི་ལྷ་རྣམས་བྱི་རོལ་ཏུ་གཤེགས་པ། ཏེ་མགོན་གྱིས་རྩ་སྐད་ལན་གསུམ་བཏོན་པ། སྤར་མེད་པའི་བསྐྱའི་སྤོང་པོ་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་སོགས་བཏོན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན་དགེ་བའི་མཆན་མ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རོལ་མོ་གསར་དུ་འཁྲོལ་བ་ལ་བྱེད་པོ་གསེར་མངལ་ཅན་ཡང་རྩ་བ་བརྒྱད་སྟེལ་ནས་ཐོས་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་གྲགས་སྟན་དོན་མཐུན་གྱི་འགོན་པོ་འབོད་པ་འབྲེལ།

དེ་ལྷ་བྱའི་རབ་གནས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མད་དུ་བྱང་བ་ནི་རྩོམ་རྩེད་འབངས་ཀུན་གྱི་ལྷ་དང་མའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་མོགས་མིག་སྒྲིའི་བང་མཛོད་(༡༡༠བ)ནས་ཅི་བདེར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། དེས་
བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱད་བྱངས་མགིན་པའི་དུགས་དག་གང་བའི་སྤྱ་སྟན་ན་བའི་
བདུན་ཅི་དང་། དགའ་བའི་གར་གྱིས་ས་གཞིའི་ཁྲོན་ཀྱན་བཀང་ཆེ། ལེགས་བྲིས་དག་གིས་
ས་གཞིའི་མཆར་དུག་དུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུར་ནས་མཁའ་
ནོར་བྱ་འོད་ཟེར་སྤྱང་གི་མིག་བབས་པའི་ཐོལ་གྱིས་ཡང་ཡང་སྤུལ་བར་བགྲོས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པའི་དབྱངས་སྟན་ཉམ་བུ་རའི་
རྒྱད་མང་མགིན་གཅིག་རྒྱ་འཁོལ་བ་མང་མོད་ཀྱི། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྤྱི་འདི་ལྟ་
སྟེ། ང་ཡི་དབྱ་ཅི་རིགས་གསུམ་འདི། །རིན་ཆེན་སྣ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བཅིགས་པ་མི་
འབྲས་སྤྱེས་པ་འབྲ། །ང་ཡི་ལྟ་ཁང་ངོ་མཆར་ཆེ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དགའ། །དེ་
ཕྱིར་བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་བདེ། །ལུས་འཕགས་སྤྱིང་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས། །ཤར་གྱི་ལྟ་ཁང་
གསུམ་པོ་འདི། །རིན་ཆེན་སྣ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བཅིགས་པ་མི་འབྲས་སྤྱེས་པ་འབྲ། །ང་ཡི་
ལྟ་ཁང་ངོ་མཆར་ཆེ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དགའ། །དེ་ཕྱིར་བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་
བདེ། །འཛུལ་བྱ་སྤྱིང་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས། །སྟོ་ཡི་ལྟ་ཁང་གསུམ་པོ་འདི། །རིན་ཆེན་སྣ་
ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བཅིགས་པ་མི་འབྲས་སྤྱེས་པ་འབྲ། །ང་ཡི་ལྟ་ཁང་ངོ་མཆར་ཆེ། །མཐོང་བ་
ཙམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དགའ། །དེ་ཕྱིར་བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་བདེ། །བ་ལང་སྤྱོད་ལ་དཔེ་སྤངས་
ནས། །རྒྱལ་གྱི་ལྟ་ཁང་གསུམ་པོ་འདི། །རིན་ཆེན་སྣ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བཅིགས་པ་མི་འབྲས་
སྤྱེས་པ་འབྲ། །ང་ཡི་ལྟ་ཁང་ངོ་མཆར་ཆེ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དགའ། །དེ་ཕྱིར་
བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་བདེ། །སྤྱི་མི་སྟན་ལ་དཔེ་(༡༡༡ན)སྤངས་ནས། །བྱང་གི་ལྟ་ཁང་གསུམ་
པོ་འདི། །རིན་ཆེན་སྣ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བཅིགས་པ་མི་འབྲས་སྤྱེས་པ་འབྲ། །ང་ཡི་ལྟ་ཁང་ངོ་
མཆར་ཆེ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དགའ། །དེ་ཕྱིར་བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་བདེ། །ང་ཡི་
ཡལ་གོང་འོག་འདི། །མཁའ་ལ་ཉི་མེ་ཤར་པ་འབྲ། །ང་ཡི་བཙུན་མོ་སྤྱིང་གསུམ་འདི། །གཡུ་

ཡི་མཚན་བཀོད་པ་འདྲ། །ང་ཡི་མཚོད་རྟེན་དཀར་པོ་འདི། །དྲུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྲེལ་
པ་འདྲ། །ང་ཡི་མཚོད་རྟེན་དམར་པོ་འདི། །མེ་ལྷེ་གནམ་ལ་སྟེགས་པ་འདྲ། །ང་ཡི་མཚོད་
རྟེན་སྟོན་པོ་འདི། །གཡུ་ཡི་ཀ་བ་བཅུགས་པ་འདྲ། །ང་ཡི་མཚོད་རྟེན་ནག་པོ་འདི། །ལྷགས་
ཡུར་ས་ལ་བཏབ་པ་འདྲ། །ང་ཡི་མཚོད་རྟེན་ངོ་མཚར་ཆེ། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་རེ་
དགའ། །དེ་ཕྱིར་བསམས་ཀྱིན་སྟོ་རེ་བདེ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་དཔལ་བསམ་ཡས་མེ་འབྱུར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞོན་ལ་སྤྱིའི་གནས་བདག་
ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་རི་རབ་ཀྱི་ཅེར་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྩ་བར་བདུད་
མཁར་ཅེ་དགུ་པ་ཞིག་གི་ནང་ན་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཐོང་དང་། རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཤར་མཚམས་
ན་མཚོ་མ་དྲོས་པར་སྐྱེ་མོ་དཀར་མོ་མགོ་ཅན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་དགའ་མགུར་
སྤྱད་པ་ལས། དེ་ཞིག་ན་སྐྱེ་མོར་སྒོ་ང་བཅུ་གསུམ་སྟེ་ཤིང་དེ་དག་ལས་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་
འབར་བ་དང་། སྐྱ་བྲག་པོ་སྟོག་པ་སོགས་བྱང་བས་སྐྱེ་མོ་སྐྱག་སྟེ་རང་ལས་བཅས་པའི་སྒོ་ང་
ནམས་ཐོས་པས་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་དང་ཁག་འཛག་པས་མཚོན་ཐན་མང་པོ་བྱང་བས་རི་
རབ་ཀྱི་ཅེར་ཕྱིན། སྒོ་ང་ནམས་བདུད་ཀྱི་སྒོ་མདུན་དུ་སྐྱུགས་ཏེ་(༡༡༡བ)གསང་བའི་བདག་པོ་
ཡུག་དོར་ལ་ཡུལ་ཏེ་སྒོ་ང་འདི་ནམས་ལས་མ་རུངས་པ་འབྱུང་བས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་ཏུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོས་སྒོ་ང་ནམས་བརྟོལ་བས། སྒོ་
ང་དེ་ནམས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་དཀོར་རྩེ་བྱང་དཀར། གཟའ་རྩ་ཏུ་ལ་སོགས་དང་
སྒོ་ང་བདུན་ཆོགས་པ་དེ་ནམ་མཁར་འཕར་བས་གསང་བདག་གིས་བཟུང་ནས་བརྟོལ་བས་
གཞན་ལས་མཐུ་ཆེ་བ་དང་ངོ་མཚར་ཅན་པེ་ཏར་རྒྱལ་པོར་གྲགས། དེ་དུས་མེ་ལུས་ཁྲུང་གི་
མགོ་ཅན་ཀྱི་ནམ་པ་བསྟན་པས་ལྟའི་དབང་པོས་དགེ་བསྟེན་ཁྲུང་ཆེན་གཡུ་འབྲུག་འདུལ་དུ་
མཚན་གསོལ། ཕྱི་སྟོན་ནང་སྟོན་སོགས་ཆེས་འཛིགས་རུང་དཔུང་གི་ཆོགས་བཅས་གསང་
བདག་གི་བཀའ་དང་དམ་ལ་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས། ཟླ་ཏ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཤེལ་གྱི་བྲག་

ཕུག་ཏུ་སྐྱ་སི་རྩ་མ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་ཆེ་སེང་གེ་དཀར་མོར་སྐྱལ་ནས་འཛིགས་པའི་
རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ལ་ཅེ་གསུམ་འཕྱར་བས་རྣམ་མཁར་བྲོས། སྐར་ཡང་ཆོ་འབྲུལ་དུ་མས་
མཐོ་བཅུམས་ཤིང་སྒྲགས་ལྟ་བར་རྩོམ་ཐོགས་ཤིང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
བཀུག་པས་བྱིས་པའི་གཟུགས་གྱིས་འོངས་ནས་སྐྱེ་བོར་རྩོམ་སྒྲངས་པ་སོགས་དམ་ལ་
གནས་རྩ་ཉ་ཉོར་གྱི་མི་དང་དགོར་རྩས་གནས་དཔོན་སོགས་ཀྱི་དགོར་བདག་ཏུ་གནས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་དོག་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་མདངས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་བོར་གྲགས། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསམ་ཡས་
ཀྱི་གནས་སྐྱང་སྐུ་ལ་བསྐྱོ་བའི་བཀའ་བཀོས་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕལ་ཡུན་དུ་ཤེས་
ལ་དགེ་བར་གཟིགས་ནས་ལྟ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཅོམ་པོ་གཡུལ་དུ་ཆས་ཁར་པཎ་བྱབ་(༡༡༩ན)
རྣམས་གདན་འཛོམ་ཐོག་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་ཅག་དབྱང་དང་བཅས་པའི་ཆེ་སློག་ལ་བར་
ཆད་མི་འདུག་པ་དང་། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་དོན་གསོལ་
བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྣམ་ཐོས་སྐྱེས་གཉེར་བདག་བརྒྱད་སོགས་ལས་བཞིའི་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་འཁོར་དཔག་མེད་བཅས་སྐྱུན་བྲངས། རྒྱལ་མོན་ཀུན་གྱི་འབྲེན་བྱེད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛོན་སྐྱུལ་དུ་བསྟར། རྒྱལ་བུའི་ཡུས་དང་གིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་ནས་གང་
ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ལས་བཞིའི་རོགས་དན་སྐྱབ་པའི་བཀའ་བསྐྱོས། དེ་དག་གི་སྐུའི་རྣམ་
འགྱུར་གྱི་རས་བྱིས་མཐའ་མི་མགོན་བཅོན་གྱིས་བྱིས། ལོ་པཎ་བྱབ་པའི་འཁོར་བསྐྱར་
རྣམས་ཀྱིས་རབ་གནས་ཀྱིས་མེ་ཉོག་འཐོར་བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་ངལ་བསོས་
པོ་དངོས་ཉེ་རྣམ་སྐྱེས་ལྗངས་ཡུལ་མར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟའི་འཕྱར་དར་དང་གོ་མཚོན་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱ་གོན་ཆང་བར་མཛད་ནས་ཉི་འོག་གི་གཡུལ་རྣམས་གཡར་མོ་ཐང་དུ་འདུས་
ཤིག་པའི་བཀའ་པབ་ལྟ་སྐྱེས་དབྱང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་ཁམས་གཡར་མོ་ཐང་དུ་བྱོན་ཉེ།
དེར་ནང་མོན་ལྟ་བཟང་སྐྱེད་པལ་ལ་སོགས་པས་དམག་བཅིས་པར། ཤར་ཕྱོགས་བྱ་བཞིའི་

རྒྱལ་ཁམས་སོགས་ནས་མགོ་ལུས་མི་གཅིག་པའི་དམག་མི་འབྲུམ་སྤྲུལ་མང་པོ་འདུས་པར་
རྒྱལ་པོ་འཇུག་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློ་འབྲེལ།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱ་བུའི་ཡུལ་དང་། ཟླ་ཏ་ཏྟར་གྱི་སློམ་བྱ་སོགས་བཅོམས་ཏེ། གཡུའི་
ཐུབ་པ། བསེ་འབག་སྤྲུག་ཆུང་། ཟླ་ཏ་ཏྟར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ལ་སོགས་པོད་དུ་བྲངས་པའི་
མི་དང་ཀ་ཅའི་རྗེས་སུ་པེ་ཏར་འབྲངས་པ་(༡༡༩༧)བསམ་ཡས་ཀྱི་སྤང་མར་བསྐྱོས། མ་ག་
རྟ་དབུས་འགྲུང་འཆང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོར་སོ་ཐར་ཅ་བའི་སྡེ་པ་ཉི་མ་ལྟར་བྲགས་པ་བཞི་
ཡོད་པ་ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྡེ་བའི་དགོ་སློང་བཅུ་གཉིས་སྤྱན་བྲངས།
བསྟན་པའི་ཅ་ལག་པཎ་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་མཁན་པོ་མཛད། ཐར་པའི་ས་པོན་གྱིས་ཐེན་པའི་
སད་མི་མི་བདུན་དགོ་སློང་གི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཞན་ཡང་སློ་གསལ་སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེས་མང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྣམ་དཔྱོད་སློའི་མིག་དཀྱུས་ལྷུང་ལྟར་ཡངས་
པ་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱ་བསྐྱབ་ཏུ་བཅུག་པས་སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཤོར་བེ་རོ་ཅ་ན།
འཁོན་སྤུའི་དབང་པོ། གཅང་ལེགས་བྱུབ། སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་
དམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བེ་མ་ལ་མི་ཉ་སོགས་པ་རྗེ་ཏ་དང་
ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་མདོ་མཛོད་པ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་རྣམས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་
བསྐྱར། ལྷ་མེད་གྱི་བཀའ་བསྟན་ཐབ་ཆོས་ལས་ཀུན་ལ་བྱུང་བའདུ་མི་སློག་ཅིང་། བེ་རོ་
ཅ་ན། རྣམ་སྟོང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁི་སློང་སྡེ་བཅན་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་
གྱི་སློམ་སྐལ་དུ་ལྷ་མེད་བདུད་ཅིའི་སྤང་ཆར་པབ། དེ་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གསང་བ་གསང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཆོས་ལ་སྤྱོན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །སློ་ཆུང་ཐེག་པ་དམན་ལ་གསང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་བྱུང་བའདུ་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་ལག་ཏུ་མི་འབྱར་ཞིང་། ཡིད་སྤུབས་སྟོང་
ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་མི་རྟེན་པའི་ཆེད་གསང་ཆོས་སུ་བྱས། པོད་འབངས་སྤྱོན་གྲོལ་
དུ་འགོད་པའི་གཏམ་ལེགས་བྲིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མིག་སློང་ཅན་གྱིས་སྟེ་བརྒྱ་(༡༡༩༧)རབ་ཏུ་

གཡོས་ཀྱང་སྤར་མི་ཉུས་སོ། །དེ་ཡང་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་མདོ་དང་ཐུགས་
གི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་བྱུང་གསར་བའི་ཐེགས་བས་
བོད་ཡུལ་བསྟན་པའི་ས་མོས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གནས་ལྷ་རིག་པའི་མཁས་པ་ངས་པ་དོན་གྱི་ཟབ་ལམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
དུ་གྱུར་པ་མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམས་ལས། སློབ་དཔོན་ཞི་
བ་འཆོ་ནི་དགུང་ལོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་
པོས་བོད་དུ་སྤྱན་བྱངས། བློ་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་བྱུང་གནས་དང་
བཅས་པ་སྤྱན་བྱངས་ནས། བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཟུལ་ཞིང་། སད་མི་མི་
བདུན་རབ་དུ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བཀའ་བློན་ཤིན་
ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའང་པཌ་བྱུང་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་
སྡོན་པ་དར་བཀ་པས་གསར་དུ་བསྐྱུན་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་བོད་ཡུལ་གྱི་ཨོ་
ཏྲ་བུ་རི་བོན་གཡང་མི་འགྱུར་ལྟུང་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་
མཆོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མཆོད་སྤྱོན་གནམ་ས་བར་གསུམ་གྱི་ཁོར་
ཡུག་འཕྱར་བྱུང་གྱུར་པ་ལས། ལུས་མེད་ཀྱི་ཉག་ཤན་སྤྱིང་གར་འཛིན་པ་སྤང་དར་གྱིས་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷགས་རི་བཤེག་པ་སོགས་བར་སྐབས་ཉམས་ཅུང་ཟད་དམས་པར།
ཕྱི་དར་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས་པ་ནས་བཟུང་སྡོན་དགའི་རྣམ་སྤྱོན་དཀར་པོས་(༡༡ ནབ)
མཆོམས་སྤར་བའི་སྤྱིས་བྱ་མེད་ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་སྤྱི་ལྷ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཛད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷ་གཅིག་བློ་སྟོང་ལྟེ་བཅན་ཉིད་ཀྱིས། ངའི་གཙུག་ལག་
ཁང་འདི་རྣམས་ཅུང་ཞིག་ཞིག་པའི་སྐབས་སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱལ་བ་དགེ་
སྟོང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་གིས་གསོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ལྷ་མེས་ཀྱིས་སྡེ་འབྲུག་གི་དུས་འཁོར་སས་ཐོག་བྲངས་ལྷ་ཁང་མང་པོ་
མེ་ལ་བསེགས་པ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རུ་ལོ་རྩ་བ་རྩེ་རྗེ་གྲགས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་གཞི་
བདག་གཉན་པས་གསོར་མ་སྤྱབ་པ་ལ་རུ་ཆེན་ཉིད་སྟེ་ནམ་ནས་ཀོང་པོ་ཡན་ཆད་བསྐྱོར་ཏེ་
འཁོར་དགོ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་བྱེད་དང་གཉིས། རྟེན་སྐྱེ་པོ་སྤྲགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་
ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བྱོན་ཏེ་འོལ་ཁར་ཕེབས་པའི་དགོངས། བསམ་ཡས་ཀྱི་གཞི་
བདག་གཉན་མི་གཉན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེ་འོད་སྟོམ་པས་འོན་དུ་ཕེབས་
པའི་བྱལ། གཞིས་བདག་གིས་དཀོན་གཉེར་ལ་ང་ལ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པས་ང་མི་
སྟོང་ཟེར་བོས། དཀོན་གཉེར་གྱིས་འཛིགས་པ་ཅི་འོང་སྟམ་བརྟགས་པས་ཉིན་གཉིས་སོང་
བ་ན་རུ་ཆེན་འཁོར་བཅས་བྱོན། ལྷ་ཁང་ནམས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཁུ་བ་མཛད་དེ་དཀོར་མཛོད་
སྤྱིང་དུ་ཕེབས་སྐབས་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་གར་སོང་གསུངས་ཏེ་བཀྲལ། །གཞིས་བདག་གིས་
རོགས་དན་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱེངས།

དེ་ནས་ལོ་འགའ་སོང་བ་དང་འོལ་ཁ་ནས་ཤིང་ཆ་ཐམས་ཅད་བཅད་དེ་སྟོན་གྱི་ཁས་
སྐྱེངས་བཞིན་གནས་བདག་རྒྱལ་པོས་གྲོགས་བྱས་ནས་(༡༡༥ན)ཤིང་ཆ་གཙང་པོ་བྱེན་
ལ་སྟོག་སྟེ་བྲངས། རུ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་དབུ་ཅེ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཁོར་
སས་ཐོག་བྲངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསོ་མཛད་པ་ནི་ཟན་གཡང་མི་འགྱུར་ལྟན་
ཀྱིས་བྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞིག་གསོའི་ཐོག་མར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ནས་
ཉེ་བར་བཟུང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བསམ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་སྤར་ཡང་ཆོས་འཁོར་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པའི་རྗེས་
སུ་འགོ་བའི་ཞིག་གསོ་ལྟར་བཞིས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ཐུགས་རྗེས་མཁས་མཆོག་པོ་རྟེ་སྟ་
ཡང་། །ལས་ཀྱིས་ལུས་ལེན་འཇུག་སྟོ་མི་དམན་ཡང་། །འགོ་བའི་དོན་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་
མཐའ་བཙན་པས། །བསྟན་པའི་སྟོལ་འཛིན་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་གསོ། །བསོད་ནམས་

མཚན་འཛིན་འགྲོ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར། །དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་སྒྲིག་པར་བྱེད། །ཅེས་ལུང་གིས་
བསྐྱེད་པ་འདི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ་ཡུན་
རིང་དུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་མཁན་པོ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྲི་བདག་གིར་མཛད་
ནས་ཆོས་གསུང་བའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་མིའི་གཟུགས་སུ་སྤྱལ་ནས་ཆོས་
ཉན་པ་ལ་སོགས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཀུན་གསལ་ནས་མཁའ་མཐའ་ཁྲིམ་ལྟར་གཞལ་
དཀའ་ལ། ཁྱད་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་བསྟི་སྟངས་བྱ་དུད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
སྟོན་ཇི་སྟེང་སྟེ་མ་ལྟག་བསམ་མ་དོས་པའི་ཚུ་གཏེར་མངལ་དུ་སྤྱུམས་པ་ལས། མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་ས་ལེ་སྤྲུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །

ཕྱིས་རྣམ་འཛིན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་(༡༡༤བ)ལས། བལ་ཆེར་
སྟོབས་འབྱོར་གྱི་རུས་བས་དམན་ལ། སྒྲ་དཔོན་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་གནས་སྤང་གི་
གཉན་ཆ་ལ་འཛིགས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་མང་བས་ཕྱོགས་རེར་སོང་བའི་རྩི་ཐོགས་
བར་མ་གྱུར་པ་ས་སྐྱོང་རྩི་རྩི་རྣམ་རྒྱལ་མཆེད་གཉིས་དད་དང་གཏོང་བ་སྟོབ་ཆེན་སྟོབས་
འབྱོར་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཀུན་ཆང་བའི་པན་ཡོན་གྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལས་རྩམས་
པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན་དེང་དུས་ར་ས་འབྲུལ་སྤང་དང་མི་འགྱུར་
ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ཐོག་བྲངས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་གྱིས་བཞེངས་
པའི་ལྷ་ཁང་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཅ་ལག་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཏ་སྐལ་རལ་དུ་ལུས་པར་
མ་ཟད་དེ་དག་ལས་རེད་ཀྱི་གནས་དཔོན་ཆེ་གོ་མོ་དག་བཟང་ངོ་ཞེས་གཞན་འདིད་ཀྱི་སྒྲོམ་
གར་བསྐྱར་བ་ཆེས་མང་བས་ཀྱང་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཅི་སྟན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲ་
མར་མཛད་པ་སྟོན་བྱུང་ད་ལྟ་བ་དང་། སྤང་ནས་འབྱུང་འབྱུར་ཀུན་ལ་གཟུར་གནས་རྣམས་
རྩིས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་དུ་སྤྱལ་བ་
ལྟར་ས་སྐྱོང་དཀར་ལྡན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེགས་

བྱས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གྱུབ་ན་ལྷན་པོའི་གཏོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཐོ་ཞིང་ཁྱོན་ཆེ་བ་ས་
གཞི་ཆེན་པོའི་པང་བའང་ཀུན་ཏུ་དོག་པོར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། ཉེ་ཆར་ཡང་། མཆོག་
དམན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་བཅས་གཡང་གི་གཙུག་ལག་
ཁང་འདིར་བསྐྱོད་འགྲོའི་པན་བདེ་སྤེལ་བར་ལྷག་པའི་བསམ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་པ་བསོད་
ནམས་(༡༡༥ན)དར་རྒྱས་ལྷགས་སྤང་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན་སྐབས་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་
དང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་སོགས་སུ་དམིགས་གཏོག་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདའ་
ཡབ་གོང་མ་གྱི་ཅི་གསེར་བཅས་ཀྱིས་གསར་རྗེས་བགྱིད་འདུན་གྱིས་གཞོད་སྦྱོར་ཆེན་པོ་
སྦྱོར་འབྲེན་ཐོག་ །འོན་བསམ་ཁ་འཛིན་བྱེད་པ་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁོ་ནའི་ཞབས་རྟོག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་བསམས་པ་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོས་མཁྱེན་པ་ལྟར་ད་ལམ་སྤེལ་འགྲོས་
དབུ་ཅེའི་མདའ་ཡབ་གསེར་བཅས་ལས་གསར་བསྐྱོན་བགྱིས་ན་རི་ལྟར་ཡོང་ཁུས་འདུག་
པར། གཞོད་སྦྱོར་ཆེན་པོའི་ལུང་དུ། སྡོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་དུ་ཞིབ་འཇུག་
བགྱིས་ན་དམ་ལྷན་ཉིད་རང་གི་དུས་བབས་སུ་སྤེབས་ཡོད་པས་ཉམས་གསོ་གོགས་མེད་
འབྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་བསམ་
ལ་བར་གཅོད་དགུགས་ཤིང་སོགས་ཚུལ་འདུག་པ་སྡོན་ལུས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྟར་རྗེས་མི་
འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་བཀྱར་སྟེ་ཁ་འཛིན་སོགས་ལྷན་དུ་གནས་
པའི་གདོང་གོགས་གཡེལ་མེད་བྱེད་ཅིང་། དད་འདུན་སོགས་ཅི་གཅིག་མ་བགྱིས་ན་གཟུགས་
མེད་ང་ཡང་ཞི་བ་བྲག་པོའི་ཁས་སྤངས་ལྟར་སྤངས་གཅོད་ཅིང་གཡུག་འཇུབ་པས་དལ་མེད་
བགྱིས་ན་བཟང་། ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། དགའ་གདོང་དུ་གཞོད་སྦྱོར་ཤིང་བྱ་ཅན་
ལ་ཡང་དོན་སྐྱོར་གྱི་ལུང་བསྟན་ཁུས་པར་བཅས་གཡང་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱུབ་ཀྱི་གཏོག་ལ་ཡི་
མཛེས་རྒྱན་ལ་ཅེ་ཅུ་དམར་པོའི་ལུང་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་བཀོད་མཛེས་སོགས་བསྐྱབས་ན་
འཕྲུལ་འཇུབ་ཀྱང་(༡༡༥བ)ཐུགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚུལ་དང་། གཞོད་སྦྱོར་ཅེ་ཅུ་དམར་

པོས་ཚུ་སྟག་མདོ་སྡེ་མཆོད་པའི་དུས་བསྟན་པའི་གཞི་མའི་སྒང་དོར་བྲི་བ་ངེས། སྟགས་
དུས་མི་རྣམས་དཔྱ་ཆོད་འཕྱང་གཡའི་དུས། །སྒང་དོར་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་སུ་ཉིག་
ལ། །སྤང་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཤེས་པར་མ་ལྟོག་ཀྱང་། །དང་པོར་སྤྲས་ཀྱང་མི་རྣམས་སྒོ་ལྟོག་
མེད། །སྤང་མར་གཟུགས་སུ་བཅོལ་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན། །སྡོན་ཆེ་འོག་མིན་གནས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ། །ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་བྱིན་བརྒྱབས་བེ་རོའི་སྤྱལ། །ཡ་མཚན་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་སྤེལ་
གཟུགས་གཞིར་དོད། །གནས་གཞི་འདི་དང་ཉམས་གསོས་གཞན་ལའང་བྱེད། །སྒོ་ལྟོག་
གཟུགས་རིང་དཔའ་བར་མཆོག་གྱུར་པ། །ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་
སུ། །ཞི་ཁྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བའི་དུས་ཉིད་ལ། །གཟུགས་མེད་དང་དམ་ཆེག་འབྲེལ་
བའི་ལས། །དལ་འགྱོར་ལུས་འདིར་གནས་གཞིའི་ཁ་འཛིན་བབས། །རྣམ་དག་ཐུགས་བསྐྱེད་
མི་གཡོ་འཛིན་པ་དང་། །མི་མཐུན་བར་ཆད་མཆོག་ཏུ་མངའ་ན་ཡང་། །དགས་པའི་ཡང་
བཅན་ཅེའུ་དམར་སྟོག་བདག་གི། །ལས་སུ་བཅུགས་པ་གཡེལ་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སོགས་ལ་དད་པ་དང་གུས་པའི་སྦྱང་
སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཅན་པོ་མ་སྤྲད་པར་གྱོན་པའི་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་པ་དོན་
ལྟོན་ཀྱི་འཁོས་ཁྲབ་དང་རྒྱ་སྦྱར་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཁྲབ་པར་མཛད་དེ། བསམ་ཡས་བཞེང་
སྐབས་ཀྱི་ལོ་དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་ཚུ་པོ་སྟག་གི་རང་ཞལ་ངོམ་པ་ནག་པ་རྩ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ། དུས་འཁོར་བའི་དབྱངས་ཨར། གསལ་བྱེད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་མེ། འདོད་
ཡོན་རོ། (༡༡༩)དབྱངས་འཆར་བའི་དབྱངས་ཟུ། གསལ་བྱེད་ཡ། འབྱུང་བ་མེ། འདོད་
ཡོན་གཟུགས། དུས་དབྱངས་མཐུན་པའི་དར་རྒྱུད་ལང་ཆོ། རེས་གཟའ་ལྟའི་རྩ་མ་བྱང་སྟོང་
ཕྱར་བྱ་དར་བ། རྩ་སྐར་རྒྱལ་དང་འབྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ། ཞམས་སྦྱོར་སྟོབས་ལྟ། སྦྱོར་བ་
འཛིན་པ་ཏ་རྒྱལ་ནམ་ལངས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པ་བདུད་ཅིའི་ཐུན་མཚམས་སོགས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་དུས་ལས་འགོ་རྒྱགས་པའི་སྡོན་འགྱོར་བདག་མ་རུངས་པ་ཞི་བའི་བཅོས་ཐབས།

སྒོམ་གཏང་འཇུགས་པ་སོགས་འཕྲོངས་རྒྱས་སྒྲགས་པ་གསང་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན་དང་།
ལས་གྲུ་མ་གྲུབ་བར་རྒྱ་བ་ཡར་ངོ་གང་ཡིན་གྱི་སྤོ་རྒྱགས་བཅན་དང་། བྱི་ངོ་སྤྱོད་ཏུ་གསོལ་
མཆོད་སོགས་བསམ་ཡས་རབ་བྱུང་བའི་གྲུ་བ་བཅུ་གསུམ་སྐྱོར་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ལས་
གྲུ་ཚུགས་པ་འདིའི་རྒྱལ་མོ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དགེས་བའི་ག་ཞའི་རྣམ་པས་འབྲུག་སྐྱད་
ཐོག་མར་བསྐྱགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པར་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཆེན་པོ་བབས་པས་ནོར་འཛིན་བྱ་མའི་
བཞེན་རས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་མཐའ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་བ་མེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལེགས་པའི་ཆ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མ་འགྲིག། ལྟན་
སུམ་ཚོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པས་ཆོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བསྐྱེགས་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་
དགེ་མཆོན་མཛོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེའང་མདའ་ཡབ་སྟོན་མའི་ཤིང་ཆ་རྣམས་ཅུང་ཟད་རུལ་
སྐྱོན་གྱིས་གསར་བརྗེ་འགབ་མིན་སྤྱི་བྱབ་འགོ་བ་གཉིས་ནས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་
སྟོན་ཞུས་པར་ཤིང་ཆ་རྟེན་པ་རང་གནས་ལས་བསྐྱར་བཞོད་མི་འགབ་ཚུལ་ཐེབས་(༡༡༤བ)
འདུག་པ་བཅས། མདའ་ཡབ་རྟེན་པའི་ཤིང་ཆར་བཅོས་མེད་ཐོག་ཤིང་ཆ་གསར་དུ་སྤུབ་
པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་སོ་སོའི་སྤྱོད་དཔངས་ལ་རྒྱག་མཐོ་བཞི། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཞེང་ལ་རྒྱག་
མཐོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མཆོན་གསུམ། དཀྱུས་ལ་རྒྱག་མཐོ་དབྱུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དང་མཆོན་ལྔ་
བཅས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་སོ་སོར་འབྲུལ་བཞོས་ཀྱིས་སྤྱོད་བཞུན་གསེར་བཅས་ལ་བཞེངས་
རྒྱ་ཇི་འབྲེལ་གསུང་གྱི་རྒྱ་མཆོན་མོལ་སྐབས་སྟེགས་མ་ལྔ་ཡིས་ཆེས་ཆེར་སྒྲགས་པའི་དུས་
འདིར་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའང་སྟོབ་དཔོན་དགའ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས། བཞེན་བཟང་དག་དོགས་པ་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་དང་སྤྱི་སྒྲགས་མ་འདོན་
ཞིག། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་
གནས་བཟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་ལག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་གཏང་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱིན་བདག་
དང་སྤྱིན་པ་པོའི་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྤྱིས་པ་དང་།

གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་དེ་དག་གི་མཆོད་ཡང་མི་འཆོལ་སོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག །ཅེས་པ་ནས། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པའི་མཆོད་ནི་གཙུག་ལག་གི་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་དེ་དག་ནི་རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རྟེན་སྤྱོད་གསུམ་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ཏུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་འཁོར་དུ་མ་དང་(༡༡༧ན)བཅས་པ་ཆ་ལུགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་དེ་དང་དེར་བྱོན་ཞིང་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་མེས་འབྲོམ་ཚུང་གིས་ཆོག་པ་བཅད་དུ་བཀོད་པ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་སེང་གའི་སྟོན་ལམ་དང་། །གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡིས་སྤྲུགས་དམ་ཅི་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ། །སྟོན་བྱུང་གྱི་ནག་ཡིག་ཆང་ཉིད་ལས་ཁོ་བོས་རྟོན། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ལྟ་སེང་གའི་གཙོ་འཁོར་དང་། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། །རྣམ་ཏེ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྟ་འདུག་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་ཐང་དུ་རྒྱལ་པོ་པོ་བྲང་བཅས། །གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་གནས་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་འདྲ་ལས། །གཡང་ཅེ་བྱིས་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་ཡི་དམ་ཡིན། །ལྟ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་འདས་པའི་ཆོ། །དག་བཅོམ་བྱེད་རྣམས་ལྟ་འདས་པའི་འདྲ་ལས་འདྲ་བར། །འཁོར་བ་ཅི་སྤྱོད་བར་དུ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས། །བཀའ་བཞིན་སྤྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར། །དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཡང་དག་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་པོ། །རྒྱལ་ཆེན་སྟོན་པའི་པ་རོལ་སོན་ན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་། །ཟངས་སྤྱིང་ལ་སོགས་གནས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་བཞུགས། །བྱེད་པར་དུ་ཡང་འཇམ་སྤྱིང་ཤར་གྱི་ཆ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས། །རྒྱ་ནག་བཟ་གིས་ཁྱི་སྟོའི་

མོ་བྲང་དུ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྣམ་སྤྱལ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས། །ཆེ་བ་གསུམ་དུ་བཀྱར་
སྟོས་མཉེས་པར་བྱས། །ཅན་དན་ཨ་ཀ་རུ་ཡི་བཞུགས་ཁྱི་དང་། །དར་ཟབ་ལ་སོགས་ན་
བཟའ་(༡༡༥)ལྟ་བུ་སྤྱུ་བུ་ལ། །རྒྱ་ནག་ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་ཆེ་བ་ཡང་། །དག་བཙུགས་
དེ་དག་མཚོད་པའི་པན་ཡོན་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དུ་མ་བསྐྱབས་ནས་ཀྱང་། །སྤྱར་
ཡང་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས། །གནས་འདིར་ཡུན་རིང་བཞུགས་པར་
གསོལ་བའི་ཆོ། །འགོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འགོ། །བདག་གི་འབྲ་འབག་བདག་
དང་བྱུང་མེད་དུ། །བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ཀྱི་དེ་དག་བཞེངས་ཤིག་གསུངས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱལ་
པའི་ལྷ་བཟོ་ཡིས། །རི་ལྷར་མཐོང་བཞིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞེངས། །བཀྱ་ཤིས་ཁྱི་སྒོར་
གནས་བརྟན་བརྩུ་བྱལ་པོ། །མངོན་སུམ་བཞུགས་ལྷར་དང་བ་འདྲེན་པའི་སྤྱ། །ལྷར་བཅས་
འགོ་བའི་མཚོད་པའི་རྟེན་དུ་བཞུགས། །ཞེས་དང་། །ཞིང་མཚོག་དམ་པ་གངས་རིའི་ཁྲོད་
འདིར་ཡང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །འགོ་རྣམས་པན་བདེའི་
ལམ་ལ་འགོད་མཛད་པའི། །གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱལ་དུ་མ་བྱུང་། །གང་དག་ཐུབ་
པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། །འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱན་པ་སེལ་འདོད་ན། །ཐུབ་པ་མཚོག་
དང་གནས་བརྟན་བརྩུ་བྱལ་གི། །གསོལ་འདེབས་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་བཙོན་པར་རིགས། །དུག་
ལྷ་བདུད་བཞི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་ནི། །འཛིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་རྣམས། །མ་
ལུས་ཞི་བར་འདོད་ན་ཐུབ་དབང་དང་། །དག་བཙུགས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་
རིགས། །ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་དང་། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་རྣམས་སྤྱབ་
པར་འདོད་ན་ཡང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྤྱས་རྣམས་ལ། །མཚོད་པའི་སྤྱིན་ཕྱང་
དུ་མས་མཚོད་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། །མགོན་པོ་བྱམས་(༡༡༩)པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། །སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ལུབ་

སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྲོལ་གྱིས། སངས་
རྒྱུ་ལྡན་སེང་གའི་ཞབས་བྱ་དུ་འཁོད་པའི་དུས་སུ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བྲིད་རྣམས་ཇི་
སྲིད་མགོན་པོ་མ་པམ་པ་རྗེ་ཇི་གདན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདིས་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོས་ནས་གནས་བཅུ་ལུང་བསྟན་
པའི་མདོ་གསུངས་པ་བཞིན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྡོན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱུ་བཙུག་འདས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་
སྤྱོད་པའི་བྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏེ་སེམས་སོགས་པའི་གནས་དང་འཁོར་
དགྲ་བཙུག་པའི་གངས་རིས་མཛད་དེ། འོ་སྟོལ་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉིན་
མཆན་དུས་དུག་དུ་ཡོངས་མེད་དུ་གཟིགས་ནས་འགྲོ་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པར་འཁྲུགས་
ཤིང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བའི་གསུང་ལས། སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ལ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་
གནས་བརྟན་བཅུ་དུག་གི་ཐང་ཀ་རེ་བཞེངས་དང་། ཡེ་མ་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདས་
ཆོགས་རེ་ལོང་ལ་བཞེངས་དང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་རེ་མི་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་
ཀྱིས་ལྷ་ཁང་གི་(༡༡༥)གོ་རང་མི་ཆོད་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་དུ་ཡོད་པ་
བོད་བསོད་རྣམས་བསགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ལས་བརྒྱའི་ཀྱན་དགའ་བོའི་ལེའུ་
ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞེ་ལ་བཀའ་
སྤྱོད་པ། དབང་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྱང་པོ་ལྷག་མ་
མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་གྱི།
ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྦྱངས་ཤིག་ཅེས་
སོགས་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་གིས་ངེས་ཤེས་རྣལ་མ་ཐོབ་སྟེ། ད་ལྟར་
ཀྱི་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་ཞིང་གི་འདྲན་མཆོག་སྟོབས་བཅུ་མངའ་

བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། འཁོར་གནས་བརྟན་བཅུ་བྱལ། ༄མ་ཏ་ལ། ཏཱ་ཤང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་
བ་བཞི་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྟན་ཆར་རེ་དང་། སུ་ཤུའི་གོང་པའི་སྟེང་དུ་ལ་ཕུ་ནའི་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོའི་གཟུངས་སྤྲུགས་འཁོར་མར་ཡོད་པ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་བླེ་འབྲེགས་གཞུ་སོགས་
ཀྱི་ལྷེབས་སུ་ལ་ཕུ་ན། ཨརུ་ལ། ཏཱ་རེ། ར་ག་ར། སི་རྩུ་ར། ཀ་སྤྱི་ར། མ་ག་ར། གོ་ལ། ཀ་མ་ཏ།
རྒྱ་མཚོ་མཐའ། སུ་ཤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གའི་རྣམ་པའི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་སྤྲུགས།
དབུ་ཅེ་སྟེང་ཁང་གི་ལྷེབས་རིས་ཤར་བརྒྱད་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། གནས་བརྟན་
བཅུ་བྱལ། ༄མ་ཏ་ལ། ཏཱ་ཤང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ། མཁན་
སྟོབ་ཆོས་གསུམ། རོ་བོ་རྗེ། མཆོན་བརྒྱད། ལྟོ་བརྒྱད་སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག་། རིགས་ལྷ། སྟོབ་
དཔོན། (༡༡༤ན)སྟེང་ཁང་སྤང་མ་བཅས་ཀྱི་བེར་སྟོག་ཅན། རུབ་བརྒྱད་སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ།
བྱང་བརྒྱད་སངས་རྒྱས་སོ་ལྷའི་འཕྲོས་དང་། སྤན་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་
དཔའ་བོ་བདུན། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། རྣམ་སྤྲུལ། སྟོབ་དཔོན། ས་པཎ་སོགས། རྩོགས་
བཞིའི་སྟོ་གོང་སོགས་ལ་ཐོད་ཐེང་རིགས་ལྷ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ། མཁན་སྟོབ། བྱང་སེམས།
ལོ་པཎ། སྤྱལ་ཐོབ། ས་སྤྱུ་པ་སོགས་ལྷ་མགོན་སྤྲུག་པ། ལྟོ་འབྲམ་བཞི་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། རྩོགས་བཞིའི་བྲ་བཀག་རྣམས་ལ་ཤར་དུ་མི་འཐུགས་པ། ལྟོར་རིན་འབྱུང་།
རུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དུ་དོན་སྤྱལ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་སྤྱུ་རྩོགས་མདོག་དང་མཚུངས་པ།
སྟེང་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་འོག་འཁོར་མར་མཆོད་ལྷ་དང་། རྒྱ་བུ་ལོར་བུ་སོགས་ཡོད་པ། བར་ཁང་
གི་སྟོ་མཚོར་ཞིག་གསོས། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕུམ་སྟེ་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་རྒྱང་བྲིལ། ལྟོ་ཁྱེ་ཡ་ནའི་
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་མཐེགས་རྗེ་བའི་རོས་སུ་བཞག་པའི་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དང་། ཏ་
པག་ཡབ་ལུམ། ལྟོལ་མ་གཡུའི་གོ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་ཐོག་ཆད་མ་གསེར་བཅས་
ལས་བསྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲུལ་ལྷ། གོས་བཟང་བསྐྱེགས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་དང་ཡོལ་བ། ལྷག་ཅེ་
ཐའི་རི་ཉིད་རྣམ་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་པོ་ཉི་ལྷ་བཅུ་ཆར་བའི་འཕྲོ་ལུས་

པོ་ཉི་ལྔ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ་བསོད་ནམས་དང་རྒྱལ་གྱིས་གསར་དུ་བཞེངས་པར་གྲིས་པའི་སྤྱི་
ཡོན་ཆང་མ། བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་སོང་དུ་གསེར་བདུལ་མ་རྒྱ་ཐུར་གྱི་ཞོ་སྤུམ་བརྒྱ་
དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་གཉིས། དཔུལ་བདུལ་མ་(༡༡༩བ)ཐུར་སྤང་སྤུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། རམས་
མཁར་འདེགས་གྱི་ཁལ་གཉིས། སྤེགས་ཤིང་གདོང་བཞོས་གསེར་ཤོག་མ། སི་ཏ་རུའི་
སྤེགས་ཐག་གསེར་བཟངས་གྱི་ཆབ་བཅས། བཟང་གོས་གྱི་གདོང་དར། བཞུགས་ཁང་ཀུན་
ར་མཆལ་ཅི་མ་ཆོན་སྤེལ་གསེར་ཤོག་ཅན། ཞབས་རྗེས་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་དུག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཁེབས་
པའི་གོས་བཟང་བསྐྱིགས་གྱི་གནམ་རྒྱ། ཀ་འཕན་ཆེ་ཆུང་བརྒྱད། བྱེ་ཕུར་ཆ་གཅིག །དཀར་
མེ་འབུལ་སྟོད་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གསུམ་རེ་འཁྱོངས་པའི་ཁོ་གོང་ཆ། བེ་ཏར་སྟེག་གི་བཞེག་
གི་རྒྱལ་མཆན་གསེར་བཟངས་གྱིས་གསར་བརྗེས། གོས་སྐྱ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་གཞུང་ར་སྟེ་མཛོད་
ལྷན་དུ་གྲགས་པ་གསར་བསྐྱུན། མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་བཞུགས་ཁྱིའི་ཤིང་ཅི་ཞིག་
གསོ་ནམས་བསྐྱབས་པ་ནི་སྐྱུ་ཉི་ལས། དུལ་ཞིང་དད་ལྷན་ལང་ཆོར་འབབ། །དབང་པོ་
ནམས་གསལ་ནམ་ཉིག་མེད། །ཁོ་མེད་སྟོག་འཕྲས་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཤེན་ཏུ་མཁས་ལ་སྟོབ་
ཆེ། །བཟོད་ལྷན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆར་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་
ཞིང་། སྟོ་སྟོས་གྱི་ཅལ་དང་ནམ་དཔྱོད་གྱི་མཐུ་བྱུབ་པའི་ལག་འཕྲུལ་མད་དུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་
པ་སྤྱིན་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མདའ་ཡབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཟོ་རིགས་ཁུ་
ལག་གི་སྤྱི་བྱུང་དོ་དམ་ཁྲིས་ཕུ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འོན་སྐྱིད་བདེ་སྤྱག་པ་རབ་
བརྟན་དོན་ཅེ་གཉིས། ལས་རྒྱབ་དོ་དམ་པ་སྐྱེར་པོ་གོང་དབང་འདུས། སྤང་ཤར་བྱི་པག །བསམ་
གཏན་སྤིང་པ། བསོད་ནམས་དབང་པོ། སྤང་སྟོད་དོན་ཅེ། བལ་བཟངས་འབྲུར་གྲིས་ཞོས་དོ་
ཤིང་ཆགས་ལུགས་བཅས་གྱི་བཟོ་(༡༣༠ན)རིགས་དབྱེ་ཆེ་ཆུང་བསྟོམས་བརྒྱ་དང་དགྲུ་བརྒྱ་
གོ་གསུམ་ནམས་དང་། ལས་མི་ཁུ་ལག་བསམ་ཡས། ཟུང་མཁར། འོན། བཟངས་རི་བཅས་
གྱི་བོད་འབྲོག་། སྐར་མཆོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རི་བ། བྱ་བ། མདོ་མཁར་བ། འབྲོང་ཅེ་བ་

བཅས་ཀྱི་ལས་གཡོར་བྱང་བའི་ཁྱོན་ཏུ་ལག་བརྒྱད་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་ལས་རྒྱན་ཆེ་བ་དགྲུ་དང་
ཞག་བཅོ་ལྔ་སྟོར་ལ་ལེགས་པར་ཆགས་སུ་ཚུད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དུས་སུ་ལས་ལ་ཞུགས་
པ་རྣམས་སྤྱོད་གར་ལ་སོགས་པ་དགའ་སྟོས་དུས་འདའ་བ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་འཛིགས་པའི་ཅ་
ར་དོ་དམ་པས་བརྒྱད་རྩེག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྩེགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་ལས་བཞིན་དགེ་
ལེགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་དུས་འཁྱོལ་བ་བྱང་ཞིང་མདའ་ཡབ་དང་། སྐྱ་
བརྟན། རྒྱལ་མཆོན། གཞུང་སོགས་གསར་བསྐྱུན། ཞེག་གསོ་ལེ་ཆོན་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་
རྣམས་བསྟོམས་པར་གསེར་ཐུང་སྤང་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དགྲུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དང་ཞོ་བདུན་
སྟར་དུག ། ཟངས་མཁར་འདེགས་ཀྱི་ཁལ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཉག་དགྲུ།
ཆ་ལའི་རྒྱར་དཔུལ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་དང་ཞོ་གསུམ། ལུགས་འདེགས་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་
ཅུ་སོ་གཅིག་དང་ཉག་བདུན། དཔུལ་ཚུ་འདེགས་ཁལ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དང་ཉག་བཅུ་དུག་
རྣམས་གྱིས་མཆོན་རྒྱ་སོང་ཆེ་སྤེལ་རིན་གོང་དཔུལ་སོག་ཏུ་པབ་པ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་
དཔུལ་སྤང་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་དང་ཞོ་དགྲུ་སོབ་པ་སོང་། དེའང་སྤིང་ཞིའི་
མགོན་སོ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་སོ་ལྔ་པ་ཆོན་སོས། རྒྱལ་བས་དབང་སོ་དང་འཆོས་
དམ་པའི་(༡༣༠བ)ཆོས། །སུན་མོང་ཐེག་པར་སྐྱ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། །བྱལ་ཅམ་ཉིད་ནས་
ལུས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཞིང་དུ་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱགས་པ་ཆེས་ཆེར་མཛད། །འོན་ཏེ་
ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི། །བབྱང་ཡས་རྒྱད་སྟེ་དུ་མར་གཟུངས་འབུལ་དང་། །རབ་
ཏུ་གནས་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་འཕགས་སོད་ཆོད་ལྡན་མཁས་ཀུན་
འབྱང་། །དེའི་ཚུལ་ཡིད་ཆེས་དམ་པའི་གསུང་རབ་དང་། །ཕྱག་བཞེས་མན་ངག་སྟན་བརྒྱད་
ཟབ་མོའི་གནས། །འཁྱུལ་བྲལ་རི་བཞིན་རིང་བསྐལ་རྣམ་པ་བཞི། །གཞོད་སྦྱིན་བང་མཛོད་
བཅས་པའི་བཞུགས་ཚུལ་ལ། །ཞེས་སྦྱལ་བ་ལྟར། མདའ་ཡབ་བམ། སུ་ཤུའི་ཕྱིའི་ངོས་
ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོར་བསྟན་པའི་བདག་སོ་ཤུ་གྲུ་སྐབ་པ། །འཁོར་ཉན་སོས་ཆོན་སོ་བཅུ་

ཐུག། དག་བསྐྱེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏ་ལ། ཏ་ཤང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་བཅས་འབྱུང་དོད་
དུ་ཡོད་པའི་ནང་གཞུག་ལ། རྩོགས་བཞིའི་ཤུ་ཡའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བརྙེན་རེར་སྟོག་གིང་ཅན་
དན་དམར་པོ་ལས་བསྐྱབས་པ་ཅེར་ནས་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན། ཅ་བར་དོ་རྩེ་ཕྱེད་པ་གཟུངས་
སྟགས་ནམས་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ། མདོ་རྒྱད་ནམས་ལས། མཆོད་རྟེན་རིང་བསྐལ་གྱི་སྟོང་
པོ་ཅན་བཞེང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་རིང་བསྐལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་བཞེངས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་རིང་བསྐལ་ལ་ནམ་གངས་ཆོས་སྐྱེའི་རིང་བསྐལ། ཡུངས་འབྲུ་
ལྟ་བུའི་རིང་བསྐལ། སྐྱེ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ། སྐྱེ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་དང་བཞིར་གསུངས་
པའི་ཆོས་སྐྱེའི་རིང་བསྐལ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞུ་ལེ་
ཆེན་གཉིས་གྱིས་ཞུས་དག་གནང་བ་རྒྱལ་ཅེ་ཐེམ་སྤངས་(༡༩༡༣)མར་གྲགས་པའི་བཀའ་
འགྱུར་རིན་པོ་ཆའི་གཟུངས་ཉེར་མཁོ་རྩོགས་གཅིག་ཏུ་བཅུས་པ་བར་དུ་འདེབས་སྐྱབས་
སྟག་ཆའི་རྒྱར་སྟན་སྟངས་དང་། སྟོན་རྟེན་ལ་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་གཞོལ་ལའི་དུམ་བུ། གྲུབ་པའི་དབང་
ཐུག་ཉི་ལོ་པ་དང་། བཤ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱི་ཆེམས། དཔལ་ན་རོ་ཏ་པའི་འོག་པགས། མ་
གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོའི་ཆེམས། ཉི་ཤུ་གསང་སྟགས་སྟོང་པོའི་རུས་རྒྱ། ཟ་ཉོར་རྒྱལ་
པོ་གཙུག་ལག་དཔལ་ཆེན་དང་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱི་དབུ་ཐོད། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་བེ་རོ་ཅ་
ནའི་རྒྱ་དཔེ། ཞུས་ལོང་མ་ཉི་མའི་ཞུས་ཆབ་རིལ་བུ། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྟེ་བེར་དང་། དབུ་
ལོ། སྤང་བརྟན་དོ་སྐྱེ་རང་བྱོན་མར་ཞུས་གསོལ་བའི་ཚུ་རྒྱན་རིལ་བུ། འབྲི་བྱང་རིན་ཆེན་
ཐུན་ཆོགས་གྱི་ཆེམས་དང་ཐུག་ཐེང་། དག་བཤེས་པོ་ཉོ་བའི་ཆེམས། ཁམས་གསུམ་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་གྲུབ་གྱི་དབུ་ཞའི་དུམ་བུ།
རྩེ་དག་འདུན་རྒྱ་མཆོད་དབུ་དོམ་ཆལ་བུ། ཐུག་ན་པར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོད་སྐྱེ་རགས།
སྐྱེ་གཡོགས། དབུ་སྟེན་ལྷང་ལོ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་པཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྐྱེ་མཐར་ཤམ་གྱི་ཆལ་བུ། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་

སྐྱ་མཆོལ་དང་ཆབ་སེར། བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབུ་ཞུའི་དུམ་བུ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་ཕྱག་ཏིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བར་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆབ་རྒྱུན་རིལ་བུ་དང་ཆོམས་
རིང་བསྐལ་མ། རྗེ་ས་སྐྱ་བཤེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་(༡༩༡༧)ཀྱི་ཆོམས་དང་། དབང་
རྣམས་རལ་གྱི་འཁྱེད་རྒྱུན། ལྷན་ཐེགས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་རང་བྱེད་དང་ཕྱག་གིས་མའི་ཞལ་
བམ་གཟུགས་ལ་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་རིལ་བུ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
ཐུགས་དང་ཕྱག་གིས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་ཤ། །ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་
ཆོས་ཆོལ་བུ། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་སྐྱ་ཆོས། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་དང་སྐམ་སྐར་ཆོལ་བུ། ཆར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཐོང་།
མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྐྱ་ཤམ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་མའི་སྐྱ་བརྟན་རྗེ་རྗེ་འཆང་
དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་ཀྱི་ཕྱག་ནས་མར་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་རིལ་བུ། རྗེ་རྗེ་འཆང་
དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་དང་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ཨཱའི་བསྟན་ཆེན་
སྐལས་ཀྱི་ཕྱག་ཐོང་། ལྷ་ལུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱིས་ཆེ་སྐྱབ་མང་དུ་
གནང་བའི་བུམ་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། འགན་སྐྱར། དར་དབྱངས། དབུ་ལྷ། དབུ་རྒྱ། རྒྱུང་པོ་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱི་མཁའ་སྟོན་མ་དཀར་མོར་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་རིལ་བུ། བ་དམ་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དབུ་ཐོང་། གཉགས་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་དབུ་སྐྱ། ལྷ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོམས་དང་། དབུ་ལྷ། སྐམ་སྐར། སྐྱ་གཟན། མར་པའི་ལྷན་
ཐེགས་ལ་ཐེབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མར་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་དང་བུམ་རྒྱའི་རིལ་བུ། སྐམ་
དར་མ་མདོ་སྟེའི་བེར་དཀར་དབུ་སྐྱ་འབྱར་བ། མི་ལའི་ཆོམས། སྐྱོམ་ཐག །སེར་བ་བསྐྱབས་
པའི་སེང་ཕུར། སྐྱ་རུས་ལ་ཨ་རང་བྱེད་ཐེབས་པར་ཁྱེད་གསོལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་རིལ་བུ། དུགས་
པོ་ལྷ་རྗེ་དང་། (༡༩༩༥)དུགས་པོ་རྒྱལ་བྱིམས་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོམས། བག་གྲུ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་

པོའི་རུས་པའི་རྒྱན་བྱུག་དང་ཆེམས། སྒྱན་སྒྲ་གཤམ་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དབུ་མོད་ལ་མེབས་
པའི་སྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱར་ཁྲས་གསོལ་པའི་ཚུ་རྒྱན། སྒྱན་སྒྲ་ལྷ་གཟིགས་རས་པའི་
ཆེམས། རྒྱལ་བ་གཤམ་པ་བྱེད་པའི་སྒྱན་རུའི་བྱིན་རྒྱན། བཀ་གྲུའི་སྐྱ་སྒྲིང་ཆེན་རས་པའི་
བྲག་གིས་མར་ཁྲས་གསོལ་པའི་ཚུ་རྒྱན་རིལ་བུ། བྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པའི་སྒྲོམ་ཐག་སོགས་
རིས་སྐྱ་མ་ཆད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་སྐྱ་གདུང་དང་། སྐྱ་བལ་ཀྱི་རིང་བསྐལ་
སོགས་དམ་སེལ་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པའི་པལ་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་ཆའི་རྒྱར་བསྐལ་ཏེ་
ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ་ཀྱི་རོ་བོ་ཏོར་ཆེ་དགུ་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་པ་སངས་ནམ་གྲུའི་
འབྱུང་སྐྱེད་དགེ་བར་འགོ་བཙུངས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གཙོ་བོ་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་བརྟན་ནམས་
ལ་དབྱར་རིག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུངས་དང་། ལྷ་གཞུངས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ནམས་ཀྱི་
སྐྱ་གདུང་དང་སྐྱ་བལ་ཀྱི་རིང་བསྐལ། མགྱུན་པར་ལྷ་ལི་ཀླ་ལའི་གཞུངས་དང་། ཐུགས་ཀར་
ལྷ་མེད་ཀྱི་གཞུངས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བྲག་ཆའི་གས་
གནས་བཅུའི་སྐྱ་པར་རེད་རང་ནས་ལག་བསྟར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འཕེལ་གདུང་རེ་ནང་གཞུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་བརྟན་མཆོན་
གང་ལྷག་ཙམ་པ་རེ་དང་། ཨོ་ཆེན་བེ་རོའི་རྒྱ་དཔའི་དུམ་བུ་མེ་ཐུབ་མ། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
མོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་གདུགས་དཀར་མོ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱར་བ་དང་། རང་
སྐྱར་འཁོར་ཨོ་སྐྱབ་པ་རབ་གནས་ཚུལ་(༡༩༩༧)བཞིན་དུ་བྱས་པ། མོག་ཤིང་བརྟན་པ་དང་།
དེ་ལོག་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུངས་མང་དུ་བཞུགས། སྐྱ་སྐྱེད་ལ་བྱ་སྐྱེད་དང་། ལྷེ་བའི་ལོག་
ཏུ་གཞུངས་ཆེན་སྒྲེ་ལྷ་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས། མདོ་གཞུངས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བྱར་གཏམས།
རྒྱ་བལ་ཀྱི་ཐམ་ཐོ་སེར་པོའི་ནང་དུ་སྒྲན་སྒྲ། བྱི་བཟང་། སྒྲོས་སྒྲ། བསངས་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་
བཀར་སྒྲེ་གཞུངས་ཀྱི་སྐྱབས་ནམས་གང་བ། དེ་དག་གི་སྐྱོད་གཞུངས་བར་གཞུངས་ཀྱི་སྐྱོར་
དང་། བསྐྱེད་ཆེ་ལ་དབུས་སྐྱ་མདོ་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོགས་སྐྱ་བཙན་

པ། གཡས་གཡོན་དུ་བརྟན་བཞུགས། རྒྱལ་ཏུ་གནོད་སྲིན་ཞོར་ལྷའི་གཟུངས། རྩུགས་སྦྱང་།
རྒྱལ་ཆེན། ལྷ་ཆེན། གཟུངས། རྒྱ་སྐད། ལྷ། འཛིགས་བྱེད་སོགས་གཙང་རིས་ཀྱི་མགོན་པོ་
བདུན་ཅུ་ཅ་ལྷའི་གཟུངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་ལྷག། རེ་མ་ཏྲི། གྲུང་ཞལ།
ལྷུ་ལྷུ་སོགས་ཆོས་སྦྱང་པོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས། གནོད་སྲིན་པོ་མོ་དང་ཆོགས་བདག་
འཁོར་ལོ། ས་གནད་གསོ་བ། སྲིན་བདག་དང་རྒྱལ་ཁམས་སུ་དགོ་ལེགས་འབྱུང་བ། ས་
གདོན་ཀྱི་གནོད་པ་ཞི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་བས་ལོག་ཏུ་ཞོར་གཏེར་ཀྱི་བྱམ་པ་
གཅིག་དང་། གཙོ་བོ་བཞིའི་ཁྲིའི་ནང་དུ་འང་རེ་རེ། མཐའ་བཞིའི་འདོད་རྒྱུ་འདུ་བ་དང་འགོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སེལ་བྱེད་རྩལ་དམར་ནག་དཀར་གསུམ་ཀྱི་སྟོག་འཁོར། གསུང་རྟེན་
གཟུངས་ལྷགས། སྐྱ་རྟེན་ཅ་ཀ་ལི་སོགས་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་བཤའ་བའི་རྩལ་སོགས་མ་
ཆང་བ་མེད་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་གཟུངས། གཞན་ཡང་
གནོད་སྲིན་བང་མཛོད་ཀྱི་རྩལ་རིན་པོ་ཆེ། གོས། དར། རས། ལྷུ་ལྷུ་(༡༩༣༩)མངར་གསུམ།
འབྲུ་སྒྲན། སྟོས། ཟས། ཤིང་ཏྲོག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གནས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ས་རྒྱུ་ཆ་ལས་
ཀྱིས་གང་བའི་རས་པད་མང་དུ་བཅེར་བ་དང་། འབྲུགས་སེལ་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱང་མང་དུ་
བཞུགས། འཁོར་གནས་བརྟན་བརྟུ་ལྷག། རྩམ་ཏེ་ལ། ལྷ་ལྷུ་རྒྱལ་ཏུ་ལྷུ་ལྷུ་རྒྱལ་ཏུ་ལྷུ་ལྷུ་
པ་རྣམས་ལ་དབྱར་དབྱར་གཟུངས། ལེ་རོའི་ཤོག་སེར་དུམ་བུ་མེ་ཐུབ་མ། རྩམ་རྟེན། མགྲིན་
པར་དབྱངས་གསལ། ཐུགས་ཀར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་རེ་དང་རང་འབྲེལ་
སྐྱ་ལག་ཆ་མ་རེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷ་མེད་དང་། སྟོག་ཤིང་
བརྟན་པའི་གཟུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ། རྒྱ་སྦྱོང་། ལྷེ་ལྷ། མཛོད་གཟུངས་
རྣམས་བཞུགས་ལ། སྐྱབས་རྣམས་སྟོས་སྒྲན་བསངས་སྒྲའི་རས་པད་ཀྱིས་གཏམས་པ།
པསྒྲ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཛོད། བརྟན་བཞུགས། ཆོས་སྦྱང་སྦྱོར་ཀྱི་གཟུངས་ལྷགས། གནོད་
སྲིན་འཁོར་ལོ་དང་ཆོགས་བདག་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ། གོས།

དར། འབྲུ། ས། རྒྱ། ཞོ། ཞིང་ཉོག་ཟས་བཅས་ཀྱི་སྤྲ་དང་། འབྲུག་ས་སེལ་གྱི་གཟུངས་སོགས་གཙོ་བོ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བཞུགས། གདུགས་དཀར་ཡུལ་སྤང་དང་རང་སྤང་གི་འཁོར་ལོ། དབུ་ཅེ་ཅི་ཅིག་གསེང་དུ་སློབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིའི་གདམས་པ་གོང་མའི་བྲག་ལེན་དུ་མཛད་པ། བཟ་མི་ཤིས་པ། ས་བྲ་དང་། ལྷས་ངན། བྲད་ཁ། རོག་སེར་སྤང་ཞིང་བརྒྱུག་པ་སོགས་མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཚོད་རྟེན་བཅས་(༡༣༣བ)བཞུགས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པའི་དབང་པོ། འཁོར་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་། རྩ་སྤྲུལ་༡༩། ལྷ་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་སློང་བ་བཞི་བཅས་ཀྱི་སྤྲ་བརྟན་སོ་སོའི་གཤམ་པད་གདན་སྟེང་དེད་རང་གིས་ཆོགས་བཅད་གསར་ཅོམ་མའི་ཁ་བྲང་ལ་ཤར་དུ་འགོས་ལོ་ཡིག་གསར། ལྷོར་ཆག་ལོ་ཡིག་གསར། ལུབ་ཏུ་སློགས་ལོ་ཡིག་གསར། བྲང་དུ་རྟོར་གདན་ཡིག་གསར་བཅས་མཁར་པ་དག་སློང་འགྱུར་མེད་ཆོས་དབང་གི་ལག་བྲིས། ལྷ་མོ་རིག་འཛིན་མའི་ལུང་བཞིན། དབུ་ཅེ་བར་ཁང་དུ་དེད་རང་གི་འབ་བརྟན་གསར་བསྟན་གྱི་ནང་གཞུག་ལ་སློག་ཤིང་ཅན་དན་དམར་པོ། ཅེར་མཚོད་རྟེན། ཅ་བར་རྟོ་རྟོ། རོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲགས་གཤམ་བྱར་ཆོ་དཔལ་སོགས་རྒྱས་པའི་འདོད་གསོལ་དང་བཅས་པ་གསེར་བྲིས་དབུ་གཟུངས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསེར་པའི་འཕེལ་གདུང་བྱང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་བྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རིང་བསྐེལ་གྱི་རིལ་བྱ་དང་། དམ་རྩས་བྲིན་རྟེན་གྱི་རིགས་སྤྲ་གཟུངས་དང་རིག་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས། མགྲིན་པར་དབྱངས་གསལ་བཅས་གང་མང་། སྟིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་དེད་རང་གི་ལག་ཆ་སྤྲན་རས་གཟིགས་བྲག་བཞི་པའི་སྤྲ་དང་། ལྷ་མེད། སློག་ཤིང་བརྟན་པའི་གཟུངས། གདུགས་དཀར་རང་སྤང་འཁོར་ལོ་འཛུལ་ཅན་སྤེལ་གཟུངས་དང་། བྲ་སློད་སྟེ་ལྷ། མདོ་བཅས་ཀྱི་གཟུངས། བྲ་ཆལ་ལ་མེ་ཤོར་དུས་ཞུགས་མ་བཞེས་པའི་བློ་རྟོག་རྒྱ་དཔེ་རས་པད་གང་རྣམས་བཞུགས། འཕོལ་གདན་ཐད་དུ་དབུས་སུ་བཟ་ཤིས་པའི་ཆོགས་བཅད། གཡས་གཡོན་དུ་

(༡༣༩ན)བརྟན་བཞུགས། རྒྱལ་མདུན་དུ་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས། ཡས་མས་
ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུགས་སེལ་རིག་པ་ཕྱག་རོན་གྱི་གཟུངས། བར་བར་དུ་སྦྲེན་སྒྲོས་ཀྱི་པད་
བྱང་སྦྲེན་བྱ་གཞོད་སྦྱིན་པོ་མོ་དང་ཆོགས་བདག་འཁོར་ལོ། གནས་འདིར་འདོད་རྒྱ་འཛོམ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་ནང་གཞུག་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་ངལ་བསོས་པོའི་སྐྱེ་བརྟན་ལག་ཆ་མ་བང་མཛོད་དབྱུས་སུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་སྐྱོར་
དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྲ་ལ། གོས་དར་སྦྲུམ་རས་སྦྲུ། དཀར་གསུམ། མངར་གསུམ། ང་སྦྲ། བཙོད།
ཞུ། གནས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ས་རྒྱ། ཤིང་སྦྲ། རྟོད་ང། འབྲུ་སྦྲ་ལ། རྒྱོས། ཤིང་རྟོག་སྦྲ་ཆོགས།
ཤ་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྦྲའི་རིགས་རྣམས་བཀའ་བསྟན་དང་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་རྣམ་པར་
དག་པས་སོ་སོར་རས་སེར་གྱི་བུ་མ་རྟོག་གང་བས་ལེགས་པར་གཏམས་ཤིང་། དེད་རང་
གི་འདྲ་བརྟན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གོས་བཟང་བསྐྱེགས་ཀྱི་བྲ་བྲ། སྦྲེན་རྟེང་གི་གཤམ་བྱ་ཅན། གན་
རྒྱས་སེར་པོའི་བེད། བཏ་ཞ། དཀར་ཡོལ་སྟེགས་བཅས། བཟེད་ཞལ། སྤྱི་སྤྱགས་རྒྱན་དྲུག་
མ་བཅས་གསར་དུ་བསྐྱུན། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱུ་བ་ཀྱིས། གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་
སྦྲ་བྱར། །གཏར་བཞིན་སྟོག་དང་འདྲ་བར་སྤྱང་བཀྱིས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གཞན་
དུ་མ་ཡངས་པས་གཟུངས་རྣམས་དབྱ་ཞབས་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་
པར་སྤྱལ། རབ་གནས་དངོས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བགེགས་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་རབ་གནས་
བསྐྱས་པ་ཡི་རྟེན་(༡༣༩བ)ཤིས་བཛོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་འཛོར་བ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཀུན་
མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བསྐྱབས་སོ། །ཚུ་སྦྲག་ཆེ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞིའི་
ཉིན་མེ་ཤོར་ལ་བརྟེན་ཆོས་སྐྱོང་ཡས་མས་ལ་ལུང་ཞུས་སྐྱེ་རིམ་རྣམས་འབྲལ་དུ་བསྐྱབས་
པ་ལ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ། ཏྲ་མ་གྱིན། ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ། འཇམ་དཔལ་
ནག་པོ། གནས་སྤང་རྟོ་རྟེ་གཡུ་སྒྲོན་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་རྣམས་བཞེངས་ཤིང་། རང་ངོས་
ཀྱི་ཐུབས་བྱིས་ལ་ཀུན་རིག་ཅ་བའི་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། སྐྱེ་བརྟན་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་

བསོད་བཏགས་སྒྲ་ལྡེ་ན་བཟུལ། ལྷ་ཁང་ཁྱགས་སྒྲིན་བྱང་བ་འབྲལ་དུ་ཞིག་གསོས་ཀྱིས་
བྱ་ཆེལ་བར་ཁང་གི་ལྡེ་བས་བྱིས་སུ་ཆེ་དཔག་མེད་སྟོང་སྒྲ། སྒོ་འབྲམ་གཡས་ཀྱི་ངོས་སུ་
སྒོལ་མ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྒྲིབ། གཡོན་དུ་སྒྲན་ཆ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། བྱི་ནང་གི་ལྡེ་བས་
ཞལ་སྐྱེད་ངོས་ཁོར་ཡུག་དུ་ཆེ་གཟུངས་དང་ངེགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་སྒྲགས་
ལ་ཆུ་ནའི་ཡིག་གཟུགས། གོས་བཟང་བསྐྱིགས་ཀྱི་གནམ་རྒྱན་དང་ཕྱེ་ཕུར། རག་ལས་
བསྐྱབས་པའི་ཉིང་གཡག་མིག་མ་བདུན་ཆར་གཉིས། རྒྱ་སྐྱབ་ཆ། ཟངས་ཆ་གསེར་གྱི་མེ་
དམ། ཁྲིའི་མཆོད་ཀོང་མར་མེ་ཆེ་བ་དུག་རེ་འདྲེངས་པ་རྣམས་གསར་བསྐྱུན་བཀྱིས་པའི་
གཟུངས་འབུལ་གྱི་སྒྲོར་ལ་སྐྱེ་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་སོ་སོར་སྒོག་ཤིང་ཤུག་པ། ཅེར་རྣམ་རྒྱལ་
མཆོད་རྟེན། ཅ་བར་དོ་རྩེ་ཕྱེད་པ། ངོས་བཞིར་གཟུངས་གང་རྒྱས་དང་། གཤམ་དུ་ཆ་དཔོན་
སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་བཅས་ཀྱི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ། རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ཐབས་ཀྱི་འདོད་
གསོལ་སྐྱེ་བརྟན་རེའི་དབུའི་(༡༩༥༩)ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་། དབུ་
གཟུངས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་བྱུ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཇས་བྱིན་རྟེན། མགྱིན་པར་དབུངས་གསལ།
ཐུགས་ཀར་ངེད་རང་གི་ལག་བསྟར་གྱི་ལག་ཆ་རེ། ཆ་མེད་ཀྱི་གཟུངས། སྤང་བསྐྱོག་དང་
སྒོག་ཤིང་བརྟན་པའི་གཟུངས། དེ་རྣམ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། བྱ་སྒྲིབ། གཟུངས་ཆེན་ཕྱེ་ལ། མདོ་
གཟུངས་རྣམས་གང་མང་། བེ་རོའི་ཤོག་སེར་མེ་ཐུབ་མས་གང་བའི་རས་ཀྱི་བ་མ་ཉོག་ཆེ་
བ་རེ། སྒྲན་སྒོས། པརྒྱར་ཤིས་བརྗོད། ཆོས་སྒྲོང་། བརྟན་བཀྱགས། གཞོད་སྐྱེན་པོ་མོ་དང་
ཆོགས་བདག་འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། གོས། དར། ལྷམ། རས། ར། ལྷ། དཀར་གསུམ།
མངར་གསུམ། བཙོད། ཁྱུ། འབྲུ། སྒྲན། གནས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ས་དོའི་སྐྱ་བཅས་གཞུང་
བཞིན་བསྐྱས་པའི་སྟོད་སེར་རེ་དང་། སྒྲན་སྒོས་བསངས་སྐའི་པད་བུས་ལེགས་པར་གང་
བ། འཕྲོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གཞོད་སྐྱེན་བང་མཛོད་དུ་ལོར་སྐྱབ་ཀྱི་བུམ་
གཏེར། རྒྱ་ཕིབས་གཡུ་ཐོག་གི་གཞུང་རར་སྒོག་ཤིང་ཤུག་པ་བྱུར་བརྒྱད་ལ་གཟུངས་གང་

རྒྱུ་ཀྱི་གཤམ་དུ་རྒྱལ་བསྟན་རྒྱས་པ། བོད་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སད་སེར་ཐུ་གོ་བཅའ་
ཐན་ནད་རིགས་དམག་འབྲུག་སོགས་ཞི་བའི་འདོད་གསོལ་བྲིས་པ། ཅེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་འཕེལ་གདུང་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན། དབུ་གཟུངས། དབྱངས་
གསལ། ཅ་ཀ་ལིར་གདུགས་དཀར་གྱི་སྐུ་བྲིས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་འདོད་གསོལ་གོང་མཚུངས་རབ་
གནས་ཅན། རང་སྤྱང་འཁོར་ལོ། ལྷ་མེད། སྤང་བ་དང་ཚྲོག་པའི་(༡༩༥བ)གཟུངས། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད། བྱ་སྤྱོད། སྡེ་ལྷ། མདོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། བེ་རོའི་རྒྱ་དཔེ་མེ་ཐུབ་མ་རས་
པད་ཆེ་བ་གང་། ཅ་བར་ཤིས་བཛོད། བརྟན་བཞུགས། ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས། གཞོད་
སྤྱོན་ཕོ་མོ་དང་ཆོགས་བདག་གི་འཁོར་ལོ། ཡས་མས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུགས་སེལ་གྱི་
གཟུངས་ཀྱང་མང་དུ་བཞུགས། བྱ་ཆལ་མེ་ཤོར་གྱི་སྒྲོར་ལ། ཆོས་སྦྱོང་གི་ལུང་བཞིན་ས་
གནད་གསོ་བའི་བྱམ་གཏེར་སོགས་སྤྲས་ན་ཕྱོགས་དེར་ལོ་ཆུ་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་
པ་བཞིན་བྱ་ཆལ་དང་། རོ་མོ་སྤིང་གསུམ་གནས་ལག་མཆིམས་སྤྱད་དང་། གཡའ་མ་ལུང་
བཅས་ལ་བྱམ་གཏེར་རེ། གཞན་ཡང་ལྷ་བ་བྲུག་པའི་ནང་དུ་དགོ་རྒྱས་ལ་ཤེད་ཀྱི་སྐྱ་ཟུག་
པ་དང་། ཀ་བཅུ་ལྷ་ཁང་ལ་ཡང་དེང་སང་རྒྱན་བར་ཚུའི་གདོང་སྐྱ་ཟུག་པ་འདི་ས་སྤ་ལ་ཤིན་
ཏུ་ངན་པ་ཚྲོག་བྱེད། མཆོད་རྟེན་ཆུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་ན་ཉེས་པ་སེལ་བར་བཤད་པ་
བཞིན་ཁོ་བཅུའི་མཆོད་རྟེན་རྒྱུག་མཐོ་གང་ལྷག་ཅམ་པ་གཟུངས་རྩས་སོགས་རབ་གནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲས་ནས་ཆུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་སུ་བཅུག །

དེ་མཚུངས་བྱ་ཆལ་གྱི་ཅིག་པའི་སྟོད་ཆའི་སྟོ་བར་ཡང་མེ་ཤོར་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་
བྱིར་རིགས་གསུམ་མགོན་པའི་མཆོད་རྟེན་གཟུངས་ལྷན་འདོད་གསོལ་དང་བཅས་པ་
བཞུགས་སུ་གསོལ། མཆིམས་སྤྱ་གནས་སྤང་ལྷ་མོ་རིག་འཛིན་མས་དེད་རང་གི་འབྲ་བརྟན་
རེ་ལྷ་ས། བསམ་ཡས་དབུ་ཅེའི་བར་ཁང་། མཆིམས་སྤྱ་གསུམ་དུ་བཞེངས་དགོས་ཚུལ་
སྤང་བ་བཞིན་མཆིམས་སྤང་བཞག་པའི་འབྲ་བརྟན་ལ་སྟོག་ཤིང་ཅན་དན་དམར་པོ་ཅེར་

མཆོད་རྟེན། ཅ་བར་རྫོ་རྩེ། རོས་བཞིའི་(༡༩༩༦)གཟུངས་གཤམ་དུ་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཟླ་བ་ཡར་རོ་ལྷར་རྒྱས་པའི་འདོད་གསོལ་བཅས་གསེར་གྲིས། དབུ་གཟུངས་ཀྱི་གོང་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཟླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན། དབུ་
གཟུངས། མགྲིན་པར་དབྱངས་གསལ། སྙིང་གར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་དེད་རང་གི་ལག་ཆ་
མ། ཟླ་མེད་དང་སློག་ཤིང་བརྟན་པའི་གཟུངས། གདུགས་དཀར་རང་སྤྱང་གི་འཁོར་ལོ། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱད། འུ་སྤྱོད། གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྷ། མདོ་གཟུངས། བེ་རོའི་ཤོག་སེར་མེ་བྱལ་མ་
དང་། སློས་སྟན་བསངས་སྒྲིའི་རས་པད་བཅས་ཀྱི་བཅར་བ། གདན་ལ་དབུས་སུ་བཟ་ཤིས་
པའི་གཟུངས། གཡས་གཡོན་དུ་བརྟན་བཞུགས། རྒྱབ་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་ལོར་ལྷའི་གཟུངས།
གནོད་སྦྱིན་པོ་མོ་དང་ཆོགས་བདག་གི་འཁོར་ལོ། འབྲུ། སྟན། དེན་པོ་ཆེ། གོས། དར།
སྟམ། རས། གནས་ཆེན་ཀྱི་ས་རྫོའི་སྒྲ། ཡས་མས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུགས་སེལ་ཀྱི་གཟུངས་
ཀྱང་མ་འཆོམ་པར་བཞུགས་ཤིང་། གན་རྩས་སེར་པོའི་བེར། བཏ་ཞུ་སོགས་འབྲ་བརྟན་ཀྱི་
ཉིར་དབྱང་ཀྱང་གསར་དུ་བསྐྱུན། འུ་ཆལ་རྟེན་དང་བརྟན་པར་བཅས་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆོས་ཉིར་ལྷའི་ཉིན་གཟུང་ཆོས་འབྲོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཐོག་རབ་གནས་ཤིས་
བརྫོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་འཐོར། གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོས་དེད་རང་གི་ཆེ་དང་འཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་
རྒྱས་པ། བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སོགས་ལ་དམིགས་མཆིམས་སྤྱར་སློབ་དཔོན་གཙོ་འཁོར་
གསུམ་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་རེ་བཞེངས་དགོས་ཚུལ་གསུང་བ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་གཙོ་བོའི་སློག་
ཤིང་ཅན་དན་དམར་(༡༩༩༦)ལོ། གཟུངས་རྣམས་གསེར་གྲིས་གྲིས་པ། དབུར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་། འཁོར་གཉིས་ལའང་འཕེལ་གདུང་རེ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཏ་བྱལ་
རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན། དབུ་གཟུངས། མགྲིན་པར་དབྱངས་གསལ། ཐུགས་ཀར་ཟླ་མེད། སློག་
ཤིང་བརྟན་པ། སྤྱང་བསྐྱོག་གི་གཟུངས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། འུ་སྤྱོད། སྡེ་ལྷ། མདོ་གཟུངས་
བཅས་གང་མང་། སྟན་སློས་བྱམ་པོ། བད་གཟུངས་ལ་ཤིས་བརྫོད་སོགས་དང་། གནོད་

སྦྱིན་དང་ཚོགས་བདག་འཁོར་ལོ། བང་མཛོད་ཀྱི་ཇུས། ཡོ་བྱང་གཞན་གོང་མ་རྣམས་དང་
འབྲ་བར་བཞུགས། བརྒྱ་མཚོད་འབྲུལ་སྟོང་ཁོ་གོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཉིང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་
དྲུག །མར་མེ་ཆེ་བ་གསུམ་རེ་འདྲེངས་པའི་ཁོ་གོང་ཆ་གཅིག་བཅས་ཀྱང་གསར་དུ་བསྐྱུན་
མ་ཐག་པ་དེར་རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱད་
ལས། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་བཞེན་ནས། །རབ་ཏུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་བཏགས། །དང་པོའི་
ལས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི། །རྟོགས་པའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་དང་། གང་དུ་སྐྱ་
གཞུགས་རྫོགས་པ་ལ། །བྱིན་མ་བརྒྱབས་པར་རིང་གནས་ན། །དེ་ལ་བཟ་མི་ཤིས་འགྱུར་
ཞིང་། །དེ་སྤིང་མཚོད་པར་དེ་མི་འོས། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་རྫོ་རྩེ་གྱུར་གྱི་རྒྱད་ལས།
གཙུག་ཉིར་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་སྦྱིན་ཐེག་བྱེད་དུ་གཞུག། །རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་
བྲི་བར་བྱ། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རབ་གནས་བྱ། །བྲིན་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་བྱ། །རབ་ཏུ་གནས་
པ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་གནས་མི་འགྱུངས་པར་དགོས་པར་བཤད་
པ་བཞིན་རབ་(༡༩༧ན)གནས་བྱ་བའི་དུས་དང་གཟའ་སྐར་ཡང་རྒྱད་ལས། ལུར་བྱ་གཟའ་
ལྷག་པ་ཨ་སངས། །ཆེ་བའི་གཟའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རབ་ཏུ་གནས་པ་མཚོག་ཏུ་དག། །ཞེས་
དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྩ་སྟོང་དང་། །སྒར་མ་གྲོ་བཞིན་དེ་བཞིན་དགོ། །ལག་པ་སྦྱོན་དང་
སྐྱབས་དང་ནི། །རྒྱལ་དང་རྩ་སྟོང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱར་འགྱུག་
སྦྱོར་གྱི་གཟའ་སྐར་དགོ་བ་དང་ཡར་རོ་དང་མར་རོའི་ཆེས་ཀྱི་རབ་དབྱེའང་། །རྫོ་རྩེ་བྲིང་བར།
གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྔ་དང་བདུན་དང་བཅུ་དང་བཅུ་གསུམ་དང་བཙུ་ལྔ་རྣམས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་རྒྱའི་ཆེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཡོངས་འཛིན་ཆ་
མ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཁྱི་རྩུང་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས་དང་། །རྒྱལ་སྐས་སྐྱལ་སྐྱ་སྟོ་
བཟང་ངག་དབང་འཛིགས་མེད། །འོལ་ཁ་རྩེ་རྩུང་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་
དབུས་ཚོག་རོགས་པ་དང་བཅས་པས་འཛིགས་མཛོད་རྫོ་རྩེའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་གོན་དང་། དངོས་གཞི་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དབྱ་ཅེ་ཆེན་མོའི་མདའ་ཡབ་ཀྱིས་
མཆོན་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས། དཔལ་མར་མེ་མཛད་
ཀྱིས། དཀར་རིགས་ལྟ་ཁང་མཆོད་རྟེན་གནས། །ཁང་བྱིམ་རྩྭ་ལས་འཁོར་རྣམ་སྣང་། །གསུང་
རིགས་དམར་དང་པོ་ཉི་ཅེང་། །གཞི་ཆ་ལང་བྱིམ་བྱ་སོགས། །རྩོལ་ས་པར་སྣང་མཐའ་
ཡས། །ནག་སྟོང་རྩེ་ལུང་སྤངས་སྤྱོད་། །རྩྭ་རྩེ་རྩེ་ལས་མི་བསྐྱོད་བསྐྱོད། །སེར་པོ་བང་
མཛོད་ཡོན་ཏན་རིགས། །མི་ལས་རིན་ཆེན་རིན་འབྱུང་བསྐྱོད། །ལས་རིགས་(༡༩༧བ)ལྟ་
བྱ་རྒྱུ་གཤམ་གྱི། །ཁྲི་ལས་རལ་གྱི་དོན་ཡོད་བྱུང། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
བཅས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་བསྐྱོད་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་མཛད་དེ་
དག་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྱི་ཡ་ས་སྤྱུ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་སྦྱོར་དང་བྲལ་
བའི། །རབ་གནས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་མེད། །དེ་སྤྱིར་སྟོབ་མར་པན་འདོད་པས། །སྦྱོར་སྦྱོར་ག་
ཆོ་ག་ཡང་དག་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་སྤྱིར་ལུ་བདུན་པ་ལས། སྦྱོར་སྦྱོར་ལས་
ནི་ལྟ་རྣམས་ཆོམས། །ཆོམས་པར་བྱུར་ན་དངོས་བྱུང་སྟེ། །གསང་སྤྱུགས་སྤྱུག་ཆད་གང་
ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྦྱོར་སྦྱོར་དག་གིས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་
རྣམས་ཆོམས་ཤིང་། རབ་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གའི་ཆད་སྤྱུག་གི་ཉེས་པ་བྱུང་སྟེ་ན་
ཞི་བའི་སྤྱིར་སྦྱོར་སྦྱོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་ཆེན་ཉིད་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་
ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱས་པའི་སྦྱོར་སྤྱུགས་བྱུག་ལེན་དུ་བཏབ་རྩེས། རི་སྐད་དུ། གཏོར་མ་
སྦྱོར་དང་ཆོས་སྟོང་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྟོང་
བར་མཛད་པའི་གཞི་བདག་སོགས་རྒྱས་པར་མཆོད་ནས་སྤྱིར་སྦྱོར་གྱིས་ཤིག་པར་བསྟོས་
ཤིང་། སྐབས་འདིར་གཞོད་སྦྱོར་ཆེན་པོ་འང་ཁོག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་
ཉིད་སྤང་གིས་ཟེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་སྤྱུག་སྤྱུག་ཆོགས་པ་འབྲིག་ཚུལ་སོགས་
གསུངས་ནས། དཀྱིལ་པའི་རྣམ་འབྱུང་རི་སྟོན་ཡུང་མཛོན་དུ་བྱུང་སྐབས་གཞོད་སྦྱོར་ཆེན་

པོར་གོས་བཟང་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆས་ཆ་ཆང་། གསེར་དཔུལ་གོས་དར་སོགས་(༡༩༤༣)ཀྱི་
དངོས་པོའི་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱང་པས་རིང་དུ་སྒོ་བར་མཛད། ཡོན་བདག་བསྐོས་སྐབས་དད་གཏོང་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། ངན་སྒོང་སོགས་ལ་
བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལུན་པ་མ་སྒོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་དེ་ཉིད་སོགས་ངོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དཔལ་མངའ་བའི་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབུས་སུ། སོ་
སོ་ནས་ཡོན་བསྐོའི་གསུང་བཤད་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྦྱལ་ཞིང་། ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་པན་རྒྱང་
ནག་མི་བཟད་པ་ལྷང་བ་སོགས་དགུན་དུས་གྲང་བའི་རིག་བྱས་རྣམ་པར་གཅིས་ནའང་།
བརྒྱ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་རྒྱང་བསེར་བྱ་ཅམ་ཡང་མི་ལྷང་
ཞིང་ས་གཞིར་བྱོད་མངོན་མཆོན་ཆེ་བ་པེབས་པ། བསམ་ཡས་ཀྱི་ལྷུ་མ་རར་རྩ་སྒྲོ་སྤྱེས་པ།
མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཟངས་དམར་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་རྒྱལ་ལུང་འགྲུབ་སྒྱུར་དང་མ་བསྐྱེགས་
པར་འགྲིག་པས་མད་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་མཆོན་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་། འདི་དག་གི་དུས་སུ་
ཕྱི་ནང་མཆོག་དམན་དུ་མས་རང་རང་གི་སྟོབས་འབྱོར་དང་བསྐྱུན་པའི་ལེགས་སའི་བདོག་
པ་སྤམ་བསྟོད་བསྟར་རྗེས་སུ་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རབ་གནས་ཡང་དག་རྫོགས་དུས་
སུ། །བསྟོད་དང་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །མི་ཉར་སོགས་སིལ་སྒྲན་སྒྲ། །རི་ལྷར་མཉེས་
པས་རབ་དུ་མཆོད། །ཅེས་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྤགས་ཀྱི་གཙང་སྤྱི་བཟང་བཅའ་
དག །གཟུགས་བརྟན་དག་ལ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱེ། །བདེ་གཤེགས་སྤྲུག་མ་འདི་དག་ནི། །ཐོ་ཞིག་
སྤྲིག་པ་བྱང་བར་(༡༩༤༦)འགྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རབ་སྟོན་ལ་བྲི་རིན་
པོ་ཆེ། །སྤལ་སྤྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་དེར་ཆོགས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ལ་རབ་སྟོན་
རྒྱས་པར་བསྟར། བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་པ་གསར་འཛུགས་མཛད་པར། དབུ་ཅེ་བར་ཁང་
མདོའི་བྱམས་ཁང་ཤོད་ཀྱི་མགོན་ཁང་རྟེང་པ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ལུགས་རི་ཕྱི་མའི་སྒོ་འབྲུང་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞི་སོ་སོ། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ། ཉམས་པོ་རིའི་ཅེར་རིགས་

གསུམ་མགོན་པོ་བཅས་སོ་སོར་མཆོད་མེ་སྤྱོད་ཀྱང་རེ་དང་། ཞལ་ཟས་གསུམ་རེ། སྤྲོས་
ཀྱང་རེ་བཅས། བེ་ཉར་སྤྱོད་ཏུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། དེད་རང་གི་འབྲ་བརྟན། ཟེའུ་
ལྷ་ཁང་བཅས་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱག་མཛོད་ནས་གསར་བསྐྱུན་གནང་འདུག་པར་གཞོན་སྤྱོད་ཆེན་
པོས་མར་མེ་སྤྱོད་ཀྱང་རེ་དང་། མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་རེ་རི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་འཇགས་དགོས་ཚུལ་
ཐེབས་པ་བཞིན་གསར་འཇུགས། ཏྲ་མ་གྲིན་བྲག་པོ་སུམ་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱེ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་
གསར་བཞེངས་དགོས་ཚུལ་ཐེབས་པ་བཞིན་སྤྱོད་འདམ་ལས་བསྐྱུབས་པ་མི་ཆད་ཅམ་པ་
པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་གསར་བཞེངས་མཛོད་པར་མཆོད་མེ་སྤྱོད་ཀྱང་རེ་དང་།
ཞལ་ཟས་གསུམ་རེ། སྤྲོས་རེད་རེ་བཅས། མཆིམས་ཕུ་ཨོ་རྒྱན་གཟིམ་ཕྱག་དང་། པོ་བྱང་
གི་གཟིམས་ཚུང་སྤྱོད་གཉིས་ལ་མཆོད་མེ་སྤྱོད་ཀྱང་རེ། ཞལ་ཟས་གསུམ་རེ། སྤྲོས་རེད་རེ་
བཅས། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་དཀར་མེ་སྤྱོད་ཀྱང་གཉིས། ཞལ་ཟས་གཉིས། མཆོད་
འབྲུ་བྲེ་བརྒྱད། སྤྲོས་རེད་གཉིས་རེ་བཅས་རི་སྤྱོད་བར་རྒྱན་ཚུགས། གཞན་ཡང་རབ་གནས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལས། སྤང་པོ་ཏྲ་སྤང་ཤིང་ཏྲ་(༡༩༥༩)ལོར། །ཡོན་གྱི་དམ་པ་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་
ནས་དེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་དབུལ་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་དབྱེས་
འདོད་ན། །ལྷ་མ་གུས་པས་དབྱེས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྷར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལྷ་མ་ཡང་
དག་མཉེས་པར་བྱ། །དེ་ནས་གང་དག་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན། །དག་སྤྱོད་དག་བསྐྱེན་དག་སྤྱོད་
མ། །མཆོག་ཏུ་གུས་པས་མཆོད་བྱས་ལ། །རི་ལྷར་འོས་པའི་ཡོན་ཡང་དབུལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྣམས་གཉིས། ཆོག་རོགས་པ་སོགས་ལ་གསེར་དབུལ་
གོས་དར་སོགས་རབ་ཡོན་གྱི་རྟེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། སྤྲོས་འབྲུང་ལས། སྤྲོས་མོ་
དང་ནི་ཡོན་ཕུལ་བས། །སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ། །རྒྱས་པར་སྤྱོད་པོ་སྤྱུལ་བ་བཟང་། །བཟ་
ཤིས་ཞི་བར་བཅས་བྱར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། སྤྱོད་ཁྱེད་དེ་དམ་ལས་རྒྱབ་པ། བཟོ་
རིགས་དབུ་བྱིངས་སོགས་བཟའ་བཅས་ཆོས་པར་བྱས་པ་དང་། འཇུགས་སྟོན། སྤང་སྟོན་

ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྟོན་ལོགས་སྒྲིམ་གྱི་སྟོན་མོ་སྟོན་རྒྱལ་བཟང་པོས་ཆེས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་སོགས། ལྷ་ཡོན། ལུང་གསོས། ལུ་ལག་གི་རྩ་ཐུག་སོགས་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་
ཡངས་པོར་སྤེལ་སྤྲོད་གྱི་རེ་བ་བཀའ། དེ་ནས་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་པ་ནས་མི་རིང་བར།
དཔལ་རྫོགས་ཆེན་པོ་དྲི་པི་ཀ་རས། དེ་ནས་མཆོན་མོ་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །གཉིན་དང་རིགས་
རྒྱུད་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། །བཟང་བའི་སྤྱོད་གར་རོལ་མོ་སྟེ། །དུང་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་
དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གཏུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ཆགས་སུ་རྒྱུད་དེ་རབ་ཏུ་
གནས་ཤིང་(༡༩༩༥)དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཞིན། བསམ་ཡས་བཞེངས་དུས་
ལྷ་འདྲེ་རྣམས་མགོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་བཀའ་བགྲོས་ཞེས་གྲགས་
པའི་གོང་གོ་དང་། སྤྱིད་པའི་དགའ་སྤྱོད་བཏུ་གསུམ་སོགས་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་གར་
འོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་ཅེད་སྟེ་བའི་རིགས་མང་པོར་བཅས་ཏེ་ཉིན་མཆོན་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་དགའ་སྟོན་གྱིས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་བཏུ་བྱུག་གི་ཉིན་སྤྱིད་མོས་ཆལ་དང་ས་གཞི་
བཟང་པོ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཁང་དུ་གྲགས་པའི་སོ་བྲང་ལུབ་
བརྒྱུད་སྤྱིངས་སུ། ཉག་ཐུན་སོགས་པོ་རྩལ་དང་། གྱི་ལིང་གི་བར་རྩལ་སོགས་དུ་མ་
བཞུགས་པར་དཔའ་དར་ཆོན་གྲངས་དང་། གོ་གཞས་ཅེད་སྟེ་སྟེ་སོགས་ལ་བྱ་དགའ་ཆེས་པ་
དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པ་སོགས་ནི། རིན་སྤངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། གཞན་ཡང་
བགྲངས་ཡས་སྤྱི་རྒྱུད་ལང་ལོང་དང་། ཤེས་བརྗོད་གཅིག་ལ་དབྱངས་ནི་བདུན་རྫོགས་པའི། །སྤྱོད་
དང་རྒྱུད་མང་འདྲེས་པའི་རྫོགས་གར་སོགས། །ལ་མཆོན་སྤང་བ་མ་འགགས་དེ་ཅུ་
ཡོད། །ཅེས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་དེར་འཁོད་མཐའ་དག་འདོད་ཡོན་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་
དབང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཆེས་ཤིང་དགའ་སྟོན་བཟང་པོས་ཉིན་མཆོན་དུས་འདའ་
བར་མཛད། དེ་ལྟར་གོང་གསལ་མདའ་ཡབ་གསར་བསྐྱར་གྱིས་མཆོན་གཏུག་ལག་ཁང་
ཉིན་དང་བཞེད་པར་བཅས་ལ་ཞིག་གསོ་སོགས་མཛད་པར་ཆེ་གཉན་བྲག་ཞན་མཐའ་དག་

ནས་རང་འབྱོར་དང་བསྐྱུན་པའི་གསེར་དདུལ་གོས་དར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཞལ་འདེབས་
འབྲུལ་མི་དང་། ཨར་སྟོན་གཏོང་མི་(༡༣༠ན)སོགས་ཐོ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་མང་དུ་བྱུང་
འདུག་ཅིང་། གོང་གསལ་རབ་སྟོན་ལེ་ཆན། རབ་གནས་ཀྱི་དགོས་ཆ། ཡོན། བཟོ་བོའི་སྒྲ་
ཡོན་སོགས་སོགས་རྒྱ་སོང་ཆང་མ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་པར་དདུལ་སྤང་ཆེག་ཁྱི་བདུན་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཞོ་ལྔ་སྐར་བརྒྱད་རྣམས་སོང་། དེའང་བྱམས་པ་འཇུག་མདོ་ལས།
མི་གང་མཁས་ཤིང་མཛེངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཤིང་། །བྱང་ལྷབ་སེམས་ནི་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་མཁས་ཤིང་ངང་ལྷལ་
བཟང་པོའི་རང་བཞིན་མི་གཏོང་བའི་མི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལྷང་དང་
རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་སྤྱང་རྩེ་བྱང་ལྷབ་ཀྱི་སེམས་ཅི་
སྟོན་ཀྱི་ལྟོན་པ་ལྟར་བརྟན་པ་དག་གིས་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟོད་སྟངས་དང་། ལྷ་མར་བྱེད་པ།
རི་མོར་བྱེད་པ། བསྟོན་བཀུར་ཕྱག་མཆོད་འབྲུལ་བ། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་དཔལ་ལ་
ཡངས་པའི་ལག་པ་རྒྱུང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཞལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་སྟོན་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཛེད་པའི་རྩེས་སུ་འགོ་བས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་འབྲས་
ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ལྷལ་ཡང་། མདོ་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། ཉེན་དང་བརྟེན་པ་
ལེགས་བསྐྱུན་དང་། །དགོ་འདུན་གནས་མལ་བཅའ་བ་སོགས། །དགོ་ནས་དགོ་བར་རྟག་
ཏུ་འགྱུར། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །དགོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་མི་བ། །ཞེས་དང་། ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དག །རིན་ཆེན་གྱི་
དོར་(༡༣༠བ)ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡང་། །ལྟོན་སྐྱུ་གཅིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བཀྱིས། །རིང་
པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་རྣམ་དཀར་
འབྲས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། རྒྱལ་བ་ལྷ་ངན་འདས་པ་དེ་དག་གི །རྒྱལ་བའི་
རིང་བསྐལ་དག་ལ་སྐྱས་མཆོད་ཅིང་། །རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དང་། །གསེར་

དང་དབུལ་དང་འོན་ཏེ་ཤེལ་གྱི་འཕམ། །རྩོམ་ལྷིང་པོའི་མཚོད་རྟེན་གང་གིས་བྱས། །ཞེས་པ་
ནས། བྱེ་མ་ལས་ནི་བྱང་པོ་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོ་བ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པར་མ་ཟད་མི་འགྱུར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱུག་མཚོད་བགྱིས་པའི་འབྲས་བྱུང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་
འཆེས་པ་ནི། ཤེལ་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་སྟེ་ཞིང་། །གལ་ཏེ་
དཀའ་བའི་ཁས་ནི་སྤངས་གྱུར་ན། །རྩོམ་རིམ་གྱིས་པ་རིམ་བཞིན་དུ། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་
བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལས་དཀའ་ནག་གི་འབྲས་བྱུ་མི་འཆོལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་
མི་སྟེ་བའི་བྱེད་པར་ཆེ་བའོ། །

འདིར་སྟེས་པ། དེ་ལྟར་སྟེ་གཞོན་ཁུ་བས་གདོངས་པའི་ངོས་ཁྱབ་བེད་འབྲེལ་བ་
གཡོ་ལྷེས་ངག་དབང་ལྟ་མོའི་དབྱངས་འཁྲོལ་ལས། མོས་པའི་བསྟོ་ཡན་ལག་དང་པོ་དོག་
བྱས་བྱེད་པོ་མགྱིན་པའི་རྒྱ་ཁྲོན་ལྷུག་པོར་བཞད་པའི་དབྱངས་སུ་དོགས། །འོན་ཀྱང་འདིག་
རྟེན་དབང་ལྷུག་ལྷུག་ན་བསྟོའི་པོ་བྱང་གྱུ་འདྲིན་གཉིས་པའི་དཔལ་ལྷུག་འཛམ་སྤིང་གཙུག་
ཏོར་ཅེར། །སྟོགས་པའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་ངེས་པ་མཐོ་ངེས་འདུན་སར་སྟེ་དག་ན་བའི་
ལམ་དུ་(༡༣༡)གྱུར་པའི་གཏམ་དེ་གང་། །རིགས་དང་མི་རིགས་རྣམས་པར་དཔྱོད་པའི་
ལེགས་བཤད་བཅད་ལྷུག་སྟེལ་བའི་རྒྱུང་གཞོན་གྱིས། །བྱངས་པར་བྱས་སོ་སྐབས་གསུམ་
གསུམ་པའི་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཟང་སྐར་མའི་ཐོལ། །འདྲེན་བྱེད་རབ་མང་འབྱར་དུ་དོད་ལ་
དེ་རྣམས་ཁྲིས་སྟེ་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལ་ནི། །བདོ་བ་བགྱིས་བསམས་བརྟགས་ཆེ་སྟེར་
མེད་དབྱངས་བདུན་རྩོགས་ལ་བལྟ་བར་ལྷགས་པ་འདྲ། །འཛམ་བུ་རྒྱ་པོའི་གསེར་སྤངས་
བྱང་བུའི་ངོས་ཡངས་སུ། །ཀྱུ་ལྷན་དབྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞུ་བའི་རྒྱས་བྱུགས་པ། །རི་
ལྷར་གཟི་འབར་མིག་སྒྱུའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱལས་ཀྱི། །ངང་རྒྱལ་ལ་འགན་བསྐྱགས་འོས་མཛད་
ཡབ་འོད་རྒྱབས་ཆེས། །འཁྲོག་བཟོད་ཅན་གྱི་འགམ་པར་འཁྲི་ཤིང་པང་བྱང་ནི། །མི་བརྟན་

དེ་ལྟར་ལྷ་ལམ་སྤྱན་པའི་འཕྲུང་བཀོད་པ། །འཛོམས་བྱེད་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་གསེར་
ཁུན་བཙུ་མའི་གོས། །གྲོན་ཞེས་རྟ་བདུན་ཅན་གྱི་ཁེངས་པ་ཉམས་པར་དོགས། །གང་གི་
བྱ་བར་རྩལ་གྱི་དག་པའི་སྤྱ་ཉིག་ནི། །རྒྱ་བའི་ཅེ་མོར་རྒྱན་བཞིན་འཕྱང་བྱེད་དག་ཆོགས་
མཆོར། །ལེགས་བྲས་ཚུ་སྤྱང་རྒྱན་འབབ་དུས་གསུམ་བདག་གཞན་གྱིས། །བགྱིས་དང་
བགྱིད་འགྱུར་བགྱིད་བཞིན་རྣམ་དཀར་སྤྱངས་པ་ནི། །དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་མི་གཡོ་བཟོད་དང་
བྲམས་ཆེན་གྱིས། །མདའ་ལྷ་པ་ཡི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ལྷར་བཀྲ་ཤིས་དབྱིད། །རེ་བའི་
བྱང་རྒྱལ་གང་སོགས་དོན་གཉིས་དངོས་གྲུབ་ཆེ། །སྤྱིང་ལ་ཡང་དག་གནས་ཤིང་ཤུག་འི་
བསྐྱར་འཕེལ་ཤོག །ཉིང་འཛིན་དག་གི་དབྱངས་ཅན་ལྷག་པའི་སྤྱ་ཡི་གར། །བསྐྱར་བའི་
ཤེས་རབ་ཐུགས་ལ་སེམ་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །སྤྱང་དང་དོར་(༡༣༡བ)བྱའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྤང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །སྤྱབ་དབང་བསྐྱབ་ལྷན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་བསྐྱར་འབར་
བར་ཤོག །བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེན་མཆིལ་པས་བྱངས་པའི་མའི་ཁྱུ་མཆོག །བྲམས་
དང་སྤྱིང་རྩེ་དར་རྒྱས་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱ་སྤྱོར་གང་ཞིག་རྩེས་
ཁུགས་པའི། །ཁྱུ་བཅས་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་ཀུན་མཁྱེན་ས་ཐོབ་ཤོག །ཆོས་མིན་སྤྱུ་མའི་དོ་
ཤལ་དུག་གསུམ་གྱི། །མ་སྤྱོས་ཏུབ་འཕྱང་སྟོགས་མའི་དག་ཤུལ་གྱིས། །མཆོན་མོ་རྒྱ་བའི་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད། །མི་དགའི་ལས་དོར་དག་བར་རྟག་སྤྱོད་ཤོག །སྤྱིད་པའི་ལས་གྱི་
ཆོ་བ་ཡང་། །དོ་ཁུམ་ཁ་བའི་ལྷན་པོ་ཡིས། །ལེགས་བསྐྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འདི། །སྤེ་
བཞིའི་འཕྱོར་པས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལྷོངས་འདིར་མ་བྱངས་ཅོད་དུས་ཀྱི། །རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པ་
འབྱུང་བཞིའི་མདངས། །འབར་བའི་འབྲས་བྱ་བསྐྱོད་པའི་དར། །གང་མཐུ་འཐོར་རྒྱང་དག་
པོས་སྟོལ། །ཅ་ཏ་ཀ་ཡི་གདུང་འཕྲོག་ནི། །མཁའ་ཉིས་ལས་ནི་རི་བཞིན་དུ། །མཁྱེད་སྤྱུ་
གྱའི་དཔལ་བསྐྱུང་བའི། །ཆར་དང་རྒྱ་པོ་དུས་འབབ་ཤོག །དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་ལུས་མེད་
བཞིན། །པས་གྲོལ་སྤྱིང་ནི་ཕྱེ་ཅེ་ན། །ལྷན་ཅིག་གར་ལ་བེལ་བཞིན་དུ། །གཡུལ་དོའི་བ་དན་

སྟོལ་བར་ཤོག། གཤོག་གཤོག་ཁྱེན་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་ལག། མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་བཟོད་བ་
བཞིན། །འགྲོ་འདི་མཁོ་རྒྱའི་བ་གམ་ཅན། །མཐོ་རིས་གོང་གི་དབང་འབྱོར་ཤོག། མ་ལ་ཡར་
སྐྱེས་ཅེ་ཤིང་དང་། །ཆགས་དུས་དང་པོའི་ཕུན་ཚོགས་ནི། །གཅིག་བསྐྱུས་བཅུད་དང་རྒྱས་
པ་ཡིས། །ས་འདིར་མངོན་སུམ་གང་བར་ཤོག། །ས་བོན་གྲུང་པོས་འབྲས་བྱ་ནི། །བསྐྱེད་ལྟར་
ཀུན་མཁུན་རིས་སྐྱེན་པའི། །སྤེ་གཉིས་རང་སྟོན་སྐྱེན་མེད་བསྐྱུང་། །(༡༣༩ན)མདོ་སྐྱགས་
ཐོས་བསམ་སྟོན་པར་ཤོག། །དགའ་བའི་དཔལ་ལྡན་གོམ་གཅིག་གིས། །དབྱ་སྤེའི་སྟོབས་
ལྡན་ས་ལོག་བཅིངས། །ཐོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། །མངའ་ཐང་ཀུན་ལ་དབང་སྐྱུག་
ཤོག། །མཉམ་ཉིད་མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱན་སོགས་ན་ཆུང་བཞིན་བཟང་ངོས། །སྦྱང་རྗེའི་ངོ་
མཆར་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་འདས་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་པས། །ཐོད་ཡུལ་མཛེས་བྱེད་ཟན་གཡང་
གཞོ་ལ་སོགས་གྲུང་པའི་གནས། །མཐུན་པའི་ཉེ་བཟུང་མི་འགྱུར་བཀྱར་སྟེ་མཆོད་སྐྱོན་རྒྱས་
པར་ཤོག། །འོག་མིན་ཞིང་དུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྡན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱའི་དཔལ། །མངོན་
པར་བྱང་རྒྱལ་འདོད་ཁམས་སྤྱལ་པའི་རྣོས་གར་སྐྱུར་མཁས་པའི། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱེད་བྱིངས་སྐྱུག་རྣམ་གསུམ་མཐུ་ཡིས་ནི། །མདའ་ལྡེའི་སྤེ་བཤེག་བསམ་དོན་འབྲུབ་ཅིང་
བཟ་ཤེས་དཔལ་སྟོང་ཤོག། །སྐྱུག་དང་དེ་རྒྱ་འགོག་པའི་དཔལ་ཐོབ་བདེན་པའི་སྣང་བ་མི་
སྐྱ་བ། །ཆོས་དང་རིག་གོལ་ཡོན་ཏན་བཟ་ཤེས་བྲངས་གཏམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
དང་། །མདོར་ན་འཛིན་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་མཐུ་ཆེན་དག་དང་ཞི་བ་དང་། །རིག་
སྐྱགས་བྱུབ་པས་ཤེས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྱོགས་མཛེས་རྣ་བར་འགོད་གྲུང་ཅིག། །ཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཆངས་པ་ལྟའི་མེ་ཏོག་སོགས་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་སྤྱལ་པའི་གར་
རོལ་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་གཟེ་འོད་འབར་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་འགྱུར་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་རྒྱ་སྤེས་གངས་ཅན་བྱང་བའི་པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ལྷག་བསམ་མ་མེད་པའི་
དགེ་བ་ཅན་(༡༣༩བ)པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གྱིས་མདའ་ཡལ་གོང་མ་གསར་བསྐྱེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་ཟེན་གྱིས་དང་

[illegible]

རྒྱན་བྱུག་མཚོག་གཉིས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཡི་དམ་ལྷའི་འཁོར་ལོ། །བསྐྱེད་
དང་རྫོགས་པ་མཐར་མཇུག་ཆེན་བརྒྱུད། །ཐོབ་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་འགོ་དོན་ལ་གཞིལ་
བའི། །སྲིད་པའི་མགོན་པོ་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོར་ནམས་བསྡུགས། །གྲུ་འཛིན་བདག་པོའི་
གསང་གསུམ་མ་ལ་ཡས། །བསྐྱེད་པ་ཐུགས་རྗེའི་བྱི་བསྐྱར་ཉེར་འབྲལ་བ། །ཆོས་རྒྱལ་
མེས་དཔོན་ཏ་རི་ཙན་དན་ནས། །ད་དུང་པན་བདེའི་སྟོས་དད་སྟོ་འམ་སྙམ། །རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་དགོངས་(༡༣༣བ)འབྲེལ་སྐྱད་རིགས་ཀྱི། །ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་རྒྱ་མདུད་བོད་ཀྱི་
བརྒྱུད། །འགོལ་མཁས་སྤྱི་མི་བེ་རོ་སྐྱེ་ཙག་སོགས། །སྐྱད་གཉིས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་མཚོག་
ནམས་བསྡུགས། །སྤྱི་ཡུང་དབག་དཀའ་ཤེས་བྱའི་གསང་གནས་ཀྱན། །མདོ་སྤྱགས་རིག་
པའི་གནད་མཐུན་སྦྱོར་ཏི་བ། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཤུག་གླི་སོགས། །ཆེས་ཟབ་གསང་མའི་པཎ་གྲུབ་
ནམ་ཐར་མད། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱང་ཆུབ་འོད། །དཀོན་མཚོག་རིན་ཆེན་སྐྱེ་
འབྲུལ་བཟང་པོའི་གར། །ཁྱེད་ཀྱི་འབྲོམ་གྱུང་མར་མལ་གཉལ་རྩ་ལོ། །སྦྱོ་ཞང་འོང་དབང་
ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོ་རྒྱལ། །སྦྱོ་གསུམ་དབྱེས་པ་དོ་རྗེ་གསང་བ་བྱ། །གནས་འགྱུར་བཞད་
པ་དོ་རྗེ་གྲུབ་རིགས་མཚོག་ །འཇམ་དཔལ་རི་བཞིན་ཀྱན་སྦྱིང་བྱ་སྦྱོན་སོགས། །བཀའ་
ཕྱག་ཞི་ཤངས་ས་ཞ་མཁས་ལ་རངས། །འཇམ་དབྱངས་དཔའ་བོ་གཙང་པའི་རིགས་བདུན་
དང་། །ཀྱན་མཐུན་སྤངས་རྟོགས་ཆད་མའི་སྤང་གཞལ་ན། །བོད་ཡུལ་བསྐྱབ་ཁྱིམས་གཙང་
མའི་ཡོན་ཏན་བརྗེད། །ཕྱི་ཞེས་དགའ་ལྷན་གསེར་ཁྱིམ་བཏེག་མིན་ནས། །དེས་པར་ཐམས་
ཅད་མཐུན་མཚོག་དག་ལེགས་ཀྱི། །རྩིབས་སྦྱོང་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མཐུས། །མདོ་
སྤྱགས་སྦྱིང་བཞེའི་པས་ཆོལ་བསྐྱར་འདུན་པའི། །ས་ཡི་ཐེག་ལེར་གྲུབ་པའི་དཔལ་གྱུར་
བསྦྱོད། །སྦྱོན་གོམས་བྱམས་བཅེ་བྱང་སྟོང་རྩ་བུ། །མི་གཡོའི་རིང་ལུགས་ལོག་སྤྱི་གཞུ་
ཡི། །ཀུ་ཙས་ཁེངས་པ་མིང་མེད་འབྱུང་བྱེད་པ། །དགོ་འདུན་(༡༣༤ན)རྒྱ་མཚོའི་གྲགས་
དཀར་ལྷ་ཡུལ་སྦྱང་། །ནམ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་གསང་དོ་རྗེའི་དབྱིངས། །མགོན་ཁྱོད་

བསོད་ནམས་ཚད་འདི་རྫོགས་མིན་པ། །རྒྱ་ཏྲར་བོད་གསུམ་འཕྲིན་ལས་མཆོར་འབྲིལ་
འབྲེ། །ཀུན་ཡིད་དད་པའི་རྒྱབས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མཐུ་སྟོབས་ཡོན་ཏན་མངོན་སྟོད་
ཐོག་ཟེར་མདའ། །ལན་ཅིག་འཕངས་ཀྱང་དབང་པོ་ལྡེ་བྲག་རེ། །མ་རུངས་སྤར་འཐག་རྒྱ་
མཆོའི་གོས་ཅན་གཞི། །ཁྱབ་པའི་འགྲོ་འདེན་མགོན་ཁྱོད་སྤྲུལ་མི་བསྟོད། །མཁེན་པ་ཟུར་
ཕྱད་ལྡ་པའི་ནམ་འགྱུར་ལ། །ངག་གི་ལྷ་མོ་རྗེས་ཆགས་གྱུར་པ་སྟུམ། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་
ཀྱིས་གང་པའི་སྟོན་མེད་གཏེར། །སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་བློན་འདི་གཞལ་དཀའ། །རི་སྟེང་
ཚད་མས་ཡང་དག་གཞལ་གཞལ་ཡང་། །མ་ལུས་མི་རིག་སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་མཐུ། །གདུགས་
དཀར་སྤྲིད་པའི་གདུང་སྟོབ་སྟུམ་པོའི་གྲིབ། །བསེལ་བྱེད་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་
སེན་ཏོག །ཉི་མའི་འོད་དང་ཐུན་པའི་རྩལ་བཞིན་བྱ། །བསྟན་དག་ཟ་བའི་དབང་ཕྱུག་རེ་
མ་རྟེ། །སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོ་ལྷུ་མ་བྲལ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །བར་གཅོད་ཀུན་སྟོད་དཔེ་
ནམས་གཉེར་བྱ་གཏད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་ལོངས་སྟོད་འཁོར་ལོ་ཆེད། །སྟེ་བ་ལྡ་
པའི་མཛོད་ལས་ཐོན་པའི་དཔལ། །དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཟབ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །དགོངས་འགྲེལ་
འཕགས་ལུལ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གསུང་། །བོད་ལུལ་ཚད་མའི་སྟེས་མཆོག་ཞལ་གྱི་
ལུང་། །གསར་(༡༣༤བ)རྟོང་སྤྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་ནང་རིག་པའི། །ཡི་གེའི་སྤང་བརྟན་བུསྟེ་
ཀ་ཡི་དེབ། །ལེགས་པར་བསྟེབས་པའི་གཏེར་བྱམ་འདི་ན་མཆིས། །ཞེས་ཤིས་པ་བཛོད་
པའི་ལམ་ལྷུངས་དཀར་པོའི་འདབ་འཕྲེང་བཞད་པས་ཉེ་བར་བསུས་ཏེ། །ནམ་འདེན་སྟོར་
གི་དབུས་ན་འཆི་མེད་བྱ་མའི་སྤྱ་དབྱངས་ལྟར་ཀུན་ཡིད་འགྲུགས་པའི་བདུད་ཅི་རྒྱལ་དང་
དེ་སྤྲུལ་ཀུན་གྱི་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་གཅིག་གིས་བསྟུགས་པ་རྒྱལ་བ་བྱ་རམ་ཤིང་པས་རི་སྟེང་
པའི་སྟེ་དགུ་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་བྱ་ཐར་པའི་ས་བོན་ལེགས་པར་འཛོག་པའི་ཆེད། །འཁོར་ལོ་ནམ་
པ་གསུམ་བསྟོར་བའི་ཆ་ཤས་བཀའ་ཐོར་བྱ་དང་། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་སྟོན་པ་གང་
གིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བཤ་གྲུབ་བྱ་མའི་ལེགས་

པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་བོད་ཡུལ་དུ་སྤྱིར་འགྱུར་བ་ཁ་ཤས། གངས་ལྗོངས་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་ལུང་བཟང་པོའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉེར་མཁོ་མང་དག་གོང་
ས་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་བྲག་དཔེའི་ཐོར་འཁོད་ཀྱང་། བར་སྐྱབས་སུ་བྱིར་གསུང་འབྲུམ་འབྲུང་
བ་དང་། འདིར་ཡོད་རྣམས་ཀྱང་འབྲུགས་ཟིངས་གྱུར་བས་གང་ཡིན་སྐྱབས་མེད་པ་གསུང་
རབ་འབྲུགས་པའི་ཉེས་པ་སོགས་ལ་བསམས། གསང་སྤྲུགས་རིག་གནས་རྣམས་སོ་སོར་
བྱེ་བ་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྱེ་རྒྱུར་འབོད་ཅིང་། སྟོད་འགྲེལ་པའི་སྐད་དུ་ཁོ་མོ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་
འབྲུག་གི་པོའི་ཆུ་ཆོས་ལ་ཉེར་མཁོ་བུསྟ་ཀའི་དེབ་ཐེར་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བཀོད་པའི་ཐོག་
མར་གསར་མའི་སྟོར་ལ། །།(༡༣༥ན)

༡༣༥། །དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྗན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་
ནང་རྟེན་སྤྱིད་ན་དཀོན་པའི་སྤྱིང་ཉོར་པན་བདེའི་གཟེ་འོད་
འཇག་པའི་དེབ་ཡིག་ཐུང་གོལ་བདུད་
ཅིའི་འབྲུང་གནས།

སྤེབ་སྤྱོར་མཉམ་པའི་བློ་ལས་ཡི་གེ་དགུ་པ་བློ་ཉིའི་རྩོམ་ལ་ལྟ་སྟོང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སུམ་བརྒྱ་གྲ་དུག་
པའི་བསྐྱེད་རས་བཅིངས་པ། བེ་བྱུང་ལྟོན་སྐྱོན་གཏེར་སྐྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལྟོན་མོ་ཀོ་ལྟོན་ལྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་
གོ་ཏམ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་པོ་ནི། །འགྲོ་བའི་གདུང་སེམ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྤྱར་གྲུབ། །རི་སྤྱོད་སྤྱལ་གཞུགས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཅན། །ཀུན་མཁྱེན་བྱ་རམ་ཤིང་པ་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འཁོར་འདས་ཡོན་ཏན་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་ཀུན་གྱི། །གསུང་རབ་མཛོད་ཀྱི་
བདག་པོར་ཡོངས་གྲུབ་པས། །འགྲོ་ལ་ངག་གི་འདོད་པ་ཀུན་སྤྱོད་པའི། །སྤྱོད་ཡངས་འཇམ་

དབྱངས་སྒྲ་མ་སྟོང་དབྱས་བཞུགས། །སྟོ་སྟོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་མཆོ་འབྲིལ་བར། །སྤ་
ར་སྤ་སྟེའི་ཉམས་འགྱུར་ན་བའི་བཅུད། །ཆངས་པའི་བྱ་མོར་སྤྱལ་ཀྱང་རྒྱལ་ཀྱན་ཡུམ། །སྒྲ་
བའི་སྤང་མོས་ངག་གི་འདོད་འཛོམས་འཛོད། །བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་མཆོན་མོའི་མགོན་པོ་
ཉིད། །གཅིག་བྱ་སྤྱ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ཆུ་ནང་(༡༣༥བ)དུ། །སྤྱ་ཆོགས་སྒྲ་གཟུགས་ཐར་པའི་
རི་དྲགས་འཛིན། །རབ་གསལ་མཁས་གྲུབ་ཆོགས་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཆ་ཤས་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྲག་གཏེར། །སྟོང་གི་
ཆུ་སྐྱེས་དབྱིད་དུ་ཉེར་སྒྲངས་པའི། །ཞུ་མེར་ཅོད་པན་འཆང་དང་ཐུབ་བསྟན་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་
བཀའ་རྣམས་གདམས་པར་ཡོངས་ཤར་བས། །ས་ཆེན་འདི་ན་སྐྱེ་མེར་གྲངས་མེད་པའི། །སྟེ་
པོར་མཛེས་ལྟན་གསང་སྤགས་སྤྱ་འགྱུར་རིགས། །བཀའ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པཅ་གྲུབ་སྐྱེ་བལ་
བཅས། །རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞིའི་བྱིན་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་མཛོད། །མཐོང་ཡང་ངན་སོང་མིང་ཅམ་
སྟོང་རིག་གིས། །མི་མཐུན་སྒྲོག་ངེས་སྤིད་ན་དགོན་པའི་ནོར། །དེབ་ཡིག་སྤྲད་བྱུར་བསྟར་
བའི་ཐེང་འདི་བཀོད། །ཅེས་རྟོ་རྟེ་སྤྱ་མའི་ཆོག་གིས་ལམ་བྱེན་ས། །འོ་སྟོལ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟུང་
རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པར་མཆུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རི་སྟེད་
ཅིག་གསུངས་ནས་སྤྲར་ཡང་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐལ་སོགས་ཐབས་སྤྱ་ཆོགས་པས་
ཀྱང་འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱ་འབྱུལ་བྱ་བའི་འོལ་གར་སྒྲ་ན་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པའི་སྤང་བརྟན་དང་། རྒྱ་བོད་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་སྐྱེ་བལ་གྱིས་མཆོན་རིང་
བསྐལ་རྣམ་བཞིས་འབྱུར་བྱུར་གཏམས་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཉེས་ཆོགས་བྱུང་འབྱིན་ཞིང་།
ཐུངས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འཛག་པ་སྤིད་ན་དགོན་པའི་སྟོང་ནོར་
བདུད་ཅིའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དེབ་ཁྲིགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། །

༡༡། །མེ་ཏྲ་སྒྱེད་བྱེད་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་སུ་
གོས་བབང་བསྐྱེགས་ཀྱི་གོས་སྒྱུ་བཞེང་བར་མཛད་པའི་
དཀར་(༡༣༤)ཀྱི་དང་སྟོན་ལམ།

[illegible]

བསྐྱེད་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་བཟང་། །ཁྱོད་ལྟར་དཔའ་པོ་ཆེན་པོར་བདག་གྲུར་མཛོད། །སེམས་
ཅན་གང་ཞིག་དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་པས། །རབ་གཅེས་སྤྱིབ་པའི་མལ་དུ་གཉིད་ལོག་
པ། །སད་མཛོད་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིབ་པ་སེལ། །ཐོག་མཐའ་བར་དུ་སྤྱིབ་པ་སངས་
པར་མཛོད། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཀུན་གསལ་མཐའ་མེད་པ། །མ་སྤྱིབས་སྤྱང་བ་གསལ་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡོངས་ཏྟིགས་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ། །སྤྱིབ་པ་གང་དང་བདག་
ཅག་མཚུངས་པར་མཛོད། །མ་རིག་འཐིབས་པོར་ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །བྱམས་བཅེའི་སྟོན་
མེ་གསལ་བའི་སྤྱང་བ་ཡིས། །མངོན་མཛོད་བྱམས་པ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེས། །སེམས་
ཅན་ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །ནམ་མཁའི་མཐའ་བྲབ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་
ཕྱིར། །འབྲས་བུ་སྤྱིན་པའི་ཁུར་གྱིས་རབ་གང་བ། །སྟོན་ལམ་དཔག་བསམ་ལྟོན་པ་རྫོགས་
པའི་ལྷ། །ཀུན་དུ་བཟང་པོས་སྟོན་ལམ་དོན་འབྲུབ་མཛོད། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་བསད་པའི་
མཆོན་རྣོན་པོས། །ཕྱག་གཡམས་མཆོན་མ་ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་ཐོལ། །བསྐྱར་བ་འཇམ་དཔལ་
དཔའ་པོ་མི་ཡི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་དེས་སྟོངས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
ལུགས་མཆོག་སྤྱ་མཆ། །རིས་མེད་འགྲོ་བའི་རྒྱན་དུ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་གསལ་ལས་བཞིན་
པན་བདེའི་བྱེད་པ་པོ། །དགེ་འདུན་གྲུབ་མཆོག་དེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སྟོ་གསལ་
དགེ་(༡༣༧)འདུན་གསེར་རིའི་སྤང་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་མདོ་སྤྱགས་རྒྱ་མཆོར་ལྷགས་པའི་
མོད། །ས་འཛོན་དབང་པོ་རྩ་མེད་བཏན་པ་ཅན། །ལུང་ཏྟིགས་ནོར་བུའི་སྤྱིས་ཀྱིས་ཆོམས་
པར་མཛོད། །སྤྱོགས་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཁོར་ལོ། །རིས་མེད་སྤྱི་བོར་འཕགས་
པའི་དྲག་ལུལ་ལས། །པན་བདེའི་རྫོགས་པ་བཞི་ཡི་དཔལ་འབར་བ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
གཏན་དུ་སྤྱིབ་པའི་མཆོག་། །པས་རྒྱལ་བ་དུ་བཅིངས་པའི་རྩའི་ཕྱང་པོ། །མངོན་སྟོན་དྲག་
པོའི་ལྷ་ཡི་མེ་སྒྲག་གིས། །སྐད་ཅིག་ལྷག་མར་སྤེལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཆོའི་གྲགས་པ་སྤྱོགས་བཅུར་བྲབ། །ཕྱག་ན་སྟོན་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ལ། །དུར་སྤྱིག་པོ་

སོ་ཐར་པའི་ཁྲིམས་གཙང་མའི། །སྒྲོམ་བཙོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དག་
དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཉག་ཏུ་སྒྲུངས། །སྒྲ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་དོ་རྩེ་གསུམ། །དོ་
བོ་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་འབར་བའི་དཔལ་ཐོབ་པ། །ཆངས་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་དངོས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་སྒྲས་
པའི། །འགྱོར་པ་མ་ལུས་འཛིན་པའི་ཁོར་རྒྱན་མ། །འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མས་སྤྱག་པའི་མཁོ་རྒྱའི་
ཁོར། །ཆར་ལྟར་ཆད་པ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུལ། །མ་རུངས་སྙིང་ག་ཤུག་པའི་ཁྲག་འོན་
མོས། །རབ་བསྐྱོས་བ་དན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་ཉགས། །བཙན་ཁྱོད་དམག་དཔོན་ཅེ་ཏུ་
དམར་དག་སྒྲའི་གཙོ། །གཞིད་བྱེད་ཀྱན་ཚམས་ཚས་འཁོར་སྒྲུང་བར་མཛོད། །སངས་རྒྱས་
ཀྱན་གྱི་སྤྱགས་(༡༣༧)ཟེ་ཆེན་པོའི་ཁམས། །སྤང་བྱེད་བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་
པའི། །ཤར་གྱི་ཐིག་ལེ་གངས་ལྗོངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཤོས་པའི་མཁན་སྒྲོབ་ཚོས་
གསུམ་རོལ་གར་ལས། །འཕགས་ཡུལ་རྒྱན་གཅིག་ཨོ་ཏྭ་བུ་རིའི། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
འཕྲོས་པའི་གཞོལ། །ཟན་གཡང་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི། །ཡ་རབས་སྒྲིད་པས་
བཙུན་པ་དུ་མས་བཀྱར། །ལྷག་པར་བསོད་ནམས་སྒྲོན་པས་འབྲས་དཀར་པོ། །འབྲན་པ་
བཞིན་དུ་དར་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །མར་མེ་མཛད་དཔལ་སྐྱབས་ལྷན་འཇའ་ཚོན་ལྟར། །རབ་
བཀྱ་དགེ་ལེགས་བྱེད་པའི་དཀར་ཆག་འདི། །

ཞེས་བསྟོད་པའི་ང་རོ་སང་གའི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་བྱངས་པས་སྤྱན་བསུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་
པ་སྒྲ་དཀར་པོ་ལས། །སྟོན་པ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་
སྤྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སོང་། དེར་
གཟིགས་ཏེ་ཞལ་འཇུག་མཛད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་གྱིས་དེའི་རྒྱ་
རྒྱུན་བཞུགས་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེགས་ཀྱི་
བུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གི་འང་གཏུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་གནས་འདི་སྤྱིན་དུ་མས་གང་

བའི་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་
ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་བ་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་འཁོབ་དེ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཡིན་ནོ། །

དེ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་(༡༣༩ན)སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་དེས་སྤྱན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྤྱན་སྤར་སྟོན་ལམ་བཟུང་སྟེ། བདག་
གིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་གྱིས་མ་བཅགས་པའི་གནས་མཐའ་
འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་བ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །མཐའ་འཁོབ་དེའང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་
དུ་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །སྤྱན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མེ་ལྟ་
བུར་གྱུར་ཅིག །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་གྱི་ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཐོས་ཏེ་
སྐབས་སུ་སོང་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་གྱི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འོངས་སྤྱོད་པར་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབྲུམ་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་བཀའ་
བྲེན་ཆེ་བའི་ལེའུ་སོ་བཞི་པ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ། བཙེམ་ལྡན་འདས་
སྤང་བ་མཐའ་ཡས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཁ་བ་ཅན་
གྱི་རྒྱལ་ཁམས་བྱ་བ་ཡོད་པས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་
སྤྱིའི་ཞབས་གྱིས་མ་བཅགས། གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་ཁྲབ། ཐུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་མ་
བརྒྱབས་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དང་པོར་ཟང་ཟེང་(༡༣༩བ)གིས་བསྐྱེལ།
དེ་ནས་ཆོས་གྱི་སྤྱན་པས་འཕུལ་ལ་དེ་རྣམས་གྱི་རྒྱད་སྟོན་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དང་། དེ་

ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་པོ་བྱང་རི་པོ་
པོ་ཏྲ་ལའི་རྩེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁང་པར་བྱོན་ནས་ཁ་བ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་
ཅན་ལ་གཟིགས་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པར་མཆོན་མོ་སྤྱན་པ་སྤྱན་རུམ་དང་
འབྲ་བར་སྤྱན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་གཟིགས་ནས། དེར་སྦྱིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར་ཡར་ཐོན་པ་མེད་པར་མར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འདུག །དེ་ནས་
ཐར་པ་མེད་པར་ལྷགས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་བ་ཅད་པ་འབྲ་བར་གཟིགས་ནས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ལག་ན་བསྐྱེད་རྣམ་པར་སྦྱུ་མའི་རོལ་པའི་འཕྲུལ་པོ་ཆེ་
ལས་རི་ཁ་བས་བསྐྱོར་བའི་ལྗོངས་འདིར་དང་པོར་འགོ་བ་མའི་རྒྱལ་ཁམས་སྤེལ། དེ་རྗེས་
རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་འབངས་བྱམས་པས་སྦྱོང་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྟེས་སོལ་
བཏོད་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་རྣམས་ལས་མི་རྗེ་ཁྱི་སྒོང་ལྟུ་བཅན་ཀྱི་དུས་སུ་རིག་སྤྲལས་
འཆང་བའི་དབང་ཕྱག་བསྐྱེད་སྤྲུ་མི་ལྟ། །རིགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་བརྗེ་ཏྲ་བོ་རྟེ་སྤྱ་སོགས་སྤྱན་དངས་ཏེ་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་
མོའི་སྤང་བ་མཛོན་པར་སྦྱོད་པས་གསལ་བར་མཛད་པ་ན་ཨོ་ཏྭ་ཕུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་དཔེ་བྱས་པའི་ཟན་གཡང་མི་འགྱུར་སྤྱན་ཀྱིས་བྱུ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་
བཅས་པ་བཞེངས་ནས་བཞུ་བྱུ་མས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཞགས་པ་དམ་པོས་དམ་ཡེ་
གཅིག་ཏུ་བཅིངས་པའི་པན་(༡༣༥ན)བའི་ཆུ་བོ་ཀྱན་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟད་
མི་ཤེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།

དེ་ཕྱིར་འཇམ་དབལ་རྟོ་རྗེ་མི་ཡི་གཞུགས། །ཁྱི་སྒོང་རྣམ་པར་སྦྱུ་མའི་གཙུག་ལག་
ཁང་། །ཟན་གཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་ལ་སྤི་ཞུ་རུ། །བསྐྱེད་པའི་རོ་མཆར་ཆོག་བརྗོད་ལ་
སྦྱོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཆད་ཡ་རབས་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཛོན་པའི་སྦྱེ་བོ་དུ་མས་
བཀྱར་སྦྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུངས་པ་དང་། དེང་གི་དུས་དང་གཏོང་ལྷག་

བསམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྤྲུག་པ་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་ཆའི་ཆེ་བ་ཉ་
གང་བ་བཞིན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་སྤྲུག་པར་དུ་བཞད་པ་ལས། གྲེ་བྲག་
སྐྱེ་ལྗེའི་རང་གདངས་དེགས་པའི་སྤྱེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅེ་ཅུ་དམར་པོས་སྟོན་དུ་ད་ལྗེའི་འདྲན་པ་
ལྟ་སེང་གོ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་འདྲན་བྱམས་པའི་གོས་སྐྱེ་ཡོད་པ་བཅས་ད་ཆ་འདས་པའི་
སྟོབས་བཙུ་མངའ་བ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གོས་སྐྱེ་ཉེ་སྤྲུག་བརྒྱད། རྩེ་ཆེ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ།
ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་སྟོ་གཤོག་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་སྟེང་གོང་མ་ན་རིམ་དུག་གི་གར་པ་མི་དང་
མཚུངས་པ་དེད་རང་དང་། རྟོར་རྒྱན་མ། སྤང་མ་བཅན་གྲོད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སྦྱོན་བདག་
དང་བཅས་པ་བཞེངས་ན་ལེགས་ལམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་སྟོ་གྲེ་བ་སོགས་རྩོམ་རྩེའི་
གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་བཞིན་གཏོང་པོད་ཀྱི་སྟོ་ཡངས་པོར་སྤྱེ་ནས་བཟང་གོས་ཀྱི་གོས་སྐྱེ་
བཞེངས་པའི་རྒྱ་སོང་ལ། ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་མཁན་བྱང་བར་འདི་ག་ནས། གསེར་གཞི་
མའི་བེར་གཅིག་། གོས་གསེར་གཞི་(༡༣༤བ)གཞི་དམར་ཡུག་པོ་ཆེ་གཅིག་དང་། འབྲིང་
གཅིག་། རུས་སྤྱ་སེ་ཡུག་གཉིས། མཛོད་གོས་རྒྱན་བཞི་ཡུག་གཉིས། རྩོམ་མང་ལམ་མ་
ཡུག་གཅིག་། དེ་སྦྱོན་མཛོད་གོས་དམར་སྦྱར་ཡུག་དགྲ། ཞེར་ཉེ་ནི་དར་གན་ནང་སོ་སྤྲུགས་
རམས་པས་མཛོད་བཏགས་ཆེ་ལེགས། གོས་གསེར་གཞི་མ་དམར་པོ་ཡུག་། ཞེར་ཆེ་སྦྱན་
རམས་པ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛོད་བཏགས་ཏགས་བརྒྱད། སྦྱན་རྟིང་ཡུག་། མཛོད་
གོས་ཉོ་ཤང་ཡུག་། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ནས་བསོད་ནམས་ལྷ་མོས་རྒྱན་བཞི་སྟོན་པོ་
ཡུག་གཅིག་། མཛོད་གོས་ཉོ་ཤང་ནག་པོ་དང་རྒྱ་ཚོས། དམར་པོ་བཅས་ཡུག་རེ། རུས་
སེར་པོ་ཡུག་གཅིག་། ཆེ་རུ་དཀར་བཙུ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ། མཛོད་
གོས་དུར་སྦྱིག་ཡུག་གཅིག་། བཀའ་སྟོན་གྲུན་ནས་ཉོར་གོས་དུར་སྦྱིག་ཁ་བཅོ་ལ། ཉོར་
གོས་རྒྱ་སྤྲུག་ཁ་བྱེད་ལ། ཉོར་གོས་སྟོན་པོ་ཁ་ལ། ཉོར་གོས་རྒྱན་བཞི་ཆོན་ཁ་དུར་སྦྱིག་ཁ་
བྱེད་དོ། ཉོར་གོས་སྟོན་པོ་ཁ་གང་། ཉོར་གོས་ལྗང་ཁུ་ཁ་གསུམ། ཉོར་གོས་དུར་སྦྱིག་བྱ་

རིས་མ་ཁ་བདུན། ཡང་རྟོར་གོས་རྩར་སྤྲིག་ཁ་བརྒྱད། རྟོར་གོས་གཞི་རྩར་ཁ་ཞེང་ཆུང་བ་
ཁ་བརྒྱད། གན་གོས་ཚོན་ཁ་གཞི་དམར་ཁ་དོ། དིང་ཕོན་ལྷགས་སྒྲིག་མ་ཆལ་བ་གཉིས།
རྟོར་སྒྲག་ལྷན་ཁ་ཆུང་བ། དིང་ཕོན་མེ་རྟོག་མ་ཆལ་བ། རྟོར་གོས་དཀར་དམར་ཆལ་བ།
བཟལ་བཏགས་གཞི་དམར་ཆལ་བ། ཕོན་ཐི་སྤོན་པོ་མེ་རྟོག་རིས་ཁ་རྩག་དང་སྤུམ་ཆ་གཅིག
ཁ་ཐི་གསེར་མེད་གཞི་ལྗང་ཁ་གསུམ་མ་ལོངས་ཅམ། ཡང་ཁ་ཐི་གསེར་མེད་དམར་པོ་ཁ་
ཕྱེད་བཅུ་(༡༩༠ན)གཅིག་དིང་ཕོན་ཁ་ཐི་རིས་ཁ་དོ། རྟོར་གོས་གཞི་རྩར་ཁ་གསུམ་མ་ལོངས་
ཅམ། རྟོར་གོས་གཞི་ལྗང་ཁ་གང། རྟོར་གོས་རྩས་སྤ་ཁ་བཞི། རྟོར་གོས་རག་རྩས་མ་ཉི་
མ་ཁ་ཕྱེད། རྟོར་རྩས་དམར་པོ་ཁ་ཕྱེད་ལྷ། གན་གོས་སྒྲིག་ལོ་མ་དམར་པོ་ཁ་རྩག །རྒྱན་
བཞི་མངགས་བཏགས་དམར་པོ་ཁ་དགྲ། རྒྱན་བཞི་ཟངས་ཁ་ཁ་ཕྱེད་བཅུ། གོས་རྟོ་ཤང་
ལྗང་གྲུ་ཁ་ཕྱེད་བཅུ། རྒྱན་བཞི་སྒྲིག་ཁའི་མལ་ཁེབས་ནང་ཤ་གོས་དམར་གྱིས་བྱས་བ།
བཅད་ལྷན་སྤོན་ག་གི་མལ་ཁེབས་རྒྱབ་ཤ་གོས་སྤོ་སྒྲིས་བྱས་བ། ཡང་ཕོན་ཐི་སྤོན་པོ་མལ་
ཁེབས་རྒྱབ་ཤ་གོས་ལྗང་གྲུས་བྱས་བ། བཅད་ལྷན་སྤོན་པོ་ཁ་རྩག །མཛོད་གོས་སྒྲིག་སྒྲིག་
ཁ་ཕྱེད་ལྷ། ཕོན་ཐི་ལྗང་གྲུ་མེ་རྟོག་རིས་ཁ་བརྒྱད། མཛོད་གོས་ལྗང་སྒྲུ་ཡུག་གཅིག །སྤང་
ཤམ་ལྗང་སེར་ཡུག་གཅིག །མཛོད་གོས་སེར་པོ་ཡུག་གཅིག །ཁམ་བྱ་ཟི་རུན་ཡུག་
གཅིག །མཛོད་གོས་རྒྱན་བཞི་སེར་པོ་ཡུག་གཅིག་རྣམས། གསེར་གདུང་དཀོན་གཉེར་
རག་དབང་ལོར་བྱའི་ཁ་བཏགས། གསེར་ཞོ་བཞི། གསོལ་དཔོན་གྲེ་སྤང་གིས་ཁ་བཏགས།
གོས་ལྷ་ཟི་དཀར་པོ་ཡུག །བྲ་ཆང་གཉེར་བ་རབ་འབྲམས་བས་ཁ་བཏགས། རྒྱན་བཞི་སེར་
པོ་ཁ་རྩག་དང་ལྷ་ཟི་ཟི་རུན་ཁ་བདུན། ཞོལ་གཉེར་ཀུན་དགའ་ཆོས་ལྷན་གྱི་མཛོད་བཏགས་
ཆེ་བ། གན་གོས་དམར་པོ་ཁྲོམ་རྩར་ཁ་བདུན། མཛོད་གོས་སྒྲིག་ཁ་ཡུག་ཕྱེད། རྩང་ཡིག་
ཆོས་མཛོད་གྱིས་བྱམ་གདན་རྟོར་རྩས་གཞི་དམར་མངགས་བཏགས་གཅིག །བྲག་བ་བའི་
ཁ་བཏགས་ཆེ་བ། རྟོར་རྩས་གཞི་དམར་ལེབ། གོས་(༡༩༠བ)སྤོན་འདོམ་བཞི་མ་གཉིས།

རྒྱུ་དཀར་བཅུའི་ཁ་བཏགས། གོས་ལྷ་བྱེ་བྱེ་རྩལ་ཡུག། སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ལྷ་བྱེ་ལྷང་
གུ་ཡུག་གཅིག། ཆངས་དབྱངས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཉོར་གོས་ཁའི་བཞི་ཆ་གཅིག། མགོན་
གཉེར་དཀར་བཅུས་ཁ་བཏགས། དུལ་སྤང་བཅོ་ལྔ། ལྷོ་དགོན་པ་སངས་སྤྱི་ཐར་ཀྱིས་
མཛོད་བཏགས། གོས་ཁང་བྱ་ཕྱག་རོན་མདོག་ཡུག། སྐྱེ་མདུན་སྤྲལ་ས་རམས་བས་ཁ་
བཏགས། དུལ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཐམ་བ། བྱ་མོ་ཨ་དགེས་ཁ་བཏགས། གོས་དཀར་པོ་ཡུག། རྒྱང་
རྩ་ཁོར་རྩག། དཀར་ལྷན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེས་ཁ་བཏགས། སྤྱན་ཡུག། གོས་ལྷ་བྱེ་སེར་པོ་དང་
སྤྱོ་སྐྱེ་ཡུག། ར་ཁོར་རྩག་གཅིག། མཛོད་པ་བྱ་སྤོ་བས་ཁ་བཏགས། གོས་ལྷ་བྱེ་ཡུག་གསུམ་
ནམས་ཐེ་བའི་མཛོད་གོས་རྒྱན་བཞི་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་ཡུག་བཅུ། ཐོན་ཐེ་ལྷང་གུ་ཡུག་
གཅིག་དང་སྤྱན་པོ་ཡུག། རྒྱན་བཞི་ལྷང་གུ་དང་རྩར་སྤྱིག་ཡུག་རེ། རུས་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་
ཡུག་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ཁ་ཐེ་དམར་པོ་ཡུག་དང་གསེར་མེད་རྩར་སྤྱིག་ཡུག་གསུམ། སྤྱན་
པོ་ཡུག་གཉིས། དམར་པོ་ཡུག་གཅིག། གསེར་མ་སྤྱན་པོ་སྤྱིང་གཅིག། རུས་སེར་པོ་སྤྱིང་
གཅིག། གསེར་གཞི་མ་དམར་པོ་ཆེ་བ་ཡུག་གཅིག་དང་། རྒྱང་བ་ཡུག་གསུམ། སེར་པོ་ཆེ་
བ་ཡུག་གཅིག་དང་ཁ་དོ་རྒྱན་བཞི་དམར་པོ་ཡུག་གཉིས་དང་སེར་པོ་ཡུག་གཉིས། རྩ་ཁ་
མ་རྒྱ་སྤྲུག་དང་སྤྱན་པོ་ཡུག་རེ། གསེར་མ་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་འདོམ་བཞི་མ་ལྔ། མཛོད་
གོས་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་ཡུག་བཅོ་ལྔ། ཁམ་བྱ་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་ཡུག་སོ་གསུམ་དང་ཁ་
གསུམ། ལྷ་བྱེ་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི། (༡༧༡ན)གོས་སྤྱོ་མ་སྤྱོ་ནག་སོ་སོ་
ནས་ཡུག་རེ། ལྷང་གུ་ཡུག་བཅད་ལྔ། ལྷང་སྐྱེ་ཡུག། ཉོར་གོས་མངགས་བཏགས་ཡུག་
གཅིག། ལྷ་བྱེ་ཆོས་ཁ་སྤྱོ་ཆོགས་ཡུག་ཕྱེད་བཅོ་བརྒྱད་དང་འདོམ་བཞི། གོས་ལྷང་ཡུག་
ཕྱེད་གསུམ། ལྷང་སྐྱེ་ཡུག་གཅིག། ལྷང་ནག་ཡུག་གཅིག། ལྷང་སེར་ཡུག་གཉིས། གོས་
མཆོན་ནག་ཡུག། གོས་རྩར་ཡུག་ཕྱེད་གསུམ། དཀར་པོ་ཡུག་གཉིས། གོས་མིང་དཀར་
པོ་ཡུག། བཀྲལ་བཏགས་ཁ་གང་དང་སྤྱོ་བྱེ་ཆེ་བ་གཉིས། ཉོར་གོས་ཀྱི་སྐྱེ་རགས་མངགས་

བཏགས། ལྷག་ཤུན་ཡུག་གསུམ་དང་ཁ་གསུམ། རིང་པོན་མངགས་བཏགས་གཅིག་དང་།
གོས་རྩིང་ཚལ་བ། བཟལ་བཏགས་གསེར་གཞི་མ་ཁ་དོ། གོས་ཟེ་རུན་ཡུག་གཉིས། གོས་
ལྷང་ཡུག་དང་ཡུག་བཅད་འབྲེས་པ་གསུམ། ལྷན་རྩིང་ཡུག་བྱུག་ཅུ་རེ་གཅིག །དར་བྱ་ཡུག་
བཞི་བཅུ་ཞེ་ལ། སག་རི་བྱབས་བརྒྱད། ཉོར་ལིང་དམར་པོ་ཡུག་བཞི། གསེར་སྐྱད་ཐུམས་
པོ་སྐྱད་སྐྱད་ཀྱི་སི་ཏ་ཏོ་འདོམ་ཉི་ལྷ། རས་ཀྱི་སི་ཏ་ཏོ་འདོམ་ལྷ་བཅུ་དང་གཉིས་རྣམས་སོང་།
རི་སྐྱད་དུ་ཡང་དད་པ་སྡོན་འགོ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་
བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་དཀར་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་མ་ལྷ་བྱའམ་རྩ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱ་སྐྱོར་དངོས་དང་ཞལ་འདེབས། ཐ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བྱེད་པ་ཡན་ཀྱང་། ལྷོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པའི་མདོ་ལས། དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་མི་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་གང་ཡང་ཟད་པའམ་དེངས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །བཅུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་ཐེགས་པ་རྒྱ་མཚོར་(༡༩༡བ)ལྷུང་བ་ནི་
བསྐྱལ་པས་མ་སྟེགས་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པའམ་དེངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་མི་འདུག་གི་བར་དུ་
བར་མ་དོར་ཟད་པའམ་དེངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྷར་མི་ཟད་པའི་དགོ་ཚོགས་ལྷ་
ན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུགས་ཤིན་ཏུ་མངོས་
པ་དག །རིན་ཆེན་གྱི་དོར་རི་ལྷར་བྱས་པ་ཡང་། །ལྷ་ན་སྤུག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མངོས་པར་
བགྱིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་
ལྷས་པའི་ཚོགས་བཅད་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་ནི། །སྐྱེ་གསུགས་
རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཐུན་ཅི་སོང་བ། །དེ་ཡི་གངས་སྟེད་དེ་བྱེད་མི་རྣམས་ཀྱིས། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྟེང་
ངས་པར་རྒྱལ་སྟིད་ཐོབ། །གསུགས་དང་གསུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། །བྱན་སྤུམ་
ཚོགས་པའི་ས་མཆོག་ཀྱན་སྐྱོང་ནས། །ཐ་མར་སྐྱེ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྤུག་བསྐལ་

མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གོ་འཕང་ཐོབ། །སྤྲུལ་འདི་ན་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་བྱེད་པ། །དེ་དག་གཞུགས་བཟང་ཡིད་འོང་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དབང་པོ་བསྐྱམས་ཤིང་འོད་འབར་ཉི་མ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་མིག་རྩ་སྤྱུག་བསྐྱལ་འགྱུར། །སྤྲུལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཞུགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་དེ་མ་མེད་པ་དང་། །བསྐྱེད་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུར་འཇམ་ཞིང་ཡང་། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྡོམ་འགྱུར་ལས། སྤྲུགས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་པས། །གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་བྱ་བ་སྟེ། །བྲིས་སྐྱེ་བསྐྱུབས་ན་སྤྱར་བར་ནི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲུལ་པཎ་གྲུབ་ཀྱིས་ལན་(༡༤༣ན)ཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱུགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཞུགས་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་རྣམ་སྟོན་ཆེས་དཀར་བའི་ག་བུར་གྱི་རྒྱན་འཛད་མི་ཤེས་པ་ནི། ལུང་ཤན་ཆོགས་ལས། རྩ་བ་སྐར་མའི་ཆོགས་བཅས་ས་ལ་སྤྱང་ཡང་མིད། །ས་འདི་རི་དང་ནགས་ཆལ་མཁའ་ལ་འགོ་ཡང་མིད། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་ནི་སྐམ་པར་འགྱུར་མིད་ཀྱི། །བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྩུན་གསུང་འགྱུར་བ་མིད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདི་བྱིའི་མི་འདོད་པའི་ཆ་གདུང་བྱང་ནས་སྤྱངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་མོས་བཞད་པའི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་བ་བར་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཐར་པ་རྩ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི། །ཅ་བ་རབ་རྩ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི། །ལུང་པོ་མི་བདེ་པ་ཡི་ཁམས་བརྟན་པོ། །སྟོན་ལམ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་བཞིན་དར། །འཛིག་རྟེན་དེགས་པའི་གཙུག་གི་རྩ་བ་བྱ། །རྟག་པར་རྟེན་པ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །ཅེ་བྱ་དམར་གསུང་གི་སྤྱང་བས་སྟོན་བྱོན་ཀྱི། །དམ་པའི་སྤྱོད་བར་བསྐྱུགས་མོད་དེ་ལྟར་ཡང་། །བསོད་ནམས་འཁོར་ལོ་ས་ལ་འབྱུགས་ཆེན་པོའི། །བསྟོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་ལམ་རྟེན་པ་བཞིའི། །དུས་ལྡན་དར་བའི་ཆངས་པ་རྟན་པོའི་གཞུགས། །སྟོན་ལྡན་རྒྱལ་བའི་བཞིན་རས་དོམ་པ་བཞིན། །གང་གི་ལེགས་བྱས་འཛིག་པའི་ལག་པ་ཡིས། །མདོན་

པར་བྲེ་བའི་ཟ་འོག་མེ་རྟོག་དཔལ། །བེ་ཤ་ཀམ་འི་སོར་ཅེས་སྤྱར་བསྐྱབས་པ། །མིང་གི་བྱང་
བ་ཆགས་པའི་དབྱིད་བཞིན་གྱུར། །དགེ་བ་འདི་སོགས་འདས་དང་མ་འོངས་པའི། །དྲངས་
གསལ་ཤེལ་ངོས་གྲིས་པའི་གཟུགས་རི་བཞིན། །རབ་བཀྲ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕུན་ཚོགས་
ཀྱུ། །(༡༩༣༧)གང་ཡིན་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པ་དེ་ཡི་མཐུས། །བརྟན་དང་གཡོ་བའི་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་པ། །ལག་མཐིལ་སྐྱེ་རུ་ར་ཡི་འབྲས་བུ་བཞིན། །གསལ་བ་སངས་རྒྱས་བསྟན་
དང་ཁྱད་པར་བྱ། །གསེར་འོད་ལྷ་སེར་འཛིན་པའི་ལུགས་བཟང་དར། །དགའ་ལྷན་སྤྱོད་གས་
ལས་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་གི། །ཆབ་སྲིད་ཡོངས་འདུ་དར་བའི་ལྷོན་པ་བཞིན། །དེ་འཛིན་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རེ་སྒོར་བ། །དམ་པ་གང་ནམས་རྟག་ཏུ་ཆེ་བརྟན་ཤོག །གངས་ཅན་པན་
དང་བདེ་བ་གང་གྲུའི་རྒྱན། །ཆད་པ་མེད་པའི་པན་གྱུར་ཉེ་སའི་དཔལ། །ཟན་གཡང་རྩོམ་
གདན་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་། །བརྟན་པ་དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་དར་བར་ཤོག །སྲིད་དང་
ཞི་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི། །ཁྱར་འདེགས་ནོར་འཛིན་སྟོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཞིར། །བདེ་
ལེགས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོད་སྤྱིན་སྒོ། །ནམ་ཡང་ཟུམ་པ་མེད་ཅིང་ཁྱད་པར་བྱ། །རྒྱ་
རྟོར་བོད་གསུམ་ནད་དང་དབུལ་ཕོངས་བཤེས། །ཞེ་སྤང་མེ་ལྷེ་འཁྲུག་ཅོད་ཉེར་འཆེ་
སོགས། །ཀྱན་ཞི་ཆར་རྒྱ་དུས་འབབ་བདེ་ལེགས་ཀྱི། །དགེ་མཚན་ཀྱར་ཏུ་འབར་བའི་དཔལ་
ཐོབ་ཤོག །ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྷ། །བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཉེ་དུ་
འབངས་འཁོར་གཡོག །གནས་སྐབས་རྒྱ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཀྱི་དབྱ། །རབ་བཅོམ་བསམ་
པ་ལེགས་པར་གཤེན་པའི་ཞིང་། །རི་སྟོད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་ལས། །འབྲས་བུ་སྟེ་
མ་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་ཁྱར། །རབ་རྩོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་སྤྲ་མེད་པའི། །རྩོམ་འཆང་ཆེན་
གོ་འཕང་ཡོངས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དེད་དུས་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་རྒྱ་བ་གཞན་(༡༩༣༧)ལས་མི་དམན་
པ་དེད་རང་གི་སྤྱིད་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ནས་བསམ་ཡས་སུ་བཟང་གོས་བསྐྱེགས་པའི་རྣམ་འབྲེན་སྟོབས་བཙུ་
མངའ་བ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གོས་སྐྱ་བཞེང་བ་མཛད་སྐབས་དཀར་ཆག་སྟོན་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་གསུང་

མེད་དང་ཞི་བའི་ཚུལ་དཀར་མུ་ཉིག་འབྲུམ། །རབ་སྐྱེར་ལྷ་ཁྱ་མེད་གོ་གང་གསུང་
 གིས། །རིག་གྲོལ་ཐར་པའི་སར་བཀོད་ཉན་ཐོས་ཆེ། །བཙུ་བྱག་འཁོར་བཅས་སྟོང་དབྱུས་
 ཟེའུ་འབྲུང་བཞུགས། །མཁའ་ཁྲབ་འཕྲོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་མདངས། །མཆོམས་སྒྲིན་
 དམར་པོ་ལ་འཁྱུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ། །མི་ཡི་ཐོལ་ཅན་འཇམ་མགོན་ཙཱ་བ་། །ཡབ་སྲས་བརྟུང་
 བར་བཅས་ལ་ཕྱག་བགྱིའོ། །པན་དང་བདེ་བའི་རྐང་འབྲུང་གཞོན་ཏུ་ཆེ། །གསོ་བྱེད་རྣམ་
 སྒྲིན་དཀར་པོ་ལྷན་པའི་ཆབ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་རྣམ་ཡོ་བྱེད་སོགས། །དེབ་ཏུ་བཀོད་
 པའི་རྟུང་མང་སྟན་པོ་འཛེབས། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྟན་བསུས་ཏེ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། །གཏོང་པོད་ལྷན་པ་གང་ཁྱོད་ཀྱི། །ལེགས་བྲས་ར་ནི་འཛིག་རྟེན་
 བ། །སྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུང་བར་བགྱིད། །ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་གཞན་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་བ་
 (༡༤༣བ)ལྟར་གཏོང་བ་དང་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱི་ཁྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུའམ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 ཆེན་པོའི་རྟུང་སྟོང་དུ་ཞུགས་པ་དེད་རང་གི་སྟེང་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ནས་བསྟན་དང་འཕྲོ་བའི་གསོས་ཆེན་པོར་
 བསམས་ཏེ་དེ་པོ་བདེ་ཆེན་དུ་གཙོ་བོ་སྟོན་པ། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཙུ་བྱག་འཁོར་བཅས། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མང་ལམ་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

རིམ་ཁྲ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཅས་པ་ལ་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ཐོག་དང་། མདུ་ཅི་ན་སོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་རྣམས་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་རྗེས་སྐྱ་ཚོགས་པ་བཅས་འོག་མིན་སྐྱལ་པོ་བཞོད་པའི་པོ་བྱང་གི་མཆོད་རྒྱུ་གསར་
བསྐྱེན་མཛད་པ་འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པ་མཆོད་རྗེས་སོགས་ཀྱི་དེབ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་བཞོད་པ་ལ། །

༢༡། །དཀར་ཆག་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་འདོད་པ་འཇོ་བ་ བྱང་རྒྱལ་ལྟའི་འཁྲི་ཤིང་།

འཇིག་རྟེན་དེགས་སྤྱོད་ཆངས་དབང་ལ་སོགས་རལ་ཅེར་ཞབས་བྱང་རྒྱ་བ་
གསར། །སྤངས་ལས་རྟེན་ཚོགས་ཆ་གདུང་ཡོངས་བཅེལ་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱའི་མཐའ་ལྡན་
པ། །སྤྱན་གྱིས་བྱུང་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཐིན་ལས་གསྐྱའི་ཡབ་གཅིག་བྱ། །ཟས་གཙང་
སྤྱས་ཞེས་སྤྱན་གྲགས་བ་དན་སྤིད་པ་གསུམ་ན་གཡོ་དེར་འདུད། །ལྟ་བས་མི་ངོམ་མཚན་
དཔའི་བཞོད་པ་སྤྱན་རྫོགས་སྐྱ། །དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་གསང་གི་རྒྱས་ཆད་མེད་
མཛེས། །བདེན་གཉིས་ཀྱན་གཟིགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་བྱགས། །མ་པམ་ས་
འཇིན་དབང་པོར་དུས་ཀྱན་མགོས་བྱག་འཆལ། །བྱུང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འོ་མའི་
མཆོ། །བཤད་སྐབ་རི་པོ་བསྐྱེལ་བས་བསྐྱབས་སྐྱེས་བཅུད། །ཡང་དག་བསྟན་པའི་སྟོག་ཏུ་
(༡༩༩༩)སྤྱིང་མཁས་པའི། །འཕགས་ཡུལ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་བྱག་གི་ཡུལ། །ལོག་
རྟོག་དབུལ་བས་བཅེངས་པའི་པོད་ཡུལ་འགོ། །ཆོས་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་རྣམ་ཐར་
གྱིས། །སྤྱེ་བཞིའི་སྤང་བ་ཀྱན་གསལ་མར་མེ་མཛད། །སྤྱས་བཅས་བཀའ་གདམས་བརྒྱད་
པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱགས། །ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་རྫོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །གདེངས་པས་གཉིས་
འཇིན་གཡུལ་དུ་རྣམ་གཞོན་པའི། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོ་དུང་སྤྱིག་རྫོས་གར་ཅན། །སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་དུས་ཀྱན་འདུད། །ཀྱན་ལ་མཛོལ་གཙུགས་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱན་རས་

ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་རབ་གཟིགས་པ་དང་དཀར་འཆང་བའི་ལྷ། །གང་འདུལ་ཚུ་མཚོར་ཡོངས་ཤིང་
རྒྱལ་སྒོན་དང་། །པཎ་བྱུང་བུར་སྤྲིག་འཆང་རྣམས་བྱུག་གི་ཡུལ། །དགའ་ལྡན་རྒྱལ་ཆབ་མི་
པམ་གསེར་གྱི་ཞལ། །རྫོགས་ལྡན་སྤང་བྱེད་ཤིང་བའི་ཁ་ལོ་པ། །ལེགས་བྲས་སྐྱེ་རིངས་
ཤུགས་ལྡན་སྒོ་གོས་གྱི། །མཁའ་ལ་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་
དབྱངས་སྟན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐབས་དོན་སྤང་བསྤང་བ་ནི། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་
བྱང་པོ་མི་ཉུང་བའི། །གཤགས་པ་ཆེན་པོ་མི་པམ་པའི། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་
རུས། །ཞེས་པ་དང་། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། །མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱར་
ཐོགས་པ་མེད་འདུག་པའི། །མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རུངས་བདུད་གྱི་སྟེ། །གནམ་ལྷགས་
བབས་པའི་མེ་ཏོག་གཞོན་རུ་བཞིན། །པམ་མཛད་སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་གྱིས་བརྗོད་པ་
ཁོད། །ཅེས་དང་། །རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་རྒྱུད་ལྷ་མའི་ལྷོ་ཀར། །གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་
རྗེས་སུ་(༡༩༩བ)གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་མིན་ཏེ། བཙུམ་
ལྡན་འདས་བྲམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ཉིད་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་
ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་སོགས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་།
གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་པམ་མ་མི་བྱུང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྟག་པའི་སྐྱེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །བཀོད་པ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སྟོན། །ཞེས་
སྐྱར་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྐུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་བསྟན་ནས་ཐབས་མཁས་པ་མཐའ་
དང་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་མཛད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྲམས་
པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་ཅེས་བྱར་བྱུར་པ་ན། །བདེ་

གཤེགས་མཐུ་ཆེན་གདུགས་ཚོད་དག་ལ་སྤྱན་ངངས་ནས། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྤྱང་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། བྱམས་པས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་ངས་མདོན་པར་ཤེས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ཡང་དག་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་བསྐྱེད་
པ་བཞི་བཅུ་ཙུག་ཉིས་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ངས་གདོད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཀུན་དགའ་(༡༧༥ན)པོ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་འདས་ནས་
བསྐྱེད་པ་དགུ་བཅུ་ཙུག་བཞི་ན་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱུ་པའི་རིགས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་ངས་བཙུན་འགྲུས་འབར་བར་བྱས་
པས་སྤྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་ངས་བཙུན་འགྲུས་རྒྱལ་པོ་ཆེས་སྤྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་ལས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུ་ཙུག་ཉིས་ཀྱིས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྔ་བ་དང་། བྱམས་
པ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། སྟོན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གངས་མེད་པ་ཡུན་རིང་
ཞིང་ཆད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གསེར་བཟང་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱམས་
པ་ཉིད་སྤྱིར་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་ཏེ་ལོ་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱད་ཙུག་བཞིའི་བར་དུ་བསྟེན་བཀྱར་དང་སྤྱད་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བས་བཀྱར་སྟེ་བྱས། སྒྲ་མར་བྱས། རིམ་གྲོར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་
ཙུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་
པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྔ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འཇུག་པས། རི་ལྗང་ངང་

པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་གཤོག་(༡༩༥༧)གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འཕུར་བ་
བཞིན། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་ཏེ་ལྔ་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱར་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲེ་བ་བྱངས་མེད་པའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་མཁའ་
ལ་ཆེ་བ་ཤར་བ་དང་། དྲངས་པའི་ཚུ་ནང་གཟུགས་བརྟན་ངང་གིས་འཕྲོམ་པ་དང་འབྲུ་བར་
ནམ་པར་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་མི་གཡོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྤར་ལྡང་བ་མེད་པར་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ལས། དགའ་ལྔ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་བཅུ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ན། དམ་པ་རྟོག་དཀར་ཉིད་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མཆོག་གི་སྤྱལ་
སྐྱར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྤྱད། སེར་སྐྱའི་ཁབ་ཏུ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་ཏེ་འཕྲོ་
བ་ལ་ཉེ་བ་ན་རང་གི་ཅོད་པན་མ་པམ་པའི་དབྱར་བཅིངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོར་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིའི་འཁོར་
ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྤྱད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདིས་བྲེད་ལ་ཆོས་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་མགོ་ལས་ཐོད་
དང་ཅོད་པན་པོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་མགོ་ལ་བཞག་ནས་འདི་སྤྱད་དུ།
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་བྲོད་ནི་ངའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བྱམས་པ་དགའ་ལྔ་ཏུ་གཉིས་དམ་པར་དབང་བསྐྱར་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དགའ་ལྔ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱི་རང་གིར་མཛད་ནས། སྤར་ཡང་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་(༡༩༤༩)འདིར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ནི། དཀོན་བཅེགས་
འཕགས་པ་བྱམས་པ་སང་གའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ལ།

ཞེས་པ་དང་། ཡང་དགོན་བཅེགས་ལས། བསྐྱལ་པ་མཛེས་པ་སྤང་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ནམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་
བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་དུས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་
ལ་བཅུན་མོའི་འཁོར་བདུན་འབུམ། བྱ་སྟོང་། བཅུན་མོ་མ་སྤད་མ་དང་། དཔེ་མེད་མ་གཉིས་
གྱི་པང་པ་ན་བརྩམ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་བྲེལ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་ཏེ་གཞོན་ནུ་
སྟོང་དང་གཉིས་ཆང་བ་ལས་གང་དང་པོ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བརྟག་པའི་སྤྲད་རིན་ཆེན་སྣ་
བདུན་གྱི་བྱམ་པར་མིང་གིས་པ་བཅུག །ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱས་ནས་མིང་རིམ་
པར་བྱུང་བ་ན་ཐོག་མར་གཞོན་ནུ་ནམ་པར་དག་པའི་སློ་བྱོས་ཀྱི་མིང་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཛིག་དང་། གཉིས་པ་གཞོན་ནུ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གསེར་ཐུབ། གསུམ་པ་གཞོན་ནུ་དབང་པོ་ཞི་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་
སྤངས། བཞི་པ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྲུ་ཐུབ་པ། ལྷ་
པ་གཞོན་ནུ་སྐར་ལས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པར་བསྟན་
ལ། སྟིང་རྩེ་པད་དཀར་ལས། སྟོན་བསྐྱལ་པ་འཛོན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་(༡༤༤)པ་
རིན་ཆེན་སྟིང་པོས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཅིབས་ཀྱི་སྤྲུང་རྒྱལ་ཐན་དང་བཅས་
པ་དང་། མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་གྱི་སྟིང་པོའི་སྤས་བདུན་ཅུ་ཅ་དགུ་བྲམ་ཟེའི་
སྟོབ་མ་བྱེ་བ་ཐུག་གསུམ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་དང་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་
པར་ལུང་བསྟན་པ། རིག་བྱེད་སྟོག་པའི་བྲམ་ཟེ་མང་པོས་སྒྲ་མར་བསྐྱར་བ་བྲལ་འཇུག་
སོགས་སྟོང་དང་བསྟན་བཀྱར་བའི་བྲམ་ཟེ་ལ། བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་སྟོབས་ཆེན་ཤུགས་འཆང་
ནམས་ལས་རིག་བྱེད་སྟོག་པ་སྟོང་གི་སྤྲེ་བོ་བྲལ་འཇུག་རྒྱང་ཤར་སྟོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དྲར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན།
དེ་འཕྲོས་སྟོབ་མ་རིག་བྱེད་པ་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་བསྟན་བཀྱར་བ་ལྷ་བྲེལ་སྟོབས་ཆེན་

ཤུགས་འཆང་རྣམས། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལུག་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ལ་མི་མཐེད་པས་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ་འདིའི་
བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་གཞན་དང་བྲམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་རྟིང་པོ་བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ནང་ཆོན་ཁྲིའུ་བཞི་པ་བཟོད་བྱའི་བྱ་ངེ་མ་མེད་པ་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་
པའི་དུས་བྱམས་པར་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་མཐུན་པར་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འམ་པད་མ་སྟོང་
མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་འདིར་ཤུའི་དབང་པོའི་རྗེས་སོགས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་།
མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་
ཉི་ཤུར་གནས། །ཞེས་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་རྫོགས་ཉི་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་འགོ་བརྩམས་
རིམ་གྱིས་བྲི་བ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བར་སྟག་པ་ཡ་ཐོག་དང་། དེ་ནས་སྤྲར་ཡང་(༡༤༡ན)ཡར་འཕེལ་
གྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པར་སྟག་པ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཁྱག་པ་བཙེ་
བརྒྱད། དེ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་འཕེལ་བ་མ་ཐོག་སྟེ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གང་
ལ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཡང་། མཛོན་པ་མཛོད་ལས། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ།
འབྱུང་ངོ་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་འདིར་ཆེ་
ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་མར་འགྲིབ་པ་ནས་བརྒྱའི་བར་སྐབས་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡར་སྐྱེས་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། བརྒྱ་པ་མན་ཆད་དུ་ཆེ་དུས་
ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟིགས་མ་ལྔ་ཉ་ཅང་བདོ་བས་སྟོག་དང་ཡོ་བྱད་དང་ཁྲིམ་
པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོགས་དང་ལུས་རྒྱད་པས་ངན་སྟིགས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤར་སྟོས་པའི་བར་གྱི་ཁྱག་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱལ་བྱམས་པ་
འཛིག་རྟེན་དུ་ངེ་ལྟར་འབྱོན་པ་ནི། མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་
པ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གྲོང་ཁྲིའུ་ཉིག་གི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིགས་ནི་བྲམ་
བེའོ། །འོད་ནི་དཔག་ཆད་གཅིག་གོ། །ཡབ་ནི་ཆངས་བཟང་ཞེས་བྱའོ། །ཡུམ་ནི་ཆངས་

བདག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྤུལ་ནི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །རིམ་གྲོ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ནི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བྱའོ། །རྩུ་འཕྱལ་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་མཚོག་ནི་བཙོན་འགྲུས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་
པ་དྲུང་འཕྱར་སྤྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུང་འཕྱར་སྤྲུག་དགྲུ་དང་བྱེ་བ་(༡༤༥)སྤྲུག་
བཞེདོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དྲུང་འཕྱར་སྤྲུག་དགྲུ་དང་བྱེ་བ་སྤྲུག་གཉིས་སོ། །སྐྱུ་ཆེད་ཆད་ནི་
ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ་། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །སྐྱུ་གདུང་
ནི་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཚོད་རྟེན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ། དྲུང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཆངས་བཟང་
མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཆངས་ལྡན་མའི་རུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་པོ་
བྱང་ཉོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་དྲུང་གི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་ཆངས་བཟང་དང་ཡུམ་
ཆངས་ལྡན་མའི་སྤུལ་སྤྱུ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་བྱིས་དུ་བཙུན་མོ་རྩ་བའི་
གདོང་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ལྟའི་དཔལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་ཉམས་སྤྱོད་བར་མཛད་
དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྒྱུན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མདོ་དེ་ལས་
གསུངས་ཤིང་། ཁུངས་གཞན་ལས། རྒྱལ་པོ་དྲུང་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཞིག་བྲམས་
པའི་ཡབ་ལ་ཕྱལ་བ། དེས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་དེ་མ་ཐག་བགོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱིས་
སྤངས་ནས་སྐྱུ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱལ་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་གཤེགས་པར་གསུངས་ཤིང་།
གཞི་དེར་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་མོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པར་དཀའ་
བ་སྤྱད་དེ་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སོགས་མི་འདྲ་ཅམ་མཆིས་པ་ནས། སྤྲུང་ཡང་བྱང་
རྒྱལ་བརྟེས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ཏེ་ཞག་བཞི་བཙུ་ཅ་དགྲའི་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཤིང་དྲུང་དེར་
བཞུགས་པ་ལ་ཆངས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བྱང་སྤྱོད་སྤྱང་བའི་གནས་སུ་གཤེགས་
ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཁྲིམས་པས།

(༡༧༩ན)སེམས་ཅན་ཆོད་གཟུང་མེད་པ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཆམས་པའི་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཤར་བའི་ཆེ་འདུས་པར་སྦྱེས་ཏེ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བཙུ་བཞི་དང་ནི་བཙུ་ལྔ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆེ་གཅིག་ཆེས་བརྒྱད་དང་། །ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ནི་ཆེ་བ་ལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་མཉམ་གཞག་ཅིང་། །བསྟན་གནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་སོ་ཞེས། །དོན་འདི་རབ་ཏུ་གསུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ད་ལྟ་བསྟན་གནས་གཙང་མ་ལན་ཅིག་བསྐྱུངས་པ་ཙམ་གྱི་དགོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་མདོ་ལས། ཐ་ན་མེ་ཏོག་སྟེན་པ་གང་ཙམ་མམ། མར་མེ་གཅིག་ཙམ་འབྲལ་བའམ། གཞན་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྤྱི་རང་བ་དང་། ལྷའམ་མི་རྣམས་གྱི་དགོ་བ་འདི་རྣམས་བྱེད་པ་ནི་དེའི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་ལས་གྱི་བག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་གདོན་མི་བ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པ་དག་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་བྱུ་ཙམ་བསྐྱུན་པས་ཀྱང་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆ་སྤྱོད་པའི་ཀྱང་པ་ན་བདེའི་(༡༧༩བ)རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ། འཛིག་ཏེན་ང་ནི་ལྷ་ངན་འདས། །ས་ཡི་སྟེང་འདི་སྦོངས་གྱུར་ན། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབང་ཉིད་དུས་མཐར་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་

དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་མིང་སྤྱོད་བཅས་བསྟན་ཅིང་། དེས་མཆོན་ཆད་ཐུབ་
བཀའ་བསྟན་བཅོས་ལུང་གི་རིགས་དུ་མ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་
འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་བྱམས་མགོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
པ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་དབྱགས་དབྱུང་མཛད་པའི་དོན་ལྟར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་རྒྱུང་རིང་
དུ་དོར་ཏེ་འབྲུལ་མེད་བསྟན་པའི་སློལ་འཇུགས་པར་མཛད་ལ། ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་བྱག་རྩེས་ཀྱི་
རིམ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཆེན་བཞི་ཞེས་བྲགས་པའི་ནང་ཆོན་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་
ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དག་ཆོ་འབྲུལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་བར་
བསྟན་ཏེ་ཆེག་མེད་པར་བཅོམ་པའི་དུས་སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་དར་བའི་སློལ་བཞིན་གནས་
སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་པོའི་སྤྲད་ཏོར་ཆོ་དང་པོའི་ནང་དུ་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཞེས་
འཇུགས་པ་གནང་བ་གྲོལ་བའི་ཉིན། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་གོང་བྱེད་དུ་གཤེགས་
པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དག་སྦྱང་གིས་ཀྱང་བཀྱར་དུ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནི་གསར་བྱ་དག་ལ་འབབ་པོ། །སྤེ་བ་ལྷ་པོ་དག་གིས་ཞམ་རིང་བྱའོ། །མཆོད་ཡོན་
(༡༩༩༥)དུ་བྱ་བ་ནི། ལན་པོ་དག་གིས་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་རོལ་མོ་བྱེད་པ་དག་གིས་རོལ་
མོ་བྱ་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བཟང་ངོ་། །རོལ་མོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཀྱེ་
མི་དག་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པ་དག་གིས་ཤིག་ཅེས་བཛྲོད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །ལམ་
པོ་ཆེ་དང་སྤང་དང་བཞི་མདོ་དང་སུམ་མདོ་དག་ཏུ་སང་ངམ་གནངས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
ཉིད་ན་ཡི་གེར་བྲིས་པ་བསྒྲག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གོ་ག་ལ་སོགས་པ་ལ་བྲིས་པ་སྤང་པོ་ཆེའི་བཤུལ་སྟེང་དུ་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་།
བ་དན་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་གསུགས་བྱ་བ་
ཆོས་དང་ལྷན་ནོ། །དེ་རྒྱལ་མཆོན་དག་གིས་བསྐྱོར་རོ། །ལན་ཀན་གྱིས་བསྐྱོར་རོ། །ལུགས་

ཀྱི་ཀ་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུ་། །དེ་དག་ལ་བ་དན་གདགས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་
རྒྱུ་དང་ན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་གདགས་སོ། །སྒྲོམ་གྱི་ལུས་སྒྱུན་པར་བྱའོ། །སྒྲོགས་
གྱིས་བཀྱར་རོ། །ཤིང་རྩས་ཀྱང་རྒྱུ་། །དེ་ལ་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་བསྐྱེད་
རྒྱུ་། །དབུ་ལ་མེ་རྟོག་རྒྱུ་གདགས་སོ། །མཚོད་ཡོན་དང་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་དག་ཀྱང་
རྒྱུ་། །དད་རྩས་ནི་གནས་པ་དང་གཞོན་ཅུ་དང་རྒྱུ་པོ་དག་གིས་སྒྲུང་རྒྱུ་། །གནས་བརྟན་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་། །ལམ་པོ་ཆེར་འཕྲང་བའི་བཟ་མ་རྟོག་བྱའོ། །སྤང་བའི་བཟ་མ་རྟོག་ཅུ་
བྱེད་པའི་བཟ་མ་རྟོག་གཞུག་གོ། །སྤང་བ་གདགས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་གོང་བྱེད་ཀྱི་
བཞི་མདོར་མཚོད་པའི་བྱེད་བྱ་དུ་མས་མདུན་བདར་ཏེ་སྐྱུ་འབྱེན་པར་གནང་བ་བཞིན།
(༡༤༤)མ་འོངས་བྱམས་པའི་བསྐྱེད་པར་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུན་རྩེ་ལ་འོངས་
སྐྱོད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་དགོས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བྱམས་པའི་སྤྱང་བརྟན་གྱི་སྐྱོར་དུ་
གདན་འབྱེན་གྱི་སྒོལ་དར་བ་བཞིན་དུ་ལས། བདེ་མཚོག་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས།
འཛམ་བྱ་སྤྱི་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནི་དབུས། །ཞེས་དང་། འཛམ་བྱ་སྤྱི་
ནི་རྒྱུ་དུ་འདིར། །ཞེས་སྤྱི་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་པོར་འཛམ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། རྩ་སྤྱི་འདི་
ལ་འཛམ་སྤྱི་རྒྱུ་དུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོན་
པའི་སྤྱེ་སྐྱོད་དུ་སྤྱི་བཞི་ལས་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་འདི་ལ་ཆེ་རྒྱུ་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་
འཛམ་སྤྱི་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་ཤིང་ཕྱིན་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས། དུམ་དབུས་ནས་སྟོ་
ཕྱོགས་སུ་དར་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དར་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
འཕགས་པའི་དུམ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོདས་འདིར། སྟོན་ཕྱོན་རྒྱལ་སྟོན་
མཁས་དང་བྱུ་བའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ་གངས་མེད་པའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མའི་
སྤྱང་བ་ལྟར་འོངས་སུ་གསལ་བ་པོད་ཆེན་པོའི་དུམ་སྤྱང་བྱུ་གསལ། སྤྱད་ཁམས་གསུམ་

ཞེས་གྲགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆེན་པོར་ཡང་སྐབ་བསྟན་ཏི་མ་མེད་པས་བྱུང་བའི་ནང་ཆོན།
འཕགས་པ་བྲག་ན་པད་མོ་དྲར་སྤྲིག་གི་རྣམ་པས་སྤྲིགས་དུས་འགོ་བ་འཛེན་ལ་གཅིག་ཏུ་
དཔའ་བའི་གོ་ཆ་ཅན་ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བུ་དག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོད་ཡོན་གྱི་མཐུ་
ལས་ཆད་མའི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ལྟར་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་གསེར་མདོག་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་
ལྷགས་(༡༥༠ན)ཏི་མ་མེད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་ན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་དུས་དེར། རྒྱལ་ཐང་ཞེས་
ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་དུ་ཀར་དགོན་མེས་འཛིག་པའི་ལྷལ་དུ་ཕྱོགས་དེའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོའི་ཞིང་ས་དམ་པར་གསར་བསྐྱེད་དགའ་ལྡན་སྤུམ་ཅེན་གླིང་ཞེས་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་འདི་
ནི། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་གཞི་
བཟུང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་ལེན་བོད་ལྷལ་དབུས་ཀྱི་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་བྲུ་ཆེན་པོ་
དག་ལ་མིག་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་ཐར་གཅོང་མ་འཛིན་པས་སྤྱི་ཁྱེད་གནས་སུ་འོས་པའི་
ཕྱིར་ན། སྤེ་འདི་ཆོ་འཕྲུལ་མཚོད་པའི་སྟོལ་དར་ཡང་མཚོད་སྟོར་དུ་གདན་འཛེན་རྒྱུའི་མ་
པམ་པའི་སྐྱེ་བརྟན་མི་འདུག་པ་འདི་ནས་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱར་འཇགས་བཀྲིས་པའི་སྣང་
བརྟན་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་པད་སྤྲགས་ཀྱི་དཔངས་ལ་རྒྱག་མཐོ་ལྟ་དང་སོར་
གང་ཡོད། གསེར་ཐངས་ལས་བསྐྱབས་པ་བྲག་ཞབས་ལྷགས་མར་བྱས་པ་འདི་ཉིད། དེད་
རང་ནས་ཞལ་ཁྲིམ་སོགས་གང་ཅིར་བལྟ་རྟོག་བཀྲིས་ཤིང་། དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་ཅན་
སྦྱེད་བྱེད་གྲུན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བཀོད་བྱུང་མཛད་དེ། སུམ་ཁ་ལས། དུལ་ཞིང་
དད་ལྡན་ལང་ཆོར་འབབ། །དབང་པོ་རྣམ་གསལ་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཁྲོ་མེད་སྒྲོག་འཕྲས་མི་
བྱེད་ཅིང་། །ཤེན་ཏུ་མཁས་ལ་སྟོ་བ་ཆེ། །བཟོད་ལྡན་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། སྟོམ་
འབྱུང་ལས། དུལ་ཞིང་བཟོ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ལ། །ཆོ་ག་མཐོང་ཞིང་མཉམ་བཞག་པ། །ཞེས་
པ་ལྟར་གཙོ་བོ་བཟོའི་རིག་པར་བྱང་ཞིང་ལག་པའི་འཕྲུལ་མད་དུ་བྱུང་བ་(༡༥༠བ)ལྟ་བུ་
ཕྱོགས་ནི་པ་ལ་ཡེ་རང་གི་བཟོ་བོ་ལྟ་རྟོག་དང་། ག་རྩ་སོ། ཁོ་ཁོམ་གྱི་བཟོ་བོ་སི་རྩི་སི་སོགས་

ལས་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་འབང་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འདི་གནས་གཞི་བཟུང་བ་དང་བཅས་
པའི་རྒྱ་སོང་ལ་གསེར་རྒྱ་བྱུང་གི་སྤང་བཅུ་ཞོ་གསུམ་སྐར་ཁྱེད་བརྒྱད་དང་བཅུ་ལ་མ་ཞོ་བཞི།
དེའུ་སྤང་སྤང་ཉི་ཤུ། ཟངས་མཁར་རྒྱའི་འདེགས་ཁལ་བཅུ་གཉིས་ཉག་གང་སྤྱོད་ཁྱེད་བཞི། ཉི་
ཚེ་སྤང་བཅུ་གཅིག་དེའུ་རྒྱ་སྤང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་ཞོ་ལྔ། དེའུ་རྒྱ་སྐྱེད་རྒྱ་སྐྱེད་ལྔ་གུལ་
རྒྱ་སྐྱེད་ལྔ་གུལ་གི་གདུ་བྱ། ཁྱེད་བ་ལེ་ཚན་སོགས་སྤྱ་རྒྱ་གི་སྤྱོད་ལ། ཁྱེད་པོ་ཆེའི་མཆོག་
ལས་བྱུང་བ་ག་ཇ་ལྟ་ཉིག་ཁམ་སྐམ་རྒྱུད་ཕྱོགས་ཅམ་གཅིག་དང་། དེ་ཕྱིན་ཉ་ལྔ་བས་གི་ཁོག་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་ཉིག་ཁམ་སྐམ་ཅམ་གཉིས། ཁམ་ཆོག་ཅམ་གཅིག་། རྒྱ་སྐྱེད་ཆེ་ཕྱོགས་
ཅམ་གཅིག་། ཁྱེད་སྤྱ་རྒྱ་སྐྱེད་ཅམ་ནས་སྐྱེད་སྐམ་ཅམ་གི་བར་དོག་སྐྱེད་ཅུ་སོ་གཉིས། སྐྱེད་
ཉིག་རྒྱ་སྐྱེད་ཅམ་དགུ་བཅུ་གོ་བཅུ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་འདིར་གཡུ་
རྩ་འཕོད་པ་བྱུག་དཀར་དམར་ཤ་སྟག་གི་སྐྱེད་སྐྱེད་བཀག་མི་ཐེ་བའི་གཡུ་ཆེ་བ་རྒྱ་སྐྱེད་ཅམ་
ནས་རྒྱུད་བ་སྐྱེད་གཤགས་ཅམ་གི་བར་དོག་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ། ཨུ་ཨུ་ཨུ་ཨུ་ལའི་མདངས་
ཅན་སྐྱེད་གཤགས་ཅམ་དོག་བརྒྱད། སྐྱེད་ཆུང་དོག་གཅིག་། རྒྱ་ནག་པད་རག་བཅོས་མ་དོག་
ཆེ་རྒྱུད་བཅུ་གཅིག་། སྐྱེད་མེན་དོག་ཁམ་ཆོག་ཅམ་ནས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཅམ་གི་བར་དོག་སྐྱེད་ཅུ་
སོ་བརྒྱད། རྩ་རྩ་དོག་ཆེ་བ་ཁམ་ཆོག་ཅམ་ནས་རྒྱ་སྐྱེད་ཅམ་གི་བར་བརྒྱ་དང་བཅུ་བྱུག་། སྤྱོད་
ཤེས་དོག་ཁམ་སྐྱེད་ཅམ་གཅིག་དང་ཁམ་སྐམ་ཅམ་གསུམ། བཟོ་བའི་ལས་(༡༥༡)རྒྱ་
འཕོར་རིང་གི་སོགས་སྤྱོད་སྐྱེད་གསོལ་རྒྱུད་ཆས་དང་བཅས་པར་དེའུ་སྤང་བཞི་བཅུ་ཞེ་
གསུམ་དང་ཞོ་བྱུག་། ར་བཟའི་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་གཡོགས་མཐོངས་ཏྱོར་རྒྱས་གཞི་དམར་མཐོང་
འཇའ་ཏྱོར་རྒྱས་དཀར་པོ། བབ་གཞུགས་ནང་མའི་བཅད་གོས་སྤྱོད་དང་འདིལ་གོས་ཟེ་
བྱུག་། བཟུ་ལི་ཀ་མ་གན་རྒྱས་གཞི་ལྗང་ལ་བཅད་ཟེ་བྱུག་། འཇའ་ཏྱོར་རྒྱས་གཞི་དམར་གི་
འདིལ་གོས་སྤྱོད་སྤྱོད་། ཏྱོར་སྟག་ཤུ་གི་སྤྱོད་ཤུ་གོང་པ་ཁ་ཟེ་གཞི་ལྟ་ཏྱང་ལྗང་གྲ། གོང་
གསལ་ཐམས་ཅད་གི་ནང་ཤུ་གོས་ཟེ་སྤྱོད་བྱས་པ། མཛོད་བཅུགས་འདོམ་དོམ་སྤྱོད་ལྗང་འཇའ་

བསྐྱེགས་ཀྱི་ན་བཟང་གཅིག །སྟོན་ཤལ་མཛོད་བཏགས་སྣ་ལྔ་གཅིག །མཛོད་བཏགས་
དཀར་པོ་འདོམ་དོ་མ་གསུམ་དང་། རྩང་བ་གཅིག །མཚོད་རྩས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ། འཕན་ལྷེ་གསུམ་
པ་མགོ་བབ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོངས་ཐོན་ཐི་གཞི་དམར། འཇའ་རྩས་སྔོ་ལྔ་དྲ། ལྷོ་བ་དང་ལག་
པན་ཚུན་གོས་དང་ཡིང་ཆོས་ཁ་སྣ་ཆོགས་མདངས་སྤེལ་ལྷེ་བཅེགས་ཀྱི་བར་མཚམས་དང་
སྤེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡེར་ཁ་དར་སྔོད་འབྱར་བ་ལྷོ་སྒྲིང་འཕན་མགོ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་
ལ་རྒྱག་འདོམ་གང་དང་མཐོ་གང་ཡོད་ཆ་གཅིག་འདོགས་ཐག་ཨ་ལྷང་རེ་འབྱར། བྱེ་ཕྱར་
གོང་བ་ཐོན་ཐི་གཞི་དམར། ཡས་མས་ཀྱི་འཇའ་རྩས་སྔོ་ལྔ་དྲ། གོས་ཡིང་མདངས་སྤེལ་ལྷེ་
བཅེགས་ཀྱི་མཚམས་སྤེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡེར་ཁ་དར་སྔོད་བཅས་པའི་ལག་བཅུ་ཡོད། རང་
ཤ་ཆོར་ཟི་སྒྲ། ཐོད་ཀྱི་ནང་ཤ་དྲ་བྱ་དམར་པོས་བྱས་པ་གོང་བཅས་ཀྱི་དཔངས་ལ་རྒྱག་
འདོམ་གང་དང་མཐོ་གང་སོར་དོ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་འདོགས་ཐག་རེ་འབྱར་དང་བཅས་པ།
ཡིང་རྩར་(༡༥༡བ)ཀྱི་དབྱ་གདུགས་ཉོག་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆོར་དང་། ཞལ་འདེབས་
འབྲལ་མི་བྱང་བ་ལ། གཏོར་པོད་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་བྱུག་པ་སྤྱིད་བྱེད་གུན་བསོད་ནམས་
དར་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་སོལ་ག །ག་ཇ་སྤྱ་ཉོག་ཁམ་སྒྲམ་ཅམ་ཉིལ་མོ་སྤྱས་ལེགས་
གཅིག །གསེར་སྤང་གང་རྟ་དཔོན་སྤྱིངས་ཆེན་པས་གསེར་ཞོ་བྱེད་གསུམ། གཡུ་རྩག་དཀར་
དོག་རྩང་བ་ལ། ཆོ་རིང་དབྱངས་ཅན་གྱིས་སྤྱ་ཉོག་སྤྱ་ཆོན་ཅམ་གཅིག །གཡུ་དོག་
གཅིག །བྱ་རྩའི་སྤང་བ་རྩན་ལྷན། ལྷའི་ཅིང་དར་རྒྱ་མགོན་གཉེར་གྱིས་གསེར་ཞོ་གང་།
མགོན་གཉེར་བི་ཆའི་ཆེ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་གིས་གསེར་ཞོ་གང་། སྤྱས་འཛིན་རྒྱ་ལྷ་
མཁན་པོ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་གསེར་ཞོ་གང་དང་སྤྱ་ཉོག་རྒྱ་སྤྱ་ཆེ་ཕྱོགས་ཅམ་
གཅིག །གསང་བྱ་སྤྱིང་སྔོད་ཆོས་རྩེ་གཤམ་པ་དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཤ་ལྷེར། འཕྲལ་བདེ་བ་
ཆོངས་དབྱངས་དངོས་བྱུང་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་སོ་སོ་ནས་གསེར་ཞོ་རེ། ཐུབ་
བསྟན་གྱིས་གཡུ་རྒྱ་སྤྱ་བྱེད་གཤམ་གཅིག །མིག་ནས་ཀྱིས་གསེར་ཞོ་བྱེད་

དོ། །ལེགས་པ་སྤྱིང་བས་གསེར་ཞོ་གང་། བཟ་ཤེས་ནོར་བུས་ཕྱ་ཉིག་སྤྲོ་ཆོན་ཅམ་གཅིག་ཀྱང་སོ་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་ཕྱལ་བའི་ཕྱ་ཉིག་གི་སོལ་གོ། །འབྲལ་བྱུང་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཆོས་བད་རག་དགྲུས་མ་སྤྲོ་གཤགས་ཅམ་གཉིས་དང་། ཕྱ་ཉིག་སྤྲོ་མ་ཅམ་གཅིག་ཀྱང་གསེར་ཞོ་གང་། །འབྲལ་ནང་ཆེ་བརྟན་དབང་ཕྱག་གིས་ཕྱ་ཉིག་ཁམ་སྐྱམ་ཅམ་གཅིག་རྣམས། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ལྟ་ཅི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་བྱིན་རྟེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྣ་རེ་ཡང་། ལྷོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀང་ཡང་རིན་པོང་གིས་གཞལ་བྱར་མ་གྱུར་མོད། པོང་དུ་གསལ་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་སོང་ཁྱོན་བསྒྲོམས་རི་པོང་ཡུལ་ཐང་པབ་(༡༥༩ན)པར་དདུལ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་བདུན་ཞོ་གསུམ་སོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་སྐྱ་གཟུགས་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་པན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དག་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་དོར་ལེགས་པར་བུས་བ་ཡང་། །ལྟ་ན་སྐྱ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །དེ་བཞིན་གསེར་དག་དང་ནི་དདུལ་དག་དང་། །ཅན་དན་གྱིས་ནི་སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་། །མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ལྟ་ན་སྐྱ་བ་གྱིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །འཛེམ་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་རྟོ་བ་དང་། །ཤིང་དང་རི་མོར་བྲིས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། །མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ལྟ་ན་སྐྱ་བ་གྱིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས། གཟུགས་རྣམས་སྤྱིང་བའི་འོད་ཟེར་རབ་གཏོང་ཞིང་། །མི་དབང་རྣམས་གྱིས་བསམ་ཡས་སྐྱ་མཐོང་སྟེ། །སྐྱ་གཟུགས་རི་མོ་སྣ་ཆོགས་མང་པོ་དང་། །མཆོད་རྟེན་བུས་པས་གཟུགས་སྤྱིང་འོད་འབྱུང་པོ། །ཞེས་དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། །འཇམ་དཔལ་རིགས་གྱི་བུའམ་རིགས་གྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གང་གླའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་སྟེད་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ལྟའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྟན་

པ་བྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་གོས་ནམས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་
ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་གཅིག་རི་མོར་བྲིས་
པ་(༡༥༩བ)འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་ལྷར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་
ཀྱང་། །བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཛོད། །ཅེས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གིས་
ནམ་དཀར་བསྐྱེད་པས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱིས་ས་བོན་མད་བྱང་སྟེར་བའི་མཛོད་ལུལ་
ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། འཕགས་པ་འོད་ཟེར་བྲི་མེད་ནམ་དག་འོད་ཀྱི་གཟུངས་
ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བམ་བེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་སོང་ལ་བྱོང་བྱོར་སེར་
སྐྱའི་ལམ་ཀྱི་སྐུ་མདོ་ན་མཛོད་རྟེན་རིང་བསྐལ་ཅན་རྟིང་པ་རལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤར་
བཅེགས་ཏེ། མཛོད་རྟེན་ཀྱི་ཅེ་མོར་སློག་ཤིང་བཅེགས་ལ། གསང་སྤྲགས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་
དེའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་མཛོད་པ་བྱས་ནས་གསང་སྤྲགས་ལན་བདུན་བཏོན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོའང་
བྱིར་བྱར་ཏེ་འཕལ་བར་འགྱུར་ལ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོངས་ཀྱི་གནས་
ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བ་ནམས་སྐྱ་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་པན་ཡོན་དང་། ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་མདོ་
ལས། གང་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཡོངས་སྐྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛོད་རྟེན་འཛིན་པ་ལས་སྐྱ་རུ་ར་ཅམ་བྱེད་དུ་
འཇུག །སློག་ཤིང་ནི་ཁབ་ཅམ་འཇུགས་སྐྱ་འཇུག །གདུགས་ནི་རྒྱ་ཤུག་གི་ལོ་མ་ཅམ་
འགོབས་སྐྱ་འཇུག་ཅིང་། སྐྱ་གཟུགས་ནས་འབྱུ་ཅམ་བྱེད་དུ་འཇུག །སྐྱ་གདུང་ཡུངས་ཀར་
ཀྱི་འབྱུ་ཅམ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱང་
བའི་སྤྲ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་(༡༥༩ན)བྱའི་རིང་བསྐལ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་
ཀྱི་མཛོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་སྐྱ་གདུང་གི་
རིང་བསྐལ། ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བྱའི་རིང་བསྐལ། སྐྱ་བལ་ཀྱི་རིང་བསྐལ། ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ་

བཞིའི་འབུལ་ལུགས་གོ་རིམ་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་བས་སྦུལ་བའི་འབུལ་སྒོང་ཉིན་མོར་
བྱེད་པའི་དགོངས་དོན་མཐོང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོལ་མ་ཉམས་པ་བཞིན་ངོས་ནས་ལག་བསྟར་གྱིས་
ཕུལ་བ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐལ་གཙོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་འཕེལ་
གདུང་གཅིག་།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡན་ཐུབ་པའི་འཕེལ་གདུང་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགའི་
ཉེན་སྐལ་ལས་རིམ་གྱིས་མ་རྒྱ་ཅི་ནའི་ཡུལ་གྱུར་ཕེབས་པ་གོང་མ་སེ་ཆེན་གྱིས་འགོ་བའི་
མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་དབང་ཡོན་དུ་ཕུལ་བ་རིམ་བར་བརྒྱད་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
གི་ནང་ཉེན་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འཕེལ་གདུང་ཨ་མ་ལས་བྱོན་པའི་འཕེལ་གདུང་གཉིས་
དང་བརྒྱད་ཁུངས་མི་འདྲ་བའི་ལྡན་ཐུབ་པའི་འཕེལ་གདུང་གཉིས། ན་ལ་རྒྱ་མཁན་པོ་ངག་
དབང་རབ་བརྟན་དང་། འགག་པ་ལུགས་རི་གཉིར་ཟུར་དགའ་བཅུ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་
གཉིས་གྱིས་ཞལ་འདེབས་སུ་བྱུང་བ་ལྡན་ཐུབ་པའི་འཕེལ་གདུང་རེ། སྐྱ་གདུང་དང་སྐྱ་བལ་
ཀྱི་རིང་བསྐལ་ལ་བྱིན་ཉེན་འགངས་ཆེན་གྱི་ཆོལ་བུ། ཉེན་འདམ་པལས་རྒྱུན་སོགས་ཆ་
ཤས་རེ་ཡོད་པ་ནས། བསྟན་པ་སྐྱེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཤ་གུབ་ཆོས་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ།
རྫོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་ཆོམས་གདན་ས་
ཐལ་གྱི་ནང་ཉེན་གས། སངས་རྒྱས་སྤང་པོའི་གདུང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྫོའི་ཁམས་
སུ་བྱིན་(༡༥ ན་བ)གྱིས་བསྐྱབས་པ། དག་བཙུག་པ་འཆར་ཀའི་སྐམ་སྦྱར། དག་བཙུག་པ་ཉི་
མ་གུང་པའི་གདུང་། ས་ར་ཏ་པའི་རེག་འཇམ་སྦྱལ་གྱི་པགས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེ་
སྐྱེ་མའི་ན་བཟའ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར། མཁན་སྒོ་བ་ཆོས་གསུམ་
ཀྱི་ཤངས་མཆོལ་བསྐེས་པའི་འབུམ་དམར། བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོའི་སྟན་རྒྱ། དབུ་ལོ། སྐྱམ་
ཐག །བུམ་ཆུ་རིལ་བུ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་ཕྱག་མཇུ་བ། ན་བཟའ། མངའ་བདག་མི་ཉི་
པའི་ཁ་འྲུ་ག །རྫོ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོམ་ཐག །གུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བེ་རྒྱ་པའི་རུས་རྒྱ།
སྐྱོམ་དབུག །མཁའ་འགོ་མ་ནི་གུའི་དབུ་སྒྲ། ཆོམས། མ་གཅིག་གུབ་པའི་རྒྱལ་མོའི་རུས་

ཀྱུ། བརྩེ་ཏ་ད་ན་ལྷེ་ལའི་དབུ་སྒྲ། བམ་ཟེ་བྲི་མེད་སྤང་བའི་ཤ་རིལ། རྩེ་མི་བྱ་རྩོ་གིའི་རྩོ་
རྒྱས་སྒོམ་ཐག། དགོ་སྒོང་མ་དཔལ་མའི་རིང་བསྐལ། བ་དམ་བས་རབ་གནས་མཛད་པའི་
འབུམ་དགའ་ལྡན་མའི་དུམ་བྱ། དཔལ་མཉམ་མེད་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རོང་བྱ་རྩོ་བོ་རྩེ་ཨ་
ཏི་ཤའི་དབུ་ལྷ། སྐྱ་ཆོས། རྒྱ་དཔེ། ཕྱག་ཐེང་། ཕྱག་ཚུ། གཏུང་ནག་རིང་བསྐལ། ཁ་ཆེ་བཤ་
ཆེན་གྱི་གཏུང་། དབུ་ལོ། སྐྱ་ཆོས། དེས་གནང་བའི་རྟེན་འདམ་དཔེ་བལ་མ། ཁ་ཆེ་དགོན་
བ་བའི་གཏུང་། ཆོས་རྒྱལ་སྒོང་བཅན་སྒྲམ་པོའི་ཕྱག་ཐེང་། དེའི་སྐྱལ་བའི་སྐྱག་གི་བགས་
པ། རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་གཏུང་། མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་གྱི་གཏུང་། བལ་པོ་ཨ་སྤུའི་རྩོ་
རྒྱས་སྒོམ་ཐག། བརྩེ་ཏ་འབུམ་ཐག་གསུམ་པའི་དབུ་སྒྲ། བ་བཟལ། བཤ་ཆེན་ནགས་རིན་
གྱི་གཏུང་། དབུ་སྒྲ། དབུ་ལྷ་སོགས་བཀའ་གདམས་རྩིང་མ་དང་། གསར་མ་དགོ་ལུགས་
སྒོར་ལ། ལོ་(༡༥༤ན)ལྷ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཕྱག་ཐེན། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་
གནས་གྱི་དབུ་ལོ། བ་བཟལ། གཏུང་ཐལ། ཆོམས། དགོ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་དབུ་ལོ། ཐུགས།
བ་བཟལ། སྐྱ་ཆོས། རྩོག་ལོ་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཐག། རྩོག་ལོ་ཁུ་དཔོན་གྱི་བ་བཟལ། ཁུ་སྟོན་
བཅོན་འབྲུམ་གཏུང་བྱང་གི་གཏུང་རུས། རྒྱལ་འབྲོར་དབང་ཕྱུག་དགོན་བ་བའི་སྐྱ་རགས།
ཞང་ཀ་མ་བའི་བ་བཟལ། ཤ་ར་བའི་སྐྱ་མཆོལ། ཤ་པོ་སྤང་བའི་གཏུང་། དགོ་བཤེས་སེ་སྐྱལ་
བྱ་བའི་སྐྱ་ཆོས། སྤེལ་བྱར་པའི་བ་བཟལ། དབུ་སྒྲ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤེལ་བའི་གཏུང་།
དགོ་བཤེས་ཁམ་བ་ལུང་པའི་ཕྱུལ། སྤམ་ཏི་དབྱ་བཅོམ་པའི་སྤམ་སྤྱར། དབུ་སྒྲ། བྱ་འདུམ་
བ་འཛིན་པའི་གཏུང་། དབུ་སྒྲ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་བྱགས་གྱི་གཏུང་། བཅོམ་ལྡན་རལ་
གྱིའི་གཏུང་། སྤར་ཐང་བ་དཔལ་ལྡན་གྱིའི་སྤམ་སྤྱར། བྱ་བེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
ཕྱག་ཐེན། དབུ་ལོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བེན་པོའི་དབུ་ལོ། ཆོམས།
ཕྱག་ཐེན། སྐྱ་མཆོལ། སྤམ་སྤྱར། བ་བཟལ། ཕྱག་ཚུ། དབུ་ལྷ། གནས་ཡངས་རྩོ་རྩེའི་ར་བ་
ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་ནས། རྩོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་ངར། མཁས་བྱ་བ་རིན་

པོ་ཆེའི་གཏུང་། སྐྱེན་ཐེང་། བཤཾ་ཆེན་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆེ་མས། སྐྱེ་ཆོས། དབུ་ཞྭ། བུར་
རས། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ལོ། ཆོས་ཇེ་མདོང་ཅེ་བའི་དབུ་སྒྲ། འདར་སྟོན་
སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གཏུང་། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་ཆོས་པའི་སྐྱེ་སྐྱུ་སྐྱར། བ་སོ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་དབུ་སྒྲ། དགའ་(༡༥༤བ)ལྟན་འཇམ་དབྱངས་གཙང་བ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་
དབུ་སྒྲ་བྱུག་སེན་སོགས་ཡོད་པ། བཤཾ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པའི་ན་བཟའ། འཇམ་དབྱངས་
སྟོན་ལམ་དཔལ་པའི་འདས་ཕྱིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ལོ། སྐྱེ་
མཆོས། སྐྱེ་རགས། བུར་སོ། བཤཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གཏུང་། དབུ་ལོ། ན་བཟའ།
རྩོ་ཇེ་འཆང་སྤྲགས་རམས་པ་དགོ་འདུན་བཟ་ཤེས་ཀྱི་གཏུང་། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཆོའི་དབུ་མྱད། སྐྱེ་ཤ། །གཟིམས་འབྱུལ། སྐྱུ་སྐྱར། བུར་རས། མགྲུལ་སྤྱང་གི་ཐག་པ།
གསོལ་པང་། སྐྱེ་རགས། སྐྱེ་ལ་བཅར་བའི་ན་བཟའ་དང་དར། དེས་བླ་མ་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱུ་བ་
པ་གནང་བའི་བུམ་ཚུ། སྟོམ་བདེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་དབུ་ལོ། ཇེ་བྱང་བསྟན་པ་རྒྱ་
མཆོའི་དབུ་སྒྲ། གཏུང་། ཇེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ཞྭ། གཏུང་བུས། འདས་མཆོས། དབུ་
ལོ། བུར་རས། མགྲུལ་སྤྱང་ཐག་པ། ཇེ་པ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་འབྱོར་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་ལོ།
ཐུགས། གཏུང་། དབུ་ཞྭ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ། ཇེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཀྱི་དབུ་ལོ། རྟེན་
བསྐྱུས། བཤཾ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་དབུ་ལོ། སྐྱུ་སྐྱར། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ་བྱམས་གཅིག་གི་སྐུ་མ་ཆ་གཅིག ། བྱུག་སེན། སྐྱེ་
མཆོས། སྐྱེ་མཐང་ཤམ། བཤཾ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ན་བཟའ། གོང་
མ་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ལོ་བྱམས་གཅིག་གི་སྐུ་མ་ཆ་མ་ལོངས་
ཅམ། སྐྱེ་རགས། འདས་ཕྱིས། བཀའ་གདམས་དང་དགོ་ཕྱགས་འདྲེས་པའི་རང་ཕྱོགས་
བླ་མ་འགདས་ཆེ་མང་པོའི་བྱིན་རྟེན་རྟེན་འདམ་སོགས་དང་། ཐུགས་རྟིང་མ། (༡༥༥ན)ས་
ཕྱགས། འདས་པ། རྩོ་གདན་པ། བྱ་ཕྱགས། བཀའ་བརྒྱད་པ། རྩོ་ནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་

ལ། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་ཐོན་མིའི་ཕྱག་བྲིས། བེ་རོ་ཅ་ནའི་རྒྱ་དཔེ། འབྲུལ་མེད་གཏེར་སྟོན་
འགའི་གདུང་དང་སྐྱེ་ལ། །ཤོག་སེར། ལྷས་ལོང་མ་ཁི་མའི་ལྷས་ཆབ། བྱབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་
རྒྱལ་པོའི་དབྱུ་ལོ་སོགས་དང་བིཊ་པ་ནས། ས་སྐྱེ་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་བརྒྱད་པའི་བདུང་
ཅི་རིལ་བྱ། འཕྲོག་མི་ལོ་རྩ་བའི་གདུང་། བ་རི་ལོ་རྩ་བའི་ན་བཟའ། འཁོན་དགོན་མཚོག་
རྒྱལ་པོའི་དབྱུ་ལོ། ན་བཟའ། ལྷ་མ་གནམ་ཁུ་པའི་བཞེས་ཅན། གདུང་། རུས་རྒྱ། རྗེ་
བཙུན་གྲགས་པའི་གདུང་། ཆོམས། རིང་བསྐལ། རྗེ་ས་པཎ་གྱི་གདུང་། དབྱ་སྒྲ། ལྷམ་སྐྱར།
འཕྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་གདུང་། ཐུགས། ན་བཟའ། རོར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀྱུ་
དགའ་བཟང་པོའི་སྐྱེ་རགས། དབྱ་སྒྲ། བྱར་རས། སྐྱེ་རས། རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀྱུ་དགའ་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་ཆོམས། ཐུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྟེན་བསྐྱས། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་
རབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གདུང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་རྡོ་རིངས་པའི་བྱར་མྱ། རྗེ་བཙུན་སྟོ་རུམ་པའི་དབྱ་
སྒྲ། གདུང་། ཆར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་གདུང་། དབྱ་ལོ། བྱར་མྱ། ཤངས་མཆོལ། གཏོར་སྐམ།
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་ཤངས་མཆོལ་དང་དེས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་སྒྲན། ཆོ་རིལ། རྐྱེ་
བདུན་རིལ་བྱ། མཁན་གཞོན་རུ་སྟོ་གོས་གྱི་ཆོམས། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ། རྗེ་དབང་ཐུག་རབ་
བཏན་གྱི་སྐྱེ་བདུན་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ། མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཚོག་ལྷན་གྱི་གདུང་།
དབྱ་ལོ། རྐྱེ་བདུན་རིལ་(༡༥༥བ)བྱ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་གོང་མས་དབང་གསན་དུས་གྱི་རུམ་
ཆོན། ས་སྐྱེ་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་མང་པོའི་གདུང་ཐལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། འཁོན་
རིགས་གོང་མ་རྣམས་དང་ཐུགས་གསར་མ་བ་མང་པོའི་དམ་རྩས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
པ་ཏྲ་བརྒྱ་མཛོ་བརྒྱ་རི་བའི་རིལ་བྱར་འབོད་པ་སོགས་དང་། མཁས་བྱུ་བྱང་པོའི་རྟེན་
འདམ་དང་གདུང་། མཉམ་མེད་རིན་ཆེན་བཙོན་འབྲུས་གྱི་གདུང་། འབྲི་ཐུག་པ་རིན་ཆེན་
འབྲུམ་གྱི་དབྱ་སྒྲ། དཔོན་སྟོན་སྐྱེར་སྒྲང་པ་ཆེན་པོའི་གདུང་། གཉག་དཔོན་བསོད་ནམས་
བཟང་པོའི་དབྱ་སྒྲ་དང་ཞུན་ཐེགས། ཁོ་ཕུ་ལོ་རྩ་བའི་དབྱ་སྒྲ། རྩོད་དུས་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས། དབྱ་ལྷ། སྐྱ་གཟན། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་མི་
བྱུང་དབང་གི་བུམ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ། ཐུགས་སྤྲོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གདུང་། ལྷ་
ལུ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱ་སྐྱ། རྩེ་མར་པའི་བེར་སེང་གོ་མཛིང་གཞོན། དབྱ་སྐྱ། གསོལ་
ཞལ། མར་པ་དབྱ་ཡགས་ཀྱི་གདུང་། རྩེ་མི་ལའི་དབྱ་ལོ། གདུང་། སྒྲོམ་ཐག །རས་གོས།
རྩོག་མདོ་སྤེའི་ན་བཟའ། རྩོག་ཆོས་སྐྱ་དོ་རྩེའི་རུས་རྒྱན། སྐམ་པོ་ཆེ་འོད་གཞོན་ལུའི་དབྱ་
སྐྱ། སྐམ་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཀྱི་དབྱ་སྐྱ། པག་མོ་གྲུ་པའི་ན་བཟའ། དབྱ་སྐྱ། འངག་སྦྱིལ་ཀྱི་ས།
འབྲི་ཁུང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཀྱི་དབྱ་སྐྱ། སྟག་ལུང་ཐང་པའི་ན་བཟའ། ཀམ་པགྱིའི་
དབྱ་ལོ། ཐུགས། རྒྱལ་བ་ཐོག་བདུགས་པས་ཐོག་གཏུམས་པའི་སྐྱ་གཟན། རོལ་པའི་དོ་རྩེའི་
དབྱ་སྐྱ། སྐྱན་སྤྲ་གཤམ་འབྱུང་བའི་གསེར་གཏོར་བདུད་ཅིར་སོང་བ། རྩེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་
ཀྱི་དབྱ་སྐྱ། གདུང་། ཐུགས། སྟག་ལུང་(༡༥༦)ངག་དབང་གཤམ་པའི་གདུང་། མྱིང་རས་
པའི་ཆོམས། སྒྲོམ་ཐག །རྒྱལ་བ་གཡའ་བཟང་པའི་དབྱ་སྐྱ། གདུང་། རྟོད་ཆང་པའི་ན་བཟའ།
ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བུ་པའི་དབྱ་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འདམ་དང་ཆལ་བུ། གཞན་ཡང་། རྒྱ་བོད་
ཀྱི་དམ་ཚུལ། གནས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་སྤྱ། ལྷ་མ་འགངས་ཆེ་མང་པོའི་རྟེན་བསྐྱུས།
འདི་གར་ནང་རྟེན་ན་བཞུགས་སོ་ཙག་གི་ཆ་ཤས་ནས་རྟེན་བསྐྱུས་གསར་བསྐྱེལ་བྱས་པ་
སོགས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བྱེན་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པས་སྤྱར་བྱར་
གཏམས་པ་དང་། རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞིའི་གཙོ་བོ་ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ་གཟུངས་ཀྱི་སྟོར་
ལ། དབྱ་གཟུངས་ལྷ་བརྒྱད། མགྱིན་གཟུངས་དབྱངས་གསལ། སྐྱའི་སྟོད། སྟོད། སྟོད།
བྱལ། །ཞབས་རྣམས་ལ་བུམས་གཟུངས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་གཟུངས་ཐུགས་
གཤམ་ཆེ་དུ་མ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། བསྐྱར་ཆོས་སྐྱོང་དུ་མའི་
གཟུངས་དང་། བཟ་ཤིས་བརྟན་བཞུགས། གཞོད་སྐྱེན་པོ་འཁོར་མོ་འཁོར་དང་ཆོགས་བདག་
འཁོར་ཁོར་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཞོར་སྤྱ་རིན་ཆེན་གོས་དང་། འབྲུ་སྐྱན་གྱིས་སྤྲུག་པ་བཅས་དཔལ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་འགོ་ཉོར་ཆེ་གསུམ་པའི་ཡར་ངོས་ཆེས་རྒྱལ་བ་དང་པོ། དབྱངས་རི།
གསལ་བྱེད་ཆེ། འབྱུང་བ་མེ། འདོད་ཡོན་རོ། དེས་གཟུང་བ་སངས། ཆེ་སྐར་སྐར་མ་སོགས་
དགེ་ཞིང་བཟ་ཤིས་པའི་དུས་སྤྱིར་དངོས་རྩལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱབས་པའི་
གཟུངས་འབྲལ་དབུ་ཚུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆར་རྒྱན་ཟེམ་བུར་བབས་ཤིང་། དབྱར་རྩ་དལ་
བར་གོད་པ་སོགས་ལ་ཉེ་བཟང་པོ་མཛོན་(༡༥༩བ)སུམ་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དབང་གི་ལེའུ་ལས། རང་ལུས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་དག་ལས་རྟོ་རྟེ་གསུམ་དང་བཅས་
པའི་སྤང་པོ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཀུན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་གི་སྤྱིང་གའི་བསྐྱར་རང་རང་ས་
བོན་དག་གིས་རིམ་པས་འགོད་པར་བྱ། ས་བོན་བཀོད་ན་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
ཡི་བདག་པོ་མཆོད་རྟེན་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་འོ། །ཞེས་དང་། སྤོམ་འབྱུང་ལས། རི་ལྷར་
རབ་ཏུ་མི་གནས་ལྷ། །རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བར་བྱས། །སྤོབ་མ་དད་པས་གསོལ་འདེབས་
པའི། །བསོད་ནམས་ཕྱིར་ནི་བྱས་པ་དེ། །ཞེས་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། སྐྱ་གཟུགས་
རབ་ཏུ་མ་གནས་པར་རིང་དུ་མི་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ལྷར་རང་ཉིད་ནས་འཇམ་དཔལ་
གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤོན་དུ་འགོ་བས་རྟེན་དམ་ཆོག་བར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་
སྤྱན་བྱངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་ཤིས་བརྩོད་སྤོན་འགོ་རྩེས་ཀྱི་རིམ་པ་
ས་གཅད་སྤོང་མིན་དུ་བགྱིས་པ་དེ་ལྷ་བྱང་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྤི་ཁྱུ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་
པའི་པན་ཡོན་རི་ལྷར་ཐོབ་པ་ནི། སྤོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་
ང་འདུག་པ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་བསྐྱེད་སྤྱིར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་མར་བྱེད་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་
པའི་བར་ལྷ་ཞོག །གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་
ལ་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱིར་བྱེད་པ་ཡང་ལྷ་ཞོག །ངའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བསྐྱེད་སྤྱིར་བྱེད་པ་
ཡང་ལྷ་ཞོག་སྤྱི་ཀུན་དགའ་པོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཉིག་
གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྤོན་(༡༥༩ན)པའི་

ཅ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་ང་སྒྲུའོ། ། གུན་དགའ་བོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་སངས་
རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོར་ན། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཏུ་འཁོར་
བ་འདི་རིམ་གྱི་སྤྱད་པར་གུན་ཏུ་རྒྱག་ཅིང་འཁོར་ཡང་འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མི་ཤེས་བཞིན་
དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་བྱ་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་དེ་ནི་
བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གུན་དགའ་བོ་
འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྒྲོད་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐར་གཏུགས་པར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་ན་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་མ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པར་ང་སྒྲུའོ། ། གུན་དགའ་བོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྒྲོན་དུ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པའང་ལྟ་
ཞོག། གང་ངའི་སྐྱེ་གདུང་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་གདུང་གི་མཆོད་པ་བྱེད་པའང་
ལྟ་ཞོག། གང་ངའི་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟ་ཡང་ཞོག། གང་སངས་
རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོར་བ་ལྟ་ཡང་ཞོག། གུན་དགའ་
བོ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོར་ན་ཡང་གུན་དགའ་བོ་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེའི་
འབྲས་བྱ་དེ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྲམས་
པ་དང་། མྱ་ངན་(༡༥༧)ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཏུགས་པར་ང་སྒྲུའོ། ། ཞེས་རྒྱལ་བ་
རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རིང་བསྐལ་དང་
མཆོད་རྟེན་སྐྱེ་གཟུགས་སོགས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་འདྲ་བར་མྱང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་
དུ་གསུངས་ཤིང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། སུ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་མེ་ཏོག་དང་། །འབྲས་བྱ་གསར་ཐོག་བྱང་བ་འབྲལ་བྱེད་པ། །དེ་དག་འགོ་བ་རྣམས་སུ་
འཁོར་བ་ན། །རོ་མཚོག་ཀུན་ཐོབ་མི་བཟྱེ་སྟོབས་དང་ལྡན། །ཐེང་བ་རྒྱན་ཆེན་མེ་ཏོག་ཆར་
རྣམས་ཀྱིས། །སུ་དག་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ལ་མཚོད། །དེ་དག་ལྟ་དང་མི་ཡི་འདིག་
རྟེན་དུ། །ཆ་བྱད་ཡིད་འོང་སྣ་ཚོགས་ལེགས་པར་བརྒྱན། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་འབྲལ་རྣམ་པར་འབྲལ་བ་བསྟན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཟུང་བ་དང་། རིང་བསྐལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་
དང་། རི་མོ་དང་སྐྱ་གཟུགས་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་དང་། མར་མེ་དང་། སྟོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་།
བྱི་དང་། རྒྱག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་འཛིན་པ་དང་།
བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཀའ་ཐུབ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། ཉེར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དན་སོང་དང་དན་འགོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་
པར་གནས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྡེ་ལ་སོགས་པའང་ཡོངས་སུ་དག་པར་
འགྱུར་ཏེ། བདེ་འགོར་འགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དན་འགོར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་རིམ་
ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་(༡༥༡ན)དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྒྲ་དཀར་པའི་མདོ་ལས། མཚོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་
གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཡོངས་སུ་ཆང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་སྒྲ་
ཅིག་བརྟུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་ཅིག་ལུས་ཀྱང་བརྟུད་པ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་
གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་སངས་རྒྱས་ཞེས། །ཚིག་གཅིག་
ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་
སོགས་རྒྱལ་བས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་སོགས་ལ་མཚོད་པ་དང་
ཕྱག་འཆལ་བསྟོར་བ་བཞིས་པའི་བསོད་ནམས་འབྲས་བྱ་ཆད་གཟུང་མེད་པར་གསུངས་པ་
དག་ནི། དམ་ཚོས་པད་དཀར་ལས། །ཤུ་རིའི་བྱ་ང་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག །ཡིད་ཆེས་པར་

གྲིས་ཤིག། །རྟོགས་པར་གྲིས་ཤིག། །ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་རྩན་དུ་སྤྱོད་
བ་མེད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཚད་མར་གྱུར་པས་ནམ་དུའང་མི་སྤྱོད་བས་འདི་ཕྱིའི་
ལེགས་ཆོགས་ལྟར་ལེན་པ་དག་གིས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཆོགས་གསོག་རྣམ་དཀར་བསྐྱན་པ་ལ་
འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་རྒྱ་བྱིས་འབྲས། །རྣམ་སྤྱོད་ཕྱང་པོར་ཆོར་
བའི་སྤྱ་མཆ། །བྱང་ཆེན་སྙིང་པོས་ལྷེ་ཞིང་རང་གཞན་ལ། །གནས་སྐབས་དོན་ཆེན་རིན་ཐང་
གཞལ་དུ་མེད། །རྒྱལ་བསྐྱན་གདེངས་ཀ་བདུན་པའི་ཅོད་པན་ཅེར། །གསེར་མདོག་ཞུ་སེར་
བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་ལས། །བཤད་སྤྱོད་འདོད་པ་འཇོ་བའི་གཉེར་མཛོད་སྤིང་། །ནམ་ཡང་
མི་ཉམས་པན་བདེའི་དབྱིད་གྱུར་ཅིག། །རྒྱ་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཞུགས་པ་དང་། །མཐོང་
ཐོས་བློ་རིག་དགེ་འབྲས་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་། །གནས་(༡༥༩བ)སྐབས་མཐར་ཐུག་ཁོ་ལག་ཡོངས་
རྫོགས་པའི། །བྱང་ཆུབ་ལྷ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་སྤྱིད་སྤིངས་ཤོག། །ཅེས་རྒྱལ་ཐང་དགའ་ལྷན་སྤམ་ཅེན་སྤིང་
དུ་གསར་སྤྱོད་རྒྱལ་བ་མ་མམ་པའི་སྤང་བརྟན་གྱི་དཀར་ཆག་འདི་ནི་ཆོས་ལྷེ་ནས་རིང་འཆོད་ཉེན་འབྱུང་བསྐྱིག་པར་ཆེད་
མངགས་ཀྱི་གདོང་དུ་སྤྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཤུ་ལྷའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་གྱི་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༡༡། །བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ དཀར་ཆག་རིན་ཆེན་སྦྲོན་མེ། །

སྤིད་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་སྦྱེས། །སྦྱོབས་བརྩའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
པའི་མེ་མེལ་ཁམས། །ཆོས་ཀྱན་སྤང་བ་སྦྱོ་བའི་རྟ་བརྟན་ཅན། །བཅོམ་ལྷན་ཤྲུ་སེང་གེར་
མགོས་བྱག་འཆལ། །རྒྱ་དང་གཏིང་དཔག་མི་མཛོན་སྦྲོན་མེད་ཀྱི། །ཕུན་ཆོགས་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་ལས་འབགས་པའི། །སྐྱུ་གསུམ་གསང་བ་མི་ཟད་འཁོར་ལོའི་རྒྱན། །སངས་རྒྱས་
ལྷན་པོ་ལྷ་བྱར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱལས། །དོན་ལྷན་སྦྱན་པར་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར། །འཛིག་
རྟེན་གསུམ་ན་གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་ནས། །ཆགས་རྩལ་བྱི་མ་བྱིས་པའི་རིན་ཆེན་ཁམས། །དམ་
ཆོས་དགོན་མཆོག་བསམ་འཕེལ་འདོད་པ་འདྲེ། །ལུང་རྟོགས་ག་བྱར་འཛིག་པའི་བརྩད་
ལེན་གྱིས། །སྦྱིང་གར་འདབ་མ་གྲོལ་བའི་ཟུ་འབྲུ་ལ། །ཡོན་ཏན་ཟེལ་དངར་ཆགས་པའི་
རོ་བདའ་བ། །དགེ་འདུན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རབ་སྒྲ་ན་མེད། །སྦྱ་མེད་རིན་ཆེན་ཐུགས་
རྗེའི་སྦྱོན་ཕྱང་ལས། །ནམ་ཡང་འཛད་པ་མེད་པའི་དགེ་ལེགས་ཆར། །འཁོར་འདས་ཉེས་
པའི་ཆ་གདུང་རབ་བཅིལ་ཏེ། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ལ་གཅིག་ཏུ་དཔལ། །སྤིད་པ་རྒྱ་
མཚོའི་གློང་འཁོར་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི། །འཛིན་ཁྱི་མཆེ་བ་གཅིགས་པའི་(༡༥༩ན)རྩམས་ཟས་
སྟ། །འགྲོ་ཀྱན་རང་དབང་མེད་ཆུད་འདི་མཐོང་སྟེ། །དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་ཆེ་ལ་ཐུགས་རབ་
གཞོལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཞོག་རྒྱལ་བྱང་གི་འགྲོས། །ས་ལམ་མཐོན་པོའི་དབྱིངས་
སྟ་རྩལ་རྫོགས་ནས། །སྦྱོབ་གཉིས་ལྷོ་འགྲོའི་དགྲ་ལས་རབ་རྒྱལ་བའི། །མཁའ་འགྲོའི་དབང་
ཐུག་རྒྱལ་སྐྱས་དཔའ་བོ་གང་། །འོག་མིན་ཆོས་ཀྱན་མཛོན་བྱང་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྦྱིང་པོ་ལྷན་

ཡུལ་ཞི་བའི་སྐྱ་བུ་སྟེ་ཉེ། །ཤངས་མེད་སྐྱལ་པ་གདུལ་བུའི་ཆད་སྟེད་དུ། །སྒྲོ་ས་པས་འགྲོ་
བ་སྒྲོལ་བའི་གཞན་པན་ཅན། །གང་གི་མགུར་པ་བཟ་གིས་གཡས་འབྲིལ་དུང་། །རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྒྲུལ། །ཉེས་བརྒྱའི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཐབས་མཁས་
ལུལ། །མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་དེ་ཉིད་ལས། །ཁྱབ་བདག་གར་གྱི་དབང་ལྷག་ཅོད་
པན་དུ། །འཛིན་པའི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱན་རས་གཟིགས། །བསམས་བཞིན་གངས་ཅན་ལྷ་
གཅིག་རྒྱལ་སྟོན་དང་། །ལོ་བཅ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྷགས་ཀྱིས་བྲངས་ཏེ། །འཕགས་ལུལ་
སྟོ་སྟོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རིར། །ཐུབ་གསུང་སྐྱལ་གྱི་སྟོང་པོའི་ཆང་ཆིང་ལས། །གངས་སྟོངས་
མོས་པ་དང་འཆམས་བྱི་བཞེན་སྟན། །འབྲེན་བྱེད་ནམ་ཐར་བྱིན་ལས་དེར་གི་དུས། །ཆེ་
གཞོན་སྟེགས་བྱར་བཅིངས་པའི་ཡོལ་གོ་དུ། །ཡིག་གཟུགས་བེདྲུཅ་ཡི་ཆོགས་སྐྱངས་
པས། །དོན་གཉིས་དགོས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཀའ་འགྱུར་གྱི། །དཀར་ཆག་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་འདི་
ན་གསལ། །ཞེས་གིས་པ་བཛྲོད་པའི་དབྱངས་སྟན་པོས་སྐྱན་བསུས་ཏེ། བད་མ་དཀར་པོ་
ལས། (༡༥༤བ)བསྐྱལ་བ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །དེ་ཡི་ཆད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་
ན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་ངས་བུ་སྟེ་ཉེ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །ཞེས་
བསྐྱལ་བ་ཆད་མེད་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན། །སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བུ་སྟེ་སྐྱེ་བྱུང་། །གདུལ་
བར་བྱ་བའི་སྟོ་དང་འཆམ་པར་སྦྲར་ཡང་། །རི་སྐད་དུ། །གཙང་མའི་གནས་དག་སྐྱངས་ནས་
ནི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་འཆང་བྱ། །སྐྱལ་
པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཆང་བྱ། །ཞེས་འོག་མིན་སྐྱལ་པོ་བཀོད་པ་གཞི་དང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་
པའི་ཞིང་ཁམས་དེར་ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱར་འཁོར་བ་སྟོན་དུ་སྐྱན་ཆགས་ཤིང་།
རྫོགས་སྟོང་འདིར་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱར་སྦྲར་ཡང་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆུལ་མཛད་པ་འོ་སྟོལ་
གྱི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྐས་པོས། །མདོ་ལས། །ཐུབ་ནམས་སྟེགས་པ་ཆུ་ཡིས་
མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་སྐྱལ་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་

སློ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་
མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་། རང་ཉིད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་སློ་ནས་བགྱི་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲང་དོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ལ་རག་ལས་པར་
དགོངས་ཏེ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་འདར་
བར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེད་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་དག་ལས་ཉུང་དུ་
ཞིག་འཕགས་ལུལ་སོགས་ས་སྟོང་གི་སྟུན་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིགས་བཅ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་
དར་བ་ལས་གངས་ཅན་ར་བས་བྲེས་(༡༩༠ན)པའི་བསིལ་ལྗོངས་འདྲིར་འཕགས་པ་ལག་ན་
བསྟོའི་ཐུགས་རྟེན་སྐྱེ་འབྱུང་ལས། མི་ཡི་ཤ་རྩལ་སྟུན་པའི་རྒྱལ་སྟོན་དང་། གཞན་ཡང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མང་དག་གིས་རྣམས་པར་རོལ་བས་ལོ་བཅ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་བསྟན་ཏེ་གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་དབང་པོ་དང་འཆོམ་པར་བསྐྱར་བ་
ལས། བཀའ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡི་གའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་བཀོད་
པ་སྤར་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དུས་ནས་རིམ་བར་དར་བའི་རྒྱན་བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་འཕེལ་བ་
ལས། ད་ལས་མེ་ཞེས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ནང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་མཉམ་མེད་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་རྒྱས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་
བདེ་ཞིང་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
རྫོགས་པ། ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཤིང་
འདྲི་གའི་རྒྱན་གྱི་བལྟ་དཔེ་བཅས། གསར་དུ་ལུགས་གཉིས་སྤྱིད་སྦྱོང་བསོད་ནམས་སྟོབས་
རྒྱས་ནས་ཁུར་ལེགས་པར་སྒྲངས་ཏེ་དུང་དངོས་གཙང་གི་བཀོད་པ་ནན་ཏན་དང་བཅས་དོ་
དམ་ཆོས་རྗེ་མངའ་བདག་གྲགས་པས་བགྱིས་ཤིང་། མཁས་མཁྱོགས་ཀྱི་བྲིས་པ་དུ་མས་
ཡིད་གཞུངས་པར་བསྐྱར་བ་བཅས། རྒྱ་སོང་། ཕོགས་ཡོན། འཕར་གནང་། རྟེན་འབྲེལ་
འཛུགས་ཆས་སོགས་སྤྲ་ཞིབ་མ་ཅིས་པའི་རགས་ཅམ་གྱི་རྒྱ་སོང་དདུལ་ཐོག་དུ་པབ་སྤང་

བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱུ་ཅུ་རེ་བདུན་ཞེ་ལྔ་སྟོར་ཐོབ་སོང་བའི་རྒྱ་ཆོག་པས་དང་ཡིག་གཟུགས་
སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་པར། བཀའ་འགྲུར་(༡༩༠བ)
ཀྱི་གོ་རིམ་བཞུགས་ཚུལ་སོགས་ལོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ནས་མཐུག་ཏུ། ལྷ་ཆོག་པས་འགྲོ་ཁམས་གདེངས་ཀ་
བདུན་པ་ཡི། །ལེགས་བྲས་གཙུག་ཏྱར་ཅེ་མོར་མངོན་འགྱུར་བའི། །གསུང་རབ་རེ་བ་ཀྱན་
སྟོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །གང་གི་གཟུགས་བརྟན་འོད་ཟེར་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་། །མ་བཅོས་གནས་
ལུགས་ངོ་ཐོ་འོད་གསལ་བ། །སྤྱི་བ་བྱེད་ཕུན་པའི་གོ་སྐབས་རྒྱང་བསྐྱེད་ནས། །གནས་
སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་བཟང་ལྷན་གྲུབ་པའི། །བྱེད་པོ་དག་ཆོག་པས་འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་
ཀྱི། །ལེགས་བྲས་མཐུ་དཔལ་དཔྱིད་ཀྱི་པོ་ཉ་བས། །མཁོན་བསུས་ནམ་སྤྱིན་དབྱར་དུས་
ལང་ཆོ་མས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བདེ་འབྱེན་པའི། །འབྲས་བྱ་རབ་རྩ་རྫོགས་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཐུབ་གསུང་མདོ་སྤྲུགས་ཚུ་གཏེར་སྐར་པས་ཀྱིས། །བཅིངས་པའི་ས་
ཆེན་ཁྱོན་དང་མཉམ་སོང་སྟེ། །ཐོས་བསམ་བཤད་སྐྱབ་སྟོམ་བ་རབ་འཕེལ་ནས། །སྤྱིང་
པོ་ཞུ་སེར་གཟེ་འོད་འབར་བར་ཤོག །འདི་ཡི་རྒྱ་སྤྱོར་སྟོ་གསུམ་འབད་བ་ཡིས། །བཙོན་
སོགས་ཆ་ཤས་ཅམ་ཀྱིས་འབྲེལ་ཐོགས་ནམས། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དགའ་སྟོན་རབ་
རྒྱས་པའི། །ལེགས་ཆོག་པས་ནམ་ཡང་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མེ་འབྲུག་ལོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤུག་དག་སྟོང་འདུ་གསུམ་པ་སྟོ་
བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱུར་བའི་ཡི་
གེ་པ་ནི་རྩད་ཡིག་ཆངས་སྟེས་སོ། །

༡༡། །བསྟན་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་ དཀར་ཆག་སྟོན་མེ་གསལ་བ། །

མི་ཤིགས་བྱང་རྒྱལ་སྟོང་པོ་རྩེ་ལྷུ་ཁམས། །སྤངས་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོལ་བའི་སྒྲིལ་
མོ་གྲང་། །ནམ་ཡང་མི་གཡོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས། །མཆོག་གྲུང་(༡༩༡༣)ལྟ་བུའི་རྒྱལ་
པོར་ལྟན་ཆགས་པ། །ཀུན་ལ་པན་གྲང་བདུད་ཀྱི་སྟོང་ག་རུ། །གནམ་ལྷགས་བྱག་རྩས་བཏབ་
བཞིན་གྲངས་མེད་དཔུང་། །ལྷགས་གྲང་བྱམས་པའི་མཆོན་ཆས་མེག་མེད་དུ། །བཅོམ་པའི་
མོད་ལ་བདུད་འདུལ་ཐུབ་པར་གྲགས། །འཆིང་བ་བྲལ་ཡང་འགོ་ལ་མར་དགོངས་པའི། །བཙེ་
ཆེན་ཞགས་པའི་འཁྲལ་འཁོར་དམ་པོས་བསྐྱམས། །སྲིད་ལས་གྲོལ་ཡང་སྲིད་པར་མགོན་
མེད་པའི། །སྐྱབས་གཅིག་ལྟ་ཡི་ལྟ་ཁྱོད་གཙུག་ན་རྒྱལ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐབ་དོན་འོ་
མའི་མཆོ། །ནམ་འབྲེད་བཙོན་པས་བསྐྱབས་པའི་སྟོང་པོ་ལས། །སྤངས་རྟོགས་འཆི་མེད་
བགོ་སྐལ་རབ་རྫོགས་པའི། །རྒྱལ་སྤམ་ས་ཆེན་དབང་བྱག་ཆོགས་ལ་བསྐྱབས། །སྲིད་
འགྱུར་ཆང་ཆིང་མཐའ་མེད་ནགས་ཀྱི་སྒྲུང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཁྲུགས་ཆེན་འབར་བའི་ཆ་རེག་
དཔུང་། །ཞི་བདེའི་ཆར་རྒྱན་པལ་པས་རྒྱད་བསེལ་བའི། །ཉན་རང་སྟོབ་མའི་ཆོགས་རྣམས་
བྱག་གིས་ཡུལ། །རྒྱལ་བསྟན་དཀར་གནད་སྤྲི་ཞིབ་རྟོགས་དཀའི་བཤུལ། །ཐར་འདོད་ཅི་
བདེར་འབྲུག་དོགས་ཤིང་རྟོའི་ལམ། །གསལ་མཛད་དཔལ་མགོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་
ཅས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་བ་དན་གཡོ། །ཐུབ་བསྟན་དབྱིག་གི་སྟོང་པོ་འཛིན་
པའི་ལྷུང་། །འཛམ་གླིང་ས་ལྟའི་སྟོབས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །འདེགས་བཟོད་བྲབ་འབྲུག་རུས་
སྐལ་སྟན་ཆེ་རུ། །རྒྱན་བྱག་མཆོག་གཉིས་མཁས་བྱབ་གལ་རིང་བསྟར། །གསང་ཆེན་རྣལ་

འབྱོར་གཏེར་གྱི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ། །སྤེལ་ས་དངོས་གྲུབ་ནོར་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི། །གྲུབ་ཆེན་
བཅུ་ཐལ་བརྒྱད་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །བསྐྱལ་ས་འོས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་
འདུད། །གངས་ཅན་ལེགས་བྱས་(༡༩༡བ)ཤར་རིའི་ཅེ་མོ་ནས། །བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
གསལ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། །འབྲེན་པའི་དད་བཙོན་མཐུ་གྲུབ་ཁྲུང་སྟོན་སྟེས། །རྒྱལ་སྟོན་
ལོ་བཤ་བཀའ་བྲིན་གཞལ་ལས་འགོངས། །སྤྱོད་ས་སུ་མ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཅོད་པན་དང་། །སྙིང་
ལ་མངོན་འདོད་སྟེར་བའི་མ་སྟོ་ཀ། །མཉམ་མེད་རྩོ་པོ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི། །སྟོན་
བྱོན་མཁས་གྲུབ་ཆོགས་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱལ་ས། །སྟོ་བཟང་ལེགས་བཤད་བེདྲུར་ལྷ་
དཀྱ། །མ་ཉོགས་ལོག་སྟེའི་བྲི་ཆོགས་ཉེར་བསལ་ཏེ། །འཁྲུལ་མེད་བཞེན་གཟུགས་ངོམ་
མཇེད་ཅོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་བྲུག་བཀྱིའོ། །ཡང་དག་འབྲེན་བྱེད་
ཟུམ་པའི་ཀུན་མོངས་འགྲོ། །ཉོན་མོངས་བྱ་གྲུར་འཁྱོར་བའི་གོམ་འགྲོས་ལས། །འཆོས་
ཤིང་བརྒྱག་དཀའི་སྤྱག་བསྐལ་སྟོབ་བྱེད་པའི། །བསྟན་བཙོས་སྤྲ་ལའི་སྟན་སྟོངས་འགྲུར་རོ་
འཆལ། །རི་དྲགས་མཆོན་མས་མཛེས་པའི་ཤར་སྤྱོད་ས་གྱི། །ཐིག་ལེ་གཉིས་པ་ཡིན་སྟུམ་
རྣམ་དཀར་འབྲས། །སྟེད་བྱེད་སྟོན་མེད་ཆེ་གཟུགས་སྟེགས་བམ་གྱི། །དཀར་ཆག་སྟོན་མེ་
གསལ་བ་འདི་ན་འབར། །ཞེས་ཤིས་པའི་དབྱངས་སྟན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
མཚོ་ལས། །རྩ་སྟེའི་སྟེང་ནི་ཆུང་དུ་འདིར། །བདག་ནི་ཤུག་འཛིན་གསེས་འགྲོ། །ཞེས་སྟེང་
བཞེ་ལས་སྟོ་སྤྱོད་ས་རྩ་སྟེའི་སྟོན་པས་མཆོན་པའི་ཡུལ་དབྱུས་མ་ག་རྩ་རྩོ་རྩོ་གདན་ཆེན་
པོར་ཤུག་འཛིན་གསེས་ལས་གཞོན་ལུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་དགོ་མཆོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་མཐའ་མ་བ་ཉིད་གྱིས་སྟོན་ལ་བདུད་གྱི་དམག་དབྱང་ཁག་ཁིག་མང་
པོ་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཆར་བཅད། །གྲུང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐོ་རིངས་རྩོ་
རྩོ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྟོབ་པ་བྲ་མོའི་(༡༩༡ན)དངོས་གྱི་གཉིན་པོ་བྱས་ཏེ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་བདག་ཅག་གི་རྣམ་འབྲེན་ཤུགས་ཀྱི་དབང་པོས་རྒྱུ་ལྷ་
མར། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་
བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་འགོག་
བདེན་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
ལུང་གི་བསྟན་པ་ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་དག་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་བསྟུན་པ་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུན་པ་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྟུན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོན་དེ་སྡེ་སྟོན་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྗོད་
བྱེད་བརྒྱུད་བས་གདུལ་བྱས་རྟོགས་དཀའ་བ་དག་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་
ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞན་དོན་བཙོན་དོན་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འདི། །མནར་མེད་དཔུལ་
བ་ལ་ཡང་དགར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་བ་དག་སྲིད་ན་གཞན་རྟེན་ཅན། །སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས། །ཞེས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བཅུ་
བ་སྟོང་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས་མནར་མེད་དུ་ཡང་འདོད་ལྷན་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་ལྟར་
གཞན་དོན་ལ་དགའ་བཞིན་སྟོབ་ཞིན་དུ་འཇུག་པའི་སྟོང་སྟོབས་དང་གོ་ཆའི་པ་རོལ་དུ་ཡང་
དག་པར་སོན་པས་བསམས་བཞིན་སྲིད་པར་རོལ་བའི་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྟུན་རས་
གཟིགས་(༡༩༩བ)སོགས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། མདོ་སྡེ་ལང་ག་ཤེགས་
ལས། ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་དབྱུ་མའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛོད་པར་ལུང་
བསྟན་པས་མཆོན་མདོ་རྒྱུད་ལས་ལུང་བསྟན་པའི་རྣམ་གངས་བརྒྱ་ཅ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས་
པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་མདོ་སྡེ་རེས་དོན་
བར་དོན་གྱི་ཆ་རྣམས་པར་བྱེ་ནས་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་

འབྲངས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། ཞི་བ་ལྷ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད།
ཆེ་བ་གྲགས་པ། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་ལ། དབྱིག་གཉེན། རྩོགས་སྒྲང་། ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་
འོད། འཁྱུ་འོད་སོགས་དང་། གྲུབ་བརྟེན་དབང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་འཇམ་
སྐྱེད་གི་རྒྱན་དམ་པ་གནས་གི་སྐར་མ་ལྷ་བྱ་འཕགས་ཡུལ་སོགས་ཁྲབ་པར་བྱོན་པའི་འགྲེལ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུ་མས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། རྗེ་བཙུན་མི་པམ་པས། གང་བྱིར་རྒྱལ་
པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་
ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྤོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་སྒྲངས། །ཞེས་
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གི་གདུལ་བྱ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་འཇུག་པར་མི་རྒྱས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་
ཉན་བཤད་ལྟར་ལེན་དགོས་པས་ན། བསེལ་ལྡན་ར་བས་བྲེས་པའི་སྤྲོངས་འདིར་སྟོན་བྱོན་
རྒྱལ་སྟོན་ལོ་པཎ་དག་གིས་དཀའ་བ་བྱེད་དུ་བསད་ནས་འཕགས་ཡུལ་གཙོ་གྱུར་དམ་ཆོས་
སྟོན་མེ་གསལ་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་(༡༤༣ན)གཞན་དང་གཞན་ནས་བོད་ཀྱི་བད་ཆད་དུ་ལེགས་
པར་བསྐྱར་བ་ལ་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་བུསྟ་ཀམ་བརྒྱ་སྟག་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་བཀལ་བའི་
སྟེགས་བམ་སྤར་ནས་རིམ་པར་དར་བཞིན་ལས་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས།
རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། །སྐུ་བས་འགར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རིན་
བོད། །གཞན་ཆེ་མཁས་པའི་བཤེས་ལ་གྱས་པ་དང་། །ཉམ་རྒྱུད་འགོ་ལ་སྦྱིང་ནས་བརྟེ་བ་
དང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། །འདི་དག་པན་ཚུན་འགན་བཞིན་འཕེལ་
བར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་སྐུ་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ལ་དད་ཅིང་གྱས་པ་དང་། ཆད་མའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་ཐོས་བསམ་
བསྟོམ་པ་དང་ཉན་བཤད་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རིན་
བསམ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་

ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕེལ་བ། འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་བདེ་ཞིང་། བསྟན་འཛིན་དམ་པ་སྤྱི་ཞི་བར་
གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ། ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྱི་ཆེ་ཐོན་ལས་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འདི་གའི་རྒྱན་གྱི་བཟང་དཔེ་བཅས། ད་
ལམ་མེ་ཞེས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་ལོ། ལུགས་གཉིས་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྷོ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་
ནས་ཁུར་ལེགས་པར་སྦངས་ཏེ་རྩ་དངོས་གཙང་གི་བཀོད་པ་ནན་ཏན་དང་བཅས་དོ་དམ་
ཆོས་རྗེ་མངའ་བདག་གྲགས་པས་བགྱིས་ཤིང་། མཁས་མཁྱོགས་ཀྱི་བྲིས་པ་དུ་མས་ཡིད་
གཞུངས་པར་བསྟན་པ་(༡༩༣༧)བཅས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་། ཐོགས་ཡོན། འཕར་གནང་། རྟེན་
འབྲེལ་འཇུགས་ཆས་སོགས་ཕྱ་ཞིབ་མ་རྩིས་པའི་རགས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་སོང་དབུལ་ལ་ཕབ་
ན་སྤང་བརྒྱད་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སོ་ལྔ་སྟོར་སོང་བའི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཚོགས་དང་
ཡིག་གཞུགས་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་པར།

བསྟན་འགྱུར་གོ་རིམ་བཞུགས་ཚུལ་སོགས་ལོགས་སུ་གསལ། མཇུག་ཏུ། ལྷ་སྤྲག་རིག་པའི་དཀར་
གནད་སྤྱི་བའི་གཞུ། །རྣམ་དཔྱོད་སྤྱི་བཟན་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉིར་བཀྱག་ནས། །མི་ཤེས་དབྱང་
ཚོགས་བསད་པའི་ལེགས་བཤད་མདའ། །འཕངས་པས་སྤྱི་སྤྱི་འཕོང་སྤྱི་ཞེངས་འཕྲོག་
པའི། །འབྲེལ་བྱེད་ཆད་མ་སྤྱོད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩས། །གྲགས་པ་སྤྱི་པའི་ཁོང་ཡང་འགས་
སྟམ་སྤྱ། །སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་ལས་དབྱུག་གྱུ་ལས་འཕོས་པ། །ཆད་མེད་བསྐྱལ་པའི་མཐའ་
ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱད། །ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ལེགས་བྲས་སྒྲ་གཞོན་ཁམས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་
བའི་རྒྱུད་དུ་བཞུ་སྤྱོད་ལས། །རང་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེས། །མ་དག་
སྟོད་བཅུད་མིང་གི་མཐར་བྱེད་ཤོག །ལྷ་རྣམས་བསྟན་པ་བརྫོད་པའི་མཐུ་རས། །བསྐྱལ་
པ་བཟང་པོར་བསྐྱལ་པའི་རྣམ་འབྲེན་དབུས། །མཚོག་གྱུར་ཤུག་རིང་ལུགས་སྒྲ་མེད་
པ། །དགའ་ལྷན་བཤད་སྤྱི་བྱུང་མཚོ་ལྷར་འཕེལ་ཤོག །དགོངས་འབྲེལ་འབྲེལ་པ་མེད་
པའི་ཉ་ལྷོ་བས་ཁོག །ལས་འོངས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ལུགྱི་ག །སྤྱོགས་བྲལ་འགྲོ་བའི་རྒྱན་དུ་

ཆེར་སྤེལ་བས། །དོན་གཉིས་མངོན་འདོད་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་ཤོག། །རབ་ཡངས་ས་གཞིར་སྒྲ་
ཆོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས། །དར་བྲག་འགོ་བ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ། །རྒྱ་ཉིར་བོད་གསུམ་སྤྱེ་དགུ་
མཐའ་དག་ལ། །བདེ་ལེགས་མཆོག་སྤྱིན་རབ་ཏུ་འབྲུབ་(༡༩༩༩)པར་ཤོག། །རྒྱ་སྤྱོར་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་ཡི་ཆེད། །བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འབྲེལ་ཐོགས་ནམས། །གནས་
སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་ནོར་བུའི་གཉེར། །ཁོལ་བས་ཅི་གར་ཆོམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག། །ཅེས་མེ་འབྲུག་ལོ་ནང་གསར་བཞེངས་བསྐྱན་འབྱུར་རིན་པོ་ཆའི་དཀར་ཆག་སྒྲོན་མེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་ཤུག་འདི་དགོས་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བྱ་འདོན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བྱང་
ཡིག་ཆངས་སྤྱེས་སོ། །

༡༡། །ལྷ་ལྷན་སྤྱལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་མ་པམ་མགོན་
པོའི་སྤང་བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་ཕྱ་རྒྱན་བཀོད་པ་
སོགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དྲངས་པའི་
རྒྱ་མཆོའི་ཟླ་སྤང་། །

དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་འདུག་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་བརྒྱ་འབར་བའི། །གཟི་
བྱེན་ལས་འགོང་སྤྱིབ་གཉིས་ཐུན་ཚོགས་སྤྲོན་ཅིག་མི་གནས་གསེར་འཁོར་ལྷགས། །སྤྱི་
བཞིའི་ས་ལ་ལེགས་པར་རྒྱལ་བའི་ངལ་གསོས་འགོ་ལ་དབྱགས་དབྱུང་བ། །སྤིང་དང་ཞི་བའི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་པམ་མགོན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འགོ་ལ་ཆགས་པས་བཞུས་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་
ཐེགས། །སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་མཆོ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ལས། །ལྷག་བསམ་ཐུ་ཉིག་འཛིན་པའི་རྒྱབས་
མང་ཐེང་། །ཟླ་མེད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོར་གྱེན་དུ་འཕྱར། །འཛིག་ཚོགས་ལྷ་ངན་འཕྱགས་བྱེད་
རི་པོའི་གཟུགས། །ཁམས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ས་ལ་རྒྱ་བའི་འགོས། །ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་གཅིག་གིས་
མངོན་བཅོམས་པའི། །ཚོགས་གཉིས་མཆོད་སྤྱོད་བརྒྱ་བའི་དབང་ཕྱག་ཅན། །རྟོག་བྱལ་འཆི་
བ་མེད་པའི་བཅུད་ལེན་དུ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆར་བའི་གཟིགས་མོ་མཆར། །ཟླ་མེད་མ་
འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་བ། །བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐྱལ་བརྟེས་པའི་གོ་སྐྱབས་རྩོགས། །རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་མོ་བརྒྱ་བྱེ་སྟེ། །ལྷ་བརྒྱའི་ཆོས་ཀྱི་འདུན་སར་རྒྱལ་བའི་(༡༩༩༧)ཆ་བ། །མི་
འཛིགས་རིན་ཆེན་ཅོད་པན་བཅིངས་བཞིན་དུ། །དུས་རྒྱབས་ཡོལ་མེད་བྱམས་ཐུགས་མཆོ་
ཆེན་ཕུལ། །འཛམ་གླིང་ལེགས་བྱས་མཛའ་མེའི་པང་པ་དུ། །མཆན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ངོམ་པའི་ཞལ་སྒོ་ལས། །དགེ་མཆན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡི་འོད་ཕྱུང་སྟེ། །གཟུགས་ཅན་འཆི་མེད་

གནས་ལ་ཙཱ་འཛིར་ཕྱིན། །འབྱོར་ལྡན་སྤྱིད་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མེས་སུ། །དབང་བསྐྱར་གསེར་
གྱི་མངལ་སྒོ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །གཙུག་ལག་གཏོང་བ་བཞི་པར་རབ་བྱགས་པའི། །མཚན་
ཉིད་ས་ཡི་སྤྱིང་ན་འཕོས་པར་སྒྲང་། །སྤྱི་བྱིད་སྤྱིང་པོས་སྤྱིངས་པའི་ཨེ་རམ། །སྤྱིད་འབྱོར་
ཀུན་འབྱུང་རྒྱུད་གིས་གཡོ་ལྡན་འགལ། །དེས་འབྱུང་མེ་སྤྱེའི་འཁོར་ལོས་ཀུན་བསྐྱེགས་
ཏེ། །རབ་ཞི་ཕྱ་ངན་མེད་པའི་འབྲོག་དགོན་ཞུགས། །གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་བཅེགས་
པའི་གདན། །བསམ་གཏན་སྤྱི་ལ་མོ་ཀྱང་ལས་གཡོ་མེད་དུ། །བདུད་གྱི་དགྲ་ཚོགས་བཅེམས་
པའི་རྩ་པོ་ཆེ། །བརྟུངས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་ཞུགས་ཏེ། །སྤྱི་མཐེགས་བྱང་
པོར་སྤྱིང་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ལྟར་སྤྱིང་དམ་བཅའ་བཟང་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས། །གསུང་
རབ་བཙུ་གཉིས་ཆ་རྫོགས་མེ་ཤེལ་ཁམས། །སྤྱིད་པའི་མིག་ཏུ་སྒྲ་ན་ཆེར་འབར་བས། །ས་
ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་འཇུག་དཀར་འོད། །ལེགས་ལམ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་གོས་ཅན་
ཁྱོན། །སྤྱིན་གྲོལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རོ་ཆགས་པའི། །འཁོར་འདུས་བསྐྱེད་དཀར་པོའི་ཆལ་
བཞིན་རྒྱས། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་ཀུན་ཏུ་དགོ་ལེགས་གྱི། །དབྱངས་བདུན་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་
འགྱུར་ཞུགས་ཅན། །སྤྱིད་པའི་མ་གྲོལ་དེ་སྤྱིད་སྤྱིན་བྱགས་པའི། །འཕྱིན་ལས་ཁུ་བྱུག་བྱ་
མའི་མགྱིན་སྤྱིན་འཛེབས། །གང་གི་དངོས་ཞལ་གསེར་གྱི་ས་འཛིན་སྟོ། །(༡༩༥༥)གཞན་
པན་འོད་ཟེར་འབུམ་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་ཡིས། །འཁོར་འདས་ལེགས་ཚོགས་བཅེངས་པའི་རོ་མཚར་
ཆོས། །མཐོང་ཐོས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མཚོགས་སྤྱིན་སྟོལ། །མཛེས་སྤྱུག་མིག་གི་གཉིན་གྱུར་གི་
སར་ལས། །དགོ་ཆོགས་རོ་མངར་སྤྱུགས་པའི་སྤྱིང་བརྟན་ཆེར། །ཡིད་འོང་གཞལ་དུ་མེད་
པའི་བཀོད་པ་དག །དཀར་ཆག་དྲངས་པའི་ཆུ་རྒྱ་བཞིན་དུ་གསལ། །ཞེས་ཞེས་པ་བརྗོད་
ཅིང་དངོས་པོ་དེས་བསྐྱར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་ནས། །རབ་བྱུང་
བཙུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་མེ་པོ་འབྱུག་ལོ་ལྟ་ས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱིངས་སུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་མགོན་
པོའི་སྤྱིང་བརྟན་སྤྱིད་ཞེང་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱུག་པར་དུ་ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱེབས་པ་

སྤྱི་ན་མ་མཆིས་པ་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་རི་ལྗར་བྱང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རགས་རིམ་སྤེལ་བ་ལ།
ཐོག་མར་སྐྱེ་འབྱུང་ནས་བོད་དུ་སྐྱགས་པ་སོགས་སྤྱི་ཕྱོད་འདུག་གི་སྐར་པ་དང་། སྤང་བ་
བྱེད་མི་སོགས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དབྱང་ཆན་ཆེ་བས་མི་དང་དྲུད་འགོ་སོགས་ལྷ་ལམ་དུ་གྱུར་
པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱོད་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་སྒྲེའི་ཐོག་། ཉེ་ལམ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་
པོ་ཡུང་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་བསྐྱེད་འགོ་སྤྱི་བྱེད་བྱ། །ཁྱད་པར་དེད་རང་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱོད་
སྤྱོས་བཅས་ལ་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་ཐུགས་རྟེན་ཁྲུབ་པར་བརྟེན། ཡུང་ཅིང་དེ་ཉིད་སྐྱེ་
གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་སོན་པ་ནས་རྩོུ་གིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གང་ཡོད་
ལ་མཆོད་པའི་རྒྱན་དང་། བཟ་ཤེས་སྐྱེན་པོར་ཁྲུབ་བདག་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལ་སྐྱེན་འདེབས། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་གྲུ་ས་རྣམས་ལ་མང་འགྱེད་བཅས་གཏོང་
ཐོག་སྤྱར་ཡང་དགོངས་(༡༩༥༧)པ་རྩོགས་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཆབ་མ་པམ་མཆོག་
གི་སྐྱེ་བཅུན་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ལས་གྲུ་བཅུགས་ཏེ་བརྟེན་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་། ལས་
བརྩམས་པའི་བཟུ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ། ད་ལམ་རྟེན་དང་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་ཀ་གཞན་
དང་མི་འབྲ་གཤིས། དཀར་ཆག་དག་ཚོམས་ཀྱང་དེད་ནས་དགོས་ཚུལ་གྱི། སྤྱི་བ་སྤྱོད་ནས་
རྒྱ་སོང་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ལས་རི་ལྗར་བཟུ་
པ་རྒྱས་མངའི་དོན་བཞིན་ཐོ་བཀོད་བྱུང་དུ་བཟུ་པར་རྒྱ་སོང་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་བྱང་བ་
རྣམས་ལ་ལྷ་སའི་གནས་ཆད་དང་། དོ་དམ་པ་སོགས་ནས་ཡུལ་ཐང་གོང་འབེབས་བྱས་
པར་ཁྱོན་བསྐྱིལ་དདུལ་སྤང་སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་སྟོར་བེན་པ་སོང་འདུག་པ་
གོགས་མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལྷ་མིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་
པ། རབ་ཡངས་དབྱིག་འཛིན་ལེགས་ལམ་ཅེ་དགའ་ཡིས། །མངོན་སུམ་མགོན་དུ་བསུས་
པའི་དགེ་མཆོན་དབྱིད། །སྟོན་མེད་ཉུ་དུམ་སྒྲ་རའི་འདབ་མ་བརྒྱ། །གྲོལ་བའི་མཛེས་པ་
དེད་དུས་མ་སྐྱགས་མཐོང་། །ཐེག་མཆོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྟོང་། །འཕྱར་ལྗོང་ལྷ་

བརྒྱའི་འདུན་སར་ཅ་འབྲི་བའི། །དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའི་མོ་བྲང་གཉིས་པ་འདིར། །མ་པམ་
མཛེན་སྤུམ་བྱོན་པའི་སྐལ་བཟང་བཞེན། །སྤང་བརྟན་འདི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་དགེ་ཆོག་གས་
ལྷོན། །མ་སྤྲད་དཔལ་གྱི་དུམ་བྱར་ཆགས་པའི་དིས། །ཡང་ཡང་རྩ་ཞོས་སྤྲད་བསྐངས་མར་
གྱུར་འགྲེའི། །སྤྲལ་བསྐལ་ཆ་གདུང་ལྷག་མེད་འཕྲོག་པར་ཤོག། ཐུབ་བསྟན་སྤྲོད་པོ་དགའ་
ལྷན་རིང་ལུགས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ཤེལ་ཁམས་ལས་འཇག་པའི་རྒྱན། །བཤད་སྐྱབ་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྒྱ་གཏེར་(༡༩༩༩)ཆེ། །འགྲིབ་མེད་སྤྲོད་པའི་རྩེར་སྟེག་འབྱུར་བར་
ཤོག། རྒྱ་གཏེར་སྐྱར་གས་རབ་བཅིངས་ནོར་ལྷན་མའི། །ལྟོ་བར་གཡང་དུ་ཆགས་པའི་དགེ་
མཚན་སྤྲེས། །སྤྲོད་གྲུའི་བསོད་ནམས་ཐོང་ལས་ཤུགས་རྫོགས་ཏེ། །མི་དགའི་འབྲས་བུ་
ཅད་ནས་འབྱེན་པར་ཤོག། བསྟན་འཛིན་ཡོན་མཚན་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྲོད་ཀྱི། །གདུགས་
དཀར་ལེགས་མཛད་མཁའ་དང་མཉམ་འཁོར་ནས། །གང་གདུལ་འཕྲོ་རྒྱུད་ཆ་གདུང་ཡོངས་
བཅིལ་ཏེ། །པན་བདེའི་དགའ་སྟོན་ནམ་ཡང་མི་ཆད་ཤོག། རྒྱ་སྤྲོར་སྒོ་གསུམ་འབད་ཚེལ་
མཐོང་ཐོས་སོགས། །འབྲེལ་ཐོགས་སེམས་ཅན་ངེ་སྟེད་མཆིས་པ་ཀུན། །མ་པམ་འགོ་བའི་
ལྷ་མས་བཤེས་མཛད་དེ། །རིང་མིན་བྱང་རྒྱབ་ས་ལ་སྤྲོར་བར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་ལྷ་ལྷན་སྤུལ་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་དང་མཚན་ཡོན་ནས་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱངས་ཏེ་མ་པམ་མགོན་པོའི་སྤང་བརྟན་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱ་མོང་པ་རྒྱན་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དྲངས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བཞེས་བྱ་བའི་འགོ་གཤམ་
གྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲོད་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དྲུང་ཡིག་ཆངས་
སྤྲེས་སྒོ་ལྷན་ནོ། །

༡༡། །ག་ནང་འབབ་ཡོང་ལེན་དེབ་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དགོས་ འདོད་ནོར་བུ།

འགྱུར་མེད་བདེ་བར་ག་ལེགས་ཁམས་བསམ་འཕེལ་དབང་། །འགོ་རྒྱུད་ཅི་མ་སྦྱོང་
བའི་སྐལ་བ་སྟེད། །མཐའ་གྲས་ཆོས་ལུང་དབྱངས་ཀྱི་དག་བྱེད་རྒྱན། །སྤེང་མཛད་དོན་
ཀུན་གྲུབ་པས་དགོ་ལེགས་སྦྱོལ། །འདུས་བྲས་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པའི་དོན་དམ་སྟུ། །ཆེ་
དབང་གཡུང་བྱང་ཁམས་སུ་སྦྱུན་ཆགས་པའི། །མཆོན་སྦྱུན་ན་བར་སྦྱངས་ཀྱང་ཉི་བུའི་
གཡུལ། །པམ་མཛད་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་(༡༩༩༧)ལེས་བས་སྦྱོངས། །ཡུལ་ཉག་ཐུན་
ཅེ་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད། །བསམ་འཕེལ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་འཁྲལ་འཁོར་ཆེས། །སྤིང་
ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་རྗེས་འཁྲིད་རྗེ་བཙུན་མ། །རིག་བྱེད་དབང་མོས་འདོད་དགུའི་དབང་ཕྱག་
སྦྱོལ། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཆད་མེད་རིན་ཆེན་ཁམས། །གཅིག་ལས་དུ་མར་ཤར་བའི་སྦྱ་
བའི་གར། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་སློན་ནམ་ཐར་སྦྱུན་པའི་ཁུར། །ལྷེ་བས་ས་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཆུ་
གཏེར་བབས། །མཆོམས་སྤྲིན་དམར་བ་ལ་འཁྲུ་དུར་སྤྲིག་གི་འོད་ཆགས་སྒྲ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་
མཐར་འགྲུམ་པའི། །རིམ་བྱོན་པད་དཀར་འཆང་ཆེན་འཛམ་སྤིང་རྒྱན། །མཁའ་ལ་འཛིག་རྟེན་
མིག་གྱུར་ཉི་མའི་ཆ། །སྤུས་ཀྱང་མ་སྦྱལ་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱབས་འབྲེང་ལ། །རང་བྱུང་དབྱངས་ཀྱི་
རྒྱལ་མོ་སྦྱུན་གྲུབ་གཤགས། །རིག་པ་མིན་ཡང་བདུད་སྡེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །སྟེག་མཛད་
སྤིང་གསུམ་དབང་མོས་ཉག་ཏུ་སྦྱངས། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་བབས་པའི་ཡིད་བཞིན་
ཆར། །ཆངས་པའི་ཡུལ་སར་སྟེག་སྦྱངས་གིབ་བསིལ་དུ། །འགོ་རྒྱུས་ངལ་གསའི་ལྷ་དང་
འང་སློན་ཆེས། །མི་འཛད་གཏེར་གྱི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱེ་ཞིག་ཆེ་བཅན་གཡུལ་དུ་རྩམས་པའི་

བ་ཀྱི་ཉ། །བརྒྱུད་བའི་སྤྱི་མཐུན་ཀྱང་ནག་ཤོགས་སྤྱི་དང་མེ། །སྤྱི་མཐུན་མར་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བྱེད་ཅི་ལྟ་
དམར་བས། །ཁས་སྤྱི་དང་ས་བཞིན་དུ་རང་ཤོགས་སྤྱི་དང་བར་མཛོད། །ས་ལ་གཡང་དུ་ཆགས་
བའི་བཟང་ཤིས་འབུམ། །དག་མཆོན་གསེར་གྱི་ཆུ་སྤྱི་མཐུན་ལྟེ་བ་རུ། །འདོད་བ་ཀྱན་གྱི་འབབས་
སྤྱི་གས་ཁྱ་ནང་ཞེས། །སྤྱི་བས་གསུམ་མོང་ཁྱེར་ས་ལ་འཕོས་བ་འབྲ། །ལེགས་བར་གཤེན་
བའི་གསེར་ལྷན་ས་བོན་རེ། །སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་དུ་བའི་ཅེ་མོ་རུ། །དགོས་འདོད་མ་ལུས་
སྤྱི་མཐུན་འབྲས་བྱ་ཡི། །སྤྱི་དུ་མེས་པོས་སྤྱི་དང་(༡༩༥༩)གསུམ་སྤྱི་ལ་བ་སྤྱི། །དེ་ལྟར་ནས་
ཐོས་བྱ་ཡི་གན་མཛོད་བཞིན། །མི་འཛོད་ལོངས་སུ་སྤྱི་དང་དབྱ་ཁལ་ལ། །འཕྲོག་འགོས་
སྤྱི་ལ་གྱི་གཞུགས་དང་སྤྱི་ལྟེ་གཉིས། །སྤྱི་མཐུན་ཡོང་དེ་བ་འགོ་བཙོད་ཞོར་བྱ་སྤྱི་ལ། །ཞེས་ཁྱ་
ནང་འབབ་ཡོང་ལེན་དེ་གྱི་འགོ་བཙོད་དགོས་འདོད་ཞོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱི་དང་ཨ་ཆི་ཐུ་དར་ཉན་གྱན་ནས་ཁ་
འཛོན་མཛོད་སྤྱི་བས་གཞིས་སྤྱི་དང་འཛམ་དབྱངས་ཆེ་དབང་ནས་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ལྟེ་དགོས་སྤྱི་དང་སྤྱི་བཟང་བསྐྱེད་
བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱི་བའོ། །

༡༡། །རི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྤང་
བརྟན་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྱུན་གྱི་དཀར་ཆག་
སྡེ་བཞིའི་འདོད་པ་འཛོ་བའི་བུམ་བཟང་།

མིཏྲ་མཉམ་པ་ལས། ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་པ་རུས་ལྡན་གྱི་སྡེ་བ་སྦྱོར་ལ་སྦྱིར་ནམ་གངས་ཆེག་ཁི་བྱག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་
གྲ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཆེག་ཁི་ཆེག་སྟོང་ཞེ་གསུམ་པའི་པ་སྦྱར་གསེར་གྱི་མེ་རྟག །ཡུལ་རྩ་ཡུལ་རྩ་ལྟ་བུ་ལས་
ལྷ་པའོ་པ། ཨ་ཁུར་སྤྱི་བུ་འི་འབྲུག་ཐུས་དཀར་ལྟུ། ཨེ་གསུལ་རྩ་ལྟུ་རྟོ་རྟོ་བམ་ཐུ་ལྟུ་མི། འབྲུག་ཐུ་ལྟུ་
སྟོ་གཏུ་འབྲུག་ཐུ། གང་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡི་ཤེས་ཆ་རྫོགས་ཀྱི་མའི་གོ་སྐབས་ཕྱིས་པ་ཡི། །རང་
བཞིན་འགྱུར་མེད་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་དག་པ་དོན་དམ་མེ་ཤེས་ཁམས། །ཐ་དད་སྤངས་པའི་མཁུན་
བཟང་འོད་བརྒྱས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱུང། །སྤངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་དོན་
ཀུན་གྱུབ་པ་བདེ་གཤེགས་ཉི་མས་དགེ་གྱུར་ཅིག །(༡༩༩༧)མ་རིག་བྱད་ཤིང་ཕྱང་པོ་
ལས་འབར་ཞེ་སྤང་མེ་ལྷེས་འཛིག་རྟེན་ཀུན། །ཟ་བར་མངོན་གོམས་ཉེས་བརྒྱའི་དུ་རིས་
འཁྱོག་པོས་ཡང་དག་ལམ་བསྐྱབས་པར། །བུམ་མེན་མཁའ་ལས་བྱིན་རྒྱལ་སྤང་ཆར་
ཆད་མེད་ཞི་བའི་བསེལ་སྦྱིན་ཡང་། །བདུད་གྱི་དབྱང་ཆོགས་ལྷག་མེད་བསེགས་པའི་དག་
ལས་རྒྱལ་བ་མ་པམ་མགོན། །རིང་ནས་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་ཡི། །མི་འཛིགས་
དམ་བཅའ་བཞི་ལྡན་འཁོར་ལོའི་མཆོན། །ཆོགས་གཉིས་འཇུག་པ་བཅུ་པའི་རྩལ་སྟོབས་
ཀྱིས། །འཕངས་པས་བདུད་བཞིའི་མགོ་པོ་ཅིག་ཅར་སྤངས། །དག་པ་རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་
རྒྱལ་པོ་བྱ། །མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་ཉེ་རྒྱའི་སྟོ་གོན་དུ། །འགྲོ་ཀུན་གྲེལ་སྤུང་འཆར་སྤུང་
པ་ཡི། །གར་མཁན་རྒྱལ་ཆབ་བུམ་པས་རྟག་ཏུ་སྦྱོངས། །གནས་ངན་བེམ་པོའི་ཆོས་གྱི་མི་

གཙང་ལུས། །བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་ཐེན་ཀྱང་། །གཞན་པན་དམ་བཅའ་མི་
ཤེགས་རིན་པོ་ཆེའི། །སྤྱིང་པོ་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་བསྐྱལ་ས། །ཁམས་གསུམ་
འཆིང་བ་དམ་པོའི་སྒོ་ང་ལས། །ཁྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་གདོང་། །ཐུབ་བསྟན་དེ་
སྤྱིང་འཇུག་པའི་མེས་པོ་ཆེ། །བཙུ་བྱག་གནས་བཟླ་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་མཛེས། །གཞན་
པན་རྒྱུ་ཡིག་ཉི་མ་བརྒྱ་པག་དུ། །བཞུས་པའི་ཁུ་བ་དམར་སེར་སྒྲ་གོས་ཀྱིས། །ས་ཡང་ལྷ་
ཡི་ལམ་བཞིན་སྐལ་བཟང་དུ། །བྱེད་པོ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོས་ཤེས་པ་སྦྱུལ། །ཕུལ་བྱང་
ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བསགས་མ་ལ་ཡ། །མཐོ་བཟླ་ས་གསུམ་མི་ཤོང་རུས་མཐུ་ཡི། །ཅན་དན་
དེ་བཞེན་ཆས་ཀྱང་སྤྱིང་དང་ཞེའི། །གདུང་སེལ་སྐྱབས་འོས་རྣམས་ལ་དང་བས་འདུད། །མ་
རྒྱགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་(༡༩༩༥)མཚོར། །མཁའ་དབྱིངས་སྒྲ་གཟུགས་འཕོས་
པའི་སྟངས་མོ་བཞིན། །མི་ཐད་རྒྱལ་བའི་གསང་བ་རབ་འབྱམས་འབྲུལ། །འདི་ཞེས་ཆད་དུ་
བཟུང་སྒོ་བྱིས་པའི་ཆོས། །སྤྱིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡི་མཚོད་སྤྱིན་དུ། །བདེན་སྤང་བྱད་ཤིང་
བསྐྱེགས་པའི་འགྱུར་བ་ལ། །སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་མཚར། །ཤར་བའི་
མཛོན་སུམ་གཞལ་བྱ་སུ་ཡིས་འགོག། །དེ་སྤྱིད་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱའི་པོ་བྱང་བཞིན། །མ་པམ་
ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། །རྟེན་དང་བཟླ་བར་བཅས་པའི་བྱང་ཚུལ་གཏམ། །སྐྱུ་
དབྱངས་ངེས་པ་བདུན་རྒྱུ་གས་འདི་ལྟར་ལེན། །ཞེས་བྱག་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་བརྟོད་པ་སྤྱི་
ཀའི་སྐྱུ་དབྱངས་ངེས་པ་བདུན་གྱི་འགྱུར་ཞུགས་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སྤྱིན་དུ་བསྐྱེགས་ནས།
སྐབས་དོན་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། །ཞིང་རྣམས་འདི་ཀུན་
སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཏགས། །དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བསམ་མི་བྱལ། །སྤྱི་གཅིག་ཅེ་
ལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱི་ཆོགས་དབྱིབས་སུ་གནས། །ཞེས་
པ་དང་། སྐྱུ་མའི་མཁན་པོས་སྤྱེགས་དག་གིས། །སྒོ་རྣམས་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱིན་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་སེམས་ཅན་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་ཞིང་འབྱུང་ངོ་། །རི་ལྟར་རི་

མོའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ། །རི་མོའི་ལས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞིང་རྣམས་འདི་དག་
ཀུན། །སེམས་ཀྱིས་རི་མོར་བྲིས་པ་ཡིན། །

ཞེས་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་སྟོད་བཅུད་སོགས་རི་ལྟར་རི་མོ་བའི་ལག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཚོ་གས་ཉི་བར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱིས་རི་མོར་བྲིས་པ་འཕ།
སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་སོགས་ཀྱི་དོན་(༡༩༤བ)
གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་སྟེ་བདེན་འདྲིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
གིས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་སོགས་འབྱུང་བས་གཟུགས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་དག་བརློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཤེས་པ་ལས་ངོ་པོ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་པས་
བང་དོན་དགོངས་པ་ཙན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་
གསུངས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས།

མངོན་གྱུར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡིས། །སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་
དུ་གང་རྟོགས་པ། །ཉག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་
ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྟོ་སྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་
དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །སྤྱ་སྟེགས་སྟོ་མཐོན་རི་འདྲེས་ངག་རང་བཞིན། །རྟོ་རྟོ་འདི་ནི་
དགོངས་པ་གཅད་ཕྱིར་གསུངས། །རི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །སྤྱ་སྟེགས་
རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་། སྤྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟེགས་ནས། །རྒྱལ་བས་
སེམས་ཙམ་འདྲིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་གསལ་རིག་གི་ཆ་ཙམ་དེ་ཉིད་ནི་བྱ་བ་གཞན་སྣ་ཚོ་གས་ལ་སེམས་གཡོ་ཞིང་སྤྱལ་
བར་བྱེད་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་སེམས་བྱང་སེམས་པའི་རྩ་བ་དང་། ལས་དེ་ལས་སྟོད་

བཅུད་ཀྱི་འབྲུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་ལ་དེའི་ཚུལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་
མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་(༡༩༩༥)གིས་དཔྱལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། མྱིང་
བཞི་ལ་སོགས་པ་བདེ་འགྲོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་
བྲག་པའི་ལས་ལས་ལྟ་རང་རང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟ་བུར་རང་རང་གི་བགོ་སྐྱལ་གྱི་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷགས་སྤྱེག་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མེ་
ཚོགས་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐས་ཅད་ནི། །སྤྱིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་
པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པའི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་བཀྲེས་པ་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་སྐྱོམ་པ་
དང་། ཟས་དང་གོས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ངན་པ་དག་མཐོང་ན། འདི་ལྟར་ཡོངས་སྤྱི་
བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་སྤྱིད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་
བཞིན་དུ། །སྤོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་
ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་འཆང་གང་དུ་
རྒྱ་བའི་སྤོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་དགེ་ཅ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་།
གཙོ་བོར་ཡོངས་སྤྱིའི་ལག་རྗེས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡོངས་སྤྱིའི་(༡༩༩༧)ཞིང་ལ་སོགས་པ་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོན་ལམ་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་
བས་ན་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཀྱན་དུ་བཟང་

པོའི་སྟོན་ལམ་ལས། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་ཞིང་རྣམས་ཏེ། །ཞིང་དེར་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱད་
པ་སྟོན་ཅིང་བཟླ་བར་བཀྱི། །དེ་ལྟར་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་སུ་ཡང་། །སྐྱ་ཙམ་བྱོན་
ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད་གྱི། །སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །བསྐལ་བ་
རྒྱ་མཚོར་སྟོན་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་སྐྱ་ཙམ་གྱི་གོ་སར་བཅོད་དུ་མེད་པའི་ཞིང་གི་
བཀོད་པ་དང་། །ཞིང་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་
སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་སོགས་དངོས་གནས་སུ་བྱུང་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་མཚོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གི་ཡུན་རིང་དུ་མ་སོང་ཞིང་། །བསྐལ་པའི་ཡུན་ཆད་སྤང་དུ་མ་སོང་བར་དེ་གཉིས་ཡུན་ཆད་
མཉམ་པར་བྱེད་བྱས་པ་དང་། །རྟ་རྩ་ཙམ་གྱི་སྤང་བུ་ལ་རི་རབ་སྤྱན་པོ་འདོགས་པར་བྱས་པ་
སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གསང་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཤ་སྟག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། །བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། །བར་དུ་གཙུག་པའི་
བདུད་བཞི་འཛོམས་མཛད་པ། །བཙུག་ལྷན་སེང་གོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་(༡༩༩ན)དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་
རྩ་མཐུན་གྱི་ཁྱེུ་སྤང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་
དུ་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་དེ། །མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །རྣམ་
གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །དང་པོ་ཤུག་བྱུང་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྱིར་ཙམ་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱི་
ལྷ་སྟོང་སྟེང་མཚོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོན་བཀུར་ཏེ་གངས་མེད་དང་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་

མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་གི་བར་བསྟེན་བཀྱར་ཏེ་གངས་མེད་
གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་
བསྟེན་བཀྱར་བས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། །གང་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་ནས་མཚན་གྱིས་ལས་བྱེད་པ། །བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་
དབང་ཆང་། །ཁོར་གྱུར་ཆེ་རབས་བྲན་མི་སྒྲོག། །དེ་ནི་འཛམ་གླིང་པོ་གྱུར་ཉིད། །མངོན་སུམ་
སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་
བྱེད། །རེ་རེར་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ཆོགས་
གསོག་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངས་གནས་དེས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་
ཆོགས་གསོག་དགོས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ན་ཟད་པར་མའི་
ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྟུང་བ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱོར་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་བླ་མཚོག་(༡༩༩༧)ཁྱིམ་འབྲེང་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ལྟས་
ས་ལ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་ཅིང་། བཙུན་འབྲུས་ཆེར་ཅོམ་པས་
བསྐྱལ་བ་དགའི་ཆོགས་འདུམས་ནས་དགུ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་བར་མཚན་དཔེའི་རྒྱའི་ཆོགས་
བསགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སྟོན་གྱི་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་དུ་
གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་བྱས་པའི་སྤང་པོ་ལུས་དུལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དུལ་
བར་མ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སྤང་པོའི་བྱི་ཆོར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁ་ལོ་བ་དང་བཅས་པས་ཞོན་
བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་ཉིད་
ལས། ལྟ་བདག་གིས་སྤར་ལུས་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་མ་གསོལ་ལམ།
བདག་ནི་ལུས་འདུལ་བ་ལགས་ཀྱིས་སེམས་འདུལ་བ་ནི་མ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ།
སེམས་འདུལ་བ་འགའ་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་དེ་ལྟས་བསྐྱལ་ནས་སྐྱས་
པ། ལྟ་ལུས་འདུལ་བ་དང་སེམས་འདུལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་མཆིས་

སོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་སེང་གེ་སྟག་དང་སྦྱལ་དག་དང་། །སྤྲོན་པོ་འབྲེ་བོ་
བྲེ་མ་ལེབ་དང་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱན། །འདོད་པའི་ཞགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡིད་བཅེངས་ནས། །སྤྲིད་འགྲོའི་འཐིབས་པོ་འདིར་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར། །བདག་
ནི་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུར། །གཟུགས་བཟང་བུན་སྦྱུང་ཚོགས་པའི་སྒྲུང་པོ་
འདུལ། །རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ལགས་སྤྲོ་སེམས་ནི། །བྲང་སྤྲོང་ཆབ་སྒྲུང་འཆའ་བས་
མ་སྦྱལ་ལོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འདོད་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བཙུན་འབྲས་
(༡༧༠ན)དང་སྟོབས་ཐོས་ནས་སྦྱོན་པ་དག་བྱིན། །བསོད་ནམས་དག་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། སྦྱོན་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱུར་པ་འདི་ཡིས་
སྟ། །འགྲོ་བར་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་གྱུར་ནས་ནི། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྦྱལ་
བ། །སྦྱེ་བོའི་ཚོགས་དག་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱ། །བདག་གིས་སྦྱེ་དགུ་བསྐྱུངས་ལས་
བྱུང་བའམ། །བཏང་བ་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་གང་། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཐོབ་འཛིག་རྟེན་དག །འདོད་པའི་རིམས་ནད་ལས་ནི་ཐར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བྲང་
ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྟོན་ལས་བཞད་ཆུལ་དང་།
དེན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཏ་ཏའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཨ་ལ་
ལའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཨ་ཆ་ཆའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཟངས་ཁོལ་མའི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཟངས་ཁོལ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྫོ་ནག་
པོའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྫོ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་དཔྱལ་བ་ནས་མེའི་ཤིང་རྟའི་དཔྱལ་
བའི་བར་དུའོ། །ང་དེའི་ཆོ་ན་མེའི་ཤིང་རྟའི་དཔྱལ་བར་སྦྱངས་ནས་གུད་ན་གཅིག་དང་
གཉིས་ཀྱིས་མེའི་ཤིང་རྟ་འཛེན་ཏེ་དཔྱལ་བའི་སྒྲུང་མ་ཨ་ཡང་ནི། ཤིང་རྟའི་སྦྱང་ན་འདུག་
ཅིང་། མིག་བགྲད་སོ་གཅིགས་ཏེ་མེ་འབྱུད་ན་ཁ་དང་མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྣ་ནས་མེ་འབར།

དུད་པ་འཕུལ་ཏེ། སྤང་མ་དེ་ཡང་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གནག་ལ་ཤིང་རྩེ་ལྷེང་ན་སྐྱེལ་མོ་
ཀྱང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས་ལག་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་དབྱུག་པ་ཐོགས་ཏེ་ང་ལ་(༡༧༠བ)བརྟེན་ག་
གོ། དེའི་ཆེ་ང་ན་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་ནས་སྟོབས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་ཤིང་རྩེ་བྲངས་སོ། །ངའི་
གྲོགས་ཤིག་ཉམ་ཆུང་སྟེ་འཕྲེན་མ་རྒྱས་པས་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་ཨ་ཡང་གིས་ལྷགས་ཀྱི་
མདུང་ཅེ་གསུམ་པ་ཐོགས་ནས་བྲང་དུ་བཅུགས་ཏེ་ལྷགས་ཐོས་བརྟེན་ནས་ཐུག་ཆལ་
བར་པབ་སོ། །དེའི་ཆེ་མི་དེ་ན་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟོད་པས་ན་ཆ་བའི་སྐྱད་ཆེན་པོ་བྲུང་
ནས་བར་འགའ་ནི་པ་མ་ཞེས་འཕོད། བར་འགའ་ནི་ཆུང་མ་བྱ་ཞེས་བོས་ཀྱང་པན་པ་མེད་
དོ། །ང་དེའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བར་མཐོང་ནས་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་སྐྱེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
ཀྱང་ཏོ། །ཞེས་དཔུལ་བའི་རྟོན་ལ་དང་པོར་བྲང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤད་ཆུལ་མཐའ་ཡས་པ་ནི། རི་སྐྱད་དུ། བྲེ་བ་བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་བ་
ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཀྱང་། །ད་དུང་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་བསལ། །བྲང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱང་འཕྲུག། སྟོང་སྤྱག་དུག་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་
དག་ཀྱང་པས། །རི་ལྟར་ཐུབ་པ་ཐབས་མཁས་པས། །རྒྱལ་བ་ཁོང་ནི་ཀྱན་གྱིས་འཆོལ། །ད་
དུང་དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པར། །དེ་དང་དེར་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །ད་དུང་དུའང་འཕྲེན་
པ་ཁོང་། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་པ་ཆོད་
མེད་བྲངས་མེད་པ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ལ་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་བདུན་ཅི་བརྟེན་ཐེན་
ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་འོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ལ་
བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་།
(༡༧༡ན)ཡོངས་སྐྱར་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་
འོག་མིན་ལས་གྲོང་དང་དགོན་པའི་ཆུལ་གྱིས་འཕགས་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་

གནས་གཞན་མེད་པས་ན་འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པ་ཞེས། འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
ལ་སྐྱུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་
ཚོགས་ཀྱི་མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གནས་དེར་ཁོངས་སྟོང་རྫོགས་
པའི་སྐྱུར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་རྫོགས་སྟོན་སྐྱུང་གསུམ་བྱས་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་
སེམས་ཅན་དག་གི་སྣང་ངོར་གང་ལ་གང་འདུལ་བའི་སྐྱེ་འཕྱུལ་ཆེན་པོའི་མིག་འཕྱུལ་ཀྱི་ལྟ་
མོ་ཅི་ཡང་སྟོན་པས། སེམས་ཅན་མ་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན། སྟོན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
སོགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆ་ལས་ཐ་མོ་རེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
དོན་མཛད་པ་ནི། སྟོང་འབྲུག་ལས། བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་
རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །ཆལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་
གྱུར། །མིང་དོན་གཉེར་ལ་མིང་དང་ནི། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་
ནི་ལུས་ཅན་བླ་འདོད་པ། །ཀྱན་ཀྱི་བླ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཡིད་བཞིན་ཁོར་དང་བུམ་པ་
བཟང་། །རིག་ཐུགས་བྱུབ་དང་སྟོན་ཆེན་དང་། །དཔག་བསམ་ཀྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཛོར་ཤོག །ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
རྟག་པར་(༡༥༡བ)ཡང་། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་
ཡང་ཤོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་རྣམ་
ཀྱན་ཏུ། །ཐམས་ཅད་ཐུང་ན་འདས་བར་བྱ། །བདག་ནི་ཉེར་འཆོའི་རྒྱར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱད་པ་སེལ་ཅིང་གང་དང་གང་གིས་པན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱུབ་པར་
རུས་པའི་ཐབས་དེ་དང་དེས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་
འདུག་གི་སྟོང་ལམ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བས་འགྲོ་བའི་

དོན་དུ་འགྱུར་ན། སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་
སྐྱེད་གྲུའི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱད་པར་དུ་
སྟོན་པ་ཤྲུའི་རྒྱལ་པོ་ནི། སྟོང་རྩེ་བསྐྱ་དཀར་པོ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། བརྟན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་ཅོད་པ་ཆེན་པོའི་དུས་
ཀྱི་ལྷན་པར་འཕངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་
གི་སྟོང་རྩེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་ན། བརྟན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་བསྐྱལ་པ་གངས་མ་མཆིས་པ་གཞུང་གི་བྱེད་པའི་སྟོན་གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་
ན། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སྐྱེད་གྲུའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ན། བདག་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྟོན་དུ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་ན། འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་
པོའི་བྱང་དུ་(༡༧༩༣)སྟོགས་མ་ལས་ཆེས་ཆེར་སྟོགས་ཤིང་དཔུ་གོད་འདུལ་དཀའི་བདག་
ཅག་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་ལམ་ལྟ་བརྒྱ་བཏབ་
སྟེ་འདུལ་བར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལས་སྟོང་སྟོབས་ཕུལ་
དུ་བྱང་བའི་དབང་གིས་བསྐྱ་དཀར་པོ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲོན་གཅིག་དུ་བསྐྱགས་
པ་བརྟོན་པ་བཞིན། སྟོན་པ་ཤྲུའི་རྒྱལ་པོ་གང་གིས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐུ་སྐྱེའི་ཞིང་འདི་
ཉིད་ནི་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྐྱལ་པ་ཚུས་འཛིག་པའི་མཆོ་ནས་བསྐྱོང་བྱང་བར་ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་སྟོང་འབྱོན་པའི་སྐུ་ལྟས་སུ་ཤེས་ནས་བསྐྱལ་བཟང་དུ་བསྐྱགས་ཚུལ་
གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
ཆགས་དགོས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བརྟུང་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཆངས་
ཆེན་ནས་བཟུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་
ལས། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྩམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ་གྲངས་མེད་དོ། །རྒྱ་རྩམས་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་
དང་། །སྟོང་སྤྲུལ་དག་ནི་ཉི་ཤེས། །ཕྱིས་ནི་རྩམས་སུ་འབྲུམ་སྤྲུལ་བརྒྱད། །ལྷག་མ་དག་ནི་
གསེར་དུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་
དང་། །སྟོང་སྤྲུལ་གསུམ་དང་བརྒྱ་སྤྲུལ་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་
སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྲུལ་སྟོངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་
སྟོང་པའི་ཆ་དེར་འབྱུང་(༡༧༩༧)པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་མོ་དག་པན་ཚུན་འདབ་འབྱར་ཏེ་རྒྱུང་འཇམ་
པོ་ལྡང་བ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་གཞི་དང་གཞལ་མེད་ཁང་
སོགས་ཆགས་པ་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བར་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས། སྤྲར་
ཡང་རྒྱུང་འོག་ཏུ་བབས་པ་བསགས་པ་ལས་འོག་གི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྩམས་
སུ་དབག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དྲུག་འབྲུམ། རྒྱུང་དབག་ཚད་གྲངས་མེད་པ་ཆགས། དེ་
རྩམ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཞེས་བྲ་
བ་འཁྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟེན་པར་ལོ་ཅོམ་མམ་གཏའ་ཤིང་ཅོམ་འོག་ཏུ་བབས་
པ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དབག་ཚད་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་དང་
ཁྲི་ཚོ་གཉིས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་ཆགས་པ་རྣམས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་བཟའ་བཏུང་ཅོས་པ་
མ་ཞུ་བ་ལོང་གར་མི་ལྟང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་མི་འཛོ་བར་
འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུང་གིས་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱིས་མཐའ་སྟོར་བར་བཤད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གི་རྒྱུང་གིས་རྒྱུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་བསྐྱབས་པ་ལས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་ལས་སྤྱིས་མ་ཆགས་
པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དབག་ཚད་སུམ་འབྲུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པ་
ཆགས་ལ། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཞིང་ཆད་མཉམ་པར་ས་ཡ་གཅིག་འབྲུམ་
སྤྲུལ་གཉིས་སྟོང་སྤྲུལ་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་ལྷ་བརྒྱའི་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྤྲར་ཡང་ནམ་མཁའ་

ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོག་པ་པའི་སྤྱི་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འབྲིག་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཆོད་སྤར་
ལྟར་བབས་པ་ལས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་(༡༧༣ན)དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྩམས་དང་ལྟན་པ་
བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཁམས་རབ་ལས་རིན་
ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟན་པོ་འབྲིང་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན། ཁམས་ཐ་མ་ལས་སྤྱིང་
བཞི་སྟན་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྟོང་ཆགས་པའི་ཡུན་ཆོད་
ལ་བར་བསྐྱེད་གཅིག །བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོད་གསལ་ནས་ལྷ་ཞིག་ཆོ་འཕོས་ཏེ། ཆོངས་པ་ཆེན་པོའི་
གནས་སུ་སྤྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཆོངས་ཆེན་ཆོངས་མདུན། ཆོངས་རིས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་གནས་གསུམ། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག །སྤྱིང་བཞིའི་མི། དཔྱུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་
བཅས་པ་ལས་རིམ་ནས་ཆགས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་སྤྱིས་པ་དེའི་ཆོ་
ཆགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཤིང་། དེའི་ཡུན་ཆོད་ལ་བར་བསྐྱེད་བརྒྱད་དག། དེ་ལྟར་ཆགས་བསྐྱེད་
གྱི་ཡུན་པལ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པའི་ཆོ་ཆོད་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་
འབྲིབ་པ་ནས། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཞེས་བར་བསྐྱེད་གཅིག །དེ་
ནས་ཡར་འཕེལ་བས་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཡར་རིམ་གྱིས་འབྲིབ་སྟེ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་
པ་ལ་ཐུག་པ་དེ་འབྲེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བར་གྱི་ཁྲུག་པ། དེ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་གི་བར་
ཡར་འཕེལ་བས་མ་ཐོག་རིང་མོ་ཞེས་བར་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་གནས་བསྐྱེད་
གནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ནས་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་འཕྲོ་ཆོད་པ་ནས་འཛིག་བསྐྱེད་གྱི་
འགོ་བརྩམས་ཏེ་མས་ནས་རིམ་(༡༧༣བ)གྱིས་སྟོངས་པའི་བརྒྱད་འཛིག་པའི་ཡུན་ཆོད་ལ་
བར་བསྐྱེད་བརྒྱད་དག། སྟོང་འཛིག་པའི་ཡུན་ཆོད་ལ་བར་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ་འཛིག་བསྐྱེད་ལ་
བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ། སྟོང་བརྒྱད་འཛིག་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་སྟེ་བརྒྱད་ཏུ་པོ་དེ་དག་བསྟོམས་པའི་ཡུན་ཆོད་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་སྟེ།

མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་
མོ། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །ཞེས་གསུངས། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མངོན་པ་མཛོད་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་ས་སྤེ་དང་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་
མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡང་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
བ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། གཅིག་ངེས་དོན་དང་ལྷག་མ་
བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འཇམ་སྒྲིང་འདི་ཉིད་ཆགས་འཛིག་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་
སྒྲིང་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་པ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་
སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་སྟོན་པས་སྤྱལ་བའི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་རོལ་
པས་གདུལ་བའི་ཞིང་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རི་ལྟར་འདུལ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མཛོད་པ་ལ། མདོ་སྤེ་
བསྐྱལ་པ་བཟང་པོར། བསྐྱལ་བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པ་དང་། དཀོན་བཅེགས་
ལས་བསྐྱལ་པ་མཛོད་པར་སྤང་བར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་
(༡༧༩ན)སུ་ལྟན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྤྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་
ལོ་བསྐྱར་བ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་
དུས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་རྣམ་པར་དག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཡུལ་འཁོར་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྟན་པ་སྒྲིང་བཞི་ལ་དབང་བ། སྟོན་གྱི་
རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། དགེ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་
ཀྱི་གཟི་དང་ལྟན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་

ཞིག་བྱང་། དེ་ལ་བཅུན་མོའི་འཁོར་བདུན་འབུམ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོན་དང་ལྷན་
པའི་ན་རྩེ་བྱང་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཤ་སྟག་གོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་བྱ་སྤྱོད་དུ་ཆང་བ་ཡོད་དེ། དཔའ་བ་རྩལ་མོད་པ། ཡན་ལག་མཆོག་
གི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ། བ་རོལ་གྱི་སྤེལ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ། སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉི་ཤུ་
ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྩལ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །བཅུན་མོའི་ནང་ནས་མ་སྤྲད་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔེ་མེད་མ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་རྫོང་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་སྤོས་རྩལ་གོས་བརྒྱན་པས་སེང་
གའི་ཁྲི་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་བཟང་པོ་ལ་འདུག་གོ། །དེ་གཉིས་དེར་འདུག་པའི་བང་པ་ནས་
རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་གཟུགས་བཟང་བ་མཛེས་པ་(༡༧༩བ)ལྟ་ན་སྟུག་པ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་
རྒྱས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་གཉིས་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་བཅས་པར་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ངོ་། །

དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིང་གི་བར་སྤང་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཁྲུའུ་འདི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སེམས་པའོ། །ཀྱང་མ་ཁྲུའུ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་བའི་མ་སྤྲད་མའི་
བང་ཆོས་སེམས་དང་། དཔེ་མེད་མའི་བང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སུ་བཏགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཡུལ་
འཁོར་སྤང་གིས་བདག་གི་གཞོན་ནུ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་ཐོག་མར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སྤྱོད་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བཏགས་གོ་སྟེ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྱོད་བདུན་གྱི་བྱམ་པ་གྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་གིས་ནས་བྱམ་
པའི་ནང་དུ་བཅུག་ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་མིང་དེ་རྣམས་རིམ་བར་བྱང་བས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་བྱང་བར་
གྱུར་ཏོ། །མིང་དེ་བྱང་མ་ཐག་ཏུ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོས་
སོ། །བཅུན་མོའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བང་ན་སེལ་སྟན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་དགོལ་བར་

བྱེ་བ་སྐག་དུ་མའི་སྐྱ་བྱང་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་མིང་བྱང་བ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་ནམ་
པར་དག་པའི་སྒོ་བྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་མི་བཟོའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཇིག་དེ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་
ནམ་པར་དག་པའི་སྒོ་བྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་ནམ་པར་
རྒྱལ་བའི་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་བྱང་སྟེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་གསེར་ཐུབ་དེ་དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་
བུ་གཞོན་ལུ་དབང་པོ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་(༡༧༥ན)བ་དེའི་མིང་བྱང་སྟེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་འོད་
སྒྲུང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་དབང་པོ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །དེའི་འོག་
ཏུ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་བྱང་རོ། །དེ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ་
དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལུ་སྐར་ལགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བྱམས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོང་རིམ་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐ་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་སྒོ་བྲོས་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐ་མ་པ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་བའི་སྒོ་བྲོས་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་རིམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་རིམ་སྟེ་དཔར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མོས་པ་དེའི་ཆེའི་ཆད་ཀྱང་དེ་སྟེ་དུ་
འགྱུར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡང་དེ་སྟེ་དུ་འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ལྟར་མོས་པས་ན་དེའི་
ཕྱིར་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནས་གཞོན་ལུ་སྟོང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
བྲོས་ལ་བྱིད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་རིམ་བུ་ཞིག་བཏབ་སྐྱུས་པས་ཆོས་སེམས་ཀྱིས་བདག་
ནི་བྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་ན་དོ་རྗེར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉན་པ་དང་མོས་པ་དང་རྟོག་

བ་དེ་ལྟར་བདག་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་བདག་ནི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྟོར་བར་བསྐྱལ་ཏེ་བདག་གིས་བསྐྱལ་བས་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་སྟོར་
བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་མར་མེ་མཛད་དེ་དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་ན་འཁོར་ལོ་སྟོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་(༡༧༥བ)སྤང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་
བྱ་གཞིན་རུ་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཛིག་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དག་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བྱ་གཞིན་རུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བར་གསལ་བ་འདེབས་པའི་ཆངས་པ་དང་བཀའི་བསྟུ་བ་པོ་ཕྱག་ན་
རྩོམ་སྟེ་སེམས་དཔའ་གཉིས་དང་བཅས་སྟོང་ཙ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་བད་དཀར་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོས་འཁོར་ལོ་སྟོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཅིའམ་ཀྱི་ཐུ་བྱུང་
མིག་མི་འཇུག་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟོང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་ནི་བཞི་སྟོང་། རྒྱལ་པོའི་
མདུན་ན་འདོན་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ། དེའི་སྤྲས་རྒྱ་མཆོའི་དབང་ཕྱག་བྱུང་བདག་སོགས་
བདུན་ཙ་ཙ་དགྲ། བམ་ཟེའི་ཁྱེད་སྐར་མིག་བྱུ་མཆོག་སོགས་སྟོབ་མ་བྱེ་བ་སྟག་གསུམ། སྟོབ་
མ་རིག་བྱེད་སྟོབ་པ་སྟོང་། བསྟེན་བཀྱར་བ་བམ་ཟེའི་ཁྱེད་ལ། བམ་ཟེའི་ཁྱེད་སྟོབས་ཆེན་
ཤུགས་འཆང་ནམས་སངས་རྒྱས་སྤྱུང་བསྟན་པའི་ནང་ཆོན་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། སྟོབ་མ་རིག་བྱེད་སྟོབ་པ་སྟོང་གི་ཐུ་བོ་མང་བཀྱར་བ་བྱུང་འཇུག་རྒྱུང་
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དྲར་སྟོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་སྟེགས་མ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་
སངས་རྒྱས་རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན། དེ་འཕྲོས་སྟོབ་མ་དགྲ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་
གོ་དགྲ། བསྟེན་བཀྱར་བ་ལྟ་དང་བཅས་སྟོང་ཙ་བཞི་པོ་ནམས་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་
ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། གཏི་ཐུག་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པའི་འཆིང་བ་ནམས་ལས་མི་མཛད་པ་སྟེ་སྟན་བཟོད་པའི་(༡༧༦ན)བཟོད་པ་དང་

ལྷན་པས་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ་འདྲིར་འཁོར་བ་འཛིག་ལ་སོགས་
པ་སྟོང་ཙམ་བཞིར་ལུང་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙམ་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་གྲགས་ཆེ་ཞིང་།
མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བྲམ་ཟེའི་བྲེའུ་སྟོབས་ཆེན་ཤུགས་འཆང་དེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ཚུལ་
སོགས་གསུངས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྟོང་པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ།
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
སྤུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་མ་ངི་མ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཅིག །སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་
མ་ངི་མ་མེད་པ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གཞུང་ལྷུང་གཅིག་གི་
བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གཉིས་པ་ལ་བབ་
པ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙམ་བཞི་པོ་དག་མདོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་
རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རང་རང་གིས་སྟོན་ལམ་རིམ་ལྡར་བཏབ་པའི་བར་དག་བཞིན་
དུ་བསོད་སྟོམས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སང་གའི་བཤེས་གཉེན་
གཙུག་ཕྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ན་ལྷན་མེད་
པར་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གསལ་མཛད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་བསྐལ་པ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙམ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་དགོ་འདུན་རི་སྟེད་དུ་འགྱུར་བ་ཁྱོད་གཅིག་ཕྱིའི་ཉན་(༡༧༤)ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡང་
དེ་སྟེད་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཀྱང་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་ནས་ཀྱང་རིམ་མིན་དུ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཟང་པོའི་བསྐལ་པ་བྱེད་པར་མ་གྱུར་པ་
དེ་སྟེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ན་བསྐལ་
བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙམ་སྤུག་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་བཞི་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྣམ་

འདྲེན་ཤྲུག་སང་གོ་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ནས་འཛམ་གླའི་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་
དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དམ་པ་ན་གནས་པ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འཛམ་གླའི་སྤྱིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་ཤེས་སོ་ཞེས་མཐོང་བ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ཏུ་ཞིང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་འདུས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཛེར་རོ། །སྤྱིས་བྱ་དམ་
པ་ཁྱོད་མི་བཞུགས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་འདི་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷའི་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྤྲུལ་སོ། །དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་མགོ་ལས་ཐོད་དང་ཅོད་པན་པབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བྱམས་པའི་མགོ་བོ་ལ་བཞག་ནས། འདི་སྐད་དུ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ཁྱོད་ནི་ངའི་འོག་
ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྤྲུལ་ཏེ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་དམ་པར་དབང་བསྐྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་(༡༧༧ན)སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་དབྱར་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན་བཅིངས་ཏེ།
དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱུར་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
ངེས་པའི་དོན་དུ་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱར་ཐོགས་པ་མེད་
འདུག་པའི། །མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རུངས་བདུད་ཀྱི་སྟེ། །གནམ་ལྷགས་བབས་པའི་
མེ་ཏྲོག་གཞོན་ཏུ་བཞིན། །པམ་མཛད་སྟོབས་བཙུའི་དཔལ་ཀྱིས་བཟིང་པ་ཁྱོད། །པས་གྲོལ་
སྤང་པོ་རྟེགས་པའི་སྤྲད་འགོམས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་སྤྲ་ཆེན་འཁོར་དབྱས་བསྐྱགས་པ་
ཡིས། །སྤྲ་བ་ངན་པའི་ཕ་སྤྱིས་མཐར་མཛད་པའི། །མི་འཛིགས་བཞི་ལྡན་མི་ཡི་སང་གོ་

ཁྱོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སྟོབས་བཅུ་
དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་
པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བརྟེན་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་
སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་མདོ་སྤར་
གསུངས་རྒྱལ་ལས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱམས་པ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་བསྐྱལ་པ་
གངས་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གངས་མེད་པ་ཡུན་རིང་ཞིང་ཆད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྟོན་ལོ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གསེར་བཟང་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་། དེའི་ཞིང་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་མི་གྲགས་
ལ་ཉི་མ་དང་ཆེ་བའི་འོད་ལ་མ་རེག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་
དོ། །དེའི་ཆེ་བྱམས་(༡༧༧)པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་
བར་གྱུར་ཏེ་དེས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་བཅས་པ་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་
བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིའི་བར་དུ་བསྟེན་བཀྱར་ནས་འཁོར་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་མདུན་དུ་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་བརྒྱ་བྱེན་དང་། །དེ་
བཞིན་ཆངས་པར་གྱུར་པ་ནམས། །འདི་དག་མི་རྟག་བརྟན་མ་ཡིན། །ཡིད་བརྟན་མ་ཡིན་
འཛིག་རྒྱལ་ཅན། །སོག་ཆགས་ཀུན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་
གྱིས། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་མཁས་ནམས་གྱིས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་
ཡིན། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཡུལ་འཁོར་བཅས། །མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་བྱས་ཟིན་གྱིས། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་ནི་སྤྱོད་པ་མེད། །རྒྱ་ཆེན་སེམས་ནི་ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱེད། །དམའ་བའི་སྟོན་ལམ་མ་འདེབས་
ཤིག །དེ་ནི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཤེས་རབ་བཟང་པོ་མཁས་པར་གྱིས། །བྱང་རྒྱལ་
མཆོག་ལ་འཇུག་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་
རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱལ་བས་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་དེས་ཀྱང་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་འབྲུམ་ཐུག་དགུ་

བཅུ་ཙ་དགུ་རི་བའི་གོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ཉི་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསོལ་ནས། བདག་ནི་ཁྱེད་པ་མ་མཆིས་སེམས་ཀྱིས་
སྟུ། །མི་མཆོག་སྤྱན་སྲུང་ཆོག་འདི་གསོལ་བར་བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་
ནས་ཀྱང་། །འདྲན་པ་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་གཞིལ་བར་བགྱི། །བདག་ལ་ནམ་ཡང་གཡོ་སྤྱི་
མ་མཆིས་ཏེ། །སྟོབས་(༡༧༤ན)བཅུ་ལྡན་པས་བདག་གི་བསམ་པ་མཁྱེན། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུ་མའི་སློན་ནས་བྱང་ཆུབ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སློན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་རྒྱས་
པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ཡང་དག་པར་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ལོན་ནས་དེའི་འོག་
དུ། གདོད་ངས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་
རང་རེའི་སྟོན་པ་ལས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཆེས་སྤྱི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་རིམ་གྱིས་བཞུད་ནས་
སྟོང་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱེད་
པའི་མདོ་ལས། སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྲི་མ་མེད་པར་སྤྲང་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འདི་
རྒྱལ་པོ་འོར་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཀྱིས་གཡེངས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་
གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་དགེ་སྟོང་བཙོན་འབྲས་
འབར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཉར་མངགས་ཏེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གིས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་ལམ་
བཞུད་པར་དཀའ་བ་བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགོ་བར་
བསྐྱེད་པས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱང་ནས་ཆོས་ཉན་ཅིང་། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པ་
ལས། རྒྱལ་པོ་དེས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་

བར་གྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། (༡༧༤བ)རིན་པོ་ཆེ་ཏྲོག་གི་གཟུངས་
ལས། ལྷང་བ་འཆང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་འོད་ཟླ་སྤང་དཔལ་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྩེ་བཅུན་འདི་ཉིད་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོའི་གདོང་གི་བཅུན་
མོ་ལྷ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་བཅུན་མོ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བྱང་དུ་སོང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་ཉན་པས་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཅིང་། བཅུན་
མོ་དེས་བདག་ཅག་བྱད་མེད་ཀྱི་འཁོར་འདི་དག་སྐྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་བཟུང་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲོག་གི་གཟུངས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་མོད་བྱད་མེད་དེ་དག་སྐྱེས་པར་
གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤང་དཔལ་དང་བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་བྱང་
ཚུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་གྱུར་པ་གསུངས་པའི་དོན་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཚུལ་
ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྲིད་ཅིང་། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་མི་
གཉེར་བ་སོགས་བསམ་སྒྲུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་དོན་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི། ལྷ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། སྒྲོན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་གི་བསྟན་པ་ལ་བྱམས་མགོན་འདི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་
མཆོག་ཅེས་པའི་སྤང་དཔལ་བྱ་བསོད་ནམས་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་ཡབ་དང་སྤུན་ལྷ་
སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་འཁྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་མཆོད། རྒྱལ་བས་
ཀྱང་དེ་ནམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ཡང་བྱམས་
(༡༧༤ན)པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོན་སངས་རྒྱས་མདོན་པར་རོལ་བ་མདོན་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་འདི་བྲམ་ཟེའི་ཁྲུ་བཟང་
དག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གོང་ཁྲེ་གྱི་སྤང་སྒྲོ་ཞིག་དུ་འཆག་པ་

ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་སྤྲོས་དང་སྤོབ་མར་བཅས་པ་གཤེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཆོས་
ལ་དད་དེ་བདག་གྲང་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འདིའི་
ཞབས་བདག་གི་ལུས་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དེ་ས་ལ་འགྲེལ་སྟབས་སུ་འདུག་
པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཁྱེུ་དེའི་ལུས་ལ་རེག་པར་མཐོང་ངོ་། །རེག་མ་
ཐག་ཏུ་ཁྱེུ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་མཆོད་དེ་
རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སྲོད་པ་སྤྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་བྲམས་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་བྲམས་པ་འདུག་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བས་གྲང་
ཆེས་གྲངས་མེད་པ་འདས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེན་ཆེན་གདུགས་ཞེས་
བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྱོད་སྒོ་གྲོས་བརྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པའི་
ཆེ་བདག་གིས་ནམ་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་ཆར་བར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྡ་ལ་མ་བཞོད་ཀྱི་བར་དུ་
བདག་གིས་ཟས་མི་ཟའོ་སྟུམ་དུ་ཡི་དམ་བཅས་ཏེ། ཉི་མ་དེ་ཉིད་དམ་ཉིན་གཉིས་(༡༧༩བ)
སམ་གསུམ་ནས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་བར་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་
བཞོད་མ་ཟེན་པས་ཟན་ཆད་གྲང་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་
བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏུ་ཅ་དུག་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྡ་ལ་བཞོད། དེ་ནས་ལོ་བཞི་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་
ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་
སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱེ་བ་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་ཆར་བ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་
བཙུན་ཅིང་། དམན་པ་ལ་སོས་པ་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞོད། དེ་

ནས་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བག་ཡོད་པ་ལ་གཟུང་
པའི་བྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་ཅིང་བྱམས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ལ། དེའི་
ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་འགོ་བའི་ཆེ་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲིའི་ཐེམ་པ་ལ་ཞབས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ན་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་བྱམས་པ་བསྟོམས་པ་དེ་དག་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྐྱ་བ་དང་བར་སྣང་ན་གནས་པ་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
བཞི་པ་སོགས་འདོད་ལྟ་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འདི་གྲོང་
དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་། གོ་ལ་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། ཆོང་འདུས་སུ་སོང་བ་ན། སེམས་
ཅན་རྣམས་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་(༡༥༠ན)པའི་མཐར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གདུགས་དེས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བར་མཛད་དེ། འདི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགེ་སྟོང་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ་འདི་
ནི་སྤྲིད་པར་འགོ་བའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་། འདིའི་མིང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུས་པའི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་
པ་ཡང་དག་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སྤྲད་ནས་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བྱམས་མགོན་
འཛུལ་འཛིན་གྱི་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱེ་མདོན་པར་རྗེས་པར་འཆང་རྒྱ་རྒྱལ་ནི། བྱམས་པའི་

མདོ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་
པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་འོང་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་འབྲས་བུའི་བར་གྱི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ལོ་སྟོང་གི་བར་
དུ་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་མི་ཀྱས་པར་པམ་པ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་ཚུན་ཆད་སྐྱབ་པའི་བར་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཙམ་སྟོག་པ་
དང་འཛིན་པ་ནས་བཟུང་སྡེ་(༡༥༠བ)སྟོད་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྒྱབ་པའི་མཐར་ཆུལ་པོ་ཆོས་
ལ་དད་པས་སྐར་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་དུ་གསེར་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཞོར་སྟོང་ཐག་གཅིག་གིས་བཀང་བ་
བཀལ་ཏེ་སུ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཤེས་པ་དེ་ལ་
ཞོར་འདི་བྱ་དགར་སྟེར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱགས་ཀྱང་དེ་ལེན་པར་མི་ཀྱས་
པ་དེའི་དུས་ལུང་གི་བར་གྱི་དུས་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་ནས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་བར་གྱི་དུས་
དང་། དེ་ནས་སྟོང་ཐག་ལྔ་པ་ལ་སྐྱ་གདུང་ཙམ་བཀྱར་སྟེ་དང་བསྟེ་སྟེ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་
མཐར་རིམ་གྱིས་རྒྱབ་པས་སྐྱ་གདུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོང་པོར་འདུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་
མེ་འབར་ནས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྐྱ་གདུང་གི་བར་གྱི་
དུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་སྟེ་མི་དགེ་བ་ལྷག་པར་
འཕེལ་བས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་སྟེ་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་
དང་། ལྷ་གཤེ་བསྐྱལ་བ། རད་གྱི་བསྐྱལ་བ། མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་བར་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་མཛོད་དང་མཐུན་ཞིང་། མདོན་པ་གོང་མར། བསྐྱལ་བ་བར་མ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
ཆུལ་སོགས་འདི་དང་མི་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་གསུངས། དེ་ལྟར་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་པའི་རྗེས་སུ་
སྟོན་ཆེན་པོ་འདུས་ནས་ལྷས་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཞིམ་པོའི་ཆར་བབས་
པས་གནས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱེད། གནས་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲས་བུ་ལྷ་པ་ཅན་དང་ལྷ་པ་མེད་པ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཟུན་

གྱི་ཆར་བྱས་མོ་རྒྱལ་ཙམ་དུ་རིམ་གྱིས་བབས་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཡིབ་པ་རྣམས་ཐོན་ནས་པན་
ཚུན་དགའ་བར་བྱས་(༡༩༡ན)ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་བཙུན་པར་བྱས་
པས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་དང་བྱ་མོས་ཆེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པས་མཚོན་རིམ་
གྱིས་ཆེ་ལོ་གངས་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་དེ་ནས་མར་འགྲིབ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པའི་ཆེ་
བྱམས་པ་འབྲོན་པར་གསུངས་པ་མངོན་པ་མཛོད་དང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་ལ་གཞན་ཡང་
སྟོད་ཀྱི་འབྲོར་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས། དེ་ཡི་ཆེ་ན་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ཁོར་ཡུག་རྩ་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱ། །བསྐྱམས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་
ཡང་ནི། །འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་ལམ་བཟང་ཡིན། །དེ་ཆེ་འཛ་སྐྱེའི་སྤིང་འདི་ཡང་། །མཚུ་ཞིང་ཐ་
བྱ་མཉམ་པར་ནི། །དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བཅུ་པ་སྟེ། །འབྱུང་ལོ་ཀྱན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། །དེ་
ཡི་ཆེ་ན་ཡུལ་གྱི་མི། །དར་ཅིང་འབྲོར་ལ་ཆད་པ་མེད། །འཆེ་མེད་མི་ནི་དེ་དག་ཀྱང་། །དགེ་
བ་བྱེད་པ་དག་རྩ་འགྱུར། །ས་གཞི་ཆེར་མ་མེད་པ་དང་། །མཉམ་ཞིང་ནེུ་གསིང་སྟོ་དང་
ལྷན། །འཕར་ཞིང་ནེམ་ཞེས་བྱེད་པ་སྟེ། །ཤིང་བལ་འདབ་མ་བཞིན་དུ་འཇམ། །མངར་ཞིང་བྲི་
ནི་ཞིམ་པ་ཡིན། །སྤ་ལུ་མ་ཚོས་པར་སྐྱེའོ། །སྤ་ཚོགས་ཚོན་གྱིས་མཛེས་བྱས་པའི། །གོས་
གྱི་སྟོན་ཤིང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མེ་ཏོག་ལོ་མ་འབྲས་ལྷན་པའི། །སྟོན་ཤིང་འཕང་དུ་རྒྱང་
གགས་འབྱུང་། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་ནི། །བརྒྱད་ཁྲི་ཁོ་ན་ཐུབ་པར་འགྱུར། །སེམས་
ཅན་འདི་དག་སྟོན་མེད་ཅིང་། །ཉེས་བྲལ་སྟོ་བ་ཆེ་དང་ལྷན། །ལུས་ཆེན་ཁ་དོག་ལྷན་པ་
སྟེ། །ཚན་པོ་ཆེ་ཡི་སྟོབས་དང་ལྷན། །ནད་ནི་གསུམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདོད་དང་
མི་ཟ་ཁ་བཅོ། །བྱ་མོ་ལོ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་དག །ལོན་ནས་ཁྲོ་ལ་བག་མར་(༡༩༡བ)འགོ། །ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་
ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་
འབྱུང་། དེའི་ཆེ་འཛ་སྐྱེའི་སྤིང་ནི་འབྲོར་པ་རྒྱས་པ་བདེ་བ། ལོ་ལེགས་པ། མི་དང་སྐྱེ་བོ་མང་

ཐོས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། བྱ་གཤམ་འཕྱར་བ་ཙམ་ན་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་དང་། གྲོང་རྒྱུ་
དང་། གྲོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལན་ཅིག་ས་
བོན་བཏབ་པས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་
བཅུད་གྱི་འགྲོར་པ་མཐའ་དག་རྒྱས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཉོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་
ཕོ་བྲང་ལ་མཆུར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས། རྒྱར་དཔག་ཆད་བདུན་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་
ལས་བྱས་པའི་ར་བ་འཕང་དུ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་
གྲུབ་པའི་སྒོ་ཁང་སོགས་ཀྱིས་མངའ་ས་བྱས་པ། ར་བ་དང་འོབས་དང་ཉ་ལའི་བྲེང་བ་
བདུན་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ། སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་རྩིང་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དང་འབྲ་བ་དེར་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བ་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྲོ་བདུན་དང་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བྱ་སྟོང་དུ་ཆང་བ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་
བཀའ་བྲིམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆོས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་སྐྱོང་བར་བྱེད་ལ།
དེ་ལ་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་བེ་ཆངས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་རིག་བྱེད་དང་གསང་ཆོག་ལ་སོགས་
པ་མཁས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་སོན་པ་དང་། ཡུམ་ཆངས་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་
མངའ་ས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་སྲས་སུ་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་(༡༩ན)ལྟ་ལ་གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་
བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་སྐྱབ་བ་བཅུ་ཆང་བར་
བཞུགས་ནས་ཡུམ་བྲང་སྟོང་ལྷང་བ་རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ནགས་སུ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཟུང་
སྟེ་འབྲེང་བའི་སྟོ་གཡས་པ་ནས་སྐྱོ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཆོ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
སྤྱི་ཞུ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕང་བར་སྐྱབས།

དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་པོར་བའི་གོམ་པ་རེ་རེའི་འོག་ཏུ་གཏོར་དང་
བསྐྱར་རེ་རེ་བྱུང་ཞིང་། བདག་གི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་ནི། འདི་ཡིན་ཡང་སྤྱིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡང་

དང་ཡང་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཟག་མེད་ཕྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚུའི་རྒྱན་པ་བ་པས་སྐྱ་བསིལ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་གོས་དང་མེ་ཉླ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པའི་
ཁྲིགས་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སིལ་སྟན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་བྱེ་
བྲག་དང་བཅས་གོང་ཁྲེང་དུ་སྐྱོན་བྲངས་པའི་ཆེ་གོང་ཁྲེང་དུ་མེ་ཉླ་གི་ཆར་བབས། ལྷས་
མ་རྣམས་བདེ་བར་བཅའ་བ་སོགས་སྤྱི་དགུ་རྣམས་ལ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་
སྤྲོལ་བར་མཛོད། ཡབ་ཆངས་རབ་ཀྱིས་ཁྲིའུའི་མཆོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་དང་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དུང་དུ་ངེས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་གདོན་མི་བ་བར་འགྱུར་
བ་ལུང་བསྟན། བྲམ་བེའི་ཁྲིའུ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་བརྒྱད་ཅུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་གསང་
ཆོག་དང་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཟེའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་བསྟན། རང་
ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་(༡༩༣བ)བདུན་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་བཅུན་མོ་སྐྱ་བའི་གདོང་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལོ་སྟོང་
ཕྲག་གཅིག་གི་བར་ལྷ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤྱད་ཅིང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་ཀྱིས་
རོལ་བའི་མཛོད་པ་བསྟན་པའི་སྤྲམ་ནི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲིམ་ནས་ངེས་
པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་དུང་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མཆོད་སྟོང་
སྟོམས་སུ་འདོམ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི། འཕངས་སུ་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ཞིག་བྲམ་བེ་རྣམས་
ལ་མཆོད་སྤྱིན་ཀྱི་ཡོན་དུ་ཕུལ་བ་ལ་བྲམ་བེ་སྟོང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་བགོས་པས་
མཆོད་སྟོང་མི་ཉླ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱེན་བྲས་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་
འདོད་ནས། ཁྲིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་སྐྱ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཤིང་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཅམ་
འཕགས་པ་ཡལ་ག་དང་གེལ་པས་རྒྱང་ཐགས་དུག་ཁེབས་པ་དེའི་དུང་དུ་གཤེགས་ཤིང་།
གཤེགས་པའི་རྒྱབ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་རྣམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་

རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དུང་རྒྱལ་པོ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་དང་བརྒྱད་ཅུའི་འཁོར་
དང་བཅས་པ། ཡབ་བྲམ་ཟེ་ཆངས་རབ་ཀྱང་བྲམ་ཟེའི་འཁོར་དེ་སྟེད་དང་བཅས་པ་བྲིམ་
བདག་སྟོང་ཕྱག་དང་། རྒྱལ་པོ་དུང་གི་བཅུན་མོ་མཆོག་ས་ག་བྱད་མེད་སྟོང་ཕྱག་བཞི་དང་
བརྒྱད་ཅུའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས། ཡང་བྲམས་པའི་མདོ་
ལས། བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ལོ་སྟོང་གི་བར་རོལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་གཅིག་མཐོང་བས་རྒྱེན་བྲས་ཏེ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་གསེར་
ཀྱི་གཟེབ་ལ་མི་དགའ་བ་བཞིན་དུ་བྲིམ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་(༡༩༩ན)སྐུ་མཆོག་ས་ག་ལས་
ངས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། འོག་མིན་པའི་བར་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ལེགས་སེའི་བསྐྱེལ་པ་བརྗོད་པ་དང་།
དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པའི་ཁང་བཟང་དེ་
ཉིད་རྗེ་མཁན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལྟར་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོས་
དཔག་ཆད་གསུམ་གྱི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཐོགས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དུང་
འབྱུང་པ་སོགས་ལྷ་དང་མིའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཁང་བཟང་དང་བཅས་བྱང་རྒྱལ་གིང་
ལྷ་གིང་གི་དུང་དུ་གཤེགས། གིང་དེ་ཡི་ཆད་ནི། ལྷ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡལ་གའི་བར། །ཡལ་གའི་
མཐོ་ཆད་དེ་དང་མཉམ། །འཁྲིལ་ནས་སྟོང་ནས་འོག་ཏུ་འཕྱང་། །མ་བྱའི་གདུགས་གྱིས་
མཛེས་པའོ། །ཏྲག་ཏུ་ཅེ་མོར་མེ་ཏོག་གསལ། །ལྷ་ཡི་བྲི་བཟང་བསུང་ལྷན་ཞིང་། །ཀེ་སར་
ཕུལ་ལུ་གང་ཅམ་མོ། །མེ་ཏོག་བཟང་པོ་འཁོར་ལོ་ཅམ། །ཕྱོགས་ཕྱོགས་རྒྱང་གིས་འཁྲེར་
བར་བྱེད། །དཔག་ཆད་བཅུ་དྲུ་བྲལ་པའོ། །སྟོང་གི་མེ་ཏོག་འོག་ཏུ་ལྷང་། །བྱང་རྒྱལ་སྟོང་
པོར་མེ་ཏོག་བཅེགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གིང་དུ་དྲག་བདུན་གྱི་བར་
དཀར་བ་སྤྱད་ཅིང་། ལྷ་མོ་རྩེ་བའི་གདོང་ཅན་མས་ཤིན་ཏུ་མངར་བའི་འོ་ཕྱག་ཕུལ་བ་གསོལ།
ཞག་བདུན་པའི་སྔོན་ཕུན་ལ་བདུད་བདུལ། དགུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཐོ་རིངས་སྒྲ་ན་

ཀྱི་མཆོག་ནི་བཙུན་འབྲུས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙུན་པ་དྲུང་འབྲུར་ཕྱག་དབྱ་དང་བྱེ་བ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུང་འབྲུར་ཕྱག་དབྱ་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དྲུང་འབྲུར་ཕྱག་དབྱ་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་གཉིས་སོ། །སྐྱེ་ཆའི་ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །སྐྱེ་གདུང་ནི་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས། ད་ལྟ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བསྟོན་གནས་ལན་ཅིག་བསྐྱུངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགོ་བ་བསགས་པ་རྣམས་བྱམས་པའི་བསྟན་པར་ལྷགས་ཏེ་དོན་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བ་ནི། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྟོན་པ་བྱམས་པ་རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་ །འཁོར་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ནི། །ཤུག་སེང་གེ་ཐུབ་པ་སྟེ། །གཙོ་བོ་སྐྱེ་བ་པར་མཇེད་པ་པོ། །དམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་གྱུར་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་འདི་དག་ཀྱན། །ཐར་པའི་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། །དོན་ཀྱིས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་བཏང་། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་དང་། །བྱི་དང་ཐེང་བ་བྱུག་པ་ཡིས། །ཤུག་ཐུབ་ལ་མཆོད་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །གྲུང་གུམ་ཚུ་ཡིས་གདབ་པ་དང་། །ཅན་དན་ཀྱི་ནི་བྱུག་པ་ཡིས། །ཤུག་ཐུབ་(༡༩༤བ)པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །མཆོད་ནས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས། །དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་ཞིང་། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །ཤུག་སེང་གེའི་བསྟན་པ་ལ། །བསྐྱབས་གཞི་ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་སུ། །རི་ལྷར་གསུངས་བཞིན་བསྐྱབས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། །ཞལ་ཟས་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་། །སྦྱོར་གསོས་སྣ་ཆོགས་སྦྱོར་པ་རྣམས། །ཕུལ་ནས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས། །བཙུ་བཞི་དང་ནི་བཙུ་ལྷ་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་གཅིག་ཆོས་བརྒྱད་དང་། །ཆོ་འབྲུལ་ཤ་ཡི་སྐྱབས་ལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་མཉམ་བཞག་ཅིང་། །བསྟོན་གནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་སོ་

ཞེས། །དོན་འདི་རབ་རྩ་གསུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོམས་
ལས། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་རྩུང་བྱ་དག །བདག་ལ་དག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་འབྲས་
བྱ་ཆར་འགྱུར་བའི། །སྤྲིག་ཆེན་ལས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །གང་དག་བྱས་པས་གདུང་འགྱུར་
ཞིང་། །མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་བྱ་བཞིན་བྱ། །རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་
དག་ནི་མ་བྱས་ལེགས། །གང་ཞིག་བྱས་ན་མི་གདུང་ཞིང་། །དགའ་ཞིང་ཡིད་ནི་བདེ་བ་
ཡིས། །རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོར་བརྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་མཐོག་རྩུང་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཅམ་ལྟར་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱ་
སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་གནས་སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
བྱི་མ་པན་ཆད་བྱ་འབྲས་བྱ་ཆ་བ་རབ་རྩ་མི་(༡༩༥ན)བཟད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱ་
ལྟས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཆེ་ཡང་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉམས་སྲུ་ཕྱོང་ཞིང་སྤྲོན་ཆད་
ཀྱི་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བྲན་པས་འགྲོད་པ་དང་། འཛིགས་སྐྱག་ནས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུག་
པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉམས་སྲུ་ཕྱོང་བས་ན། བདེ་བ་འདོད་བཞིན་བྱ་རང་བདེ་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་བར་བྱེད་པས་རང་གིས་རང་འཕུང་བྱེད་ཀྱི་དག་ལྟར་གྱུར་པ་བྱིས་པ་སྤྲོན་པོའི་རང་
ཚུལ་མི་དགོ་བའི་ལས་མཐའ་དག་དོར་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་བྱ་
པན་བར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་ལས་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
མ་གཏོགས་པ། །ཡོན་ཀྱི་གནས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་
མཆོད། །ཅེས་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དེགས་པ་ཅན་མཐའ་དག་
གིས་གང་གི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་སྤྱི་བོར་སྤངས་ཏེ་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱུ་གྱུར་པ་སངས་
རྒྱས་དང་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་ཁོ་ན་སྐབས་དང་མགོན་བྱ་འོས་ཤིང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་

གི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གོལ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ནི། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་
མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདྲིང་ཆགས་ལ་སོགས་
མི་བཟད་པའི། །རྩ་སྤྱོད་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་
པའི་ལན་དུ། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་(༡༩༥བ)ཞིང་། །གང་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་
ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟོན་ལ་
གནས་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་དང་བ་དང་འདུན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
སྤྱི་ཁྱེད་ཅུང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། འཕགས་
པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚྭ་གས་བརྗོད་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་།
དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བེ་རྩུབ་འེ་རང་བཞིན་དང་། ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རིན་པོ་
ཆའི་རང་བཞིན་དང་། ར་གན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། འཁར་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་།
ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཟངས་གྱི་དངོས་པོ་དང་། ཅན་དན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཨ་ཀ་
རུའི་རང་བཞིན་དང་། རུང་གི་རང་བཞིན་དང་། རའི་རང་བཞིན་དང་། བ་སོའི་རང་བཞིན་
དང་། སའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རུས་པའི་རང་བཞིན་དང་།
ས་ལ་སྐྱུ་གཟུགས་སམ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ཐ་ན་སོར་མོ་ཙམ་གྱི་སྐྱའམ་
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སུ་གསོལ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་ལ་མའི་
འཛོལ་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་འདུས་པ་དང་པོ་ལ་དང་བ་དང་དད་པ་དང་ལྷན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་ཆོས་གོས་བགོས་ནས་བྲིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་
(༡༩༦ན)ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའོ། །ཞེས་སོགས་ཤུག་བྱུང་བའི་

བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་དམན་པ་ལས་སྐྱ་གཞུགས་ཚུང་དུ་ཅམ་བགྱིས་པས་ཀྱང་བྱམས་པའི་བསྟན་
པ་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་སོགས་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
རྟེན་ཅིང་། མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲ་མར་བྱེད་པའི་དད་པ་མི་འཕྲོག་པ་དང་ལྷན་པ་སྦྱེད་བྱེད་ཨ་
ཆེ་བྱ་དར་ཉན་གུན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཅམ་ལྟར་ལེན་
པ་མ་ཡིན་པར་བྱབ་བསྟན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་བསྟན་
འཛིན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་རང་གཞན་ལ་པན་བདེའི་རྒྱར་འབྱར་བའི་
ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ། གཏོང་བ་ལ་མ་ཁྱམ་པའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་བསྦྱེད་ནས་
དབུས་ལ་གཡོ་བྱ་དབུ་བྱ་གཙང་ལ་གཡས་བྱ་དང་བྱ་ལག་སྦྱེ་དབུས་གཙང་བྱ་བཞིར་གྲགས་
པའི་གཡོ་བྱའི་ཆ་འཕྲོངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དགོ་མཆོན་དུ་མ་ཆར་དུ་དངར་བའི་འཛིན་
མའི་ཐིག་ལེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུང་མེད་དང་། རྒྱལ་པོ་ང། ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཉི་
སོགས་ཀྱི་གཏུང་བྲི་མ་མེད་པ་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ལ་ནས་ཆད་པའི་ཉོར་གཞོན་ལྷ་བཟང་
པོ་ཞེས་སྡེ་སྤྱིད་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཉའི་སི་ཉའི་དགྲང་སྟོན་མཛད་ཅིང་དག་སྡེ་ལས་རྒྱལ་བའི་
དབའ་ཉགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་བརྒྱད་རིམ་པར་བྱང་བའི་སྡེ་གཏོང་
གོང་མའི་ལས་ཆོན་གྱི་རིགས་སྡེ་ཚོགས་པའི་གོ་ས་བཟུང་ནས་རྗེ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱི་ཞུ་དང་སྦྱོང་ལུགས་སོགས་མེས་པོ་ཆངས་པའི་སྟོ་གོས་དང་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་བྱང་བའི་
ནང་ཆོན་དཔལ་འབྱོར་(༡༩༩༧)བཟང་པོའི་དུས་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་དགོ་འདུན་བྱུ་དང་
ཡོན་མཆོད་དུ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ་ཐོབ། ནང་སོ་དགོན་
མཆོག་རིན་ཆེན་པའི་དུས་པོད་སྟོན་རིག་པ་ཅན་རིམ་པར་འབྱང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རི་པོའི་
འདབས་རོལ་ཏུ་འཕྱིང་བ་སྟག་ཅེའི་བཙན་རྒྱུང་བཙུགས། དགའ་ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་
གསེར་ཁྲིའི་གདན་སའི་རྒྱལ་ཆ་བ་གསུམ་པ་མཁས་བྱུ་ཆེན་པོ་ཞུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན་གདན་བྲངས་ནས་གཤེད་དམར་གྱི་སྟོན་སྤྲེལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པས་ཉོར་

དོ་རྩེ་ཆོ་བརྟན་འཁུངས། རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་ལས་ཆོག་གས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་ཁབ་
ཅར་བརྒྱས་དམག་དབུང་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱལ་བསྐྱར་དང་། དབྱངས་འཆར་གྱི་སྒོ་ནས་ལུ་མ་
གསར་དུ་འདོན་པ་སོགས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོས་བཟུང་ཞིང་། དགའ་ལྡན་དོས་སྤྱལ་དུ་གྲགས་
པའི་སྤྱི་ཞུ་ཞལ་ངོ་རིམ་པས་མཛད། ཏོར་དོ་རྩེ་ཆོ་བརྟན་པའི་དུས་མཁན་ཆེན་ཉི་མེ་འཛིན་
པ་སྒོ་གོས་དཔལ་བཟང་ཞེས་ཤེས་ཕྱིན་འབྲིང་པོ་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས་རྒྱན་དུ་ཞལ་འདོན་
མཛད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་དང་འགར་སྟོན་སོགས་བཤེས་གཉེན་
དུ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་བརྒྱ་ལ་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པ་ཡོན་མཛོད་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་འགར་སྟོན་ཆོས་རྩེ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་སྟོབ་མཁས་
ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དེའི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྤྱི་ལ་བྱ་
སྤྱུ་ཅུར་ཉི་ལ་བཏབ། བཤ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྲིང་པ་གདན་བྲངས་ཏེ་རབ་གནས་རྒྱས་པར་
མཛད། མངའ་འབངས་ནས་ཐོ་བཙུན་མང་པོ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲུགས་བྲུ་བཙུགས།

དེ་ནས་(༡༩༧༩)གདན་སར་འཕྲོངས་རྒྱས་པ་དཀའ་བཅུ་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོན།
འཇམ་དབྱངས་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར། འདིའི་དུས་རྩེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དགོན་གནས་སུ་སྤྱན་བྲངས། ཕྱོགས་དེར་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར་བ་སོགས་རྣམ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་འབྲེད་མཛད། ཏོར་
བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་དང་ཡོན་མཛོད་
དུ་འབྲེལ། དེའི་སྤྱི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དུས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤར་པ་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་རི་བོ་བདེ་ཆེན་བར་སྐྱབས་ཆོས་རྒྱལ་ཉམས་ཆག་ཆེ་
བར་སོང་བ། སྤྱིར་ཡང་གཙང་དགོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་མི་རབས་ཁ་ཤིས་སོང་བ་ན་སྤྱིར་
བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་གྱི་སྤྱི་སྤྱུ་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའི་དབང་པོ་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་
རྒྱ་མཆོའི་སྤྱི་རིགས་ལ་སོགས་པ་གཞིགས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་སྤིད་བཟུང་བའི་རྒྱལ་བསྟན་

པ་སོགས་ཞོར་འཛིན་སྐྱོང་བ་འཕྲོངས་རྒྱས་པའི་ཞལ་ངོ་རིམ་ཅན་ནས་མདོ་སྐགས་ལ་འབྲུལ་
པའི་ངི་མ་སྤ་མོ་དང་བྲལ་བ་ཞུ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་བྱ་དུད་སྟག་
པར་མཛད་པ་དང་། རི་བོ་བདེ་ཆེན་དགོན་སྡེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་མི་གཅིག་པ་གཞན་
ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱད་མ་ཞུགས་པའི་ལྷ་གྲུབ་གཙང་ཞིང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་མཁས་གྲུབ་
སྤྱོད་མའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དུས་འཁོར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་
སོགས་དགའ་ལྡན་སྐྱབ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གསང་སྐགས་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་
དང་། གྲུ་ས་ཆེན་(༡༩༥༧)པོ་གསུམ་དང་དཔལ་ལྷན་སྟེང་རྒྱུད་པ་ར་བ་སྟོད་མངའ་དྲགས་
བཅས་སྐྱེ་གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་ལ་སྤྱངས་པའི་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་སྦྱོས་པ་དང་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྱག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་མ་བསྟེན་བའི་གནས་སྤྱར་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་
པ་ཆེན་པོས། འབྲས་དཀར་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་གསུམ་པའི་སྤྱིང་། །སྟོ་རྒྱུད་ཞུ་སེར་འཆང་
བའི་བསྟན་པའི་སྟོག་ །སྤང་ཆེན་ཉལ་འདྲའི་རི་བོར་ཆོས་ཀྱི་གྲ། །བདེ་ཆེན་འདུས་ཚོགས་
སྟོད་མཐར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟེ་འདིར་གསར་
དུ་བསྟན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བ་བྱམས་ཆེན་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་ལ་གཞལ་བའི་ཀ་རིང་གཉིས་
ཀྱིས་བཏེག་པ་དབུས་མ་སོག་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ། གཡས་གཡོན་བཀའ་
འགྱུར་ཆར་རེ་བཞུགས་ཅིས་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་བཀའ་འགྱུར་རྒྱ་པར་མ་ཀུན་ར་དང་བཅས་
པ། མདུན་ཀྱི་གྲང་ངོས་ལ་བྱམས་པའི་མཛད་བཅུའི་ལྗེ་བས་རིས་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཐུགས་
མཛལ་ཁང་གི་མཆོད་ཁང་ཀ་གཉིས་མར་སྟན་འདམ་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ། བཤྟ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས། དེད་ཀྱི་འདྲ་འབག་བཅས་བཞི་སོ་སོར་ན་བཟའ་ཉེར་དབྱེད་བཅས་ཡོད་པའི་
གཡས་གཡོན་གྲང་ལོགས་སྐྱེ་དེད་སོགས་ཀྱི་ལྗེ་བས་རིས། སྟོ་ཁང་གཡས་གཡོན་དུ་ཀུན་
བཟང་འཁོར་ལོས་མཛེས་པ། བྱམས་ཁང་ལོད་ཀྱི་སྐྱེས་འབྱེད་གཡས་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་

ལྷ་མོ་གཙོ་འཁོར་དང་སྤྱིན་བདག་གཡོན་དུ་སྤྱིན་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་། གནོད་སྤྱིན་ཅེ་ཅུ་དམར་
པོ། རྩོད་ལེགས་སེང་ཞོན་མ་བཅས། སྤྱིན་འབྲེད་ཕྱིའི་(༡༩༩༦)གཡམས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་ཆེན་
བཞི། སྤྱིད་པ་འཁོར་ལོ། སྤྱིན་བཙུན་དམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཤོད་གསུམ་གའི་གྲང་
འདེབས་ཕྱིངས་ཞལ་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་ཤ་སྟག་། བྱམས་
ཁང་སྟེ་བའི་གཡོན་དུ་ཀ་གཉིས་མ་སྤྱིང་ཤོད། གཡམས་སུ་ཕྱ་སོར་སྤྱིད་ཕྱིད་རང་ནས་གསར་
བསྐྱུན་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དང་ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་བཅས་ཆོན་ཅི་གསེར་ཤོག་སོགས་མིག་གི་
བདུན་ཅིར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་སོགས་བཀོལ་ཆགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་སྤྱིན་
བད་ཀྱི་མཐོངས་སུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཁྲལ་བཞི། སྤྱིང་བྱར་ནམས་སུ་མཛེས་ཤིང་བཛྲིད་
པའི་ཐུག་དང་བཅས་བཀོད་པས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཁང་བཟང་གི་དབུས་སུ་བཞེན་པ་
མ་པམ་མགོན་པོའི་སྤྱང་བརྟན་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། དཔངས་ལ་རྒྱག་མཐོ་སུམ་
ཅུ་སོ་བརྒྱད་དང་མཚོན་གསུམ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱིར་ལ། དབུ་དབྱལ་གྱི་མཛོད་
སྤྱིར་གསེར་ལྷང་བརྟུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁུང་ལ་ཐ་ན་སུ་ཉིག་དོག་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གིས་
བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་སྤྱིད་ཕྱིད་རང་གི་ན་རྒྱུ་སུ་ཉིག་ཁམ་ཆོན་ཅམ་ལ་ཐོག་འཛོག་རིན་པོ་
ཆེ་མར་གད་རྒྱ་སྤྱིན་ཅམ་དང་། རྩོད་པ་ལམ་སྤྱིན་གཤགས་ཅམ་ཡོད་པར་སྤྱིབས་བཀག་སུ་
ཉིག་དང་གཡུ་སྤྱི་ཅན། གཞན་ཡང་དབུ་རྒྱུ། སྤྱིན་རྒྱུ། ཐུགས་རྒྱུ། འོག་བགས། ཐུག་
ཞབས་ཀྱི་གདུ་བུ་སོགས་རྒྱུ་དུག་དང་། བཞུགས་ཁྱི་འོད་སྤྱིར་དང་བཅས་པར་རིན་པོ་ཆེ་
རིན་ཐང་བལ་བ་ནོར་བུ་དུ་མའི་སྤྱི་ཆོམས་ཀྱིས་ཐུག་པ་འདེན་ཕྱིད་ཀྱི་དགའ་སྤྱིན་དུ་གྱུར་
ཅིང་། མཐོང་ཐོས་བྱན་རིག་གིས་དོན་བཟང་སྤྱིར་(༡༩༩༧)བར་ཕྱིད་པ་འདིའི་སྤྱི་རྒྱུར་ཟངས་
མཁར་འདེགས་ཀྱི་ཁལ་ཆིག་སྤྱིང་བཙུན་ཉག་བཅུ་གཉིས་སྤྱིར་དོ། གསེར་སྤང་སུམ་
བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཞོ་གསུམ་སྤྱིར་བརྒྱད། གྲང་གསེར་སྤང་བཅུ་དང་ཞོ་དོ། དབུལ་བཅུལ་མ་
ཞོ་ལ། དབུལ་སྤང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཞོ་ལྷ་སྤྱིད་དུག །ཐུགས་འདེགས་ཁལ་

བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཉག་བྱག་སྒོར་དོ། དེ་ཕྱིན་གྱི་དངོས་པོ་སོང་ཐོན་ནང་གསལ་ལ་རིན་
ཐང་གསལ་ལ་རིན་ཐང་བཅིས་དངུལ་སྤང་བྱག་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ཞོ་ལྔ་ཐོབ་ཅིང་གོང་
གསལ་ཨར་པོའི་དོད་མ་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་སྒོད་ནང་ཆེན་པ་དང་དགའ་ལྡན་ཤག་པ། ཉེན་
བཞེངས་དོད་མ་ཅེ་བྱང་ཆངས་དབྱངས་དངོས་གྲུབ་དང་མེ་རུ་སྒོ་བཟང་ངག་དབང་། བལ་པོ་
དབྱ་མཛད་ས་ཏང་། བསྐྱ་ནམ་རྒྱལ། བྱིངས་སུམ་ཙུ་སོ་གཉིས། ཟངས་བརྟུངས་དབྱ་མཛད་
ངམ་རིང་ཨོ་རྒྱན་བྱིངས་བཅུ་གཅིག །ལྷ་བྲིས་དབྱ་མཛད་ཅེ་བྱང་བསྐྱལ་བཟང་ཕུན་ཆོགས།
བྱིངས་དགྲ། ཆག་པ་མི་ལྔ། ཤིང་བཟོ་དབྱ་མཛད་སྒྲིད་ཤོངས་བྲག་ཆེན་རྩ་ར་བ། བྱིངས་ཉི་
ཤུ་སྒོར། རོ་བཟོ་དང་ཨར་ཞལ་བ་མི་ལྔ་བཅས་ཀྱི་སོ་སོས་ལས་རྒྱན་འགོར་རིང་ཕོགས་
སྤྲ་ཡོན། ཟུར་ཆས། ཉེན་མཁོའི་རིགས་སོང་ཐོན་གསལ་འབྱུང་པའ་རུའི་ཁལ་ཉིས་ཁྲི་
སུམ་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་གི་ལྔ་ཕུལ་གསུམ་ནམས་སོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བརྟན་
གསར་བསྐྱུན་ལ་གཞུང་སྐེར་སོགས་མཆོག་དམན་དུ་མས་འབྱོར་པའི་ཞལ་འདེབས་བྱང་
རིགས་ཐོ་ཡིག་ཟུར་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ནམས་སྐྱ་རྒྱ་དང་བཟོ་པའི་ཕོགས་ཡོན་བཅས་ལ་
དམིགས་འགྲོ་བཀྲིས་འདུག་ཅིང་། འཕགས་པ་འོད་ཟེར་བྲི་མེད་ནམ་དག་འོད་ཀྱི་གཟུངས་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་(༡༩༤༥)སྟལ་བ། བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་སོང་ལ། ཁྱོང་
ཁྱོང་སེར་སྐྱའི་ལམ་གྱི་སུམ་མདོ་ན་མཆོད་ཉེན་རིང་བསྐལ་ཅན་རྟིང་པ་རལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་སྤར་བཅིགས་ཏེ་མཆོད་ཉེན་གྱི་ཅེ་མོར་སྒོག་ཤིང་བཅུགས་ལ། གསང་སྤགས་ཡི་གེར་
བྲིས་པ་དེའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་གསང་སྤགས་ལན་བདུན་བཏོན་ན། ཁྱོད་
ཀྱི་ཆེའང་ཕྱིར་བྱར་ཏེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
རིས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སྟོད་ཆེ་བ་ནམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་བསྐྱལ་པ་སྟོང་སྤག་བརྒྱའི་བར་དུ་བདེ་
བའི་ཡོངས་སྟོད་ཀྱང་ཕྱིར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མི་འཁྲུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་

སྟོང་དུ་མར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་ཀྱང་ཞི་འཕེས་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་བདེ་བ་ཕྱིར་
བར་འགྱུར། ཆེ་རབས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་གནས་ཀྱན་ཏུ་འང་ཡིད་གཞུང་ཞིང་ཆེའི་བར་ཆད་
མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ནས་དུས་ནས་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་
ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་
འཕྲད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དགོངས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གཟུགས་
སོགས་ལ་གཟུངས་ནང་དུ་གཞུག་པ་དང་། དེའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་
བ་ལུང་སོགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་རིང་བསྐལ་གྱི་མཆོད་
རྟེན་བཞེངས་པར་གསུངས་པ་(༡༩༤བ)བཞིན། ཡུངས་འབྲུ་ལྷ་བུའི་རིང་བསྐལ་། སྐྱ་གདུང་
གི་རིང་བསྐལ་། སྐྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་། ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ་བཞིས་སྤང་བརྟན་གྱི་ནང་
འབྱུར་བྱར་བརྟམས་པ་ལས། དང་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ལྷ་བུའི་རིང་བསྐལ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འོད་སྤང་གི་འཕེལ་གདུང་ཞིག །ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་གོང་མས་འབུལ་ཆེན་དུ་བྱལ་
བའི་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་འཕེལ་གདུང་གསུམ། བཅའ་མེད་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་འཕེལ་གདུང་རྒྱལ་
མཁར་ཅེའི་ནང་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆལ་བུ། ལྷ་དཀར་ཅེ་ནས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བྱག་མཐེབ་གཡས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་། སྐྱ་གདུང་དང་སྐྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ལ་བརྟན་
པ་སྤྱི་དང་། ཤངས་པ། ཞི་བྱེད། བུ་ལུགས། རྫོག་དན་པ། བོ་དོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐློར་ལ།
སངས་རྒྱས་སྤང་པོའི་གདུང་དོའི་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྟམས་པའི་ཆལ་བུ། འོ་སྐྱོལ་གྱི་
སྟོན་པ་སྐྱོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་དྲགས་བྱ་བྱར་འབྱུངས་པའི་བྱ་ཅེའི་པགས་ཆལ།
ཡང་སྟོན་པ་སྤང་པོ་ཆེ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྷན་ལ་འབྱུངས་པའི་མཆེ་བའི་ཆལ་བུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ཆོམས་ཀྱི་ཆལ་བུ། དག་བཅོམ་པ་འཆར་ཀའི་སྤྲུལ་སྤྱུང་ཆལ་བུ།

དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་དགྲུང་པའི་གདུང་གི་རྟེན་འདམ་དང་སྤམ་སྦྱར་རྟེན་འདམ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཚལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁར་གསེལ་ཤིང་གི་རྟེན་འདམ། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་སྦྱན་སྤྲུལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྤུལ་བའི་དྲུང་དཀར་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལས་སྦྱངས་པའི་དྲུང་བྱ། པཌ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པའི་འོག་པགས་ཀྱི་ཚལ་བྱ། དེའི་བྱུག་རྗེས་ཡོད་པའི་སྤམ་མཁར་ནང་རྟེན་གྱི་རྡོ་འེེ་ཚལ་བྱ། པཌྲི་ཏ་འབྲུམ་སྤག་གསུམ་པའི་དབྱ་སྒྲའི་རྟེན་(༡༩༠ན)འདམ། མངའ་བདག་མི་ཉི་པའི་ཁ་རྩྭ་གའི་ཤིང་གི་རྟེན་འདམ། པཌ་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་བྱུག་མཛུབ་ཀྱི་ཚལ་བྱ། མ་གཅིག་བྱུབ་རྒྱལ་མའི་ཆོམས་ཀྱི་ཆ་ཤས། པཌྲི་ཏ་ད་ན་ལྷོ་ལའི་དབྱ་སྒྲའི་རྟེན་འདམ། བམ་བེ་བྲི་མེད་སྤང་བའི་ཤ་རིའི་རྟེན་འདམ། རྗེ་མི་ཏ་རྡོ་གའི་རྡོ་རྒྱས་སྒྲོམ་ཐག་ཚལ་བྱ། སྒོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་གདུང་གི་རྟེན་འདམ། ཁ་ཆེ་སྒྲོམ་པ་པའི་གདུང་གི་རྟེན་འདམ། རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་ན་རྒྱན་གསེར་གར་སྒྲུག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ཆོགས། ཉི་ཤུ་གསང་སྤགས་སྤྲོང་པའི་རྒྱན་དུག་གི་ཚལ་བྱ། གདན་ཐེལ་ནང་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་བྱུབ་ཆེན་ཉི་ལོ་པ་དང་རྒྱ་རོ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་སྒྲ། བྱུབ་ཆེན་པེར་མ་བའི་རུས་རྒྱན་ཚལ་བྱ་དང་སྒྲོམ་དབྱུག་གི་རྟེན་འདམ། བྱུབ་ཆེན་ཇ་མ་རི་པའི་ཉ་གདུབ་གམ་མི་རྒྱར་གསུམ་པའི་ཚལ་བྱ། བྱུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་སྦྱ་རྒྱན་དུམ་བྱ། བྱུབ་ཆེན་བམ་བེ་དཔལ་འཛིན་གྱི་རུས་རྒྱན་ཚལ་བྱ། པ་དམ་པའི་སྒྲོམ་ཐག་གི་ཚལ་བྱ། དེས་རབ་གནས་མཛད་པའི་འབྲུམ་དགའ་ལྗན་མའི་དུམ་བྱ། བལ་པོ་མདུ་པོ་རྩིའི་སྤང་སྦྱད་ཀྱི་ཚལ་བྱ། རྒྱ་མོ་བཟའི་བྱུག་བཏགས་ཀྱི་གོས་ཆེན་རྒྱ་སྦྱན་ཚལ་བྱ། ཁ་ཆེ་པཌ་ཆེན་གྱི་གདུང་རུས་ཚལ་བྱ། པཌ་ཆེན་ལྷོ་སྤྱི་ཏའི་རྟེན་འདམ། པཌ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱི་དབྱ་ཞའི་ཚལ་བྱ། བལ་པོ་ཨ་སྤྱིའི་རྡོ་རྒྱས་སྒྲོམ་ཐག་ཚལ་བྱ། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གྲའི་ཆོམས་ཀྱི་རྟེན་འདམ། མ་གཅིག་ཞ་མའི་ཞལ་འགམ་ཚལ་བྱ། རྗེ་གཉའ་ཁྱི་བཅན་པའི་སྦྱ་ཤ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོང་བཅན་སྤམ་པའི་བཀའ་ཆོམས་ལྷ་མའི་བྱུག་བྲིས་རོ་མའི་ཚལ་བྱ། དེའི་བྱུག་སྤང་ཚལ་བྱ། ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་དབྱ་(༡༩༠བ)སྒྲ། ཞ་

ལུ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོའི་དབུ་སྒྲིའི་རྟེན་འདམ། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་གཟན་ཆལ་
བྱ། དེའི་དབུ་ཞུ་དང་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཆལ་བྱ། ཐུགས་སྒྲུལ་ལོ་རྩ་བའི་གཞུང་གི་རྟེན་འདམ། ལུ་ལུ་
ལོ་རྩ་བའི་ཐུགས་ལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་རང་བྱོན་ཡོད་པ་གཞིས་ཅེའི་ནང་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
ཆལ་བྱ། རོང་པ་ཀ་ལེའི་སྒྲོམ་ཐག་ཆལ་བྱ། དབུ་ལ་ཀུན་མཁུན་གྱི་དབུ་ལེའི་རྟེན་འདམ།
མཁའ་འགྲོ་མ་མེ་ལྷེ་འབར་མའི་དབུ་ཐོད་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། སྐྱུན་རས་
གཟིགས་བྱུག་སྦྱོང་སྐྱུན་སྦྱོང་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ཆལ་བྱ། ཞ་ལུ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་
མཆོག་གྲུབ་གྱི་དབུ་སྒྲི་དང་གཞུང་རུས། མཁས་གྲུབ་ལྷུང་པོའི་གཞུང་གི་རྟེན་འདམ། དེའི་
གཞུང་ལས་མཁའ་སྦྱོད་མ་དཀར་དམར་རང་བྱོན་འཁྲུངས་པའི་ཆལ་བྱ། དཔོན་སྟོན་སྐྱུར་
སྐྱང་པའི་གཞུང་གི་རྟེན་འདམ། རྒྱལ་ཅེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མགྲུལ་སྐྱུང་འཐུམས་ཆལ། དཔང་ལོའི་
གཞུང་རུས་རྟེན་འདམ། གཉགས་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་ཆེམས་གྱི་ཆལ་བྱ།
གཉགས་སུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་སྐྱུལ་སྐྱར་ཆལ་བྱ། འབྲི་སྐྱུག་པ་རིན་ཆེན་འབྲུམ་
གྱི་དབུ་ལེའི་རྟེན་འདམ། བྱང་སེམས་རྩ་བ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ན་བཟའ་ཆལ་བྱ། ཆག་ལོ་ཆོས་
རྩེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱར། རྩེ་བཅུན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་སྒྲོམ་སྐྱུང་ཆལ་བྱ་དང་།
མཁའ་འགྲོ་མ་ཤིང་ལེའི་གོས་ཅན་གྱིས་འཕྲུལ་ལའི་ཨ་རུ་ར་རྩེ་བཅུན་དེར་ལུལ་བའི་ཆལ་བྱ།
བཀའ་གདམས་རྙིང་མའི་སྒྲོར་ལ། རོ་བོ་དྲེ་པི་ཀ་རའི་གཞུང་ནག་རིང་བསྐལ་གཅིག །ཕྱག་
བཏབ་གྱི་སྐྱ་པར་ཆལ་བྱ། དེའི་རྒྱ་དཔེའི་ཆ་ཤས། དེའི་ཕྱག་སྐྱེང་རྟེན་འདམ། ཡང་དེའི་
གཞུང་གི་རྟེན་འདམ། དེའི་ཕྱག་ཆ་དཀོར་སྦྱོང་འབྲུམ་པ་(༡༩༡༣)ནས་བྱུང་བའི་ཆ་ཤས།
འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་ཤིའི་རྟེན་འདམ། ཆེམས་གྱི་རྟེན་འདམ། དབུ་སྒྲིའི་རྟེན་
འདམ། གཞུང་ཐལ་གྱི་རྟེན་འདམ། རྩེ་གལ་ལྷ་དཔོན་གྱི་ན་བཟའི་རྟེན་འདམ། དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་པོ་ཏི་བའི་སྐྱུལ་སྐྱར་ཆལ་བྱ་དང་། ཡང་ན་བཟའི་ཆ་ཤས། ཐུགས་གྱི་རྟེན་
འདམ། དབུ་སྒྲིའི་རྟེན་འདམ། སྐས་ཏི་དག་བཅོམ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱར་ཆལ་བྱ་དང་། དེའི་དབུ་

སྐྱེ་རྟེན་འདམ། འག་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་འངས་མཚལ་རྟེན་འདམ། སྤུ་ཟུར་པའི་ན་
བཟའ་ཚལ་བྱ་དང་། དེའི་དབུ་སྐྱེ་རྟེན་འདམ། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྱིའི་གདུང་གི་རྟེན་འདམ།
རྒྱལ་སྤུ་ཐོགས་མེད་པའི་སྤུ་སྤྱར་ཚལ་བྱ། དཔལ་ལྡན་སྤོམ་པ་པའི་སྤྱུ་རགས་ཚལ་བྱ།
འག་ཐོ་སྤྱང་པའི་གདུང་རུས་ཆ་འགས། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་སྤྱུ་རྒྱམ་ཚལ་བྱ་དང་།
གདུང་རུས་རྟེན་འདམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁམས་པ་ལུང་པའི་ཆུའི་རྟེན་འདམ། ཞང་
ཀ་མ་པའི་ན་བཟའི་རྟེན་འདམ། རྩོག་ལོའི་དཔེ་ཁྱིའི་ཐུགས་གཟེར། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་
གདུང་གི་ཆ་འགས། དེའི་དབུ་སྐྱེ་རྟེན་འདམ། སྤྱར་ཐང་པ་དཔལ་ལྡན་གྱིའི་སྤུ་སྤྱར་རྟེན་
འདམ་དང་། བྱག་ཐོང་རྟེན་འདམ། བཤེས་གཉེན་སྤྱེ་པའི་གདུང་རུས་རྟེན་འདམ། སྤྱར་ཐང་
པའི་རྟེན་འདམ་པབ་རྒྱན། བཀའ་གདམས་གསར་མཁའ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་ཐོ་དགེ་ལྡན་
པའི་སྤྱོར་ལ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ།
དབུ་ལྷའི་ཚལ་བྱ། ན་བཟའི་ཚལ་བྱ། དེའི་གསང་ཆབ། ཆོམས་ཀྱི་རྟེན་འདམ། སྤྱེ་བཞག་གི་
རྟེན་འདམ། གནམ་(༡༩༡བ)ཡངས་རྩོམ་རི་བ་ནས་ཐོན་པའི་བྱག་ནས། བྱག་ཆའི་ཚལ་
བྱ། སྤྱེ་འཕོལ་ཚལ་བྱ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གདུང་རུས་རྟེན་འདམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་ཆོམས་ཀྱི་ཆ་འགས་དང་རྟེན་འདམ། སྤྱུ་ཆོས་ཀྱི་ཚལ་བྱ་དང་རྟེན་
འདམ། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་དབུ་སྤྱེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གདུང་རུས་
ཚལ་བྱ། དེའི་དབུ་ལོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོམས་ཀྱི་ཆ་འགས། དབུ་
དོམ་ཚལ་བྱ། དེའི་བྱར་སོལ་རྟེན་འདམ། འངས་མཚལ་དང་དེའི་རྟེན་འདམ། དེའི་དབུ་ལོ།
སྤྱུ་རགས་ཚལ་བྱ། གདུང་གི་རྟེན་འདམ། དགའ་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱད་
ཀྱི་དབུ་སྤྱེ་བྱག་སེན་སོགས་ཡོད་པའི་རིལ་བུའི་རྟེན་འདམ། རྩོ་སྤོན་ལམ་དཔལ་ཀྱི་འངས་
ཕྱིས་ཚལ་བྱ། ལྷ་བཙུན་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གི་དབུ་སྤྱེ། འདར་སྤོན་སྤོ་བཟང་གྲགས་
པའི་གདུང་རུས་རྟེན་འདམ། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ཀྱི་སྤུ་སྤྱར་ཚལ་བ།

སེ་ར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་ཆོས་སྲི་ཆལ་བ། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གདུང་
རུས་དང་། དེའི་གདུང་གི་ཉེན་འདམ། དབུ་ལོ་དང་ན་བཟའི་ཆལ་བ། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
ཀུན་བཟང་པའི་དབུ་སྐྱའི་ཉེན་འདམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྤྲུགས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཟ་ཤིས་
ཀྱི་གདུང་རུས་ཉེན་འདམ་དང་། དེས་རྡོ་རྗེ་ཐེང་བའི་དབང་གནང་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་རྩ་སྤྲུག་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་བྱུག་རྗེས་ཀྱི་ཆལ་བ། དེའི་སྐྱམ་སྐྱར། སྐྱ་
ཆོས། སྐྱ་གཡོགས། སྐྱ་རགས། གཞིམས་སྤུལ་བཅས་ཀྱི་ཆལ་བ་བྱ་རེ། དེས་སྐྱ་མ་སྐྱ་གསུམ་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་གནང་བའི་བུམ་ཚུ་རིལ་བ། དེའི་དབུ་སྐྱའི་ཉེན་འདམ་དང་། (༡༩༡༣)སྐྱ་ཤེའི་
ཉེན་འདམ། ཉེན་བསྐྱུས་རིལ་བ། དུར་རས་ཆལ་བ། གསང་ཆབ་རིལ་བ། དབུ་ལོ། མགུལ་
སྤང་ཐག་བ། ཆེབས་ཆེན་གཡང་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་སྲི་དང་། ཆེབས་བཟ་ཤིས་ངང་པ་དང་ཁྱེང་
སྤྲུག་གཉིས་ཀྱི་སོག་པ་རིང་བསྐལ་མ་གཉིས་ཀྱི་དུམ་བྱ་དང་། ཁྱེང་སྤྲུག་གི་ཆོས་སྲི་ བློ་རིན་
པོ་ཆེ་བསྐྱུན་པ་དང་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་སྐྱའི་ཉེན་འདམ། ཞལ་སྤྲུགས་བདེ་བ་ཅན་པའི་ཆོས་སྲི་
ཆ་ཤིས། དེའི་གདུང་རུས་ཉེན་འདམ། ཆོས་རྗེ་མདུང་ཅེ་བའི་དབུ་སྐྱའི་ཉེན་འདམ། བཤ་ཆེན་
བྱམས་པ་སྤྱིང་པའི་ན་བཟའི་ཆལ་བ། སྐྱོམ་བདེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་དབུ་ལོ། བཤ་
ཆེན་སྐྱོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་ཆོས་སྲི་དང་། དབུ་ལོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལོན་ཉར་
རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ལོ་དང་གདུང་རུས་ཉེན་འདམ། སྐྱ་ཆོས་ཆལ་བ། དབུ་སྐྱ་ཕྱང་ལོ། དབུ་ཞུའི་
ཆལ་བ། མགུལ་སྤང་བུམས་ཆལ། བྱུག་ཐེང་རྡོ་གཅིག་དང་བཅུ་རྡོ་གཅིག ། དུར་རས་
ཆལ་བ། འདས་མཆོན་ཀྱི་ཉེན་འདམ། ཆབ་སེར་ཉེན་འདམ། གསང་ཆབ། དེའི་དུར་སོལ་
ཉེན་འདམ། བློ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཀྱི་དབུ་ལོ། པ་ཐོང་ཁ་
འཁོན་སྟོན་དབལ་འབྱོར་སྐྱུན་བྱུབ་ཀྱི་དབུ་ལོ། དབུ་ཞུ། ཆོས་སྲི་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆ་ཤིས།
གདུང་རུས་ཆལ་བ། གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ་དང་ཆོས་སྲི་ཆ་ཤིས། དབུ་རྡོ་དང་
སྐྱོམ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆལ་བ། བྱུག་འཕྲེང་གི་བཅུ་རྡོ། དུར་རས་ཆལ་བ། སྤྲུགས་བྱ་གཞིམས་ཚུང་

ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་མཆམས་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཐང་ལྷའི་གཏོར་ཟན་དང་བསྟན་མའི་གཏོར་
ཟན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་དང་ནང་མཆོད་རིལ་བུ། ཡང་ལྷགས་བྱ་སྐྱེ་མཆམས་(༡༩༣བ)སྐབས་ཀྱི་
རྟ་མགིན་མཆམས་གཏོར་གྱི་ཆ་ཤས། བཀའ་གདམས་ཐེག་ལེ་བཅུ་བྲག་གི་དབང་གསན་
དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོན། སྐྱེ་འགན་སྐྱར་ཆལ་པ། དབང་གནང་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆང་རིལ་བུ། ལྷགས་
ཐུན། ཐང་ལྷའི་བསྟེན་པའི་སྐྱབ་གཏོར་གྱི་ཆ་ཤས། སྐྱེ་མཆམས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཏོར་
མའི་ཆ་ཤས། འབྲས་སྤངས་གཟིམས་ཚུངསྟོ་ཁའི་གཏོར་གཞི་ཚུ་བྱི་སྟོས་སྐབས་ཀྱི་གཏོར་
རྟེན་གྱི་ཆ་ཤས། སྐྱེ་མཆལ་གྱི་རྟེན་འདམ། སུར་ཚྭ་དང་ཆབ་སེར་འདྲེས་པ། གསང་ཆབ།
སྐྱེ་མཆལ། སྐྱེ་སྤང་གི་ཐུམས། སྐྱེ་མཐང་ཤམ་ཆལ་བུ། སྐྱེ་རའི་ཐག་ཆལ། གསོལ་ལྷུང་།
གོང་ས་བྲག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་སྐྱེ་ལྷུང་ལོ་དང་། འངས་བྱིས་ཆལ་པ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གཏོར་
རྟེན་གྱི་ཆ་ཤས། དེ་མོ་སྐྱལ་སྐྱེ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིང་དམར་ཆལ་
བུ། བཀ་ཤིས་ལྷན་པོའི་བྱིན་རྟེན་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་རིལ་
བུ། བཀའ་གདམས་དང་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན་བྱེ་མ། སྐྱེད་བྱེད་རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་
དེད་རང་གི་པཎ་ལྷ། ཆོས་གོས། ཅར་མོ། མཐང་ཤམ། གཟན། རྩ་མ་བུ། བེལ་བུ་རྟོར་བཅས།
བཀའ་བརྒྱུད་སྐྱེ་དང་པག་བྱ་འབྲེ་སྟག་སོགས་དྲགས་བརྒྱུད་པའི་སྟོར་ལ། རྩེ་མར་པའི་
ཆེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་། བེར་སེང་གེ་མཛིང་བསྟོལ་གྱི་ཆལ་བུ། དེའི་དབང་བུམ་གྱི་བུམ་
གོས་ཆ་ཤས། ཡུམ་བདག་མེད་མའི་དབུ་ཐོད་ཆལ་བུ། སྐྱིང་རས་པའི་སྟོམ་ཐག་རྟེན་འདམ།
མི་ལའི་ཆེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་། གསོལ་ཞལ་ཆལ་བུ། དེའི་ཐུན་བུ་དང་ལྷུང་རྟོར་ཐག་ཆལ།
ཞབས་རྩེས་ཡོད་པའི་རྟོར་ཆལ་བུ། སྟོམ་ཐག་ཆལ་བུ། དེའི་གདུང་ལ་ཨ་རང་བྱོན་ཡོད་པ་
ལྷུང་པོ་རི་པོ་ཆའི་(༡༩༣ན)ནང་རྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཆལ་བུ། མེས་ཆོན་པོའི་དབུ་ཐོད་དང་
སྐྱེ་ཤེད་ཆལ་བུ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་དབུ་ལྷ་ཆལ་བུ། རྩེ་སྐམ་པོ་པའི་ལྷ་གོས་གསོལ་སྤར་
སྟག་ལྷུང་ནང་རྟེན་ནས་བྱང་བའི་བྱེ་མ། དྲགས་པོ་སྟོམ་ཚུལ་གྱི་དབུ་ཐོད་རིང་བསྟེལ་གྱི་ཆ་

ཤས། དཔལ་པག་མོ་གྲུ་པའི་ན་བཟང་ཆལ་བྱ་དང་། རྒྱན་བྱག་ཆལ་བྱ། བཞེས་ཕྱིང་ཆལ་
བྱ། དེའི་གསང་ཡུམ་བསོད་ནམས་འདྲེན་མའི་དབུ་ཐོད་ཆལ་བྱ། གདན་ས་ཐེལ་གྱི་ནང་རྟེན་
ཐོད་པ་རིང་བསྐལ་གང་བྱ་ཅན་གྱི་ཆལ་བྱ། རྟོད་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ལ་རྩས་ཇེ་རྒྱལ་བ་རིན་
པོ་ཆེར་ཕྱལ་གས་རི་དྲགས་ཤིང་རྟེན་པགས་པ་ལ་བེད་ཅུའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་གཞིར་གསེར་
གྱིས་བྲིས་པའི་དཔའི་ཆལ་བྱ། ཀམ་པ་རོལ་པའི་རྩོམ་ཐེང་དབུ་ལོ་དང་། ཆོམས་གྱི་ཆལ་བྱ།
ཇེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་དབུ་སྐྱ་ལྷང་ལོ་དང་བྱགས་གྱི་ཆ་ཤས། རྒྱལ་བ་ཐོག་དྲགས་པས་
ཐོག་སྐྱ་པང་དུ་གཏུམས་པའི་སྐྱ་གཟན་ཆལ་བྱ། རྒྱན་ཕྱ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་གསོལ་ཁབས་
དང་། སྐྱ་པང་ཆལ་བྱ། བྱལ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པའི་སྒྲོམ་ཐག་ཆལ་བྱ། སྐྱེས་བུ་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཇེ་
དབུ་ཐོད་ལ་པག་མོ་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ཆལ་བྱ། རྒྱལ་བ་རྟོན་ཆང་པའི་ཞལ་འགྲམ་ཆལ་བྱ།
གཙང་སྒྲོན་པའི་བྲག་གཏུབ་ཆལ་བྱ། རྒྱལ་བ་གཡའ་བཟང་པའི་བྱན་རུའི་ཆལ་བྱ། དང་ར་
བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོར་མཁའ་འགྲོས་ལྷང་བསྐྱན་བྱང་ནས་ཟབ་བྱ་ལྷང་ནས་བྱང་བའི་
ཐོད་པའི་ཆལ་བྱ། རོང་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་བྲགས་དམ་གཟུངས་སྤགས་གྱི་འདྲི་གཞིའི་ཆལ་
བྱ། སྤས་དར་མ་མདོ་སྤེའི་སྐྱ་བེར་དབུ་ལྷན་འབྱར་བ་དང་། དབུ་ཐོད་ཆལ་བྱ། ཆོས་ཇེ་ཆོས་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྲག་(༡༩༣བ)འཕྲིང་གི་རྩོག །གོང་དཀར་ཞབས་བྱང་མའི་དབང་པོའི་
ཞལ་འགྲམ་ནལ་འབྱོར་མ་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ཆལ་བྱ། རྩོག་ཆོས་སྐྱ་རྩོམ་ཇེ་བྲག་འྲི་སྤག་
ལྷང་ནང་རྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཆལ་བྱ། ལྷ་དམར་མཁའ་སྒྲོད་དབང་པོའི་དབུ་སྐྱ། གཡག་སྤེ་
པཎ་ཆེན་གྱི་ཆོམས་གྱི་ཆལ་བྱ། ས་ལྷགས་གྱི་སྒྲོར་ལ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ས་པཎ་ལ་
གནང་བའི་རྟེན་འདམ་དཔེ་བྲལ་མ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་དབུ་རྒྱན་གྱི་ཐག་
པ། རྒྱན་རའི་ཐག་པ་དེའི་རྩོ་རྒྱས་གྱི་པང་ཁབས་ཆལ་པ། བྲག་སྤང་རྩོག་གཅིག །སྐྱ་བེར་
ཆལ་བྱ། བྲགས་གྱི་ཆ་ཤས། འཕགས་དཔོན་གྱི་ནང་མཆོད་ཀ་སྤྱ་ལར་མཁའ་འགྲོ་སྤེ་སྤྱ་
རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆལ་བྱ། བདག་ཆེན་རྩོམ་ཇེ་འཆང་གི་བདུད་རྩི་རིལ་བྱ་ལྷང་བསྐྱན་

མའི་རྟེན་འདམ། རྒྱལ་བ་ཕྱག་ནའི་ན་བཟའ་ཚལ་བུ། བདག་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོའི་བྱར་
གོས། རྩེ་དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་གྱི་ན་བཟའ་ཚལ་བུ། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཚལ་བུ་དང་། ཞལ་འགམ་གྱི་ཚལ་བུ། དེའི་གཟུངས་ཐལ་གི་རྟེན་འདམ། སློ་རུས་
པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་གཏུང་རུས་རྟེན་འདམ། རྩོད་འཇམ་པ་ཀུན་བཟང་ཚོས་གྱི་ཉི་མའི་
བྱར་ཆའི་རྟེན་འདམ། ཆར་ཆེན་སློ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོམས་གྱི་ཚལ་བུ་དང་། འདས་མཚལ་
རྟེན་འདམ། གཏུང་རུས་ཚལ་བུ། ཕྱག་སེན་རྟེན་འདམ། དབུ་ལོ། མགུལ་སྤང་འབྲམས་སྐྱེ་
ཐེག་ཅན་ཚལ་བུ། མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་སློ་གོས་གྱིས་ཡོལ་རི་གོང་དུ་བཅུགས་པའི་རྟག་
གཏོར་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ། གཞོན་ནུ་སློ་གོས། དབང་
ཕྱག་རབ་བརྟན་གསུམ་གྱི་བདུད་ཅི་རིལ་བུའི་པབ་རྒྱན། ས་སྐྱེ་བདག་ཆེན་(༡༩༩ན)མཐུ་
སྟོབས་དབང་ཕྱག་གི་སྐྱེ་གཟན་ཚལ་བུ། སྤགས་འཆང་བསོད་ནམས་ཚོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་
རུས། མང་ཐོས་སྐྱེ་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་ཐོད་ཚལ་བུ། རྩོད་འཆང་དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་དང་
མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཚན་ལྡན་གཉིས་གྱིས་ཨལའི་བསྟེན་ཆེན་གནང་བའི་ཐོད་ཐང་
རྩོག་གཅིག །མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཚན་ལྡན་གྱི་སྐམ་སྤྱར་ཚལ་བུ་དང་། དབུ་སྒྲ། སྐྱེ་
བདུན་རིལ་བུའི་རྟེན་འདམ། གཏུང་རུས་ཚལ་བུ། གྱེ་རྩོར་གྱི་དབང་གནང་བའི་རྟུ་ཚོན།
ཐེག་ཆེན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་འའི་ཚལ་བུ། ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་ཚོས་ཚལ་
བུ། ས་སྐྱེའི་ལྷ་མ་ཞེག་གི་གཏུང་ལ་མདུན་དུ་ཞལ་བམ་གཟུགས་དང་། རྒྱལ་ཏུ་ཨ་རང་བྱོན་
ཡོད་པའི་ཚལ་བུ། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བའི་གཏུང་རུས་རྟེན་འདམ། ཐུས་སྤ་པ་རྩོད་རྩལ་
མཚན་གྱི་ཆོམས་ལ་སྐྱན་རས་གཟིགས་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ཚལ་བུ། རིན་པོ་ཆེ་པོང་མཁར་
བའི་དབུ་སྒྲ། ས་བཟང་བཤ་ཆེན་གྱི་གཏུང་གི་རྟེན་འདམ། གསང་སྤགས་རྩིང་མའི་སློར་ལ།
ཨོ་རྒྱལ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ན་བཟའ་གཏོར་བདག་
སྤིང་པའི་གཏོར་མའི་ཚལ་བུ། དེ་མོ་པའི་ནང་རྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཨོ་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་

པོའི་དབུ་ལྷའི་ཆལ་བུ། མཁན་པོ་བོ་རྟེན་སྒྲུ་ཆོས་རྒྱལ། ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་བཅས་པའི་
ཤངས་མཆལ་ལས་བྲིས་པའི་འབུམ་དམར་གྱི་གས་ཤོག་བུ་གཅིག །གངས་ཏེ་སེའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྒྱུ་ལ་པར་རྒྱབ་པའི་རས་ཀྱི་ཆལ་བུ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་དབུ་
ཐོད་ཆལ་བུ། དེའི་རྒྱ་དཔེའི་ཆལ་བུ། མཁར་ཆེན་བཟའི་ཁྱེད་ཤིང་(༡༩༩བ)གི་ཆལ་བུ།
གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྒྲེ་བེར་ཆལ་བུ་དང་དབུ་སྒྲུ། བྲག་ཐོང་རྟོག་གཅིག་སོགས་
འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེན་གྱི་རིགས་ཆེས་མང་བ་དང་། རིང་
བསྐལ་བཞིའི་གཙོ་བོ་ཆོས་སྐྱེའི་རིང་བསྐལ་ལ་སྟེ་དགེ་ས་པར་སྤྱད་དུ་སྤྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་
རོ་ཅོག་དང་དེ་གཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་སྟེའི་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་
རིགས་རྣམས་ཉེན་ལ་བགེགས་སྟོད་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་ཉེན་གྱི་གནས་སོ་སོར་གོ་རིམ་མ་
འཆོལ་བ་དང་སྟོག་ཤིང་འཇུགས་པ་སོགས་གཟུངས་འབུལ་གྱི་བྲག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་
བསྐྱབས་ཏེ། ཉེན་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རིང་བསྐལ་རྣམ་པ་བཞིས་ལེགས་པར་གཏམས། གཞན་
ཡང་ཉེན་གཙོ་མ་པས་པའི་གཡས་སུ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ། འཇམ་དབྱངས། སྐྱེན་
རས་གཟིགས། སྒྲིབ་སེལ། བྲམས་པ། གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་རྒྱལ་བ་མར་མེ་མཛད། བྲག་
རྟོད། ས་སྟོང་། རྣམ་མཁའི་སྟོང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། སྟོ་སྤྱང་ཁོ་བོ་བྲག་རྟོར་དང་རྟ་མགོན་
གཉིས། ཀ་གཉིས་མ་སྟོང་མར་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྤྱང་བརྟན་བཅས་རྒྱ་
སྤྱན་འདམ་ལས་བཞེངས་ཤིང་། གང་གསེར། གསེར་ཤོག་ཆོན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་
པར་གན་གོས་དང་མཛོད་གོས་བཟང་བསྐྱིགས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས། མཆོད་
ཁང་སྟེང་ཤོད་ཆང་མར་བཟང་གོས་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་མཆོན། འཕན། བྲེ་སྤར་སོགས་
མཆོད་པའི་བྲེ་བྲག་གི་སྤི་ཁྱེད་བཅས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་
པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་ལྷར་བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲའང་
རུང་སྟེ་(༡༩༥ན)མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གཟུགས་རྒྱ་བཟང་ངན་ཆེ་རྒྱུང་

སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཅིང་ནས་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནའང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས། །རབ་ཏུ་
གནས་པ་རབ་ཏུ་བཏགས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱིས། །རྟོགས་པའི་རྒྱ་རུ་བཤད་
པར་ཟད། །ཅེས་དང་། གང་དུ་སྐྱ་གཟུགས་རྫོགས་པ་ལ། །བྱིན་མ་བརྒྱབས་པར་རིང་གནས་
ན། །དེ་ལ་བཀའ་ལེན་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་སྤྱིང་མཆོད་པར་དེ་མི་འོས། །དཔེར་ན་སྤྱེས་བྱ་
ལ་ལ་ཞིག་། །རིག་པའི་མཆོད་ཉིད་སྤངས་པ་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་མི་བྱེད། །དེ་
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །རབ་གནས་མ་བྱས་གཟུགས་བརྟན་ལ། །གང་གིས་མཆོད་
ཅིང་བྱ་བྱེད་པ། །དམ་ཆོག་བྲལ་ཞིང་སྤྲགས་དམན་པས། །སྦྱོན་སྤྲིག་ཐལ་བ་འབྲས་མེད་
མཚུངས། །ཞེས་སྦྱོན་བདག་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་བསོད་ནམས་གསོག་པ་སོགས་དགོས་
པ་དུ་མས་སྐྱ་གཟུགས་ཟེན་ནས་ཡུན་མི་རིང་བར་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་
པ་བཞིན། མེ་སྒྲུལ་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་གཉིས་ཉིས་བཅེགས་སྤྱི་མ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་
ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་བཅུ་ལེས་
ཤིང་། །མཆོད་ཉིད་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྷན། །བྲག་རྒྱ་སྤྲགས་དང་ཆོག་ལེས། །ལས་རྣམས་
ཀུན་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །དམ་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྱོངས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
མཆོད་ཉིད་ཀུན་ཆང་སྐྱ་འབྲེང་དུ་མར་བསྟན་འགྲོར་སྦྱོན་པའི་མཛད་བཟང་ཅན་རྒྱལ་སྤྲུལ་
སྒྲུལ་པའི་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྩི་རྩི་སློབ་དཔོན། (༡༩༥༧)ཅེས་དང་དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་
སྤྱིང་གི་མཁན་པོས་དབུས་རི་པོ་བདེ་ཆེན་གྲ་རིགས་སོགས་ཆོག་རོགས་པ་བྲག་རྒྱ་རེ་གསུམ་
གྱིས་རི་སྐད་དུ། རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་མཐོང་བ་ན། །ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་ལག་ཆ་འཛོར། །ཞེས་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་བཞེངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་
ལ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་འཛིགས་མཛད་རྩི་རྩི་ཉིད་རྩི་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱིས་རྩི་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོགས་མའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་འདི་ལྷ་བྱ་མ་བསྟེན་ན་

ཆོས་མགོ་མི་ཐོན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། དེར་སང་གི་དུས་ཡི་དམ་ཁྲད་པར་ཅན་འདི་ལ་
དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན། རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་ཏེ་རབ་རྩ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ནོར་འབྱུལ་གྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ལེགས་པར་
མཇུག་ཅིང་། ཆོས་སྦྱོང་བསྐྱོད་པའི་སྐབས། བསམ་ཡས་བསྟན་སྲུང་ཆེན་པོ་ཅེ་ཏུ་དམར་པོ་
ཁོག་རྩ་འབོད་དགོས་ཚུལ་ཆོས་སྦྱོང་རང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་བྲངས་ཐོག་རྟེན་བརྟེན་
པ་བགོགས་མེད་དུ་བྱུབ་པའི་གཏང་རག་ལུལ། ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པ་
ཆེན་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཉེར་མཇུག་པ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་གསོལ་སྨྲ་འགྲུར་ཚུལ་སོགས་ལུང་བསྟན་བཟང་པོས་གཟེངས་སྨྲ་བསྟོད། དེ་
མཚུངས་རབ་སྟོན་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཅེ་ཤོད་ནས་ལེགས་སྦྱེས་སོགས་མཆོག་དམན་
དུ་མ་ནས་ལེགས་སོ་བསྟབ་ཅིང་། གཞུང་གི་སྦྱ་ཆབ་བྲ་ན་ཁ་བ་སོགས་ལ་སྟེར་ཆ་དང་།
འཕྲོངས་རྒྱས་མངའ་ཁུལ་ལ་སེར་ཆོགས་བྲ་བྲངས་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བཙུ་བཙུ་སྟོར་
བྱུང་བའི་བྲལ་དབྱར་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་(༡༩༦༩)པའི་སྦྱ་སྦྱར་བྲངས། ཆོགས་པ་བྱིངས་ལ་ཉིན་
གང་གི་བསྟོན་བཀུར་དང་། རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་ལ་སྒྲེར་དུ་ཆ་ར་རྒྱས་པ།
བྲམས་ཁང་གི་ཏུ་ལག་དང་ཀན་མི་སེར་ཆང་མར་རྩ་བུ། ཨར་པོ་དང་རྟེན་བཞེངས་དོ་དམ་
པ། བལ་པོ་བཟོ་པ། ལྷ་བྲིས་པ། ཤིང་བཟོ་པ། རྗེ་བཟོ་དབྱུ་མཇུག་སོགས་ལ་རབ་སྟོན།
བྱིངས་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་ལེགས་སའི་སྟེར་ཆ། དགའ་སྟོན་དུས་འཕྲོངས་རྒྱས་མངའ་ཁུལ།
རང་ཞབས་བཅས་པས་གྱི་ལིང་གི་བང་འགོས། ཉག་སྟན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་འགན་པ་སོགས་
ཅེད་སྟེ། བོ་གཞས་རིགས་བཅས་སུམ་ཅེན་གྱི་དགའ་ཆལ་ལ་ཡོངས་སྨྲ་སྦྱོད་པ་ལྷ་བྱའི་
དགའ་སྟོན་གྱི་ཐོག་འབུལ་བ་དང་། སྟེར་ཆ་བཅས་པར་བཟང་གོས་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་
སྦྱོང་གི་སྦྱ་ཆས་ཆ་ཆང་། སྦྱེད་བྱེད་རང་གི་ལུས་ཆས་ཆ་ཆང་དང་འོག་ཏུ་མཚོན། གསེར་
དབྱལ་གོས་དང་། ལུས་ཆས། རྩ་རྟ། ཆེན་བྲངས་སྤྲ་དར་སོགས་སོ་སོར་བབས་མཚུངས་

ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་དངོས་རིགས་ལ་ཡུལ་ཐང་བཅིས་དངུལ་སྤང་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་
བརྒྱ་གཅིག་སྟོར་ཐོབ་སོང་འདུག་པ་བཅས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་མེད་པས་གཞིར་བབྱང་།
འདྲིའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལ་མ་ཞུས་པའི་ཅི་ཤོར་འཕངས་མེད་ཀྱི་ཡོད་སྟུགས་ལྟ་བུ་མཛོད་
པའི་རྒྱ་སྟེར་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན། ཐ་ན་གོམ་པ་འདེགས་འཛོག་གི་ངལ་བ་ལྟར་སྤངས་
པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བཞག་པའི་པན་ཡོན་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་(༡༩༩བ)གངས་ལས། དགེ་སྟོང་དག།དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་པོ་ལ་པན་ཡོན་འདི་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན།
གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་གནས་པ་དང་བོང་སྟེད་བཟང་པོར་གྲགས་པ་དང་སྟོ་བ་མང་བ་དང་
ཆེ་རིང་བ་དང་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བདེ་བ་མང་བ་སྟེ་དགེ་སྟོང་དག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་པོའི་པན་ཡོན་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལྷག་པ་དང་ནོར་མང་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་དང་ནོར་རྩས་དང་ཡོ་བྱང་
མང་བ་དང་བདག་དབང་བ་བདག་གིར་བྱ་བ་མང་བ་དང་ནོར་དང་འབྲུ་དང་དབྱིག་དང་གསེར་
དང་མཛོད་དང་བང་བའི་ཆོགས་མང་བ་དང་རྟ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་དང་ལུག་དང་བྲན་
དང་བྲན་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་མང་བ་དང་སྟོན་པོ་དང་མཛའ་བཤེས་དང་
གཉིན་དང་སྟག་གི་གཉིན་མཆོམས་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྟོང་དག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་པོའི་པན་ཡོན་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །དགེ་སྟོང་དག་གཞན་ཡང་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་ལྟ་ན་སྟུག་པ་དང་མཛེས་པ་དང་
མདོག་གསེར་ལྟར་བཟང་བ་དང་མགོ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་ལག་པ་རིང་བ་དང་དཔལ་
བ་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་སྦྱིན་མཆོམས་བར་མ་ཆད་པ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྟོང་དག་འདི་དག་ནི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་སོའི་པན་ཡོན་གསུམ་པ་
ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་གཞན་ཡང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་(༡༩༡ན)འཁོར་བཟང་
པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་ལྷན་པ་དང་བྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱའམ་རྒྱུང་
མའམ་བྲན་ནམ་ཉེ་བར་འཆོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་
བཀའ་ཉན་པར་བྱེད་དེ། དགོས་པ་དག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་
པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་སོའི་པན་ཡོན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་གཞན་ཡང་དེ་ལྟས་
དང་བྲལ་ནས་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེར་སྦྱེས་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པར་ཅན་ལྷ་དང་ལྷའི་བྱ་དང་ལྷའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
འགྱུར་ལ། གནས་བཅུ་པོ་ལྷའི་ཆེ་དང་ལྷའི་མདོག་དང་ལྷའི་སྟོབས་དང་ལྷའི་བདེ་བ་དང་ལྷའི་
དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ལྷའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
དགའ་བར་བྱེད་དེ། དགོས་པ་དག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་
གང་ཟག་སྦྱིན་པ་སོའི་པན་ཡོན་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུགས་
ཤིང་། བཤ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱི་གསུང་ལས། སྤྱ་སྟེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་མདོ་སྡེར་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་བཞུགས་པའི་བྱི་གཙང་ཁང་དང་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་གནས་མལ་བཞེངས་པ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཐ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་བྱམས་དང་། གཡོས་
མལ་བྱེད་པའི་ཁང་སྤན་ཅམ་བཞེང་བའི་ཆེད་དུ་གོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་ན་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་
འགོ་ཞིང་ལྷ་ལྟས་ཐོབ་པོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཞུགས་པའི་གནས་གཞི་བཟོ་བ་དེ་ལ་
དམིགས་(༡༩༡བ)པའི་བཟང་བདུང་གི་སྦྱོར་བའི་དུ་བ་འཕོག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ལས་
མའི་རྐང་འོག་སོགས་སྤྱ་སྟོག་ཆགས་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་སྤྱ་མི་
ལྟར་པ་ལ་པ་ཞེས་གསུངས། སྤྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞེང་བར་མ་ཟད། དེ་

མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ཡིས། །མི་རྣམས་སྲིད་པའི་བྱད་པར་གཞན་དག་ཏུ། །ལུས་མཁྱེན་གས་
འོད་ཀྱང་འབར་ཞིང་མཛེས་པར་འགྱུར། །སུ་དག་ལ་ལ་མཆོད་རྟེན་སྐྱོ་གཟུགས་ལ། །དད་
པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲ་རེ་འབུལ་བྱེད་པ། །དེ་དག་ས་སྟེང་རྒྱ་མཆོད་མཐའ་གྲས་པ། །མ་ལུས་
གཞོན་བྱེད་རྒྱལ་གཅིག་དབང་བྱེད་འགྱུར། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་དགའ་བཞིན་
བྱ། །རྣམ་མང་རྒྱ་ཆེན་གདུགས་ནི་བཏགས་པ་ཡིས། །ལྷ་མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་གདུགས་
འབྲ་བར། །ལྷ་དང་མི་ཡི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །མི་རྣམས་སུ་དག་སྐྱོ་གདུང་སྟོང་པོ་
ཅན། །དྲི་མེད་བསོད་ནམས་འབྱུང་གནས་གྱུར་པ་ལ། །བ་དན་མཛེས་པ་སྣ་ཆོགས་འདོགས་
པ་དག །མཐུ་དང་ལྷན་ཞིང་སྲིད་གསུམ་མཆོད་གནས་འགྱུར། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་
ཅོད་པན་བཏགས་པ་(༡༩༥བ)ཡིས། །མི་དབང་དཔལ་དང་ལྷ་དབང་དཔལ་ཐོབ་ཅིང་། །བདེ་
བའི་མཆོག་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲིང་གྱུར་ནས། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཅོད་པན་བྱད་པར་ཐོབ། །རྒྱལ་
བའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་དྲིལ་བུལ་བས། །ཆོག་བཅན་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དག་དང་
ལྷན། །ཆངས་པའི་སྐྱོ་དབྱངས་ཡིད་འོང་སྐྱེ་བ་བྱན། །དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱན་རྣམས་སྣ་ཆོགས་
ཐོབ། །མཁས་པ་སུ་དག་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་ལ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲེང་བ་
འདོགས་བྱེད་པ། །གསེར་སྒྲིང་རིན་ཆེན་མང་པོས་ལེགས་སྤྲས་པ། །བསོད་ནམས་ལས་
ལྷན་དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཐོགས། །སྟོན་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་རྒྱན་འཕྲང་འདོགས། །དེ་དག་དོ་
ཤལ་རྒྱན་ལྷན་ཞོར་བུ་དང་། །གདུ་བུ་དག་དང་དབྱང་རྒྱན་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ལུས་བརྒྱན་
འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ་བར་འགྱུར། །སུ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །ས་
དང་སྟེ་བས་ཉུག་པ་དེ་དག་ནི། །ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་ལུས་མདོག་སྤྲུག་པ་དང་། །རྣམ་དག་མ་
མེད་བདེ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། །ཐུབ་དབང་མཆོད་རྟེན་བྱི་དོར་བྱས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ལྷ་
ན་སྤྲུག་ཅིང་མིག་ཏུ་མཛེས། །བྱད་བཞིན་བཟང་ཞིང་བརྒྱའི་མདོག་དང་ལྷན། །སྲིད་པའི་སྐྱོན་
རྣམས་དང་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར། །སུ་དག་སྟོས་མཆོག་སྤྲུང་བའི་འབྲུ་མར་ཀྱིས། །བདེ་

བར་གཤེགས་སའི་མཆོད་རྟེན་ཉུག་བྱེད་པ། །དེ་དག་སྟོས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཅན་དན་
ཀྱིས། །ལུས་བྱུགས་ཉི་མའི་འོད་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། །མི་རྣམས་གང་དག་ཐུབ་དབང་མཆོད་
རྟེན་ལ། །སྟོས་ཚུ་དང་ཞིང་གཙང་བའི་ཁྱས་གསོལ་བ། །དེ་དག་ལུས་ལ་བྲི་མ་མེད་བ་
དང་། །གདུང་བ་མེད་ཅིང་མདོག་འཇམ་མུ་ངན་མེད། །སྟུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་(༡༩༩ན)མཆོད་
རྟེན་སྐྱ་གཟུགས་ཁང་། །ཚོན་ཅི་སྐྱ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་
མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །སྐྱ་ཚོགས་ལྡན་པ་ཀུན་ཀྱིས་བཅེགས་པར་འགྱུར། །སྟུ་དག་
དབྱིད་ཀའི་དུས་སུ་གཙང་མའི་རྒྱས། །མཆོད་རྟེན་ཉེན་ཀོར་རྩལ་རྣམས་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལ་
བྱད་མེད་རྣམས་ནི་དགའ་བཞིན་དུ། །རྩལ་ཡབ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ཀྱིས་གཡོབ། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ཕྱིར་མི་རྣམས་གང་དག་གིས། །འཕགས་པ་དགྲེས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་
པས་ནི། །རྐང་ལག་སོར་མོ་བྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱོན་མེད་
འགྱུར། །སྟུ་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མེ་ཏོག་དང་། །འབྲས་བུ་གསར་ཐོག་བྱང་བ་
འབྲལ་བྱེད་པ། །དེ་དག་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །རོ་མཆོག་ཀུན་ཐོབ་མི་བརྗེད་སྟོབས་
དང་ལྡན། །ཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་མེ་ཏོག་ཆར་རྣམས་ཀྱིས། །སྟུ་དག་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་
ལ་མཆོད། །དེ་དག་ལྷ་དང་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་དུ། །ཆ་བྱད་ཡིད་འོང་སྐྱ་ཚོགས་ལེགས་པས་
བརྒྱན། །སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་བྲི་ཞིམ་ལུལ། །བདུག་སྟོས་རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་ལྡན་
སྒྱར་དང་། །ཨ་ཀ་རུ་ཡི་བདུག་སྟོས་ལུལ་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་ལུས་ཀུན་སྟོས་ངད་ལྡན་པར་
འགྱུར། །སྟུ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་སའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །དགའ་བཞིན་རྩལ་རྣམས་ནི་
འབྲལ་བྱེད་པ། །ཐུབ་དགའ་རྒྱལ་རྣམས་སྟོང་རྩེ་རྩེ་ཡབ་ཐོགས། །ཆེ་བ་དེ་ལ་ཆེར་ཡང་
གཡོབ་པར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་བྲི་མེད་རྒླ་བ་ཉ་འབྲ་བའི། །མེ་ལོང་སྐྱག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ལ་འབྲལ། །དེ་དག་ཆེ་རབས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བར་འོས་
པར་(༡༩༩བ)འགྱུར། །སྟུ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་སའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །མཆོད་སའི་ཁྱད་

པར་ཅི་འདོད་ཅི་འགྱུར་བ། །འཆམ་པར་འབུལ་བྱེད་དེ་དག་ནི་མེད་ཅིང་། །ཟུང་ན་མེད་པའི་
སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །མི་རྣམས་གང་དག་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ནམ། །སྐྱ་གཟུགས་
དག་ལ་མགོས་གཏུགས་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །དེ་དག་ལྟ་རྣམས་དང་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས། །ཆེར་
ཡང་ཆེ་བར་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་བྱམས་པའི་མདོ་ལས།
ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་སྐྱེས་རབས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བཤད་ཅིང་ཉན་པ་དང་། མར་མེ་སྟོང་
ཕྲག་གཅིག་གམ་མེ་ཉོག་པལ་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གམ། །ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་
གིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་དེ་དག་གི་ཉོག་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
གཟུགས་བྱེད་པ་དག་ནི་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དང་པོའི་ཆོས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་
བསྐྱང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བསྐྱན་པ་དང་། མཆོད་
རྟེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཆལ་བསྐྱན་པ་དང་། ཟམ་པ་
བཙུགས་པ་དང་། ལམ་བཅོས་པ་དང་། མགོན་ཁང་བྱས་པ་དང་། ཁྲོན་པ་བྱས་པ་དང་།
བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལ་བྱེདོར་དང་། ཇི་དང་ཐེང་བ་ལ་སོགས་
པས་མཆོད་པ་དང་། གྲུས་པས་ཆོས་མཉན་པ་དང་། དག་འདུན་ལ་ཁ་བས་ཅམ་གྱི་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་དང་། པ་མ་དང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་། (༡༠༠ན)གསོ་
སྟོང་ལ་གནས་པ་ལ་ཁ་བས་སྟེར་བ་དང་། སྟོ་བྱར་དུ་འོང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེར་བ་དང་། དག་
འདུན་ལ་བསོད་སྟོམས་དང་སྟན་འབུལ་བའི་སྐྱེ་བོས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
བྱམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་མེ་ཉོག་སྟེམ་པ་གང་ཅམ་མམ། མར་མེ་གཅིག་ཅམ་
འབུལ་བའམ། གཞན་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་དག་པ་འདི་དག་རྣམས་
བྱེད་པའི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མཐོང་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མཐོང་བར་འདོད་པས་
སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་
པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐོང་
རོ། །ཞེས་པའི་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། ཟླ་བ་སྐར་
མར་བཅས་པ་ས་ལ་ལྷུངས་ཀྱང་སྤིད། །ས་འདི་རི་དང་ནགས་ཚལ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཡང་
སྤིད། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ནི་སྐམ་པར་འགྱུར་སྤིད་ཀྱི། །བྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་རྩུན་གསུང་
འགྱུར་བ་སྤིད་པ་མིན། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩུན་གསུང་བ་མི་
སྤིད་པས། རི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལྷུངས་པའི་རྒྱའི་ཐེགས་པ་རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་མི་འཛད་པ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་སྤངས་ཤིང་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བས་མ་བསྐྱེད་པར་(༡༠༠བ)རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་
པའི་རྒྱར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བ་མཐའ་དག་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཛད་
ཅིང་། དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྣམས་བསྐླལ་བ་བྱེ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་རང་
རང་གི་བདེ་འབྲས་ལྷུང་མ་ཟེན་བར་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ནི། མདོ་བླ་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཉེན་དང་
བཉེན་པ་ལེགས་བསྐྱུན་དང་། །དགོ་འདུན་གནས་མལ་བཅའ་བ་སོགས། །དགོ་ནས་དགོ་
བར་ཉག་ཏུ་འགྱུར། །བསྐླལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །དགོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་མི་ཟ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ལ་དགོ་ཆོགས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་
བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འཕེལ་བས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་ཚོགས་འབད་
པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲས་པ། རབ་ཞི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
དབྱང་། །མི་འཛིགས་དཔའ་པོའི་རྩལ་སྟོབས་འབྱུལ་འཁོར་ལས། །འོངས་པའི་གཟི་བྱིན་
ཉག་ཐུན་ཚོན་པོའི་རྩེས། །བདུད་རིགས་སྟིང་ག་འབྱུགས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་ཅན། །མ་པམ་

མཆོན་སྟན་སྟན་མཆོག་ཀླུ་ར། །ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་ནས། །ལུས་ཅན་
སེམས་ལ་ཟེན་པའི་གཅོད་ནད་ཁུར། །སེལ་བྱེད་གསར་དུ་འབྱུངས་པའི་སྟན་པ་ཆེ། །བྱམས་
མགོན་རྒྱལ་བའི་ཐུ་གུ་འཁོར་ཆོགས་དབུས། །ཐེག་མཆོག་ཟབ་མོའི་གཏམ་སྟན་གདོང་ལྗེ་
སྒྲས། །དངོས་འཛིན་རི་དྲགས་མཐར་བྱེད་འདུན་མ་འདིས། །མཐོ་རིས་དགའ་ལྡན་ཁེངས་
བ་ཐུང་དུར་བྱས། །ཆོ་འདྲེའི་སྤང་ཤས་ཨེ་རྩུ་ཡི་ཤིང་། །ཚུར་མཐོང་མིག་བོར་འདབ་བརྒྱས་
ནམ་བཟ་ཡང་། །དོན་ཆེན་པན་བདེའི་སྟོང་པོས་སྟོང་བ་ཡི། །ཆོས་ཚུལ་ལས་འགོང་(༡༠༡ན)
མ་མེད་ལྷག་བསམ་འཕྱལ། །འདིར་འབད་དགེ་ཆོགས་མེས་པོའི་རལ་ཁུར་ལས། །འོངས་
པའི་ལམ་གསུམ་འབབ་ལྡན་རང་དང་གཞན། །ལེགས་སྤྱད་ཚུ་ལྡན་དང་འགྲོགས་དག་བྱེད་
ཀྱིས། །ཉེས་ཆོགས་ངི་མ་དུང་ནས་འབྱུང་བར་ཤོག །ཀུན་གཟིགས་གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་
མཁུར་ཆོས་ལས། །འབྱུངས་པའི་རིག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་སྟན་རྩེ་ཆེ། །ཐུབ་བསྟན་ངི་མ་དང་
བྲལ་ཅོང་ཁ་པའི། །ལུགས་བཟང་སྤྱིད་པའི་མཐར་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །རྟོག་བཏགས་
རང་བཞིན་དག་པའི་ཀ་ཤིའི་ངོས། །སྤྱོད་ཆོགས་སེམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་རི་མོ་བཞིན། །སྟོང་
བཅུད་ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཆ་བདེ་ལེགས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་པའི་གཟིགས་མོར་འཆར་བར་
ཤོག །རྒྱ་སྤྱོད་སྟོ་གསུམ་རབ་དྲངས་བདུད་ཅིའི་མཆོ། །ལས་འོངས་གཅིག་ཏུ་དགེ་བའི་ཡིད་
བཞིན་ནོར། །གནས་སྐབས་འདོད་དགུའི་ཆར་བསྐྱེལ་འཆི་མེད་དང་། །སྐལ་མཉམ་དབང་
ཐང་རྒྱ་ནས་རྒྱར་འཕེལ་ཤོག །དབུས་འགྱུར་བྱམས་མགོན་གསར་པའི་སྐུ་ཤིང་སྟོན། །ཟབ་
རྒྱས་གདམས་པའི་ཁོ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་ཆོ། །གྲིབ་བསེལ་ཡངས་པོར་སྟོང་པའི་འཁོར་
ཆོགས་དབུས། །རྩེ་མེད་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཐོ་བར་ཤོག །པ་མཐའ་མི་མངོན་སེམས་
ཅན་བདེ་གཤེགས་ཁམས། །སྟོ་བྱར་ངི་མ་སྤྱངས་པའི་འབབ་སྟེགས་ལས། །སྟོང་པོ་རྫོགས་
བྱང་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བཀོད་པའི། །འོད་གསལ་རང་ཞལ་སྐུར་དུ་ངོམ་པར་ཤོག །ནོར་འཛིན་
བདེ་ལེགས་གཡང་ཆགས་ཚུ་སྐྱེས་འཛུམ། །བྱང་སྟོང་ཤེས་པའི་དབྱངས་སྟན་དར་དེར་

སྒྲིགས། །(༡༠༡བ)མཚོག་གསུམ་གཟི་བྱིན་མཁའ་ལ་སྤྱིན་བཞིན་དུ། །འདུས་པས་བསམ་
དོན་སྤང་ཆར་ལྷན་གྲུབ་ཤོག། །ཅས་རི་ཐོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྤང་བརྟན་རྟེན་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀར་ཆག་སྡེ་བཞིའི་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བུམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐོལ་མེད་ཀྱི་
དད་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་། ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་འབྱོར་པས་ཉེ་བར་ལྷག་པ་སྦྱེད་བྱེད་ཨ་ཆེ་སྤྱད་ཏན་གུན་ནས་སྤྱུལ་
མ་མཛད་པའི་དོར་ཤུགས་དག་སྤོང་སྤྱོམ་ལས་པ་སྤོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་སྤྱར་བའི་ཡི་
གོ་བ་ནི་མཚོད་དཔོན་ཞུ་ལུ་མཁན་པོ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀྱིས་བའོ། །

༥ སྟོབས་བརྩའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཆོས་ཀྱན་མ་འདྲེས་གསལ་
བའི་རི་མོ་བཀ། །བྱམས་ཆེན་ཀུན་ར་ཡི་ཐེགས་པ་འབུམ། །ཉེར་འཛག་ཚུ་ཤེལ་དབང་པོ་མ་
པམ་མགོན། །ཞབས་སྦྱེས་བཀྱ་ཤེས་འཁོར་ལོས་ས་གཞི་ལ། །དག་མཚན་རི་མོར་བྲིས་
པའི་རྩལ་ཐུན་ཅམ། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་ཅེ་མོན། །མངོན་མངོས་སྒྲ་མ་ལྷ་
བཅས་གཏན་གྱི་སྦྱབས། །རང་འོད་གསལ་བ་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །ཐོལ་བྱང་ཆོན་
བརྒྱ་ཤར་བའི་འཇམ་རིས་བཞིན། །མ་བཟགས་ཉམས་སྤྱད་གཤམ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས། །ཨ་
རྟོ་སྤང་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་རོལ་པ་མཚར། །དེ་བྱིར་ཁ་དོག་ལྷ་གོས་མན་ཤེལ་ཁམས། །ཉེ་བར་
བཅུ་བྲུགས་དམ་ཆོག་མེ་ལོང་སྦྱར། །ཐ་དད་སྤངས་པ་སྤྱོད་མེད་ཡེ་ཤེས་བྱིན། །ནམ་ཡང་མི་
ཤེགས་སྤང་བ་དབབ་རྩ་གསོལ། །འདིར་འབད་དག་ཆོགས་མ་རྩོས་ཚུ་སྤྱང་ལས། །འོངས་
པའི་འབྲས་དཀར་ཚུ་འཛོན་ཆངས་གནས་སར། །སྦྱེགས་ལས་འགོ་(༡༠༡ན)ཀྱན་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཆ་གདུང་ནད། །ཡོངས་བཅིལ་དགའ་བདེའི་ཆོར་བ་རྟག་སྦྱིན་ཤོག། །གསེར་འོད་འཇུག་པ་
ཐུབ་བསྟན་སྦྱིང་པོའི་སྦྱོན། །རྟག་རྩ་འབར་བས་སྤང་དོར་སྐབས་དབྱེ་ཞིང་། །བསྟན་འཛོན་
སྦྱེས་མཚོག་ཞབས་བརྟན་ནོར་འཛོན་གཞི། །དག་ཤེས་དཔག་བསམ་རྟེན་འབྱུང་འབྲིགས་
པར་ཤོག། །རྒྱ་སྦྱར་གནས་སྐབས་དགོས་འདོད་གཏོར་བརྒྱའི་སྦྱོ། །མི་ཟད་ཡོངས་བཞད་
རྟེན་འདི་མཐོང་ཅམ་གྱི། །འབྲེལ་ཐོགས་ས་བོན་སྦྱེད་བསྐྱིང་འགྲོ་བར་བཅས། །བྱང་ཆེན་

སྐྱར་ཐོབ་དོན་ཀྱན་སྐྱན་བྲལ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་ཆ་མེད་པའི་འཁྱོར་པས་ལྷག་པ་སྐྱེད་
བྱེད་ཨ་ཆེ་བྱ་དར་ཉན་ཀྱན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་དང་ཐོལ་མེད་ལྷག་བསམ་གྱིས་བསྐལ་ནས་རང་ཞབས་ག་ནང་གི་
སའི་ཆར་བྱམས་པ་སྤྱིང་གི་ཆོས་སྤེར་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ། འཁོར་ཉན་ཐོས་གཉིས་བཅས་པའི་གོས་སྐྱར་ལྷ་མགོན་
བྲལ་ཆེན་པ་ཨ་རི་པ་དང་། མེ་ཏེ་པ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བཤ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་དང་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།
དེད་དང་སྤྱན་བདག། ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་སྲས་མདུང་དམར་ཅན་དང་ལེགས་ལྷན་བཅས་པའི་སྤང་བརྟན་གོས་བཟང་སྤྲིགས་
ལས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་སོང་རི་པོར་འབྱུང་པའ་གཤོར་འཕོའི་ཁལ་བདུན་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་དང་བྲུག། བཟོ་རིག་པའི་སོགས་
ཡོན་བཟོམས་པར་འབྲུ་ཁལ་ཆེག་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་བྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག། སྤྲུམ་ཁལ་ལྷ་བཙུ་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་སྟོན་མའི་
སོག་ལྷ་དར་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ་བཙུ་ལ། བཀྲས་བཏགས་ཆེག་བརྒྱ་དང་གཉིས། རབ་གནས་ཀྱི་རྗེས་སོགས་ག་ནང་ལྷལ་
སེར་ཆོགས་བཅས་པར་འབྲུ་ཁལ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཙུ་བོ་བརྒྱད་རྣམས་སོང་བ་བཅས་ལེགས་པར་བྲལ་པར་བདེན་ཆེག་
སྟོན་ལམ་པོར་གསལ་དོན་ཆང་བ་གོས་སྐྱར་པར་བྱིན་གྱིས་འདི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྐྱེད་བྱེད་རང་(༡༠༡བ)ནས་སྐྱལ་
མ་མཛད་པའི་དོར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༢༡། །གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་རེ་འཆལ་གྱི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད།

དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཚོན་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །གཉིས་སྤང་བྱ་བར་འཐུམས་པའི་
རི་དྲགས་མོ། །སློག་གི་ལྷག་མ་གཅོད་པའི་འཕོངས་སྟེན་གཏམ། །རྒྱལ་བའི་གྲགས་དཀར་
གཡོ་བ་དེ་ལ་འདུད། །ལྷག་བསམ་ཁྱུ་མཆོག་མཁའ་ཡི་སྤང་པོ་དང་། །འགྲོགས་པའི་སྤྲིང་
ཐེའི་ཆེན་གཞོན་དགེ་ལེགས་ཀྱི། །སྤང་བ་འཛག་པ་ཟད་མེ་ཤེས་པའི་གཏེར། །མཐུ་ཆེན་
རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཐར་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། །ཐུབ་གསུང་མ་ལ་ཡ་ཆལ་རི་བོའི་སྤོར། །སྤྲངས་
སྟོབས་དཔལ་གྱི་འཁྱིལ་ཤིང་ཉེར་འབྲུངས་པས། །སྤིང་པའི་ཆ་གདུང་ཡོངས་བཅེལ་རང་
རྒྱལ་དང་། །ཉན་ཐོས་སྟོབ་མར་བཅས་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ལེགས་ལམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་མོ་
སྟོང་ཕྲག་ནས། །རོ་མཆར་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་སྦྱུ་འབྲུལ་ཆེས། །ཀྱུན་ཡིད་དགའ་མགྱུར་
བསྐྱུར་བའི་ཆ་གམཁན། །འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་སྤྲད་མཆར། །ཐུབ་
བསྟན་ཟབ་བརྩིང་དབྱིག་གི་སྤིང་པོ་ཅན། །བཤད་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་ཁྱོགས་བྲངས་
ཏེ། །འཛམ་གླིང་དགེ་མཆོན་མཐའ་ཡས་སྤྲིན་བཀོད་པའི། །ཁུར་བཅོད་མཁས་དབང་རྣམ་
ཐར་ཁྱབ་འཇུག་བཞིན། །གངས་ཅན་ལེགས་བྱས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྡན་མཆོར། །འུགས་
བྲག་སྟོན་ལམ་སྟེ་བ་ལྷ་པའི་དྲུང་། །ཆོས་གར་རི་མོ་གཡམས་འབྲེལ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། །ལོ་
པཎ་བཟླ་ཤེས་བྱིན་རྒྱལ་སྤིང་མཐར་རིང་། །ཆོ་བུར་བྲི་མས་ཉེར་སྟགས་(༣༠༣ན)ཉོན་
མོངས་རུལ། །རིང་ནས་སྤང་པོར་བཅེགས་ཀྱང་ལྷག་མེད་དུ། །དག་བྱེད་གསུང་རབ་གཞུ་
སྤྲ་སྟོ་ལས། །སྤར་སྦྱགས་བྱི་དར་མཁས་གྲུབ་ཐུ། །བཙུ་བྱག་ལང་ཆོའི་སྟེམ་པས་ཉག་

སྒྲིག་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་སྒྲི། །རྒྱན་པོའི་འགྲུང་བ་ལས་འོངས་མི་
ཡི་གར། །འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་འཁོར་འདས་གཙུག་གི་རྒྱན། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་དག་པ་
རྩི་ཡིག་ཁམས། །ཁ་བའི་རྒྱལ་དཀར་མཐོར་བཅེགས་ཏེ་སེལ་ས། །འཕྲིན་ལས་ཚུ་གྲུང་བཞི་
ཡི་རྒྱན་སྒྲིང་བའི། །འཕགས་མཆོག་གསང་གསུམ་མཐའ་དེ་སྤྱ་ཡིས་ཏྲོགས། །གསུང་གསང་
ཆ་ཅམ་ཐོས་འཛིན་བྱ་ག་རུ། །སོན་ཀྱང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་བཅད་དེ། །རྣམ་ཐོལ་སྒྲིང་
ལ་ཅེ་དགའ་གསར་པའི་དབྱིད། །སྒྲེར་ཞེས་ས་ལྷས་དཔང་པོར་ཁས་ལྷས་བཞིན། །ཆོས་
ཕུང་རྒྱ་མཆོར་བསྟེ་བའི་སྒྲེགས་བམ་གཟུགས། །འོར་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་རྒྱན་གྱི་ཡིད་བཞིན་
དབང་། །ས་འོག་ཐུན་པ་བཅོམས་པའི་གཟི་བྱིན་ཆ། །སྒྲིང་འདྲིར་ཉི་མ་གཉིས་པ་རྒྱ་བཞིན་
ལྷང་། །སྒྲིན་བྱོན་ལོ་པཎ་ཏྲ་བདུན་བཅོན་འབྲས་ཤུགས། །གངས་སྒྲོངས་ཤར་རིའི་ཤྲག་པར་
ལེགས་ཐོན་ནས། །བཀའ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་བྲངས་འོད་སྣང་གིས། །སྒྲིག་ཆོགས་སྤྲག་
རུམ་སྤྲག་པོ་སྤྲག་མེད་སངས། །དེ་བྱིར་ལེགས་བྲས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་འདབ། །ཀུན་
མཁྱེན་མཁའ་ལ་ཡོངས་བརྒྱངས་འཁོར་ལོའི་ལག །གྲིབ་མ་ཡི་གའི་གཟུགས་སྣང་འདྲིར་
ཤར་བའི། །དཀར་ཆག་ཆོས་གྱི་གཏེར་མཛོད་འབྱེད་ལ་སྒྲོ། །དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་དབྱིག་
གཉེན་(༡༠༣བ)གྱིས། སྒྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་ལ་ནི། །སྒྲོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྒྲོང་ལ་ནི་སྒྲོང་གཉིས་
པ། །བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲོང་ལ་ནི་སྒྲོང་གསུམ་པ། །མཉམ་དུ་འཛིག་
ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲིང་བཞི་དང་། ཉི་ཟླ་དང་། འདོད་ལྷ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་
གནས་མན་ཆད་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་སྤྱི་ཕུད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། དེ་འབྲ་བ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་གཉིས་པ་
བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། དེ་འབྲ་བ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཞེས་བྲ་བ་ཆགས་འཛིག་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འོ་སྒྲོལ་
གྱི་སྒྲོན་པ་ཤུ་ཤེས་པའི་ཐུང་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། རི་ལྷར་

བེ་རྒྱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །འགྲོ་
བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རྒྱབ་རྟོག་མེད་དང་། །རྟོག་པའི་རིང་སེམས་རབ་འབྱུག་དབང་
གིས་ནི། །རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྤང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅས་
དེ་མི་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེར་ན་ལྟའི་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
བཞིན་དུ་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་འབད་མེད་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ངོ་
བོ་སྤྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རི་
འབྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོས་པའི་བྲ་བ་ཐམས་(30༩ན)
ཅད་རྒྱབ་ནས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ས་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་སྤང་བ་འབད་མེད་དུ་ཤར་ཞིང་། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་
སོགས་སུ་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་སྤྱལ་སྤྱའི་རྣམ་པར་རོལ་བས་འདུལ་
དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར། མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱེ་མེད་པའི་སྤྱལ་སྤྱའི་རྣམ་པར་རོལ་ལྷན་གྲུབ་
དུ་ཤར་བས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་པོར་བགྱི་བར་མཛད་པའི་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་ནི། མདོ་ལས། ཐུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་བརྟུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
ལྷག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བརྟན་
པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་མ་རྒྱས་བརྟུ་བ་ལྟར།
ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱིས་སེལ་བར་མི་རུས་ཤིང་། ལག་པའི་རྩོལ་བས་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་དབྱུང་བར་ཡང་མི་རུས་ལ། རང་གིས་བརྟེས་པའི་སྤངས་
རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤོ་བར་བྱུང་མེད་པས། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་བརྟན་པ་བཞིན་གདུལ་བྱས་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་གླངས་པའི་

མཐུས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་བག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོགས་ཉོགས་པ་བྱུང་(༢༠༩)པར་ཅན་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་
བྱའི་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དོན་
དེ་ལ་བགྱི་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་བྱས་
པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་
པ། །དེ་དག་སྤྲུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཕྱང་གི་གངས་ནི། མདོན་པ་མཛོད་
ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་སྤྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཅེས་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་བཞད་པ་དང་། བཞད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་
ཕྱང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་རོ། །ཞེས་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་ཏུ་གསུངས་ལ་ཆོས་
ཕྱང་རེ་རེའི་ཆད་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །ཤུ་རེའི་བྱས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བྲུག་སྟོང་ཡོད་པས་ཆོས་ཕྱང་རེ་རེའི་ཆད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་
འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ལས་
བཅམས་ནས་གཏམ་རྒྱུད་ཆད་བ་རེ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཕྱང་རེར་འཛོག་པ་དང་། ཀྱན་བཏུས་
འགྲེལ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཕྱང་རེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་སྤྲུ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཆོགས་བཅད་རེར་བྱས་
པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་སྤྲུག་རེ་རེར་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག །སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་
གྱིས་རི་ཅམ་འཁྱར་བར་བྱས་པའི་སྤྲུག་ཆས་འབྲི་བར་བྱས་པའི་གསུང་(༢༠༥ན)རབ་ཆོས་
ཕྱང་རེའི་ཆད་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱུ་མ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་པར་ཕྱིན་གྱི་
འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་དུ། ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དབང་པོའི་སྤང་པོ་ཆེ་

རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱར་བར་འོས་པའི་སྒྲག་ཆས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་བྱས་
སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་གང་དག་ལས་འཕགས་པ་སྣ་བྱིན་གྱིས་སྤང་པོ་
ཆེ་ལྷ་སྟོང་གིས་བཀྱར་བར་བྱ་བའི་སྒྲེགས་བམ་རྣམས་ཁ་ཉོན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའི་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆང་བ་རེ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་སྤང་གི་ཆད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།
ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེའང་ཡིན། །ཞེས་སྟེ་པ་
གཞན་གྱི་ལུགས་བཀོད་ནས། །སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཐུན་
པར་གསུངས། །ཞེས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤང་
པོ་ཇི་སྟོང་ཅིག་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་དག་ལས། སལ་མོ་ཆེ་ཞེག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་
སྟེའི་ཡུལ་སོགས་སུ་དར་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉུང་ཟད་ཅིག་མི་ཡུལ་དུ་དར་བ་
ཡིན་ཏེ། སྟོབ་སྟོང་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་
དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟེ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་
གུས་མཛོམས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་(༣༠༥བ)པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་འབྱུང་ལས། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་སྤང་སྟོད། །དེ་
བཞིན་བྱང་གི་སྟེ་མི་སྟན། །སྟོང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །འོངས་སྟོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་
འཛོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད། །སྟུན་མོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
འཛ་སྟེ་སྟོང་རྣམས་ལེགས་སྟེས་པའི། །ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྱགས། །ལེགས་བྱས་དང་
ནི་ཉེས་བྱས་ལས། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །སྟེ་བ་སྟེ་མའི་རྣམ་སྟོན་འདིར། །སྟེ་
པོ་ཀུན་ལ་མཛོང་བར་འགྱུར། །རྒྱགས་པ་སེར་སྟེ་གདུག་སེམས་དང་། །གཡོ་སྟེ་མཛོན་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། །ཆགས་སྤང་གཏི་ཐུག་སོགས་རྣམས་དང་། །ཞ་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་

གཟིང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མྱིང་གཞན་གསུམ་ན། སྤྱི་བ་སྡོན་མའི་ལས་རིགས་མཐུན་
གྱིས་འཕངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཉེན་འདྲིར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་འཆོ་ཞིང་། ཆེ་རིང་ཐུང་དང་
ཤེས་རབ་དང་། དད་པ། ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡང་མེད་ལ།
ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ལས་བསགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྲོད་ཀྱས་པའི་ཤུགས་བྲག་
གསོག་པ་ཡང་མེད། འཛམ་གླིང་འདྲིར་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་མཐུས་ཆེ་རིང་ཐུང་། ལོངས་སྤྱོད་
དང་། དད་པ། ཤེས་རབ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྤྱོད་རིགས་མཆོག་དམན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དུ་
མ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་མཐུན་སྤྱོད་གྱི་མཐུས་ཆགས་སྤང་གཡོ་སྤྱོད་སེར་སྤྱི་སོགས་ཉེན་མོངས་
ཀྱང་སྤྲུག་པར་རགས་ལ། ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བར་ཀྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་
ལས་ཤུགས་བྲག་གསོག་པར་ཀྱས་པས་(༣༠༩ན)ལས་ཀྱི་ས་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལས། ལན་ཆུང་དང་ཆུང་དང་འོ་མ་
ཞོ་དང་མར་དང་སྤང་ཅིའི་ཆུ་མཆོ་བདུན་ཏེ་རི་བོ་ནི། འོད་སྡོན་མཚན་རི་ནི་ཤར་དང་ནོར་
བུའི་འོད་དང་བཤུ་བསིལ་རི་རྩོལ་ཡི། །མྱིང་ནི་ཆུ་བ་འོད་དཀར་དག་དང་རབ་མཆོག་གྱུ་ཤ་
དང་ནི་མི་འཕ་ཅི་དང་ཐུང་ཐུང་དང་། །བྲག་པོ་ཡང་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ས་སྤྱི་བདུན་པ་འཛམ་གླིང་
མི་རྣམས་གནས་པ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ས། །ཞེས་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་རྩོལ་ཡི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་
པའི་རྒྱུ་འོག་ཏུ་མྱིང་བྲག་། མཆོ་བྲག་། རི་བྲག་སྤེལ་ནས་གནས་པའི་མྱིང་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་ས་བ་ཡིན་ལ། གཞན་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་མྱིང་བཅུ་གཉིས་
ནི་ལས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱི་མཐུན་གྱི་མྱིང་ལ་མྱིང་ཆུང་
དུ་ཞེས་པའི་མ་སྤྱད་གསུངས་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་ཆུ་མཆོ་ལས་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་ནི་ཆེན་པོ་
ཡི། །དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནི་དབུས། །ཞེས་དང་། འཛམ་གླིང་ནི་ཆུང་དུ་འདྲི། །བདག་
ནི་ཤུགས་རིགས་རྗེས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་འདྲིར་ནི་ཡུལ་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་

སངས་རྒྱལ་ཤིང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོ་རྗེའི་གདན། ཤར་དུ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤིང་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་
ཅིས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་གནས་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅེ་ལ། སྟོར་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རི་པོ་པོ་ཏེ་ལ་དང་། དེའི་རྩ་བར་འབགས་མ་སྟོལ་མའི་པོ་བྱང་གཡུ་
(༡༠༩)ལོ་བཀོད་པ། ལུ་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་མཛོད་ཚུན་རྣམ་གཞུ། བྱང་
དུ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་ཤུལ་ལ། གཞན་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་
ལས། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགྲུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་ལྗང་
བའི་ཚུ་རོལ་ན། །མཚུ་ཞིང་ལྷ་བཙུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གངས་
རི་ཆེན་པོ་ཏེ་སེ་དང་། རི་པོ་སྟོས་ཀྱི་ངད་ལྗང་། བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྦྱིབས་ཅན། མཆོ་མ་
རྩོས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་། བདེ་མཆོག་གྱི་རྟོར་སོགས་ནས། ཡུལ་
ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། དུར་ཁོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སོགས་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་
དུ་མ་གསུངས་པ་དང་། མ་བྱ་ཆེན་མོར་ཡུལ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ། ལྗངས་ཆེན་བཙུ་བྱག །ཡུལ་
ཐན་སྟོང་། མི་རིགས་མི་གཅིག་པ་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཅུ། །སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་བདུན་བརྒྱ་
ཉི་ཤུ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ང་ཡི་དུས་
ནས་ལོ་བརྒྱ་ན། །ཁ་བ་ཅན་དུ་མཆོ་བྲི་ནས། །སྤྲེལ་འདི་ནགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ལྗངས་འདི་ཆུས་གང་བ་རིམ་གྱིས་བྲི་བ་ལ། ལྷ་ལས་ཕུལ་
བྱང་གི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱལ་པོ་རྩུ་བ་ཏི་དམག་སྟོང་སྟག་དང་བཅས་པ་རི་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗངས་སུ་བྲོས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མཆེད་པའི་པོད་ཅེས་གྲགས་པར་གསུངས་པ་མི་
རྒྱུད་དེ་དག་ལས་མཆེད་པའི་རིགས་ཡོད་པ་དོན་ལ་གནས་ནའང་། གཙོ་བོར་འབགས་པ་
སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བ་སྟེན་དང་། སྟོལ་མའི་སྤྲུལ་བ་བྲག་སྟོན་མོ་འདུས་པ་
ལས་རིམ་གྱིས་མའི་འགྲོ་བ་ཆགས་ཤིང་། (༡༠༡)སྤར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་

ལས། བོ་ཏ་ལ་ཡི་རི་བོ་ན། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ང་བཞུགས་ཆོ། །སྤྱི་བ་པ་རྣམས་སེལ་
དེར་བྱོན་ཏེ། །མགོན་པོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། །བོད་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོར་མཛོད། །འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་ངེས་འགྱུར་གསུངས། །ང་ནི་བདེ་གཤེགས་ཆོས་སྐུ་ལ། །འགྲོ་འོང་ཐ་དད་མི་
མངའ་མོད། །བོད་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོར་གྲགས། །སྤང་ངོར་ཐ་དད་དུ་མ་འབྱུང་། །ཞེས་
དང་། བོ་ཏ་ལ་ཡི་ཅེ་མོ་ན། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ང་བཞུགས་ཆོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེར་བྱོན་
ཏེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་བྱོན། །ཐོ་ཐོ་རི་ཞེས་བོད་རྗེར་མཛོད། །ཅེས་དང་། བོ་ཏ་ལ་
ཡི་ཞིང་ཁམས་ན། །བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ང་བཞུགས་ཆོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་བྱོན་ཏེ། །རྒྱལ་
བ་རྒྱ་མཆོ་བོད་དུ་བྱོན། །བོད་རྗེ་སྲོང་བཅན་སྐུ་མ་པོར་མཛོད། །ཅེས་དང་། བོ་ཏ་ལ་ཡི་པོ་
བྱང་ན། །རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ང་བཞུགས་ཆོ། །འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩེ་དེར་བྱོན་ཏེ། །དཔལ་
པོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་བྱོན། །ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅན་བོད་རྗེར་མཛོད། །ཅེས་དང་། རི་རབ་རི་ཡི་ཅེ་
མོ་ན། །ལྷ་མིན་འདུལ་ཞིང་ང་བཞུགས་ཆོ། །རྩོམ་རྩེ་འཛིན་པ་དེར་བྱོན་ཏེ། །སྤྱལ་བའི་རྒྱལ་
པོ་འགྲོ་ལ་གཟིགས། །ཁྲིད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བོད་ཡུལ་དེར། །དེ་ཡང་བདུད་སྤེ་བསམ་ངན་
རྒྱ། །མཐའ་ཡི་གཏུག་པ་དེར་ལྷགས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་སྤྲིག་ལ་བཞོད་པ་སྤིད། །དེ་བས་
རྩོམ་རྩེ་འཛིན་པ་དང་། །ཁྲིད་དང་དབྱེར་མེད་དཔལ་པོར་བཞི། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་འདི་སྐད་
དུ། །རལ་པ་ཅན་ཞེས་བོད་ཁམས་སུ། །མཐའ་དམག་ལ་སོགས་བདུད་སྤེ་རྣམས། །དག་པོས་
འདུལ་ཞིང་བསྟན་(༡༠༧)པ་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བ་
སེལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོས་བོད་རྗེ་དང་པོར་བསྟན། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་
འབྲུལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྟོན་ལལ། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱལ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་
བཅན་སྐུ་པོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱལ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅན་གསུམ་
ཀྱི་དུས་སུ་རིམ་པ་བཞེན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་བརྟེས། །སྲོལ་བཏོད་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་
ཅིང་། ཐུག་ན་རྩོམ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རལ་ཀྱི་དུས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཆོས་

ནམས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་བ་སོགས་རིགས་སོ་སོའི་སྐྱ་འབྲུལ་མི་འབྲ་བ་
ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ནམས་ཀྱང་། གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། རིགས་གསུམ་
མགོན་པོས་ང་བསྐྱལ་བས། །ང་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་ཞེས་གྲགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་
སྤྱི་བ་བ་སེལ། །ང་བསྐྱལ་རྒྱལ་པོར་བསྟན་བྱུང་ན། །ཅི་སྟེ་ང་ལ་དེར་མི་སྤྲ། །ཞེས་དང་། ང་
ནི་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་བཞི། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་སྤྱལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོན་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་།
ཆོས་རྒྱལ་དེ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་ལུལ་གྱི་པར་ཉ་དང་། རྒྱ་ནས་བྱོན་པའི་ཏུ་
ཤང་སོགས་ལུལ་བྱ་གཞན་ནས་གདན་པའི་མཁས་པ་དང་བྱུང་བའི་རིགས། བོད་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མིག་བྱུར་སྐད་གཉིས་སྤྲ་བ་བེ་རོ། སྐྱ་ཚབ་ཞང་གསུམ་སོགས་བསྟན་པ་སྤྲ་
དར་ལ་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་པར་ཉ་སྤྲི་ཏི། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་
སོགས་པར་ཉ་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་། ནག་ཚོ། མར། འགོས། (༡༠༡ན)ཇོག །རྟ།
འབྲོ། ཞོང་། དཔང་། བུ་སྟོན། ལུ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་སྐད་གཉིས་སྤྲ་བ་ནམ་མཁའི་སྐར་
ཚོགས་ལྟར་བྱོན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ཆེན་
པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ནས་སྤང་དོར་ལ་བསྟན་པའི་མིག་ནི་བྱིན། ངན་
སོང་གི་སྟོན་ཀྱི་བཅད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱན་ལམ་ནི་ཡང་དག་
པར་བྱེ་ནས་ཁ་བ་ཅན་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་བཀའ་
བློན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་
ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་གསུངས། །ཞི་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་
ནི་བྱང་སྟོང་གསུང་ཡིན་ལྟོག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་
ཅད་བཛོད་བྱ་དོན་དང་ལྡན་པ། དག་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་

ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རྒྱས་པ། ཞི་བ་ཕྱང་འདས་ཀྱི་པན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་སྤྱི་རྩལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱད་ཆོས་བཞི་པོ་
དེ་དང་མི་ལྡན་ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དེ་ལ་ཡང་། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་
གནང་བའི་བཀའ། སྤྱི་བྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་
བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དབྱ་རྒྱུ་མས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་འཛིགས་
ལས་སྦྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་ན་བསྟན་ཆོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་
དག་གཞན་གྱི་(༡༠༧བ)ལུགས་ལ་མེད། ཁྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་ཆོགས་བཅོམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་འཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་
སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི། རང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་
ལས་སྤྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དེ་དང་བཅུ་ལ། བསྟན་
བཅོས་རྣམ་དག་དེའི་རོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ལྷ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབང་ཞིག་གི་
།དབང་བྱས་རྣམ་གཤེད་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་
པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྤོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་སྒྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་སྤྱི་བ་མ་
སྤངས་པའི་ཆོམ་པ་པོས་ཆོམ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྟེད་བཀྱར་ལ་བལྟ་བ་སོགས་
རྣམ་གཤེད་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཅུམས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་
ཅིག་ལ་འདོད་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་སྟེད་འཛིག་པའི་
གཙུག་རྒྱུ་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གི་སོ་ཡོད་
མེད་རྟོག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དོན་ལོག་གི་བསྟན་བཅོས། དོན་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་
གསུམ། དགོས་པའི་སྟོན་སྟེད། སྤྱི་རྩལ་པའི་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་
པ་དང་། ཆོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། སྦྱོབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་
དང་གསུམ། ཀྱན་སྦྱོང་གི་སྟོན་སྟེད་ལྟ་བུ། བཅུ་བའི་གསང་ཆོག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་

བྱ་ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས། སྤྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་བཅེ་
བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་བའི་བསྟན་(༡༠༩༥)བཅོས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་
གསུམ་པ་གསུམ་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གཞན་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྷན། །ཐོས་ཚིག་སྒྱུ་
པ་ལྟར་ལེན་པ། །ངན་གཡོ་བཅེ་བྲལ་སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་
དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་རྣམས་ནི་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འདྲ་བར་ཆོག་གི་ཆ་ལ་
འཆད་ཉན་དང་ཐོས་པས་འཇུག་ཅིང་། དོན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དང་སྟོམ་པས་ཞུགས་ནས་
བཤད་སྒྱུ་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་
འགའ་ཞིག་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལ་ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། འཕགས་པ་སྐུ་སྒྱུ་བ། རྩོགས་
ཀྱི་སྤང་པོ། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྤེ་སྤེ་བཞིར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་།
བྱམས་མགོན་གཉིས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། སྤྲས་དོན་མངོན་
རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་མཛད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འཇ་སྐུའི་སྤྱིང་འདིར། མའི་
ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་དང་པོར་འབྱེད་པ་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་
པ་སྐུ་སྒྱུ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་ཞེས་ཉི་མ་
ལྟར་གྲགས་ལ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་
ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སྟོང་སྐུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་
པན། །ཞེས་སོགས་དང་། ལང་ཀར་(༡༠༩༦)གཤེགས་པ་ལས། ལྟོ་རྩོགས་བེ་རྟའི་ཡུལ་དུ་
ནི། །དགེ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་
པའི་རྩོགས་འདིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འདིག་རྟེན་དུ། །སྤྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་

ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་སྤྱིན་ཆེན་ལས་ཡི་ཅ་བྱི་གཞོན་ཏུ་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱབ་ཏུ་གྱུར་ནས་བསྐྱན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཚུལ་ལུང་བསྐྱན་པ་ལྟར། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱིས། །ཐུབ་བསྐྱན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཡོད་མེད་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་བལ་བའི་དབུ་མའི་གནས་ལུགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྐྱན་བཙུག་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བསྐྱན་བཙུག་རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཏུ་བ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག། ཚེད་བསྒྲིག། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་མེད་བ་སྟེ་རིགས་ཆོགས་དུག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱན་བཙུག་ཆེན་པོ་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱབས་པ་སོགས་བསྐྱན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྟོང་ནི། །བསྐྱན་བཙུག་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཛིག་ཏེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྤྲལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྟོ་ནི་བཟང་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར། །བསྐྱན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཛོ། །དེ་ལུས་(༡༧༠ན)ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སྤྱ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་ཀྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྐྱན་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མན་ངག་ལ་བཞེན་ནས་གསལ་བར་བྱ། ས་སྟེ་ལྷ། སྟོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱན་བཙུག་ཆེན་པོ་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་སྟོལ་བཏོད། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོལ་འཛིན་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཤིང་རྩ་

ཆེན་པོའི་སྲོལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །འཛམ་གླིང་སློ་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་
པ། །འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་ཆོ་བ་
གྲགས་པའི་ཞབས། །དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་དེ་སྤྲོས་ཡོན་ཏན་འོད། །ཤྱ་འོད་དང་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ། །ཐུབ་བསྟན་མི་རུབ་
རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རི་རབ་ལྷ་བྱ་དུ་མས་གྲུབ་མཐའ་
རྣམ་པ་བཞིའི་རིང་རང་གི་བཞེད་སྲོལ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་མཐའ་ཡས་པ་
ཞིག་དང་། འཛམ་དཔལ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་རྩ་ཞེས་སྡེ་བཙུན་ཉིད། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་
སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །པ་རོལ་ཆོལ་བ་བརྒྱུག་ནས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་སྡེ་བཙུན་ལྷགས་ཀྱང་
འབྱུབ། །ཅེས་ཕྱང་བསྟན་པ། སྤྱི་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་(༡༡༠བ)པོ་མཛད་ཅིང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་
ཆོལ་བ་བརྒྱུག་པ་སོགས་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་རྗེ་བཙུན་བདག་
མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་མཆོན་
བེར་ལྷ་པར་གྲགས་པ་དང་། ཡིག་མཁན་ཀྱི་རིགས་ལས་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སློབ་དཔོན་ལྷ་
ཨི་པ། རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་བེལ་བྱ་པ། བས་
ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱ་ལྷ་མ་
སྤངས་པར་འགྲོ་དོན་སྤྱད་པ་ས་ར་ཏ་སོགས་གྲུབ་བརྟེན་བརྟེན་ལྷགས་སྐྱོད་པ་དུ་མས་གསར་
སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅས་ཆད་མེད་པ་ཞིག་མཛད་ནས། འབྲས་བུའི་
ཐེག་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཡོན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བཙུན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་
གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཙོད་རྗེས་
བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་བྱེད། །ཅེས་གཞན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ངན་

པ་ཆར་གཙོད་པ་སྤྱོད་དང་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་བཟོ་དང་གསོ་བ་རང་ཉིད་
ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ནང་དོན་རིག་པ་ལྷ་ལ་རིག་གནས་ཆེན་པོ་ལྷ་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྱོད་
རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་བྲམ་ཐེ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཞི་
པས་མཛད་པའི་ལྷ་ཞི་བླ་ཀ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས། རྟོག་གཏེ་ཆོག་
དོན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་དང་།
དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མ་(༡༡༡)ནས་འགྲེལ་སོགས་ཆད་མ་རིག་པའི་སྟོར།
སྤྱོད་གྲུགས་ཀྱི་ཆ་ཆད་དང་། གསེར་འབྱུང་ཀྱི་ཅི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་སྟོར། སྤྱམ་མ་བྱ་རྒྱུད་དེའི་གདོན་ནད་བྱང་ཁོག་མགོ་བོ་མཚོན་དང་མཆེ་བས་
མས་པར་བྱིང་དེ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དམ། གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་ཇི་ལྟར་གསོ་བ་གསོ་བ་པོ་སྟེ་
བཞིའི་ནམ་གཞག་སྟོན་པ་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས། གཞན་ཡང་སྟན་དག་ཤེས་ན་
ཆོག་རྒྱུན་ལ་མི་ཚོངས། སྟེ་བ་སྟོར་ཤེས་ན་ཆོགས་བཅད་ལ་མི་ཚོངས། མངོན་བཟོད་ཤེས་
ན་མིང་ལ་མི་ཚོངས། རྫོས་གར་ཤེས་ན་སྤྱད་རིགས་ལ་མི་ཚོངས། ཅིས་ཤེས་ན་གངས་ཀྱི་
གནས་ལ་མི་ཚོངས་པ་སྟེ། རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྷར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ནམས་ནི།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་འབྲ་བའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཇི་སྟེད་པ་ཞིག་གངས་ཅན་ཀྱི་སྟོངས་འདྲིར་སྤྱི་དུ་རིམ་པར་བསྐྱར་བ་ནམས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་སྟེགས་བམ་དུ་བཞེད་པ་ལ་བསྟན་འབྱུང་ཞེས་གྲགས་པ། བོད་དང་མ་རྩ་ཅི་ནའི་
ཡུལ་གྱ་སོགས་སུ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ཆར་དར་བ་ལས། ཉེ་ཆར་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་
ལྟའི་སྤྱད་དུ་སྤྱོད་ཐུང་མུ་ཅི་རྒྱུ་ཡུལ་གྱར་ཀྱི་རྒྱུའི་སྟོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མིང་དོན་
གྲུབ། དབང་ཐང་དང་བསྟན་པར་ས་མོ་ལུག་གི་ལོར་སྤྱོད་སྟོང་གིས་ཁུར་སྤངས། དོ་དམ་

ཆོས་རྗེ་(༡༡༡)མངའ་བདག་པ་རོགས་བཅས། བྱིས་པ་ཨེ་ནས་དབུ་མཛད་བསྟན་འཛིན་
བག་ཏོ། ཨ་བར་ནོར་བུ། ཆོས་བསྟན་འཛིན། སྙེ་མོ་ནས་དབུ་མཛད་སྟོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ།
ཆེ་རིང་བསམ་གཏན། བཟ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས། བྱིངས་ཨེ་ཆོས་སྦྱོང་རབ་བརྟན་དང་། ཁྲིམ་
ཆེ་རིང་བག་གོ། སྙེ་མོ་བསྐྱེ་རབ་བརྟན་དང་། ཕུན་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཨེ་དང་གཞུ་སྙེ་
ཡི་གེ་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བུག། །ཁུས་དག་པ་འབྲས་སྤྲངས་ནས་དཀའ་བཅུ་འཇམ་
དབྱངས་ནོར་བུ་དང་། དཀའ་བཅུ་སྟོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། སེ་ར་ནས་རབ་འབྲམས་པ་
ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། དག་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། དགའ་ལྡན་ནས་རབ་འབྲམས་
པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་དང་། རབ་འབྲམས་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
སོགས་དཀའ་རམས་པ་རྩ་བཅས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ། འོག་ལས་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག། འཁོར་
བཅོ་པ་བཅུ་བཅས་ཀྱིས་ལས་རྒྱན་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟན་འགྱུར་ཆར་གཉིས་
བཞེངས་པའི་དབུ་འོག་དང་གཉིས་ནམས་གསེར་གར་འཛོངས། དེ་ཕྱིན་རབ་དཀར་ཀྱི་འོག་
བུ་ལ་སྟག་བྱིས། སྟེགས་ཤིང་མཚལ་རྩི་དབུལ་བདུལ་མའི་རི་མོས་བུག་པ། སྟེགས་ཐག་
མངགས་བཅོས་ལྡང་སེར་ཀྱི་སྟེགས་ཆབ་དང་བཅས་པ་ཆར་གཉིས་འབྲེ་བའི་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་
སོང་སོགས་ཡོན་དང་བཅས་ཁྱོན་བསྟོམས་དབུལ་རོ་སོག་དང་དབུལ་སོག་ཏུ་པབ་པ་བཅས་
སྤང་བརྒྱད་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སོང་བའི་གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་འཚལ་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་མཐའ་དག་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེགས་པའི་སྟེགས་བམ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་
ཆག་བཀོད་པ་ལ། སྤྲུམ་པ། མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་ཀུན་ལ་མཛད་གཞུགས་ཀྱི། །སྤྱན་རས་
(༡༡༡ན)ཟུར་མིག་ཡོན་ཤོས་རྟག་བཅེ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་མིག་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་ལྷེ་
ཡིས། །སུམ་བཅེགས་བདུད་ཀྱི་གྲོང་བསྟེག་བདེ་འབྱུང་ལྷ། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་མཛད་བྱང་གསང་
བ་གསུམ། །སྤིང་ཞིའི་ནད་འཕྲོག་རྩི་སྤྲོན་ལོང་གི། །ཁོ་ལག་མཁའ་དང་མཉམ་མོད་ཁྱད་
པར་དུ། །གསུང་གི་རོ་མངར་སུལ་བྱང་ཡང་རྩིན། །དེ་སྤྲད་གསུང་རབ་འཇུག་བློ་

འབྲས། །ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་འཕོས་པའི་བུསྟ་ཀམ། །རྣམ་དཀར་ཉ་ལྟོར་སྤེན་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོང་། །རིན་ཆེན་མཆོག་གི་གཏེར་བརྒྱ་ལྷག་པར་གྲོལ། །དེ་ལྟའི་དགེ་ཆོགས་སྟ་ཡི་
ཚུ་བོའི་རྒྱན། །དུས་གསུམ་ཆོགས་གཉིས་ཚུ་སྤན་དང་འགྲོགས་ནས། །རྣམ་ཀུན་གཟིགས་
མོར་མཆར་བའི་བྱང་ཆེན་མཆོར། །ཞུགས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་བ་
གཉིས་འདམ་གྱིས་མ་གོས་ལྷན་ལ། །ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་འོད་དང་ལྷན་ཅིག་པས། །ཀུན་
གསལ་པ་མཐར་ཡོངས་བྱུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །སྟོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་ཕྱོགས་
བཅུར་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །གངས་མེད་སྟེ་བར་པན་བཏགས་བྱ་བོའི་རྒྱན། །སྟོང་གསུམ་སྟོད་
གྱང་འགོངས་བྱས་མར་གྱུར་འགོ། སྤིང་པའི་མེ་ལྷེས་གདུང་བའི་དག་ཞི་ནས། །ཉག་ཏུ་བདེ་
ཆེན་སྐྱ་གསུམ་དབང་སྐྱར་ཤོག །བྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགེལ་གྱི། །རྣམ་
དག་བསྟན་བཅོས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བཅུད། །བཤད་སྐྱབ་བསྐྱའི་འཇུམ་གྱིས་ཉེར་འབྲུངས་
པས། །ཐུབ་བསྟན་འདབ་བརྒྱ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་གྲོལ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ས་ལྷག་མོ་སྤིང་སྟོང་གྲེ་
བ་པའི་ཡི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གྱིས་ཁུར་ལྷངས། བཞོག་ཚུང་ལོར་(༡༡༥༥)ཇས་ལ་སྟིང་པོ་ལྷང་བའི་བྱིར་གངས་
ཅན་ན་འགྱུར་རོ་ཅིག་གི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གཙང་ཆར་གཉིས་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་སྟོན་ཆོག་དང་བཅས་
པ་འདི་ནི་ཤུག་འེད་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྐྱ་བ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་གཟིམས་དཔོན་བྱམས་
སྟིང་མཁན་བོའོ། །

དེས་གཉའ་བར་སྒྲངས། །རིགས་གསུམ་སྒྱུ་འབྲུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དབྱིད། །སྤྱང་ཟེའི་
འོད་དཀར་འཇུག་པའི་རྩི་ཡིག་ལས། །རང་བྱུང་མི་ཡི་རྩེ་བོ་སྔོན་ཕྱོན་གྱི། །རྣམ་ཐར་རི་
མོར་གྱིས་བཞིན་དེར་ཡང་གསལ། །ཀུན་མོངས་མཆེ་བ་རྣམས་ཐར་ལམ་སྟོག། །ཟ་བར་
ཉི་བའི་གངས་ཅན་འགྲོ་ཆོགས་པས། །གཏན་བདེའི་སྤྱིང་དུ་ངལ་གསོར་དབྱགས་འབྱིན་
པའི། །ལོ་བཤ་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཅང་ཤེས་དྲངས། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
ཡེ་ཤེས་ལྗེ། །རང་གཟུགས་དབང་གཞུ་ལྟར་བཟ་དུས་ཀྱི་མཐར། །ཐུབ་བསྟན་སྟོང་པོའི་
སྟོལ་འབྱེད་ཅོང་ཁ་པའི། །བཀའ་བློན་སྟོན་དུ་སྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་ཆུངས། །ཐུན་མཚམས་
ལང་ཆོ་གསར་པའི་སྒྲ་གོས་འོག། །མཐའ་གྲས་ཆོས་ཤུང་རྒྱ་མཚོར་མཁྱེན་པའི་ཉི། །བཅུ་
གཉིས་ཆ་ཤས་གང་བའི་བད་དཀར་འཆང། །རིམ་ཕྱོན་རྒྱལ་བའི་གྲགས་དཀར་ལྟ་ཡུལ་
སྤྱང་། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ལེགས་བྱས་འདོད་དགའི་ཆར། །སྟོལ་ལ་གཅིག་ཏུ་དཔའ་
བའི་ཡིད་བཞིན་ཞོར། །མཆོག་གསུམ་གསང་བ་(༡༡་༣བ)མི་ཟད་འཁོར་ལོ་ཆར། །སྤྱི་ཞུ་
བགྱིས་ལས་བྱེད་པོ་གཉིས་བ་མེད། །ལྟན་པོ་ས་ཡི་ངོས་སུ་མངོན་སུམ་དུ། །རྒྱ་བའི་སྤྱན་རྒྱ་
གཉིས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི། །རྒྱལ་དཀར་བཅེགས་པའི་ཉེ་སེ་གསར་བ་ཞིག། །སྔོན་མེད་
མེས་པོའི་སྒྱུ་འབྲུལ་ལས་འདིར་བྱུང་། །གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་སྤྱགས་འཛིན་གན་མཛོད་
ལས། །འོངས་པའི་ཆ་ཤས་བསིལ་ལྟན་འགྱུར་རོ་འཆལ། །བེའུར་དཀར་པོའི་དོ་ཤལ་ཤུང་
སྤུལ་དུ། །གཡོ་བྱེད་སྤང་བའི་ཡི་གེ་ཆར་དུ་དངར། །ཅི་དགའ་ཁོང་ནས་འཇུག་པའི་མངོན་
འདོད་ཀྱི། །དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཀ་ཡི་སྤྱར། །བངས་ནས་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་
ཡི། །རྒྱལ་གར་མིག་འབྲུལ་ལྟར་མོ་འདི་ན་བསྐྱར། །

ཞེས་ཐུག་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ངོས་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱན་བསུས་ཏེ། མངོན་
པ་མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་བ་དང་ཉི་ལྔ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། །ཆངས་པའི་
འཛིག་ཉེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་སྤྱང་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་

མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་པ། །མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་འབྲུང་
བ་ཡིན། །ཞེས་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་བྱག་
འབྲུམ། རྒྱུད་དཔག་ཚད་གངས་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་རི་སྒྲིང་ཉི་ཟླ་སོགས་འདོད་པའི་ལྷ་
མི་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཚོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་ལུད། དེ་འབྲུང་བ་
སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ། དེ་འབྲུང་བ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བ་སྤྱི་
ལུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་ལྷགས་རེ། སྟོང་གཉིས་པའི་འཛིག་རྟེན་རེ་
རེ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕྱིའི་(༡༧༤ན)ལྷགས་
རེ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་ཆགས་པར་བཤད།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྒྱུད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་
བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རབ་འབྲུམས་དུ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་
ཡོད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་རབ་འབྲུམས་རེ་རེ་ངེས་པར་སྟོན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྲུབ་བ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་བཀོད་པ་རབ་འབྲུམས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཁོར་
དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེ་ལ་མཆོམས་སྒྲུབ་བ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་སྒྲིང་
བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྤེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་གྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་གྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་
ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སོ། །སྟོང་
གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་
མཆོམས་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཅིག་གོ། །མེ་ཏྲ་གི་
གི་གཞིའི་(༡༧༤བ)སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྲུབ་བ་

ཤེ་བ་སྤག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་
པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་གོ། །མེ་ཏྲ་གི་
གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་རྒྱད་ཤེ་བ་སྤག་བརྒྱ་རྣམས་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
རྒྱད་བར་མ་གཅིག་གོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་བར་མ་བཀོད་པའི་རྒྱད་ཤེ་བ་
སྤག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་
རྒྱན་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཀོད་པ་གཅིག་སྟེ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་དེས་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་ན་ཡོངས་སུ་སྤངས་སོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་། རྣམ་མཁའ་ཉིད་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བར་མ་དེ་ན་རྒྱལ་པོ་དབང་
སྤྱད་ཀྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་སོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་བཞུགས་པའི་
འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའས་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའི་ཞིང་
ཁམས་གང་ན་མཆིས། ཞིང་ཁམས་དེའི་མིང་ལ་རི་སྐད་ཟེར་སོགས་དེ་བ་ཞུས་པའི་ལན་
དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གསུམ་ཤེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་
རབ་འབྱམས་མཆོམས་སྟོར་གཅིག་། དེ་ཤེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱད་གཅིག་དེ་ཤེ་བ་
སྤག་བརྒྱ་ལ་རྒྱད་བར་མ་གཅིག་། དེ་ཤེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་མེ་ཏྲ་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོའི་(༡༧༥ན)
རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་
ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྤོན་ལས་འཇུག་པའི་ཞིང་ཡིན་གྱི། འོངས་སྤྱིའི་ཞིང་མ་ཡིན་

ཞེས་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་མཇུག་པོ་བཞེད། སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ཀྱི་བྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་
བཀོད་པ་དོ་མཆར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་གསུངས། དབྱིབས་ཀྱི་
བྱང་པར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། རྩོགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་
སྤང་། །ལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལ་བྱུང་གསུམ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ལ་རྩོགས་ན་བྱ་བཞིར་གནས། །ཞེས་
དང་། ཡུན་ཚད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཅམ། །ལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཅུ་
བ་སྟེ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་རྒྱལ་མཉམ་པའི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་བཛོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་འོད་མེད་དེ། །ཐུན་པའི་འཛིགས་པ་འེན་ཏུ་ཆེ། །རེག་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་
གྱི་འབྲ། །བལྟས་ན་མི་བཟད་སྤྱི་ཡང་གཡལ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་ལྷ་འོད་ཅན། །ལ་ལར་ཉི་
རྒྱའི་འོད་དང་ལྷན། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་རང་གི་འོད། །འེད་གི་འོད་ཅན་དྲི་མ་མེད། །ལ་ལར་
རི་ཡི་འོད་ཅན་ཏེ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་ནོར་བུའི་འོད། །ལ་ལར་མར་མའི་འོད་ཅན་ཏེ། །ཞིང་
རྣམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱལ་འོད། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་བརྒྱའི་འོད། །སྟོས་རྒྱའི་འོད་དང་ལྷན་
བའང་ཡོད། །ཅེས་འོད་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འབྲ་བ་སྤྱ་ཚོགས་པ་དང་། །ལ་ལ་རྣལ་མ་འགའ་ཞིག་
སྤྱལ་ཞི། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་བོ་ཚུགས་ལ་སོགས་པའི་(༡༡༥བ)བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེར། ཞིང་
རྣམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱལ་མེད། །ལ་ལའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལ་ལར་སངས་རྒྱལ་
མང་པོ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱ་
ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ཐུན་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་། །ལ་ལར་སངས་རྒྱལ་མང་པོས་སྤྱིའི་བཀོད་
པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་མའི་བསྐྱལ་བ་གཉིས་ལས། སྟོང་ཟླ་བ་དག་ཏུ། ཅིའི་
བྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་མི་མཛད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདོད་ཆགས་
ལ་མི་མཛད་པ་དང་། དེ་དག་ཞེ་སྤང་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། །གཉི་སྤྱག་ལ་མི་མཛད་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ལ་མི་མཛད་པས། དེའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་མི་

མཛེད་ཅེས་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དེར་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཟུག་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཞིང་
འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་པར་
ཤས་ཆེ་ཡང་། ཉོན་མོངས་དེ་ལ་མི་མཛེད་པ་སྟེ་བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་
ཆུགས་པའམ་སངས་རྒྱས་ལ་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་མི་མཛེད་ཅེས་བྲགས་པ་འདི་
ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པ་མངོད་ལས། དེ་གངས་མེད་
གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་མར་ནི་འབྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་(༡༧༩)དུ་དཔག་
འབྱུང་། །ཞེས་ཡར་འཕེལ་ལ་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ངང་གིས་སྟོང་ཞིང་དངོས་པོ་རྣམས་
འཕེལ་བས་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བརྒྱ་ལས་འབྲི་བར་སྟོགས་མ་ལྟ་ཅང་བདོ་བས་སྟོད་དུ་
མི་རུང་བ་དང་། བརྒྱད་ཁྲི་ལས་སྤྲ་བར་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་མར་
འབྲིབ་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་འདིའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྟོང་རྗེ་བདུ་མ་དཀར་པོར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མཐེ་བོང་ཅན་ན་ཆེ་ལོ་བརྩུ་པའི་དུས་སུ་མི་མཐེ་བོང་ཅན་གྱི་ཆད་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་སྐར་
མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བྱེད་གང་སོར་བདུན་གྱི་ཆད་ཅན་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་དང་།
བརྒྱད་ཁྲི་ལས་སྤྲ་བར་ཡང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་འབྱོན་པའི་བཤད་ཁྲུངས་ཀྱང་ཡོད་པས་
སྐྱེར་བཏང་མ་ངེས་ལ། བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་ཆེ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་དུས་སུ་འཁོར་
བ་འཛིག་། སུམ་ཁྲིའི་དུས་སུ་གསེར་ཐུབ། ཉིས་ཁྲིའི་དུས་སུ་འོད་སྤངས། བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་
ཤྱུག་ཐུབ་པ་འབྱོན་པར་གསུངས་པའི་བཞི་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་སྐབས་འགོ་བདུན་

ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཆད་མེད་ལས། །འབྲངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ །ས་
བཅུ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྐྱ་དེ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པ་འདི། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྩི་རྩེ་ཅེ་བརྒྱ་
པའི་མཚོན་གྱིས་ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་འཛིག་ཚོགས་ལ་(༡༧)ལྟ་བུ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པའི་གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཅན་
ཀྱི་སྦྱོར་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསོད་ནམས་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བརྟན་གོམས་འདིས་བར་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྩེས་དག་པ་གཉིས་དང་
ལྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྩེས་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་བརྟེན་
པ་དང་དུས་གཅིག་པར་རི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་སྐྱ་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་
གི་ཆུའི་སྟོད་དུ་གཞུགས་བརྟན་སྦྱོར་བྱུང་དུ་འཁར་བ་བཞེན་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་
ཡས་པའི་སྤང་རྩེར་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་ཀྱི་ཚོགས་འབད་པ་མེད་པར་བཀྱེ་སྟེ།
འཕྲིན་ལས་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བདུན་ཀྱི་སྟོན་མ་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་
པར་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ནི། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། གང་གི་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་
པར། །འགོ་ལ་པན་པ་སྐྱ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་
རྒྱན་མི་འཆད། །དེ་བཞེན་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་ལ། གོ་འཕང་མཚོག་དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟོན་རྩིས་ནས་བརྟེན་
སུ་ཐེན་ཀྱང་། སྤང་ཡང་གང་ལ་གང་འདུལ་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་སྟོན་པ་ནི། དེན་ཆེན་འཕྲེང་
བ་ལས། སྟོང་རྩེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནམས། །གཤེགས་དང་བསྐྱམས་དང་རྩིས་པ་དང་། །ཁབ་
ནས་འབྱུང་དང་དཀའ་སྤྱོད་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ཆེད་དུ་བདུད་སྟེ་འཛོམས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐྱོར་བ་(༡༡༧ན)དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱན་ནས་བབས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཕྱ་རན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སྟེགས་མ་ལྷ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་མི་མཛད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པ་ན་སྟོང་སྟོང་བས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་དུ་བགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་ཞིང་དུ་བཞེས་པ་བཞིན་དབུས་འགྲུར་མ་ག་རྩ་དོ་མེད་གདན་གྱི་སྟོར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་མཆོད། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱིལ་གྲུང་མ་བཞིག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་གཟིགས། བདུན་སྟག་གཉིས་པར་སྟོང་གསུམ་འཆག། བདུན་སྟག་གསུམ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་སྦྱར་མི་འཇུག་པར་གཟིགས། བདུན་སྟག་བཞི་པ་ལ་ཤར་བྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་རྒྱང་མི་རིང་བར་འཆག། བདུན་སྟག་ལྷ་པ་ལ་སྦྱ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་བཞུགས། བདུན་སྟག་དུག་པ་ལ་ཤིང་ཅུ་གོ་རྩ་རྟོག་སྟོང་དུ་བཞུགས་ནས་ཀྱན་དུ་རྒྱ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། །དཔེན་པར་དགའ་བ་བདེ་བ་ཡིན། །སྟོན་ཆགས་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱེལས། །གཞོད་པ་མི་བྱེད་འཇིག་རྟེན་བདེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བདུན་སྟག་བདུན་པ་ལ་ཤིང་གོལ་རྒྱའི་བྱང་དུ་བཞུགས་པ་ན། ཆོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་པོས་སྤང་ཅི་དང་སྟོམ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་དང་། བ་སྟོང་གི་འོ་མའི་ཉིང་ཁུའི་སྤྱིས་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་ན། ལྷ་ཡིས་བག་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུངས། དེ་ནས། ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བུ་ལ་འོད་གསལ་འདུས་(༡༡༨བ)མ་བྱས། །བདུད་ཅིའི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར། །བདག་གིས་བསྟན་གྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་སྦྱ་ནགས་འདབས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟམ། །ཞེས་རང་གིས་བརྟེན་པའི་བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་རྟོག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། དེ་ལ་དད་པའི་སྦྱེ་པོ་མང་པོ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས། དེ་ཞིག་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། འཇིག་རྟེན་

ཀུན་ལ་སྤྱིར་རྩེ་མཐའ་ཡས་པ། །གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ང་མི་སྟོད། །སྤྱི་པོ་འདི་
དག་ཆངས་ལ་དད་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་
བཞིན་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་གཙུག་ཤུད་ཅན་གྱིས་
ཤེས་ནས་ཆངས་པ་འབྲུམ་ཐུག་ཐུག་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས།
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་ནི། །སྤྱོད་པ་བཏུ་དག་ཏུ་འོད་ཟེར་
རྣམ་པར་བཀྱི་མཛད་དེ། །ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་མི་ཡི་བསྐྱེད་ཁ་འབྱེད་པ། །སྤྱི་བའི་ཉི་མ་དེ་རིང་
ཅི་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་བ་ན་ཅང་མི་གསུང་བས་
གནང་། ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་ལས་རྩལ་བྱས་བཞུགས་པ་ན། ཆངས་པས་བརྒྱ་བྱིན་སྦྲུང་
དེས། །ཁྲི་བ་ཉི་ལྔ་བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ལགས། །གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། །འཛིག་རྟེན་ཐུན་པར་ཤེས་
རབ་འོད་དབྱུང་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་ན་ཅང་མི་གསུང་བ་དང་། ཡང་ཆངས་པས། ཀུན་
ཏུ་འཆོལ་བར་འབྱུར་བ་མཆིས་ལགས་(༡༡༤)ཀྱིས། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ནི་བསྟན་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལ། །སྤྱི་དགུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་
བདས་པ་ཡིན། །ངས་ནི་ཆོགས་ནི་ཆེན་པོས་རྟོགས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྟན་མི་པན། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཡང་ཐུགས་ལས་རྩལ་བྱས་བཞུགས་པ་ན། གཙུག་ཤུད་ཅན་གྱིས། མ་གཟི་
འདིར་སྟོན་ཆོས་མ་དག་པ། །དྲི་མ་བཅས་པར་སེམས་པའི་སྤྱི་བ་བྱུང་། །དེ་སྤྱད་ཐུབ་པ་
བདུད་ཅིང་སྟོ་དབྱེ་གསོལ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་ཉན་ཞིང་མཆིས། །ཞེས་ནན་ཏན་
ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པར། ཆངས་པ་མ་གཟི་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །རྣམ་པ་ལྟན་ཞིང་དད་དང་
ལྟན་གྱུར་པ། །མི་འཆོ་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ། །དེ་དག་ལ་ནི་བདུད་ཅིང་སྟོ་
དབྱེ་འོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་སྤྱི་རྩེ་སྤྱིར་དང་པོའི་གདུལ་བར་བྱ་བ་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་དགོངས་ཏེ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཏུ་འཆོ་བ་པ་དང་གཏམ་

སྤྱི་ཚོགས་པ་མཛད། མཐར་གྱིས་དང་སྤྱི་ལྷང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ལྷ་ཕྱེ་བཟང་པོར་
བདེན་པ་བཞི་ལ་ངོ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེས་པ་གསུམ་
དང་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་། བྱ་མོད་ཕྱང་པའི་རིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
མེད་པ་ཉིད་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྤྱི་བ་ཉིད་དངོས་
བསྟན་བཟོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བསྟན་ཅིང་། སྤྱི་ཚོགས་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་
ཆང་བར་བསྟན་པའི་བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་(༡༡༧)བསྟུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བར་པ་མཆོན་
ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་འགལ་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འགལ་
བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་པས་དོན་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་དངོས་སུ་བྲིས་པའི་འབྲུགས་ལ།
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་
གང་ཡིན་ཟེ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཅན་རྗེས་
སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་དུ་ཀྱན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་པོ་
ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་
བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ན་ཞེས་ཆ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཞིང་། འཁོར་ལོ་
གསུམ་ཀྱི་ཕྱིར་གཏོགས་ལ་བཟོད་བྱ་སྟོན་ཆུལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ལས་དུས་སྤྱིའི་
གོ་རིམ་ངེས་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས། སྤྱི་བ་རྣམས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱི་བ་

ཉི་མེད་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སྦྱོད་པ་ཉི་མེད་ཀྱི་ཐུག་ལ་སྦྱོད་པ་ཉི་མེད་ཀྱི་ཐུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྦྱོད་
པ་ཉི་མེད་ཀྱི་ཐུག་ཐོར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་ན་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།
(༡༧༥)བཞི་སྟོང་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ས་འོག་གླུའི་ཡུལ་ལ་
སོགས་པར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉུང་ཟད་ཅིག་ས་སྟེང་མི་ཡུལ་
དུ་དར་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་དོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཆེར་འབྲེལ་
པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་མི་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་
སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱད་
བསྐྱུས་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་དབང་སྤྱད་སོགས་གྱིས་བཀྱིས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བ་གཉི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བསགས་པ་ལས་
ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་
ལས་འདོད་པའི་བདེ་བ། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱང་
པོ་སོགས་འབྱུབ་པས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱུས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་
བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྷན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་འཁོར་བའི་བྱ་ངན་ལས་པ་རོལ་
དུ་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་བའི་ཐར་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་མངོན་དུ་
བྱ་བ་དང་། ཐར་པ་དེ་ཡང་(༡༧༥)འཕགས་པའི་ལས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱིད་ནས་
མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་གི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ། ལུང་གི་བསྟན་
པ་དེ་ཉིད་བཤད་ཉན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་བསམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནན་
ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་པའི་གནས་
ཚད་མངོན་པ་གསུངས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདུལ་བ་ལུང་ཐུན་ཆེགས་ལས་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་
བར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། དེའི་གཟུགས་
བརྟན་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་བཤད་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྟེན་དུ། ལོ་སྟོང་དུ་གནས་
བར་བཤད་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་མི་བདུ་བས་བསྟན་པའི་མདོ་འགྲེལ་དུ་ཡང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་
བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་གྲང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ལུང་ནི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། ལོ་བྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་དུ་གསུངས་
པ་དང་། རྒྱ་བ་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས། ལོ་
ཉིས་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་དུ་ལྔ་བརྒྱ་
པ་ཐུག་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བཀོད་པ་(༡༩༠ན)ལྟར་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཛད་པའི་
རྟོར་གཅོད་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། གུམས་པའི་མདོ་དང་བསྐྱལ་བཟང་གི་
སྒྲེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ལས་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་བཤད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་སོགས་བཞེད་
པ་དང་། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྒྲེའི་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛེམས་སུ་ཡང་། ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་
པ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐུག་བཅུའི་དང་པོ་ལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་ལེའུ། གཉིས་པ་ལ་བྱིར་མི་འོང་།
གསུམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་ལྟ་ག་
མཐོང་། ལྔ་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན། དུག་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ལེའུ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་སྦྱབ་པའི་

ལེའུ། བདུན་པ་ལ་མངོན་པ། བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་པ། དགུ་པ་ལ་འདུལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལུང་གི་
ལེའུ་གསུམ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ་མངོན་
པར་རྟགས་པའི་དུས་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡང་འཕགས་པ་དགའ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟགས་བརྗོད་ལས། རི་སྤྱིད་སྟེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བྱུག་བརྒྱ་པར་གྱུར་
པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར་
ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་པར་གྱུར་པ་ན་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་གང་སའི་སྤྱིང་འདི་
ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཆོགས་རི་སྤྱིད་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་
ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བྱས་ཏེ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྱིལ་ལོ་(༡༩༠བ)
ཀྱང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་ལ་འདུད་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བྱུག་བྱས་ནས་ཕྱང་ལོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་
རྒྱལ་ནས་འོག་གི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བར་གྱི་ཁྱུག་པ་
དང་པོའི་ཡར་འཕེལ་ཆེ་ལོ་བྱུག་བརྒྱའི་བར་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གནས་པར་གསུངས་པ་
སོགས་བཤད་ཚུལ་རི་སྤྱིད་པ་མཆིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་ལ། རང་ལུགས་མཁས་པ་པལ་ལོ་ཆེ་ཞིག་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་
པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་རྗེས་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པ་དེའི་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་སྐྱབས་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ཡང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

སྤང་ངོ་དང་འཆམ་པ་ལས་དོན་དུ་ན་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་ཡོངས་
མི་འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་ངེས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་འཆི་ན་ཀ་
ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བ་མི་མངའ་བ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཞི་བ། གཡུང་བྱང་གི་རང་བཞིན་
དུས་རྟག་ཏུ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱབ་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཡུལ་གྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་དག་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གཡུལ་
བྱར་གྱུར་པ་དག་(༡༩༡ན)གི་དོན་མཛད་ཟིན་པས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་
མཆོག་དམ་པ་ཕྱ་ངན་འདས། །ཞེས་པ་བཞིན་དགྲུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པའི་ངོ་ས་ག་ལྷ་བའི་ཉ་
ལ་བབས་པ་ན། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། དེའི་རྗེས་སུ་བཀའ་བསྟུ་བ་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་
བའི་སྔ་མ་ནི། ཉན་ཐོས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་ཆེ་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་བྱབ་པའི་སྟ་ནམས་སྟོན་
པའི་གསུང་རབ་ནི་དུད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་ཏེ། དགོ་སྟོང་དབང་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་འདས་པས་སྡེ་
སྟོད་གསུམ་མི་སྟོགས་སོ་ཞེས་འབྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གང་པོ་ལ་དགོ་འདུན་བསྟུས་ཤིག་
ཅས་བསྟོ་བ་བཞིན། དེས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལེགས་པར་བསྟུས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཤིང་ཅུ་གྱི་
རྒྱའི་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབང་མལ་སྟན་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པའི་བདག་
པོ་བྱས་ཏེ་དབྱར་གནས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཀུན་དགའ་བོ་དབྱ་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བྱ་མ་ཐོབ་པ་སྟོ་བས་འདུལ་བར་ཤེས་ནས། བྱད་མེད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་ནན་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
ན་ཆེ་བསྐྱལ་བའམ། བསྐྱལ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ། ཕྱ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པ་དང་། ཡང་བྱིས་པའི་ལན་གཞན་དུ་བཏབ་པ་
དང་། ན་བཟའ་སྤྲུག་ཀང་པས་བརྗེས་པ་དང་། ཚུ་རྟོག་པ་བྲངས་པ་དང་། ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཁར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲོ་མོ་དང་སྤན་ཆེགས་དག་འདོད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་སྟོད་ལ། བདེ་བ་

ལ་རེག་པ་མཛོས་ཤིག་ཅེས་བག་ཡངས་ཆེན་པོའི་གནང་བ་(༡༣༡བ)སྤུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ལ་མོ་དང་ལུན་ཆེགས་གང་ཡིན་མ་ཞུས་པ་དང་། ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་འདོམ་གྱི་
སྤུལ་བ་སྤུལ་ས་སྤུལ་བ་བསྟན་པ། ཡང་སྤུལ་བྱད་མེད་ལ་བསྟན་པས་མཆི་མས་བྲི་མ་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་བསྐྱགས་ཏེ་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ལ་སོང་ཞིག་ཅེས་དབྱུང་བས་ཀྱན་
དགའ་བོ་ཡང་བྲི་རྩིའི་གྲོང་དུ་བྲི་རྩིའི་བྱས་གཡོག་བྱས་ཏེ་གནས་པའི་ཆེ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་
པར་བྱས་པས་དག་བཙོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། སྤར་ཡང་ཅུ་གོ་རྩེ་ལུག་ཏུ་བྱོན། དེའི་
ཆེ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་ཀྱན་དགའ་བོ་མདོ་སྤེའི་སྤྱད་པ་པོར་བསྐྱོས་ཏེ། སང་གའི་ཁྱིམ་དག་བཙོན་པ་ལྷ་བརྒྱའི་
སྤུལ་སྤར་བཏིང་བའི་སྤེང་དུ་ཀྱན་དགའ་བོས་འདུག་ནས་གདོང་བྱང་རྒྱལ་སྤོང་པོར་སྤྱོད་ས་
ཏེ་ཐལ་མོ་སྤར་བ་དང་བཅས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྤོང་དག་གིས་
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བཀྱིས་ལ་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་
གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
སྤོང་གཞི་དང་། མཆོམས་སྦྱོར། མཐུན་གྱུར། ཡི་རང་རྣམས་རྗེ་ལྷར་རིགས་པ་སྤར་ཏེ་མདོ་
སྤེའི་སྤེ་སྤོད་བསྐྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འཁོར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཏེ་སྤར་
ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་འཛེགས་ནས་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་བསྐྱས། དེའི་འོག་ཏུ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་གསོལ་
གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཤིང་། ལ་ལར་བསྐྱོ་མཁན་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛེགས་
པར་ཡང་བཤད་པས་སྤུལ་མ་བཞིན་དུ་མདོན་པའི་སྤེ་སྤོད་བསྐྱས།

བཀའ་བསྐྱབ་གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་(༡༣༣ན)
ལོན་པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི། ཨ་ལ་ལ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྤྱོད་པ་
དང་། །བརྟག་པ་དང་ནི་ལན་ཚུ་དག་དང་ལམ་དང་ནི། །སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རུང་དང་དཀྱུགས་
དང་གདོང་བ་དང་། གསེར་དདུལ་བྱས་པ་འདི་ནི་བར་བསྐྱེམས་ཡང་དག་བསྐྱས། །ཞེས་

པའི་མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་ལ་སྤྱད་དེ་བསྟན་པ་བྱི་བཅས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཁྱོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་
ནས་འོངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་འཁོར་ལྡན་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དག་
བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད། ཁྱོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་གཡོ་ལྡན། སི་ཀ་ཤའི་དག་
བཅོམ་པ་ནོར་ཅན། དམར་བྱ་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་རྩ་སྤྱར་དང་ཡིད་དགའ། སུག་ན་ན་མ་
པམ་པ། མ་ཏེ་ལྡན་ན་ཡང་དག་སྤྱེས། ལྡན་ཅིག་སྤྱེས་ན་ནམ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་བདུན་བརྒྱ་ཀུན་དགའ་པོའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཆོགས་ནས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
གཞི་བཅུ་སྟན་སྤྱད་སྟེ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཀུས་བྱ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་
མེད་ཀྱིས་སྤྱན་བདག་བྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་དག་ཐེར་མཛད་པ་ལ་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་ཞེས་
གྲགས། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་ལ། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩམ་ཨ་ཤ་ཀ་
ཤི་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་པ་དང་། ཟུར་ཆག་པ་དང་བར་མར་འདོན་
པའི་ཆོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀུལ་བའི་དབང་གིས་བྱིས་རིམ་གྱིས་གཞུང་གཞན་དང་
གཞན་དུ་སྤྱར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་དུ་སྤྱར་བའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྟན་པ་
རྣམས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་(༡༩༡༧)ན་དགེ་སློང་བཟང་པོས་ཆོས་ལོག་བསྟན་པ་དར་བའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནང་པན་ཚུན་དུ་ཚོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་བར་བཤའ་པ་དང་། ཡང་
ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལོན་པ་ན་བདུད་སྡིག་
ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་དཀྱུགས་ཏེ་ལོ་བྱུག་ཅུ་
ཅ་གསུམ་སོང་བའི་རྗེས་གནས་བརྟན་མའི་བྱས་བསྟན་པ་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་སྡེ་པ་སོ་སོར་གྱིས་ནས་མཐར་དག་བཅོམ་པ་དང་།
སོ་སོ་སྤྱི་པོའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལན་རྩ་པའི་དགོན་པར་བསྐྱས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་
སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་

ལྷ་ངན་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་སུམ་བརྒྱ་ན་ཁ་ཆེད་ཡུལ་གྱི་ཀུན་པན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་
པ་རྩ་ལ་རྣམས་འདི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཅི་ཀས་སྤྱོད་བདག་བྱས་ཏེ་བུ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་
པ་ལྟ་བུ། བ་སུ་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ། སོ་སོ་སྤྱོད་བའི་བརྟེ་
ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་འཕམ་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་འདུས་ནས་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སོགས་དུས་ལ་
མི་འབྲ་བ་མང་ཡང་། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། ཤར་དང་རུབ་དང་
གངས་རི་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྟེ་བ་དང་། །རྟག་པར་སྟེ་བའི་སྤེ་བ་རྣམས། །ལྟ་
ཆོན་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤངས་སྤེ། །ས་སྤངས་སྤེ་དང་ཆོས་
སྤངས་སྤེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྟོབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་བྱེ་སྤེ་སྟེ་བའི་སྤེ། །ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྟེ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཛིགས་བྱེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་
ཆེན་གནས་བཏན་པ། །ས་སྟོག་(༣༣་༣༥)རི་དང་སྤང་བ་པ། །གནས་མའི་བྱ་ཡི་སྤེ་རྣམས་
ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐ་དད་རྣམ་
པ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁན་པོ་རྒྱལ་རིགས་བསྟུ་བ་པ་ལ་གྲུས་པའི་
མཆོག་སྤྱོད་གཙན་འཛིན་ནས་བརྒྱད་པ་སྤེ་བ་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འབྱུང་བའི་གཞི་དུས་
གསུམ་རྩེས་སུ་ཡོད་པར་སྟེ་བས་སམ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྟར་བསྟུ་བ་ནས་རྩེས་ཡོད་
དུ་སྟེ་བས་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟེ་བ་སི་སྟོ་ཏའི་སྟོད་དུ་འདོན་པ་སྣམ་ཐན་ཉེར་ལྟ་
ནས་དགུ་པ་ཡན་ཆད་ལ་རྟགས་ལྷན་ལ་དང་བརྟེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ལོས་མཆོན་
པ། དེ་ལས་གྲེས་པ་བདུན་མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་འོད་
སྤངས་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱད་པ་སྟོད་ཐ་མལ་པའི་སྟོད་དུ་འདོན་པ། ལྷམ་ཐན་ཉེར་གསུམ་ནས་
བདུན་ཡན་ཆད་རྟགས་ལ་དུང་གིས་མཆོན་པ། དགོ་འདུན་པལ་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་པལ་
ཆེན་སྤེ་པར་བྲགས་པ། དེ་ལས་གྲེས་པ་ལྟ། མཁན་པོ་དམངས་རིགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
རྣམས་གྱི་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་ལས་བརྒྱད་པ། སྟོད་ཟུར་ཆག་སྣམ་ཐན་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྟ་

ཡན་ཆད་ལ་རྟགས་མེ་ཏྲག་སོ་ཅི་ཀས་མཆན་པ། སྤྱི་བོ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སློབ་དཔོན་
གྱི་ལུགས་སྟོན་པས་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་གྲགས་པ། དེ་ལས་གྲུས་པ་གསུམ། མཁན་
པོ་རྗེ་རིགས་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལས་བརྒྱད་
པ་སྐད་འབྲིང་དུ་འདོན་པ། ལྷམ་ཐུན་དང་རྟགས་མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་མཐུན་ལ། གནས་
བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་གནས་བརྟན་(༡༩༣བ)པར་གྲགས་པ་དེ་ལས་གྲུས་པ་
གསུམ་སྟེ། ཅ་བའི་སྤེ་བཞི་དང་གྲུས་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལུགས་ཐ་དད་ཅིང་།
ཅོད་དེ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་འོད་སྤངས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གྱི་
གྱིའི་མི་ལམ་དུ། མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རས་ཡུག་གཅིག་བགོས་པ་ན་ཅ་བའི་རས་ཡུག་ཀྱང་
མ་ཉམས་ཤིང་མི་རེ་རེ་ལ་ཡང་རས་ཡུག་ཆང་བ་རེ་ཐོབ་པའི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་
ན། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་ཀྱང་། ལྷམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་
བྱ་མི་ཉམས་ཤིང་། རང་རང་གི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ལུང་
བསྟན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་བརྗེ་ཏ་དུ་མ་
འདུས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་བྲས་ཤིང་། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་
གཟུངས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆད་ལྟག་ཏུ་འདོན་པ་ལས་ཐུབ་པའི་གསུང་མི་ཉམས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེགས་བམ་དུ་བྲིས་པར་གསུངས་པ་ནི། དུས་དེའི་ཆེ་ལུང་པལ་མོ་ཆེ་ཡི་
གེར་འདྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས། དེའི་གོང་དུ་ཡང་སྟེགས་བམ་མ་དར་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྟུ་བ་བྱང་ཆུལ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་རི་བི་མ་ལ་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་སྐས་འབུམ་ཐག་བཅུ་འདུས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་མདོན་པ། བྲམས་པས་འདུལ་བ།
ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་མདོ་སྤེ་བཏུས་པའི་བཤད་ཁྱདས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཏ་ཅང་ཁྱདས་དང་འབྲེལ་
བ་མ་ཡིན་ལ། ཏྲག་གོ་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་(༡༩༤ན)དང་གསང་བའི་

བདག་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་བྲག་ན་རྩེ་རྩེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་
སྟན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ལྟར། བརྟག་གཉིས་ལས། འཆད་
པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཆོགས་ལྡན་ཉན་པོ་ང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་
དང་སྤྱད་པ་པོ་རྒྱད་གཅིག་པའི་དབང་གིས་སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྒྱ་སྐད་ཨེ་མི་མ་ཡུ་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བརྒྱ་ལ་སྤྱོད་དོན་གྱི་བཤད་
པ་སྟོན་པ་རྩེ་རྩེ་འཆད་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་བཤད་པའི་སྟོལ་
ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ལ་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་
བྱེ་བའི་རྩེས་སུ་མ་ཞུགས་ན་ཕྱོགས་བསྐྱད་པའི་འགྲོན་པོ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་ན་རྩེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས། དེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། །སྐབས་འགར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་བཀའ་བྲིན་བྲན། །གཞན་ཆེ་མཁས་པའི་བཤེས་ལ་གྲུས་པ་དང་། །ཉམ་རྒྱུང་འགྲོ་ལ་སྦྱང་
ནས་བཅེ་བ་དང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། །འདི་དག་པན་ཚུན་འགན་
བཞིན་འཁེལ་བར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་།
དེ་དག་གི་སྟོལ་འཛིན་པའི་མཁས་བྲུབ་བབྱང་བ་ལས་འདས་པས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་(༡༩༩བ)ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟར་གཤེགས་
པ་ལས། སྟོ་ཕྱོགས་བེ་རྩེ་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྦྱོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་
ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་
དུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་
དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་བ་ནི། བེ་རྩེ་ཡུལ་གྱི་

བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བྲེལ་བཅས་པ་ན་ལྷས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་བརྒྱ་དང་དགེ་སྤྲོད་བརྒྱ་ལ་
ཆོས་སྟོན་གསེལ་ན་རྒྱ་བ་བདུན་དང་ལོ་བདུན་དུ་ཆེ་བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་
མེད་པར་ལུང་བསྟན་པས་ལོ་བདུན་དུ་ཉི་བ་ན། ས་མས་བྱ་ཤི་བ་མཐོང་བར་མ་བཟོད་ནས་
འཁོར་དང་བཅས་ཡུལ་གཞན་དུ་བཏང་། རྒྱ་ལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་སྤྲུ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཆེ་དཔག་
མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་གཟུངས་བསྐྱུར་པས་འཆི་བའི་དགྲ་
ལས་རིང་དུ་བྱས། སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་
དང་བསྟེན་པར་རྫོགས། གསེར་འགྲུར་གྱི་ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགེ་འདུན་དུ་མའི་འཆོ་བ་འབད་
མེད་དུ་སྦྱོར་བ་སོགས་མཛད་པ་དུ་མ་དང་། བྱད་པར་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་ལ་
སོགས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲམ་པའི་
དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་པབ་པ་སོགས་ཆོས་སྤྲུ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་
བསྐྱབས། དེ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་བ་ལ་གཞུང་བྱི་མའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཀྱང་གྱིས་ཆད་
མར་འཛིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ལ་(༣༣༥ན)
སོགས་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་
པོ་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དང་སེང་
གོ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་བཅུ་མས་ནས་
ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་ལུགས་དར་བར་མཛད་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས། ཐོགས་མེད་
ཅས་བྱའི་དགེ་སྤྲོད་ནི། །བསྟན་བཅས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་རིས་དོན་བྱང་བའི་
དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་དུ་འབྲེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྲེད་
ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་
སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྟོ་ནི་བཟང་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་
ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྟེད་བྲེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུར་འཆོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་

ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྲོད་ནས། །བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱལ་རིགས་ལས་འབྱུངས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལོ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་བསྐྱབས་པས་དཀའ་སྤྱད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ལས་འགྲུབ་སྟེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཐུ་
ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་སྤྱད་ལ་བྱོན། །ཆེ་བ་བྱུག་གས་མི་ལོ་ལྷ་བཙུ་བཞུགས་ཞེས་བཤད་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་གང་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་། བྱམས་ཚས་སྟེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
གསན་ནས་སྤར་མི་ཡུལ་དུ་ས་སྟེ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མཐའ་ལས་པའི་
སྟོན་རྒྱལ་བའི་(༡༩༥༧)དགོངས་པ་གཏན་ལ་པབ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་ཉིད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་གཞི་དབྱ་མར་གནས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་དེ་དག་པལ་ཆེ་བས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་ཤིང་རྟེན་སྟོན་གཉིས་པ་བྱེ་ལ།
དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་སྤང་དང་ཆོས་ཀྱི་
བྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་དང་། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེ་
ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོལ་འགལ་བྱས། །རྣམ་ཤེས་
ཆོགས་ནི་ལྷ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་བྱའི་བྱས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གང་པོས་
བྱས། །རབ་རྩ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་ནི། །གསུས་པོ་
ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་བྲགས། །ཞེས་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མཛད་པར་འདོད་པ་མཛོན་པ་
སྟེ་བཙུན་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་མཁས་པ་མང་པོས་བསྐྱས་ནས་བརྩམས་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་བྲག་གི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཐེག་དམན་པའི་བྱུ་མཐའ་འཆའ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་སྟེ་བ་
ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྷ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་བྱུ་བ་
མཐའ་བཞི་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་གསང་སྟགས་

ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་འཛིན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ་དབྱུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་པ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། གཞན་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་དར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་མཁས་པ་དང་བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་དག་གིས་བྱུང་
མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་(༡༣༤ན)ཅིང་། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་ནང་བུན་དུ་
ཆུད་པས་རྒྱ་གར་ཤར་བྱུང་སྟེ་བྱུང་ཡུལ་དབྱུང་། ཡི་ཁ་ཆེ་སོགས་སུ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གསུང་
རབ་ལ་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པས་པན་པ་དང་བདེ་བའི་སྟོག་འཐུད་པར་མཛད་ནས།
ལྷ་མོ་བྱི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
ན་གཤོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
བསེལ་ལྟན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་ལ་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་སྐྱ་
སེང་བུ་ལྔ་དང་། དག་ངན་དབྱང་ཆོགས་འཐབས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་རྩ་བ་ཏེ་དབྱང་དང་བཅས་
པ་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གཏན་ཆགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མིའི་འགོ་བ་འཕེལ་བར་བཤད་
ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། ཁ་བ་ཅན་དུ་མཆོ་བྱི་ནས། །སྤྱ་ལའི་ནགས་ནི་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མཆོས་གང་བ་རིམ་གྱིས་བྱི་བ་ནས་སྤྱ་ལའི་ནགས་ཆལ་འབྱུང་
བར་ལུང་བསྟན་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དུད་འགོའི་
འགོ་བ་མང་དུ་འཕེལ། ལྷགས་ཇེ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྱུ་དང་བྲག་སྤོར་མོ་
འདུས་པ་ལས། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་ཆེ་འཕོས་པའི་དྲུག་གུ་བྱད་དབྱིབས་དང་སྟོད་ཚུལ་
མི་འབྲ་བ་དྲུག་བྱུང་བ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བྱི་ཞིང་མཇུག་མ་བྱུང་དུར་གྱུར་ནས་མིའི་དབྱིབས་ཅན་
དུ་སོང་། དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར། དགའ་ལྗོང་འབྲུག་གསུམ་དབྱ་དང་བཞི། ལུ་
བོ་དཔའ་མདའ་གཉིས་ཏེ་མིུ་གཤོང་དྲུག་གིས་རྒྱལ་ཁམས་གང་བར་མ་སངས་སྟན་དགྲ།
རྒྱལ་ཕན་བཅུ་གཉིས། སིལ་མ་བཞི་(༡༣༤)བཅུས་རིམ་གྱིས་དབང་བུས་པར་སྤེགས་བམ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆད་མར་བྱེད། ཅས་བོད་ཁམས་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་

རྒྱལ་པོ་ཞིག་མེད་ན་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམས་བཅའ་བ་མི་རྣམས་པར་དགོངས་ནས་
ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་སྦྱལ་བ་ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་རྒྱལ་པོ་དཔག་བརྒྱ་པའི་སྤྲུལ་
རྟེན་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ལྟ་རི་རོལ་པོའི་ཅེར་བྱོན་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་
སྟེ། གང་ནས་འོངས་ངེས་པས། རྣམ་མཁའ་ལ་མཛུ་བ་མོ་ཀེར་བས་ལྟ་ནས་འོངས་པར་གོ་
སྟེ། གཉའ་བར་ཁྲི་བྱས་ཏེ་སྦྱོན་བྱངས། སྦྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཅན་པོ་ཞེས་པར་གྲགས།

དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཙ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཆབ་སྲིད་རྣམས་སྦྱང་ལྟུ་བོན་གྱིས་
བསྐྱུངས་པ་རིམ་པར་བརྒྱད་ནས། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་
རི་གཉན་བཅན་པོ་བྲང་ཡུམ་བུ་སྤྲོ་མཁར་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་སྤང་སྒྲོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་། ཅོ་རྩ་
མ་ཉིད་བསྐྱོས་པོར། གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། མདོ་སྡེ་བཟ་ཏོག་གི་སྦྱང་པོ་ཡི་གེ་བྲུག་མ་
རྣམས་རྣམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་མ་ངེས་ཀྱང་། གཉན་པོ་གསང་བ་
ཞེས་མཆོན་གསོལ་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་པོ་སྤར་ཡང་གཞོན་ཤ་
ཅན་དུ་སྦྱར་ནས་དགྲུང་ལོ་བྲུག་ཏུ་འཁེལ་བ་བཅས་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་བསྟན་
པའི་དབུ་བརྟེས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྟ་སོང་བ་ན། སྦྱོན་རས་གཟིགས་མའི་རྩེ་བོར་བལྟམས་
པ་སོང་བཅན་སྤུལ་པོས་ཐོན་མི་སྦྱོར་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བཟངས་ནས་ལོ་ཙཱ་བསྐྱབས་བོད་དུ་ལཱ་
དང་ལྟུ་ལ་དཔེ་བྱས་དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྟོལ་བཏོད། རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་(༡༩༧༦)
གི་གཟུངས། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉེར་གཅིག་སོགས་བསྐྱུར།
རྒྱ་བལ་ནས་སྟོལ་མ་དང་ཁྲི་གཉེར་ཅན་གྱི་སྦྱལ་བ་ཀོང་ཨོ་དང་ཁྲི་བཅུན་ངོ་མཆར་བའི་ཆོ་
འཕྲུལ་མཐོང་སྤང་མི་འབྲ་བའི་སྟོན་པ་བཅུན་མོར་བསུས་ཏེ། རོ་ཤུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
རྟེན་སྤྲུལ་མང་པོ་ཡང་སྦྱོན་བྱངས། སྤོན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུའི་ས་གནད་གཞོན་
ཕྱིར་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ། རུ་གཞོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་གཉིས་བཅེགས། དགའ་

བཞི་འབྲུལ་སྤང་གི་གཞུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་རྟེན་བཟེན་པ་དང་བཅས་གསུང་
དུ་བསྐྱུན། ཆོས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་འབངས་མང་པོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
གདམས་པ་བསྟན་པས་ཐུགས་འཆང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྒོལ་བཏོད། དེ་ནས་བཞི་པ་མེས་ཨག་ཆོམས་ཀྱི་དུས། མེས་སྲོང་བཙན་གྱི་ལུང་བསྟན་
ཟངས་ཀྱི་བྱང་བུ་ལ་བཏབ་པ་རྟེན་པ་རང་ཉིད་དུ་འབྲུལ་ནས་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསུང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་གདན་མ་འདྲོངས་གྱང་། བོ་ཉ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
སྡེ་ལྷ་སྒོར་བཟུང་བ་སྐྱེགས་བམ་དུ་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ལྷ་བཞེངས་པས་མཚོན་དགོན་
མཚོག་ལ་སྤེལ་མཛད་པ་ཅམ་ལས་བསྟན་པའི་སྒོལ་དར་རྒྱས་ཆེ་བར་མ་གྱུར། ཡབ་དེ་དང་
རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མངའ་
བདག་ཆངས་པ་ལྟའི་མེ་ཏོག་འབྲུངས་ནས་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་བརྟས་པས་མཁན་
པོ་བོ་རྟེན་སྟུན་བྱངས། དགེ་བ་བཙུ་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་
(༩༩༧)ཀྱང་། བར་ལྷ་བསྟན་མ་བཙུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་འབྲུལ་སྤྱོད་གསུངས་པས་མཐོ་
བརྟེན་པ་ན་མཁན་པོའི་ལུང་བཞེན་དུ་སྒོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་སྟུན་བྱངས།
མངའ་རིས་ནས་བརྟེན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤོན་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས། ཨོ་
ཏཱ་ལྷ་རིའི་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་མཛད་དེ་དབུ་ཅེ་རིགས་གསུམ་གླིང་བཞི་གླིང་སྟན་
བརྒྱད། ཡུ་ལྷ་ལོག་ཉི་མའི་ཚུལ། མཐའ་ལུགས་རི་དང་བཅས་ལུགས་གསུམ་མི་འགྱུར་
སྟུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུག་ལག་ཁང་རྟེན་བཟེན་པ་དང་བཅས་གསུང་དུ་བསྐྱུན། མཁན་པོ་
པོ་རྟེན་སྟུན་སད་མི་མི་བདུན་རབ་དུ་དབྱེད་སྟེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་བར་པའི་གཞི་བཙུགས།
འཕགས་པའི་ལུལ་ནས་བཏ་གྲུབ་དུ་མ་གདན་བྱངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་དང་བཅས་
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར་ནས་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་
སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོལ་ལྟོད་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། དེ་ནས་ཐུག་ཏོ་རྗེའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་

པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སྤྱོད་བཅ་པོ་གཉིས་པ་ལས། རྟེན་ལོ་ལ་བཅན་པོ་
ཁྲི་ལྗེ་སྤོང་བཅན་པོ་བྱང་སྤྱིད་སྤྱད་འོན་ཅང་རྩོམ་བཞུགས། སྤྱོད་སྤྱད་ཀྱི་དམག་གསར་རྩོང་
བརྩེ་བ་དང་རྒྱུ་ཆེན་བུལ། གར་ལོག་གི་པོ་ཉས་ཕྱག་བཅུལ། སློན་ཆེན་པོ་བྱང་ཁྲི་བྱར་
རམ་ཤགས་དང་མང་རྩེ་ལྷ་འདོད་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་ལས་སྤྱིད་གཅིག་མང་པོ་བཅད་དེ་སྤྱ་
རྟ་དང་བ་མར་པལ་མོ་ཆེ་ཕྱག་རྩ་ཕུལ། ཞང་སློན་ཆེན་པོ་མན་ཆད་སོ་སོར་བྱ་དགའ་སྤུལ་
བའི་ལན་ལ་ཉི་འོག་གི་མཁན་པོ་ལྷ་ཅུ་རྩེ་ན་མི་ཏ་སོགས་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱ་
རྩུ་པོ་རྩི། ལྷོ་ལྩུ་པོ་རྩི། དུ་ན་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ཏ་མང་པོ་སྤྱན་བྱངས་(༡༩༡༦)ལོར། བོད་
ཀྱི་མཁན་པོ་རྩུ་རྩི་ཏ། རྩུ་ཏ་ལྷོ་ལ། ལོ་རྩུ་བ་རྩུ་ན་སེ་ན་སོགས་ལ་སྤྱོན་ཡབ་མེས་ཀྱི་
དུས་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བོད་ཀྱི་སྐྱད་ལ་མ་གྲགས་པ་མིང་དུ་བཏགས་
པའི་ཁྲི་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་དང་། ལྷ་ཀ་ར་ཏའི་ཕྱགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གོ་དཀའ་
བ་དག་སྐྱད་ཀྱི་མིང་གཅེས་སོ་འཆལ་ནས་ཀྱང་བསྐྱར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གཞུང་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་བཅས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤུལ་པ་ལྟར་པན་ཡུལ་ཀ་བ་ན་མོ་ཆེར་ཡུམ་རྒྱས་
པས་མཆོན་གསུང་རབ་རྣམས་སྐྱད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པལ། དེའི་རྩེས་སྤྱ་རྒྱལ་
པོ་སྤྱང་དར་མས་བསྐྱར་པ་བཤིག་པ་འདི་ཡན་ལ་སྤྱ་དར་དང་། དེ་རྩེས་བསྐྱར་པའི་མེ་རོ་
བསྐྱང་བ་ནས་བཟུང་བསྐྱར་པ་བྱི་དར་ཞེས་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱི་དར་ལ་ཡང་མཉམ་མེད་
རྩོ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ། སྤྱི་ཏི། ག་ཡ་རྩུ་ར། པཎ་ཆེན་ཤུ་ལྷོ། པཎ་ཆེན་ནགས་
རིན་སོགས་པཎ་བྱབ་དུ་མ་དང་། ལོ་རྩུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྒྱ་བཙོན་སེང་། ནག་ཆོ་ལོ་
རྩུ་བ། འབྲོག་མི། མལ། མར་དོ། འགོས། མར་པ། ར། གཉན། ཤོང་། དཔང་། ས་རྩོག་། ལུ་
སྤོན། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་དུ་མས་མདོ་རྒྱུད་དང་བསྐྱར་བཅས་རྩོང་པ་ལ་འགྱུར་བཅས་
དང་། གསར་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་གངས་ཅན་ཐུན་པའི་སྤྱིང་ལྷ་བྱ་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་
མོངས་པས་ལོང་བ་ལོང་བྱིད་མེད་པ་འབྲ་བ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་བསྐྱར་བ་ཉིན་མོའི་སྤྱང་བ་སྤྱོལ་

བར་མཛད་དེ་བཀའ་བློན་ཆེན་པོས་སའི་སྟེང་བྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་སུ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་འཆལ་ལ་བཀའ་(༡༣༤བ)འགྱུར་དང་བསྟན་
འགྱུར་ཞེས་གྲགས་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་དང་།
རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་སྟེ་བའི་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་དང་། དེའི་ཕྱོགས་
མཐུན་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་དང་ནམ་འབྱེད། ལུང་སྟན་ཆོགས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་དར་ལ་ལོ་རྒྱ་
བ་དུ་མས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བགོས་ཏེ་སོ་སོར་བསྐྱར་བས་སྟེགས་བཅ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་
པའི་ཆོ་གནས་གཅིག་ཏུ་མ་ཆང་བར་བསྟེབས་པ་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་
རྫོགས་པར་ཞུས་ཆེན་མ་གྱུབ་པས་སྟན་ཆོགས་ཀྱི་སྟེགས་བཅ་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུགས་པ་
དང་ཆད་ལྟག་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་གནས་བརྟན་དར་མ་སེང་གོས་ལ་སྟོད་ལོལ་སྟོར་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལུང་སྟེ་བཞི་བཞེངས་པའི་ཆོ། ཞིང་མོ་ཆེ་བ་འདུལ་འཛིན་བྱང་ཆུབ་སེང་
གོས་དབུས་གཙང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྟེན་པར་བསམ་ཡས་མཆིམས་སུ་ནས་དྲགས་
ཆུང་བ་དང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྟེན་པའི་ལུང་དག་པ་ལ་དཔེ་ཡོན་སུམ་ཏེ་འབད་པས་
དག་པར་བཅོས་པ་ལ་ཕྱི་མོ་བྱས་ཏེ་སྒྲར་ཐང་བ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་གྲགས་གྱིས་བཞེངས་
པའི་དཔེ་ལས་འཕེལ་བ་རྒྱལ་ཅེ་ཐེམ་སྤངས་མ་ལ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་ཞུངས་དག་པའི་ལོ་
རྒྱུས་མཆིས། ལུང་ཞུ་བ་བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཤེས་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་
མེ་ལ་བསྟེགས་ཏེ་སྟེགས་བཅ་ནམས་ཞུགས་སུ་སྤངས་པས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེར་བྱུང་
བ་ན་འདུལ་བ་ལུང་གི་སྟེགས་བཅ་གཞན་ནམས་རྟེན་ཡུང་གཞུང་སྦ་མ་ཁ་ཆེའི་དགོ་སྟོང་
ཞིག་གི་སྟོར་ཡོད་པ་ལས་ཡི་གེར་བྲིས་པས་མ་ཆང་བ་དང་མ་དག་པ་ཡོད་པ་འཕེལ་བ་དང་།
སྟེར་གཙུག་ལག་ཁང་མེས་བསྟེགས་པའི་(༡༣༥ན)ཐལ་ཁོད་ནས་རྟེན་པར་གྲགས་པའི་
གཞུང་སྦ་མ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་ཞིག་གི་སྟོར་ཡོད་པ་གྲོང་ཁྲིར་བཅོམ་སྟག་ཏུ་སྟེ་སྟོད་
འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐྱུས་པའི་ཞུ་བ་མ་རྫོགས་པ་ལས་འཕེལ་བ་དག་ཅས་ལོ་རྒྱུས་སུ་འབྱུང་

བ་དང་བཅས། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི། མདོ་བླ་བ་ཉེར་གཞག །མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ། མདོ་
ལས་བརྒྱ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོར་གཏོགས་བ་དང་། བར་བ་མཆན་ཉིད་མེད་
པའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་བ་སྟོང་སྟག་བརྒྱ་བ་ལ་སྐྱངས་ཁམས་བ་གོ་ཆས་
འབུམ་ཐུགས་ལ་གཟུང་ནས་བསྐྱར་བས་ཐུགས་འགྱུར་མ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆོལ་དང་ར་དཀར་གྱི་
འོ་མ་བསྐྱེས་ཏེ་གྲིས་པའི་དུམ་བྱ་བཞི་ལ་རེག་ཟེག་དམར་པོ་དབྱ་སྐྱའི་གཞོབ་ར་དཀར་གྱི་
འོ་མ་དང་སྐྱར་ནས་གྲིས་པས་རེག་ཟེག་སྟོན་པོ་དུམ་བྱ་བཞི་པར་ཐུགས་ཐུར་བརྒྱས་པས་
ཐུགས་ཐུར་མར་གྲགས་པ་འདི་གཉིས་ལ་སྒྲ་འགྱུར་ཚུང་བར་གྲགས། སྐས་དང་ཉང་གཉིས་
གྱིས་སྐྱངས་པའི་རྒྱ་དཔའི་སྟེང་ནས་ཆོས་བསྐྱར་བའི་འཆོ་ཆས་ནམས་འབངས་ལ་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྐྱར་བས་དབྱ་འབུམ་དུ་གྲགས། སྐར་ལོ་ཆེན་པོ་རོས་རྒྱ་དཔེ་དང་བསྐྱེན་ཁུས་ཆེན་
མཛད་དེ་དུམ་བྱ་བྱག་པ་ལ་སྒྲ་འགྱུར་འབྲིང་པོ། འཕྲོམ་བཟའ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱན་གྱིས་སད་མི་
མི་བདུན་སོགས་དགེ་འདུན་སྐུམ་བརྒྱལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་
བེལ་རེ་བྱས་ཏེ་གཞུགས་ཆོད་ཐོན་པ་དང་ཆར་རེ་སྟོགས་པའི་སྟོན་ཤོ་སྟོ་ལ་བཞེན་ནས་ཤོ་
སྟོ་ཅན་དུ་གྲགས། དུམ་རྒྱས་པའི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་བཞི་སྐྱེ་ལུལ་ནས་གདན་མ་
འཛོངས་པའི་འཕྲོ་ཉི་ཁྱི་དང་བརྒྱད་སྟོང་བ་ནས་ཁ་བསྐྱང་བ་རྒྱ་ནག་ནས་འགོས་ཆོས་བྱུབ་
གྱིས་བསྐྱར་བ་སོགས་ནམ་གངས་མང་བའི་དུམ་(༡༡༥)བྱ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་ཁྱི་རལ་གྱི་
དུས་སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཆེ་བཅོས་པར་གྲགས། དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་
པོ་ཉི་ཁྱི་དང་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སྟེང་ཅན་བཟོ་སྐྱངས་སྟེ་ཅན་ཞེས་འགྱུར་གྱི་དབང་
གིས་མིང་འདོགས་གསུམ་བྱང་བ་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བཀའ་བར་པའི་སྟེར་
གཏོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའམ། མ་གཞན་དམ། སྟན་གྱི་གོང་
རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་དང་། ལྟར་གཤེགས་མདོ་དཀོན་བཅེགས་སོགས་དང་། བཀའ་ཐ་མ་ལ་
ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་

ཁྱེད་ཀྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
ཁྱེད་པའི་ལེའུ་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པ་དང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
ལ་བདེན་པར་བྱུང་མ་བྱུང་བྱེད་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་གང་ཡིན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོར་འཛོག་
པ་ཡིན་གྱི། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པའི་མདོ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་པའི་མདོ།
ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སོར་མའི་བྲང་བ་ལ་པན་པའི་མདོ། དཔལ་འབྲེང་སེང་
གའི་ང་རོས་ཁྱེད་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་
མདོ། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་མདོ་དགོངས་པ་
ངེས་འགྲེལ་ཏེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པའི་མདོ་བཅུ་ཞེས་རྩོམ་ནང་པ་རྣམས་ཏྲག་བཏན་ཐེར་
ཐུག་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བཞེད་ལ།
ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་བཅུ་པོ་(༡༣༠བ)དེས་རྩོམ་ནང་པའི་འདོད་པ་ལྟར་བསྟན་
ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཀྱང་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནའང་།
རང་ལུགས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད་བཟོད་བྱར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་མདོ་གང་ཡིན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྟོང་གཏོགས་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་
པ་ཡང་དག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་
སྟོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཅི་རིགས་བསྐྱར་ལ། ལྷ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི། དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་ལ་གསང་དགོས་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཐབ་
མའི་ལམ་དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། དེར་བཞེད་པའི་སྟོག་ཆགས་
གསོད་པ་དང་བྱུང་མེད་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་བཟུང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
བསྟན་པ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཏན་ནས་མ་སྐྱར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
བཙན་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལར་བྱ་སྟོང་བསྐྱར་ལ་གོང་མ་གཉིས་མ་བསྐྱར་ཞེས་པ་དང་།

ལ་ལར་བྱ་རྒྱུ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་སྦྱར་ཐབས་རྒྱུ་བསྦྱར་ཅེས་བཤད་ཡོད་འདུག་
ཅིང་། འགོས་ཁྱག་པའི་སྐགས་ལོག་སུན་འབྲིན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་ཕྱེའུ་བཙན་ཀྱི་དུས་རྒྱུ་
སྤེའོག་མ་གསུམ་བསྦྱར། ལྷ་མེད་མ་སྦྱར། དེ་ནས་མི་རབས་གཅིག་ན་ལོ་རྒྱ་བ་སྐྱ་བ་དཔལ་
བཅེགས་དང་སྤེ་བཟ་ཤེས་ཀྱིས་གསང་འདུས། ལྷ་གསང་ཐེག་ལ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར།
སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བ་ནམས་བསྦྱར། ཞེས་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐགས་ལོག་སུན་
འབྲིན་ལས། དེ་ལྟར་གསང་སྐགས་ཀྱི་སྒོ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་
ནི། སྦྱོན་པས་ཀྱང་(༡༣༠བ)དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་མ་མཛད་ཤིན་ཏུ་
གསང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གསུངས་
ཤིང་གསང་བའི་དོན་སྤྲས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་བས་དགོངས་པས་གསུངས་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་
བའི་བྱིར་ཀྱན་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོགས་པར་དཀའ་བ་དགོངས་པའི་དོན་མ་ཤེས་ཏེ་
སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་དང་གོལ་ཞིང་ལོག་པར་སྦྱོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཉེས་པའང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དམ་པའི་ཆོས་པོད་དུ་བསྦྱར་བའི་དུས་སྐབས་སུ་
ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བསྦྱར་བ་དང་སྦྱོད་པ་ཡང་གཏན་བཀག་པ་ལས། ཕྱིས་བསྟན་
པ་གནས་པའི་ཆེ་ཉམས་ཤིང་ལྟ་དང་མའི་གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་པལ་ཆེར་བྱ་བ་པའི་སྐབས་
སུ་སྤར་གསང་སྤེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཙ་བ་འགའ་ཙམ་བསྦྱར་ནས་སྤྲས་པ་འཕེལ་བ་ལ་ལུང་དང་མན་
ངག་མེད་པར་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དང་། ལོག་པར་སྦྱོད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཀྱིས་རང་
བཟོར་བརྩམས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བསྤྲད་པར་གྱུར་པས་གསང་སྐགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་མེད་པ་
ལམ་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྦྱད་པའི་རྒྱས་འགྲོ་བ་མང་པོ་རྒྱུ་ཟ་ཞིང་
གསང་སྐགས་ལོག་པར་སྦྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་གི་ཚུལ་འདི་དང་། འདིས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་དགོངས་པའི་དོན་མ་ཤེས་ཤིང་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགོས་ལོའི་དེབ་སྡོན་དུ་ཡང་ལྟེ་བཟུ་ཤིས་ཀྱིས་གསང་བ་
འདུས་པ་བསྐྱར་བ་སོགས་སྔ་དར་སྐབས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་
རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྟེ་ཕུ་(༡༣༡ན)བཅན་ཀྱི་དུས་སྔགས་སྤྲེལ་མེད་ཁྱི་བསྐྱགས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་
བཤའ་ཁུངས་མང་ཞིང་། ལྷ་སྤྲུལ་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་དུས་པང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་གསུང་རབ་རྣམས་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་སོགས་ཀྱིས་གྲིས་པའི་དཀར་ཆག་པང་ཐང་
མ་སོགས་སུ་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱུད་ཞིབ་མོར་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་གསང་སྔགས་ནང་གི་
རྒྱུད་སྤྲེལ་རྣམས་ཆོས་གཉན་པས་རེ་ཞིག་འདིར་མ་བཀོད་ཅེས་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུའི་
བཀའ་འགྲུང་དཀར་ཆག་དུ་བཀའ་སྤྱལ་བ་ལྟར་ན་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲེལ་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་
ཀྱི་སྐབས་ནས་འགྲུང་བ་འདྲ་ཞིང་། སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་
སོགས་ཕྱི་དར་ནས་བསྐྱར་བ་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་མདོར་ན་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིངས་སུ་བྱོན་པའི་
བཀའ་པལ་མོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ནས་འཇམ་དགག་པ་གྲིས་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུས་
པ་སློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། ལོ་རྒྱུ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱང་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་
གསུམ་ཀྱིས་སྡོན་མཆིམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྤྱེའི་སྐོར། འཕགས་
པ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་དམ་ལྷ་མའི་རྒྱན་མཆོག །ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་། རྒྱ་མིག་རིང་མོ། སྤྲན་
གསུམ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་རིགས་དང་། མཆིམས་ཀྱི་གསེར་གཞུང་མ། བྱ་
སྤང་ཅའི་འཇམ་སྤིང་རྒྱན་སོགས་མདོ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱུངས་བསྐྱིགས། ཤེར་ཕྱོགས་དང་འདུལ་
ལུང་བཅས་སྤར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་བཅོམ་ལྷན་རལ་གྲིས་
མཛད། སི་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་བའི་སློ་བྱོས་ཀྱིས་སྔ་འགྲུང་ཀྱི་རྒྱུད་གཙོ་བདུན་ལུ་
ཏི་གསུམ་བསྐྱན་པའི་ཆོལ་པ་བཀའ་(༡༣༡བ)འགྲུང་དུ་བྲགས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་རབ་
བརྟན་ཀྱན་བཟང་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱལ་མཁར་ཅའི་ཡོང་སློ་སུམ་གཅིག་གིས་གཞི་བྱངས་ཏེ་
བཀའ་འགྲུང་གཉན་ཆགས་བཞེང་བའི་རྒྱན་བཙུགས་པའི་ཕྱི་མོ་རྒྱལ་ཅེ་ཐེམ་སྤངས་མར་

གཤགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བྱའི་ཚས་འབྱུང་དུ་དག་ཐེར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
བཞེད་པ་དང་། ལ་ལར་ལོ་ཆེན་ཐུགས་རྟེན་དཔལ་གྱིས་དཀར་ཆག་བསྐྱེགས་པར་བཤད་པ་
དེ་ལས་མཆེད་པ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡངས་པའི་ས་
གཞི་ཆེན་པོ་མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྙུང་
པ་ལས། འཛ་སྤྱིའི་སྤྱིང་འདིར་ཚུ་སྤྱང་རི་སྟེང་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་ལྡན་སྟེན་
དང་ནགས་ཚལ་སྟེང་བྱེད་པ། །མ་དྲོས་གནས་པའི་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་བདག་རྟེན་གནས་ཏེ། །དེ་
ནི་སྤྱོད་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་རི་སྟེང་ཚས་སྟོན་
དང་། །འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བཛོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་
བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱེས་བྱའི་
མཐུ། །ཞེས་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་དབང་པོའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛ་སྤྱིའི་སྤྱིང་གི་ཚུ་སྤྱང་ཅི་ཤིང་སྟེན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་
ནའི་མཐུ་དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་ལེགས་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་
ནམ་སྟོན་བདེ་སྟེར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་
(༡༣༡ན)ནམས་ཀྱང་འབྱུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གི་བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རྒྱ་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་
དཀོན་མཆོག་ལ་སྤི་ཞུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཅོད་པ་དང་། བཙོན་
འབྲས་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་ཆ་གང་ཡིན་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་
ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་ཤྱོས། །ཞེས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བསལ་ནས་མཐར་ཐུག་
ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་བགྱི་བ་
དང་། དབང་པོ་དམན་པ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། དེ་བྱིར་མཁས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་
དུ་ནམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྐར་
ཞིང་ནམ་པར་དབེན་ལ་སློ་སྐྱེད་ནམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་དེད་དཔོན་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱི་བའི་
ཆོགས་བཤུལ་རིང་པོས་ངལ་བ་ན། བར་བར་དུ་འགྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིང་སྤུལ་ནས་དེར་
བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པས་ངལ་བ་སོར་ཚུད་པ་ན་ཡང་དེ་བས་པ་རོལ་དུ་འཁྲིད་ནས་མཐར་
དགོས་འདོད་ཀྱི་ནོར་བུ་ལག་དུ་ལོན་པར་བྱེད་པ་(༩༣༩བ)ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཀྱང་དང་པོར་མདོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་
ཕུ་གྲོལ་བ་ཉན་རང་གི་ཐར་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་རི་སྡེད་བཀའ་
སྤུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞིལ་བ་ཤ་
སྟག་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཆ་དབྱེད་ཀྱིས་ཆེར་མ་དབྱུང་བ་ལྟར་དབྱུང་དུ་
མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐོང་བཟེ་བ་ལྟར་སྟེར་དུ་མེད་པས་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སློ་
ནས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཐབས་དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་གསུང་གི་གསང་བ་ཁོ་ནར་རག་ལས་པས་
གསུང་མཛད་པའི་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་ལ། དེས་ན་འཛམ་གླིང་གང་བའི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་སྟོན་
པར་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་སུ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་

རེ་ཉན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་བཅུགས་པ། མར་མེ་སྟོང་སྤར་བ་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་ས་ཐོས་པ་བཅའ་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་གསུང་བའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སེང་གའི་ཁྲི་བཤམས་པར་གསུངས་པ་སོགས་བསྐྱགས་པ་
མཐའ་ཡས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དུ་བྲིས་པ་དང་སྟོག་པ་
དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཡང་འདུས་བྲས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ལས་བསོད་ནམས་ཕྱལ་
དུ་བྱུང་བ་ནི་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷལ་གྱི་བདག་པོ་དེ་དག་གིས་
གདོན་མི་འཆལ་བར་མདོ་སྤེའི་རྒྱལ་པོ་དམ་(༡༣༣ན)པ་འདི་མཉན་ནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བར་བཀྱི་ཞིང་མདོ་སྤེའི་སྟོག་པ་དང་། འདོན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དག་ལའང་
བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། རིམ་གྱོད་མཆོད་པར་བཀྱིད་ན་བདག་ཅག་དུས་ཆད་མ་མཆིས་
པའི་ལྷའི་འཁོར་གཞན་ནམས་ཆོས་ཉན་པའི་དགོ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས་སྒྲ་ན་
མ་མཆིས་པའི་བདུད་རྩིའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཁྲི་བ་ལས།
རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་སྤྲས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་
ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་། ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། བྱངས་
མེད་ཆད་མེད། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། གཞལ་དུ་མེད་པ་མང་པོ་དག་སྟེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་ལྷའི་
འཁོར་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་རིན་
པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ནི། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་
གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དང་། མི་དབྱུང་པོ་དང་། གཞོད་སྐྱིན་དབྱུང་པོ་དང་སྐྱེ་

དབུལ་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཤེར་བྱིན་གྱིས་
མཆོད་པ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་སེལ་
ཅིང་། མངོན་མཐོ་ངེས་(༡༣༣བ)ལེགས་ཀྱི་དགོས་འདོད་སྟོལ་བར་མཛད་པས་ན་བསམ་
འཕེལ་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་བས་ཀྱང་། བཀའི་ཆ་ཤས་ཅམ་རྟེན་པར་
དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན་པས་དཀའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྟུ་ལ་སོགས་པ་
མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དམ་ཆོས་སྟོག་པ་དང་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་སོགས་
ཀྱི་གར་འདུས་ནས་ཉན་པར་བཀའ་གདམས་པའི་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་
བ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཅིང་། གསུང་རབ་ཡི་གེར་གྲིས་པ་ལ་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་
ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་སྟེགས་བམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསལ་ཞིང་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ལེགས་
པར་གྲིས་ཏེ་མེ་རྟོག་དང་། བདུག་པ་དང་། བྱི་དང་། བྱིང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། བྱེ་མ་དང་།
ན་བཟའ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བྱིལ་བུ་དང་། བ་དན་དང་། ཁོ་ར་ཁོར་
ཡུག་རྒྱ་མར་མའི་བྱིང་བ་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་བཀྱར་སྟེར་བྱ། སྟོང་མར་བྱ། རྫོང་
པར་བྱ། མཆོད་པར་བྱ། རི་མོར་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་དགའ་པོ་འདི་ནི་ངའི་རྗེས་
སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་འདི་ལས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་འཕགས་པའི་
སྤྱི་རྣམས་སྟུན་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་
སྟོན་པའི་སྟེགས་བམ་འདི་བ་དང་། མཆོད་པ་སོགས་བཀྱར་སྟེར་དེ་མཚུངས་པན་ཡོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པས་འགྱུར་ཅིང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བཀོད་(༡༣༤ན)པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་བུ་ག་
གི་མིང་ཅམ་ལ་རྟོག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

འགྱུར་ན། གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་མཆོད་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
འདི་ལ་མངོན་པར་དད་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། ཡི་
གེར་འདྲིར་སྦྱོལ་བ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་གྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཆོད་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲིར་སྦྱོལ་བ་ལྟ་སྦྲོས་ཀྱང་ཅི་
འཆལ་ལགས། ཞེས་དང་། སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱབ་བའི་གཟུངས་ལས། བདོ་སྤེ་ཐོས་ནས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཡི་གེར་གྲིས་དང་བཟུང་དང་བསྐྱགས་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཚུ་བོ་
རི་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པར་ཡོངས་མི་རུས། །དེ་ནི་ཆེ་རབས་
ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བ་མཐོང་། །དེ་དག་ལ་ཡང་དད་པ་བསམ་ཡས་རྟེན། །མདོ་སྤེ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་
ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་སྦྱར་དུ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་འཆང་རྒྱ། །ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་མ་རེག་
བར་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་དང་། །གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་གཟུགས་
དང་ལོངས་སྦྱོད་དང་། །སངས་རྒྱས་མཐོང་ལས་ཉམས་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
མདོ་སྤེ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་དང་། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀའི་ངས་པར་བརྗོད་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་
ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ལས། དཔེར་ན་མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོན། །མེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་ན་ནི། །མར་
གསར་སྦྱང་དུ་ཞུ་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོན་གྱི་དེ་མའང་འཇིག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་
ཡི། །མཆོན་གྱིས་སྤྲིག་པ་འཇིག་པར་(༡༣༤བ)འགྱུར། །བསམ་གཏན་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་
སམ། །སྟོག་ཅིང་ཁ་ཉོན་གྲིས་པ་ཡིས། །མཐོ་ངེས་ལོངས་སྦྱོད་ཐོབ་འགྱུར་བའམ། །ཡང་
ན་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ཐོབ། །ཅས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུངས་དང་གསུང་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་ལྟ་སྦྲོས་ཀྱང་ཆོགས་
རྒྱལ་བ་པོ་ཆེ་སྦྱང་བ། དམ་ཆོས་བད་དཀར་ལས། བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་གསུངས་ཅིག་ངོས་
གྲིས་པ་ལ། །འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། །དེ་དག་ངེས་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུངས་དེ་མོར་གྲིས་པ་ལ་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་

འབྲུལ་པ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲིས་པ་ཆུང་དུ་མཛོད་བསམ་མ་ཤེས་པས་བལྟས་ཀྱང་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཛོད་
སུམ་དུ་མཛོད་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས།
ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཆུ་འབེབས་ཀྱིས་ཉ་བརྒྱད་ཁྲིའི་ན་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་
བསྐྱབས་པའི་མཐུས་ཆེ་འཕོས་པའི་འོག་རོལ་དུ་ལྟར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་སོགས་དགེ་བ་
ཆུང་དུས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་འབྲས་
བུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནོད་པ་ལྟ་ཞོག །དགེ་འདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ནམས་ས་བོན་རུལ་བ་ལྟར་འབྲས་བུ་ནམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་མི་རུས་པར་འཛོམས་
པར་བྱེད་དེ། སྟོད་འདུག་ལས། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་
མཚོད་ལ་(༡༣༥)སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་
འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་བྱངས་པའི་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་
འདུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་
ལ་ལ་ཞིག་ཁྲིས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བཅོན་ར་སྤྲོད་ནག་དུ་བཅུག་པ་བས། །རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཁྲིས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་ལྟོའི་ཞེས་
ཟེར་ན། །འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་སྤྲིག་པ་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛུལ་ཁྲིའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས། །གཞན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་
རུང་བ་ལ་སྤྱད་པ་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་སྤྲིག་པ་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྟོན་བྱུང་དུ། བྱད་མེད་གཅིག་གིས་ཁང་ཐོག་ནས་ཕྱག་དར་འཕོ་བ་

རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་དབྱར་འཕོག་པ་བྱུང་མེད་དེའི་མིང་པོས་མཐོང་བས་འཇུག་ཤོར་
བ། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་མཐར་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནར་གྱུར་ཏེ་དབྱ་བཙམ་པ་ཐོབ་ཟེན་གྱང་སྐྱེ་
པོའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ས་དོའི་ཆར་པབ་པས་མི་མངོན་པར་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་སློང་
སྤང་ཅི་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་དུས་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཡུར་བ་ལ་མཆོངས་
པ་ལ། ཁྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ་སྤྲུང་དང་འབྲེལ། །ཞེས་སྤྲུས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་སྤྲུང་སྤྲུས་
པ་ལྟ་བུས་མཆོན། དཀོན་མཆོག་(༡༣༥བ)སོགས་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་བསམ་པ་ལྷགས་
དག་པོས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱང་བའི་ལུས་དག་གི་ལས་རྒྱུད་དུས་གྱང་པན་གནོད་བྱེད་པ་ཡིན་
ནའང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་
རྣམས་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་ཡིད་འགོ་ཡིད་གཙོ་ཡིན། །ཡིད་
མཁྱོགས་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཡིད་གྱིས་ནི། །སྤྲུས་སམ་བྱས་ན་བདེ་ནས་བདེ་བ་དེ། །ཐོབ་
འགྱུར་གྱི་བ་མ་ཡོལ་བར་མི་འགྱུར་བཞིན། །ཞེས་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་དུ་
ཡིད་འགོ་ཞིང་། ཡིད་གཙོ་བ་ཡིད་ཀྱི་རང་དབང་ཅན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དགེ་སྤྱོད་ལ་
བསམ་པ་དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། དང་
པ་སྡོན་འགོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་ཞིང་སྟེལ་བར་བྱེད། །དོགས་
པ་སེལ་ཞིང་རྒྱ་བོ་རྣམས་ལས་སྡོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་
པ་རྩོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སློང་ཞིང་གྲུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་
དང་གཏེར་དང་རྐང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དཀར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དད་པ་དང་བྲལ་ན་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་བྱས་
གྱང་སྟོབས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། དད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཉིད་
གལ་ཆེ་བ་བཞེས་སྤྲིངས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་
གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་གྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པ་མི་བཟང་ལྷན། །ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་(༡༣༤)པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་ལྷན་ན་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་དགོ་བ་མཐའ་དག་མཐོ་རིས་དང་
ཐར་པའི་ཐབས་སྤྱི་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་གཞིར་བཟུང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་ལས། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་
དང་། །ས་རྣམས་བདག་གི་ཁུར་མིན་གྱི། །བྱས་པ་མི་གཙོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་
ཁུར་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་ནམ་མཁའི་མཐས་སྐྱུ་པའི་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱི་བར་བྲིན་གྱིས་
བསྐྱུངས་པའི་པ་དང་མ་གཉིན་གྱི་དྲངས་མར་གྱུར་པའི་ཆོ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་
གཟུང་སྟེ་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས། བན་པ་དང་བདེ་བ་ཆད་མེད་
པ་ལ་སྤྱར་བའི་བྲིན་གྱི་ལན་གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་
གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་སྤྲ་མོ་
ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགོ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ནས་
ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བྱ་འབྲིན་
པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དགོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་མ་རེག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་ཟད་ཅིང་ཆུད་མི་ཟ་ལ། རྣམ་
པར་འཕེལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་དོན། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས། ཅི་འབྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །དེ་འབྲ་བ་ཡི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ། །དགོ་བ་ཡིན་ན་བཟང་པོ་སྟེ། །སྤྱིག་པ་བྱེད་པའང་སྤྱིག་ལྷོད། །ཞེས་རྒྱ་དགོ་
བ་ལས་འབྲས་(༡༣༥)བྱ་བདེ་བ་དང་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྒྱ་
འབྲས་སྤྱི་བ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། རི་སྐད་བཞག་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་
དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིས་མཚོན་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་བདེ་ཞིང་། མཉམ་མེད་
རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བའི་ཆེད་དང་། མཚོག་ཆུང་ཟང་ཟིང་གི་ལོར་རྩས་གཞན་

ཀྱི་ངལ་བ་དུ་མ་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ལ་སྤྱིང་པོ་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་གི་མཛོད་ནས་དངོས་
པོ་ཅི་ཞོར་འཕངས་མེད་དུ་གཏང་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱིད་སྤྱོད་སྡེ་བ་བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁུར་སྒྲངས་དམར་སེར་ཅན་ཞེས་པ་མེ་སྐྱལ་ལོ་དོ་དམ་པ་ཚས་རྗེ་མངའ་
བདག་གཤམ་པ་དང་། འབྲལ་བདེ་བ་ལྷ་ལུང་ཅེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བགྱིས། ཨེ་རིག་པའི་འབྱུང་
གནས་དང་། གཞུ་སྟེ་སོགས་ཉི་འོག་དུ་གཏོགས་པའི་བྲིས་པ་མཁས་མཁྱོགས་ཀྱི་དབྱ་ཆེན་
དབྱ་ཆུང་། བྱིངས་གས་མང་དག་གིས་དབང་སྟོན་ཀྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་པར་རུས་པའི་འོག་
བྱ་ལེགས་པར་སྐྱངས་པའི་ངོས་ཡངས་སུ་རིན་ཆེན་དང་པོ་ཞུན་མར་འབྲེལ་བའི་ཁུ་བས་
བྲིས་པ་དང་། མཁན་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་ཁ་དོག་ཅན་ཀྱི་འོག་བྱར་དབྱལ་སྐྱངས་རྩ་བ་གསར་པའི་
ཁུ་བས་བྲིས་པ་དང་། བརྒྱ་རྩ་གའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ཁྱང་པ་འཛོག་པའི་འོག་བྱའི་ངོས་སུ་ཨིན་ཀྱི་ལ་
ཕོན་ཆེ་ཅམ་བརྟལ་བ་དང་བསྐྱེས་པའི་མཐེང་ཞུན་ཀྱི་ཁུ་བས་བྲིས་པ་དང་། དབྱལ་དཀར་
ཀྱི་སྐྱེགས་བྱ་བྲིས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འོག་བྱའི་ངོས་སུ་བརྒྱ་རྩ་ག་ཕོན་ཆེ་ཅམ་བརྟལ་བ་དང་
བསྐྱེས་པའི་མཚལ་སྐྱངས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དང་། གསེར་ཞུན་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བའི་
འོག་བྱར་ཟངས་འབྱུར་ཀྱིས་བྲིས་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྐ་ལྷ་ལས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་འབྱུར་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱ་སོང་(༡༣༧)རགས་རིམ་ལ། གསེར་བརྟལ་མ་བསྟོམས་ཐུར་སྐང་
བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཞོ་བདུན། དབྱལ་བསྟོམས་སྐང་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་
ཞེ་བརྒྱད་ཞོ་བྱུག །མཚལ་ཐུར་སྐང་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དགཉིས་ཞོ་བཞི། མཐེང་
ཐུར་སྐང་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། ཟངས་བརྟལ་མ་ཐུར་སྐང་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཞི་
བཅུ། རམས་མཁར་འདེགས་ཀྱི་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཉག་ལ། རྒྱ་མཚོས་རུའི་ཁལ་
བཞི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བྲེ་དོ་ལུལ་བཞི། རྩ་ཐུན་འདེགས་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི། ལྷག་
ཆ་རུའི་ཁལ་བརྒྱ་དང་བྱུག །འོག་བྱ་རྒྱག་འོག་དང་ཐུར་འོག་ཁྱོན་བསྟོམས་བྲེ་ཁ་ཆིག་
འབུམ་ཆིག་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་། གོ་ཞིབ་རུའི་ཁལ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བཙོ་ལ། ཉོར་གོས་སྐྱས་

མེགས་ཁྲིམ་བཅས་གོས་ཁ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད། མཛོད་གོས་ཡུག་གསུམ་དང་ཁ་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་ག། གོས་ཡུག་དཀྲུས་མ་བུ་ཅུ་རེ་གཉིས། ཆོར་རྩིང་དཀར་པོ་ཡུག་བུ་གཉིས།
 མིང་ཡུག་བཅོ་བརྒྱད། ཀ་ཅི་ཡུག་བཞི། རྒྱ་བམ་ཁ་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་བུ་ཐམ་པ། སྟོང་
 རྒྱད་ཐུར་མང་བུ་དགུ། སྒྲིགས་ཤིང་སྟག་སྤང་མངགས་བཅོས་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བུ་ད
 ལ། སྒྲིགས་ཐག་ཐས་མ་མངགས་བཅོས་འདོམ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། བངས་འདེགས་
 ཁལ་བུ་བདུན་ཉག་བུ་སྟོར་གང་། བྲིས་པ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་དགུ་དང་། གསེར་
 འདུལ་བ་དང་། ཤིང་བཅོ་བ་མི་གངས་བུ་དགུ་བཅས་ལ་སོགས་སོབ་གཤོར་འབོ་མཁར་
 ཉག་གི་བར་ཞིབ་ཁལ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བུ་གོ་བཞི་བྲེ་བུ་དང་། ཅིང་ཁལ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
 ལྔ་བརྒྱ་དང་བུ། ཉས་ཁལ་བཞི་སྟོང་བུ་བརྒྱ་བུ་ཅུ་རེ་ལ། (༡༣༥)ཚུ་ཁལ་བརྒྱ་དང་
 གཅིག ། ལྷར་བ་ཁལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་བྲེ་བཅོ་བརྒྱད་ལུལ་དོ། ལྷམ་ཁལ་ཉི་ཤུ་ཅ
 གཉིས་བྲེ་གསུམ་ལུལ་ལ། བབང་ཇ་ཁལ་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བདུན་ཉག་བུ་བཞི་
 སྟོར་ཕྱེད་དོ། མར་འདེགས་ཁལ་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བུ་ཅུ་ཐམ་པ་ཉག་དེ་སྟོར་དོ། ལ་
 ལྷམ་རུས་རྩོགས་འདེགས་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བུ་ཐམ་པ་ཉག་བུ་གཉིས་སྟོར་དོ། རྒྱར་རྩུང་
 ཁོག་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་གོ་ལ། ལྷས་རྒྱར་ཁོག་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དོན་ལ། ཨོན་འབྲུ་ཁལ་
 བུ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱད་བྲེ་བརྒྱད་ལུལ་ཕྱེད་ལྔ་སོབ་པར་གཡུ་བྲུ་རུ་སྟེ་ཉིག ། སྟོས་
 སེལ། ཁྱོན་པ། ཇ། གོས་དར། ཉ། དེུ་སོགས་སྟུས་ཆ་དངོས་དག་དང་། ལྷས་དག་པ་དང་
 བཅས་ཆང་མར་བྱར་གསོས་སྟོན་མོ། འགོ་འཇུགས་ཆས། གནང་ཆ། མཆར་སྦྱིས་སོགས་
 སོན་མི་རྒྱུད་བ་སོང་།

དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་འཛད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་གྱི་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་ནི། འཕགས་
པ་སངས་རྒྱུ་ཉི་མོ་བས་བསྐྱེད་པ་ཆོ་འབྱུང་ནུམ་པར་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མེ་ཉོག་དང་། ཇི་དང་། ཟེང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་།

ན་བཟའ་དང་། རྒྱན་ནམས་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་པ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ལྷའི་བྱ་དག་
གང་སེམས་ཅན་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
སྟོང་ངམ་བསྐྱལ་བ་བྲེ་བ་ལོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་མཆོན་ནས་ལན་
བདུན་བཛོད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐར་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མེ་ཏོག་ནམ་མཁའ་(༡༣༤ན)ལ་གཏོར་བ་ལྷ་ཞིག་གིས། གང་དག་དང་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ཙམ་འཛོན་ཏམ། ཉིན་
གཅིག་གམ། མཆོན་གཅིག་གམ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པར་བཅོན་ན། དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་ནམ་བུ་ཚོགས་པ་དག་གིས་
མཆོད་ཅིང་བསྟོ་སྟངས་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་འབྲ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སེམས་དང་བས་མཆོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྐྱད་ཅིག་ཙམ་
བསྐྱེད་པས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་རེག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལུང་གི་
ཆོས་ཡི་གེར་གྲིས་པའི་སྐྱེགས་བམ་འདི་དག་གི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་བ་འདེགས་འཛོག་གི་གོམ་པ་
གཅིག་ཙམ་པོར་བ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛོན་རྒྱལ་པོ་ལས།
སྒྲ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྷུང་ཞིང་། །རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་ནམ་བུ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྲིད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། །ཞེས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏན་གྱི་མདུན་མ་གྲུབ་པའི་དག་
ལེགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡངས་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་མོས་པ་སྤྱོད་ཚོགས་ས་གཞིའི་
སྟོར། །ཐེག་གསུམ་ས་པོན་གྱང་པོ་(༡༣༤བ)བཏབ་པའི་འབྲས། །ཀུན་མཁྱེན་གསེར་གྱི་སྟེ་

མ་ལོངས་སྟོང་དུ། །སྟོན་པའི་བྱེད་པོ་ལེགས་བྱས་རབ་གྱི་ཕུལ། །བདེ་གཤེགས་ཞལ་ལས་
ལོངས་པའི་དྲི་བསུང་མངར། །འབྲུལ་བའི་གསུང་རབ་བུསྟ་ཀ་ཡི་གཟུགས། །སྟོན་མེད་དར་ལ་
བྲག་པའི་དབག་བསམ་ཤིང་། །འབྲས་བུ་ལྟ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོར། །དེ་ཡི་དགོ་བ་ཀུན་
གསལ་པ་མཐའ་ཆེར། །སྟེག་པས་དུག་གསུམ་ནད་བརྒྱའི་གཉིན་པོ་དུ། །ཐུབ་གསུང་ནམ་
པར་རྒྱལ་བའི་ཅི་སྟོན་ཆེ། །པན་བདེའི་སྟོག་ཟུངས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཐུབ་བསྟན་སྟེ་
དང་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་གྱི། །རིང་ལུགས་དྲི་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཆོས། །ལེགས་ལྟན་
སྟོན་པའི་མིག་འབར་འོད་ཞགས་གྱིས། །བར་སྤང་འཆིང་བ་དེ་སྟོན་དར་གྱུར་ཅིག། །གཏོང་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་བསོད་ནམས་གྱི། །རྒྱ་ཆོགས་ནེུ་ལའི་མགྱུན་ལས་དོག་
མེད་དུ། །སྟུགས་པའི་བདེ་དགོ་བསམ་འཕེལ་དབང་རྒྱལ་ཐེང་། །འགྲོ་ཆོགས་མགྲུལ་བའི་
རྒྱན་དུ་སྤྲ་བར་ཤོག། །འདི་ཡི་ཆེད་དུ་བཟོད་བྱེད་གོམ་པ་ཅམ། །དོར་བའི་རལ་བས་མཐའ་
རྟེན་སྟོ་གསུམ་གྱི། །ནམ་དཀར་བསྐྱུན་པའི་བྱེད་པོ་མ་ལུས་པ། །དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །སྟོང་ལ་ཆེར་ལྟར་རྟུབ་རེག་སྟུག་བསྐྱལ་གསུམ། །འབར་བས་བསྟེག་
པའི་འཁོར་བའི་གྲོང་བྱུང་འདི། །ལྟར་དུ་སྟོངས་ནས་བྱང་ཚུབ་སྒྲ་མེད་གྱི། །ས་ལ་ལུས་ཅན་
མ་ལུས་རེག་གྱུར་ཅིག། །ཅས་དམར་སེར་ཅན་ཞེས་བ་མེ་མོ་སྟུལ་གྱི་ལོ་སྟོང་སྟོང་སྟེ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་
ནས་ཁུང་སྒྲངས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་རོ་འཆལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ལས་སྟེགས་བམ་དུ་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་
བརྗོད་པ་ལེགས་བྱས་ཡོངས་འདུའི་(༡༣༥ན)འཁྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་ཆོས་སྟེ་བའི་སྟོམ་ལས་མཁན་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མཆོད་དཔོན་ཞ་ལུ་མཁན་པོའོ། །

གསུམ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མངོན་བསྐྱེད་བས། །སྤྱི་བ་གཉིས་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་དབང་
པོའི་མཐུ། །ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་མགོན་པོར་དང་བས་འདུད། །བབྱང་རིང་བསྐྱལ་བར་
མད་དུ་བྱུང་བའི་གོ་ཆས་ཉེ་བར་བྱིས་པ་ལས། །ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་སྤྱི་བ་གསུམ་དྲི་
མ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་སྒོ་བཟང་དཔྱིད། །ཡེ་ཤེས་བེདྲུར་ཀུན་མཐོང་གཞི་ལ་མཐའ་ལས་
རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་ཐར་གཟུགས་བརྟན་ཏུ་འཆར་བཅོད་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མར་མགོས་
བྱག་འཆལ། །སྒོ་བྲོས་མི་(༡༩༠༩)འཛིགས་བཞི་ཡི་ཡན་ལག་གིས། །བཏེག་པའི་སྟོབས་
བཟང་སྟེངས་བྲལ་གདོང་ལྡ་བ། །དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཏུག་འཕྱོ་བའི། །སྟོན་མེད་
རྒྱལ་བའི་འདུས་ཞལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུགས། །མི་འགྱུར་བདེ་བ་མཆོག་གི་བྱག་རྒྱ་ཆེར། །འབྱུང་
པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་སྟོང་གཟུགས་གར། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པ་དང་པོའི་
མགོན། །གསང་གསུམ་སྐྱེ་འབྱུལ་ཆེན་པོའི་ཅེད་འཛོལས། །སྟེ་བཞིའི་རིན་ཆེན་ལེགས་
སྤངས་ནོར་གྱི་གོང་། །བྱང་ཕྱོགས་ཀ་ལྷ་བ་ཡི་ཕོ་བྲང་ཆེར། །རྫི་ཡིག་ཁྱེན་མ་ལས་འབྱུངས་
འཇམ་དཔལ་བྲགས། །ལ་སོགས་དམ་པའི་སྤྱིས་རབས་ཆར་དུ་དངར། །སྤྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས། །གང་དུ་རང་རིག་དབྱེར་མེད་རི་བོང་ཅན། །ཤར་བའི་མོད་ལ་
མཐའ་སྐྱུ་ལུས་ཅན་གྱི། །ཡིད་མཆོར་སྤུལ་བའི་སྤང་གཟུགས་པ་མཐའ་ཅི། །ཤེས་འོད་
འཆོར་བའི་གངས་རིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཡང་། །སྤིག་སྟོད་ཐུན་པར་འབྲིགས་པའི་བསེལ་ལྷན་
སྟོངས། །རང་ལུས་བསྐྱེགས་ལས་པན་དང་བདེ་བ་ཡི། །འོད་བརྒྱ་སྟོ་བའི་དཀའ་བྱུང་སྤྱར་
བཞེས་ཏེ། །སྤྱི་འཆི་གཏན་སྤངས་རྗེ་རྗེ་སྟོང་པོའི་སྤྱ། །འགྲོ་འོང་འབྱུལ་པའི་མཚན་མ་ལས་
འདས་ཀྱང་། །རྩར་མཐོང་རྩ་བུར་མིག་ངོར་རབ་རིབ་གྱི། །མཛད་མཐའི་སྐྱ་ཤད་སྤང་བས་
ཡོངས་སུ་འདྲིད། །གཉིས་སྤངས་དབུས་ན་བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེའི་སེམས། །བཞུགས་པའི་ཕོ་
བྲང་ལྷན་སྤྱག་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། །རྗེ་ཕྱོགས་རིག་པས་འཕོག་ཀྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི། །འདོད་
དགུ་སྟོལ་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་སྤང་། །འཆི་མེད་གནས་དང་གདེངས་ཅན་མི་ཡི་

ཡུལ། །ལས་འོངས་རིན་(༡༩༠བ)ཆེན་ལྷ་ཚོགས་ཟ་མ་ཏོག། །གཏམས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་རྟེན་
དང་བརྟེན་པར་བཅས། །ས་སྟེང་འགྲོ་བའི་རྒྱན་གཅིག་མཛོན་པར་འཕགས། །ཆངས་གནས་
སྟོང་མིན་དེ་སྤིད་གསེར་མངལ་ཅན། །ཆེ་བཛོད་དྲུག་ལྷན་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུར་སྒྲངས་ཀྱང་། །ཟད་
པར་རུས་མིན་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ཅན། །ཚོགས་གསུམ་འབྲེང་བར་ཡོངས་སྟེལ་བཛོད་པར་
སྟོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྲུ་ཤར་བའི་འབྲུལ་པའི་མཐའ། །མ་རྟེན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་
ཉིད་དུ། །ཤེས་ནས་རང་བྱང་རྒྱལ་པའི་བྱང་སྟོང་ཆེ། །ཞིང་ཁམས་རྩལ་དང་མཚུངས་པའི་
གངས་སྟེད་ལ། །ལྷ་མའི་ཕུན་ཚོགས་ལེགས་སྤྱོད་རོ་མངར་འབྲས། །ལྷག་བསམ་རྩ་སྤྱི་
ཡལ་ག་ལས་བྱེན་པའི། །རྣམ་སྤྱོད་གསེར་ཀྱི་གོང་བྱ་ཉིད་འབབ་ཀྱང་། །བདེ་གཤེགས་སྤང་
བརྟན་མཐོང་བའི་དགོ་འབྲས་ཀྱི། །བྲེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཆར་ཡང་མི་བརྩེ་ཞིང་། །གང་གིས་བཅ་
པའི་ཁམས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །བཞེངས་པའི་རྩལ་གངས་སྟེད་ཀྱི་ལྷ་དང་མའི། །སྤིད་འབྱོར་
རང་གིར་སྟོད་ཅེས་མདོ་ལས་བསྐྱབས། །གང་ཞིག་ཐ་མལ་རྩོ་བའི་སྟོང་པོ་ལས། །མཆོད་
རྟེན་བཅུད་ལྷའི་འབྲུ་ཆད་ཅན་བགྱིས་པའི། །བསོད་ནམས་ནམ་མཁའི་ཆད་དང་མཉམ་འགྲོ་
བས། །ཀུན་མཁྱེན་གཟིགས་མོ་ལས་ཀྱང་པ་མཐའ་འགོང་། །རྟག་ཏུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
སྤྱས་དང་བཅས། །སྤྱི་པོར་བཅིངས་པའི་ཞབས་སེན་ལོར་བྱའི་འོད། །གང་ལ་རེག་ཀྱང་
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱད་ཕུན་པ་མཐར་བསྐྱད་ལ་རོ་མཆར་ཅི། །ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་དུ། །རིགས་ཀུན་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་སྟོང་པོ་སྟེས། །དཔལ་ལྷན་
རྩོ་རྩེའི་སེམས་གང་མི་ཡི་གཟུགས། །སྦྱར་མཛོད་རྣམ་འབྲེན་(༡༩༡ན)བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་
ཡི། །རང་སྤང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཆལ་གཅིག་ཏུ། །སྟོབས་བཅུས་བསྟེམས་པའི་རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་སྤྱས་ཚོགས། །གཞོན་རྒྱུ་རོལ་པས་ཅེ་དེར་སྤྱ་མོ་ཡི། །སྤི་ཁྱུས་དགོ་ཚོགས་མཐའ་
ཡས་འབྲས་བྱ་སྤྱད། །དེ་བྱིར་བསོད་ནམས་རབ་འབར་ཁྱགས་ཀྱི་ཅེས། །ཁམས་གསུམ་
སྤྱག་བསྐལ་སྤང་པོ་ཀུན་ཐོས་ཏེ། །དེས་ལེགས་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་གཙུག་རྒྱན་འདིས། །ལུས་

མེད་སྤྱི་བོའི་ངོས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མཛེས། །ཆེས་དཀར་རིང་ནས་བསགས་པའི་ཆུ་གཏེར་
རྒྱན། །དལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས། །ལེགས་འོངས་སྤང་བ་ཀུན་ཏུ་རབ་
བསེལ་བའི། །བྱེད་པོ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟར་ཤར། །རྒྱལ་དཀར་བདུད་བཞིའི་དབྱང་
ཆོགས་མ་ལུས་པ། །པམ་བྱེད་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ར། །བརྟུངས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་
གང་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི། །སྤྱི་བོས་འདུད་པའི་ཁང་བཟང་གཉིས་པ་བཞིན། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཆང་
ཆང་འབྲིགས་པའི་མ་ལ་ཡར། །སྤྱིས་པའི་དབལ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་གཉིས་པ་ལ། །མཐོ་རིས་བཟོ་
བོའི་འདུ་བྱེད་ས་སྤྱང་འདིར། །མངོན་སུམ་འཕོས་པས་ཡ་མཚན་བྱུང་བར་མཐོ། །ཆངས་
པའི་ཡུལ་སར་སྟེག་བཟོད་ཀ་བ་དང་། །སྤྱ་མཁའ་གསལ་མིག་སྟོང་ཅན་གྱི་རྩོ་རྩེས་ཀྱང་། །གཞིག་
བར་རུས་མིན་ཕྱོགས་བཞིར་མིག་མང་རིས། །བྲེས་པའི་ཕྱིག་པ་བརྟན་པོའི་ཁང་བཟང་
ཆེ། །ཀུན་བཟོད་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་དབུས། །རིན་ཆེན་བང་རིམ་བཞི་ལྟར་
ལྷན་པོའི་མཆེད། །གང་གི་ཕྱི་མོར་སྤྱོ་སངས་ཏ་མ་ལ། །འཆར་ཀའི་དམར་བ་འཕྲོག་པའི་
སྟེན་པད་འབྱུང། །བདེན་དོན་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་(༡༤༡)ལ་རྒྱ་བའི། །དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་རྩོ་རྩེ་ཉི་མའི་གཟི། །སྤྱི་ནང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ལ། །བྲུབ་པའི་སྟོང་པོ་རྣམ་བཅུ་
དབང་ལྟན་གཟུགས། །ཞེ་ཡིག་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་མཁའ་ངོས་སུ། །མི་ཡིག་རྣམ་ཀུན་
མཆོག་ལྟན་མཚན་དཔེའི་གཟུགས། །སྤིད་དང་ཞི་བ་ཡོངས་ལ་དགོ་ལེགས་གྱི། །ངོ་མཚར་
སྟེར་བའི་རེ་ལྷ་གསར་པ་མཚར། །རྒྱལ་བལ་ཉི་མ་སྤྱིས་པའི་འཁོར་ལོའི་འོད། །པན་ཚུན་
འཐབ་པའི་གཡུལ་ངོའི་ཕྱོགས་སུའང་། །སྟན་པས་ཉེ་བར་རུས་མིན་བདེན་པའི་གཏམ། །མི་
རྒྱབ་གསེར་གྱི་མཐུལ་བཟ་ཤེས་གངས། །ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱ་བའི་རི་དྲགས་དབུགས་གྱི་
རྒྱང་། །ཁ་ཡི་བྲག་པར་སྤྱད་རུས་འཕྲོག་བྱེད་གཟུགས། །དུས་གངས་འབྱིང་ལ་ལྷོན་དམར་
ཁལ་གྱི་གངས། །མཁའ་མདའ་གསེར་ཞོ་ཐིག་མདའ་ལག་པས་སྤ། །ཁང་བཟང་བ་གམ་
གསུམ་པའི་ཕྱི་མོ་རུ། །ནམ་མཁའི་འོར་བུ་གཉིས་པ་བཀོད་པའི་ཏོག །རྒྱ་ཕིབས་རྩ་རྒྱ་

དཔེ་གཟི་བྱེན་གྱིས། །ས་སྟེང་མཚན་མོའི་གོ་སྐབས་མིང་དུ་བྱས། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བད་
པའི་དོན་དམ་སྒྱ། །ཀུན་ཏུ་འོད་བྱེད་རྣམ་གཞུང་རྟེན། །དེ་དབུས་མངོན་པར་འཕགས་ལས་
ངེས་དོན་གསུང་། །ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བའི་བྲིལ་བྱའི་སྤྲ་སྐད་ཅན། །གསེར་གྱི་པར་ཁོང་ནས་
འཇུག་ཆགས་པས། །དོ་མཚར་མ་ལུས་བསུ་བྱེད་ཆོག་པ་མཁན། །བྱ་འདབ་ཆར་དུ་དངར་
བའི་འདབ་མ་རེར། །རིགས་གསུམ་གསང་བ་བཟ་མོའི་སྤྲ་གས་གྱིས་མཚན། །དེ་ལྟར་རྒྱ་
ཕེབས་མདའ་ཡབ་བཅས་པའི་རྒྱར། །ཟངས་ཁལ་སྤྱ་མེ་མིག་དང་ཅེ་མོའི་གངས། །རི་སྒྲེས་
མགྱར་མོའི་ཞོ་གངས་བྱང་དུས་རོ། །དབང་པོ་རྩ་བ་སེ་བ་སྤྱབ་པ་(༡༤༡ན)སོང་། །དོ་བ་
ཞུན་མའི་ཁམས་ལས་ཉེར་སྒྲེས་པའི། །ཏུ་མྱོ་དུས་དང་གདེངས་ཅན་ཁལ་གྱི་གངས། །ཆ་
གསེར་མགྱར་ཞོ་མཚོ་རི་ཡོན་ཏན་ལས། །བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་མཚན་མ་
བྱང་། །མཚན་ལྡན་ཡོངས་འཛིན་མཁའ་འགྲུའི་ཞལ་རྒྱངས་དོད། །མ་ཉམས་རང་རང་གཞུང་
གི་མན་ངག་ལྟར། །བསྐྱབས་པའི་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་བེག་ཅེ་ཡི། །རྟེན་སྤྲུག་ཁོ་བོ་སྤེག་
པའི་ཉམས་བཞེན་བརྒྱམས། །སྟེང་འོག་ཤེལ་དཀར་གྱིས་པའི་ཅིག་ངོས་སུ། །རྒྱལ་དང་དེ་
སྤྲུལ་རང་འབྲ་གཉིས་པའི་གཟུགས། །འཕོས་པའི་མོད་ལ་འོག་མིན་དོ་རྩེའི་ཞིང་། །སྟོངས་
པར་འགྱར་སྟམ་སྟམ་རྣམས་ཅ་ཅར་གྱར། །གཞལ་མེད་ཁང་པ་བཅེགས་པའི་སྟེང་བྲམས་
སུ། །སྤྱབ་དབང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རབས་བདུན་དང་། །རྒྱན་བྲུག་མཚོག་གཉིས་རོ་བོ་
ཡབ་སྤྲུལ་དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྤྲུལ་དང་བཅས་ལ་སོགས། །སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་རྒྱད་
སྟེང་ལྷ་ཡི་རིགས། །བསྐྱེད་སྤྱང་དབང་པོ་གྲིས་པའི་ཐང་སྤྱ་དང་། །འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོའི་
འབྲ་སྤྱ་དབུལ་དཀར་ལས། །བསྐྱབས་དང་གསེར་ཟངས་རྒྱ་བོད་ལི་སོགས་ལས། །བསྐྱབས་
པའི་སྤྱ་བརྟན་ཆོས་དང་ཅན་དན་གྱི། །མཚོད་རྟེན་ཞོར་གངས་ལྷགས་ཅེ་མེ་ཞབས་
མའི། །གདུང་རྟེན་ཐེག་རྩ་ཡང་ཐོག་ཁང་བཟང་དུ། །ཡོངས་འཛིན་ཡི་དམ་སྤང་མ་དུ་མ་
ཡི། །མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་དང་མི་གཉིས་པའི། །གྲིས་ཐང་གཟུགས་གཉེར་

རས་བྱིས་མཐུ་ལ། །ས་ཡི་གངས་དང་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་འབྱར་དུ་
དོད་པའི་སྒྲོས་བསྐྱར་སོགས། །སར་གནས་དབའ་པོས་ཞིང་དག་སྦྱར་བའི་མཐུས། །(༡༤༡བ)
ལེགས་པར་འདུ་བཀྱིས་སྒོད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཆ། །སྤང་འོག་གཉིས་ཀར་དངོས་བཤམས་
མཆོད་རྩིས་ཀྱི། །གཟིགས་མོས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ཀུན་མགོན་དུ་འགྲུགས། །སྒོ་འཕར་
མཛེས་བྱེད་རྒྱན་སོགས་རི་ཡི་སྤྱང་། །རིག་བྱེད་བོ་བ་ལྷ་དང་ཆེ་བའི་ཁལ། །མདོག་ལྗན་
མདའ་དང་མིག་ལག་ཞོ་ཡི་གངས། །བྱུགས་པས་འདྲེན་བྱེད་དགའ་སྒྲོན་ངོམས་པ་མེད། །སྤྱང་
གཟུགས་དབང་གཞུ་བརྟལ་བའི་ཆོན་གྱི་རིས། །ཡིན་སྒྲུལ་རིག་བྱེད་གན་པའི་སྒོ་བྱོས་
ཀྱང་། །ནམ་ཉིག་བར་འཆིང་བྱས་ཉེན་བཉེན་པར། །བྱུག་རྩིས་རིན་ཆེན་དང་པོ་བརྟལ་
བའི་ཞོ། །ནོར་བུ་སྤྱང་ཆེ་བའི་གངས་དང་གསེར་ལོག་མཆོ། །མདའ་མེ་སྤྱིད་པ་གཏེར་གྱིས་
འདོད་པ་འདྲོ། །མཆལ་ཁལ་བྱུག་མཆོ་སྤང་མ་དུས་དང་ཅ། །ནམ་མཁའི་ཁེངས་འཕྲོག་
མཐིང་ཤུན་རིག་བྱེད་འབྱར། །སྒྲོ་ཆོགས་མདག་དང་མ་ནོ་ཏ་ཡི་རིར། །ཉེན་བྱེད་སྤྱི་ཅི་མེ་
དང་ཅུ་རྒྱན་བབས། །མ་ལུས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བཀྱ་ཤིས་རྩིས། །ཡི་ཁྱི་སྦྱོར་གངས་མཚན་
གྱི་མེ་ཉིག་འབར། །འབབ་སྤྲེགས་རིན་ཆེན་བཅེགས་པའི་རྟ་བབས་ཅེར། །སྤྱོགས་ལས་
ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། །བག་པེབས་རི་དྲགས་མཚན་མར་ཟངས་ཁལ་
མཆོ། །དུས་གངས་གསེར་ཞོ་དབང་མཁའ་རིག་བྱེད་སོང་། །སྤྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱེ་དང་འགོ་
འོང་གི། །ནམ་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ལ། །ནམ་མཁའ་རང་གིས་རེ་ལྷ་མདོན་
སུམ་དུ། །འདྲི་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆད་གང་ཡིད་ཅན་གྱི། །སྒོ་འདས་དེ་ཕྱིར་པོ་གང་གཞོ་
ལ། །རྩོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ལྷན་བྱུང་། །མཁའ་ཁྱབ་རྩུ་འཕྲུལ་རྐང་པས་ཉེར་འོངས་
པའི། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱང་པོ་གསར་དུ་འཁྱུངས། །བྱིན་རྒྱལ་དབའ་ལས་ཅུ་སྦྱང་
(༡༤༡བ)བཞི་ཡི་རྒྱན། །ནམ་ཡང་འཛད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་གཅིག་ཏུ། །ས་གསུམ་ཡིད་
ཅན་ཀུན་གྱི་ལེགས་བྱས་དུལ། །ཁ་བའི་ཐིགས་པ་བསགས་པའི་གྲི་ལ་ཤ། །སུམ་རྩུ་རྩུ་གསུམ་

འཆི་མེད་པོ་བྲང་ནས། །རིན་ཆེན་བེ་རྒྱར་ཐེམ་སྐྱས་ངོས་བབས་པའི། །ཆོ་འབྲུལ་མཆོད་
པའི་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ལ། །རྒྱལ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཀྱང་གཟིགས་མེད་བྲེལ། །རྩེ་བཙུན་
གང་གི་གསང་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་བཙུད། །སྤྲ་མོས་སྤྱིང་གི་ཚུ་སྦྲེས་ཉེར་བྲན་པའི། །སློབ་
བུའི་ཐ་ཤལ་བདག་དང་གནས་སྒྲོས་ལྟའི། །ལུང་བཞིན་གངས་ཅན་སྤྱིད་སྦྱོང་ཡབ་སྲས་
སོགས། །མ་འབྲིས་ཀུན་ལ་བཤེས་པའི་ལྷག་བསམ་མཐུས། །ཁབ་ལེན་དོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་
ཚུལ་བཞིན་དུ། །ཉེ་དང་རིང་སྤངས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མཐའ། །ཁྲབ་པའི་མཆོག་དམན་
ཡོངས་ཀྱིས་བཀྱར་སྦྱིའི་སྤང། །རང་རང་ཡོ་བྱད་ལྷ་རྩལ་མཆོ་ར། །སྤྱོགས་གཅིག་མཛོན་
པར་གཏོར་བའི་འདོད་དགུ་ཡི། །གན་མཛོད་རྒྱགས་འཛིན་འབྱོར་པ་ལ་འཁུ་བ། །ཡོངས་
སྤྱ་གཏོར་བའི་སློབ་རྒྱ་ཡངས་པོར་བྱེ། །སྤྱོན་བྱོན་མཁས་དབང་མེས་པོ་གདོང་བཞི་
པའི། །རྣམ་འབྱེད་བྲང་པོའི་ཐིག་ལས་མ་འགོངས་པས། །བཀོད་ལེགས་གཙང་མའི་གནས་
ཀྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ། །གང་གི་ཉི་ཁྲའི་སྤང་བ་ལྷམ་མེད་གསལ། །ནམ་མཁའི་སློག་གིས་བསྦྱོད་པའི་
ཚུ་གཏོར་འཛིང་། །རབ་དཀར་དབྱ་བའི་སོ་འཕྲེང་ངོམ་བཞིན་དུ། །མཆོག་དམན་འབྲིང་གི་
རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ཁམས། །སྤྱོགས་པས་དབྱལ་བ་མཐར་བྱེད་ཆོག་དར། །རི་སྦྲེས་མགུར་
མའི་ཞོ་གངས་མཆམས་མཁའ་དང་། །ཚུ་གཏོར་རིག་བྱེད་གངས་སོང་ཁ་རྩུ་(༡༩༣༧)
རྒྱ། །སྤང་གི་འཁོར་ལོ་བྱ་ག་བསེ་རུ་མེ། །གཏོར་དང་བཟོད་པའི་གངས་ཀྱི་གར་བུ་
ཅན། །ལྷགས་དམར་ཁལ་གངས་བཟོད་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི། །ལུང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་
མཐའ་ཡས་པ། །སྒྲ་ཆོགས་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་མཁན་པོ་དེས། །ཆེས་རིང་བསྐལ་པའི་
ཡུན་དུ་བསྐྱབས་པ་སྦྲུམ། །རབ་དཀར་རྩེ་བ་ཁུན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ངོས། །མཐོན་མཐོང་རི་
བོང་མཆོན་མའི་བཙུད་ལེན་གྱིས། །མཛོན་འདོད་འཕེལ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་ཅེ་དགའ་
གསར། །འགྲུགས་བཞིན་སྤྱིང་གི་ཐིག་ལེར་བཏབ་པའི་སྤ། །གང་ལ་རིག་ཀྱང་འཛོམས་རུས་
དོ་རྩེའི་མཆོན། །པ་ལམ་མཆོ་དང་བསྐྱའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་

བྱི་ལའི་འབྲེན་བྱེད་མཆེད། །སྐྱད་རིས་བདུན་དགུ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཅན། །ས་ལམ་གངས་དང་
དབང་སྡོན་ནམ་མཁའི་བྱིམ། །བསྐྱར་རྩ་ག་མིག་གཟུང་སུ་གཞི། །རོ་དང་བསེ་རུ་རིན་ཆེན་དེ་
གཉིས་ཀྱི། །ཆོམ་བྱ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཀམྱེ་ར་བ་བྱ་བྱ་བྱ་ར་ཞེས། །འབོད་
པའི་རིན་ཅེན་མཚོ་དང་ནལ་དབང་པོ། །དབྱིག་བྱང་སྟོག་ཆགས་མྱད་པ་སྡོན་ཤིང་
སོགས། །ལས་འོངས་ཐུག་ཀ་མཚོག་བརྒྱ་ཤག་སྟེད། །ནམ་འབྲེན་གང་གི་མགུར་ལས་རིག་
སྟགས་ཀྱི། །བརྒྱས་བརྗོད་བགང་བྱར་བཟུང་བའི་བྱག་ཐེང་རྒྱན། །མིག་བཅས་འབྱུང་བ་
མཁའ་དང་འཛིག་ཉེན་ཀྱི། །གཏོས་མཚུངས་ནོར་བུའི་འཁྲི་ཤིང་ཁོ་ལག་རྗོགས། །ཚུ་རྒྱབས་
ཅེ་མོར་ས་དང་ཉལ་འགྲོའི་ཞག །དྲངས་མར་སྟོན་ལས་རིན་ཆེན་རང་བྱུང་དང་། །ཚེལ་བས་
བསྐྱབས་པའི་སྐར་ལེན་འཛིག་ཉེན་ཀྱི། །མཁོ་དགུས་གང་བའི་གཏེར་ཀྱི་བྱམ་པས་
གཏམས། །གསེར་མངལ་གདོང་བཞིས་བཞུས་ཀྱང་ངོམ་(༡༧༧ན)པའི་མཐའ། །མ་མཆིས་
ཐིག་ལེ་མཚོག་གཟུགས་ལུས་སྤྲ་མའི། །གཙུག་དང་དཔལ་བར་སྐྱད་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཀྱི། །རྟོ་
ཡི་རྒྱལ་པོ་གསེར་ལྗན་རི་དང་རྒྱ། །ཡ་རབས་དཔལ་གྱིས་བྱུག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས། །མཛེས་
བྱེད་གསེར་ག་བསྐྱར་ར་ག་སོགས། །རིན་ཆེན་སྤྲ་བཀོད་ནོར་ལྷའི་གན་མཛོད་བཞིན། །དུལ་
དང་ཆ་གསེར་སུ་མེན་ག་གཟུགས་དུས། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དཀར་དམར་ལེགས་སྟེལ་
བའི། །བད་འདབ་མེ་དབང་གཡུ་ཡི་བད་མིལ་དགུ། །ཐེད་པ་མ་རུ་བྱ་བུའི་ན་རྒྱན་ཕྱོགས། །ན་
རྒྱན་གཡུ་ཡི་སྤྲ་ལྗན་ཉི་མའི་མཆེད། །རི་བོང་ཅན་དང་མཚུངས་པའི་སྟེ་རྩ་ང། །བྱུང་གཟུགས་
བ་མ་སངས་ཀྱིས་ཉེར་བྲངས་པའི། །གཡུ་ཚོམ་རྒྱ་སྐར་འབྲེང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །འཆར་
བྱབ་སྤངས་ཉེ་ལྷད་མོར་བཀམ་པ་བཞིན། །འཕར་ཕྱོགས་ཀ་བ་མེད་པའི་གནམ་མཐོང་
ནས། །བབས་པའི་སྟོང་འཁུན་ས་ཡི་ཆངས་པ་ཆེད། །རྒྱལ་ཁབ་ལས་འོངས་རིན་ཆེན་རྟོ་
ཡི་རིགས། །མ་ན་ཉི་དང་གཡང་ཉིའི་དབྱེད་གཟུགས་མང་། །སྟོང་གསུམ་རང་འབྲའི་བཀོད་
པ་རུལ་སྟན་རེད། །དོག་མིན་འཆར་བཟོད་དྲངས་པའི་སྟེ་ཉི་ཀ །སྤྱ་ཚོགས་ཚོས་མདངས་

མཁའ་དང་རིག་བྱེད་སོགས། །དབང་གཞུང་ཁེངས་པ་འཕྲོག་པའི་སྐྱ་མས་འབྲིད། །རིན་
ཆེན་སྐྱ་བཞིའི་ཁམས་བྱལ་ས་འཛིན་དབང་། །མུ་བྱུང་གསེར་གྱི་རི་བོའི་ཡུ་གུ་རྒྱད། །མཛེས་
པ་འཕྲོག་བཟོད་ས་སྒྲའི་ཕྱ་བྱང་རྒྱད། །བསེ་རུ་མེ་དང་སྐྱ་ཡི་ཞོ་གངས་བཞིད། །ལྷ་བབས་
འབྲུལ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་སྒོ་བྲིས་བྱ། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་བྲག་པོའི་གཟུགས། །དམར་
རྒྱུ་སྐྱ་གསུམ་ལས་(༡༩༩བ)འཕྲོས་དུས་མཐའི་མེས། །ལུས་མེད་གྲོང་ཁྱེར་བསྐྱེད་ལ་
མངོན་པར་ཆས། །སྤྱི་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཡེ་ཤེས་གྱི། །བྲིན་རྒྱབས་འདོད་པ་འཛོ་
བའི་བྱམ་པ་བཟང་། །མཛེས་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རེ་སྒྲོང་བའི། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
བྱེད་ཅོར་བྱའི་ཕ། །སྐྱ་ཡི་དབང་ཕྱག་གཙུག་ཅོར་ཞགས་པ་ཡིས། །ཉེ་བར་བཀྱག་པའི་རིན་
ཐང་མ་མཆིས་དངོས། །འབྲེང་བར་སྤེལ་ལེགས་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་ལ། །པད་རྒྱག་སྐྱ་དང་ཤེལ་
ཕྱ་ཞེ་མེལ་གསུམ། །དབང་སྤྱོན་ཅེ་མོ་གྲོལ་བ་ཅན་གྱི་འཛུམ། །རབ་དཀར་ཕྱང་པོ་འབྱུང་བ་
གཟའ་ཡི་གངས། །ལུས་དམར་མཁའ་མདའ་སྲིད་པ་ཕྱ་མེན་ཅེ། །རོ་དུས་སྐྱར་ལེན་ཡོན་
ཏན་གཟུགས་མེ་སོང་། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟོ་གནས་རུ་སྤྲེང་གི། །སྤྱ་ལའི་རྒྱང་འབྱུང་སྟོག་
ཏུ་རྒྱགས་པའི་ཤིང་། །འབྱུར་མེད་སོགས་ལ་བྲི་བཟང་ཀྱུར་མ། །རི་རྒྲའི་ཁལ་གྱིས་བར་
མཆོམས་མེད་པར་བྱུགས། །ཅི་ནའི་ཡུལ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་སྐྱན་སྤྱོདས་ནས། །འོངས་པའི་
རབ་དཀར་ཤོག་བྱ་རི་ཐིག་གཟུགས། །མཁའ་དང་འཕགས་ཅོར་གངས་མཚུངས་ངོས་ཡངས་
སྟ། །སོ་ཐར་སྟོམ་རྒྱན་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །བྱན་མོང་ལམ་དང་རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱུ་པ་བཞིའི། །མན་
ངག་ཐམ་མ་ཆད་པའི་དངོས་བརྒྱད་གྱི། །ཡོངས་འཛིན་སྒྲ་མའི་མཆོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། །ཉེ་
བ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པའི་བྱག་རུ་ཀུ། །སེལ་བྱེད་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་ཅི་སྐྱན་སྟོན། །རྒྱད་ཕྱེ་
བཞིའི་གཟུངས་སྟེ་ཕྱ་དབྱངས་གསལ་དང་། །མདོ་གཟུངས་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་གསོ་
སྤྱོད་སོགས། །ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐེལ་ཆོགས་གྱིས་འབྱུར་བྱར་གཏམས། །རྒྱུ་འབྲེན་འོད་
སྤངས་གཏུང་ལས་བྲིན་རྒྱབས་(༡༩༩ན)མཐུས། །ཤེབས་པའི་རིང་བསྐེལ་གཅིག་དང་ཤྱ་ཀྱའི་

གཙོའི། །རིང་བསྐལ་མ་ཤ་ཀ་ཆད་རི་བོང་ཅན། །གོང་བུ་གཟུགས་སོགས་བརྒྱ་ཕྱེད་གཅིག་གིས་ལྟ་། །བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤེ། །གདུང་ནག་དབུ་མའ་རིང་བསྐལ་འབྱུང་བའི་གངས། །རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་དབུ་སྐྱེས་ཤ་ལོ་བའི། །གདུང་མདོག་རིགས་གསུམ་རིག་པའི་རལ་གྱིའི་གདུང་། །རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ཞེས་གྲགས་ཤངས་པ་ཡི། །བདུན་བརྒྱད་ནང་ཆན་མཁས་བྱ་བ་ཁྱུང་པོ་དང་། །རིན་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་ཆོས་ཀྱི་སེང་གའི་གདུང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། །ཆེམས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་ཕྱག་བསྟར་སྒྲ་བརྟན་གཉིས། །བཟ་ཤིས་དོ་ཁ་མར་གྲགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི། །གཟི་འབར་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་སྒྲ་བརྟན་གཅིག་། །འཛིག་ཉེན་མིག་གཅིག་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོའི། །གདུང་རུས་མཁས་བྱ་བ་རྗེ་དང་བ་སོ་བའི། །དབུ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་མཁུན་དངོས་དགེ་འདུན་བྱ་བ། །ཆེམས་དང་ཀུན་མཁུན་ལེགས་པ་དོན་བྱ་བ་ཀྱི། །གདུང་རུས་སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་སྐྱ་ཤེའི་ཆལ། །སྒྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི། །དབུ་སྐྱེས་དབུ་བྲེག་ཆེམས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང་། །ཕྱག་ན་བསྐྱ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྤེའི། །དབུ་སྐྱེས་གང་གི་སྒྲ་བརྟན་ཕྱག་བཏབ་གཅིག་། །རིགས་བརྒྱའི་ཙོད་པན་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི། །དབུ་སྐྱེས་ཆ་ཤས་མ་ཉམས་ཕྱག་གི་སེན། །མགོན་པོ་འོད་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱ་འབྲུལ་ལས། །བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རིམ་བྱོན་ཀྱི། །ཐུགས་དམ་དམིགས་པའི་ཉེན་དང་ཡེ་ཤེས་པ། །དངོས་སུ་བཅུག་སྟེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་གས། །འཇམ་(༡༩༥)དཔལ་སྟོང་པོ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་ཡི། །སྒྲ་བརྟན་སྟན་ཀྱི་འཛིམ་པ་ལས་བསྐྱབས་རེ། །མཆོན་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བརྗོད་དཀའ་བའི། །རིན་ཆེན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གང་དེ་ཡི། །གཟིམས་རྒྱུ་ཐུགས་དམ་ཉེན་གས་རྗེ་སྟོ་མའི། །སྒྲ་བརྟན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཉོ་བའི། །ཆེམས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་གཟི་འོད་འབར་བ་གཅིག་། །སྐྱ་འཛིམ་ལས་བསྐྱབས་མཛད་བཅུའི་བཀོད་པ་དང་། །ཀུན་མཁུན་བུ་ཡི་སྒྲ་བརྟན་ཐུགས་སྐྱུག་མ། །འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་བྱ་བ་ཆེན་བྲིལ་བུའི་ཞབས། །སྟོ་བཟང་ཆོས་

ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གསེར་སྐྱེ་རེ། །འཛིགས་མཛད་དཔའ་པོའི་དདུལ་སྐྱེ་འཁོར་ལོ་སྟོམ། །ལྷན་
སྐྱེས་རང་འབྲེལ་རྒྱལ་ལི་མ་གཅིག་། །མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་ཀྱི་དོར་གསེར་སྐྱེ་རེ། །སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་སྐྱེ་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་མཐེན། །རིམ་བྱོན་ཐུགས་དམ་རྟེན་གས་ཟས་གཙང་
སྤྲུལ། །མྱོང་ཁྱེད་གཤེགས་པའི་སྤང་བརྟན་རྩྭ་ཁྲི་ཞེས། །རིན་ཆེན་གར་བྱ་འཕགས་ཡུལ་
དབུས་ལྷའི་རིགས། །བདེ་གཤེགས་དེ་ཡི་སྤང་བརྟན་སྤྲི་ཉི་ཡི། །བྲུག་བཏབ་གསུམ་དང་ཁོ་
བྱ་སྤང་ཐང་གི། །ཐོག་བྱབ་མ་རེ་གསེར་ལས་གར་ལྷག་གསུམ། །བཟ་ཤེས་ལི་མ་ལས་
བསྐྱབས་བྱབ་དབང་གི། །སྐྱེ་བརྟན་བྱང་དང་དོན་མེད་ལྷུང་འཁྱོར་མའི། །སྤང་བརྟན་གཙུག་ཏོར་
ནམ་རྒྱལ་གསེར་སྐྱེ་གཅིག་། །སེང་ཐྱེད་ནགས་ན་རོལ་བའི་མེ་བཙུན་མ། །གཙོ་འཁོར་འཕགས་
ཡུལ་དབུས་ལི་ཀ་སྤྲི་རའི། །བཏ་ཆེན་ཤུག་ལྷའི་ཐུགས་དམ་རྟེན། །སྐྱེ་དབང་རྒྱལ་དང་སེམས་
ཉིད་ངལ་གསོ་བའི། །འཕགས་མཆོག་སྤང་བརྟན་རྒྱ་གར་ལི་མ་རེ། །འཕགས་པ་བཙུ་གཅིག་
ཞལ་ཀྱི་དདུལ་སྐྱེ་དང་། །(༡༤༤)དོན་གཤམ་བསྐྱབས་གསང་བའི་བདག་པོའི་སྐྱེ། །མར་
མེ་མཛད་དང་མེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པའི། །བྲུག་ཆ་སྐྱབས་མཆོག་སྐྱེ་འཕྲེང་གཉིས་ཀ་ཡིས། །བྲུག་
བཏབ་སྤང་བརྟན་མཁའ་ཐིག་མེ་མཆོ་སྟེད། །མཁས་བྱབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི། །ཐུགས་དམ་རྟེན་གྱུར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད། །གྲིས་པའི་ཐང་སྐྱེ་ག་ཆར་མེ་ལྷ་
མའི། །སྐྱེ་ཐང་བྱིན་རྒྱལ་དུ་མ་བསྐྱས་པའི་ཆལ། །རས་གཞིར་བྲུགས་པ་མེ་བཙུན་ཐམས་
ཅད་མཐེན། །སྐྱེ་འཕྲེང་གཉིས་ཀས་རབ་དུ་གནས་པ་གཅིག་། །སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་མཐེན་རབ་
ཡེ་ཤེས་འབྲུལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱེད་བདག་པོར་མཛོན་བཞེངས་དེའི། །ཐུགས་དམ་
རྟེན་གྱུར་གྲིས་པའི་ཐང་སྐྱེའི་གས། །ཆེ་བ་བཞི་ལྷན་ལམ་རིམ་ལྷ་མ་དང་། །བྱབ་པའི་བྲུ་
མཆོག་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ། །མེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །གཟིམས་
རྒྱུད་རྟེན་གས་མེ་བཙུན་དེ་ཉིད་སྐྱེ། །གང་གིས་བྲུག་བཏབ་མེ་བཙུན་གོང་མ་ཡི། །ཐང་སྐྱེ་
པར་མ་དེ་ཡི་བྱར་དར་ལ། །གྲིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྤང་བརྟན་གཅིག་། །དུས་དཔྱའི་

གཤེད་པོ་རྩོམ་པ་ལྟེན་དང་། །མཁའ་སྐྱོད་དཔའ་མོ་གྲེ་རྩོམ་རྒྱལ་མ། །སེང་གའི་
སྐྱེད་དང་རྩོམ་པ་ལྟེན་ཆེ་སྐྱེན་མའི། །ཐང་སྐྱེད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད། །འཁོར་ལོ་སྐྱེས་པ་
ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་ཐང་གཟུགས། །འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི། །ཐང་སྐྱེད་ཅེ་
མོ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནས། །ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་འོད་མཆོན་མཐའ་ཡས་དང་། །བྱམས་པ་
སྐྱེན་རས་གཟིགས་མགོན་གསང་བདག་གི། །ཐང་སྐྱེད་དངོས་དང་རྒྱལ་དབྱེར་མེད་པ་
རེ། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །སྐྱེས་སྐྱུང་ཆ་(༡༩༩༧)ལས་བྲུག་གི་
ཅང་ཉེན། །གསོལ་སྤྱེར་འབྲུལ་མེད་ངེས་པར་ཐམས་ཅད་མཐེན། །དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་མགོན། །སྐྱེ་ལ་མནའ་པའི་བཟོ་བེད་གྱི་ཆལ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་
མཐེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི། །དབྱུ་ཞུ་གསུམ་དང་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་མགོན། །སློབ་བཟང་
རྒྱ་མཆོའི་སྐྱུང་བཞེས་སྤྱོད་འཁུན་གྱི། །གོས་བེར་ཆ་ཆང་སྐྱབས་མཆོག་དེ་ཉིད་གྱི། །སྐྱུང་
མནའ་པ་རྩེ་མཐུན་ན་བཟང་ཆ་ཆང་དང་། །གསོལ་སྤྱེར་བྱུང་སོར་ཞལ་དཀར་ཉོར་དུས་
མ། །མཆོད་ཅན་རིལ་བ་སྐྱེ་སྐྱེགས་བཟེད་ཞལ་དང་། །བདེ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་རྩོམ་
བྱིལ་བྱང་། །ཤེས་རབ་རང་སྐྱེད་འཁོལ་བའི་རྒྱ་མ་རྩ། །ལས་བཞིར་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཆོས་
ཡི། །བྲུག་ཐེང་རྒྱལ་ལྷན་ཉོར་བཟོའི་ཉིང་ཉིང་ལག །ལེགས་བཞད་གསར་ཅོམ་གནང་ཆས་
སམ་ཉ་གསུམ། །རྩོམ་པ་ལྟེན་ཆེ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ལྷན་ཆོགས། །སྐྱེན་བྱེད་དབང་རྩས་
བྱིན་རྒྱལ་ཅན་འགའ་དང་། །འབྱུང་འབྱུར་རྩོམ་པར་སྤོན་ལུས་བརྟན་པའི་ཤོ། །བསྐྱེད་པའི་
ཅ་བ་སོ་ཐར་ཆོགས་སྤྱེད་ཤིང་། །སྤོམ་པ་གནང་དུས་ཉོར་མཁོའི་ཚུ་ཆོགས་དང་། །ཐུང་ཤིང་
སྐྱེད་ཡི་འཕྲེང་བ་སྤྱེད་ཤིང་སྤྱེད་པས། །སྐྱུངས་ཉོགས་སྤྱུང་བའི་དམ་རྩས་བདུན་ཅེ་དང་། །སྤྱོད་བ་ཅམ་
གྱིས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་རྒྱུ། །བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པོ་ཡི་རིལ་བྱ་མང་། །མོས་ལྷན་
རྒྱུང་བ་དྲུག་པ་འཕྱར་སྤྱིང་གི། །འབབ་སྐྱེགས་གནས་སྐྱེད་པའི་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཤོ། །མེ་ཐེར་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁུན་པའི། །ངང་ཚུལ་བདག་གི་སྐྱེས་སྐྱུང་གཅིག་ཀྱང་མཆོས། །རིན་

ཆེན་མཐོན་ཀ་ལྷན་མའི་ཁོག་པ་ལ། །གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་རྒྱད་བྲེས་དེ་ཡི་སྤྱ། །སྤལ་
བཟང་ན་(༡༧༡)བའི་དབྱིད་དུ་སོན་མ་ཐག། །ཀུན་འབྱུང་སྤྱག་བསྐལ་གོ་སྐབས་ཉེར་འཕྲོག་
པའི། །རྒྱལ་གསུང་ཆ་ཤས་བསིལ་ལྷན་འགྱུར་རོ་འཆལ། །མཐིང་ལྷན་སྤྲེགས་བྱུར་རིན་
ཆེན་ཀ་ན་ཀ། །སྤྱངས་པའི་ཁུ་བས་ལེགས་བྲིས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། །སྤྱ་བོང་འཕྲོན་བྱེད་
བྱང་ལ་བདུད་ཅི་འདོ། །མཐིང་ཤོག་ངོས་ཡངས་གསེར་བཟང་བདུལ་བ་ཡིས། །བྲིས་པའི་
མདོ་ཐུན་ཐུབ་པ་དུས་ཀྱི་གངས། །གསེར་དདུལ་སྤེལ་མས་ལེགས་བྲིས་གདེངས་ཅན་
རྒྱ། །བདེ་གཤེགས་ཞལ་གསུངས་མདོ་རྒྱད་ཐོར་བྱ་འགའི། །ཡིག་གཟུགས་རབ་དཀར་
ཤོག་བྱའི་ངོས་ཡངས་ལ། །བྲིས་པ་སྤྱ་མིག་ཅེ་མོ་རི་བོང་ཅན། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ཁོར་དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེད། །རྒྱ་དཔེ་ཤེར་བྱིན་བསྐྱས་པའི་སྤྲེགས་བཅ་གཅིག། །མ་འབྲེས་ཆོས་ཀུན་
ཡོངས་གཟེགས་དགེ་འདུན་བྱུག། །བྱག་སོར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྲིས་བསྐལ་བཟང་པོར། །རྩེ་
བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་བྱག་བཏབ་ལམ་སྒྲོན་དང་། །གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ། །རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་བྱག་བྲིས་མཆན་པ་གཅིག། །བདེན་གཉིས་ཆོས་ཀུན་ལག་མཐེལ་རྩམ་བཞིན་
དུ། །སྒྲོན་ཀུས་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོའི་ལེགས་བཤའ་གསུང་། །གསེར་སྤྱངས་ཁུ་བས་མཐིང་
ཤོག་ལ་བཀོད་པ། །མ་ཆང་མེད་དང་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་ཡི། །གསུང་འབྱམ་གསེར་མ་རྩྭ་དང་
སྤྱ་ཆོས་ཆར། །རེ་མིག་མཁས་མཆོག་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤེས་ཀྱི། །དབུ་མའི་སྤྱི་ཐལ་གང་གིས་
བྱག་བྲིས་མ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་རྩེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱ་ལས་འོངས་
བདུད་ཅིའི་ལུང་། །གང་འདུལ་འཆི་མེད་སློག་གི་བཙུད་ལེན་དུ། །སྤལ་བའི་སྤྱ་འཕྲུང་གཉིས་
ཀའི་གསུང་འབྱམ་(༡༧༢)པོར། །མ་ཆང་མེད་རྫོགས་སྤྱིབ་མེད་སྤྱན་རས་ཀྱིས། །རྒྱན་
དུ་བཅའ་བའི་འཕྲུང་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། །རབ་འབྱམས་རྒྱད་སྤེའི་ལྷ་ཡི་མདོན་རྟོགས་
རིགས། །ཆེ་བྱང་ཡུན་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྩེའི་སར། །གྲོལ་བ་སྤྱིར་ཀུས་སྤྱ་མེད་ཐབ་ཆོས་
མང་། །ཡུན་རིང་བཅངས་པའི་བྱག་སི་རྒྱད་སྤེ་སྤྱིའི། །རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོས་སྤྱ་བ་

གཅིག་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་གསེར་མངལ་ཅན། །རྣམ་འབྲེད་རལ་ཁུར་སྤྲུག་པོ་
ལས་བབས་པའི། །བསྟན་བཅོས་དག་བྱེད་ལྟ་ཡི་ཆུ་བོའི་རྒྱན། །གསེར་བྲིས་མཚོ་རྩ་སྐྱ་
ཆོས་མཁའ་གཟུགས་མཁའ། །རི་བོང་ཅན་གྱི་རྩེས་འགྲོའི་དབུ་བ་རྒྱོད། །འོད་ཟེར་དེ་མ་མེད་
འཕྲོ་དུས་མཐའི་མེས། །བརྟག་དཀའི་ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ཁམས། །ཐལ་བར་
བསྟེག་པའི་སྟོན་བྱུང་བྲང་སྟོང་གི། །བདེན་ཆོག་དུ་བའི་རི་མོ་དེང་ཡང་བཟ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་
གྲུབ་བྲུག་བཞེས་ལས་འོངས་པའི། །རིང་བསྟེལ་རྣམ་བཞིའི་གཟུངས་འབུལ་ཆོ་ག་
བཞིན། །ཉམས་སུ་བསྟར་འདིས་བགང་ཡས་ཡིད་ཅན་གྱི། །སྤྱིབ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ལ་
ཅི་ཞིག་སྟོས། །སྟོབས་ལྡན་འཕྲོག་བྱེད་དར་མའི་དབུང་བ་ཡིས། །བཏེག་པའི་རིན་ཆེན་ཁྲི་
འཕང་ཡངས་པའི་དབུས། །མཁས་གྲུབ་ཞལ་གསུང་ལྷན་ལ་ཡི་དྲི། །འབུལ་བའི་རིན་ཆེན་
གཏེར་གྱི་བུམ་བཟང་སྟེ། །དབུལ་དཀར་མིག་བྲུག་སྦྱོར་བའི་སྤང་གངས་གྱི། །གནོད་སྦྱིན་
ཐོ་མའི་འཁོར་ལོ་ཆོགས་བདག་ལྷ། །རྒྱལ་གྱི་དགའ་མར་ཅེ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ། །བརྟན་
གཡོ་དབྱིག་གི་སྟོང་པའི་ཐོང་དུ་བསྐྱབས། །བརྒྱ་བྱེད་སྤང་ལྡན་དབུལ་གྱི་བྲེ་ཆེན་
དང་། །གསེར་གཡུ་བྱུ་རུ་སྤྱི་ཀ་ལ་སོགས། །རིན་ཆེན་གཅུལ་དུ་བཟམ་པའི་ས་གཞིའི་
མདུན། །བསྟན་སྤང་(༡༩༩༥)དབང་པོའི་སྤང་བརྟན་ཉེར་བཀོད་ནས། །བསམ་ཡས་མཚོད་
པའི་རྩེས་གྱི་བྲེ་བྲག་དང་། །ཞལ་ཁབ་ཚོག་བཅས་རང་སྤང་སྤང་བའི་གོ། །རྟེ་ལོའི་བྲུག་ཤན་
འབུལ་མེད་དག་འཛོམས་གྱི། །མཚོན་ཆས་ལང་ཀའི་པོ་བྲང་ལྟ་བུར་རྩམས། །འཁྲི་ཤིང་
མཆད་གཞོན་རྒྱའི་འོག་བགས་རྒྱན། །སིལ་སིལ་གཡོ་ལྡན་ལྟོ་སྟོགས་ནོར་འཛིན་མས། །རབ་
དཀར་སོ་འབྲེང་ངོམ་པའི་མདངས་གྱི་ཆ། །གསལ་བའི་ཤོག་བྲུ་ཅེ་མོ་རི་ཐིག་དང་། །མཁའ་
བཟོད་ངོས་སུ་ཆོས་སྤང་ནོར་གྱི་ལྷ། །གཙང་རིས་དབལ་མགོན་མཚོད་པའི་སྟོན་གྱི་
གཟུངས། །རིག་པ་བྲུག་རོན་བཟ་ཤེས་འདོད་གསོལ་ཆོག་། །ཉེན་འབྲེལ་སྟོང་པོ་དེས་བསྐྱོས་
གཟུངས་གྱི་ཆོགས། །རིན་ཆེན་སྟོན་སྟོས་ལྷ་སྤྲུག་ལྷ་ཡི་བཅུད། །སྤྱར་བུར་སྤངས་པའི་ས་

འཛིན་ཅེ་མོ་ན། །འཆར་ཀའི་མདངས་ལ་འཁྱུ་བའི་བཟོག་དམར། །རྟོ་རྟེ་སང་ལམ་རེ་ཁའི་
ལྷ་རེ་བེས། །གཞན་ཡང་མདངས་ལྷན་སྤང་འཁོར་དཔུལ་དཀར་གྱི། །རྟ་མིག་གཟུགས་དང་
རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་སྤྱེ། །ཁལ་ལྷ་སྟོ་བལ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་ཤོ་དགུ། །འཇམ་མཉེན་རིག་ན་བདེ་
བའི་ལྷ་རྩས་ཀྱི། །ཁེངས་འཕྲོག་གོས་དར་རས་ཀྱི་ཁུར་གངས་ཆེས། །དབང་སྟོགས་གན་
མཛོད་ལས་འོངས་སྟོན་ཤིང་གི། །ལོ་མའི་སྤར་མ་བམ་པོ་དུ་མ་བཅེགས། །ནས་དཀར་མཚན་
གྱིས་ལྷག་བའི་སྤུམ་བུའི་ཁལ། །དེ་བཞིན་ལན་ཚུ་ཐེག་སྟོང་དབང་གི་གངས། །འབྲས་
ལྷང་བྱག་ལྷ་འབྲུ་རིགས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །གྱི་ལྷའི་ཆོགས་ལས་འཛགས་བའི་རོ་མངར་
བཅུད། །དྲངས་སྟེགས་སྟེ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲུང་འབྲས། །སྟོན་ལེགས་སྣ་ཚོགས་བཟང་བྱག་
རུས་ལྷན་སྟོན། །ཅན་དན་དཀར་དམར་བྱག་པ་འདབ་(༡༧)ཟུང་ཅན། །དམར་སེར་སྤར་
བའི་སྟོས་དང་ལྷན་སྟེས་ཀྱི། །དད་པ་འབྲུལ་བའི་བསངས་རིགས་ཅི་ཤིང་ཆོགས། །ལྷ་སྤག་
ལྷ་ཡི་བཅུད་དང་འཕགས་ལུལ་སོགས། །དམ་བའི་ཞབས་སེན་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཡིས། །ཤིས་
བྱས་གནས་ཆེན་ས་རྒྱ་རྩོལ་སོགས། །སྟོང་འཕྲོར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོ་འཕར་བྱེ། །བུམ་
ནང་དབང་སྟོགས་གན་མཛོད་ལས་འོངས་བའི། །གོས་དཀར་ལུ་ཉང་བཟ་ཤིས་ཡི་གའི་
རིས། །གསལ་བའི་ཡོལ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་སྟོང་གི་ཆར། །བཅད་ལྷན་བཟང་པོའི་གོས་ཀྱི་ལྷ་རེ་
བེས། །བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱུར་ཆང་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི། །གོ་འབྲེད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་རྩ་སོང་
བའི་རོས། །བཅུ་གཉིས་མཛད་བའི་སྟོན་སྣ་པན་ཚུན་དུ། །ལྷན་ཅིག་འཛིངས་དེ་པན་བདེའི་
དཔལ་དུ་འཁྲིགས། །རྩ་ཅན་གྱང་གྱི་གོང་དུ་གཟེམས་ཁྱིའི་མཐར། །བདེ་གཤེགས་རྟ་ལྷང་
ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་། །ཚོངས་ཆེན་རྒྱ་ལྷ་མོ་ཡི་པང་བ་དུ། །མནལ་ལྷར་རིག་བའི་
གོགས་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་དུ། །བཏང་བའི་གཟུགས་སྐྱུ་རགས་བའི་དོ་རྩ་དུ། །འཇམ་གླིང་
རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་ཡང་། །གཞལ་བར་རུས་མིན་ཉོག་གི་སྟོ་གོས་ཞེས། །སྐྱེ་
གསུང་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་ནོར། །དཔུལ་དཀར་ལྷ་ཡིས་ལྷག་བའི་དགུ་བརྒྱའི་

སྤང་། །ལས་བསྐྱབས་ཟ་མ་ཏོག་བཅས་བྱམ་པའི་དབྱས། །བཞུགས་མོད་པན་བདེའི་དགོས་
འདོད་བྱ་ཆར་དུ། །འབེབས་ལ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཉེ་རིང་མེད། །གཟིགས་པ་བྱང་པོས་
བཏང་ཡང་མཁའ་མཉམ་གྱི། །འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན། །ཤུགས་ཟུར་
གྱིས་ལྟ་བའི་ཞབས་རིང་འབྲམ། །བཏབ་པའི་འཆིང་བས་ནམ་ཡང་བཏང་མི་བྱ། །དེ་སྤང་
མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་ཆ་ཅམ་(༩༥)གྱིས། །བབྱང་ཡས་བསྐྱལ་པའི་སྤྲིག་ཐུན་སྤྲིག་པོ་
ཡང་། །སེལ་བྱེད་ཞལ་སྤྱོན་གཉིས་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་། །དོན་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་
འདི་ན་ངོམ། །སྤང་བརྟན་དེའི་རྒྱ་མཁའ་ཐིག་དུས་སྤང་གི། །རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་གར་བྱ་
ལས་བསྐྱབས་ཤིང་། །ལྡོན་དམར་རི་ཅིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་འཕང་བཅས། །བྱུག་པའི་གསེར་
ལ་མགུར་ཞོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཟུང་། །བྱང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་འཆི་མེད་ཟས་མཚོག་གིས། །གང་དབྱས་
རིན་ཆེན་བྱ་བྱ་བྱ་ར་སྤྱིད། །བྱེད་གསུམ་སྤོར་ལྡན་པ་ལམ་པད་གཟུགས་གཅིག་དབང་སྤོན་
མ་ར་ག་ཏའི་སྤ་ཡིས་སྤྱུག་ཁྲི་མཐོངས་གཡུ་ཡི་རྩོུ་རྩོུ་རྩོུ་སོགས། །བཀོད་ལེགས་གསེར་
ཟངས་རྒྱལ་ཡོལ་དང་བཅས་པའི། །ནང་གཞུག་མཐོང་ཤོག་གཅིང་མར་ས་རྒྱའི་རྒྱས། །བྲིས་
པའི་མཚན་དང་ནམ་དག་རྒྱད་གཟུངས་རིགས། །སྤ་རབ་རྒྱལ་ལས་འདས་ཀྱང་སྤོང་དམན་
ངོར། །སྤྱུ་ལས་རིང་བསེལ་ཚུལ་དུ་ཐེབས་པའི་གདུང་། །ཁུངས་བཅུན་བྲག་པོ་བཤེས་གཉན་
འགར་དགོ་བའི། །གདུང་སྐལ་རྩོ་བོའི་དབྱ་སྤང་རིང་བསེལ་དང་། །གདུང་ནག་ཤོ་སྤང་
པའི་གདུང་རིགས་གསུམ། །རིག་རལ་གདུང་དང་ཤུ་སྤྱི་ཡི། །བྲུག་ཏྲི་རྩོད་ཆིངས་ཆལ་
པ་རྩེ་སྤ་མའི། །སྤམ་སྤར་དུས་བྱ་མཁས་བྱབ་ཐམས་ཅད་མཐེན། །དབྱ་སྤྱེས་དཔེན་ས་པ་
ཡི་ན་བཟའི་ཆ། །རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དབྱ་སྤྱེས་དང་། །དབྱ་རིག་ན་བཟའ་ཀུན་
མཐེན་ལྟ་པ་ཡི། །དབྱ་སྤྱེས་སྤམ་སྤར་ཆལ་བྱ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི། །དབྱ་ལོ་བྱབས་དང་ཤངས་མཚལ་
བྲུག་སེན་ཆེམས། །རྒྱན་བཞེས་བབྱང་སྤོང་གཟུངས་འབྲལ་བྲུག་བསྐྱར་དུ། །སྤལ་བའི་ཉིད་
ཀྱི་སྤང་བརྟན་བྱིན་(༩༥)རྒྱབས་ཅན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་འབྲ་གཟུགས་གཟི་བྱིན་

གྱི། །བ་འགྲེད་པ་བྱང་དང་ཐོང་མཛེ། །སྤང་བརྟན་ཕྱག་བཏབ་མིག་གངས་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས། །བྲག་པོ་འཛིགས་མཛད་རྗེ་རྗེའི་བྱིན་ཅན་སྐྱ། །ལྷ་འཛིན་ལས་བསྐྱབས་མཛད་
བཅུའི་སྤང་བརྟན་དང་། །སྤྱི་ཉིའི་ཕྱག་ཚུ་ཕྱག་བཏབ་ཡི་དམ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་
བཅས་པའི་འདྲ་སྐྱ་མང་། །གསན་ཡིག་སྒྲེགས་བཅ་ཉམས་བཞེས་གསལ་བྱེད་དུ། །ཡུན་
རིང་བསྟེན་པའི་བདེ་མཆོག་ཆོས་སྐྱོར་འགའ། །བྱང་ཆེན་སྤྱར་ལམ་དམར་བྲིད་གསེར་མ་
སོགས། །ལེགས་བཤད་གསུང་གི་སྒྲེགས་བྱ་ཆ་ཆང་བ། །འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་སྐྱེ་བདུན་
སྐྱ་ཤ་དང་། །བཅུད་ལེན་བདུད་རྩིའི་རིལ་བུ་བགྱངས་ཡས་སོགས། །རིང་བསྐྱེལ་བཞི་དང་
གནོད་སྐྱོན་པོ་མོ་ཡི། །འཁོར་ལོ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོའི་རྒྱུད་བཞིན་དུ། །བསྐྱབས་པར་
འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་བྱ། །ཡོངས་སུ་འདུ་བ་ང་ལས་རྒྱ་ཡི་མཛོད། །དབང་གཞུ་
ལྷར་བཀ་ཟ་འོག་ན་བཟའ་དང་། །སྤྱར་ལེན་འབྲེང་བར་སྐྱེལ་བའི་བྱང་བྱལ་རྒྱ། །ཀྱན་ཡིད་
འཕྲོག་པའི་སྤང་བ་འདི་ཡི་དཔེར། །རང་གི་བྲི་མ་ལས་གཞན་སུ་ཡིས་རྟོད། །ཐོགས་རེག་
མ་མཆིས་བར་གྱི་སྤང་བ་ཡོངས། །འགོབས་པའི་སྤྱ་ཉིག་འོད་ཆགས་མཁའ་གོས་གྱི། །སྐྱབས་
ལས་རེག་འཛིན་གྲུབ་པ་འཆི་མེད་བྱས། །མཆོད་རྗེས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་དུ་
བཀམ། །མཐའ་དབུས་བགྱང་ལས་འདས་པའི་ལྷས་ཅན་གྱིས། །གཙུག་ཏྲར་ས་ལ་བསྐྱེལ་
བའི་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །ལག་བྱང་རིན་ཆེན་བརྒྱའི་ཟུ་འབྱར། །སྤྱ་ཆོགས་དངོས་པོའི་དཔལ་
ཀྱན་བཅུད་དུ་ཆགས། །ལྷག་བསམ་རིན་ཆེན་ཤིང་རྩའི་ཁྱོགས་སྤངས་པའི། །ཅི་འཕྱོར་རྗེས་
(༡༥༠ན)གྱི་བྱང་པོ་འདིར་གྱངས་ཆོ། །མ་སྤྱད་ཀྱན་དུ་བཟའ་པོའི་མཆོད་སྤྱིན་གྱི། །གཏམ་
ལ་མཆར་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་གོས་སྤྱང་། །དཀར་ནག་རྒྱ་དང་ལི་བལ་ཀ་སྤྱི་རི། །བསེལ་ལྷན་
ཆེན་པོ་ཏྲར་དང་ཡ་ཙེ་སོགས། །སྤྱ་དང་ལྷས་གྱི་ཆ་ལུགས་སྤྱ་ཆོགས་སུ། །བསྐྱར་བའི་
ཡུལ་གྱ་ལས་འོངས་ཕུན་ཆོགས་དངོས། །ལྷ་མའི་མཆོད་སྤྱང་འདི་ཡི་མཆོད་རྗེས་སུ། །ཆེད་
དམིགས་གསར་དུ་བཟོ་བོས་འདུ་བྱས་པར། །གདེངས་ཅན་མཁའ་དང་རེག་བྱེད་དཔལ་

དཀར་སྤང་། །ལས་བསྐྱེད་མཐུལ་འཕུལ་དང་སྤྲུལ་མཛེས་གཅིག་། །རིན་ཆེན་གཉིས་པ་
དུས་ཕྱག་མེ་སྤང་ལས། །བསྐྱེད་པ་པའི་འཛིག་ཉེན་བཞོད་པའི་མཐུལ། །བསྐྱེད་པ་གནས་
དང་སྤྲུལ་པ་། །ལ་སོགས་སྤྲུལ་པ་བཞོད་པས་བྱུང་པར་བྱང་། །དེའུ་དཀར་ཆེན་སྤྲུལ་
བསྐྱེད་པ་ཕྱག་བདུན། །དུག་གི་སྤང་བྱངས་ལས་བསྐྱེད་པ་བདུན་ཆར་ཉིང་། །གཉིས་དང་
སྤྲུལ་པ་འཛོག་པའི་སྤང་གསལ་སྤྲོད། །མཁའ་མིག་མཆོ་ཡི་སྤང་ལས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་། །སྤྲུ་
ཆེ་བྱང་རེ་ལས་བསྐྱེད་པ་བཞོད་ལེགས་ཆ། །སྤྲོན་དམར་རྒྱལ་པའི་བྱངས་ཁལ་ཆ་གསེར་
རྒྱུ། །ཐོང་མཆོག་ཞོ་བསྐྱེད་པ་བདག་ལས་བསྐྱེད་པ་པའི། །མཆོད་ཀོང་ཆ་བྱང་ཆུ་སྤྲུལ་བཞད་
པའི་བུམ། །ཆེ་ཆུང་ཆ་བཞི་རག་ཉིང་བདུན་ཆར་གསུམ། །སྤྲོན་དམར་གསེར་རྒྱུ་བྱུགས་
པའི་སྤྲོས་ཀྱི་སྤྲིང་། །ཞིང་ཁམས་འགོངས་པའི་བྱི་འཛོན་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསྐྱེད་པ་པའི་མཆོད་
ཡོན་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱུག་། །ཕྱགས་དམར་ཡོན་ཉན་ཅ་དང་ཉེ་མ་ཞོ། །ཐིག་མཆོ་དུས་ལས་
བསྐྱེད་པ་པའི་པད་སྤྲོད་ཅེར། །བཟ་ཤིས་རྣམ་ཀུན་སྤྲོད་པའི་མཆོན་མ་བསྐྱེད། །ལྷ་དབང་
འཛོན་(༡༥༠བ)བྱེད་བྱང་གི་འབབ་སྤྲེགས་གསལ། །འཇམ་དབྱངས་མི་རྩེ་ས་ཡི་ཆངས་པ་
ཆེས། །སྤྲུལ་པའི་མཁའ་མདའི་གསེར་སྤང་མཐུལ། །བྱང་སྤྲུགས་ལུས་ཅན་དཔག་མེད་རྣམ་
འཛོན་སར། །ཁ་ལོ་སྤྲུར་མཁས་རྩེ་བཅུན་དམ་པས་དབུས། །མཆོག་དམན་དུ་མས་ལུས་
པའི་དེའུ་དཀར་གྱི། །ཞིང་ཁམས་བཅུ་དབྱེད་གི་མཐུལ་གཉིས། །དེའུ་དཀར་ལས་
བསྐྱེད་པ་ཡོལ་གོ་བུམ་པ་སོགས། །ཆེ་བཞོད་རིན་ཆེན་རྩོད་རིགས་གཡང་ཉིལའི། །བུམ་པ་
སྤྲོས་སྤྲོད་ལ་སོགས་རྒྱལ་པའི་བྱངས། །རིན་ཆེན་དབྱིག་བཞི་ཤེལ་གྱི་ཡོལ་གོ་ལ། །རྩེ་
བཅུན་ཉིད་གྱི་ཞལ་དཀར་ཉོར་དུས་སོགས། །བཅུད་སྤྲོད་སྤྲེགས་བཅས་ལྷ་དང་དཀར་དབྱང་
སྤྲུགས། །གུ་གུ་ཤ་དང་ཡེ་ས་ལུང་བསྐྱེད་པ་པའི། །དབྱེད་པ་རྒྱ་སྤྲུང་བྱངས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་
བསྐྱེད། །དེའུ་དང་བ་སོ་ལས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ། །འོས་པའི་རིན་ཆེན་བདུན་གཟུགས་
སྤྲུལ་པས་རྒྱུའི། །བཟ་ཤིས་ཉགས་མཆོན་བསྐྱེད་དང་བྱུ་རུ་ཤེལ། །གསེར་བྱངས་འཁོར་

ལོ་ཞུགས་ཀྱི་འོད་འབར་ཞིང་། །རྒྱལ་བས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟ་ཤིས་པའི། །རྩལ་
བརྒྱད་དགེ་ལེགས་བྱེད་པོར་རྩ་ན་སྤྱད། །རྒྱ་མཚོའི་འགམ་སྐྱེས་བྱ་བུའི་འཁྲི་ཤིང་དང་། །སྒང་
པོའི་མཆེ་བ་བསེ་བུའི་རྩ་དང་དབྱེད། །རི་དྲགས་འདབ་ཆགས་གཟུགས་ཀྱིས་བདུག་སྟོས་
དེ། །འབྲུལ་སོགས་ངོ་མཚར་སྒྱུ་མ་གཉིས་པ་བཤམས། །སྟོང་འཁུན་ཡུལ་གྱར་ཉོར་དང་རྒྱ་
ཡི་དུས། །བསྐྱབས་པའི་སིལ་སྟན་ཆ་བཞི་ཆ་ལང་ཆ། །རི་བོ་རྒྱ་རྩེ་རྒྱ་གཟུགས་གསར་བ་
ལས། །གདངས་སྟན་ན་བའི་བདུད་རྩི་སྟོན་མེད་འཛུགས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱན་དང་མཚོད་
རྩལ་སོགས། །གསར་བསྐྱེད་རིན་ཆེན་དང་པོ་བྱགས་པའི་གདན། །འཕྲོག་བྱེད་ས་སོན་
མཚམས་(༡༥༡)ཀྱི་རི་བོའི་ངོས། །བསེ་བུ་རྩ་བུར་རྒྱ་བའི་ཁལ་གངས་སོང་། །ནམ་མཁའི་
རྒྱན་གྱར་ནི་ལ་ཞུན་མའི་ངོས། །སྐྱ་ཚོགས་དབང་གཞུང་ཚོན་བཟ་བུམ་གདན་དང་། །དིང་
པོན་སྟོ་སེར་ཚོན་ཚོགས་སྒྲ་རེ་ལས། །བྱང་བྱུལ་ཚུ་འཛིན་གཡོ་འབྲེལ་གས་བྱས་
མཛེས། །གཞན་ཡང་ཉོར་དང་རྒྱ་ཡི་པོ་བྱང་ལས། །འོངས་པའི་དིང་པོན་བཟུལ་བཏགས་
གན་གོས་སོགས། །སྐྱ་ཚོགས་ཚོན་མདངས་སྟེལ་བའི་གནམ་གྱི་རྒྱན། །ཕྱོགས་ཀྱི་གདུང་
མ་གེས་པའི་སྒྲིང་ཡོངས་ཁྲབ། །ཚུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་སྟེགས་པའི་པན་ཚུན་ལག། །སྟེལ་ཞིང་
ནོར་བུའི་ཕྱ་གྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས། །འདི་ཉིད་སྐྱུལ་ལ་ན་བ་བརྒྱད་པ་ཡང་། །བསྐྱལ་པར་ཀྱན་
ཏུ་རྟོགས་པས་གཡེངས་སམ་སྟམ། །སྟོང་འཁུན་སྟེག་མའི་ལག་བྱང་རོལ་ཅེད་ཀྱིས། །རིན་
ཆེན་སྐྱ་ལྗེའི་སྤང་བུ་པན་ཚུན་དུ། །བཏགས་པའི་ཟ་འོག་ལས་བསྐྱབ་བྱེ་བྱར་དང་། །འཕན་
གཟུགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་མ་ཅན། །བཟ་ཤིས་ཏགས་རྩལ་སྐྱ་བདུན་ནོར་བུ་
དང་། །ཉོར་སྟོད་འདོད་ཡོན་བཞོད་པས་མཛེས་པའི་འཕན། །བསེར་བུའི་རྒྱང་གིས་བསྟོད་
པའི་ཡན་ལག་གིས། །བར་སྒྲང་མ་ལུས་འོད་ལྗེའི་རེ་ལྷས་འགོངས། །དུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
བརྒྱ་པག་དགུ་སྟེད་ལས། །སྟེག་པའི་ཐུག་ཀྱི་ཀ་སོགས་རིན་ཆེན་གྱི། །རི་མོ་ཚར་དུ་དངར་
བའི་ནོར་བུའི་འཕན། །བྱང་སོགས་མཚོད་པའི་སྟོན་བྱང་སྒྲ་མེད་འཕྲོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་དང་

བརྟེན་པའི་གཞོལ། །སྤྱི་མཐུན་དཔལ་གྱི་ཤར་རིའི་སྤྲལ་པ་ནས། །ཆོས་པ་ཙམ་མོད་ཡིད་
ཙན་མ་ལུས་པའི། །ལེགས་བྲས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་འབྲེང་གེན་དུ་འབྱུང། །འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་གཟིགས་པའི་བདེ་དགའ་ལ། །འགོད་(༡༥༡བ)པའི་རྣམ་དཀར་སར་མ་ཉིའི་ནོར། །སྤྲིགས་
དུས་སྤྱལ་གྱི་ཁ་ལས་སྤྱངས་མོད་ཀྱང་། །སྤིད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྒོར་དུ་ག་ལ་བྱིང་། །དེ་ལྟ་ན་
ཡང་རིགས་ཀྱན་བྱེད་པོ་ཡི། །ཞལ་ལྷང་ཆད་མའི་རྒྱད་དོན་ལས་འོངས་པའི། །དམ་ཡེ་དབྱེར་
མེད་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་བརྗོད་འབྲས། །མ་འཁྲལ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱིར་
དུ། །སྤྲལས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་པོ་ཉ་མོས། །བཀུག་པའི་རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱི་མཛའ་བོ་
གསར། །འོངས་པ་ཉིད་ནས་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་པའི། །སྤྱིང་པོའི་གར་བུ་ཉིད་དུ་སྤར་
ཡང་བསྐྱབས། །སྒོ་གྲོས་མ་འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་ཚུ་ཤེལ་ཁམས། །དྲི་མ་ལན་བརྒྱར་བྱིས་པའི་
ངོས་ཡངས་སུ། །དུས་གསུམ་རྣམ་འདྲན་ཀྱན་གྱི་རང་གཟུགས་གར། །ཤར་བའི་འདྲན་
མཆོག་བདུད་ཅིའི་འབྱུང་གནས་དེའི། །གང་ལ་འཕོག་ཀྱང་མ་དག་ཆ་གདུང་ནད། །ཡོངས་
སུ་བཅིལ་བའི་བྲུགས་རྩེ་ག་བྱར་སྤྲན། །ཞུགས་པས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་ལེགས་ལམ་
གྱི། །འདབ་རྒྱ་ཉེར་གྲོལ་ཀྱུ་ལྷ་དུ་ཡི་ཆལ། །དམ་པའི་བྱེད་ཆོས་གང་གི་ཡོན་ཏན་དེ། །ཆེད་
དུ་མ་བསྐྱོས་པར་ཡང་ཉེར་འཕོས་པའི། །ཞབས་རིམ་གཏུག་མར་གནས་པ་མཆོག་དམན་
སོགས། །རྣམ་དཀར་དཔག་གིས་མི་ལང་མཐུ་བརྟས་དེས། །ལྷག་བསམ་རིན་ཆེན་ཁམས་
ཀྱབ་སྤྱན་པོའི་ཆལ། །བཙོན་འགྲུས་ནོར་རྒྱས་གྱིས་བཅིངས་སུ་བཤིང་གིས། །ཉེ་བར་བསྐྱེལ་
ལས་དོན་གཉིས་མ་ལུས་པའི། །འབྱུང་གནས་ཀྱི་བི་ད་ར་འདི་འཁྲུངས་སོ། །གང་གི་དོ་རྒྱར་
སྤྱིང་བཞེའི་དགོ་མཆོན་ཀྱན། །སྤྱངས་ཀྱང་རིན་དུ་ཆོག་མིན་ནོར་བུའི་ཆོགས། །གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་པའི་ངོ་མཆར་བཀོད་པ་ཡི། །མངོན་སུམ་འདི་ཡང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མིན་ན། །གཞུག་
ལག་(༡༥༡ན)མངོན་པར་འདུ་བྱིས་སྒོ་གསུམ་གྱི། །བསོད་ནམས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
གཟུགས་ཀྱི་སྒོ། །འདི་ཡི་ཆ་ཤས་མཐའ་དེ་གང་དུ་ཞེས། །ཐ་མལ་སྒོ་གྲོས་མིག་གིས་ག་ལ་

རྟེན། །གཙམ་བྱ་ཙམ་མིན་དོན་ལྡན་སྤྱད་བྱངས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་ཟེགས་མའི་ཆ་
ལས་ཤིག་། །འཁོར་བའི་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་གཙུ་རྩའི། །པང་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་བྱངས་པ་འདི་སྤྱུས་
སོ། །ལེགས་བྲས་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་འགྲོ་རྒྱུད་ཀྱི། །ཆོས་དཀར་རིགས་ཀྱི་མ་དོས་
བདག་པོའི་མཐུས། །པབ་པའི་དགེ་ཚོགས་ཉལ་འགྲོ་བཟོད་མེད་རྒྱུ། །བྱང་གྲོལ་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་གཅིག་འབྲེལ་བས། །པན་མཛད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡི། །སྤྱ་
དབང་དོ་ཀར་ཅེ་ལ་གསེར་གྱི་འོད། །འབྲིན་པའི་ཞུ་སེར་ལུགས་བཟང་བསམ་འཕེལ་
དབང་། །རྟག་ཏུ་པན་བདེའི་དཔལ་དུ་མངོན་གསལ་ཤོག། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞལ་གསུངས་
ལེགས་བཤད་མཚོར། །དད་གསུམ་གྱུ་རྗེངས་བརྟན་པོས་རབ་ཞུགས་ཏེ། །ཐོས་དང་བསམ་
སྒོམ་པ་རོལ་རིན་ཆེན་གླིང་། །ཕྱིན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། །བཟ་ཤིས་
ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྤྱན་པོའི་སྟོར། །བསྐྱབ་གསུམ་འཆི་མེད་འབྱོར་བས་ཉེར་གཏམས་
པའི། །ཆོས་བཟང་ལྷ་ཡི་འདུན་སའི་སྡེ་ཆེན་པོ། །བཤད་སྐྱབ་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷར་རབ་རྒྱས་
ཤོག། །སྒོ་བཟང་དཔལ་གྱི་འབྲེ་ཤིང་གཞོན་རུ་ལས། །བསིལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སྤྲན་གྱིས་ཆ་
བའི་རིག་། །སེལ་བྱེད་སྤྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས། །བསྟན་འཛིན་སྤྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་འཕེལ་
རྒྱས་ཤོག། །དཀར་མིན་དུས་ཀྱི་ཆད་པ་ཉེར་བསྐྱངས་པའི། །འཛིག་རྟེན་(༡༥༩བ)མི་ཤིས་
གང་རིག་མ་ལུས་པ། །ལེགས་སྤྱད་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོས་བསུས་པ་ཡི། །དགའ་སྦྱིད་བོ་
བའི་ཆོར་བས་ཡོངས་འཛམས་ཤོག། །རྒྱལ་འདིར་སྒོ་གསུམ་ངལ་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ། །བགྱིས་
པའི་ནམ་སྤྲོན་ཞོ་འཕྱང་མཚོན་ཆ་ཡིས། །གཏན་བདེའི་གྲོང་ཁྲེང་འཛམས་ལ་མངོན་ཆས་
པའི། །འགྲོ་རྒྱུད་སྤྲིག་སྤྲིབ་རི་བོ་འཛམས་པར་ཤོག། །མ་འོངས་ལྷ་མིན་དབྱང་ཆོགས་ཐེག་
མེད་དུ། །འཛམས་མཛད་འཁོར་ལོ་ཙན་གྱི་རྒྱལ་རྩའི་སྤྱ། །ཟབ་གསང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་
བའི་ཆེ་དེ་ལ། །སྤྲིབ་གཉིས་གཉིད་སྤྲན་སྤྲིག་པོ་གཏན་སངས་ཤོག། །འདིའི་འབྲས་རིམ་
གཉིས་ལམ་གྱི་གསེར་འགྲུར་ཅིས། །འགྲོ་ཀུན་བེམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ཁམས་

ཆོགས། །ཐོས་ཏེ་འཕོ་མེད་བདེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་ས་ལ་སྦྱར་
རེག་ཤོག །མཆོག་གསུམ་བདེན་མཐུ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁབ་པའི་ས་བོན་དར་
བྲག་ལས་འོངས་འབྲས། །དགེ་ཤིས་གསེར་གྱི་སྟེ་མ་གཡུར་བ་བས། །སྤྱོད་ས་དུས་ཀྱང་དུ་
འདོད་དགྲ་སྦྱུལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་མཆོའི་
ཁབ་བདག །འགོ་བ་ཀྱང་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པ། དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་འིན་ཅན་
ཅ་བའི་སྒྲ་མ་མཁན་ཆེན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྐལ་དམན་ཚུར་
རོལ་མཐོང་བའི་སྤང་རོར་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འགོ་བ་ཀྱང་གྱི་
བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་ས་དམ་པར་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྟོང་རྟེན་བཞེན་པར་བཅས་པ་མགོན་པོ་གང་གི་སྐྱའི་
རིམ་གྱོ་བ་ཕྱག་མཛོད་ལྷན་གྱུབ་སྒྲིང་བ་སྟོ་བཟང་དགེ་འདུན་དང་། མགོན་གཉེར་རྗེ་བྱང་ས་ཁྱད་པ་སོགས་ནས་ཁྱུང་སྒྲངས་
ཏེ་གྱུ་བཀོད་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་(༩༥ ནན)ལེགས་བྲས་ཉེ་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི། ཁབ་བདག་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྐྱའི་སྟོས་གར་བསྟན་དང་འགོ་བ་ཀྱང་གྱི་དབྱང་
གཉེན་དུ་སྤར་ཡང་ཤར་བ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆབ་ཤོག་གི་རྒྱུད་ལས་འཕྲོས་པའི་སྐལ་མ་སྦྱལ་
བ་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ། དམ་པ་གང་གི་སྟོབ་བྱ་ཤུགས་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྦྱ་བ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་གྱུ་མཆོས་བྱ་འདོན་གཉིས་
པའི་གཟིམས་ཚུང་ཉེ་འོད་འཁྲིལ་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མཆོད་དཔོན་ཞ་ལུ་མཁན་པོས་བསྐྱིས་པ་ཇ་ཡུ། །

— 405 —

གྲུབ་པའི་མཐུ་ཙམ་ཡང་། །སྲིད་འདིར་འཛིགས་པ་སྟེར་བའི་སྒྲུལ་གདུག་གི། །སྲོག་ལ་ཚེ་བ་
བྱ་བྱུང་དར་མའི་རྩལ། །ས་འདི་སྤྱ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་ངོམས། །སྲོན་བྱོན་གྲུབ་རིགས་སྒྲུ་
གསུམ་ཆང་བའི་ལུས། །ཐེག་ཆེན་དཔལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་ཇོགས་པ། །མི་འཛིགས་
གདོང་པ་བཞི་ཡི་སྒྱར་བསྟན་ཆོ། །འོག་མིན་ཞིང་གི་དཔལ་དང་གཉིས་སུ་མེད། །དམ་བས་
བྱིན་བརྒྱབས་རིན་ཆེན་ས་གཞིའི་དབུས། །ཁྲིམས་གཙང་དགེ་འདུན་ཆོགས་པའི་ཚན་དན་
ནགས། །སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་བྱི་བཟང་ངད། །ཡངས་པའི་ཚོར་འཛིན་མཐའ་ཡང་
འགོངས་སམ་སྒྲུལ། །གཙུག་ལག་སྒོ་མོ་རེ་ནས་མིག་འཕྱུལ་གྱི། །དགའ་སྟོན་ཡངས་པོར་
འབྱེད་པའི་གནས་མཆོག་འདི། །མཛེས་བྱེད་ཉི་མ་བྱིས་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུར། །སྤྱད་པའི་སྤང་
ཚུལ་ཆེད་(༡༥༣)དུ་བརྗོད་ལ་སྟོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དོན་ཟབ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གྲུར་ཞུགས་ཏེ། །གྲུབ་
མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སོན་གྲུར་ཅིང་། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་
ནས་བགྱི་མཛད་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་གཙམ་བྱ་དང་ཐོལ་བསྟོད་མ་ཡིན་པར་
དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པའི་བསྟོད་བསྐྱེད་མཛད་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་བ་ངེས་དོན་
དུ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེས་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་རི་བོ་བཙོམས་ཏེ། །སྒྲུ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་འདོད་དགུ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཐམས་
ཅད་གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། །མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་བོད་དང་
བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སྟོན་མ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་དམན་གྱི་འགྲོ་བ་
རྣམས་འདྲན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་ཐ་མལ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་མཁྱེན་པའི་སྤང་བ་ཐོགས་མེད་དུ་གསལ་ཞིང་། །གྲུབ་པའི་
མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པའི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏྱར་གྱི་ཅེ་མོར་ཞབས་
སེན་ཆེ་བ་གསར་བ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་འགོད་པ། །སུན་མོང་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

མངོན་རྟོགས་མཚོག་གི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཐུགས་
སྐྱ་ལམ་ཡངས་པོར་དོག་མེད་དུ་ཤར་བས་བྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་པའི་ཚོགས་མིང་གི་
སྐྱ་མ་ཙམ་དུ་མཐར་བྱེད་པའི་བྱུ་བའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་བྱུ་རིན་ཆེན་
མཚན་གཞན་ཤར་བྱོགས་པ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་ཞེས་སྟན་གསུངས་ཀྱི་བ་དན་སྤྱི་དཔའ་དེ་ན་
རྣམ་པར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྟན་(༡༥༤བ)པར་འགྱུར་བའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་བྱི་ནང་གི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རི་སྤྱི་གནས་
ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་ཐོས་བྱན་རིག་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུན་དབྱར་ཀྱི་
ལང་ཆོ་དང་འགྲོགས་པའི་ཚུ་བོ་བཞིན་འཕེལ་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་བྱ་བྱུང་དགོན་དུ་གསུངས་
པ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། མཁས་བྱུ་བའི་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་ཆོ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་རོལ་
ནས་སྟུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལ་མངའ་འབྱོར་བར་མ་ཟད། སྐྱ་
ཆོ་འདིར་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་
བྱུང་ཀྱི་གནས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་
བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། བྱུང་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞུ་སེར་ཅན་
པན་འཆང་བའི་བསྟན་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུར་གནས་མཚོག་འདི་ཉིད་དུ་
དགོན་གནས་འདེབས་དགོས་པ་རང་གི་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པར་མ་ཟད། མཆིམས་སྒོ་
བཟང་གསུངས་པ་ཞེས་མཁས་བྱུ་བའི་ཆེན་པོར་བྱུར་བ་དེའི་སྐྱ་བྱུང་དུ་མདོ་སྐྱ་གསུང་ཀྱི་ཆོས་
མང་དུ་གསན་པའི་སྐབས་ཤིག་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་དང་གདུལ་བྱ་མདོ་སྐྱ་
དུ་ཡོད། བྱུང་པར་བྱ་བྱུང་དང་ཤ་སྒྲུང་ཟེར་བའི་གནས་གཉིས་སུ་དགོན་པ་ཐོབ་ལ་བཤད་
སྐབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་འཕེལ་གྱིས། སྒོས་སུ་བྱ་བྱུང་དུ་སྐབ་པ་གཙོ་བོར་མཛོད། དེ་དུས་
ཁྱོད་ལ་སྒོ་བ་མ་མཁས་བྱུ་བའང་པོ་འོང་བའི་ནང་ནས་འགྲན་རྒྱ་དང་བལ་བ་གཅིག་འབྱུང་
བས་དེ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒོ་བཟང་གསུངས་པ་ཞེས་ངའི་མིང་འདི་ཐོགས་ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་སྐོར་ལ་ནན་(༡༥༥ན)ཏན་མཛད་
པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་སྤྱི་མ་དེའི་གསུང་ལས། འཇམ་དཔལ་ག་ཤིན་རྩེའི་ག་ཤིང་དངོས་སུ་
མཇལ་འདོད་ན་མདོ་སྤྲད་དུ་སོང་དང་མཇལ་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། རྩི་འདི་པ་རང་གི་
མནལ་ལས་དུ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་མཇལ་བར་ཞལ་ཡང་ཡང་སྟོན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། མནལ་ལས་དུ་ཞལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཤིང་སད་དུས་སུ་ཡང་ཞལ་དངོས་
སུ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཅིས་ཀྱང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དགོས་ན་སང་མོད་
ལུང་པ་འདིའི་མདར་ང་འོང་བས་དེ་དུས་བཟླ་བར་ཤོག་ཅིས་རི་ཞིག་ལ་བྲག་མཚུབ་གཏད་དེ་
གསུངས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་། མནལ་སད་དེ་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན། ཡབ་སྐུ་འབུམ་
དགོ་དང་། ཡུམ་ཤིང་མོ་བཟང་ཨ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་
སྤྱལ་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་པ་དང་མཐུན། དེ་ལྟར་སྤྱི་མས་འབྱུང་འབྱུང་གི་ལུང་
བསྟན་མཛད་པ་བཞིན་སྤྲང་མདོ་སྤྲད་དུ་བྱོན། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱལ་ཆེ་བར་མཛད་པའི་
ནང་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འོང་བར་ཕེབས་པས་ཐོག་མར་ཤ་སྤྲང་རྩི། དེར་
ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་པང་དུ་སྤངས་པ་འབྲུ་བས་ཤར་པང་ཞེས་ཟེར་བ་བྱུང་ཉམས་པས་དེང་
སང་ཤ་སྤྲང་ཞེས་ཐོགས། གནས་དེར་དགོན་གནས་བཏབ། སྤྲང་ཡང་རྩི་འདིས་བྱ་ཁྲུང་གི་
གནས་འཚོལ་བར་ཕེབས། བྱ་ཁྲུང་གི་བྲག་མཐོང་བའི་གོང་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་ཆེ་ཡུལ་དེའི་
ཀན་མོ་བཞིན་མི་སྤྱག་པར་སྟོན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་རང་གི་བྲན་མོ་ལ་བྲག་བྱ་ཁྲུང་ནས་
ཆར་པ་ཡོང་བ་འདུག་པས་ནས་སྐམ་པ་རྒྱུར་དུ་སྤྲས་(༡༥༥བ)ཤིག་ཅིས་བསྐལ་བ་
གསན་ནས། རྩི་ཉིད་ཀན་མོའི་རྩར་ཕེབས་ནས་བྲག་བྱ་ཁྲུང་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པས་ཀན་མོ་ཁོ་གཏུམ་གྱི་ཉམས་དང་བཅས་སྤྲིགས་མཚུབ་བྲག་བྱ་ཁྲུང་ལ་གཏད་ནས་དགོས་
པ་ཅི་བྱེད། པ་གི་ལ་ཟེར་ཞེས་འབར་བཞིན་དུ་བསྟན། ཀན་མོ་དེ་ལྟ་མོ་ཁོ་གཉིར་མའི་རྒྱལ་
སྤྱལ་ཡིན་པས་བྱ་ཁྲུང་གི་ས་འདི་འདུལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་དོ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་

ནས་བྲག་བྱ་ཁྱུང་ལ་གཏད་ནས་ཐེབས། མ་ཚུ་ལ་དར་མ་ཆགས་པས་བཟོད་དཀའ་བའི་
དུས་ཡིན་ཀྱང་། ལྷམ་བུ་བརྒྱངས་པ་འདྲ་བའི་དར་ཟམ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་བྱོན་པ་སོགས་
ནས་རིམ་བཞིན་བྲག་བྱ་ཁྱུང་ལ་ཐེབས། ཁྱུང་ལྷག་ཏུ་བཞུགས། དེར་དཔེ་ཁལ་དང་བཅས་
པའི་དེུ་གཅིག་ཡོད་པ་ཐོར་བ་ད་ལྷ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་ཆགས་པའི་རྒྱལ་རིའི་འདབས་སུ་སྐྱེ་
རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་པོ་བྲང་རྩུ་མིག་གཉན་པོ་ནེུ་གསིང་དང་ལྷོན་ཤིང་ཐོ་རེ་བ་དང་
བཅས་ཡོད་པའི་ས་དེར་རྩུ་འབྲུངས་ཏེ་ཉལ་བ་ལ་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མ་ལྷོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
རྗེའི་སྟོན་དུ་གསོལ་བར། ཞལ་ནས་འདུག་ས་ནོར་བ་ཡིན་འདུག །དེུ་ཉལ་བའི་གནས་དེ་
ངའི་དགོན་པའི་གནས་ཡིན་པར་འདུག་གསུངས་ནས་གཞི་དེར་ཐེབས། ནེུ་གསིང་གི་སྟེང་
དེར་བྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ་པ་ལ་ད་ལྷ་མགོན་ཁང་ཞེས་བྲགས། གནས་དེ་ཉིད་དུ་རྩོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞལ་བྲག་ཡོངས་རྩོགས་དང་། མགོན་པོ་བྲག་དུག་པ་སོགས་ཆོས་
སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་བཞེངས། དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པས་
ད་ལྷའི་བར་མགོན་ཁང་དེ་བཀའ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པར་བྲགས་ཤིང་། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཡི་དམ་ཆོས་སྐུང་གི་སྐྱེ་བརྟན་འདི་དག་བཞེངས་(༡༥༦ན)པ་དང་། དེ་ལ་གསོལ་འདེབས་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་སྐབ་བཞེད་པ་ལྷར་བྱལ་ཅིང་།
ད་ལྷའི་བར་དུ་བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་མན་བདེའི་གསོས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པར་རྒྱུར་ལ། དུལ་ཕྱོགས་འདིའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྦྱངས་འཇིན་པའི་
མནའ་དབང་ཡང་མགོན་ཁང་འདི་ལ་ཁུ་ཞིང་། མནའ་ཐོས་པ་རྣམས་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོས་
ཆར་གཅོད་མཛོན་སུམ་དུ་ཐོན་པ་ཡོད་འདུག །བར་སྐབས་མགོན་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་ཉམས་
ཞིག་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ། གཉན་ཆ་ཆེ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཞིག་གསོ་མ་རུས་པར་ལུས། དེར་
བརྟེན་མཁན་རབས་ལའང་གོངས་ཆད་མང་བས་གདན་སར་སྟོད་པ་ལ་འཆར་སྐྱང་ཡོང་བ་
ལྷ་བྱའི་སྐབས། དེད་སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་སྟན་ཆགས་དུས་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་ཞོར་བུ་མཁན་པོར་བསྐྱོས། ཁོང་པ་ནས་མགོན་ཁང་གི་
ཉེན་རྒྱལ་ཞིག་གསེ་གིས་ཆོག་མིན་དེས་པར་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་ཚུལ་ལབས་ཟེར་ཡང་
ངེད་ན་ཆོད་སྤྱད་སུ་སྤྱོད་སོང་བས་བྱུང་ཡུལ་དུ་མ་ངེས། གང་ལྟར་ཁོང་དང་ཨ་སྐྱེ་ནང་སོ་ཡོན་
མཆོད་གིས་ཉམས་ཞིག་རྒྱལ་ལེགས་པར་བསོས། རྒྱུད་པའི་སྤྲལས་རམས་པ་རུས་མཐུ་
ཅན་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་གཞོན་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་དུ་ལྟའི་བར་མཁན་རབས་རྒྱལ་སྐྱེ་
ཆེར་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། དགོ་འདུན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག་ཅེས་ཁྱབ་བདག་སྤྲ་མ་
ཁྱི་ཆེན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་གི་བཀའ་ལས་ཐོས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གིས་
སྤེའདི་ཉིད་དུ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་སྐལ་ལྷན་གི་སྤྱི་པོ་བཟང་བ་ལས་
(༡༥༩བ)འདས་པ་ཞིག་གི་དོན་མཛད། རྒྱུད་པར་དུ་སྤྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གི་ལྷས་ལུང་བསྟན་
པའི་དོན་དང་། རང་ཉིད་གིས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མདོན་ཤེས་གིས་རི་ལྟར་གཟེགས་
པ་བཞིན་སྐབ་དབང་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ལྷམས་པ་ལ་ཉེ་བ་
ན་ལབ་ལུམ་གཉིས་ལ་ཞལ་ཏེ་དང་། འབྲུངས་མ་ཐག་ཞལ་དུ་འབྲལ་རྒྱུའི་རིལ་བུ། ཉེས་པ་
ལས་སྐྱོབ་པའི་སྤྱང་མདུད་སོགས་གནང་།

དགྲུང་ལོ་གསུམ་པའི་དུས་ལབ་ལུམ་གིས་ཆོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་ཉིད་སྤྱན་
བྱངས། བཀྱར་སྟེ་སྤན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། རྩེ་འདི་པས་ཀྱང་རྟོན་གོས་དར་སོགས་
ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྤྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་ང་ལ་སྤུལ་ཞིག་ཅེས་སྤུལ་
བ་བཞིན་ལབ་གིས་ཀྱང་དགའ་སྤྱོད་དང་བཅས་སྤུལ་ཏེ་དགྲུང་ལོ་བཞི་པའི་དུས་ནས་བརྒྱམས་
རྒྱུའི་བྱང་དུ་བསྟེན་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། ཀྱི་རྟོ་རྩེ། རྒྱག་ན་རྟོ་རྩེ་འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོ། རྟོར་དབྱིངས། ཅེ་མོ་སོགས་རྒྱུད་སྤེ་གོང་འོག་དུ་མའི་དབང་དང་། ཁྱིམ་ནས་
ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་མཆོན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་
གསོལ། འཇམ་དབྱངས་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐོ་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་

བ་སོགས་བསྟན་བ་ལ་སྟོན་བ་གཉིས་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྟུན་གྱི་འབྲས་བུ་
ལྟར་བསྐྱངས་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་བབས་བ་ན། གཞོན་བུ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་བ་ཁྱོད། །སྟོན་སྐྱངས་དགེ་བའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། །སྟོན་ཆེ་དམ་ཆོས་བདུད་
ཅིའི་རོ། །འཐུངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ངེས། །ཞེས་དང་། དུམ་ཆེན་རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱས་གསུམ་གྱི། །རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །ཐོག་(༩༥༡ན)མར་བསྐྱབ་ཅིང་
ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་པོར་ཐོས་བསམ་འདི་ལ་གྱིས། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་གྱིས་
ཞེས་ཐུགས་གཉེར་གནང་ལུགས་ཀྱི་རིམ་བ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལོང་
ལ་དེ་རྗེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་གནང་བ་ནི། ཇི་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་རང་གི་རྟོགས་བ་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་བ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་
དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་ཉམས་སུ་
ལྷངས། །ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་བ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན་པས་
ལྷ་མས་གདམས་བ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་། སྟོབ་མས་
ཀྱང་དེ་ཉིད་སྟོང་རུས་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྷངས་ནས་བྱོང་རྟོགས་རྒྱུང་དུ་ཅམ་ཐོབ་པས་ཆོག་
ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པའི་ས་ལམ་གྱི་ཕྱོད་དང་བསྟན་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ལ་ཡང་པན་པའི་གོ་སྐབས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་
བའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་མཆོག་དུ་གཟིགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་
གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བསྟན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་བྱ་བཞི་ལམ་མེར་བཤད་བ་དང་སྐྱབ་པས་
གསལ་བར་མཛད་བ་འདི་ནི་མཁས་བ་མགྱ་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཐར་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བའོ། །

དེས་ན་དང་པོར་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་
དང་། དབྱས་གཙང་དུ་འབྱོན་པའི་རྫོང་བཟོད་དོ་དམ་སོགས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་མཛད་པར་

བརྟེན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ངིན་ཆེ་(༡༥༧)བའི་སྒྲ་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅེས་
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་
རིམ་ཆེན་མོར་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ་དོན་གྱི་
སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྲན་གྱི་སྐུ་ངོན་གྱིས་དོ་རྗེ་ཐེག་
པའི་སྒྲོར་ཐོག་མར་སྒྲིན་པར་མཛད་ཅེས་པ་སོགས་བསྤྲུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཞན་ལས་
ལྷག་པ་འཕྲོར་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་བྱ་བྱུང་གི་དགོན་པ་འདི་བསྐྱབ་ནས་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་མཐར་ལྷའི་སིལ་སྐྱབ་དང་མེ་ཏོག་
སོགས་མཆོད་སྤྱིན་དུ་མ་དང་བཅས་འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་རྩ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་གཤེགས་ཤིང་། སྐུ་དངོས་
ཀྱི་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་
འདོད་ཀྱི་ཆར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབབས་པའི་སྤྲད་གཟུགས་སྐུ་རགས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ཡིད་བཞིན་
ཀྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པ་ལས། དུས་བཟང་གི་
སྐབས་འགར་རོ་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབས་པ་མང་པོར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོང་བ་དང་།
སྐབས་ལ་ལར་ངེ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བའི་ངད་པ་དགོན་པའི་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་
རོ་མཆར་ད་ལྟ་ཡང་འབྱུང་བཞིན་པ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་
མཆོད་སྤྱོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིར་ལེགས་པར་
གྲུབ་པ་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་སུ། །མི་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དམ་པ་ཞིག །འབངས་(༡༥༩)མགོན་མེད་མང་པོ་འབྲེན་
དུ་འགྲོ། །ཞེས་པའི་ལུང་བསྐྱབ་བཞིན་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཤེས་བྱ་གཟེགས་ཏེ་ལའི་
སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྤེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་ཏན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་

ཆེན་པོ་རྟོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཞབས་བསྐྱོད་ནས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་ཙ་རྒྱན་ཆགས་
སུ་ཡོད་པ་བཅད་ཅིང་། དགའ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤེ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་།
སོག་པོ་ཆོ་ཆེན་གྱི་སྐུ་བོ་མཆོག་དམན་མཐའ་ཡས་པ་སྤང་དོར་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མཐུས་
ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྟག་དཀའ་བ་སྤྱོད་བར་ངེས་པའི་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་གྱུར་
པ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དཀའ་པོ་བསྐྱུན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་མཆོག་གསུམ་དང་ཞུ་སེར་གྱི་
བསྐྱུན་པ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོར་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་ཕྱག་རྒྱེས་
ཐམས་ཅད་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་བཞིན་ལས་ཐེབས་ལམ་གྱི་ཞོར་ལ་རྩེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ཆེན་སྐུ་འབྱུང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱོད་དེ་ཆོས་སྤེ་
ཆེན་པོ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པར་མཛད་ཅིང་། བྱ་ཁྱུང་དང་དན་ཏིག་གི་གནས་སོགས་སུ་ཡར་
ཐེབས། ལྷག་པར་བྱ་ཁྱུང་གི་དགོན་གནས་སུ་ཡུན་རིང་བར་སྐྱུན་ཆགས་ཏེ་བསྐྱུན་འགྲོའི་
དོན་སྐྱབས་ཆེ་བར་མཛད། གསེར་པོ་ཆེ་བའི་གནང་སྤྱིན་དང་བཅས་རང་རེའི་བསྐྱུན་པ་
དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་འདི་གསེར་ཟངས་གིས་
བསྐྱུམ་པར་མཛོད་ཅེས་བཀའ་ཐེབས་པར་བརྟེན་དེ་དུས་ཀྱི་གདན་ས་པ་སོགས་གིས་
(༡༥༩བ)ཁྱུང་ལེགས་པར་སྤངས་ནས་གསེར་ཟངས་གིས་བསྐྱུམས་པ་སོགས་ཆོས་སྤེ་འདི་
ལ་ལུགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་ལྷག་ཏུ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་གིས་ཁྱབ་ཆེ་བར་
བརྟེན་ཕྱོགས་འདིའི་སེར་སྐུ་རྣམས་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གྱུར་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དང་། །རྒྱལ་
བའི་དབང་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་
སྤེ། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་དར་
དེར་དུ་སྒྲོག་པའི་སྒོལ་བཟང་པོ་ཡོད། དེའི་གོང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་
ཐུགས་སྲས་ཨ་ཏོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་གདན་ས་མཛད་

སྐབས་མཆོད་སྤོང་ལ་གང་གསེར་སྤྱིབས་བྱུགས་གསོལ་བའི་སྤྱི་ཁྱེད་དང་། གཞུག་ལག་ཁང་
མང་དུ་བཅིགས་པ་སོགས་གདན་སའི་ཞབས་ཏོག་ཆེ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་མདོ་སྐད་སྐད་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མང་དུ་སྤོས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
སོགས་ཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉེ་བར་བྱུག་པའི་མཁན་རབས་གསེར་རིའི་འབྲེང་བ་ལྟ་
བུ་ཆོར་དུ་དངར་བས་འཆད་ཉན་དང་གཞུག་ལག་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སོགས་ལུགས་གཉིས་
ཀྱི་སློན་སྐྱོང་གདན་ས་འདི་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུད་པའི་མདོ་
སྐད་སྐད་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་མཁན་པོ་སློ་བཟང་རབ་བཏན་པས་གཞུག་ལག་
ཁང་བྱིངས་དང་། ཁྱད་པར་སྐྱོ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུག་ལག་ཁང་ཉན་བཏན་པར་བཅས་
པ་ལ་ཉམས་གསོས་དང་། གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་གང་གསེར་སྤྱིབས་བྱུགས། སློ་ཁྲིམ་
ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པའི་(༡༥༤ན)སྐྱེ་བཏན་ཁྲི་བཅས་དཔལ་དཀར་ལས་
བསྐྱབས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། སློ་ཁྲིམ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་
གསར་བསྐྱེད་སོགས་མཛད་པར་ངོ་མཆར་བའི་ཉགས་མཆོད་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག །སྐབས་
ཀྱི་དོན་ལ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་བཏན་པོ་ཚུགས་པ་ལས་ས་དང་ལམ་
ཀྱི་མདོན་པར་ཏོགས་པ་དུ་མའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཡལ་གཤི་ཁོ་ལག་ཡངས་པོར་རྗོགས་པས།
ལུས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལ་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འང་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་དང་། གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདིར་རྗེ་བྱམས་པ་
སྤྱིང་པ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཁྲི་
ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སོགས་བསྐྱེད་ལ་ལེགས་མཛད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཆོག་
ཏུ་བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་དམ་པའི་འབྲེངས་རབས་མང་པོ་ཆོར་དུ་དངར་ནས། དེར་གི་དུས་
ཀྱང་གྲུབ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་དང་བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་མཐུ་
ལུལ་དུ་བྱུང་བས་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ལ། དེ་དོན་ཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉེ་བར་

ཐུག་པས་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་གི་ས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་ཐར་
མད་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཇེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་འཛིགས་མེད་
གསེར་གྱི་ཁྱི་ཆེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབངས་སྙེངས་པ་མེད་པར་སློབ་པའི་རྒྱལ་བའི་
རྒྱལ་ཆ་བ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེན་བྱུང་བདག་རྟེན་མེས་པ་དཔའི་ངོ་བོ་ཁྱི་ཆེན་
དག་དབང་མཆོག་ལྡན་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་སྙན་གྲགས་དང་ངོ་བོ་བསྐྱུང་དང་། གཞན་དག་ལ་
བའི་(༡༥༤བ)པན་ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་དམ་པས་སྤྱད་པར་འོས་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་ངན་པའི་བྱི་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱུང་བསྙན་སྙིང་པོ་ཇེ་སྒྲ་མའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྙན་པ་སྤིང་
མཐར་རྒྱས་ཤིང་། དེ་འཛོན་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཀྱི་སྤེ་འདི་ཉིད་བསྐྱུང་བ་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སློན་ནས་འཕེལ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་མཆོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་གི་ལུས་
ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སློན་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོམས་སྐྱུར་ནས་
གདན་ས་འདིར་གསེར་གདུང་ལ་གོས་བཟང་བསྐྱིགས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་བྱང་གསེར་སྤྱས་
ལེགས་སྤྱིབས་བྱུགས་གསོལ་བ་སོགས་རིམ་པར་བཀྱར་སྟེ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། བྱང་པར་
དགོན་འདི་ཉིད་དུ་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ན་པ་མའི་དུས་སྙན་ཆགས་ཤིང་མཁས་བྱུང་
ཡོངས་འཛོན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ལ་གསན་བསམ་ལེགས་
པར་མཛད་པའི་དབུ་ཚུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ལས་མ་དགོན་འདི་ཉིད་དར་
རྒྱས་ཆེ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ན་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ལུས་
ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་། ཇེ་སྒྲ་མའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྙན་པ་སྤྱག་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་
ཐབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློབ་ཐང་པོ་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱ་ཐིབས་ལྷ་བུའི་སྤེ་ཞུ་རྒྱབས་
ཆེ་བ་ཞིག་འགྱུར་ན་སྙམ་པའི་དགོངས་ཅེ་སྤྱོད་ནས་གཏད་ཅིང་། དེ་ལུགས་ཀྱི་གསུང་སྐྱེང་

འབྲ་ཡང་ཡོད་འདུག་པས་རྒྱུན་ཁྲིམས། ཉེ་ཆར་བྱ་ཁྲུང་མཁན་པོ་སྤྲད་རྒྱུ་དཔེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། (༡༩༠༩)དཔོན་པོ་རབ་འབྲམས་པ་གཙང་ང་། མཁན་བྱུང་སྒོ་བཟང་རབ་བརྟན། བྱ་ཁྲུང་སྤྱི་ལས་སྒྲེ་སོགས་ནས་ཀྱང་ཞབས་སྐྱལ་ཁྲུས་པ་བཞིན། རྩེ་མ་མ་ཉིད་ལ་གནམ་སྒྲོལ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ནས་ཞུ་སེར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་ཆི་ཐུ་ལོ་མོན་ཉན་ཞེས་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་གཟེངས་བསྟོད་ནས་གསོལ་རས་རམས་ཆེ་བ་རིམ་པར་བྱུང་བ་དང་། འདི་ག་མཆོད་ཡོན། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་རྩྭ་གྲོ་ཕྱི་ལུང་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གོའི་ཐུ་ཆུ་ལི་བྲི་ཆེན་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་སོགས་ཞལ་སྒོ་བ་ཏུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་དུ་མ། དབུས་གཙང་། མངའ་རིས། ཁམས། ཨ་མདོ་སོགས་ཀྱི་གྲ་རིགས་སྤྱིན་བདག་མཐའ་ཡས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དང་། འདི་ཕྱི་འོ་དོན་དུ་དམིགས་ཕྱལ་བ་སོགས་ཕྱག་འཁྱོར་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་དད་རྣམས་རྒྱུད་མི་བར་རྣམས་དཀར་དག་བའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་གཏོང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱུན་དུ་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནི་གཤེས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡོན་འདུག་པར་མ་ཟད། འདི་སྒྲོར་ལ་ཕྱག་རྣམས་ཅི་ཤོར་འཕངས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱ་པོན་ལོན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག །རྒྱ་ཕིབས་འདི་གར་ཆེད་དམིགས་ཞལ་འདེབས་འབུལ་མི་སྒོ་བ་བྱ་རེད་རང་ནས་གསེར་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅ་ལ། དཔལ་སྤང་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ། མིད་སྒྲོང་རྒྱན་མང་ནས་དཔལ་སྤང་ཉིས་བརྒྱ། མངའ་རིས་གྲུན་ནས་བཅས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས། ལྷམ་བདེ་ལྷན་སྒོལ་མ་དང་དགའ་བཞི་གྲུན་པཎྜི་ཏ་གཉིས་ཀྱིས་ནས་ཁལ་སྐྱམ་བརྒྱ། དཀར་བཞི་བའི་མས་ནས་ཁལ་ལྔ་བཅུ། ཏྲ་ཆོག་རྩེ་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དཔལ་རྒྱ་སྤང་སྐྱམ་བརྒྱ། ཅེས་དང་མཁན་བྱུང་དག་བའི་(༡༩༠བ)བཤེས་གཉེན་དཔལ་འཁྱོར་གྲགས་པས་སྤྲ་སོར་འདུ་ཁང་སྤྱོད་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆ་ལེགས་པར་བཅུགས་ཤིང་། ད་ལས་རྒྱ་ཕིབས་ལ་ཡང་ཞལ་འདེབས་བཅས་ཁལ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྤྱིའི་མཁན་པོ་ཏུ་ཐུག་ཐུས་ས་སྤྱིའི་རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉེན་ཐུབ་དབང་གོང་ཁྲེར་མ་ལི་མ་ཁྲད་

འཕགས་གཅིག་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་ཕུལ་ཞིང་། གཞན་མ་དངུལ་འབྲུ་ཤ་མར་སོགས་
ལ་གོང་ཕབ་དངུལ་སྤང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟོར། དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་གིས་གཙོས་
བྲ་ས་གསུམ། རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་བྲ་རིགས་ཞབས་ཕྱི་སོགས་ནས་ཞལ་འདེབས་བྱུང་རིགས་
བསྟོམས་དངུལ་ལ་ཕབ་སྤང་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར། མཚོ་སྟོན་ནས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
གདུང་རུས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས། རའི་སང་། མི་བཟང་སོགས་ནས་དངོས་ཆས་བྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་
དང་། ལྷ་སྡེ་བྱིངས་ནས་བྱུང་བ་བཅས་མཁན་པོ་དག་དབང་དོན་གྱུབ། དཔོན་པོ་གཙང་
ང་ལས་སྡེ་སོགས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐེབས་ལ་བཏང་ཞིང་། རྒྱ་ཕིབས་
ལ་རྒྱལ་ཁང་ཨེར་ཏེ་ནི་ཨེར་ཁེས་དངུལ་སྤང་བརྒྱ་ཐམ་བ། བྲ་ཁྱུང་ནས་རྒྱ་ཕིབས་འབྲེན་མིའི་
གདོང་དུ་སྤྱི་སོ། མཁན་པོ་གདན་ཟུར། དགོ་བཤེས། བྲ་རིགས་སྤྱིན་བདག་སོགས་སེར་སྐྱ་
དག་གཞན་ནས་ཏྲ་དགྲ་བཅུ་སྟོར། སག་ར་སྤྲག་བརྒྱ་སོགས་ཞལ་འདེབས་བྱུང་རིགས་དང་
བཅས་ཁྱོན་བསྟོམས་ཟངས་མཁར་འདེགས་ཀྱི་ཁལ་ལྷ་བརྒྱ། དངུལ་ཚུ་ཐུར་སྤང་སྟོང་དང་
ལྷ་བརྒྱ། གཞུང་ཅིས་གཞི་སྟར་ན་གསེར་སྤང་སྟུང་བརྒྱར་ཉེ་བ། བཟོ་པའི་སོགས། ཡོན།
ཐུར་གསོས། འཇུགས་སྤང་གོལ་གསུམ་(༡༩༦༡ན)ཀྱི་སྟོན་མོ། ལེགས་སའི་སྤྱི་དར་དང་གོས།
འགོ་བ་ལས་བྱེད་པའི་རིགས་ལ་གནང་ཆ་ལྷ་དར། ལག་གཡོག་གི་རིགས་ལ་སྟོ་ཆས། རྒྱ་
ཕིབས་འབྲེན་མི་བྲ་ཁྱུང་དཔོན་པོ་གཙང་ང་སོགས་ལ་སོགས་ཐུར་གསོས། གནང་ཆ། རྒྱ་
ཕིབས་འབྲལ་སྟེར་དུ་སྐྱ་ཆ་བ་འགོ་མི་མཁན་པོ་ཏུ་ཐུག་ཐུང་གཡོག་དང་། བཟོ་པ་འགོ་མི་
ནམས་ཀྱི་པར་ཕྱིར་ཏྲ་ཁལ། ལམ་ཆས་སོགས་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་དགོས་ཆ་སོགས་ཆང་
མ་བསྟོམས་པའི་དགོས་ཆ་དངུལ་དུ་ཕབ་པར་སྤང་ཆིག་ཁྱི་སྟོར་སོང་བའི་ལས་ཁུར་བྱེད་
མི་དཔལ་ཆོས་མཁན་པོ་ཏུ་ཐུག་ཐུ། མཛོད་པ་བསྐྱལ་བཟང་སྟོ་གོས། བྱུང་ཐང་གསོལ་དཔོན་
དག་དབང་འཕྲིན་ལས། དབང་ཆེན་དཀའ་བཅུ་དང་མཐུ་སྟོབས། གཞུང་ནས་བཏང་བ་ཆོས་
མཛོད་དགོ་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། བཟོ་རིགས་པ་ཤེལ་དཀར་དབྱ་མཛོད་བཟ་ཤིས་

དང་། བསོད་ནམས་ལྷ་དབང་། གཞིས་ཀ་བ་དབྱ་མཛད་ཆེ་རིང་ཕུན་ཚོགས་སོགས་དང་།
བྱིངས་ཉི་ཤུ་སྐྱོར་བཅས་པས་རྒྱ་བ་བྱེད་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་ལེགས་པ་གྲུབ་སྟེ་ཉི་མ་གཉིས་
བ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཟི་འོད་ཀྱི་འབྱོར་བྱེད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར། གཞན་
ཡང་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཅན་པོ་འཕགས་མཆོག་ཕུན་རས་གཟིགས་རྣམས་སྤུལ་རིམ་ཅན་གྱི་གདུང་
བྱི་མ་མེད་པ་མངའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མགོན་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆུང་ཞིག་གི་
དུས་འཕགས་ཡུལ་ནས་ཐེབས་པའི་རྩོ་བོ་ལོ་གེ་ཤུ་རའི་སྤང་བརྟན་གསུང་ལན་ཁ་ཡང་བྱོན་
པར་གྲགས་པའི་བྱིན་ཅན་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་ནས་ཞལ་བདག་མཛད་པའི་ཕུ་རང་བཞི་
སྟེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་པ་བཞི་སྟེའི་གདུང་(༡༩༡༧)རྒྱུད་རྩོགས་པ་
ལ་བརྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་པའི་སེ་དའི་ཆེད་པ་དུར་སྟོད་སྐར་དཔོན་
སྐབས་གཞུང་བཞེས་བྱས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་འདི་སྐར་དཔོན་རང་གི་དད་རྟེན་དུ་
སྤངས་པ། ཁྱབ་བདག་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཉིད་དེ་སྐབས་མངའ་རིས་མཐོ་ཕྱིང་གི་མཁན་པོ་གནང་
སྐབས་ཡིན་པར་གསེར་དབྱལ་གོས་དར་རྟ་སོགས་དབྱལ་སྤང་ལྟ་བུར་ཉི་བའི་ཡོན་གྱིས་
སྤྲས་ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་བཞེས། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕེལ་གདུང་། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་
ལའི་གདུང་རུས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་འབྱར་བ་ཞིག ། ཀྱན་མཁེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་པ་
ཆེན་པོ་དང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྐུ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་དབྱ་ལོ། གཞན་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་དུ་མ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀོད་པས་མཛེས་པའི་
གསེར་གྱི་དབྱ་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གསེར་བྱངས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་གསར་བཟོས་ཀྱི་
སྟོ་ནས་ཕྱོགས་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སར་དགོན་པའི་རྟེན་གཙོར་
འབུལ་སྦྱོར་གནང་འདུག་པ་འདི་དང་། གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྦྱིད་འོད་སྤུལ་པའི་སྐུ་
བསྟན་འཛིན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དགོན་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས། མི་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་
བདུལ་ཞིང་། རིན་ཆེན་དར་བཤ། གནས་ཆེན་གྱི་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལས་བཞེངས་

པའི་རྗེ་བཙུན་མ་པམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ལུགས་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐབས་
ཅན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་བཞེངས་པར་མཛད། རང་གི་སྤྱང་མའི་གཙུག་པོ་ཡིན་
པའི་སྐབས་གཞོན་སྤྱོད་བྲེགས་པ་ལྷམ་སྤང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མཆོད་རྗེས། དཀར་མའི་
ཐེབས་ཀྱི་རུ་བ་སོགས་གཉེར་གཏད་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་གསུང་འབྲམ་གས་སུ་(༡༩༡༥)ཡོད་
པ་ལྟར་མཛད་དེ། རྟག་གཏོར་ཡང་བཙུགས། རུ་ལོ་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་ལྟོ་བཟང་བསམ་བློ་གྱིས་
གདན་ས་བསྐྱངས་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསོ་མཛད་དུས་རྟག་གཏོར་གྱི་སྒྲོམས་
ཞལ་བྱེ་བར་འཚུབ་ཉམས་གྱིས་ཤངས་ཁྲག་ཤོར་བར་བརྟེན་བཅའ་ཅིའི་རྟག་གཏོར་འདི་བཀའ་
ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྷ་མ་ཉིད་ནས་གསན་འདུག་པས་སྤྱང་མ་དངོས་
སུ་འདུ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པར་སྤང་།

གཞན་ཡང་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཚོས་སྤྱང་གི་སྐྱ་བརྟན་བྲིས་འབྲུར་གྱི་རིགས་
མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱུང་སྤྱིང་སྐྱ་སྐབས་གྱིས་ལུལ་བའི་གསེར་དདུལ་ལས་བཞེངས་པའི་
བཀའ་འབྱུང་། རྒྱུད་སྤྱད་སྤྱུགས་རམས་པ་དག་དབང་བཟུ་ཤིས་གྱིས་རྒྱ་ནས་སྤྱོད་བྱངས་
པའི་བཀའ་བརྟན་གཉིས་གྱིས་གཙུག་ཏུ་མ་དང་། སྐྱ་གཏུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
པའི་མཆོད་རྟེན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྟེན་གངས་མང་བ་སོགས་
རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅུ་བྱུར་གྱི་མིག་སྤར་གྱུར་པ་དུ་མས་གཏམས་པར་མ་
ཟད། རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པས་དུས་ཀྱན་ཏུ་
བརྟེན་པའི་སོ་བྱང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་གདོན་མི་བས་ན། འདི་
ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སར་སྤྱི་ཞུ་རྒྱབས་སོ་ཆེ་མཛད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འབྲས་བུ་
དབག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྷ་སྒོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཀྱི། དངོས་སོ་སལ་བ་ཅམ་གྱིས་མཆོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། ལུང་གཞི་ལས།
གང་ཞིག་རབ་དང་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཆོད་(༡༩༡༥)རྟེན་ལ་ནི་འཛིན་གོང་།

འཛིག་བྱེད་ན། །རྩམ་བྱ་ཚུ་བོའི་གསེར་གྱི་གོང་བྱ་ནི། །སྒོང་ཕྱག་བརྒྱས་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་
པ་མིན། །ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་གསུ་སྤྱ་བཅད་པ་ལས། ཟུབ་དབང་མཆོད་རྟེན་རྩེ་
ཐལ་བྱུགས་པ་ཡིས། །ལྷ་མི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་། །ལུས་སེམས་ནད་དང་སྤྱ་ངན་
བྱེད་སྤངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་སྦྱིད་ཅིང་ཁོར་གྱིས་བྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་ལ་འཛིན་པ་ཚུང་དུ་ཅམ་བྱུགས་པའི་བསོད་ནམས་རྩ་ཚུ་བོའི་གསེར་གྱི་གོང་
བྱ་འབུམ་ཕྱག་དུ་མ་སྦྱིན་པར་བཏང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་རྩེ་
ཐལ་བྱུགས་པས་ཆེ་རིང་ཞིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྱག་ཅིང་
སྦྱིད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་བསྟན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། དེའི་
གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱས་པ་འབྲེལ། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་དཀར་པོའི་མདོ་ལས།
བདེ་གཤེགས་རིང་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །སིལ་སྦྱན་གཅིག་བརྟུངས་པ་ཡི་སྐྱ་བྱུང་
ངམ། །མེ་ཏྲིག་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ནི་མཆོད་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་གཟུགས་ནི་ཅིག་ངོས་
བྱིས་པ་ལ། །འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཡོངས་སུ་ཆང་བའམ་ཐལ་
མོ་ལ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་སྦྱང་ཅིག་འདུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་ཅིག་ལུས་ཀྱང་
འདུད་པ་དང་། །གང་གི་རིང་བསྐྱེད་གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་བྱུག་འཆོལ་(༡༩༩༥)ཞེས། །ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་
དག་ཀྱན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་དང་། །སྐྱ་གཟུགས་བྱིས་འབྱར་སོགས་ལ་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་།
མེ་ཏྲིག་གཅིག་ཅམ་གཏོར་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་ཅམ་བྱས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའམ། སངས་རྒྱས་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་

ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོའི་ཞལ་མཛོད་ཞིང་མི་རིང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གསུགས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་གཡས་ཕྱོགས་
སྤྱོད་བ་བགྱིས་པའི་པན་ཡོན་ཡང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སྟོག་ཆགས་ཀྱན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །སྤྱི་ཞིག་སྟོར་བ་བྱེད་པ་ནི། །ཆེ་རབས་དག་
ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །བྱན་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོ་གྲོས་ལྡན། །བསོད་
ནམས་ལྡན་ཞིང་འཛིགས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། མཆོད་རྟེན་སྟོར་བའི་ཆོགས་སྤྱ་
བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །སྟོར་བ་བྱས་པའི་
ཡོན་ཏན་གང་། །དེ་ནི་ཆོག་ཙམ་ཉི་ཆེ་ཡིས། །ལེགས་པར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེ་གསུགས་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་བ་དང་། ཕྱག་
བདར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་
ནི་ཙོ་ལ་(༡༩༣བ)བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་
ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་ལྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བྱིས་དུ་སྐྱེ་བ་འཛོལ་བ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུགས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གཡོག་འཁོར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ་དང་།
བཀྱར་སྟེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁོར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་དད་པ་དང་། རྒྱ་
ཆེ་བའི་བྱན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོག་པ་འཛོལ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

ཕྱག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་ལྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། གསུགས་བཟང་བ་ལ་གསེར་གྱི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་ཤིང་མིག་དུ་སྤྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐད་སྟན་ཞིང་སྤྱ་
བ་སྟན་པར་བཟུང་བའི་ཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགོ་བ་

དང་། གཟི་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་
འདས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནམས་
དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་བྱུག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

བྱུག་བདར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་བཟང་བ་དང་། ལྟ་
ན་སྤྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐད་སྙན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱུག་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། (༡༩༩ན)ལས་དུ་འགྲོ་
ན་རྣ་དང་། གསེག་མ་དང་། རྩོམ་ནམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཅུན་པའི་རིགས་སྤྱོད་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ལྷན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་འདའ་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཚོད་རྟེན་ལ་བྱུག་བདར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

གཟུགས་སྤྱལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་གཟུགས་ལྟ་
བྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ལ་གཟུང་བ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་པོའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ལས་
གསོག་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་ཆེ་
བར་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་། །ལྷན་དུ་སྤྱོད་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་
རྟེན་ལ་གཟུགས་སྤྱལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དེལ་བྱ་སྤྱལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་
དང་། སྐད་སྙན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ཀ་ལ་མིང་ཀའི་སྐྱ་ལྟ་བུར་སྐྱ་བ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀྱན་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཐོབ་པ་དང་།
ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ཡོངས་
སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་བྱིལ་བུ་ཕུལ་
བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

བ་དན་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་
བུར་འགྱུར་བ་དང་། བཛོད་པ་དང་སྐྱ་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྤྱུག་པ་དང་། མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་ནམས་སུ་
ཆེ་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་བཅུན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་(༡༩༩བ)དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་བ་དན་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

གོས་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མཛེས་ཤིང་ལྟ་
སྤྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བགས་པ་འཇམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བགས་པ་སྦྱུམ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། བགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། དེའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་དང་བྱི་མ་མི་ཆགས་པ་དང་། དེའི་གོས་
བཟང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གདིང་བ་དང་གོས་སྤྲོ་མོ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རོ་ཆ་ཞེས་པ་
དང་། ཞེལ་ཡོད་པ་སྤྲོ་སྦྱུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ལོངས་སྟོང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་
སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་
གོས་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

མེ་ཏོག་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་

འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྤྱི་དབང་པོ་ནམ་ཡང་ཉམས་(༩༦༥ན)པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་
ཀྱི་བྱི་ར་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་
དང་རྩོགས་མཆོམས་སུ་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་ར་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱག་པའི་ཆོས་རྣམས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་
སྟོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་
ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་རྟོག་སྤུལ་བའི་པན་
ཡོན་ནོ། །

ཐེང་བ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་ཐེང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་
བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་ར་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་དང་རྩོགས་མཆོམས་
སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་རའི་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་དུ་བྱི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བརྒྱན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེས་བ་དང་བྱུང་
མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྟོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་
རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་འཐེང་བ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

མར་མེ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་མར་མེ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་མིག་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷའི་མིག་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མ་རིག་
པ་དང་གཉི་མུག་གི་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། (༩༦༥བ)ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་། རྣམ་དུ་ཡང་ཐུན་པ་ན་གནས་པར་མི་འགྱུར་
བ་དང་། ལོངས་སྟོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་དུ་
ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་

མེ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

སྟོས་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ལྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྟོས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟེ་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ངི་མི་ཞིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ངི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྡོན་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སྟོས་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

རོལ་མོ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ལྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། སྐད་སྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཤམ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀྱང་དགའ་བའི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོར། འཛ་སྤྱི་གླིང་(༡༩༩༦)གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པ་ལ་སྤྲད་པ་སྤྲིག་ཆེས་ཆེར་ལྟེ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་གསྐྱེའི་སྤྱང་གི་ཁྲེ་མ་སྟེད་བཞིག་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྟན་པར་སྤྲས་པ་སྤྲིག་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་། དེས་བ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྤར་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྲངས་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་བཅོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྐྱར་རམ་ཆངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིམ་བཞིན་

བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང་། དང་བས་བལྟ་འདོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པ་བསོད་
ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ན་ཞིང་གི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་
བྱའི་གང་ཟག་གི་སྐྱོ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་བཀྱར་སྟེ་བཀྱིས་པ་ལ་ཡང་པན་ཡོན་ཆད་བཟུང་བྱ་
མེད་པ་འཛོལ་བ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་དེའང་ཉི་ཟླ་ས་ལ་ལྷུངས་པའམ། ས་འདི་རི་དང་བཅས་པ་
མཁའ་ལ་འགོ་བའི་སྐྱབས་བྱུང་སྟེ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགེ་སྤྲེལ་གི་
ལས་འབྲས་ནི་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྟེ་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བའི་
ཚོགས་ལ་བསྐྱར་བྱ་བྱུང་བའི་མི་ལུས་སྦངས་སྐྱབས་འདིར་ནམ་དཀར་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་
ལྷན་ཅི་སྟོགས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ། འདི་དང་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་།
ལྟ་དང་མའི་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ནམ་
འཛོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་(༡༩༩༧)ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

རྒྱལ་བ་སྤྲེལ་བཅས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཆུས། །བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱི་ཤེས་འདུས་གའི་
ལྷན་ལ་ཆེད། །འདི་ཀོ་བདུད་ཀྱི་སྟོང་ལ་ཆེར་རྩལ་ཀྱང་། །སྐལ་ལྷན་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་བསྐྱེད་
དཔལ་དུ་ཆར། །དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་མང་འདུས་གཙུག་ལག་གི་། །ཁང་བཟང་གཉའ་ཤིང་
འཛིན་ཀྱི་ཅེར་འཕགས་པའི། །གསེར་སྦྱངས་མཛེས་རྒྱན་ཏེ་བདུན་ཅན་ཀྱི་ཆ། །མི་ཤེས་རྒྱད་
སུན་སེལ་སྦྱང་དེར་འདིར་ཤར། །དགེ་བར་སྦྱོང་པའི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འབྲས། །བདེ་
ལེགས་ཀྱི་དུ་ཡོངས་འབར་མེ་ལྷེའི་གཤེས། །དཀར་མིན་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་ལ་ཆེས་དཔའ་
བའི། །ངང་ཚུལ་རྩེན་པར་སྟོན་འདི་སུ་ཡིས་འགོག་། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་གསེར་ལྷན་མ་ཡི་
རྒྱན། །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཆུ་རྒྱང་འབྲས་སྤྲེལ་དང་། །ཉི་བར་བསྐྱེད་པས་ནས་བྱང་ཆེན་
རྒྱ་མཆོའི་དོགས། །གཞོལ་བའི་མད་བྱུང་མཐུ་དཔལ་གང་དེ་ཡིས། །རྒྱལ་ཀུན་བསྟོན་
བསྐྱེད་པས་སུ་ཐེ་ལ་ཡི་འབྲང་། །མགུལ་པར་སྤྱོད་པའི་ནམ་འཛོན་ཟས་གཙང་སྤྲེལ། །རིང་
ལུགས་འཁྲུལ་པ་ཡོངས་ཟད་ལྷ་སེར་གྱི། །བཤད་སྐྱབས་ཚོགས་ཀུན་མི་ཉམས་ཆེར་འཕེལ་

ཤོག། རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་རྟོག་གི་མཛོད་འཆང་བའི། རྟག་འདུན་སྡེ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་
གཙང་མས་ཐུག། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མད་པོ་ཆེར། བཙུན་པས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་
ལ་འགན་ཤོག། བསྟན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟན་པའི་མཛོད་བཟང་གིས། ཡིད་ཅན་མང་པོར་པན་
བདེ་འབྱུང་བའི་གཞི། ཡོངས་འཛིན་ཚོགས་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་རབ་བཏན་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་
རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་འཛུགས་(༡༩༩༦)ཤོག། རྟག་དབང་རྩི་རྩེ་དགའ་མར་རྩེས་
ཆགས་པའི། བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལྟ་རྟོག་རྩི་རྩེ་འཆང་། གསང་གསུམ་མི་ཤིག་ཆོས་
སྤྱུ་ལྟ་བུ་ཅིང་། རྣམ་དག་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡོངས་འབྱུང་ཤོག། འཛིག་རྟེན་ཁམས་
སྤྱུ་ལས་ཉོན་འབྱུང་པོའི་བྱ། རན་འབྲས་མི་སྤྱོད་ཆོད་པའི་སྤྱོད་པ། བདེ་སྦྱིད་ལྷགས་
དག་སྦྱེ་རངས་སྤྲང་བ་ཡིས། མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་མཐར་སྦྱོད་ཤོག། བཟ་ཤིས་ཉ་ལྷེབས་
ཡངས་པའི་ལྟོ་བ་ནས། གཅིག་ཏུ་སྟན་ཡོན་སྤྱོད་འཛུམ་གྲོལ་བའི། ཆོས་ཀྱི་སྡེ་འདི་
སྦྱིད་མཐར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། རྒྱུངས་འདིར་རྟག་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་བར་ཤོག། ལེགས་བྱས་
འདི་ཡི་ཆེད་དུ་འབད་པ་དང་། རྟོག་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ཐོགས་རི་སྦྱོད་པ། ཡང་སྦྱིད་
ཀྱན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མིང་ཅམ་ཡང་། མི་ཚུང་དོན་གཉིས་སྤྱོད་གྱིས་བྱུང་པར་ཤོག། རྒྱར་
མཛོད་མགོན་པོ་ལས་གཤེན་དམག་ཐོར་མ། རྟོགས་འཕྲོག་དབང་པོ་རྣམ་མང་ཐོས་པའི་
སྤྱས། དེགས་པ་ལྷམ་དམ་རྩི་རྩེ་ལེགས་པ་སོགས། གཉེར་དུ་གཏད་བཞིན་སྤྱང་སྦྱོབ་གཡེར་
མེད་ཤོག། རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་ལྷ་གཉན་འཕོམ་ར་དང་། རྟལ་འཆུལ་འཕྲོག་བྱེད་ལྟར་
འཕྲོ་སྦྱིད་རི་སོགས། རྟག་འཕྲོགས་སྦྱོང་བའི་ལྷ་སྤྱོད་གཞིས་བདག་རྣམས། རྟལ་འཕྲོ་སྦྱོབས་
འཕེལ་བས་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཤོག། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་མ་རྟེན་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ། སྦྱིབ་
གཉིས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཉར་བཟང་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱུ་མཆོ། རིང་མིན་
སྦྱིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་འབར་བྱུར་ཅིག། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་(༡༩༩༦)རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
སོགས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དམ་པ་དུ་མས་ཉེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བསྟི་གནས། མཁས་

གྲུབ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་དམ་པར་གྱུར་པ་མདོ་སྨད་བྱ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་
དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཀྱི་སྐུ་གདུང་གཙོ་གྱུར་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་དུ་མ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་དུ་མདོ་སྨད་སྐུ་
ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྱུངས་ལ་མཁས་པའི་བུལ་དུ་བྱིན་ཅིང་། རུན་མོང་དང་རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མདོན་པར་རྟོགས་པས་
ཉེ་བར་སྐུ་གཤམ་པའི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེན་དམ་པ་བྱུང་བདག་དོན་རྒྱུ་མཁས་པའི་ངོ་བོ་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་
པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱིས་རྒྱ་མིབས་གསར་བསྐྱེད་གནང་བར་དགོན་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་འགངས་ཆེ་བ་རགས་རིམ་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཐེབས་པའི་དཀར་ཆག་ཆོས་སུ་ཤིག་པར་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཀས་བསྐྱེད་བ་གྲུས་པས་ནོས་ནས་དམ་
པ་གང་གི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་གྱིས་འཆོ་བ་ཤུའི་དགེ་སྦྱོང་སྦྱོང་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་འཕགས་པ་འཛིག་
རྟེན་དབང་སྐུ་གཤམ་གི་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་རྒྱུང་ཉི་འོད་འབྱིལ་པར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མཆོད་དཔོན་ལྷ་ལུ་མཁན་པོས་
བཀྱིས་པ་སྐྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་བཟ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༥ སྤྱིང་སྤྱོད་པས་མ་སྨད་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་ཆ་ཅན། །ཡོངས་རྫོགས་སྐབ་བསྐྱེད་ས་ཡི་གོ་
སྐབས་འདི། །ནམ་ཡང་འདེགས་ལ་ཞུམ་སྤངས་འགྲོ་བའི་རྟོག་། །སྦྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་
ཀྱི་ཤིས་པས་སྤངས། །བསྐྱེད་གསུམ་ཐ་གྲུ་རབ་ཡངས་སྦྱོ་གོས་ཀྱི། །ཆ་ཤས་ཀྱན་ལ་རྒྱལ་
ཀྱན་མཁུན་རབ་ཆེའི། །རྫི་ཡིག་གྲུར་ཀྱམ་ཆོས་ཀྱིས་ཉེར་སྤྱགས་པས། །སྤྱིད་དང་ཞི་ན་
སུས་ཀྱང་དོ་སྦྱར་མིན། །མགོན་ཁྱོད་སྤྱགས་རྒྱུ་ཀྱན་དུ་དོན་ཡོད་པའི། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་
ཡོངས་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས། །གང་ལ་འདོད་དགྲ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་(༡༩༤༣)པའི། །དངོས་སྐབ་
མཆོག་སྤྱན་དམ་བཅས་ག་ལ་བསྐྱེད། །དེ་བྱིར་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས། །རྣམ་འབྲེན་
གསང་བ་ཡོངས་བསྐྱེད་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །མཛེས་པ་བུལ་བྱུང་ཤར་བའི་རང་སྤང་ལ། །ལྷག་
པར་བསྐྱེད་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཐུ་བརྟན་པོས། །སྤྱིན་ལེགས་སོར་མོའི་སྦྱོས་གར་པན་ཚུན་
དུ། །བསྐྱུར་ལས་ཐ་འོག་ཐགས་སུ་བྱུང་བའི་ངོས། །ས་དང་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཀྱན། །རི་མོར་འཆར་བའི་གོས་བཟང་དུས་དུབས་ཀྱིས། །སྐྱེ་མཆོག་ལྷ་དང་སྤང་མའི་སྤང་
བརྟན་དག་། །ཆོས་བྱར་བཀོད་ལེགས་འདི་བསྐྱེད་དགེ་བའི་མཐུས། །དགའ་ལྷན་རིང་སྤྱགས་

མཉམ་པ་མེད་པ་གང་། །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །རི་མཆོར་སྐྱེ་ཡི་
བཀོད་པ་འབྲུམ་བསྟེ་བའི། །དགའ་ལྷན་བྱམས་ཆེན་པོ་བྲང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ། །འདིས་མཆོན་
དགེ་འདུན་ཆོགས་རྣམས་བཤད་སྟུབ་ལ། །ཚུལ་བཞིན་བཅོན་པས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་
ཤོག །ལེགས་བྱས་མཐུ་ཆེན་མཁའ་ཡི་སྒྲུང་པོའི་སྟོབས། །རྣམ་སྤྱོད་དཀར་པོར་འཛག་པའི་
རུལ་ཚུ་ཡིས། །སྟོན་བཅུད་དེ་མ་དེ་སྟེད་ཉེར་བཟུས་ནས། །བཟ་ཤིས་ཅི་སྟེན་གཡང་གིས་
ཁྲབ་པར་ཤོག །རྒྱ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མཆོན་མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ལས་ཉོན་བག་ཆགས་
བཅས་པ་སྦྱར་སངས་ཏེ། །བྱང་འཇུག་དོ་རྩེའི་ས་ལ་བདེ་ཆེན་ཀྱིས། །རོལ་ཞིང་བསམ་དོན་
ཆོས་བཞིན་འབྱུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གར་མཁན་
ཟེ་བཅུན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བསམས་བཞིན་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་(༡༩-༡བ)སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་གྲགས་
པར་བྱག་ན་བསྐྱེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་བྱག་རྩིས་དགའ་ལྷན་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་ཆེན་པོ་འདིར་རྒྱ་ཡགས་ཞབས་
དུང་མཁན་པོ་ཨེར་ཏེ་ནེ་ཆ་གན་ཏུ་ཐུག་ཐུས་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་གཏོང་བ་ལ་སྟོན་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་
དངོས་པོ་ཅི་འཕྱོར་གཞུང་དུ་བྱལ་ནས་ཟེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱང་བརྟན་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་གོས་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ་བྱང་
བ་ལ། གདན་ས་འདིར་དེད་ལོ་ཤས་ཀྱི་བར་སྟེན་ཆགས་པར་མ་ཟད། གནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ཉིད་འགྲན་ཆེ་དང་
བལ་བའི་མཆོད་ཡུལ་གྱི་ཞིང་དུ་མཐོང་སྟེ་དེད་དང་སྟོན་སྟོང་རྒྱན་མང་གཉིས་ནས་སྟེ་ཁྱེ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་ལྷག་ཏུ་བཀྱར་བའི་
འདུན་པ་ཡོད་པ་བཅས་གཞུང་ནས་ཁྲུང་ལེགས་པར་སྐྱངས་ཏེ་ཁྱོད་གོས་ཡུག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག །སྟེན་ཉིད་ཡུག་བརྒྱ།
ཡིང་དང་ཆོར་དཀར་དགོས་རིགས། འགའ་སྟེན་བདུན་བརྒྱ། བཟོ་བ་བརྒྱ་སྟོར་གྱིས་ལས་རྒྱན་ཆེ་གཅིག་ཞག་བཅུ་སྟོར་
གྱི་པོགས་དང་སྐྱོབ་བཅས་སོང་ཚུལ་གྱི་ཐོ་བྱང་བ་བཞིན་རྒྱ་དེ་དག་གི་སྟོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་
ཀྱི་སྟོན་ཆོག་འདི་ནི་ཤུ་ཡའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བའོ། །

༥ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་གསང་བ་འཛོམ། །སྟོན་རྩེའི་བདག་ཉིད་གྱུར་ཡང་མ་
རུངས་པ། །འདུལ་ཕྱིར་གཏུམ་བྲག་རྩམ་བཞིན་ཁོས་པའི་སྐྱ། །དཔལ་ལྷན་ལག་ན་དོ་རྩེ་
འཆང་ལ་འདུད། །སྟེན་འབྲས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐུག་བསམས་བཞིན་དུ། །ས་འོག་ཐུན་

སེལ་ཞོར་བྱའི་འོད་འབར་ཅན། །དགའ་པོ་འཛིག་པོ་སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས། །གདེངས་
ཀ་མཐོན་པོར་གཡོ་རྣམས་དོན་འདི་གསོན། །འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བསེལ་ལྡན་སྤྲོད་སྤྲོད་
འདིར། །ས་བཅུ་ཅི་ཤིང་ལོ་ཏྲིག་ཆར་རྒྱ་འཕེལ། །སྤྲོད་དང་མེ་ཏྲིག་རིན་ཆེན་འདོད་དགྲ་
འཛོ། །མདོར་ན་ཅི་བསམས་(༡༩༩༥)དཔལ་གྱིས་བྱུག་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་མཚོ་མ་བཅས་
ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་འཛིག་རྟེན་བདེ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་གཏོར་བུམ་པར་འཇུག་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་དུ་སྤྲར་བའོ། །

༥ སྤྲང་བ་རྣམ་དག་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས། །ངོ་མཆར་ཀུན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཉར་
འཕོས་པ། །བདེ་བ་ཅན་ཞེས་སྟོན་གྲགས་གསེར་གྱི་ངས། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་
ན་སྤྱོད་བརྒྱས་འགོངས། །ཞིང་འདིའི་འདྲེན་མཆོག་སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་མགོན། །སྤྱི་ཡི་བཀོད་
པ་མ་འདྲེས་ཆོན་རིས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་རྣམ་དཀར་ཆེ་ཤེས་ལྟར། །གཅིག་
ཏུ་སྤྲོད་པར་འཛགས་པའི་མཐུ་དཔལ་དེས། །དམིགས་ཡུལ་ཐོག་བྲངས་མཁའ་དང་མཉམ་
པའི་འགོ། །སྤྲོད་བསགས་སྤྱིག་སྤྱིག་མ་ལུས་སྤྲང་དག་ནས། །བདེ་ཅན་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་ལས་
སྤྱེས་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དོམ་གསུང་རབ་གླིང་གི་གྲ་
རིགས་དགེ་སློང་འོད་ཟེར་སྟོན་བྱུང་གིས། །དུས་འདས་རབ་འབྲས་པ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བདེ་ཅན་
ཞིང་བཀོད་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་དགེ་སློང་སྟོན་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་
སྤྲར་བའོ། །

༥ སྟོན་པ་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ཤུགས་ཏྲིག། །མཐུན་རབ་དབང་བྱུག་མགོན་པོ་འཛམ་དཔལ་
དབྱངས། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ཀུན་འཛིག་པའི་དབྱུ་མའི་གཏམ། །སྟོན་མཛད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་
བཅས་ལ་འདུད། །བསྐྱལ་མང་གོམས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །བསྐྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསང་
བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བ་གསར། །གྲགས་པ་ཕྱོགས་བརྒྱར་བྱུང་པའི་འོད་སྤྲང་གིས། །ཤན་བདེའི་
(༡༩༩༥)ཀུ་སྤྲད་རྒྱས་མཛད་ལ་བྱུག་འཆལ། །དབྱུ་མ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་གཞུང་། །གང་
དེར་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས། །འཇུག་པའི་ལེགས་པ་འདད་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་

མཆེད། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་འདོད་འཛོར་གསར་དུ་འབྱུངས། །མཐའ་བྲལ་དབྱིངས་སུ་
གདེངས་པའི་འཛིགས་མེད་སྒྲ། །ལུང་རིགས་ཅེ་བརྒྱ་ཚོགས་པའི་རྩི་རྩེ་འདི། །འཕྱར་བ་ཙམ་
གྲིས་མ་རིག་སྦྱིན་སྦྱིས་མགོ། །དུམ་བྱར་འགས་བྱེད་ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ལུལ། །དེ་ཕྱིར་རིས་མེད་
འགྲོ་ལ་ཆོས་སྦྱིན་མཆོག་། མི་འཛད་གཏེར་དུ་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་འདི། །ལེགས་བསྐྱུན་དག་
ཚོགས་མཐུ་དེས་གསེར་མདོག་ཞུའི། །ལུགས་བཟང་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་འབར་གྱུར་ཅིག་། རང་
རང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ལ་འཁོར་འདས་རྣམས། །རྣམ་ཏོག་རི་མོས་གྲིས་ཙམ་ལས་གཞན་
དུ། །སྤྲོད་ལུགས་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཀུན་ཞིག་པའི། །སྤྲོས་བྲལ་དབྱིངས་འདི་ཀུན་
གྲིས་མཐོང་བར་ཤོག །སྤྲོང་པ་ཁོ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ། །གོ་བས་མཐར་འཛིན་ལྷ་
ངན་ཀུན་ཞིག་ཅིང་། །ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ལས་རྣམ་འབྲེན་སྟོབས་བཅུའི་བདག་། །རིང་མིན་
ཐོབ་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་སྤྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཆར་གཏེར་སྤྲོད་ཆོས་མཛད་དག་འདུན་རྒྱལ་
མཆོན་གྲིས་བསྐྱུན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་པར་གསར་དུ་བསྐྱུན་པར་དག་བ་བསྟོ་བའི་སྟོན་ཆེག་ཅིག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ཤུའི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ སྤྱི་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྤྲོད་སྐྱང་མ་སྤྱི་དང་། བྱད་(༡༧༠ན)པར་སྤྱི་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་འདི་ཞེས་
བྱ་བས་ཐུབ་པའི་བསྐྱུན་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་བྲི་
མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱར་མཆོ་ལྷར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། །བསྐྱུན་པ་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་དམ་པ་རྣམས་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། རྣམ་
དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། བྱད་པར་རྩི་བཅུན་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་གདོན་གི་བ་དང་
བགོགས་རིགས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆེ་བ་བྱད་ཕྱར་སོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱན་ངན་
པ་མཐའ་དག་ལྷག་མ་མེད་པར་ཞི་ནས། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐོས་བསམ་

སྒྲིམ་གསུམ་དང་། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིང་དེ་འཛིན།
སྐྱེ་ཆེ་བརྟན་པ་སོགས་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་དགོས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་འདུ་བ་དང་། ཅི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྐབ་བསྟན་
སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་སྐབ་འི་མ་མེད་པ་
མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཀྱས་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་
དན་རེག་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྤྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་
བཅས་པ་ཞི་ཞིང་། ལེགས་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཀྱས་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་བཞེད་
པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིམས་
གཙང་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་
(༡༧༠བ)བསམ་འི་མ་མེད་པས་སྤྱག་པའི་མཁས་པ་དང་། ཐོས་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སྤྱི་
སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱིས་བྱས་ས་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་བྱེ་བྱག་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་སྤྱག་འཁྲུག་ཅོད། ལོ་ཉེས་སོགས་བཟ་
མི་ཤེས་པའི་མཆོན་ངན་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་སྦྱང་
དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ཆོས་ལྟར་སྦྱོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་མཐར་སྐྱག་གི་བདེ་
ལེགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱང་
ཆོས་སྐབ་པའི་འགལ་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང། སྤྱི་བ་ཀུན་དུ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པས་རྗེས་སྤྱི་བཟུང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱི་དུ་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་ཀྱས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། ། །

༥ ཅི་འདོད་དངོས་ལྷན་མ་ལུས་པའི། །འབྱུང་གནས་ཅ་བརྒྱད་ཟླ་མ་དང་། །མཆོག་

གསུམ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོར་བཅས། །སྤང་མ་དམ་ཅན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །དཔལ་ལྷན་
སྤྲེལ་མེ་སྐྱེ་ཆེ་བརྟན། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་བདེ་བ་དང་། །རྒྱ་སྤྱོད་གནས་སྐབས་མཐར་
ཐུག་གི། །འདོད་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བྱིན་ཚྲོབས། །ཞེས་པ་ནི་ཡེར་བའི་བྲ་རིགས་ཞེས་ཆེ་སྟོབ་བཟང་དག་
དབང་གིས་འཕགས་མ་སྟོལ་མའི་སྤང་བརྟན་དང་། དེད་ཀྱི་འདྲ་བཞེངས་པའི་གཟུངས་གཞུག་འདོད་གསོལ་དགོས་ཞེས་
བསྐྱེལ་རྩེར་ཤུག་འདེད་དགོས་སྟོབ་སྟོབ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །(༡༧༡)

༥ མཚན་སྟན་ག་བྱར་ཐེགས་པས་ཀྱང་། །དན་སོང་ཆ་གདུང་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །བཅོམ་
ལྷན་མི་འབྲུགས་རྒྱལ་པོ་སོགས། །བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཡིས། །རྒྱ་སྤྱོད་
གྱིས་མཚན་འགྲོ་བ་ཀྱན། །ཐེག་སྤྱིབ་མ་ལུས་བྱང་བ་དང་། །དག་པའི་རྟེན་བཟང་རིམ་
བརྒྱད་ནས། །སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་བྱིན་ཚྲོབས། །ཞིང་མཚན་དམ་པ་ཅ་བརྒྱད་སྤྲེལ་
དང་། །དངོས་བྱུང་བྱེད་པོ་བགང་ཡས་ཡི་དམ་ལྷ། །དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་དཀར་ཕྱོགས་སྤང་
མའི་ཚོགས། །བྱང་པར་སྟོལ་མཛད་མ་སྐྱབ་རྟེན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་བསྐྱར། །སོགས་སྐབས་ཀྱང་
གྱིས། །སྟོབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་བསྐྱེལ་བཟང་འདིའི། །གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་སྟོལ་མཛད་
དམ་པ་སོགས། །བཤེས་གཉེན་ཚོགས་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་
དེ་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས། །འགྲོ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཤིང་། །རྒྱ་སྤྱོད་
འདི་ཕྱིའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་འབྲུག། །རྟེན་འདི་མཐོང་ཐོས་བྲན་རིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྤྱིབ་
བྱང་བཀ་ཤེས་འཕེལ་བ་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བཞེ་སྤེ་བའི་བྲ་རིགས་སྟོབ་བཟང་ཚོས་གྲགས་གྱིས་
རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པ་དང་། །སྟོལ་མཛད་ལྷ་མོའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་པར་གཟུངས་གཞུག་ལ་འབྲུལ་རྒྱའི་འདོད་གསོལ་
འདི་ལྷ་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རྩེར་ཤུག་འདེད་དགོས་སྟོབ་སྟོབ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ སྟན་པ་མཉམ་མེད་དོན་ཀྱན་བྱུང་པ་ཡིས། །རྒྱ་སྤྱོད་གྱིས་མཚན་པ་མ་སེམས་ཅན་
རྣམས། །རྟུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་ལས་ལྷུང་གྲོལ་ཞིང་། །ཐེག་མཚན་ལམ་བཟང་བཞེད་
པར་བྱིན་(༡༧༡)གྱིས་ཚྲོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཕུར་བུ་ལྷོག་རི་ཁོང་པ་དགོས་སྟོབ་བཟང་སྤྲུལ་པ་དོན་བྱུང་གྱིས་

ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་པའི་གཟུངས་གཞུག་འདོད་གསོལ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་ཀྱི་སྤོང་སྤོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༥ འཇིགས་ཤིང། སྤྱི་བ་པའི་དྲི་མ་ཆ་ཙམ་དམིགས་བྲལ་ཡང་། །ཐུན་པ་བྱེ་བའི་མདོག་ལྟར་
མཐིང་ནག་གཟུགས། །འགྲོ་ལ་མད་བྱུང་སྤྱིང་རྩེས་ཏྲག་འབྲུད་ཀྱང་། །ཁྲོ་བའི་དབང་པོར་
ཉིར་བསྟན་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །གང་ཐུགས་གཟིགས་ངོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩེས་སོང་
བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་བདེན་པ་དེས། །བདག་སོགས་སྤྱེ་ཀྱན་འཇམ་མགོན་ཞི་ཁྲོ་ཡིས། །རྩེས་
གཟུང་དོན་གཉིས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཤོག ། ༥ རྣལ་འབྱོར་མ། མིག་ཡངས་གང་གི་སྤྱན་
ཟུར་དམར་འོད་ཀྱིས། །འཁོར་འདས་མཐའ་དག་བཅིངས་པའི་སྤྱུ་འབྲུལ་དེས། །གནས་
གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོར་དབང་བསྐྱར་བའི། །སྤྱབས་གཅིག་དོ་རྩེ་བཅུན་མོས་འདིར་
དགོངས་ཤིག །རང་གི་ཉེས་སྦྱོད་ལས་བྱུང་སྤིད་པ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ལུས་སྤྱར་དུ་བྱང་
བ་དང་། །འདི་སྤང་འགག་ཆེ་མཁའ་སྦྱོད་ཞིང་ཁམས་སྤྱ། །བཟོད་ནས་ས་ལམ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཞི་སྟེ་ཟུར་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་དང་རྟེན་དུ་འཇིགས་མཛད་དོ་རྩེ་དང་
མཁའ་སྦྱོད་དབང་པོའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་ཀྱི་སྤོང་སྤོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༦ རྣམ་དག་གསེར་གྱི་རི་པོ་ལ་འགྲན་པའི། །སྤྱུ་མཆོག་སྤིད་ཞེའི་དཔལ་དུ་ལྟམ་མེ་
བ། །སྤྱན་གྲགས་དོན་དང་ལྟན་པའི་སྤང་བ་འབྲམ། །འཁོར་བ་དེ་སྤིད་རྒྱན་ཆགས་སྤྱ་ཡི་
སྤ། །ཁྲོགས་ལས་(༡༧༡ན)རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དུ་རྒྱ་རྩེ། །དཔའ་རྟགས་མཆོན་སྤྱན་གྲགས་
པའི་སྤྱ་ཡིས་ཀྱང་། །ཉེས་ཆོགས་ནག་པོའི་ཙ་ལག་གཡུལ་གྱི་ངོ་། །པམ་མཛད་རྣམ་འབྲེན་
སུམ་ཅུ་ཙ་ལ་པོ། །རྒྱབས་ཆེན་བྱ་དཀའི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་ངོགས། །སྤྱིང་སྤྱབས་བྱ་གཟིངས་
བརྟན་པོས་པ་རོལ་དུ། །བཟོད་ཆེ་ཐུགས་དམ་བཅས་པའི་བདེན་པ་བཞིན། །བདག་ཅག་
མགོན་མཛད་འགྲོ་ལ་རྩེས་བཅེས་སྦྱོངས། །དམིགས་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་འགྲོ་རྒྱད་ཀ་ཤིའི་

རས། །སྤྲིག་ལྷུང་བྲི་མས་སྤགས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱན། །མགོན་ཆུམས་ཐུགས་རྩེ་དག་བྱེད་
གཙང་མ་ཡིས། །རིང་མིན་འཁྱུད་པའི་བཀའ་བྲིན་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །དལ་འགྱུར་ཉེན་བཟང་
དུ་རྩ་རི་ཀའི་འདབ། །གྲོལ་དབུས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བེལ་འབྲུ་གསར། །ཆེས་ཆེར་ངོམས་
ནས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །ཡོན་ཏན་སྦྱོར་གྱིས་རྩོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅེས་པ་
འདི་ནི་འབྲས་སྦྱངས་སྤགས་པའི་བྲ་རིགས་སྤགས་རམས་པ་ཆོ་བཟང་དོན་ལྡན་གྱིས། དུས་འདས་སྤགས་རམས་པ་སྦྱིན་
པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་སྐྱ་ཐང་ལྔ་ཆར་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྦོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་
ཤུགས་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༥ བདུད་བཞིའི་དག་སྤེ་བཅོམ་ལ་རིས་མེད་འགྲོར། །མཛེལ་བའི་གཉེན་བཞིན་སྦྱིང་
རྩེས་དམ་དུ་འཁྱུད། །ཆོངས་ཆེན་ཐུན་པ་མཐར་བསྐྱད་ཆུམ་པ་ཀྱན། །མངོན་སུམ་གཟིགས་
མོར་གསལ་བ་ཟས་གཙང་སྤྲས། །ལས་ཉོན་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ལྷ་གཅིག་
འཇིག་ཉེན་མེས་པོར་མངོན་བཞེངས་ནས། །སྤྱོགས་(༩༧༩བ)བཅུའི་འགྲོ་ལ་དགེ་ལེགས་
མཆོག་སྦྱིན་གྱིས། །དབུགས་དབྱུང་དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། །ཉེ་བར་གནས་
པ་རྒྱལ་པོ་སྤེ་བཞི་སོགས། །ལྷག་བསམ་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས། །ཤར་དང་
སྦྱོན་ཅིག་རི་མོའི་འདུ་བྱེད་ལས། །སྤང་བརྟན་གསར་དུ་བསྦྱོར་པའི་དགེ་ཆོགས་ཆད། །སྦྱོན་
བསགས་རྣམ་དཀར་གཅིག་བསྐྱུས་དོ་ཤལ་རྒྱ། །མཁའ་མཉམ་པ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་ཀྱན་
གྱི། །མགུལ་པར་བྱིན་ནས་གནས་སྐབས་དགའ་བ་བརྒྱར། །ལོངས་སྦྱོད་བདེ་གཤེགས་
གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །དུག་གསུམ་སྦྱལ་གྱི་ཁ་རྒྱངས་ལས་བྱུང་བའི། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉེས་
ཆོགས་ཕྱང་པོ་རྒྱང་བསྐྱངས་ནས། །འདི་ཕྱི་བར་དོའི་དུས་ཀྱན་མཆོག་གསུམ་གྱི། །བྱིན་
རྒྱབས་མཛེལ་བས་ཉག་དུ་སྦྱངས་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འབྲས་སྦྱངས་སྤགས་པའི་བྲ་རིགས་སྤགས་
རམས་པ་ཆོ་བཟང་དོན་ལྡན་གྱིས་མོས་ཉེན་དུ་སྤྱབ་དབང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པའི་བདུན་ཐང་བཞེངས་པའི་
རྒྱལ་ཡིག་སྦོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

ལྷ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དཔལ་ལྷན་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལ། མི་མཛད་ཞིང་འདིའི་རྣམ་འཛེན་ཉི་མའི་གཉིན། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ།
རྒྱལ་ཀྱི་མཁའ་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །འཕགས་མ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ། ཤེས་
རབ་དག་གི་འདོད་འཛོད་དབྱངས་ཅན་ལ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐབ་ལ། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་སྲོལ་འབྱེད་
ལྷ་སྐབ་མཆོག་། སྐྱོབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་ལ། མཆོག་གི་ས་བརྟེས་ལྷ་ཡི་བྱང་ཚུབ་ཞབས། །རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོ་ལ། རྒྱལ་བ་གཉིས་(༡༧༣༥)པ་མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་བ། །བཤ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ། ལྷ་ར་
བ་མཐའ་ཡས་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་དག་དབང་
མཆོག་ལྷན་རྗེ། །དེད་རང་གི་འཇམ་ལ། རྒྱལ་འདིའི་བྱེད་པོ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲེ། །

ལྷ་བདེ་ཅན་ཞིང་བཞོད། ཉི་གཞོན་སྟོང་དུ་འབར་བའི་སྤང་བ་ཡིས། ལྷ་མའི་ཕུན་ཚོགས་
གཡང་ཆགས་མཚར་སྤྲུག་གིས། །རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མ་གློད་སྐྱམ་བདེ་ལྷན་ཞིང་། །རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པའི་རས་བྲིས་འདི། །བཞེངས་པའི་དག་བས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་
རྣམས། །ནམ་ཡང་ངན་སོང་བརྟག་དཀའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཁུར། །ལུས་དང་ཡིད་ལ་ཆ་ཅམ་མི་
འབབ་ཅིང་། །སྒྲ་མེད་བདེ་བའི་ཆོར་བར་རྟག་རོལ་ཤོག །སྒྲོལ་དཀར། མི་ཤེས་ནག་པོའི་ར་
རིས་གོས་མིན་ལ། །ཆགས་ཅན་གདུང་བ་མིང་གི་མཐར་གཞིལ་བའི། །སྟོན་མེད་སྒྲ་བ་གསར་
འཁྱུངས་བཅོམ་ལྷན་མ། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོས་རྣམ་ཀྱིན་བཅེ་བས་སྤངས། །ཐུགས་སྟོག་
རྒྱ་ཡིག་ཤེས་དཀར་རི་བོ་ལས། །འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་བདུད་ཅི་གསྐྱེའི་སྤྲུག། །པམས་ནས་སྤྲེག་
སྤྲིབ་འཁྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་པར། །ཆེ་བསོད་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་སྟོལ་བྱིན་རྒྱོབས། །ལྷ་མོ་རྒྱལ་
ཀྱིན་གསུང་གི་གསང་བ་སྟོན་འཇམ་སྤྲུ། །དབྱངས་ཅན་དགའ་མའི་པང་འགྲོ་ལས་བྱངས་
དེས། །རེས་འགའ་བྲག་ཐུགས་ང་རོས་བདུད་སྤེའི་སྟོང་། །བྲེ་མར་འཐག་བྱེད་དམག་བོར་ལྷ་
མོ་ཡིས། །ནམ་ཡང་མཇའ་བ་མི་སྟོད་མ་སྤིང་བཞིན། །མཐུན་པའི་རྟེན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་
སྤྲུབ་པ་དང་། །འགལ་(༡༧༣༦)རྟེན་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་རྒྱང་བསྤིངས་ནས། །བྱང་ཚུབ་

སྤྱི་པོའི་བར་དུ་ཕྱོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཞི་ཕྱེ་བའི་བླ་རིགས་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བདེ་
ཅན་ཞིང་བཀོད་དང་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་བཅས་ཀྱི་བྲིས་ཐང་གི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ སྤྱི་མེད་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མཐུ་ལྷན་སྤྱང་
མ་རྣམས་དང་། བྱང་པར་འདི་ཞེས་འདི་མཚམས་སུ་སྤྱི་བརྟན་གང་ཡིན་ཀྱི་མཚན་འདུག །བྱ་བས་ཐུབ་
བརྟན་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་
པ་བྲི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། བརྟན་འཛིན་
དམ་པ་རྣམས་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། བྱང་པར་རྗེ་བརྟན་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྱི་ཆེ་རིང་དུ་བརྟན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། བཞེད་པ་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་
མཛོད་དུ་གསོལ། ཕྱོགས་བརྟའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཆོས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་། བྱང་པར་སོག་
དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་གི་ཆོས་སྤེལ་འདིར་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
ཞི་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཤད་སྐྱབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུ་མཐའ་དག་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཕྱོགས་འདིས་མཚོན་པའི་ཡུལ་
ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་མི་ཤེས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ནས་རྟག་ཏུ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱིས་
འཆོ་བ་དང་། ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསོལ། རྒྱ་སྤྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་(༡༧༩ན)བདེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་
ལ་སྤྱོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
རྫོབ་ཏུ་གསོལ། །

༦ མཉམ་ཉིད་ཆོས་ཀུན་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་། །རབ་འབྱམས་རྟེན་དང་བརྟན་པར་
མཛོན་བཞེངས་པའི། །རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་ངན་སོང་མ་ལུས་རྒྱད། །སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་ཡི། །རས་བྲིས་ཆོས་དཀར་བསམ་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལས། །བསྐྱབ་པའི་

ལེགས་བྱས་མཐུ་དེས་རྒྱ་སྤྱོད་དང་། །འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱིས་མཆོན་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་
ནམས། །སྤྱོད་བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་མ་ལུས་བྱང་བར་ཤོག །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ངན་སོང་མི་
ཁོམ་པའི། །གནས་ལ་སྤྱེ་བའི་མཆམས་སྤྱོད་རྒྱན་ཆད་ཅིང་། །དལ་འབྱོར་ཉེན་བཟང་བརྒྱད་
ནས་མི་རིང་བར། །རྒྱལ་བ་སྤང་མཛད་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་འབྲས་སྤངས་སྤྲིགས་
པའི་དབྱ་མཛད་བྱུང་བ་སྤྲིགས་རམས་བ་འཕགས་བ་རྒྱ་མཆོས་རང་དང་འབྲེལ་ཐོགས་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱན་རིག་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྤྱོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་འོར་ཤུགས་
དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱར། །

༥ དོན་ཀྱན་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོན་རིས་མདངས། །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མ་ལུས་ངོས་ཆགས་
པས། །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་གཟིགས་མོ་ལ། །ནམ་ཡང་སྤྱིབ་མེད་མཁྱེན་རབ་འཇུག་པ་
ཟུམ། །རི་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཆོན་དཔའི་ཆ། །ཡོངས་བསྐྱེད་ལང་ཆོ་གསར་བ་འཕྲེན་
བྱེད་སྒོར། །གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བདུད་ཅིའི་སྤྱན་རྒྱ་མཆོག་། (༡༧༤བ)སྤྱོད་མཛད་ལྷ་མོ་ཞེས་
གྲགས་གཏན་གྱི་སྤྱབས། །གང་སྤྱོད་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཀྱན་དགའི་ཡིད། །དཔག་བསམ་ལྷག་
སྤྱོད་གཡོ་ཡང་པན་བདའི་ངེ། །ལྷག་པར་འབྱུང་བྱེད་ལྷར་སྤང་རས་བྲིས་འདི། །བསྐྱེད་སོགས་
དགེ་ཆོགས་མཐུ་དཔལ་མ་སྤྱོད་དེས། །དག་ལ་དབང་ལྷག་ཆངས་སྤྲིག་གཞོན་ཏུ་མས། །ཉེར་
བཟུང་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་འབྱུང་གནས་གང་། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྲིག་སྤྱོད་དག་
ནས། །མཛོན་མཐོངས་ལེགས་བདེ་བ་རབ་ཐོབ་ཤོག །གཞན་ཡང་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོན་མཁའ་
མཉམ་འགོ། །རྒྱལ་ལུས་སྤྱོད་མས་མཉེས་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་། །གནས་སྤྲིགས་འགལ་རྒྱུན་
ཉེར་ཞི་མི་རིང་བར། །བྱུང་འཇུག་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་དཔོན་དག་དབང་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གཤེགས་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས། མཆོད་དཔོན་སྤྱོད་མཁའ་པོ་སྤོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་གྱིས། །རྩི་བཅུན་མ་
སྤྱོད་མ་ལ་འདོད་ལྷས་བསྐྱོར་བའི་བྲིས་ཐང་གྲ་ཆར་བཅུ་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྤྱོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་འོར་ཤུགས་
དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཡིད་འོང་ཚུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །བདུད་ཅིའི་བེལ་དངར་ཉེར་འཛག་
བཞིན། །བརྒྱད་གཉིས་བགང་བྱའི་ལང་ཚོ་གསར། །ཀུན་པན་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཅན། །འཕགས་
མཆོག་གྲུ་འཛིན་བདག་པོ་ཡིས། །རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་འགོ་ནམས་ཀྱི། །སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱག་བསྐལ་
སྤྱར་བྱང་ནས། །མཆོག་སྤྱན་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་འདི་ནི་གཉེར་བ་ཆེ་དབང་ལྷན་གྲུབ་
ཀྱི་དད་རྟེན་དུ་འཕགས་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷག་བཞི་པའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐུལ་འོར་
ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་(༩༧)(ན)མཆོས་སྤྱར། །

༥ གསང་འདུས། གཞོམ་མེད་དོ་རྩེ་མཆོག་གི་སྤྱ། །གཅིག་ལས་མིག་འཕྲུལ་སྤང་བ་
བཞིན། །བདེ་གཤེགས་སེམས་དང་ཁོ་པོ་སོགས། །དུ་མར་སྟོན་མཛད་མི་བསྟོད་ལྟ། །སྟོན་
ལས་འདི་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ལ་འབྲི། དརྟེན་འདིར་གྲུས་པས་རབ་བཞུགས་ནས། །རྒྱ་སྤྱོད་
གྲིས་མཆོན་འགོ་བ་ནམས། །ཀུན་རྟོག་འཁྲུལ་བ་སྤྱར་བྱང་སྟེ། །ཁ་སྤྱོད་བདུན་ལྔ་ཐོབ་
གྲུང་ཅིག །འཛིགས་ཐེད། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྟོ་གོས་གཟི། །ཐོགས་མེད་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུ་
གང་། །འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་བྱེད་པའི། །སྤྱར་སྟོན་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་ཆེ། །བདེ་
མཆོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པའི། །གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་གང། །གནས་
གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགོ་ཡི། །གཙོ་པོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལྟ། །བདེ་ཅན་ཞིང་བཞོད།
མཆོན་སྤྱན་མ་ལ་ཡ་རྒྱུད་གི། །དད་བ་ཡིས་ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀྱི། །ཆ་གདུང་འཕྲོག་བྱེད་བཅོམ་
ལྷན་འདས། །འོད་དཔག་མེད་མགོན་འཁོར་བཅས་པས། །པ་མས་གཙོ་བྱས་མཁའ་མཉམ་
འགོ། །སྟོན་བསགས་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ཆོགས་ནམས། །དུང་སྤྱངས་བདེ་ཅན་ཞིང་ཁམས་
སྤྱ། །ཐོགས་མེད་བཟོད་པར་བྱིན་གྲིས་རྟོབས། །ཞེས་བ་འདི་ནི་གྲུ་ཆང་གྲུ་བ་དགེ་སློང་དག་དབང་རྒྱལ་
མཆོན་གྲིས་སོས་རྟེན་དུ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྲིས་ཐང་དང་། བདེ་ཅན་ཞིང་བཞོད་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་
ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༥ ཀུན་གཟིགས་འཁོར་ལོ་གྲེན་དུ་འཕགས་པའི་རྩེས། །ཐེག་གསུམ་དཔུང་ཆོགས་ཀྱང་

བ་སྦྱར་འགྲོ་བ། །མ་སྦྱང་རྩ་འཕྱུལ་(༩༡༥བ)མཚོག་གི་ཤུགས་རྩོགས་པའི། །བསྐྱལ་བཟང་
སྦྱོན་མེ་བཞི་པ་ཤུའི་ཉིག །གང་གསུངས་བདེན་པའི་ཚོག་གི་འོད་སྦྱང་དཀར། །འཕྱུང་
བས་ཕྱེ་བའི་དག་མཚན་ལྷན་ལ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་དགའ་ཚལ་དོ་ར་འདིར། །ཁྱབ་
པའི་དོ་མཚར་མཐའ་དབུས་ག་ལ་ཞིག །གདོད་ནས་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
གཤེས། །དོ་སྦྱོད་རྒྱལ་བའི་ཞལ་གདམས་སང་གའི་སྒྲ། །བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་རྟོག་
ཕ་སྦྱེས་བྱ། །བསམ་འདས་ཡུལ་གྱི་པ་རོལ་བཀལ་ནས་བྲོས། །དེ་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སེམས་
གྱིས་ལེགས་བསྐྱལ་ནས། །རྒྱལ་གསུང་གསེར་སྦྱངས་ཁྱ་བས་བྲིས་པའི་གཟུགས། །གནས་
སྐབས་ཀུན་ཏུ་དོན་ལྡན་ལས་འདི་ཉིད། །དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་
བཞིན། །དག་དེས་སྦྱ་བ་རྒྱ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྐྱན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྲོབ་པའི་དལ་འབྱོར་
ལུས། །རྟག་པར་རྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །མཚོད་ཅིང་བསྐྱན་པའི་ཁྱར་ཆེན་འཛིན་
བར་ཤོག །ལས་ཉོན་འཁྱལ་འཁོར་རྒྱས་བྱུང་འཁོར་བ་ཡི། །སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་བཙོགས་བཅས་
པ་རབ་དག་ནས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་རེག་དེ་སྤིད་དུ། །མདོན་མཐོའི་དཔལ་ལས་མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་ཤོག །སྤིད་ཞིའི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །ཐེག་མཚོག་
སྒྲ་མ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། །རེགས་དྲུག་པ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཁྱབ་བདག་
རྩོ་རྩེ་འཆང་བ་སྦྱར་བྲོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཞི་ཕྱེ་བའི་གྲ་རེགས་སྒོ་བཟང་ཆོས་གཤམ་གྱིས་དཔལ་གསང་
བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྩོད། བརྒྱད་སྟོང་པ། རྩོར་གཅོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་འབུམ་བཅས་ཀྱི་
སྤེལ་བམ་(༩༡༤ན)གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་དག་བ་བསྒྲོ་བའི་སྦྱོན་ཚོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་ཤུའི་དག་སྦྱོང་
སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ མི་འཛིགས་དཔལ་གྱི་ལྷན་ཆགས་ལུགས་རྩེའི་སྤྱིན། །སྦྱོས་བྲལ་ཞི་བའི་མཁའ་ལ་
རྟག་འཁྲིགས་ནས། །པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་འབབས་རྩྭ་མ་པམ་མགོན། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་
ལེགས་འདོམས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གཤེགས་ཤུལ་ལམ། །ཤེར་

ཕྱིན་གཞུང་གི་སྤུས་དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས། །གསལ་བྱེད་གསུང་རབ་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་
རྒྱ། །སྐལ་བཟང་དགའ་བ་སྤེལ་འདི་གངས་མེད་འགྲོང་། །མི་འཛད་ཆོས་སྤྱིན་ཆེད་དུ་བར་
བསྐྱུན་པའི། །རྣམ་དཀར་མཐུ་ཡིས་ས་གསུམ་ལུས་ཅན་གྱི། །སྐྱབས་གཅིག་རྒྱལ་བའི་ལུང་
རྟོགས་བསྐྱུན་པ་མཆོག། །བཤད་སྐྱབ་སྒོ་ནས་རྟག་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག། །རྒྱ་སྤྱོད་གྱིས་མཆོན་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ། །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་མི་པམ་ཆོས་རྩེ་སོགས། །ཐེག་མཆོག་
དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་མཉམ་བཞིན་དུ། །རྩེས་བཟུང་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པས་འཆོ་བར་
ཤོག། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཇུག་གཤོག་ཡངས་རྒྱབས། །དལ་མེད་བསྐྱོད་པའི་བཙོན་
འགྲུས་མ་སྤྲད་མཐུས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་ཐོགས་མེད་དུ། །འཕྱར་
ནས་དོན་གཉིས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཆར་གཉེར་སྤྱོད་ཆོས་མཛད་དགེ་
འདུན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱུན་བཙོན་ཆེན་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་པར་གསར་རྟོགས་བཀྲིས་པར་བར་བྱང་སྒོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་འོར་ཤུའི་དགེ་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་(༩༧༤བ)བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ མཁའ་དང་སྤྱན་ཟླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། མཉམ་པའི་ཡིད་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐུགས་
རྩེས་རྟག་དུ་འཇུག་བཞིན་མགོན་མཛད་ཀྱང་། །ལྷ་བདོའི་དུས་འདིར་ཕྱིན་སྟོབས་ཆེར་འབར་
བའི། །བཙོན་ལྡན་སྤྱན་གྱི་སྒྲ་མ་མཆེད་བརྒྱད་གྱིས། །བརྩ་གཅིག་ཞལ། མཐའ་ཁྲུས་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་དུ་མཆོན་དཔེའི་གར། །གསལ་རྩོགས་ཕུར་རི་ཀའི་འདབ་ཡངས་ཀྱང་། །སྤྱིད་མཆོའི་
འདམ་གྱིས་མ་གོས་གྲུ་འཛིན་བདག། །དེང་འདིར་ཐུགས་རྩེའི་འཇུག་པ་ཟབ་དུ་གསོལ། །སྒྲོ་
ཀ་འདི་གཉིས་ཀའི་གཤམ་དུ་འགྲི། །དམིགས་ལུལ་གྱིས་མཆོན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྤྲིག་ལྷུང་
བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤྱར་བྱང་ནས། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་ཞིང་བཟང་བགྲོད་པ་དང་། །སྤྱར་
དུ་བདེ་གཤེགས་ས་མཆོག་ཐོབ་ཕྱིན་རྒྱབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་གྲ་ཆར་གྲུ་པ་འཕྲེང་གདོང་བཙོན་པས་སྤྱ་
མའི་དོན་དུ་སྤྱན་ཟླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒོན་ཆོག་བསྐྱུལ་འོར་
ཤུའི་དགེ་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཆོགས་གཉིས་ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྒོང་། །མངོན་འཕགས་སྐྱ་བཞིའི་བང་
རིམ་བཏྟ་ན་སྤྱག་། ཀྱན་པན་ཐིན་ལས་འོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །ཐུབ་དབང་ལྷན་པོའི་སྟོ་སྒྲར་
སྤྱད་ཞིར་མཐོ། །གང་གིས་ལེགས་གདམས་རོ་མངར་བདུད་ཅི་ཡིས། །རིག་གྲོལ་འདབ་
མ་སྟོང་བཞད་ཚུ་སྦྱེས་གསར། །ལེགས་ཆོགས་མགོན་དུ་བསྐྱ་བའི་ཆོ་ག་མཁན། །དག་
བཅོམ་གནས་བརྟན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་རྣམ་དཀར་དགོ་
བའི་མཐུས། །སྟོན་བསགས་ལས་སྦྱིབ་རྒྱར་བཅས་བྱང་བ་དང་། །(༡༧༧ན)མི་རིང་མཆོག་
གསུམ་འདུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་སར། །བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་བཟོད་རྒྱར་ཅིག་། ཅེས་ས་
འདི་ནི་རྒྱལ་མཆོན་འོད་ཟེར་གྱིས་དད་ཅེན་དུ་ཐུབ་དབང་གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱག་དང་བཅས་པའི་གྲིས་ཐང་ག་ཆར་བཞེངས་
པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་བུ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ སངས་རྒྱལ་སོ་ལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་ཉིས་ལྷང་ཐུན་གསུམ་སྤྱག་། མཆོན་སྟན་ཏྲ་
བདུན་སྤང་ཟེར་ཆ་ཡིས་ཀྱང་། །མིང་གི་ཐ་མར་སེལ་བྱེད་བདེ་བར་གཤེགས། །སུམ་ཅུ་ཅ་
ལྷའི་གངས་ཅན་གཟུགས་སྐྱའི་འདྲ། །འདི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྟུ་གཅིག་ཞལ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱ། རི་མོར་
གྲིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་མཐུ་ཡིས། །དམིགས་ཡུལ་བདག་གཞན་འགྲོས་མཆོན་ཡིད་
ཅན་རྣམས། །སྤྱར་དུ་འཁོར་བའི་དུལ་ལས་གྲོལ་ནས། །སྐྱ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་
ཐོབ་ཤོག་། སྦྱིགས་བདེ་གཤེགས་བརྟུ། ལྷ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་སྟོ་བས་ལྷན་དག། །གསོད་ལ་ཆོ་
འཕུལ་གསུམ་གྱི་ཆོ་བལ་ལྷ། །ཞིང་འདིར་ལྷན་ཅིག་གདན་འཛོམ་བདེ་གཤེགས་བརྟུ། །མི་
ཡི་སང་གོར་བསྟན་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་འདྲ། །བདེ་ཅན་ཞིང་བཞོད། རོ་མཆར་གནས་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཆ་ཤས་ཅམ། །དན་ཡང་བསམ་གཏན་དགའ་བ་རི་བཞིན་དུ། །སེམ་པ་སྟེར་བྱེད་བདེ་
ལྷན་ཞིང་གི་མགོན། །སྐབས་གཅིག་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་གཟུགས་སྐྱའི་འདྲ། །བུམས་པའི་མཛོད་
བཟ། བདུད་རིགས་ཞེ་སྤང་སེམས་གྱི་ལུག་རྒྱར་བཅས། །བྱིན་མཐུ་དུས་སུ་སྦྱིན་པའི་སྟན་
མཆོག་གིས། །སེལ་ལ་གཅིག་དུ་རབ་དཔའ་སྟན་པའི་རྒྱལ། །བཅོམ་ལྷན་མ་པམ་མཛོད་

པའི་ཆ་ཤས་ཅམ། །(༡༧༧༧)གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཙུ་གཅིག་ཞལ། བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་རེ་རེར་
ཡང་། །རི་སྟེང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་དང་སྒྱ། །མ་འབྲེས་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པད་
ཀར་ཅན། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་གཟུགས་སྤྱི་འབྲ། །ལསགས་པ་གདུགས་དཀར་
ཅན། བདེ་གཤེགས་མཚན་མཚོག་གཙུག་ཏྱར་ལས་བྱང་བའི། །རིག་སྤྱགས་རྒྱལ་མོ་གཞན་
གྱིས་མི་ཐུབ་མ། །བན་པའི་མོད་ལ་ནག་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་སྤེ། །ཕྱེ་མར་འཐག་མཛད་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ཡིས། །ཐེག་མཚོག་ལམ་བཟང་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་པའི། །བཤེས་གཉེན་
རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །རྒྱ་སྤྱོད་གནས་སྐབས་འགལ་རྒྱུན་ཉར་ཞི་ཞིང་། །ལེགས་
ཚོགས་ཡིད་བསམ་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རི་མོ་བདེ་ཆེན་གྲ་རིགས་དག་སྟོང་སྟོ་
བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེ་འདས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་ཆེ་བཙན་གྱི་དོན་དང་། རང་གི་ཚོགས་གསོག་ཏུ་དམིགས་སངས་རྒྱས་
སུམ་ཙུ་མོ་ལྷ། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད། བྱམས་པའི་མཛད་བཙུ། བཙུ་གཅིག་ཞལ་རྣམས་དང་། དེད་
ཀྱི་རིང་འཆོར་དམིགས་གདུགས་དཀར་ཕྱག་སྟོང་སྟུན་སྟོང་གི་བྱིས་ཐང་བཅས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཚོག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱེལ་རོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཏྲ་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ། །མངོན་པར་རོལ་བྱིར་སྟོང་ཆ་པག་མོ་
དང་། །མཉམ་སྦྱར་ཁྱབ་བདག་ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཆེ། །རང་སྤྱང་ཕྱག་རྒྱའི་གར་དང་བཅས་པ་
ཡི། །སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་རྣམ་དཀར་དག་པའི་མཐུས། །མདོ་སྤྱགས་ལམ་བཟང་སྤྱབ་
པའི་འགལ་རྒྱུ་ཆོགས། །ཞི་ནས་མི་རིང་ཁ་སྤྱོད་བདུན་ལྷན་(༡༧༧༧)མགོན། །དག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་ཤོག། །ཅས་པ་འདི་ནི་མོ་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་དག་ཀན་རབ་འབྲམས་
པ་དག་དབང་དར་རྒྱས་གྱིས་མོས་ཉེན་ཏུ་བདེ་མཚོག་ཐེལ་བྱ་ལྷ་ལྷའི་བྱིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཚོག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱེལ་རོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཤེན་རྗེ་མཐར་བུད་སྒྱུར། །ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོ་རྗེ་འཛིགས་
བྱེད་ལྷ། །བཙུ་གསུམ་འཁོར་ལོས་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྗེས་བཟུང་འདི་བྱིའི་མདུན་མ་

སྐྱུན་གྲུབ་ཤོག། མཐུ་སྟོབས་ཕྱག་དྲུག་འབར་བའི་མཆོན་ཆ་ཡིས། །བདུད་ཕྱེ་ཕྱེ་མར་འཐག་
ཁྱེད་སྐྱུར་མཛད་མགོན། །འཁོར་དང་བཅས་པས་ནལ་འབྱོར་ཆོས་སྐྱབ་པའི། །འགལ་རྒྱུན་
ཀུན་གསོལ་བསམ་དོན་འབྲུབ་ཁྱིན་སྟོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དགའ་ལྡན་ཆོགས་ཆེན་དགེ་སྟོས་རྩིང་པ་རབ་
འབྲུམས་པ་སྟོ་བཟང་བཟོད་པས་འཛིགས་ཁྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ཐང་དང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བྲིས་སྐྱ་བཞེངས་
པའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུག་འདི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་གང་བའི་མཆོར། །སྟོ་གསུམ་འདུ་ཁྱེད་གྲུ་
རྩིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །བསོད་ནམས་འདོད་དགྲའི་ནོར་བུ་སྟིམ་པ་རུ། །ཡང་ཡང་འཛེན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྐྱེའི་ཕྱིར། །བགང་ཡས་ལྷ་ཆོགས་འཕྲོ་འདུའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །རྟེན་
དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་སྤྱི་ཞུའི་གཏམ། །འདིར་བཀོད་ལ་སོགས་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་
ཁམས། །གརྒྱའི་ཡབ་ཀྱི་མཆེད་རྒྱར་སྐྱངས་པའི་(༩༧༤བ)མཐུས། །རྟོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིས། །མཐའ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཁྱེད་བཞེས་གཉེན་སོགས། །བསྟན་
འཛིན་ཆོགས་ནམས་སྤིང་མཐར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བཤད་སྐྱབ་ཐིན་ལས་ཕྱོགས་དུས་
ཀུན་འཕེལ་ཤོག། །རྒྱ་སྐྱོར་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱིས་མཆོན་མཁའ་མཉམ་གྱི། །ལུས་ཅན་མ་ལུས་
འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་དང་། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་པ་སྐྱུར་བྱང་སྟེ། །སྒྲ་མེད་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ས་ཐོབ་ཤོག། །མཐུ་སྟོབས་རྟོ་རྩེའི་ཐོག་ལྟར་ནོ་སྐྱུར་བའི། །བསྟན་སྐྱང་དབང་པོ་
བསེ་ཡི་ཁབ་ཅན་སོགས། །དཀར་ཕྱོགས་སྐྱང་མས་རྟག་ཏུ་ཕྱོགས་མཛད་ཅིང་། །ཆོས་ལྡན་
ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་གང་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རི་ཁོད་པ་ཐར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱ་དགོན་དུ་བསྟན་
སྐྱང་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་བཅན་ཁང་ཞིག་གསོ་ངོས། །སྐྱུན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། །བདེ་མཆོག་དཀར་པོ།
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་བསེ་ཁབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱང་བརྟན་བཞེངས་པ་སོགས་སྤྱི་ཞུ་བྱིས་པའི་རྟེན་དཔལ་གྱི་མགོར་འཛི་
རྒྱའི་སྟོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུག་འདི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྟོང་གསུམ་བཟོད་རུས་པའི། །གཉིས་འཕྱང་དབང་པོའི་སྟེང་ན་

འགྲིང་བའི་ལྷ། །སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་དགྲེས་
བས་ཉེར་དགོངས་ལ། །རྒྱ་སྤྱོད་ནད་གདོན་ཆགས་ཆེ་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱུན་ངན་མིང་གི་
ལྷག་མར་ཞི་བ་དང་། །ཆེ་དཔལ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་རྣམས་འབྱོར་བཞིན་དུ། །རྟག་པར་བདེ་
དང་ལྡན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤག་བྱང་བ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་གྱིས། (༡༧༥ན)ཨི་
ལྷ་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྒྱལ་གསུང་རྟོག་མེད་ཀོར་བུའི་མེ་ལོང་ངོས། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
ཀུན་འཆར་བའི། །སྤེ་སྤྱོད་ཡང་ཅེ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་གཞུང་། །གནད་དོན་བདུན་ཅུའི་གངས་
ཀྱི་ངེས་པ་ལ། །རང་རང་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས། །ལེགས་བཤད་པར་གྱི་ཆོས་
སྤྱོན་འདི་བསྐྱུན་མཐུས། །བྱབ་བསྟན་སྤྱོད་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ། །བཤད་སྐྱབ་དམ་
པའི་བྱ་བས་འབར་བྱར་ཅིག །རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་མར་བྱར་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྟོན་
བསགས་སྤྲིག་ལྟར་སྤྱིབ་གཉིས་ཐུན་སྤྲིག་ཆོགས། །བྱང་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་སྤང་བའི་
གཏེར། །སྤྱར་ཐོབ་ཆོས་ལྡན་རེ་བ་ཡོངས་འབྱུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་བ་དར་ཉན་དགོས་སྟོང་
བསྐྱུལ་བཟང་ཡོན་ཉན་གྱིས་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་པར་བྱིན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་པར་དུ་
བརྟོགས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ ཐུགས་བསྐྱེད་མི་གཡོ་རིན་ཆེན་ས་གཞིའི་དབུས། །བྱ་དཀའ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱན་གཤེར་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི། །སྐྱ་གསུམ་དབག་བསམ་ཁྱོན་རྫོགས་མི་མཛེད་འདིའི། །ཞིང་མགོན་
ཤུག་མེང་གོ་འགོ་བའི་སྐྱབས། །སྤངས་རྟོགས་ཆ་ཤས་ཉ་གང་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །མཆོན་
སྟན་བདུན་ཅུའི་ཐེགས་མ་འཛོར་ཅམ་ནས། །སྤྲིག་སྤྱིབ་ཆ་གདུང་ཡོངས་བཅིལ་བདེ་བར་
གཤེགས། །སུམ་ཅུ་ཅ་ལྷར་གཤགས་(༡༧༥བ)འདི་སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱ། །གཞན་ཡང་མར་མེ་
མཛོད་དཔལ་མ་པམ་མགོན། །མི་འཛིགས་བཞི་ལྡན་གང་རྣམས་མཐུན་བཅེ་ཡི། །རུས་

མཐུ་མའོན་སུམ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་བསྟན་ཏེ། །རྣམ་དག་སྟོན་ལམ་མཐའ་དག་འབྲུབ་ཕྱིན་
ཚོལ་ས། །དགོ་འདིས་ཞུ་སེར་འོད་འབར་ཉི་མའི་ཆ། །ས་སྟེང་རྒྱད་ཐུན་སེལ་ལ་དཔའ་བའི་
བསྟན། །སྟོགས་བྲལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་གསོས་སུ། །བཤད་སྐྱབ་ཅི་མ་མེད་པས་དར་གྱུར་
ཅིག །བསྐྱབ་གསུམ་ལང་ཆོ་གསར་བའི་རང་ཅལ་རྫོགས། །སྟེ་སྟོད་མང་དུ་ཐོས་བའི་སྐད་
གསང་མཐོ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་མཛེས་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི། །འཕྲོག་བྱེད་གཞོན་ནུས་
ས་སྟེང་ཁྲབ་གྱུར་ཅིག །གཞལ་དཀའི་ཅིན་གྱིས་ལེགས་བསྐྱུངས་པ་མ་སོགས། །འབྲེལ་
ཐོགས་ལུས་ཅན་གྱིས་མཆོན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ། །སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསུལ་
ལས། །ཐུར་གྲོལ་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་སྲིད་ལས་ངས་འབྱུང་སྟོལ་ཤས་
དང་། །གཞན་དོན་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་ཡང་དག་ལྟ། །ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
ཡོན་ཏན་ཀུན། །ཐོབ་ནས་བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་པན་ནུས་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་དེད་རང་གི་པ་ཨ་ཆེ་
ཐུ་དར་ཏན་གྱན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་འདས་བའི་དགོངས་རྫོགས་སོགས་སུ་དམིགས་བཟང་གོས་སྟན་བསྐྱེད་པའི་
ཐང་སྐྱུ་ག་ཆར་འགའ་བཞེངས་གས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་། མར་མེ་མཛད། བྱམས་བ་བཅས་ཀྱི་གོས་
ཐང་དཔངས་འདོམ་བྱེད་དོ་ཞེང་ཁྲ་གསུམ་དང་བཟང་མཁྱིད་གང་ཡོད་པ་རྒྱ་བཟོ་ལེགས་པ་ག་ཆར་བཅུ་གསུམ་སྟེ་འབུམ་
དགའ་ལྡན་བྱམས་བ་སྟེང་དུ་ལུལ་བའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོས་(༡༩༠ན)
ཐུར་བཤོ། །

༥ གངས་མེད་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་སྐས་མཆོག་གི་སྐྱར་
བསྟན་གྱ་འཛིན་བདག །ལུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ལ། །སྟུག་འཆལ་
རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྟོང་གྱུར་ཅིག །འཕགས་མཆོག་གང་དང་མི་གཉིས་སྟེས་རབས་
འབྲེང་། །དམ་པའི་སྤང་བརྟན་འདུ་བྲས་དགོ་བ་ཡིས། །རྣམ་ཀུན་སྐྱུར་རས་གཟིགས་དང་
མི་འབྲལ་ཞིང་། །ས་ལམ་རྟོགས་པ་སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །གངས་ཅན་སྤང་དོར་གནས་
སྟོངས་སྐྱག་གི་སྟོངས། །འབྲུལ་སྤང་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་བཅས་ལ་སོགས། །དགོ་མཆོན་

སྒྲིབ་བ་འབྲུམ་འབྱེད་སྤྱོད་བཅན་རྗེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཟུམ་
ཡངས་སྡེ་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་སྤྱེས་པའི། །མདོན་རྟོགས་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆོ་བ་
གསར། །སྤྱོད་མེད་མཁའ་ལ་འབྲེན་མཛད་འབྲོམ་སྤྱོད་རྗེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་
རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་བ་བདག་མེད་དགའ་མར་རྟག་རོལ་བའི། །བདེ་ཆེན་དཔའ་པོ་
དགྲེས་པའི་རྡོ་རྗེ་གང་། །རྡོ་རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་གཟུགས་འཛིན་ཀུན་སྤྱོད་ལ། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་
ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །མཐོན་མཐིང་བྱར་བྱུང་ལྷས་མཛེས་འཇམ་མགོན་ལ། །སྤྱོ་
བཟང་གྲགས་སྟན་འབར་བས་རྗེས་གཟུང་ཞིང་། །བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དགོ་
འདུན་གྱལ། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཡོངས་ལ་ཆགས་
ཐོགས་སྤངས་པའི་སྤྱོ། །ཆངས་སྤྲུལ་ལྷ་མོར་ཤར་བའི་འཛོ་སྤྱེག་དང་། །འབྲལ་མེད་ཅེ་བ་
དགོ་འདུན་(༢༡༠བ)རྒྱ་མཚོའི་སྡེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །བླ་
དང་དོར་བའི་གཟུགས་སྤང་སྒྲོག་གྱུར་གྱི། །དུས་ལོང་ལོག་པར་འབྱུང་པའི་མཐའ་འཁོབ་
འགོ། །བདེ་བར་འཁྲིད་མཛད་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་
རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །བྲམས་པའི་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །དག་སྤྱོར་གནམ་
ཐུགས་འབར་བས་བདུད་གྱི་སྡེ། །འཛོམས་མཛད་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཕྱག་འཆའ་
རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ལྷ་རིག་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་སྤྱང་ཐོན་བརྒྱ། །ཁྱོད་
ཐུགས་རྒྱ་གཉེར་དབུས་སུ་རོ་གཅིག་པའི། །ཀུན་གཟིགས་ངག་དབང་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
སྡེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །གང་གི་མཆོད་རབ་མེ་ལོང་ངོས་
ཡངས་པའི། །དུས་གསུམ་གཞལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་པ་མོ་ཡང་། །མ་དམིགས་ནམ་འབྲེན་
ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེར། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །སྤོ་བཟང་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་པའི། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་འི་མ་མེད། །འཛིན་
པར་ལེགས་སྤོན་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཕྱག་འཆའ་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་གྱུར་

ཅིག། ཅེས་པ་འདིན་མོ་ཡོན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་འབྱུངས་རབས་རགས་རིམ་དང་
འདྲ་བཅས་པའི་ཐང་སྐྱ་བཀོད་ལེགས་བཞེངས་པར་འདི་རྒྱ་མོ་ལོ་ཀ་རེ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་སྤོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བཤོ། །

༥ སྤྱོས་ཀྱན་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀྱན་
ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན། །ལྷག་པར་(༡༩༡༣)བཅེ་བས་སྤྱོད་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས། །སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོར་བྱག་འཆའ་ལོ། །མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་དཀར་འོད་སྤང་
གིས། །སྤྱན་བསགས་སྤྲིག་པའི་སྤྱན་ཆོགས་བྱང་འབྱིན་ཞིང་། །ཞི་འཕོས་མོད་ལ་ཀུབ་
ཁྱོགས་བདེ་བ་ཅན། །བྲངས་ནས་ལམ་བཟང་བཟོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་པ་འདིན་མོ་
ཡོན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དགེ་བསྐྱེན་མ་རྣམས་འཛོམས་ཀྱི་དད་ཉེན་དུ་འཕགས་མཆོག་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐང་སྐྱ་བཞེངས་
པར་འདི་རྒྱའི་སྤྱོད་ཆོག་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བཤོ། །

༦ སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་དགེ་མཆོན་ངོ་མཆར་བརྒྱ། །གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་བྱ་ཆོད་བྱང་པོའི་
རིར། །རྫོ་རྗེ་སྤྱང་པོ་འཛིགས་མེད་སེང་གའི་ཁྱི། །འཛིག་ཉེན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ཏོར་རྒྱན་གཅིག་
སྤྱོད། །ཞིན་ཏུ་གདུལ་དཀར་མི་མཐེད་ཞིང་ཁམས་ཀྱི། །ལྷ་བདོའི་འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱང་རྗེའི་
སྤྱོབས། །མད་བྱང་སྤྱོན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཅོང་སྤྲས། །བཟ་ཞེས་གཡས་འབྲེལ་མགུར་
ལས་འོངས་པའི་སྤྱ། །ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་གདོན། །ཐོས་པའི་མོད་ལ་བྱང་
འབྱིན་པ་རོལ་བྱིན། །གསུང་གསང་ཀྱན་གྱི་རབ་དང་ལུལ་གྱུར་པའི། །རིག་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་
དབྱངས་འདི་ན་བར་སྤྲོན། །སྤྱིད་པ་རྒྱུད་ལྷའི་མལ་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ། །གོ་སྤྲུགས་མེད་
པའི་བྱག་རྩས་མནར་བའི་འགྲོ། །གསོ་བྱེད་སྤྲན་གྱི་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་ཀྱི། །ཁྱོགས་སུ་ཉེ་ཡང་
དོན་གཉིས་དགའ་བས་ཆོམ། །རྣམ་དག་ཁམས་ཀྱི་ས་གཞི་ཡངས་པོ་དུ། །མཆོག་གསུམ་
ལྷ་མར་བྱས་པའི་ས་བོན་དཀར། །དུས་སུ་སྤྱོན་པས་ངེས་ལེགས་གཡུར་བ་བའི། །(༡༩༡༣)
འབྲས་བུ་བདེན་པས་བསྐྱེད་བ་ག་ལ་ཞིག ། དེ་བྱིར་ལྷག་བསམ་ངེ་བལ་ཤོག་བུ་ལ། །གསུང་

རབ་ཡིག་གཟུགས་འཕྲོ་ལས་སྤར་ཤར་བའི། །སྤྲེགས་བཅ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་འདིས་
མཚོན་གྱི། །དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་གཅིག་བསྐྱུས་མཐུ་དཔལ་དེས། །རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགོ། །སྤོན་བསགས་སྤྲིག་པའི་བྲི་མ་ཡོངས་དག་ཅིང། །སྤྲེ་བར་
དལ་དང་འཕྱོར་བ་ཆང་བའི་རྟེན། །བརྒྱད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། །མ་
འོངས་དབྱུང་འགྱུར་ཆལ་དུ་མི་པམ་མགོན། །མངོན་རྫོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བཞེངས་པའི་
ཆོ། །འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲེས་ནས་ཤེར་བྱིན་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་རྟག་ཏུ་འདའ་བར་
ཤོག། །མཐའ་བྲལ་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་སུ་སྒོ་ཞུགས་ནས། །མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
སྤྲོས་དང་བྲལ། །རྗེས་ཐོབ་གང་སྤྱང་སྤྱུ་མ་ལྟར་ཤར་ཏེ། །བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་བཅས་པ་
བྱང་འབྲིན་ཤོག། །སྟོབས་བཅུའི་ས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བདེ་བར་གཤེགས། །རིང་མིན་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་འཁོར་བ་སྤིད། །ལྷན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་ཆད་མེད་འགོ་བའི་རྒྱད། །ཙོལ་བས་སྤོན་
གོལ་ལམ་བཟང་བཤི་བར་ཤོག། །བྱབ་བསྟན་ཉིང་ཁུ་དགའ་ལྷན་རིང་ལུགས་མཚོག། །སྤིད་
མཐར་མི་ཉམས་ཕྱོགས་ཀུན་འཕེལ་བ་དང་། །གནས་སྐབས་བདེ་ལེགས་ཆོས་འཕྱོར་དགའ་
སྟོན་ལ། །བར་མཆམས་མེད་པར་འོངས་སུ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག། །བཀའ་གདམས་སྤྲེགས་བཅ་ལ། །ལྷན་
གྲུབ་ཆོས་སྤྱིའི་མཁའ་ལ་དབང་གཞུ་ལྟར། །མ་འགགས་བཤེས་གཉེན་གར་དུ་ཡོངས་སྤྲོས་
པའི། །མར་མེ་མཛད་དང་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས། །ལྷན་ཅིག་བཟོ་བའི་གསུང་དག་
བུསྟ་(༡༡༢ན)། །ལྷག་བསམ་དག་པས་བཞེངས་པའི་དགེ་སྟོབས་ཀྱིས། །སྤྲེ་ཞིང་སྤྲེ་བར་རྫོ་
བོ་ཡབ་སྤྲས་དང་། །མི་འབྲལ་ཐེག་མཚོག་གདམས་དག་འཛིན་པ་ལ། །ལེགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་ཤོག། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ལས། །བྱང་སེམས་སྤྱོད་
པའི་ཡལ་ག་ཆར་རྒྱས་ནས། །དོན་གཉིས་མེ་ཉོག་རྣམ་བཤྲ་ལྟ་ཡི་ཤིང་། །རིང་མིན་བདག་
གོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །༥ །གཞོག་གསེར་གསུམ་དང་གཟུངས་བསྐྱུས། །དེགས་ལྷན་ཀུན་གྱི་མགོས་
བཏུད་ནོར་བུའི་ཁྲིར། །མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་སྟོན་པ་མཚོག། །ཆངས་དབྱངས་ནམ་

མཁའ་མཐའ་སྟེགས་འགྲོ་ཡིད་ལ། །མངོན་དགའ་གསར་དུ་སྟོལ་བའི་ཚོ་ག་ལས། །ཆ་ཤས་
སྟེགས་བཅ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡི། །དག་ཚོགས་དྲུང་གི་རྗེས་འགོས་སྟོན་བསགས་ཀྱི། །མི་
དག་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་རབ་བྱང་ནས། །རྟག་དྲུ་སིམ་པའི་ཚོར་བ་སྦྱང་གྱུར་ཅིག །ཆོས་
སྟོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོར་འབྱུང་བའི་གནས། །ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་སྦྱར་དུ་རེག་པ་དང་། །དེ་ཡི་
མཐུན་རྒྱུན་གང་ཡང་འབད་མེད་དུ། །འབྲུབ་པའི་བཟུ་ཤིས་དམ་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་
འདི་ནི་སྟེ་བུ་བདེ་སྤྱད་པའི་པ་ཀམ་དག་འདུལ་དང་། མ་གཉིས་ཚོག་གཉིས་ནས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡུམ་
རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་། བླ་ཏོག་གསེར་གསུམ། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྐྱུས། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་རིན་
པོ་ཆེ་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་བཅས་ཀྱི་སྟེགས་བཅ་གསར་དུ་བཞེངས་པར་གཤམ་དུ་འབྲི་རྒྱུའི་སྟོན་ཚོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་
ངོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ འགོ་ཀུན་སྟོང་(༡༩༩བ)རྗེས་རྟག་སྦྱང་འཇམ་དཔལ་གྱི། །རང་བཞིན་མཁའ་ལྟར་
ཞི་ཞིང་སྟོས་བྲལ་ཡང་། །བདུད་འདུལ་ཁོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བསྟན་པའི། །ལྷ་མཆོག་
འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་བྱེད་གང་། །བྲིས་པའི་རྟོན་འདིར་གཡོ་བ་མེད་བཞུགས་
ནས། །ཆད་མེད་སྤྱད་རྗེས་རྗེས་འཛིན་གྱིབ་བསེལ་དུ། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་
པ་ནམས། །གྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ངལ་གསོ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཡིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་
བཟོད་པའི་རྒྱུ། །སྤྱི་དང་ནང་གི་དགོས་འདོད་རྗེས་སྟོང་པ། །དུས་འདིར་ཉེ་བར་གྲུབ་པའི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །བདག་ཅག་འགོ་ཀུན་ཆོམས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །༥ སྟོང་རྗེ་མ་སྦྱང་
བསེལ་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱས། །ལྷོ་བ་ལྷུ་ཡང་ཁ་དོག་མཐིང་ནག་སྒྱ། །ཇམས་བཟེད་དག་པོའི་
ཆར་སྦྱིན་དང་འབྲུ་བའི། །སྦྱར་མཛད་ཕྱག་དུག་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །འདི་དང་
བར་དོ་སྤྱི་མའི་སྤིད་པ་ཀུན། །འབྲལ་མེད་བྱ་སྤྱད་བཞིན་དུ་ལེགས་སྦྱང་ཞིང་། །དམ་ཆོས་
སྦྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཅི་མཆིས་པ། །ཞི་ནས་མཆོག་སྤྱན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མཛོད། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཕྱག་དཔེ་དོ་དམ་པ་སྦྱ་ལུང་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་མོས་རྟོན་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། སྦྱར་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཆོགས་བར་མཛོད།

མཛོད་ཐུག་ཐུག་མགོན་པོའི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་བསྐྱལ་ངོར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ སྟོ་བཟང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཐའ་དག་གི། ཐུགས་བཅུད་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་
ཀྱི་ཚུལ། །གསལ་བྱེད་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་མགོན། །ཀུན་འདུས་རིགས་ཀྱི་བདག་
པོར་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། །སྤང་བརྟན་ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྟེ་བ་
(༢༩༣༥)ཀུན་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་རྟེན། །རྟེན་ནས་ས་ལམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ལྷ་
མེད་བྱང་རྒྱལ་རིང་མིན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁོད་པ་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་
ཀྱིས་དད་རྟེན་དུ་རྟེན་རང་གི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༦ སྟོ་ཏུས་གསལ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། །སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བྲག་མའི་གཟུགས། །དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོར་ཤར་བའི་བརྟན་སྤང་མཆོག །འཁོར་དང་བཅས་
པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །གསལ་སྟོང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རིལ་ལས། །བྱང་བའི་
དམ་ཇས་སྐྱོན་གཟིགས་མཐའ་ཡས་དང་། །བདུད་ཅིའི་གཏོར་མ་རི་རབ་ལྟར་སྤངས་པ། །ཟག་
མེད་དགེས་པ་སྟོང་ཕྱིར་བཞེས་སུ་གསོལ། །མ་ལུས་འགོ་ལ་མན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྟོ། །རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་བརྟན་པ་དར་བ་དང་། །དེ་འཛིན་རྩེ་བཅུན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སོགས། །ཡུན་རིང་
ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛོད། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་
ཀུན། །མ་ཅིག་འདོད་པ་ཁམས་ལ་དབང་མཛོད་མས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་སྤང་ཞིང་སྟོབ་
པ་དང་། །ནད་གདོན་རྒྱུན་ངན་མཐའ་དག་ཞི་བར་མཛོད། །རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་ལམ་
བཟང་ཡིད་བཞིན་དུ། །འབྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི། །སྐྱོན་གྱིས་བྱུབ་
ཅིང་ཁ་སྟོར་བདུན་ལྟན་གྱི། །སྐྱ་གསུམ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་
དུགས་བྲུ་ཆང་གི་སྒྲ་མ་རྩར་པ་རབ་འབྱམས་པ་སྐྱོན་བྱུབ་རྒྱ་མཆོས་(༢༩༣༦)དད་རྟེན་དུ་དཔལ་ལྷན་སྲིད་གསུམ་བདག་

མའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དང་རྒྱན་པར་ཁ་ཉོན་དུ་ཡང་བྲས་ཆོག་པའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་ངོར་
ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་ཁམས་ཀྱི་རྩི་ཡིག་གཟུགས། །སྤྱི་གསུམ་ཡོངས་ལ་བྱལ་
པའི་བྲག་ཤུལ་མར། །ཉེར་འཕོས་དམག་དང་ཐོར་གྱི་ལས་དབྱེས་ལྟ། །འཁོར་བཅས་བྲིས་
པའི་ཉེན་འདྲིར་རབ་བཞུགས་ནས། །རྒྱ་རྒྱུར་གནས་སྐབས་ནད་གདོན་འཆེ་བ་སོགས། །མི་
འདོད་ཀུན་ལས་གཤེལ་མེད་སྤང་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་པ་
རྣམས། །འབྱུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆར་གྱིས་ཆོམ་བྱིན་སྟོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ལྟ་ལྟ་ནང་བ་ལུབ་
བས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་གསུམ་བདག་མའི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་
སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༦ ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་ལྟ་ཡི་གཟུགས། །བརྟན་གཡོ་ཀུན་བྱལ་དཔལ་ལྷན་
ཉེ་རུ་ཀུ་སྟོང་ཆ་ཤེས་རབ་པག་མོར་རོ་མཉམ་ཅན། །གདོད་ནས་བྱལ་པའི་དཔལ་ལོ་དཔལ་
མོར་བཅས། །སྒྲ་ཆོགས་ཆོན་གྱིས་བཀོད་པའི་རི་མོ་ལ། །ཉག་རུ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་བརྟན་
བཞུགས་ནས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱལ་འཆི་མེད་ཀྱི། །བདུད་ཅིས་སྦྱང་གི་བྲུམ་
བཟང་གཏམས་པར་མཛོད། །བདག་སྟོང་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ནས། །དམ་ཆོག་སྟོམ་
པ་མིག་ལྟར་བསྤང་བ་སོགས། །སྤང་དོར་རི་བཞིན་ཞུགས་ནས་མི་རིང་བར། །མཁའ་སྦྱར་
བདུན་ལྷན་མགོན་པོ་ཐོབ་བྱིན་སྟོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་འདྲོ་འཛོ་བ་བསྐྱལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དད་ཉེན་དུ་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་བྲིས་ཐང་(༡༩༩༩)བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་
སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༧ ཨོ་སྤྱི། རུན་ཆོགས་དཔལ་གྱིས་ལེགས་འབྱུང་མཆོན་དཔའི་སྐྱ། །འགྲོ་བའི་
མི་མཐུན་ནད་སེལ་སྟོན་མཆོག་གསུང་། །བདེན་གཉིས་ཤེས་བྱ་དུས་གཅིག་འབྱེད་པའི་
བྱུགས། །རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སང་གེར་གྲུས་བྲག་འཆོལ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རོལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་

ཀྱིས། །ཤངས་མེད་ཞིང་གི་འགྲོ་འདྲེན་མི་པམ་མགོན། །ས་སྟེང་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་སང་
གོ་བཟང་། །ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །ཐུབ་དབང་མགྱུར་གྱི་བུ་
བཟང་ལེགས་འོངས་ཚོས། །ཆོས་ཕུང་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་། །གཞུང་དོན་
དབུ་མར་ཕྱེ་བའི་འགྲེལ་པ་མཆོག །མཆོག་ཏུ་དོན་གསལ་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེས། །རྒྱན་
གྱི་གཞུང་མཆོག་ས་གསུམ་མཛེས་པའི་རྒྱན། །རྒྱན་བྱེད་འགྲེལ་པར་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་
རྣམས། །ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཚུལ། །ཚུལ་ལྡན་དུ་མས་འཛམ་གླིང་
ཁྲབ་གྱུར་ཅིག །མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་མདོ་སྒྲགས་སྟོལ། །ཆང་ལ་མ་ནོར་དགའ་
ལྡན་རིང་ལུགས་འདི། །རི་སྤྱིད་ཉི་ཟླའི་རྒྱ་བ་མ་ཆད་པ། །དེ་སྤྱིད་བཤའ་སྐྱབ་རྣམ་དག་
འཕེལ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་མཁའི་མཐའ་གླས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །གནས་སྐབས་སྤྱག་བསུལ་
འཆིང་ལས་རབ་གྲོལ་ཅིང་། །བདེ་སྦྱིད་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་མི་རིང་བར། །སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་
མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཐེག་(༡༩༥བ)མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་
ཅིང་། །བསྐྱུན་ལ་གྲུས་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་རྒྱས། །རྒྱ་སྦྱར་ཆོགས་ཀྱང་པ་རོལ་ཕྱིན་
པའི་ལམ། །མདོར་དུ་གྱུར་ནས་དོན་གཉིས་སྦྱོར་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་བཟ་ཤིས་སྟོ་
མང་པའི་ཉར་ཆེན་དགེ་སྟོང་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཆོ་དང་། བའི་སེ་ཆེ་འཕེལ་དོ་རྩེ་ནས་མཐུན་རྒྱུན་སྦྱར་རབ་འབྱམས་པ་འཕྲིན་
ལས་རྣམ་མཁས་ཁྲུང་ལེན་བཀྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་དོན་གསལ་བའི་པར་གསར་བསྐྱུན་བཀྱིས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་
བསྐུལ་དོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ མ་འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་མང་པོའི་མཛོད། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་རང་དབང་མཛད་
ཟེན་ཀྱང་། །བསྐྱུན་སྦྱང་དབང་པོ་གཞོད་སྦྱིན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར། །ཉིར་བསྐྱུན་རྣམ་མང་ཐོས་
སྲས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །ཆེ་དང་བསོད་རྣམས་སྦྱོར་གྲགས་ལོངས་སྦྱོད་སོགས། །གནས་
སྐབས་མཐུན་པའི་རྒྱན་རྣམས་འབྲུབ་པ་དང་། །རྣམ་འདྲེན་ས་ཀྱན་དབང་སྤྱག་གོ་འཕང་

ལ། །མ་རེག་དེ་སྤྱིད་གཡེལ་མེད་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མེར་སྤྲོད་གྲུ་རིགས་རབ་འབུམས་
པ་དག་དབང་སྒྲིབ་པས་དད་རྟེན་རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་བརྟན་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་བསྐྱེད་འོང་ཤྱུ་ཀྱའི་དགེ་
སློང་སློབ་མཚན་བསྐྱེད་བཟང་གྲུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ གནས་བཅུ། གངས་མེད་བསྐྱེད་མང་གོམས་པའི་ཆོགས་གཉིས་མཐུ། །རྣམ་དག་མཆོན་
དཔའི་འོད་འབར་འཁོར་ལོ་ཆེ། །ལེགས་སྤྱིན་རྣམ་མཁའི་རོར་བུ་ཤྱུ་ཀྱའི་ཉྱལ། །འདས་དང་
མ་འོངས་འབྱོན་འགྱུར་རྒྱལ་བ་བྱུང་། །ཐུབ་པའི་བསྟན་(༡༩༥ན)པ་སྤྱིང་མཛད་དག་བཅོམ་
མཆོག །གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་འཕགས་པའི་དགེ་བསྟན་ཆེ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་བཅས་པའི་
བྱིན་མཐུ་ཡིས། །ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བདག་གིས་འཁོར་
བར་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས། །ཉེར་བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་མ་ལུས་བྱུང་བ་དང་། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་མཐུ་དཔལ་ལས། །ཀུན་གཟིགས་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་ཀྱུར་ཅིག །
༦ ཐོག་པའི་བྲིས་སྒྲི། དམར་རྒྱུ་སྤྱན་གསུམ་བགྱུར་པའི་གཟིགས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་སྤྱང་ལ་མི་གཡེལ་བ། །ཐོག་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པས། །སྤྱིན་གྱི་ཞལ་
བཞེས་དམ་བཅའ་མ་བསྟེལ་བར། །རྒྱ་སྤྱོད་དམ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་བར་གཅོད་པའི། །ནད་གདོན་
རྒྱུན་དན་མཐའ་དག་སྤྱང་བ་དང་། །ལམ་བཟང་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་སྤྱེལ། །ཆོས་
ལྷན་བསམ་པ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་མེར་སྤྲོད་གྲུ་རིགས་དགེ་སློང་སློབ་མཚན་སྤྱོད་
ལམ་གྱིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བྱས་པའི་གནས་བཅུའི་སྤྱོད་མཚན་གསུམ་དང་། ཐོག་ཆོས་རྒྱལ་
གྱི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པར་རྒྱལ་ཡིག་དང་། དག་འདོན་དུའང་བྱས་ཆོག་པའི་སྤྱོད་ཆོག་གོང་གསལ་དོན་ཆང་བ་དགོས་
ཞེས་བསྐྱེད་འོང་ཤྱུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་སློབ་མཚན་བསྐྱེད་བཟང་གྲུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༧ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་སྒྲི། །མཆོན་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་
ཡོངས་བཞེངས་པ། །བཅོམ་ལྷན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་འཁོར་དང་བཅས། །བྲིས་པའི་རྟེན་
འདིར་གཡོ་བ་མེད་བཞུགས་ནས། །རྒྱ་སྤྱོད་ཐོག་མེད་ནས་(༡༩༥བ)བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་

བྲི། །བྲིན་རྒྱལ་ས་གརྒྱའི་ཚུ་ཡིས་ཉེར་འབྲུ་ཞིང་། །མདོ་སྐགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བདེ་ལྷག་
ཏུ། །མཐར་ཕྱིན་སྐྱུ་གསུམ་འབྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདིནྱེ་གསང་སྐགས་མཁར་བྲ་
རིགས་རབ་འབྲམས་པ་བྲམས་པ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱན་རིག་གི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་
སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲང་། །

༥ བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་རོལ་མོ་ནི། །བྲེ་བ་སྤག་བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞོད་པ་
ཅན། །ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཅམ་མོད་སྟོན་བསགས་ཀྱི། །སྤྲིག་ལྷུང་བྱང་འབྲིན་དཔལ་ལྷན་རྟོ་རྩེ་
སེམས། །མགོན་ཁྲིད་སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་དགེ་བ་ཡིས། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དལ་འབྱོར་
ཉེན་ཉིད་ཅིང་། །ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ལྷན་གྱིས་བྲུབ། །སྐྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་རིང་
མིན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མདངས། །རབ་དཀར་འོད་ཀྱི་བ་
བར་ཤར་བའི་དབུས། །ལྷ་བས་མི་ངོམས་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི། །ལང་ཆོ་རབ་རྩོགས་
བཅོམ་ལྷན་སྦྱར་རས་གཟིགས། །མགོན་ཁྲིད་སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་དགེ་བ་ཡིས། །ཆེ་
རབས་ཀྱན་ཏུ་དལ་འབྱོར་ཉེན་ཉིད་ཅིང་། །ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ལྷན་གྱིས་བྲུབ། །སྐྱུ་
གསུམ་གོ་འཕང་རིང་མིན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདིནྱེ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་དད་ཉེན་དུ་དཔལ་རྟོ་རྩེ་སེམས་
དཔལ་དང་འཕགས་པ་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུའི་
དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྲང་བའོ། །

༥ རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་ཀྱི་སྦྱང་རྩེ་བདུད་ཅིའི་(༡༡༤)མཆོ། །བསྐྱལ་སྦྱིས་རྒྱ་བ་དག་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །ཀྱན་པན་འོད་ཀྱིས་བ་བ་འབྲུམ་སྤག་བརྒྱར། །སྟོ་མཛད་གངས་
ཅན་ལྷ་གཅིག་པར་ཅན། །གང་གི་བྲིན་རྒྱལ་ས་སྤྲིད་པའི་ཉེས་པ་ཀྱན། །དག་བྲེད་ཡིད་ཀྱི་
གསོས་སུ་མཛོན་ཆགས་ཏེ། །བསྐྱལ་བཟང་འགྲོ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དེད་དཔོན་མཆོག །ཉག་
པར་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡི་མཐུས། །ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉེན་གཡོ་མེད་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །སྟོན་བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་མ་ལུས་བྱང་

བ་དང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཤོག །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་
འབྱོར་ཉེན་གྱི་བྱ། །དགོས་འདོད་ནོར་བུས་གང་བ་ལེགས་ཐོབ་ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་སྤྲིང་མཆོག་ཏུ། །མི་རིང་བསྐྱོད་པའི་རེ་བ་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲ་ཆང་གྲ་
བ་བྱམས་པ་པན་བདེས་དད་ཉེན་དུ་རེད་རང་གི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་དང་ཁ་ཉོན་དུའང་བྱས་ཆོག་པའི་སྟོན་
ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤིང་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྤྲེལ། རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྤྲོད་པའི་དོན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
སྤུས་བཅས་བསྐྱོད་གཅིག་ལམ། །འཕགས་ཡུལ་ཤིང་རྟ་ཆེ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྟོལ། །ཆེ་
བ་བཞི་ལྷན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིད། །ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་བཀའ་གདམས་ལུང་བསྟན་
བཞིན། །ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཀུན་མཐུན་བྲག་ན་བསྟོ་ལྷ་
པའི་གསུང་། །ཀུན་ནས་ཆོག་དོན་ཕུན་ཆོགས་ལེགས་བཤད་འདི། །པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་
དཀར་ལྷ་འོད་ཀྱི། །རྗེས་འགོ་འདིས་(༡༩༩༦)མཆོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་མཐུས། །མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་མ་ཀན་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་དང་འབྲལ་མེད་
ཤོག །ཞིང་མཆོག་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤུས་བཅས་ལ། །རྣམ་ཡང་སྟོན་རྟོག་སྤངས་ནས་རབ་
གྱས་ཤིང་། །འདི་དང་བྱི་མའི་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཆ་ཅམ་མེད་པར་
ཤོག །འགོ་རྣམས་བསྐྱལ་འདོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །པ་རོལ་བྱིན་བྲག་ལམ་
བཟང་གོམས་པའི་མཐུས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཕུན་ཆོགས་མཐར་བྱིན་པའི། །བདེ་
གཤེགས་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་
སོགས། །འབྲལ་མེད་དགའ་ལྷན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམས། །བཤད་སྟུང་རྣམ་པར་དག་
པས་ལེགས་འཛིན་པའི། །སྐལ་ལྷན་སྐྱེས་བུས་ས་སྟེང་བྱུང་གྲུང་ཅིག །འདིར་འབད་ཆོགས་
ཀྱང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མདོ་སྟགས་ལམ་བཟང་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །དེ་ཡི་
འགལ་རྒྱུན་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལྷན་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་

སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བང་མཛོད།

ནི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་དབང་བུམས་པས་བྱང་
རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྟང་དང་། རྫོ་སྦྱང་དོན་བདུན་མའི་འཁྲིད་ཡིག་གཉིས། པར་བཤེས་སྦྱོན་
ཆེ་རེས་འདུག་པས་གསར་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྒྲུལ་མ་གནང་བ་བཞིན་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་བྱང་དུ་ཤུག་འེད་དགེ་སྦྱོང་
སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ མཛད་བརྒྱ། ཨོ་སྤྲེ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཤུགས་རྫོགས་པའི། །གདེངས་ཀ་
བདུན་དུ་བསྐྱང་བའི་ཅེ་མོ་ན། །སྤངས་རྟོགས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཡིད་བཞིན་དབང་། །སྤང་
བ་འགྲེད་མཛད་བཅོམ་ལྡན་ཟས་གཙང་སྤྲུལ། །རྒྱ་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་(༡༩༧ན)
ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྲོད་རྗེའི་ཆ་ཤས་གང་བའི་བསེལ་ཟེར་ཅན། །དྲི་མར་སྤང་བའི་རི་དྲགས་
མཚན་མ་དང་། །བལ་བ་ཁྱོད་ནི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་བཤོ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཅུ་
གཏེར་དབུས། །རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོང་བའི་དུམ་རི་ཀ་གསར། །སྤྲིད་དང་ཞི་བའི་དངོས་ཀུན་
རྒྱན་པའི་སྤྲད། །འབྱུངས་པའི་ཡིད་ལ་མངོན་དགའ་བསྟོན་པར་གྱུར། །དེ་བྱིར་སྤྲུག་བསམ་
མདངས་དང་པན་ཚུན་དུ། །འཐབས་པའི་འོད་འགྲེད་ཀ་ཤིའི་རས་གཙང་ངོས། །སྤྲུ་ཡི་དབང་
པོའི་གཞུ་རིས་ཁེངས་འཕྲོག་པའི། །ཆོན་བརྒྱ་རྣམ་པར་བཟ་བ་འདི་བྲིས་དགེས། །སྤྲུག་
བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་སྦྱོང་། །ཉོན་མོངས་རྒྱབས་ཀྱིས་གཤེད་བའི་འགོ་བ་
རྣམས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེའི་གྲུ་རྗེངས་བཟོན་པོ་ལ། །བཟོན་ནས་ཐར་པའི་སྦྱིང་དུ་སོན་
པར་ཤོག །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རི་སྦྱེད་རྣམས། །ཡིད་ལ་བྲིས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
སྤྲར་རྒྱངས་ནས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་དཔག་མེད་ལ། །བདེ་དགའ་སྟེར་བའི་དབང་
ཐུག་ཐོབ་པར་ཤོག །གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སོགས། །མཐོ་རིས་ཡོན་
ཏན་དར་བའི་དོ་ཤལ་རྒྱན། །དལ་འབྱོར་ཐུག་པར་མཛེས་པའི་རྒྱན་ངོམས་ནས། །བཟ་
ཤེས་དགའ་བའི་ཚལ་དུ་གནས་འཆའ་ཤོག ། ༥ རྒྱལ་བ་ན་རིམ་གྱི་འབྱུངས་རབས། གང་གི་གསང་
གསུམ་པད་དཀར་ལ་ཆགས་པའི། །བདུད་ཅིའི་བྲིན་རྒྱབས་སུ་ཉིག་ཐེགས་པ་ལྟར། །སྤྲུ་ཡང་

སྐལ་ལྷན་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནོར་དུ། །འཆང་འོས་གྲུ་འཛིན་སྒོ་ལ་དགེས་པའི་མགོན། །གང་དང་
དགེར་མེད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱིངས། །དུས་གསུམ་པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཆད་མེད་དུ། །(༩༡༥བ)
འབེབས་མཛད་ནོར་རྒྱས་བྱ་ཡི་དཔལ་འཆང་བ། །དེ་དག་སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་དགེ་བ་
ཡིས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་རིགས་སད་ནས། །ལུང་ཉོགས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་
འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་འབབ་སྟེགས་ལ་འཛེགས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཡངས་པོར་འབྲུག་པར་ཤོག། ༥ བཤེན་ཅེན་པོ་ཆེའི་འཁྲུངས་རབས། མཆོག་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱང་
བ་ཡངས་པོ་ཡིས། །འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་གྲོལ་མཛད་འོད་དཔག་མེད། །དུས་འདིར་བཤེས་
གཉེན་རྣམ་ཐོལ་སྒྲ་མ་རྗེའི། །དག་པའི་འཁྲུངས་རབས་རི་མོར་གྲིས་པའི་དགེས། །ནམ་ཡང་
མི་ཁོམ་གནས་ཀྱི་གཡང་ས་རུ། །སྤྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆ་ཅམ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། །ཤི་འཕོས་
མོད་ལ་བདེ་ལྷན་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །སྤྱིས་ནས་ཐེག་མཆོག་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་པར་ཤོག། ༥ སྤྱོལ་
མ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ། །སྤྱང་མི་ཡི་མཛེས་པ་མ་ལུས་པ། །གཅིག་བསྐྱུས་མིག་གི་བདུད་ཅི་
སྒྲ་ན་མེད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལུས་སྒོལ་མཛད་ལྟ་མོ་ཡི། །སྤྱང་བརྟན་ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་
དགེ་བའི་མཐུས། །ཉག་ཏུ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་གདུང་བའི་མེ། །ལྷ་ཁྱོད་བྱགས་རྗེའི་
ཆབ་ཀྱིས་གཞིལ་བ་དང་། །ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་མཐུན་སྤྱོད་རྣམས། །ཡིད་
སྤྱང་སྤྱར་དུ་འབྱུབ་པའི་བདེ་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁང་གསར་མདོ་མ་བའི་ཆོང་དཔོན་བསོད་ནམས་
དཔལ་བཟང་གིས། བ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དགེ་ཅ་དང་། རང་གི་ཆོགས་གསོག་ཏུ་དམིགས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་མཛད་བརྒྱ་ཁྱ་ཐང་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱལ་བ་ན་རིམ་དང་། བཤེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཁྲུངས་རབས། འཛིགས་
པ་བརྒྱད་སྟོབ་བཅས་ཀྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་
བསྐྱལ་(༩༡༦ན)བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་དང་དངོས་གཅིག་པའི། །སྤྱིང་རྗེ་ལས་བྱུང་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུའི་སྐྱ། །འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །འཁོར་དང་བཅས་

བ་དེང་འདྲིང་དགོངས་སུ་གསོལ། །འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྩེ་སྟེང་ལ། །མཁའ་
མཉམ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོངས་བཏང་མཐུས། །ཉམ་ཐག་དེ་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོ་
ལས། །མ་ཐོགས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་སྤུབ་བསྟན་
རིན་པོ་ཆེ། །བཤད་སྤྱོད་བྱི་དོར་བྱ་བས་རྟག་གསལ་ཞིང་། །དེ་འཛིན་སྤྱིས་མཚོག་སྤྱིན་པའི་
བདག་པོར་བཅས། །སྤྱི་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །འཕགས་མཚོག་ཐུགས་
རྩེའི་སྤོན་མེ་སྤྱོདས་བྲལ་དུ། །སྤང་བའི་གཟེ་བྱིན་འབར་བས་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས། །སྤྲིག་ལྷུང་
རྒྱད་པའི་སྤན་སྤྲུག་བྱུང་བྱུང་ནས། །རྟག་ཏུ་བདེ་དགས་འཚོ་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །བདག་
པས་གཞན་གཅེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཚོག་དང་། །ཚོས་ཀུན་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལྷ་བ་
སོགས། །ཐེག་མཚོག་ལམ་བཟང་སྤྱར་དུ་མཛོན་བྲས་ནས། །ནམ་འཕྲོན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་ལྷ་ལྷན་དཔལ་མྱོང་ཤག་པས་སྟོར་ཐེངས་རེར་བྱངས་ས་ཡ་དུག་དང་སུམ་འབྲུམ་འགྲོ་
ཅིས་ཀྱི་ཡིག་དུག་ཁྱི་འཁོར་བཞེངས་པར་འདི་རྒྱ་དང་སྟོར་མིས་ཁ་ཏོན་བྲས་ཚོག་པའི་སྤོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་
པོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རིགས་གསུམ་གཅིག་འདུས་རྩེ་བཅུན་སྟོང་བཟང་བྲགས། །ཁྱེད་ནི་ཞིང་མཚོག་ཅ་
བརྒྱད་ཟླ་མ་དང་། །དངོས་བྱུབ་གཏེར་གྱུར་རྒྱུད་སྤེ་(༢༡༡བ)བཞི་ཡི་ལྷ། །ནམ་ཡང་མི་སྤྱི་
དགོན་མཚོག་རིན་ཆེན་གསུམ། །སྤྱོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཆོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ལྷ་ལྷན་
དང་པོའི་མགོན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས། །གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་སྤང་བའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ། །བྱ་
པས་བདེ་ཆེན་སྤྱལ་མཛད་མཁའ་འགྲོའི་གར། །འཕྲིན་ལས་ཀུན་སྤྱོད་དམ་ཅན་ཆོས་སྤྱོད་
དངོས། །ཁྱེད་ལ་འདི་བྱི་བར་དེའི་གནས་སྐབས་ཀུན། །སྤྱོདས་སུ་གསོལ་ན་རྟག་ཏུ་བཅེ་བ་
ཡིས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། །མཚོག་དང་སྤན་མོངས་དངོས་བྱུབ་སྤྱལ་དུ་གསོལ། །སྤངས་རྟོགས་མཐའ་རུ་བྱིན་
པར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །ཀུན་རྟོག་སྤྱོས་པ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་

དག་པར་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །གང་འདུལ་སྐྱལ་པས་འགོ་བ་འདེན་པ་དང་། །རང་སེམས་
ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བས་གང་ཤར་ཀུན། །བདེ་སྟོང་ངོ་བོར་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །མཐའ་
བྲལ་གནས་ལུགས་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་དང་། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་ལ་ཐོགས་མེད་སྒོ་གྲོས་
སོགས། །ཆེ་གསལ་སྐྱར་ཟབ་ཤེས་རབ་གཟུངས་སྟོབས་ལ། །མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
ལྷ་བྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་མེ་འོབས་ལྷར་མཐོང་ཞིང་། །མི་རྟག་
བླ་པའི་སྦྱོར་ཤས་ངེས་འབྱུང་དང་། །འགོ་ཀུན་པ་མར་ཤེས་པའི་བཅེ་དང་བུམས། །མགོན་
པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལྷར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །འཇམ་དཔལ་ཁོ་ཆེན་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་
དང་། །གསང་བདག་གཏུམ་པོའི་རྗེས་འགོ་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །སྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་དཔལ་ཐོབ་ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འབྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྟོམ་གསུམ་
བཅས་(༣༩༤)མཚམས་བྲ་ཞིང་བྲ་བ་ལའང་། །བག་ཡོད་བླ་ཤེས་བརྟན་པོས་བསྐྱར་
བ་ཡི། །རྣམ་དག་དགོ་སྟོང་དོ་རྗེ་འདྲིན་པའི་གཙོ། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱུ་བས། །འདོད་སྤང་ཚོངས་པ་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་སོགས། །ཉོན་མོངས་སྤྱིབ་པའི་ཆ་
ལས་གྲོལ་བ་དང་། །སྟོན་བསགས་སྤྲིག་ལྷང་ནག་པོའི་བྲི་མ་རྣམས། །ཐུགས་རྗེའི་ཆབ་གྱིས་
སྐྱར་དུ་སྐྱར་དུ་གསོལ། །ཉིང་འདྲིན་མཁའ་ལྷར་མི་གཡོ་དག་པའི་ངོས། །ལྷག་པར་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་ཉི་འབར་ཞིང་། །སྐྱུན་དང་རྩུ་འབྱུལ་མདོན་པར་ཤེས་པ་སོགས། །ཡོན་ཏན་
སྐྱར་བ་རྗོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱུན་ངན་དང་། །བདུད་
རིགས་འཆེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱར་ཞི་ཞིང་། །རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་
རྣམས། །འབད་མེད་ཡིད་བཞིན་འབྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྟོགས་མ་ལུས་སྐྱགས་
དུས་དང་སྟོགས་ལ་སོགས། །མ་དག་ཞིང་དུ་སྦྱིང་སྟོབས་གོ་ཆ་ཡིས། །བཤའ་སྐྱབ་བསྐྱན་
པ་ཉི་ལྷར་གསལ་བ་ལ། །ཐོགས་མེད་རུས་པ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །རྟག་པར་རང་
རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲང་དོར་ལས། །མི་འགོང་གྲོལ་བའི་གདེངས་ཆད་ཐོབ་པ་དང་། །སྟོམ་གསུམ་

བགྱི་བ་མཐའ་དག་བསྟན་འགྲོ་ལ། །ཕན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །བདག་
ཉིད་མཐོང་ངམ་མིང་ཅམ་བཞིན་པ་ཡི། །ཕན་གཞོན་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པ་རི་སྟེད་ལ། །གནས་
སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་། །བདེ་བས་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱུ་བས། །རབ་བྱུང་མཐའ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་(༡༩༥བ)ནམ་དག་ཅིང་། །མང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་
སྤྱབ་པས་འདའ་བ་དང་། །ཞུ་སེར་བསྟན་གྱས་སྤྱིན་བདག་འབངས་དང་བཅས། །མངའ་ཐང་
བདེ་འཁྱོར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །བདག་ཉིད་གང་གནས་ས་ཕྱོགས་འཁོར་སློབ་
ལ། །ཆོས་དང་བཟླ་ཤིས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་
སོགས། །གང་བསམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཚོགས་གསོག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་པོ་ཏ་ལ་སྒྲ་མ་ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་སྐྱེད་ཇི་ཆེན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་བརྟན་
བསྟན་པའི་འོད་འབར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྐྱ་རྒྱུར་རིན་ཆེན་དང་པོ་སྤང་བརྟན་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་དང་། བད་གདན་ལ་
དདུལ་དཀར་སྤང་བརྟན་ཐག་བཞུལ་བ་ལ་སྐྱ་རྒྱུའི་ཞལ་འདེབས་སུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྲི་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་གསེར་སྤང་གང་
དང་ཞོ་གསུམ། དེ་མོ་སྤུལ་པའི་སྐྱས་སྤང་གསུམ། དར་ཉན་དགེ་སློང་བསྐྱེལ་བཟང་ཡོན་ཉན་དང་གསོལ་དཔོན་གྲགས་པ་
མཐའ་ཡས་ནས་ཞོ་གསུམ་རེ། མཆོད་དཔོན་སློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཞོ་བདུན། བདེ་ཡངས་བྱུར་པ་དག་དབང་རབ་བརྟན།
མཐོན་གསར་བྱུང་བ། བསྐྱེལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། དེ་མོའི་དགེ་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པ། འབྲས་ཀོང་རབ་འབྱུངས་པ་སློ་
བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། བསྐྱེལ་བཟང་བདེ་ཆེན་རྣམས་ནས་ཞོ་གང་རེ་བཅས་དང་། ཉང་གཞུག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསེལ་པའི་
འཕེལ་གདུང་ཁྱད་སྤང་བརྟན་བརྟན། རོ་བོའི་གདུང་ནག་རིང་བསྐེལ། རྗེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁའ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་
ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལས་ལེབས་པའི་རིང་བསྐེལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དབྱེ་ལོ་དང་ཕྱག་གནས། ན་བཟའ་སོགས་ཁྱད་སྤང་
བརྟན་གྱི་བྱིན་རྟེན། གསེར་སྤངས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་གཟུངས་མང་བ་བཅས། རོས་ནས་ལག་དར་གྱིས་རིང་བསྐེལ་རྣམ་
བཞིས་བྱུར་བྱུར་གཏམས་པའི་གཟུངས་འབྲུལ་དངོས་གཙང་དང་། དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལེགས་པར་
བགྱིས་པར་གཟུངས་གཞུག་གི་འདོད་གསོལ་(༡༩༥༠ན)དུ་བྲིས་པའོ། །

༥ ཕྱི་ནང་སྟོད་བཅུད་སྤྲིབ་བྲལ་འགྲུང་མེད་ཀྱི། །བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་རྣམ་བཅུ་དབང་
ལྡན་གཟུགས། །བཞེངས་པའི་དགེ་བས་རྒྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས། །རྒྱར་བྱང་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་དཔལ་ཚོ་བ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་བམ་པོ་ལྷང་མ་སྟེངས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཕྱི་གཟུགས་གསེར་
བངས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ཟབ་ཡངས་འཁྲིལ་པའི་གྲ་ཁང་མ་རྟེས་རྒྱན་དུ་བྱལ་བའི་སྟོན་ཆེན་དགོས་ཚུལ་ལྟར་
བྲུའི་དགེ་སྟོང་མོ་ཤར་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་རྒྱར་བཤོ། །

༥ མཁའ་བྱུང་ཞིང་གི་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀུན། །གསང་གསུམ་རིན་ཆེན་སྡིང་པོ་ལས་བྱུང་
པའི། །དོ་མཚར་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་ཆངས་པའི་དབྱངས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྲོན་འགོངས་
ཕན་བདེའི་གཞི། །༥ སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་གསལ་མཛད་
བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདེན་ཆེའི། །རྒྱལ་ཆབ་འགན་པའི་རྩ་བལ་ལུས་ཅན་གྱི། །བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་མཆོག་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །༥ ། ་
པའི་སྤྲེང་། །མིག་སྟན་རི་པོར་འགན་བཟོད་གང་གི་སྒྱ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདུད་སྡེ་པམ་
བྱེད་པའི། །ཐ་ཏོག་བསྟན་སྤང་ཆེན་པོར་འཁོར་དང་བཅས། །གྲིས་པའི་རྟེན་འདིར་གཡོ་བ་
མེད་བཞུགས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་འགལ་རྒྱུན་མ་ལུས་བརློག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ལྷན་པའི་
མཐུན་རྒྱུན་བསམ་པ་རྣམས། །མ་ཐོགས་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་
འདི་ནི་རྒྱལ་མཁན་བྱུང་རབ་འབྱམས་པ་བསྐལ་བཟང་རབ་རྒྱས་ནས་ཐ་ཏོག་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གྲིས་ཐང་བཞེངས་པར་རྒྱབ་ཡིག་
སྒྲོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་ཏོར་ཤུའི་དགེ་སྨོན་(༡༩༠༧)ལྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲེང་བཤོ། །

༥ ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་དགའི་རོལ་བ་ལས་སྤྱང་བའི། །རྟོ་རྟེ་དབྱིངས་སྤྲུག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
ཡུམ། །གདུག་བ་འདུལ་བྱིང་སྤྱོད་མོ་ལྟར་ཁྲིས་བའི། །དཔལ་ལྷན་དྲུང་སྤྱོད་དབང་མོ་ལམོར་
བཅས་གྱིས། །རྟ་བདུན་ཅན་དང་སྤྱང་བྱེད་ཟེར་བཞིན་དུ། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོན་རྣམས་དང་
ལྷན་ཅིག་དུ། །འགྲོགས་ནས་ནད་གདོན་བར་གཙོད་ཞི་བ་དང་། །བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་
འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅས་བ་འདི་ནི་འབྲས་སྤྱངས་སྤྲུགས་པའི་གྲུ་རིགས་སྤྲུགས་རམས་བ་སྟོ་བཟང་

མཁེན་བཅེས་དབལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཐེ་ཁོལ་གྱི་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དག་འདོན་དུང་བྲིས་ཆོག་པ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་ངོར་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ དན་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་པའི། །ལྷ་མོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་
བཅེར་དགོངས་ནས། །བརྒྱད་འཛིན་སྲིད་དང་རིང་པོའི་ཆེ་སྟོག་དང་། །འཛད་མེད་ནོར་
སོགས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆ་མོ་སྟོལ་མ་འཛོམ་སྒྱིད་གྱིས་ལྷ་མོ་བུ་ཅི་མའི་བྲིས་ཐང་
བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཡིག་ཏུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༦ འདུལ་ག་ཐོག་མེད་དུས་ནས་མ་དུལ་སེམས་ཀྱི་ཏ། །འདུལ་བྱེད་བག་ཡོད་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྒྲུབ་སྟོགས་ཀྱི། །སྤང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་འདུལ་གཞུང་ནམས། །ཡི་གའི་སྤང་བར་
སྟེལ་བའི་དགོ་ཆོགས་མཐུས། །རྒྱ་སྦྱར་གྱིས་མཚོན་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པ། །དེས་འབྱུང་ཚུལ་
ཁྲིམས་རབ་གཅོང་ས་གཞིའི་ཆལ། །ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྒྱ་སྦྱེས་རྒྱས་པའི་དབུས། །དེས་
ལེགས་(༡༩༡)ཅེ་དགའི་བདེ་ལ་རོལ་བར་ཤོག ། ༥ མདོ་མང། གངས་མེད་འགྲོ་བའི་ཁམས་
དང་བསམ་པ་ནམས། །ཀྱ་ཤའི་ཅེ་ལྟར་མ་འདྲེས་ལེགས་ཤར་བའི། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་ཐེག་
པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །ཤར་བ་མདོ་སྤེའི་སྤེལས་བམ་འདི་བྲིས་དགེས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེ་ནད་དུག་གསུམ་གྱི། །རྒྱ་སྲིན་མཆེ་བས་རབ་སྤྱག་བདག་གཞན་འགྲོའི། །ངང་ཚུལ་ཡིད་
ལ་དན་བཞིན་སྲིད་ཞི་ཡི། །རྒྱད་པ་ལས་གྲོལ་བདེ་གཤེགས་ས་ཐོབ་ཤོག ། ༥ དཀོན་བཅེགས།
ཐེག་པ་མཚོག་གི་ས་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས། །མདོན་སུམ་བྲ་པལ་པ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
ལྟར། །སྟོན་ལ་དཀོན་མཚོག་རིན་ཆེན་རི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་མཛེས་རྒྱན་བཅེགས་པའི་
སྤེལས་བམ་འདི། །བཞེངས་པའི་དགོ་བས་མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་ནམས། །བདེ་གཤེགས་
ཀུན་གཟིགས་མི་འབྲུགས་རྒྱལ་པོ་སོགས། །མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་དག་པའི་ཞིང་མཚོག་
ཏུ། །སྦྱེས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། ༥ སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ། མི་འཛིག་རྩོ་
རྩོ་སྤེའི་རིན་ཆེན་རྩལ། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །ཤར་བའི་པོངས་

[illegible]

༥ ཨོ་སྤྱི། འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་མ་འདྲིས་མཛེས་བཅུགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་བ་ཉིད་
གྱི་མཁའ་འོས་སུ། །སྤྱི་ཀྱང་མ་སྐྱལ་དམ་ཆོས་ལྟ་ཡི་ང། །སྒྲོག་མཛད་ལྷགའི་རྒྱལ་པོར་
གྲུས་སྤྱག་འཆོལ། །སྟོན་མཆོག་ཞལ་ནས་ལེགས་གསུངས་རབ་དང་སྤལ། །རྒྱལ་ཡུམ་
ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ཆོག་ཀུཿའི། །ཆ་ཤས་སྤྱོད་ཡང་བསྐལ་པར་སྟིང་དབུས་སུ། །ཞུགས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཆད་གདུང་འཕྲོག་ལ་ཟླ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་ཡུམ་མཆོག་(༡༩༥༥)སྟེགས་
བཅ་དུ། །བཞེངས་པའི་ལས་དཀར་ནམ་སྟོན་ཁ་བ་ལྟ། །འཛག་པའི་ངེས་བ་མི་སྤྱི་བདེན་

བ་དེས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོན་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ། །ཀུན་རྟོག་པོར་གྱིས་ཉེར་བྲིས་སྤྲོད་གསུམ་གྱི། །སྤྱག་བསུལ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་
ཀུན་ཞི་ནས། །གནས་ལུགས་བདེ་བའི་ངང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་དལ་བརྒྱད་
ཆང་བའི་རྟེན། །ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་མགོན་བཅས་ལེགས་རྟེན་ནས། །ས་དང་ལམ་གྱི་རིན་
ཆེན་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛེགས་ཏེ་སྐྱེ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་གནས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲང་ཀུན་
དགའ་བསྟན་འཛོན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འབུམ་པའི་སྒྲེགས་བམ་བཞེངས་པའི་གཤམ་དུ་འདྲི་རྒྱུད་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་ཁོར་ཤུའི་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༩ ཨོ་སྤྲེ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་དབྱངས། །ཆོས་བྱང་བརྒྱད་
ཁྲིའི་ངེས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །དམ་ཆོས་བདུད་ཅིས་ཉེར་འཆོ་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཞིང་
མཆོག་དགེ་འདུན་འདུས་གྲུ་ཆ་གསུམ་སོགས། །ནར་མར་མཛད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལོར་བྱའི་
འཕྲེང་། །རབ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་འོད་འགྲེང་གང་། །འཛད་མེད་གཞན་ལ་པན་པའི་
བྱེད་པོ་བྱ། །པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ཡི་མཐུས། །མི་མཛད་ཞིང་གི་དབང་ལྷག་
ཟས་གཙང་སྤྲུལ། །ལེགས་གསུངས་མདོ་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅིར། །དགའ་ལྡན་
རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་རྟོར་བྱའི་རྟོག །རྟག་ཏུ་གཟི་འོད་འབར་བས་མཛེས་གྱུར་(༡༩༣བ)
ཅིག །ཉེས་མང་དུག་སྤྱལ་ཆང་གྱུར་བྲིས་གནས་ལས། །རབ་བྱུང་དུར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཆོན་འཛོན་
པ་ཀུན། །བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་ལ་ལེགས་བརྟེན་ནས། །བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པའི་བྱ་
བར་རྟག་འབྲུས་ཤོག །གངས་མེད་སྦྱེ་བར་པན་པས་བདག་བསྐྱངས་པའི། །མར་གྱུར་འགྲོ་
ནམས་སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སྤྱར་གྲོལ་སྤྲོད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པའི། །བྱང་རྒྱལ་
བདེ་བ་མཆོག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲུ་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་
ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་གྱི་པར་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུའི་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ མཚན་སྟན་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་བརྒྱུད་ས་པའི་སྒྲ། །རྩ་བར་ལྷུང་ས་མོད་བདུད་གྱི་གཡུལ་
རོ་རྣམས། །པམ་བྱེད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་འབར་བའི། །བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་དང་འཁོར་
གྱི་འདུན་ས་ཆེད། །གདན་འཛོམ་བྱང་སེམས་ལྷ་དང་གཞིན་སྦྱིན་སོགས། །མཚན་བསྐྱེད་མདོ་
ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །མི་འཇད་པར་དུ་བཞོས་པའི་དགོ་བ་འདི། །མཁའ་མཉམ་
ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཉེར་འཇུག་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་དར་ཁིང་འགོ་རྣམས་བདེ་བ་དང་། །སྟོན་
བསགས་སྟེག་ལྷུང་སྦྱིབ་པའི་ཆ་ཀུན་འདག །མི་བཟད་སྟེགས་མས་སྒྲགས་པའི་བྱན་གསུམ་
སྒྲག། །སངས་ནས་རྟོགས་ལྷན་སྒྲུང་བ་ལ་སྦྱོད་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་སྟེགས་མའི་མགོན་པོ་བདེ་གཤེགས་
བརྒྱུད་མཚན་ཅིང་སྒྲགས་དམ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྟེགས་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་བར་གསར་སྦྱོར་བཞུགས་པའི་སྟོན་ཆོག་
ཏུ་ཤུགས་དགོ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ ཏག་ཏུ་(༡༩༣༥)ཞི་བའི་སྟོ་ལ་ཉེར་འཇོགས་ཀྱང་། །འགོ་ལ་སྦྱང་རྩེའི་གཟིགས་
སྦྱངས་རིས་མེད་པའི། །ལྷ་མ་བདེ་གཤེགས་ཞི་དང་ཁྱོ་བོ་སོགས། །མཚན་གསུམ་མཁའ་
འགོ་སྦྱང་མར་བཅས་ལ་འདུད། །འདོད་ཁྱོའི་ནད་གྱི་གཞན་དབང་གྱུར་པའི་མཐུས། །ཡང་
དག་དད་པའི་སྟོ་མིག་ཡོ་བས་ཀྱང་། །མཐོང་བ་དེ་རྒྱས་འཁོར་བའི་སྒྲག་བསྐྱེད་གྱི། །པ་
རོལ་སྟོལ་བའི་བྱང་ཆོས་མད་དུ་བྱུང་། །དེ་ལྟར་འགོ་ལ་པན་བདེ་མཚན་གྱི་འབྲས། །དུས་
ལས་ནས་ཡང་ཡོལ་མེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱབས། །དཀར་པོར་འཇུག་པའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
གྱི། །དཔེར་འོས་བྲིས་ཐང་དཔེ་ཐེར་འདི་ན་འགོད། །ཅེས་ཤིས་པ་བརྟེན་པའི་ཆོག་གིས་
སྦྱོར་བསྐྱེད་ནས། །བསྐྱེད་པོའི་མདོ་ལས། །བདེ་གཤེགས་སྐྱེད་གསུགས་ཅིག་ངོས་བྲིས་པ་
ལ། །འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་བསྟན་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་
བ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། །འདོད་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྱོད་ཀུན་སྟོང་གིས་བསྟན་
ཀྱང་མི་རིང་བར་པན་པའི་འབྲས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི། །རྣམ་འབྱེན་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ཞི་དང་ཁྱོ་བོ། །ལྷ་མ་བྱང་སེམས། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ། །ཆོས་སྦྱངས་སོགས་གྱི་སྐྱབ་བརྟན།

གངས་ཅན་འདྲིར་བཅོམ་རིག་པ་ལ་བྱང་ཞིང་ཆུབ་པའི་མཁས་དབང་སྟོན་བྱང་སྟོན་མཁའུ་
དང་བྱང་ལུགས་བྱེའུ་རིས་སོགས་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕུང་སོགས་པ་དུ་
མས་འདུ་བྱས་པ། སོ་བྱང་ཆེན་པོ་སོ་ཉ་ལའི་གཟིམས་ཆུང་པན་ཚུན་དུ་བཞུགས་པའི་ཐང་
སྐྱེ་ནམས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་རིམ་པར་འབྲི་བ་ལ། (༡༩༣བ)

༥ བདེ་མཚོག་ཆོས་བསྐྱེདས་ལྷ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད་གསོལ། དཔལ་ཉེ་རུ་
ཀུམ་ལ་བུམ་གནས་གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་སྟུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་
དར་ཞིང་། འགྲོ་བ་ཀུན་བདེ་དང་ལྷན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བྱང་པར་དག་སྟོང་རིག་པ་
འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་ཚོགས་དང་
ཉམས་ཆག་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་བདེ་སྟོང་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་། བསྟན་འགྲེལ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་འཁོར་དང་སྟོབ་མ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བ་སོགས་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་
གསོལ། །། ༥ ཨོ་སྐྱེ། གང་གི་ལེགས་གསུངས་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མ་ཡིས། །ནམ་ཀུན་བདེ་
ལེགས་སྟོག་གི་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །ཟུག་རྩ་བྱང་འབྲིན་སྟོན་པ་ཆེ་བའི་མཚོག་། བཅོམ་ལྷན་
ཤུག་མེད་གེར་གུས་བྱག་འཆལ། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མས་ལེགས་བསྟན་ཐར་པའི་ལམ། །རྒྱལ་
སྐུ་ཀུན་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ་པ་རོལ་བྱིན། །གཞུང་ཆོག་སྟེགས་བམ་འདི་བྲིས་དག་བ་
ཡིས། །བསྟན་དར་དེ་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཞབས་པད་བཏན། །རྒྱ་སྐྱེར་ཀྱིས་མཚོན་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་འགྲོ། །མཐའ་བུལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བའི་མིག་། ཐོབ་ནས་སྐྱེ་མ་
ལྷ་བུའི་སྟོད་པ་ཡིས། །དོན་གཉིས་མ་ལུས་སྐྱར་དུ་མཐར་བྱིན་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ལྷ་ཅེ་དགའ་
ལྷན་ལོག་མིན་གྱི་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་བསྐྱལ་བཟང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་སྟེགས་བམ་བཞེངས་
པའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ (༡༩༣ན) ལྟར་བཤོ། །

༥ འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་ལྷ་ལམ་ངོས། །རྟོག་མེད་དག་པའི་སྟོ་ཡིས་ཉེར་

བརྟགས་ཆོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས། །དངོས་བྱུང་ཡོངས་ཀྱི་བྱེད་
པོའི་གཟུགས་སུ་ཤར། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་གཅིག་
གྱུར་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེའི། །སྒྲེགས་བམ་འདི་བཞེངས་དག་བས་རྒྱ་སྦྱར་སོགས། །འགྲོ་
ཀུན་ཉེས་ལྷུང་སྦྱིབ་ཆོགས་དག་གྱུར་ཅིག །དུས་ཀུན་ཐེག་མཆོག་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་
ཞིང་། །ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སྦྱེས་བྱ་རང་རང་གི། །སྐྱལ་འཆོམས་ས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་
ཕྱིན་ནས། །ནམ་འབྲེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་བྱང་ལྷ་ཅེ་དགའ་ལྷན་
འོག་མིན་གླིང་གི་དོ་རྗེ་སྦོལ་དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་བསྐྱལ་བཟང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་
ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆུན་འབྲེལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྒྲེགས་བམ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་གཤམ་དུ་འདྲི་རྒྱུའི་སྦོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དག་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ སྦྱན་གྱི་སྒྲ་མའི་འཕྲིན་ལས་ས་བོན་མཐུ། །ལས་འོངས་ནད་སེལ་ནམ་རྒྱལ་སྦྱན་གྱི་
ཆ། །དུས་མིན་འཆི་བའི་ཞགས་པ་གཅོད་བྱེད་པའི། །རལ་གྱི་ལྟར་ནྟོ་གསོ་རིག་བསྟན་བཅས་
འདི། །པར་དུ་བསྦྱན་སོགས་དུས་གསུམ་དག་བའི་ཆོགས། །པད་མའི་ཅ་བ་ལྟར་དཀར་དེ་ཡི་
མཐུས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་འདུ་བ་འབྱུགས་པའི་ནད། །ནམ་ཡང་མིང་ཅམ་མི་གྲག་ཞི་གྱུར་
ཅིག །རིང་ནས་སེམས་ལ་ཞུགས་པའི་དུག་(༡༩༩བ)གསུམ་གཅོང་། །ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་
འདུག་པའི་སྦྱན་མཆོག་གིས། །སྦྱར་དུ་སྦྱངས་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །བྱང་ཆེན་བདེ་བ་
མཆོག་ལ་རོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་མན་དག་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་པར་རྟིང་ཟད་སྦྱོན་
ཆེ་བར་བརྟེན་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་བྱང་དུ་ཤུགས་དག་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༦ ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་ཉི་མ་སྦྱོང་གི་གཟིས། །མ་རིག་སྙིང་ཐུན་སེལ་མཛད་ཅོང་ཁ་
པ། །བྱང་ཚུབ་དེ་སྤིད་གཙུག་ཏོར་རྒྱན་བཞུགས་ཏེ། །དངོས་བྱུང་ཅི་དགར་སྦྱོལ་བས་ཡིད་
ཆོམ་མཛོད། །མི་མཛད་ཞིང་གི་སྦྱོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ། །བསྟན་སྦྱོང་དག་བཅས་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡིས། །རྒྱ་སྦྱར་གྱིས་མཆོན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ། །དུས་ཀུན་དག་ཤེས་འདོད་པའི་

༥ རྩམ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏོར་དེའི་འགོ་བརྒྱུད་འདྲ་དཔེ་གཏོར་མཛད། ཨོ་སྐྱིད། དག་
ལེགས་སྲིད་ཞིའི་དངོས་པོར་གཏོགས་སོ་ཙམ། །གང་གི་བྲིན་ལས་ལག་མཐིམ་རྩས་བཞིན་
དུ། །སྦྱོལ་མཛད་སྒྲ་མ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་བཟ་གིས་མཆོག་གི་སྤང་བས་
སྤངས། །རང་བཞིན་སྟུན་ཅིག་སྦྱེས་བཤེའི་ངོ་བོ་ལ། །སྦྱོས་བཤེ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་བྱ་དག་
ན་ཡང་། །ཞི་དང་ཁྱོ་བོའི་སྦྱ་འབྲུལ་འབྲུམས་སྐྱས་བཤེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་སྦྱག་རྣམས་
ཀྱིས་གིས་བ་སྦྱོལ། །ཡིད་ལྟར་སྦྱར་བཤེ་སྦྱལ་བ་རབ་འབྲུམས་སྦྱིན། །ལུས་ཅན་རང་གི་
ཉམས་ཕྱོད་མཁར་འབྲིགས་ནས། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་བྱ་ཆར་སྦྱན་བྱ་བ་ཏུ། །འབྱུང་

བའི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤང་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོངས། །དན་པ་ཙམ་ཀྱིས་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་
དངོས། །མ་ལུས་འགྲུགས་བྱེད་དབང་གི་ལྷ་ཆོགས་དང་། །ཁོར་དང་གཏེར་གྱི་མངའ་བདག་
མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་དཔལ་འབྱོར་མི་ཉམས་རྒྱས་པར་མཛོད། །བདུད་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཡོངས་འདུའི་གྲ། །ཐུབ་བསྟན་
ཆང་ལ་མ་ཞོར་འཛིན་པའི་སྤེའི། །གཏོང་དེབ་འཛད་མེད་གཏེར་མཛོད་འདི་ལྟར་སྤེལ། །ཞེས་
ཤེས་པ་བཛོད་པའི་དབྱངས་བདུན་སྟེང་སྟེང་པོ་ཙམ་ཀྱིས་སྤྲུག་བསུས་ནས་གཞི་སྒྲོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགའ་
ཆོས་ལས་ཉེ་བར་འཛོན་ཅིང་འཛམ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་སྤེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོངས་འདུ་རྩ་
བ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པ། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ཡལ་ག་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་ཉེ་བར་བརྒྱངས་པས་ཐན་པ་དང་བདེ་
བའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་སྟེར་བྱེད་གས་གཙང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲ་ཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད། ཆོས་སྤངས་རྣམས་
ཀྱི་དུས་གཏོར་སོགས་ཀྱི་གཏོང་དེབ་འཛད་མེད་གཏེར་མཛོད་བཞོད་པ་ལ། ། ༥ ཡོ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །བཞོད་བྱེད་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་རྣམས། །སློ་གྲོས་
དམན་པ་ཡིས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ། །རྟོགས་ཕྱིར་དཔེ་ཡི་སློ་ནས་སྟོན་པའི་ཆོས། །རིས་མེད་
འགྲོ་ལ་ཐན་བདེའི་ཆོས་སྦྱོར་ནོར། །སྟེར་སྤྲད་པར་གྱི་སློ་འཕར་བྱེ་བའི་དགོ། །རྣམ་སྟོན་
ཆེས་དཀར་ཆབ་དེས་ལུས་ཙན་གྱི། །སྤྲིག་ལྟར་བྱི་མ་མཐའ་དག་འཁྱུད་པར་ཤོག །སྤེ་སྟོད་
ལུང་གི་སློ་གཤོག་ཆེས་ཡངས་ཤིང་། །མངོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པའི་ལུས་རྩལ་རབ་རྫོགས་
པའི། །མཁས་གྲུབ་མཁའ་ལྡིང་དུ་མས་མཐའ་དབུས་ཀྱན། །མཛེས་པའི་གར་སྟབས་རྟག་
ཏུ་སྦྱར་བར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་དཔེའི་སློ་ནས་
སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་པོ་རྟོ་བའི་དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་འབྲེལ་པར་དུ་བརྟོན་པའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགོས་སྟོང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ འབྲས་སྤངས་གཞི་མས་རྒྱང་མགོན་བསྐྱང་(༡༩༦༣)གཏོང་དེབ་འགོ་བཙུག་ ཡོ་
སྟེ། དག་གསལ་ལྷ་བ་རྟོ་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ལས། །ཀྱན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཞོན་ནུ་གསར་

བ་གང་། ། གླ་མ་ཡི་དམ་སྙེ་ཚོགས་རོལ་བ་རུ། ། གཅིག་ལས་དུ་མར་ཤར་བའི་ངེས་པས་
འདུད། ། བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་སྤེ། ། བྱེ་མར་འཐག་པའི་གནམ་ལྷགས་བྱ་ཡུག་
བཞིན། ། སྤྱོལ་ཐོགས་བ་མེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན། ། བསྟན་སྤངས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟག་ཏུ་སྤངས། ། རོ་བོ་མ་བཅོས་གདོད་ནས་དག་པའི་གཤེས། ། རྣམ་བ་བདེ་སྟོང་རང་སྤང་
མཚོད་པའི་སྤྲིན། ། མཐའ་ཁྲས་གླ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་སྟོད་ཀྱི། ། སྤྱན་སྤར་སྤྱོ་བའི་དེབ་ཐེར་འདི་
ན་འགོད། ། ཅེས་ཤིས་བ་བཛོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དགེ་ལེགས་མཐའ་ཡས་པའི་མགོན་བསུ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཆས་
པས་ཐོག་མའི་ལམ་ཡངས་པོར་བྱེ་ནས། ། འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་དང་། ། འཕགས་མཚོག་ལག་ན་བད་དཀར་
འཆང་བ་སོགས་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད། ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་བ་ཆེན་པོ། ། དབྱངས་
ཅན་བཞད་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་། ། རྒྱལ་བ་ན་རིམ་གྱིས། ། བཟང་ཡས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྟེན་ཏེ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་བཞེངས་པའི་རྩོམ་པོ་བྱང་། ། མཐུ་ལྷན་ཚོས་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་དག་དང་བགེགས་རིགས་ཐམས་
ཅད་སྟོལ་བའི་བཤམ་ར། ། གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཚོགས་ཅེ་བའི་དགའ་ཚལ་དང་མཚུངས་པ། ། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
གི་གཞིམ་རྒྱུང་མགོན་ཁང་སྟོ་ཁྲར་གྲགས་པར་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་མཚོད་གཏོར་བསྐྱང་བས་རྒྱུ་དུ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
(༡༩༩༧)རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་གི་དགེ་འདུན་བཞི་གྲུ་རྩ་བཅས་ཀྱི་གཏོང་གཞི་དེབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལ། །

༥ ཨོ་སྤྱི། ། མངོན་སུམ་མཁྱེན་པའི་ངོས་ལ་ཤེས་བྱ་ཀུན། ། མངོན་པར་བཀྲ་བ་དབྱངས་
ཅན་ངག་གི་རྩེས། ། མངོན་དུ་སྟོགས་བ་ཐ་སྟོད་རིག་པའི་གཞུང་། ། མངོན་བཛོད་མཁའ་པའི་
ན་བ་མངོས་རྒྱན་འདི། ། བར་དུ་བསྟུན་པའི་དགེ་འབྲས་ཀྱི་ཐུང་། ། བྱང་ཆེན་ཟེུ་འབྲུ་གསར་
པས་སྤྱད་བ་གང་། ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་སྟོགས་པས། ། རྟག་ཏུ་དགའ་བདེའི་སྤང་བ་
རྒྱས་བྱུང་ཅིག ། ཆོས་དོན་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་བ་བཞི། ། སོ་སོ་རིག་པའི་སྟོ་གྲོས་བ་
རོལ་དུ། ། སོན་པས་རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་བ་ལ། ། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་ལྷ་བཞིན་
སྤར་འབྲུང་ཤོག ། ཅེས་བ་འདི་ནི་མངོན་བཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁའ་པའི་རྣ་རྒྱུ་གི་བར་གསར་དུ་བསྟུན་པའི་
སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འམ་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་རྩོམ་སྤར་བཤོ། །

༥ འདི་གས་བྱེད་སྒྲོམ་བསྐྱར་ལྟ་ཆོག་ས་ཀྱི་གཞུང་ས་གཞུག་འདོད་གསེལ། རྩེ་བཅུན་འཇམ་
དབྱངས་ཞི་ཁོ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་། འགྲོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྷན་
པར་མཛད་དུ་གསེལ། སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་འདོད་པ་དང་
ཉམས་ཆག་སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་། ཤེས་རབ་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་འཛིན། ཆེ་དཔལ་
སོགས་ཡོན་ཏྲན་ལེགས་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་། བར་གཅོད་དག་བགེགས་ཐམས་
ཅད་བསྒྲིག་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འདུ་བར་མཛད་དུ་
གསེལ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་(༡༩༧༣)སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ལེགས་ཆོག་ས་འཕེལ་བ་སོགས་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསེལ། ། ། ༥
རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དག་དབང་ལྷ་མོ། ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་
ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བཞད་སྐྱབ་གྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་འགྲོ་བ་ཀུན་བདེ་དང་ལྷན་
པར་མཛད་དུ་གསེལ། བྱེད་པར་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་སྒོ་
གསུམ་གྱི་མི་འདོད་པ་དང་། ཉམས་ཆག་སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་། ཤེས་རབ་བདེ་སྟོང་
གི་རྣལ་འབྱོར། ཆེ་དཔལ་སོགས་ཡོན་ཏྲན་ལེགས་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་
གསེལ། བར་གཅོད་དག་བགེགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པར་མཛད་དུ་གསེལ། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་
འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འདུ་བར་མཛད་དུ་གསེལ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་དང་། འཁོར་དང་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་ཆོག་ས་འཕེལ་བ་སོགས་གང་བསམ་
ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསེལ། ། ། ༥ དག་འདིས་འོད་དཔག་མེད་མགོན་ལྷ་མ་
ཡི། །ཞབས་བཏན་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་ཆོས་དག་འ་
སྟོན་ལ། །སྤྱད་ནས་བྱང་འབྲུག་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཨང་དཀར་ཞབས་བྱང་ཏུ་ཐུག་ཐུ་
མེར་གན་མཁན་སོས་དཔལ་སྤང་སུམ་བརྒྱའི་རྒྱ་སོང་གི་བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁའུ་པའི་སྤྱང་བརྟན་བཞེངས་པར་སྟོན་ཆོག་
གཙོང་རྟོག་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོ་འཁྱུང་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ གསར་འདུས་ཁྲོམ་བསྐྱངས་གསར་(༡༧༥༦)བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་གཟུངས་
གཟུག་འདོད་གསེལ། རིགས་ཀྱན་བྱུང་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ། གཤེགས་པ། གཤེགས་
མ། སེམས་དཔལ། སེམས་མ། ཁྲོ་བོ། ཁྲོ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། མདོ་
སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་དར་ཞིང་། འགྲོ་ཀྱན་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། བྱང་པར་རིག་པ་འདྲིན་པ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་སློ་གསུམ་
ཀྱི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། སྤྲིག་ལྷུང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་མ་ལུས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
བྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བགེགས་དང་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ།
ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཤེས་རབ། གཟུངས་
སློབས། མདོན་པར་ཤེས་པ། བདེ་སྦྱིང་གི་རྣལ་འབྱོར། ཆེ་བསོད་དཔལ་དང་། དབང་ལྷག་
སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་ཞིང་། ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་བྲག་པོ་སོགས་སྤུང་མོང་དང་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་
དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བར་མཛོད། བསྟན་འགྲོའི་དོན་
བཟང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་དང་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་ཚོགས་
འཕེལ་བ་སོགས་གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ༥ ཁྲོ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེད་
དཔལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། གཤེགས་པ། གཤེགས་མ། སེམས་དཔལ། སེམས་མ། ཁྲོ་
བོ་ཁྲོ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀྱན་བདེ་དང་ལྷན་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། རིག་པ་འདྲིན་(༡༩༡ན)པ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་སློ་
གསུམ་ཀྱི་མི་འདོད་པ་དང་། ཉམས་ཆག་སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་། བར་གཅོད་དག་
བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཟུངས་སློབས་བདེ་སྦྱིང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ་
དཔལ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགོས་འདོད་
ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འདུ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་

བ་དང་། འཁོར་སློབ་ཐམས་ཅད་ལེགས་ཚོགས་འབེལ་བ་སོགས་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ། །

༥ ཁྱི་ཆེན་རྒྱུ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུའ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དཔ་ཉེན་གནང་རྒྱ་རྒྱུལ་ལོ་གསར་
བཞེངས་སྐབས་སྒྲུབ་ཆེ་ག །སྒྲུབ་དང་དཔལ་ཉི་རུ་ཀུལ་བ་ཡུམ་གནས་གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་བ་དར་ཞིང་། འགྲོ་བ་ཀུན་བདེ་དང་ལྷན་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། ཁུད་པར་དགོ་སྒྲོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་
གི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་འགལ་རྒྱན་མི་འདོད་པའི་ཚོགས་དང་ཉམས་ཆག་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཞིང་དག་ནས་བདེ་སྒྲོང་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་། བསྟན་
འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། འཁོར་དང་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་ཚོགས་འབེལ་བ་
སོགས་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ། ། ༥ མི་སྤྲུལ་
མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་སྤྲིབ་གཉིས་ཆ་གདུང་རིམས། །སེལ་བྱེད་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་
བ། །ཉེ་བར་འབབ་པའི་འདུལ་གཞུང་(༩༤༧)འབུམ་སྤེའི་ལས། །བརྒྱ་དང་ཅ་གཅིག་གངས་
ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་གསུང་། །པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་
དགོ་ཚོགས་ཉི་གཞོན་ཀྱི། །སྤང་བ་དཔལ་པས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་རྒྱད། །སྤྲིག་རྒྱུང་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་སེལ་བར་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་སྤྲིང་པོ་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་བྲིམས་གཙང་
མས་འགྲོ་ཀུན་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བཟོད་པ་ལ་བཞེན་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་
ཁོར་བུའི་སྤྲིང་དུ་སྤྲུང་སོན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་འདུལ་བ་འབུམ་སྤེའི་མངའ་བདག་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ལས་ཆོག་ཀྱང་ཤི་ཉི་རྣམས་བཤད་ཁུད་པར་འཕགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པ་པར་གསར་
དུ་བཀོས་པའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུའི་དགོ་སྒྲོང་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲུང་། །

༥ མི་སྤྲུལ་ རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་མཚོག །དུས་གསུམ་འཕགས་ཚོགས་
བཟོད་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཚུལ་ཡོངས་ཀྱི་གཏོར། །པ་རོལ་བྱིན་ལམ་

གསལ་བྱེད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །དགོངས་པ་འགྲེལ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབས། །ཁྱད་
པར་འཕགས་པ་མཁས་གྲུབ་མཆོག་གི་གསུང་། །པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བས་བདག་གཞན་
འགྲོ། །རིང་མིན་ནམ་འདྲན་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱན་ཞི་བ་
དང་། །པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་དངོས་བསྟན་སྤྲས་དོན་ནམས། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པས་འཛིན་
ལ་འཇམ་དབྱངས་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་མཆུངས་པ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་
ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་ནམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་པར་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་
སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྟོང་(༡༩༥༥)ལོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། ॥

༥ དུན་ཚོགས་དཔལ་ཀྱན་འོད་དུ་འབྲིལ་བའི་སྒྲ། །བརྒྱ་པག་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་
འཕྲོས་པའི། །བྱམས་ཆེན་སྤང་བས་ཉེས་པའི་སྤྲག་རུམ་ནམས། །སེལ་མཛད་མི་པམ་མགོན་
ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་སྒྲིང་ཆེན་ཁམས་ལས་ཉེར་བསྐྱབས་པ། །འདི་ཡི་དགེ་བས་ཆེ་
རབས་ཐོག་མེད་ནས། །བསགས་པའི་སྤྲིག་ལྷུང་མ་ལུས་བྱང་བ་དང་། །མངོན་མཐོའི་དཔལ་
ལ་ཉག་ཏུ་སྒྲིད་གྱུར་ཅིག །དབུས་འགྱུར་རྟོ་རྟེའི་གདན་དུ་མ་པམ་མགོན། །བྱོན་ཆེ་འཁོར་
ཀྱི་དང་པོར་སྒྲེ་བ་དང་། །གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྟོང་ནས་དེ་མ་ཐག །ཐེག་མཆོག་ལས་བཟང་
བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཞབས་འབྲིང་བ་ས་ལ་རྩེ་དྲུང་ཡི་
ཤེས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གསེར་ཟངས་ལས་རྒྱལ་བ་མ་པམ་མགོན་པོའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་པའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་ལོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། ॥

༦ གསེར་སྤངས་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་རི་བོ་ལ། །རིན་ཆེན་སྤྱུ་གུའི་ལང་ཆོ་བཟ་བ་
བཞིན། །མཆོག་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སྒྲིམ་མ་དང་། །བྱམས་མགོན་སྤང་བརྟན་འདི་
བཞེངས་ནམ་དཀར་མཐུ། །ཆོ་བ་ལྷ་བའི་ཆབ་ཀྱིས་རྒྱ་སྒྲིང་སོགས། །འགྲོ་རྒྱུད་ནོར་བུའི་
ཁམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཁའི་སྒྲིང་། །དྲི་མའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་གཏན་བཟུས་ཏེ། །སྤྱུ་གསུམ་རང་
སྤང་གཟེ་འོད་འབར་གྱུར་ཅིག །གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མི་ཁོམ་སྤྱུག་བསུལ་གྱི། །མིང་ཡང་

ན་བའི་བྱ་གར་ཐོས་པའི་སྐབས། །ཉེར་སྤངས་སྟོད་བཅུད་སྤུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་ལ། །འདོད་
(༡༩༩བ)དགྲ་ཀྱན་ལ་རོལ་པས་ཆོམས་གྲུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཀའ་ཆོན་ཇ་སག་མདོ་མཁར་བ་
ཞབས་བྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆོན་པོ་དང་འགྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ། རྒྱལ་
བ་མ་པམ་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་དང་། དེད་ཀྱི་འབྲུ་བཅས་གསེར་ཟངས་ལས་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་
བའི་འདོད་གསོལ་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རྩེར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ལྷ་སའི་ཤར་གྱི་མཚོད་ཉེན་གྱི་གཟུངས་འབྲལ་ཆོགས་བདག་འཁོར་ཡོད་སྤེལ་ཆིག །
ཨོ། དེག་པ་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཆེ་
བསོད་དཔལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
པ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་པས་འདི་དག་ཏུ་ཆོས་དང་ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོད་སོགས་འདོད་དགྲ་ཐམས་
ཅད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྲུར་ཅིག། །༥ ཨོ་སྤྲེལ། མཆོན་བཟང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་
པ་ལས། །སྟོད་བཅུད་རྒྱད་སྤུན་སེལ་བའི་སྤྱང་ཐེང་གིས། །རྣམ་ཀྱན་དགེ་ལེགས་དར་བའི་
དགའ་སྟོན་ལ། །འགོད་མཁས་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤྱེ་མ་ཡི་དམ་སྤྱང་མར་
བཅས་པ་ཡི། །སྤྱང་བརྟན་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་ཡིད་དགའི་དམིད། །སྟེར་བྱེད་སྟོང་འཁུན་
གན་མཛོད་ཟ་འོག་ལས། །ལེགས་པར་འདུ་བྱས་རྣམ་དཀར་བྱང་པའི་མཐུས། །ཐུབ་བརྟན་
སྤྱི་དང་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པའི། །ལུགས་བཟང་བཤད་སྐྱབ་བྱ་བས་རྟག་འཕེལ་ཞིང་། །དེ་
འཛིན་ཁུབ་བདག་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི། །སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་ཡར་རྒྱ་ལྷར་རྒྱས་ཤོག །གངས་
མེད་སྤྱི་བར་རང་གི་བྱ་གཅིག་བཞིན། །པན་བཏགས་བྲིན་གྱིས་(༣༠༠ན)བསྐྱུངས་པའི་འགྲོ་
བ་རྣམས། །གནས་སྐབས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྤྱིད་ལྡན་པ་དང་། །དེས་ལེགས་རྒྱལ་བའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །རྒྱ་སྤྱོར་ལ་སོགས་འདིའི་ཆེད་འབད་པ་རྣམས། །ཆེ་དཔལ་འདོད་
དགྲའི་དོན་རྣམས་ལྟན་བྱུང་ཅིང་། །བར་གཅོད་ཉེར་འཆེ་རབ་ཞི་མི་རིང་བར། །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཞང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་གདན་ས་གྲུང་ཐང་གི་གོས་

སྐྱེ་ཉིང་པ་བཞེས་ཚབ་ཏུ། དར་ཉན་དགེ་སློང་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཉན་པ་མ་ལྟོས་བཅས་ནས་ཚོགས་གསོག་ཏུ་དམིགས།
དགོས་ཆའི་དོད་གཞུང་ཕུལ་གྱིས། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ། གླ་མ་ཡི་དམ་ཚེས་སྤང་གི་འདོད་ལྟས་བསྐྱོར་བ་
གསར་བཞེངས་བཞིས་པར་འདི་རྒྱའི་བདེན་ཚིག་ཏུ་བླ་ཀྱའི་དགེ་སློང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ ཡོན་ཉན་དབྱར་གྱི་རྩ་མཚོ་ལྟར་གང་བའི། །གསང་གསུམ་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་མཛོད། །རྩེ་བཙུན་གླ་མའི་སྤང་བརྟན་འདི་བཞེངས་པའི། །རྣམ་དཀར་གླ་བ་གསར་
པའི་ཁུ་བ་ཡིས། །གནས་སྐབས་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས། །ཉེ་བར་བཀྱས་ནས་
བདེ་འབྱོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཤེས་
པ་རྒྱུར་དུ་སྟོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དབུས་མདའ་དཔོན་དར་རྒྱས་བཀྱ་ཤེས་ཀྱིས་དེད་གྱི་འདྲ་བརྟན་བཞེངས་
པའི་རྒྱལ་ཡིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་འོར་བླ་ཀྱའི་དགེ་སློང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར། །

༦ ཇོ་སྤྲི། སྤྲིབ་བྲལ་བདེ་སྟོང་མཚོག་གི་རང་བཞིན་ལས། །བརྟན་གཡོ་ཅིར་ཡང་
འཆར་བའི་ཚོ་འབྲུལ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །དཀྱིལ་འཁོར་
ལས་རིམ་བཅས་པ་པར་བསྐྱབས་(༣༠༠བ)པའི། །དགེ་འདིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་
དང་། །བྱད་པར་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་བཤད་སྐྱབ་རྣམས། །ཆེས་ཆེར་དར་ཁིང་རིག་འཛིན་སྤང་
རྒྱུད་སྤེ། །མི་ཉམས་དབྱར་གྱི་རྩ་གཏེར་བཞིན་འཕེལ་ཤོག །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་
ལྷགས་པ་གིས། །ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་བྱང་འབྲུག་ལམ། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པས་ས་སྟངས་ཡོངས་ཁྲབ་ཤོག །གླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་
འགོ་དམ་ཅན་ཚོགས། །དབྱེས་པས་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་བསྐྱངས་པའི་མཐུས། །ཚོས་གྱི་བྱེ་
ནང་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བཞིན་མོད་ལ་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་
འཛིན་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །མཁའ་མཉམ་འགོ་རྣམས་ཚོས་འབྱོར་བདེ་
དགས་འཚོ། །རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་ལམ་བཟང་གི། །བཞུད་པས་རིང་མིན་དོ་རྩེ་
འཆང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་སྤང་བའི་བླ་རིགས་སྤྲུགས་རམས་པ་སྟོ་བཟང་ཚོས་གསུང་གིས་

ཆ་རྒྱུན་གཞུང་འབུལ་བྱས་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱེ་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་པར་གསར་སྐྱར་བཀྱིས་པའི་སྒོན་ཆོག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུག་འཁོར་སྒོར་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ དེ་བ་གྱི་འགོ་བརྒྱད། ཨོ་སྤྱི་ཤ་ང་རྩེ་ ཀུན་ལ་པན་བདེ་མཆོག་གི་དཔལ་སྟེར་
བའི། ཁོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་པའི་སྐྱ། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་རྟེན་
འཆར་བའི། མཉམ་མེད་ཤུག་སེང་གེར་མགོས་བྱལ་འཆལ། སྲིད་དང་ཞེ་ལ་ཕྱོགས་པའི་
མི་མཐུན་ནམས། གཞོམ་ལ་གཅིག་ཏུ་དཔལ་བའི་སྟོབས་དར་བ། ཉེ་སྤྱས་སྟོབ་མ་ཁྲོ་
(༣༠༡ན)པོའི་སྤེ་དབྱང་གིས། ལུས་ཅན་རྟག་ཏུ་བཟ་ཤིས་སྤང་བས་སྤངས། དབང་གི་
ལས་ལ་མངའ་བསྐྱར་ཡི་དམ་ལྷ། དབྱལ་པོངས་མིང་གི་མཐར་བྱེད་ཁོར་གྱི་བདག་ཕྱོགས་
སྦྱོང་བསྟན་ལ་དགའ་བའི་སྤང་མ་ཡིས། གནས་འདིར་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པའི་བཟ་ཤིས་
སྟོལ། ཆོགས་གཉིས་རབ་ཡངས་འཛིན་མའི་ལྟེ་བ་ལས། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་དགོན་མཆོག་
ཡོངས་འདྲའི་སྟོན། བརྟན་གཡོ་ཀུན་ཁྲབ་སྟན་བྱེད་ཡལ་གའི་ཁྲོན། རྣམ་ཡང་འཛིག་པ་མེད་
པའི་དམ་བཅའ་ཅན། དེ་ཡི་མཐུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས། དགའ་བདེས་འགོངས་
པའི་བསྟན་འདི་ཡུན་རིང་དུ། གནས་བྱེད་གཙུག་ལག་རྟེན་དང་བརྟན་པ་ཡི། དེ་བ་ཐེར་ཀུན་
དགའི་འདོད་འཛོ་འདི་ལྟར་འགོད། དེ་ལྟར་དགོ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་དབྱངས་གྱི་རིས་པས་
ལམ་ཡངས་པོར་བྱས་ནས་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པའི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དམ་
བ། བདེ་ལེགས་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་རྫོགས་ལྷན་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་སྦྱངས་འདིས་མཆོན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དང་སྲིད་
གྱི་ཕུན་ཆོགས་རི་སྟེང་པ་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་ཆེད་དུ་དཔལ་གཏོང་ཞེས་པ་རྒྱ་མོ་བྱའི་ལོར་
དེགས་པའི་སྤེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསམ་ཡས་ཅེ་ཏུ་དམར་པོའི་རྩི་རྩི་ལུང་གིས་སྐབས་དབྱེ་བ་
བཞིན་གསར་དུ་བསྐྱར་པ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མགོན་པོ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྤྱས་
པོ་བདུད་འདུལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཆོག་བྱུང་། ཁྲོ་

པོའི་དབང་པོ་གཤིན་ལྷུ་ལྷུ་བཞུགས། བཞུགས་འཛུལ་ས་(༣༠༡བ)བདུད་ཅི་འབྲེལ་པའི་སྒྲིག་
བརྟན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་ལྷ་ཁང་གི་ཉེན་བརྟན་པ་མཆོད་ཇུས་དང་བཅས་
པའི་དེབ་ཐེང་འགོད་པ་ལ། །

༥ ལྷ་ལྷུ་སྐྱོན་ལ་མ་སྐྱབས་སྐྱོན་ས་བཞི་འི་དར་ཆེན་གྱི་འདོད་གསོ། ཡོ་བསྐྱེད་ལ།
ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བ་དོན་ལྷུ་འཆང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
མ་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེན་སྲུང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་ཆོག་བཞེན་དུ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་དེ་
མ་མེད་པ་དགའ་ལྷན་པའི་རིང་ལུགས་འདིའི་བཤའ་སྐྱབས་ཚུལ་བཞེན་དུ་དར་བ་དང་། དེ་
འཛིན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག །དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྲིམས་
གཙང་ཞིང་ཐུགས་མཐུན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
མཛོད། དགེ་སྦྱོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་བདག་གི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
སྒོ་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་གང་བསམ་ཡིད་བཞེན་
བྱུང་ནས་ལུང་ཉོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་ཅི་བཞིན་བརྟན་འགྲོར་པན་པའི་
རེ་བ་འབྲུག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཁྱད་པར་བདག་ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་
སྐྱོགས་དང་བཅས་པར་ལྷ་དང་ཆངས་པ་སོགས་སྦྱང་གདོན་གྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་
ཅིང་སྒྲིང་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་དམ་ཆོག་
བཞེན་དུ་ལྷ་ལྷན་སྐྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་འབྱུང་བ་དང་། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་
པ་སྒྲིང་བར་མཛོད། མཆོད་ཆོགས་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་ལྷན་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་
སྟོན་ཆེན་མོར་ཆོས་དང་འདོད་དགའི་འགྲོར་པ་ལོ་རེ་(༣༠༣ན)ལས་ལོ་རེ་བཞེན་འཕེལ་ཞིང་
དེ་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་ཆོགས་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། འཛིག་
ཉེན་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་ཐུག་འཁྱུག་ཅོད་ཐུགས་ནད་སད་ཐན་སོགས་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་ཞིང་ཆོས་འགྲོར་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་རྒྱད་པ་

མཐའ་དག་ཞི་ནས་འགོ་ནམས་བདེ་སྲིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དུལ་ལྡོངས་འདི་དག་ཏུ་མཁོ་
དགའི་འཁྱོར་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཉིལ་བཟོ་ས་མ་ཡ། །

༥ འབྲས་སྒྲུབས་དགེ་འཕེལ་གཟིམ་ཁང་གི་དེབ་གསར་བསྐྱན་འགོ་བརྒྱད། ཨོ་སྤྲི།
ཀུན་གསལ་དཔེ་རྒྱུ་འོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཆོགས་པའི་འཇའ་ཆོན་
ངོས། །ཀུན་ནས་བཟ་བའི་ངོ་མཚར་མི་འགོག་པ། །ཀུན་མཁྱེན་ཤྲུ་སང་གེར་མགོས་ཕྱག་
འཆལ། །དོན་དམ་ངང་དུ་གནས་པའི་སྤྲིལ་མོ་ཁྱུང་། །ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་ཁྱུང་འགོ་བའི་
ཡིད། །འགྲུགས་སྤྱིར་སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱི་གར་སྟོན་པའི། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་ཡབ་
ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །དག་པ་བྱུང་ལྡན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་མཛེས་
མས་རྟག་འཁྱུད་པའི། །ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་དང་། །དམ་ཅན་སྤང་མས་
ནལ་འཁྱོར་རྟག་ཏུ་སྒྲིངས། །མི་རྟག་བྲན་པའི་ལྷག་གིས་རབ་བསྐྱལ་ཞིང་། །ངས་འབྱུང་བྱང་
རྒྱབ་མཆོག་སེམས་བར་གི་ཤྲགས། །ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བས་ནམ་གྲོལ་དམ་པའི་སར། །བདེ་ལྷག་
བཟོད་པའི་བཞོན་པར་བརྟེན་བཞིན་དུ། །སྤྱི་ནང་དགའ་མའི་རོལ་ཅིད་དང་(༣༠༣བ)འགོགས་
བས། །ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཅི་ཡང་ཐོབ་པའི་མདངས། །དག་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་འཆར་བ་
ཡི། །བསམ་གཏན་ཁང་བཟང་འོག་མིན་གནས་བཞིན་སྟོ། །ཞེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་
གིས་སྤྱན་བསུས་ནས། །དགེ་མཚན་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་ཤོད་ཡུལ་གྱའི་ནོར་སྤྱན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ས་འཛིན་དབང་པོ་ཙ་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་གྲ་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པའི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བཀོད་
པ་ནམ་པར་བཟ་བ། །ཅེ་མོ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་མཛེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འགན་པ་ལྟར་ལྟ་ན་
སྤྱག་ཅིང་། །ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མིག་གི་བདུད་ཅིར་སྤྲང་ངར་གྱུར་པ། །སྤྱིབ་བྲལ་ལྡན་སྤྲེས་
བདེ་བ་མཆོག་གི་རང་གཟུགས་ནམས་བདེ་སྒྲིང་བསྟན་མའི་གཙོ་མོར་ཤར་བ་དཔལ་ལྡན་
རྩོ་ཐེ་གསལ་མོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་འདོད་དགའུ་ཡོངས་ཀྱི་བང་མཛོད་མ་དེ་རབ་འབྲས་ཞེས་

གྲགས་པའི་ངོས་སུ་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྒྲེས་ཞབས་བྱང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བཀོད་ནས་འོག་མིན་དོ་རྩེའི་པོ་བྱང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་འཕེལ་གཟིམས་
ཁང་ཞེས། སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲིན་ལྟར་འཐིབས་ཤིང་། མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་
ངང་གིས་འདུ་བ། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་སྟོན་རབ་དུ་དར་བའི་ཁང་
བཟང་མཚོག་གི་དེབ་ཐེར་འགོད་པ་ལ། །

༥ ཨོ་སྦྱི། དགོ་ལེགས་ཀྱན་འབྱུང་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་ནོར། །(༣༠༣ན)ལུས་
ཅན་གདུང་བ་སེལ་ལ་དཔའ་བའི་སྟོབས། །རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་ཆད་དང་རབ་མཉམ་
པའི། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་རྟག་དུ་ཤིས་པ་སྟོལ། །སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོའི་ཆ་ཤས་རབ་གང་
ཞིང་། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འཛེན་བསྟན་པའི་ཀྱ་ཐུད་གཉེན། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཡོངས་ཁུབ་
འཕྱིན་ལས་ཀྱི། །འོད་དཀར་བདུད་ཅི་འཕྲོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞིང་མཚོག་དགོ་འདུན་
འདུ་གནས་ས་འཛིན་སྟོར། །སྤང་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕགས་པ་བཞིན། །གསེར་
སྤངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་མའི་རྒྱན། །ཕུལ་བའི་ལེགས་བསམགས་རྣམ་དཀར་ཕྱང་
པོའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་སེང་གའི་ཁྲི། །དབང་བསྐྱར་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པའི། །བསྟན་འདི་བཤད་སྐྱབ་བྱ་བས་རྟག་འཕེལ་ཞིང་། །དེ་འཛིན་ཚོགས་
རྣམས་ཡུན་རིང་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཁྱད་པར་སྟོགས་མ་ལུས་སྐྱགས་ཚིད་དུས་འགྲོར། །མ་
ནོར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་འདོམས་མཛད་པའི། །རྩེ་བཙུན་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་དོ་རྩེ་
མཚོག་། །བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་པར་ཤོག །ལོག་སྒྲིའི་རི་དྲགས་མཐར་
བྱེད་སྟག་གི་ཆང་། །བཤད་སྐྱབ་ནགས་ཆལ་འཁྲིགས་པའི་ར་བ་སྟོད། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ། །མཁས་དང་བྱུང་བའི་འདུས་གྲས་ཡོངས་གང་ཤོག །རྒྱ་སྒྲིར་
ལ་སོགས་རྣམ་དཀར་འབྲེལ་ཐོགས་རྣམས། །གནས་སྐྱབས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བ་

དང་། །ཕུན་ཆོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁྲོར་གྱུར་ནས། །མི་རིང་(༣༠༣བ)ཐམས་ཅད་
གཟིགས་མགོན་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྲག་གཡལ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆར་ཆར་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་ལྷན་
གྱིས་ལུང་རིགས་སྤྱི་པའི་འདུས་བྱ་ཆེན་པོ་སྟག་ཆར་ར་བ་སྟོད་ཀྱི་འདུ་ཁང་ཡང་ཐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆ་བཙུགས་
པའི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་གོང་སྟོས་དོན་རྣམས་འབྲུག་པའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་སྐྱལ་མ་མཛད་པ་ལྷར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གཉིས་རྒྱུར་རྒྱུར་ནས་བསྐྱལ་མ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསེར་
བརས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གནད་པའི་གཞུངས་གཞུག་སྤེལ་ཆིག །བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་དང་།
ཁྱད་པར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཆོའི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉར་འཆོ་
ཅི་མཆིས་སྟག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་ཆེ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་སྤྱི་དང་སྟོས་སུ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་འདིར་འདུས་རྣམས་བསྐྱལ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྤེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་
སོགས་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉིར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཁ་བ་ཅན་གྱིས་གཙོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་མངའ་འབངས་
སུ་གྱུར་ཉི་ཅེག་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་སྤོགས་ཀྱན་ཏུ་མི་བྱུགས་ལ་གག་ལྷོག་རྒྱ་གཟེར་ཉོན་ཁ་
ཆ་འབྲུམ་པ་བེ་གེ་སོགས་ནད་རིམས། ཞིང་ལ་སད་སེར་བཅའ་ཐན་སུ་གེ་འཐབ་ཚོད་སྤྲིགས་
(༣༠༤ན)དང་ས་གཡོས་སོགས་བཟ་མི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དུ་
གསོལ། གངས་ཅན་སྤྱོདས་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་ཉི་མ་སྤོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་འཆོ་
པའི་དབྱ་པོ་བྱང་མ་དུག་མཆོན་བྱད་ཕུར་གྲོས་ངན་སོགས་གཤོམ་པའི་མཐའ་བཞིའི་དམག་
དཔོན་དམག་མི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་དང་སྤེ་བརྒྱད་འབྲེ་ངན་དམ་སྤེ་

འབྲུང་པོ་འགོང་པོ་སྤྱན་དགྲུ་སོགས་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ངན་པ་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། གནས་ས་བར་གསུམ་དུ་ཐན་ལྟས་ངན་པ་གཏོང་བས་མཆོན་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་སོགས་སུ་ཉགས་མཆོན་རྟེན་འབྲེལ་ངན་པ་སོགས་བར་གཅོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཅི་བསམ་པའི་འདོད་དོན་རྣམས་གྲུབ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་སྤྱན་གསལ་དབྱར་མཆོ་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞིང་ཁྱི་བྲག་གཡབ་རྒྱལ་རྒྱ་རྫོ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་ལྷན་ནས་རྒྱ་རྫོང་དང་། བརྒྱལ་མ་རྒྱས་ནས་ར་བ་རྟོད་དུ་གསེར་བཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གནང་བའི་གཞུངས་གཞུག་སྤེལ་ཆིག་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྒྱལ་དབང་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱ་ཆེ་དང་འཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་རྫོང་བ་པོ་བྲག་གཡབ་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་། ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ། སྟོས་སུ་ར་བ་སྟོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྡེ་སྟོད་(༣༠༧)གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏོར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཁ་བ་ཅན་གྱིས་གཙོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པའི་མངའ་འབངས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཅོག་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྲུགས་ལ་གག་སྟོག་རྒྱ་གཞེར་ཏོན་ཁ་ཆ་འབྲུམ་པ་ལེ་གོ་སོགས་ནད་རིམས། ཞིང་ལ་སད་སེར་བཅའ་ཐན་སུ་གོ་འཐབ་ཅོད་སྤྱིགས་དང་ས་གཡོས་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། གངས་ཅན་སྤྱོདས་འདིར་བྱི་ནང་གི་ཉི་མ་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་འཆོ་བའི་དབྲ་པོ་བྱང་མ་དུག་མཆོན་བྱང་ཕྱོས་ངན་སོགས་གཤོམ་པའི་མཐའ་བཞིའི་དམག་དཔོན་དམག་མི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་དང་སྡེ་བརྒྱད་འབྲེ་ངན་དམ་སྤྱི་འབྲུང་པོ་འགོང་།

པོ་སྐྱུན་དགུ་སོགས་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ངན་པ་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། གནམ་ས་བར་གསུམ་
དུ་ཐན་ལྷས་ངན་པ་གཏོང་བས་མཆོན་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་སོགས་སུ་ཉགས་མཆོན་ཉན་
འབྲེལ་ངན་པ་སོགས་བར་གཅོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཅི་བསམ་པའི་
འདོད་དོན་རྣམས་གྲུབ་སྟེ་འཛིག་ཉན་ཁམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱུན་
གསུམ་དབྱར་མཆོ་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཤིང་གི་ཁྲ་ནང་དུ་འབྲས་སྦྱངས་སྟོ་མང་སྟོབ་དཔོན་མངས་རྒྱལ་དོ་རྗེས་རྒྱ་རྒྱར་གྱིས་གསེར་
ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེ་ལེགས་ཆ་གཅིག་གཞུང་ནས་བཟོ་གནང་གིས་སྦྱལ་བའི་གཞུངས་
གཞུག་འདོད་གསོལ། བསྐྱུན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་དང་། བྱུང་བར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་(༣༠༥)བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱོ་ཆེ་དང་འཕྲིན་
ལས་ཐམས་ཅད་ཁྱ་བ་ཡར་གྱི་དོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱིར་
བ་པོ་སྟོ་མང་སྟོབ་དཔོན་མངས་རྒྱལ་དོ་རྗེའི་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་། ཆོས་ལྷན་
གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་གྱིས་བྱུང་བ། སྟོས་སུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་
པོ་འདི་ཉིད་དང་། ཉང་ཆོན་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་འདིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
དང་། སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱར་
གྱི་རྒྱ་གཏོར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཁ་བ་ཅན་གྱིས་གཅོས་
དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་མངའ་འབངས་སུ་གྱུར་ཏི་ཅོག་གིས་མཆོན་མཐའ་དབུས་རིས་སུ་
མ་ཆད་པའི་ཡུལ་ཁམས་ཆང་མར་མི་སྤྲུགས་ལ་གག་སྟོག་རྒྱ་གཞེར་ཏོན་ཁ་ཆ་འབྱུང་བ་
བེ་གེ་སོགས་ནད་རིམས། ཞིང་ལ་སད་སེར་བཅོལ་ཐན་སྤྱ་གེ་འཐབ་ཅོད་སྤྲིགས་དང་ས་
གཡོས་སོགས་བཀྲ་ཤི་ཤིས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་འཛིག་ཉན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་
བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །

༥ ཡིད་བྱི་ཟླ་ནང་དྲ་ཆ་གན་ཞོ་ཨོན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་པ་འི་སྤྱུས་བསྐྱལ་ཨ་བྱུས་ནས་འབྱུང་
ནས་རྒྱལ་སྤྱིར་ཞེས་ཆ་གན་ཞོ་ཨོན་ཏན་རང་གི་དཀོན་ཆེ་ལོས་དེར་རྒྱ་ཐིབས་གཞུང་ནས་
བཟོ་གནང་འབྱུགས་པར་ཨེ་མི་ཟླ་ཨ་ཅན་ཐོན་དྲུས་རྒྱ་ཐིབས་ཆེའི་གཞིར་དང་། བན་ཚུན་
གྱི་དྲུས་པ་ཨོགས་ལ་གཞུངས་གཞུག་སྤྱལ་པ་འི་སྤེལ་ཆིག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་
གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་
པ་ནམས་གྱི་སྤྱུ་ཆེ་(༣༠༥བ)དང་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་སྦྱར་བ་པོ་ཆ་གན་ཞོ་ཨོན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་སློ་
བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་ལུན་
གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལུན་གྱིས་འགྱུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སློས་སུ་འགྱུར་ནས་རྒྱལ་སྤྱིར་
གེ་ཆོས་གྲུ་འདི་ཉིད་གྱིས་མཆོན་མདོ་སྟོན་ཕྱོགས་འདིར་འཁོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྤྱེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་ལེགས་
ཆོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་མདོ་ཁམས་སྟོན་སྟོན་སོགས་གྱིས་མཆོན་མཐའ་
དབུས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཡུལ་ཁམས་ཆང་མར་མི་བྱུགས་ལ་གག་ལྟོག་རྒྱ་གཞེར་ཉོན་
ཁ་ཆ་འབྱུམ་པ་བེ་གེ་སོགས་ནད་རིམས། ཞིང་ལ་སད་སེར་བཅོམ་ཐན་སུ་གེ་འཐབ་ཅོད་
སྤྱིགས་དང་ས་གཡོས་སོགས་བཀྲ་མི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀུན་བཀྲ་ཤེས་བདེ་ལེགས་གྱིས་བྱུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ། ། ༥ ཨོ་སྤྱི།
དགེ་མཆོན་མཆོག་ཏུ་དར་བའི་དབྱངས་སྟན་གྱིས། །ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་འདི་ཡོངས་
འགོང་བའི། །འཕགས་ཡུལ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་དུ་རྒྱ་ཞི། །འཆི་མེད་གནས་གྱི་རྩ་གསང་
དོ་རྒྱར་གྲགས། །འདོད་པ་ཟད་མི་ཤེས་འཛོད་དཔག་བསམ་དབང་། །འབྲས་བུ་ཡིད་གྱི་རྩེས་
འགོ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །འདི་གསུམ་

(༣༠༩)ཡིད་ཅན་བདེ་བ་མཆོག་གི་གཞི། །མཉེན་འཇམ་མུ་སྐྱེས་དཀར་པོའི་འདབ་མ་
ལ། །རྐང་དྲུག་བྱང་བ་ཆགས་པའི་མགོན་ལྷ་བཞིན། །དཀར་འཇམ་ཤོག་བྱའི་ངོས་སུ་ལེགས་
བཤད་ཀྱི། །ཆོག་འཕྲེང་ཡི་གེའི་གཟུགས་འཕོས་སུ་སྟ་ག། །འདི་ཤུལ་དག་པ་མུ་ཤེལ་དབང་
པོ་དང་། །དྲུང་དང་པད་ཅ་གསར་པའི་རྗེས་འགོ་དེས། །སྟོན་བསགས་ཉིས་ལྷུང་འབྲས་བྱ་
ཆ་ཅམ་ཡང་། །སྤྱིང་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་ནས་བཅོམ་གྱུར་ཅིག། །མངོན་མཐོའི་ཤུར་ཆོགས་
ལྷ་བ་ལྷ་བ་གཡོ་བའི་གོས། །ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཡང་སྟེལ་བའི་ཅེར། །དེས་ལེགས་ནོར་བུས་
སྤྱས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ན་ཚུགས་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དར་ཉན་
ཞེས་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་འཕྲོས་ལམ་རིམ་དུ་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཤུལ་སྐབས་སྟེགས་བམ་གཤམ་ལ་
འདི་རྒྱའི་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་བུ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བཤོ། །

༥ ཨོ་སྦྱི། །སྟོན་མཆོན་སྒྲ་བ་ལན་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཁམས། །མཆོན་དཔའི་སྟོང་པོ་
ཅན་དུ་བྱུང་བའི་སྒྱ། །ལུས་ཅན་མིག་ལ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་སྟེར་བའི། །ཆེ་སྦྱིན་ལྷ་མོས་དེར་
འདིར་དགེ་ལེགས་སྟོལ། །སྟོང་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ། །བསྐྱལ་བཟང་མང་
པོར་གོམས་པའི་ཆོགས་གཉིས་མཐུས། །མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་འགོ་འབྲེན་རྒྱ་མཆོའི་
སྟེ། །རྗེ་རྗེའི་ཁམས་ལྷར་ཡུན་རིང་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །གཞན་ཡང་སྐལ་འཆོམས་ཐེག་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་ནོར། །འགོ་ལ་སྟེར་མཁས་དེད་དཔོན་དགེ་བའི་བཤེས། །མཐའ་(༣༠༩)དག་སྐྱ་
ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། །སྟོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་དབྱར་མཆོ་ལྷར་འཕེལ་ཤོག། །རྣམ་
དཀར་ཤུང་པོ་ཀླུ་ར་ཡི་སྟོན། །བསེལ་སྦྱིན་སྦྱིང་པོར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་ཡང་། །ནད་གདོན་
འགལ་རྒྱུན་ཆོགས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྦྱིང་གྱུར་ཅིག། །བཀྲལ་
དཀར་སྲིད་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྟོང་། །མངོན་པར་བྱིང་བའི་ཉམ་ཐག་འགོ་བ་རྣམས། །རིང་
མིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །ཐག་མེད་བདེ་བའི་གར་གྱིས་ཅེན་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་དར་ཉན་ཞེས་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་ངོ་འཆོལ་གྱི་སྟེགས་བམ་ཆ་ཆང་།

འཕྱོས་ལམ་རིམ་དུ་འབྱུང་སྟེང་བགྱིས་སྐབས་ཚོགས་པའི་ཞལ་འདོན་དུ་འཇུགས་རྒྱུར་རིང་འཆོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆང་བའི་
སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོང་གྲུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྦྱི། སྟོང་དང་ཞི་བའི་མཆོན་མ་ལས་འདས་ཀྱན་བྱུང་དོན་དམ་མཆོག་གི་
ཡུལ། །གང་དང་གཉིས་མེད་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །གདུལ་བྱ་གཞན་
ཅོང་མཆོར་དུ་ཆེ་བའི་སྒྱུ་འབྱུལ་མཐའ་ཡས་སྟེང་བ་ཤོ། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཆོན་ཀྱི་སྒྱས་
ཀྱང་རྒྱད་པ་ཀྱན་སེལ་དེ་ལ་འདུད། །རྣམ་འཛེན་ཀྱན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་ཁམས། །བཅུ་
དྲུག་ན་ཆོད་གསར་བའི་དཔལ་དུ་འབར། །མི་ཤེས་སྤྱན་བ་བ་ལ་ཆེས་དཔའ་བའི། །འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་བའི་ཞབས་ལ་འདུད། །མགོན་ཁྱོད་གསང་གསུམ་ཆ་ཤས་གང་
བའི་ཟླ། །སྟོགས་སྟོད་འགྲོ་བའི་མིག་སྤར་ཤར་བའི་ཆོ། །སྦྱབས་གཞན་སྟོང་སྟོབས་རྒྱ་
སྐར་གཟུགས་ཅན་དུ། །འགོད་བྱེད་(༣༠༧ན)ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་འདུད། །ཁ་
དོག་བྲལ་ཡང་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འཆོར། །སྦྱིབ་ལས་འདས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་ཆགས་པས་
མྱོས། །གཅིག་ཕུ་ཉིད་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །རྒྱལ་བ་དགེས་མཛད་མཁའ་
སྟོད་དབང་མོས་སྟོངས། །དཔག་གིས་མི་ལང་བསོད་ནམས་ཕྱང་ཤིང་འབྱས། །མཐོན་
མཐེང་རྒྱལ་བའི་མཆོན་མཆོག་གཙུག་ཏྲར་ལས། །འཛོ་སྟེག་དག་ཤུལ་ཆེ་སོགས་ཉམས་
བརྒྱའི་གར། །ཅིར་ཡང་སྟོན་མཛད་གདུགས་དཀར་ལྟ་མོས་སྟོབས། །ཆེས་དཀར་ཉེ་སའི་
ངོས་སུ་མཆོན་དཔའི་རྒྱ། །བཀོད་ནས་ཆོས་སྤང་ངེས་པ་བདུན་ཀྱི་སྒྱ། །སྟོགས་ན་གང་
གི་དཔེར་འོས་རྒྱལ་བའི་ཡུལ། །ཆེ་སྦྱིན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོས་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །ལྟན་
སྟེས་ཉོན་མོངས་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་ཡུལ། །ཕྱི་རོལ་སྤྱ་ཆོགས་འཛིགས་གཟུགས་ཅི་
སྤང་ཡང་། །ལྟ་ཁྱོད་དན་པའི་མོད་ལ་མིང་ཅམ་དུ། །གཞོམ་མཛད་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོལ་མར་བྱག་
འཆལ་ལོ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་སྟོའི་རྒྱ་སྟོད་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །ཞིང་རྒྱལ་བྱངས་དང་མཉམ་
པའི་ལྟ་ཆོགས་སུ། །ཤར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བདག་རིགས་ཀྱི་རྟེ། །ལྟར་འདུས་རྒྱལ་བའི་ཅོད་

ཕན་ནམས་ལ་འདུད། །མི་བཟད་སྟིགས་མ་ལུས་སྟགས་ཏ་ལའི་དུག་ལེ་ཤེས་བདུད་ཅི་སྟོང་
ཐོའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས། །བྱངས་ནས་འབྲིན་མཛད་སྟན་གྱི་སྒྲ་མ་སོགས། །བདེ་བར་གཤེགས་
བ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་མཐུན་བཅེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བརྟག་དཀར་
ངན་འགྱོར་ལྷུང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་། །ཀུན་(༣༠༧)རྫོབ་གཏམ་གྱི་བརྫོད་པ་ཅམ་ཉིད་
དུ། །འགོད་མཛད་མི་འཁྲུགས་རྒྱལ་བ་མཆོག་ལ་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་ཆངས་པའི་གསུང་གི་
ངེས་པ་ལས། །མཆར་སྟུག་ལྟ་མོར་འཁྲུངས་པའི་དབྱངས་ཅན་མ། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་
དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་ཞེས། །བསྟན་སྲུང་དབང་མོར་སྟུལ་དེས་ཏག་ཏུ་སྦྱོང་། །སྲིད་ན་རྒྱ་བའི་
ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་གི། །སྤྱི་ཐོར་ཞབས་བྱུང་འཁོར་ལོའི་རྒྱས་འདེབས་པ། །ལྟ་དང་ལྟ་མོར་
ཤར་བའི་བདེ་བར་གཤེགས། །འདི་ལས་བསོད་ནམས་ཞིང་གཞན་དམིགས་སུ་མེད། །དེ་
ཕྱིར་སྦྱོང་འཁྲུན་མཛདས་མའི་འདུ་བྱེད་ལས། །དབང་གཞུང་སྟུན་ཆར་བསྟུན་པའི་ལྟ་ཡི་
གོས། །བས་ཤིང་བྱབས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྣང་བརྟན་གསར། །འདོད་སྦྱིན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
འདི་འཁྲུངས་སོ། །གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་དགེ་ཆོགས་འོ་མའི་མཆོ། །རེག་པ་ལྟ་ཞོག་འཕེན་
བྱེད་བལྟས་ཅམ་གྱིས། །དྲི་མ་མཐའ་དག་འཁྲུང་བའི་ཆོ་ག་མཁན། །འདི་གོ་སྟོན་མེད་པན་
བདེའི་བཅས་སུ་འཕྱུར། །འདིས་མཆོན་དགེ་བ་རྒྱ་ཤེས་དྲངས་མའི་དཔྱིད། །རྣམ་སྟོན་བསེལ་
སྦྱིན་ཆབ་ཏུ་གང་འཛགས་པས། །ཐུབ་བསྟན་སྦྱང་སོ་ཀུན་མཐུན་ཅོང་ཁ་པའི། །ཕྱགས་
བཟང་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ས་ལའི་རྟ་འཕྱང་འཁྲིགས་པའི་དབུས་འགྱུར་
ཆལ། །འདི་དང་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན། །དབུལ་ཐོངས་ནད་དང་འཐབ་ཅོད་ལ་
སོགས་པའི། །རྒྱད་པ་མིང་ཡང་མི་གྲག་བདེ་འབྱོར་ཤོག །རྒྱལ་བའི་སྣང་བརྟན་འདིའི་ཆེད་
འབད་པ་དང་། །མཐོང་ཐོས་བྲན་པ་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་ཐོགས་རྣམས། །སྲིད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་
མཆོ་ལས་བཞུལ་ཏེ། །ཐར་པ་མཆོག་གི་བདེ་ལ་(༣༠༩)རྩོལ་བར་ཤོག །བདག་གི་ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་སྟིགས་ལྷུང་ཆོགས། །ཕྱི་རོལ་ཉེར་འཆའི་རྒྱུན་དང་ལྟན་ཅིག་པར། །དམིགས་

མེད་སྤྱར་དུ་ཞི་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་གང་སྤྱར་ཅིག། །རང་གི་སློག་
བཞིན་གངས་མེད་སྦྱི་བའི་བར། །གཅེས་པར་བསྐྱེདས་པའི་མར་སྤྱར་ཡིད་ཅན་ཀྱུ། །སྦྱིབ་
གཉིས་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པའི། །ཀྱུ་མཁའ་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་སྤྱར་
ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཚོགས་མཚོད་ཆེན་མོའི་དུས་སྟོན་གྱི་སྐབས་འགྲེམ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་གོས་སྦྱ་བཞེས་
སྟོན་ཆེ་བར་བརྟེན་ན་ཆོད་ལྡན་ཞེས་པ་ཤིང་པག་ལོའི་ས་ག་རྩེ་བའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སྦྱ་མཁོན་རྩེ་
བཅུ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། ཀྱུ་མཁའ་ལྡན་ལྡ་པ་ཆེན་པོ། ལྷ་རོ་མཁའ་སྦྱོད། གདུགས་དཀར། སྦྱོལ་དཀར། སྦྱོལ་མ་འཛིགས་
པ་བརྒྱད་སྦྱོབ་རྒྱལ་བ་རིགས་བཞི། མི་འབྲུགས་པ། སྤན་རྩེ་བའི་གཤེགས་བརྒྱད། དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་ལྷག་
མ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་སྦྱ་རྒྱར་གན་གོས་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་བརྒྱད་དང་དེ་འོག་ལྷག་
གཅིག་ཁ་བྱེད་དག། ཟར་བབས་གསེར་གཞི་མ་ལྷག་གཅིག་དང་ཁ་བྱེད་བཞི། ཉོར་གོས་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་
གསུམ་དང་ཁ་བྱེད་བརྒྱད། རྒྱ་སེར་གྱི་གོས་ཆེན་ལྷག་གཅིག་དང་ཁ་བྱེད་གེ་ཅེས། མཛོད་གོས་གསེར་མ་ཚོས་ཁ་སྦྱ་
ཚོགས་ལྷག་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཁ་བྱེད་དོ། །མཛོད་གོས་འཇམ་སང་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་འོག་
ལྷག་བྱུ་ཅུ་རེ་བྱུ། །མཛོད་རྩེ་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་བརྒྱད་དང་། དེ་འོག་ལྷག་བཅུ་བྱུ། །ཁ་བརྒྱད། མང་ལྷག་
ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་འོག་ལྷག་གཉིས། ཁ་ཐེ་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་གཅིག་དང་། དེ་འོག་
ལྷག་བཅུ་གཅིག། །བཅད་(༣༠༧)ལྡན་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་ཆེན་གཉིས་དང་། དེ་འོག་ལྷག་བརྒྱད། གསེར་གཞི་མ་
ལྷག་བཞི་དང་ཁ་བཞི། རྩེ་རྩེ་གསང་ལམ་མ་ལྷག་ཆེན་གཅིག། ཐབས་མཁས་བྱ་ལྷག་གཅིག། གོས་སྤྱག་གསེར་མ་ལྷག་
གཅིག་དང་ཁ་གསུམ། གོས་སྤྱག་སྤྱག་རིས་མ་ལྷག་གཅིག་དང་། འཇམ་སང་ལྷག་གཅིག་དང་ཁ་བརྒྱད། བཟང་གོས་
ཏམ་བུ་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ལྷག་བྱུ་ཅུ་རེ་དགྲ་དང་ཁ་བརྒྱད། སྤྱད་རྒྱར་གོས་ཆེན་ཚོས་ཁ་སྦྱ་ཚོགས་ཁ་ཉིས་བརྒྱ་དང་
སུམ་ཅུ་ཐམ་པ། ཞལ་ཁེབས་སྤན་རྩེད་ཁ་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དག། ལྷགས་ཆབ་ཉི་ཤུ། སག་རི་བྱབས་གསུམ།
ཐས་མ་འདོམ་བརྒྱ་དང་བཙུ་ལ། སི་ཏ་ཉི་འདོམ་བཅུ་གཉིས། རས་ཐག་འདོམ་བརྒྱ་སྟོར། རྒྱལ་གྱི་འགའ་བྱབས་བརྒྱ་དང་
བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷ་རྣམས་དང་། ཞལ་འདེབས་སུ་བཀའ་སྟོན་བྱུ་མོང་ནས་ཉོར་གོས་གཞི་སྤྱག་རི་མོ་བྱང་མཚར་ཅན་ལྷག་
ཆེན་གཅིག། རྟོད་མ་གསུམ་སོ་སོར་མཛོད་བཏགས་རེ་དང་། སྤྱིར་རྟོ་ཅེ་སྤྱག། དབྱ་ཆེ་རྒྱུད་སོ་སོར་བསོད་བཏགས་རེ་

དང་། གྱིངས་སྤྱིར་དབུལ་སྤང་བཅོ་ལ། ཉེ་འཁོར་བ་དར་ཉན་དགེ་སློང་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛོད་གོས་གཞི་དམར་གསེར་རྩས་ཀྱི་འབྲུག་རིས་ཅན་ཁ་གསུམ། ཅེ་གཉེར་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དིང་ཐོན་གཞི་དམར་ཆོན་ཁ་ཁ་གང་། ཨེམ་ཆེ་དཔལ་གྲུབ་གྱིས་ཁ་ཐེ་གཞི་དམར་ཁ་གང་། ལྷ་ས་རག་མགོ་ཐམ་པ་བ་ཨ་འབལ་གྱིས་ཁ་ཐེ་གཞི་མེར་ཁ་དོ། སྤན་རྩིང་ཡུག་གཅིག་། དོ་དམ་ཅེ་བྱང་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་སློ་གསལ། ལུ་ལུང་སྤགས་རམས་པ་སློ་བཟང་བཟོད་པ། སྤྱིང་སྤྱག་ལྟ་དབང་། ལྷ་ཐིས་དབུ་མཛད་ཆེ་རིང་ལུན་ཆོགས། གོས་བཟོ་དབུ་མཛད་ནོར་བུ་དགོས་སྤྱེས། ཆོས་འཕེལ། དབུ་ཅུང་བསྐྱར་འཛིན། ལུན་ཆོགས། ལུ་ཡགས། གྲགས་པ། ཉེ་མ་དར་རྒྱས། གྱིངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་བཅས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དཀར་ཆག་སྟོན་ལམ་བདེན་ཆོག་འདི་ནི་ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཉ་ལར་སྐྱར་བའོ། །

༥ ཆོགས་(༡༠༧ན)མཚོད་སྐབས་འབྲེམ་པའི་གོས་སྤྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་སྤྱང་གིས་བྱས་པ་བཟེས་སྟོན་གྱིས་གསར་བཞེདས་སྐབས་ལྷ་མགོན་གདུགས་དཀར་དང་སྟོལ་དཀར་གཉིས་ཀྱི་མཆན་བྱང་། གདོན་བགུགས་ཉེར་འཆེ་མ་ལུས་པ། །ཞི་མཛད་གདུགས་དཀར་ལྷ་མོས་སྤངས། །ཅི་འདོད་ཡིད་བཞིན་སྟེར་མཛད་པའི། །ཆེ་སྤྱིན་ལྷ་མོས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ། ། ། ༥ ཨོ་སྤྱི། མད་བྱང་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་དངོས་བདེ་བའི་དབྱིད། །བཏན་གཡོའི་མིག་འབྲུལ་འབྲམས་སུ་སྤྱུས་པ་ལས། །དུས་འདིར་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་མི་བསྟོད་ལྟར། །བཞེདས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དབང་ལྷག་དེ་ཡིས་སྟོངས། །དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་གང་གི་བྱིན་རྒྱལས་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །ཡིད་ཀྱི་གཉེན་དུ་ཐོབ་ནས་མི་རིང་བར། །ཁ་སྟོར་བདུན་ལྷན་གོ་འཕང་བརྟེས་གྱུར་ཅིག ། ༥ འཁོར་ལོའི་དབང་ལྷག་འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་གདུམ་ཆེན་ཁོ་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱ། །བརྒྱུད་བསྐྱུས་གར་གྱིས་སྤྱིད་གསུམ་ཅེ་མོ་ནས། །གཞོན་མཛད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོས་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ཤེས་རབ་སྤང་བས་སྟོ་སྤན་བྱངས་འབྱིན་ཞིང་། །ལྷན་སྤྱེས་དགའ་བས་ལས་རྒྱུད་བཟོད་པ་བཅིངས། །འཛིགས་མཛད་ཁོས་པས་འཆི་བདག་བདུད་ཀྱི་དབྱང་། །བཅོམས་ཉེ་སྤྱགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གནས་

ཐོབ་ཤོག ། རྩལ་བཞིའི་གཡུལ་རོ་མཐའ་དག་མིང་གི་མཐའ། །པམ་མཛད་དཔའ་བོའི་
དབང་ལྷག་ཉེ་རུ་ཀམ་། །དབྱེས་བསྐྱེད་ཡུམ་དང་གནས་མཆོག་ཉེར་བཞི་ཡི། །མཁའ་འགྲོ་
ཡབ་ཡུམ་ནམས་གིས་དུས་ཀྱན་སྐྱོངས། །(༣༠༩བ)ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་
དང་། །དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྗེས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྐྱངས་ནས་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་
ནོར་བུའི་གཉེད། །ཡིད་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡངས་པོར་རྒྱས་ཐུང་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲུ་ཆང་གྲུ་པ་རིན་
ཆེན་རྒྱ་མཆོས་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་ནས་གྲུ་ཆང་དུ་ཕྱུལ་བའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་
ཞེས་བསྐུལ་ངོར་ལྷུའི་དགོ་སྟོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྟོོ་བཟང་བསྐུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཐུང་བའོ། །

༥ ཨྲ་སྐྱེ། གང་ཡང་འགྲོ་བའི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཆས་ཀྱི་དབྱིངས། །མཐའ་དག་
སྐྱེ་བ་པའི་ཆས་ལས་ཉེར་འདས་དོན་དམ་སྟུ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དངོས་བདེ་བ་མཆོག་གི་
རང་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཆོད་མེད་སེམས་ཅན་
ཁམས་ལ་ཉེར་ཞུགས་པའི། །སྟོང་རྗེ་མཆོག་གི་ཁྲ་བ་གསར་པའི་རིས། །མ་འབྲིས་པར་ཡང་
ཀུན་གྱི་མཛའ་བ་ཤེས་སུ། །འཆར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་བ་དེ་ལ་འདུད། །དུས་གསུམ་
རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་མཐའ་དག་ལ། །འོངས་སུ་སྟོད་པའི་འཁྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དཔལ་
མགོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་དང་རྒྱ་གྲགས་སོགས། །འབགས་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་དང་བས་
འདུད། །སྟོགས་སྟོད་གེན་དུ་འཕྱར་བའི་དུག་ཅན་མཆོ། །སྟེམ་པའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་སྟོན་
མྱངས་ལྟར། །དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བརྟན་བ་རྒྱལ་བ་བཞིན། །གསལ་མཛད་ཅོང་ཁ་བ་ལ་
གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །དོན་དམ་མངོན་གྱུར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མཆོན། །བདུད་སྟེའི་གཡུལ་
ངོ་འཛོམས་ལ་ཆེས་ཚོ་བས། །མི་འཇིགས་སེང་གི་འགྱིང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །ཡབ་
སྲས་བརྟུད་པར་བཅས་ལ་དང་བས་འདུད། །རག་དབང་དོ་རྗེ་སྐྱ་ཡི་(༣༡༠ན)དབང་ཕྱག་
མར། །དབྱེས་དགྲར་འཁྲིལ་བའི་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་མགོན། །སུམ་ལྟན་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་
གཞུགས་ཤར་བ། །བྱང་ཆུབ་དེ་སྤིད་སྟོང་གའི་བརྟོར་རོལ། །བདུད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དག་ལས་

འིང་བཀལ་བའི། །རྒྱལ་རྩ་རྣམས་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྤྱ། །སེམས་ཅན་མོས་པའི་ཁམས་
དང་རབ་མཉམ་བ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་མ་བསྐལ་བར་ཡང་གྲགས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ལེགས་
བཤད་གངས་ཀྱི་མཐའ། །འདི་ཞེས་མིང་དུ་གདགས་པའི་སྐབས་བྲལ་བ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་
ཡང་ཅེ་རབ་དང་ཕྱལ། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་མཆོག་ །མཐའ་དུག་ཚུལ་
བཞིའི་དོན་ཟབ་སྤྱང་པོའི་བཅུད། །སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་དང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་
ཕུང་བའི་བདུད་ཅི་སྤྲོད་ཀྱི་བཅུད། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དྲིན་གྱིས་ས་སྤྱང་བྲལ། །དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་སྤྱེས། །ངལ་བ་མེད་པར་འགྲོ་མང་ལག་མཐེལ་དུ། །སྤྱར་
བྱེད་པར་གྱི་འཕྱལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ། །བསྐྱུན་སོགས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་
མཐུས། །བཟ་ཤིས་གསེར་གྱི་འོད་དུ་ཆེར་འབར་བའི། །དགའ་ལྷན་མདོ་སྤྲུགས་རིང་ལུགས་
ཡིད་བཞིན་དབང་། །མི་མཐུན་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པར། །མཐའ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཉི་
ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིག་ །གསང་བ་ཀུན་འཛིན་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བྲ་སོགས། །བྱབ་བསྐྱུན་ཚུལ་
ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་ནམས། །མདོ་སྤྲུགས་བཤད་སྤྱབ་སྒྲ་ནས་སྒྲར་རྒྱས་ཏེ། །རང་
གཞན་སྤྲོད་ཅིང་གོལ་བའི་མཐུ་ལྷན་ཤོག་ །མཐའ་བྲལ་མཁའ་(༣༡༠བ)དང་མཉམ་པའི་ལུས་
ཅན་ནམས། །སྲིད་པའི་ལྷག་རྩ་ཆེ་ལས་ནམ་གྲོལ་ཞིང་། །དུས་ཀུན་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་ལ་རོལ་
བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ས་ལ་སྤྱར་རེག་ཤོག་ །ནམ་དཀར་དམ་པའི་ལས་འདིར་འབྲེལ་
སོགས་ཀུན། །སྤྲིག་སྤྱིབ་ཉེས་པའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་དག་ནས། །བདེ་ཆེན་གསང་བ་དམ་པའི་
སྤྱར་ལམ་གྱིས། །ཆོ་འདིར་དབང་ལྷག་བརྒྱུད་ལྷན་དཔལ་ཐོབ་ཤོག་ །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་འཛིན་ཆོས་སུ་མཛད་པ་འདི་བཞིན་ཆོས་སྤྲོད་
རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཆེད་པར་དུ་བསྐྱུན་དགོས་ཞེས་རྒྱུད་པ་སྒྲ་མ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་། སྒྲ་མ་དབུ་མཛད་ཆོས་རྒྱ་
མཚོ། སྤྲུགས་རམས་པ་སློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཆ་རྒྱུན་ནམས་གཞུང་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་
ཡིག་བཞོས་དབུ་མཛད་ཨེ་ཇམ་ལྷ། ལྷེ་མོ་དང་རྒྱས་ཆེ་རིང་སོགས་མི་གངས་ཉི་ཤུ་སྟོར་དང་། དོ་དམ་ཅེ་དུང་རབ་འབུམས་

པ་སྐོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཐུགས་རམས་པ་སྐོ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཐུས་དག་པ་རྒྱུད་པའི་དགོ་བཤེས་བསམ་གཏན་
སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་པར་བྱང་དུ་བྲུག་པའི་དགོ་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པ་སྐོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གྲུ་
འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཀྲིས་པའོ། །

༥ ཨོ་སྦྱི། ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ལེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་ཡིས། །སྤྱིད་པའི་ཐུན་པ་མཐའ་
དག་འཕྲོག་བྱེད་པ། །འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་འཕགས་པའི་རྟོག་ །ཐུབ་དབང་སྤྱི་བའི་
ཉི་མ་ལ་ཐུག་འཆལ། །མཁའ་ཁྲབ་གསེར་གྱི་བསྒྲ་བཞད་པ་ལས། །ཚོས་ཀུན་ཚངས་པའི་
དབྱངས་སུ་ཉག་སྒྲིག་ན། །མགོན་ཁྱོད་དཔེར་འོས་འཇམ་དབྱངས་(༣༡༡)གཞོན་ནུའི་
ལྷ། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །གང་ཐུགས་བེཊུར་གཙང་མའི་མེ་ལོང་
དུ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རང་གཟུགས་སྒྲིག་མའི་གར། །ཉམས་འགྱུར་མ་འདྲེས་འཆར་བའི་
ངོ་མཚར་ལ། །དགྱེས་ཅེན་མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ལ་འདུད། །ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེའི་
གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ལ། །དང་པོར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །མ་ལུས་
འབྱུང་གནས་གཅིག་གྱུར་ལེགས་བཤད་མཛོད། །འདི་ཀོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་པན་བདེའི་
གཞི། །དེ་ཡི་རྣམ་བཤད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་མགོན། །པད་དཀར་འཆང་དབང་ཞལ་ལས་
འཕོས་པའི་ལུང། །ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས། །རྗེན་པར་མཐོང་བའི་
མིག་འབྱེད་ཆོ་ག་བཞིན། །རིས་མེད་འགྲོ་ལ་ཚོས་སྤྱིན་སྤེལ་བའི་སྒྲ། །གང་འདི་པར་དུ་
བསྐྱུན་པའི་དགོ་བ་ཡིས། །ཐུབ་བསྐྱར་སྤྱིང་པོ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བའི། །ལུགས་བཟང་
མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་འབར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བས་ལེགས་གསུང་སྤེ་སྤོད་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །དད་
སོགས་དབང་པོའི་གྲུ་རྗེངས་བཏན་བཅས་ནས། །ལྷག་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བྱ་ལ། །དབང་བའི་དམ་པས་ས་སྤྱིང་ཁྲབ་གྱུར་ཅིག །ལས་དང་ཐ་རྒྱས་དམ་པོའི་འཆིང་བ་
ཡིས། །སྤྱིད་གནས་ཉམ་ངར་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཚོགས། །རིང་མིན་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་
བགྲོད་པ་ལ། །བཏེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤིང་པག་ལོ་དམ་པའི་

ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་(༣༡༡བ)ཆོས་སྤྱོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
བའི་སྤྲད་པར་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྲའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྤྱོད། རབ་མངོས་ཀྱར་ཀྱམ་འབྲེལ་བའི་རྩིང་བྱའི་ངོས། །མཆོན་དཔའི་ངོ་མཆར་
འཕོས་འབྲེལ་མགོན་ལྷ། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་གྱི་མགོན་དུ་མི་ཡི་གཟུགས། །སྟོན་མངོན་
སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་འདུད། །སྤྱེས་བྱ་རྒྱུན་བྱེད་དལ་དང་འཕྱོར་པའི་ཆོས། །དེའི་
རྒྱུན་ཆེ་འདིའི་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ལམ། །དེ་ཡི་རྒྱུན་མཆོག་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །དེ་
ཉིད་མངོས་བྱེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་རྒྱ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་སྤེལ་བའི་ཐབས་མཁས་
སྟོ། །སྤྱོན་སོགས་རྒྱལ་སྤྱེས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བྱེད་
མཐའ་བྲལ་གྱི། །གནས་ལུགས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་གྱི་དོན། །སྟོང་པོར་སྤྱང་བའི་གདམས་ངག་རབ་དང་ཕྱལ། །འདི་ཉིད་པར་
དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་ལུས། །ཆོ་བ་ཞུན་མའི་རྩིས་འཕྱོར་སྤྱངས་པ་དེས། །སྤྲད་འོས་
བདུད་གྱི་ལུས་དུ་སྤྱངས་པ་ཡི། །སྤྱེ་རྒྱ་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །བདེ་བ་དམ་པའི་དཔལ་ལ་གནས་སྤྱར་ཅིག་རྣམ་དག་གཞུང་
འདི་རིས་མེད་ལུས་ཅན་གྱི། །སྟོང་ལ་རི་མོར་བྲིས་པའི་གཟུགས་བཞིན་དུ། །བཀོད་ནས་ཐོས་
བསམ་སྟོམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་ཏག་ཏུ་རྒྱས་སྤྱར་ཅིག་བདག་
ཀྱང་དུས་ཀྱར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི། །ནན་ཏན་སྟོང་པོར་སྐྱབ་པས་རྒྱུད་མངོས་ཤིང་། །གཞན་
དོན་སྤྱོད་(༣༡༣ན)པའི་མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་ཆང་བ། །སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱེས་བརྒྱུད་དང་མཚུངས་
པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤིང་ཕག་ལོ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་པར་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྲའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
སྐྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །བདེ་ཆེན་རང་གཟུགས་ཏེ་རུ་ཀམ་ཡལ་ཡུམ། །བཅོམ་
ལྷན་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་ཆུང་རྒྱལ་མ། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་འཆི་མེད་ལྷ་མོ་སོགས། །ཆེ་
དབང་སྒྲ་མ་ལྷ་དང་མཁའ་འགོ་ཡིས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། །བསྟན་
འཛིན་ཚོགས་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །དགོ་འདུན་སྡེ་རྣམས་བསྐྱབ་གསུམ་བཤད་
སྐྱབ་སོགས། །བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒོར་
ཞུགས་རིག་སྒྲགས་འཆང་། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཡུང་རྟོགས་དང་། །མཐུན་
རྒྱུ་ཆེ་སྟོབས་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་རྣམས། །མི་ཉམས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་
གསོལ། །གནམ་བསྐྱོས་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྩེ་བོ་སོགས། །ཞུ་སེར་སྤྱན་བདག་རྒྱལ་སྒོན་
འབངས་འཁོར་རྣམས། །བསྟན་ལ་དད་གུས་མཛོད་གཟུགས་བྱམས་དང་ལྷན། །ཆེ་བསོད་
མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །བསེལ་ལྷན་འདིས་མཚོན་མཐའ་དབྱས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ནད་འཁྲུག་དབུལ་སོངས་ལོ་ཉེས་ལ་སོགས་བ། །སྤྱག་བསུལ་མ་ལུས་ཞི་ཞིང་ཆོས་
བཞིན་སྟོང། །རྟག་དུ་བདེ་སྦྱིད་ལྷན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་འདི་ནི་མི་བྱི་ལོ་ལྷ་ལྷན་སྤྱལ་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་(༣༡༥)ཚོག་ཏུ་དབུལ་གར་སྤྱག་ལས་བྱལ་བའི་ཆེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྩ་དབྱའི་ལྷ་
དབྱའི་སྤང་བརྟན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་བ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་གཟུངས་གཞུག་འདོད་གསོལ་དུ་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྒོར་
རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དབྱའི་སྐྱ་བརྟན་སོ་སོར་འདོད་གསོལ་སྤེལ་ཆོག་གོང་བཞིན་ཆར་རེ་དང་། ཡང་། ཨོ་
བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །བདེ་ཆེན་རང་གཟུགས་ཏེ་རུ་ཀམ་ཡལ་ཡུམ། །བཅོམ་ལྷན་ཆེ་
དཔག་མེད་མགོན་ཆུང་རྒྱལ་མ། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་འཆི་མེད་ལྷ་མོ་སོགས། །ཆེ་དབང་
སྒྲ་མ་ལྷ་དང་མཁའ་འགོ་ཡིས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་
ཚོགས་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །ཁྱད་པར་ལྷང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྩེ་རྩེ་ཡི། །སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་
ལས་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་ཡང་ལྷ་དབྱ་སོ་སོར་ཆར་རེ་འབུལ་རྒྱ་གནང་། ༥ ཨོ་སྤྱི།

མཉེས་གཤེན་ལྷོ་ཡི་ཡལ་ག་ཁྱོན་ཡངས་སུ། །རྫོགས་པས་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་བསེལ་
སྟེར་བའི། །དཔལ་སྐྱུག་གསེར་གྱི་ལྷན་པ་ལང་ཆོད་དཔྱིད། །ཐུབ་དབང་སྐྱབས་གྱི་དམ་པ་
དེ་ལ་འདུད། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས། །མ་དག་འཁོར་བར་རྒྱ་བའི་གནས་
སྐབས་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་གྱི་རྩལ་དང་རབ་བྱལ་བའི། །སྐྱེས་རབས་དུ་མར་ངོ་མཆར་
སྦྱོད་པར་གཞོལ། །སྤྱོད་པ་བྱལ་སྤྱིད་པའི་ཁོངས་སུ་སྟན་གྲགས་གྱི། །རྩ་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ལ་འོས་པའི། །སྐྱ་ཆོགས་རྟོགས་བརྟུན་གྲུགས་བརྟན་ཀ་ཤིང་ངོས། །མངོན་སུམ་སྦྲང་
བའི་ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བསྐྱུན། །ལོངས་སྦྱོད་སྟོག་གི་གར་མཁན་ཅེ་བའི་གྲོགས། །སྦྱང་པོ་
མེད་ལས་བརྟན་པའི་སྦྱང་པོ་གང་། །(༣༡ ནྟ)སྦྲངས་པའི་རྣམ་དཀར་འབྲས་བྱ་མི་རིང་
བར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་སར་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག །གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་
ཉེར་འཆེད་ཀྱི། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱུང་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཆོས་འབྱོར་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ཉོར་བུའི་རྒྱ། །བསམ་པ་རྩི་བཞིན་བཀོད་པས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ལྷ་རི་
ལྷ་མ་གྲགས་པ་བཙུན་འབྲུས་དང་། །བསྐྱལ་བཟང་བཟོད་པ་ཁུ་ཆོན་ནས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐེས་ཐང་སྐྱས་ལེགས་
སོ་གཅིག་ཞེ་མཚུངས་གསར་བཞེངས་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ཟབ་ཡངས་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆད་དུ་འབུལ་སྦྱོར་བཀྲིས་སྐབས་རྒྱལ་
ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་འབྱུང་དགེ་སྦྱོར་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་བྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ཀྱིས། །ལུས་ཅན་པན་བདེད་ལམ་དུ་བགྱི་
མཁས་པའི། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་བཤེས་གཉེན་རྣམ་རྟེན་དུ། །ཉེར་ཤར་སྟོ་བཟང་གྲགས་
པའི་དཔལ་ལ་འདུད། །ལུ་མེད་ཞིང་དུ་སྟོབས་བརྩུའི་སྐྱུ་རྩལ་གྱི། །རོལ་པ་འགོ་བའི་ཁམས་
དང་གངས་མཚུངས་པ། །བསྟན་པའི་ཆ་ཤས་རྩལ་ཐན་རང་བཞིན་ཅམ། །བྲིས་པའི་རྣམ་
དཀར་སྒྲ་གཞོན་རྩེས་འགོ་བས། །རྒྱ་སྦྱོར་གྱིས་མཆོན་མར་གྱུར་མཁའ་མཉམ་འགོའི། །སྟོན་
བསགས་སྤྱིག་ལྷུང་མ་ལུས་བྱང་བ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་འབུལ་མེད་རྩེས་གཟུང་
སྟེ། །ཡང་དག་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ལྷ་རི་ལྷ་མ་གྲགས་པ་བཙུན་འབྲུས་

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་རྒྱལ་ཡིག་ལེགས་ཚོགས་བར་མཛོད།

དང་། བསྐྱལ་བཟང་བཟོད་པ་ཁྱ་ཆེན་ནས་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུའི་ཕྱིས་ཐང་ག་མཚུངས་ལྔ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་
(༣༡༣བ)ཐབ་ཡངས་འཁྲིལ་བའི་གྲ་ཚང་དུ་འབྱལ་སྦྱོར་བཀྲིས་སྐབས་རྒྱལ་ཡིག་སློན་ཆེན་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུག་འི་
དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྤྲེལ། གྲིན་རྒྱལ་ས་གཉེར་གྱུར་སྒྲ་མ་དང་། །ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྦྱང་མའི་
ཚོགས། །ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མ། །བཀའ་ཉན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས། །དགའ་
ལྷན་བསྐྱེད་པ་དར་བ་དང་། །བསྐྱེད་འཛིན་དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་འཕེལ། །ཡོངས་འཛིན་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛོད། །སྡེ་འདི་ཐུགས་མཐུན་
ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་། །ཚོས་སྦྱོད་བྱ་བ་འཕེལ་བ་དང་། །འཛིག་ཉེན་ཁམས་སུ་བདེ་ལེགས་
ཀྱི། །དགེ་མཚན་རྒྱས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཅས་པ་འདི་ནི་དུགས་གྲ་ཚང་གི་སྦྱར་རབ་འབྲམས་པ་
ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་དུགས་བྱེ་ཅུལ་དུ་སྦྱབ་སྡེ་གསར་བསྐྱེད་བཀྲིས་པའི་མགོན་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྔ་མའི་སྦྱང་བརྟན་གྱི་
གཟུངས་གཞུག་འདོད་གསོལ་དུ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུག་འི་དགེ་སློང་རིག་པ་འཛིན་པ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྤྲེལ། དག་པའི་སློ་གོས་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་དོན་དམ་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་
ལ། །མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་དོག་མེད་ཅིག་ཅར་འཆར་དུ་བཟོད། །ལུས་ཅན་
ཡོངས་ལ་རང་རང་སློ་ཡི་འདོད་རྒྱུ་མཐའ་དག་སྦྱིན་དཔའ་བའི། །དོན་ཀྱང་གྲུབ་མཚན་རྒྱལ་
བ་མཚོག་རབ་དཔག་བསམ་ཆེ་དེས་ཤེས་པ་སྦྱོལ། །སྤྱིད་པའི་ཚུ་བོ་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
འུགས་གཉེར་བས། །སྦྱེ་བོ་པལ་དག་ལོག་ལམ་སྦྱར་དུ་འབྲན་པའི་རྒྱན། །བསྐྱོག་བྱེད་དམ་
ཚོས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་ཆེར་འཕགས་པའི། །(༣༡༤ན)ནོར་བུ་བཅེགས་པའི་ཚུ་ལོན་དང་
མཚུངས་དེ་ལ་འདུད། །བདེན་གཉིས་ཚོས་ལ་རིག་པ་ཐོགས་རྟགས་བྲལ་བའི་མཁའ། །གྲོལ་
བ་མཚོག་གི་ཚུ་འཛིན་སྦྱག་པོ་ཅི་ཡང་འཁྲིགས། །ལུས་ཅན་ཞིང་སར་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་
བགོ་སྐྱལ་བཞིན། །སྤྱིན་མཛོད་འཕགས་ཚོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དང་བས་འདུད། །དག་

གི་བརྗོད་པས་མཚོན་བྱ་ལས་འགོད་པའི། །བསྐལ་མང་སྟོན་ནས་སྤྱི་བོའི་གསུག་པོའི་
སྟུན། །རྣམ་པར་སངས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེའི་སྐྱུ། །མི་འཛིགས་འཕྲོག་བྱེད་གཞོན་ནུའི་ཁྲི་ལ་
འབྱེད་སྟེ། །སྤང་གཉེན་བྲལ་བ་དོན་དམ་གདོད་མའི་དབྱིངས། །སྤིད་དང་ཞི་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོས་
པ་ཀྱན། །ཉེ་བར་ཞིག་པའི་སྟོང་ཆེན་ཡང་དག་མཐའ། །གཞར་ཡང་འཕོ་འགྱུར་བྲལ་བའི་ངང་
ཉིད་ནས། །རྒྱ་གཉེར་རྒྱབས་ཀྱི་སྤེང་བ་རི་བཞིན་དུ། །དུས་ལས་ཡོལ་མེད་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་རྩེའི་
ཆར། །ཆེས་རིང་འཁོར་བའི་པ་མཐའ་མ་ཟད་བར། །འབེབས་པའི་གསང་བ་རབ་འབྱམས་
དེ་མཛད་བྱུང་། །སྤྱི་རབ་རྒྱལ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་དམན་པའི། །ལུས་ཅན་ཁམས་དང་དབང་པོའི་
བྱ་ག་དུ། །རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྟུན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ། །ཤོང་བའི་རོ་མཚར་འདི་ཡིས་
ཡིད་དབང་འབྲེན། །བདུད་ཀྱི་སྤེལ་ལྷག་པར་དཔའ་བའི་སྟོབས། །གསེར་ཀྱི་རི་དབང་མཆེད་
རྒྱར་བརྒྱུང་བ་ཡི། །བཅོམ་ལྷན་ཞལ་སྟོའི་དབྱུགས་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་གྱུང་། །འགྲོ་ལ་བདུད་ཅི་
གསར་པའི་དབྱིད་བཞིན་སྟུན། །ཀྱན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་གྲོལ་བའི་བརྟོ་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཆོག་ཏུ་འབྱེན་མཁས་(༣༡༤བ)པའི། །གསུང་གསང་མཛད་པ་མཚོག་གྱུར་བྱི་ཞིམ་
ཀྱིས། །མི་འགྲུགས་ཤེས་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྤྱུ། །མི་འཛིགས་དམ་བཅའ་བཞི་དང་ལྷན་པ་
ཡི། །རྩི་རྩེ་སྤྱིང་པོའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེས། །སྤྱི་རབ་པས་ཀྱི་སྤེལ་རྣམས་ཕྱེར་འཐག་པ། །འདི་
ནི་སྟོན་པ་སྟོན་མེད་པའི་རྒྱ། །སྟོན་ཕྱོག་རྒྱལ་སྟོན་ལྷག་བསམ་ཆེས་ཡངས་པའི། །སྤྱི་རིངས་
ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའི་བཅོན་འབྲུས་ཀྱིས། །རྒྱལ་གསུང་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་ཁྲིམ་ཀྱི་བདག་དངས་
པས་སྤྱིངས་འདིའི་རྒྱད་ཐུན་མིང་དུ་བྱས། །ཞོར་བྱ་གཡས་སུ་འཁྲིལ་བའི་ཁ་དོག་ལ། །འགྲན་
བཟོད་རྣམས་སྤྱིན་དཀར་པོའི་གཏུ་མ། །དུག་ཅན་སྤིག་པའི་བྱི་མ་འཁྱུད་པའི་ཕྱིར། །འབེབས་པའི་
སྟོ་གོན་ཆོ་ག་ལ་ཞུགས་སོ། །བུཌར་ཞུན་མར་འཁྲིལ་བའི་རྒྱ་གཉེར་ངོས། །དམར་སེར་ཉི་མའི་
རང་འབྲེལ་འཕྲོས་པ་བཞིན། །མིག་གི་དགའ་སྟོན་བྱེད་པའི་བྱ་སྟུག་། །བསོད་ནམས་གཙང་མའི་ཟོང་
གིས་དེ་རིང་བསྐྱུན། །ཟང་ཟང་རྩས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཀྱང་འདི་ཅེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་གི་འུགས་ཀྱིས་གཡོ་

ལྡན་ཡང་། །ལས་དཀར་རིན་ཆེན་ཁམས་ཀྱི་ལྷན་པོའི་གཟུགས། །འདེགས་པར་བཟོད་པའི་ངོ་
མཆར་འདི་འབྲུང་སྤང་། །དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་ཤུགས་འཆང་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན། །ལུས་ཅན་
སེམས་ཀྱི་རྗེས་བཞིན་གཡས་སྒོར་དུ། །བབས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱི་མ་སེལ་བཞིན་པར། །བྱང་
ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དབུས་འབྲུག་པར་ཤོག །མི་ཤེས་འཆིང་བ་གྲོལ་བའི་སློ་གྲོས་ཁྱོན། །ཀུན་
གསལ་པ་མཐའི་ཆད་དུ་མཉམ་སོང་བ། །(༣༡༥ན)འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གར་མཁན་ཙོང་ཁ་
པའི། །ལུགས་བཟང་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་འབར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་དཀར་འདི་ལ་སྒོ་གསུམ་ཉེར་
ཞུགས་པའི། །ལུས་ཅན་མཐའ་དག་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི། །བྲིན་རྒྱབས་སྤྱང་གི་མཛའ་
བོར་ཞུགས་པ་ཡིས། །དགོ་མཆོན་འདོད་པའི་གར་དུ་ཅེན་པར་ཤོག །རྩལ་མིན་སྤང་ཆེན་
འཇུགས་པའི་གོམ་སྐབས་ཀྱིས། །སྤྱི་ལྷང་རྩྱུག་བཅས་འཇུབ་མ་བསྐྱང་བའི་དུལ། །མ་ལུས་
དགོ་མཐུ་བདུད་ཅིའི་བརྒྱན་གཤེར་གྱིས། །རྣམ་ཡང་ལྡང་བ་མེད་པར་སྤྱེལ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་
དག་རྩལ་ཁྱིམས་རྒྱན་གྱིས་རྒྱུད་མཛེས་ཤིང་། །གཡོ་མེད་ཉིང་འཛིན་བཅུད་ལེན་དྲངས་མས་
འཆོ། །ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་རྫོགས་པས། །འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལང་ཆོ་དར་བར་
ཤོག །བདེ་ཆེན་སྒྲོང་པ་བྱང་དུ་འབྲུག་པའི་གར། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བའི་ལྷ། །ལྷུང་
དུ་བྱལ་ནས་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀུན། །སྤྱིབ་བལ་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་བགྱི་བར་ཤོག །གངས་རིའི་
ཐོང་བས་ཉེར་མཛེས་བོད་ཡུལ་སོགས། །མཐའ་དབུས་འགོ་ཀུན་རྒྱུད་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །དགོ་
བཅུའི་ཆོས་དང་དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཡི། །བཀྲ་ཤིས་ཉག་ཏུ་རྒྱས་པས་བྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་
འདི་ནི་ཕུན་ཚོགས་དགོ་མཆོན་གྱི་དོངས་པོ་མ་ལུས་པ་རང་གིར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མེ་བྱི་ལོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་
པོ་ཆེ་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོངས་སུ་འགྱུར་རོ་འཆོལ་ལེགས་པར་དུལ་བའི་མཐིང་ཤོག་གཙང་མའི་ངོས་སུ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མའི་
ཁྱ་བས་བྲིས་པའི་ཕུསྟ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་གངས་ལྡན་རྒྱ་བཙོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཤམ་དུ་
འདི་རྒྱའི་སྒོན་ལམ་བདེན་ཆོག་(༣༡༥བ)ཏུ་བཛོད་པ་འདི་ནི་ཤུགས་ཀྱི་སྒོང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་འཕགས་མཆོག་འཛིན་རྟེན་
དབང་ལྷག་གི་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་སྦྱར་བའོ། །

— 500 —

— 501 —

པོ་འདི། །སྐྱལ་བཟང་མཐའ་དག་མངེས་པའི་རྒྱན་དུ་འོས། །དེ་བྱིར་པར་དུ་འདུ་བྱས་བསོད་
ནམས་མཐུ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དོ་རྒྱར་འབྲེལ་བ་ཡིས། །བདག་སོགས་མཁའ་མཉམ་
ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པའི། །སྤྱིབ་གཉིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བར་ཤོག། །དྲི་བྲལ་རྒྱལ་བའི་
ལུགས་བཟང་འདི་ཉིད་ལ། །མཁས་གྲུབ་ས་འཛིན་གཟུགས་ཅན་སྣར་མཐོ་བས། །མཐའ་
དང་དབྱས་ཀྱི་ཁོར་འཛིན་མ་ལུས་པ། །དོག་པོར་(༣༩༡ན)འགོང་བའི་འབྲས་བྱ་སྤྱིན་གྱར་
ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཛིན་གྱིད་ཅེས་པ་མེ་བྱེ་ལོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་པར་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྣང་བའོ། །

༥ ཨོ་སྤྱི། མཐའ་ཡས་ཆོགས་གཉིས་མཁའ་ལ་མངོན་འཕགས་པའི། །སྤངས་རྟོགས་
ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ལྗིང་། །སྤྱིན་མེད་ཐེག་གསུམ་འཁོར་ལའི་སྤྱོད་བྱངས་
ཀྱིས། །ལོག་སྤྱོད་པམ་མངོན་ཤུག་སེང་གར་འདུད། །ལུས་བྱང་མཁའ་བཅའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་
རྟོགས་ཤིང་། །གཞན་པན་བདུད་ཅི་འབྱམ་གྱི་བསིལ་སྤྱིན་མཁའ། །མཉམ་མེད་རྒྱ་སྐར་བདག་
པོ་ཨ་ཉི་ཤ། །ཡབ་སྤྱས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །བྱང་ཚུབ་སྟོ་ཡི་རྩ་བ་རབ་
བརྟན་ཅིང་། །བྱིན་དུག་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཡལ་ག་གཡོ། །འགོ་ལ་བདེ་ལེགས་འགྱུད་པའི་
དཔག་བསམ་དབང་། །བཤེས་གཉེན་དོལ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །ཞི་བའི་མཐའ་
འགོག་སྤྱིང་རྩེའི་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱིད་པའི་ཐུག་རྩ་གཅོད་གྱིད་ཤེས་རབ་མཆོག་ །བྱང་དུ་འབྲེལ་
བ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་འཇུག་རྟོགས་གང་ཡིན་དང་། །དམན་
འབྲིང་སྟོ་དང་འཆ་མས་པའི་སྤྱིན་འགྱུར་ཆོས། །སྤྱིན་གྱིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གནད་
བསྐྱུས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་གསལ་བྱེད་པའི། །མན་ངག་མཐར་ཐུག་པར་
དུ་བསྐྱུན་པའི་དགོས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུའི་སྟོ་གྲོས་སྣང་བ་དང་། །སྟོ་གྲོས་ཐུན་
མཆོམས་མདངས་(༣༩༢བ)འཛིན་འོད་ཟེར་གྱིས། །བསིལ་ལྡན་རྒྱད་ཐུན་མཐར་བྱེད་ཅོང་ཁ་

པའི། །ལུགས་བཟང་ས་སྟེང་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །མི་རྟག་ལུག་གི་སྐུལ་མས་རྒྱུད་བསྐུལ་
ནས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་བཀྲལ་བ་དང་། །ཐེག་མཆོག་ལས་བཟང་མཐའ་དག་སྐྱབ་
པ་ལ། །འགྲོ་ལྷན་མི་སྟོག་བཙོན་པས་འཇུག་པར་ཤོག །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་ལ་འཇམ་
དབྱངས་དང་། །སྟོང་རྗེས་གཞན་པན་སྐྱབ་ལ་སྐྱན་རས་གཟིགས། །བདུད་རིགས་པས་ཚོལ་
འཛེམས་ལ་གསང་བདག་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་སྦྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱོངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དོལ་པས་མཛད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནད་བསྐུས་པའི་བོ་བྱས་སྟོན་པོ་ཞེས་མན་དག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་རྩོ་བོས་མཛད་པའི་པར་གསར་
དུ་བཀོས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུའི་དགེ་སྟོང་མོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཤའ་སྐྱབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱན་དགའ་ར་བར་སྦྱར་བའོ། །

༥ སྐྱེ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །བྱད་པར་ལྟ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །སྦྱར་ཡུམ་བདེ་གཤེགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཡི་ཚོགས། །བཀའ་སྟོད་
ཡབ་ཡུམ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་གྱིས། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་དར་ཞིང་། །དེ་
འཛིན་དམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་བརྟན། །སྟོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་ལུང་རྟོགས་
སོགས། །རྟག་ཏུ་མི་ཉམས་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་
ཆེན་འདིར། །དགེ་འདུན་སྐྱགས་(༣༡)མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤའ་སྐྱབ་འཕེལ། །ཁྲེ་བྲག་
རིག་སྐྱགས་འཆང་བའི་འདུས་གྲ་རྣམས། །བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བྱབ་
པའི་རྗེས་ཞུགས་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྡེའི། །ནད་གདོན་བར་གཙོད་མཆོན་མ་ཀུན་ཞི་
ཞིང་། །ཆེ་དཔལ་ཉིང་འཛིན་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་སོགས། །བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྱུབ་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་རྒྱ་ཉོར་བོད་གསུམ་གྱི། །སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་བདེ་དང་
ལྷན་པ་དང་། །སྟོད་བཅུད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཡང་འཕེལ་ཞིང་། །སྦྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་འབྲས་སྤངས་སྐྱགས་ཁང་གི་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྤང་བརྟན་

— 504 —

བཅེངས་པ་རྣམས། །གདུང་བ་སེལ་བྱེད་སྟོན་གྱི་རོ་བོ་བའི། །དམ་ཚུལ་བདུན་ཅིའི་སྟོང་པོ་སྟོང་
ན་མེད། །སྲིད་པའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་ལྷ་དག་གམ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷས་ཅེན་བྱང་
སྟོང་སོགས། །སྤྱད་ཀྱང་སྤྱད་པར་མ་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་གཏམ། །སྟོན་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
འཁོར་ལོ་སྦྱར། །ལོག་ལམ་སྤྱ་ཅོར་སྤྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་། །བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ངན་པའི་མདུད་
རྒྱ་རྣམས། །ལྷན་ཅིག་འཛིག་བྱེད་བཀའ་ཡི་ཆ་ཤས་ཀྱང་། །རིན་ཐལ་དོ་རྩེ་ཞོར་(༣༡༥ན)
བུའི་ལྷན་པོ་བཞིན། །དེ་ལྟར་དཔང་དང་ཆད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་། །དབང་སྟོན་དོ་ཤལ་རིང་
དུ་བཟམ་པ་བཞིན། །ཡི་གེའི་གཞུགས་སྤྱ་འཕོས་པའི་བུསྟོ་ག། །བསྟོན་པའི་བསོད་ནམས་
རྒྱ་བ་གསར་པ་དེས། །སྟེ་བས་ཐོབ་པའི་སྟོ་གྲོས་ནམ་མཁའི་དོས། །འཇམ་མགོན་མཆེན་
པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་ཡི་མཐུ། །ལྷན་ཅིག་འབྲེས་པ་ཀུན་མཆེན་ཅོང་ཁ་བའི། །རིང་ལུགས་
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་འབྲེན་ཤུགས་ཉོག་གི་རྩེས་ལྷགས་པའི། །མཐའ་
དབུས་ཞིང་གི་མཆོག་གྱུར་དགེ་འདུན་རྣམས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་གཅོང་མའི་བགོ་
བ་དང་། །ཉིང་འཛོན་ཤེས་རབ་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཆེས་དཀར་ཁ་བའི་རྩལ་གྱིས་
ཉེར་གཡོགས་པས། །བསེལ་ལྷན་རེག་བྱ་དགེ་བའི་དབུས་འགྱུར་ཆལ། །མི་ཤེས་རྒྱད་པའི་
མིང་ཡང་རྒྱང་བསྐངས་ཏེ། །བདེ་སྦྱིད་འཆི་མེད་གནས་སྤྱ་བྱལ་པར་ཤོག །མ་སྦྱད་ལས་གྱི་
དབྱང་པ་ལས་སྦྱེས་པའི། །ས་སྦྱོད་མཐའ་དག་བྱམས་པའི་སེམས་ལྷན་ཞིང་། །དགེ་བཅུའི་
ཁྲིམས་གྱི་གྲིབ་བསེལ་སྦྱུ་མ་པོའི་འོག །འབངས་རྣམས་རྫོགས་ལྷན་རི་བཞིན་དལ་འཆོ་
ཤོག །འདི་ཡི་རྒྱ་སྦྱར་ལས་ལ་འབད་པ་སོགས། །རྣམ་དཀར་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི་ལུས་
ཅན་ཀུན། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བཟལ་གྱི། །ཚུ་སྦྱང་པ་རོལ་གནས་སྤྱ་བདེ་
ཕྱིན་ཤོག །སྤྱ་མེད་དཀོན་མཆོག་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་བཅུད། །ཡིད་གྱི་ས་བོན་གསོས་
སྤྱ་བྱངས་པའི་མཐུས། །འགྲོ་ལ་པན་བདེ་མཐའ་དག་འཛོ་མཁས་པའི། །རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་
འདུའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་འཛོན་ཞེས་པ་མེ་གྱི་ལོ་རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ལས་གྲུབ་

པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་(༣༡༥བ)གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་འཆའ་གསར་བཞེངས་དང་ལྷན་
ཅིག་དུ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆོས་ཆར་གཅིག་བཞེངས་པའི་གཤམ་དུ་འདྲི་རྒྱའི་སྟོན་ཆེག་དུ་འབྲེལ་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྐྱ་
བ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་གྱི་སྟེ་ཆེན་པོའི་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་སྤྱར་བཤོ། །

༥ ཨོ་སྤྱི་ཤ་རྩ་རྩེ་སྟེ་དང་འཛིག་པའི་གཡོ་བ་མཐའ་དག་རིང་ནས་སྤངས་པའི་འདུས་
མ་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་ལ། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཅམ་ཟད་ཅེས་པ་མཐའ་བརྗོད་པའི་
ཡུལ་དུ་ནམ་ཡང་འགོ་མིན་པས། །གང་ལ་ཉག་དུ་རྒྱན་པའི་ངོ་མཆར་གཞན་མིན་འཛིག་
ཉིན་གསུམ་དུ་ཆེར་འབར་བ། །ཟས་གཙང་སྤྲས་གྱི་མཆན་སྟན་ལྷུན་ལ་སྤྲུགས་གྱི་བྱ་མོའི་
ན་བར་མཛེས་པ་དེ་ལ་འདུད། །རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་དུ་ཅེ་
བའི་རོལ་མོ་མཁའ། །གཅིག་དུ་ངེས་ཀྱང་བདེ་བ་མཆོག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་ཉིད་དུ་
སྤང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་དངོས་བྱུང་དཔལ་གྱི་འདོད་སྦྱིན་པས། །རྩོ་
རྩེ་འཛིན་མཆོག་ཉི་དུ་ཀུང་དཔལ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་པོས་བདག་ལ་བསྤྲུངས། །རིང་མོ་
ཉིད་ནས་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོའི་ཁམས་གྱི་གཞི། །ཟག་པ་ཀུན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
རྩོ་རྩེའི་ཆུས། །ཉི་བར་བྲན་ལས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་བྱུང་བའི་འབྲས། །སྤྲ་ཆོགས་རོས་
ཆོམས་རྣལ་འབྱོར་དབང་སྤྲུག་རྣམས་ལ་འདུད། །འགོ་བ་མཐའ་དག་རང་གི་བྱ་ལྟར་བཅེར་
དགོངས་པའི། །སྦྱང་རྩེའི་མ་མས་སྦྱིད་དུ་བསྤིངས་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །མོས་པ་ཀུན་དང་མཐུན་
པར་འཇུག་པའི་སྦྱོད་པའི་གཟུགས། །སྟོན་མཛད་རྒྱལ་སྤྲས་མཆོག་རྣམས་ཞབས་རྩལ་སྦྱི་
པོར་འགོད། །རྣམ་འཛིན་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ལམ་པོ་ཆེར། །སྐལ་བཟང་བདེ་སྤྲུག་ཉིད་
དུ་བསྟོད་པའི་ཐབས། །རྣམ་(༣༢༠ན)པར་དབྱེ་མཁས་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཅེས། །སྟན་
གསུམ་སྦྱིད་པ་གསུམ་ན་གཡོ་ལ་འདུད། །སྦྱིང་དབུས་གསེར་གྱི་མངལ་དུ་ལེགས་སྦྱིན་
པའི། །རྣམ་འབྱེད་གདོང་བཞིའི་སྟོན་སྤང་བའི་སྤྱ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཆངས་པའི་དབྱངས་སུ་
བསྟུང་བ་ཡི། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་སྦྱིང་ནས་འདུད། །རིགས་གསུམ་སྤྱ་ཡི་

ཡེ་ཤེས་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེས་བཞིན་དུ། །གངས་ཅན་
པན་བདེའི་བྱེད་པོར་མི་བདག་གི། །རྣམ་རྟེན་སྤྱོད་ཕྱོད་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་འདུད། །བྱིངས་
རྒྱུན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐའ་སྒྲིམ་པའི། །བརྟེན་སྤྱོད་གཙུག་ལག་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ལས། །བསེལ་ལྷན་སྒྲལ་བར་འཆམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནོར། །སྟེར་མཛད་ལོ་བཤ་རྣམས་ལ་
གྲུས་པས་འདུད། །སྤྱོད་ཕྱོད་མཁས་པ་ཀུན་ཀྱི་གཙུག་ཏྱར་ཅེར། །མི་འཛིགས་རྩི་རྩེའི་སྦྱིལ་
ཀྱང་མཐུད་པ་ཅན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་ཙོང་ཁ་བ། །སྤྱི་དང་བཅས་ལ་གྲུས་
པས་ཐུག་བགྱིའོ། །རྒྱ་མེད་པར་ཡང་སྤྱིད་པར་དུབ་པའི་འགོ། །སྦྱང་སྤྱག་མཛའ་བོའི་གནས་
སྤྱ་ཉེར་བཟུང་ནས། །རང་གི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སྟེར་བའི། །སྤྱ་མེད་དམ་བཅའི་བྱེད་
པར་གྱིས་འཕངས་པའི། །སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས། །ཡེ་ཤེས་དག་
པའི་བྱ་ག་གཅིག་གི་ནང་། །མདོན་པར་རྫོགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་ཞལ་གྱི་ལུང་། །སྤྱིད་དང་
ཞི་བའི་འཛིགས་འཕྲོག་མཛད་དུ་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིག་པའི་བྲི་མ་ཀུན། །འཕྱུང་
པའི་ཆོ་ག་རིང་དུ་འབབ་པའི་ཆབ། །བསྟན་བཅོས་ཆད་མའི་ཆོག་གི་ལམ་འགོ་(༣༩༠བ)
བ། །འདི་ཡང་བྱང་སྤྱོད་བཀའ་བཞིན་གཙུག་གི་རྒྱན། །དེ་བྱིར་རབ་དང་སེམས་ཀྱི་རི་བོའི་
གཏོས། །བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་འོ་མའི་མཆོ། །རྣམ་སྤྱོད་ཆོས་དཀར་དབུ་བ་
འཇུག་པའི་ཅེ། །ཆངས་པའི་ཡུལ་ས་ལས་ཀྱང་འབྱུར་འདོད་རེ། །དབྱར་དུས་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་དང་འགོགས་པའི། །རེག་པ་རི་བཞིན་སྤྱིད་པའི་གདུང་འཕེལ་ཞིང་། །འདི་བྱིའི་དགའ་བ་
རང་གི་དག་བཞིན་དུ། །པ་རྟེན་སྤྱོད་པའི་ནོར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ། །བསོད་ནམས་མཛད་བྱུང་ལྷན་
པོའི་རང་བཞིན་དུ། །སྦྱང་པོས་མདོན་པར་སྦྱི་བའི་རོ་མཆར་དབྱིད། །ཡི་གེའི་གཟུགས་སྤྱ་
འཕོས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་དོ་ཤལ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་བྱུང་། །འདི་ཡི་དགོ་བ་བསེལ་སྦྱིན་
བདག་པོའི་ཆ། །རྣམ་ཡང་བྲི་བ་མེད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཅན། །སྦྱང་དབུས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱས་པའི་
མཛའ་བོ་དུ། །ཤར་ནས་སྤྱིག་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་སེལ་བྱུང་ཅིག །རི་ལྷ་རི་སྦྱོད་འབྱེད་པའི་

སྒོ་གྲོས་དང་། །འགོ་ཀུན་མ་ལྟར་སྒྲིང་བའི་སྙིང་ཇེ་ཅན། །ནག་ཕྱོགས་འཛོམས་བྱེད་མཐུ་
སྟོབས་རྩུ་འབུལ་ལ། །རིགས་གསུམ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །བདག་དང་ནམ་
མཁའི་མཐའ་ཁྲིམ་ཡིད་ཅན་ཀུན། །ཆགས་ཐོགས་བྲི་མའི་ཆ་ཤས་ཀུན་སྤངས་ནས། །ཆོས་
ཀུན་མངོན་བྱང་ཚུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྤང་བྱེད་དོན་དམ་མཁའ་ལ་སྦྱར་འཆར་ཤོག། །སྲིད་
ཞིའི་རྒྱད་པ་ཀུན་ལས་མཐོར་འཕགས་ཀྱང་། །སྙིང་ཇེའི་གཟིགས་པ་སྲིད་པ་འདིར་སྦྱང་
བའི། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་བསྟན། །བཤད་དང་སྦྱབ་པས་དབྱར་
མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག། །སྤྲིག་སྒྲིད་ཚུལ་ངན་ལས་དུ་ཉེར་འབྱམས་པའི། །ཡིད་ཅན་སྤང་པོ་
སྒྲིམ་པའི་མི་སྟན་ལྟ། །བག་ཡོད་དགོ་བའི་བན་པ་དང་ལྡན་ནས། །བདེ་(༣༩༡)སྒྲིད་བསྟོའི་
ཇིང་དུ་བག་པམ་ཤོག། །ལྷ་རིག་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་སྒོ་གྲོས་ཀྱི། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་
སྤྲ་བ་གཟེངས་མཐོ་ཞིང་། །ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བའི། །མཁས་བྱུབ་
དུ་མས་ས་སྟོང་གང་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་བྱི་པོ་འཕགས་ལུལ་མཁས་བྱུབ་དུ་མའི་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་གངས་ཅན་དུ་འབྱུང་རོ་འཆོལ་གྱི་སྒྲེགས་བམ། རིན་ཆེན་དང་གཉིས་བཞུ་བརྟལ་གྱི་
ཁྱ་བས་ལེགས་པར་གྲིས་པའི་དགོ་ཆོགས་འབྲས་བྱ་མཆོག་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བདེན་ཆོག་སྟོན་ལས་དུ་ཤུགས་དགོ་
སྒྲིང་ཆོས་སྤྲ་བ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བཤད་སྦྱབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤངས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༥ གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནས་སྐབས་དང་། །མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིད་བཞིན་དུ། །སྦྱོལ་མཛད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་
མཁའ་འགོ་སྤང་མ་ཡིས། །བྱབ་བསྟན་སྙིང་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་བསྟན། །རྒྱས་ཤིང་དགོ་
འདུན་ཁྲིམས་གཙང་སྦྱབ་ལ་བཅོན། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བཏན་སེམས་ཅན་
ཀུན། །ཉག་དུ་བདེ་སྒྲིད་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཁྱད་པར་མཁས་བྱུབ་བསྟོ་གནས་སྒོ་
གསལ་སྤིང་། །བཤད་སྦྱབ་དར་རྒྱས་སྲིད་མཐར་མི་ཉམས་འཕེལ། །འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། རྣམ་དག་སྟོན་པ་ཡིད་བཞིན་འབྲུག་གི་རྫོབས། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་མཁས་
བྱུང་བའི་འདུ་གནས་ལྟོགས་ལ་སྤྲོད་བྱ་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་བཙུགས་པར་གཟུངས་འབྲུག་གི་འདོད་
གསོལ་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོང་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱང། ། (༣༩༡ན)

༥ གང་ཞེག་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྲུས་བསྟེན་པ། ། དེ་ཡི་མོད་ལ་དངོས་བྱུང་རེ་བ་
རྣམས། ། རྫོགས་མཛད་སྤྲོ་མ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་དབང་། ། ཡི་དམ་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་
བཅས་སྦྱང་མ་ཡིས། ། ཐུབ་བསྟེན་དེ་མེད་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་བའི། ། དེང་ཕྱགས་ཡར་གྱི་
ཆེ་ལྷར་འཕེལ་བ་དང་། ། བསྟེན་འདོན་སྤྲེས་བྱ་ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ། འདིག་རྟེན་
ཁམས་སུ་བདེ་ལེགས་ཁྲུབ་པར་མཛོད། ། དག་འདུན་སྤེ་དར་བྱུང་པར་མཁས་བྱུང་གི། ། རྫོ་
གསལ་བསྟེ་བའི་སྤྲོད་འདོར་འདུས་ཚོགས་འཕེལ། ། བསྐྱེད་གསུམ་བྱ་བ་ཡར་རྒྱས་རྒྱ་སྦྱར་
སོགས། ། དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཔལ་སྦྱེལ་ཞེག། ། ཅེས་པ་འདི་ནི་དཀར་བཙུ་སྟོ་བཟང་
དག་ལེགས་གྱིས་མཁས་བྱུང་བའི་བསྟེ་གནས་ལྟོགས་ལ་སྤྲོད་བྱ་ཁང་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་བཙུགས་པར་
ནང་གཞུག་གི་འདོད་གསོལ་སྟོན་ཆོག་འདི་བཞིན་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོང་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་
མཆོས་སྦྱང། །

༦ ཨོ་སྤྲེ། མཁའ་ཁྲུབ་ཐུགས་རྟེན་ཉི་མ་འབར་བའི་གཟེས། ། སྤྲོད་དང་སྤྲོད་མེན་རྒྱད་
པའི་སྤྲུག་རུམ་རྣམས། ། མིང་གི་ལྷག་མར་བྱེད་པའི་མངའ་བདག་མཆོག་། བཅོམ་ལྷན་ཤུག་
སེང་གེར་གྲུས་བྱུག་འཆལ། ། གདོད་ནས་སྤྲེ་འགག་བྲལ་བ་དོན་གྱི་དབྱིངས། ། གང་ལས་ཡེ་
ཤེས་སྦྱུ་མའི་རྣམ་འབྲུལ་གྱིས། ། གང་ཡང་མ་དག་མོས་ཅོར་མཛད་པའི་སྟོ། ། བརྒྱ་ཕྱག་དབྱེ་
བའི་གསང་བ་མད་བྱུང་ལ། ། དད་གྲུས་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲས་པའི། ། རྣམ་དག་ཡིད་གྱི་
སྤྲོ་རྒྱ་ཀ་ཤིང་ཅོས། ། ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་རི་མོ་ཡིས། ། དག་ལེགས་བྱེ་བའི་གསང་
བ་བསྟེན་པར་བྱས། ། འདི་ཡི་དག་བས་རྒྱ་སྦྱར་བྱེད་པོ་སོགས། ། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་
གྱི་རང་བཞིན་ཁམས། ། སྤྲོད་བྱེད་སྤྲེག་ལྷང་(༣༩༡ན)དེ་མ་མ་ལུས་པ། ། མིང་གི་ཆ་ཤས་

ཅམ་དུ་དག་གྱུར་ཅིག། མངོན་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་མཐོར་སྤངས་ཁང་བཟང་དབུས། །བདེ་
སྤྱིད་སེམས་པའི་ཆོར་བར་སྤྱིད་བཞིན་དུ། །སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་ཀྱི་ཁོ་ལག་ཡོངས་རྩོགས་
བའི། །རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དབུས་མདའ་དཔོན་ཕྱ་ལུང་བས་
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་མཛད་པ་བརྒྱ་པའི་བྲིས་ཐང་ག་ཆར་བཞེངས་པའི་རྒྱབ་ཡིག་སྟོན་ཆོག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཨོ་སྦྱི། བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་རྩེས་ཞུགས་བདེ་བ་ཆེ། །ཁྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་
སྤྱང་པོ་དུ། །ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་མཆོག། །སྐྱབས་ཀུན་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེར་མོས་ནས། །རང་འབྲའི་གཟུགས་བརྟན་འདི་བྲིས་རྣམ་དཀར་ལས། །སྤྱིན་
སོང་བསེལ་ཟེར་ཅན་གྱི་རྩེས་འགོ་བས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བྱ་འཛིན་ཞིང་གི་བདག། །ཉེ་བར་
བསྟེན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པར་ཤོག། །གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཆོགས་དཔལ་གྱི་
ཤིང་། །ཡིད་འོངས་ལོ་འདབ་པང་ཐོང་འབྲིགས་པའི་ཅིར། །མཆོན་དཔའི་ངོ་མཆར་བརྗོད་
བས་མཆོན་མེན་པའི། །བདེ་གཤེགས་མེ་རྟོག་འཛུམ་འཕྲེང་བཞེད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་
བཀའ་སྟོན་ཐོན་པ་སྤེལ་གཙོང་ཆེ་བརྟན་གྱི་མོས་རྟེན་དུ་འདི་གའི་གདོང་བྲིས་ཀྱི་དར་ལ་དེ་མོ་སྐལ་སྐྱ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་བྲིས་
ངོས་ཀྱི་སྤང་བརྟན་ཐང་གའི་རྒྱབ་ཡིག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

ལས། སྤྱི་ལས་སྤྱི་ཚོགས་པར། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩི་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་
སེམས་ཉིད་རྩི་ཡིག་མཐིང་ག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་
སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲུངས། གསང་བའི་བདག་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་ཕོག་
པས་དེ་ཐམས་ཅད་བདུལ། འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་རྩི་ལ་ཐེམ། ཡང་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཚོད་པ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལྟས་མཐུ་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་རྩི་ལ་ཐེམ།
དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་དཔལ་གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་གསེར་གྱི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་
རྩེས་སུ་བསྐྱོན་པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཐུགས་ཀར་གདེངས་པ། དབུ་སྐྱེ་ཁམས་སེར་གྱེན་དུ་
འབྲེལ་བའི་གསེབ་ན་རྩ་མགོ་ལྷང་ཁྱུང་རྩ་སྐྱད་ལན་གསུམ་འཆོར་བས་ཁམས་གསུམ་དབང་
དུ་སྤྱད་པ། གཡས་སུ་རྩ་སྐྱད་བཏོན་པས་ཕོ་རྒྱུད་དང་། གཡོན་དུ་རྩ་སྐྱད་བཏོན་པས་(ཉལ)
མོ་རྒྱུད་དབང་དུ་སྤྱད་ཅིང་། དབུས་སུ་རྩ་སྐྱད་བཏོན་པས་སྐྱུབ་པ་ཕོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྤྱིར་བ།
རྩ་མགོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱ་ཁྱུང་རྒྱལ་ཕོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་ཕོ་སྐྱེན་གསུམ་པ། གཤོག་སྒོ་རལ་
གྱི་ལས་བྱས་ཤིང་། གཡུའི་རུ་རུ་ཅན། རུ་དཔག་ན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བས་བརྒྱན་ཅིང་། རྩེ་
རིགས་སེར་ཁས་སྟན་རྒྱན་དང་དབུང་རྒྱན། བམ་ཟེའི་རིགས་དམར་ཁས་མགུལ་རྒྱན་དང་
སྒྲེ་རགས། དམངས་རིགས་ལྷང་ཁས་ཕྱག་གཏུབ་དང་ཞབས་གཏུབ། གདོལ་པ་ནག་པོས་
དོ་ཤལ་བྱས་ཤིང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱངས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་
ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་པོར་ཨོྲཱ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷ་དམར་
པོ། ཐུགས་དཀར་པོ་ལས་པར། དང་རྩི་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྩི་ཡིག་སྤྲོན་པོས་
མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲ་

བའི་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱོན་བྲངས་པར་གྱུར་པར་བསམ། མཆོད་པ་རྣམས། ཨོ་བཟོ་
ཨམྲི་ཏ་ཀྲུ་མི་ཏ་ན་ཏ་ན་ཏུ་བཟ། ཨོ་སྤ་བླ་མ་ཤུགས་པ་རྣམས་ལྷ་མ་ཤུགས་ཏུ་
ཉིད་དུ་གྱུར། སྦྱོང་བའི་རང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་(༣༥)སྦྱོང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་
གྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་བྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྗེས་རྣམས་བྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོ་ཨཱྲི་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་ཤྲི་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་ཤུལྱེ་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་རྒྱ་
པོ་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་ཨཱ་ལེ་གེ་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་གཞྱེ་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་ལྷི་མེ་ཏུ་ཨཱྲུྱྱ། ཨོ་ཤུ་ཨཱྲུྱྱ། ཞེས་ཁྱི་
གྱིས་བཟླས། རང་གི་སྦྱོང་ག་ནམ་སྦྱོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པར་བསམ་ལ།
ཨོ་བཟོ་བླ་ཆེ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨཱྲི་པ་ཏུ་རྩྱུ་ཏུ་སྐྱུ། ནམ། ཤུ་པ་ཏུ་རྩྱུ་ཏུ་སྐྱུ་ཏུ་འབྱེད་ཀྱིས་མཆོད།
གཉེན་པོའི་ལྷ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རོ་བོ་དཔལ་གསར་བའི་བདག་པོས་བདག་ལ་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུ་བ་མ་ལུས་པ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
འདེབས་ཤིང་། ཅུང་རྒྱས་པར་འདོད་ན། ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས། །བྲ་ཁྱུང་
རྒྱལ་པོ་རྟ་མགིན་གསར་བའི་བདག །རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཉིར་བསྟན་ཁོ་བོའི་གཙོ། །བར་
པས་བགེགས་དཔྱད་འཛེམས་ལ་ཐུག་འཆའ་བསྟོད། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དེང་ནས་བྱང་
ཅུབ་བར། །སྦྱང་འོག་བར་གྱི་གདོན་བགེགས་ནད་ལ་སོགས། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་
རྒྱུན་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་དངོས་བྱུ་བ་ཡིད་བཞིན་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་
ཀྱང་རུང་། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཉེས་བཞིན་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱོལ། རེ་ཏུ་པོ་
རྟོ་རྟེ་རང་ལ་ཐིམ་པས་གཉེས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པར་བསམ།

འདིར་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ཁྱེད་པར་སྦྱོན་སྤྱི་ལྷར་བྱས་པའི་རིགས་བདག་མི་བསྟོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་མཆོད་
བསྟོད་(༣༦)སོགས་བྱས་ཀྱང་རུང་མོད་ནའང་། སྟན་བརྒྱུད་ཙ་པར་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཆད་སྦྱོན་མེད་པས་མི་དགོས་སོ། །དེ་
ནས་བཟླས་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་སྐྱགས་ཁྱེད་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་ཁྱེད་པར་

ནད་གདོན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཤིང་བསྐྱེད་གསུང་། འོད་ཟེར་
ཕྱིར་འཕྲོས་སྒྲིབ་བཅུད་ལ་ཤོག། སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས་ནས་གསང་བདག་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཚོད་པ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱབས་རྒྱས་
པ་ཚུར་བསྐྱུས། རང་ལ་ཐིམ་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ། སྤར་བས་ཀྱང་སྟོབས་རྒྱས་པ་
ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། ཨོ་བཟླ་སྤྱི་ཏེ་ལ་གྱི་ཕ་ག་རྩ་ཏེ་ཏུ་པར། ཅེས་པའི་སྤྲགས་
ཅི་རྒྱས་བརྒྱ། ཡང་རེས་འགའ་སྟེང་གའི་སྤྲགས་སྟེང་ཏུ་དང་བཅས་པ་མ་འོད་འབར་བ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཏད་
བའམ་ཡི་གེ་རྣམས་ཁྲོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱ་བའང་རུང་། དམིགས་པ་དེ་དག་འཚུབ་ཚུང་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་བ་དང་
རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྤྲགས་པས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ནད་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ལས་གཞན་
སྤྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་ཆེ་དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་བྱ་ལུགས་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་མན་ངག་ཁྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཉེ་
བར་འོངས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་ན་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྟིང་གའི་ཏུ་ཡིག་གི་ཐིག་
ལའི་ནང་དམ་འཆར་མ་བདེ་ན་དེའི་མདུན་དུ་སྤྱབ་བྱ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པའོ། རོ་བོ་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ལ་རྣམ་པ་
མིང་ཡིག་དང་པོའི་ཡི་གེའམ་མི་ལ་ཉི་ཡིག་གི་གཟུགས་སུ་ལེགས་པར་(༩༩)གསལ་བཏབ་ནས། ཏུ་ཡིག་སྤྲགས་སྟེང་དང་
བཅས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེའི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྦྱང་བའི་གོ་བོའོན་
པར་དམིགས་པ་སོགས་ཁ་བསྐྱུར་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སྤྲགས་བརྒྱ། རང་གཞན་གང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་
པ་མ་ཡེངས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྷ་གསུམ་རོ་བོར་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་རྟན་པོ་དང་གསལ་སྦྱང་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱ་
དེ་ཡང་མེ་འོང་ནང་གི་ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་ལྷར་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་པའི་
ལྷ་བའི་ཅིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞིལ་བ་དང་། གདོན་དང་བགོགས་རིགས་
ཀྱིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟིང་ཆེའི་དམིགས་རྣམས་པར་བར་དུ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་བ་སོགས་
ལ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱས་པ་ཅི་འབྲུབ་བྱས་པའི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ནས་ལྷག་ཆད་ཁ་
བཀང་། ཨོ་བཟླ་སྤྱི་ཏེ་ས་པ་རི་སྤྱ་ར་ཨ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་། སྤྲགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་

པའི་དག་པོའི་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ལྟར་བཟུང་སྟེ་བསྟེན་(༥ན)སྤྱོད་པ་འབྲས་
པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པར་བྱའོ། །ཉེར་བཞིའི་གོ་འཕང་བརྟེན་གྱི་དང་བདུད་སྟེ་
ནམས། །ཐལ་བར་རྫོག་མཛད་དག་པོ་གསུམ་སྤྱིལ་གྱི། །སྤྱོད་ཐབས་གཞན་འཛུམས་ཀྱས་
བ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །སྤྱོད་གྱི་མི་བཞི་དོན་ཐུག་པ་ལམ་བཞིན། །འདི་བཀོད་དག་བས་བདག་
དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ། །འགལ་རྒྱུན་བར་གཅོད་ཆོགས་ལས་རབ་རྒྱལ་ཞིང་། །མཆོག་དང་
ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་མ་ལུས་བ། །ཡིད་བཞིན་དུས་ལས་ཡོལ་མེད་འབྲུབ་བྱུང་ཅིག །ཅེས་
དཔལ་བྱུག་ན་དོན་ཐུག་པོ་གསུམ་སྤྱིལ་གྱི་སྤྱོད་ཐབས་དོན་ཐུག་པ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཨོར་དུ་སྤྱོད་པའི་མི་དོན་བྱུང་རྒྱ་
མཆོའི་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུད་རབ་འབྲུམས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་། །དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་ལའང་
པན་བར་བསམས་ནས་ཤུགས་དག་མོད་མོད་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱོད་བའོ། །།བཏག་ཤིས།།

༥ མ་རུངས་(ཤན)བདུད་ཐེའི་དབྱང་ཆོགས་ཀྱི་ཐུང་ཆལ། །མ་ལུས་ཆར་གཅོད་ཐུབ་
བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད། །མ་འགགས་ལྷན་གྲུབ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། །མ་དང་མཁའ་འགྲོ་
འདུ་གནས་སྒྲིང་མཛད་པའི། །དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་གཅོ་བོ་འཁོར་བཅས་ལ། །དངོས་བཤམས་
ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བའི་མཆོད་གཏོར་ཆོགས། །འབུལ་གྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དཀར་སློན་དབུས་
ནས། །འདོད་གསོལ་དབྱར་གྱི་རྩ་ཆེན་འདིར་དགོངས་ཤིག། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་དགའ་
ལྷན་པོ་བྲང་བསྟན། །འཕེལ་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་སྤྲེས་བྱའི་སྦྱ་ཆེ་སྤངས། །འཛིག་ཉིན་བདེ་
ཞིང་དབྱེ་ཐེའི་ཆོགས་མཐའ་དག། །སྐད་ཅིག་བྱང་ཐུང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཁྲབ་མཛོད། །ཅེས་རྒྱལ་
མི་འགྲུལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤང་སྦྱི་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་སྐབས་བཏང་ཆོག་པའི་
འདོད་གསོལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ནག་འཁོར་བ་སྒྲོ་བཟང་(ཤབ)ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བགྲའི་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་
ཀྱིས་མཆན་པའི་ལྟ་གོས། དེ་ཆེན་དང་པོ་ཞོ་གང་། སྦྱ་ཆོགས་རྩོམ་པའི་ཁྱ་ཅན་གྱི་ཁ་བཏགས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱལ་བའི་
ངོར་ཤུགས་འཛུགས་པ་སྒྲོ་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༥ སྦྱེ། རྩ་ལ་འོད་དང་རྩ་སྤྱང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ། །ལ་སོགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་སྦྱའི་སྤང་མར། །འབུལ་མེད་ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་དམ་ཆོག་བཞེན། །འོད་ལྷན་དཀར་པོ་མ་
གཡེལ་དུས་འདིར་དགོངས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །བར་གཅོད་
ལོག་འཁུ་འདམ་བྱའི་ཆལ་མ་ལུས། །དག་པོའི་ལས་ཀྱི་སྤང་པོས་བཅོམ་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་
རེ་བ་མཐའ་དག་སྦྱབ་པར་མཛོད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་དེ་འཛིན་སྤྲེས་བྱ་ཡི། །རྣམ་
དཀར་ལས་རྒྱས་དགེ་འདུན་ཐེ་རིགས་ཆོགས། །མཐུན་ཞིང་ཐེ་སྦོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཐེ་
བཞེད། །འཆད་ཉན་ཡར་རྒྱ་འཕེལ་བའི་རོགས་དན་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ནང་འཁོར་བ་སྦྱགས་
རམས་པ་བསམ་གཏན་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཤུགས་འཛུགས་པ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད་པའི་ཡི་
གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀྲིས་པའོ། །

༥ གྲར་ཞལ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་འདོད་གསོལ་མ་རྒྱུས་སྒྲིག་ཅུ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི། ༥ རྩེ་
གྲར་ལ། མི་མཐུན་བདུད་སྒྲིའི་སྒྲིང་ཁག་ཀྱན་འཐུང་ཡང་། །མི་ཆེས་གྲར་གྱི་མགོན་པོས་དག་
བགལས་ཆོགས། །མི་རྟག་ལྷ་བའི་ལམ་སྦྱར་རྣམ་འབྱོར་བའི། །མི་ནོར་གྱན་གྱི་སྤང་སྦྱོབ་
མ་གཡེལ་ཞིག །(༣ན) ༥ ཞལ་ལ། བཟོད་དཀའ་མདོག་ནག་མདའ་ལྷ་བ་ཡི་སྦྱོབས། །རབ་
འཕྲོག་ལེགས་ལྷན་གདོང་བཞི་མགོན་པོ་ཡིས། །ནག་པོའི་འཆུབ་སྦྱོངས་མ་ལུས་ཞི་བ་
སོགས། །བཅོལ་བའི་སྤོན་ལས་རྣམ་བཞི་སྦྱབ་པར་མཛོད། ། ༥ ལྷ་མོ་ལ། དབལ་ལྷན་གཤེན་
རྩེའི་གཤེད་ལྷམ་སྤིང་གསུམ་ཀྱན། །བྲན་འཁོལ་དམག་ཐོར་ལས་དགྲེས་རེ་མ་རྟེས། །བསྟན་
ལ་གཞོད་པའི་དག་བགལས་ཆར་གཙོད་ཅིང་། །མདོར་ན་ཡིད་ལ་གང་བསམ་སྦྱབ་པར་
མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ཡང་ཤུག་འཕྲུལ་བ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དག་དབང་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །།

༥ གཏོར་འབྲུལ་ཆོས་སྤྱང་དགྲེས་པའི་བཞད་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། རྩོ། སངས་རྒྱུས་
གྱན་གྱི་གསང་གསུམ་རྩོམ་ཆེ་ཆེ། །ལེགས་ལྷན་འབྲེལ་བ་ལོངས་སྦྱོང་རྩོགས་པའི་སྤྱ། །རྩོམ་
འཆང་དངོས་ཅུ་བརྒྱད་ལྷ་མ་ཡིས། །དངོས་བྱུང་བྱིན་རྒྱལས་གཏོར་ཆེན་ཆར་དུ་སྦྱིལ། །བྱང་
ཤར་ལྷ་ལེ་དྲིང་མཆོའི་བསྟོ་མཁར་ནས། །དམག་དང་ཐོར་གྱི་ལས་དགྲེས་སྤིང་གསུམ་
བདག །གདོང་ཅན་གཉིས་དང་དུས་བཞི་ལྷ་མོ་སོགས། །གནས་འདིར་ཐོགས་བ་མེད་པར་
གཤེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་དགྲེངས་རྒྱུང་ནག་གྲར་ལྷ་བ་དེའི་སྤྱིང་། །སྤོན་གཟུགས་མཐོང་
ནག་མི་རོ་རངས་པོ་ཟ། །གཡས་གཡོན་ཕྱག་གིས་བེ་ཅོན་ཐོད་ཁག་འཛིན། །རྩམ་བཟིང་བྲན་
བ་དེ་སྤིང་བརྟན་པར་བཞུགས། །བྱི་ནང་སྦྱོན་གཟིགས་འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྷ་དང་། །ཉེར་སྦྱོང་
(༣བ)ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱལས་ཤིང་། །གསང་བའི་མཆོད་པ་དངོས་བཤགས་ཡིད་
སྦྱལ་བ། །རབ་འབྲུམས་སྤོན་གྱིས་དགྲེས་བ་སྦྱོང་གྲུར་ཅིག །འབྲུ་སྟན་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་
མཆོ། །ཉེས་སངས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ། །ས་གསུམ་ཁྱོན་གྱན་གང་བའི་གཏོར་མ་

འདི། །སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབྲུལ། །གདོད་ནས་སྤྱིང་ཐེའི་ཅིས་ཟེན་
འཛིག་ཏེན་ལས། །འདས་ཀྱང་གིས་སྒོར་ལྷ་མའི་དམོད་འབྲས་གིས། །མ་རུངས་ཤ་ཁྲག་ལ་
རོལ་བསྟན་སྤང་གཙོ། །སྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བདག་སོགས་འདི་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ། །མ་སོན་དེ་སྲིད་ནད་གདོན་དག་བགོགས་གི། །འཆོ་བ་རབ་བཙུག་
ཡིད་གི་བསམ་དོན་རྣམས། །བགོགས་མེད་སྟུན་གིས་བྱུབ་པའི་ཁྲོགས་མཛོད་ཅིག །

རྒྱ། ཅ་བརྒྱད་ལྷ་མས་མི་འགྱུར་རྩེ་ཐེའི་ལྷིད། །སྤྱི་བོར་བསྐྱར་ཞིང་འདའ་དཀའ་དམ་
ཆོག་ཆུ། །ལྷེར་སྤྱད་སྤེ་བརྒྱད་བཅ་འཁོལ་རིག་འཛིན་པ། །རྣམ་མང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་
པའི་གདན་ལ་སྤྱོན། །ཁྱོད་དབྱང་བཅས་པ་མཉེས་བྱེད་དམ་ཐུས་ནི། །སྤྱི་ནང་གསང་ཏེན་
སྤྱན་དང་རྟུའི་མཚོ། །བ་ལོ་རི་རབ་ལྷ་བྱར་ཉེར་སྤྱངས་པ། །རྣལ་འབྱོར་དང་བས་འབྲུལ་ལོ་
བཞེས་སུ་གསོལ། །ཉོན་མོངས་ནག་པོ་བཅེགས་པས་ཆེར་སྤྲགས་པའི། །ལོག་འཁྱའི་སེམས་
འཆང་དུག་བྱས་ཨ་མི་ཏས། །འཛོམས་བྱེད་བསྟན་སྤང་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོར། །སྒོ་
གསུམ་དང་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཀུན་བསྟོད། །

རྒྱ། མི་བསྐྱོད་རྩེ་ཐེའི་རོ་བོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །དྲེགས་པའི་གཙོ་བོ་ཆངས་པ་དཀའ་པོ་
ལས། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་སྒོག་བདག་ཆེ། །འཁོར་བཅས་འདིར་སྤྱོན་དགྲེས་པའི་
གདན་ལ་བཞུགས། །ཏྲ་ལུག་བྱ་(༧)དང་སྤྱ་བཏྲན་གོ་མཚོན་སོགས། །སྤྱི་ཡི་སྤྱན་གཟིགས་
ནང་དང་གསང་བའི་ཏེན། །སྤྱན་གཏོར་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྱུལ་དམ་ཐུས་རྣམས། །སྒོག་
བདག་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་བྱིར་འབྲུལ། །མ་རུངས་བསྟན་དགའི་ཆོ་སྒོག་དབང་
ཐང་སྟོབས། །ཁྱོད་མཐུས་ཁབ་ལེན་རྩེ་དང་ལུགས་བྱེ་བཞིན། །དབང་མེད་འཕྲོག་ཅིང་མཐའ་
འབྲུལ་ཡང་འབྲུལ་གི། །གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །བསེལ་ལྷན་ར་བས་
བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །མི་འདོད་ཀུན་ཞི་བསྟན་དང་དགོ་འདུན་དང་། །དགའ་ལྷན་
ཁྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལུས་ཅན་དག །བྱང་ཆུབ་རྣམ་ཁོལ་སར་འཁྱེད་བདེ་སྟོང་གི། །ཡེ་ཤེས་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྤྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

ཆེན་པོ་རབ་བརྟེན་ཤུ་གཉིད། །བྲི་མེད་ལུགས་འཛིན་གྲིང་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ། །རྟག་
ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བ་དང་། །ཀུན་མཁྲེན་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་
དཔལ་ལྷན་སྤོང་གསུམ་བདག་མོ། རྒྱལ་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པ། ཁ་འབྲུག་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་ལ་གཏོར་འབྲུལ་འཁྲེར་བདེ་
ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟེང་གདོང་ཅེ་ཆོགས་པ་དགའ་ལྷན་བྱང་སྟོལ་བདེ་ཆེན་གྲིང་སྦྱིས་བསྐྱལ་དོན་ལྟར་ཤུ་གཉིད་བཅུན་བ་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་མོ། །

༥ བརྟན་སྤྱོད་དོན་རྗེ་གྲགས་རྒྱལ་མར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་མར་རྟག་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་རྗེ་རྗེ་
མཁའ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་མོ། ། ཡོ། བཀའ་རིས་བསྐྱོར་བའི་བོད་ཡུལ་རྫོང་རྗེ་
གདན། །དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་མཁས་གྲུབ་འདུས་སྡེ་ཆེའི། །རྒྱབ་རི་ལྷན་ཆགས་མཛེས་
སྦྱག་ལོ་བྲང་ནས། །སྦྱོས་དང་བྲལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཅིང་ཡང་བཟ། །ཞི་བ་ཉིད་ཡུང་གདུག་
པར་དག་ཤུགས་(༧)འཆང་། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱང་གོགས་ཉིན་མཆོན་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་
གཡོ་དཔལ་ལྷན་རྫོང་རྗེ་གྲགས་རྒྱལ་མ། །བསྟན་སྦྱང་དབང་མོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །མདུན་དུ་ཉིང་འཛིན་དགྲིལ་འཁོར་དབང་པོའི་གཞུས། །འབྱུང་དབྱས་ཤིང་བའི་
སྟེང་དུ་སྒྲ་ཤེལ་ལྟར། །སྦྱ་མདོག་རབ་དཀར་མེ་ལོང་ཞགས་པ་གཡས། །གཡོན་པས་
ལྷགས་ཀྱང་བསྐྱམས་ཏེ་བརྟན་པར་བཞུགས། །རིན་ཆེན་ཡོལ་གོར་དཀར་མངར་གསུམ་ལ་
སོགས། །བཟང་བཅའ་བདུང་བ་བདུད་ཅིང་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྦྱོ་སངས་ཁྱོན་བཀའ་གཞན་
ཡང་གཞུགས་སྦྱ་བྲི། །རོ་དང་རེག་བྱ་རྒྱལ་སྤོང་རིན་ཆེན་བདུན། །ཤིང་ཉ་དང་ཡིད་འོང་བྱ་
ཆོགས་དང་། །གོ་ཁབ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཉེས་བྱེད་རྣམས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱི་མོས་
པས་ལེགས་སྦྱལ་བ། །བསྟན་སྦྱོང་ཆེན་མོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབྲུལ། །དམ་ཆོག་མི་གཡེལ་
བསྟན་དག་རི་བོའི་འགོས། །འཛོམས་བྱེད་དག་པོའི་གཟི་ལྷན་ལག་ཉལ་མཆོན། །འཆང་བའི་
མཐུ་སྟོབས་འབར་མ་མིག་སྦྱོང་ཅན། །གཙོ་མོ་བཀའ་ཉན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །དེ་
ལྟར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །སྡེ་འདི་སྤོང་མཐའི་བར་དུ་རབ་རྒྱས་

ཤིང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལས་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས། །ཐོགས་མེད་སྐྱབ་པའི་བྱ་ར་
མ་གཤེལ་ཞིག །ཅེས་བསྟན་སྐྱོང་ཆེན་མོ་དེ་མེ་ཐགས་རྒྱལ་མར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟུས་
འདི་ནི། གནམ་བསྐྱོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་གསེར་ཡིག་པ་ཇོ་སག་ཁྲ་མ་རབ་འབུམས་སྐྱ་བ་ལྟོ་བཟང་བཟ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་ཤྱུའི་བཅུན་པ་ལྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་
ལྷེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབས་སྤྲངས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༥ ལྷ་སྒྲི། (༥ན)ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་གསང་བ་དོ་རྩེའི་ཐེག །སྤྱད་པའི་བྱེད་པོ་མ་རྩངས་
མཐར་བྱེད་བདག །ཁྲ་མ་ཡི་དམ་མཐུ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས། །ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ཤིག་
སྟོན་པ་འགྲུབ་པར་མཛོད། །འཇིག་རྟེན་ཉེས་པའི་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པའི། །ཡེ་ཤེས་པད་
དཀར་ཡོངས་གྲོལ་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པར་ལས་ཉོན་དབང་ལས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི། །བདག་
ཉིད་ཡུལ་འདིའི་གཟུགས་མེད་མ་ལུས་པས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་
མཆོག །མི་མཐུན་བསེར་བྱའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་བལ་ཞིང་། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བ་རྒྱས་
བྱེད་པའི། །མཐུ་སྐྱོད་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མཛོད། །འཇུག་ཅོད་ནད་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གོད་ཁ་སོགས། །བར་གཅོད་ནག་པོའི་རྒྱ་འཇིག་སྤྱི་བ་གཡོགས་སྤྱིང་། །ཉེ་བར་སངས་ཉེ་
བདེ་ལེགས་སྟོན་དུས་ཉི། །མཆར་དུ་ཆེ་བའི་བཞིན་རས་ངོམ་པར་མཛོད། །ཆ་གདུང་རབ་ཏུ་
གཞིལ་བའི་བསེལ་སྤྱིན་མཆོག །སྤྱིན་གྱི་ལྷ་གྲུ་དུས་སུ་སྤྱང་བ་དང་། །རྒྱན་བཟང་རྒྱ་བོ་དཔལ་
སྟོམས་འབབ་པ་སོགས། །ལེགས་ཆོགས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ལས་མ་གཤེལ། །ཞེས་བ་
འདི་ནི་ལྷ་བཅན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་དྲགས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ཉ་བས་མངའ་རིས་དོག་རིན་ཆེན་དུ་འབོད་པའི་
ཡུལ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་བཅོལ་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤྱུའི་བཅུན་པ་ལྟོ་བཟང་
བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༦ དཔལ་ལྷན་འདོད་གསོལ་ཆིགས་སྤྱ་བཅད་པ་བཟུ་གིས་ཉེ་བའི་འཁྱམ་ཞལ་ཞེས་
བྱ་བ་བརྒྱགས། ཡོ། །འཕགས་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས། །བསྟན་སྦྱང་གཅོ་མོ་

དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ་ཞེས། །གྲགས་པའི་བ་(༥ན)དན་སྲིད་པའི་ཅེར་བཤམ་བ། །འཁོར་ཆོགས་
དང་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བརྒྱ་བྱེན་ཁང་བཟང་མཛེས་འཕྲོག་རིན་
ཆེན་གྱི། །གཞལ་མེད་གདན་ཁྱི་ཡངས་པའི་སྟེང་བཞུགས་ལ། །དབྱེས་བསྐྱེད་སྟོང་གསུམ་
ལྟར་ཡངས་སྟོང་ཆེན་པོར། །རོ་བརྒྱ་སྤངས་པའི་གཏོར་མ་འབུལ་གྱི་བཞེས། །རྩ་ཆར་ཕྱད་
སོགས་བཏུང་བ་མཆོ་ལྟར་འབྱེལ། །གྱི་ལིང་ལ་སོགས་མཁོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་། །རིན་
ཆེན་དར་ཟབ་མཉེས་བྱེད་མཐུན་རྩལ་ཀྱལ། །འབུལ་ཞིང་ཆོས་འཁོར་སྟོང་བའི་སྤང་མར་
བསྟོད། །འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལའི་སྤྲོད་སྟོངས་འདིར། །དགའ་ལྡན་བསྐྱབ་གསུམ་བསྟན་
པ་རབ་འཕེལ་ཞིང་། །བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་ནད་དང་འབྱུང་པོ་ཡིས། །འཆེ་སོགས་ཉེས་པ་མ་
ལུས་ཞི་བར་མཛོད། །ལོ་ཉེས་འབྲུག་ཅོད་ཕྱགས་གྱི་གོད་ཁ་སོགས། །རང་གཞན་བསམ་
པའི་བར་གཅོད་ཀྱན་ཞི་ནས། །དོན་གྲུབ་རྫོགས་ལྡན་གསར་ཆོས་ང་ལས་བྱེད། །མངའ་
ཐང་ལྟ་བུའི་བཀྲ་ཤིས་དག་ལེགས་སྟོལ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཆོས་འཁོར་ལྟ་ས་
ཉེ་བར་བསྐྱང་བའི་གཅོ་མོ་དཔལ་ལྡན་དུང་སྟོང་དབང་མོར་འདོད་གསོལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡང་། ཅེ་མོ་དགོན་
གཉེར་ལྷགས་རམས་པ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལྟ་རྩལ་དང་ཏོར་སེལ་བཅས་བསྟན་པ་ཉེ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྲུག་པའི་བཙུན་པ་
ལྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༥ ར་འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འི་གཏོར་འབྲུལ་ཨི་འདོད་གཞོན་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་ཅ་བརྒྱད་ལྷ་མ་ཡིས། །དམ་ཆོག་གཉན་པོ་བསྐྱགས་
བཞིན་མཐུ་ཅལ་ཞུགས། །འབར་བས་སྐྱགས་ལྟའི་ཅ་སྤང་སྟེག་བྱེད་པ། །ཐ་འོག་ཆོས་
རྒྱལ་འཁོར་བཅས་འདིར་གཤེགས་ཤིག །མདུན་དུ་ལྟ་སྤྱད་པའི་པོ་བྱང་དབུས། །ཚུ་
སྤྱེས་(༦ན)འདབ་སྟོང་ལྟེ་བར་ཉི་མས་མཛེས། །བམ་རོ་བསྟོལ་བའི་སྟེང་དུ་རྩལ་བཛིད་
སྒྲ། །སྤྱད་ནག་ཟབ་བེར་གྱོན་ཅིང་སག་ཐེབ་གསོལ། །དོ་རྩེ་འཁར་གསེལ་གཡས་གཡོན་
ཕྱག་དུ་འཛོམ། །གདོང་ལྟ་ཁྲིས་སྟེང་བརྒྱང་བསྐྱེད་འབྱེད་བག་ཚུལ། །གསང་ལུས་ལྟོན་པོ་

སྐྱལ་འཁོར་གངས་མེད་པའི། །དབུས་སུ་དགེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མཛོད། །མ་
རུངས་ཁག་ཞག་རྒྱ་མཚོར་འབྱེལ་བ་དང་། །དབང་ལྡེའི་མེ་ཉོག་བར་སྒྲར་ལྡེ་ལྡིར་བེས། །སྒྲན་
མཚོག་བསངས་སྒོས་བསྐྱེགས་པའི་དུད་སྒྲིན་འབྲུག། །ཆོལ་ཆེན་ལྷན་མར་སྐྱ་ཡི་སྤྲོད་བྱའི་
མེ། །དེ་ལྟར་ཆབ་འབྱེལ་བྲག་པོའི་བྲུག་རྩས་དང་། །སྤོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཐོད་པར་རོ་
བརྒྱའི་བས། །དག་བགེགས་ཤུག་ཁྲོན་མོ་རི་ལྟར་སྤྲངས། །སྒྲན་བཞིན་སྐྱ་ལྟར་རོལ་མོ་
མཐའ་ཡས་འབུལ། །བརྒྱ་བྱེན་རྩེ་རྩེ་བརྒྱས་ཀྱང་གཞིག་པའི་སྐབས། །བྲལ་བའི་ཡ་ལད་
དག་སྤེའི་དཔྱང་འཛམས་པའི། །མཚོན་ཆ་རྒྱང་ལྟར་མགྲོགས་པའི་ཅང་ཤེས་ཏ། །ངར་ལྟན་
གཡག་ཚོད་ར་ལུག་རྒྱང་བཞི་བྲུགས། །སྐྱ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དག་པོའི་སྤོང་འབྲེན་པའི། །ཁྱི་
ནག་སྤྱང་གི་འཕར་བ་སྐྱག་གཟིག་བེད། །རི་དྲགས་བྱ་དང་རྩོ་གི་སྐྱོ་གྲོགས་སོགས། །དངོས་
བཤམས་ཡིད་སྐྱལ་སྐྱུན་གཟིགས་མ་ལུས་འབུལ། །ཀ་དག་འགྱུར་མེད་བྲུག་རྒྱ་ཆོས་དབྱེངས་
དང་། །ཁ་གདངས་བྲག་ཁྲོས་ལ་སོགས་གང་འདུལ་སྐྱ། །ག་ན་བསྐྱན་ཀྱང་བསྐྱན་བ་སྐྱོང་
བའི་གཙོ། །ང་རོའི་སྐྱ་སྐྱོག་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །ཅ་རེར་ནལ་འཁྱོར་སྤོང་གྲོགས་
མི་གཡེལ་ཞིང་། །ཆ་ཤས་ཡོངས་རྩོགས་གསང་གསུམ་འཁོར་ལོའི་བྱང་། །ར་རིལ་ལ་
སོགས་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་སྐར་ཅན། །ཉ་རྒྱས་འཇུག་ཞལ་བཞིན་བ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །(༦བ)
ཉ་ཐ་ག་ཉའི་བསྐྱན་བ་བསྐྱང་བ་ལ། །ཐ་འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱ་སྐྱལ་བྱིར། །ད་ལྟ་སྤང་
སྤོང་ཉོག་བཏགས་དག་དང་བགེགས། །ན་སོགས་ཆད་པ་བྲག་པོས་གཙོད་ལ་བསྟོད། །པ་
སངས་ལྟར་དཀར་ཆེམས་རོམ་དགོད་པའི་སྐྱ། །པ་རོལ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གཤས་པ་
དཀར། །བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་བསྐྱེངས་ནས་བསྐྱན་དང་འགོ། །མ་ལུས་སྐྱོང་བའི་སྤྱང་མ་
ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །ཅ་ན་བདག་གིས་ཉིན་མཚན་དུས་ཀྱན་ཏུ། །ཆ་གང་ཁྱད་བསད་ལྟ་ཁྲོད་
བསྐྱབ་པ་ན། །ར་ཞེས་པོས་པར་མི་སྟོས་དངོས་བྱུང་གིས། །ཐ་ལེར་ནལ་འཁྱོར་སྤེ་བཅས་
སྐྱོང་ལ་བསྟོད། །ཞ་ལྟར་སྤེ་བརྒྱད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་མཛོད། །ཟ་བྱེད་རབ་གདངས་འདར་

འཕྲིག་སྤྱིང་ཆོན་འཆང། །འ་འུར་འབྲུག་སྤྱོད་པའི་པོ་ཉ་ཡིས། །ཡ་མའི་གནས་སུ་མ་རུངས་
འཁྲིད་ལ་བསྟོད། །ར་གདངས་རྩོམ་དམ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་བགམས། །ལ་གོར་མགོ་པོ་ཨ་
ཙ་ཀར་བཀས་ཏེ། །ཤ་ཟ་ཐག་འཐུང་ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ས་སྟོང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་
སྟོང་སྤང་མར་བསྟོད། །ཏ་ཏའི་སྤྱོད་པསྤྱགས་ཆེ་ལོག་འདྲེན་ཆོགས། །ཨ་འཐས་བཞིན་དུ་
རྒྱ་མཆོའི་པ་མཐར་བྲོས། །ཏ་ལ་ལྟར་བརྟག་མི་འདོད་ཉེར་འཆོའི་དབྱང་། །ཨ་དོན་སྟོང་པའི་
དབྱིངས་སུ་འཛོམས་ལ་བསྟོད། །ལྟ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་མཐུས། །གསེར་
མདོག་འཆང་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་དང་། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འདྲན་བཞི་པའི་ལུགས་
འཛོན་མགོན། །ཞབས་བརྟན་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་བྱུང་སྟེལ། །འདུལ་ཁྲིམས་སེ་བའི་
འཁྲི་ཤིང་དར་བྲག་གིས། །འཁྱུང་འབྲེལ་ར་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི། །བྱང་ཚུབ་སྤིང་
སྤྱི་བྱང་པར་གྲ་ཆང་སྟོད། །དར་རྒྱས་བཤད་སྟུབ་བྱ་བ་མི་ཉམས་འཕེལ། །མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་
ཆང་མི་(འཁྱུང་འདོད་སྤང་བའི་དག། །མ་ལུས་མཆོན་ཆ་འབར་བས་གཞོམ་པ་དང་། །རྒྱ་
རྟོར་པོད་གསུམ་བདེ་སྤྱིད་བཟ་ཤེས་ལྷག །ལུན་ཆོགས་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་
མཛོད། །ཅས་ཐ་ཤོག་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཏོར་འབྲུལ་མི་འདོད་གཞོམ་པའི་རྩོམ་གྲ་བ་འདི་ནི་སེ་ར་ཆོགས་ཆེན་དགོ་
སྟོས་གྲ་ཆང་སྟོད་པ་དཀའ་བཅུ་སྟོ་བཟང་ཆེ་དབང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུའི་བཅུན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
སྤྱང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀྲིས་པ་རྩལ་ལྟོ།།

༥ རྒྱ་མེད་གསང་གསུམ་དཔལ་བཟེད་ཐུབ་བསྟན་གྱི། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་གཡོ་
བའི་འཕྲོར་རྒྱང་བདུད། །ཞིང་ཆང་འདས་བྱ་མཐུ་སྟོབས་སྤྱིན་ཐང་གིས། །གཞོམ་མཛད་
དེགས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྟོད། །སྤྱིད་གསུམ་སྤྱིགས་མཛུབ་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བྱས་
པའི། །མཆོ་སྤྱོད་རྩོམ་རྩ་བརྒྱད་རྒྱ་མའི་བཀའ། །དམ་ཆོག་རྩོམ་རྩོམ་གསལ་བདུད་ཅིང་
རོ། །ཐུར་སྤྱད་ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་བར་མཛོད་ལ། །སྤང་བའི་དག་བགམས་བསྐྱར་སྤང་
ཆེན་བཞིན། །གཞོམ་ཞིང་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་ཡིད་ཀྱི་མཆོར། །འགོག་མེད་དོན་གྱི་རྒྱ་

གཟུགས་འབྲས་ལྡན་དུ། །འབྲུང་བའི་མཐུ་ཅལ་བསྐྱེད་ལ་མ་གཤམ་ཞིག། །ཅེས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་
ཅལ་འབར་བའི་ཐང་ཆེན་རྒྱལ་པོར་བསྟོད་བསྐྱལ་འདི་ནི་བསྟན་སྲུང་གང་དེ་གཟུགས་ཅན་ཁོག་ཏུ་བརྒྱུམས་དུས་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་སྟུང་། །

༥ བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྗེའི་ངོ་བོ་སྤངས་སྲིད་ཀྱི། །དྲེགས་པའི་རྗེར་ཤར་སྟོག་བདག་སྐྱེ་
ལྗེའི་ལྟ། །ཁྱད་པར་སྟོན་ནས་དག་ལྟའི་གཙོ་བོ་དུ། །མངའ་གསོལ་དོ་རྩེ་གཤམ་ལྡན་འདིར་
དགོངས་ཤིག། །ཞེ་མི་བྱང་འཇུག་ཡི་དམ་ཞི་དང་ཁོ། །རྟ་མཆོག་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་། །(༡༧)ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རིམ་བྱོན་ལ་སོགས་པ། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་དམ་
ཆོག་བྲན་མཛོད་ལ། །དགའ་བའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས། །རབ་འཛིན་པོ་
བྲང་བསྟན་སྲིད་གདུགས་དཀར་གྱིས། །ཡོངས་སུ་བྱུང་ཅིང་སྟེ་བཞིའི་འབྱོར་པ་རྒྱས། །རྒྱ་
རྟོར་བོད་གསུམ་བདེ་ལེགས་འཕེལ་བར་མཛོད། །ཅེས་དྲེགས་པའི་སྟེ་དཔོན་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་གཤམ་ལྡན་ལ་
དམ་ཆོག་སྟོན་ཅིང་ཐོན་ལས་བཅོལ་བའི་རྒྱལ་འདི་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཁོག་སྤྱོད་ཆོགས་མང་བར་བརྟེན་བཀའ་ལློན་
ནམས་ནས་སྐྱེ་ཁོག་གཅིག་ལ་སྟེ་དུས་བཞེན་གཏན་ཁེལ་ཞིག་དགོས་རྒྱལ་མོལ་བ་ལྟར་ཤིང་སྐྱལ་རྟོར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཡར་
ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་དུ་ཐན་རིལ་ཕུལ་བར་ཆངས་དབྱངས་རྟ་མགིན་ལ་བབས་པར་ཁོག་
པ་གནས་རྒྱུ་དུ་འབྱོར་བསྟན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལློན་སོགས་ནས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་
བཅུན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྟུང་། །

༥ སྟོང་ཁམས་དྲེགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཆེ། །སྤངས་སྲིད་རྗེར་པར་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་
དུ། །ཤར་བའི་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྗེའི་མདངས་ཆེན་པོ། །ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལྟེ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་དང་། །ཁྱད་པར་གསུང་གི་དབང་ལུག་མཐུ་སྟོབས་ཅན། །དོ་རྩེ་གཤམ་ལྡན་གནས་
ས་གདངས་པ་ལྟའི། །ཞལ་དུ་ཤིག་ཁོར་མའི་ཆོགས་འབུལ་ཞིང་། །སྤྱི་ནང་དམ་རྩལ་
སྟན་གཟིགས་ཡོངས་ཀྱིས་མཛོད། །བདག་ཅག་རྒྱ་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །མི་འདོད་
ཉེས་བརྒྱའི་འཆོ་བ་བྱང་སྤངས་ཏེ། །ཅི་འདོད་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་དུ་སྟོན་པ་ཡི། །ཐོན་ལས་ཐོགས་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སློག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

མེད་སྐྱབ་ལ་མ་གཤེལ་ཞིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ལོ་ལྷ་བ་སྤྱན་པ་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱལ་བའི་རྩལ་གྱའི་བཅུན་པ་སྒོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤང་བའོ། །།(༡༥)

༥ དཔལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཞོམ་མེད་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི། །རལ་བ་གསེགས་པའི་མེ་སྟག་
ལ་མོས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས་བཞི་ཡི། །སྲིན་ལས་སྐྱབ་མཛད་ལྷ་སྤང་
ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །ཡིད་ཆེས་རེ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་ཡི། །བསྐྱལ་བཟང་འདོད་པའི་
རེ་སྟོང་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །ཆེ་སྟོག་བཏན་ཅིང་ལས་བཞིའི་སྲིན་ལས་འབྱུག། །དགའ་ལྡན་རིང་
ལུགས་ཕྱོགས་བརྒྱར་དར་བ་དང་། །དཔལ་ལྡན་སོ་བྱང་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་འཕེལ། །ས་ཡི་
སྟེ་བ་གངས་ཅན་དབྱིག་འཛིན་འདིར། །རྫོགས་པ་བཞི་ལྡན་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བཞིན། །དགོ་
ལེགས་དཔལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སྤྱན་སྐྱབ་དགའ་ཆལ་
དང་མཐེལ་མགོན་ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱང་གསེའི་མཐུག་ཏུ་འདོད་གསོལ་འདི་ཡང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤང་། །

༥ རིགས་ཀུན་བྱུང་བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གར། །མ་འབྲས་ཆོས་ཀུན་གཟུགས་པའི་
སྤྱན་དག་པ། །བྱུག་ན་བསྒྲོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་
ཡིད་ལ་རོལ། ། ཀྱི། སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་ཀྱིས། །སྤྱག་པ་ལྷ་ན་སྤྱག་པ་
བརྒྱ་བྱིན་གོང་། །ས་ལ་འཕོས་འབྲུ་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ། །སྤང་སྟོངས་མར་གད་སྤྱ་གྲུ་གོས་
སུ་སྐྱབས། །ཆུ་སྐྱེས་སྤྱ་ཆོགས་ནོར་བུའི་སྤང་བ་བཟ། །རོ་མཆར་ཀུན་གྱིས་འདུད་པ་དམ་
པའི་གནས། །ལི་ཐང་ཞེས་བྱ་གྲགས་པའི་བ་དན་ནི། །ས་ཡི་སྟེང་ན་ལྷ་བ་སྐྱབ་གཡོ་ཞིང་
དགར། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་ཡིས་ཀུན་ཏུ་བཏན། །གཡུ་ཡི་གསིང་མས་ཕྱོགས་ནམས་ཀུན་
ཏུ་བྱུང། །འབབ་ཆུ་སྤྱ་ཆོགས་ལྷུང་ལྷུང་ཀུན་ཏུ་(༡༦)འཁོར། །དྲི་ཞེས་སྤྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ཀུན་
ཏུ་རྒྱས། །ས་སྤང་ས་ལ་འབྱོར་འབྲུའི་རི་བོ་ནི། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་འགྲོའི་མི་དབང་
མཆོག །ནམ་མང་རིན་ཆེན་མཛེས་པས་སྤྱག་པ་ལྷར། །བྲི་བལྟས་ཀུན་ལ་དགའ་བ་སྟེལ་
པའི་མཆོག །ནང་དུ་རིན་ཆེན་སྤྱ་ཆོགས་གཞལ་མེད་ཁང་། །མཐོ་ལ་བཛེད་ཆགས་སུ་ཏིག་

བ་བས་འབྲེལ། །གསེར་གྱི་རྒྱ་མིབས་ཀྱན་གསལ་ཞོར་བུའི་ཆ། །རྟ་བབས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བརྟན་པ་ཅན། །ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་ཀྱི་ར་བ་ས། །ལྷ་བ་ལྷ་བ་བ་དན་ཕྱོགས་རྣམས་
མགོན་དུ་འགྲགས། །ཡིད་འཕྲོག་མི་མཐུན་མེད་པའི་ངོ་མཆར་ནི། །བརྒྱ་བྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་ཁང་བཟང་ན། །དག་ལྷའི་གཙོ་བོ་འབུམ་ར་གཉན་པོའི་སྒྲ། །ཉི་འོད་འབྱུང་པའི་གངས་
རི་ལྷ་བྱར་འཆར། །གཡས་ན་བསམ་འཕེལ་ཞོར་བུས་དགོས་འདོད་སྟེ། །གཡོན་པ་དར་
མདུང་རྩེ་རྩེ་ཅེ་བརྒྱ་མཚུངས། །དེ་མེད་ཉི་ཟླའི་འོད་འབར་སྐྱོན་གྱི་གཟིས། །མི་ཞོར་དབང་
སྐྱུང་སྡེ་སངས་མདངས་འཕྲོག་པའི། །དབུ་སྐྱ་མཐོན་མཐིང་ཞོར་བུའི་ཅེ་སྟན་ཅན། །རེག་
ན་བདེ་སྟེར་གོས་བཟང་ལྷ་བ་ལྷ་བ་གསོལ། །རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་སྐྱ་རགས་མཛེས་པར་
བཅིངས། །དཔའ་བའི་རྟགས་ཆས་འཁོར་གསུམ་སྐྱེད་ལ་དགིས། །རྒྱུད་གི་འཁྲུགས་འཆང་
སྤྱ་སྤྱག་ངང་དཀར་ཅན། །གསེར་གྱི་སྐྱ་ལྷན་སྟན་པའི་གཡེར་ག་འཁྲེལ། །ཞོར་བུ་འབར་
བའི་གོང་མེད་སྤབ་མཐུར་སོགས། །མཛེས་པའི་རྒྱན་ཆས་སྤ་བའི་རྟ་མཆོག་སྟེང་། །ཞི་དང་
ཆགས་དང་སྐྱེག་པ་དཔའ་བའི་ཉམས། །རབ་བརྩེད་གཡོ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ལྷ་
ཡི་སྐྱེག་མའི་མཛེས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །བདེ་སྟེར་སྐྱ་སྟན་སྤས་དང་བཅས་པ་དང་། །ལྐའི་
བདག་པོའི་སྟོག་ཀྱང་སྐྱེད་ཅིག་གིས། །((༥ན)འཕྲོག་བྱེད་རྒྱལ་པོད་རྣམ་མང་འཁོར་གྱིས་
བསྐྱོར། །ཀྱེ། ཆོ་རབས་མང་པོར་འགོ་ཞིང་བསྐྱུང་བའི་ལྷ། །ཁྱད་པར་སྤེད་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་
གྱི་ལྷ། །འབུམ་ར་གཉན་པོ་དཔའ་ཞིང་མཛེས་པའི་འཁོར། །གངས་མེད་དང་བཅས་གནས་
འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རུ་མཚོན་དཔའ་བོའི་ལྷེམ་སྤྱ་སྤྱ་རུ་རུ། །རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་མང་
པོ་སེལ་ཡི་ཡི། །ཐོགས་མེད་མཐུ་རྩལ་འབར་བའི་ལྷ་ཆེན་པོ། །རྩར་སྤྱོན་རྩར་སྤྱོན་གནས་
འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་དུ་རྣམ་དག་ཉིང་འཛིན་རོལ་པ་ལས། །གཞལ་མེད་
ཆེན་པོ་འོད་ལྷའི་རང་བཞིན་འབར། །དེ་མེད་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་གདན་སྟེང་དུ། །དག་ལྷ་ཆེན་
པོ་རྟག་ཏུ་དགྲེས་པར་བཞུགས། །ག་བྱར་དེ་ཆོགས་འཐུལ་བའི་བདུང་བའི་རྒྱན། །ཁྱབ་

འཇུག་ཞབས་བསིལ་ལྟ་བུར་ཆད་མེད་སྤྱོད། །དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་རོ་བརྒྱ་ལྟ་བུར་བཞེས། །མ་སྟོལ་རི་བོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྤྱངས། །སྤྲོས་སྤྲོས་མཁན་ཤུག་ཤིང་སྤྲོའི་བསངས་མཆོད་དུད། །དབྱར་སྤྱིས་ཚུ་འཛིན་བཞིན་དུ་མཁའ་ལ་འཛིངས། །རྩ་གཤམ་དུང་དང་སིལ་སྟན་རོལ་མེའི་ཆོགས། །འབྲུག་སྤྱོད་དལ་གྱིས་ཆོད་པ་བཞིན་དུ་ལྷིར། །དི་རོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཆང་བའི། །གཏོར་མ་བདུད་ཅིའི་རོ་བོ་བཟུ་མེད་བཅུད། །གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཡ་ལད་བཅན་པོ་དང་། །རལ་གྱི་དག་སྟ་ཉག་ཐུན་ཆོ་བའི་མཆོན། །སྤྱར་མཆོགས་རྟ་དང་འབྲོང་གཡག་འབྲི་དང་ལུག་། །སྤྱུག་ཆོད་མདའ་དར་མེ་ལོང་སྟག་གཟིག་སོགས། །མཆེ་སྤར་རྣོ་རར་གཅན་གཟན་ལྷགས་པའི་ཆོགས། །ལྟ་ཆེན་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ། །ཅིབས་སྤོང་ལྟ་བུར་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་སྤྱར། །སྤྱ་བདུན་རིན་ཆེན་(༤བ)འབྲུ་དང་དར་བཟ་སོགས། །མཁོ་དང་མཉེས་པའི་ཡོ་བྱད་རི་སྟེད་པ། །ལྟ་ཆེན་འཁོར་བཅས་དབྱེས་པ་བསྤྱེད་ཕྱིར་འབྲུལ། །དག་ལྟ་ཆེན་པོ་འབྲུམ་ར་འཁོར་བཅས་རྣམས། །ཤུག་ན་བསྐྱོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་གི། །རྟོ་རྟེའི་རེ་ལྟ་རྟག་པར་བྲན་མཛོད་ལ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོའི་སྟོ། །ཡོངས་ཕྱེ་རྟག་ཏུ་མི་ཉམས་རྒྱས་པ་དང་། །སྤང་དུག་རུ་བཞི་སྟོར་གསུམ་ལུལ་ཁམས་སུ། །ཉེས་ཆོགས་ཀུན་ཞི་ཆར་ཚུ་དུས་སུ་འབབ། །ཅི་སྤྱུག་སྟེ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཚུའི་ལང་ཆོ། །དབྱིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་ནམ་ཡང་མི་རྟིངས་ཤིང་། །བདེ་སྤྱིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་བའི་དེ། །བཟང་པོས་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་ཁྲབ་པར་མཛོད། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་རེ་སྟོང་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མི་མཐུན་ཉེས་ཆོགས་མཐའ་དག་རྒྱང་བསྐྱོང་ཏེ། །ཤུལ་བྱང་ཆེ་དཔལ་བསོད་ནམས་གཡང་ལ་སོགས། །འདོད་དོན་ཀུན་འབྲུག་གཡེལ་མེད་སྤྱོད་བར་མཛོད། །བསམ་དོན་མ་ལུས་ཡིད་བཞིན་སྟོལ་བའི་ཁོར། །ཚུ་ཤེལ་ལྟ་བུར་དཀར་བའི་འོད་འཆང་བ། །རྟག་ཏུ་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོའི་དཔའ་རྩལ་ཅན། །ལྟ་ཆེན་འབྲུམ་ར་གཉན་པོར་བདག་བསྟོད་དོ། །འདིར་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཆུབས་བསྐྱོར་

བཞིན། །ཕུན་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པའི་མཐུ་ཅལ་ཅན། །དག་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཆེན་འབུམ་
ར་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད། །གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དཔའ་པོ་མདའ་
འཛིན་གཙོ། །ཡེས་ཆ་འབྲེལ་ཞེས་མི་དཀར་རྟ་དཀར་ཅན། །བ་དན་དཀར་པོས་དག་པོའི་
སྟོང་ག་འབུག། །བརྒྱ་བྱིན་དཔུང་འབྲའི་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །གཡོན་ཕྱོགས་མདུང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ད་ལྟ་བའི་གཙོ། །མ་མོ་བྱ་སྟོང་སྟུག་པོ་རྟ་སྟུག་ཅན། །མདུང་དར་དཀར་
པོ་འཁོར་ཆོགས་(༡༠ན)གངས་མེད་པ། །འཛིགས་རུང་མཆོན་ཆ་འཛིན་པས་བསྐྱར་ལ་
བསྟོད། །རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་གཞི་བདག་རྗེས་ཁེབས་ཆེ། །བྱ་ཁྱི་གཉན་པོ་བྱ་རུ་བཅེགས་
པ་བཞིན། །བ་དན་གསེར་གྱི་འོད་བག་གནག་ཕྱགས་ལོར། །སྟེལ་བའི་སྤང་མ་འཁོར་དང་
བཅས་ལ་བསྟོད། །ཁྲ་མཆོད་སེང་གེ་གནམ་སྐྱེས་རྟ་དཀར་ཆེབས། །མི་དཀར་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱན་ལྟ་ཐང་ཁྱ་གསོལ། །གཡས་པ་མདུང་དར་དཀར་པོ་གཡོན་པ་ཡིས། །བུམ་འཛིན་
ལོར་ལྟ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །མདུན་ཕྱོགས་ཆོད་འཛིན་དམག་དཔོན་རྩམས་པའི་
གཟུགས། །སོང་རུང་གནམ་ཕྱགས་ཁབ་ཆོག་དཔའ་རྟགས་ཅན། །མདོག་སྟེ་གཡས་མདུང་
གཡོན་པས་གནམ་རུ་བསྐྱེད། །སྟུག་རལ་གཟིག་འབྲུགས་འཆང་བ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །མཛེས་
སྟུག་ལང་ཆོ་གསར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །མདོན་སྟུག་བཙུན་མོ་དཔའ་མཛངས་མཐུ་སྟོབས་
གྱིས། །རྒྱལ་བའི་སྤྱ་དབྱངས་ཆེར་སྟོག་འཁོར་དང་བཅས། །བསྟོད་དོ་མཆོད་དོ་བཅོལ་བའི་
ལས་ཀུན་སྐྱབས། །ལྟ་ཆེན་དག་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ར་མཆོག། །འཁོར་བཅས་བསྐྱལ་བའི་
ཆོ་ན་བང་མ་བུལ། །མ་རུངས་དག་ལ་ཐད་ཆེ་མཐུ་མ་རྩུང་། །པོས་བའི་ཆོ་ན་དག་ལྟ་སྟན་
མ་སྤ། །བསྐྱལ་ལོ་བསྐྱལ་ལོ་ནག་པོ་བཅེགས་པ་བཞིན། །འབྲུང་བྱེད་དག་དང་བདུད་སྟེའི་
རིགས་གྱུར་ནམས། །ཐུར་དུ་གཞོམ་ལ་ཉི་ཁྲོའོད་བཞིན་དུ། །འབྲལ་བ་མེད་པར་སྤང་ཞིང་
སྟོབ་པར་མཛོད། །མདོར་ན་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་བཅས་གྱི། །གནས་སྐབས་ཀུན་
ཏུ་ཆོས་ལྟན་བསམ་པའི་དོན། །མ་ལུས་འགྲུབ་པའི་བག་ཤིས་དཔལ་གྱི་རྒྱན། །དབྱར་གྱི་ཚུ་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

མཆོ་ལྷ་བྱར་འཕེལ་བར་མཛོད། །ཅེས་དེད་རང་གི་སྲིད་པ་བཟུང་བའི་ཡུལ་མཐོ་རིས་དགེ་མཚན་(༡༠བ)གྱིས་
བྱུག་བའི་གྲགས་པ་གསེར་གྱི་བརྗོད་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ཆོད་པའི་ས་ཡི་ཐང་གི་གཞི་བདག་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་བྱུག་ལྷ་གཉན་
འབྲུམ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆད་ཐུབ་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡིག་རྩིང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་གྲ་ཆང་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་པའི་ཞལ་འདོན་དུ་བྲུག་འདི་དགེ་སྦྱོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་
དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༥ རྩྱུ་ ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི། །གསང་བ་གསུམ་བདག་ངོ་བོར་རབ་
བྱུབ་པ། །རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དངོས་བརྒྱད་གྱི། །མཚན་ལྷན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
དང་འདིར་སྟོལ། །གང་དེའི་དམ་ཆོག་རྟོ་རྩེ་མི་འགྱུར་བའི། །བྱུག་རྒྱ་སྒྲི་བའི་གཙུག་ན་རྟག་
གསལ་ཞིང་། །མཐུ་སྟོབས་མེ་ལུ་འབར་བའི་ཆ་དབལ་གྱིས། །བགེགས་ཆོགས་འདམ་བུའི་
བྱང་པོ་སྒྲིག་བྱེད་པ། །ངོ་བོ་སྐྱུ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་བར་གཤེགས། །རྣམ་པ་དེགས་པ་
ཀྱན་གྱི་རྩེ་དཔོན་དུ། །ལེགས་ཤིང་ལྷ་ཡི་དགེ་བསྟེན་ཆངས་པ་ཆེ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་
གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རབ་འཛིགས་དག་པོའི་སྟོག་ལ་རམས་བཟུང་། །བཀའ་
ཉན་པོ་ཉ་ཆེན་པོ་བསེ་སྐྱུ་བ། །ས་གཞི་རྩལ་ལ་ཙཱ་འབྱི་གངས་མེད་པའི། །འཁོར་ཆོགས་དང་
བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཉིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་འབྲུལ་པོ་ཆེ། །རབ་
སྐྱལ་རིན་ཆེན་ཆོགས་འབར་གཞལ་ཡས་ཁང་། །མཐོ་རིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འདུན་ས་
ཆའི། །རྩེས་འགོ་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དག་པ་འདིར། །རྒྱ་གཞོན་འབྲུམ་ཕྱག་ལྷན་མའི་མདངས་
ལྷ་བྱར། །གསལ་བའི་བཞིན་རས་བརྒྱ་དམར་པོའི་སྒྲིས། །རབ་འཛུམ་དགེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
དང་བཅས་པར། །མི་གཡོ་བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་དངོས་བྱུབ་སྟོལ། །སྒྲགས་དང་བྱུག་རྒྱ་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས། །ཉེས་སྒྲོན་དྲི་མ་རབ་བཀུས་དག་པའི་རྩེས། །སྟོང་(༡༡ན)གསུམ་ཁྱོན་
དང་མཉམ་པ་མོས་སྒྲོ་ཡིས། །ལྷ་ཁྱོད་དགེས་པ་བསྐྱེད་བྱིར་འབྲུལ་བར་བགྱི། །འཆི་མེད་ལྷ་
ཡི་བདུད་རྩི་བདུང་བའི་ཕུལ། །ཆལ་ཆེལ་སྐྱུ་སྤང་གཡོ་བའི་མཆོད་ཡོན་རྒྱན། །རྩྱའི་བྱ་མོ་

སྐྱེག་པའི་ནམ་འགྲུར་ཅན། །ས་གཞི་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་བུར་སྟོ། །ཐང་དང་ཆུ་ཡི་མཛེས་
བྱེད་འདབ་མ་བརྒ། །ཚོད་པའི་མེ་ཉླ་དབང་ལྡེ་ལྡེ་བྱེས། །ལྟ་ཡི་བྱ་མོས་གཏུལ་བའི་
བྱི་བཟང་ལ། །འཁྱུ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་དུད་པའི་ཕྱང་པོ་འཁྲིགས། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བའི་
ཁྱེ་མར་ནང་། །རི་རབ་གཏོས་དང་མཚུངས་པའི་སྟོན་མེ་གསལ། །འཆི་གསོས་སྟན་གྱི་བྱེས་
བསྐོས་བྱི་ཆབ་རྒྱན། །ནམ་ཡང་འཇོན་མི་ཤེས་པའི་གསུང་དད་ལྡང་། །དོ་རྩེ་གསུམ་མཚན་
ཨོ་དང་ལྷ་ཉུ་གིས། །བྱིན་བརྒྱབས་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་ཤ་ཁག་ཆོལ། །ཟག་མེད་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །གཏོར་ཚོགས་སྟོང་གསུམ་ཁོང་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ། །ཟངས་
དུང་སྒྲིང་བྱ་སིལ་སྟན་ཐེག་དོབ་དང་། །རྩ་པོ་ཆེ་དང་རྩ་རྩ་པ་ཏ་། །སྟན་བརྩེད་རོལ་མའི་
སྒྲ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་ལ། །དབྱར་སྐྱེས་རྩ་གསང་དལ་གྱིས་ཚོད་པ་བཞིན། །འཛོ་སྐྱེག་
ནམ་འགྲུར་སྟོང་གི་མེ་ན་ག། །འབྲེན་བྱེད་དགའ་སྟོན་རབ་སྟོ་དབྱངས་བདུན་གྱི། །ར་རོ་བྱི་
དང་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཟས། །འཇམ་ལེགས་ཟ་འོག་ལས་བྱུབ་ཅེ་གོས་དང་། །ཡུག་གྱོན་
མོད་དགྱིས་རིན་ཆེན་ཞབས་ལྷམ་སོགས། །གོས་བཟང་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡི། །འདོད་
ཡོན་མ་ལུས་མཁའ་ལ་འཕྱར་བུར་སྤངས། །བཱཱེ་རྒྱ་དང་དབང་སྟོན་མཁ་ཏ། །ས་ལེ་སྤམ་
དང་མདོག་ངན་གྲོལ་བ་ཅན། །གཡུ་དང་ཤེལ་སོགས་ལྟ་མའི་ལེགས་བྲས་ལས། །བྱུབ་
པའི་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་རི་བོར་(༡༡བ)སྤངས། །བཟ་ཤིས་ཉགས་དང་རྩས་བརྒྱད་མི་ཡི་
ལྟར། །རབ་འོས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ཉེ་བ་བདུན། །སེང་གེ་སྟག་གཟིག་དོམ་སོགས་གཅན་
གཟན་དང་། །རྩ་ལྡང་ཟས་གྱིས་སྟོག་འཆོ་རི་དྲགས་རིགས། །གནམ་ལ་འཕྱར་དགུ་ས་ལ་
འཇུལ་དགུ་སོགས། །སྟོག་ཆགས་སྟོ་རོགས་འབག་ཤོན་ཅེད་འཛོ་དང་། །རང་ལུས་སྤང་ལ་
དོ་རྩེ་ལྟར་སྤང་བའི། །གོ་དང་ཕུབ་མོ་སྒྲིང་བྲག་ཞོལ་བཏགས་དང་། །རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉག་
ཤན་གཏུ་མཆོག་དང་། །དབྱ་སྟ་ཅེ་གསུམ་མེ་ཆུ་དོ་སྟོགས་སོགས། །དབྱ་དབྱང་གཞོམ་
པའི་མཚོན་ཆ་རྩོ་དར་ཅན། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤུལ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བྲུབ། །སྤྱུག་ཚོད་

དར་ལྷས་རབ་སྤྲུམ་ནང་གི་རྟེན། །སྒྲོ་རྩོག་གི་འཁོར་ལོ་གསང་བའི་རྟེན། །རིན་ཆེན་སྒྲ་
ལྷ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་དར་ཟབ་འབྱ། །སྤྱི་བཟང་ལྷག་པ་སྤྱུ་ལུ་ཨ་ག་རུ། །ཅན་དན་ཤིང་སྒྲ་བསྐྱེད་གས་
པའི་བསངས་དུད་འབྲིགས། །མདོར་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་རྣམས། །དགྲུས་
བྱེད་བྱི་ནང་མཐུན་རྣམས་མ་ཆང་མེད། །དངོས་སྤྱུ་བཤགས་དང་ཡིད་གྱིས་ལེགས་སྤྱུ་ལ་
ནས། །སྤྱོག་བདག་རྒྱལ་པོ་ལས་བྱེད་བསེ་སྤྱུ་བ། །ལྷ་སྤྲུམ་བྲེགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་མ་
ལུས་ལ། །འབྱུང་ལོ་བསྤྲུམ་འགྲོའི་པན་དང་བདེ་བ་སྤྱེལ། །བདག་སོགས་མི་འདོད་ཉིང་འཆེ་
ཀྱན་ཞི་ནས། །བསམ་པ་འབྱུང་བའི་བཟླ་ཤིས་དེང་སྤྱུ་ཞིག ། རྒྱུ། རབ་དཀར་གངས་རིའི་
དཔལ་ལ་ཉིང་འཁྱུ་བའི། །མཛེས་སྤྱུག་སྤྱུ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྤྲུམ་མི་ངོམ། །དགྲུས་འཇུག་སྤྱུག་
པར་དགོད་པ་དེ་ཡི་མོད། །དངོས་གྲུབ་སྤྲེར་མཛད་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །ཁྱོད་ཞལ་ནས་
མཁའི་སྤང་པོས་རབ་སྤྲོག་པའི། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དཔག་མེད་སྤྱུ་བརྒྱ་བ། །ཡོན་ཏན་
ཀྱན་དང་ལྷན་པའི་བྱུག་ཅུའི་(༡༩ན)དབྱངས། །རི་བཞིན་སྤྱུ་ཁྱོད་གསུང་ལ་བདག་བསྟོད་
དོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་པར། །བྱང་འཇུག་སྤྲེར་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་
ལས། །འགག་མེད་དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས། །རབ་གསལ་སྤྱུ་ཁྱོད་སྤྱུགས་
ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །དབྱ་པོའི་སྤྱུ་སྤྲུམ་ཟ་བར་ཆེས་རྣམས་པའི། །བྲེགས་པ་ཀྱན་གྱི་མགོ་
པོའི་དོ་ཀར་ཅེར། །སྤྱུ་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཟླ་ཤིས་མཆོན་མའི་རྩལ། །རབ་ལེན་སྤྱེ་བརྒྱད་
ཀྱན་གྱི་རྩེ་པོར་བསྟོད། །པན་བདེའི་སྤྱོག་ལ་རྩོད་པའི་མཆེ་བ་ཡི། །མཆོན་འཆང་མཆོན་མོ་རྒྱ་
བ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ། །མ་རུངས་འཛོད་སྤྱོད་མིང་གི་སྤྱུག་མ་རུ། །སྤྱོལ་བའི་དགའ་བྱེད་སྤྱོག་
བདག་ཆེན་པོར་བསྟོད། །དབྱ་ལྷལ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཆ་འབར་བ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་སྤྱོག་
ལེན་ལས་བྱེད་བསེ་སྤྱུ་བ། །ལ་སོགས་གནམ་ས་བར་སྤྱང་ཁྱོན་གང་བའི། །འཁོར་ཆོགས་
དམ་ཅན་ཆོགས་ལ་བསྟོད་པར་བཟླ། །གིང་ཆེན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་ཁྱོད་ཀྱི། །ཕྱིན་ལས་
ཚུ་ཡི་རྩལ་ལ་རེ་བྱེད་པའི། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱུག་པའི་བསམ་པ་སྤྱུ་བའི་དུས། །ཉིན་མཆོན་

ཀུན་ཏུ་གཡེལ་མེད་ཡིད་ཕྱོགས་ན། །སྒྲིན་གྱི་ཐ་ཆོག་གཉན་པོ་བྲན་མཛོད་ལ། །མ་གཡེལ་
མ་གཡེལ་མཐུ་སྟོབས་རྩ་འབྲུལ་གྱི། །རྒྱས་ཅལ་ཞོ་འབྲུང་རུས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། །བགེགས་
དབྱང་ཀུན་གཞོམས་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་མཛོད། །སྤྱི་བ་གཉིས་འདམ་ལས་གྲོལ་བའི་རྩ་
སྤྱེས་ཁ། །རབ་བཞད་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །དར་ཞིང་དེ་འཛིན་དམ་པ་དགོ་
འདུན་མེད། །ཐིན་ལས་བཤད་དང་སྒྲུབ་པ་གོང་འཕེལ་མཛོད། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
རྒྱ་ཉར་བོད། །ནད་སྤྱག་འབྲུག་ཅོད་རྒྱད་(༡༩བ)པའི་སྟན་ནག་པོ། །ལྷ་ཁྱོད་ཐིན་ལས་ཀུན་
སྤང་འབར་བ་ཡིས། །མིང་གི་ལྷག་མ་ལྷ་བྱར་ནི་བར་མཛོད། །གངས་ཅན་སན་བདེའི་རྩ་ལག་
མེས་དཔོན་སོགས། །སྒྲིན་རབས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཁ་
འབྲུག་ཆོས་འཁོར་ཆེ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་མཛོད། །བདག་སོགས་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱི་དང་ནང་གི་བགེགས། །བར་གཅོད་ཉེར་འཆེ་མ་ལུས་ཀུན་ནི་ཞིང་། །ཆེ་དཔལ་སྟོབས་
འབྱོར་གཡང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན། །དབྱར་གྱི་རྩ་བོ་ལྷ་བྱར་རྒྱས་པར་མཛོད། །དུམ་རི་ཀའི་
བྲི་ཡིས་རྒྱང་བྱག་བཞིན། །ཁམས་གསུམ་མཁོ་དགུ་མ་ལུས་ཉེ་བར་བསྐྱས། །དག་བགེགས་
འདམ་བྱ་རི་སྟེང་བྱལ་བྱལ་གྱི། །སྤང་བའི་ཆད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲོལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
ལྷ་བྱའི་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས། །ཡིད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ས་གཞི་རབ་ཡངས་པར། །རེ་བསམ་སྤྱུ་གྱའི་ལང་
ཆོ་སྤྱད་བསྐྱངས་ཏེ། །དོན་ཡོད་འབྲས་བྱའི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་མཛོད། །ཅས་པ་འདི་ནི་ཁ་འབྲུག་ནས་
གནས་སྤང་ཆེན་པོ་དགོ་བསྟེན་དུང་མོད་ཅན་གྱིས་འདི་ལྷ་བྱ་དགོས་ཞེས་རྫོ་རྩེའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྷར་ལྟུང་དགོ་སྤྱང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས་སོ། །

༥ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །རོ་བོ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་
པའི་སྒྲ་མ་དང་། །སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷས། །རབ་འབྲུམས་ལས་ཀུན་
འབྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མཐུ་ཅལ་ཐོག་ལྷར་ཆེས་སྤྱར་མེ་དབྱང་གིས། །ནག་ཕྱོགས་
སྟེར་བཅས་ལྷ་མིན་སུམ་བཙེགས་གོང་། །ཐལ་བར་སྟེག་བྱེད་གཙུག་ན་སྒྲ་བའི་ལྷ། །འཛིག་

རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་དཀར་(༡༣༥)ཕྱོགས་སྒྲིག། །ཁྱད་པར་རིགས་ལྡེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ལས། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་རབ་སྒྲུང་བྲེགས་པའི་རྗེ། །རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གསང་ཡུམ་
ལྷོན་པོ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་ལྷ་སྒྲིན་སྒྲེ་བརྒྱད་དབྱུང་དང་བཅས། །སྲིད་པ་གསུམ་གནས་
དགྲ་དང་བགེགས་མ་ལུས། །སྐྱད་ཅིག་འདམ་བུའི་ཆལ་ལ་སྤང་ཆེན་བཞིན། །མཐར་བྱེད་ཅེ་བུ་
དམར་པོ་མཐུ་ཅལ་ཅན། །འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་ད་ཚུར་བྱོན། །མདུན་དུ་རིན་
ཆེན་ལས་བྱུབ་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཐོད་མཁར་བཅེགས་པ་ལ་སོགས་པོ་བྱང་དབུས། །རང་
རང་དགེས་པའི་གདན་སྟེང་ནལ་འབྱོར་ལ། །འཇུ་མ་ཞལ་ལྷག་པར་སྟོན་བཞིན་བཞུགས་
པར་གྱུར། །དགྲ་བགེགས་དོན་སྟོང་ནས་བྱུང་ཁྲག་གི་རྒྱན། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་
རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུར་འབྲེལ། །ལྷ་ཡི་སྐྱེད་ཆལ་འཕོས་འབྲུ་བྲི་ཞིམ་གྱི། །མེ་ཏོག་དབང་པོ་ལྷ་ཡི་
ལྷ་ལྷི་བྲེས། །བྲི་ཞིམ་སྟོས་ངད་ཤིང་སྒྲུའི་བསངས་དུད་དང་། །གསུར་ཆེན་བྲི་ཡིས་ཕྱོགས་
གྱི་འཁོར་ལོ་བྲུབ། །ག་བུར་ཐིགས་པས་ལེགས་བསྟོས་ཁྲག་ཞག་གི། །བྲི་ཆབ་རྒྱབས་སྟེང་
མཁའ་ལ་འཕྱོ་བ་བཞིན། །རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ཞལ་ཟས་ལྷན་པོ་ལྟར། །སྤངས་ཤིང་སྒྲ་ཆོགས་
རོལ་མའི་སྐྱ་དབྱངས་ལྷིར། །གཞན་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྲིད་བདུན། །བགྲ་ཤིས་
རྟགས་བརྒྱད་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། །ཅང་ཤེས་རྟ་མཆོག་འཛིགས་བྱུང་གཡག་ཤོད་
དང་། །ར་ལུག་འདོད་འཛོའི་བ་དང་སྐྱ་སྒྲེུ་བྲ། །ཁྱི་སྐྱུང་འཕྲོག་བྱེད་སྟག་གཟིག་དོམ་བྲེད་
སོགས། །དགྲ་པོའི་སྟོག་ལ་ཆེས་རམས་གཅན་གཟན་ཆོགས། །སྟན་པ་ལྷ་བུར་གནག་པའི་
ལྷ་པོད་སོགས། །(༡༣༦)སྤང་སྲིད་ཐིམ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་སྟགས་པའི་ཆས། །དུར་སྒྲིག་ཆོས་
གོས་གསུམ་དང་གསེག་གཤང་དང་། །སག་ཐེབ་ལ་སོགས་ཞི་དུལ་དགྲ་བཅོམ་ཆས། །རྫོ་
རྗེའི་ཐོག་གིས་མི་རྩལ་སྤྲོ་བརྒྱ་བྱི། །གོ་ཁབ་བྱུབ་སོགས་རང་ལུས་བསྐྱང་བ་དང་། །རལ་
གྱི་མདའ་མདུང་དཔག་ཆེན་རྒྱ་དང་མེ། །རྫོ་ཡི་སྐྱོགས་སོགས་དགྲ་འཛོམས་མཆོན་ཆའི་
ཆོགས། །མདོར་ན་སྟོང་ཁམས་འདི་ན་མཁོ་བའི་རྗེས། །ཡོད་དོ་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ལྷའི་

ལྷ། །འཁོར་བཅས་དགེས་བྱེད་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །རྩལ་རྣམས་མ་ཆང་མེད་པར་འབུལ་
གྱི་བཞེས། །སྟོང་གསུམ་ལྟ་བུར་ཡངས་པའི་སྒྲུའི་ནང་། །ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་རྒྱས་སྤངས་
ཉོགས་མང་པོ་རུ། །སྤེལ་བྲས་བདུད་ཅིའི་གཏོར་མ་དག་བགོགས་ཀྱི། །ཤ་རུས་རི་ལྷར་
སྤངས་ཏེ་འབུལ་གྱི་བཞེས། །ཅ་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྟོང་དང་སྤྱར་བའི་སྤྲན། །མྱང་བས་བདེ་
བ་སྦྱེད་བྱེད་གསེར་སྦྱེམས་ལུད། །ཁྲག་གི་བརྟུང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷར་འབྲིལ་བས། །མཚོད་དོ་
ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཆོམ་པར་རོལ། །སྟོབས་དང་རུས་པ་ཐོགས་མེད་རིན་ཆེན་བདུན། །མངོན་
པར་འཕགས་པས་སྤིང་གསུམ་དྲེགས་ལྡན་ལ། །དབང་སྤྱར་ཡང་དག་རྒྱལ་པོ་དཀར་ཕྱོགས་
ལྷ། །འདས་དང་མ་འདས་སྤང་མའི་ཆོགས་ལ་བསྟོད། །སྤོན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་ལ་གནམ་
ལྷགས་ཐོག་། །རི་བཞིན་མཐུ་ཅལ་ཆེས་སྤྱར་སྤྲང་སྤིང་གྱི། །དྲེགས་པ་མ་ལུས་རྩེ་བོར་མངའ་
གསོལ་བ། །རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །བསྐྱེད་རྒྱ་གཞི་རི་བོར་ཉི་གཞོན་
འབུམ། །བཞུ་བས་བྱུགས་འདྲ་དཔའ་བོ་ཁམས་གསུམ་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རུ་མཚོན་
སྤིང་ཅིའི་(༡༩ན)བར། །སྤྱིང་མཛད་ཅེ་ཕུ་དམར་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྟོན་ནས་
བསྐྱབས་ཤིང་བསྟེན་པའི་མགོན་སྐབས་ལྷ། །འདས་དང་མ་འདས་སྤང་མའི་ཆོགས་རྣམས་
དང་། །ཁུད་པར་དྲེགས་པ་མཆེད་ལྷ་གོད་སྤྱིན་ཆེ། །ཅེ་ཕུ་དམར་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ཡིས། །སྟོ་གོས་བཟང་ཞིང་སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་པས། །བསྐྱལ་བ་བཟང་པོར་སྦྱོད་ལྡན་རྒྱ་
མཚོའི་སྤེ། །སྐུ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་འགོ་རྣམས་བདེ་བ་སོགས། །བསམ་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་དོན་
ལྡན་མཛོད། །ལུས་ངག་ཡིད་ལ་ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆེ་ཡི། །མི་འདོད་ནག་པོའི་སྤྱིན་ཆོགས་རི་
སྟེད་པ། །རུས་མཐུ་འཐོར་རྒྱང་དག་པོས་ལྷག་མེད་དུ། །བསྟོད་ལ་བདེ་དགའི་ཉི་མ་གསལ་
བར་མཛོད། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བསོད་སོགས། །སྤིང་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་བ་ཀྱུ་ལ་
ཡི་ཁ། །ལྷ་མཚོག་མཐུ་ཅལ་སྤྱིན་ལེགས་འགྲམ་ཆང་གིས། །རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་འཛུམ་རྒྱབས་
སྤྱར་བྱེ་ཞིག་། །མི་དང་མི་མིན་ལོངས་སྦྱོད་གང་འདོད་པའི། །དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལྷགས་ཀྱས་

ཉ་ལ་བཞིན། །ལྷུང་དུ་འགྲུག་ཅིང་མཛེལ་བ་མི་བྱེད་པའི། །དབང་གྲུང་ལས་རྣམས་ཐོགས་
མེད་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ལོག་ལྷའི་དུག་གིས་ཆེར་སྤྱོད་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི། །དག་བགེགས་
མགིན་པ་བཅུ་པའི་ཆོགས་རི་སྟེད། །བླ་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་མིན་ད་ལྟ་ཉིད། །སྤྱོད་པའི་མཐུ་
ཅལ་སྤྱོད་ཅིག་དགའ་བྱེད་ལྟ། །མདོར་ན་གཏོར་གྱི་བུམ་པ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཡིད་བཞིན་
འོར་འབྲེའི་ཆོས་སྤང་འཁོར་དང་བཅས། །ལུས་དང་གིབ་མ་ལྟ་བུར་མི་འབྲལ་བས། །རྣམ་
བཞིའི་ཕྱིན་ལས་མ་ལུས་ཐོགས་མེད་སྤྱབས། །ཅ་བརྟུན་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་(༡༤བ)དཀྱིལ་འཁོར་
ལྟ། །སྤང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱེན་ངན་ཉེར་འཆེ་མཐའ་དག་བྱང་
བྱངས་ཏེ། །བསམ་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་སྤྱོད། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མེ་ལུག་ཏོར་ཆེ་བརྟུན་
པའི་ནང་དུ་བསམ་ཡས་ནས་སྤང་བྱེད་ཐོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྗེ་དཔོན་ཅེ་ཅུ་དམར་པོས་དག་བཅོམ་སྤགས་པ་དཔའ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཆས་ཆ་ཆོང་སོགས་དང་ལྷན་དུ་དཀར་ཕྱོགས་སྤང་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱང་བ་བསྟོད་བསྐྱལ་གོང་སྤྱོད་དོན་ཆོང་བ་ཞིག་
གསར་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་རྟོག་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱལ་མ་མཛེད་པ་ལྟར་ཤུག་ཏུ་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
ཆོས་སྤྱེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཕྱིན་ལས་འདོད་པ་མ་ལུས་འདོ་བ་ལ། །མཐུ་སྟོབས་ཡལ་ག་ཁྱོན་ཡངས་དཔག་
བསམ་དབང་། །དཀར་ཕྱོགས་སྤང་མ་སྤྱི་དང་ཡུལ་གནས་འདི། །སྤྱོད་པའི་གཞི་བདག་
འཁོར་བཅས་མཉེས་ཕྱིར་དུ། །མ་ཆོང་མེད་པའི་མཆོད་གཏོར་སྤྱན་གཟིགས་སོགས། །སྤིང་
འདིར་མཁོ་བའི་དཔལ་འབྱོར་རི་སྟེད་རྣམས། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་ལྟ་བུའི་ངང་ཉིད་
ནས། །འབྲལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམ་བུ་ཆོམ་པར་རོལ། །བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་
དོན་གཉིས་ཕྱིར། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་བགེགས། །མ་ལུས་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱེན་
བསམ་པ་ཀུན། །འགྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་སྤོང་ཕྱོགས་མ་གཡེལ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཐང་
ནས་དཔེན་གནས་བསམ་གཏན་སྤིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བདག་ལ་ཕྱིན་བཅོལ་རྒྱུ་དུ་བཅུད་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུག་ཏུ་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྩོག་མེད་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མེ་ལོང་ངོས། །རྒྱལ་ཀུན་རོལ་བ་མ་འགགས་ཡོངས་
ཤར་བའི། །(༡༥ན)དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་ལྟས། །དུས་འདིར་མཆོག་
ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་སོབ། །མཆོག་རྩ་མི་འགྱུར་བདེ་སྟོང་སྟོན་ལེགས་མ། །རབ་ཞི་
སྟོང་རྗེའི་ངང་དུ་སྦྱུམ་བ་ལས། །སྟོན་པོ་ཁྱོས་འབྲུ་རམ་བརྗེད་དག་ལྟའི་གཙོ། །ཆོས་རྒྱལ་
སྐྱུ་ལྔ་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །གངས་མེད་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོར་འབྱེལ་
བའི་དབུས། །ཆེས་བརྗེད་ལྟན་པོ་ལྟར་དཔའ་ཡུལ་གནས་འདི། །སྟོང་མཛད་གཞི་བདག་
གཉན་པོ་རང་རང་གི། །འཁོར་བཅས་ཐོགས་བ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་ཉིང་འཛིན་འཇའ་ཆོན་གྱིས། །ལེགས་བྲིས་ལྟ་ཡི་གཞལ་མེད་དམ་བ་བྱ། །རྒྱ་
སྦྱེས་རབ་བཞད་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས། །མི་འགྱུར་དགྱེས་པའི་གདན་ལ་བཏན་
པར་བཞུགས། །གཏུའི་རྒྱན་མཚུངས་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་སྦྱང་། །རྣམ་བཟ་མེ་ཉོག་
སྒྲ་ཆོགས་ལྟ་ལྟར་བྲིས། །ཐུན་སེལ་འོད་འབར་བྲི་དང་བདུག་སྟོས་སྟོན། །ཕྱོགས་གྱི་ཁོང་
བ་མ་ལུས་དོག་པོར་འབྲིགས། །སྦྱངས་ཉོགས་སྤར་བྱས་བདུད་རྩི་ཟག་བ་མེད། །སྟོན་རྒྱ་
གཉོར་ཆོགས་བཟའ་དང་བདུང་བའི་རྩས། །གནམ་ས་བར་སྤང་ཁྱོན་གང་ཉིང་འཛིན་གྱི། །རོལ་
བས་དམིགས་མེད་ངང་དུ་འབུལ་བར་བགྱི། །གཞན་ཡང་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱུལ་ལས་བྱང་
བའི། །མཉེས་བྱེད་དཔལ་འབྱོར་མ་ཆང་མེད་བ་རྣམས། །ཆོས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལྔ་སྦྱུལ་བ་ཡང་སྦྱུལ་
དབུང་། །གཞི་བདག་གཉན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་འབུལ་ལོ། །ཁྱོ་ཆགས་ཞི་དང་སྟེག་སོགས་གར་
དགྱུ་ཡི། །རྣམ་རོལ་མཁའ་དབྱིངས་སྒྲ་ལྟའི་འཇའ་ཆོན་ལྟར། །གཅིག་རྩ་མ་ངེས་སྟོན་གསུམ་
(༡༥བ)སྦྱུལ་བྱེད་པའི། །རྒྱལ་ཆེན་སྐྱུ་ཡི་དཔལ་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །དབྱར་སྦྱེས་སྒྲ་གསང་
འབུམ་ཐག་དུས་གཅིག་རྒྱ། །བསྐྱལ་བཞེན་བྲག་པོར་ཆོད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གྱིས། །སྟོང་གསུམ་
ཁྱོན་འདི་འགས་བཟོད་སྐྱུ་ལྔ་ཡི། །མི་ཟད་གསུང་གི་གསང་བར་བདག་བསྟོད་དོ། །བདེ་སྟོང་
དག་བ་རྒྱ་ལེལ་དགྱིལ་འཁོར་ངོས། །དུས་གསུམ་སྟོག་གྱུར་ཆོས་ཚུལ་རི་བོང་གཟུགས། །མ་

འདྲེས་གསལ་འཆར་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡི། །སྤྲུགས་གསང་བདུད་ཅིའི་འབྲུང་གནས་ལ་བསྟོད་
དོ། །ཀུན་རྫོབ་སྤྱུ་མ་མཁའ་གྱེ་འབྲུལ་འཁོར་ལས། །སྤྲུ་ཆོགས་རོལ་གར་དེགས་པའི་ཅོད་
པན་དུ། །མི་འདའ་གཙོ་དང་འབངས་སུ་ཤར་བ་ཡི། །གཞི་བདག་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་
པར་བགྱེ། །མཐུ་སྟོབས་དབག་མེད་རྩེ་རྩེ་བརྒྱའི་མཆོན། །ལག་ན་འཆང་བའི་དཔའ་པོ་ལྷ་
ཡི་བདག་། །བྱེད་རྣམས་རྟག་རྟ་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་གིས། །བསྟོད་ཅིང་མཆོད་དེ་གཉེར་དུ་
གཏད་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཟབ་རྒྱས་མཆོར་འབྱེད་དབུས། །ཞུ་མེར་ལུགས་བཟང་
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་ནོར། །ཕྱོགས་བཅུའི་སྐལ་ལྷན་སྤྲུ་དབང་གཙུག་རྒྱན་དུ། །དར་རྒྱས་
པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་སྤེལ། །སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཡུལ། །ནད་ལུག་
འབྲུག་སོགས་སྤྲིགས་མ་ལྷ་ཡི་ལུན། །ཆེས་སངས་རྟག་རྟ་བདེ་ལེགས་སྤང་བ་ཡི། །དགའ་
བ་རྫོགས་པའི་དཔལ་རབ་ཐོབ་པར་མཛོད། །དགོ་ལེགས་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུས་གང་བའི་
སྤྱིང་། །ཆོས་མིན་ཉེར་འཆོ་རྒྱད་པ་ཀུན་ནི་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སྤྲུ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་
ལ། །འདོད་དགའ་སྤྱོད་པའི་ཐིན་ལས་སྤྲུན་བྱུ་མཛོད། །(༡༩)ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆ་འཕྲིན་བསམ་འཕེལ་
སྤྱིང་ནས་དགོན་གནས་སྤང་མ་རྒྱལ་ཆེན་སྤྲུལ་དང་། །གཞི་བདག་བཅས་ལ་གསོལ་མཆོད་ཆོགས་སུ་རྒྱན་བྱེད་བཞུགས་ཆོག་
པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྷར་ཤུའི་དགོ་སྤོང་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་སྤོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་ཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྲུར་བའོ། །

༥ མཐུ་སྟོབས་འབར་བའི་འཁོར་ལོ་རྣོན་པོ་ཡིས། །མ་རུངས་སྤྲུ་གཙན་མགྱེན་གཙོད་
བྱུ་འབྲུག་ལྷ། །པེ་ཏར་རྒྱལ་པོ་གསང་ཡུམ་སྟོན་པོ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོར་
བཅས་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སྤོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་གདུགས་དཀར་མཁའ་བྱུ་རྟ། །མི་
ཉམས་རྒྱས་ཤིང་ཡངས་པའི་འདིག་རྟེན་ཁམས། །བདེ་ལེགས་བྱེད་པར་ལྷ་བྱེད་སྤང་མའི་
གཙོར། །བསྟེན་རྣམས་སྤང་སྤྱོད་མཛོད་ལ་མ་གཡེལ་ཞིག་། །ཅེས་པ་འདི་དང་མདོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་
གནས་རྒྱུང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་འདོད་གསོལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྷར་ཤུའི་བཙུན་པ་སྤོ་བཟང་
བསྐྱེད་པ་ཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྲུར་བའོ། །

༩ གཞི་བདག་ལ་གཏོར་འབུལ་བྱ་བར་འདོད་པས་གཏོར་མ་སོགས་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ཕྱིན་ཆེན་པས་བྱས་ཤིང་། ལྷ་
མེད་ཟུང་འཇུག་བསམ་འཕེལ་རྫོང་བྱ་ཡིས། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་དངོས་བྱུང་
ཆར། །སྤྱོད་མཛད་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མཆོག་གསུམ་ལྟས། །དུས་ཀྱན་དགེ་ལེགས་བཟ་ཤིས་
སྤང་བ་སྤྱོད། །གདོད་ནས་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཀྱང་ར། །སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་
བརྟན་ལྟར་གསལ་བའི། །ལྷ་ཡི་སྡེ་དཔོན་མཐུ་ཆེན་མཁར་རི་ཆེ། །ཆེས་མང་འཁོར་གྱི་
ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས། །རྒྱུད་གི་ཤུགས་ལྟར་སྤྱར་བའི་བཟོད་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་ཉིང་
འཛིན་སྤྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ། །རིངས་པར་བྱོན་ལ་རྒྱ་གཞོན་རྩེས་(༡༩བ)འགོ་བའི། །འཇུག་
ཞལ་དང་བཅས་དགེས་བའི་གདན་ལ་བཞུགས། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་མཆོར་འབྲེལ་
སྤྱ་དང་མེད། །མེ་རྟོག་འཇའ་ཆོན་ལྟར་བཟ་བྱི་བཟང་གི། །ཤིང་སྤྱ་སྤྱན་བསྐྱེད་པས་དུད་སྤྱན་
སྤང་གསལ་དང་། །བྱི་ཆབ་ཞལ་ཟས་སྤྱན་བའི་སྤྱ་ཡིས་མཆོད། །བྱུང་བར་སྤོང་གསུམ་ལྟར་
ཡངས་རིན་ཆེན་སྤོད། །འཕྱར་བྱར་ཁེངས་བའི་གཏོར་མ་འཆི་མེད་ཟས། །བཟང་ཞིང་གྲོ་མ་
མཛད་པ་མེད་པ་ལ། །གཞི་བདག་འཁོར་བཅས་རོལ་ཞིང་ཆེས་པར་མཛོད། །མདོར་ན་ལྷ་
ཁྱོད་དགེས་བྱེད་མཐུན་བའི་རྩེས། །མ་ཆང་མེད་པ་འཛིན་རྟེན་ཡོངས་བྱུང་བར། །སྤྱལ་ས་
དང་བྱུག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་སྤྱ་མ་ཡིས། །སྤྱོད་དགེས་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སྤྱོད་མཛོད། །འཛིན་
རྟེན་སྡེ་བརྒྱད་དེགས་བའི་ས་སྤྱང་སྡེད། །སྤྱན་ཆོགས་སྤོབས་གྱི་འགྱིང་བག་གིས་གནས་
ཤིང་། །མཐུ་ཅལ་རྩོ་རྩེའི་མཆོན་རྣོན་འཆང་བ་ཅན། །ལྷ་དབང་མཁར་རི་འཁོར་དང་བཅས་
ལ་བསྤོད། །གཞི་བདག་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྲིད་རྣམས་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་མི་
ཤེས་དབང་གྱུར་པས། །འགལ་དང་རྫོངས་པ་བགྱིས་རྣམས་བཟོད་བཞེས་ལ། །དུས་ཀྱན་
མེལ་ཆེས་སྤང་སྤྱོད་མ་གཡེལ་མཛོད། །བྱུང་བར་བསམ་གཏོན་ཆོས་འཕེལ་དཔེན་གནས་
འདིར། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་བའི་ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆོ་ཀྱན། །རབ་ཞི་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཡར་
རྒྱ་ལྟར། །འཕེལ་བའི་སྤོང་གོགས་ནམ་ཡང་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅེས་རྒྱལ་ཐང་དགའ་ལྷན་སྤྱམ་ཅན་གྱིང་།

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་སྤྱིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

གི་རྒྱལ་རི་གཞི་བདག་མཁའ་རིའི་གསོལ་མཆོད་འདི་ཡང་དཔེན་གནས་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་ནས་སྤྱགས་རམས་པ་
ཚོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་བུ་ཡུའི་དགེ་སྤྱོད་ཚོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་རེ་བའི་ཆར། །སྤྱི་ལ་མཇུག་དཔག་བསམ་སྤྱོན་པ་
ལྷ་མ་དང་། །འབྲེར་མེད་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོར་བཅས་པ་ལ། །འདུད་དོ་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་རྗེས་
བཅེས་སྤྱོད་ས། །འདིར་སྤྱད་མདོ་ཁམས་སྤང་བྱུག་གི་ནང་ཆོན་མི་ཉག་སྤང་གི་གཞི་བདག་གཙོ་བོ་ལྟ་ཆེན་བཞག་
བག་ལྟ་ཅེར་གྲགས་པ་གཙོར་གྱུར་གྱི་གསོལ་མཆོད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ། དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་
བའི་གཏོར་མ་དང་། ཉེར་སྤྱོད་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་མཐོང་བརྒྱད་ལྟར་བཤགས། བདག་བསྐྱེད་སྤོང་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པ་
ནམས། སྤྱ་བྱ་ལས་སྤྱངས། སྤྱོད་བའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་བྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་མེ་ཉྱག་བདུག་
སྤོས་མར་མེ་བྱི་ཆབ་ཞལ་བས་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་དྲུངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་
ཁམས་གང་བར་གྱུར། ཨོ་ཨྲ་མོགས་གྱིས་བསྐྱེད། གཏོར་མ་ཡང་། སྤྱ་བྱ་ལས་སྤྱངས། སྤྱོད་བའི་ངང་
ལས་སྤྱི་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་བྱུ་བ་ལས་
དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་བཅའ་བདུང་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོ་ཨྲ་མྱོ། ལན་གསུམ་བཞི་ད། བསངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གཟིགས་ནམས་
སྤྱགས་བྱུག་བྱུག་རྒྱ་བྱུག་གི་སྤོངས་ཕྱིན་རྒྱབས་སྤྱི་ལྟར་བས་རྗེས་འདི་ལྟར་རོ། ། སྤྱི། མི་འགྲུར་སྤྱ་བཏན་རིན་
པོ་ཆེ་ཡི་རི། །ཕྱི་དབྱིབས་ཐུར་བརྒྱད་ཤེལ་དཀར་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །ནང་དུ་རིན་ཆེན་ལྷ་ཡི་
གཞལ་མེད་ཁང་། །ནམ་རྒྱལ་ལྷ་ཡི་ཕོ་བྲང་རྗེས་འགྲོ་བ། །མཐའ་སྐྱོར་སྤྱ་(༡༥)ཆོགས་བྱ་
བ་བྱ་བྱེད་དུ། །འཆང་བའི་ནོར་བུ་མཛེས་པས་ཉེར་སྤྱས་ཤིང་། །ཕྱི་རིམ་འཇའ་ཆོན་གྱུར་
ཁང་ཁོར་མོ་ཡུག །བཟ་བ་མིག་གི་དགའ་སྤོང་སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། །སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་སངས་ཏ་མ་ལ་ཡི་
ཐེང་། །སྤྱོད་ཆོགས་འཁྲིགས་ལས་ཡིད་འོང་ཆར་འབབས་ཤིང་། །ནང་དུ་སྤྱིད་པའི་དགའ་
ཆལ་མཆོ་དང་བཅས། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དཔལ་འབྱོར་དང་མཉམ་པ། །དེ་དབྱུས་ཤེལ་

གྲུང་ཟུར་བརྒྱད་ཕུབ་པའི་ནང་། འདབ་རྒྱས་པད་དཀར་ཚོད་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་། །དགོ་
བསྟན་ཆེན་པོ་བཞག་བྲག་ལྷ་ཅེ་ཆེ། །བརྟེན་འཇུག་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
འབྱེད་། །འཆི་མེད་སྒྲིག་མའི་ཁེངས་འཕྲོག་ལྷ་གཉན་ལྷ། །སྤྱི་པའི་ན་ཆུང་ཆེ་ཡི་དཔལ་
སྟེར་མ། །བཞི་སོགས་མཛེས་སྤྱད་དཔའ་བའི་རྣམ་མང་འཁོར། །ས་གཞི་བར་སྤང་ཁྱོན་
ཀུན་ཡོངས་སུ་ཁེངས། །རྩྱ། རྒྱ་ཆེད་ཡུལ་ལ་དབང་མཛད་མཐུ་བོ་ཆེ། །བཞག་བྲག་ལྷ་ཅེ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །བདག་ཅག་དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱན་འཛེན་ན། །མ་ཐོགས་
རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གཅིག་དུ་མ་ངེས་སྤྱོད་ཆོགས་སྒྲོས་གར་
གྱིས། །སྤྱི་ལས་བཞི་ཡི་རེ་བ་སྒྲོང་མཛད་ལྷ། །རང་རང་འཁོར་དང་དགྲེས་པའི་ཆ་ལུགས་
གྱིས། །གནས་འདིར་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྩྱ། མདུན་དུ་ཉིང་འཛིན་ཡིད་གྱི་
རོལ་པ་ལས། །བཞོད་ལེགས་ཕུལ་བྱུང་རིན་ཆེན་གྲུང་ཁང་དབུས། །བསྐྱེད་གཏོར་ཆེན་མཛེས་
པའི་གདན་བཞགས་ན། །གཞི་བདག་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པར་བཞུགས། །བྲེ་བྲག་
མགར་ཐར་ཞེས་གྲགས་སུ་ཆོགས་སྟོངས། །གནས་འདིའི་གཞི་བདག་མཐུ་སྟོབས་འཁོར་
མའི་ལུགས། །(༡༩)ཆེས་འབར་འཇུག་པ་བཅུ་པ་འཁོར་དང་བཅས། །མ་ཐོགས་ཁྱོན་ལ་
དགྲེས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས། །གཞན་ཡང་མདོ་སྟོང་སྟོང་དུ་གསྐྱེད་གཏོགས་དང་། །བཅས་
པར་གནས་པའི་ལྷ་སྤྱོད་གོད་སྤྱིན་སྤྱིན། །ལ་སོགས་མི་མཉན་འཁོར་དང་བཅས་པ་
རྣམས། །འདིར་ཁྱོན་རང་རང་དགྲེས་པའི་མཆོད་པ་བཞེས། །རྩྱ། མཐུ་ལྷན་དགོ་བསྟན་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པར། །མཐུན་པའི་མཆོད་གཏོར་དམ་ཆས་འབུལ་བ་ནི། །གཙང་མའི་ཁྱུས་
ཆབ་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་རྒྱན། །དག་བྱེད་གསྐྱེད་དཔལ་བཞིན་ཆད་མེད་སྟེང་། །ཐར་
དང་ཆུ་སྐྱེས་ལྷ་མའི་མེ་ཏོག་ཆས། །དེ་ཞིམ་སྟོང་གསུམ་འདི་ཡིས་ཁྱོན་ཀུན་ཁེངས། །རང་
བྱུང་སྤྱར་བའི་བདུག་སྟོས་བསྐྱེད་པའི་དུད། །ལྷ་ལམ་ངོས་སུ་ཆུ་འཛིན་ལྷ་བྱར་
འཁྲིགས། །ཉི་ཁྲོལ་བྱ་མར་མའི་སྤང་འོད་ཆེ། །འཛིག་ཉེན་སུན་པ་མིང་གི་མཐར་བྱེད་

གསལ། །ཆལ་ཆེལ་རྒྱལ་ས་སྤང་གཡོ་བའི་བྲི་བཟང་ཆབ། །སྤྲོ་ཆོགས་ནད་སེལ་བྱུག་རྩས་
སྤྲོ་ན་མེད། །ལྷ་དང་མི་ཡི་བཟའ་དང་བཅའ་བའི་ཆོགས། །རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་རི་རབ་
བས་ཀྱང་མཐོ། །འབྱུང་དགོལ་བརྟུང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལས། །སྤྲོ་བཟིད་སྤྲོ་ཡིས་
ས་གཞི་རྣམ་པར་གཡོ། །དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་ཡིད་འཕྲོག་མིག་གི་དཔལ། །མཛེས་རྒྱུར་
གཟུགས་དང་རྣལ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཡི་ཆོགས། །སྤྲོ་དབང་ཆོས་བྱེད་བྲི་དང་སྤྲོ་བྱེད་ལ། །བདེ་སྤྲོར་
རོ་དང་ལུས་ཆོར་སེལ་བྱེད་དགོས། །བཟང་ཞིང་འཇམ་མཉེན་ལྷ་ཡི་རིག་བྱ་དང་། །རིན་
ཐང་གཞལ་མེད་ནོར་བུའི་རྒྱན་ཆའི་ཆོགས། །ལྷ་ཡི་སྤྲེ་དཔོན་བཞག་བྲག་འཁོར་བཅས་
སོགས། །མཐོན་རྣམས་(༡༩བ)དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་དྲུ་འབྲུལ། །ལྷན་དང་འབྲུས་པ་
བརྒྱུད་བའི་ནད་སེལ་བའི། །བཟང་པོའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྷ་སོགས་རི་སྤྲོ་དང་། །པ་ལམ་བུ་རྒྱུ་
དང་དབང་སྤྲོ་གཡུ། །གསེར་དཔལ་སྤྲོ་ཉི་ཀ་སོགས་རིན་ཆེན་རིགས། །ནས་འབྲས་ཁོ་
སྤྲོ་ཉིལ་སོགས་ས་གཞི་ལས། །སྤྲོ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བའི་འབྲུ་ཡི་ཆོགས། །ཅན་
དན་དཀར་དམར་ག་བྱར་བྱར་ཀུམ་སོགས། །བྲི་བཟང་སྤྲོ་མཆོག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཆེར་
ཁྱབ། །ཉིལ་མར་ལན་ཚུ་མར་དང་བྱ་རམ་སྤྲོད། །འདབ་ལྷན་སྤྲོ་ཉིང་སོགས་ལས་ལེགས་
སྤྲོ་བའི། །རོ་བདའི་འབྲས་བྱ་སྤྲོ་ཆོགས་ང་ཆང་དང་། །སྤྲོ་སྤྲོ་འོ་ཆོལ་གསེར་སྤྲོ་མས་
བརྟུང་བའི་ཆོགས། །ལྷ་ཆེན་གཞི་བདག་འཁོར་བཅས་མདོ་ཁམས་སྤྲོངས། །སྤྲོད་བའི་སྤྲེ་
བརྒྱུད་མ་ལུས་མཉེས་བྱིར་འབྲུལ། །གངས་ཀྱི་རི་འབྲུ་གཡག་དཀར་པོ་དང་། །ཉ་དང་ར་
ལུག་བྱ་སོགས་སྤྲོ་ཆགས་ཆོགས། །ཆོགས་གསུམ་སྤྲོས་བརྒྱན་མདའ་དར་སྤྲོ་ལྷ་
ཡིས། །མཛེས་སོགས་ལྷ་ཆེན་འཁོར་བཅས་ཉེན་དྲུ་འབྲུལ། །གཞན་ཡང་འཛིག་ཉེན་སྤྲོ་
ལེགས་སྤྲོ་བ་བྱ། །སྤྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆོགས། །ལྷ་ཆེན་འཁོར་བཅས་
རིགས་པ་སྤྲེ་བརྒྱུད་རྣམས། །དབྱེས་པ་གང་ཡིན་གཞི་འདིར་འབྲོར་བྱར་ཅིག །གསེར་ཀྱི་
འདབ་བརྒྱ་གོད་པའི་སྤྲོ་བ་དང་། །མ་རྒྱུད་མདངས་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་བྱུག་པའི་ཆོགས། །དྲུང་

གི་འདབ་མཛེས་མཁན་པ་མཆོང་གི་མདངས། །ཉེར་འཕྲོག་བ་ལུ་ལ་སོགས་ཏི་ཞིམ་
ཤིང་། །བཟང་བྱག་སྟོས་དཀར་ཅན་དན་ཨ་ཀ་རུ། །སྐར་སྟོས་ཏི་བཟང་བྱེ་མར་ཟས་དང་
འབྱ། །བསྟེགས་པའི་བསངས་མཆོད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོ། །བྱེ་བས་མགོན་རྣམས་
འདོད་དགའ་རྒྱར་བས་བསངས། །(༡༩༤)དོ་ཐོས་སྟོང་ཡང་སྒྲུང་ཆ་མ་འགགས་པའི། །སྐྱེ་
མ་མཁན་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རི་བཞིན་དུ། །བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགུས་ནོངས་པའི་
ཆོགས། །གང་བྱས་བཟོད་བཞེས་མཐུན་པའི་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །རྩྱུ་གངས་ཀྱི་རི་ཐོར་རྩ་
གཞོན་ཁུ་བ་ཡིས། །བྱུགས་འབྲེེ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་ཐོར་རབ་ཏུ་བཟིང། །བྱག་གཡས་བསམ་
འཕེལ་ནོར་བུ་གཡོན་པ་ཡིས། །མདའ་དར་མཛེས་པར་འཛིན་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །མཐོན་
མཐིང་དབུ་སྐྱའི་ཐོར་ཚུགས་སྟོ་སངས་མར། །རིན་ཆེན་ཅོད་པན་ཉི་རྩ་ལྟ་བུར་བཀ། །རེག་
འཇམ་ལྟ་རྩས་དར་དཀར་ལས་བྱུང་པའི། །ལྟ་བུ་ལྟ་བོས་བཟང་གསོལ་བ་ཁྲོད་ལ་
བསྟོད། །ཞབས་གཉིས་རྩ་བའི་མདངས་འཕྲོག་དབུལ་དཀར་ལྟམ། །མཛེས་པར་གསོལ་
བས་ལྟ་གཡག་དཀར་ཐོའི་སྟོང་། །རབ་འགྱིང་མཐུ་སྟོབས་དབང་བྱུག་དགེ་བསྟེན་ཆེ། །བཞག་
བྱག་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བཀྱ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཁོ་སྟོང་འགྱིང་བག་
གིས། །བཞུགས་ཤིང་ཆེ་ཡི་བྱམ་པས་དངོས་བྱུང་སྟོར། །མ་དེས་དུ་མར་ཤར་བའི་རོལ་བ་
ཡིས། །ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །གསེར་ཀྱི་རི་མཚུངས་གཉིས་འཕྱང་
དེགས་པའི་སྟོང་། །བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་མ་ལྟར་འབར་སྐྱེ་མདོག་སེར། །བ་དན་རིན་ཆེན་པར་བྱས་
འདོད་དགའི་དཔལ། །རྒྱས་པའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །སྐྱེ་མདོག་བད་རག་
མདངས་ལ་འཁུ་ལྡན་ཞིང་། །གཡས་གཡོན་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པས་འཕྲོ་ཀྱན་སྟུང། །རྟ་
དམར་ལ་ཆེབས་ལྟ་མོ་བཞི་ཡིས་བསྟོར། །དབང་གི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །མཐིང་
ནག་ཐུན་པའི་མདོག་ལྡན་བྱག་གཡས་ཀྱིས། །བ་དན་ཁ་(༡༩༥)ཐོ་གཡོན་ན་མདའ་གཞི་
འགོང་། །དར་སྟོན་གོས་དང་སྒ་བའི་ཁབ་ཚོག་གསོལ། །དཔའ་བའི་ཆས་བཟིང་རྟ་མཆོག་

སྤྲེལ་ནས་འཕྱོ། །ལྷ་མོ་གཉན་རྩེ་མཆོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི་ཆོགས། །གཉན་པོ་སྤྲེལ་བརྒྱ་བྲག་
ཅུའི་དམག་དབུང་བཅས། །མི་སྤྲེལ་མིང་གི་ལྷག་མར་སྤྲེལ་བྱེད་པའི། །དག་པོའི་ཕྱིན་ལས་
སྤྲེལ་བ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །དཀར་མེར་སྤྲེལ་དམར་བའི་མདངས་འཛིན་པའི། །ལྷ་གཉན་སྤྲེལ་
སྤྲེལ་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་ཅན། །ཆེ་ཡི་བྱམ་པས་དཔལ་སྤྲེལ་ལང་ཆོ་ཡི། །འཛེ་སྤྲེལ་བཅུན་མོ་
བཞི་ལ་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །སྤྲེལ་དང་མ་ཞོད་མཆོ་སྤྲེལ་རྒྱལ་མོ་དང་། །ཆེ་ཞོད་སྤྲེལ་མཆོ་
སྤྲེལ་རྒྱལ་མོ་བཞི། །ཐོགས་མེད་ལས་བསྤྲེལ་རང་རང་བཞོན་པའི་སྤྲེལ་། །མཛེས་འཛུམ་ལང་
ཆོའི་དཔལ་ཡོན་ཅན་ལ་བསྟོད། །གཞན་ཡང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཅན་ཅན་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི། །ཕོ་ཉ་
འཁོར་གཡོགས་ས་ཡི་རྒྱལ་གངས་ལྷོ། །གནས་ས་བར་སྤྲེལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁེངས་པ་ལ། །བདག་
ཅག་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །བྲེ་བྲག་བྲག་གིས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི་འབྲས། །མ་
ཆོས་གཡུར་དུ་བའི་སྤྲེལ་པའི་ཉིད། །དབང་མཛད་གཞི་བདག་མཐུ་སྤྲེལ་གཏོར་མངའ་
བ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་ཅག་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །རྒྱ་ཆེན་ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་
མདོ་ཁམས་སུ། །གནས་པའི་གཞི་བདག་ཡུལ་བདག་གོང་བདག་སོགས། །སྤྲེལ་བརྒྱུད་མཆོག་
དམན་གཙོ་དང་བྲན་གཡོག་བཅས། །མ་ལུས་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །རྩྱུ་
གངས་མེད་དེགས་པའི་དབུས་སུ་མཐུ་སྤྲེལ་པའི་ཀྱིས། །ཆེ་བཅན་དག་བསྟོན་ཡོན་ཏན་ཐེང་
བ་ཅན། །འཁོར་བཅས་བྲེ་བྲག་གནས་འདྲིའི་གཞི་བདག་དང་། །མདོ་ཁམས་སྤྲེལ་(༡༠ན)
གནས་སྤྲེལ་བརྒྱུད་མ་ལུས་པས། །པན་བདེའི་རྩ་ལག་གཅིག་ཕུ་སངས་རྒྱས་བསྟོན། །ནམ་
ཡང་མི་ཉམས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །རྩྱུའི་སྤྲེལ་པས་མཆོན་པའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
སོགས། །ཕྱོགས་མཆོམས་འཛིན་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བར་མཛོད། །ཁྱད་པར་མདོ་སྤྲེལ་
ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ། །རང་རང་དབང་བའི་ས་ཕྱོགས་ཡུལ་རྣམས་སུ། །དམག་འཁྲུག་སྤྲེལ་
གོ་ལོ་ཉེས་ནད་རིམས་སོགས། །ཉེས་པ་ཀྱན་སྤྲེལ་ཉལ་ཏུ་བདེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ། །གཞོད་འཆའི་
བསམ་པ་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་སྤྲེལ་ནས། །བྲེལ་དང་སྤྲེལ་རྩེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ། །ཕ་མས་བྱ་ཆ་བཞིན་དུ་ཉེར་བསྐྱེད་སྟེ། །དགེ་ལེགས་སྤྱན་རློན་གསུམ་མ་ལུས་འབྱུང་
བར་མཛོད། །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་འགྲོ་འོང་དང་། །གནས་འདུག་སྤྱིད་ལམ་
གང་དང་གང་དུ་ཡང་། །ཀོ་ལོང་མི་དབྱེས་རིགས་རྣམས་ཉག་སྤངས་ཏེ། །དགའ་བའི་ཐུགས་
ཀྱིས་མཐུན་རྒྱུན་སྤེལ་བར་མཛོད། །སྤྱི་ནང་ཉེར་འཆེ་ཞི་ཞིང་མཁོ་དགུའི་འབྱོར། །ཀུན་རྒྱས་
དམ་ཚུས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དུ། །དབང་བླ་ལས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་རྣམས། །མ་
ཐོགས་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཅལ་དབྱང་སྤྱིད་ཅིག །དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་དང་། །མ་
རྟོན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོངས་བཤགས། །གནས་གཞན་ནས་མགོན་
དུ་བྱོན་པའི་གཞི་བདག་རྣམས་བརྗེ་སྤྱུངས་གཤེགས་གསོལ་བཟླ་ཤེས་སོགས་མཐུག་ཆོག་
སྤྱི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་ཉག་སྤངས་གི་གཞི་བདག་ལྷ་ཆེན་པོ་བཞག་བླ་ཆེའི་གསོལ་མཚོད་པོ་ཆེན་པོ་
རོས་མཛད་ཟེར་བ་ཞིག་དང་བཅས་ཡིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཡར་འདུག་པ་ནས་ལེགས་ཆ་གང་ཡིན་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་(༡༠བ)
བསྐྱེད་ཏེ་འགལ་འདྲེ་མེད་པའི་ཐུགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་གཞི་བདག་ཆང་མ་འབྱུང་བའི་གསོལ་
མཚོད་འབྱེར་བའི་བར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མི་ཉག་སྤངས་གི་སའི་ཆར་སྐྱར་བའོ། །

༥ མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་འཛད་པ་མེད་པའི་གཏེར། །རྩ་བརྒྱད་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་
འཁོར་ལྟ། །མཁའ་འགྲོར་བཅས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་བདུད་ཅིའི་ཆར། །དེང་འདིར་དགེ་ལེགས་
རྒྱས་པའི་དབྱིད་དུ་སོབ། །རབ་ཞི་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་བྲལ་བའི་མཁའ། །གཏུམ་བླ་ཁོ་
བོའི་གར་ཀྱིས་མཛོན་འབྱིང་བ། །ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་སྟོན་པོ་གསང་ལུམ་སོགས། །མ་ལུས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས། །བྱད་པར་འོད་དཔག་མེད་མགོན་ཡེ་ཤེས་
ཅལ། །སྤང་སྤྱིད་དེགས་པའི་གཙུག་ན་ཆེ་བའི་ལྟར། །ཡོངས་བཞེངས་རྩི་རྩི་གཤགས་ལྟན་
འཁོར་དང་བཅས། །མ་ཐོགས་རིངས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མིག་སྤྱན་རི་བོར་
དུས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །འབྱུང་འབྱེད་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱ་ཅན། །གནས་ས་བར་སྤང་གང་བའི་
དེགས་པའི་དབྱང་། །གངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འདིགས་རུང་

དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོར་ཉིང་འཛིན་གྱི། །རོལ་བ་ལས་ཤར་རམ་བཟིན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །བད་
ཉི་དག་བགེགས་བསྐྱེད་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་། །དགྲེས་པ་ཆེན་པོས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་
གསོལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ་གྱི་མཆོད་ཡོན་དང་། །རྣམ་བཤའི་མེ་ཏོག་དྲི་བཟང་
བསྐྱེགས་པའི་དུད། །གསལ་འཆར་ནོར་བུའི་འོད་སྟགས་སྤང་གསལ་འབར། །དྲི་མཆོག་
བྱུག་པའི་ངད་ལྡང་རོ་བརྒྱ་ཡི། །ཞལ་ཟས་ལྷན་པོའི་མཆོད་ཆར་སྤངས་པ་དང་། །ཡིད་འོང་
སྟན་པའི་རོལ་མོས་སྤིང་བ་(༩༡ན)གསུམ། །འདར་བྱེད་བྱི་ཡི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ལགས་
ན། །བཞེས་ཉེ་ཞི་རྒྱས་དབང་གི་ཐིན་ལས་མཛོད། །དམར་ཆེན་ཁྲག་གི་ཨ་རྒྱུ་དབང་པོ་
ལྷའི། །མེ་ཏོག་དོད་ལྡན་འཁྲིག་པས་བར་སྤང་གང་། །ཤ་ཆེན་དུད་སྤྲིན་ཆེལ་ཆེན་རྒྱ་མཆོ་
ལྷར། །འབྲེལ་བར་རོ་སྤྲེའི་སྟོང་བུ་སྤར་བའི་སྟོན། །མཁྲིས་པའི་དྲི་ཆབ་ལྷན་པོ་ལྷར་སྤངས་
པའི། །ཤ་རུས་ཞལ་ཟས་རྐང་སྤིང་ཐོད་རྩ་སྟགས། །རམ་བཟིན་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་
བ། །འབྲུལ་གྱི་བྲག་པོའི་ཐིན་ལས་མ་ལུས་སྤྱབས། །མཁའ་དབྱིངས་སྤྱུ་མའི་བྲ་བ་ཡན་ལག་
དང་། །དབང་པོ་ལྷ་ལྷེར་གྲེས་པས་ཡོངས་སུ་བྲབ། །བར་སྤང་ལང་ལིང་གར་གྱིས་འགོངས་
བྱེད་པའི། །བྲ་ནག་མཚུ་སྟེར་རྟོན་པོས་དག་སྟོག་གཅོད། །སྤྲར་མཁྱོགས་ཏྲ་དང་མ་ཉེ་འདོད་
འཛིའི་བ། །སྟག་གཟིག་དེད་སྟགས་གཅན་གཟན་ས་གཞི་བྲབ། །རང་སྤང་སྤ་བའི་གོ་ཆ་
བཅན་པོ་དང་། །དག་འཛོམས་རྣོ་རང་མཆོན་ཆ་སྤྲ་ཆོགས་བ། །མཛེས་བཟིན་རྒྱན་ཆ་ལྷ་བ་
སྤྱབ་གོས་བཟང་དང་། །རི་རབ་སྤིང་བཞི་སྤིང་ཐན་འདོད་ཡོན་ལ། །མདོར་ན་སྤིང་ན་དགོས་
པའི་སྤན་སྤམ་ཆོགས། །མ་ལུས་ཡིད་གྱིས་སྤུལ་ཉེ་འབྲུལ་བར་བགྱི། །སྟོང་གསུམ་ལྷར་
ཡངས་ལྷནྱའི་སྟོད་རྣམས་སུ། །ལྷན་པོ་ལྷར་སྤངས་ཤ་ཁྲག་གཏོར་མ་དང་། །ཁྲག་ཆང་བདུད་
ཅིའི་བརྟུང་བ་མཆོར་འབྲེལ་བ། །འབྲུལ་གྱི་དགྲེས་པ་ཆེན་པོས་བཞེས་སུ་གསོལ། །སྤུལ་བྱང་
བདེ་བ་ཆེལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་བུ་ལྷར་སྟོང་བའི་བྱིར། །ཁྲོ་ཆགས་
གར་དགྲའི་ཉམས་གྱིས་རྣམ་རོལ་བ། །རྒྱལ་ཆེན་སྤྱུ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །དག་

བགེགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲིམས་(༡༧)རྒྱུན་གཞུང་ལྟར། །འབྲུངས་པས་སྤྱོད་པའི་ཁ་དོག་མེ་ལྷར་
འབར། །རྣལ་འབྱོར་བྱ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་དམ་ཆོག་ཅན། །དོ་རྩེ་གྲགས་ལྡན་འཁོར་དང་བཅས་
ལ་བསྟོད། །རྩུ་འབྲུལ་ཤྲགས་ལྡན་རྟ་མཆོག་ནག་པོའི་སྟེང་། །རྣམ་མང་སྤྱུལ་པའི་རོལ་
པ་མཐའ་གྲས་པས། །ཐིན་ལས་ཐོགས་མེད་སྤྱབ་མཛད་ཤིང་བྱ་ཅན། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །མཐུ་སྟོབས་ཅེ་བརྒྱའི་དོ་རྩེ་རབ་གདེངས་པའི། །བསྟན་སྤྱང་
དབང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །མཆོད་བསྟོད་ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་བསྐྱེད་ལགས་
ན། །མ་གཤེད་མ་གཤེད་སྟོན་གྱི་ཐ་ཆོག་དགོངས། །པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ཞུ་སེར་
འཆང་བའི་བསྟན། །དེ་འཛིན་དམ་པ་དགེ་འདུན་སྟེ་དང་བཅས། །སྲིད་མཐར་རབ་བརྟན་
བཤད་སྤྱབ་ཐིན་ལས་ཀྱིས། །ཁོར་འཛིན་དགའ་མའི་མངལ་ཀུན་གང་བར་མཛོད། །འཛིག་
རྟེན་ཁམས་སུ་དུས་ཀྱི་ཆད་པ་ཡི། །ནད་མཆོན་ལོ་ཉིས་མི་ཉེས་སྤྱད་པ་ཀུན། །ཞི་ཞིང་
དཔལ་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་དབྱར་དུས་ཀྱི། །རྒྱ་པོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཁྱད་
པར་བདག་གིས་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ། །དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་འཁྱེད་པའི་དབྱ་བགེགས་
ཆོགས། །གང་འཆམས་བྲག་པོའི་ཆད་པས་བརྒྱག་པ་དང་། །མི་འདོད་ཉེ་བར་འཆོ་ཀུན་
ཞི་བར་མཛོད། །དཔག་བསམ་ཤིང་དང་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། །གནས་སྐབས་རེ་བའི་
འབྲས་བུ་རི་སྟོད་སྟོལ། །མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རེག་པ་ཡི། །ཐིན་ལས་མ་ཐོགས་
ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འབྲས་སྤྱངས་འདུལ་བ་སྟོབ་དཔོན་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་
གནས་རྒྱུད་དབྱ་ལྟ་སྤྱོད་གཅིག་དང་། དགའ་གདོང་གནས་(༡༩ན)སྤྱང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་མཆོད་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་
ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཤུའི་དགེ་སྟོང་ཆོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ལྷན་བྱུང་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཀུན་བྱུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ཉིད་
ལས། །ཁོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྲུང་དཔའ་པོ་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས། །དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་
ཉེས་པས་སྦྱོངས། །སྤྱང་སྲིད་བྲགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་བྱ། །མཐུ་སྟོབས་གསེར་གྱི་འཁོར་

ལོའི་རྒྱལ་ཐབས་ཅན། །ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་རེ་བ་ཀྱན་སྐྱོང་བའི། །བཅན་ཤོད་དམག་དཔོན་
རོལ་བ་སྐྱབ་དུན་དང་། །བྱད་པར་དུས་ཀྱི་མེ་མེ་ལྷ་ར་འབར་བའི། །བ་དན་དམར་པོས་དག་
སྒོག་སྐྱད་ཅིག་ཉིད། །འཕྲོག་བྱེད་བཤགས་པ་ཆེན་པོ་ཅེ་ཏུ་དམར་བ། །རྣམ་མང་འཁོར་ཆོགས་
རྒྱ་མཆོར་བཅས་པ་རྣམས། །རྩམ་བཞིན་ཟངས་ཐང་དམར་པོའི་པོ་བྲང་སོགས། །གར་
བཞུགས་གནས་ནས་སྐྱོན་འདྲེན་བསྐྱལ་ལགས་ན། །མི་བཟད་དྲག་པོར་འཁྲིགས་པའི་ཆར་
སྒྲིན་སྐྱོང་། །སྒོག་དམར་འབྲུག་བཞིན་སྐྱར་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་དུ་འཛིགས་རུང་
དུར་ཁོད་ཆེན་པོའི་དབུས། །ཤུག་ལོངས་སྐྱོད་མཐུན་པའི་དམ་རྩམ་ཆོགས། །གཞོད་སྐྱོན་
འཁོར་བཅས་ཆེད་དུ་བཤམས་ལགས་ཀྱི། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་དགེས་པའི་ཞལ་སྐྱོན་
ཅིག །དབང་ཆེན་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་རུ་ཀམ། །དཔང་དུ་ལེགས་བཞུགས་རྣལ་འབྱོར་བདག་
ཅག་གིས། །རྟག་དུ་མཆོད་བསྟོད་མི་གཡེལ་སྤང་མ་ཁོད། །ཕྱིན་ལས་ཡོངས་མེད་སྐྱབ་
པའི་དམ་མ་གཡེལ། །ཁྲག་གི་ཨ་རྒྱུ་དབང་པོའི་མེ་ཏོག་དང་། །ཤེས་ཆེན་གསུང་དུད་ལྷན་ཆེན་
སྐྱོན་མེ་སྤར། །མཁྲིས་པའི་བྱུག་པ་ཤེས་རི་ལྷ་ར་སྤངས། །སྤྲོ་ཆོགས་(༡༣བ)རོལ་མའི་སྤྲོ་
དབྱངས་ས་གཞི་འགོངས། །རྒྱུད་ལྷ་ར་སྤང་མཁྲོགས་རྟ་དང་གཡག་ཤོད་ཆོགས། །ཤེས་རྒྱས་
ལུག་དང་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བ། །ཁོ་གཏུམ་གཅན་གཟན་ཁྲིན་ག་རྩམས་ཤིང་འདུར། །མཛེས་
པའི་གར་སྐྱར་མོན་བྱ་སྐྱོ་གསེང་འབག །སྤྲོ་བརྟན་གོ་ཁབ་རྩོད་ར་མཆོན་ཆ་དང་། །རྒྱལ་བའི་
རུ་མཆོན་བ་དན་གནམ་དུ་བསྐྱེད། །མཛེས་དང་བཞིན་པའི་ཆ་ལུགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི། །གོས་
བཟང་རུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་རྒྱན། །སག་ཐེབ་མིག་སྐྱོན་མདངས་འཕྲོག་སྤགས་ནག་ལྷ། །ཕྱི་
ནང་རྟེན་དང་གསང་བ་འདུ་བའི་རྩམ། །སྤྲོ་རྩོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ། །མཐུན་པའི་
དམ་རྩམ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤགས་དམ་བསྐྱང་། །གཞན་ཡང་གླིང་བཞི་གླིང་སྤན་ཉི་ཁྲ་དང་། །རི་
རབ་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་རིན་ཆེན་བདུན། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྐྱལ་ལྷ་མའི་དཔལ་འབྱོར་
སོགས། །རབ་འབྲུམས་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཤུག་རུས་པའི་གཏོར་མ་

རི་ལྷར་མཐོ། །ཅ་བརྒྱད་སྟོང་ལྷར་བདུད་ཅི་མཚོ་ལྷར་འབྲེལ། །དམར་ཆེན་རྟ་རྩ་ལོ་ལྷར་
སྟོངས་པ། །བཅན་ཚོད་དམག་དཔོན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབྲེལ། །སྤར་བཅའ་ཕྱིན་ལས་
བསྐྱབས་པའི་གཏང་རག་དང་། །ད་བཅའ་ལས་ཀྱི་ཉེན་དུ་དབྱེས་པར་བཞེས། །ཉམས་ཆག་
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ཆོགས། །སྟོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་བཞགས་པར་
བཀྱི། །མཐུ་སྟོབས་དྲག་པོར་འབར་བའི་མེ་དཔུང་གིས། །ལོག་འབྲེན་དབྱ་བགགས་ལྷ་མིན་
སུམ་བཅེགས་གྲོང་། །ཐལ་བར་སྲེག་བྱེད་གཙུག་ན་རྩ་བའི་ལྷ། །བཅན་ཚོད་དམག་དཔོན་
འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །ཞེ་སྤང་འབར་བའི་སྤང་མིག་བལྟས་ཅམ་གྱིས། །བདུད་སྟེའི་
(༩༣ན)སྟོག་འཕྲོགས་གནོད་སྦྱིན་བཞག་པ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་དཔག་བསམ་
དབང་། །ཅེའུ་དམར་དེགས་པའི་སྟེ་དཔོན་འཁོར་བཅས་བསྟོད། །བདག་གིས་མ་ཆང་མེད་
དགྲའི་མཆོད་པ་བཞགས། །བསྟོད་བསྐྱལ་སྟུན་ཅིང་གདུང་བའི་དབྱངས་སུ་ལེན། །འདའ་
དཀའ་རྩེ་རྩེའི་དམ་ཆོག་གཅེས་པར་བསྐྱངས། །པན་བདེའི་ལྷག་བསམ་རྩ་བའི་རྩེས་འགྲོ་
བས། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་བསྐྱལ་ལོ་མཐུ་མ་རྒྱུང་། །པོས་པའི་ཆོན་ཆོས་སྤྱོད་སྟུན་མ་
ས། །ཐད་པའི་ཆོན་བཅན་ཚོད་བང་མ་བྲལ། །བསྟན་པའི་ཆོན་ལྷ་ཁྲོད་སྟོང་མ་རིང་། །འཛིག་
དུས་མེ་ལྷར་འབར་བའི་རུ་མཚོན་གྱིས། །ནམ་མཁའི་ཁོ་ལག་ཡོངས་འགོངས་སྟེ་བརྒྱད་
དཔུང་། །ཁོ་གཏུམ་སྟོག་ལ་རྩམས་པའི་འཕྲོག་བྱེད་བཞེན། །དྲག་ཤུལ་མི་བཟད་ཆོ་འཕྲུལ་
སྟོ་ཆོགས་གྱིས། །ལོག་པར་འཁྱུ་བའི་སེམས་འཆང་དབྱ་དང་བགགས། །རི་སྟེད་ལོ་རྩ་
ཞག་རུ་མ་འཛོག་པར། །གང་འཆམས་དྲག་པོའི་ཆད་པས་མིང་གི་མཐར། །བསྐྱལ་ཉེ་སྟོང་
ཁག་རོན་མོ་ཞལ་དུ་བྱོངས། །སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བསྐྱལ་བཟང་གི་རྣམ་འབྲེན་
བཞེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེ། །བོད་ཡུལ་གྱུ་འཛོན་པོ་རྣམས་འགོད་དེ། །ཕྱིན་
ལས་བགགས་མེད་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛོད། །གཞན་ཡང་བདག་ཅག་འགལ་རྒྱུན་མི་
མཐུན་སྟོགས། །ཀུན་ཞི་ཆོ་བསོད་སྟོབས་འབྱོར་དབང་ཐུག་སོགས། །བསམ་དོན་གསེར་

གྱི་འབྲས་བཟང་གཡུར་བ་བས། །དགེ་ལེགས་དགའ་སྟོན་ཏྲ་ཏྲ་ས་པར་མཛོད། །ཐུབ་
བསྟན་གདུགས་དཀར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲར། །བསྐྱེད་བའི་གྱིབ་མ་རྒྱུ་པོར་འབྲིལ་བ་
ཡིས། །ལུས་ཅན་(༩༣བ)སྟོགས་མའི་ཆ་གདུང་ཡོངས་བསལ་ཏེ། །དགའ་སྦྱིད་བསེལ་བའི་
ཆོར་བར་ཏྲ་ཏྲ་སྟོར་མཛོད། །མདོར་ན་སྤྱད་བར་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཞིན། །དགོས་འདོད་
ནམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་བས། །རེ་བ་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་དབྱངས། །ཕྱོགས་
དུས་ཀྱན་ཏྲ་བྲབ་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་དད་གཏོར་ལྷག་བསམ་གྱི་ནོར་ཅན་སྦྱེད་ཕྱེད་གུན་
བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་གནོད་སྤྱིན་ཅེ་ཏུ་དམར་པོ་ལ་གསོལ་མཆོད་ཕྱིན་བཅོལ་བསྐྱེད་སོགས་དོན་ཆང་བ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྦོང་ཆོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མི་ཉག་སྤྱང་གི་སའི་ཆར་སྤྱར་བའི་
ཡི་གེ་པ་ནི་བྱུང་ཡིག་ཆངས་སྦྱེས་སྒོ་ལྟོན། །

༥ གར་གྱི་དབང་ལྷག་སྤྱང་བ་མཐའ་ལས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མའི་ནམ་རོལ་སྤྱན་པའི་
སྤྱར། །རབ་བཞེངས་ཁྲག་འཐུང་དབང་པོ་ཏྲ་ཡི་ལྷ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་
གཤེགས་སུ་གསོལ། །སྟོ་ཕྱོགས་མཐར་ཕྱེད་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིར་ནས། །འཆི་བདག་ལས་
གྱི་གཤིན་ཇི་ཕྱི་ནང་གསང་། །ཅ་སྤྱུ་དང་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་སོགས། །འཁོར་བཅས་
སོགས་པ་མེད་པར་གནས་འདིར་གཤེགས། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་ལུམ་ཆངས་སྤྱས་དག་གི་ལྷ། །མ་
རུངས་གཤེད་དུ་བྲག་མོར་ཁྲོས་པའི་གཟུགས། །འདོད་ཁམས་དབང་སྤྱུར་དམག་དང་ཐོར་
གྱི་རྒྱལ། །འཁོར་བཅས་སོགས་པ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཡིད་འོང་སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་ལྷ་ཡི་ལུལ། །བྲག་དམར་སྤྱན་པོ་ཁྲོས་འབྲེལ་པོ་བྲང་ནས། །གནོད་སྤྱིན་བསྟན་སྤྱང་
ཆེན་པོ་བསེལ་བྲབ་ཅན། །འཁོར་བཅས་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རིགས་
ལྷའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བརྒྱད་ཇི་པོ་རུ། །རྒྱལ་ཆེན་སྤྱུ་ལྷར་ནམ་རོལ་བྲག་ལྷལ་ཆེ། །སྒོན་པོ་གསང་
ལུམ་རུ་འབྲེན་སྟེ་བཞེད་དབྱང་། །གངས་མེད་(༩༤ན)འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གནས་འདིར་
གཤེགས། །རབ་དམར་བ་དན་རྟོན་པོ་སྟོ་སངས་དབྱིངས། །འཐུར་བས་བྲེགས་པའི་དབྱང་

གི་རུ་འདྲེན་གཙོ། །གཞོན་སྤྱི་ཅེ་འུ་དམར་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །ཐོགས་མེད་ཏྲ་མཚོ་ག་
ཤུགས་ཀྱིས་འདིར་གཤེགས་ཤིག །འབྲུམ་ཕྱག་རྒྱ་བའི་ཁུ་བས་བྱུགས་པ་ཡི། །གངས་ཀྱི་རི་
མཚུངས་སྟོག་བདག་ཆངས་པ་ཆེ། །སྤྱལ་པ་ཡང་སྤྱལ་ནམ་མང་འཁོར་དང་བཅས། །གནས་
འདིར་དགེས་པ་ཆེན་པོས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མཐིང་ནག་ཐུན་པའི་གོས་ཅན་གཡས་
པ་ཡི། །ཁྱོ་ལྷའི་ཐོ་བས་ལོག་འདྲེན་ཆེག་མེད་དུ། །གཞོམ་མཛད་དགོ་བསྟེན་ཆེན་པོ་རྟོ་
རྟེ་ལེགས། །མཆེད་འཁོར་དབྱང་དང་བཅས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བཟླ་ས་སྤྱི་རྩེ་
ཉིང་འཛིན་སྤྱི་ལེགས་མ་ཡི་ཟུར་མིག་གིས། །མཐོན་དུ་ཉེར་བཀྱག་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་མའི་
ཆོགས། །མདུན་དུ་རང་རང་དགེས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་། །བཞུགས་ལ་རེ་བའི་དངོས་གྲུབ་
སྤྱལ་དུ་གསོལ། །མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དངས་པའི། །བསྟན་སྤྱང་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ལ། །དགེས་པའི་དམ་ཚུས་འབྲུམ་བ་ནི། །མཆོད་ཡོན་ལྷ་ཡི་ཁུས་ཆབ་དང་། །ནམ་བཀྱའི་
མེ་ཉོག་དྲི་ཞིམ་སྟོས། །སྤྱང་གསལ་མར་མེ་བྱུག་པའི་རྩས། །རོ་བརྒྱའི་བཟའ་བདུང་སྟན་
འཛེབས་སྤྱ། །འདོད་ཡོན་ནམ་ལྷའི་མཆོད་ཆོགས་སྤྱིན། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནམ་རོལ་
བཞིན། །རབ་འབྲུམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཁྲིགས། །དག་བགེགས་བསྐྱེད་པའི་དབང་
པོ་ལ། །ཁྲག་ཞག་མཁྲིས་པ་འཁྲིལ་བའི་མཆོ། །(༩༥བ)ཁུན་ཆེན་མར་མེ་གསུང་ཆེན་
དུད། །ཀྱང་གླིང་ཐོད་རྩ་ལ་སོགས་པ། །ཕྱི་ནང་ཉེར་སྤྱོད་མཆོད་པའི་ཆོགས། །དགེས་པ་ཆེན་
པོས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཞི་ཕྱི་རྣམ་སྤྱེ་ལ་ས་པ་རི་སྤྱི་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས། །འཕྲུལ་བར་བརྟོད། །གཞན་
ཡང་བསྟན་སྤྱང་འཁོར་བཅས་ལ། །རི་རབ་གླིང་དང་གླིང་ཕན་བརྒྱད། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ཕུན་
སུམ་ཆོགས། །བཟང་ཞིང་འབྱོར་པ་མ་ལུས་འབྲུལ། །སྤྱར་མཐོགས་ཏྲ་དང་གཡག་གོད་
དང་། །མཚུ་སྟེར་རྟོ་རང་བྱ་དང་ལུག །འཕྲོག་བྱེད་ཁྱི་ནག་གཅན་གཟན་སོགས། །མཛེས་
བརྗིད་མཉེས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཆོགས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟོན་དང་རྩས། །མ་ལུས་དངོས་
བཤམས་ཡིད་སྤྱལ་པས། །བསྟན་སྤྱང་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །ཉམས་ཆག་

མ་ལུས་དག་གྱུར་ཅིག། སྤྱོད་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཐོད་པའི་སྟོད། །ཡེ་ཤེས་ཤིང་བདུད་ཅི་
ལྟར། །ཁྱེ་བའི་དམ་ཅན་གཏོར་མ་དང་། །སྤྲོ་རྟ་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོ་བཞེས། །གོང་གི་སྤགས་
གཤམ་དུ། ཨི་དྲི་བ་ལི་རྩ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། །སྤགས་དེའི་མཐར་འབྱུང་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་འབྲུལ།
འཛིགས་རུང་གར་དགྲའི་ཉམས་ལྡན་ཁོ་རྒྱལ་སྤྱ། །དག་སྤགས་འབྲུག་སྟོང་ལྷིང་བ་ལྟ་བུའི་
གསུང་། །ཀུན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྩོགས་དབང་ཆེན་ཐུགས། །སྟོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་
བསྟོད་པར་བཀྲ། །སྟེ་འགོ་སྟོག་འགོག་དགོ་སྟོག་ཤིག་ཤིན་འབྲེད་པའི། །གཤེན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་
ནང་གསང་བ་གསུམ། །དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་རེ་མ་ཏྲི། །གནས་གསུམ་མཁའ་
འགོར་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བཀྲ། །མཐུ་སྟོབས་འཛིག་དུས་མེ་ལྟར་འབར་བའི་རྩལ། །ལོག་
འཛེན་གཤེད་དུ་རབ་འཁྲུག་བསེ་(༩༥ན)ཁབ་ཅན། །སྟོག་བདག་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱ་ལྷ་འཛིགས་
བྲེད་ཆེ། །ཅེ་ཏུ་དམར་དེགས་པའི་དབྱང་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྟེ་བརྒྱད་ཡོངས་ལ་དབང་
སྤྱར་གྱི་རྟར། །ལྷ་ཆེན་ཆངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། །དཔལ་རྩལ་ཐོག་གི་ཤུགས་འཆང་
དོ་རྩེ་ལེགས། །རྣམ་མང་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །བསྟན་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་
ལྡན་སྤྱང་མ་དང་། །དེགས་པའི་ལྷ་ཆེན་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །བྲུ་གཅིག་མ་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ། །རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྤྱང་སྟོབ་མཛོད། །མི་དང་མི་མིན་
ཕྱི་ནང་འཆོ་བ་ཀུན། །ཞི་ཞིང་ལེགས་ཆོགས་དབྱར་གྱི་ཚུ་ལྟར་འཕེལ། །དགོས་པའི་དོན་
འབྲུག་ཁ་སྟོར་བདུན་ལྡན་གྱི། །གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་འཐོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །དེ་རྩིས་གཏང་
རག་གི་མཆོད་བསྟོད་ནོངས་བཤགས་གཤེགས་གསོལ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་བས་མཐའ་བརྒྱན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་
བ་སྤྱ་སྟེ་འཕགས་མཆོག་ཆོ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་གོང་གསལ་ཡི་དམ་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་འབྲེར་བདེ་
ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟུལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྟུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ མི་འགྱུར་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱེདས། །སྤྱོ་གས་རོལ་མོ་འཁྲོལ་བའི་ཆོ་འབྲུལ་
ལས། །སྤྱང་སྤྱིད་དེགས་པའི་རྩེ་ཤིང་དག་ལྟེ་ལྟེ། །ཕྱིན་ལས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་

ལ་བསྟོད། །འདིར་གཤེགས་དགེས་པའི་གདན་སྟེང་བག་པོ་ལ། །ཉེར་སྤྱོད་འདོད་ཡོན་
ནམ་ལྔ་ཕྱི་དང་ནང་། །གསང་བའི་རྟེན་དང་མཉེས་བྱེད་མཁོ་བའི་ཇུས། །སྤྲོད་རྒྱ་གཏོར་
མའི་ཆོགས་ནམས་འབུལ་གྱི་བཞེས། །རྣལ་(༡༥བ)འཕྱོར་རེ་བ་ཀུན་སྦྱོལ་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །བསྟན་སྤང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །བསྟོད་ཅིང་བསྐྱེད་པོ་སྤྲོད་ལས་
ནམ་པ་བཞི། །མ་ཐོགས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབྱུང་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དད་གཏོར་ལྷག་བསམ་
གྱི་ནོར་བུས་ལྷག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀུན་བསྟོད་ནམས་དར་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཤུགས་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་
ཆུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ དུན་ཆོགས་ཉམས་སུ་དགའ་བ་སྤྲོད་གྱི་སྤོངས། །རིན་ཆེན་པོ་བྱང་བཞུགས་སྤྱོད་
མོས་ཆལ། །སུམ་ཅེན་ཡུལ་སར་འབྲུན་བཟོད་གནས་མཆོག་ན། །གསང་མཆོན་དོ་རྩེ་གཡུ་
པོ་སྤྲོད་གཅིག་མ། །ཤེལ་དཀར་མདངས་འཛིན་གཟེ་བཞིན་ཕྱང་པོར་འཆོར། །མཛེས་པའི་ན་
བཟའ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །ཤ་བ་ལ་སོགས་མ་ངས་བཞོན་པའི་སྟེང་། །སྤྲོད་མདང་
དར་གཡལ་མོས་དངོས་བྱུང་འབྱུགས། །འཛོ་སྤྲོད་ཡིད་འཕྲོག་རི་དྲགས་མིག་ཅན་མ། །སྤྲོད་
བཅུན་ལ་སོགས་བྱངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས། །སྤྲོད་གྱི་ཐ་ཆོག་དགོངས་ལ་མདུན་གྱི་
གཞིར། །མ་ཐོགས་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མཛེས་ལྷན་མིག་གི་བདུད་
ཅི་གཟུགས་མཆོག་དང་། །སྤྲོད་འཛེབས་སྤྱོད་བྱངས་རོལ་མོ་འབྱུག་ལྟར་ལྷིང་། །བྱི་བཟང་སྤྲོད་
ངད་ཤིང་སྤྲོད་དུད་པ་འབུལ། །རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ལྷག་སྤང་བཟའ་བཅའ་བཏུང་། །རི་རབ་ལྟར་
མཐོ་སྤྲོད་ཆོགས་གོས་བཟང་ནམས། །དབྱུང་སྤྲོད་ཆུ་འཛིན་བཞིན་དུ་ལང་ལིང་གཡོ། །འབྱུ་
གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་དམ་ཇུས་གཏོར་མ་ནི། །གཡུས་བརྒྱན་བདུད་ཅི་རྒྱ་མཆོར་སྤྱངས་
བས་མཆོད། །མེ་ལོང་དར་སྤྲོད་བརྒྱན་པའི་མདང་མོ་སོགས། །བྱི་ནང་རྟེན་ཇུས་མདོར་ན་
མཁོ་བའི་ཇུས། །མ་ཆང་མེད་དགྲའི་འཕྱོར་པ་རི་(༡༦ན)སྤྲོད་ཀུན། །འབུལ་པོ་བྱུགས་དམ་
དབྱིངས་སུ་སྤོང་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀུན་སྤྲོས་པས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྣམ་དག་ནམ་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་སྤྱིག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

མཁའ་བཞིན་དུ་རི་བུལ་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བས་བསྐྱེད་བའི་ནོངས་པ་ཀུན། །མཐོལ་ལོ་
བཤགས་སོ་ཆངས་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །སྤྲིན་ལེགས་ལྷ་ན་སྦྱག་པ་ཡིད་གྱི་མཁར། །མཛེས་
གྱུར་འཇའ་ཆོན་བཞིན་དུ་དག་ཅིང་གསལ། །མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པ་དབག་དཀའ་སྦྲན་མེད་
གཙོ། །སྤྲ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ཆོས་
བཞིན་སྦྱོད་པ་ལ། །ཕྱི་ནང་ཉར་འཆེ་ཞི་ཞིང་ལེགས་ཆོགས་ཀུན། །འབད་མེད་འབྲུབ་ཅིང་
སྟོན་གྱི་གཡུང་དམ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་གྲོགས་མཛད་གསོལ། །དེ་ནས།
མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་གསོལ་དང་། རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གསོལ་
བ་སོགས་སྦྱི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་བ་འདི་ནི་ཤོ་མོ་མ་རྩར་སྦྱེ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དཔེན་གནས་གསར་བསྐྱེད་གྱི་
གནས་རིའི་གཞི་བདག་ལ་གསོལ་མཆོད་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
མི་ཉག་སྐྱང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༥ མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་བའི་ལུས་སྤྲ་ཅན། །མཐོ་རིས་སྤྲིན་ལེགས་ཁེངས་འཕྲོག་
སྦྲན་མོ་སོགས། །གཞི་འདིར་མངའ་མཛད་གནས་བདག་འཁོར་བཅས་ལ། །དགྱེས་པ་སྦྱེད་
ཆེད་མཐུན་རྫས་འབྲུལ་བ་ནི། །སྤྲིན་ན་མཁོ་དགའི་འབྱོར་པ་མ་ཆང་མེད། །སྤྲ་ཆོགས་འཕྲུར་
བྱར་སྦྱངས་བའི་སྤྲིན་སྟོབས། །ཉར་འཆེ་ཞི་ལ་མཐུན་སྤྲིན་བསམ་དོན་རྣམས། །སྦྱབ་སྦྱང་
རི་ལྟར་རྒྱས་པའི་སྤྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་དགར་ཐར་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོན་ཁར་གནས་བདག་
(༡༩བ)ལ་གསོལ་མཆོད་ཉུང་དུ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་འདུག་ཅེས་སྦྱེད་བྱེད་ནས་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་
སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། །

༦ རྒྱལ་ཀུན་གསང་བ་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །མཐུ་སྟོབས་ཟ་མ་ཉིག་ཏུ་
སྦྱངས་པའི་མཛོད། །བྱག་ན་དོ་རྩེ་འབར་བའི་ལྷ་མཆོག་ཆེས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་བྲུབ་
མ་ལུས་དིང་འདིར་སྟོལ། །གདོད་ནས་ཞི་བ་ཀུན་བྲུབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྤྲ་ཆོགས་ཆོ་
འཕྲུལ་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ལྟར། །སྟོན་མཛད་རིང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་མཐུ་ཆེན་གཙོ། །བཀའ་

ཉན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སྤྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ཉི་མ་འབྲུམ་ཐྱག་
 གིས། །འཇུག་བཞིན་མདོག་དམར་འཆར་བའི་ཡོད་ཟེར་ཅན། །དཔའ་བོ་གཡུལ་ཞུགས་
 ཆས་སྤྲུམ་བྲག་དམར་བ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཁོར་
 འདས་དབང་སྤྱར་བརྒྱ་སྤྲུ་སོགས། །བྱིན་རྒྱལས་གཏེར་གྱིར་དངོས་བརྒྱད་ཆ་མ་དང་། །ཡི་
 དམ་ཞི་ཁྲིའི་དམ་ཆོག་རྗེས་དགོངས་ལ། །ཐོགས་མེད་འདིར་གཤེགས་དགེས་པའི་གདན་
 ལ་བཞུགས། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་ལྷ་ཆུང་ཆུན་ལྟར་སྤྲེངས། །དབང་ལྡེའི་མེ་ཏོག་དྲི་
 ཞིམ་བདུག་སྒོས་འཇུག། །སྤང་གསལ་སྒྲོན་མེ་དྲི་བཟང་བྲུག་པ་དང་། །རོ་བདའི་ཟས་མཆོག་
 ལྷ་ཆོགས་རོལ་མོ་ལྷིར། །ཤ་ཁྲག་འབྲུ་སྤྲེའི་གཏོར་མ་རི་ལྟར་མཐོ། །ཅ་བརྒྱད་སྒྲོང་སྤྱར་
 བདུད་ཅི་གསེར་སྤྲེམས་ལུད། །དག་བགེགས་ཁྲག་མཆོ་དམར་སེར་སྤྱུ་སྤེང་ཅན། །མཆོད་
 པར་འབྲུལ་ལོ་དགེས་བས་ལོངས་སུ་སྤྲོད། །གཞན་ཡང་དངོས་སུ་བཤམས་དང་ཡིད་སྤུལ་
 བའི། །མཐུན་རྗེས་སྤྱན་(༡༧)གཟིགས་ས་གཞི་བར་སྤང་ཁྲོན། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་གང་མ་
 ཆང་མེད་པ་འདིས། །གཙོ་འཁོར་མ་ལུས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་གྱིར་ཅིག །རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུད་གི་
 རྒྱགས་འཆང་རྟ་ནག་སྤྲེང་། །ཁྲོ་གཏུམ་སྤིང་གསུམ་གཡོ་བའི་གར་སྟབས་ཅན། །གཡས་
 པ་མདུང་རྗེན་གཡོན་པ་དག་སྤྲེང་འཛིན། །བདུད་མགོན་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་
 བསྟོད། །མཐུ་རྩལ་མི་བཟང་དྲག་པོའི་སྤྱོན་རུམ་ལས། །སྤྲེའི་ཆོགས་ཆོ་འབྲུལ་ཐོག་གི་ཆོ་
 ཟེར་གྱིས། །མ་རུངས་མགོ་བོ་འགས་བྱེད་བྲག་དམར་བ། །བཅན་ཆོད་འཁོར་དང་བཅས་
 ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །དམ་ཆོག་རྩོ་རྩོ་ཐོད་བཅིངས་སྤིན་ལས་ཀྱན། །ཐོགས་མེད་སྤྱབ་རུས་
 སྤང་མ་འཁོར་བཅས་པས། །རྒྱལ་འབྱོར་བདག་ཅག་གཞིས་ལམ་བྱེས་ཀྱན་ཏུ། །སྤྲེའི་སྤྱབ་
 མེལ་ཆོ་རྟག་ཏུ་མི་གཡེལ་མཛོད། །ནད་གདོན་བར་གཅོད་ཞི་ལ་ཆོ་དཔལ་སོགས། །ཡིད་
 བསམས་འདོད་པ་འབྲུབ་ཅིང་དག་དང་བགེགས། །གང་འཆམས་ཆད་པས་ཆར་ཆོད་རེ་བ་
 ཀྱན། །སྤྲོལ་ལ་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་འབྲུ་བར་མཛོད། །ཅེས་ཞེ་རྩེད་གི་སའི་ཆ་བསྤྱང་བའི་བདུད་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སླིག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་འདྲོ།

མགོན་རིང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །འཁོར་བཅན་ཆོད་བྲག་དམར་བ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་
ཞེས་ལྷའི་ཅིང་དར་ཁན་མགོན་གཉེར་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྷར་ལྷུ་ཡའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བྱང་ཡིག་ཆངས་སྟེས་སྟོ་ལྷན་ནོ། །

༥ ཐོགས་མེད་རྩ་འབྲུལ་ནོ་སྤར་བ་དན་གྱིས། །ཕྱིན་ལས་ཡིད་བཞིན་སྟོང་བའི་བདུད་
མགོན་ཆེ། །འབྲུག་ལ་སོགས་རྣམ་འབྱུར་མ་དེས་པའི། །ཆོས་འཁོར་སྟོང་བའི་སྤང་མ་འཁོར་
བཅས་གྱིས། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་དར་བསྟན་འཛིན་སྐྱ་ཆེ་དང་། །ཕྱིན་(༡༧)ལས་སྟེལ་ཞིང་
དགོ་འདུན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱས། །བྱང་པར་རི་སྟོ་བསྐྱབ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། །མི་ཉམས་སྲིད་
མཐར་འཁེལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ཀྱན་ཏུ། །སྟོགས་
མའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །བདག་ཅག་བསམ་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡི། །རྒྱལ་
ར་དུས་འདིར་ཆོས་ཆེར་སྟོག་པར་མཛོད། །ཆོས་སྟེ་གཞན་ལ་སྤྱོར་ན། །བྱང་པར་བསྐྱབ་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོ། །ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ཆོས་སྲིད་ལ་སྤྱོར་ན། །བྱང་པར་ས་སྟོང་ལྷ་རིགས་རྒྱ་
རི་བའི། །ཆོས་སྲིད་མ་ཉམས་འཁེལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་ཡང་སྤར་དག་ཅོམ་བཞིས་
བའི་བདུད་མགོན་རིང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་མཆོམས་ཤིག་ཏུ་སྤར་ཆོག་པའི་འདོད་གསོལ་འདི་
ལྷར་དགོས་ཞེས་ལྷའི་ཅིང་དར་ཁན་མགོན་གཉེར་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་གི་བསྐྱལ་རིང་ལྷུ་ཡའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར། །

༦ དངོས་བྱུབ་མ་ལུས་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྤྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་སྤར་
མཛད་མགོན། །འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་འཁོར་བཅས་པས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཕྱིན་
ལས་གཤེལ་མེད་མཛོད། །འདིར་སྤར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྲག་རྒྱག་པ་དང་འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤེན་
རྩེ་གཉིས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་མཛོད་བསྐྱུས་རྩེ་ལྷར་བྱ་བ་ལ། །རང་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐད་ཅིག་གོང་བསྐྱེད་ལྷ་
བྱས་མཆོན་ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འབྲོ་བས་མཆོད་གཏོར་ནང་མཆོད་རྣམས་སྤྲ་མེད་སྤྱི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ།
རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྷར་གསལ་བྲགས་ཀ་ནས། །འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཤར་སྟོ་བསེལ་བ་

ཆལ། །འཛིགས་རུང་དུར་ཁྱིད་ཅན་དན་ཆང་ཆིང་ནས། །སྦྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
འཁོར་བཅས་དང་། །སྟོ་ཕྱོགས་གཏུམ་བྲག་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་གནས། །རིམ་པ་བདུན་
གྱི་ས་འོག་ལྷགས་མཁར་ནས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སྦྱན་(༡༩ན)བངས་ཏེ། །མདུན་
དུད་གྲེས་པས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཨོ་སྤྱི་མ་ཏྲ་ཀླ་ལ་ཀླ་ལ་རྩ་བ་ས་པ་རི་སྒྲ་
ར་ཨེ་བྱ་ཏི་རྩེ་རྩེ་བསྐྱེད་ཀ་མ་ལུ་ཡེ་སྟོ། མཆོད་གཏོར་འབུལ་བཞི། སྟོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་གངས་
མེད་ཐོད་པའི་སྟོད། །ཁྲག་གི་ཨ་རྒྱ་ཞབས་བསེལ་རྒྱ་མཆོར་འབྲིལ། །དབང་ལྗེའི་མེ་ཏོག་
འཁེན་གསུང་དུད་འབྲིགས། །ཞུན་ཆེན་སྟོན་མེ་ཁྲག་ཞག་མཁྲིས་པའི་བྲི། །འཕ་རུས་ཞལ་
བས་སྒྲ་ཆོགས་རོལ་མོ་འཁྲོལ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་ནང་ཉེར་སྟོད་འདོད་ཡོན་ལ། །རྒྱལ་སྤྱིད་
སྒྲ་བདུན་བཟ་ཤིས་རྩས་རྟགས་བརྒྱད། །རི་རབ་སྒྲ་མའི་དབལ་འབྱོར་མ་ཆང་མེད། །རྟ་
གཡག་བྲ་ཁྱི་ལུག་སོགས་སྟོག་ཆགས་དང་། །དབྱ་འཛེམས་མཆོན་ཆ་རང་སྦྱང་གོ་ཁབ་
སོགས། །སྦྱན་གཟིགས་སྤྱི་ནང་གསང་བ་སྒྲ་མེད་རྟེན། །རབ་འབྲམས་མཐུན་རྩས་མཆོད་
པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཨོ་སྤྱི་མ་ཏྲ་ཀླ་ལ་ཀླ་ལ་རྩ་བ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨ་རྒྱ་བྲ་ཏི་རྩེ་རྩེ་སྦྱུ་
ནས། །འཕྲུལ་བར་དང་། །སྒྲགས་དེའི་མཐར་ཨོ་ཨྲུ་ཏྱུ། །བརྟགས་པས་ནང་མཆོད་ལུལ། །མགོན་ཀླམས་ཀྱི་
ལྷགས་རྩུ་ལས་བྱུང་བའི་རྩེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པའི་འོད་ཀྱི་སྦྱ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་
བངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། །ཨོ་སྤྱི་མ་ཏྲ་ཀླ་ལ་ཀླ་ལ་རྩ་བ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨེ་དེ་བ་མི་རྩ་ཁ་ཁ་
ལུ་ཏི་ལུ་ཏི། །ཞེས་པ་བདུན་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་ལུལ། །སྦྱར་ཡང་གོང་ལྟར་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད་ལུལ་རྩེས།
བསྟོད་པ་ཞི། ཏྱུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྟོང་རྗེ་གཅིག་བསྐྱེད་གསུམ་གཟུགས། །སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་
གཏུག་པ་སྟོལ་བའི་སྟོད། །འཛིགས་རུང་སྤོན་པའི་གར་སྦྱར་སྦྱར་མཛད་མགོན། །ཡུམ་
གཅིག་གཞོན་སྤོན་བཞི་སོགས་འཁོར་བཅས་བསྟོད། །སྦྱང་བེལ་རི་བོར་(༡༩བ)འཛིག་དུས་
མེ་སྤེ་ཡིས། །འབྱུང་འབྲས་ཆེན་གཡོ་བའི་གར་སྦྱབས་ཅན། །གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་
མཆོག་ཅ་ལྷོ། །པོ་བརྒྱད་པོ་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྟོན་ཆེ་དངོས་བརྒྱད་

ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །བཀའ་བསྐྱོས་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་ཞལ་བཞེས་ལྟར། །སངས་རྒྱལ་
བསྟན་དར་བསྟན་འཛིན་ཕྱིན་ལས་དང་། །འཛིག་ཉེན་བདེ་ལེགས་རྫོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་
སྟེལ། །ཁྱད་པར་བདག་སོགས་རྣམས་ལ་ནད་གདོན་བགེགས། །ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆེ་ཞི་ཞིང་
ཆོས་སྲིད་ཀྱི། །ལེགས་ཆོགས་དགོས་པ་མ་ལུས་ལྟན་གྱིས་འབྱུག། །སྤང་སྦྱོབ་ཕྱིན་ལས་
རྟག་རྟ་མི་གཡེལ་མཛོད། །ལོག་པའི་སེམས་འཆང་ཉེས་མེད་ཐུགས་ལྟོང་དག། །བགེགས་
རིགས་སྟེ་དང་བཅས་པ་གང་འཆམས་ཀྱི། །ཆད་པས་སྤྱར་དུ་ཆར་ཆོད་བསམ་དོན་ཀྱན། །མ་
ཐོགས་འབྱུག་པའི་བཟ་ཤིས་དཔལ་སྦྱུང་ཞིག །དེ་ནས་ཡིག་བརྒྱས་ཆད་ལྷག་ཁ་བསྐྱང་ཞིང་། མ་རྟེན་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །སོགས་གྱིས་ཁོངས་བཤགས་བྱས་ཇེས། །ཁྱེད་གྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་
མཛོད། །སོགས་གྱིས་མགོན་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས། །སྟོན་ལམ་བཟ་ཤིས་སྤྱི་ལྟར་བྱོལ། །དཔལ་སྤྱར་མཛོད་
མགོན་པོ་ཕྱག་དྲག་བ་དང་། །དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་འདི་ནི། དད་གཏོར་ལྷག་
བསམ་མ་མེད་པའི་འབྱོར་བ་ཅན་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གྱིས་རྒྱུན་ཁྱེད་དུ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱུལ་མ་མཛོད་
བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ དངོས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཏོར་གྱུར་ལྷ་མ་དང་། །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་
ལྷ། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་མཐུ་ལྡན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི། །ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མར་བཅས་པའི་
རུས་བྱིན་དང་། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་(༡༩ན)ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ལྷ་མོའི་སྐབས་འདི་སོར་བཞག་དང་། ཆོས་
སྦྱོང་གཞན་ལ་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཆབ། ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་བསྟེན་བསྐྱབས་པའི། །དག་བགེགས་གཤེད་
གྱུར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྤང་དབང་། །ཞེས་པར་བསྟར། ལྷག་གང་། །གཏུམ་བྲག་གར་མཛོད་དཔལ་ལྡན་
དམག་ཐོར་མ། །འཁོར་ཆོགས་དམ་ཅན་སྟེ་དབྱང་གངས་མེད་བཅས། །སྟོན་གྱི་ཞལ་བཞེས་
དམ་བཅའ་རྗེས་དགོངས་ལ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་ཁྱད་པར་གསེར་མདོག་ལྷ། །འཆང་བའི་
ལུགས་བཟང་སྲིད་མཐར་མི་ཉམས་ལ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་དཀར་མིན་ཉེས་པའི་འབྲས། །ཞི་
ཞིང་རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །སྤོང་བཟང་གྲགས་བསྟན་འདེགས་ལ་ལྷག་

བསམ་ལྟ། །ཉ་གང་མེས་འགྲོ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཕྱེད། །ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆེ་ཞི་ཞིང་ལེགས་
ཆོགས་འཕེལ། །དབང་དྲག་ཕྱིན་ལས་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་མཛོད། །གང་གི་ཞབས་བྱང་
བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་འགྲོས། །གངས་ཅན་ལྷ་ལས་ངོས་འཕགས་གཞན་པན་འོད། །རྒྱ་ཆེར་
འཕྲོས་པས་ཆོས་སྲིད་འདམ་སྤྱིས་ཁ། །ལྷག་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིན་ལས་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རིང་འཆོའི་རྟེན་འབྱུང་བསྤྲིག་མིའི་གཡའ་ལས་ནས་ཆོས་སྤྱང་གི་བསྐྱང་བ་ཕྱིན་
བཅོལ་གཤམ་འཐུང་ཆོག་པའི་འདོད་གསོལ་གོང་སྤྲོས་བཞིན་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ལྟུའི་དགེ་སློང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་མི་ཉག་སྐང་གི་པའི་ཆར་སྤྱར། །

༥ འདིར་དེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ལྷ་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་གནས་ཆུང་དྲག་ལྷ་སྤྱིས་གཅིག་གི་གསོལ་མཆོད་
བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་མཆོད་གཏོར་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་འདུ་བྱས། རང་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟར་བྱས་མེས། (༡༩བ)ང་རྒྱལ་གདེངས་དང་ལྷན་པས་འདི་སྐྱད་བཛོད་དོ། །སྤྱི། ལྷན་
བྱུང་བདེ་ཆེན་ཉམས་ལས་རིགས་བརྒྱའི་གར། །སྤྱར་མཛད་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་འཁོར་ལོའི་
མགོན། །ཡི་དམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བཀའ་སྟོད་བཅས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུང་གཏོར་
ཆེན་དེང་འདིར་སྟོལ། །ཀུན་ཁྱབ་བཛོད་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །གངས་མེད་
སྤྱི་འཕྱལ་བྱ་བའི་རོལ་པ་ལས། །སྤང་སྲིད་དེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་སྐུ་ལྷ་པོ། །རྣམ་མང་འཁོར་
ཆོགས་མ་ལུས་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཁྱད་པར་རྒྱབ་ཕྱོགས་གསུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །དྲག་
ལྷ་སྤྱིས་གཅིག་མཛེས་བྱེད་བརྒྱ་ཡུམ། །སྟོན་པོ་དོ་རྩེ་གཤམ་ལྷན་འཁོར་དང་བཅས། །མ་
ཐོགས་དམ་ཆོག་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས། །སྤྱན་གཟིགས་མཐུན་རྩས་གནམ་ས་
བར་སྤྱང་གང་། །འཁོད་པའི་གདུང་དབྱངས་རྐང་སྤིང་རོལ་མོ་འཁྲོལ། །ཤ་ཆེན་གོས་དཀར་
བསྐྱེག་ཅིང་དར་སྒྲ་ཡི། །གཡའ་མོས་འཁོད་དོ་རིངས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཤེགས། །ཉིང་འཛིན་
སྤྱི་མ་མཁན་གྱི་འཕྱལ་འཁོར་ལས། །མདུན་དུ་དུར་ཁོད་རྩམ་བཛོད་གཞལ་ཡས་ཁང་། །སྤྱ་
ཆོགས་བཀོད་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་འདིར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་དགྱེས་པའི་དགའ་

སྟོན་སྟོལ། །མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་མངའ་བདག་གི་ཏྲ་ར། །གཞོད་སྒྲིན་སྡེ་ལྷའི་ཆོགས་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དབང་ཆེན་དགྲེལ་འཁོར་དཔང་གསོལ་ཁས་སྒྲངས་པའི། །དམ་ཆོག་རྩོ་
རྩའི་རྒྱ་ལས་མ་འདད་ཞིག་ཀྱི། །ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ལམ་ངོས། །སྤྲོ་ཆོགས་མཆོད་
སྒྲིན་ཕུང་པོ་མཐའ་གྲས་པ། །འཁོར་གསུམ་མཆོན་འཛིན་བྲལ་བའི་ནམ་འགྱུར་འབྲུམ། །སྟོ་
བས་རབ་དགའི་སྟོང་པོ་འབར་གྱུར་(༣༠ན)ཅིག །ཁ་དོག་བཟ་བའི་ཚུ་སྒྲིས་འདབ་བརྒྱ་
ཁོད། །དྲི་བཟང་སྟོན་དང་སྟོས་དང་དྲུད་པ་འཐུལ། །ཉི་ཁྲའི་དཔེར་འོས་སྤང་གསལ་སྟོན་མེ་
དྲི། །ལྷ་མའི་བཟའ་བཅའ་རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཆོགས། །སྟོན་བརྩེད་རོལ་མོ་འབྲུག་སྟོང་ལྟར་
ཕྱིར་བ། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུལ། །དམར་ཆེན་རྟ་སྤྱོད་
བའི་ཨ་རྒྱུ་དང་། །དབང་པོའི་མེ་ཏོག་ཤ་གསུར་དྲུད་སྒྲིན་འཐིབས། །ཆོལ་ཆེན་མར་མེ་ཁྲག་
ཞག་མཁྲིས་པའི་དྲི། །ཤ་རུས་ཞལ་ཟས་མི་རྐང་སྤྱིང་བྱ་སོགས། །ཕྱི་ནང་ཉེར་སྟོད་མ་ཆང་
མེད་པ་འདི། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུལ། །མི་སྤྲགས་གཅན་
གཟན་གཡང་གཞི་མཁའ་དབྱིངས་བྲེས། །ནང་ཁོལ་རྒྱ་མའི་ལྷ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་བྲལ། །སྤྱར་
མགྲོགས་རྟ་དང་གཡག་ཁོད་མ་ཉེ་བ། །ར་ལུག་བྱ་བྲི་སྟག་མེད་སྤང་པོ་སོགས། །སྟོག་
ཆགས་གཅན་གཟན་ས་གཞི་གང་བ་འདི། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་
འབྲུལ། །མཛེས་པའི་སྤྱ་གར་འབག་ཞོན་ཅེད་འཛོ་དང་། །ཟ་འོག་བེར་དང་སྤམ་སྤྱར་ཞི་
དུལ་ཆས། །རིན་ཅེན་རུས་རྒྱན་སྤུལ་གྱི་རྒྱན་པོ་དང་། །རང་སྤྱང་གོ་ཆ་དབྱ་འཛོམས་རྩོ་
ངར་མཆོན། །ཐེབ་བྱ་ཞུ་ནག་ལ་སོགས་ཉེར་སྟོད་འདི། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་
པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུལ། །སྟག་དང་སྟེུ་བྱ་ཁོད་སྤྱང་གི་དང་། །ཟ་འོག་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་
མཆོན་མ་བསྐྱེད། །སྤྱབ་གཏོར་མཆོད་གཏོར་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་མདོས། །དྲེགས་པ་
འདུ་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན། །ལྷ་རྩོ་སྟོག་འཁོར་རྒྱལ་བཞེན་བཤམས་པ་འདི། །བསྟན་
སྤང་འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུལ། །རིན་ཆེན་སྤྲ་བཞིའི་རང་བཞེན་ལྷན་པོ་

དང་། །སྤིང་བཞི་སྤིང་ཕན་སྤྱུ་ཁྱུད་ཉི་ཁྱེ་བྱང་། །རིན་ཅེན་བདུན་དང་བཟ་ཤེས་རྩལ་ཉགས་
བརྒྱད། །དབག་བསམ་ཤིང་དང་སྤྱེད་ཆལ་ཁྱུས་ཀྱི་རྩིང་། །ལྷ་མེད་དབལ་འབྱོར་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པ་འདི། །བསྐྱེད་སྤྱང་འཁོར་བཅས་(༣༠བ)དགྲེས་པ་བསྤྱེད་ཕྱིར་འབུམ། །ཁ་
དོག་དགྲེས་ལེགས་ཡིད་འོང་གཟུགས་མཚོག་དང་། །ཐེན་དང་མ་ཐེན་འབྱུང་འབྱུར་དུག་
ལྷན་སྐྱ། །བློ་རོ་རེག་བྱ་མཚོད་ཚོགས་སྤྱན་གཟིགས་དང་། །དཀོར་ནོར་དགྲེས་པའི་མཐུན་
རྩལ་མ་ཆང་མེད། །སྤོང་གསུམ་ཁྱོན་གང་དངོས་བཞུགས་ཡིད་སྤྱལ་འདི། །བསྐྱེད་སྤྱང་
འཁོར་བཅས་དགྲེས་པ་བསྤྱེད་ཕྱིར་འབུམ། །ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་དང་སྤྱོན་མ་ལྷ་སྤྱར་བའི། །ཟག་
མེད་བདུད་ཅིའི་བརྟུང་བ་མཚོ་ལྷར་བསྤྱེལ། །དག་བགེགས་སྤིང་ཁག་དམར་མེར་སྤྱེ་ཐེང་
ཅན། །ཤ་ཁག་རུས་པའི་གཏོར་མ་འབུལ་གྱི་བཞེས། །གདོད་ནས་སྤོང་པ་སྤྱེ་བསམ་ལས་
འདས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་མ་རིག་འཁྱལ་རྒྱས་ནོངས་པ་དང་། །ཉམས་ཆག་འགལ་བ་ཅི་བཀྲིས་
མཐོལ་བཞགས་ན། །དམིགས་མེད་གནས་ལུགས་དབྱིངས་སྤྱུ་དག་པར་མཛོད། །རྒྱལ་
ཆེན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་གྱི་
སྤྱུ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། །ཨོ་མཐུ་རྩ་རྩ་ས་པ་རི་
སྤྱེ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལི་རྩ་ཁ་ཁ་ཁུ་ཉི་ཁུ་ཉི། །ཞེས་པས་གཙོ་བོ་དང་། །ཨ་ཀུ་རོས་འཁོར་རྣམས་ལ་འབུམ། །གོང་
གི་སྤྱགས་མཐར་ཨ་རྩྱི་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་དང་། །འབྱུ་གསུམ་སྤྱར་བས་ནང་མཚོད་འབུམ། །རྩྱུ་ །རྣམ་དག་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི། །རང་གཟུགས་ཞི་བ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །གདུལ་དཀའི་
དག་བགེགས་གཤེད་དུ་ཁོ་ཆེན་སྐྱ། །སྤྱོན་(༣༡ན)མཛད་དེགས་པ་མཚོད་ལྷ་འཁོར་བཅས་
བསྤོད། །མ་རུངས་ཁག་ཐོན་བརྟུང་བས་མ་ཆོམས་པར། །ལུས་ཀུན་བྱུགས་འབྲ་དག་ལྷ་སྤྱེས་
གཅིག་རྒྱལ། །སྤྱོན་པོ་དོ་རྩེ་གགས་ལྷན་གསང་བའི་ཡུམ། །འཁོར་ཚོགས་དེགས་པའི་དབྱང་
དང་བཅས་ལ་བསྤོད། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤོབས་ལྷན་སྐྱ། །དག་སྤྱགས་
ཆ་ཐེར་ཐོག་འབབས་དབྱར་རྩའི་གསུང་། །ཆོས་དབྱིངས་ལྷན་སྤྱེས་བདེ་ཆེན་རོ་གཅིག་

ཐུགས། །བསྟན་སྤང་དག་ལྟའི་གཙོ་བོར་བསྟོད་པར་བགྱ། །དཔལ་ཆེན་གསང་བདག་རྟ་
མཆོག་ཁྱེད་འཕྱང་ལྟ། །བརྟལ་ཞུགས་གྲུབ་དབང་མཆོ་སྤྲེས་དོ་རྩེ་ཡིས། །དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྤྲེ་
བོར་ལེགས་བཀོད་ཅིང་། །བདུད་ཅི་ཕྱེར་སྤྲད་ཐ་ཆོག་གཉན་པོ་བསྐྱབས། །དེ་རྩེས་རིག་གྲོལ་
དགེ་འདུན་གྱི་བའི་བདག་། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་གཏོར་གྱུར་རྒྱ་མཆོའི་མགོན། །ཟེལ་གནོན་
བཞད་ཅལ་དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི། །སྤྲོན་སྤར་ཁས་སྤངས་དམ་ཆོག་བྲན་མཛོད་ལ། །རྒྱལ་
བསྟན་སྤྲེ་དང་ཁྱད་པར་དགའ་ལྡན་པའི། །དེ་མེད་ལུང་རྟོགས་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་བརྒྱར་
རྒྱས། །འདིག་རྟེན་ཁམས་སྤྱད་ཀར་མིན་འབྲས་སྤྲོན་པའི། །སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉེར་འཆོ་མ་ལུས་
ཞི་བར་མཛོད། །ཁྱད་པར་ཚུལ་བཞིན་སྤྲོད་པའི་རིགས་སྤྲུགས་འཆང་། །བདག་ཅག་དཔོན་
སྤྲོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །སྤྲོན་གྱི་གཡར་དམ་རི་བཞིན་དུས་ཀྱན་དུ། །སྤང་སྤྲོབ་གཡེལ་
བ་མེད་པས་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་། །སྤྲོན་གྱི་ལས་དང་འཕལ་རྒྱུན་གྱུར་པ་ཡི། །སྤྲེ་ནང་རྒྱུན་
ངན་མི་འདོད་ཞི་བ་དང་། །ཆོ་དཔལ་འབྱོར་དང་དབང་སྤྲུག་བསོད་ནམས་སོགས། །དམ་
ཆོས་སྤྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་(༣༡བ)མ་ལུས་སྤྲེལ། །དེགས་ལྡན་སྤྲེ་བོ་ཟས་ལོར་ལོངས་སྤྲོད་
སོགས། །རྒྱབས་ཆེན་པན་བདེའི་གྲོགས་སྤྱད་གོས་དགུ་དག་། །མ་ཐོགས་དབང་དུ་སྤྲད་ཅིང་
དག་དང་བགེགས། །ཐལ་བར་རྫོག་པའི་ཕྱིན་ལས་མཐའ་དག་སྤྲུབས། །རྩྱུ། །བསྟན་སྤང་དག་
ལྟའི་དབང་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །གདུག་ཅན་གཤེད་དུ་བྲད་ཅིང་ཁྲོས་པའི་ཆོ། །ཁྲོ་གདུག་
ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་གར་གྱིས་འགོངས། །དཔལ་པོའི་ང་རོས་སྤྲོད་གསུམ་འགས་བཞིན་
གཡོ། །དེགས་པའི་དམག་དཔུང་སྤྲོག་འཕྲོག་མཆོན་ཆ་འཕྱར། །མི་བཟོད་ཆ་འཕྱལ་མ་རེས་
ཅིར་ཡང་འབྱེད། །ཕྱིན་ལས་ཐོགས་མེད་སྤྲུབ་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཅན། །གསོལ་ལོ་མཆོད་
དོ་བཅོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག་། །བསྟན་དང་བསྟན་འདྲིན་སེམས་ཅན་སྤྲེ་ཡི་དག། །ནལ་
འབྱོར་ཉེས་མེད་སྤྲུགས་ལྟའི་བདུད་རིགས་དང་། །བསམ་སྤྲོད་ལོག་པའི་གདུག་ཅན་རི་
སྤྲོད་པ། །གང་འཆམས་ཆད་པས་ཆོད་ལ་རྟལ་དུ་རྫོག་། །མདོར་ན་བསྟན་སྤང་རྒྱལ་ཆེན་

འཁོར་དང་བཅས། །རྟག་ཏུ་མངའ་གསོལ་མཆོད་བསྟོད་ལྷུང་ལེན་ན། །སྤྱི་བ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་
སྤྱན་གྱིས་ཉིན་མཆོན་ཀྱང་། །མེལ་ཆེས་བསམ་དོན་མཐའ་དག་སྤྱར་འགྲུབ་མཛོད། །རྗེས་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྲུལ་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱ་ཆུལ་འདི་ནི། དད་གཏོང་ལྟག་བསམ་མ་མེད་པའི་འཕྲོར་བ་ཅན་སྤྱི་བྱེད་ཀྱང་
བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་མ་མཛོད་པ་ལྟར་འབྲུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མི་ཉག་སྒྲིབ་གི་
སའི་ཆར་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བྱུང་ཡིག་ཆངས་སྤྱིས་སློ་ལྡན་ལོ། །

༥ མཐུ་ཅལ་སྤྱར་མགྲོགས་འཁོར་ལོ་རྣམས་པོ་ཡིས། །ནག་པོའི་ཅ་ལག་སྤྱ་གཅན་སྤེ་
བཅས་མགོ། །བྱང་འབྲེན་(༣༡ན)འཇུག་པ་བཅུ་ལྡན་ཆོས་སྤྱོད་བའི། །སྤྱང་མ་དམ་ཅན་
རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་སྤྱི་དང་། །ཁྱད་པར་དམ་ཆོག་འདའ་དཀའ་རྟོ་རྗེའི་རྒྱ། །སྤྱི་པོར་རྟག་
འཆར་སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེ། །གསང་ཡུམ་སློན་པོ་བྱ་འདེན་འཁོར་བཅས་པས། །རྣམ་
བཞིའི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་སྤྱན་གྱིས་སྤྱབས། །བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མངའ་ཐང་རྒྱས་པའི་
སྤྱིང་། །བཤད་སྤྱབ་ཐོས་བསམ་སློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ། །བྱི་ནང་རྒྱུན་ངན་བར་གཅོད་ལས་
རྒྱལ་བའི། །རྒྱ་མཚོན་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་གཞིར་ཚུགས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཛོལ་བདེ་
ཆེན་སྤྱིང་སྤྱི་ཆོགས་ནས་ཆོས་སྤྱང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྤེན་བཅོལ་གྱི་ཆོགས་བཅད་ཉུང་དུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་
འབྲུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ རྒྱལ་ཀྱན་མཐུ་སྟོབས་ཁོ་རྒྱ་ལུན་མའི་རྒྱུ། །གསང་བདག་ཆ་ཐེར་ཐོག་དབལ་འབར་
བའི་གཟུགས། །དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །བར་ཆད་ཀྱན་སོལ་མཆོག་
ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དག་ཅལ་རྒྱ་མཚོན་དམར་པོ་འཕྱར་བ་ཡིས། །སྤེ་བརྒྱད་དམག་
སྤྱ་འདེན་པའི་དཔའ་བོ་ཆེ། །སློག་བདག་གཞོད་སྤྱན་ཅེ་ཏུ་དམར་ཡང་ལེ་བེར། །འཁོར་
བཅས་གནས་འདིར་མ་ཐོགས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སློས་མཆོན་ཉིར་ཞི་སྟོང་པའི་རྣམ་
འགྲུང་ལས། །མཐུ་སྟོབས་རྣེ་སྤྱར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། །སྤྱིས་སྤྱ་འགྲོང་བཅན་མཆོ་སྤྱན་ལ་

སོགས་པ། །དྲིགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །མོས་པ་ལས་
གྲུབ་བཀོད་ལེགས་གཞལ་ཡས་འདིར། །དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་ལ་ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་ཀྱི་
ཡིས། །བྱིན་བརྒྱབས་བཟང་དགྲར་སྤེལ་བའི་མཆོད་སྤྱིན་གྱིས། །དབང་པོ་རྣམ་དྲུག་མཆོག་
ཏུ་ཆོམ་གྱར་ཅིག །(༣༩བ)དྲངས་བསེལ་མཆོད་ཡོན་རྣམ་དགའི་མེ་ཉིག་དང་། །དྲི་བཟང་
སྒྲོས་ངད་བསངས་དང་འོད་འབར་སྒྲོན། །སྤྲོས་སྤྲོས་ལེགས་བསྒྲོས་དྲུག་པའི་དྲི་མཆོག་
དང་། །རོ་བརྒྱའི་བཟའ་བཏུང་སྤྱ་སྒྲན་རོལ་མའི་ཆོགས། །ཁྲག་ཆང་ཨ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཕྱི་
ནང་གི་ །ཉར་སྒྱུད་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་མི་དབང་ལ། །འོས་པའི་རིན་ཆེན་སྤྲ་བཏུན་གོ་ཁབ་
མཆོན། །སྤྱན་གཟིགས་ཉེན་རྫས་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་དང་། །བར་སྤངས་ས་གཞི་ཆུ་ལ་གནས་
པ་ཡི། །འདབ་ཆགས་གཅན་གཟན་རི་དྲགས་སྒོག་ཆགས་སོགས། །མཉེས་བྱེད་དཀོར་
ནོར་མདོར་ན་སྤིད་པ་ཡི། །ཕུན་ཆོགས་དགོས་དགྲུ་རི་སྒྲིལ་འབྱུལ་བར་བཟུ། །ཤ་ཁྲག་
བཟའ་བཅའ་སྤྲངས་པའི་གཏོར་མ་དང་། །ཅ་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲོང་སྤྲར་སྤྲན་གྱི་ཕུད། །ཁྲག་
གི་བཏུང་བ་མཆོ་ལྷར་བསྒྲིལ་བ་ཡིས། །མཆོད་ཡུལ་དེགས་པ་འཁོར་བཅས་ཆོམ་གྱར་
ཅིག །མ་ངེས་ཆོ་འབྱུལ་སྤྲ་དགྲས་དགྲ་བགེགས་སྤེ། །ཐལ་བར་རྒྱུག་ཅིང་དམ་ལྷན་རྣལ་
འབྱོར་གྱི། །བསམ་པའི་རེ་བ་ཀུན་སྒྲོང་ནོར་བུ་བཞིན། །གཞོད་སྤྱིན་བཅན་ཞོད་འཁོར་
བཅས་བསྒྲོད་པར་བཟུ། །གནས་གཞི་བསྤང་བའི་མཐུ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤྲེས་ལྷ་འབྱོར་
བཅན་མཆོ་སྤྲན་ལ་སོགས་པ། །ལས་འབྲེལ་འགོ་བའི་ལྷ་སྤྲང་དེགས་པ་ཅན། །མ་ལུས་
གྲས་པའི་ཡིད་གྱིས་བསྒྲོད་པར་བཟུ། །བག་མེད་མི་ཤེས་སུན་པ་སྤྲུག་པོའི་ཁོད། །འགལ་
འབྲུལ་གྱ་གྱར་འབྱོར་བའི་གོམ་སྤྲབས་གྱིས། །ནོངས་པ་ཅི་བཟུས་བཟོད་བཞེས་ཉིན་མཆོན་
ཀུན། །མེལ་ཆོས་བསྤང་བའི་གོ་ཆ་སྤྲ་བར་མཛོད། །ནད་གདོན་གོད་ཁ་ཕྱི་ནས་རྒྱེན་ངན་
ཆོགས། །ཞི་ཞིང་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ཡལ་འདབ་རྒྱས། །གང་བསམ་འབྲས་བུ་གཡུར་
དུ་བ་པ་ཡི། །བག་ཤིས་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་(༣༩ན)བརྟན་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་

ཆོགས་པ་དབུ་མཛད་ཅོར་བྱ་བསྟན་པས་ཡུལ་ལྷ་གཞོན་སྤྱིན་ཅེ་ཅུ་དམར་པོ། སྟོང་ཁང་དགོན་རྟེན་ལུལ་གྱི་གནས་བདག་
རྒྱལ་པོ། སྤྱེས་ལྷ་འཁོར་བཅན་དང་མཆོ་སྟན་བཅས་ལ་གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བཤོ། །

༩ སྤྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་བའི་རྩལ་ནི་རང་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི་བདག་བསྐྱེད་
རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་། མཆོད་གཏོར་ཡི་དམ་གྱི་གཞུང་བཞིན་དང་། སྤྱན་གཟིགས་ནམས་སྤྲལས་
དུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྤྱན་འཛེན་པ་ནི། སྤྱི། ཆོས་སྐུ་བདེ་ཆེན་ཐར་བའི་པོ་
བྱང་དུ། །རྒྱལ་ཀུན་གསུང་གི་གསང་བ་རབ་འབྱམས་མཛོད། །འོད་དཔག་མེད་སྤྱལ་ཁོ་
རྒྱལ་ཏེ་མཆོག་ལྷས། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྟོལ་བདུད་དཔུང་གཞོམ་པར་མཛོད། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྗེ་བྱང་འབྲུག་རིག་པའི་མཐུ། །བདེ་གཤེགས་མཁའ་དབྱིངས་འཕགས་པའི་འཁོར་
ལོ་ཡིས། །སྤང་སྤྱིད་བྲེགས་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་སྐུར་བ། །རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གསང་ཡུམ་
སྟོན་འཁོར་དང་། །བརྒྱ་རྩ་གའི་སྤྱན་པོར་ཉི་འོད་འབྲུམ། །འབྲུད་པ་ལྟར་བརྗོད་དག་ལྷ་
སྤྱེས་གཅིག་རྒྱལ། །མཛེས་བྱེད་བརྒྱ་བཀའ་ཡི་སྟོན་པོ་མཆོག་། །རྟོ་རྗེ་གྲགས་ལྷན་འཁོར་
ཆོགས་དང་བཅས་གཤེགས། །གསུར་ཆེན་དུད་འཕུལ་དམར་གྱི་ཨ་རྒྱ་སྤྱང་། །འཁོད་པའི་
བརྟ་ཐབས་དར་ཆོན་གཡལ་མོ་འདེབས། །རོལ་མོ་དབྱངས་གྱི་རོལ་སྤྱན་འཛེན་ན། །མ་
ཐོགས་དམ་ཆོག་དགོངས་ལ་འདིར་གཤེགས་ཤིག། །འཛིགས་རུང་རུང་ཁོད་དཔུས་སུ་རིན་
ཆེན་ལྷ། །ལས་རྒྱང་པོ་བྱང་སྤྱན་གྲུབ་བཀོད་པ་རྫོགས། །དག་བགགས་གྱི་ཆིངས་(༣༣བ)
པད་ཉིའི་གདན་སྟེང་དུ། །གར་དགྲའི་ཉམས་གྱི་ཉེན་ལ་ཉིལ་ཐུ། །བདག་གིས་ལྷ་ཁོད་དུས་
ཀུན་བསྟེན་པ་དང་། །མཆོད་བསྟོད་མི་གཡེལ་དག་ལྷ་འཁོར་བཅས་པས། །ཁྲག་འཕྲང་
ལྷ་མཆོག་དབང་གསོལ་ཁས་སྦྱངས་གྱི། །དམ་ཆོག་འདའ་དཀའི་རྒྱ་ལས་མ་འདའ་ཞིག་
ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་སྐུ་བའི་མཆོམས་སྤྱིན་གཡོ། །དབང་པོའི་མེ་ཏོག་གསར་པ་འཕྲོག་ཅིང་
འདར། །ཤ་གསུར་དུད་སྤྱིན་དབྱར་སྤྱེས་རྒྱ་འཛོན་བཞིན། །ཆོལ་ཆེན་རྟེན་མར་ཁུན་མའི་

སྒྲོན་མེ་སྤར། །ཁྲག་ཞག་མཁྲིས་པ་དམར་སེར་ལྷ་ཕྱེད་གི། །དྲི་ཆབ་རྩར་མོ་དང་འགྲོགས་ཆུ་
གཏོར་འགའ། །ཤ་རུས་ཞལ་ཟས་ལྷན་པོའི་མཆོད་ཆར་སྤངས། །མི་རྒྱུད་བྱེད་པའི་རྩ་
སྤྲུལ་གྱི། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྷན་ཆབ་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་དང་། །སྤྲུལ་ཆོགས་མེ་ཏོག་མཛོན་བཟ་
སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི། །བདུག་པ་མཆོག་དང་ཉི་ཆུ་ལོར་བྱེད་ཡོད། །དྲི་བཟང་ལེགས་བསྐྱོས་བླགས་པ་
རོ་བརྒྱའི་ཟས། །སྤྲན་བརྩེད་རོལ་མའི་དབྱར་རྩ་དལ་གྱིས་གོད། །སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་ལྷར་སྤྲར་
མཁྲོགས་རྟ་མཆོག་དང་། །རྩེ་རྩེའི་རྩ་ལྷན་འབྲེང་གཡག་ཞོལ་མོ་བ། །ར་ལུག་རྩ་མོ་དེུ་རྟ་
ལོར་སྤང་ཆོགས། །མཁའ་དབྱེད་སྤྲིང་དང་ཁྲིས་བྱ་ཆུ་བྱའི་རིགས། །སེང་གོ་སྤང་ཆེན་སྤྲག་
གཟིག་གཡི་སྤང་སོགས། །གནམ་ལ་འཕུར་དགུ་ས་ལ་འཛུལ་དགུ་དང་། །རི་དྲགས་འཕྲོ་དགུ་
གངས་མེད་ས་གཞི་ཁེངས། །པོད་ཀ་ཞུ་ནག་ཟ་ལོག་བེར་ཆེན་དང་། །སྤྲུལ་སྤྲར་གསེལ་བྱེད་
སག་ཐེབ་བན་སྤགས་ཆས། །གཞན་ཡང་མཛེས་བརྩེད་ཆ་ལུགས་སྤྲབ་སྤྲབ་གོས། །རིན་ཆེན་
སྤྲུལ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་འཁྲོལ། །སྤྲུལ་མཁྲིགས་རང་ལུས་བསྤྲང་བའི་གོ་ཆ་དང་། །པས་
གོལ་དགུ་དབྱང་འཛོམས་བྱེད་མཆོན་ཆའི་རིགས། །མ་ངེས་བྲག་མཆོན་(༣༥ན)སྤྲུལ་ཆོགས་
ཕྱོགས་ཀྱན་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་མཆོན་མའི་བྱུང་པར་བརྒྱད། །རི་རབ་སྤྲིང་གཞི་སྤྲིང་
ཕན་ཉི་ཆུ་བྱེད། །འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་བཟ་ཤེས་རྩས་རྟགས་བརྒྱད། །རིན་ཆེན་སྤྲུལ་བདུན་གཏོར་
བུམ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་ལྷ་མའི་རིན་ཆེན་དང་། །གོས་དར་འབྲུ་སྤྲན་བྱེ་
ནང་གསང་བ་དང་། །ཡང་གསང་དེགས་པའི་རྟེན་རྩས་མཉེས་བྱེད་ཆོགས། །སྤྲིད་འཕྲོར་
དགོས་དགུར་སྤྲེལ་བའི་མཆོད་སྤྲིན་ལས། །སྤྲུལ་མེད་བདེ་ཆེན་ཆར་དུ་བསྤྲེལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་
ཆེན་སྤྲུལ་འཁོར་བཅས་སྤྲགས་དམ་བསྐྱང་། །གསུང་རྒྱལ་དགུ་སྤྲུལ་སྤྲེལ་གཅིག་སྤྲགས་
དམ་བསྐྱང་། །གསང་བའི་བདེ་སྤྲེར་མཛེས་བྱེད་བསྤྲུང་དང་། །སྤྲོན་པོ་རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་
སྤྲགས་དམ་བསྐྱང་། །རུ་འདེན་སྤྲེ་བཞི་དེགས་པའི་དམག་དབྱང་སོགས། །མ་ལུས་འཁོར་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་དམ་བསྐྱང་། །བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་འགལ་འཁྲུལ་ལོངས་པ་

ཀུན། །བཅོད་བཞེས་སྤོན་ལས་མཐའ་དག་ལྷན་གྲུབ་མཛོད། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་བདག་བཅུ་སྟག་
བཅུད་ལེན་རྩམ། །སྤངས་ཉོགས་སྤར་བའི་གཏོར་མ་རི་ལྷར་སྤངས། །རྩ་གད་སྟན་བྱུང་
སྤྲེམས་དང་དྲངས་མའི་ཁྲག་། །མཚོ་ལྷར་བསྐྱེལ་བས་མཚོད་དོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བསྟན་
སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལས་སྤྲེམ་པའི་རྩི་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོའི་འོད་
ཀྱི་སྤྱུ་གྲུས་གཏོར་མའི་བཅུད་དྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམ་ལ། །ཨོ་མཐུ་རྩ་རྩེ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་
ཨོ་དྲི་བ་ལི་རྩ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཏེ་ཁྲ་ཏེ། །ཞེས་བས་གཙོ་བོ་དང་། །ཨ་ཀ་རོས་འཁོར་རྣམས་ལ་འབུལ། །མཐུ་རྩ་
རྩའི་སྟགས་གཤམ་དུ། །ཨ་རྒྱི་སོགས་བཏགས་བས་མཚོད་ཅིང་ནང་མཚོད་ཀྱང་འབུལ། །བསྟོད་པ་ནི། །ཧྱུ། །འཛིག་
(༣༤)དུས་མེ་རྒྱང་འབྲུག་པའི་གཟི་བྱན་དབུས། །ཁྲོ་བའི་ཉམས་རྩོགས་ཁྲུང་ཆེན་སྤྱུ་འབྲུག་
འབུལ། །རིགས་ལྷའི་གར་སྤྱར་གསང་ཡུམ་སྟོན་པོ་དང་། །ལས་བྱེད་དམག་དབྱང་ཆོགས་
དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྟོང་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྤྱལ་བྱས་དེུ་ནག་སྟོང་། །དབང་མདོག་སྤྱ་
འཁར་བེང་གིས་དག་བགལས་སྟེ། །ཐལ་བར་ཆོག་བྱེད་དག་སྤྱ་སྤྲེམ་གཅིག་དང་། །བསྟོ་
མཛེས་བྱེད་གསང་བའི་ཡུམ་ལ་བསྟོད། །དག་བགལས་སྟོལ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་མགྲོགས་
ཀྱི། །ལས་མཁན་སྟོན་པོ་རྩི་གསུམ་ལྷན་དང་། །སྤྱ་ཆོགས་སྤྱལ་བ་བྱ་འཛེན་སྟེ་བརྒྱད་
འཁོར། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །ཧྱུ། །ཆོས་རྒྱལ་སྟེ་ལྷ་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ཡིས། །འཆི་མེད་སྟོབ་དཔོན་མཚོ་སྤྲེམ་རྩི་རྩེ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་སྟོ་མ་
ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེས། །དམ་ཆོག་རྩི་རྩེའི་རི་མོ་གཙུག་ཏུ་བཀོད། །སྟོང་གོལ་བདུད་ཅི་
སྟེར་སྤྱད་འདའ་དཀའ་ཡི། །ཁས་སྤངས་དམ་བཅའ་མ་ཡེངས་བྲན་མཛོད་ལ། །སྤྱབ་བསྟན་སྤྱི་
དང་གསེར་མདོག་ཞུ་སེར་ཀྱི། །ཕྱགས་བཟང་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་ཕྱོགས་བཅུར་སྟེལ། །དེ་
འཛོན་སྤྲེམ་བྱ་དགེ་འདུན་སྟེ་དང་བཅས། །སྤྱ་ཆོ་སྤོན་ལས་བཤད་སྤྱབ་ཡར་ཀྱི་ཆེར། །འབྲན་
བཅོད་རྒྱ་ཏོར་བོད་དང་མདོ་ཁམས་སུ། །ནད་འབྲུག་སྤྱ་གེ་དུས་ཀྱི་ཆར་བ་ནི། །ཆར་ཅུ་དུས་
འབེབས་ཅི་བཅུད་ལོ་ཏོག་སོགས། །སྤྱ་ཆོགས་འདོད་དགའི་གཡང་ཆགས་རྩོགས་ལྷན་

མགོན། །གསར་ཁྲགས་དགའ་སྦྱིད་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལ། །ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་པའི་རེ་བ་གང་
བར་མཛོད། །བྲེ་བག་ལྷ་ཁྱོད་བསྟེན་བསྐྱབ་སྦྱེ་བོ་ཀྱན། །ནད་གདོན་རྒྱུ་རན་ཉེར་འཆོ་ལྷ་
མིན་གཡུལ། །ལས་རྒྱལ་ཆེ་བསོད་མངའ་ཐང་ལོངས་སྦྱོད་སོགས། །བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་ཆར་
འོས་པའི་(༣༥)རྒྱལ་རྩ་རྩུངས། །མདོར་ན་སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན། །ལྷན་གྲུབ་
ཀ་བ་བརྟན་པོའི་གཞལ་མེད་ཏོག །བྱང་ཆེན་འོར་བུས་བརྒྱན་ལས་རང་གཞན་གྱི། །བསམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྦྱེལ། །དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བཟོད་གསོལ་
ཉེར་བསྐྱབ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྦྱི་ལྷར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དར་ཅེ་མདོ་ཨ་སྦྱ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རིང་འཆོའི་
རྟེན་འབྱུང་བསྐྱིག་པར་ཡོང་སྐབས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་མཆོད་ཕྱིན་བཅོལ་སོགས་དོན་ཆང་བ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་འབད་པས་བསྐྱལ་བ་ལྷར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་སྦྱོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་རྒྱལ་ཐོར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱལ་ནི་ལྷར་
བྱ་བ་ལ། །ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་བྱ་བཏང་། མཆོད་གཏོར་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལྷར་བཤགས་ནས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། རང་ཡི་དམ་བྱ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་ལས་འོར་ཟེར་སྦྱོས་པས་སུ་ལེ་དོང་གི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ནས་ལྷ་
མོ་འཁོར་བཅས་སྦྱན་བྱངས་པར་མོས་ལ་འདི་སྐད་དོ། །སྟེ་རྒྱལ་ཀྱན་ཡུམ་གཅིག་དོ་རྩེ་དབྱིངས་སྦྱག་
མ། །དག་ལ་དབང་སྦྱར་ཆངས་སྤྲས་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ། །གདུག་པ་འདུལ་བྱིར་དམག་ཐོར་
རྒྱལ་མོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཕྱིན་ལས་གཅིག་བསྐྱུས་གཟུགས། །འཛིགས་རུང་
གདོང་ཅན་གཉིས་དང་དུས་བཞི་ལ། །མངའ་མཛད་ལས་བཞི་སྦྱབ་པའི་ལྷ་མོ་དང་། །དུང་
སྦྱོང་རྒྱལ་མོ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དམ་ཅན་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །མདུན་དུ་ཁག་ཞག་ཅ་སྟོང་འཁྲུགས་པའི་དབུས། །འཛིག་དུས་མེ་རྒྱང་འཕྲུབ་
མའི་གྱར་གྱི་ནང་། རམ་བཟོད་སྦྱོང་གསུམ་ཁྱོན་མཆུངས་བསེ་མཁར་དུ། །དབྱེས་འཇུག་
སྦྱག་པས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཁག་གི་ཨ་རྒྱ་འབྲལ་བསད་དབང་(༣༥)པོ་
ལྷའི། །མེ་ཏོག་བམ་ཆེན་བསྐྱེགས་པའི་དུད་སྦྱིན་འཕུལ། །ཁྱུ་ཆེན་མར་མེ་ཁག་དང་ཞག་

གི་ཟླ། །ཤ་རུས་ཞལ་ཟས་ཐོད་རྩ་རྒྱུང་འབྲུང། །རྟ་དང་གཡག་ཁོད་ལུག་དང་བྱ་ནག་
ལྷིང་། །ཁྲི་ནག་རམས་འཕྲོ་སྒྲ་ཆོགས་གོ་མཆོན་དང་། །རྒྱང་སེར་དེུ་ཐོད་སྒྲ་གོང་མེད་
ཅན། །ཞི་བླ་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་དགོས་པའི་ཆས། །རི་རབ་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་སྒན་འདོད་
ཡོན་སོགས། །སྤྱིད་ཞིའི་མཆོད་སྤྱན་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་འདི། །རྒྱལ་ཀུན་ལུས་
གྱུར་མཁའ་བཅའི་གཏེར་ཆེན་དུ། །ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་དད་པས་འབྲུལ་བར་བགྱི། །ཤ་ཁག་
ལ་སོགས་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛུགས་དུ། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་འཁོར་དང་
བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་སོ་འོད་ཀྱི་སྦྱ་གྱུས་གཏོར་
མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། །ཨོ་ཀླ་ལི་དེ་སྤེ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལི་རྩ་ཁ་ཁ་ཁ་
ཏི་ཁ་ཏི། །ཞེས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་འབྲུལ་ཞིང་། སྦྱགས་མཐར་ཨ་རྒྱུ་སོགས་བཏགས་པས་མཆོད་ཅིང་
ནང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། །བཟུངས་པ་བྱ་བར་འདོད་ན་མཆོམས་འདིར་སྦྱགས་བཟ། །སྦྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལྟན་གྱུབ་
མཁའ་དབྱིངས་སུ། །གཏུམ་བླ་མཁའ་འགྲོའི་དབང་སྦྱུག་ལྷིངས་ཅམ་གྱིས། །བདུད་རིགས་
དུག་སྦྱལ་མེག་མེད་འཛོམས་མཛད་པའི། །དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་གསུམ་བདག་མོར་བྱག་འཆལ་
ལོ། །བཀའ་ཉན་ལས་བྱེད་སྤྱན་མོ་གདོང་ཅན་གཉིས། །དུས་བཞིའི་ལྟ་མོ་ལས་བཞི་སྦྱབ་མཛད་
བཞི། །དཔལ་ཀྱི་ལྟ་མོ་བོད་སྦྱོང་བསྟན་མ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་སྤངས་སྤྱིད་ཡོངས་ལ་བྱབ་
པར་བསྟོད། །བྱིན་ཆུབས་གཏོར་གྱུར་དངོས་བརྒྱད་ཆ་མ་དང་། །བཟང་(༣༤)ཡས་ཞི་ཁྲིའི་
ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལུས་བདག་ཉིད་དང་། །བསྟན་སྤང་
ཀུན་གྱི་གཙོ་མོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །དུས་འདི་ནས་བཅམས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་བའི་བར། །བདག་
ཅག་དཔོན་སྦྱོབ་དགོན་སྤེ་མི་ཞོར་འཁོར། །ཁྲོད་ལ་གཉེར་གཏད་ཅེ་གཅིག་གསོལ་འདེབས་
གྱི། །མ་ཡོངས་ཉིན་མཆོན་ཀུན་རྩ་མེལ་ཆོས་སྤངས། །བྱི་ནང་རྒྱན་རན་སྦྱ་གཅན་གཞོད་པ་
ཀུན། །ཉེར་ཞི་ཆོས་སྤྱིད་ལེགས་ཆོགས་དགོས་དགའི་ཉི། །རུས་མཐུའི་དགའ་ནས་ཤར་བའི་
སྤང་བ་ཡིས། །རང་གཞན་བསྟན་འགྲོའི་བད་ཆལ་གྲོལ་བར་མཛོད། །པན་བདེའི་གྲོགས་སུ་

དགོས་པའི་བརྟན་གཡོ་རྣམས། །མཐུ་ཅལ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོན་པོས་ཉེར་བྲངས་ནས། །དབང་དུ་
སྤྱད་ཅིང་རྒྱལ་ཆེན་ཕྱིན་ལས་སྒྲོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཕྱི་བས་སྤྱི་བཞིའི་ཀ་བ་ཚུགས། །བརྟན་
པའི་སེམས་འཆང་དག་བགལ་ཡུལ་ཁམས་སྤྱེ། །དལ་ཡམས་ནད་རྒྱལ་སྤྱི་བས་འཕྱང་དུ་
རྒྱག །ལོ་རྒྱ་ཞག་གི་ཁོངས་སུ་གང་འཆོམས་ཀྱི། །ཆད་པས་ཐལ་བ་དུལ་བཞིན་བརྟག་པར་
མཛོད། །དམག་ཐོར་ལྷ་མོ་དཀར་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་དཔྱད། །སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
བ་དན་བསྐྱེད། །ལས་བཞི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚུ་འཛིན་གསར། །འཕྲིགས་ལས་བཟ་ཤིས་
དགའ་སྟོན་ཆར་འབབས་ཤོག །ཅེས་དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་མཆོད་གཏོར་འབྱུང་རྒྱལ་མངའ་གསོལ་
དང་བཅས་པ་ཉེར་དུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དད་གཏོར་ལྷག་བསམ་གྱི་འཕྲོར་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱི་བས་སྤྱི་བཞིའི་ཀ་བ་ཚུགས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་མཛོད་པ་ལྟར་ཤུགས་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱུང། །

༥ འདིར་མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེ་(༡༤)རྒྱལ་ཐང་གི་གཞི་བདག་གཙོ་བོ་
བརྟན་མགོ་དཀྱིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཞི། རང་ལི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་མཆོད་གཏོར་བསངས་ཇུས་སོགས་བཤགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཕྱིན་རྒྱལ་
བྱས་ནས། དངོས་གཞི་འདི་ལྟར་བྱོ། །ཀྱི། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཡང་དག་རྟོགས་སངས་
རྒྱས། །ལྷ་བདོའི་མགོན་དུ་བརྟན་དཀར་པོ་ལྟར། །ཉིར་བསྐྱེད་ཐམས་གཅིང་སྤྱོད་ཀྱི་རིང་
ལྷགས་མཆོག །པན་བདེའི་ཅ་ལག་གཅིག་གྱུར་སྤྱོད་ཕྱི་བས་སྤྱོད་ཀྱི། །སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་ལས་
ཆེས་ཡངས་པར། །འཕྲིན་ཕྱི་བརྒྱུད་ལྷན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་རིངས་ཀྱི། །ཁ་ལོ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
མ་རུ། །ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་དར་ཆེན་ས་གཞི་རིང་། །མཐོ་རིས་དག་མཆོད་ཆེས་ཡངས་
མཐར། །ཁོར་འཛིན་རྒྱན་དུ་གསར་འཕྲོས་རྒྱལ་ཐང་ཞེས། །ཉི་ལོ་སྤྱོད་དགུ་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱོད་སྤྱོད། །རི་བོ་ལྷན་པོའི་མཆོད་རྒྱལ་ཡངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད། །དགའ་མཆོན་བཟ་ཤིས་བརྒྱ་ཕྱག་འདུ་
འགོད་སྒྲོ། །རབ་ཕྱི་ལྷན་སྤྱོད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །མི་འཛོད་འཕྲོར་བ་རྒྱས་དབྱུང་གཞི་
བདག་ཆེ། །བརྟན་མགོ་དཀྱིས་གཞོད་སྤྱོད་དབང་པོ་བཞིན། །དཔྱད་སྤྱོད་བརྟན་མོ་སྤྱོད་དང་

སྒོན་པོ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་པོ་ཉ་བྲན་དང་བཅས་པ་རྣམས། །རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་ཆེ་
བའི་ར་རྒྱལ་གདོངས། །བསྐྱེད་པའི་བྱགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་འོད་ཟེར་ཆོགས། །ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་
ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པ་ཡིས། །ཁབ་ལེན་དོ་བས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱེ་མ་བཞིན། །མདུན་དུ་རང་རང་
རྩ་འབྲུལ་སྦྱར་བའི་ལྷགས། །བསྐྱལ་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བསམ་
གཏན་ལས་སྤྱང་པོ་བྲང་ཉི་ཟླ་དང་། །བསྐྱེད་ཅེན་ཆེན་ཁྲི་བཤམས་འདིར་བཞུགས་ནས། །མི་
འཛད་ནམ་མཁའ་(༣༧ན)མཛོད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་ལ། །ཅི་བདེར་དབང་པོ་དྲུག་གིས་ཆོམ་
པར་རོལ། །སྤྱོན་སྦྱེམས་ཨ་རྒྱུ་ཞབས་བསིལ་ལྟ་རྒྱ་བཞིན། །རྣམ་དཔལ་མེ་ཏོག་སྒོས་དང་
རྒྱ་འཛིན་གཡོ། །རབ་གསལ་སྤང་བ་དེ་བཟང་ཉེར་བསྐྱོས་རྒྱ། །རོ་བརྒྱའི་ཟས་སྤངས་སྦྱན་
བཞིན་རོལ་མོ་འབུལ། །མཛེས་པའི་གཟུགས་དང་རབ་སྦྱན་སྤྱད་བྲངས་ཆོགས། །བཟང་པོའི་
དེ་འབྲུལ་ལྟ་དང་མི་ཡི་ཟས། །འཇམ་མཉེན་རེག་ན་བདེ་བའི་གོས་བཟང་སོགས། །འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་མ་ཆང་མེད་དགུ་དང་། །སྦྱོན་ཀྱི་ལྷགས་རྩོགས་ཏ་དང་གཡག་ལྷག་ར། །ཞོལ་མོ་
བ་སོགས་བདག་བཟུང་སྒོག་ཆགས་དང་། །མཁའ་ལྗིང་བྱ་དང་ས་གཞིར་བཞེན་པ་ཡི། །རི་
དྲུགས་གཅན་གཅན་འཕྲོ་ཞིང་སྒོས་གར་ཅེ། །ཞོར་བྱ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་སྤངས་པའི་རི། །བ་
འོག་གོས་དང་སྒྲུལ་རས་འབྲུ་བཅུད་ཆོགས། །ཆས་གོས་གོ་མཆོན་སྦྱན་གཟིགས་མཐུན་རྩས་
རྣམས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བས་མཉེས་སྤྱར་ཅིག །བདུད་ཅི་སྦྱན་བཤོས་རི་
ལྟར་མཐོ་བ་ལ། །རྩ་ཆང་འོ་སྤྱད་བཏུང་བ་རྒྱ་རྒྱན་ལྟར། །སྤྱེ་མར་འབྲས་གཡག་ལ་སོགས་
ཁྱད་པར་གྱི། །མཐུན་རྩས་ཆེད་དུ་བཤམས་པས་མཉེས་སྤྱར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཤིང་སྒྲ་སྦྱན་
དང་བསྐྱེས་པའི་དུད། །རྣམ་མཁའ་ཁྱབ་པས་གཞི་བདག་འཁོར་བཅས་བསངས། །ཉམས་
གིབ་མི་གཅང་ཆོགས་ཀྱན་དག་སྤྱར་ནས། །རབ་དཔེས་སྦྱོན་ལས་སྦྱན་གྱིས་བྱུང་བར་
མཛོད། །སྦྱོན་སྦྱོན་རྒྱུང་གི་ལྷགས་འཆང་སྒྲ་སྤབ་སོགས། །ཆས་སྦྱས་ཏ་མཆོག་སྦྱང་ན་རབ་
བཞིན་སྦྱ། །དཀར་དམར་མདངས་ཆགས་སྦྱབ་སྦྱབ་གོས་བཟང་དང་། །སྤྱེ་མཁྱེགས་དོ་རྩེའི་

གོ་ལྡན་དདུལ་ཚོག་གྲོན། །གཡས་པ་བ་དན་(༣༧)དཀར་པོ་གནམ་ལ་སྟེག། །གཡོན་པ་
ཁོར་བུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྤྲུལ་ཁ་འཛིན། །བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུར་ཆེ་བཅན་སྐྱར་སྟོན་པའི། །བསྐྱེད་མགོ་
དགྲིས་ལྟ་བྱེད་གྲུས་པས་བསྟོད། །སྒྲིན་ལེགས་དགའ་བསྐྱེད་མཆོ་སྐྱན་ཕྱ་རག་ཅེས། །བཙུ་
བྱུག་ཉམས་ཅན་དཀར་དམར་མདངས་དང་ལྡན། །དར་ཆེན་གོས་སྒྲུབས་ཤ་བ་ལ་ཆེབས་
ཤིང་། །མདའ་དར་མེ་ལོང་དདུལ་སྟོད་འཛིན་ལ་བསྟོད། །དབང་གི་ལས་བྱེད་དམར་རྫོང་
ནང་སྟོན་བྱ། །བསྐྱེད་པ་ལྟ་རི་དཔལ་ལྷན་གསང་བའི་སྟོན། །ཅི་རྒྱས་བྱི་སྟོན་ནག་ཅིག་
ཅེས་བྱ་དང་། །ནང་འཁོར་ཡང་འཁོར་བྱི་ནང་ལས་སྒྲུབ་ཆོགས། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་མ་དེས་
ལས་ཀྱི་འབྲས། །སྐྱ་ཆོགས་རྒྱས་བྱུང་འཁོར་བྱ་གཏོགས་སོ་ཅིག། །གངས་མེད་དམག་དབྱང་
གནམ་ས་བར་སྤང་བྲོན། །འགོངས་བཟོད་སྒྲུལ་པར་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བསྒྱི། །ཡངས་
པའི་ཁོར་འཛིན་དབང་སྐྱར་ལྟ་ཆེན་པོ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་སྒྲིན་ལས་གསོལ་བ་ནི། །པན་
བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །བཤམ་སྒྲུབ་བྱ་བས་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། །བྲེ་
བྲག་ཉེས་པའི་བྲི་བྲལ་ལེགས་བཤམ་འོད། །གསེར་བཟང་ལྟར་འབར་དགའ་ལྡན་རིང་ལུགས་
འཕེལ། །དགོ་འདུན་སྟེ་རྒྱས་དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་ཀྱན་ལ། །ཉེར་འཆེ་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་
རྟག་ཏུ་སྟེལ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲི་དང་བྲེ་བྲག་ཡུལ་ལྟོངས་འདིར། །ནད་ཐུག་སད་སེར་བཅང་
ཐན་ལོ་ཉེས་སོགས། །རྒྱད་པ་ཞི་ཞིང་ཆོས་སྲིད་འགྱོར་པའི་ལྷ། །ཡར་ཀྱི་རོ་བཞིན་འཕེལ་
ལ་འགྲིབ་མེད་མཛོད། །ཁྱད་པར་བདག་ཅག་བྱི་ནང་རྒྱུན་རྒྱུན་གྱི། །སྒྲིན་ནག་ལུས་མཐུའི་
འཁོར་རྒྱང་བྲག་པོ་ཡིས། །མཐར་བསྐྱེད་བསམ་པ་མ་ལུས་ལྟན་བྱབ་པའི། །ཁྲི་གདུགས་ཉི་
འོད་བཀ་ཤིས་འབྲིལ་བར་མཛོད། །(༣༧)དེ་ལྟར་གཞི་བདག་བསྐྱེད་མགོ་དགྲིས་སུ་བྲགས་པར་གསོལ་
མཆོད་བྱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་གསང་བུ་སྒྲིང་སྟོད་ཆོས་རྩེ་བྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར་གསོལ་མཆོད་
གྱི་ཡིག་རྟེང་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས་ཅན་འདུག་པ་ནས་མཛོད་རྩོགས་གྱི་རིམ་པ་རྒྱངས་ཉི་ལྟེའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་མི་ཉག་སྤང་གི་སའི་ཆར་སྐྱར་བའོ། །

ཕྱི་ལོ་ལྷ་མཚོ་ག་འདྲམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་
ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། རྣམ་སྤྲུལ། རྒྱ་ལྷ། རྟོ་རྟོ་གྲགས་རྒྱལ་མ་བཅས་པར་མཚོད་གཏོར་
འབྱུང་ལྷུ་ལ་ནི། བདག་བསྐྱེད་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ནང་མཚོད། མཚོད་པ། གཏོར་མ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་དང་སྐྱགས་དྲུག་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བསྐྱར་རྩས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱི་ལྷར་བྱས་རྩེས། ལྷན་འདེན་ནི། རང་ལྷར་གསལ་
པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་ལོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མགོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དངས་པར་བསམ་ལ། རྒྱ། འཇམ་དཔལ་
ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །ཀུན་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་གཡོ་མེད་དང་ཉིད་ལས། །ཁྱོ་
རྒྱལ་ཉི་མ་ལྷར་འབར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་
གཤེགས། །སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་ལྷག་པར་ཁོས་པའི་གར། །སྤྱོན་མཛད་ལྷ་མགོན་དབྱེར་
མེད་ཕྱག་དྲུག་པ། །འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་སློག་གཅོད་གཞོད་སྤྱིན་བཞི། །གཙང་རིས་
འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །སྤྱོ་ཕྱོགས་འདིགས་རུང་གཤིན་རྗེའི་
གྲོང་བྱེར་ནས། །ལས་ཀྱི་ཤན་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཅ་སྤྱུ་དང་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་
མོགས། །བཀའ་ཉན་དེགས་པའི་ཆོགས་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །བྱང་ཤར་ཁག་
ཞག་རྒྱ་མཚོ་སྤྱ་ལེ་དིང་། །བསེ་མཁར་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་དམག་བོར་མ། །གདོང་
ཅན་(༣༡བ)གཉིས་དང་དུས་བཞིའི་ལྷ་མོ་སོགས། །དམ་ཅན་འཁོར་ཆོགས་མ་ལུས་གནས་
འདིར་གཤེགས། །ས་འཛིན་དབང་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་འདོད་དགའི་མཛོད། །ལྷང་ལོ་ཅན་
ནས་གཞོད་སྤྱིན་སྤེ་དཔོན་ཆེ། །རྣམ་མང་སོས་སྤས་ལས་བྱེད་ཏྲ་བདག་བརྒྱད། །སྤས་ལུས་
འཁོར་ཆོགས་མ་ལུས་གནས་འདིར་གཤེགས། །དེགས་པའི་རོལ་གནས་ལྷའི་པོ་བྱང་
བཞིན། །རིན་ཆེན་སྤྱ་ལའི་གཞལ་ཡས་ཡངས་པ་ནས། །ཆོས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལྷ་གསང་ལུམ་སྤོན་
པོ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ད་ཚུར་བྱོན། །བྱི་ལྷར་ལྷན་པོ་ལ་འགན་ས་
འཛིན་སྟོ། །རང་སྤྱང་རིན་ཅེན་གཞལ་མེད་ཡིད་འཕྲོག་ནས། །བསྐྱོད་སྤྱིང་དབང་མོ་རྟོ་རྟོ་
གྲགས་མོ་རྒྱལ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པས་སྤྱན་

བྲངས། རྒྱ། ཡིད་འོང་བདེ་ཆེན་ཉམས་རྫོགས་སྒྲིན་ལེགས་མ། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་
རྒྱན་སྤྱང་ནམ་བཟ་ཡི། །མེ་ཏོག་དབང་ལྡེ་ལྡེ་ལྡེ་བདུག་སྒྲོས་འབྲུལ། །རབ་འབར་མར་མེ་བྱི་
ཆབ་ཆར་དུ་དྲངས། །རོ་བདེའི་ཞལ་བས་སྒྲ་ཆོགས་རོལ་མོ་དང་། །འདོད་ཡོན་ལྡེ་ཡི་མཆོད་
རྫས་སྒྲ་ཆོགས་འདྲིན། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་རི་རབ་དང་། །སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་ལྡེ་
མིའི་དཔལ་འབྱོར་རྫོགས། །རྟ་དང་ཞོལ་གཡག་ལུག་ནག་མཁའ་ལྡིང་བྲ། །ཁྲི་ནག་རྒྱན་ལྡན་
གོ་མཆོན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །སྤྱི་ནང་གསང་བ་སྤྲ་མེད་རྟེན་མཆོག་གིས། །ཐུགས་དམ་སྒྲོང་
ཞིང་ཉམས་ཆག་དག་གྱུར་ཅིག །གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ནི། མགོན་ལྷན་གྱི་ལྷགས་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་
པའི་རྩེ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་གྱི་སྤྱུ་གྲུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་
བསམ་ལ། ཨོ་ཡ་སྒྲ་ཀ་སར་རྩྭ་པ་ལ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཏི་ལྷ་ཏི། ཞེས་པས་
དབུལ་ཞིང་། (༣༩ན)ཐུགས་དེའི་མཐར་ཨུ་རྒྱ་མོགས་བཏགས་པས་མཆོད་ཅིང་། ནང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། བསྟོད་བ་ནི།
རྒྱ། བྲངས་མེད་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་
རྩེ་འབྲུལ་སྤྱད་དུ། །རབ་འཇིགས་ཁོ་པོ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་སྟོན་པ། །དཔལ་ལྡན་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་
བྱེད་འཁོར་བཅས་བསྟོད། །ཏ་ཏར་བཞད་པའི་གད་རྒྱངས་འབྲུག་སྟོང་སྤྱས། །ས་གསུམ་
ཁོང་པ་འགས་བཅོད་བྲག་དྲུག་མགོན། །ཆེས་ཆེར་ཁོ་ཡང་སྤྱིང་རྩེས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱ་
ལྡར་སྟོང་མཇུག་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །ལྷ་མཆོག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ལས་མིག་
འབྲུལ་བཞིན། །རྩམ་བཞིད་ཡི་དྲགས་སྤེ་དཔོན་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས། །གཉིས་སུ་སྤང་བའི་བཀའ་
སྟོད་ཡབ་ལུས་དང་། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་བཅས་ལ་གྲུས་པས་བསྟོད། །མིག་སྒྲན་རི་
པོར་འཇིག་དུས་མེ་སྤེ་ཡིས། །འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་དཔལ་ལྡན་རི་མ་རྒྱ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་
ལུས་ཆངས་སྤས་བདེ་སྟེར་ལྷ། །བྲངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བསྒྱ། །ཡིད་
བཞིན་འདོད་པ་སྟོལ་བའི་བསམ་འཕེལ་འོར། །རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་བཀོད་ལས་དངོས་གྲུབ་
ཆར། །འབེབས་མཁས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་། །རྒྱལ་ཆེན་ནམ་སྤས་འཁོར་

དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྤང་བ་སྦྱ་མ་བཞིན། །མ་དེས་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་
བསྟན་སྤང་ཆེ། །རྒྱལ་ཆེན་སྐྱོང་ལྷ་གསང་ཡུམ་སྟོན་པོ་དང་། །འཁོར་ཆོགས་དྲེགས་པའི་
དབྱང་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྒོ་མཆམས་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །བོད་སྦྱོང་
བསྟན་མར་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ། །རྟོ་རྟེ་དམ་ཆོག་གཟེ་ལྷན་འབར་མ་ཞེས། །བསྟན་
སྤང་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བཀྱི། །སྤྱ་མེད་(༣༤བ)སྐབས་མཆོག་ལྷ་དང་སྤང་
མའི་ཆོགས། །གྲུས་པས་བསྟན་ཅིང་མཆོད་བསྟོད་ལྟར་ལེན་བདག །གནས་སྐབས་རྒྱན་
ངན་མི་འདོད་ནག་པོའི་སྤྲིན། །གཏན་སངས་བདེ་ལེགས་སྤང་བ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཤེས་
རབ་བསོད་ནམས་ཉིང་འཛིན་ཆེ་ནོར་སོགས། །དམ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཀྱང་ཆང་
ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དར་བསྟན་འཛིན་སྤྲིན་ལས་རྒྱས། །གང་བསམ་སྤྲིན་ལས་མ་ལུས་
སྤྱར་འབྱུང་མཛོད། །ཅེས་སྤྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་རྗེས་གཏང་རག་སོགས་སྤྱི་རྒྱར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་འགག་པ་སྤྲུགས་རམས་པ་དག་དབང་ནོར་བུས་རྒྱན་ཁྲེང་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་བདེ་འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་བསྐལ་
བའི་རོར་ལྟུང་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ འདིར་གཞི་བདག་ལ་མཆོད་གཏོར་མདོར་བསྐུས་ནི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ལས། །སྦྱ་མ་ལྟར་སྤང་དྲེགས་པའི་རྟེན་པོ་རུ། །མཐུ་སྟོབས་འཁོར་ལོ་སྦྱར་
བའི་གཞི་བདག་ཆེ། །བྱ་ཁྱི་གཉན་སྤྲུག་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །བཞོད་ལེགས་
ལྷ་ན་སྤྲུག་པའི་པོ་བྱང་ཆེ། །རྣམ་རྒྱལ་གཞལ་མེད་རྗེས་འགོ་ཉམས་དགའི་དབྱས། །ཁོར་
བྱའི་ཁྱི་སྟན་བཞོན་པ་རབ་འབྱིང་སྟེང་། །བཏན་པར་བཞུགས་ལ་དགུས་པའི་དགའ་སྟོན་
རོལ། །སྦྱི་ལས་བྱང་བའི་རིན་ཆེན་ཡོལ་གོ་ཆེ། །སྦྱོང་གསུམ་ཁྱོན་དང་མཉམ་པ་བྱངས་མེད་
དབྱས། །ཨོ་ལས་ལྷ་རྩས་མཆོད་གཏོར་མི་ཟད་པ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོ་འཕར་བྲེ་བྱར་
ཅིག །དལ་འབབ་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་ཆད་མེད་སྟེང་། །སྦྱ་ཆོགས་ཉར་སྦྱོང་དག་དང་
རོལ་མའི་སྒྲ། །འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྷ་ལྷ་དང་མི་ཡི་ནོར། །རྩི་སྟེད་དགོས་དགུ་མ་ཆང་མེད་པ་

འབྲུལ། །དཀར་(༢༠ན)གསུམ་མངར་གསུམ་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་རུ། །སྒྲར་བའི་གཏོར་མ་རི་
ལྷར་མཐོ་བ་དང་། །རོ་བདའི་སྐྱེམས་སོགས་མདོར་ན་མཉེས་བྱེད་ཀྱི། །མཐུན་ཇས་མཆོད་
ཆོགས་མ་ལུས་འབྲུལ་གྱི་བཞེས། །སྒྲར་མགྲོགས་བང་འགྲོས་ལྷན་པའི་རྟ་མཆོག་སྒྲིང་། །ལྷ་
དབང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དབང་རྟགས་བཞེན། །རམ་བཞིད་ཆས་སྤྲས་ནལ་འབྱོར་གྲོགས་
མཛད་པའི། །བྱ་ཁི་གཉན་སྤྲུག་འཁོར་བཅས་བསྟོད་པར་བགྱི། །མཛེས་སྤྲུག་ལྷ་མོ་བརྒྱ་ཡི་
དབལ་བསྤྲས་པའི། །ལུང་ཅི་སྤྲན་ཆེན་སྒྲིག་པའི་ནམ་འགྲུང་ངོམ། །གཞན་ཡང་སྤྲན་ཆུང་སྟོན་
པོ་འཁོར་གཡོག་དང་། །སྤྲལ་བ་དབྱང་ཆོགས་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས། །བཤད་སྤྲབ་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། །འཛིག་
རྟན་སྐྱེ་བོས་བསྟན་པའི་ཡུལ་སྟོངས་འདིར། །བདེ་ལེགས་བཟ་ཤིས་འབྱོར་བ་རྒྱས་པར་
མཛོད། །འདྲུ་འཛི་རྒྱང་ཏུ་བསྐངས་པའི་བདེ་ལྷན་གཞི། །དགེ་བ་འཕེལ་བའི་དབེན་གནས་
འདི་ཉིད་དུ། །མང་ཐོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་བ། །འཕེལ་ཞིང་ཆོས་ལྷན་དགོས་
པ་འབྲུབ་པར་མཛོད། །མདོར་ན་ནལ་འབྱོར་བདག་ཅག་བསམ་པ་ཀུན། །ཆོས་བཞིན་མ་
ཐོགས་སྒྲར་ཏུ་འབྲུབ་པ་སོགས། །རི་ལྷར་རུས་བཞིན་མཐུ་ཅལ་དཔལ་བསྐྱེད་ནས། །རྟག་
ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅས་པ་འདི་ནི་ཆ་འཕྲིན་བདེ་ལྷན་དགེ་འཕེལ་གྱི་དབེན་གནས་
སུ་འཁོད་པའི་བྲ་སྟོབ་ནམས་ཀྱིས་གཞི་བདག་ལ་ཐིན་བཅོལ་འདི་ལྷ་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་རོང་ཤྱུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྒྲར་བའོ། །

༥ རྩ། བྱབ་(༢༠བ)དབང་རིག་འཛིན་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟེའི་རྒྱ། །སྤྱི་བོར་འཆར་བའི་
ལྷ་ཆེན་མཐུ་ཅལ་ཅན། །བཞག་བྲག་ལྷ་ཅེ་སྤྲས་ཡུམ་བཀའ་ཉན་པའི། །འཁོར་ཆོགས་
དབྱང་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས། །དགེ་མཆོན་ཀུན་ཆང་མགར་ཐར་སྤྲན་གྱི་
སྟོངས། །ལྷག་པར་སྟོང་བའི་བཅན་ཆོད་མཐུ་བོ་ཆེ། །འཁོར་ཆོགས་བཅུན་མོ་བཅན་གཡོག་
བཅས་པ་ནམས། །མ་ཐོགས་རྩ་འབྲུལ་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་འདིར་གཤེགས། །བཀོད་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སློག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

ཞི་བ་དང་། །དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་གོགས་མཛད་དེ་བསམ་པ་ཀུན། །མ་ཐོགས་སྤྱད་དུ་འབྲུབ་
པའི་བཀྲ་ཤིས་སྟོལ། །ཞེས་མི་ཉག་སྐང་གི་སའི་ཆ་སྤྱི་ཕྱེ་བྲག་བསྐྱང་བའི་གཞི་བདག་ལྷ་ཆེན་འཁོར་བཅས་ལ་
མཆོད་བསྟོད་ཕྱིན་བཅོལ་ཅུང་དུར་བསྐྱས་པ་འདི་ནི་དགའ་ལྡན་ཡོངས་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་
སྤེའི་ཆོགས་འདོན་དུ། མཁན་སོ་པ་ཐོང་ཁ་སྐྱ་སྤྱི་མོ་བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བའི་དོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་མོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༄ འདིར་ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་ཆོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་
ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བས་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་མས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། སྤྱན་འབྲེན་
ཅི། རྒྱ། ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་གངས་མཛད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ། །སྟོན་མཛད་མི་བསྐྱེད་དོ་རྩེ་
གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །(༤༡བ)འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་འཁོར། །རྟ་མགིན་
ཁོ་རྒྱལ་དང་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །སྟོང་རྩེའི་རང་བཞིན་ཀུན་ལ་བཅེར་དགོངས་
ཀྱང་། །མ་རུངས་འདུལ་མཛད་ཕྱག་དུག་མགོན་སོ་དང་། །ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་དེགས་པ་སོ་
མོ་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་
ཡུལ་དཔག་དང་ཐོར་གྱི་ལྷ། །དུང་སྟོང་རྒྱལ་མོ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་བཅས། །གུར་གྱི་
མགོན་སོ་སྟོབས་འཕྲོག་ཞལ་བཞི་པ། །བཀའ་ཉན་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །ཕྱག་བཞི་མགོན་དང་རྒྱལ་ཆེན་ནམ་ཐོས་སྤྱས། །དེགས་པ་ལྷམ་སྤིང་བསྟན་སྤང་
བསེ་ཁབ་ཅན། །རྒྱལ་ཆེན་སྐྱ་ལྷ་དག་ལྷ་སྤྱིས་གཅིག་ནམས། །གསང་ཡུལ་འཁོར་ཆོགས་
བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཡ་བ་སྐྱ་བདུན་བྱེད་པར་ཅེ་ལྷ་དཔར་བ། །ཆངས་པ་
ཆེན་སོ་ཐ་འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །གཞན་ཡང་སྤྱིས་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི། །མཆོད་ཡུལ་
མགོན་གྱི་ཆོགས་ནམས་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཨོ་ཨེ་ཧེ་ཏི་བརྗོད་ས་མ་ཡ་རྩ་རྩེས་སྤྱན་
ཅངས། བསྐྱ་ཀ་མ་ལྷ་ཡ་སྟོ་གིས་གདན་འཁུལ། དན་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །སྟོལ་
མཛད་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་མཆོག་ནམས་དང་། །ཞི་རྒྱས་དབང་དག་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་མཛད་

པའི། །བསྟན་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་ལ་གྲུག་ཕྱག་འཆལ། །ཨོ་གུ་རུ་བུ་རྒྱ་བོ་རྟེ་སཏྲ་སཱ་
རྟཱ་སྤ་ལ་ས་པ་རི་སྤ་ར་ཨ་རྒྱི་བྲ་ཏི་རྩ་ཡེ་སྤ་རྒྱ་ནས། །ཤུའི་བར་དང་། རྒྱ་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ།
སྤགས་དེའི་མཐར་འབྱུ་གསུམ་གཏགས་པས་ནང་མཆོད་འབུམ། རང་གི་སྤགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྤུན་བྲངས། དེ་ནམས་གྱི་གནས་
གསུམ་ལས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་(༤༡ན)འཕྲོས་རང་དང་མགོན་ནམས་
གྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམས་པས། རང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དང་། མགོན་
ནམས་གྱི་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བསམ་ལ། ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྒྱ།
བཤགས་པ་ནི། རྒྱ། ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གདོད་ནས་ནམ་དག་གྱང་། །མཆོན་འཛིན་འབྲུལ་
བས་བསྐྱད་པའི་སྤང་ངོ་རུ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ནོངས་བྱུར་ཅི་མཆིས་པ། །བདག་ཅག་
བསམ་པ་ཐག་པས་བཤགས་པར་བཀྱ། །བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ། ཐབས་མཆོག་བདེ་བའི་ཡབ་དང་
སྟོང་པ་ཡུམ། །གཉིས་མེད་བྱང་དུ་སྤར་ལས་སྤྲེས་པའི་འབྲུལ། །རང་སེམས་དག་པའི་ཅེད་
འཛོ་མ་ངེས་པ། །ཅིར་ཡང་འཆར་བས་སྤགས་དམ་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ཁྲག་ཆང་དྲི་བཟང་ཆབ་
གྱི་མཆོད་ཡོན་དང་། །ཞབས་བསིལ་མེ་རྟོག་སྤ་ཆོགས་གཅལ་དུ་བཀྱམ། །བདུག་པའི་སྤྲོས་
དུད་འོད་འབར་མར་མེ་ཡིས། །མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤགས་དམ་བསྐྱར་། །དྲི་
བཟང་བསྐྲོས་པའི་བྱག་པ་རོ་བརྒྱ་ཡི། །ཞལ་ཐས་སྤ་ཆོགས་རོལ་མོ་འབྲུག་སྟོང་ལྷིང་། །འདོད་
ཡོན་ནམ་ལྷའི་མཆོད་རྩས་སྤ་ཆོགས་ཀྱིས། མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤགས་དམ་
བསྐྱར་། །རི་རབ་སྤིང་དང་སྤིང་སྤན་ཉི་ཟླ་སོགས། །ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་དང་། །སྤུན་གཟེགས་མཐུན་རྩས་ཡོངས་སྤ་ཆོགས་པ་ཡིས། །མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་སྤགས་དམ་བསྐྱར་། །རྩུ་འབྲུལ་འབྲུགས་ལྷན་ཏེ་མཆོག་གཡག་གོད་དང་། །ཤ་རྒྱས་
ལྷག་དང་མཁའ་ལྷིང་བྲ་ཡི་ཆོགས། །རབ་འཛིགས་ཁྱི་ནག་དོམ་ལྷར་འཕྲོ་བ་ཡིས། །མཆོད་
ཡུལ་མགོན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤགས་དམ་བསྐྱར་། །ཤ་ཁྲག་མངར་གསུམ་ལ་སོགས་(༤༡བ)

བཟའ་དང་བཅའ། །རི་ལྟར་སྤངས་པའི་དམ་ཇམ་གཏོར་མ་དང་། །བདུད་ཅིའི་བརྟུང་བ་ཕྱི་
ནང་གསང་རྟེན་གྱིས། །མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཐུགས་
དམ་ལེགས་སྒྲོངས་ཉམས་ཆག་སོས་གྱུར་ནས། །འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་
སྤྱབས། །གཏོར་མ་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྷ་ལྟུང་ཇེས་འབྲུལ་བ་ནི། མགོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གས་རྩྱུ་ལས་སྤྱེས་
པའི་རྩོུ་རྩོུ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གྱུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་
བསམ་ལ། ཨོྲེ་གྲུ་རུ་བརྩོ་བོ་རྟེ་སུ་སུ་རྟེ་སྤྱུ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཏེ་
ལྷ་ཏེ་ཞེས་བ་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཐུལ་རྩོུ་། ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ནང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། བསྟོད་པ་ནི།
རྩྱུ། སྤང་སྟོང་འཇའ་ཆོན་དག་པའི་རི་མོ་བཞིན། །རོ་མཆར་སྤྱུ་འབྲུལ་རབ་འབྲུམས་དཀྱིལ་
འཁོར་པ། །སྤྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྤྱེལ་བའི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་
ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །རབ་གསལ་སྤྱིབ་པ་བྲལ་བའི་མེ་ལོང་ངོས། །གནས་ལུགས་མངོན་
སུམ་ཤར་བའི་གཟིགས་མའི་ཞར། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་ཕྱིན་ལས་རེ་སྒྲོང་བའི། །འཇིག་རྟེན་
འདས་པའི་སྤང་མ་རྣམས་ལ་བསྟོད། །བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་དེགས་པའི་རྩོུ་བོ་རུ། །ཆེ་
བཅན་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་འཕགས་འཇིག་རྟེན་པའི། །དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་སྤང་ཡུལ་དང་གྲོང་
བདག་སོགས། །བདག་ཅག་གྱུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བགྱ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གིས་
བསྟོན་ཅིང་མཆོད་པ་ཡི། །ཡི་དམ་སྤང་མར་བཅས་པ་མ་ལུས་པས། །དེང་ནས་བརྩམས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོའི་བར། །འབྲལ་མེད་རྟག་ཏུ་མགོན་དང་གོགས་མཛོད་ཅིག །དམ་ཆོས་
སྤྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་རྒྱུན་ལྷན་གྱུར། །ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བར་གཅོད་དག་བགོགས་ཆོམས། །ཆེ་
བསོད་འབྱོར་པ་རབ་རྒྱས་(༤༣ན)འདོད་པའི་དོན། །མ་ལུས་འདུ་ཞིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
མཛོད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་བླ་མའི་སྤྱུ་ཆེ་སྤིངས། །དག་འདུན་སྤེ་འཕེལ་འགོ་རྣམས་
བདེ་དང་ལྷན། །མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སྤྱུར་རེག་པའི། །ཕྱིན་ལས་མགོན་སྤྱབས་
མཛོད་ཅིག་མཐུ་མ་རྩུང་། །དེ་ལྟར་ཡི་དམ་སྤང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྩུང་རུར་

བསྐྱལ་བ་འདི་ནི། མགར་ཐར་དགའ་ལྡན་ཡོངས་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཁན་པོ་པ་པོང་ཁ་སྐྱེ་སྤྱོད་
བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཁྱེར་དུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའི་
ཡི་གེ་པ་ནི་དུང་ཡིག་ཆངས་སྤྱིས་སྤྱོད་ལྡན་ནོ། །

༥ མཐིང་ནག་དག་དུ་ཁྲོས་པའི་རྒྱ་འཛིན་གཞུགས། །གནམ་ལྷགས་ཐོ་བའི་ཆ་དབལ་
གདེངས་ཅམ་གྱིས། །ནག་ཕྱོགས་མགོ་པོ་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཐག་དུ། །འགས་བཟོད་དམ་ཅན་རྩོ་
རྩེ་ལེགས་པ་ཆེ། །མཆེད་འཁོར་གངས་མེད་དཔུང་དང་གཡོག་བཅས་པ། །མ་ཐོགས་རིངས་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདིར་གཤེགས་ལ། །འཛིགས་དུང་རམས་པའི་གཞལ་མེད་རབ་ཡངས་
པར། །མ་རིས་བཞོན་པ་ལ་ཆིབས་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་
དང་། །འདོད་ཡོན་ལྷ་རྩོགས་ལྷ་དང་མི་ཡི་ནོར། །ཕུན་ཆོགས་མཁོ་དགུའི་འཕྱོར་པ་བཤམ་
ལགས་ན། །དགྱེས་པས་བཞེས་ལ་བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སྦྱབས། །དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་
ལྟར་མཐོ་བ་སྦྱངས། །སྤྱན་རྟག་རྒྱ་མཆོས་ས་གཞི་དོག་པོར་འབྱེལ། །ཕྱི་ནང་གསང་རྟེན་མ་
ཆང་མེད་བཤམས་པས། །དམ་ཅན་འཁོར་བཅས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་གྱུར་ཅིག །གནམ་ས་ལྷ་
བྱར་གདངས་པའི་ཁོ་ཞལ་ནང་། །དག་བགེགས་ཁྲག་རྩོན་འབབ་པའི་གཏུའི་རྒྱན། །འཕྱང་
བཟོད་སྤྱིས་(༤༣བ)བྱ་དམ་ཅན་ཐིག་ལེ་རྩལ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་གིས་བསྟོད་
པར་བགྱ། །ཕན་དང་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་བསྟན། །དར་རྒྱས་སྤིང་མཐའི་བར་
དུ་མི་ཉམས་ལ། །དགེ་འདུན་སྡེ་འཕེལ་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་དག་དུ། །བཟ་ཤིས་རྩོགས་ལྡན་
དུས་བཞིན་ངོམ་པར་མཛོད། །བདག་ཅག་དཔོན་སྦྱོར་རྒྱ་སྦྱར་འཁོར་བཅས་ལ། །ཆགས་
ཆེ་ཉམ་ང་མི་འདོད་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ཆེ་དཔལ་མངའ་ཐང་འཕྱོར་པ་མ་ལུས་རྒྱས། །བསམ་པ་
ཆོས་བཞིན་སྦྱར་དུ་འགྱུར་པར་མཛོད། །ཅེས་མི་ཐང་ཆོས་སྡེའི་ཞོལ། དེད་རང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་དམ་
ཅན་རྩོར་ལེགས་ལ་གསོལ་མཆོད་ཉུང་དུ་འདི་ནི། དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་གྱི་འཕྱོར་པ་ཅན་སྤྱིང་བྱེད་ཀུན་བསོད་ནམས་
དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་མ་མཛོད་རོར་ཤུགས་དགེ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར། །

༥ མཐུ་སྟོབས་ཁོ་ཅུ་ཁྱ་བའི་རྒྱན། །རྫོ་ཕྱར་ཐོག་གི་ཆ་དབལ་གྱིས། །ནག་ཕྱོགས་
མགོ་པོ་འགེམས་པ་ལ། །དཔའ་ཆེན་དམ་ཅན་ཐིག་ལེ་རྩལ། །མཆེད་འཁོར་བྱར་དང་མངག་
པར་བཅས། །ཉིང་འཛིན་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །བཟང་དགྲུང་སྟེལ་བའི་མཆོད་གཏོར་
ཆོགས། །དབྱེས་བཞིན་བཞེས་ལ་ཆོམ་པར་མཛོད། །བདག་ཅག་ཕྱི་ནང་འཆེ་བ་ཀྱན། །ཞི་
ཞིང་གོ་ལོང་མ་མཛད་པར། །ཆོས་ལྡན་ཡིད་ལ་གང་བསམ་དོན། །སྤྱར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་
ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་མལ་གྲོ་གྲང་མཁར་གཞིས་སྟོད་སྤྱར་བྱུང་བས་དམ་ཅན་རྟོ་རྩེ་ལེགས་པར་ཕྱིན་བཅོལ་
དག་འདོན་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟུལ་ངོར་ཤུག་འདི་དགོས་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྟུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར། །

༥ སྤྱུལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་བསྐྱོ་རྒྱལ་རྒྱུན་བྱིར་བྱ་བྱ་བ་ལས་བཞི་རྒྱན་བྱུང་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས། རྒྱུ་ སྤྱན་བྱུང་གཏོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་དབྱིངས། །སྟོ་(༧༧ན)
བྱར་བྱི་མ་བལ་བ་ཆོས་སྤྱི་ངང་། །ཁོ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་མཆོ་སྤྱེས་རྟོ་རྩེ་སོགས། །དབྱེར་
མེད་སྒྲ་མ་ལྟ་ཡིས་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །ངེས་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་སྤྱུ་འབྱུལ་ལས། །སྤང་བྱིད་
དེགས་པའི་རྟོ་པོར་མཐུ་སྟོབས་གྱི། །དག་ཤུལ་འཆང་བ་ཆོས་འཁོར་མ་ལུས་པའི། །སྤང་
མ་སྤྱུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ལ། །དངོས་བཤགས་ཡིད་གྱིས་ལེགས་སྤྱུལ་མཆོད་
རྩིས་ཆོགས། །བདེ་བ་མཆོག་གི་བྱག་རྒྱས་འབུལ་བ་ནི། །ཤར་ཕྱོགས་ཤེལ་དཀར་ལྟ་
ཕྱོགས་བེཊར་སྟོ། །བྱུང་ཕྱོགས་བསྐྱར་རྒྱ་བྱང་ཕྱོགས་གསེར། །སྤྱ་བཞིའི་རིན་ཆེན་ལྷན་
པོ་ཕྱོགས་གྱི་མཐར། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་ལྡན་བང་རིམ་བཞི་ཡི་སྟེང་། །རིན་ཆེན་ཁམས་ལྟ་ལས་
བསྐྱབས་པོ་བྱང་མཁར། །རྒྱ་ཕིབས་ཉིག་དང་ཁང་སྤན་ལྟོག་གིས་མཛོད། །ཕྱི་རོལ་ཁོར་
ཡུག་ཆེན་པོའི་ར་བ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་དབུས་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས། །སྤྱིད་འབྱོར་
སྟོད་དང་བཅུད་གྱི་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱན། །ཕུལ་བྱང་ལྟ་མོར་ཆར་དུ་དངར་བ་འདི། །ཆོས་
རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྟོན་དུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྒྱས་པ་
དང་། །བསྟན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྤྱུ་ཆོ་ཕྱིན་ལས་སྟེལ། །བཅོལ་བའི་ལས་རྣམས་མ་ཐོགས་

སྐྱབ་པར་མཛོད། །དབང་གཞུང་ཁེངས་འཕྲོག་གཏུགས་དང་སྒྲོ་ཕོད་ཉླག་། དྲག་རྩས་ཡུངས་
ཀར་གང་བའི་འབྲས་བྱས་མཛེས། །བར་སྒྲང་ལྟ་བུ་སྐྱབ་གཡོ་བའི་དར་འཕན་དང་། །ནམ་
མཁའ་རྒྱང་བྱ་ངོ་མཚར་རི་མོ་ཅན། །སྐྱེམས་སེལ་ཨ་རྒྱ་རྒྱན་དང་ཞབས་བསེལ་ཆབ། །ཉེར་
སྒྲོད་ལྷ་དང་སྒྲ་ཆོགས་རོལ་མོ་ཕྱིར། །མཛེས་བཟིད་གཟུགས་དང་སྒྲན་པའི་སྒྲ་(༧༧བ)
དབྱངས་ཤི། །རོ་བརྒྱའི་བཟའ་བ་རེག་བྱ་སྒྲ་མེད་འདི། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
ཉེན་དུ་འབྱུལ། །བཞེས་ནས་བསྒྲན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྒྱས་པ་དང་། །བསྒྲན་འཛིན་སྒྲ་མའི་
སྒྲ་ཆེ་ཕྱིན་ལས་སྒྲེལ། །བཙོལ་བའི་ལས་རྣམས་མ་ཐོགས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །རང་སྒྲུང་རྩོ་
རྩེའི་རང་བཞེན་གོ་ཁབ་དང་། །པས་ཚོལ་དབྱ་འཛོམས་ནོ་རར་ལྷགས་ལྟན་མཚོན། །ཞུ་
ནག་སག་ཐེབ་ནོར་བུའི་སྒྲོག་ཞུ་ཐོད། །བཟིད་ཆགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པའི་རྒྱན། །མཐིང་
ནག་ཕོད་ཀ་ཅེ་བེར་གོས་བཟང་ལས། །རབ་བསྐྱབས་ཆ་ལྷགས་དུ་མའི་བགོ་བ་དང་། །སྒྲ་
ཆོགས་སྒྲོག་ཆགས་ལྷགས་པ་བཟོལ་ལས། །འདུ་བྱས་རྒྱལ་བྱེད་མཚན་མ་མཐོར་བསྐྱང་
བ། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཉེན་དུ་འབྱུལ། །བཞེས་ནས་བསྒྲན་འགྲོའི་པན་བདེ་
རྒྱས་པ་དང་། །བསྒྲན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ཆེ་ཕྱིན་ལས་སྒྲེལ། །བཙོལ་བའི་ལས་རྣམས་མ་
ཐོགས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །སྒྲུང་མཁྲོགས་ཅང་ཤེས་ཏེ་དང་ཞོལ་གཡག་ལྷག །མཁའ་ཕྱིར་བྱ་
ཆོགས་ནོར་སྒྲུང་བྱི་བ་ར། །སེང་གེ་སྐྱག་གཟིག་དོམ་བྱེད་གཡི་གུང་འཕར། །སྒྲེའུ་རི་དྲགས་
གཅན་གཟན་རར་སྒྲ་སྒྲོག །སྒྲང་ཆེན་ཏེ་གཡག་བྱེའུ་སོགས་འཁྲོར་པའི་ཁུར། །འདེགས་པར་
ལུས་སྒྲོབས་རབ་རྒྱས་ཁལ་མ་དང་། །དར་གོས་སྒྲམ་རས་སྒྲ་སྒྲུག་པགས་པའི་ཆོགས། །ར་
མའི་རྒྱན་པོ་མཐའ་དབྱས་དགོས་དགུའི་ནོར། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཉེན་དུ་
འབྱུལ། །བཞེས་ནས་བསྒྲན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྒྱས་པ་དང་། །བསྒྲན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ཆེ་ཕྱིན་
ལས་སྒྲེལ། །བཙོལ་བའི་ལས་རྣམས་མ་ཐོགས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །སྒྲུག་ཚོད་ཅེ་མོ་རབ་རྒྱས་
བྱ་དཀར་གྱི། །གསོལ་དང་རིན་ཆེན་གཏུ་ཁ་སྒྲོར་ནང་། །གསང་བའི་སྒྲོག་(༧༩ན)འཁོར་

ལྷ་དོ་དགོར་ཞོར་སོགས། །དེགས་པ་འདུ་བའི་རྟེན་རྒྱས་མ་ཆང་མེད། །ཟག་མེད་འདོད་
ཡོན་ཕུང་པོའི་གཏོར་མ་དང་། །བཤོས་བྱ་ལ་དང་སྤྱང་སྒྲ་ནང་ཁྲོལ་སྤངས། །འབྲུ་རིགས་
སྒྲན་སྒྲ་པོ་གདོང་མོ་གདོང་དང་། །ཤིང་གི་སྒྲ་ཆོགས་ཡུལ་མཁར་བཀོད་པ་འདི། །ཆོས་
རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ཏུ་འབྱུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྒྱས་པ་
དང་། །བསྟན་འཛིན་ལྷ་མའི་སྒྲ་ཆོ་ཐིན་ལས་སྤེལ། །བཙེལ་བའི་ལས་ནམས་མ་ཐོགས་སྤྱབ་
པར་མཛོད། །ཕུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་གསལ་ཚོགས་ངར་སྤྱད་དང་། །བཅུད་ལྗན་བདུད་ཅིའི་
གསེར་སྤྱེམས་མཆོ་ལྟར་འབྲེལ། །ལ་ཆེན་འཕྲི་བའི་ཆོལ་གསུར་སྒྲོས་དཀར་དུད། །ཉག་སྤོ་
ཁ་དོག་ལྷ་ཡི་དར་སྒྲས་བརྒྱན། །སྤྱིང་བཞེར་དབང་སྒྱུར་མི་བདག་སྒྲོན་འགྲོ་བའི། །རིན་ཆེན་
བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། །བཟ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །མཆོད་
ཆོགས་སྤྱན་གཟིགས་དམ་རྒྱས་ཡོངས་ཚོགས་པ། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ཏུ་
འབྱུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་ལྷ་མའི་སྒྲ་ཆོ་ཐིན་
ལས་སྤེལ། །བཙེལ་བའི་ལས་ནམས་མ་ཐོགས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །བསྟན་སྤང་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱེ་ལྷ་
དཔལ་ལྷའི་གཙོ། །སྒྲོན་པོ་གསང་ཡུམ་ལས་མཁན་དཔུང་ཆོགས་བཅས། །དངོས་བརྒྱད་རྩི་རྩེའི་
སྒྲོབ་དཔོན་ཆོགས་སྤྱི་དང་། །བྱད་པར་བད་དཀར་འཆང་བ་རིམ་བཤུལ། །བཀའ་བསྒྲོས་
གཉེར་དུ་གཏད་པའི་དམ་ཆོག་རྒྱ། །མི་འབྲལ་ཆད་དང་མཐོ་ལས་མ་འདའ་བར། །སངས་
རྒྱས་བསྟན་དང་བྱད་པར་དགའ་ལྗན་པའི། །རིང་ལུགས་(༤༥)དགེ་འདུན་སྤེ་བཅས་དར་
བར་མཛོད། །བསྟན་འཛིན་ནམ་པར་འབྲེན་པའི་སྒྲ་ཆོ་སྤེལ། །མཛོད་བཟང་ཐིན་ལས་མཐའ་
དབུས་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ། །འཛིན་རྟེན་སྤྱི་དང་བསེལ་ལྗན་སྒྲོན་སྤྱིངས་སུ། །དཀར་མིན་
དུས་ཀྱི་ཆད་པ་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །ཆར་ཚུ་དུས་འབེབས་སྒྲོད་བཅུད་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི། །གཡང་
ཆགས་ཚོགས་ལྗན་དགའ་སྒྲོན་གསར་དུ་དངོས། །རིག་སྤྱུགས་འཆང་བ་བདག་ལ་གནོད་
བགོགས་དང་། །ནད་འཆོ་རྒྱུན་ངན་མ་ལུས་ཞི་བར་མཛོད། །གྲུས་པས་འཁོར་སྒྲོབ་འབངས་

བཅས་ཆེ་བསོད་དང་། །སྟོབས་འཕྲོར་དབང་ཐང་ཆས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་འདྲོམ། །ཁམས་གསུམ་
མི་དང་མི་མེན་ལོངས་སྟོད་དག །རྒྱབས་ཆེན་པན་བདེའི་གྲོགས་སུ་དབང་དུ་བསྐྱལ། །བནག་
པའི་སེམས་འཆང་བསམ་སྟོར་ལོག་པའི་དག། །ནག་ཕྱོགས་བགོགས་རིགས་ལོ་རྒྱུ་མ་
འགྲངས་པར། །མིང་གི་ལྷག་མར་སྟོལ་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི། །བསམས་དོན་རེ་བ་མ་ལུས་སྟུན་
གྲུབ་མཛོད། །དེ་ལྟར་སྐྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་བསྟོར་ཆུང་ཁྱེར་དུ་བྱ་བ་ལས་བཞི་སྟུན་གྲུབ་ཅེས་བ་
འདི་ནི་གནས་རྒྱུད་དག་ལྟ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྟར་བ་སྟོང་བཟང་བཟ་ཤིས་དང་། །སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིང་དབྱ་མཛད་སྟོང་བཟང་བསོད་ནམས་
གཉིས་ནས་བསྐྱལ་འོར། །འདི་འབྲེལ་གཤམ་ལེན་གྱི་རིགས་མཐོང་སྟོང་གང་ཡང་མེད་པར་འོལ་ཆོད་བྱ་བ་སྐྱབས་སུ་མ་
ཡང་། །ཀུན་མཁུན་ལྷ་པས་སྐྱལ་བའི་རྒྱུན་ཁྱེར་ལ་ཆོག་གི་སྟོར་བ་མི་འདྲ་ཅམ་ལས་དོན་འགལ་མེད་ཀྱི་ལྷགས་སུ་ཤུགས་
དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༥ གསེར་སྐྱེམས་ཀྱི་རྣམས་སོགས་ཡེགས་པར་འདུ་བྱས་པ་ལ་བྱིན་རྒྱུ་སྐྱེམས་སྐྱེམས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱས་རྣམས་
བསྟོར་ཆིག་ནི། ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་བགང་ཡས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་
འོས་མ་ལུས་ལ། །འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོའི་གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་(༤༢)པ་འདི། །འབུལ་ལོ་
སྒྲིན་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་མཛོད། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བ་
ཡི། །སྒྲུང་མ་དམ་ཅན་དབྱང་དང་བཅས་པ་ལ། །འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོའི་གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་
པ་འདི། །འབུལ་ལོ་སྒྲིན་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་མཛོད། །དམིགས་ལུལ་མཐུ་ཆེན་དེགས་
པའི་གཙོ་བོ་སོགས། །ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་སྟེ་བརྒྱད་མ་ལུས་ལ། །འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོའི་
གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་པ་འདི། །འབུལ་ལོ་སྒྲིན་ལས་སྟོང་གྲོགས་མ་གཤམ་མཛོད། །ཅེས་བ་
འདི་ནི་མེ་སྐྱལ་བསམ་ཡས་དང་རྒྱལ་སོགས་སུ་བསྟོད་སྐྱབས་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་འདུ་གནས་ཆོར་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་བར་
རོགས་དང་བཅས་བསྐྱེབས་ནས་བཏོན་ཆོག་པའི་ཉུང་དུ་ཞིག་བྱང་ན་ལེགས་འདྲ་ཞེས་གྲུ་ཆང་དབྱ་མཛད་སྟོང་བཟང་ཡང་
འཕེལ་གྱིས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ མཐུ་སྟོབས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁོང་བ་རུ། །འབར་བའི་མེ་ལྷེ་དུས་མཐའ་ལ་འགྲན་
པའི། །དམ་ཅན་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་ལེགས། །བཀའ་ཉན་མཆོད་འཁོར་དབྱང་དང་བཅས་
པ་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་ལྷག་པར་དུངས་པའི་ཆར་སྤྲིན་རུམ། །གདུང་དབྱངས་དབྱར་སྤྱིས་
ར་སྤྱིས་ཉེར་བསྐྱལ་ན། །འདའ་དཀའ་སྟོན་གྱི་གཡར་དམ་རི་བཞིན་དུ། །གནས་འདིར་
རྩེ་འཕྲུལ་འུགས་ཀྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རམ་བརྩེད་པ་ཁང་ལོང་བུའི་གནས་གཞི་
ལ། །རྟེན་བཅས་སྟེ་བརྒྱད་བ་སྟོང་ལྟར་འབྱུག་པའི། །གཞལ་མེད་ཡངས་པར་སྒྲ་ཆོགས་
མཆོད་སྤྲིན་དབྱས། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་དངོས་བྱུང་སྤུལ་དུ་གསོལ། །སྟོང་གསུམ་
ཁྲོན་མཆོངས་རབ་ཡངས་སྟོན་རྣམས་སུ། །ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་ལས་(༧༩)བྱུང་མཆོད་པའི་
རྩམ། །ཕྱི་ནང་ཉེར་སྟོན་མཐའ་ཡས་རོལ་མོའི་སྤྱིས། །དམ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཉེས་
བྱུང་ཅིག །ཨོྲ་བཟོ་སྤྲ་རྩུ་ས་པ་རི་སྤྲ་ར་ཨུརྩྱི་སྟགས་ཀྱིས་མཆོད། །གཞན་ཡང་མཐུན་པའི་དམ་རྩམ་
འབྲུལ་བ་ནི། །ཆད་བྱུང་བདེ་སྟེར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། །སྤྱ་བརྟན་གོ་ཁབ་མཆོན་རྟོན་སྤྲར་
མཁྱོགས་ཏ། །སྟོག་ཆགས་མཁའ་ཕྱིང་གཅན་གཟན་འདོད་འཛོའི་བྱུགས། །ལྷ་དང་མི་ཡི་
སུན་ཆོགས་མ་ལུས་པ། །གཅིག་བསྐྱུས་འཕྱར་བྱར་སྤྱངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས། །ཕྱི་ནང་
གསང་མཆོད་མཐུན་པའི་དམ་རྩམ་སོགས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྤུལ་ནས་ལེགས་
པར་འབྲུལ། །རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ཆོགས་དང་གཏོར་མ་བཤམས། །བཅུད་ལེན་བདུད་ཅི་སྤྲར་
པའི་བརྟུང་བ་དང་། །དག་བགམས་ཁྲག་མཆོ་དམར་སེར་སྤུ་ཕྱེང་ཅན། །བསྟན་སྤང་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་ཞལ་དུ་འབྲུལ། །སྤར་གྱི་སྤྱགས་མཐར། །བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཏི་ལྷ་ཏི། །ཞེས་བཏགས་པ་
གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་དང་། །འབྲུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། །རང་བཞིན་སྤྱི་འགག་
བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །མ་གཡོས་དག་པོར་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འབྱུང་གིས། །བསྟན་དག་
འཛོམས་ཤིང་རིག་འཛོན་བྱ་བཞིན་དུ། །སྟོང་མཇད་དོ་རྩེ་ལེགས་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །མཐེང་
ནག་སུན་པའི་མདངས་འཛོན་ཕྱག་གཡས་ཀྱི། །གནམ་ལྷགས་ཐོ་ཆེན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

སུ་གཟས། །གཡོན་པ་མེ་རྒྱང་འཁྲལ་པའི་སྤྲད་པ་འཛིན། །ར་སྐྱེས་ཞོན་ནས་སྤོང་གསུམ་
སྤུལ་ལ་བསྟོད། །མི་བཟང་ཆོ་འབྲུལ་ཐོག་གི་རྗེས་འགོ་བས། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་དགོས་
འདོད་མ་ལུས་པ། །བསྐྱབ་པར་བསྐྲགས་པའི་བཀའ་ཉན་མཆེད་འཁོར་དང་། །གངས་མེད་
དབྱང་ཆོགས་རྣམས་ལ་བསྟོད་པར་(༧༧ན)བགྱི། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དང་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །ལས་བཅོལ་དམ་ཆོག་གཅིག་པ་ཉེར་དགོངས་ལ། །ཉིན་གསུམ་བྱ་ར་མཆོན་
གསུམ་མེལ་ཆེ་ཡིས། །ལུས་དང་གིབ་མ་རི་བཞིན་སྤོང་གོགས་མཛོད། །སྟོན་གྱི་ལས་དང་
འཕྲལ་རྒྱན་དབང་གྱུར་པའི། །རྒྱ་སྦྱོར་ནད་གདོན་ཆགས་ཆེ་ཉམ་ང་སོལ། །ཡུལ་ཕྱོགས་
འདིར་ཡང་མི་ཤེས་མཆོན་མ་ཀྱུ། །ཉེར་ཞི་ཕུན་ཆོགས་གཡང་དུ་ཆགས་པར་མཛོད། །ཆེ་
དཔལ་མངའ་ཐང་ཕྱི་ནང་མཁོ་དགྲའི་དཔྱིད། །ཡོངས་སུ་དར་བས་གནས་སྐབས་བདེ་འབྱོར་
ཞིང་། །རྣམ་དག་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱན་སོགས། །ལེགས་ཆོགས་དབྱར་གྱི་རྒྱ་
གཏེར་ལྷར་འཕེལ་མཛོད། །ཅེས་དམ་ཅན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣེ་ལེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་འདི་ནི་ཁལ་ཁ་ནས་
དད་ལྷན་ལྷ་རི་རྩ་སག་གི་བུ་ཐོ་ཡོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣེ་རྗེས་ཕྱོགས་དེར་ཤི་ཆད་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་མང་ཅམ་བྱུང་བ་ཞི་ཕྱིར་དུ་
རྫོང་ལེགས་ར་ཆེབས་གྱི་གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་ཡིག་འཕྲིན་བྱུང་བ་ལྷན་ལྷུ་འདི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའི་ཡི་གེ་བཞི་དུང་ཡིག་ཆངས་སྐྱེས་སྟོ་ལྷན་ནོ། །

༥ འདིར་མགོན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་འབྲུལ་བདེ་བ་ནི། ཡི་དམ་གྱི་
བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགོ་བས་མཆོད་གཏོར་ཕྱིན་རྒྱབས་བྱས་ལ། རྒྱུ། འོག་མིན་ཞིང་གཙོ་རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛོད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཐེང་ནག་རྒྱུ་གི་འཕྲོ་འདུལས། །བསྟན་སྤྲང་རྒྱ་མཆོའི་སྟེ་དཔོན་རྣེ་རྣེ་
གྱུར། །ཞེ་ཀ་རྩ་ཁྲི་འདོད་ཁམས་དབང་བྱུག་ཡུམ། །སྤང་བེལ་སྤུན་པོར་བསྐྱལ་བའི་བྱིན་ཅ་
ཡིས། །འབྲུད་མཚུངས་དམ་ཅན་རྩ་ཏུ་ཏུ་སོགས། །བཀའ་ཉན་མཐུ་ཆེན་བེགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་
དབྱང་། །མ་ལུས་(༧༧བ)འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ནག་ཕྱོགས་
སྟེ་དབྱང་འདམ་ལྷར་བརྗེས་པའི་སྟེང་། །གཏུམ་ཆེན་དབང་བོའི་བློ་བརྒྱུད་སྟོབས་འཕྲོག་

དབང་། །ཡུམ་བཞི་བཀའ་ཉན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །མ་ཐོགས་དམ་ཆོག་དབང་གིས་
གནས་འདིར་གཤེགས། །མདུན་དུ་སློང་གསུམ་ཟ་བའི་མེ་དབྱང་དབྱས། །མཐིང་ནག་ཁག་
ཞག་འཁྲུག་པའི་ཆོས་འབྱུང་དུ། །བརྒྱ་ཉི་མ་དབྱགས་བྲལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་། །གར་དགྲའི་
ཉམས་ཀྱིས་དབྱེས་བཞེན་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སྤང་སྟོང་ཆོས་དབྱིངས་ཅི་མ་མེད་པའི་
འོད། །བདེ་ཆེན་ཐེག་ལེ་མཆོག་གི་མཆར་སྤྱག་མར། །ཡོངས་ཤར་སྤེལ་ཉར་སྟོན་འདོད་
ཡོན་ཆོགས། །རབ་འབྱམས་ཞིང་ཁམས་ཁྲིན་ཀུན་བཀའ་སྟེ་འབྱལ། །སྤྱི་ཡི་སྤྱན་གཟིགས་
གནས་ས་བར་སྤང་ཁེངས། །ནང་གི་མཉེས་བྱེད་མཐུན་རྩལ་སྤྱོད་ལྟར་གཏིབས། །གསང་བ་
བདེ་སྟོང་སེམས་ཉིད་དག་པའི་འབྱལ། །སྤྱི་མེད་སྤྱབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ངེས་པས་མཆོད། །དམ་
རྩལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྟོན་མ་ལ། །རབ་སྤྱར་དག་བཤམས་ཤིང་རུས་པའི་རི། །སྤྱིང་
ཁག་མཆོ་ཆེན་དམར་སེར་རྒྱབས་སྟེང་ཅན། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་
འབྱལ། །སྟོན་གཏོར་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱགས་འབྱལ་དང་། མཆོད་པ། ཉར་མཆོད་ཀྱང་གྲ། རྩ། རབ་
ཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་མིའུ་མུང་གེལ་པའི་
ཉམས། །མཐུ་སྟོབས་མེ་ཡིས་བདུད་སྟེ་སུམ་བཅེགས་གོང་། །སྟེག་མཛད་གྲུར་ཀྱི་མགོན་
པོ་ཆེ་ལ་བསྟོད། །ལུལ་བྱང་བདེ་བའི་དཔལ་སྟེར་ཡུམ་མཆོག་དང་། །མཐུ་ཅལ་ཐོག་ལྟར་
སྤྱར་མཁྱོགས་ཟླ་ཅ་ནག། །ལྷ་ཅ་མིང་(༤༩)སྤང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །བྲངས་མེད་གཤམ་
དུ་བཤམས་པའི་དབྱང་ལ་བསྟོད། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ནག་ཕྱོགས་སྟོག་གི་ཅར། །ཉ་ལའི་སྤྱ་
གི་ལྟར་རྣེ་དག་ཤུལ་འཆང་། །དཔལ་ལྷན་ཞལ་བཞི་བདེ་སྟོང་ཡུམ་ཆེན་བཞི། །བཀའ་ཉན་
འཁོར་ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །རྟོ་རྩེ་འཆང་སོགས་རྒྱལ་དང་སྤྲ་མ་ཡི། །སྤྱན་
སྤང་འདའ་དཀའི་དམ་ཆོག་ཞལ་བཞེས་བཞེན། །བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་སྤྱི་མའི་སྤོན་ལས་
སྟེལ། །རྣལ་འབྱོར་བྱ་ལྟར་ཉག་ཏུ་སྟོང་བར་མཛོད། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་དམ་ཆོག་
རྒྱ། །ལས་འགོང་འགལ་འཁྲུལ་དབྱིངས་སུ་དག་གྲུར་ནས། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་རྒྱུ་རན་

འཆེ་བ་ཀྱུན། །ཞི་སོགས་ཕྱིན་ལས་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པར་མཛོད། །སྟོང་དང་བཅུད་ཀྱི་ལེགས་
ཆོགས་མཆོ་ལྟར་འཕེལ། །སྤང་ཞིང་གདུག་པའི་སེམས་འཆང་དག་བགོགས་ནམས། །སྦྱར་
དུ་སྟོལ་ལ་དགོས་འདོད་ཀྱན་སྟོལ་བས། །བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་
པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་མགོན་པོ་གྱུར་དང་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་འབྱེད་བདེ་
ཆོགས་འདོན་སོགས་སུ་བགྱིས་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བྱང་ཅེ་སྟོབ་དཔོན་ཟུར་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་རྒྱ་ལྡན་འི་
མཁན་ཐོག་གི་སྐབས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་འཁྲུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བྱུང་
ཡིག་ཆངས་སྦྱེས་སྟོ་ལྷན་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༥ གདོད་ནས་སྟོང་པའི་ནམ་འགྱུར་སྦྱུ་མ་བཞིན། །མཐུ་ཅལ་དག་ལྷལ་འཆང་བའི་
རྒྱལ་བཅན་སྟེ། །འགོ་བའི་དེགས་པ་བྲན་གཡོག་དཔུང་དང་བཅས། །འདིར་བྱོན་རང་རང་
དགྱེས་པའི་སྟན་སྟེང་བཞུགས། །སྤྲོ་ཆོགས་བཞོད་ལེགས་སྟོང་(༤༡)དུ་བཞགས་པ་
ཡི། །མཆོད་རྗེས་དབང་པོའི་ལྷལ་དུ་བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པའི་སྦྱན་གཟིགས་དཀོར་ཆ་རི་
རབ་ལྟར། །སྦྱངས་པ་སྤགས་དང་བྲག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབས་ཤིང་། །ཟག་མེད་འཆི་བ་འཕྲོག་
པའི་ལྷ་ཡི་ཟས། །ལྷག་སྤང་རོ་མཆོག་བརྒྱ་ལྷན་གཏོར་མའི་ཆོགས། །ལེགས་པར་འབུལ་
ན་མཐུན་པའི་ལོངས་སྟོང་དུ། །རོལ་ཞིང་ཉམས་ཆག་མ་ལུས་བྱང་གྱུར་ཅིག །དཀར་ནག་
དགེ་སྟེག་རྒྱ་ཡི་སྟན་དང་དུག །བདེ་སྦྱག་སོ་སོར་སྟོང་བའི་འབྲས་བུ་ནམས། །སྦྱ་མེད་ངེས་
པས་དེན་ཅན་མར་གྱུར་འགོར། །གཞོད་འཆེ་གདུག་རྩལ་སྦྱར་བ་མ་ལུས་སོལ། །བྱང་པར་
རྒྱ་སྦྱར་མི་ཞོར་ལོངས་སྟོང་ལ། །ཆགས་ཆེ་ཉམ་ང་གོད་ཁ་ཞི་བ་དང་། །འཛིན་མར་སྦྱན་
ཆོགས་གཡང་དུ་ཆགས་པ་ཡིས། །འགྲོ་ནམས་བདེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཨ་མདོ་བྲག་ལས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཆེ་བརྟན་སོགས་གྱིས་འགོ་བའི་སྦྱང་
མ་རྒྱལ་བཅན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པར་གཏོར་འབུལ་དང་ཕྱིན་བཅོལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་འཁྲུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་མཆོས་སྦྱར། །

༥ བསྟན་སྤྱད་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་བྲིན་ལས་འདོད་འདོ་ཞེས་
བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དབང་གི་རྒྱལ། །ཐུགས་གསང་དཔལ་གྱི་
བེད་འཕྲུལ་གྱི་ཐུང་དུ། །གཅེས་པར་སྤྱོད་མཛད་བསྟན་སྤང་ཆོག་གས་རྣམས་ལ། །གུས་པས་འདུད་
དོ་བཅེ་བས་ཉག་སྤྱོད་པ་ཤིག །འདིར་བསྟན་སྤང་དབང་པོའི་ཆོག་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་རྒྱུ་ཁྱེད་རི་ལྟར་
བྱ་བ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་གཏོར་བྲིན་རྒྱལ་གཞུང་ལྟར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་ལས་འདོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གར་བརྒྱགས་(༧༩)དྲོ་རྩའི་སོ་བྱང་སོ་སོ་ནས་བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་
སྟན་པར་ས་པར་བྱས། རྒྱ། སྤྱོད་རྩའི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་དུས་ལས་ཡོལ་མེད་འཛུམ། །ཆེས་དཀར་ཤིན་
དུ་ཁོས་པའི་རྒྱ་གཏོར་འཛིང་། །མཐིང་ནག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་བྲིན་ལས་བདག །སྤྱོད་མཛད་
མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དཀར་ནག་སྤྱད་པའི་ཆ་ཤིས་སྤྱོད་མོ་ཅམ། །སྤྱོད་
མེད་ལས་གྱི་སྤང་ལས་ཤིན་འབྱེད་མཁན། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་ཆེན་གཤིན་རྩའི་སྤྱོད་པོན་
དུ། །སྟོན་མཛད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས། །ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་སྟོན་མཆོན་ཉ་
རྒྱས་ལྟར། །དངོས་གྲུབ་ག་ཤུར་ཐིགས་པས་གདུང་སེལ་ཡང་། །ནག་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཅ་ལག་
མེག་མེད་དུ། །འཛོམས་མཛད་དམག་ཐོར་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས། །དག་ཤུལ་ལྷན་པོ་
སྤྱོད་བརྒྱད་དམག་དཔོན་དུ། །ཆས་པའི་ཤུགས་འཆང་སྤྱོད་ཤིང་ལྷ་སྤྱོད་བརྒྱན། །ལྷ་མཆོག་
མ་རྟ་ཀྲ་ལ་གདོང་བཞི་པ། །ཡུམ་ཆེན་བཀའ་ཉན་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དེན་
པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་ཆར། །འབེབས་ཕྱིར་སྤྱོད་གསུམ་ལྷ་སྤྱོད་མི་ཡི་འོར། །མངའ་
བརྟེས་རིན་ཆེན་མང་སྤུལ་རྣམ་ཐོས་སྤྱས། །རྟ་བདག་སྤྱས་ཡུམ་འཁོར་ཆོག་གས་མ་ལུས་
གཤེགས། །ཐབས་མཆོག་བདེ་ཆེན་ཤེས་རབ་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །བཞོས་པའི་སྤྱས་གཅིག་
ཟངས་གྱི་བེག་ཅེ་ཅན། །ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྷན་སྤིན་མོ་གདོང་དམར་མ། །སྤྱོད་བདག་དཔུང་
དང་བཅས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སྤྱོད་ཆོག་ཆོན་དང་ཉེ་བའི་ཤེལ་དཀར་བཞིན། །སྤང་
བ་མ་འགགས་ཡེ་ཤེས་(༧༩)ལྷ་ཡི་མདངས། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཤིང་ཐིགས་པའི་སྤྱོད་པོན་སྤྱོད་

པོ། །འཁོར་བཅས་མ་ཐོགས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨྱི་ཨྱི་ཨྱི་ཉི་བཟླ་ས་མ་
ཡ་རྩེ་རྩེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཉིང་འཛིན་པོར་གྱིས་གཟུགས། །བཀོད་ལེགས་རི་མོར་གྱིས་
བཞིན་ཅུ་སྐྱེས་སྐྱེང་། །སྤང་བྱེད་གདན་ལ་དགྱེས་པས་བརྟན་བཞུགས་ནས། །སྐྱབ་མཆོག་
བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །བཟླ་ཀ་མ་ལུ་ཡ་སྟོ། །ཨྱི་སཱ་རྩམ་སྤུ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་
ར་ཨྱུྃ་ནས། །ཤལྟའི་བར་དང་། །འབྲུ་གསུམ་བཟྟགས་པས་ནང་མཆོད་འབུམ། །རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱུང་བྱངས། །དེ་དག་གི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དང་སྤྱགས་སྤེང་དཀར་དམར་
མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་རང་དང་ཆོས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་གྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཞིང་དག་པར་བསམ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་ཉིར་གཅིག་ཅུ་བཟླ། །ཧྱུ། ཅ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མ་མཆོག་རྣམས་
དང་། །དགྱེས་འཁོར་སྐྱེ་བའི་གར་མཁན་ཡི་དམ་ལྷ། །བསྟན་སྤྱང་དབང་པོ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས། །བཅེ་བས་བདག་ལ་གསན་ཅིང་དགོངས་སུ་གསོལ། །མི་ཤེས་བག་མེད་
དབང་གྱུར་སྒྲོམ་པ་དང་། །ཅ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཆོག་ལས་འདས་ཉམས། །འོངས་པ་གང་
མཆིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ །དམིགས་མེད་ངང་དུ་བཤགས་སོ་དག་པར་མཛོད། །ཧྱུ།
གདོད་ནས་སྐྱེ་འགག་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ངོས། །བདེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣལ་འོས་
གར། །རབ་འབྱམས་མཆོད་པའི་རྩལ་སྤྱེ་ཉིར་སྦྱལ་བས། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་དབང་པོ་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག །རབ་དམར་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་དབང་པོ་ལྷའི། །མེ་ཉོག་འདར་འཕྲིག་ཤ་ཆོལ་
གསུར་ཆེན་འབུམ། །ཁྱེན་ཆེན་མར་མེ་ཁྲག་ཞག་འབྲིལ་(༥༠ན)པའི་དྲི། །ཤ་རུས་ཞལ་ཟས་
སྟན་བཟིང་རོལ་མོ་ཡིས། །བསྟན་སྤྱང་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །གཙང་
ཞིང་ཡིད་འོང་གྱི་ཡི་ཉིར་སྤྱོད་དང་། །མི་དབང་འཕྱོར་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་བདུན། །ཉི་ཟླ་རི་
རབ་སྤིང་དང་སྤིང་སྤན་ཆོགས། །ལྷ་མའི་འདོད་ཡོན་མ་ཆང་མེད་པ་ཡིས། །བསྟན་སྤྱང་
དབང་པོ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱར་མཁྱོགས་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ལྷན་རྟ་མཆོག་
དང་། །གཡག་རོག་ཞོལ་ཆེན་འདོད་པ་འཛོ་བའི་བ། །འབྲིལ་ལེགས་རྩ་ལྷན་ལུག་དང་

མཁའ་ཕྱིང་བྱ། །ཁྱི་ནག་གཅན་གཟན་ངར་སྤྲས་འགོང་བ་ཡིས། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་
འཁོར་བཅས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །དམ་རྩས་གཏོར་མ་རི་ལྟར་མཐོ་བ་དང་། །སྤྲ་བརྟན་གོ་
ཁབ་དག་དཔུང་འཛོམས་པའི་མཆོན། །རང་རང་དགེས་བསྐྱེད་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །རྟེན་
རྩས་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་ཀུན་ཆོགས་པས། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་
ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །གཏོར་འབུལ་ནི། །བསྟན་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་
སྤྲེས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་བ་དམར་པོ་འོད་གྱི་སྤྱུ་གུ་ཅན་གྱིས་གཏོར་མའི་བཅུད་ཐམས་
ཅད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམ་ལ། །ཨོ་སྐྱ་རྣམ་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏྲ་ཁ་ཁ་
ལྷ་ཏི་ལྷ་ཏི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འབུལ་ཞིང་། མཆོད་བ་དང་ནང་མཆོད་ཀྱང་འབུལ། །བསྟོད་བ་ནི།
རྩྱུ། །རྒྱལ་ཀུན་མཐུ་སྟོབས་ཨི་རྩྱ་རྩྱུ་ལའི་ཁམས། །སྤྲ་མཁེགས་ལྷན་པོར་འབྱུང་བའི་འཛིག་
དུས་མེས། །བསྟན་དགའི་ཅ་ཕུང་སྤེལ་མཛད་སྤྱར་མཛད་མགོན། །འཁོར་(༥༠བ)ཆོགས་
དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་དཔུང་བཅས་བསྟོད། །སྤྲེ་འགྲོའི་སྤོག་དབུགས་ཚུ་པོ་བཞི་མཆུངས་
རྒྱ། །མཐར་ཁྱེད་རྒྱ་མཆོར་ལྷང་བའི་ཐུགས་ཁང་དུ། །གཤེན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་གཅིག་
ཅ་ལུ་རྩྱེ། །པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་
མཉམ་སྦྲེར་བའི། །བདེ་སྦྲེད་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ལྷག་ཞི་བ་མོ། །དམག་དང་ཟོར་གྱི་ལས་དགེས་
བསྟན་སྤང་དབང་། །སྤིད་གསུམ་བདག་མོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །བརྟན་གཡོ་ཀུན་
ཁབ་གསང་གསུམ་རྒྱན་གྱི་མཛོད། །ཏེ་རུ་ཀ་དབལ་གཅིག་ལས་དུ་མའི་འབྲུལ། །དཔལ་
ལྷན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོ་ཡུམ་ཆེན་བཞི། །ལས་མཛད་བཀའ་ཉན་ཆོགས་དང་བཅས་ལ་
བསྟོད། །སྦྲོང་གསུམ་ཕུན་ཆོགས་འདོད་དགའི་དབྱུ་ཁལ་ནོར། །འབྱུར་བྱར་སྤྱངས་པའི་ལྷན་
ཐུག་པོ་བྲང་དབུས། །འཕྲོག་ཁྱེད་གདན་སྦྲེད་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྦྱོལ་བའི། །རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་
མང་ཟོས་སྤྲས་འཁོར་བཅས་བསྟོད། །རྟ་མཆོག་བསྐྱེད་གར་གྱི་དབང་ལྷག་གི། །ཡེ་ཤེས་ལས་
སྤྲུལ་རྣམ་འབྱོར་དག་ལྟའི་གཙོ། །གནོད་སྤྱིན་ལུས་བྲལ་སྤོག་བདག་གི་ཐོགས་བརྒྱད། །རོ་

བཤམ་གཏུམ་པོའི་ཚོགས་བཅས་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །གདོད་མའི་གཤེས་ལུགས་ཚུ་འཛིན་
པར་བ་ནས། །དག་སྦྱར་གནས་ལུགས་ཐོག་གི་ཆ་དབལ་གྱིས། །དམ་ཉམས་མགོ་བོ་འགས་
མཛད་བེ་ཏ་ར། །ཡུམ་ལྟོན་རུ་འཕེན་སྡེ་བཞིའི་དབྱང་ལ་བསྟོད། །རྩྱ་སྟོན་ཆེ་རྒྱལ་བའི་
སྦྱན་སྲར་རང་རང་གིས། །དམ་ཆོག་ཞལ་བཞེས་སྤྱགས་དམ་བློ་མཛོད་ལ། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་དང་བྱད་པར་ཞུ་སེར་འཆང་། །བཤད་སྦྱབ་སྡེ་བཅས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷར་(༥༡ན)
སྡེ་ལ། །བསྟན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྤོན་ལས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི། །འོད་དཀར་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་བྱབ་
གདལ་ཞིང་། །འཛིག་ཉེན་ཁམས་སུ་དཀར་མིན་ཆད་པ་ཀྱུ། །ཞི་བས་རྩོགས་ལྷན་གསར་
པ་མགོན་དུ་བོས། །བྱད་པར་ནལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། །སྟོན་གྱི་ལས་དང་
འཕལ་རྒྱུ་མི་འདོད་ཚོགས། །ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཆེ་དཔལ་ཉིང་འཛིན་སྟོ། །ལོངས་སྟོད་ལུན་
ཚོགས་རྒྱས་པའི་སྤོན་ལས་མཛོད། །དམ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་ཆ་རྒྱན་བཟླ་གཡོ་ཀྱུ། །དབང་
དུ་བསྐྱུས་པས་ལེགས་ཚོགས་ལྷན་བྱུ་ཅིང་། །ལོག་འཕེན་དབྱ་བགགས་གང་འཆམས་
ཆད་པ་ཡིས། །སྟོལ་ལ་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག། །

༥ རྩོམ་པ་རྒྱུད་གི་གནས་བདག་དགེ་བསྟེན་ལེགས་འབྱོར་མཁན་རྒྱུད་དམར་ལྷ་མོར་
གྲགས་པའི་གཞུང་མཚན་ཅི། མཚན་གཏོར་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷར་བྱས་ལ། རྩོམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྦྱར་
བའི་མཐུ་ཅལ་ཅན། །རྡོ་རྗེ་གདན་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱོང་མ། །ད་ལྟ་གོམ་པ་རྒྱུད་གི་
གནས་བདག་ཆེ། །གསང་མཆན་རྡོ་རྗེ་དབྱ་འདུལ་ལེགས་འབྱོར་མ། །མ་མོ་འབྲུམ་སྡེའི་
བློ་གཡོག་ཤར་ར། །རིན་ཆེན་དེའི་གཡེར་རྒྱན་ཆ་ཁྲོལ་ལོ་ལོ། །སྦྱལ་པ་ཡང་སྦྱལ་མང་
པོ་འཕེབས་སེ་འཕེབས། །ཀུན་གྱང་ཚུར་བྱོན་དབྱེས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས། །བཟོ་ས་མ་
ཡ་རྩེ་རྩེ་གྱེ། བོད་སྦྱོང་མ་མོ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ། །མཉེས་བྱེད་མཚན་རྩལ་འབུལ་བ་ནི། །སྟན་
སྟོང་དང་སྦྱར་བའི་ཆབ། །སྟོམ་མེ་ཉིག་འཛའ་ལྷར་བཟ། །བདུག་སྟོས་དབྱར་སྟེས་
སྟོན་དུ་གཏིབས། །འོད་འབར་(༥༡བ)སྦྱང་གསལ་སྤྱག་པའི་དེ། །སྟོམ་མེ་བཟང་བཅའ་རི་

ལྷར་མཐོ། །སྟན་བརྩེད་སྤྲ་དང་སྤྲ་དབྱངས་ལྷིར། །གཞན་ཡང་འདོད་ཡོན་རྣམ་པ་ལ། །རི་
སྒྲིང་ཁང་བཟང་འདོད་དགའི་མཆོ། །ལྷ་མའི་ཡོ་བྱད་དགོར་ཆ་རྩས། །སྤྲ་གཟིགས་མ་ཆང་
མེད་དགུ་འབྲུལ། །ཉིང་འཛིན་ཕྲགས་དང་ཕྲག་རྒྱ་ཡིས། །བཟང་དགུར་སྤྲུལ་བའི་བསངས་
དུད་སྒྲིབ། །བཅུད་ལྷན་བདུད་ཅིར་འབྲིལ་བ་ཡི། །གསེར་སྤྲེམས་གཏོར་ཆོགས་འདི་བཞེས་
ཤིག། །ཅེས་དང། །ཨ་ཀཱ་རོ། །ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་འབྲུལ། །སྤྲེམ་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་འཆང་སྤྲར་
མཁྱོགས་ཤིལ་ཉིའི་སྟེང་། །ཐོགས་མེད་རྩེ་འབྲུལ་དམ་བཅའ་བཞི་ལྷན་མཆོན། །འཕངས་པས་
ནག་ཕྱོགས་མགོན་གཅོད་ཁྲབ་འབྲུག་ལ། །གནས་སྤྲང་མ་མོ་ཆེ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །དར་
སྟོན་ཐོད་བཅིངས་རེ་ཐུལ་ནག་པོ་ལྷུབ། །རིན་ཆེན་གཟི་མཆོང་གསེར་གཡུའི་རྒྱ་ཆས་
སྤྲས། །གཡས་པ་འཕན་དར་གཡོན་པ་ཞགས་ནག་ཐོགས། །སྟོག་འསྟོག་མོན་པའི་འཁོར་
དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །བརྒྱལ་ཁྲགས་དབང་པོ་སྟོན་ནས་རིམ་བྱོན་གྱིས། །བགྱང་ཡས་
རིག་འཛིན་དམ་ཆོག་དོ་རྩེའི་རྒྱ། །མ་ཉམས་གཙུག་འཆང་དོ་རྩེ་གཡུ་སྟོན་དང། །གཤོག་
ཆོད་མ་སོགས་སྤྲ་ཆོགས་རོལ་པ་ཅན། །ཁས་སྤངས་བཞིན་དུ་གངས་སྤྲངས་པན་བདེའི་
གཞི། །མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གཙུག་ལག་སྤྲོང་བ་དང། །བསྟན་འཛིན་དབུ་འཕང་བསྟོད་
ཅིང་བཤད་སྤྲབ་གྱི། །ཐུབ་བསྟན་རིང་དུ་གནས་པའི་སྤོན་ལས་མཛོད། །ཡངས་པའི་འཛིག་
ཉེན་སྤྲི་དང་བྲེ་བྲག་འདིར། །ཆོས་འབྱོར་ཕུན་ཆོགས་ས་ལ་གཡང་དུ་འབྲིལ། །ཉེས་པ་ཀུན་
སོལ་རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བ་ཡི། །སྤོན་ལས་རེ་བ་བཞིན་(༥༩ན)དུ་འབྲུབ་པར་མཛོད། །རྩེ་གྱི་
རིམ་པ་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་དང་ནོངས་བཤགས་གཤེགས་གསོལ་སོགས་སྤྲི་ལྷར་བྲ། །དེ་ལྷར་བསྟན་སྤང་དབང་
པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྩལ་སྤོན་ལས་འདོད་འཛོ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་ལྷ་ཅེ་འོག་མེན་སྤྲིང་གི་བྲ་རིགས་དགེ་སྟོང་
སྟོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་དགོན་གནས་རང་དུ་ཉེན་སྤྲབ་གྱི་སྤྲང་མ་ལྷ་མགོན་ཆོས་གསུམ། །ཞལ། །རྣམ་སྤྲས། །བེག་ཅོ་
སྤྲུ་ལྷ་བཅས་དང། །ཐོམ་པ་རྒྱང་གི་གནས་བདག་དགེ་བསྟེན་ལེགས་འབྱོར་མའམ། །རྒྱང་དམར་ལྷ་མོར་བྲགས་པ་བཅས་ལ་
མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་རྩལ་རྒྱན་བྲིར་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་རོར་ཆོས་སྤང་གཞན་མ་རྣམས་ཕྱོགས་

— 596 —

ཀུན་བཅེ་ལྡན་གཉེན་བཤེས་དྲངས་མའི་མར། །ཤེས་ནས་སྤྲིག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་
སྦྱངས། །ཁོར་འཛིན་དཔལ་འདིར་བག་ཤེས་དག་ལེགས་ཀྱི། །སྟེ་མ་གཡུར་དུ་བ་བས་རྒྱས་
པར་མཛོད། །གང་ཡང་བདག་སྒྲོ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་མཐར། །བརྩ་སྤྲུལ་རང་
གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། །ཅེས་བཛོད། །མདོ་སྨད་ཕྱག་གཞི་དགོན་གྱི་ཉེ་སྤོར་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་
གསོལ་མཆོད་སེར་སྒྱ་ཆང་མས་བཏོན་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སེར་ཐེག་པ་ཆེན་སྲིད་གླིང་གི་ལ་ཁང་ཆོན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་
ནས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་ངོར་ཤུགས་དག་སྦྱང་སྦྱོར་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་བྱ་མཆོས་སྦྱར། །།(༥ ནན)

༄ འདིར་བསྟན་མ་སོགས་ལ་གསོལ་མཆོད་འབྲུལ་རྩུལ་ནི། མཆོད་གཏོར་སྤྲན་གཟིགས་སོགས་སྤྱི་
ཉར་ཁྱིན་ཆེན་པས་བྱས་ཇེས། །སྒྱ་གསུམ་མཛོད་གྱུར་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ། །མཆོག་སྤྲན་དངོས་
གྲུབ་བསྐྱེལ་བས་འདོད་པ་འདོ། །རིག་འཛིན་སྒྲ་མ་བགང་ཡས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷས། །ཁྱིན་
ཆེན་པས་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་དེར་ཕོབ་མཛོད། །ཆོས་སྒྱ་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་མའི་འཛོ་སྤེག་
ལ། །མཆོན་དཔེ་སྒྲ་གཞིན་འོད་བརྒྱའི་བྲ་བས་འཁྱུད། །ཡིད་འཕྲོག་དོ་རྩེ་དབྱིངས་སྤྲུག་དཔལ་
ལྷ་མོ། །བཀའ་ཉན་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་
དང་སྒྲོ་མཆོམས་སུ། །ལྷན་སྦྱེས་བདེ་བ་སྦྱོར་བའི་ཁྲ་གི་མ། །འོད་ཁམས་གཙུག་ལག་སྤང་
བའི་དབང་མོ་དུ། །ཉིར་ཤར་བསྟན་མ་བཙུ་གཉིས་འཁོར་བཅས་གཤེགས། །ཉིང་འཛིན་སྦྱ་
མས་སྤུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་འདིར། །མ་ཆགས་པསྒྲ་ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེའི་གདན། །སྒྲ་ཆོགས་
བཞོན་པའི་སྤྲིང་འབྱིང་དབྱིས་བཞིན་དུ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་
གསོལ། །བདེ་སྦྱོང་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་མཆོད་རྩེས་དབྱིད། །སིམ་པའི་དགའ་མགུ་སྤེར་
བྱེད་མཆོད་ཡོན་དང་། །རྣམ་བཤའི་མེ་ཏོག་བདུག་སྦྱོས་དང་བཟང་འབྲུལ། །ཉི་ཆེ་འོར་བུའི་
འོད་འཕྲོ་སྤང་གསལ་སྦྱོན། །ག་ཤུར་དང་ལྡང་སྤན་སྦྱ་སྦྱོར་སྦྱར་བྱི། །རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཞལ་
ཟས་རི་དབང་བཞིན། །དུག་ལྡན་སྤྲིང་སྤན་བཛོད་རོལ་མའི་ཆོགས། །རྣམ་ལུའི་དབང་ཕོར་
བཙུད་ལན་འདོད་ཡོན་དང་། །སྦྱོང་གི་དབྱིལ་འཁོར་རི་གླིང་ཆོམ་བྱར་འབྲིལ། །རབ་མཛེས་

རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་ལྷ་དང་(༥༣བ)མིའི། །ཕུན་ཆོག་གས་འདོད་དགུས་ཡོངས་གཏམས་ཕྱི་
ནང་གསང་། །རྟེན་རྒྱུ་སྤྱན་གཟིགས་མ་ཆང་མེད་པ་དང་། །རབ་ཡངས་རིན་ཆེན་སྣོད་
དུ་རྩི་རྩེ་གསུམ། །འོད་དུ་ལྷ་བའི་ཟག་མེད་བདུན་ཅི་ཆེ། །སྐྱེམས་སེལ་རྩ་གད་སྤྱན་ཕྱད་
གཏོར་མའི་ཆོགས། །དགེས་པར་བཞེས་ལ་བཅོལ་བའི་སྤོན་ལས་མཛོད། །སྤྱོད་ཆོགས་
སྤང་བ་འཆར་བཟོད་སེམས་ཀྱི་གཤེས། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་དྲུག་། །སྤྱོད་ཕྱར་
ཉེས་པའི་དྲིས་སྤྱགས་ཉོངས་པ་ཀུན། །ཉེ་བར་བཤགས་སོ་ཆངས་པ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །དྲི་
མེད་ཤེལ་དཀར་རྒྱལ་བཅེགས་སྤྱན་པོའི་ངོས། །ཆེ་གཞོན་ལྷ་བས་བྱུགས་འབྲུ་མཛེས་སྤྱག་
མ། །བྱན་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་བཞིའི་སྤོན་ལས་ཀུན། །སྤྱོད་མཛོད་དཔལ་གྱི་སྤྱོད་མོ་འཁོར་བཅས་
བསྟོད། །ཆོས་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་མ་སྤྱིང་ཆུང་མ་ལྟར། །བཅེ་བས་སྤྱོད་ཞིང་ལོག་འབྲེན་དག་
བགེགས་སྟེའི། །གཤེད་དུ་འབབ་པའི་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་པོ། །རྣམ་མང་འཁོར་ཆོགས་དང་
བཅས་བསྟོད་པར་བཀྱི། །བྱུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་གསེར་མདོག་ལྷ་ཡི་ལྷགས། །བཤད་དང་ནང་
དོན་ལ་གཞོལ་སྤྱབ་པའི་བསྟན། །ས་སྤྱིང་ཡོངས་ཁྱབ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །བདེ་སྤྱིད་རྒྱང་
སྤྱོད་སྤྱིད་ཅེར་གཤགས་པར་མཛོད། །ཁྱད་པར་བདག་ཅག་དམ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་བགེགས། །མ་
ལུས་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་དབྱར་དུས་ཀྱི། །ལང་ཆོར་འབྲོགས་པའི་ཆུ་གཏོར་བཞིན་འཕེལ་
བས། །དོན་གཉིས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དངོས་བྱུབ་སྤྱོད། །

༥ རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཆོད་ནི། །སྟོབས་ཆེན་ལས་ཀྱི་དབྱང་པས་ཆེ་བཅན་དུ། །དབང་སྐྱོར་འཛིག་
རྟེན་དེགས་པ་རྒྱལ་པོའི་སྟེ། །གཞི་འདིར་གཉུག་མར་གནས་པ་བྲན་གཡོག་བཅས། །(༥༣ན)
འདིར་བྱོན་དགེས་པའི་གདན་ལ་བག་པོ་བཅེག་། །བཞོད་ལེགས་སྣོད་དུ་བཤམས་པའི་ཉེར་
སྤྱོད་ཆོགས། །སྤྱིད་འབྱོར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལ། །དཀོར་ཆ་སྤྱན་གཟིགས་དགོས་
དགྲའི་ཕྱར་པོ་རྣམས། །ཉིང་འཛིན་སྤྱགས་དང་བྱུག་རྒྱས་སྤེལ་ཞིང་སྤྱུལ། །སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་
གཏོར་སྣོད་ས་གཞིའི་ཁྱོན། །དོག་པོར་འགོང་རུས་ལྷ་དང་མི་ཡི་བས། །རོ་བརྒྱར་གཡོས་

སྤྱུ་སྤྱུར་བའི་བདུད་ཅི་ཆེ། །འབྲུལ་གྱི་ཁ་རི་ལྷ་ཉི་རོལ་བར་མཛོད། །མི་དགའི་ལས་ངན་
འབྲུག་པའི་ཆུ་པོ་ཆེ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱར་དུ་འབབ་པའི་རང་བཞིན་དུ། །ཤེས་པས་གཞོན་
ཅིང་འཆོ་བའི་བསམ་སྦྱར་དག། །ཞི་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་བར་མཛོད། །ལུས་
ཅན་པན་བདེའི་ཅ་ལག་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །བཤད་དང་སྦྱབ་པས་སྤེལ་མཛོད་དགེ་འདུན་
སྤེ། །མི་ཉམས་འཕེལ་ལ་ཆོས་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས། །རྒྱས་ཤིང་རི་ལྷོ་རྒྱས་པའི་
ཕྱིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔེན་གནས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་ནས་རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་གྲགས་པ་དང་
དབྱ་མཛོད་ཆོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཆོགས་འདོན་རྒྱུ་ཁྲིར་དུ་བྱས་ཆོག་པའི་བསྟན་གསལ་ཞིག་དང་། ཆུ་
བཟང་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་ལའང་གསལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རོར་ཤིང་འདི་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་
མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རང་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྤོང་དུ་འགྲོ་བས་གཏོར་མ་བསངས་སྤངས། སྤྱོད་པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་
རྒྱང་རི་ལས་མེ་ཨ་ལས་མི་མགོའི་སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཨ་ལས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཨོ་
ཨྲཱུ་ཧྲཱུ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅི་འདོད་ཡོན་ལྷའི་རང་བཞིན་ཟད་
མི་ཤེས་པ་ལོངས་(༥༧)སྤྱོད་ཀྱི་གཏོར་དུ་གྱུར། ཨོ་ཨྲཱུ་ཧྲཱུ་གིས་ཐེན་གྱིས་བཟླ་བ། རང་ཉིད་ཡི་
དམ་ལྷོར་གསལ་བྱགས་ཀ་ནས། །འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱིས་ངམ་ཤོད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཀམ་ཐིན་
ལས་ཞེས་གྲགས་མཐུ་རྩལ་ཅན། །གངས་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྦྱན་བྱངས་གྱུར། །མདུན་
དུ་རབ་འབར་མེ་རྒྱང་འཛིགས་དུས་ལྟར། །འབྲུག་པའི་གྲུར་ནང་དབྲུགས་བྲལ་གཟུགས་ཀྱི་
སྤྱོད་། །རམ་བཟིན་དེགས་པའི་ང་རོས་ཁམས་གསུམ་ཁྲོན། །འགོངས་བཞིན་དགེས་པ་ཆེན་
པོས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཁྲག་ཆང་གསེར་སྤྲེམས་མཆོད་ཡོན་མེ་ཉོག་དང་། །བདུག་
པའི་སྤྱིན་ཆོགས་རབ་འབར་སྤྱང་གསལ་འོད། །ག་ཤུར་དེ་ཆབ་རོ་བརྒྱའི་བཤོས་གཙང་
ཟས། །སྟན་བཟིན་རོལ་མོའི་འགྱུར་བས་ས་གཞི་ལྷིར། །འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་སྤྱ་བཟན་གོ་
ཁབ་མཆོན། །རྟ་མཆོག་ཞོལ་གཡག་པོ་མོ་གཙན་གཟན་བྱ། །རི་སྤྱིང་ལྷ་དང་མི་ཡི་ལོངས་

སྤྱོད་ཇུས། །འདོད་དགའི་ཕུན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཆང་མེད། །དམ་ཇུས་ཤུགས་གཏོར་
མ་རི་ལྟར་མཐོ། །བཅུ་ཕྲག་བཅུད་ཀྱི་དྲངས་མའི་བདུད་ཅི་འབྱིལ། །དམར་སེར་སྐྱ་སྤེང་
གཡོ་ལྷན་རྟའི་མཚོ། །འཁོར་བཅས་ཁ་རི་ལྷ་ཉི་དབྱེས་པར་རོལ། །སྤྱི། དམར་ནག་
མེ་རླུང་དབུས་ན་དག་བགེགས་སྟེང་། །རྣམ་འགྲུར་ཞི་དང་ཁོ་བོར་མ་རེས་སྟོན། །ལྷུང་
མཁྱོགས་ཚུ་བོའི་གཞུང་སྤུལ་མཐུ་ཅལ་ཅན། །ངམ་འོད་ཀྱི་སྤོང་ལས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །རེས་
འགའ་ཞི་དུལ་རབ་བྱུང་ཆས་ཀྱིས་བརྟེན། །དག་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དག་བགེགས་ཅད་ནས་
གཅོད། །དར་ཁའི་ཐོད་བཅིངས་སྒྲ་ཚོགས་ཕྲག་མཚན་འདྲིན། །མ་རེས་བཞོན་པ་ལ་ཆིབས་
ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །མཛེས་(༥༥ན)སྤྱག་ལང་ཚོ་དང་ལྷན་ལྷགས་སྤོན་མ། །ལས་བྱེད་སྟོན་པོ་
བཤུན་པ་བཞི་ཡིས་བསྟོར། །གངས་མེད་བདུད་ཀྱི་དམག་དབུང་དང་བཅས་པར། །བསྟོད་
དོ་དེང་འདིར་བཅོལ་བའི་སྤོང་ལས་མཛོད། །ཞུ་སེར་བཤུད་སྐྱབ་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་
སྟེ། །མི་ཉམས་ཚོས་སྤྱོད་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བ་དང་། །ཡངས་པའི་རྟོག་འདྲིན་དཔལ་
མོར་བདེ་སྤྱོད་མངལ། །རབ་སྐྱུལ་དགའ་སྟོན་རྒྱུ་ལེན་པར་མཛོད། །བྱེ་བྲག་རྣལ་འབྱོར་
བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། །ཉེར་འཆོ་ཞི་ཞིང་ཚོས་ལྷན་དགོས་དགའི་ཚོགས། །འཕེལ་
རྒྱས་ལོག་པར་འཁྱུ་བའི་དག་བགེགས་རྣམས། །ཐལ་བར་སྟོག་ལ་བསམ་དོན་འབྱུང་བར་
མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་ལུང་བྱམས་པ་གྲ་ཆང་གི་ཚོགས་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུད་པ་ཀྱི་སྤོང་ལས་ཀྱི་གསོལ་
མཚན་ཅག་དགོས་ཞེས་སྤྱོད་ཚོགས་ནས་བསྐྱལ་དོར་ཀྱན་མཁུན་ལྷ་པོའི་གསུང་གི་གསོལ་མཚན་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཤུགས་
དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ དམ་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་མཚན་གཏོར་འབྱུང་རྒྱལ་མཛོར་བསྐྱུས་པ་ནི། རང་ཡི་
དམ་ཀྱི་ལྷར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཚན་གཏོར་ཀྱི་ཉེས་
སྟོན་དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྟོང་པར་བྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་
པའི་ནང་དུ་ཨོ་ཨུ་ཨྱི་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཇུས་དང་གཏོར་མའི་ཚོགས་བསམ་ཀྱིས་

མི་བྲལ་བ་མགོན་རྣམས་དགེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར།
ཨོྭ་ཨུཾ་ཧཱུྃ། ལན་གསུམ་བཞིན། གྲེ། གསང་བ་ཀུན་གྱི་མཛོད་འཛིན་གཏུམ་པོ་ཆེའི། །མི་བཟད་དོ་
ཇེ་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་(༥༥བ)ཅན། །སྤྱེས་མཆོག་དོ་ཇེ་ལེགས་པ་བཀའ་ཉན་དང་། །མཆེད་
འཁོར་དབྱང་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས། །མཐུ་སྟོབས་ལྷགས་བྲག་གནས་ལྷགས་
ཐོག་གི་དབལ། །གངས་མེད་ཆ་བེར་བྱེ་བའི་སྤྲུལ་པ་འཕྱོ། །ཡིད་ལྟར་མགོགས་པའི་རྩ་
འབྲུལ་སྣ་ཆོགས་པས། །གནས་འདིར་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལྷོན་
པོའི་མཆེད་སྒྲིལ་པ་ཕང་ཡོང་བུ་ལ། །བརྟེན་པའི་ཁང་བཟང་བླ་བྱེད་སྤྱོད་པོའི་གོང་། །པད་ཉི་
དག་བགེགས་བསྟོལ་བའི་གདན་ཁྲི་ལ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་དགེས་པའི་ཞལ་སྟོན་
ཞིག །རབ་དམར་ཁྲག་ཆང་བརྟུང་བ་མཆོ་ལྟར་འབྲིལ། །རྣམ་བཟའི་མེ་ཏོག་ར་ཆོལ་གསུར་
དུད་དང་། །སྤང་གསལ་སྟོན་མེ་རོ་བརྒྱ་སྤངས་པ་ཡི། །ཞལ་བས་སྟོན་བཞིན་རོལ་མོས་
ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །མིག་གི་ཡུལ་དུ་ཡིད་ཡོང་གཟུགས་མཆོག་དང་། །རྣ་བར་བདེ་སྟེར་
དབྱངས་དང་རོལ་མོ་འཁྲོལ། །དྲི་ཞིམ་ངད་བཟང་བཅུད་ལྷན་བཟའ་དང་བཅས། །སྣ་ཆོགས་
འཇམ་མཉེན་རིག་བྱས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །རབ་མང་དབག་ཆོད་ཁྲོན་ལྷན་ས་གཞིའི་
སྟེང་། །རི་སྤྱིང་ལྟ་དང་མེ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་གཏོར། །དཀོར་ཆ་སྤྱན་གཟིགས་མཐུན་ཇས་མ་ཆང་
མེད། །དངོས་བཤགས་ཡིད་སྤྲུལ་གང་བས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །མཁར་ཐབས་བཤོས་བུ་
ཏྲག་གཏོར་རྒྱན་གཏོར་དང་། །ར་ཡི་ཤ་ཁྲག་དབང་པོ་ནང་ཁོལ་སྤངས། །ར་སྤྱེས་ཁམ་པ་སྤྲུག་
ཆོད་རྩ་ཁ་སོགས། །དགེས་པའི་དམ་ཇས་ཆོགས་གྱིས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །དག་བགེགས་
ཤ་ཁྲག་གཏོར་མ་རི་ལྟར་མཐོ། །དམ་ཇས་བདུད་ཅིར་སྤེལ་བའི་བརྟུང་བ་འབྲིལ། །དམར་
སེར་བླ་སྟོང་(༥༦ན)འཁྲུག་པའི་རྟ་ཡིས། །སྤྱེས་མཆོག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་
དམ་བསྐྱང་། །དམ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་དོ་ཇེ་ཅེ་གཅིག་
པ་དམར་པོའི་འོད་གྱི་སྤྱ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། ཨོྭ་བཟླ་སྤྱ་

རྒྱ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལི་རྩ་ཁ་ཁ་ལ་ཉི་ལྷ་ཉི། ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་དང་། སྒྲགས་
 དེའི་མཐར་འབྱུག་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་འབུལ། རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་རང་ལས་ཁོ་གཏུམ་
 གྱི། །སྤང་སྤྲང་སྦྱ་མའི་སྤྲོ་པོ་ཁོས་པ་ལྟར། །འབྲུལ་ངོར་ཤར་བའི་བགལས་དང་བདུད་
 རིགས་དབུང་། །མཐར་བྱེད་རྩི་རྩེ་ལེགས་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཉེ་སའི་སྦྱན་རྩ་གདོང་ལྡ་པ་
 ཡི་སྟེང་། །དམར་སྦྱག་བྱིན་ཟ་དང་མཚུངས་བྱག་གཡས་ཀྱིས། །རྩི་རྩེ་གདེངས་ཤིང་གཡོན་
 པས་སྟིང་དམར་འབྱིན། །ལྷབ་ལྷབ་གོས་ཁྱོན་ཡུམ་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །དེས་པའི་དོན་དུ་
 སྟིང་རྩེས་རྒྱད་གང་ཡང་། །དལ་དང་བདུད་མོ་བཤོས་སྤྲས་རྩུ་འབུལ་གྱིས། །སྤིད་གསུམ་
 དབང་དུ་སྦྱར་བའི་བྱག་ཅལ་ཅན། །སྦྱེས་མཆོག་དམ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །སྟོན་
 དུས་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ལྟན་སྤྲ་མ་ཡིས། །རྩི་རྩེའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྦྱར་
 ཆོ། །འབྲུར་མེད་དམ་ཆོག་ཞལ་བཞེས་རྩི་བཞིན་དུ། །དང་འདིར་བཅོལ་བའི་སྤྲོ་ལས་སྦྱབ་
 པར་མཛོད། །བྱབ་བསྟན་སྟིང་པོ་ཞུ་སེར་འཆང་བ་ཡི། །བཤད་སྦྱབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བརྒྱར་
 འཕེལ་བ་དང་། །བྱད་པར་དེས་ལེགས་འབྲས་སྟེར་དམ་ཆོས་སྦྱིང་། །ཆོས་སྤིད་ལེགས་
 ཆོགས་མ་ལུས་རྒྱས་པར་མཛོད། །དཔོན་སྟོབ་རྒྱ་སྟོར་བཅས་ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །མི་
 མཐུན་(༥༩)ཀྱིན་ངན་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། །དབྱིག་ལྟན་སྟོ་བར་དགོ་ཆོགས་ནགས་ཀྱི་
 ལྷང་། །སྦྱིད་བསྐངས་བདེ་ལེགས་འབྲས་བྱ་ཆེས་དར་མཛོད། །གསང་སྒྲགས་སྦྱི་ཡི་དམ་
 ཆོག་ལས་འགོང་ཞིང་། །བྱད་པར་བྱགས་དང་འགལ་བའི་མོངས་པ་དག །བཟོད་པར་བཞེས་
 ནས་རྟག་དུ་པ་མ་བཞིན། །དགོས་འདོད་ཡིད་ལྟར་འབྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མཛོད་ཅིག །རྩེས་ཀྱི་
 བྱ་བ་གཤེགས་གསོལ་སོགས་སྦྱི་ལྟར་བྱ། །དེ་ལྟར་དམ་ཅན་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་གསོལ་མཆོད་ཉུང་དུ་འདི་ནི་
 འཇའ་བྱ་མོ་མགོན་དེས་ལེགས་དམ་ཆོས་སྦྱིང་གི་གནས་བདག་བསོད་ནམས་ལེགས་པ་ཞེས་རྟོག་ལེགས་སེང་ཆེབས་
 དང་ནམ་འབྲུར་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གསོལ་མཆོད་དགོས་ཞེས་མདུན་པ་དར་ཁན་སྒྲགས་རམས་པ་སྟེ་རྒྱག་མཁན་པོས་
 བསྐྱེད་ངོར་ཤུའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བཤོ། །

༩ བསམ་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་ཐོགས་མེད་དུ། །སྟོལ་མཛོད་བརྒྱད་ལྷན་སྒྲུ་མའི་དཔག་
བསམ་སྒྲེང་། །དངོས་གྲུབ་གཏེར་གྱུར་ཞི་དང་ཁོ་བོའི་ལྷན། །དེང་འདིར་བཟ་ཤིས་དཔལ་
དང་གཡང་སྟོལ་ཞིག །གདོད་ནས་སྦྱེ་འགག་བྲལ་བ་སྟོང་པའི་གཤིས། །སྦྱ་བསམ་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་རིགས་པའི་འཕྱལ། །ཀུན་རྫོབ་ཅིར་ཡང་འཆར་བཅོད་རྟེན་འབྲེལ་ཅུལ། །འགག་
མེད་སྦྱ་མ་སྤང་བའི་ལྷན་མོ་བཞིན། །འཆི་མེད་གནས་མཆོག་འཕོས་འབྲུ་ཡི་གྲོང་། །རོ་
མཆར་བྱེད་པའི་འཕྱལ་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་དབུས། །མཛེས་བརྗོད་སྦྱན་མའི་པོ་བྲང་ཉམས་
དགའི་ཆལ། །སྤིང་པའི་བདེ་འབྱོར་སྤྲངས་པའི་གན་མཛོད་ནས། །ལུལ་བྱུང་ལང་ཆོས་ཁེངས་
པའི་གར་གྱི་ཉམས། །འབྲེན་བྱེད་ལྷན་མོར་བཟ་བས་ཡིད་འགྲུགས་མ། །སྦྱན་བཅུན་མཆེད་
གསུམ་བུན་གཡོག་པོ་མོ་སོགས། །མ་ལུས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདིར་སྦྱོན་ཞིག །ཟག་
མེད་ཏིང་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་(༥༧ན)མཐའ་ཡས་ལས། །བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་
རྣམས། །ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབས་སྦྱིན་ཕྱང་གིས། །ཁམས་བྲུག་བདེ་བའི་སྦྱང་པོ་
རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཞིམ་དགའི་བརྟུང་བ་མཆོ་ལྷར་ཡོངས་སུ་འབྲེལ། །རབ་བཟའི་མེ་ཏོག་དབང་
པོའི་གཞུ་རིས་ཅན། །བཟང་པོའི་སྦྱོས་དུད་དབྱར་དུས་ཚུ་འཛིན་བཞིན། །སྤང་གསལ་འོད་
སྦྱོན་ཉི་ཟླའི་རྣམས་སུ་སྦྱེགས། །བྲུགས་པས་བདེ་སྦྱར་བྲི་ཆབ་བཟང་པོ་དང་། །བཟའ་བཅའ་
ཞལ་ཟས་ས་འདིར་སྦྱན་པོ་བཞིན། །སྦྱ་ཆོགས་རོལ་མའི་སྦྱ་དབྱངས་དབྱར་དུས་ཀྱི། །ར་
ཆེན་དལ་བར་ཆོད་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས། །གཞན་ཡང་སྤིང་པའི་ལེགས་བྲས་གདེངས་ཅན་
ཀྱི། །གཙུག་ཏོར་རྒྱན་བཞོད་ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱི་འཕྱལ། །ཡིད་འོང་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྒྲག་
ལྷ་དང་མའི། །དཔལ་འབྱོར་ཕུན་ཆོགས་མ་ཆང་མེད་པ་དང་། །སྦྱན་གཟིགས་དཀོར་ཆ་
མཐུན་པའི་དམ་རྣམས་དང་། །ནོར་འཛིན་སྦྱིན་ལེགས་འབྲུ་ཡི་གཏེར་ཆོགས་སྤྲངས། །ཀྲང་
བཞིའི་བྲུགས་དང་ཅི་བཅུད་འབྲུ་མར་སོགས། །ཉིས་བྱེད་ཡོངས་སྦྱོད་མཛོད་གྱིས་བྲུག་གྱུར་
ཅིག །རྣམ་དག་རྗོད་རྗོད་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རོ་བརྒྱའི་ཟས་སུ་ཤར་བའི་གཏོར་ཆོགས་

དང་། །ཞིམ་མངར་སྒྲན་དང་རབ་སྒྲར་བུང་བའི་སྐྱེམས། །འབྲུལ་ལོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
དགེས་རོལ་ཞིག །དག་ཚོགས་བགང་ཡས་རོ་མངར་ཇ་སྐྱེའི་འབྲས། །སྲིད་པར་གཡང་དུ་
ཆགས་པའི་བག་ཤིས་ལས། །དུས་འདིར་གཟི་བྱིན་རྒྱུགས་པའི་སྤྱ་མཆ། །ཡིད་འཕྲོག་སྒྲན་
མོ་མཆེད་འཁོར་བཅས་ལ་བསྟོད། །ཡབ་གཅིག་དབང་ཅལ་འབྲུལ་གྱི་ཕུ་བཅན་དང་། །ཡུམ་
གཅིག་ལྷ་བཟའ་གངས་མོ་བཞོས་པའི་སྤྲས། །མཚར་སྤྱག་དཔལ་འབར་ལྷ་མོ་དགོས་འདོད་
ཀྱི། །རེ་བ་བསྐྱོར་མཛད་ཡིད་བཞིན་དབང་མོར་བསྟོད། །སྤྱིན་ཤུགས་ལྷར་མགྲོགས་མ་ངེས་
བཞེན་པའི་སྟངས། །མཛེས་བཟིད་གངས་རིའི་དཔལ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱ། །ལྷ་བ་ལྷུ་བ་ལྷ་
རྩས་གོས་དང་རིན་ཆེན་གྱི། །རྒྱན་མང་མདོན་པར་གཡོ་ལྷན་མཆེད་ལ་བསྟོད། །སྲིད་པའི་
སྤྱ་གཡང་འགྲུགས་བྱེད་མདའ་དར་སོགས། །འཛིན་མཛད་ཅི་སྒྲན་རྒྱལ་མོ་འཁོར་བཅས་
རྣམས། །མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དོད་དགེས་པའི་ཞལ་སྟོན་ལ། །མ་དང་སྲིང་བཞིན་བཅེ་ཞིང་དུང་
བར་མཛོད། །སངས་རྒྱས་བསྐྱན་དར་དེ་འཛིན་སྐྱེས་བྱ་ཡི། །དབྱ་འཕང་སྤིན་ལས་དགྲུང་ལྷར་
མཐོ་བ་དང་། །དག་འདུན་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྟོལ། །མི་ཉམས་དབྱར་གྱི་མཆོ་ལྷར་
རྒྱས་པར་མཛོད། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྟོ་རྒྱུད་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར། །ལོ་ཉེས་ཕུ་གོ་ནད་རིམས་
གོད་ཁ་སོགས། །ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ལོངས་སྟོད་འདོད་དགྲའི་གཏེར། །རྒྱུགས་ལྷན་དཔལ་ལ་
འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛོད། །སྲིད་ཀྱིས་ཕོངས་ལ་བྱ་དཔལ་རྒྱས་པ་དང་། །འཆི་མེད་
ཆེ་སྟོག་གཞུའི་རྒྱན་ལྷར་རིང་། །དབང་ཐང་ལོངས་སྟོད་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱར་མཐོ། །དམ་ཆོས་
སྤང་བ་ཉི་བཞིན་གསལ་བར་མཛོད། །ཀྱ། སྟོ། ཆའོ། །ལྷ་སྒྲན་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དད་གཏོང་
ལྷག་བསམ་གྱིས་ཉེ་བར་ལྷག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཨ་ཆེ་ཕུ་དར་ཁན་གུན་གྱིས། །འཕྲོངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྷ་ཅེ་སྒྲན་མར་གགས་
པ་ལ་གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་མ་མཛད་དོར། །ཡིག་རྙིང་ཞིག་འདུག་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་ཤུའི་དག་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད། །

༥ ཆོས་དབྱིངས་སྒོར་དུ་མཆོན་མ་ཉེར་ཞི་ཡང་། །གཏུམ་ཆེན་སེང་གའི་ང་རོ་བསྐྱགས་།
(༥༩ན)ཅམ་གྱིས། །མི་མཐུན་སྡེ་དབྱང་བཅས་པའི་རི་དྲགས་སྐད། །འགོམས་མཛད་འཇམ་
དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་འདུད། །འདིར་བཅན་གོད་རྗེ་རྗེ་བཅན་ཞེས་པ་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་བར་དུ་སྟེ་མོ་རྒྱལ་བ་གང་བས་དམ་ལ་བཏགས། །ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དང་། མོག་སྟོག་པ་བྱུང་པ་
དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ་སོགས་སྐུ་བ་རྒྱུད་ཀམ་ཀམ་གཙང་གི་བསྟན་དང་བསྟན་འདོན་བསྐྱང་བ་ལ་ལྷག་པར་བཙོན་པའི་
གཡར་དམ་ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་ད་ལྟ་སོག་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་སྤིང་གི་དགོན་གནས་སྒོར་བའི་བཅན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་
པོ་འདིའི་གསོལ་མཆོད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། སྟུན་གཟིགས་དགོར་ཆ་མཆོད་གཏོར་སོགས་དངོས་སུ་ཅི་འབྱོར་བ་བཤམས།
རང་ཡི་དམ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་རང་ནས། སྤྱ་བྱ་ལས་སྒོར་པར་སྐྱངས། སྒོར་པའི་ངང་ལས་མཐུན་རྣམས་
རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དམ་རྣམས་སྟུན་
གཟིགས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་མཁོ་དགུ་འབྱོར་བ་བཟང་དགུས་བརྒྱན་པ་གནམ་ས་བར་སྤྲང་གི་
ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར། ཨོ་སྐྱབ་བེད་ཅེས་སོགས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱས་
ཐིན་གྱིས་བརྒྱབ། གཏོར་མ་ཡང་། སྤྱ་བྱ་ལས་སྐྱངས། སྒོར་པའི་ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་། རི་ལས་མེ།
ཨ་ལས་མི་མགོའི་སྐྱེད་དུ་གསུམ་གྱི་སྒོར་དུ། ཨ་ལས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་གཏོར་མ་ཤི་ཡི་རི་བོ།
ཁྲག་གི་རྒྱ་མཆོ། རུས་པའི་གམ་ཁོད། རོ་བོ་ཟག་མེད་བདེ་སྒོར་གི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིའི་
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོ་ལྷ་ལྷོ། ལན་གསུམ་བཛོད་དེ་ཐིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི་
ལས་སྤྱགས་བཛོད་དེ་བསངས། སྤྱ་བྱ་ལས་སྐྱངས། སྒོར་པའི་ངང་ལས་རང་གི་མདུན་དུ་ཐོད་མཁའ་མེ་
རྒྱུད་དམར་ནག་འཕྱུག་པས་བསྐྱོར་(༥༩བ)བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཆོ་
བ་སྒོར་འབྲུག་པར་མི་རོ་རྟ་རོ་གཙལ་དུ་བཀམ་པའི་དབུས་སུ་པི་ཆེན་གསར་རྟེན་བསྟོལ་བའི་
གདན་ལ་ཉི་དམར་ནག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅན་གོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་
གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་བྱག་གཡས་བསེ་ཡི་རྩ་མདུང་དམར་པོ་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་དག་སྟེང་
དང་རྒྱ་མའི་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། །ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་པ། སྤྲ་ར་དང་

སྐྱེན་མ་དམར་སེར་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཞལ་ནས་བསྐལ་པའི་མེ་ཕུང་དང་འངས་ནས་ནད་གྱི་
ན་བུན་འབུལ་བ། སྐྱེན་ཅ་དམར་པོ་སྒོག་ལྟར་འབུག་ཅིང་། །ཐུག་གི་རལ་པ་དམར་པོ་འབར་
བ་ལ་དར་ལེ་བརྒན་གྱི་འཇུམ་ཐོད་བཅིངས་པ། སྐྱེན་ལ་དར་དམར་གྱི་འཛོལ་བེར་གསོལ་བ་ལ་
གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུལ་པ་བཅིངས་པ། སྤྲིང་དུ་སེང་གའི་སྒོག་པ་དང་ཞབས་
ལ་སག་རིའི་ལྷམ་གསོལ་བ། རྒྱབ་དུ་བསེ་ཕུབ་ཉི་མ་རིས་ཁུར་ཞིང་། གཡས་སུ་སྤྲུག་དོང་
མདས་གང་བ་དང་གཡོན་དུ་གནས་དུ་གཟིག་ལུབས་ཅན་བཏགས་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་སྤབ་
གྱིས་སྤྲུལ་པའི་རྩ་བ་ནག་ཉིང་དཀར་ལ་བཅིབས་པ། བསེ་ཡི་བྱ་བྲ་སྤྲང་ལ་ལྷིང་ཞིང་སྤེ་སྤྲང་
སྤོན་དུ་བརྒྱག་པ། བཅན་ཁྱི་དམར་པོ་རོལ་དུ་འཁྲིད་པ། འཁོར་ལྷ་སྤུ་བདུད་བཅན་གྱི་དམག་
བྲེ་བ་འབུམ་སྤེ། སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲུལ་དུ་མའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགྱིན་པར་
ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྱ་དང་ཉི་དམར་ནག་གིས་མཆན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཉི་མ་རུབ་
ཕྱོགས་ནས་སྤྲེས་བྲུ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྲུན་བྲངས། ཨོ་ཉི་འོ་རྩ་ནི་བཟླ་སྤྲུ་ས་
མ་ཡ་ཐད་ཉི་རོལ་རྩྱ། ཐུན་མཆམས་དམར་བ་འཕྲོག་པའི་ཆ་ཟེར་དང་། །ཉི་ཡང་མ་རུངས་
སྤེ་(༥༩ན)ཆོགས་བྲུད་འིང་བཞིན། །སྤེག་མཛད་བཅན་གློད་དོ་རྩེ་རྩེང་བཅན་པ། །འཁོར་
དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རུབ་ཕྱོགས་བཅན་ལུལ་གནམ་ས་བྲུ་
གསུམ་དབྱིབས། །དུག་འིང་ག་མས་གཏིབས་པའི་རྩེང་ཆེན་སྤོང་། །བཅན་མཁར་ཅེ་མོ་སྤིད་
པའི་ཅེར་སྤེག་ལ། །རྒྱ་ཆད་ཁོར་ལུག་རི་དང་མཚུངས་འིང་བཟླད། །ཕྱི་རོལ་གདུག་པའི་བྲུ་
དང་སྒོག་ཆགས་ཆོགས། །སྤྲང་འབྲིན་ཐུག་ཞག་འབུག་པའི་མཆོ་དབུས་ནས། །བཅན་གློད་
དམག་དཔོན་འཁོར་བཅས་སྤྲུན་འབྲེན་ན། །མ་ཐོགས་རིངས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །ཉིང་འཛོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ལམ་དབྱིངས། །ཐུབ་པའི་པོ་བྲང་གདན་ཁྱི་
ཡངས་པ་འདིར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ནལ་འཕྱོར་དཔོན་སྤོབ་ལ། །དབྱེས་པའི་ཞལ་
སྤོན་དམ་ལས་མ་འདའ་ཞིག །དམར་ཆེན་ཐུག་གི་ཨ་རྩྱ་མཆོ་ལྟར་འབྲིལ། །འབྲལ་བསད་

བའི། །ལྷ་མིའི་རྟོར་ཐུང་ལོར་སྤངས། །གཞན་ཡང་མཉེས་བྱེད་དམ་ཐུང་དང་། །དགོར་
(༦༠ན)ཆ་སྤྱན་གཟིགས་མ་ཆང་མེད། །དངོས་བཤམས་ཡིད་གིས་སྤྱལ་བ་ཡིས། །བཅན་
ཚོད་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆེན་པོར། །སྒྲོས་པའི་
མཆན་མ་ཉག་ཞི་ཡང་། །ཀུན་ཏུ་ཉོག་པའི་ཆོ་འཕྱལ་གིས། །མི་ལམ་རྒྱུན་པ་རི་བཞིན་དུ། །སྒྲོ་
གསུམ་མི་དགེར་སྤྱད་པ་དང་། །བག་མེད་དབང་གིས་ཉོངས་པ་ཀུན། །སྤྲོད་ནས་འཆགས་
སོ་དབྱེས་བཞིན་དུ། །བཟོད་པར་བཞེས་ལ་ཆངས་པ་སྒྲུལ། །སྒྲོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་རྒྱ་རྒྱའི་
ནང་། །ཤ་ཁག་གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤྱངས། །སྤྲོད་དང་རྟ་མཆོར་འབྱེལ་བ། །བཅན་ཚོད་
འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུམ། །ཚོ་ཏི་ཤི་ལྷ་ནི་བཟོ་སྤྱུ་ས་མ་ཡ་བད་ཏི་རྩེ་རྩེ་མི་དེ་བ་ལོ་
ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཏི་ལྷ་ཏི། །ལན་གསུམ་མམ་བདུན་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་སྤྱལ། །བསྟོད་ཅིང་ཐོན་ལས་བཅོལ་བ་ནི།
རྒྱུ། མཐུ་སྟོབས་སྤྲ་མཁེགས་འཁོར་ལོ་རྟོན་པོ་ཡིས། །ནག་ཕྱོགས་ལོག་པར་བལྟ་བའི་སྤྱན་
སྤྱེས་མགོ། །བྱང་ནས་གཅོད་བྱེད་འབྱུག་པ་བཅུ་ལྟན་ལ། །བཅན་གྱི་སྤེད་པོན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་
བསྟོད། །སྤྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྱལ་པའི་གཤེན་རྩེ་ལྟར། །སྤྲོད་སྟོང་དག་ཏུ་ཁོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
དང་། །རེས་འགའ་ཞི་དུལ་རབ་བྱུང་སྤྲོད་བཅུན་སོགས། །མ་རེས་སྤྱལ་བ་སྟོན་བཞེད་ལ་
བསྟོད། །དུས་མཐའི་རྒྱང་གིས་བསྟོད་པའི་དུལ་ཐན་བཞིན། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་
ཁྲབ་པའི་གདུག་པ་ཅན། །བཀའ་ཉན་མངག་གཞུག་ལྷ་སྤྱུ་བདུད་བཅན་སོགས། །བཟང་ཡས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །སྟོན་རབས་བརྒྱད་ལྟན་སྤྲ་མའི་ཐ་ཆོག་གི། །རྩེ་རྩེའི་རི་
མོ་སྤྱི་གཙུག་མ་ཡལ་ཞིང་། །ད་ལྟ་(༦༠བ)རྣམ་འབྱོར་བདག་གི་དམ་ཆོག་ཆུ། །ལྷེ་ལ་སྤྱག་
པའི་རོ་མཆོག་མ་པོར་བར། །སྤྱིད་ཞིའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཅན་དན་སྟོན། །མཉམ་མེད་ཐུབ་
པའི་རིང་ལུགས་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་འཛིན་སྤྱེས་མཆོག་དགེ་འདུན་སྤེར་བཅས་པའི། །སྤྱི་
ཆོ་སྤེན་ལས་དབྱར་གྱི་མཆོ་ལྟར་སྤེལ། །ཁྱད་པར་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་མདོན་འཕགས་
པའི། །དགའ་ལྟན་རིང་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྤིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་བསྟན་པའི་བྱ་

བ་ཡར་གྱི་ཆར། །འགན་བཅོད་མཐུན་རྒྱུ་མ་ལུས་རྒྱས་བ་མཛོད། །ཡངས་པའི་ས་ཆེན་
སྤྱི་དང་ཁུད་པར་དུ། །ཡོངས་འདིར་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དགུ་ལ། །ནད་དང་དབུལ་ཕོངས་
པས་གྱི་རྒྱུ་བ་སོགས། །ཞི་སྟེ་བདེ་ལེགས་བཟ་གིས་འཕེལ་བར་མཛོད། །རྣལ་འབྱོར་
དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་དང་མི་མེན་གདུག་པའི་བསམ་སྒྱུར་དང་། །འབྱུང་
བ་བཞི་དང་ཕྱི་ནང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལས། །བྱུང་བའི་བར་ཆད་རི་སྟེང་བསྒྲོག་ཅིང་སྒྱུར། །གནས་
སྐབས་ལུན་ཆོགས་རྒྱ་མཆོར་འབྲིལ་བ་ལས། །ཐོན་པའི་ཆོས་འབྱོར་ཐར་བ་ཡིད་བཞིན་
འོར། །བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་མཆོན་མའི་ཅེར། །བཀོད་ནས་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིན་ལས་མཛོད། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་ཕྱིན་ལས་བཅོལ་བའི་རྗེས་སུ་འོངས་བཤགས་དང་
གཤེགས་གསོལ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་སོག་དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་དགོན་གནས་གྱི་སྤང་མ་
བཅོན་མོད་དོ་རྗེ་རྒྱུ་བཅོན་གྱི་མཛོན་རྟགས་སྤྱན་འཕེན་བསྐྱང་བཤགས་སོགས་དོན་ཆང་བའི་གསོལ་མཆོད་འདི་ནི་སོག་
ཆུ་མ་རབ་འབྲམས་པ་བསྐྱལ་བཟང་དར་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་དོར་སྟེ་མོ་རྒྱལ་བ་གང་བས་མཛད་ཟེར་བའི་གསོལ་
མཆོད་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་འདུག་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བྲུའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་(༩༡)བའི་
ཡི་གེ་པ་ནི་མཆོད་དཔོན་ཞུ་མཁན་པོའོ། །

༥ དག་སྒྱུར་གནས་ལུགས་འབར་བའི་ཆ་ཆ་ཅམ། །འཕྲོས་པས་ནག་ཕྱོགས་ཆང་ཆིང་
སྤྱག་པོ་ཡང་། མིང་གི་ལྷག་མར་སྟེག་མཛད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །གར་དགུའི་དཔལ་གྱི་རོལ་
པས་རྟག་ཏུ་སྤངས། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་གཤེས་ལུགས་ལས། །རྣམ་འགྲུར་
དག་རྩལ་འཆང་བའི་སྟེ་དཔོན་ཆེར། །ཤར་བའི་རྗེ་རྗེ་བྲག་བཅོན་འཁོར་དང་བཅས། །མ་
ཐོགས་དམ་ཆོག་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས། །དག་བྱེད་མཐོ་རིས་རྒྱ་པོའི་ཨ་རྒྱ་
སྤྱིང་། །མ་སྟོགས་རྒྱ་སྤྱེས་འདབ་བརྒྱ་ཆར་དུ་དངར། །དྲི་ཞིམ་སྤྱན་གྱི་དུད་པའི་ལང་ལོང་
དང་། །རབ་འབར་མར་མེས་ཉི་ཆེའི་སྤང་བ་འགོག། །ལུས་དབང་བདེ་བས་ཆོམ་བྱེད་དྲི་ཆབ་
དང་། །ལྷ་མའི་བཟའ་བཅའ་ཞིམ་དགུ་ལྷན་པོར་སྤངས། །སྤྱན་འཕེབས་རོལ་མའི་སྤྱ་ཡིས་

སྤོང་གསུམ་ཁྲབ། །དབང་པོའི་གཞོན་རྒྱུ་ཅེ་བའི་སྤྱིན་ལེགས་ཉམས། །ཅིར་ཡང་སྤྱར་བའི་
འདོད་ཡོན་རྣམ་པ་ལ། །ལྟ་དང་མི་ཡི་རྣམ་དཀར་འོ་མཆོ་ལས། །ཐོན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཆང་
མེད་སྤྱིན་གྱིས། །བར་སྤང་དོག་པོར་འགོངས་བཟོད་མཆོད་ཆོགས་སྟོ། །དེ་རྗེ་གསུམ་མཆོན་
ཨོ་དང་ཨུ་ཏུ་གིས། །བྱིན་བརྒྱབས་ཟག་མེད་དམ་རྩས་གཏོར་མ་དང་། །སྤྱངས་ཏྟིགས་སྤར་
བྱས་བདུད་ཅི་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད། །འཁོར་བཅས་ཁ་རྩ་ལྷ་ཉི་ཆོམ་པར་རོལ། །བསྟན་ལ་སྤང་
བའི་ནག་ཕྱོགས་ས་འཛིན་འགྲོས། །མཐུ་སྟོབས་ཞོ་འཕུང་དེ་རྗེས་མེག་མེད་དུ། །འཛེམས་
མཛད་བཅན་ཁོད་དོ་རྗེ་བྲག་བཅན་པ། །ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་(༤༡ན)ལ་བསྟོད་
པར་བགྱི། །གཤེན་རྗེའི་སྟེ་དཔོན་རལ་པ་ཆར་དགྲ་དང་། །མདོག་དམར་བཞིན་སྟག་སྤྱན་
མོ་སོ་ཐར་མ། །བཞོས་སྤས་བཅན་ལ་དབང་སྤྱར་དེགས་པས་འགྱིང་། །དེ་རྗེ་བྲག་བཅན་
འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །མདོག་ནག་ཆར་སྤྱིན་རྩམས་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །གཡས་
པ་ཁམ་ཤིང་གཡོན་གྱིས་སྤྱལ་ཞགས་བསྐྱམས། །ཞོ་བའི་དུག་གིས་ཁྲབ་བྱེད་བྲང་འགྲོའི་
སྟེང་། །དག་པོའི་ཉམས་གྱིས་དཔའ་བ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །མཐུ་ལྷན་བཅན་གྱི་སྟེ་དཔོན་ཡབ་
ཡུམ་དང་། །པོ་ཉ་མངག་གཞུག་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་གྱིས། །མཁས་གྲུབ་རྩེ་བ་བཟང་པོ་
ལ་སོགས་པའི། །དམ་ཆོག་གཙུག་ཏུ་རྣམ་བཟུང་དེ་རྗེ་རིས། །མ་ཉམས་རི་བཞིན་པན་བདེའི་
སྟོ་གཅིག་ལ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་ཁྱད་པར་དགའ་ལྷན་པའི། །རིང་ལུགས་ཡར་གྱི་རྩེ་
བཞིན་དར་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་སྤྱི་ཆེ་ལེགས་མཛད་འཕེལ་བར་མཛོད། །འར་ཕྱོགས་
ཆང་ཆིང་འཁྲིགས་པའི་སྤོང་སྤྱོངས་སུ། །གནས་བཅས་སྤྱེ་དགྲའི་བསོད་ནམས་ཚུ་གཏོར་
རྒྱན། །འབབ་ལྷན་འབྲུ་ལ་ཆོས་སྟེའི་མ་དྲོས་མཆོ། །སྤིང་མཐར་བཤད་སྤྱབ་རྒྱབས་སྤོང་
གྱིན་འཕྱར་མཛོད། །མ་ཚོས་འཛིན་མར་ཆགས་པའི་སྤྱན་ཆོགས་གྱི། །སྤྱ་ལུ་འཕགས་པོས་
བཏན་གཡོ་ཀུན་སྤྱུག་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོབ་ཆོས་འབྱོར་འདོད་དགྲ་རྣམས། །འབད་
མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀོང་པོ་འབྲུ་ལ་ཆོས་སྟེའི་གནས་སྤང་དོ་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་སྤྱོད་ལ་ཕྱི་ལོ་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

རྗེ་བླ་མ་བཅན་དུ་བྲག་ས་པའི་གསལ་མཆོད་འཕྲེར་བདེ་ཞིག་དགོས་ཞེས་མགྲོན་གཉེར་རབ་འབྲམས་པ་རིན་ཆེན་སྐུ་
ལྷན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསལ་མཆོད་རྟེན་པ་ཁ་ཤས་འདུག་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་བྱ་
མཆོས་སྤྱར་བའོ།། (༤༣ན)

༥ རྒྱ། གདོད་ནས་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་མཆོར། །སྲིད་ཞིའི་འདམ་སྦྱོན་མ་
གོས་ཅུ་སྦྱེས་དབུས། །མི་ཤིགས་སྐྱ་བཞེས་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཡི། །རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་
བྱིན་ཆུབས་ཆར་ལྟར་ཤོབ། །མ་རུངས་རུ་བའི་སྦྱིང་གར་དཔལ་ཆེན་སྦྱིའི། །སྦྱང་སྦྱབས་དཔལ་
པོའི་རྣམ་འགྲུར་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས། །བདུད་ཀྱི་གཡུལ་རོ་སྒྲོག་བྱེད་དབང་ཆེན་ལྟས། །བར་
གཙུག་ནག་པོའི་སྤེ་དཔུང་འཛོམས་པར་མཛོད། །ཀྱན་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་
མོར། །རྗེས་ཆགས་རང་གི་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེ། །རྣམ་རྟོག་མཆོན་མའི་མཐའ་ལས་ཡོངས་
འདས་ཏེ། །རྟག་རྟ་ཞི་བའི་རོ་ལ་ཉེར་གཞིལ་ཡང་། །ལོག་འབྲེན་རྩ་ལག་བཅས་པའི་རི་
དྲགས་སྒོག་། །འཕྲོག་བྱེད་ཆངས་པའི་བདག་པོ་གྱུར་ར། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་
བཤགས་པ་ཆེ། །ཐོག་ལྟར་རྫོ་སྤྱར་ལས་བྱེད་བསེ་སྐྱ་བ། །ཉི་ཟེར་རྩལ་གྱི་འཚུབ་མའི་གངས་
གྱིས་ཀྱང་། །གཞལ་བར་མི་རྒྱས་འཁོར་ཆོགས་བྱ་མཆོའི་དཔུང་། །གནམ་ས་བར་གྱི་སྤྱང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། །ཡོངས་སུ་འགོངས་བཞིན་གནས་འདྲིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྗེ་
ལྟར་བསྐྱེན་པའི་བཙེ་དུང་རས་མ་བོར། །བྲན་ལྟར་ཐད་པའི་ལྷ་བའི་གདེངས་མི་ཞན། །དམ་
ཆོག་གཉན་པོའི་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བར། །འཕོད་དོ་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་འདྲིར་
གཤེགས། །བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ལྷ་ལམ་ངོས། །དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ལྟར་བཟ་
བཀོད་མཛེས་ཀྱི། །ཐོ་བྲང་དབུས་སུ་རང་རང་གདན་ཁྲིལ། །མི་གཡོ་དབྱེས་པའི་གར་གྱིས་
ཉི་ཤུ། །རྟ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དཔལ་གསོལ་བཞིན། །རྣལ་(༤༣བ)འབྱོར་དུང་བའི་
ཡིད་གྱིས་རྟག་མཆོད་ན། །ལྷ་ཁྲོད་གཙུག་ན་རབ་བཟ་དམ་ཆོག་གི། །རེ་ལྡེ་རྗེས་འབྲངས་
ལས་ལ་མ་གཡེལ་ཞིག་། རྒྱ། དམར་མེར་དབུ་སྤང་མཁའ་ལ་ཆལ་ཆེལ་དུ། །འཕྱར་བའི་སྦྱང་

ཁག་གསར་པའི་མཆོད་ཡོན་འབྱིལ། །བྱོད་ལྷན་དབང་པོ་ལྷ་ཡི་མེ་ཉླ་ག་དང་། །ཐང་སྐྱེས་ཚུ་
སྐྱེས་འདབ་འཇུ་མ་བྱེད་བ་འདིས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྐྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་
སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་
འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཐིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །བཅ་ཆེན་གསར་རྟེན་སློབ་དཀར་འི་བཟང་
སྐྱ། །བསྐྱེགས་དུད་ཚུ་འཛིན་གར་གྱིས་ལྷ་ལམ་འགོངས། །ས་སྟེང་ཐུན་པའི་གོ་སྐབས་ཅིག་
ཅར་དུ། །འཛོམ་བྱེད་ཉི་ཁྲའི་འོད་འཕྲོ་སྤང་གསལ་འདིས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་
སྐྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་
གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཐིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །འཆི་མེད་ལུས་ལྷའི་ལག་གི་
རེག་བྱ་ལྟར། །ཐུགས་པས་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བྱི་ཆབ་དང་། །ཁོར་ལུག་ར་བའི་ཁྱོན་མཉམ་སྟོད་
ཡངས་སུ། །ཤ་ཁག་རོ་བརྒྱ་བདའ་བའི་ཞལ་ཟས་འདིས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་
སྐྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་
གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཐིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །སེམས་མེད་ནམ་མཁའི་ལྷོ་
ཡང་འགས་བཟོད་པའི། །སྟན་བརྩེད་རོལ་མའི་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་ཆོགས་ལྟེར། །སྤྱིང་བཞིར་དབང་
སྐྱར་ས་བདག་རིན་ཆེན་(༤༣ན)བདུན། །ཕྱི་ནང་གསང་རྟེན་སྤྲོད་སློག་འཁོར་གྱིས། །བཀའ་
ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྐྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་
དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཐིན་ལས་སྐྱབ་པར་
མཛོད། །ཆགས་བྲལ་བྱང་སྟོང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཡང་། །འབྲེན་བྱེད་མཛོས་པའི་གཟུགས་དང་
གདངས་སྟན་སྒྲ། །ཞིམ་པའི་བྱི་བསུང་རོ་བདའི་བཅུད་ཆེན་པོ། །འཇམ་མཉེན་རེག་བྱ་མཆོག་
གི་འདོད་ཡོན་ལྷས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྐྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །རིན་ཐང་ཡོངས་བྲལ་ནོར་བུའི་སྐྱ་སྤལ་སོགས། །སྤྱས་པའི་

ཏྲ་མཆོག་རྒྱུད་གི་གཤེག་པ་ཅན། །ཞོལ་གཡག་འདོད་འདོའི་བ་མོ་གཡང་དཀར་ལུག། རྩལ་
ལྷན་སྤྱ་དང་སྤེལ་ར་སྤེས་ཀྱིས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྤྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་
སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་
འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །འཛིགས་པའི་ཁ་གདངས་ངར་སྐད་འབྲུག་
སྤེའི་རེས། །སྤྲེག་བཟོད་མེད་གོ་སྤྲེག་གཟིག་དོམ་ལ་སོགས། །ཁྲོ་གཏུམ་གཅན་གཟན་
སྤྱ་སྤྱག་རི་དྲགས་དང་། །བར་སྤྱང་འཕུར་སྤྱིང་མཛེས་པའི་བྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །བཀའ་ཉན་
སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྤྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་
གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་(༤༣བ)སྤྱབ་
པར་མཛོད། །པས་ཆོལ་དཔུང་ཆོགས་འཛོམས་པའི་མཆོན་ཆ་དང་། །རང་ཕྱོགས་ལུས་
སློག་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱ་བཉན་གོ། །སྤྲགས་ནག་ཕུར་ཐོགས་ཆས་དང་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་སྤྱོ་
ཐོགས་འབག་ཤོམ་ཅིད་འཛོལ་སྤྱེས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྤྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་
སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་
འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །ཁོར་ལུག་ལུགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ནོར་
འཛོན་གཞིར། །རི་རབ་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་ཕན་རོལ་བའི་མཆོ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་མི་དང་
ལྷ་སྤྱེའི། །ཡོ་བྱད་སྤྱན་གཟིགས་མ་ཆང་མེད་པ་འདིས། །བཀའ་ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་
བསེ་སྤྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་
སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །དམ་རྩས་ལུགས་
གྱུ་ལྷ་དང་སྤྱོན་མེ་ལ། །སྤྱངས་ཉོགས་སྤར་བྱས་བདུད་ཅིའི་གཏོར་མ་དང་། །ཁྱོད་ཐོལ་
སྤན་ཕུད་དམ་ཉམས་སྤྱིང་གི་ཁྲག། །རང་བྱུང་མཆོལ་སོགས་རྒྱའི་རྒྱ་མཆོལ་སྤྱེས། །བཀའ་
ཉན་སློག་གི་བདག་པོ་བསེ་སྤྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུགས་
དམ་གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་སྐྱོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་

མཛོད། །གདོད་ནས་རྩྱུག་པ་བྲལ་བ་རིག་པའི་གཤིས། །སྒྱ་བསམ་བཟོད་ལས་འདས་པ་སྟོང་
པའི་ངང་། །སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་པའི་ཆ་ཅམ་མ་དམིགས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
འབྲུལ་འཁོར་ལས། །མ་རིག་དབང་གྱུར་ཅ་བ་ཡན་ལག་གི །འདའ་དཀའ་དམ་ཆོག་སྒྲིམ་
པ་བྲལ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་སྤྲིག་བདག་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ། །འགལ་འཁྲལ་(༤༩ན)
ནོངས་པ་མ་ལུས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །རྩྱུ་ སྟོང་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྒྱུལ་བའི་རྟ་མཆོག་
སྟོང་། །མཆོམས་སྤྲིན་ཁག་གིས་སྤྲགས་པ་ལྟར་དམར་བ། །མདུང་དམར་བེ་ཅོན་དུང་ཁག་
སྒྱུལ་ཞགས་འཛོམ། །རམ་བཟིད་གནོད་སྤྲིན་ཁོས་པའི་སྒྱུ་ལ་བསྟོད། །མཐིང་ནག་ཆར་སྤྲིན་
སྟོང་ནས་དབྱར་སྤྲེས་ར། །ལན་བརྒྱར་མོད་པའི་རྗེས་འགོ་ང་རོ་ཡིས། །སྤྲེ་བརྒྱད་མྱད་པ་
འགེམས་བཞིན་སྒློག་གྱུར་གྱི། །མྱང་དོར་རྟེན་པར་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་བསྟོད། །ཀུན་ལ་མ་
ལྟར་བཅེ་བའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །པན་ཚུན་ཁ་དོག་འགྲན་པའི་ཆངས་པ་དཀར། །ངང་ཉིད་ཞི་བར་
གཅིག་ཀྱང་བདུད་སྤྲེ་ལ། །ཆེར་ཁོས་ཀུན་གསལ་ཐུགས་གྱི་དབང་པོར་བསྟོད། །ཡིད་གྱི་
བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད་མཛེས་ཆགས་དང་། །ལ་ལར་སྟོང་ཁམས་གང་བའི་འཛིགས་གཟུགས་
ཅན། །གཅིག་ཏུ་མ་རེས་རྣམ་འབྱུར་སྤྲེ་ཆོགས་པའི། །བབང་ཡས་སྒྱུལ་འཁོར་དབྱུང་དང་
བཅས་ལ་བསྟོད། །རྩྱུ་ ཁྱབ་བདག་རིགས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་ཉེ་རུ་ཀམ། །གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་
སྟོང་བཅོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ། །བརྟུལ་ཁྱགས་གྱུབ་པའི་རིག་འཛོན་ཆེན་པོ་སོགས། །ལྟ་དང་མྱ་
མའི་དམ་ཆོག་ཉར་དགོངས་ལ། །མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་པན་དང་བདེ་བ་ཡི། །དབྱར་སྤྲེས་
འབྲས་བཟང་བསྐྱེད་དང་སྤྲེལ་བའི་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་
ལུགས་རྒྱ་འཛོན་སྤྲིག་པོ་མི་ཉམས་ཤིང་། །བསེལ་ལྷན་བདུད་གྱི་རིགས་གྱུར་བྲང་འགོའི་
ཁས། །འབྲུལ་བའི་རྒྱད་ཆོགས་ནག་པོ་བཅེགས་པའི་སྤྲེ། །ལྷ་ཁྱོད་མཐུ་སྟོབས་རི་དྲགས་
སྟེ་བའི་རིས། །མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་གཞིལ་བར་མཛོད། །(༤༩བ)བསྟན་དང་བསྟན་
འཛོན་གནོད་བྱེད་སྤྱི་ཡི་དག། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་འཆོ་བའི་དགྲ་དང་བགེགས། །ཞི་བས་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འཛོ།

འདུལ་དུ་མ་འཛུལ་ཅི་མཆིས་པའི། །སྤྱིང་ཁག་ཤ་དང་དབྱགས་ལ་སྦྱར་དུ་རོལ། །སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་སུ། །བཀ་ཤིས་དཔལ་གྱི་དགེ་མཆོན་དར་བྲག་ཅིང་། །མཐའ་
འདུལ་ཡང་འདུལ་བྱ་གཞོན་གཟུག་ལག་དང་། །དགེ་འདུན་སྡེ་ཆོགས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛོད། །སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་དོན་ལྡན་འཁྲི་ཤིང་ཁྱོན། །ཕྱོགས་ཀྱན་ཡངས་ལས་པན་དང་བདེ་
བའི་འབྲས། །རི་སྟོད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཅེ་དགའ་ཡིས། །བསམས་དོན་འགྲུབ་པའི་དགའ་
སྟོན་སྦྱར་རོམ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁ་འབྲུག་གནས་སྤང་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་བཀའ་ཉན་གནོད་སྦྱིན་
བསེ་སྦྱ་བར་གསོལ་མཆོད་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱེལ་སོགས་དོན་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་མ་མཛོད་པའི་རོང་
ཤུའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ནམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་དབྱིངས་གྱི་པོ་ཉ་མོར། །རྗེས་ཆགས་བདེ་ཆེན་རབ་འབར་ཏེ་
བྱ་ཀར། །དབྱེར་མེད་གནས་གསུམ་སྦྱོད་པའི་མཁའ་འགོ་ཡི། །དབང་བྱུག་སྒྲ་མའི་ཞབས་
པད་གཟུག་རྒྱ་མཆོད། །འདིར་མཁའ་འགོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྡན་བཀ་ཤིས་ཆེ་རིང་མ་གཙོ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་
མཛོད་བསྐྱེལ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་གཏོར་ནམས་ལ། སྤྱུ་མས་སྟོང་
པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་
དུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྗེས་དང་
སྦྱན་གཟིགས་གྱི་ཆོགས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བསྟན་སྦྱང་དབང་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཉེས་
པར་(༤༥)བྱེད་པས་གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་
གྱུར་ཅིག །གཏོར་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་དུ་ལྷ་མའི་བཟང་བཅའ་བརྟུང་བ་གྲོལ་པའི་སྟོང་དུ་
ཨོ་ཨུཾ་ཧཱི་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་འཁོར་འདས་གྱི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ། ཡི་གེ་གསུམ་
ལ་ཐེག་པ་ཞུ་བ་ལས་བདུད་ཅིང་རྒྱ་མཆོ་བདེ་མི་ཤེས་པར་གྱུར། ཨོ་ཨུཾ་ཧཱི། ལན་གསུམ་དང་།
ཨོ་སྐྱེ་བེད་ཏུ་ར་ཏུ་ར། སུ་ར་སུ་ར། ཨུ་བརྟ་ཡ་ཨུ་བརྟ་ཡ་རྟོ་བརྟ་སྐྱ་ར་ཏེ་ཁི་སྐྱ་ཏུ། ཞེས་
ནམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་སྤྲུགས་རྒྱས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གྱེ། བྱི་ལྷས་རིན་ཆེན་བཅེགས་པའི་རི། །གངས་

དགར་ཅེ་མོ་དགུང་དུ་སྟེག།སྤང་གཤོངས་ཅེ་སྟན་སྟོན་ཤིང་དང་། །མེ་ཏོག་དགའ་ཚལ་སྟུག་
གྲུ་ཅན། །ནང་དུ་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི། །པོ་བྲང་ཡིད་འོང་སྟེད་མོས་ཚལ། །ལྷ་མེའི་སྟན་
ཆོགས་ཡོངས་གཏམས་པའི། །བཀོད་མཛེས་དགའ་བའི་གནས་མཆོག་ནས། །བདེ་ཆེན་
ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དབྱིད། །སྟོས་བལ་ཐིག་ལེ་གཅིག་བྲུ་ལས། །ཡེ་ཤེས་ཏཱ་གི་ཆེན་མོ་
ལ། །གཙོ་དང་འཁོར་དུ་ཉེར་བསྟན་པ། །ཡིད་འོང་མཛེས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི། །གཅིག་བསྟུས་
བཟ་ཤེས་ཆེ་རིང་ལ། །མཆེད་ལྷ་བྲན་གཡོག་བཅས་པ་ནམས། །སྟུན་འབྲེན་གནས་འདིར་
ད་ཚུར་སྟོན། །རྩྱུ་ལོ་འབྲང་བཟླ་ཉིབ་ཉིབ་ཉིང་ཉིང་བཟླ་ཨོ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨེ་ཧྲེ་ཉི། སྟེད་
གསུམ་འགོང་བའི་སྟུ་འབྲུལ་འབྲེད། །གངས་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་ལ། །མདུན་དུ་འཇའ་
འོད་གུར་བྱིས་དབུས། །དབྱེས་པའི་བསྟན་ལ་ཉིལ་ལྷ། །བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་སྟོད་ཡངས་
སྟ། །དོན་དམ་སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་བའི་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་དང་། །དྲི་
(༤༥)ཞིམ་ལྷ་རྩམ་མེ་ཏོག་ཆོགས། །ལྷན་སྟེས་སྟུར་བྱང་བདུག་སྟོས་འབྲུལ། །གསལ་བྱེད་
འོད་འབར་དྲི་ཚུའི་མཚོ། །རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ཞལ་བས་དང་། །སྟུ་དབྱངས་སྟན་པའི་རོལ་མོས་
མཆོད། །ཨོ་ཨྲྀ། སྤྱི་བྱི་བཟླ་བྱེད། །ལྷ་ལོ་གེ། །གཞུ། བྱི་མེ་བྱ། །ཤུ་བྱི་རྩ་མེ་ལྷ་
ས་སྟུ་བྱ་སྟུ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ་རྩྱ། །དབང་པོ་དུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ། །ཟག་མེད་བདེ་བ་རྒྱས་བྱེད་
པའི། །གཟུགས་སྟུ་དྲི་རོ་རེག་བྲུ་ཡི། །འདོད་ཡོན་མ་ཆང་མེད་པ་དང་། །སྟོགས་ཀྱན་བཅལ་
བའི་དབྱིག་འཛིན་གཞིར། །རིན་ཆེན་རི་བོ་སྤྱིང་དང་མཚོ། །དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་འདོད་
འཛོའི་བ། །མ་སྟོས་འབྲས་མཆོག་གཏེར་བུམ་བཟང་། །རྒྱ་ཆེན་ལེགས་བྲས་མཁར་འཕགས་
པའི། །རིན་ཆེན་བདུན་དང་བཟ་ཤེས་ཏགས། །མདོར་ན་མཁོ་དགུའི་དམ་རྩམ་དང་། །སྟུན་
གཟིགས་མ་ཆང་མེད་པ་འབྲུལ། །རིགས་ལྷ་ཁྱེ་བའི་བྱིན་ཆེན་པོར། །འཁོར་འདས་གཟི་
བཟིད་དངས་མ་ཀྱན། །འདུས་པའི་སྟན་གཏོར་ར་ཏྲ་ཡི། །མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་མཚོས་མཉེས་
གུར་ཅིག། །བསྟན་སྟོང་ཆེན་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྟེས་པའི་རྩོ་རྩོ་ཅེ་

གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྒྲ་གྲུས་གཏོར་མའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར།
ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་ལྟ་གི་རྒྱུ་མ་མ་བཅུ་སྟེ་རྒྱ་ན་ས་མ་ཡ་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལུ་ཏི་ལུ་ཏི། ཞེས་
བ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་གིས་གཏོར་མ་བྱུལ། བསྟོད་བ་དང་ཕྱིན་ལས་འཆོལ་བ་ནི། ཨོ། རབ་དཀར་ཆེ་གཞོན་
གསར་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །ཡིད་འདྲིན་མིག་གི་བདུད་ཅིའི་འགྱུར་བས་སྤྲད། །འཕྲོག་བྱེད་སྟེང་
སྒྲིག་དོ་རྩེ་བྱམ་པ་འདྲིན། །ཆེ་ཡི་མཆོག་སྟོལ་དབང་མོར་བདག་(༤༤ན)བསྟོད་དོ། །སྟོ་
སངས་ལན་བརྒྱར་བྱིས་པའི་མདོག་འཁུ་ཞིང་། །བྱག་གཉིས་བ་དན་གསལ་འཆར་མེ་ལོང་
འདྲིན། །སྤྱར་མགྲོགས་རྒྱུ་ཆིབས་མཐིང་གི་ཞལ་བཟང་མ། །ཀུན་མཐོང་བྲ་ཡི་དངོས་སྤྱབ་
སྟོལ་ལ་བསྟོད། །རྩལ་མཐོང་སྤྱད་ཉིན་བྱེད་གཞོན་རྒྱུ་ལེ་ཟེར། །འབྲེས་པའི་དབལ་འདྲིན་
ཟས་གཞོང་ཉེན་ལེ་འདྲིན། །ཁོ་གཏུམ་སྤྲུག་ཆིབས་མི་གཡོ་སྟོ་བཟང་མ། །རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ལ་བསྟོད། །བཟླ་རྩ་གའི་མདངས་འཁུ་འོད་དམར་འཕྲིགས། །ཡིད་བཞིན་
ཁོར་དང་གཏོར་ཀྱི་སྟོལ་བྱུ་འདྲིན། །ཡུ་མོ་ལ་ཆིབས་ཅོད་བན་མགྱིན་བཟང་མ། །འཇོང་
མེད་ཁོར་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ལ་བསྟོད། །མར་གད་ལྷན་མར་འབྲེལ་བའི་མདངས་འདྲིན་
ཅིང་། །དུས་ལྷན་ལོ་སྤྱབ་ཀྱི་ཞགས་པ་བསྐྱམས། །གཡུ་འབྲུག་ལ་ཆིབས་གཏད་དཀར་
འགོ་བཟང་མ། །རྒྱུ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ལ་བསྟོད། །བསྟོན་ན་སྤྱད་དབང་གཙུག་
གི་ཁོར་བྱུ་བཞིན། །དགོས་འདོད་ཡིད་སྤྲུག་སྟོལ་བའི་ཞི་བ་དང་། །ཐད་ན་ཐོག་གི་རྩེས་འགོ་
གདུག་རྩུབ་ཀྱིས། །དབྱ་འདྲིམས་དྲག་པོའི་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོར་བསྟོད། །ཨེ་ཨོ་ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་རོལ་པ་ལས། །ནང་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ། །ཕྱི་རོལ་ཞིང་
སྤྱོད་ཆེ་རིང་མཆོད་ལྷ་ཞེས། །སྟེ་བརྒྱད་ཡོངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མཐུ་མོ་ཆེས། །རིག་འདྲིན་སྤྲུ་
དང་མཁའ་འགོས་སྟོན་བསྐྱགས་པའི། །ཐ་ཆོག་དགོངས་ལ་ནལ་འགྱུར་བདག་ཅག་ལ། །མ་
སྤང་བཞིན་དུ་བཅེ་བས་སྤྱོད་བ་དང་། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་སྟོང་གོགས་
མཛོད། །དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བཤགས་སྤྱབ་ཀྱིས། །(༤༤བ)ལྷགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་

མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཐུན་ཆེན་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན། །ལྷན་གྲུབ་
ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་གང་བར་མཛོད། །ཅེས་དཔལ་ལྷན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆེན་མོ་བཟང་ཤིས་ཆེ་རིང་མའི་མཆོད་གཏོར་
འབྲུམ་ཆུལ་མདོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། མལ་རྩ་སྤྱོད་ལགས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སྤྱོད་ཞེས་པར་སྤྱོད་དཔལ་ཆེན་ཆུ་ལོ་སོགས་དཔལ་
པ་འགའི་སྤྱོད་གནས་ཡོད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུ་ལྷན་གསུང་ཕྱི་ལོ་དག་པ་སྤྱོད་བྱང་དང་ཤེས་དག་མོ་ལྷན་འབྲེལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
ལམ་རིམ་དང་འཛིགས་གསང་བསྤྱོད་རྩོགས་ཀྱི་འཛིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྷན་མཛོད་པའི་སྤྱོད་གསུང་དཔལ་པ་འགའ་བཞུགས་
གནས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུང་འཛིགས་བཞུགས་པར། གནས་འདིའི་སྤྱོད་མཛོད་མོ་ཆེ་རིང་མའི་གཏོར་འབྲུམ་སྤྱོད་བཅོལ་སོགས་
དོན་ཆང་བ་འཛིན་བདེ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དག་པ་མཁན་མོ་སྤྱོད་བཟང་ཞོར་བྱས་བསྐྱེད་པའི་རོང་ཤྱུའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་
བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱོད། །

༥ སྤྱོད་གསུམ་ལྷན་ཡངས་རོ་མཆར་སྤྱོད་འབྲེལ་བའི། །ཤ་དང་བདུད་ཅི་མཆོག་གི་
བཅུད་ལེན་མཆོ། །རྩོམ་གསུམ་དངོས་ཨོ་དང་ལྷ་ཉུ་གིས། །ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་འདོད་ཡོན་ལྷ་
རྩོགས་གསེར་སྤྱོད་པ་འདི། །སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་པ་སྤྱོད་པ་ཡི་དཔལ་ལྷ། །ཁྱད་པར་སྤྱོད་གསུམ་
དབང་སྤྱོད་རེ་མ་ཉི། །གཏོར་ཅན་དུས་བཞིའི་ཆུལ་མོ་བསྐྱེད་པ་སོགས། །གངས་མེད་
འཁོར་དང་བཅས་པར་ལེགས་འབྲུམ་ལོ། །དབྱེས་དབྱེ་ཆང་བའི་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་
ནས། །ཅ་བཅུད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་རིམ་བྱོན་དཔལ་ཆོག་
བཞིན། །ཡོངས་འཛོལ་ཆོགས་ནམས་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད། །མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་
ཅོང་ཁ་པའི། །ལུགས་བཟང་ཡར་རོལ་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་འདིར་བཞུད་
སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད། །མི་ཉམས་སྤྱོད་མཐའི་བར་དུ་ཆུས་པར་(༤༧ན)མཛོད། །འཛིག་
ཉེན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་ཤིས་དཔལ་གྱིས་སྤྱོད། །ནལ་འབྱོར་བདག་ཅག་གནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
དུ། །དཔལ་མོར་ཆུལ་མོས་གཡེལ་མེད་གྲོགས་མཛོད་ནས། །ཆོས་ལྷན་བསམ་པ་འབྲུབ་
པའི་སྤྱོད་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཞུད་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་མཆོར་གྱུར་པ་དུགས་བྱ་ཆང་གི་སྤྱོད་དགོན་
རབ་འབྲེལ་པ་ལྷན་གྲུབ་ཆུ་མཆོས་བྱ་ཆང་ཞལ་འདོན་མཛོད་ཆུ་སོགས་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མེད་གསེར་སྤྱོད་པ་འབྲུམ་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོར་ཤུའི་དགེ་སྤྱོད་ཆོ་བཟང་བསྐྱེད་ཅོར་ཆུ་མཆོས་སྤྱང། །

༥ ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནམ་དག་ནམ་མཁའི་ཁམས། །གསང་བར་འཁོར་ལོ་སྤྱར་
བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེད། །མངོན་བཞེངས་དོ་རྩེ་གཏུམ་པོས་མཆོག་སྤྱན་གྱི། །དངོས་གྲུབ་
མ་ལུས་ཆར་ལྟར་འབེབས་པར་མཛོད། །ཀྱན་ཁྲབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་བའི་འབྲུལ། །མཐུ་
ལྷན་དེགས་པའི་རྩེ་བོར་ཡོངས་ཤར་བ། །གཞོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་རི་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བ། །འཁོར་
ཆོགས་གངས་མེད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ནམས། །མཉེས་བྱེད་སྤྱན་གཟིགས་དམ་རྩལ་
ཡོངས་སུ་འདུས། །བག་ཐེབས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བཀོད་དགའ་བའི་ཆལ། །གནས་འདིར་
མཆོད་པའི་མགྲོན་དུ་སྤྱན་འདེན་ན། །མ་ཐོགས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཆལ་
ཆེལ་རྩ་རྒྱབས་གཡོ་བའི་མཆོད་ཡོན་དང་། །དག་བྱེད་གཅང་མ་ཆབ་གྱི་ཞབས་བསེལ་
སྤྱིང་། །དྲི་ཞིམ་ངོ་མཆར་བཞད་པའི་མེ་ཏོག་དང་། །མཁའ་ལ་སྤོས་དུད་ལང་ལོང་སྤྱིན་དུ་
འཕྲིགས། །སྤྱན་བ་འཕྲོག་པའི་ཀྱན་གསལ་སྤང་བ་དང་། །ག་ཕྱར་སྤྱན་གྱི་དང་ལྡང་དེ་ཆབ་
མཆོ། །རོ་བརྒྱ་ཡོངས་ཆར་ལྟ་ཡི་ཞལ་ཟས་དང་། །སྤྱན་བཟིད་(༤༡)བའི་མའི་བྱེ་བྲག་
མཐའ་ཡས་བ། །སྤྱིང་བཞེར་དབང་སྤྱར་ས་སྤྱོད་རིན་ཆེན་བདུན། །བག་ཤེས་དཔལ་གྱི་
རྩལ་དང་མཆོན་མ་བརྒྱད། །མཐུ་ལྷན་དཀར་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་གཞོད་སྤྱིན་གཙོ། །འཁོར་
དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ལམ་འབྲུང་གྱུར་ཅིག །དབང་པོ་ཀྱན་ལ་བདེ་བའི་རོལ་བ་ཡིས། །ཆོམ་
བྱེད་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འདོད་ཡོན་ལ། །སྤྱ་བརྟན་རང་ལུས་བསྐྱུང་བའི་གོ་ཆ་དང་། །དག་
འཛོམས་སྤྱ་ཆོགས་མཆོན་ཆ་རྣེ་དབལ་ཅན། །སྤྱར་མགྲོགས་རྒྱུད་གི་ཤུགས་འཆང་ཅང་
ཤེས་ཏ། །ཞོལ་གཡག་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བ་དང་ལུག །མཁའ་ལྷིང་བྱ་དང་ཅལ་ལྷན་གཅན་
གཟན་ཆོགས། །སྤྱ་སྤྱག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རི་དྲགས་ལྷ། །གཞན་ཡང་མངོན་མཐོའི་འབྱོར་
པས་ཉེར་མཛེས་པའི། །ཡ་རབས་མི་དང་ལྟ་སྤྱ་གཞོད་སྤྱིན་གྱི། །ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་དགུ་
མ་ཆར་མེད་པ་ནམས། །ཉིང་འཛིན་སྤགས་དང་བྲག་རྒྱས་སྤྱལ་ཉེ་འབྲུལ། །དྲི་ཞིམ་ཤིང་

སྒྲ་སྒྲན་དང་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོགས། །བྱིན་ཟའི་ཕུང་པོས་བསྐྱེགས་པའི་བསངས་ཀྱི་དུད། །མཁོ་
དགའི་འདོད་པ་རྒྱ་མཆོར་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །འབུལ་ཀྱི་ཉམས་ཆག་སྐོང་ཞིང་མཉེས་གྱུར་
ཅིག། །ཁོར་ཡུག་ལྷགས་རིའི་པ་མཐའ་ལས་བརྒྱལ་བའི། །རིན་ཆེན་སྟོད་དུ་བཟའ་བཅའ་
བཏུང་བའི་ཆོགས། །འབྲུ་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིས། །བྱིན་བརྒྱབས་གཏོར་མ་
འདི་འབུལ་བཞེས་སུ་གསོལ། །དབང་སྟོན་ལྷན་པོར་བཅེགས་བཞེན་བརྩེད་པའི་སྐྱ། །ཕྱག་
གཡས་གསེར་ཀྱི་རྩོམ་མཁའ་ལ་གདེངས། །གཡོན་པ་སྐྱལ་ཀྱི་ཞགས་པས་དབྱ་བགགས་
འཆིང་། །མཐུ་ལྷན་གཞོད་སྤྱིན་སྤེལ་པོན་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །དབུ་ལ་རྩོམ་ཉིག་ཅན་ཐོད་དཀར་
བཅིངས། །དར་(༤༡ན)སྟོན་མཛེས་པའི་བེར་གྱིས་སྐྱ་ལ་བརྒྱན། །ཡིད་ལྷར་མཁྱོགས་པའི་རྟ་
མཆོག་ལ་ཆེབས་ཤིང་། །དཔའ་བོའི་ཆས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །དགྱེས་བསྐྱེད་ལྷ་
ན་སྤྱག་པའི་བཅུན་མོ་དང་། །ལྷ་སྐྱ་རྒྱལ་བཅན་སྒྲ་ཆོགས་བཞོན་པ་ཅན། །བཀའ་ཉན་ལས་
བྱེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བསྒྱ། །འཛིག་
ཉེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར། །ནད་འབྱུག་ལོ་ཉེས་རྒྱད་པ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །སྤྱིད་
ཀྱི་དབང་ཐང་ཕུན་ཆོགས་མ་ལུས་པ། །དབྱར་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞེན་དུ་འཕེལ་བར་མཛོད། །དགོ་
འདུན་སྤེལ་རྣམས་བཤད་སྐྱབ་རབ་འཕེལ་ཞིང་། །དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞེན་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ། །འགལ་རྒྱུན་མཆོན་མ་ཉེར་ཞི་མཐུན་པའི་རྒྱུ། །རི་སྟོད་ཡིད་ལྷར་འབྲུབ་པའི་སྤོན་ལས་
མཛོད། །ཁྱད་པར་བདག་ཅག་རྒྱ་སྟོར་འཁོར་བཅས་ལ། །ནག་ཕྱོགས་མི་མཐུན་རྒྱུན་ངན་
ཞི་བ་དང་། །ལེགས་ཆོགས་བསམ་དོན་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་དུང་། །འབྲས་བྱ་བྱུ་བའི་
སྟོན་པས་ཁྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁམས་སྟོམ་ཅེ་རག་ནས་ལས་བྱེད་པ་སྤྱིད་པོན་སངས་རྒྱས་ཆེ་
རིང་གིས་ཕྱོགས་དེའི་གཞི་བདག་གཞོད་སྤྱིན་རི་སྟོང་ཞེས་པར་མཆོད་བསྟོད་སོགས་ཆང་བའི་གསོལ་ག་ཞིག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་རོར་ཤུའི་དགོ་སྟོང་སྟོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟུར་བཤོ། །

༥ ལྷོ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་ཨེར། །ཐབས་མཆོག་བདེ་ཆེན་རོལ་
བའི་བྱང་འབྲུག་ཨོ། །ཉི་ཅུ་ཀ་དཔལ་འཛིགས་བྱེད་འབར་བ་ཡི། །ཐུགས་གསང་ལྷོ་ལས་
བཞེངས་པའི་ཁོ་བོ་ཆེ། །བརྩིད་སྐྱེ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་(༤༩)རབ་མཉམ་ལ། །ཉི་ཟླ་འབར་
བའི་སྤང་མིག་འཁོར་ལོར་འབར། །གནམ་ས་ལྟ་བུར་གདངས་པའི་ཞལ་གྱི་གྲར། །སྟོང་
ཁམས་དག་དང་བགེགས་ཆོགས་ཆེས་ཆེས་ཟ། །ཐུག་གཡས་ཅན་དན་བེང་ལས་ཁོ་གཏུམ་
གྱི། །དམག་ཆོགས་སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་གངས་མེད་འབྱེད། །གཡོན་པ་བར་བུར་དམ་ཉམས་
ཅིནྟ་སོགས། །ནང་ཁོལ་ཁྲག་ཞག་གང་བ་དབྱེས་དགུར་གསོལ། །བརྒྱུད་བསྐྱེད་དོར་སྟབས་
བསྐྱོད་པས་ས་ཆེན་པོ། །གཡོ་མཛད་ལེགས་ལྡན་བསྟན་པའི་བྱ་ར་བ། །སྟོན་ཆེ་ཐུགས་
དམ་གཉན་པོ་བཅས་པ་བཞིན། །བདུད་འབྲུལ་བྲག་པོའི་ལས་ལ་སྐྱེ་བཞེངས་ཤིག ། དག་
སྟོག་གཅོད་པའི་གྱི་གྲུག་གཡས་ན་གདངས། །གཡོན་པས་སྟོང་དམར་དོད་ལྡན་འཆོར་ནས་
ཟ། །ལས་གྱི་མོན་པ་ལ་སོགས་བཀའ་ཉན་དང་། །སྟེ་དབྱང་གངས་མེད་འཁོར་ཆོགས་ལས་
ལ་བཞེངས། །འཛིག་དུས་མེ་ལྗེའི་སྒྲིང་བ་འཁྲིགས་པའི་དབུས། །ཁྲག་ཞག་ཅ་སྟོང་རབ་
འབྲུག་གཞལ་མེད་ནས། །སྟོག་བདུད་ལེགས་ལྡན་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །རིངས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ལ་ད་བཞེངས་ཤིག །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བཞིག་པ་དང་། །ཁྲ་
མའི་སྐྱར་སྟོ་སྟོན་ལས་བར་དུ་གཅོད། །སྟེ་པོའི་བདེ་སྦྱིད་འཕྲོག་བྱེད་ཆོས་མཛད་ལ། །མ་
ཉེས་གཞོད་པར་སེམས་པའི་དག་དང་བགེགས། །ཕྱོགས་བཅུ་ཡུལ་ཁམས་གང་དུ་གནས་
ན་ཡང་། །ལས་ངན་རྒྱུད་དམར་འཚུབ་པའི་རྟ་ལ་བསྐྱོན། །འདར་མེད་བདུད་གྱི་ཞགས་པས་
སྟེ་ལ་ཆིངས། །ཁོ་གཏུམ་བཤགས་པའི་ཆོགས་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ལ། །གྱི་གྲུག་རལ་གྱི་དག་
སྟོས་དུས་བུར་གཏུབས། །མདའ་མདུང་རྩོ་བའི་མཆོན་ཆས་གནད་(༤༩)ལ་ཕུག །བསོད་
ནམས་དབང་ཐང་བྲག་པོའི་འཕོར་རྒྱུད་དང་། །སྤང་པའི་རྒྱལ་བཞིན་མིང་གི་ལྷག་མར་
གཏོར། །བརྒྱུད་ལྡན་ཁྲ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་ཡི་རྒྱས། །བཏབ་པའི་ཐ་ཆོག་མ་གཡེལ་འདིར་

དགོངས་ནས། །གནོད་བྱེད་ནག་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲུང་དག་བགེགས་ཆོགས། །མ་ལུས་སྤྱོད་ལ་
ཁ་ཁྲག་ཉལ་གྱིས་རོལ། །འཁྱོ་ལ་པན་བདེའི་བསེལ་སྤྱོད་ཅོང་ཁ་བའི། །རིང་ལུགས་གདུགས་
དཀར་ཀུན་གསལ་མཐའ་བྱལ་དུ། །འཕེལ་ཞིང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ། །ཡོན་
མཆོད་བསྟན་འཛིན་ཆོགས་ནམས་སྤྱོ་ཆེ་སྤིངས། །དགའ་ལྡན་གསེར་འོད་ལེགས་ཆོགས་
ཞུས་མཛེས་བའི། །བསམ་གཏན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་གྲུང་དག་འདུན་སྤྱེ། །རི་སྟོང་བཤའ་སྤྱོད་
བསྐྱལ་གསུམ་བྱ་བ་ཡིས། །དབྱར་སྤྱོས་རྒྱ་མཆོའི་འཕེལ་བ་ལ་འགན་མཛོད། །ལྷ་གཅིག་
སྤོང་བཅན་ཡབ་ལུས་ལེགས་མཛོད་གྱིས། །རྒྱས་བཏབ་རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་ར་མོ་ཆེ། །འདི་
སོགས་ཆོས་འཁོར་གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་ལ། །གནོད་པའི་རྒྱུན་བསྐྱོག་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་
བར་མཛོད། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོ་བོ་ཡོངས་ལ་དག་ཤིས་ཀྱི། །མཆོན་མ་རྟ་ལྡང་ཅན་གྱི་སྤྱང་
བས་སྤྱངས། །བག་ཡོད་དག་བ་བཅུ་ཡི་ཁྲིམས་བཅན་པོས། །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་
བཞིན་སྤྱོད་པར་མཛོད། །མཆོད་བསྟོད་གུས་པ་ལྷུང་ལེན་ནལ་འཁྱོར་ལ། །ནད་གདོན་བར་
དུ་གཅོད་པ་ཀུན་ཞི་ནས། །ལེགས་ཆོགས་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་དབང་བྲག་གི། །ཕྱིན་ལས་
གང་ཡང་མ་ཐོགས་ལྷན་གྲུབ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་པན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་སྤྱང་མ་དཔལ་མགོན་པོའ་དམར་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་གོང་སྤྱོས་དོན་ཆང་བའི་ཕྱིན་(༤༤)བཅོལ་གྱི་ཆོགས་བཅད་
དགོས་ཞེས་བཞི་སྤྱེ་བའི་བྲ་རིགས་དག་དབང་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱལ་དོར་ལྷུག་འདི་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
སྤྱར་བཤོ། །

༥ གཡུ་སྟོན་མའི་གཏོར་འབྲུལ་ནི། ཡོ་བཛོད་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་
ལས། །ཁྲི་ཆགས་ཞི་བའི་ནམ་འགྲུར་བགྲང་ཡས་སྤྱར། །སྟོན་མཛོད་དོ་རྩེ་གཡུ་སྟོན་འཁོར་
དང་བཅས། །གནས་འདིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དྲངས་གསལ་འོད་ལྷ་
འཁྲེལ་བའི་འཇམ་གྲུང་འཆོར། །རི་མཆོ་སྟོན་ཤིང་ཐེང་བའི་སྤྱོད་ཆལ་སྤྱོ། །བཀོད་ལེགས་
རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་ལྷན་ཆགས་པར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་དགུས་པའི་ཞལ་སྟོན་

སྤེལ་མཁས་པའི། །བསྟན་འཛིན་མཆོད་ཡོན་དམ་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱི། །སྐྱེ་ཆེ་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་པའི་
སྟོང་གྲོགས་མཛོད། །དགའ་ལྡན་ལྷགས་བཟང་རབ་འཛིན་འདུས་པའི་གྲ། །བསམ་གཏན་
དགེ་བའི་སྤྱིང་གྱུར་འདི་ལ་སོགས། །དགེ་འདུན་སྟེ་རྣམས་བཤད་སྐྱབ་ལྷ་ནས་ལྷར། །འཕེལ་
བས་ལེགས་བྱས་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་མཛོད། །ཆོས་ལྟར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོབ་
ལ། །ཉིན་མཆོན་(༡༠བ)ཀུན་ཏུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་གྲོགས། །གཡེལ་མེད་མཛོད་ནས་ཉམས་དང་
ཉོགས་པའི་ཆོགས། །ཡར་གྱི་རྩེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །དབག་བསམ་སྟོན་པ་ཆེ་
ལས་འདོད་དགའི་ཆར། །ཡིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ལྟ་ཁྲོད་མཐུ་སྟོབས་ལས་
འོངས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །བདག་ཅག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛོད། །བཤགས་པ་ནི།
རྩྱེ་སྐྱེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མ་དང་། །ཕྱི་དང་གསང་བའི་རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྱམས་
ལྟ། །སྤང་མ་སྤྱི་དང་རྟོ་རྟེ་གཡེལ་མ་སྟོང་། །འཁོར་བཅས་བདག་ལ་གསན་ཅིང་དགོངས་
སུ་གསོལ། །སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་ལྷ་མ་ལ། །ཐ་མལ་སྟོན་དུ་ཉོག་པ་མཐོལ་ལོ་
བཤགས། །མ་དག་སྤང་དང་ཞེན་པ་གོམས་འདྲིས་པས། །སྟོམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་
མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་ལས་འདས་དང་། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་
ལ་སྟེང་རྩེའི་རྩལ་ལྷགས་རྒྱུང་། །ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཚུལ་བཞིན་མ་སྐྱབས་སོགས། །གསང་
ཆེན་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མཆོད་གཏོར་སྐྱབ་གཟིགས་ཚུལ་བཞིན་
བཤམས་པ་ཡིས། །སྤང་མ་ཁྲོད་ལ་དུས་སུ་མ་མཆོད་དང་། །ཡིད་ཆེས་མ་བགྱིས་དཔེ་བས་
སྐྱགས་པ་སོགས། །སྐྱགས་དང་འགལ་བ་ཅི་བགྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དོན་གྱི་གཤེས་
ལ་ལྷང་དང་དོར་བྱའི་ཆོས། །ཀུན་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པས་སྟོང་ན་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་ཉོག་གིས། །འོངས་པ་གང་ཡིན་བཤགས་པས་དག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བའི་
ནི་བཞི་སྟེ་བའི་གྲ་རིགས་དག་དབང་རྒྱ་མཆོས་རྒྱས་བཏབ་(༡༡ན)ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྤང་རྟོ་རྟེ་གཡེལ་མ་སྟོང་
ལ་གསོལ་མཆོད་རྒྱས་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་བཤགས་པ་སོགས་མ་ཆང་བ་ལ་ཁ་སྟོང་ལྟ་བུར་བཤགས་པ་དང་གོང་སྟོས་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་སྤྱིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདོ།

དོན་ཆང་བའི་ཐིན་བཅོམ་གཏོར་འབྱུང་བཅས་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་ངོར་ལེ་ཆོན་གསུམ་པོ་ལྷ་བཏོན་གྱིས་གང་དགོས་སར་
སྤྱར་ཆོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤུའི་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ ལེགས་ཆོགས་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །ཞི་དང་ཁྱོ་པོའི་ཡི་དམ་དགྱིལ་
འཁོར་ལྷ། །རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སྤྱང་མ་དམ་ཅན་གྱིས། །ཐུགས་དམ་མ་གཤེལ་དང་
འདིར་ཉེར་དགོངས་ཤིག །ཁྱད་པར་སྤྱར་མཛད་མགོན་པོ་གཤེན་རྩེའི་རྒྱལ། །སྲིད་གསུམ་
དབང་མོ་ཀྱར་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་ནག །ནམ་སྤས་གནོད་སྲིན་ལུས་པོའི་འཁོར་བཅས་
བས། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྩེའི་སྤྱན་རས་བཅའ་བར་མཛོད། །ཆེ་མཆོག་བདེ་གཤེགས་
རིགས་ལྷ་དེགས་པའི་རྩེ། །ཤར་བའི་སྐྱུ་ལྷ་རྩོལ་རྩེ་གྲགས་ལྡན་སོགས། །སྒྲོན་པོ་གསང་
ལུས་དབྱང་དང་བཅས་པ་ཡིས། །མི་འབྱུར་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་ཉེར་དགོངས་ནས། །ལྷ་ཡི་
ལུས་ས་ཅེར་སོན་དགའ་བ་བརྒྱ། །ལྡན་པའི་འོག་མིན་སྤྱན་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་། །བཤད་སྐྱབ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཡིས། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་འཕེལ་བར་མཛོད། །སྡེ་བརྒྱད་
དག་པོའི་གདོང་ཐུག་གནོད་པ་དང་། །ཚོད་གཏོར་ངན་པའི་མཆོན་མ་ཅི་མཆིས་པ། །མིང་
གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་བྱེར་བསྒྲིག་ནས། །ནམ་ཀྱན་རྩོལ་རྩེའི་རྩ་བས་སྤྱང་བར་མཛོད། །ཅས་པ་
འདི་ནི་ལྷ་ཅེ་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་སྤྱིང་དུ་གདོང་ཐུག་དག་(༢༡བ)པོའི་གནོད་པ་མང་བ་ཞི་ཞིང་བསྒྲིག་པའི་བྱེར་སྤྱང་མ་
སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འདོད་གསོལ་སྒྲོན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྤྱི་ཆོགས་ནས་བསྐྱུལ་མ་བྱུང་བའི་ངོར་ཤུའི་དགེ་སྦོང་སྦོ་བཟང་
བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༦ རྒྱལ་བ་ཀྱན་ལུས་རྩོལ་རྩེ་སྤྱད་དབྱངས་མ། །ཟ་བྱེད་སྲིན་མོ་འབར་བའི་སྤྱར་བསྟན་
ནས། །བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་དུང་སྦྱོང་དབང་མོ་ལ། །འདུད་དོ་བར་གཅོད་དག་བགེགས་
གཞོམ་པར་མཛོད། །ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི། །རྣལ་རྟེན་མཆོད་པའི་སྤྱན་
སྤྱང་མཁའ་ངོས་སུ། །དོག་པོར་སྤེལ་ཏེ་ལྷ་ཁྱོད་མཉེས་བྱེད་གྱི། །ཆོག་སྤྱིགས་ནམ་པར་
རྒྱལ་བའི་དབྱར་རྩེ་ལ། །

[illegible]

གོ་ཚེན་དང་སྐྱ་སྦྱང་ལ་རེ་ལྗེའི་སྦྱང་གཡོགས་ཅན། སྙན་གཡས་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་
སྙིང་དུ་སེང་གེ་འབྲིང་བ་དང་སྙན་གཡོན་ལ་སྦྱལ་གྱི་གདེངས་ཀ་རིལ་བུ་འཁོལ་བས་བརྒྱན་
པ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱལ་ནག་ཁ་དང་སེར་ཁས་སྦྱས་པ། རལ་བ་དང་བ་སྦྱའི་གསེབ་
ནས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ། སེན་མོ་ཟངས་གྱི་དབའ་མཚུ་ལྟར་དམར་ཟངས་གྱི་རིང་ལ་རྩོ་བ། ཞབས་
གཉིས་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བརྒྱན་ཅིང་སྐྱ་འབྲིང་(༧༥བ)བག་དུ་བཞུགས་པ། སྤིང་བ་གསུམ་
ལ་དབང་སྦྱར་བའི་མཐུ་དང་ལྗན་པ། དེའི་མདུན་དུ་སྒྲོ་ལས་སྦྱ་མོ་གཞོགས་སྐྱམ་ཆུ་སྤིན་གྱི་
གདོང་བ་ཅན། བྱད་མེད་ནག་མོའི་ལུས་སྐྱམ་ཞིང་རིད་བ་ལ་མི་ལྷགས་གྱི་གཡང་གཞི་གྲོན་
པ། ཟངས་གྱི་རལ་བ་དམར་ཤར་རེ་བ་དཔག་ཆད་སྙིང་དུ་སྦྱེབས་པར་གཡོ་བ། ཕྱག་ན་
མཆོན་ཆ་ཉི་ཁྲི་བདུན་འབྲུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐོགས་པ། གཙོ་མོའི་བཀའ་ཉན་ཅིང་དམ་ཆོག་ཅན་
གྱི་ལས་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་བརྒྱག་པ། དེ་གཉིས་གྱི་ཤར་དུ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་མ་བྱ་རྟོད་
གྱི་ཐུལ་བ་ཅན་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ཁག་འཛིན་བ་འཁོར་བྱད་མེད་དཀར་མོ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་བསྐྱོར་བ། ལྟོར་སྒྲོན་མོ་རལ་བ་གཅིག་མ་ཞིང་ལྷགས་གྱི་གཡང་
གཞི་ཅན་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ཁག་འཛིན་བ་འཁོར་བྱད་མེད་སྒྲོན་མོ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་བས་བསྐྱོར་བ། ལུབ་ཕྱོགས་སུ་དམར་མོ་དམར་ཆེན་གཏུམ་མོ་ཞིང་ལྷགས་
ཚོན་བ་གྲོན་བ་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ཁག་འཛིན་བ་འཁོར་བྱད་མེད་དམར་མོ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་བསྐྱོར་བ། བྱད་ཕྱོགས་སུ་སེར་མོ་མཁའ་ལ་བཞད་བ་ཞིང་ལྷགས་
གྱི་གཡང་གཞི་ཅན་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ཁག་འཛིན་བ་འཁོར་བྱད་མེད་སེར་མོ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་བསྐྱོར་བ། སྦྱལ་བའི་ཕྱག་བརྟན་བ་མི་མ་ནག་མོ་རེ་ལྗེ་ནག་པོ་
གྲོན་ཅིང་བེལ་ཏྲ་རྟ་རྟ་གསུམ་ལ་ཞོན་པ། ཕྱག་གཡས་ཞིང་ལྷགས་གྱི་གཡང་གཞི་གཡོ་བ་
ཅིང་། གཡོན་ཐོད་ཚོན་ཁག་གིས་གང་བ་འཛིན་པ། ཁྲི་སྦྱན་ས་ལེ་མ་ཞིང་ལྷགས་གྲོན་ཅིང་
བསེ་བྱ་ལ་ཞོན་པ། (༧༥ན)ཕྱག་གཡས་ཆུ་སྤིན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གཡོན་ཐོད་ཚོན་ཁག་

གིས་གང་བ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་འཁོར་ལྷ་སྐྱ་དང་གཞོན་སྒྲིན་སྒྲིན་པོ་མ་མོ་བདུད་ལ་
སོགས་པ་གནས་ས་བར་སྤང་གང་བས་བསྐྱོར་བའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་པོར་ཨོ་
དཀར་པོ། མགོན་པར་ལྷ་དཔར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་སྒྲིན་པོས་མཚན་པར་གྱུར། ཐུགས་
ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ལ་སོགས་པ་གང་བཞུགས་པའི་
གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱུན་བྲངས། སྤྱི་དཔལ་ལྷན་བདེ་ཆེན་
གར་ལས་འཆི་བདག་དབྱང་། འཛམས་མཛད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོའི་སྤྱིར་ཡུམ་མ། །ཟག་
མེད་ལྷན་སྐྱེས་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །ལྷན་གྱུ་ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །ཞི་བ་ཆེན་པོ་མཁའ་ལྷར་དག་པའི་སྤྱོད་། །ཁོ་གཏུམ་མཐིང་ནག་ཆར་སྒྲིན་ལྷར་
གཉིབས་ནས། །བྲག་སྤྱོར་གནས་ལྷགས་མཆོན་གྱི་ཆར་བ་འབབས། །མ་གཅིག་རེ་མ་རྒྱུ་
ཁྱོད་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བྱང་ཤར་འདོད་པ་ཀུན་འཛོལ་ངས་འདྲའི་ཆལ། །མི་ཟད་འདོད་
དགུས་གཏམས་པའི་ཁང་བཟང་ནས། །དབང་ལྷག་སྤྱོད་མོ་ལྷ་མོ་དྲུང་སྤྱོད་མ། །མ་སོགས་
རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གཞན་ཡང་ལྷ་སྐྱ་གཞོན་སྒྲིན་བདུད་ཀྱི་
ཡུལ། །འཛམ་གླིང་གནས་མཆོག་དུ་མར་བཟང་ཡས་གྱི། །རྣམ་འགྱུར་མིང་བརྒྱ་མ་ལ་མཚན་
སྤྱོད་མ། །གདུང་བས་འཁོད་དོ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཡ་མཚན་འབྲུལ་གྱི་
སྤྱར་སྒྲིན་རེ་མ་རྒྱུ། །(༡༣བ)སྤྱལ་པ་བྲན་གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །བྲག་པོའི་
འཁོར་རྒྱང་གིན་ཟ་དང་འབྲེས་པ། །འཚུབ་བཞེན་སྐྱུན་འབྲེན་གནས་འདིར་ད་ཚུར་བྱོན། །ཨོ་
དེ་ལྷེ་མརྒྱ་ཀླུ་ལི་རེ་མཉེ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨེ་ཨ་ར་ལི་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ལེས་བཞོད་པས་སྐྱུན་བྲངས་ནས་དཔལ་
ཆོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་མོས། །ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས་བྱང་བའི། །རྩམ་
བཞིན་ཐོད་པ་བཅེགས་པའི་གཞལ་མེད་འདིར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་རྣམ་འབྱོར་བདག་
ཅག་ལ། །དབྱེས་པའི་ཞལ་སྒྲིན་སྒྲིན་ལས་ཀུན་སྐྱབ་མཛོད། །ཉམས་པའི་ཤ་རུས་ཆེས་ཆེས་
ཟ་བའི་ཁྲག་ཞལ་གྱི་གྲུ་ལས་ཉེར་འབབ་གསོད་བྱེད་མ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ་གྱིས། །ཡེངས་མེད་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་གྲ། རང་གི་
ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དངས། བྱིད་རྣམས་གྱིས་འདི་
ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་ཚི་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཟླ་ཤི་ཤི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤི་
ཡེ་རྩྭ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། སྤྱ་ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མྱོང་། ཟུའི་
ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལུམ་དང་བཅས་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།
སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ་བ་ནི། རི་མེད་དོན་དམ་ཕྱགས་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་
པའི། །སྤྱི་དང་ནང་གི་མཆོད་ཡོན་མཐའ་ཡས་འདི། །བསྟན་སྤང་དབང་མོ་འཁོར་དང་བཅས་
ལ་འབུལ། །བཞེས་ནས་སྤོན་ལས་རྣམ་བཞི་ལྷན་གྲུབ་མངོད། །ཚི་ཀླ་ལི་དེ་སྤྱི་ས་པ་རི་སྤྱི་
ར་ཨ་རྒྱ་པ་ཏྲི་རྩྭ་རྩྭ་སྤྱ་སྤྱ། (༡༤ན) ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསེལ། མེ་
ཏོག །བདུག་སྒོས། སྤང་གསལ། རི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ། གཟུགས་མཆོག །སྤྱ་སྤྱ།
རི་མཆོག །རོ་མཆོག །རེག་མཆོག །ཅེས་དང་། ཨ་རྒྱ་གྱི་གནས་སུ་སྤྱི་ནས་ཤུའི་བར་དང་རྩྭ་པ་
ནས་སྤྱ་རི་བར་བཅུག་ནས་མཆོད། ཤུའི་དང་བདུད་ཅི་སྤྱར་བའི་རྩས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་
བཅུད། །ནང་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོ་འདི། །འབུལ་ལོ་དགེས་བཞིན་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཚི་
ཀླ་ལི་དེ་སྤྱི་ས་པ་རི་སྤྱི་ར་མ་རྩྭ་བརྩུ་ཨ་ཕྱི་ཏ་ཁ་རི་ལྷ་ཏི། གཟུག་ཅན་སྤྱིང་ཁྱག་དྲངས་མའི་
མཆོར། །རྟ་ཀླ་གྱི་བཅུད་བསྐྱུས་པ། །དམར་སེར་སྤྱ་བའི་རྒྱབས་སྤེང་ཅན། །འབུལ་ལོ་
དགེས་བཞིན་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཚི་ཀླ་ལི་དེ་སྤྱི་ས་པ་རི་སྤྱི་ར་མ་རྩྭ་རྟ་ཨ་ཕྱི་ཏ་ཁ་རི་ལྷ་
ཏི། དེ་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱན་དངས། དེ་རྣམས་གྱི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་
དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་། རང་དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས་གྱི་གནས་གསུམ་
དུ་ཐིམ་པས་རང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་མོའི་སྤྱ་གསུང་ཕྱགས་གྱི་གི་བ་

དང་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་གྱུར་པར་བསམས་པ་སོགས་མན་དག་གི་གནད་དང་ལྷན་
བས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ། རྩོམ་རྩི་འཆང་སོགས་ཅ་བརྒྱད་སྟེ་མ་དང་། །བབྱང་ཡས་བདེ་བར་གཤེགས་
བ་ཡི་དམ་ལྷ། མ་གཅིག་རེ་མ་རྩི་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་བའི། །སྤང་མ་དམ་ཅན་ཆོགས་རྣམས་
དགོངས་སུ་གསོལ། །དེན་ཅན་སྟེ་མ་སྦྱོན་(༡༩བ)ཟད་སངས་རྒྱས་སུ། །མ་མཐོང་དབང་
གིས་ལོག་ལྟ་བུ་བཀྲིས་པ་དང་། །གང་སྤང་དག་པར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཡི་དམ་
བསྟོན་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་བཤགས། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཡིས། །སོ་
སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་གྱི། །ཅ་བ་ཡན་ལག་བཅས་མཆོམས་ལས་འདས་
པའི། །སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉམས་ཆག་མ་ལུས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་སྟེ་མེད་ཉེན་
མཆོག་གིས། །ཚུལ་བཞིན་མ་སྐྱབས་ཡིད་ཆེས་མ་བཀྲིས་སོགས། །སྤྱི་དང་བྱང་པར་དམ་
ཆོག་ལས་འདས་ནས། །ལྷ་མོའི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་གང་གྱུར་བཤགས། །དེན་གྱི་གཤེས་
ལ་བཤགས་དང་བཤགས་ལུལ་སོགས། །བསམ་བཞིན་སྦྱོས་མཆོན་གང་ཡང་མ་དམིགས་
གྱང་། །ཐ་སྙད་སྟོང་རོང་འགལ་འདྲུལ་ཅི་བཀྲིས་པ། །བཤགས་པས་མིང་གི་ལྷག་མར་དག་
གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་བསྐྱང་བ་བྱ་བ་ལ་ལས་སྤགས་གིས་བསངས། །སྤྱ་སྤྱ་ལས་སྟོང་བར་སྤྱངས། །སྟོང་བའི་ངང་
ལས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཁྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་གཏོར་
དམ་ུས་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་བསྐྱང་བའི་ུས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གནམ་ས་བར་སྤང་གི་
ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་གྱུར། ཨོ་སཐ་བེད་རྩུ་ར་རྩུ་ར་སྤུ་ར་སྤུ་ར། ཨུ་ཕཏྱ་ཡ་ཨུ་ཕཏྱ་ཡ་
ཏོཾ་བཛྲ་སྤྱ་ར་ཎ་ཁྱི། ཨོ་སྤྱ་སྤྱ་ཕ་བི་ཤུ་རྩེ་རྩེ་ཏེ་བཛྲ་སི་རྩེ་རྩེ། ར་མཆ་སཐ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏེ་རྩེ་བི་
ཤུ་ལེ་རྩེ་སཐ་སྤྱ་ཁྱི་ཤུ་ར་ཎ་ཨོ་ཨོ་ག་ག་ཁྱི་སྤྱ་སྤྱ། ཨོ་ཨུ་ཕྱི་ཏེ་རྩེ་པལ། ཨོ་ཨུ་
ཀླ་རོ་སྤྱ་ཁྱི་སཐ་རྩེ་རྩེ་ཨུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ། ར་མཆ་སཐ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ཨུ་ཕུ་ལོ་གི་ཏེ་ཨོ་སྤྱ་ར་
སྤྱ་ར་རྩེ། ཨོ་ཏུ་ཏུ་སྤྱ་ཏུ་རྩེ་ལ་ཏེ་ཏུ་(༡༩ན)སི་རྩེ་ལོ་ཅ་རྩེ་སཐ་ཨུ་སྤྱ་རྩེ་སྤྱ་བདག་
གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་སྟོབས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

རོལ་མེའི་སྐྱ་སྟན་མཐའ་ཡས་འདིས། མ། རྩེ་ ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པའི་བང་འགྲོས་ཤུགས་
འཆང་ཞིང་། །མཛེས་པའི་སྐྱ་སྟབ་གོང་མེད་ཆས་ཀྱིས་བརྒྱན། །མིག་སྟན་རི་བོ་དང་མཚུངས་
ས་གཞི་ཀུན། །ཁེངས་པའི་རྟ་མཆོག་ནག་པོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། མ། རབ་འབར་དོ་རྩེའི་
རྩ་ཚེན་མཁའ་ལ་གདེངས། །ལྷགས་ཀྱི་མིག་པས་ས་གཞི་སྟོག་བྱེད་པའི། །གཡག་རོག་དར་
མའི་བྲུ་དང་འོ་རྒྱན་གྱི། །འདོད་པ་ལེགས་འཛོལ་མེའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། མ། རམ་མཁའི་
པ་མཐའ་འཇལ་བའི་གཤོག་རྒྱབས་གཡོ། །ལྷགས་ཀྱི་མཚུ་སྒྲེར་ཚེན་པོས་ཤ་རུས་
འགྲད། །ལང་ལིང་གར་གྱིས་བར་སྤང་འགོང་བར་བྱེད། །སྤྱ་སྤྱག་སྟན་པའི་གོས་ཅན་བྱ་
ཆོགས་ཀྱིས། མ། ས་གཞི་གཡོ་བར་རུས་པའི་རར་སྐྱ་སྟོག །སྟོང་གསུམ་ཡུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བའི་འདུར་རྒྱག་ཅན། །རམས་པའི་ཁ་གདངས་དག་པོའི་(༡༢)ཤ་རུས་ཆོགས། །ཆེས་
ཆེས་བ་བའི་བྲི་ནག་གངས་མེད་པས། མ། པན་ཚུན་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པའི་ཅེད་འཛོ་
ཡིས། །བྲེལ་བའི་རི་དྲགས་སྟོང་སྤྱག་བྲུ་ཆོགས་དང་། །རར་སྐྱད་སྟོག་ཅིང་སྟོག་ལ་ཆེས་
རམས་པའི། །ཁྲོ་གཏུམ་སེང་གེ་སྟག་སོགས་གཅན་གཟན་གྱིས། མ། དོ་རྩེ་ལྟ་བུར་སྤྱ་མཁའིགས་
གོ་ཆ་དང་། །པ་རོལ་འཛོམས་ལ་རྩོ་ཞིང་རར་བའི་མཆོན། །མདའ་མདུང་སྤྱ་གྱི་དག་སྟ་
ཞགས་པ་སོགས། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ལྟར་གཟེངས་པས། མ། རྩེ། སྟོན་གྱི་ཤུགས་
འཆང་བོང་བྱ་གྲ་དམར་དང་། །དེུ་རྟ་རྟང་གསུམ་སྟན་པོའི་མོད་སྐྱ་གཏད། །ཁ་རྒྱངས་སྟན་
ལྟར་གཏིབས་པའི་དུག་སྤྱལ་གྱིས། །རྒྱན་བྱས་སྟོང་གསུམ་གང་བའི་བཞོན་པ་འདིས། མ། མེ་
འབར་སྟན་པོའི་རལ་གྱི་རྩོ་རར་དང་། །དག་ཡུལ་སྤང་བྱེད་ནད་རྒྱལ་ཁམ་བམ་ཤིང་། །ཤོ་
དེུ་དཀར་ནག་མཆོན་བྱ་སྟོ་དམར་སོགས། །མ་མོ་ཁྲོས་པའི་བྲག་མཆན་ཆས་རྣམས་
གྱིས། མ། རྩེ་བྱའི་སྟོ་གདུགས་མི་ཡི་རུས་པའི་རྒྱན། །གཡང་གཞི་རི་བ་ནག་པོ་མནལས་པའི་
གོས། །ཁྲག་ཞག་ཐལ་ཆེན་ཆོམ་བྱ་བྲག་པའི་རྩས། །དག་པོའི་ལས་ཀྱི་ཆ་རྒྱན་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱིས། མ། རྩེ། ཤ་རུས་རི་ལྟར་སྤངས་པའི་གཏོར་མ་ནི། །ཆར་སྟོན་དང་མཚུངས་གནག་

བསྟོད། །མཚན་ལྡན་སྤུངས་མའི་སྐྱེ་ཆེ་སྤེལ། །ལོག་པར་སེམས་པའི་དག་དང་བགའ་ས། །སྐད་
ཅིག་ཉིད་ལ་ཆར་ཆོད་ཅིག །མཐུན་རྒྱུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །སྐྱར་དུ་གྲུབ་པའི་ཐིན་
ལས་མཛོད། །བསྟོད་པ་ནི། རྩོ། སྤྱི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལྷན་དག་པའི་སྟོང་། །ལྷན་
སྤྱིས་བདེ་ཆེན་ངང་དང་རོ་གཅིག་ལས། །ཞི་གུར་དོ་རྩེ་སྐྱ་ཡི་དབྱངས་ལྡན་མ། །རབ་འཛིགས་
སིན་མོར་ཁྲོས་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །སྟོན་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱན་སྤར་ཁས་སྦངས་བཞིན། །མགོན་
སྐྱབས་ཐིན་ལས་རྣམ་བཞི་མི་གཡེལ་བས། །བསྐྱན་དང་ཆོས་འཁོར་སྟོང་བའི་སྐྱང་མ་
ཆེ། །དཔལ་ལྡན་མ་གཅིག་རེ་མ་ཁྱེ་ལ་བསྟོད། །འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་དགའ་
མ་ཁྲོད། །ཕྱི་ལྷན་མ་མོ་ནག་པོ་ཁྲོས་པའི་སྐྱར། །བསྐྱན་ནས་སྤེ་བརྒྱད་ཡོངས་ལ་དབང་སྐྱར་
མ། །བསྟོད་དོ་ཐིན་ལས་ཡིད་བཞིན་འབྲུག་པར་མཛོད། །བསྟོད་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འདོད་
ན། རྩོ། བསྐྱལ་བའི་མེ་དབྱང་དང་མཚུངས་འབར་འབྲུགས་པའི། །ཕྱིན་ཟ་རྒྱུད་ནག་འཚུབ་
མའི་གྲུང་གི་ནང་། །འཛིགས་རུང་ཐོད་པ་གསར་རྟིང་བཅེགས་པའི་མཁར། །འཛོད་གྲོགས་
བདག་པོའི་པོ་བྲང་བརྟན་པ་འཕྲོག །དེ་དབུས་སྟོང་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྐྱལ་བྱེད་པའི། །རྩ་
འབྲུལ་རྒྱང་གི་གཤོག་ལྡན་པོར་བུའི་སྟེང་། །མཐིང་ནག་སྟང་ཐེལ་རི་པོ་ལྷར་བརྩེད་པའི། །ཆེ་
མཆོག་བདུད་མོ་ཁྲོས་པའི་སྐྱེ་ལ་བསྟོད། །དམར་རྒྱུ་སྟོག་ལྷར་གཡོ་བའི་སྤར་མིག་
གིས། །བལྟས་པ་ཅམ་མོད་བདུད་སྤེའི་སྟིང་འགས་ཤིང་། །(༡༧བ)སྟིང་གསུམ་ཟ་རུས་
གདངས་པའི་ཁ་རྒྱངས་ཀྱིས། །སྟོག་འཕྲོག་གཤེན་རྩེའི་ལྷམ་གཅིག་མ་ལ་བསྟོད། །ཉ་ཉ་
ལ་སོགས་དག་པོའི་ང་རོ་ནི། །དབྱར་སྐྱེས་རྩ་གསང་འབུམ་གྱི་རྩེས་འགྲོ་ཐྱིང་། །རབ་དམར་
གཡོ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོག་འོད་གང་། །ནམ་མཁའི་པ་མཐར་འབྲུག་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །ཁྲག་
གི་རལ་པ་བར་སྤར་ཡངས་པོའི་ཁྲོན། །གཡེང་བའི་གར་དུ་ཅེ་བ་ལྷར་ལེན་ལ། །བ་སྤེའི་ཁྲང་
བྱ་ཀུན་ནས་ཆ་ཐེང་གི། །མེ་ལྷས་སྟོང་གསུམ་འགོང་བ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །བྲག་གཡས་རལ་
གི་འབར་བ་གདངས་ཅམ་གྱིས། །ནག་པོའི་གཡུལ་རོ་མཐའ་དག་པམ་བྱེད་ཅིང་། །གཡོན་

པ་སྐྱབ་ལ་གང་བསམ་སྟེར་བྱེད་པའི། །ནུ་ལེས་རེ་བ་སྐྱོང་བ་བྱོད་ལ་བསྟོད། །སྤྱི་བོའི་
གཙུག་དང་སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །ཆེ་ཉི་འབར་བའི་འོད་བརྒྱ་ཕྱོགས་བཅུར་འབྱེད། །ཏ་
ལའི་ཁ་སྐྱངས་ཆེར་འཐིབས་སྟོ་འགྲོ་དང་། །རུས་པའི་རྒྱལ་ཆས་སྤྲ་བ་བྱོད་ལ་བསྟོད། །སྟོང་
གསུམ་སྐྱད་ཅིག་བཟོད་རུས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས། །གཤོག་པས་མཆོག་རབ་རི་ཡང་རྩལ་བཞིན་
འཐོར། །ནག་ཕྱོགས་བྲང་འགྲོའི་སྟོག་ལ་ཆེས་རྣོ་བའི། །མཁའ་འགྲོའི་དབང་ལྷག་ལྷ་མོ་ཆེ་
ལ་བསྟོད། །དེ་ལྟར་མོས་པས་ཅུང་ཟད་བྱོད་བསྟོད་ན། །མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་གཏན་གྱི་མཛའ་
མོ་ལྟར། །རྗེས་ཆགས་འཆིང་བ་དམ་སོས་རྟག་འབྱུང་ནས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཡིད་
བཞིན་འབྲུབ་པར་མཛོད། །འཁོར་གྱི་བསྟོད་པ་ནི། །སྤྱི་ལ་དབང་སྦྱར་ཅུ་(༧༩)ཕྱིན་ཁོས་པའི་
གདོང་། །གནམ་ལྷགས་མཆོན་ཆ་བྱ་ཡུག་ལྟར་པབ་ནས། །དབྱ་བགགས་མ་ལུས་ཆར་
གཅོད་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །མཐུ་ཅལ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་བྱོད་ལ་བསྟོད། །འོད་འབར་ལྷན་
སོའི་ཁ་དོག་ལ་འབྲུ་བའི། །དཀར་སེར་དམར་སྟེའི་མདངས་ཆགས་མ་མོ་བཞི། །རང་འདས་
སྟོང་ཁམས་ཡོངས་འགོངས་ནལ་འཕྱོར་གྱི། །ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་མཛའ་ནམས་ལ་
བསྟོད། །གཞན་ཡང་ཟ་བྱེད་ནག་མོ་བ་ལི་མ། །རང་སྦྱར་ལས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཁྱི་སྟན་སོགས། །བཀའ་
ཉན་སྤྱལ་པ་སྦྱང་སྤྱིད་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི། །དབྱང་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་བསྟོད་
དོ། །ཞེས་པ་དང་གཞན་ཡང་སྟོན། སེམས་ཉིད་ཕྱིན་ལས་མ་དང་། །སྤྱི་ལ་དབང་སྦྱར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟོད། །ཕྱིན་ལས་འཆོལ་བ་ནི། །སྟོ། འདོད་ཁམས་དབང་སྦྱར་དཔལ་ལྷན་རེ་མ་རྒྱུ། །གངས་མེད་
ནམ་འགྱུར་སྤྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པས། །རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་སྟོན་བྱོན་པད་དཀར་ཅན། །རིམ་
བརྒྱད་ལྷ་མ་ལྷ་ཡི་དམ་ཆོག་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆེས་དཀར་འོ་མའི་མཆོ། །བསྐྱབས་
སྤྱིས་དགའ་ལྷན་རིང་ལུགས་བདུད་ཅི་མཆོག། །རིས་བྲལ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་པན་བདེའི་
སྟོག། །སྤྱིལ་བྱིར་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་རྒྱས་པར་མཛོད། །བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་གཙུག་
ལག་ཆོས་འཁོར་ནམས། །སྟེ་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་རབ་རྩ་འཕེལ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་

སུ་དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས། །མི་ཤིས་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་མཛོད། །བསྟན་འཛིན་
བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་མཛད་སྐྱེ་ཆེ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། །ཆོས་
(༡༥བ)ལྟར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱབ་པ་པོའི། །སྤྱི་ནང་མཐུན་རྒྱུན་ཡིད་བཞིན་འབྲལ་
པར་མཛོད། །ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ངོས་ཆགས་པའི་ནད་གདོན་སོགས། །སྤྱི་བའི་རྩལ་ཚོགས་
མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །ཆོས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་ཉི་འོད་དགུང་ནས་འཆར། །དགྲ་བགའས་སྤེར་
བཅས་གཞོམ་པའི་སྤོང་ལས་མཛོད། །བསྐྱལ་ནི། རྒྱུ། སྤེ་བརྒྱད་བདག་མོ་གཤེན་རྗེའི་
ལྷམ། །བདུད་མོ་ནག་མོ་རེ་མ་ཏྲི། །མཚོན་ཆ་ཐོག་གི་ཆ་ཆ་ཡིས། །སྤྱི་བ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོན་
རྣམས་འགོངས། །དག་པོའི་དབུགས་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །རི་རབ་རྩལ་སྤོང་བཞིན་ཏུ་
འཐོར། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་མིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །ནག་པོ་བདུད་ཀྱི་སྤེ་དབྱུང་འཛོམས། །གང་ཏུ་
བསམ་བ་དེ་ཡི་མོད། །རྩུ་འབྲུལ་ལྷགས་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་བྱེད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། །བསྟན་སྤང་དབང་མོ་མཐུ་རྩལ་ཅན། །གཞན་ཡང་སྤོང་མོ་ཆུ་སྤོང་གདོང་། །ཁ་
ནས་ནད་ཀྱི་ན་བྱན་འཐིབས། །དགྲ་བགའས་ཁྲག་གི་བྱི་ཚོར་བས། །བཟོད་མེད་རིངས་པའི་
ཤ་བཟོ་མོ། །སྤྱོགས་བཞིའི་ལས་མཛད་མཁའ་འགོ་དང་། །བཀའ་ཉན་སྦྱལ་བ་ཡང་སྦྱལ་
ཚོགས། །ལྷ་སྦྱ་གནོད་སྤྱི་མ་མོ་སོགས། །གངས་མེད་དབྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། །དག་པོའི་
སྤོང་ལས་གཉེན་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བཤེག། །དཔལ་ལྷན་སྤྲུ་མར་ཞེ་སྤང་
ཞིང་། །དགོ་འདུན་ཆོས་འཁོར་འཛོམས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ཆོས་བཞིན་བསྦྱབ་པ་
ལ། །བར་ཏུ་གཅོད་པའི་བགའས་རིགས་དང་། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་རྣམས། །སྤྱི་
ཅིག་ཉིད་ལ་ཆར་ཆོད་ཅིག །འབར་བའི་རལ་གྱིས་མགོ་པོ་ཁོས། །བདུད་ཀྱི་ཁམ་ཤིང་བྱང་
བྱར་ཐོབ། །སྤྱི་ཚོགས་མཚོན་ཆའི་ཆར་པོ་བ་ལ། །ཤ་རུས་རྩལ་སྤོང་བཞིན་ཏུ་གཏུབས། །ནད་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཁ་སྤེ་ནས། །(༡༥ཇ)དགྲ་བགའས་ལྷལ་ཁམས་བསྐྱལ་པར་མཛོད། །བསད་པའི་
ཤ་ཁྲག་དྲོན་མོ་རྣམས། །རིངས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཞལ་ཏུ་ཐོབ། །བཅོལ་བའི་ལས་འདི་ཡོལ་

གྱུར་ན། །བརྒྱད་ལྟན་སྤྲོ་མའི་བཀའ་ཡང་བཅག །གསང་སྤགས་གཉན་གྱི་དམ་ཆེག་བྲལ། །དེ་
བས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར། །ཡིད་ལ་བརྟག་པའི་དག་བགེགས་ལ། །མངོན་སྤྱོད་ཉགས་
མཆོན་སྤར་དུ་སྟོན། །འཁྱལ་བྲལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤངས། །མཐུན་རྒྱུན་མ་ཐོགས་འབྲུབ་
པར་མཛོད། །བསྐྱལ་འདི་དུས་གཏོར་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བྱེད། །དེ་ནས་གཏང་རག་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། །ཨོ་ཀླ་
ལི་དེ་ལྷོ་ས་སྤྲོ་རི་སྤྲོ་ར་ཨུ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད་འབྱུང། །སྤྱོད་བྲལ་ཆོས་དབྱེད་མ་སྤྱོད་
ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད་རྗེས། །ཡིག་བརྒྱ་བཛོད་ནས། །མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཛོད་
པར་གསོལ། །ཡེ་ཤེས་པ་རྟེན་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས་བྱ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ཤེས་བཛོད་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་
བྱོལ། །འཆི་མེད་བྱ་མའི་མཛེས་འཕྲོག་ཞི་བ་མོས། །བདེ་ཆེན་དགའ་བཞིའི་ཉམས་ཀྱིས་རྣལ་
འབྱོར་ལ། །ཆོམ་པ་སྟེར་ཡང་བདུད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱོད་ཅར་སྤྱི་གི་ལྟར་རྟོ་རེ་མ་
རྟེ། །གཅིག་ལས་དུ་མར་ཉེར་ཤར་རྣམ་འབྱུར་ལ། །དབྱེས་པ་ཉེར་བསྐྱེད་ཆོག་སྤྱོད་པ་དོན་
འདུའི་དག །དབྱེད་གསལ་ཡི་གེར་འཕོས་པ་འདི་བསྐྱུན་པའི། །དགོ་ཆོགས་དུང་དང་ཀྱུན་འེ་
རྗེས་འགོ་དེས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་འཕེལ་བ་དང་། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་
དབང་མོས་ཉིན་མཆོན་དུ། །དབྱེར་མེད་བྱི་(༡༩༧)ནང་གོགས་མཛོད་བྱིན་ལས་བཞི། །ལྟན་
བྱུང་ས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་བྱིན་ཤོག །ཅེས་བྱུང་པའི་དབང་བྱུག་ཞང་འཕྲོ་བའི་མགོན་པོའི་གདན་ས་གྲུང་
ཐང་གི་ལྷ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱལ་སོགས་དོན་ཆང་བའི་གཏོར་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་གྲུང་ཐང་ཆོས་
ཁྲི་བྱ་ཆང་གི་དབུ་མཛོད་དགོ་སྤྱོད་ཆུལ་ཁྲིམས་གྲགས་པས་གཙོས་སྤྱི་ཆོགས་ནས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བར་གསོལ་མཆོད་ཡིག་
རྟེན་ཁ་ཤས་འདུག་པར་སྤྱོད་མཛོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོད་པ་སོགས་མ་བྱུང་བས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་
རྣམ་ཐར་དུ་གྲུང་ཐང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཤིག་ལྷ་མོ་འདིའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བར། །རང་རེའི་ལྷ་མོ་དང་འབྲུ་བ་འདུག་ཅེས་བཀའ་
སྤྱལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིད་གསུམ་བདག་མོ་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྗེ་མོ་རེ་མ་རྟེ་ཡིན་འདུག་པ་
བཞིན་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མའི་གཏོར་ཆོག་ལ་གཞི་བྱས་ནས་འགལ་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཤུག་འདི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དར་ཁན་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཉན་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༥ མེ་སྒྲག་ལོ་ནས་རིམ་སྒྲུལ། ལྷ་མོ་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པར་གསེར་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆོད་པ་
འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི་གསེར་སྒྲིམས་ཀྱི་ཇུས་ལེགས་པར་ཆོགས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་ཆོག་འདི་ལྟར་རོ།
༥། ལྷ་མོ་སྒྲགས་ཇེ་འཕགས་ཉིད་ཅུ་བརྒྱད་ཟླ་མ་དང་། །དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛོད་ཡི་དམ་དགྱེས་
འཁོར་ལྷ། །དབའ་བོ་མཁའ་འགོ་དཀར་ཕྱོགས་སྤང་མ་རྣམས། །གསེར་སྒྲིམས་འདོད་ཡོན་
མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཁྱད་པར་འགོ་ལ་བྱ་བཞིན་ཏྲག་བཅེ་ཡང་། །མ་རྩངས་འདུལ་
ཕྱིར་ཁོ་ཆུལ་འབར་བའི་སྒྲུར། །སྟོན་མཛད་ནག་པོ་ཆེན་པོ་བྲག་རྒྱག་མགོན། །གསེར་སྒྲིམས་
འདོད་ཡོན་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །འདོད་ཁམས་དབང་མོ་ཁྱེ་ཏུ་ལ་སོགས། །(༡༠ན)
སྟོག་གཅོད་གཞོད་སྒྲིན་བཞི་དང་གཅོད་རིས་ཀྱི། །དབའ་མགོན་དམ་ཅན་ཆུ་མཆོ་གངས་
མེད་དབྱང་། །གསེར་སྒྲིམས་འདོད་ཡོན་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །སྒྲོ་བཟང་ཆུལ་བ་
གཉིས་པའི་བསྟན་པ་དར། །དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བསྟན་འཛིན་ཕྱིན་ལས་སྡེལ། །བདག་ཅག་
འདི་ཕྱི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། །སྒྲ་མ་མགོན་པོས་གཡེལ་མེད་སྒྲུབས་མཛོད་ཅིག །སྒྲ་
མའི་སྒྲ་དག་སངས་ཆུས་བསྟན་ལ་འཆོ། །རྣལ་འབྱོར་མཐོ་འཆོམས་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་
བགེགས། །མ་ལུས་ཐལ་བའི་རྩལ་བཞིན་སྒྲོག་པ་དང་། །བཅོལ་བའི་སྒྲིན་ལས་ཡིད་བཞིན་
འབྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་དེ་ཁོད་པ་དགེ་སྦྱོང་སྒྲོ་བཟང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
བྲག་རྒྱག་པ་ལ་གསེར་སྒྲིམས་འབྲུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ཤུགས་ཀྱི་འདོད་ཆོས་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་
བཟང་ཆུ་མཆོས་སྒྲུར་བཤོ། །

༥ ལྷ་མོ་མཛད་ཟླ་མ་ཆུལ་བ་ཞི་ཁོའི་སྒྲ། །ཁྱད་པར་སྤྱིད་གསུམ་དབང་སྒྲུར་རེ་མ་ཏྲི། །དེགས་
པའི་གཅོ་བོ་གཞོད་སྒྲིན་ལུས་སྤྱིང་ཆེ། །འཁོར་ཆོགས་དམ་ཅན་དབྱང་དང་བཅས་པ་
ཡིས། །མཉམ་མེད་ཆུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། །དེ་འཛིན་འཕྲོན་མཆོག་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་
མཆོའི་སྡེ། །བར་གཅོད་འཆོ་བ་ཀྱན་སོལ་མཐུན་ཆེན་གྱི། །བཞེད་པ་སྒྲུན་གྲུབ་རྣལ་འབྱོར་
སྦྱོང་གོགས་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་བསྒྲ་སྒྲིན་ལས་ཀྱིས་དབའ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་སྤྱིད་གཉིན་བཅོལ་གཤམ་ཏུ་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འཛོ།

འཕྱད་རྒྱའི་བདེན་ཆོག་འདི་བཞིན་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་རྩིས་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་ཐོབ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད། །

༥ རྩོམ་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་ཀུན་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བའི་བྲིད། །དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩི་(༡༠བ)
དབྱིངས་ཕྱག་དབྱངས་ཅན་ལྟ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དག་རྩིས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྤྱི་གསུམ་
དབང་མཛད་དམག་དང་ཐོར་གྱི་རྒྱལ། །མ་གཅིག་དཔལ་གྱི་སྤྲོ་མོ་གདོང་ཅན་གཉིས། །བཀའ་
ཉན་དུས་བཞིའི་རྒྱལ་མོ་བསྟན་སྤྱོད་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་གངས་མེད་དང་བཅས་འདིར་
གཤེགས་ནས། །ཅེ་གཅིག་རེ་བའི་སྐྱབས་སུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་གཟིགས་
གནམ་ས་བར་སྤང་གང་། །ནང་གི་མཆོད་གཏོར་ཟག་མེད་བདུད་ཅིར་འབྱེལ། །གསང་བ་བདེ་
ཆེན་མཆོད་པས་མཉེས་བཞི་ན། །བདག་གིར་བཞེས་ནས་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྤྲོལ། །ནལ་
འབྱོར་འདོད་པ་ཡོངས་སྤྲོལ་དཔག་བསམ་དབང་། །དབྱ་བགལས་ཐལ་བར་རྒྱུག་པའི་གནམ་
ལྷགས་ཐོག་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་མ་གཅིག་དཔལ་གྱི་སྤྲོ། །འཁོར་ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །དགའ་ལྷན་བསྟན་དར་འཛིག་ཉེན་བདེ་ཞིང་སྤྱིད། །བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོའི་མགོན་མཆོག་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །འགལ་རྒྱུན་ཀུན་སོལ་བདག་ཅག་སྤང་བ་
དང་། །ནམ་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་འདོད་དོན་ལྷན་གྲུབ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་མོ་དབྱངས་ཅན་སྤྱོད་
མས་ངག་འདོན་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་ཐོབ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད་བཞོ། །

༦ འདོད་གསོལ་གྱི་ཆིགས་སྤྱོད་བཅད་པ་ལས་བཞིའི་བསམ་དོན་རྒྱུར་འབྱུང་བཞུགས་སོ།
།དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སྤྲོ་མ་སྤྲོའི། །སྤྱོད་སྤྱར་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བར་ཁས་སྤངས་
པའི། །དེགས་པའི་སྤྱི་དཔོན་པེ་ཉར་གསུང་གི་རྒྱལ། །རྩི་རྩི་གསུམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་མ་
གཤེལ་དགོངས། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱོད་པོ་ཞུ་སེར་ཅན་གྱི་བསྟན། །ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་གཡར་
དམ་རི་བཞིན་དུ། །དེ་འཛིན་དམ་པ་དགེ་འདུན་སྤྱི་དང་བཅས། །བཞེད་(༡༡ན)དགུ་འབྱུང་
ཅིང་སྤྱོད་ལས་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཁྱད་པར་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པོའི་ཁོག་འབྲེལ་མེད་
བསྐྱེད་ཉེ་སྤྱི་དང་བྱེད་གཤེགས། །སྤྱོད་དོར་ལེགས་པར་འདོམས་ནས་བསྟན་དང་འབྱོར། །དུས་

ཀུན་དགེ་བའི་དགའ་སྟོན་སྤར་དུ་སྟོལ། །ཁོ་རྒྱལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་ཕྱོགས་བཅུ་
ཡི། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་སྟོན་བཅས་པའི་མཐུ་དང་བྱིན། །ལྷ་ཁྱོད་གསང་གསུམ་དབྱང་
དུ་ལེགས་པ་བསྟེ། །འགྲན་ཆེ་བའ་བའི་རུས་སྟོབས་འབར་གྱུར་ཅིག །དགའ་ལྡན་བསྟན་
པ་བསྐྱེད་བའི་དགྲ་ལྷའི་གཙོ། །སྟོང་ཁམས་སྟེ་བརྒྱད་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རུ། །མངའ་གསོལ་
འཕར་དུ་བསྟོད་ན་དམ་ཆོག་བཞིན། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྤར་ལ་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅེས་
བའདི་ནི་མེ་ཡོས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱི་སྐུ་ཉིན་དབྱེ་གསལ་དོད་པ་མ་བྱུང་བའི་སྐབས། མཁས་
གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་ཁྱི་ཆེན་དོན་རྗེ་འཆང་ནས་བསྟན་སྤར་འདི་ཉིད་དགའ་ལྡན་བསྟན་པའི་
སྤར་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡན་པས་ན་གོང་སྟོས་དོན་ཆང་བའི་འདོད་གསོལ་སྤྱད་བྱངས་སྤྱིང་པ་སོགས་འབྲེལ་ཆགས་
ནས་བཏོན་ཆོག་པ་ཞིག་བཅུམས་ན་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སྟུལ་བ་སྤྱི་པོར་ཁོད་དེ་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའོ། །

༥ མགོན་ཁྱོད་ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །བར་གཅོད་བགེགས་རིགས་མིང་གི་
ལྷག་མ་རུ། །འཛེམས་མཛད་སྤྱེ་མ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཡིས། །བདག་ཅག་ནམ་ཀུན་དགེ་
ལེགས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །འདིར་གཞི་བདག་ལ་མཆོད་གཏོར་བསངས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་འདོད་པས། རང་
ཡི་དམ་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་རྣམས་ཡི་དམ་དེའི་གཞུང་བཞིན་ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཨོ་
སྐྱབ་བེད། (༡༠བ)སྤུ་ར་སྤུ་ར། སྤུ་ར་སྤུ་ར། ལྷ་ལྷཏྱ་ཡ། ལྷ་ལྷཏྱ་ཡ་ཏྱོཅ། བཛྲ་སྤྱེ་ར་ཏྱ་ཁི།
ཞེས་པའི་ལྷགས་དང་། རམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་བྱག་རྒྱས། བསངས་མཆོད་དང་སྤྱན་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས། སྤྱེ་
མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་སྤར་མ་ཡུལ་ལྷ་གཞི་
བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་བཟང་མི་ཤེས་
པ་རྒྱ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འདི་ལྟར་བཛྲ་བར་
བྱོ། ། རྒྱུ། ལྷན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་ནས། །སྤྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཅ་
བརྒྱད་སྤྱེ་མ་དང་། །ཡི་དམ་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་སྤྱོད་མར་བཅས། །དཔའ་བོ་མཁའ་

འགྲེའི་ཆོགས་རྣམས་གནས་འདིར་གཤེགས། །འགྱུར་མེད་གར་བཞུགས་དོ་རྗེའི་པོ་བྱང་
ནས། །བསྟན་པ་སྦྱོང་མཛད་མཐུ་ལྡན་སྤང་མའི་ཆོགས། །རང་རང་བཀའ་ཉན་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས། །ཐོགས་པ་མེད་པར་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཕྱན་ཆོགས་
འདོད་དགུ་མ་ཆང་མེད་པའི་ནོར། །ས་ལ་གཡང་དུ་འབྲིལ་བའི་དབྱིག་འཛིན་གཞི། །སྦྱོང་
མཛད་ཨ་ཅ་ཐོབ་ཉོན་འཁོར་དང་བཅས། །ཡིད་མགྱོགས་རྩ་འཕྲུལ་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །སྤྲོད་པའི་ལྷ་ཁྱོད་དགྲེས་དགུར་རོལ་བའི་གནས། །ཅ་བ་རབ་བརྟན་གསེར་གྱི་
ས་གཞིར་ཆགས། །ཅེ་མོ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟེག་བཟོད་པའི། །གངས་རི་དཔལ་དང་
ལེགས་ལྡན་ལྷ་ན་སྟུག་ །ནང་དུ་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གཞལ་མེད་ཁང་། །འཆི་མེད་ལོངས་
སྦྱོང་ལོངས་སུ་འབྲིལ་བ་ནས། །མཐུ་ལྡན་གཞི་བདག་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །དགྲེས་
པའི་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །(༡༩ན)གཞན་ཡང་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་
གནས་གཞི་ཡི་བདག་ །ལྷ་སྟུ་ལ་སོགས་མཐུ་ཆེན་འཁོར་དང་བཅས། །དེར་འདིར་མཆོད་
སྦྱོན་མགོན་དུ་སྦྱར་གཤེགས་ལ། །མདུན་དུ་རང་རང་དགྲེས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས། །བདེ་
སྟོང་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཉེར་སྦྱོང་མཐའ་ཡས་དང་། །རྟག་ཏུ་
དབང་པོ་རྣམ་དུག་ཆོམ་བྱེད་པའི། །ཡིད་འོང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུལ། །རང་
སྤང་གོ་བྱུང་དགྲ་འཛོམས་མཆོན་ཆ་དང་། །སྦྱར་མགྱོགས་རྟ་དང་གཡག་ལུག་བྲ་ཁྱི་
སོགས། །མཐུན་རྩས་སྦྱོན་གཟེགས་ས་དང་བར་སྤང་ཁྱོན། །དོག་པོར་གང་འདི་དགྲེས་པ་
བསྦྱེད་ཕྱིར་འབྱུལ། །མི་དབང་ལ་འོས་རྒྱལ་སྤྲོད་རིན་ཆེན་བདུན། །ནོར་བུ་སྦྱོན་འབྲུ་གོས་
དང་བཟའ་བཏུང་སོགས། །སྤྲོད་ན་དགོས་པའི་ལོངས་སྦྱོང་མ་ཆང་མེད། །དངོས་བཤམས་
ཡིད་ཀྱིས་སྦྱུལ་ནས་ལེགས་པར་མཆོད། །རབ་འབར་མེ་ནང་བྱི་ཞིམ་སྦྱོན་སྦྱ་དང་། །ཕྱོན་
ཤིང་ཕུར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུད་སྦྱོན་ཆོགས། །རྣམ་མང་འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོར་བྱིན་བརྒྱབས་
པས། །མཉེས་ཤིང་ཉམས་གྲིབ་མི་གཙང་དག་གྱུར་ཅིག །སྦྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅ་བརྒྱད་ལྷ་

མ་དང་། །ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྲུལ་སྒྲོབ་མར་བཅས། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི། །སྤང་མ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་བསངས། །ཡངས་པའི་ཁོར་འཛིན་ཁྱོན་
ལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི། །འཁོར་ལོས་དབང་སྐྱུར་ཨ་ཅ་ཐོབ་ཉོན་དང་། །ལས་བྱེད་སྤུལ་པ་སྟེ་
དཔུང་བཅས་པ་སོགས། །ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་གཞི་བདག་མ་ལུས་བསངས། །སྟོང་
གསུམ་ལྟ་བུར་ཡངས་(༡༥བ)པའི་སྟོན་རྣམས་སུ། །དོ་རྩེ་གསུམ་དངོས་ཟག་མེད་བདུད་
ཅི་ཆེ། །བཟའ་བཅའི་གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤྲུངས་པ་འདི། །ལྟ་ཆེན་གཞི་བདག་འཁོར་བཅས་
ཞལ་དུ་འབུལ། །བདག་ཅག་དཔོན་སྒོབ་རྒྱ་སྒྲོར་འཁོར་དང་བཅས། །སྒྲོག་གྲུར་མི་ཤེས་
དབང་དུ་གྲུར་པའི་མཐུས། །ཁོངས་པ་གང་བཀྱིས་དེང་འདིར་རབ་བཞགས་ན། །བཟོད་
པར་བཞེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །ཧྲི། གདོད་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཁའ་
དབྱིངས་ངོས། །མཐུ་སྟོབས་ཆུ་འཛིན་སྤྲུག་པོར་འབྲིགས་པ་ལས། །ཐིན་ལས་ཆར་རྒྱན་
ཡིད་བཞིན་འབེབས་མཛད་པའི། །བོག་ཐོ་གཞི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །རིན་ཆེན་
ཁྱིའི་སྟོན་ཆེན་གསར་པའི་སྐུ། །རབ་དཀར་ལྟ་རྩལ་དར་གྱི་པར་བྱང་ཅན། །བྲག་གཡས་
ལྷགས་གྲུ་གཡོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱི། །ཁོར་བུའི་གཞོང་པ་འཛིན་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །རེས་
འགའ་རྩུ་འབྲུལ་འུགས་ལྡན་ཏུ་མཆོག་སྟེང་། །དར་མདུང་ཞགས་པས་པས་ཆོལ་འབུག་ཅིང་
འཆིང་། །སྟག་ལྷགས་གོས་ཁྱོན་བྲག་འུལ་རྩལ་པའི་ཆུལ། །སྟོབས་ལྡན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་
ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །དགའ་བསྐྱེད་ཡིད་འཕྲོག་བཅུན་མོ་སྤྲུལ་སྒྲོན་དང་། །ལས་བྱེད་པོ་ཉ་གཡོག་
འཁོར་དཔུང་གི་ཆོགས། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་སྟེ་བརྒྱད་ལ། །བདག་ཅག་
རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བཀྱི། །ཁྱོད་མཐུ་སྤང་སྟོན་གསལ་བྱེད་འོད་ཟེར་གྱིས། །འཆི་
མེད་ཆེ་དང་མི་མཛད་ཁོར་གྱི་གཏེར། །དཔའ་འབྱོར་སྟན་ཐགས་རིགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་
པའི། །སྟོན་བཅུད་ལེགས་ཆོགས་བྱུང་གཡང་དུ་ཁྱགས། །དཀར་པོའི་ལས་ལས་ཏྲག་
ཏུ་བདེ་འབྱུང་ཞིང་། །ནག་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འཁྲུལ་བྱིར། །རང་གི་བདེ་སྤྲུག་

ཆོར་བ་དཔེར་གྱིས་(༡༣ན)ལ། །རྟག་ཏུ་འགྲོ་ནམས་པན་པས་སྤང་བར་མཛོད། །ལྷར་
བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་པན་བདེའི་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པའི། །རིང་
ལུགས་བཤད་དང་སྤྱབ་པས་དབྱར་མཆོ་ལྟར། །རིས་བྲལ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་
མཛོད། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཡུལ་ལྗོངས་འདིར། །ནད་ཡམས་འཁྲུག་ཅོད་ལུགས་
ལ་གོད་ཁ་དང་། །སྤྱ་གེ་ལ་སོགས་རྒྱུན་ངན་མ་ལུས་པ། །མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཞི་བར་
མཛོད། །ཕྱོགས་འདིར་མཐུན་རྒྱུན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ལྷག་པར་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་
པའི་གང་ཟག་ལ། །རྟག་ཏུ་གཡེལ་མེད་སྟོང་ཕྱོགས་མཛད་པ་སོགས། །ཆོས་ལྡན་བསམ་
པ་འབྲུབ་པའི་སྤྲོ་ལས་མཛོད། །དེ་ལྟར་མཆོད་གཏོར་ལུལ་བའི་རྩེ་སྤྱོད་པར་བཞུགས་པའི་རིགས་ལ་
བཙོད་གསོལ་བྱས་ནས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ས་འབྲུག་ལོ་ཨོ་རོད་
རྩོན་གར་ནས་ནམ་དཀར་གྱི་ཆེད་དུ་ཡོང་བའི་མི་སྣའི་བྲས་དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཕྱོགས་དེའི་གངས་རི་
སོག་ཐོངས། །ཨ་ཅ་ཐོབ་ཉོན་དུ་བྲགས་པའི་གཞི་བདག་ལ་གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོར་ལྟུང་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱང་བའོ། །

༥ འདིར་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྷན་གྱི་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་
ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་མཆོད་གཏོར་ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འདི་
ལྟར་བཙོད་པར་བྱའོ། །རྩྱུ། རྒྱལ་ཀྱན་ལུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས། །བསྟན་
སྤང་དབང་པོའི་སྤྱར་བསྟན་ཕྱག་དུག་མགོན། །སྤྱེ་འགྲེའི་སྟོག་བདག་སྟོ་ཕྱོགས་གཤེན་
རྩེའི་རྒྱལ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་
དབང་སྤྱར་དམག་ཐོར་མ། །གདོང་ཅན་དུས་བཞིའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་དང་། །གཞོད་སྤྱིན་
རྒྱལ་པོ་རྣམ་མང་ཐོས་སྤྱས་སོགས། །དཀར་ཕྱོགས་སྤང་མ་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །མདུན་དུ་འདབ་སྟོང་བརྒྱ་ཡངས་པའི་དབུས། །གསལ་འཆར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གདན་གྱི་སྟེང་། །བསྟན་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབྱེས་བཞུགས་ནས། །དངོས་བྱུང་

འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྦྲལ་དུ་གསོལ། །སྤྱི་ནང་མཆོད་ཡོན་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་། །འདོད་
ཡོན་རྣམས་ལྷ་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཕན་སོགས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་མཆོད་པ་མ་ཆང་
མེད། །དབང་པོ་དགེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབུལ་བར་བགྱི། །སྟོང་གསུམ་ལྟ་བུར་རབ་ཡངས་
སྟོད་རྣམས་སྟ། །རྣམ་དག་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། །ཟག་མེད་དམ་ཅུས་གཏོར་
མའི་རི་བོ་དང་། །མི་འཛད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་འབུལ་གྱི་བཞེས། །གཏོར་མ་སྟགས་གྱིས་འབུལ་
བར་འདོད་ན། །བསྟན་སྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྦྱེས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་
པ་དཀར་པོ་འོད་གྱི་སྒྲ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་བསམ་ལ།
ཨོ་སྐྱ་རྒྱུ་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨོ་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་ཕུལ།
སྟགས་དེའི་མཐར་ཨོ་སྟོ་སོགས་བཏགས་པས་མཆོད་པ་དང་། །འབུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་འབུལ། །སྟོ། །བན་
པ་ཅམ་གྱིས་བར་གཅོད་ཀྱན་སེལ་བའི། །མཐུ་སྟོབས་བདག་ཉིད་སྦྱར་མཛད་ཕྱག་དུག་
མགོན། །འཇམ་དཔལ་བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ། །ཡུམ་མཆོག་འཁོར་དང་བཅས་
ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །རྒྱལ་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མ། །བྲག་མའི་སྦྱར་(༡༩ན)
བསྟན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་དང་། །ཁོར་བདག་རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་མང་ཐོས་སྤྱས་སོགས། །བསྟན་
སྲུང་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་སྦྱོར་བ་
དང་། །ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ཆོས་སྦྱབ་པའི། །འགལ་རྒྱུན་མི་འདོད་མཐའ་དག་
རབ་ཞི་ཞིང་། །གང་བསམས་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་པས་བསྟོད་ཅིང་ཐིན་
ལས་བཅོལ་ལ་རྩེས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྦྱི་ལྟར་བཤོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་
ཚུལ་འབྱེར་བདེ་བ་འདི་ནི་ཨོ་རོད་རྩན་གར་གྱི་ས་སྟོད་ནས་མངགས་པའི་མི་སྣ་སྟོ་ག་གསོལ་དཔོན་དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟ་ཤིས་གྱིས་བསྐྱལ་འོར་ལྷགའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བཤོ། །

༥ འདིར་བྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་རྒྱལ་
ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་མཆོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། །སྟོ། །སྦྱར་མཛད་སྦྱན་

རས་གཟིགས་དབང་སྙིང་རྩེའི་མཐུས། །མ་རུངས་འདུལ་སྤྱིར་བྲག་པོའི་སྐྱར་བསྟན་བ། །ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་ཡུམ་གཅིག་བཀའ་ཉན་སོགས། །འཁོར་ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་པ་གནས་
འདྲིར་གཤེགས། །མདུན་དུ་འཛིགས་རུང་དུར་ཁོད་ཆེན་པོའི་དབུས། །བསྐྱལ་པའི་མེ་དབྱང་
རབ་འབར་གྱར་ཁྲིམ་ནང་། །བསྐྱེ་ཉི་མའི་གདན་སྟེང་དགེས་བཞུགས་ནས། །སྦྱབ་མཆོག་
བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཕྱི་ཡི་སྦྱོར་གཟིགས་ལོངས་སྤྱོད་ས་གཞི་བྱལ། །ཉེར་
སྤྱོད་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོས་བར་སྤྱང་ཁེངས། །མཆོད་གཏོར་གསང་བའི་དམ་རྩིས་མ་ཆང་
མེད། །(༡༩བ)དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་ནས་ལེགས་པར་འབུལ། །ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་
རོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི། །ཤེས་གཏོར་མའི་རི་པོ་མཁའ་ལ་སྟེག། །བདུད་ཅིའི་བརྟུང་བ་རྒྱ་
མཆོ་ལྷར་འབྲེལ་བ། །སྤྱར་མཛད་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུལ། །མཆོས་འདྲིར་གཏོར་
མ་གཏོར་ཆོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་སྤུལ་གྱང་ཆོག་ཅིང་མ་བྱས་གྱང་རུང་། །སྤངས་ཏོགས་ཡོན་ཏན་མ་
ལུས་རབ་རྫོགས་པའི། །ཁྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་སྟེང་རྩེའི་ལྷ། །མཐུ་ལྷན་བསྟན་སྤྱང་དབང་
པོའི་སྐྱར་བསྟན་བ། །སྤྱར་མཛད་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །དགེས་པའི་ཡུམ་གཅིག་
འདོད་ཁམས་དབང་སྦྱག་མ། །ཁྲེ་ཏ་སྤྱ་ལ་སྟོག་གཅོད་གཞོད་སྦྱིན་དང་། །གཙང་རིས་དཔལ་
མགོན་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །དམག་དབྱང་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །འདི་ཕྱི་
བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མགོན་སྐབས་གཡེལ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱི་ནང་གི། །རྒྱུན་
རན་བཤེགས་རིགས་ཀྱན་ཞི་ཆོས་ལྷན་གྱི། །བསམས་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྱུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་
མཛོད། །དེ་ལྟར་སྤྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་རྩལ་འཁྲེར་བདེ་བ་འདི་ནི་ཨོ་རྩོད་རྩྭ་གར་
ཀྱི་ས་སྟོང་ནས་ནམ་དཀར་གྱི་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་མི་སྣ་ལྷ་གེར་གྱི་རྒྱུད་སྤྱད་ཁྲ་མ་དབྱེར་མཛད་དགེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་རོར་ཤུགས་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྩེ་ ལྷན་གྲུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་། །སྦྱིན་མོ་ཁྲིས་པའི་བྲག་ལྷལ་ཅན། །ཁམས་
གསུམ་དབང་མཛད་རེ་མ་གྱི། །(༡༩ན)འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས། །བད་དཀར་

འཆང་བ་རིམ་བྱོན་སོགས། །སྟོན་གྱི་དམ་ཚིག་རྗེས་དགོངས་ལ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་
སྟོང་བ་དང་། །ཆོས་ལྡན་ཐིན་ལས་སྦྱབ་པར་མཛོད། །བྱད་པར་འབྲུམ་ཆེན་དཀར་ནག་
དང་། །གག་ལྟོག་བེག་གི་འབྲུག་གསེར་སོགས། །མི་ཕྱགས་ནད་ཡམས་མ་ལུས་བ། །ཞི་ཞིང་
བརྒྱུག་པའི་ཐིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་ས་འབྲུག་ལོ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ལྟ་ལྟ་སོགས་
སུ་འབྲུམ་པ་དང་བེག་གའི་རིམས་ནད་བྱང་བར་སྦྱར་ཞིའི་འདོད་གསོལ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་མགོན་གཉེར་གསར་བྱང་
བ་དག་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་དབང་བླུག་གིས་བསྐྱལ་ཐོང་ལྟུའི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར། །

༥ སྟོན་གསུམ་དབང་སྦྱར་རེ་མ་ཏྲི། །བཀའ་ཉན་བསྟན་སྟོང་གངས་མེད་དབྱང་། །བྱད་
པར་དབྱར་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཆེ། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོར་བཅས་བ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་
བ་རིམ་བྱོན་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མ་ཡི་དམ་གྱི། །དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་
དང་། །བསྟན་འཛིན་སྦྱེས་བུ་ཉག་དུ་སྦྱངས། །དེ་ཡི་འགལ་རྒྱུན་ཀྱན་ཞི་ཞིང་། །དག་བགལས་
མ་ལུས་སྦྱར་དུ་སྟོལ། །འབྲུམ་ནད་ལ་སོགས་འཆོ་བ་རྣམས། །ཞི་དང་བརྒྱུག་པའི་ཐིན་ལས་
མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་ནི་ས་འབྲུག་ལྟ་ལྟ་དུ་འབྲུམ་ནད་བྱང་སྐབས་སྦྱར་དུ་ཞི་བའི་ཐིན་བཅོལ་འདི་བཞིན་བཅམས་ནས་
གམ་བཅར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འདུས་གྲར་བཅུགས་ན་ལེགས་ཞེས་གསང་ཕ་ཆོས་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལུང་བཞིན་དུ་ལྟུའི་
དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༦ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱུང་གཅིག་དཔལ་ལྷན་སྟོན་གསུམ་དབང་མོ་དབྱེ་འཕང་བརྟོད་ཅིང་
མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆེན་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་འདོད་པའི་བྱུང་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །ཐོ། །ཀུན་གསལ་ཡོངས་བྱུང་ཅ་བརྒྱད་ལྷ་མ་དང་། །ཡི་དམ་བདེ་གཤེགས་དཔལ་པོ་
མཁའ་འགྲོར་བཅས། །དམ་ཅན་རིག་འཛིན་མ་ལུས་(༡༥བ)མགིན་གཅིག་དུ། །དམག་ཐོར་
རྒྱལ་མོ་དང་འདིར་མངའ་གསོལ་ལོ། །མཚན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཞིའི་རྒྱད་པ་ལས། །སྟོལ་
བྱེད་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་རྟོ་རྟོ་འཆང་། །དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མའི་རོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །བྱིན་
རྒྱལས་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །སྟོས་ཀུན་ཉར་ཞི་བདེ་ཆེན་གཅིག་ལུང་

གར། །གངས་མེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མངོན་ཤར་བའི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ངོ་བོ་མངའ་
གསོལ་གྱི། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡུམ་གྱུར་དབྱེངས་
ལྷག་བ་ར་ཉི། །སྟོལ་མཛད་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དཔལ། །དབྱེར་མེད་ལྷག་པའི་ལྷ་
རྩ་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཉིང་འཛིན་ཆེ་དཔལ་ཤེས་རབ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །འཇམ་དཔལ་ཁོ་
བོའི་དབང་བོར་རོ་གཅིག་ཀྱང་། །ནམ་མཁའའི་ཁ་དོག་གཟུགས་འཛིན་རོ་ལངས་མ། །གཤེན་
རྗེའི་གཤེད་པོའི་ཡུམ་རྩ་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ་
སྟོལ། །དོན་དམ་སྐབས་གྱུར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཟབ་ཞི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
འགོག་ལམ་ཆོས། །རིག་གྲོལ་དགེ་འདུན་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པ་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དབབ་ལྷོག་ཀུན་འཛིན་ཅེག་པ་ལས་གྱུར་བའི། །ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་བ་མཆོག་གིས་ཆོམ་མཛད་མ། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་
གྱི། །རྟག་རྩ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །བྱམས་པའི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་
རྣམ་བཤམ་ཡང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁོ་གཏུམ་ཆ་ལུགས་ཅན། །བསྟན་སྤང་རྒྱ་མཆོའི་
ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་(༤༩)འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མརྩ་
ཀླ་ལ་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །པོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་སྤང་མ་མཐུ་ལྷན་རྣམས། །དབྱེས་
བསྐྱེད་གསང་བའི་དགའ་མར་མངའ་གསོལ་གྱི། །དམ་ཅན་བྲན་བཞིན་འཁོལ་བའི་དངོས་
གྲུབ་སྟོལ། །མཐུ་སྟོབས་མི་བཟད་སྣ་ཆོགས་ཆེ་འབྱུལ་ཅན། །སྤང་སྤིད་ལྷ་སྤིན་སྤེ་བརྒྱུད་མ་
ལུས་ལ། །དབང་སྤྱུར་དམག་དཔོན་ཆེན་མོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །དབྱ་བགལས་རྩལ་བཞིན་
བརྒྱག་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དཀར་ནག་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་འབྲས། །སྟོད་བཅུད་
ཅིར་ཡང་སྤང་བའི་འཛིག་རྟེན་སོགས། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་
གྱི། །གང་བསམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཕྱི་རོལ་གནས་གསུམ་ལྷལ་
བའི་རྒྱ་གི་མ། །ནང་རྩ་རྒྱོད་མའི་ཅེག་པ་ཅུ་ལི། །གསང་བ་བདེ་སྟོང་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་

གྲི། །ཉམས་རྟོགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དབྱ་བགེགས་ཤུག་རྩ་བརྒྱ་
ལྟ་བུ་པའི་ཟས། །ཞིམ་མངར་བརྒྱུང་བ་ཟག་མེད་བདུད་ཅི་ཆེས། །ཉམས་རྩལ་གཟེ་མདངས་
རྒྱས་པར་མངའ་གསོལ་གྲི། །མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །སྤིང་
བཞི་སྤིང་ཕན་ལྷ་མའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །ཕྱི་ནང་འདོད་ཡོན་སྤྱན་གཟིགས་ཡོངས་ཆང་
བས། །བསམ་འཕེལ་འདོད་དགའི་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་གྲི། །མཐུན་རྒྱུན་ལྷན་གྲིས་
གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མ་མོ་དགྲེས་སྒོང་རང་རྟགས་མཆོན་ཆ་དང་། །དགོས་པའི་
ཡོ་བྱད་ཕྱི་ནང་རྟོག་ཆོགས་གྲིས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱང་མའི་གཙོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྲི། །སྤྱང་
སྟོབ་གཡེལ་པ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མདོར་ན་(༡༩བ)དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་
བར། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲི། །རི་བོ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩ་མངའ་གསོལ་
གྲི། །འདི་ཕྱི་འཕྲུལ་མ་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །བསྐྱལ་བཟང་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་
མཆོའི་དབྱིད། །ཟས་གཙང་སྤུས་གྲི་བསྟན་འཛིན་དཔོན་སྟོབ་རྣམས། །སྤིང་གསུམ་བདག་
མོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་གསོལ་གྲི། །རེ་བ་དོན་དང་ལྷན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བ་
ཀུན་དང་རང་གཅིག་ལ། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན། །དོ་ཆེ་བལ་
བའི་ཆོ་འབྲུལ་རྩལ་མངའ་ན། །ཁུམ་དང་དམའ་བའི་གོ་སྐྱབས་གལ་ཞིག་དེ་ཕྱིར་ལྷ་ཁྱོད་
དབྱུ་འཕང་སྤིང་ཅེ་ལས། །བརྒྱལ་བའི་དགྲུང་སྟོན་དབྱིངས་སུ་མཐོར་བཏེག་ལ། །འཁོར་
འདས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་མནན་ནས། །མཐུ་རྩལ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་བབ། །པད་
དཀར་འཆང་བ་རིན་ཐོན་ལ་སོགས་པ། །སྤྲུལ་ལྷ་ཡི་དམ་ཆོག་རྗེས་དགོངས་ནས། །བདག་
ཅག་རྣམས་གྲི་ནད་གདོན་དབྱ་བགེགས་སོགས། །ཕྱི་ནང་བར་གཙོད་མཐའ་དག་ཞི་བར་
མཛོད། །དགའ་ལྷན་བཤའ་སྐྱབ་བསྟན་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཀུན། །འཕེལ་ཞིང་ལྷང་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། །ཆར་རྒྱས་འགྲོ་ལ་སྤྱན་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་
པའི་བཀྲ་ཤིས་སྟོལ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་དཔལ་ལྷན་སྤིང་གསུམ་དབང་མོ་དབྱུ་འཕང་བསྟོད་ཅིང་

མཁའ་གསལ་པའི་བདེན་ཆེག་དོན་སྤྱད་པོད་དེ་པུམ་བཟང་འདི་ནི་གསང་བ་མཆོག་གི་རྣམ་འབྱེང་བ་ལྟའི་
དགོ་སྟོང་སྟེ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ས་འབྲུག་དབྱུག་པ་རྒྱ་པའི་དཔལ་ཕྱོགས་བཟང་པོ་གསུམ་པ་ཉི་མ་མེ་བཞིའི་
འབྲུག་རྒྱུད་ཆོག་ལྷག་ཤིས་སྤྲུའི་ས་པོ། །

— 649 —

བའི་སྟེང་དུ། གྲྭ་ཡིག་ནག་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དག་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་
འོད་ཟེར་རྩེ་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱ་སྐྱེ་མདོག་
མཐིང་ནག་ཆེ་ཞིང་བརྩེད་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་པས་ཅན་དན་ཀྱི་བེང་ཆེན་
ཅེ་མོར་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་འཛིན་པའི་བེང་སྟོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་། བེང་སྟོད་ནས་ཆུ་འབྲུབ་
བ། བེང་གི་ནང་ནས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་དམག་ཆོགས་འབྱེད་བ། ཕྱག་གཡོན་པས་ལྷགས་
ཀྱི་པར་བྱ་ནད་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཀྱིས་འཛིན་བ། ཞལ་གདངས་
ནས་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ལྷགས་འབྲིལ་བ། དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྤྱན་གསུམ་དག་བགེགས་
ལ་སྤང་མིག་ཏུ་གཟིགས་བ། སྤྲ་ར་དང་སྤྱིན་མ་དང་དབུ་སྐྱེ་ཁམ་ནག་གྱེན་དུ་བརྩེས་བ། ཟ་
འོག་ནག་པོའི་བེང་ཆེན་སྐྱེ་ལ་གསོལ་བ་ལ་གསེར་ཀྱི་སྐྱ་རགས་བཅིངས་ཤིང་། ཞབས་ལ་
སག་ཏིའི་ལྷམ་གསོལ་བ། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་དང་རྩོན་པ་ལྷ་བརྩེའི་དོ་ཤལ་དང་
སྐྱལ་ཀྱིས་བརྒྱན་བ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་། གཡོན་བརྒྱུད་བའི་དོར་སྤྲུམ་ཀྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་བ། དེའི་གཡོན་དུ་རྩྭ་ལས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་
མོ་རེ་མ་ཏྲེ་སྐྱེ་མདོག་སྤྱག་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཁམ་ཤིང་དང་། གཡོན་
ནད་རྒྱལ་འཛིན་བ། ཞལ་གདངས་ནས་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་། སྤྱན་གསུམ་དམར་ལ་འབྲུག་
བ། སྤྱན་(༡༩ན)གཡས་ལ་སེང་གེ་དང་། གཡོན་ལ་སྐྱལ་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱི་བོར་རྩྭ་བ་
དང་། ལྷེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བ། མི་སྤྲགས་ཀྱི་གཡང་གཞིས་སྟོད་གཡོགས་
ཤིང་། སྤྱག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། དབུ་ལ་མ་བྱའི་གདུགས་ཕུབ་ཅིང་དེའུ་རྩ་རྩ་རྩ་
གསུམ་ལ་ཆེབས་བ། ལྷམ་འལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ནག་པོ་སྟོང་། ཤ་ཟ་འབྲམ། མ་མོ་
ཆེན་མོ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་སྤྱིན་སྟེ་བརྒྱུད་ཀྱི་དམག་ཆོགས་
གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་གང་བས་བསྐྱོར་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོ་དཀར་
པོ། མགྱིན་པར་ལྷ་དམར་པོ། ཕྱགས་ཀར་རྩྭ་སྟོན་པོས་མཆོན་པར་གྱུར། ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་

ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གང་བཞུགས་རྗེ་རྗེའི་ཕོ་
བྱང་ཐམས་ཅད་ནས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བཅེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
སྐྱད་ཅིག་གིས་གནས་འདིར་སྤྱན་དྲངས། རྩྱུ་སྟོན་ཆེ་བའི་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
གིས་མཛད། རྗེ་རྗེ་འཆང་དབང་གིས། །རི་ལྷར་བཀའ་བསྟོན་དམ་བཅས་བཞིན། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་བསྐྱང་བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤོང་ལས་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། །བཅེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་
དང་བཅས། །དུ་ལྷ་ཉིད་དུ་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཨོ་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་ཨེ་ཧྲེ་ཏི་རོ་རོ་རོ་རྩྱུ་
བོ་རྟོ་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། །ཀ་མ་ལུ་ཡམྱ། །འཛིགས་རུང་སྤོང་པོའི་
གཞུགས་འཆང་ཞིང་། །བྲན་པས་བར་གཅོད་ཀུན་སེལ་བ། །ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་ལྷམ་བྲལ་
ལ། །སྟོ་གསུམ་གྱས་པས་(༡༡བ)ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་བྲ། དེ་ནས་མཆོད་པ་འབྲལ་བཞི།
རྩྱུ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ཕྱི་དང་ནང་གི་མཆོད་ཡོན་མཐའ་ལས་
པ། །ལེགས་ལྷན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབྲལ། །བཞེས་ནས་མཐུན་པའི་ལས་ཀུན་
མཛད་དུ་གསོལ། །ཨོ་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨཱྱི་བྲ་ཏི་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྱུ་ དེ་བཞེན་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་ཐོག་མཐའ་གཞན་རྣམས་འབྲ་བ་ལ། མཆོད་ཡོན་ཞེས་པའི་གནས་སུ། ཞབས་བསེལ། མེ་ཏོག་།བདུག་
སྟོས། སྤང་གསལ། རི་ཆབ། ཞབ་ཟས། རོལ་མོ། གཞུགས་མཆོག་།སྤྱུ་སྟོན། རི་མཆོག་།རོ་
མཆོག་།རེག་མཆོག་། ཅེས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་ཨཱྱི་ཞེས་པའི་གནས་སུ། སྤྱི། སྤྱེ། རྩྱུ་བེ། ཨྱ་
ལོ་ཀེ། གཞེ། བེ་མེ་དེ། ཤུ་བ། ཤུ་བ། གཞེ། ར་ས། སྤྱན་ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་ཤི། རྩྱུ་གཉིས་
ཉིར་སྤྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། ནང་མཆོད་འབྲལ་བཞི། ཕྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་
མཆོད་ནས་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤོང་གིས་འཛོར་བ་དང་བཅས། ཨོ་མཆོད་དོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ཀྱི་དེ་
བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཕྱགས་ཡོན་ཏན་སྤོང་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིའི་འབྲུང་གནས། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྱུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨྱུ་རྩྱུ། དཔལ་ཕྱག་ན་རྗོ་

རྗེའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། མེ་བ་དཔོན་ཤུ་ཤུ་གསུམ་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རོ་མ་བུ་བུ་ཅུ་ཅུ་ཞལ་
དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ཁག་འཕྱང་ནག་པོ་སྒྲིག་པའི་དོ་རྗེའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། བལ་པོ་བུ་སྐྱ་རྩ་རའི་
ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། གཞུ་བས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། (༡༩ན)བྱང་དང་ཀུན་
གཤམ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། སོག་བན་འབུམ་གཤམ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། སྐྱོ་བན་མཐུ་
ཆེན་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ལྷེ་མདོ་སྤེ་སང་གའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ལྷེ་སྐྱོ་ལྷན་སང་གའི་ཞལ་
དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ལྷེ་བཅུན་རིན་ཆེན་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ལྷེ་དབང་ལྷག་དོ་རྗེའི་ཞལ་དུ་
ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ལྷེ་མ་ཆོས་གཤམ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ཆོས་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་
དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་རིན་ཆེན་སང་གའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། མོན་རྫོང་རྒྱ་བ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་ཞལ་
དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། དོ་རིང་ཀུན་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་བཅུན་གྲོལ་མཆོག་གི་ཞལ་
དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་ལྷ་དབང་གཤམ་པའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་བཅུན་སྐྱོལ་བའི་མགོན་པོའི་
ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་བྱམས་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་མང་ཐོས་རྒྱ་
མཆོའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། རྗེ་བྱམས་པ་དག་ལྷན་སྐྱུན་ཆོག་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། དག་པོའི་
བཤེས་གཉེན་སྐྱོ་བཟང་སྤྱིན་པའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། སྐྱལ་སྐྱེ་འཕགས་པ་དག་ལེགས་རྒྱལ་
མཆོན་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། དོ་རྗེ་འཆང་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ།
དྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ཆོག་ཀས་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། གནས་གསུམ་ཀྱི་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་
ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ཨོ་ཕྱི་མ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་དུ་བེང་ཁྱི་རྩོས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨོ་ལྷ་མུ་མུ། ཞེས་པས་ནང་མཆོད་
འབུམ། དེ་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་བྱ་གས་ཀའི་ཉི་ལས་འོད་ཟེར་(༡༩བ)འཕྲོས་དོ་རྗེ་གསུམ་
ཀྱི་ལྷ་ཆོག་ཀས་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱུན་བྱངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་
པ་དཀར་དམར་མཐོང་གསུམ་བྱུང་རང་དང་ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་
ཐེམ་པས་རང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་

གསུང་ཐུགས་ལ་གྱིབ་གྱིས་སོག་བ་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་གྱུར་པར་
བསམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ། རྒྱ། རྩོམ་མེ་འཆང་སོགས་ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་དང་། །ཡི་དམ་བསྟན་སྤང་
འཁོར་བཅས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས། །སྟོན་
རྟོག་མོས་གྲུས་ཉམས་བ་མཐོལ་ལོ་བཤམས། །སྟུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་
ཀྱི། །གསལ་སྟོང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་གཡེལ་བ་དང་། །བརྒྱས་བརྩོད་མ་དག་ཆོག་ཆད་
ལྷག་སོགས། །བག་མེད་ཉེས་བ་ཅི་བཀྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤམས། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་སྟག་
ཏུ་ཡིད་འཐུམས་ནས། །རྒྱལ་བས་བཅས་པའི་སྟོམ་བ་རྣམ་གསུམ་ཀྱི། །ཅ་བ་ཡན་ལག་
ཁྲིམས་ལས་འདས་བ་སོགས། །སྟོ་གསུམ་ཉེས་ཆོགས་ཅི་བཀྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤམས། །བྱང་
པར་ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །སྟོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་མངའ་མཉེས་
པར། །མ་མཐོང་བརྟན་སྟོད་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། །བསྟོན་སྒྲུབ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་མཐོལ་
ལོ་བཤམས། །མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཆོང་དམན་བ་དང་། །ལྷ་སྟགས་ལྷ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
བྲལ་བ་སོགས། །སྟུ་གསུམ་ཐུགས་དང་འགལ་བ་ཅི་བཀྱིས་པ། །གཏོང་ཞིང་འགྱུད་པའི་
སེམས་གྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤམས། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ། །བདེན་
(༤༠ན)པར་གྱུབ་པའི་དཔེགས་གཏད་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་འབྱུལ་ངོར་ཉེས་ཆོགས་
ཅི་བཀྱིས་རྣམས། །བཤམས་པས་སྤིག་སྤིབ་མ་ལུས་དག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས་བསྐྱང་
བ་ནི། བསྐྱང་ཇས་རྣམས་ཡི་དམ་ལས་སྟགས་གྱིས་བསངས། སྟུ་བྱུ་ལས་སྟོང་པར་སྤྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ། ལེགས་
ལྷན་བེད་ཆེན་ལུ་བྲལ་འཁོར་དང་བཅས་བ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཇས་སྟུན་
གཟིགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བེད་ཆེན་ལུ་བྲལ་
འཁོར་དང་བཅས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཨོ་སྐྱ་བེད་
སྟུ་ར་སྟུ་ར། སྟུ་ར་སྟུ་ར། ལྷ་མཆོད་ལ། ལྷ་མཆོད་ལ་རྟོེ། །བརྩོ་སྟུ་ར་ཏུ་ཁྱི། ཞེས་དཔལ་བར་ནམ་

མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་དང་བཅས་ལན་གསུམ་དང་། ཨོ་སྤྱ་ལྷ་མ་བི་ཤུཌྲེ་ཆུ་ཤྲེ་འཇོ་སི་ཆྲི་ཏྲུ། ར་མེས་མ་
ཏ་མ་ག་ཏེ་ཆྲེ་བི་ཤུ་ཤེ་ཆུ་མམ་མ་མེ་ཤྲུ་ཏེ་སྤྲ་ར་ཏ་ཨི་ཨི་ག་ག་ན་ཤི་སྤྲུ། ཨོ་ཨ་ཤི་ཏེ་
ཏྲུ་པལ། ཨོ་ཨ་ཀྲ་རོ་ཤུ་ཤི་སམ་ཆུ་ཏྲུ་ཨྲུ་ཏྲུ་ཏྲུ་ཏྲུ། ར་མེས་མ་ཏ་མ་ག་ཏ་ཨ་མ་ལོ་གི་
ཏེ་ཨོ་སྤྱ་ར་སྤྱ་ར་ཏྲུ། ཨོ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཏི་ཏྲུ་སི་ཆྲི་ལོ་ཅ་རྒྱ་སམ་ཨམ་སྤྲ་ཆེ་ཏི་སྤྲུ།
བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་སྟོབས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་རྣམས་གང་དག་བསམས་པ་ཀྱན། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཅི་རིགས་པར། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བྱུང་ཅིག །ཅེས་པས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱལ། ཏྲུ། ཆོས་པཎ་
ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་། དབྱིངས་བདེ་(༤༠ན)བ་ཆེན་པོའི་རྣལ་རྟེན་
ལས། །བྱུང་བའི་མཆོད་སྤྱན་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་ག། །བེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་བཅས་
སྤྱན་ལམ་དུ། །འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་ལ་དབྱེས་པ་སྦྱིད་བྱུང་ཅིག །ཁྲག་ཆང་མཆོད་ཡོན་གསེར་
སྦྱེམས་མཆོ་ལྷར་འབྲེལ། །མངོས་པའི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཆར་དུ་འབབ། །བརྒྱ་ཐག་སྔོས་
སྤེའི་དུད་པ་སྤྱན་ལྷར་གཏིབས། །ཉི་ལྷར་གསལ་བའི་སྤྱན་མེའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བེང་
ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱགས་དམ་བསྐྱངས་ཤིང་འདོད་དགའི་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ག་བྱར་བི་ལྷན་ཁྲག་ཞག་བི་ཆབ་དང་། །ཤ་རུས་རོ་བརྒྱའི་ཞལ་ཟས་
སྤྱན་པོར་སྤྱངས། །སིལ་སྤྱན་རོལ་མའི་སྤྱ་དབྱངས་འབྲུག་ལྷར་སྟོག །འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་
རིན་ཆེན་བདུན་རྣམས་ཀྱིས། །བེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱགས་
དམ་བསྐྱངས་ཤིང་འདོད་དགའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །འཛིགས་པའི་རར་སྤྱ་སྟོག་པའི་ཞོལ་
གཡག་དང་། །བེ་རྒྱར་ར་བཞི་མངོས་པའི་ཐུག་ནག་དང་། །བྲག་པོའི་སྐད་སྟོག་བྲ་ནག་ཁྱུང་
ལྷར་ཤིང་། །དོམ་ལྷར་འཕྱོ་བའི་ཁྱི་ནག་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་
བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱགས་དམ་བསྐྱངས་ཤིང་འདོད་དགའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དམ་
ཇས་སྤྱན་གཟིགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དང་། །མཐིང་ནག་དར་གྱི་ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་

པའི། །ཤ་ཁག་དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤངས། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིར་བྱིན་
བརྒྱབས་པས། །བེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱགས་དམ་བསྐྱངས་
ཤིང་འདོད་དགའའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མདོར་ན་འདིག་རྟེན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི། །((༩༡ན)དངོས་སྤྱ་བཤམས་དང་ཡིད་གྱིས་སྦྱལ་བ་ཡི། །སྤྲ་ཆོགས་མཆོད་སྦྱིན་ཞིང་
ཀུན་གང་བ་དང་། །སྦྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་རྫས་དམ་པ་འདིས། །བེང་ཆེན་ལྷམ་བྲལ་འཁོར་
བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྱགས་དམ་བསྐྱངས་ཤིང་འདོད་དགའའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་
པས་བསྐྱང་བ་བྲ། བརྒྱས་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
མདུན་གྱི་མགོན་པོའི་སྤྱགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྤྱགས་
གྱི་ཐེང་བས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཕོག་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་བསྐྱལ། སྦྱལ་བ་ཡང་སྦྱལ་གྱི་ཆོགས་དཔག་
དུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་ཅི་འདོད་པའི་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་སྦྱབ་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོ་མཎྲ་
ཀླ་ལ་རྟམ་དུ་བེང་ཁྱེ་ང། ཞེས་པའི་སྟོང་པོ་ཅི་རུས་དང་། ཨོ་བརྩ་ཡམྱ་དེ་མ་མཎྲ་ཀླ་ལ་ཁ་ཁྱོ་ན་རྩྱ།
ས་མ་ཡ་ང་ང། བྱན་ཀ་ལ་རྟམ། ཁྱེ་ང་བད། ཅས་པའི་ལས་སྤྱགས་རི་ལྟར་རིགས་པ་བརྒྱ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་
པས་ལྷག་ཆད་ཁ་བཀང་། གཏོར་མ་ཡི་དམ་གྱི་གཞུང་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། འབྲལ་བའི་རྩལ་ནི། ཆོས་སྦྱོང་
འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྤྱགས་རྩྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོའི་འོད་གྱི་སྤྱ་
གྲུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམ། ཨོ་ཕྱི་མཎྲ་ཀླ་ལ་རྟམ་དུ་བེང་
ཁྱེ་ང་ས་པ་རི་སྤྲ་ར་ཨིད་དྲི་བ་ལྷོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། ཞེས་པ་ལན་བདུན་ནམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པས་
བྱལ། ཨོ་ཕྱི་མཎྲ་ཀླ་ལ་རྟམ་དུ་བེང་ཁྱེ་ང་ས་པ་རི་སྤྲ་ར་ཨིད་དྲི་བ་ལྷོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། སྤྱི་ནས། ཤལ་འདྲའི་བར་གྱིས་མཆོད།
སྤྱགས་དེའི་མཐར། ཨོ་ཞུ་རྩྱ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་འབྲལ། ཡེ་ཤེས་སྦྱབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་སྟག་
ཞོན་གཏོར་ཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱར་བྱང་བསྐྱུར། བདུད་((༩༡བ)ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་འདི། །ལེགས་ལྷན་ནག་
པོ་ཆེན་པོ་དང་། །དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་གཙོ་མོ་དང་། །དུར་ཁྱོད་མ་མའི་ཆོགས་ནམས་
དང་། །བཀའ་ཉན་འཁོར་ཆོགས་བཅས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ནམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་

དང་། །གཏུག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབུམ། །ཐུགས་དམ་དབང་གིས་བཞེས་སུ་
གསོལ། །ཞི་ཕྱི་མདུ་ཀླ་ལ་ཁར་ཁྱ་དེ། །ཞེས་བ་བཟོད་ཅིང་ཆོགས་བཅད་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བཞག་གིས་
ཆོག་གོ།

དེ་ནས་བསྟོད་པ་བྱ་བ་ནི། བཏ་ཆེན་ཆོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་། རྟུན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འོངས་
བའི་ལྷ། །རབ་འཛིགས་སྤྱོད་པོ་ཁྱོས་བའི་གཟུགས། །མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
བ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །རྣམས་བའི་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། །དམར་
ཞིང་འབྲུག་བའི་སྤྱན་གསུམ་གྱི། །སྤང་མིག་ཕྱོགས་བཅུར་གཡོ་བ་ཡིས། །བསྟན་དབང་ཅད་
གཅོད་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །མི་བཟང་བདུད་ཀྱི་དབྱང་འཛེམས་བའི། །དམག་ཆོགས་འགྱུར་
བའི་སྒོ་གསུམ་དང་། །ལྷན་བའི་བེང་ཆེན་བར་བྱ་ཡིས། །ཕྱག་གཉིས་མཛེས་བ་ཁྱོད་
ལ་བསྟོད། །མེ་དབྱང་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་དབུས། །བསྐྱེད་ཅི་མ་རོ་སྟོང་དུ། །བརྒྱུ་བསྐྱེད་
སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཡི། །གཏུག་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷ་མ་
བལ་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་བཅས་གྱི། །འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་
ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་ཡིད་བཞིན་འབྲུག་བར་མཛོད། །གཞན་ཡང་། རྟུན་གསར་ཅོམ། དཔལ་ལྷན་
ཉི་རུ་ཀ་དཔལ་གྱི། །གསུང་ལས་སྤྱུལ་བའི་མགོན་པོ་མཆོག་། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་
རྒྱུ་ཆོགས་བ། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །མིག་སྤྱན་སྤྱན་པོ་དང་མཚུངས་བའི། །སྤྱི་
མི་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་(༤༣ན)རགས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་ཟེལ་གཞོན་བའི། །སྟོབས་
ལྷན་དཔལ་པོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཉེས་ཅན་ཤ་ཁྲག་མ་ལུས་བ། །སྤྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཟ་བྱེད་
བའི། །ཞལ་གདངས་སྟོག་ལྟར་དམར་བའི་ལྷགས། །བྲག་པོར་གཡོ་བ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཉི་
ལྟར་གསལ་ཞིང་འབར་བའི་སྤྱན། །སྤང་མིག་བསྐྱེད་པོ་ཆ་ཟེར་གྱིས། །བདུད་སྟེའི་ནགས་
ཆལ་ཀྱན་བསྟེག་བའི། །མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་ལ་བསྟོད། །ཕྱག་གཡས་ལྷ་སྤྱུ་གཞོད་སྤྱན་
དབྱང་། །གངས་མེད་བྱེད་བའི་བེང་ཆེན་དང་། །གཡོན་པ་ལྷགས་ཀྱི་བར་བྱ་ཡིས། །རྣལ་

འབྱོར་ཕྱིན་ལས་སྦྱབ་ལ་བསྟོད། །ལྷ་བ་ལྷ་བ་དར་གྱི་འཛོལ་བེར་དང་། །འཛིགས་རུང་ཐོད་པའི་
ཐོང་བ་སོགས། །དག་པོའི་ཆས་གིས་རབ་བརྒྱན་པའི། །ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་
དོ། །མཐིང་ནག་ནམ་མཁའ་བྲབ་པའི་སྤྲིན། །དག་ཤུལ་ཐོག་གི་ཆ་ཆ་ཅན། །མཚུངས་པའི་
མ་གཅིག་རེ་མ་རྒྱ། །འདོད་ཁམས་དབང་མོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །བྲག་གཡས་དག་བགེགས་
མ་ལུས་པ། །ཁྲམ་ལ་འདེབས་པའི་བྲང་བྲ་དང་། །གཡོན་པ་ནད་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡིས། །དག་
ཡུལ་འཕྱང་བར་མཛད་ལ་བསྟོད། །ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པའི་དེུའི་སྟེང་། །སྣ་ཆོགས་ཆོ་
འཕྲུལ་དང་བཅས་པར། །སྟོང་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྦྱལ་བྱེད་པའི། །མ་མོ་ཆེན་མོ་ཁྱོད་ལ་
བསྟོད། །གཞན་ཡང་བསམས་པའི་མོད་ཉིད་ལ། །རྩུ་འཕྲུལ་དུ་མས་ནམ་མཁའི་ཁྲོ། །འགང་
རུས་བཀའ་ཉན་ལས་བྱེད་དང་། །དབྱང་ཆོགས་བཅས་པར་བདག་བསྟོད་དོ། །དཔལ་(༤༣བ)
ལྡན་མགོན་པོ་མཐུ་བོ་ཆེ། །ལྷ་བ་དཔལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛོན་
སྤང་བ་དང་། །བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སྦྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀའམ་རི་ལྟར་རུང་
བས་བསྟོད།

དེ་ནས་ཕྱིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། རྒྱུ། རྒྱལ་བའི་གསར་ཆོམ། བསྟན་སྤང་མཐུ་ཅལ་ཅན། །ལེགས་
ལྡན་ནག་པོ་སྟེང་མེད་བྲ། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་སྟེ། །ལྷ་བ་དཔལ་འཁོར་དང་
བཅས་ནམས་གིས། །རྟོ་རྟེ་འཆང་དབང་ལ་སོགས་པའི། །སྦྱར་སྤར་ཞལ་བཞེས་དན་མཛོད་
ལ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི། །སྦྱབ་བསྟན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ། །མཉམ་མེད་
དགའ་ལྡན་རིང་ལུགས་འདི། །ཚུགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་འཛོན་དགོ་འདུན་འདུས་
པའི་སྟེ། །བསྦྱབ་གསུམ་ཉག་ཏུ་འཕེལ་བར་མཛོད། །བསྟན་འཛོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ནམས། །སྦྱ་ཆོ་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། །མཐའ་དབྱས་འཛིག་ཉན་ཁམས་ནམས་སུ། །བདེ་
སྦྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པར་མཛོད། །ཉག་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཆོས་སྦྱབ་པའི། །འགལ་རྒྱན་མཐའ་
དག་སེལ་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་འདོད་དགུ་གང་ཡིན་པ། །བསམས་པའི་མོད་ལ་སྦྱབ་པར་

མཛོད། །ཁྱད་པར་བྲི་མེད་བསྟན་པ་དང་། །དེ་འཛིན་སྒྲ་མའི་ཕྱིན་ལས་འགོག། །བདག་ཅག་
ཆོས་ལྟར་སེམས་པ་ལ། །གཞོད་བྱེད་དག་བགེགས་གང་ཡིན་ནམས། །ལོ་དང་སྒྲ་བར་མ་
བཞག་པར། །ལྷགས་སྒྲོག་ཞགས་པས་དམ་བཅེངས་ལ། །ནད་དང་བྲག་པོའི་མཚོན་ཆ་
ཡིས། །རྩལ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། །དེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོའི་བར། །མཐུ་
ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་གྲོགས་མཛོད་ནས། །ས་དང་(༤༣ན)ལམ་གྱི་འབབ་སྟེགས་ལས། །བྱང་ཆུབ་
གནས་སུ་སྐྱུར་སོན་མཛོད། །ཅེས་པའི་ཕྱིན་ལས་བཅོལ།

དེ་ནས་སྐྱུན་གཏོར་རྩེད་པ་སོགས་བཤམས་ཡོད་ན་གོང་གི་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། རྒྱུ། ལེགས་
ལྷན་ཆེན་པོ་མཐུ་གྲུ་ལ་དང་། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་སྐྱུར་རེ་མ་རྒྱུ། །བཀའ་ཉན་བྲན་
གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས། །འདིར་གཤེགས་རྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །ཤ་
ཁག་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ཤིག །རྩ་ཉི་པའི་ཞལ་ཟས་འདི་བཞེས་ཤིག །རྩ་གད་
དཔའ་པོའི་སྟན་སྲུང་འདི་བཞེས་ཤིག །སྤར་བཅོལ་ལེགས་པའི་གཏང་རག་གཉན་པོར་
འབྱལ། །ད་འཆོལ་ལས་གྱི་གསོལ་འདེབས་གཉན་པོར་བཞེས། །འཁོར་ནམས་བསྐྱུང་ཞིང་
རྒྱན་ནམས་བསྒྲོག་པ་དང་། །སྤར་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགེགས་ལ་སོགས། །བདུད་དང་
བར་དུ་གཅོད་པ་ནམ་མང་པོ། །ཐམས་ཅད་རྩལ་བྲན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །བསྟན་པ་
རྒྱས་པའི་ལས་འདི་སྐྱུར་དུ་སྐྱབས། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་
པས་གཏོར་མ་ལ་སྒྲོན་མེ་གཙུགས་པ་སོགས་ཁང་ཐོག་ལྟ་བུར་འབྲལ་ལ། །སྐྱུན་གཏོར་སོགས་བཤམས་མེད་ན། སྟོབ་
པ་འདི་མ་བྱས་ཀྱང་བྱང་། དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། ཨོ་སྤྱི་མ་རྒྱ་གྲུ་ལ་རྟམ་དུ་
བེད་ཁྱི་རྩ་ས་བ་རི་སྤྱོ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས། །ཤརྟའི་བར་གྱིས་མཚོད་ཅིང་ནང་མཚོད་ཀྱང་འབྲལ། རྒྱུ། སྐྱབ་ཐབས་
རིན་འབྱུང་ནས་སྤངས། །བདེ་ཆེན་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གྲོང་དཀྱིལ་ནས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་
གཅིག་བྱང་བ་ནི། །མགོན་པོ་བེད་མ་གསང་བའི་སྐྱུར་བསྟན་པ། །མི་འབྱུང་ཁོ་བོ་ཁྱོད་
ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། །ལྷ་མོ་གཤེན་རྩེའི་ལུས་གཅིག་(༤༣བ)བདུད་གྱི་ཡུམ། །ལྷ་སྟན་

ཕྱེ་བརྒྱད་གནོད་སྦྱིན་མ་མོ་དང་། །དེད་དཔོན་ནག་པོ་སྦྱོང་གི་ཆོགས་བཅས་ལ། །གྲུས་
བས་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བསྦྱོད་པར་བབྱིད། །ཅེས་བས་བསྦྱོད། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ནས། མ་རྟེན་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། བརྗེ་ཐུང་ཡེ་ཤེས་བ་རང་བཞིན་
ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་མོས་
ཤིང་། རྟེན་ཡོད་ན། འདིར་ནི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་བྱ་ལ། །རྗེས་
བསྐྱོ་བ་དང་སྦོན་ལས་བཟ་ཤིས་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་
མཐུས། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་མཛད་ནས། །བཤད་སྒྱུབ་བསྟན་པའི་
བྱ་བ་རྒྱས་པ་སོགས། །བསམ་དོན་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པོ་ལགས་ལྷན་པེར་ཆེན་པོའི་བསྐྱང་བཤགས་མཆོད་གཏོར་བྱ་བའི་རིམ་བཤིན་ལས་སྤུར་མགྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
དབྱར་སྟོད་བྱམས་པ་སྤིང་ཆུ་རུར་རབ་འབྱམས་པ་སྟོོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྐྱལ་མ་ཡོད་པའི་ཐོག །ཁལ་ཁ་ནས་དགེ་
སྟོང་གཤམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར། བེར་འདི་ལ་དམར་ནག་གཉིས་འདུག་པར་བྱི་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་གནང་བ་སྒྱུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་དུ་བཞོད་པའི་ཆེདས་བཞིན་ལེགས་པར་སོབ་སྟོང་བར་བརྟེན་བེར་ནག་པོའི་མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤུར་པའི་ཡི་གེ་བཤི་དར་ཁན་དགེ་སྟོང་
བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བཀྱིས་པའོ། །

༥ འདིར་མཆོག་དཔའ་བྱི་མགོན་རྣམས་ལ་གསེར་སྦྱིམས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི། རང་
ཡི་དམ་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་བས་མཆོད་རྣམས་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་
ཆེན་པོ་མགོན་(༤༤ན)རྣམས་ཆེམ་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཡོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་བསམས་ནས།
འབྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ། རིགས་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་སྟོོ་བཟང་གཤམ་པའི་དཔལ། །བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དབང་ཕྱག་སོགས། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསེར་
སྦྱིམས་མཆོད་པ་འབྲལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
དང་། །ཉེ་དུ་ཀ་སོགས་རྣམ་མང་རྒྱད་ཕྱེ་བཞིའི། །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་

ཅད་ལ། །གསེར་སྐྱེམས་མཚོད་པ་འབྲུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །དན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷན་
སྐྱེས་བདེ་བ་མཆོག་།སྦྱོལ་མཛད་ཇེ་བཅུན་རྩོལ་པ་ག་མོ་སོགས། །གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་
མཁའ་འགོ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསེར་སྐྱེམས་མཚོད་པ་འབྲུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །སྲིད་
གསུམ་བདག་མོ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མ། །བྱག་དྲུག་ལས་གཤེན་སྟོབས་འཕྲོག་ནག་
པོ་སོགས། །མཐུ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྤང་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསེར་སྐྱེམས་མཚོད་པ་འབྲུལ་ལོ་
བཞེས་སུ་གསོལ། །བོད་ཁམས་སྦྱོང་མཛད་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། །གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་
བོ་ཉར་ཅེ་འུ་དམར་སོགས། །མཐུ་ལྷན་དེགས་པ་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ། །གསེར་སྐྱེམས་
མཚོད་པ་འབྲུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །རོ་བོ་ཟག་མེད་བདེ་སྦྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རྣལ་འོས་
འདོད་ཡོན་མ་ཆང་མེད་པ་འདི། །སོ་སོར་བཞེས་ནས་དགའ་ལྷན་བཤའ་སྐྱབ་བསྟན། །མི་
ཉམས་སྲིད་མཐར་རྒྱས་པའི་ཐིན་ལས་མཛོད། །དེ་འཛིན་སྤྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བཏན་པ་དང་། །དགོ་
འདུན་སྡེ་རྣམས་བསྐྱབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་འཕེལ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡུལ་ཕྱོགས་
འདིར། །བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འབྱོར་རྒྱས་པའི་ཐིན་ལས་མཛོད། །(༥༥བ)ཁྱད་པར་འགོ་བའི་བདེ་
སྦྱང་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །སད་སེར་བཅའ་ཐན་མ་ལུས་ཞི་བ་དང་། །གཞོད་བྱེད་དག་བགལས་
སྤྱར་དུ་གཞོམ་པ་སོགས། །ཐིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་
ནི་ས་སྐྱལ་ལོའི་བྲ་ཆང་སད་སྤང་བ་དགོ་སྦྱང་དགོ་འདུན་དར་རྒྱས་ཅན་ནས་སད་སེར་ཐན་པའི་གཞོད་པ་ཞི་བ་མ་ཆང་
དམིགས་ཀྱི་གསེར་སྐྱེམས་འབྲུལ་ཆོག་སད་སྤང་བ་རྣམས་ནས་འདོན་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུའི་དགོ་སྦྱང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལྟའི། །རང་མདངས་མ་འགགས་དེགས་
པའི་སྡེ་དཔོན་དུ། །དབང་རྒྱར་སྐྱེ་ལྷ་ཁྱད་པར་གསུང་གི་རྒྱལ། །རྩོལ་གསུམ་ལྷན་གནས་
འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉིང་འཛིན་དབང་པོའི་གཞུས། །འཁྱུང་
པ་ལས་འོངས་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་། །དམར་ནག་མེ་དཔུང་ཆེར་འཁྱུག་རུམ་བཞིན་

དབུས། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་དགེས་པའི་འཇུག་ཞལ་སྟོན། །མ་རིག་ཚུ་འཛིན་སྒྲུག་
པོ་ལས་འོངས་པའི། །སློ་གསུམ་ཉེས་ཆོགས་ནག་པོ་བཅེགས་པ་དག །ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་
མ་ལུས་གཤེགས་བགྱིད་ན། །བཟོད་པར་བཞེས་ལ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཁྲག་
ཆང་མཆོད་ཡོན་དག་བགེགས་དབང་པོ་ལ། །གསུང་ཆེན་བདུག་སྟོས་སྤང་གསལ་ཉི་ལྟར་
གསལ། །དྲི་ཡི་བྱུག་རྩལ་རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་བས། །ཀླང་སྤིང་ལ་སོགས་རོལ་མོ་མཐའ་ཡས་
དང་། །སྤངས་ཉོགས་སྤར་བའི་གཏོར་མ་རི་ལྟར་(༥༥ན)སྤྱངས། །བདུད་ཅིའི་བརྟུང་བ་རྒྱ་
མཆོ་ལྟར་འབྲེལ་སོགས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དགེས་བྱེད་མ་ཆང་མེད། །དབུལ་ལོ་དབང་
པོ་ལྷ་ཡིས་ཆོམ་པར་རོལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཁོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོང་། །རྩམ་བཞིད་
བྲག་པོའི་ཆོ་ག་མངོན་རྫོགས་པས། །སྤང་སྤིད་ཀུན་གྱི་མགོན་པོར་ཡོངས་གྲུབ་པའི། །སྒྱ་
ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །བསིལ་ལྟན་ར་བས་བྲེས་པའི་གངས་ལྷོངས་
འདིར། །མི་འདོད་ཀུན་ཞི་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །བསྟན་དང་དགའ་ལྟན་པོ་བྲང་ཆོས་སྤིད་
དག །མི་ཉམས་དབྱར་མཆོ་ལྟ་བུར་འཕེལ་བར་མཛོད། །བསྐྱལ་བཟང་འདི་ཡི་རྣམ་འཕྲེན་
རྒྱ་མཆོའི་བསྟན། །འཛིན་མཛད་མཆོག་གི་བར་གཅོད་མི་འདོད་རྣམས། །སྤྱར་ཞི་ཆོས་དང་
སྤིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཀུན། །རབ་རྒྱས་སྤིད་པ་གསུམ་པོ་དབང་དུ་བསྟུས། །འབྲུག་སྐྱ་བྲག་པོར་
ཁོད་ལྟན་དོ་རྩེའི་ཐོག །པོག་པས་མེ་ཉོག་གཞོན་རུ་འཛོམས་པ་ལྟར། །ཡིད་ལ་བརྟག་པའི་
དག་ཆོགས་སྟེ་དང་བཅས། །གཞོམ་བྱིར་མཐུ་རྩལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་བབ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་
བསྟན་སྤང་དོ་རྩེ་གྲགས་ལྟན་གཟུགས་ཅན་མིའི་ཁོག་དུ་བརྒྱུམས་ཉེ་གོང་དུ་གསལ་བའི་དོན་རྣམས་ཆང་ཞིང་ཆོག་ཉུང་བ་
འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་དོ་རྩེའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་ལྟར་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་དཔལ་ལྟན་འབྲས་སྤངས་སུ་སྤྱར། །

༥ །རབ་འབྲུམས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་བསྤྱང་བའི་བྱིར། །རབ་འཛིགས་ཁོ་བོ་ཆེན་
པོའི་སྤྱར་བསྟན་པ། །རབ་དམར་བསྐྱལ་བའི་མེས་འཇུད་ལྟན་པོ་བཞིན། །རབ་བརྟན་

གཞིམ་གཞིག་མི་རྒྱུས་བསེ་(༥༥བ)ཁབ་ཅན། །སྤྱལ་བ་ཡང་སྤྱལ་དགེས་སྤྱིའི་གསང་ཡུམ་
དང་། །བཀའ་ཉན་དབྱང་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དམ་ཆས་མཆོད་
གཏོར་ཆོགས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱལ་ནས་ལེགས་པར་མཆོད། །གངས་ཅན་མིག་
གཅིག་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་སོགས། །ཁྲ་མ་ལྷ་ཡི་སྤྱན་སྤར་ཞལ་འཆེས་བཞིན། །སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་
དང་གསང་ཆེན་རྒྱད་སྤྱི་བཞིའི། །བཤད་སྤྱོད་གཙང་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུས་པ་དང་། །བསྟན་
འཛིན་དམ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོའི་འཕྲུལ་མཆོག་
སྒོ་གསུམ་གྱི། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཀུན་ཞི་སྤང་བའི་དགྲ་བགེགས་ཆོམས། །པན་བདེའི་འཕྲིན་ལས་
བཞིད་དགྲ་འབྱུང་པར་མཛོད། །དཔལ་གསང་ནིུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲ་སོགས། །དགེ་འདུན་
སྤྱི་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་རྣམས། །མི་ཉམས་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་བདེ་བ་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀུན་འབྱུང་མཛོད། ། ཅས་པ་འདི་ནི་གསང་སྤྱི་མཆོད་ཁང་ཁྲ་མ་བསྐྱེད་པ་བཟང་
མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཆོས་བསྟན་སྤང་ཆེན་པོ་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཕྱིན་བཅོལ་གཤམ་དུ་འབྱུང་ཆོག་པའི་སྤྱི་ཆོག་འདི་
ལྷ་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་འོར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

ལྷ་ཞེ་ཁ་རྒྱ་མཐོ་གསོལ་མཆོད་དྲི་གས་པའི་བཞད་སྒྲ། རྒྱ། མཐའ་བྲལ་བདེན་གཉིས་ཕྱི་
ནང་ཤེས་བྱའི་དབྱིངས། །ཀུན་གཟིགས་གསང་བ་རབ་འབྱུངས་མཐུ་སྟོབས་གྱི། །ལས་ལ་
དཔལ་བའི་གཤམ་པ་མི་ཟད་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོས་ཤེས་པར་མཛོད། །མ་
བཅོལ་འཁོར་འདས་གཤེས་ལུགས་སྤྱི་གཙུག་མའི་གར། །སྤང་ཚུལ་གར་གྱི་འབྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆོགས་པས། །ལས་དབང་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དེགས་པའི་གཟུགས། །(༥༦)ཆོས་སྤྱོད་
འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་སྤྱོད་ཀྱང་ཆེས་
ཡངས་པའི། །ཁ་གདངས་མཆེ་བ་རབ་འོམ་སྤྱོད་ནག་མདོག་གཡས་མདུང་དགྲ་བའི་སྤྱིང་
འབྱུགས་གཡོན་ཞགས་པས། །བགེགས་འཆིང་དགེས་པའི་གདན་ལ་རྟག་འོལ་མཛོད། །རྒྱ།
བདེ་གསལ་ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཕྱིན་བསྐྱེད་ཁབ་ཞག་རྒྱ་མཆོ་ལྷར་

འབྲིལ་བའི། །ཨ་རྒྱ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་ཅི་བཞོན་གྱི། །རྗེས་སུ་ཙཱ་འའི་སྤོས་ངད་ཞིམ་འབྲུལ་
དང་། །ཐང་སྐྱེས་ཚུ་སྐྱེས་དབང་པོའི་མེ་ཏོག་ལ། །རྩ་ཆང་བཟའ་བ་ནམ་མཁའ་མི་འཛད་
གཏོར། །སྤྱར་མགྲོགས་ཏྲ་ཞོར་བ་དན་སྒྲ་སྤབ་ཅན། །མདོག་མཛེས་མཆེ་ལྗོངས་སྤྱག་
ཁྲི་སྤྱང་དང་། །གནམ་གྱི་འདབ་ཆགས་ས་ཡི་གྱི་བ་སོགས། །དབྱེས་བྱེད་སྒོག་ཆགས་
ཁབ་ཚྭ་དཔག་ཆེན་མདུ། །མཆོན་གྱི་འཁོར་ལོ་མདུང་ཐུང་དབྱ་སྤྱ་སོགས། །གོ་མཆོན་
མི་ཤིགས་ཆས་གྱི་སྤྱན་གཟིགས་སྤོ། །ཁྲོན་ཡངས་བརྒྱར་ཤ་ལྷ་སྤྱངས་བ་ཡི། །བདུད་ཅིའི་
ཁམས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཆོགས་གྱིས། །སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཟག་མེད་གྲུབ་པའི་
རྩས། །རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཞལ་དུ་རོལ་ཞིང་བཞེས། །རྩྱུ་དུག་ལྷའི་སྤོས་བྱེད་བཏུང་
བས་ཆར་སྤགས་སྤོང་། །སྤེད་པའི་ལས་ཅན་ལྷ་སྤྱན་དེགས་པའི་ཚུལ། །དགོན་སྤེ་སྤྱོད་ལ་
གཡེལ་མེད་མཐུ་ཅལ་ཆེ། །ཞོ་ཁ་སྤྱ་མ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་བསྟོད། །ནམ་རྟོག་གང་ཤར་
ཟ་བར་བརྩམས་བཞིན་དུ། །བབྱང་འབྲའི་ཁ་གདངས་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་མདོག་ །འཕྲོག་
བྱེད་མཆེ་བ་གཅིགས་པས་དགའ་བའི་སྤྱན། །འཕོད་ལ་རིངས་ལྷར་སྤྱོན་པ་(༤༦བ)ཁྲོད་ལ་
བསྟོད། །སྤྱག་ནག་སྤྱན་པ་གོས་སུ་སྤྱབས་པ་ལྟའི། །མདོག་འཛིན་མདུང་དམར་མཆོམས་
སྤྱན་འོད་ལྷར་འཆོར། །སྤྱ་ཆེ་འགྲུགས་བྱེད་གནམ་གྱི་སྤྱར་གས་བཞིན། །ཞགས་པ་གཡོན་
ན་འཛིན་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །རེས་འགའ་ཞི་དུམ་ཁིམས་ལྷན་བན་དེའི་གཟུགས། །ཉ་གཞིར་
ཉི་ལྷར་འབར་བའི་སྤང་མིག་གིས། །ཀུན་ཏུ་བལྟ་ན་ད་ལྷ་བདག་ཅག་གི། །ཤིན་ལས་སྤྱབ་ལ་
མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅེས་ལས་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོན་དུ་དེགས་པའི་ཚུལ་གཟུགས་ཅན་ཞོ་ཁ་སྤྱ་མའི་
གསོལ་མཆོད་འདི་ནི་རྒྱ་ལེར་མཁན་པོ་དག་དབང་རབ་བརྟན་ལ་ཞོ་ཁ་སྤྱ་མས་བསྐྱལ་མའི་ཤིན་བྱང་ཚུལ་བཅས་བསྐྱལ་བའི་
འོར་ཤུགས་བཏུན་པ་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོ། །

༥ དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡོངས་འདུས་རིགས་བརྒྱའི་བདག་། །རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་སྤོ་བཟང་
གྲགས་པའི་དཔལ། །དབྱེར་མེད་ཁོ་རྒྱལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཡིས། །ནམ་དག་བསམ་པ་

ཡིད་བཞིན་འབྲུག་པར་མཛོད། །སྤྲོ་མགོན་དབྱེར་མེད་སྤྱར་མཛད་ཕྱག་དྲུག་པ། །དགེ་སྤྲིག་
ཤན་འབྱེད་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །འདོད་ཁམས་དབང་བསྐྱར་དཔལ་ལྡན་རེ་མ་རྒྱ། །དག་
ཅལ་ལྡན་པའི་སྤྱང་མ་བྱེད་རྣམས་ལ། །སྒོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་རྩོུ་རྩོུ་ཅོང་ཁ་པའི། །སྤྲུམ་
མཆོག་སྤྲིགས་དུས་འགྲོ་འདྲན་ངག་གི་དབང་། །བསྐྱར་པ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་འཁོར་
འབངས་དང་། །དགོན་གནས་བཅས་རྣམས་ལེགས་པར་གཉེར་དུ་གཏད། །བཙུལ་ལོ་བསྐྱོས་
སོ་རྩོུ་རྩོུ་འཆང་དབང་སོགས། །སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་དམ་ཆོག་རི་བཞིན་དུ། །ཉིན་མཆོན་དུས་དྲུག་
ལུས་དང་གི་བ་མ་ལྟར། །འགྲོགས་ནས་སྤྱང་སྒྲོབ་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛོད། །འགལ་(༤༧ན)
རྒྱུན་ཞི་ཞིང་དག་བགེགས་གཞོམ་པ་དང་། །བཤད་སྐྱབ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་
སོགས། །ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་དབྱར་གྱི་རྒྱ་གཏེར་བཞིན། །སྤེལ་ནས་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་
གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ནི་བསྐྱར་པའི་གསལ་བྱེད་མཛུ་ལྷོ་སྤྱོད་འཛིན་བ་ཨ་ཆེ་སྤྱོད་མེན་ཉན་ནས་ཁལ་
ཁའི་ཡུལ་རྩོུ་པོས་མོ་དུ་ཟེར་བའི་སར་རྩོུ་མས་བསྐྱར་པ་དང་འགྲོ་བའི་གསོས་སྤྱན་དུ་དགོངས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
དགོན་སྤེ་གསར་བསྐྱར་ལ་རྒྱུད་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འཆང་ཉན་རྒྱལ་པ་སོགས་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་བཤད་སྐྱབ་ལེགས་
ཆོགས་འཕེལ་བྱེར་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་གཉེར་གཏད་ཀྱི་འཕྲིན་བཙུལ་དགོས་ཞེས་ཆབ་ཡིག་གིས་བསྐྱལ་མ་
མཛད་པ་བཞིན་རང་བསྐྱར་གྱི་སྤྱང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ལ་འཕྲིན་བཙུལ་འདི་བཞིན་ཤུ་ལྷའི་དགེ་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ རྩོུ་ དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། །མཐུ་སྤྱོད་སོགས་པ་
མེད་པའི་རྩོུ་འབྲུལ་བདག །སྤེ་བརྒྱུད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱར་བསེ་ཁབ་ཅན། །འཁོར་དང་
བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་དུ་ཉིང་འཛིན་ལས་བྱུ་གཞལ་མེད་
ཁང་། །འཛིག་དུས་མེ་དབྱང་འབར་བའི་སྤྱོད་དཀྱིལ་ན། །དམ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་རེ་བ་སྤྱོད་
བའི་སྤྱད། །དཀྱིས་པ་ཆེན་པོས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སྤྲོ་ཆོགས་ཉིང་སྤྱོད་དུ་
མས་ནས་མཁའ་ཁྱབ། །ཡིད་འོང་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོས་བར་སྤྱང་ཁེངས། །རྩོུ་འབྲུལ་ཤུགས་

ལྷན་ཏྲུ་ལུག་གཅན་གཟན་སོགས། །སྟོག་ཆགས་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ཀྱན་བཀའ་སྟེ་འབུལ། །རི་
རབ་སྒྲིང་དང་ལྷ་མའི་ལོངས་སྟོད་གཏོར། །རྩོམ་ལྷ་བུའི་གོ་ཆ་དག་འཛེམས་མཆོན། །ཕྱི་ནང་
གསང་རྟེན་མ་ཆང་མེད་པ་རྣམས། །དངོས་(༤༧བ)བཤགས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་ནས་ལེགས་
པར་འབུལ། །སྟོང་གསུམ་ལྷ་བུར་ཡངས་པའི་སྟོད་རྣམས་སུ། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལས་
བྱུང་པའི་རྣམས། །རྩོམ་གསུམ་དངོས་ཨོ་དང་ལྷ་མྱོ་གིས། །ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་བཅུད་དུ་བྱིན་
བརྒྱབས་པའི། །ཤ་ཁག་དམ་རྣམས་གཏོར་མ་རི་ལྷར་སྤྱངས། །རྒྱས་ལྷན་བདུང་བ་རྒྱ་མཆོ་རབ་
འབྲེལ་བ། །སྟོག་གསུམ་གྱས་པ་དང་བཅས་ལེགས་འབུལ་གྱིས། །བསྟན་སྤང་འཁོར་བཅས་
དཀྱིས་པར་བཞེས་སུ་གསོལ། །བསྐྱེད་ལྷ་གའི་ལྷན་པོ་འཛིག་དུས་མེས། །འབྱུང་ལ་རྒྱལ་བའི་སྟོ་
གསུམ་སྟོག་འཆང་བ། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་གཞོད་སྒྲིན་བསེ་ཁྲབ་ཅན། །བཀའ་ཉན་འཁོར་
དང་བཅས་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ཁྲབ་བདག་རྩོམ་འཆང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་མིག་
གཅིག་རྩོག་ལོ་ཆེན་པོ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ལྷ་ཡི་སྒྲིན་སྤྱ་རུ། །ཞལ་བཞེས་དམ་ཆོག་
གཉན་པོ་ཉར་དགོངས་ནས། །མཉམ་མེད་ཟས་གཅོང་སྤྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཆོག །བཤད་དང་
སྤྱབ་པས་ཕྱོགས་བརྒྱར་རབ་འཕེལ་ཞིང་། །ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་གསང་བུའི་ཆོས་བྲལ་ཆེ། །མི་
ཉམས་དབྱར་མཆོ་ལྷ་བུར་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉན་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཆེ་
དང་། །འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པའི་འགལ་རྟེན་ཀྱན་བསྤང་ཞིང་། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོགས་
ལ་གཞོད་བྱེད་པའི། །དག་བགེགས་ནག་པོའི་རིགས་རྣམས་བརྒྱག་པར་མཛོད། །འཛིག་རྟེན་
མ་ལུས་ཏྲུ་བདེ་བ་དང་། །ཆོས་བཞིན་སེམས་པའི་སྤྱེས་བུ་བདག་ཅག་གི། །འགལ་རྟེན་ཞི་
ཞིང་མཐུན་རྟེན་ལྷན་བྱུང་ནས། །ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །(༤༩ན)དེ་
ལྷར་བཤད་སྟོབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དཔལ་གསང་ནེལ་ཐོག་གི་ཆོས་སྟེའི་བསྟན་སྤང་དབང་པོ་བསེ་ཁྲབ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་
ཉུང་དུ་དབྱར་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཆོགས་པའི་ཞལ་འདོན་དུ་གནང་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསང་བུའི་མཁན་སྟོབ་སྟོབ་སྟོབ་སྟོབ་
ནས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱ་བ་སྟོབ་བཟང་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྣམ་དག་བདེ་སྤྱོད་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །འདོད་ཡོན་ཀུན་ཆང་གསེར་སྐྱེམས་
མཆོད་པ་འདི། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱང་མ་དང་། །འདིར་གནས་མཐུ་ཆེན་འཁོར་
དང་བཅས་ལ་འབུམ། །བཞེས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་བཅུར་དང་། །སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་
འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། །འགྲོ་ཀུན་ཆོས་དང་བདེ་སྤྱོད་འཕེལ་བ་སོགས། །གང་བསམས་
ལས་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ལྷགས་རྟ་ལོ་ནང་ས་གནད་མང་པོར་འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱོད་
ལ་སྐྱོན་རིས་བྱུང་གཏིང་སྤྱོད་ཆེད་གཏིང་གཏིང་སྐབས་སྤེལ་བྱུང་གི་གནས་གཞི་ཆོར་གཏོར་རྒྱུའི་གསེར་སྐྱེམས་འབུམ་
ཆོག་འདི་ཤུག་འདི་དག་སྤོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྟ། །འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་མཛོད་མཁའ་འགྲོ་
ཆོས་སྤྱོད་ལ། །འདོད་དགུ་ཆང་བའི་གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་པ་འདི། །འབུམ་ལོ་སྤྱང་སྤྱོད་
གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛོད། །བྱད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྤྱང་བའི་གཙོ། །བསེ་ཡི་ཁབ་
ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །འདོད་དགུ་ཆང་བའི་གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་པ་འདི། །འབུམ་
ལོ་སྤྱང་སྤྱོད་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛོད། །རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྤྱོད་ཚུལ་བཞེན་རྒྱས་པ་
དང་། །བསྟན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་སྤེལ། །((༤༩བ)གཞི་དཔེ་བཞག་གས་བསྒྲིག་
སྤྱང་དག་གཞི་པ་སོགས། །བཅོལ་བའི་ལས་ཀུན་ཡིད་བཞེན་འབྱུང་པར་མཛོད། །ཅེས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྤྱང་ཆེན་པོ་བསེ་ཁབ་ཅན་ལ་གསེར་སྐྱེམས་འབུམ་ཆོག་འདི་ནི་ཤུག་འདི་དག་སྤོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་
བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རྒྱུ། དངོས་གྲུབ་འདོད་དགུའི་མཆོག་སྤྱིན་དབང་གི་རྒྱལ། །རྒྱལ་རྣམས་དགུས་མཛོད་
ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་མ། །མ་ལུས་རིགས་ཀྱི་ཁབ་བདག་སྒྲ་མ་མཆོག །མཆོག་གསུམ་
དམ་པའི་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལས་དུ་མའི་ཉམས། །སྟོན་
མཛོད་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབུམས་ལྟ། །དགའ་བཞི་སྟོལ་མཛོད་སྟོན་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་
དང་། །སྤྱགས་སྤྱོད་མཁའ་འགྲོའི་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །དག་བཞག་གས་འཛོམས་ལ་

ཐོག་གི་རྗེས་འགོ་བཤེ། །མཐུ་ལྷན་བསྟན་སྤང་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་ཞིང་། །སྤོང་གསུམ་སྤོད་དང་བཅུད་གི་འཛིག་རྟེན་ལ། །དབང་སྦྱར་དབུ་འཕང་མཐོ་བར་མངའ་གསོལ་ལོ། །སྤོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་བཤགས་སྦྱབ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི། །དབྱར་གི་ཚུ་གཏོར་རི་བཞིན་འཕེལ་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་སྤྲེས་བྱའི་གསང་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །སྤིང་མཐར་རབ་བཏན་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛོད། །བདག་ཅག་དཔོན་སྤོབ་མི་ནོར་དགོན་སྤེར་བཅས། །མཐུ་ལྷན་ཁྱེད་ལ་གཉེར་གཏད་མངའ་གསོལ་ན། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཚུབ་སྤྲོང་པོའི་བར། །འགལ་རྒྱུན་བསྒྲིག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་འཕེལ་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲ་ཆང་གྲ་རིགས་སྤོ་བཟང་ཆེ་བཏན་གྱིས་གཞིས་དགོན་ལས་པའི་བསྟན་སྤང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་མར་མངའ་གསོལ་(༤༤ན)འཕྲིན་བཙོལ་དང་བཅས་པ་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅོད་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྤོང་སྤོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ལྟར། །

༥ དཔལ་ལྷན་སྤིང་གསུམ་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་བའི་ཆིགས་སྦྱབ་བཅད་པ་བསམ་དོན་ཀྱན་འབྱུང་། སྤོ་རྒྱལ་ཀྱན་དགྲེས་མཛད་དོ་རྗེ་དབྱིངས་སྦྱག་མ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྤང་བའི་ཕྱིར། །འཛིགས་བྱང་སྤིན་མོའི་སྦྱར་བསྟན་དམག་ཐོར་ལྷ། །དེང་འདིར་འགྲན་སྒྲུ་མེད་པར་མངའ་གསོལ་ལོ། །སྤིང་ཞིའི་གདུང་སེལ་དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་དང་། །བདེ་ཆེན་རང་གཟུགས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་གི་ལྷ། །ནམ་ཡང་སྦྱ་མེད་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ། །མ་ལུས་འདུས་པའི་དོ་བོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷན་སྤྲེས་བདེས། །ཆོམ་མཛད་གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་མ་ཆོགས་དང་། །མཐུ་སྤོབས་ཐོགས་མེད་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་གི། །སྤང་མ་དམ་ཅན་གཙོ་བོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །རང་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དང་རང་མཉམ་ཞིང་། །སྤང་བ་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མཐུ་སྤོབས་རྗོགས། །དེགས་ལྷན་སྤེ་བརྒྱད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྦྱར་བས། །ཞུམ་མེད་དབུ་འཕང་མཐོ་བར་མངའ་གསོལ་ལོ། །མདོར་ན་བདག་ཅག་དཔོན་སྤོབ་དགོ་འདུན་བཅས། །ཀྱན་གི་སྤང་མར་མངའ་གསོལ་སྤོབས་བསྟན་ན། །སྤོན་གི་དམ་ཆོག་རི་བཞིན་གནས་སྤོབས་ཀྱི། །བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་གོ་

ཆས་སྤྱང་བར་མཛོད། །དགའ་ལྷན་བསྟན་འདི་བཤད་སྤྱབ་བྱ་བ་ཡིས། །སྲིད་མཐའ་དེ་སྲིད་
ལྷན་སྤྱང་འཕེལ་ཞིང་། །གངས་ལྗོངས་ལ་སོགས་འགྲོ་ཆམས་སྟེགས་དུས་ཀྱི། །(༤༤བ)
རྒྱད་པ་ལས་གོལ་བདེ་སྤྱིད་ལྷན་པར་མཛོད། །ལུས་ངག་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་དགོ་བ་ཡི། །ཡོན་
ཏན་མཐུན་པའི་དངོས་བྱུང་ཡོངས་ཐོབ་སྟེ། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ། །པན་བྱེད་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་གསུམ་བདག་མོར་མངའ་
གསོལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསམ་དོན་ཀུན་འབྱུང་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་འབྲུག་ཆངས་པའི་ལུང་ལ་ཆུ་སྟེ་གནམ་ལོ་
གསར་ཆེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྐབས་གསར་ཆོས་ཀྱིས་བཙུགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ལ་ལེགས་ཚུལ་བྱུང་
བ་བཞིན་ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་ལྷའི་དཔར་ཕྱོགས་མཁའ་འགྲོ་དཔེས་
པའི་དུས་ཆེས་ཉེར་ལྷག་པ་ལྷ་འཆམས་ཀྱི་འབྱུང་སྟེར་ཐོག་སྤྱར་བཤོ། །

༥ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཡི་རང་གཟུགས་ལ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
ལས། །དུས་འདིར་འཛིག་རྟེན་མིག་བསྐྱར་མཁའ་འགྲོ་མར། །སྟོན་པའི་བཟ་ཤིས་ཆེ་རིང་
མཆེད་ལྡེ་པོས། །སྟོན་གྱི་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་ཉེར་དགོངས་ནས། །བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པ་
ཡར་གྱི་ཆུ་ལྷར་སྟེལ། །དེ་འཛིན་དམ་པའི་སྐྱ་ཆེ་བསྲིང་བ་དང་། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཐུན་
རྒྱུན་སྦུལ་དུ་གསོལ། །ཁུད་པར་རིག་སྤྱལ་འཆང་བ་བདག་ཅག་ལ། །ལུས་དང་གིབ་མ་
ཇི་བཞིན་རབ་འགྲོགས་ནས། །བར་གཅོད་བསྟོན་ཅིང་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་ཀུན། །ཆོས་
བཞིན་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔྱོད་ལྷན་ཨང་ཀར་ཞབས་དྲུང་ཏུ་ཐོག་སྤྱ་
མེར་གན་མཁན་པོས་མཁའ་འགྲོའི་དབང་མོ་བཟ་ཤིས་ཆེ་རིང་མར་འཕྲིན་བཙེལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱལ་དོར་ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་(༡༠༠ན)རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༦ རྒྱུ། ཡོན་ཏན་ལྷན་རྟེན་གསུམ་འབྲེན་མཆོག་དོ་རྩེ་འཛིན། །བབྱང་ཡས་ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་
སྤྱུང་དང་བཅས། །དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་སྤྱ་བདེན་ཆོག་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །དོ་རྩེ་གཤགས་ལྷན་
དུས་འདིར་མངའ་གསོལ་ལོ། །བདེ་ཆེན་རང་གཟུགས་རིགས་བརྒྱའི་བྱུང་བདག་དུ། །མཛོན་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འཛོ།

པར་བཞེངས་པའི་དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མ་དང་། །གང་འདུལ་ཞི་དང་ཁྲོ་ཆགས་རོལ་གར་
ཅན། །ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་རོ་ཐོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །སྤྱི་བ་པ་ཀུན་བལ་རིགས་ལྷའི་སངས་
རྒྱས་དང་། །ཉེས་པའི་གདུང་སེལ་འགོག་ལམ་དམ་པའི་ཆོས། །ཐོགས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་ཐེག་
ཆེན་དགོ་འདུན་ཏེ། །སྤྱི་མེད་མཆོག་གསུམ་རོ་ཐོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །ཆོས་དབྱེངས་སྤྱོས་
པའི་བྲ་ཟུར་རབ་སྤངས་པའི། །བདེ་ཆེན་ཐེག་ལེ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡངས་ནས། །སྤང་སྤྱིད་སྤེ་
བརྒྱད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི། །སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་ཐོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྩོ་
རྩེ་འཆང་དབང་བརྒྱལ་ཁྱུགས་གྲུབ་པའི་ཆོགས། །ཁྱད་པར་པད་དཀར་ཅན་ཞབས་རིམ་བྱོན་
བཅས། །བཀར་བཏགས་རྩོ་རྩེས་སྤྱ་བའི་དམ་ཆོག་ཅན། །བསྟན་འདེའི་དབྱ་ལྷའི་གཙོ་ཐོར་
མངའ་གསོལ་ལོ། །གཤིན་རྩེའི་གཤེད་དང་དབང་ཆེན་ཁྲག་འཕྱང་སོགས། །ཁྲོ་རྒྱལ་མཐུ་
སྟོབས་ཁྲོད་ལ་དེང་དབབ་ཅིང་། །སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པའི་དབྱང་དང་སྤྱལ་པར་བཅས། །སྤྱས་
ཀྱང་འགུན་ལྷ་མེད་པར་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་བདེན་པས་གཟེངས་བསྟོད་
ཅིང་། །སྤྱི་བ་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་(༡༠༠བ)བ་འབར། །དྲེགས་པ་ཡོངས་ལ་དབང་
བསྐྱུར་མཐུ་དང་ཅལ། །རྩོ་རྒྱལ་བས་ཁྱུམ་པའི་གོ་སྐབས་ཅི། །དེ་ཕྱིར་སྟོད་བཅུད་སྤང་བ་
ཟེལ་གཏོན་པའི། །དབྱུ་འཕང་དགྲང་ལྟར་མཐོ་བའི་དབང་བསྐྱེད་ནས། །དགའ་ལྡན་བསྟན་
དང་བསྟན་འཛིན་དཔོན་སྟོབ་ལ། །སྤང་སྟོབ་ནམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་མཛོད། །ཅེས་
གསུང་གི་རྒྱལ་ཆེན་དབྱ་ལྷའི་གཙོ་ཐོ་རྩོ་རྩེ་གསུམ་ལྡན་ལ་མངའ་གསོལ་ལྷ་རོ་བཏོད་པའི་བདེན་ཆོག་འདི་ནི་རྒྱ་ལེན་བ་
མཁན་ཟུར་ཆངས་དབྱངས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྩོ་རྩེ་སྤྱད་སྤངས་སྤྱིང་སོགས་སུ་འཕྲུགས་རྒྱུར་བསྐྱལ་རོར་གྲུ་ཀྱི་དགོ་སྟོང་
རིག་པ་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༄ ཡོ་ག་ཙཱ་ཐི་དི་ཨི་ལྷས་ཁྱུས་པའི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད་དང་། ལྷ་མའི་ཞབས་
བརྟན། དཔོན་པའི་འཕྲིན་བཙོལ་སོགས། མཆོན་སྟན་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་སྤྱ་དབྱངས་
ཀྱིས། །ཉེས་བརྒྱའི་གདུང་བ་མིང་དུ་སེལ་བའི་སྤྱབས། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་

གྲིས། །མཆོག་ཐུན་གྲུབ་པའི་བཟ་ཤིས་དང་འདིར་སྦྱལ། །གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་ཅིར་ཡང་གསལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལས། །མཐུ་སྟོབས་མངའ་
བརྟེན་ལྷ་ལྷུ་ལ་སོགས་པ། །སྤྱོད་དང་གཞི་འདིར་གནས་པའི་སྡེ་བརྒྱད་ཆོགས། །རྣམ་
དག་ཏིང་འཛིན་རང་སྤྲང་སྦྱོར་གྱི་ཆ། །བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཤར་བ་མཉམ་བཟུལ་བས། །མི་
གཙང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་བྲལ་ས་གཞི་འདིར། །དགྲེས་པའི་ཤུགས་གྲིས་མ་ཐོགས་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །སྒྲོམ་པའི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་མཆོད་ཡོན་དང་། །ཞབས་གཉིས་དེ་མ་འཁྱུ་བའི་ཆབ་
གཙང་རྒྱན། །མདངས་ལྡན་མེ་ཏོག་བདུག་སྦྱོར་སྦྱོན་མེ་དང་། །དེ་ཆབ་ཞལ་ཟས་སྟན་པའི་
རོལ་མོ་འབྲལ། །གཞན་(༡༠༡ན)ཡང་དབང་པོ་ཆེན་བྱེད་འདོད་ཡོན་ལ། །རིན་ཆེན་འབྲུ་
སྟན་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་རྩས། །ཡིད་ལ་རི་ལྟར་རེ་བའི་འདོད་དགུ་རྣམས། །མ་ཆང་མེད་
པས་དགྲེས་པ་སྒྲོང་གྱུར་ཅིག །སྟོང་གསུམ་ཁྲོན་ལྟར་ཡངས་པའི་སྟོད་རྣམས་སུ། །ཟག་མེད་
བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །གཏོར་མ་རིན་ཆེན་ལྷན་པོའི་གཏོས་མཉམ་པ། །འབྲལ་
ལོ་ཁ་རམ་ཁྲ་ཉི་ཆེན་པར་མཛོད། །སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས། །ལེགས་པར་འཕགས་པའི་རྩས་སུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི། །རིན་ཆེན་རྣམ་མང་འགྲོ་
ལ་དབང་བའི་གཙོ། །གནས་དང་གཞི་ཡི་བདག་པོ་འཁོར་བཅས་བསྟོད། །སྤུང་བསྟན་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་ཉེར་འབབ་པ། །པན་བདེའི་སྤྱུ་གྲུ་སྦྱེད་བསྐྱིངས་བདུད་ཅིའི་ཆར། །སྒོ་
བཟང་གྲགས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་བཤད་སྤྱོད་རྣམས། །དུས་ཀུན་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་
ལས་མཛོད། །ཡངས་པའི་ས་ཆེན་སྦྱིད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་འདི་དག་
ཏུ། །དཀར་མིན་འབྲས་བུ་མ་ལུས་སྤྱར་ཞི་ཞིང་། །སྟོད་བཅུད་སྤྱན་ཆོགས་མཐའ་དག་དར་
བར་མཛོད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྦྱིང་ཞུགས་ཏེ། །གཞན་པར་འདོད་
འཛོའི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་མཛད་རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་བྱུང་། །སྐྱེ་ཆེ་བཟན་ཅིང་
འཕྲིན་ལས་འཕེལ་བར་མཛོད། །དུས་ཀུན་བཟ་ཤིས་ཆོས་སྦྱོད་འཕེལ་བའི་སྦྱིང་། །བསྐྱེད་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འདྲོ།

གསུམ་མཐུན་རྒྱུན་བཅས་པ་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འགལ་རྒྱུན་བདུད་
ཀྱི་སྒྲིམ། །མི་གཡོ་བསམ་དོན་འབྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་(༡༠༡བ)མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆ་ཀར་
ནས་ཡོ་ག་ཙ་རི་རྩ་བྱག་བྱ་དང་། སློབ་དཔོན་ཨེར་ཁེ་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་མངགས་པའི་ཨེལ་ཆེ་ཨེར་ཁེ་ཆོན་གྱིས་ཕྱོགས་
དེར་ཆོག་བྱ་ཆ་གན་ལྷ་ལ་ཟེར་བ་དང་། བ་ཡན་ཙ་རྩ་ཁེ་ཟེར་བ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། ལྷ་
མ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན། དགོན་པ་བཟ་གིས་ཆོས་འཕེལ་ཟེར་བ་དར་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་
ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ཤུག་འདི་དག་སློང་སློང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཀྱི་རི་མོ་ལ། །སྤང་བ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡི། །ཡེ་
ཤེས་རང་བཞིན་རྒྱབ་ཕྱོགས་གསུང་གི་རྒྱལ། །སློན་པོ་རྩོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་འཁོར་བཅས་
དགོངས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་དར་བ་དང་། །དེ་འདྲིན་སྐྱེས་བྱ་སྐྱ་ཆེ་སྤིང་
མཐར་བརྟན། །མོས་ལྡན་སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་འབངས་དང་བཅས། །དུས་ཀུན་བདེ་སྤྱིད་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཁྱད་པར་གནས་འདིར་སྤྱིབ་མེད་སྤུན་རས་ཀྱིས། །བཅའ་
བས་བར་གཅོད་མཐའ་དག་བསྐྱུང་བ་དང་། །གཟུགས་ཅན་རྟོན་ལས་འབྲུལ་མེད་སྤང་དོར་
ལུང་། །སློན་པའི་དབྱུགས་དབྱུང་རྟོག་པར་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཅུར་དུ་སྤྱན་པའི་སེ་
ནམ་རྒྱལ་ཆེ་རིང་གིས། བསྐྱར་སྤང་ཆེན་པོ་རྩོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ལ་ཁོག་པེབས་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་ཆང་བའི་འདོད་
གསོལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་ཤུག་འདི་དག་སློང་སློང་བཟང་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༦ རྩྱུ། ཀང་བྱུགས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ཉིད་ལས། །སྤིང་འདིར་གདུག་པ་འདུལ་བྱིར་
ཁོ་བོའི་སྐྱུར། །སློན་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྲག་རྒྱག་པ། །ཡུམ་མཆོག་གཞོད་སྐྱེན་འཁོར་
བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །མདུན་དུ་འདྲིམས་རུང་རུར་ཁོད་ཆེན་པོའི་དབྱུག་། །བརྟན་
པར་(༡༠༢ན)བཞུགས་ནས་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི། །མཆོད་ཆོགས་རྟོན་རྣམས་མ་ཆང་མེད་
པ་དང་། །བདུད་ཅི་རྒྱ་མཆོའི་གཏོར་མ་བཞེས་སུ་གསོལ། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ཕྱོགས་བརྩར་
དར་བ་དང་། །དེ་འདྲིན་མཆོག་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་ནད་

གདོན་བར་གཅོད་སོགས། །ཞི་ཞིང་དུས་ཀུན་སྤངས་སྐྱོབ་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སྤྱད་མཛད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་སྤྱན་འཛེན་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་སེ་ར་གཞུང་པ་ཁང་ཆོན་གྱི་རབ་འབུམས་
པ་སློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད་བཤོ། །

༥ ཨོ་སྤྱ་སྤྱི། ཏྲག་བཏན་རྡོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་ལྷན་གྲུབ་པའི། །བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱད་ག་
པའི་རང་བཞིན་ལས། །གང་འདུལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་དང་། །སྤངས་མར་ཤར་བའི་ལྷ་
ཆོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །རིས་མེད་འགྲོ་ལ་པན་བདེའི་མཆོག་སྤྱད་པའི། །རྒྱལ་བསྐྱེད་
ནོར་བུ་དབང་གི་རང་བཞིན་ཅན། །བཤམ་སྤྱད་བྱ་བས་ཏྲག་ཏུ་འོད་འབར་ཞིང་། །འགྲོ་ལ་
བདེ་སྤྱིད་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །སློ་བོས་ཀུན་བཟང་དབྱིངས་སུ་འཕགས་པའི་
མཐུས། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་གང་། །གསང་གསུམ་གཡོ་མེད་བཏན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །གང་གི་
འཕྲིན་ལས་ཚུ་(༡༠༩བ)འཛིན་གསར་པའི་དབྱང་། །གཡོ་བར་ཚོམ་པའི་མི་དང་མི་མིན་
སོགས། །ནག་ཕྱོགས་རྒྱུ་གྱི་འཛོར་རྒྱུང་མིང་ཅམ་ཡང་། །མི་ལྷང་བཞེད་དགུ་འབྲུབ་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་བས་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་ལེགས་གསུངས་པའི། །རིག་
སྤྱལ་འཆང་བའི་འདུས་གྲུ་འདི་ལ་སོགས། །སྤྱེ་རྣམས་ཁྲིམས་གཅོད་བཤམ་སྤྱད་དར་བ་
དང་། །མཐུན་རྒྱུ་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་གོང་དཀར་དགོན་
གཉེར་གྲུ་ཆང་སྤྱི་ཆོགས་ནས་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱང་བ་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གཤམ་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སློན་ཆོག་གོང་གསོལ་
དོན་ཆང་བ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་འོར་ཤུགས་དགེ་སློང་སློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱད་བཤོ། །

༦ སྤྱི། བདེ་སྤྱོད་ཨེ་མི་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལས། །སྤྱིད་པར་རྒྱ་བའི་སྤྱེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་
གྱི། །ཡང་རྗེ་དགུ་ལྷར་ཤར་བའི་གསུང་གི་རྒྱལ། །སློན་པོ་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོར་བཅས་
པ་ཡིས། །དབྱིག་འཛིན་གང་བའི་ཤ་ཁྲག་གཏོར་ཆོགས་དང་། །བར་གྱི་སྤྱང་བ་ཡོངས་
འགོངས་འདོད་ཡོན་ལྷ། །ནམ་མཁའ་བྲུབ་པའི་མཆོད་རྩས་སྤྱན་གཟིགས་རྣམས། །དབྱེས་

དམ་ཅན་ཆོས་སྤང་ལ་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བཤམས་ཕྱོགས་སྤྲིག་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་འདོད་འཛོ།

བར་བཞེས་ལ་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །མཉམ་མེད་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་བསྟན་དར་
ཞིང་། །འགྲོ་ཀྱན་བདེ་སྤྱིད་ཇོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་འཕེལ། །གཟུགས་ཅན་རྟེན་ལ་འབྱུང་
མེད་བརྒྱུ་བ་སོགས། །ཆོས་ལྡན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བར་(༡༠༣ན)མཛོད། །ཅེས་བ་
འདི་ནི་དར་ཅེ་མདོ་ནས་ས་དཀར་འགོ་བ་ཆེ་དབང་བཟ་ཉིས་ཀྱིས་གནས་ཚུང་སྤྲུལ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་མེད་
ཁོག་ཏུ་བརྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཕྱིན་ཡིག་གིས་བསྟུལ་མ་བྱུང་བའི་དོར་
ཤུགས་དག་སྤོང་རིག་བ་འཛིན་བ་སྟོ་བཟང་བསྟུལ་བཟང་བྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༡༡། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་གསུམ་དབང་མོ་
དབྱ་འཕང་བསྟོད་ཅིང་མདའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆེག་
དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བུམ་བཟང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུས་སོ། །

སྟོན་ ཀུན་གསལ་ཡོངས་བྱུང་ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་དང་། །ཡི་དམ་བདེ་གཤེགས་དཔལ་ལོ་
མཁའ་འགྲོར་བཅས། །དམ་ཅན་རིག་འཛིན་མ་ལུས་མགིན་གཅིག་ཏུ། །དམག་ཐོར་རྒྱལ་
མོ་དེང་འདིར་མངའ་གསོལ་ལོ། །མཆོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་ལས། །སྟོལ་བྱེད་
རིགས་གྱི་ཅོད་པན་དོ་རྗེ་འཆང་། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་དོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །བྱིན་
རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྗེ་གསལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །སྟོལ་ཀུན་ཉེར་ཞི་བདེ་ཆེན་གཅིག་ལུའི་
གར། །གངས་མེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མངོན་ཤར་བའི། །ཡི་དམ་སྟོ་ཆོགས་དོ་བོར་མངའ་
གསོལ་གྱི། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡུམ་གྱུར་དབྱེངས་
ལྷག་ལ་ར་ཉི། །སྟོལ་མཛད་སྟོ་མོ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དཔལ། །དབྱེར་མེད་ལྷག་པའི་སྟོ་
རུ་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཉིང་འཛིན་ཆེ་དཔལ་ཤེས་རབ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །འཇམ་དཔལ་ཁོ་
བའི་དབང་པོར་རོ་གཅིག་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་གཟུགས་འཛིན་རོ་ལངས་མ། །གཤེན་
རྗེ་གཤེད་པོའི་ཡུམ་རུ་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དངས་གྲུལ་
སྟོལ། །དོན་དམ་སྤྱབས་གྱུར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཟབ་ཞི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
འགོག་ལམ་ཆོས། །རིག་ཁོལ་དགེ་འདུན་དོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་
རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དབབ་སྟོག་ཀུན་དའི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི། །སྟན་སྟེས་བདེ་

བ་མཆོག་གིས་ཆོས་མཛད་མ། །གནས་གསུམ་(༡༣)མཁའ་འགྲོའི་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་
གྱི། །རྟག་ཏུ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །བྱམས་པའི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམ་
བྲལ་ཡང་། །གདུག་པ་འདུལ་སྤྱིར་ཁོ་གདུམ་ཆ་ལུགས་ཅན། །བསྟན་སྤང་རྒྱ་མཆོའི་ངོ་བོར་
མངའ་གསོལ་གྱི། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མར་ཀ་ལ་གཤེན་
ཟེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །སོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་སྤང་མ་མཐུ་ལྷན་རྣམས། །དགྲེས་བསྐྱེད་གསང་
བའི་དགའ་མར་མངའ་གསོལ་གྱི། །དམ་ཅན་བྲན་བཞིན་འཁོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མཐུ་
སྟོབས་མི་བཟད་སྒྲ་ཆོགས་ཆོ་འཕུལ་ཅན། །སྤང་སྤྲོད་ལྷ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ལུས་ལ། །དབང་
སྤྱིར་དམག་དཔོན་ཆེན་མོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །དག་བགགས་རྒྱལ་བཞིན་བརྒྱག་པའི་དངོས་
གྲུབ་སྟོལ། །དཀར་ནག་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་འབྲས། །སྤྲོད་བཅུད་ཅིར་ཡང་སྤང་བའི་
འཛིག་རྟེན་སོགས། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །གང་བསམ་
ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །སྤྱི་རོལ་གནས་གསུམ་ཉུལ་བའི་ཁྲ་ཀི་མ། །ནང་
དུ་ཤོད་མའི་རེག་པ་ཅན་ལི། །གསང་བ་བདེ་སྤྲོད་ངོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །ཉམས་རྟོགས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །དག་བགགས་ཤུགས་ལོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་བས། །ཞིམ་
མངར་བཏུང་བ་བཟག་མེད་བདུད་ཅི་ཆེས། །ཉམས་རྩལ་གཟི་མདངས་རྒྱས་པར་མངའ་གསོལ་
གྱི། །མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །(༡༤)སྤྱིར་བཞི་སྤྱིར་ཐུན་ལྷ་མའི་
ཕུན་སུམ་ཆོགས། །སྤྱི་ནང་འདོད་ཡོན་སྤྲོད་གཟིགས་ཡོངས་ཆང་བས། །བསམ་འཕེལ་
འདོད་དགའི་བདག་མོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །མཐུན་རྒྱུན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་
སྟོལ། །མ་མོ་དགྲེས་སྤྲོད་རང་རྟགས་མཆོན་ཆ་དང་། །དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་ནང་རྟེན་
ཆོགས་ཀྱིས། །རྣལ་འབྱོར་སྤང་མའི་གཙོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི། །སྤང་སྤྲོད་གཡེལ་བ་
མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །མདོར་ན་དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་བར། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོ་སྤྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ངོ་བོ་ལྷག་པའི་ལྷ་རུ་མངའ་གསོལ་གྱི། །འདི་སྤྱིའི་མདུན་

མ་འབྲུག་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩལ། །བསྐྱལ་བཟང་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱིད། །ཟུང་གཙང་སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱེད་འཛིན་དཔོན་སྟོབ་རྣམས། །སྤིང་གསུམ་བདག་མོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་གསོལ་གྱི། །རེ་བ་དོན་དང་ལྷན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩལ། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་ངང་གཅིག་ལ། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན། །དོ་རྩལ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྩལ་མངའ་ན། །ཁྱེད་དང་དམའ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཞིག། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་ཁྱོད་དབྱུ་འཕང་སྤིང་ཅེ་ལས། །བརྒྱལ་བའི་དགྲ་སྟོན་དབྱིངས་སུ་མཐོང་བཞེག་ལ། །འཁོར་འདས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་མཁན་ནས། །མཐུ་རྩལ་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས། །པད་དཀར་འཆང་བ་རིམ་བྱོན་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་མ་ལྷ་ཡི་དམ་ཆེག་རྗེས་དགོངས་ནས། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ནད་གདོན་དགྲ་བགལས་སོགས། །ཕྱི་ནང་བར་གཅོད་མཐའ་དག་ཞི་བར་མཛོད། །དགའ་ལྷན་བཤད་སྐྱབ་བསྐྱེད་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཀུན། །འཕེལ་ཞིང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། །ཆེར་རྒྱས་འགོ་ལ་སྤྲོད་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་(༣༥)གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྩལ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་དཔལ་ལྷན་སྤིང་གསུམ་དབང་མོ་དབྱུ་འཕང་བསྟོད་ཅིང་མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆེག་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བྱམ་བཟང་འདི་ནི་གསང་བ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་གྱའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ས་འབྲུག་དབྲུག་པ་རྒྱ་བའི་དམར་ཕྱོགས་བཟང་པོ་གསུམ་པའི་ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འབྲུག་སྟོར་སོག་སྟག་བྲིས་སུ་བཅུས་པའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བའདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་བའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་མི་བཟད་བས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་མི་བཟད་བས་གངས་ལྗོངས་
པར་བྱས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཉིན་མེད་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
བ་སོགས་སྟོ་རྒྱན་ནས་ལྷ་བདེའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་སོད་ཁ་བ་ཅན་
དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་བའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་
མེད་བ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འཕྲིན་ཤུག་སེལ་འེད་
རིང་ལུགས་སྟོ་རྒྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕེལ་ལྷན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཤུག་སེལ་
ཆོས་སྤྱོད་བཤེད་ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །དགེའོ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་གསུང་འབུམ་ པོད་ཇ་པ།

མཛད་པ་པོ། ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་མཆོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་མཆོ།

སྐྱེའི་དབང་པོ་དང་འབུམ་པ།

དཔེ་སྤྲིན་འགན་འཁུར་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྤྱོད་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
དེབ་གཞི་འཆར་འགོད་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྤྱོད་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
ཡིག་འབྲུག་དང་ཁྱུ་དག་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྤྱོད་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
མཐུན་ཞོག་འཆར་འགོད་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ།

བར་གཞི།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་བར་གཞི་དང་པོ་བསྤྲིན་གས།
བར་ཐེངས།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་བར་ཐེངས་དང་པོ་བཟླ།
བར་གྲངས།	བར་ཐེངས་དང་པོར་བར་གྲངས། 300 བཟླ།
དེབ་ཆེད།	7x9.5 ཡིག་གཟུགས། སྤྱོད་ལམ་བོད་ཡིག
དེབ་ཅུང་།	ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཅུང་། 16
དབང་འབྲུག་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ་བཟླ།

